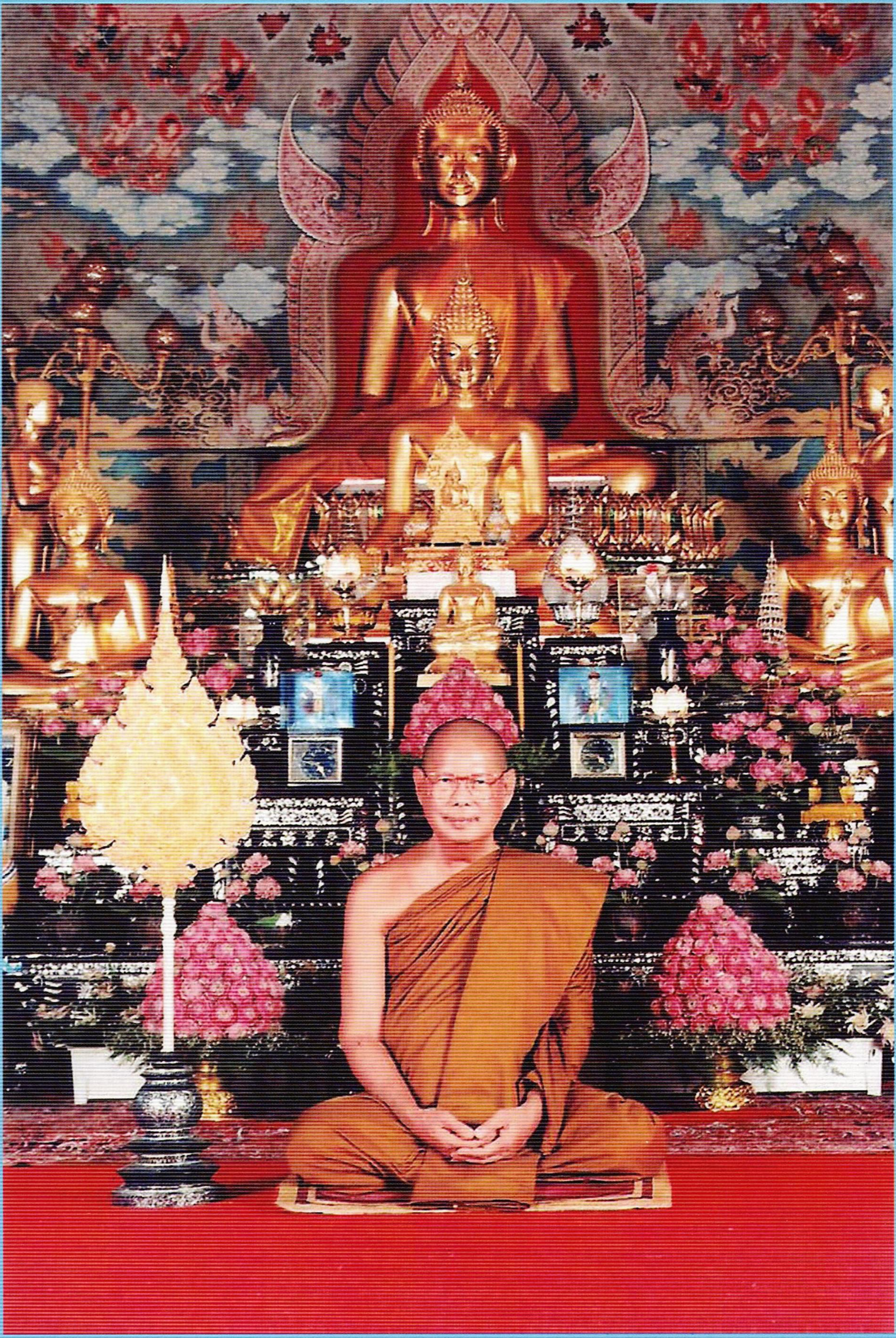

ธรรมเมธาภรณ์
สนิท สุภาจาโร

เล่ม ๒

พจนานุกรมมอญ–ไทย สำเนียงมอญลพบุรี อนุสรณ์ พระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

การบำเพ็ญกุศลศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

(แบบ ข.)

หมายรับสั่งที่ ๓๗๑๒๘

สำนักพระราชวัง

๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕

พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) อายุ ๘๐ พรรษา ๕๙ เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี มรณภาพเนื่องจากปอดติดเชื้อรุนแรง ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๒.๒๐ น.

วันอังคารที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๘.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลากวีนิรมิต วัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานไตรครอง โกศโถ ฉัตรเบญจาตั้งประดับ ปี่ กลองชนะ ประโคมเวลาพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๓ คืน.

ประภาพรรณ/พิมพ์/ ภพิต /ทาน.

วัน	**หน้าที่** พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)
	เพื่อทราบ
	เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

(แบบ ค.)

หมายรับสั่งที่ ๓๗๓๘๑ สำนักพระราชวัง

๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๕

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา รองเลขาธิการพระราชวัง เชิญพวงมาลาไปวางที่หน้าโกศศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ณ ศาลากวีนิรมิต วัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

วันศุกร์ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ เวลา ๑๙.๐๐ น.

ประภาพรรณ/พิมพ์/[illegible]/ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

(แบบ ก.)

หมายรับสั่งที่ ๙๓๒๔ **สำนักพระราชวัง**

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๐

ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๑๐๐ วันพระราชทานศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ณ ศาลาธรรมประสาธน์ วัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล

เวลา ๑๕.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประภาพรรณ/พิมพ์/ ปาณิศา /ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

ที่ รล ๐๐๑๐.๑/ ๑๐๖๕

สำนักราชเลขาธิการ

สวนจิตรลดา กทม. ๑๐๓๐๓

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

เรื่อง เสด็จ ฯ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) อดีตเจ้าอาวาส วัดจันทน์กะพ้อ และอดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต)

นมัสการ พระศรีมงคลเมธี ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ปฏิบัติหน้าที่แทนเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ

อ้างถึง ลิขิตวัดจันทน์กะพ้อ ที่พิเศษ/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามลิขิตที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานเชิญสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปในการพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ และอดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ ส่วนวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรด ณ เมรุปราสาทมอญ วัดจันทน์กะพ้อ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จ ฯ ไปในการนี้ ในวันเสาร์ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑ จะเสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เวลา ๑๗.๐๐ น.

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ขอได้โปรดติดต่อกับทางเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง และเจ้าหน้าที่กรมราชองครักษ์ เกี่ยวกับการเสด็จ ฯ พระราชทานเพลิงศพต่อไปด้วย

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพ

(ท่านผู้หญิงมนัสนิตย์ วณิกกุล)

ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

กองราชเลขานุการในพระองค์
สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
โทร. ๐ – ๒๒๘๒ – ๕๕๓๑, ๐ – ๒๒๘๓ - ๙๒๑๙
โทรสาร ๐ – ๒๒๘๐ – ๐๓๓๘

(แบบ ก.)

หมายรับสั่งที่ ๖๑๙๙

สำนักพระราชวัง

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ

พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) ณ เมรุวัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

วันเสาร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๗.๐๐ น.

แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประภาพรรณ/พิมพ์/ /ทาน.

วัน	หน้าที่
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง

โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

(แบบ ข.)

หมายรับสั่งที่ ๖๑๕๙ **สำนักพระราชวัง**

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการพระราชทานเพลิงศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ณ เมรุวัดจันทน์กะพ้อ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๔.๐๐ น. เชิญโกศศพแห่เวียนเมรุ แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน

วันศุกร์ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๙.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๐.๐๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทานในการออกเมรุ พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน

เวลา ๑๔.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูปสวดมาติกา - บังสุกุล

เวลา ๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๗.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร และภัตตาหารสามหาบ ในการเก็บอัฐิ

แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว ไว้ทุกข์.

ประภาพรรณ/พิมพ์/ ปาณิก /ทาน.

วัน	**หน้าที่**
	พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)
	เพื่อทราบ.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่งโดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

พระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบถึงสมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า องค์อัครศาสนูปถัมภก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ว่า พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ได้ถึงมรณภาพ ในวันจันทร์ที่ ๒๕ เดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ เวลา ๑๒.๒๐ น.ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานโกศโถ ฉัตรเบญจาตั้งประดับเกียรติยศ ปี่ กลองชนะ ประโคมเวลาพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ และรับศพอยู่ในพระบรมราชานุเคราะห์ มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๓ คืน และทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการบำเพ็ญพระราชกุศลสตมวาร

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานพวงมาลาวางหน้าโกศศพ และเสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ

พระมหากรุณาธิคุณทั้งปวงนี้ นับเป็นเกียรติประวัติแก่พระธรรมเมธาภรณ์เป็นล้นพ้นหาที่สุดมิได้

หากพระธรรมเมธาภรณ์หยั่งทราบด้วยญาณวิถีทางใดทางหนึ่ง ก็จะพึงมีจิตยินดีเป็นที่ยิ่งและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้รับพระราชทานเกียรติอันสูงส่งครั้งนี้

คณะสงฆ์วัดจันทน์กะพ้อ คณะศิษยานุศิษย์ และคณะญาติของพระธรรมเมธาภรณ์ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสถวายพระพร ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ขอถวายพระพร

คณะสงฆ์วัดจันทน์กะพ้อ

คณะศิษยานุศิษย์ และคณะญาติของพระธรรมเมธาภรณ์

ที่ ๒/๒๕๐๒

สมเด็จพระมหาวีรวงศ์

เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุตติกนิกาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕. แห่งสังฆาณัติ

ระเบียบพระคณาธิการ พุทธศักราช ๒๔๘๖

ตั้งให้พระครูสมุห์สนิท สุภากโร วัดจันทน์กะพ้อ

เป็นเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี

มีหน้าที่และอำนาจตามความในมาตรา ๔๓-๔๔

แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔

จงเว้นการควรเว้น จงประพฤติการควรประพฤติ

โดยสมควรแก่ตำแหน่งทุกประการ

ขอจงสำฤทธิ์ประโยชน์ และความสุข เจริญ

งอกงามในพระธรรมวินัยตลอดกาลนาน เทอญ ฯะ

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๒

[illegible]

เจ้าคณะธรรมยุตจังหวัดธนบุรี-นนทบุรี-ปทุมธานี.

ที่ ๕/๒๕๑๐

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ แห่งกฎมหาเถรสมาคมฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๐๖

ตั้งให้ พระครูโกศนธรรมประสาธน์ (สนิท สุภาจาโร) น.ธ. เอก

วัด จันทน์กะพ้อ ปทุมธานี เป็น พระอุปัชฌายะในคณะธรรมยุต

มีหน้าที่ให้บรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตรที่ได้สอบสวนได้คุณลักษณะครบถ้วนและไม่เป็นคนต้องห้าม

จงเว้นการควรเว้น จงประพฤติการควรประพฤติ โดยสมควรแก่ตำแหน่งทุกประการ

ขอจงสัมฤทธิ์ประโยชน์ และความสุข เจริญงอกงามในพระธรรมวินัยตลอดกาลนาน

วันที่ ๒๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐

[illegible]

เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

แต่งตั้งเจ้าอาวาสพระอารามหลวง

ที่ ๒/๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๕ แห่งกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. ๒๕๐๙) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระสังฆาธิการ ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงมีพระบัญชาแต่งตั้งให้

พระเทพสุเมธมุนี ฉายา สุภาจาโร อายุ ๖๕ พรรษา ๔๕

วิทยฐานะ น.ธ. เอก วัดจันทน์กะพ้อ

ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ

ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

มีหน้าที่ และอำนาจตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ ที่อยู่ในวัดดังกล่าวข้างต้น จงอยู่ในโอวาทของเจ้าอาวาสที่ได้รับแต่งตั้งแล้วนั้น ซึ่งปฏิบัติการโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่ง

ขอจงถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ในพระพุทธศาสนา ตลอดกาลนาน เทอญ ฯ

แต่งตั้ง ณ วันที่ ๑๙ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปรินายก

แต่งตั้ง เจ้าคณะจังหวัด

ที่ ๕/๒๕๒๓

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๕ (พ.ศ.๒๕๐๖) ว่าด้วยการแต่งตั้ง ถอดถอนพระสังฆาธิการ ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงมีพระบัญชาแต่งตั้งให้

พระ วินัยโสภณ ฉายา สุภาจาโร อายุ ๕๓ พรรษา ๓๒

วิทยฐานะ น.ธ.เอก วัด จันทน์กะพ้อ อำเภอ สามโคก

จังหวัด ปทุมธานี ปัจจุบันมีตำแหน่งในทางปกครองคณะสงฆ์ เป็น เจ้าอาวาส

ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัด ปทุมธานี (ธรรมยุต)

มีอำนาจหน้าที่ปกครองคณะสงฆ์ในเขตจังหวัดของตน ตามกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๐๖) ว่าด้วยระเบียบการปกครองคณะสงฆ์

ขอจงถึงความเจริญงอกงามไพบูลย์ในพระพุทธศาสนา ตลอดกาลนาน เทอญ ฯ

แต่งตั้ง ณ วันที่ ๒๘ เดือน [illegible] พ.ศ. ๒๕๒๓

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ให้พระเทพสุเมธมุนี เป็นพระธรรมเมธาภรณ์ สุนทร ศีลสมาจารวัตร ธรรมปริยัติกิจจานุกิจ ปาพจนเมธีสังฆกิจโกศลการี ผดุงคณนิกร บวรสังฆาราม คามวาสี พระราชาคณะชั้นธรรม สถิต ณ วัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง จังหวัดปทุมธานี มีฐานานุศักดิ์ ตั้งฐานานุกรมได้ ๖ รูป คือ พระครูปลัดมงคลวัฒน์ ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูสังฆรักษ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑ ขอพระคุณจงรับธุระพระพุทธศาสนา เป็นภาระสั่งสอน ช่วยระงับอธิกรณ์ และอนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรในพระอารามโดยสมควร จงเจริญสุขสวัสดิ์ ในพระพุทธศาสนาเทอญฯ

ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓ เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

กำหนดการ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ

พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) และเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ

ณ เมรุปราสาทมอญ

วัดจันทน์กะพ้อ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

วันเสาร์ที่ ๑๕ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๑

เวลา ๑๗.๐๐ น.

กำหนดการบำเพ็ญกุศล

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๑ (ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๔.๐๐ น.	เชิญโกศศพแห่เวียนเมรุ แล้วเชิญขึ้นตั้งบนจิตกาธาน
เวลา ๑๗.๓๐ น.	พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
เวลา ๑๘.๐๐ น.	มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ (ภาษารามัญ)
เวลา ๑๙.๐๐ น.	พระสงฆ์สวดพระอภิธรรม

วันศุกร์ที่ ๑๔ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๑ (ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๑.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๗.๓๐ น.	พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
เวลา ๑๘.๐๐ น.	มีพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์
เวลา ๑๙.๓๐ น.	พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม (ในพระบรมราชานุเคราะห์)

วันเสาร์ที่ ๑๕ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๑ (ขึ้น ๙ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น.	ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์
เวลา ๑๐.๐๐ น.	ในพระบรมราชานุเคราะห์
	พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑
	แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้นถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน
เวลา ๑๔.๐๐ น.	พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดมาติกาบังสุกุล
	พระสงฆ์ ๘๐ รูป บังสุกุล (โดยเสด็จพระราชกุศล)
เวลา ๑๗.๐๐ น.	สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงทอดผ้าไตร ๑๐ ไตร
	พระสงฆ์บังสุกุล
	พระราชทานเพลิง

วันอาทิตย์ที่ ๑๖ มีนาคม พ. ศ. ๒๕๕๑ (ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๔)

เวลา ๐๗.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓ รูป บังสุกุลและรับพระราชทานสามหาบในการเก็บอัฐิ

เวลา ๐๗.๓๐ น. ถวายภัตตาหารเช้าแด่พระสงฆ์

เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์ในการฉลองอัฐิ

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

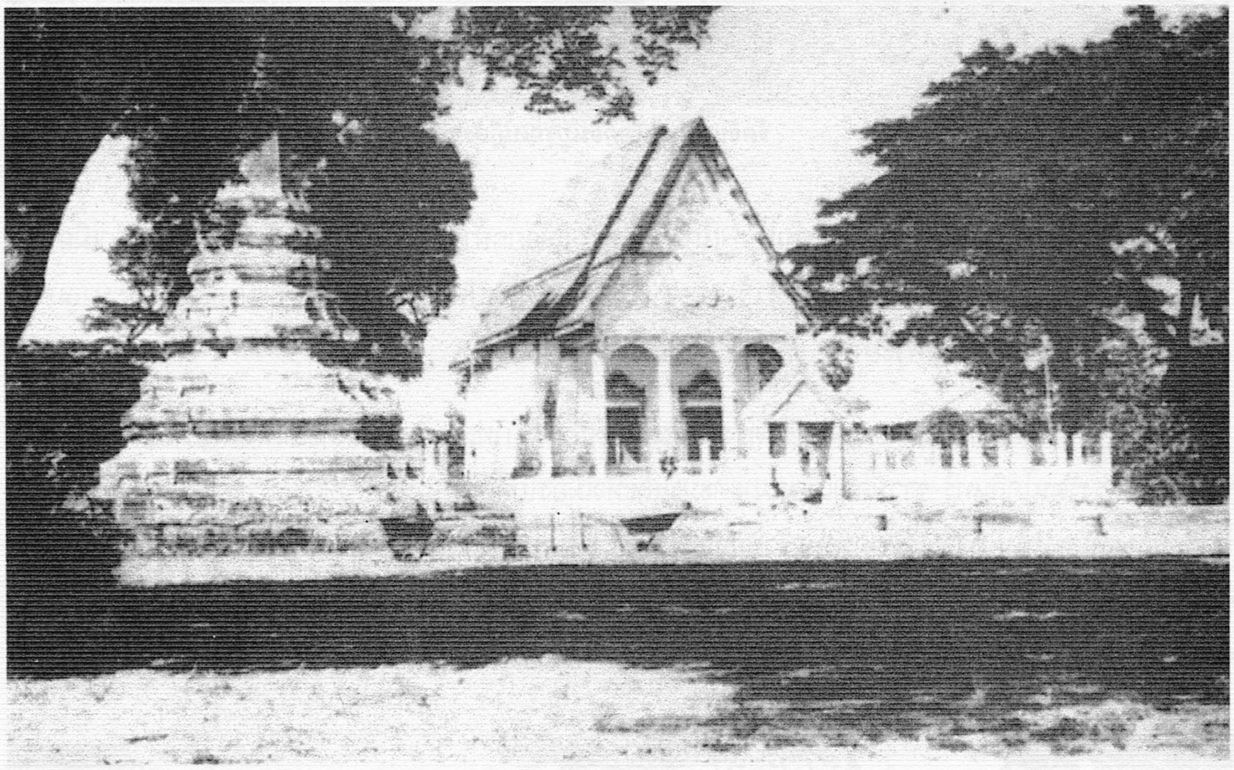
เสร็จพิธี

จึงขอประทานกราบเรียน กราบเรียน เรียน พระเถรานุเถระ และแจ้งให้ศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชนได้ร่วมบำเพ็ญกุศลและเข้าเฝ้ารับเสด็จ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานเพลิงศพโดยทั่วกัน

พระพรหมมุนี
รักษาการแทนเจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต
วัดบวรนิเวศวิหาร
ประธานฝ่ายสงฆ์

นายเมฆินทร์ เมธาวิกูล
ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี
ประธานจัดงานฝ่ายคฤหัสถ์

ประวัติสังเขป
วัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง

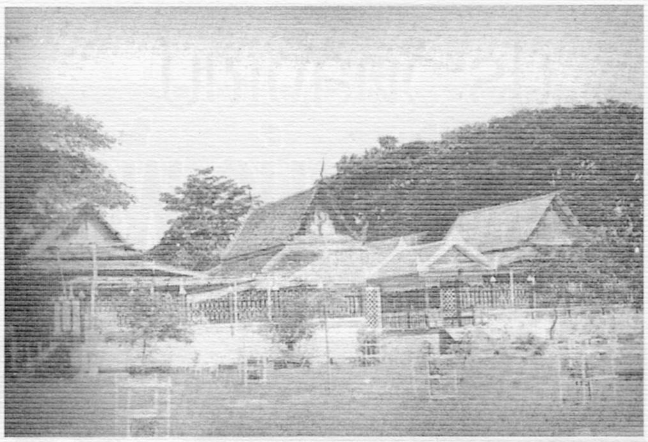

อุโบสถหลังเก่าและเจดีย์เก่า

วัดจันทน์กะพ้อ เดิมเป็นวัดราษฎร์ของชาวรามัญที่เก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัดปทุมธานี ตั้งอยู่ที่ราบลุ่มฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณบ้านตากแดด เลขที่ ๔๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ในเนื้อที่ ๒๐ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา โฉนดเลขที่ ๖๗๖๖ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสามโคกประมาณ ๓๐๐ เมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดปทุมธานีประมาณ ๖ กิโลเมตร

วัดจันทน์กะพ้อ มีประวัติความเป็นมาที่น่าศึกษาเป็นอย่างยิ่งวัดหนึ่งของจังหวัดปทุมธานี เพราะมีความเป็นมาเกี่ยวข้องกับชาวไทยเชื้อสายรามัญมาโดยตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพอจะหาประวัติสังเขปได้ดังต่อไปนี้ คือ

เมืองสามโคกเป็นเมืองเก่ามีมาแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ปลายรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมืองสามโคกได้ร้างไปเมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าครั้งแรก เมื่อปีพุทธศักราช ๒๑๑๒ ในราวปีพุทธศักราช ๒๐๒๒ ในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้โปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญที่อพยพมาจาก

วัดจันทน์กะพ้อก่อนบูรณปฏิสังขรณ์

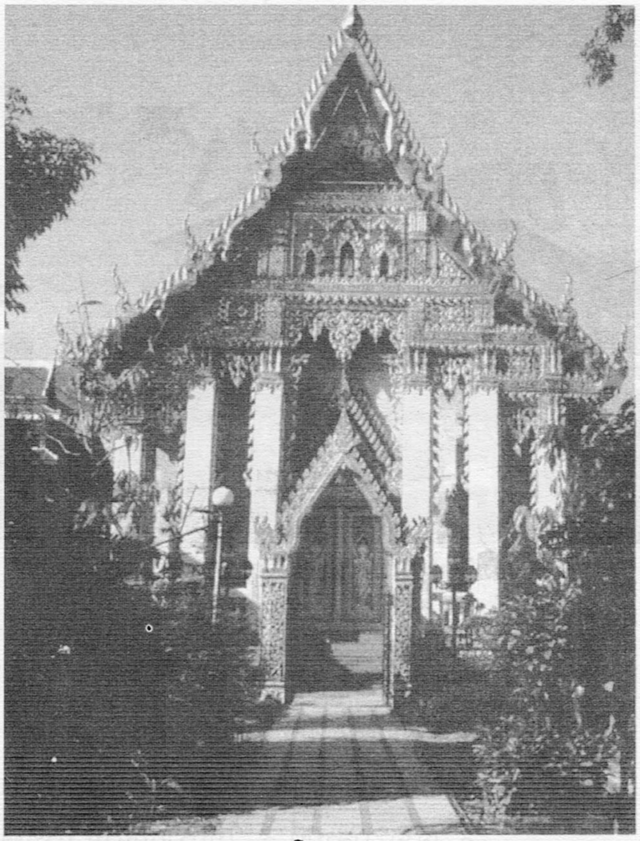
เมือง "เมาะตะมะ" ตั้งหลักแหล่งที่บ้านสามโคก (ใกล้วัดสิงห์) แล้วยกบ้านสามโคกเป็นเมืองสามโคก ต่อมาเมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๑๗ ในรัชสมัยของพระเจ้าตากสินมหาราช ครอบครัวมอญได้อพยพมาอยู่อีกประมาณ ๑๐,๐๐๐ คนเศษ (ครัวมอญพระยาเจ่ง เรียกว่า **"มอญเก่า"**)

ในปีพุทธศักราช ๒๓๕๘ ซึ่งตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวมอญเมืองเมาะตะมะและหัวเมืองใกล้เคียงจำนวน ๔๐,๐๐๐ คนเศษ ทนความกดขี่ข่มเหงจากพม่าไม่ไหวจึงได้พาครอบครัวมอญอพยพหนีเข้ามาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารแห่งผืนแผ่นดินไทย ซึ่งตรงกับวันพุธ แรม ๓ ค่ำ เดือน ๙ ปีพุทธศักราช ๒๓๕๘ มอญกลุ่มนี้ เรียกว่า **"มอญใหม่"** โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งรกรากอยู่ที่เมืองสามโคก อีกส่วนหนึ่งไปอยู่ที่ปากเกร็ด ส่วนมอญเก่าให้ย้ายไปอยู่ที่เมืองพระประแดง

พระอุโบสถหินอ่อนขณะกำลังก่อสร้าง

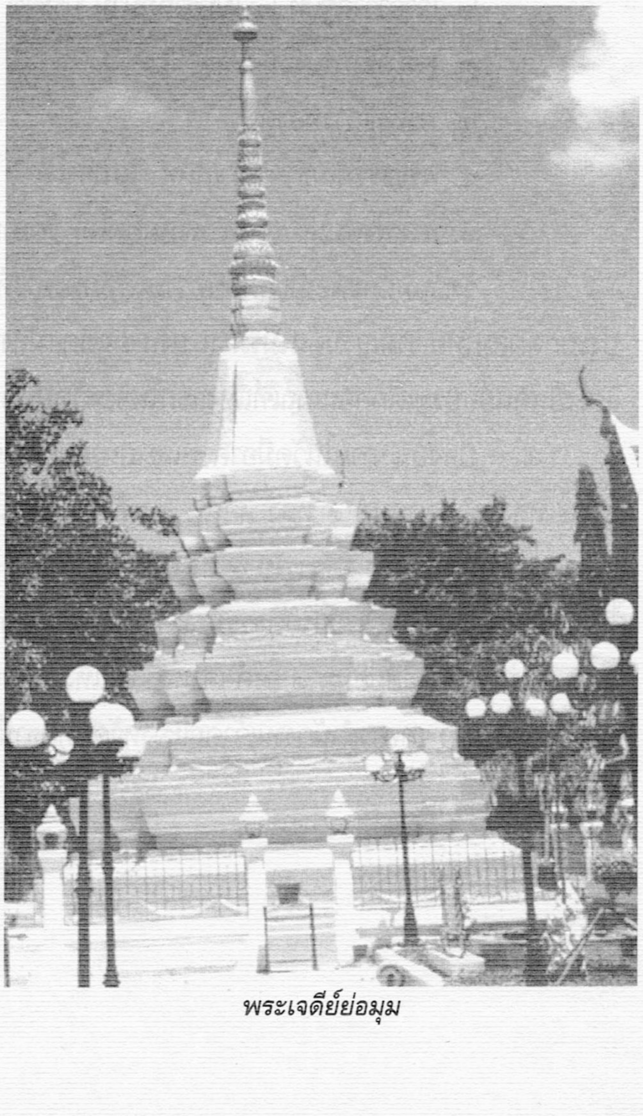
ชาวมอญที่อพยพเข้ามาตั้งบ้านเรือนเป็นหลักแหล่ง ประกอบอาชีพที่มั่นคง ทำมาหากินสะดวกสบายไม่เดือดร้อนแล้ว จึงได้พร้อมใจกันตั้งวัดขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๕๘ เพื่อไว้เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของชุมชนจนสำเร็จแล้วได้ตั้งชื่อวัดว่า **"เกี่ยโกว๊ะ"** แปลว่า **"วัดจันทน์กะพ้อ"** (คำว่า โกว๊ะ เป็นภาษารามัญ หมายถึงต้นจันทน์กะพ้อ) เพราะบริเวณที่สร้างวัดมีต้นจันทน์กะพ้อขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ต้นจันทน์กะพ้อเป็นไม้มงคลชนิดหนึ่ง นิยมกันว่าดี เหมือนต้นราชพฤกษ์ (จันทน์กะพ้อเป็นต้นไม้ตระกูลยาง ยูง มีดอกสีขาวสะอาดคล้ายดอกพะยอม มีกลิ่นหอมเย็นคล้ายน้ำมันจันทน์) ชาวมอญจึงได้ชื่อวัดตามชื่อของต้นไม้ที่เกิดขึ้นในบริเวณนั้น

พระอุโบสถหินอ่อน

เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ พระสนิท สุภาจาโร (พระธรรมเมธาภรณ์) ชื่อฉายาในครั้งกระนั้น จากวัดปทุมทอง ได้รับการแต่งตั้งให้มาเป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ได้ขอเปลี่ยนชื่อวัดเสียใหม่จากเดิมที่เป็นภาษารามัญว่า "เกี่ยโกว๊ะ" มาเป็น "วัดจันทน์กะพ้อ" เหมือนในปัจจุบัน

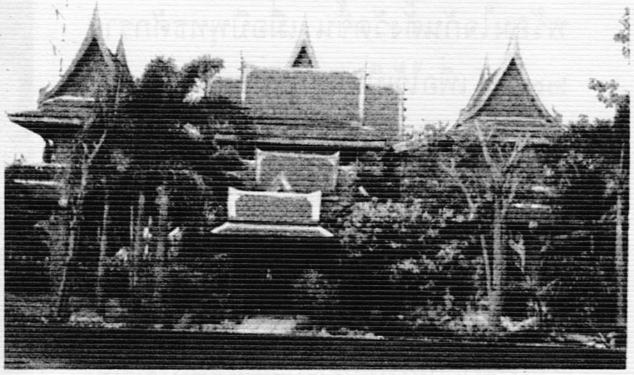
เดิมวัดจันทน์กะพ้อ อยู่ในสภาพทรุดโทรม เพราะเป็นวัดเก่าแก่ **พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)** ครั้งดำรงตำแหน่งผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสในปีพุทธศักราช ๒๔๙๔ - ๒๕๐๒ และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสในปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้เริ่มบูรณะปฏิสังขรณ์เสนาสนะและก่อสร้างอาคารเสนาสนะมาตลอด เห็นความสำคัญของการศึกษาได้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมและโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จนได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๑

พระเจดีย์ย่อมุม

โรงเรียนพระปริยัติธรรม ญสส

หอวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ

เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกวัดจันทน์กะพ้อเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ

วัดจันทน์กะพ้อ มีเจ้าอาวาสปกครองดูแล รวม ๖ รูป คือ

๑. เจ้าอาวาสรูปที่ ๑ ไม่ปรากฏนาม ประวัติ และหลักฐาน

๒. เจ้าอาวาสรูปที่ ๒ ไม่ปรากฏนาม ประวัติ และหลักฐาน

๓. พระอธิการแต้ม

๔. พระอธิการทองคำ

๕. พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

๖. พระพรหมมุนี (จุนท์ พฺรหฺมคุตฺโต) รักษาการเจ้าอาวาส

วัดจันทน์กะพ้อเป็นวัดที่มีความพร้อมทั้งทางด้านอาคาร สถานที่ สิ่งก่อสร้างที่เป็นศิลปะทรงไทยประยุกต์ผสมไทย-รามัญ มีต้นไม้ร่มรื่น สงบ อยู่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา จึงได้รับเลือกให้เป็นอุทยานการศึกษาและเป็นศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์แห่งแรกในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจุบัน ภายในวัดมีอาคารและเสนาสนะต่างๆ คือ พระอุโบสถ ๑ หลัง ศาลาการเปรียญ ๒ ชั้น ๑ หลัง หอสวดมนต์ ๑ หลัง หอฉัน ๑ หลัง ศาลาอเนกประสงค์ ๓ หลัง โรงครัว ๑ หลัง หอระฆัง ๑ หลัง ศาลาท่าน้ำ ๓ หลัง ศาลาราย ๙ หลัง ตำหนักสมเด็จ ๑ หลัง หอวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ (หมู่เรือนไทย) ๑ หลัง โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๔ ชั้น ๑ หลัง กุฏิทรงไทย ๙ หลัง กุฏิบำเพ็ญกรรมฐาน ๓๒ หลัง เมรุ ๑ แห่ง พระเจดีย์ย่อมุม ๑ องค์ เสาหงส์ ๑ แห่ง ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ ๑ แห่ง ตึก ๗๐ ปี ๓ ชั้น ๑ หลัง ห้องน้ำ ๖๒ ห้อง อาคารสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต) ๑ หลัง ฯลฯ

ประวัติและผลงาน

พระธรรมเมธาภรณ์

(สนิท สุภาจาโร)

อดีตเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง

ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

อดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต)

นาม

พระธรรมเมธาภรณ์ ฉายา **สุภาจาโร** อดีตเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง และอดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต)

ชาติภูมิ

นามเดิม **สนิท** นามสกุล **ผอบขาว** อายุ ๗๙ ปี ๘ เดือน ๒๕ วัน พรรษา ๕๙ วิทยฐานะ นักธรรมเอก เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๗๐ ตรงกับวันศุกร์ แรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๔ ปีเถาะ ณ บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี บิดาชื่อ **เปี๊ยด** มารดาชื่อ **กถิน**

บรรพชา

เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ. ศ. ๒๔๘๖ ณ วัดจันทน์กะพ้อ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พระอุปัชฌาย์ **พระครูงาม จนฺทวํโส** วัดสามัคคิยาราม ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

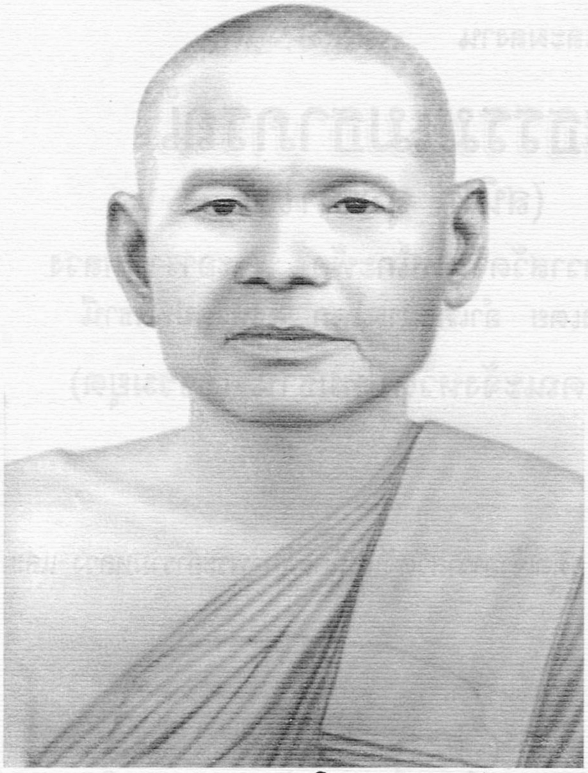
อุปสมบท

เมื่ออายุ ๒๑ ปี วันที่ ๑๒ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๙๑ เวลา ๑๔.๓๐ น. ณ วัดจันทน์กะพ้อ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี **พระครูงาม จนฺทวํโส** เป็นพระอุปัชฌาย์ วัดสามัคคิยาราม ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี **พระอธิการเนียม เขมโก** วัดปทุมทอง เป็นพระกรรมวาจาจารย์ **พระอธิการทองก้อน** วัดจันทน์กะพ้อ เป็นพระอนุสาวนาจารย์

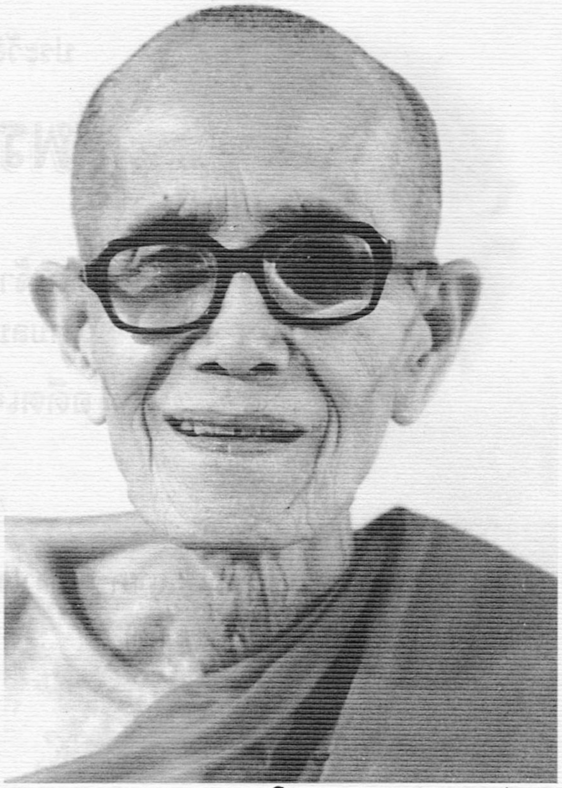
วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๔๘๔ สำเร็จวิชาสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดสามัคคิยาราม ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๙๒ สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดปทุมทอง ตำบลบ้านปทุม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

พระครูงาม จนฺทวํโส พระอุปัชฌาย์

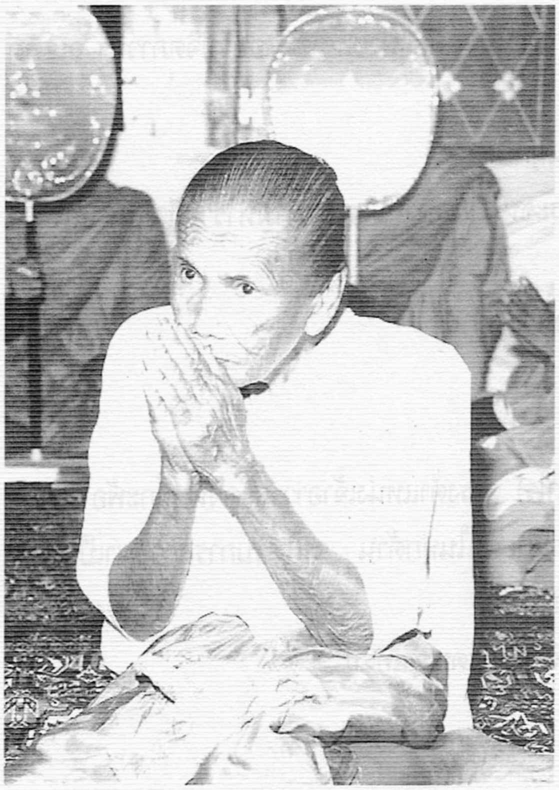
พระอธิการเนียม เขมโก พระกรรมวาจาจารย์

สมณศักดิ์

พ. ศ. ๒๕๐๐	เป็นพระครูสมุห์
พ. ศ. ๒๕๐๗	เป็นพระครูวินัยธร
พ. ศ. ๒๕๐๙	เป็นพระครูโสภณธรรมประสาธน์ (เจ้าคณะอำเภอชั้นโท)
พ. ศ. ๒๕๑๓	เป็นเจ้าคณะอำเภอชั้นเอก
พ. ศ. ๒๕๑๗	เป็นเจ้าคณะอำเภอชั้นพิเศษ
พ. ศ. ๒๕๒๐	เป็นพระวินัยโสภณ (พระราชาคณะชั้นสามัญ)
พ. ศ. ๒๕๒๙	เป็นพระราชสุทธิโสภณ (พระราชาคณะชั้นราช)
พ. ศ. ๒๕๓๔	เป็นพระเทพสุเมธมุนี (พระราชาคณะชั้นเทพ)
พ. ศ. ๒๕๔๓	เป็นพระธรรมเมธาภรณ์ (พระราชาคณะชั้นธรรม)

งานการศึกษา

พ. ศ. ๒๔๙๔	เป็นครูสอนนักธรรมประจำสำนักเรียนวัดสามัคคิยาราม
พ. ศ. ๒๕๐๐	เป็นกรรมการควบคุมสอบธรรมสนามหลวง
พ. ศ. ๒๕๐๒-๔๖	เป็นกรรมการตรวจประโยคสนามหลวงแผนกธรรม
พ. ศ. ๒๕๐๔	เป็นเจ้าสำนักเรียนวัดจันทน์กะพ้อ
พ. ศ. ๒๕๐๔-๔๖	เป็นผู้อำนวยการสอบสนามหลวง สนามสอบวัดจันทน์กะพ้อ
พ. ศ. ๒๕๐๙-๔๖	เป็นครูสอนนักธรรมประจำสำนักเรียนวัดจันทน์กะพ้อ
พ. ศ. ๒๕๑๘-๒๘	เป็นผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดจันทน์กะพ้อ

โยมแม่ กถิน ผอบขาว

งานการปกครอง

พ. ศ. ๒๔๙๔	รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ
พ. ศ. ๒๔๙๖	เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พ. ศ. ๒๕๐๒	เป็นเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ
พ. ศ. ๒๕๐๕	รักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอสามโคก (ธรรมยุต)
พ. ศ. ๒๕๐๘	เป็นเจ้าคณะอำเภอสามโคก (ธรรมยุต)
พ. ศ. ๒๕๑๐	เป็นพระอุปัชฌาย์
พ. ศ. ๒๕๑๓	รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดสุวรรณจินดาราม
พ. ศ. ๒๕๑๔	รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดโคก
พ. ศ. ๒๕๑๙	รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดท้ายเกาะใหญ่
พ. ศ. ๒๕๒๒	รักษาการแทนเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต)
พ. ศ. ๒๕๒๓	เป็นเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี (ธรรมยุต)

งานเผยแผ่พระศาสนา

- จัดทำพิธีทางศาสนาในวันสำคัญ คือ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฏฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา มีการทำบุญตักบาตร แสดงพระธรรมเทศนา นั่งสมาธิ เวียนเทียน
- จัดโครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ปีละ ๓๐๐ คน

- เชิญชวนประชาชน อุบาสก อุบาสิกา รักษาอุโบสถศีล บวชเนกขัม อบรมจิตภาวนา ละ ลด เลิก อบายมุข ตลอดพรรษา และตลอดไป

- จัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนทุกปี

- จัดโครงการบวชเนกขัม ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหามหาราชินี และวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวามหาราช ทุกปี

- เปิดสอนธรรมศึกษาตามโรงเรียนและเรือนจำ ทุกปี

งานสาธารณูปการ

นับแต่ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดจันทน์กะพ้อ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๕๔๙ ได้ทำการพัฒนาเสริมสร้างวัดจันทน์กะพ้อในทุกด้าน จนได้รับการสถาปนาเป็นพระอารามหลวง เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๔ ซึ่งมีรายการดังนี้

- สร้างศาลาการเปรียญ ๑ หลัง แทนหลังเดิมที่ชำรุดทรุดโทรม
- สร้างกุฏิทรงไทย ๑๓ หลัง
- สร้างเขื่อนหน้าวัด
- สร้างศาลาธรรมประสาธน์ ๒ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างถนนคอนกรีตหน้าวัด ๑ สาย
- สร้างหอฉัน ๑ หลัง
- สร้างกำแพงแก้วเสริมเหล็ก ติดตั้งลูกกรงเหล็กด้านบน รอบพระอุโบสถ ยาว ๑๐๘ เมตร
- สร้างอาคารเรียน โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ๒ ชั้น ขนาด ๘ ห้องเรียน
- สร้างห้องประชุม ๑ หลัง
- สร้างห้องสุขาให้โรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ๑ หลัง
- เป็นประธานจัดการสร้างอาคารเรียนโรงเรียนวัดปทุมทอง ยาว ๓๒ เมตร ๑ หลัง
- ถมทรายรอบบริเวณวัดและถมหินใหญ่ทำเขื่อนหน้าวัด
- สร้างถนนคอนกรีตหน้าโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ๑ สาย
- ติดตั้งโคมไฟแสงจันทร์ ๑๒ ต้น
- สร้างกำแพงวัดคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนบนเป็นรั้วเหล็ก ๒ ด้าน ยาว ๒๑๐ เมตร
- สร้างอาคารเรียนโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ ขนาด ๘ ห้องเรียน ๒ ชั้น ๑ หลัง
- ทำเขื่อนหน้าวัดกันตลิ่งพัง
- สร้างประปาขนาดเล็กของกรมอนามัย
- สร้างพระอุโบสถหินอ่อน ๑ หลัง
- ซ่อมพระเจดีย์ ทำรั้วเหล็กรอบองค์พระเจดีย์
- สร้างห้องสมุดโรงเรียนชุมชนวัดจันทน์กะพ้อ
- สร้างศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียน ๑ หลัง
- สร้างกุฏิบำเพ็ญกรรมฐาน ๓๒ หลัง

- สร้างศาลาพักร้อน ๑ หลัง
- สร้างซุ้มประตูหน้าวัด ๑ ซุ้ม
- เจาะน้ำประปา ๒ บ่อ ทำเป็นประปาหมู่บ้าน
- สร้างถังเหล็กใช้เก็บน้ำ สูง ๒๐ เมตร ๑ ใบ
- สร้างถังคอนกรีตเสริมเหล็กใช้เก็บน้ำ สูง ๑๕ เมตร ๑ ใบ
- สร้างบ้านพักคนชรา ๑ หลัง
- สร้างตึกที่พักพระภิกษุสามเณร ๑ หลัง ๑๔ ห้อง
- สร้างกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ด้าน สูง ๑.๗๐ เมตร ยาว ๕๖๐ เมตร
- สร้างถนนลาดยางเข้าวัด ๒ เส้น ยาว ๕๖๐ เมตร
- สร้างตึกที่พักพระภิกษุสามเณร ๓ ชั้น ๒๘ ห้อง ๑ หลัง
- สร้างหอวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ เรือนไทยหมู่ ๒ ชั้น ๖ หลัง
- สร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรม ญสส. ตรีมุข ๔ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างสวนสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- สร้างซุ้มประตูทางเข้าวัด ๓ ซุ้ม
- สร้างห้องน้ำ ๑๐ หลัง
- สร้างกังหันลมใช้สูบน้ำ
- สร้างเมรุเผาศพ ๑ เตา
- สร้างศาลาอเนกประสงค์ ๒ หลัง
- สร้างศาลาราย ๖ หลัง
- สร้างศาลาบูรพาจารย์ ๕ หลัง
- สร้างศาลาพักร้อนริมถนนหลังวัด ๓ หลัง
- สร้างศาลาพักร้อนทรงไทย ๒ หลัง
- สร้างที่พักสงฆ์ ๒ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างตำหนักสมเด็จ ๒ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างที่พักพระอาคันตุกะ ๒ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด ทรงไทย ๒ ชั้น ๑ หลัง
- สร้างวิหารหลวงประดิษฐานพระพุทธรูป ๑ หลัง
- ปลูกต้นจันทน์กะพ้อและต้นไม้ต่างๆ จนมีบรรยากาศร่มรื่น

งานกุศลสงเคราะห์

- ตั้งมูลนิธิโสภณธรรมประสาธน์ เพื่อนำดอกผลมามอบเป็นทุนการศึกษาสำหรับพระภิกษุ สามเณร นักเรียน นักศึกษา ยากจน ปีละ ๑๒๐ ทุน
- ตั้งศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ขึ้นภายในวัดเป็นแห่งแรกของจังหวัดปทุมธานี
- ตั้งศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ขึ้นภายในวัดเพื่อให้กุลบุตรและกุลธิดาได้เข้ามาศึกษาเล่าเรียนธรรม

- ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมสายสามัญสำหรับสามเณรได้ศึกษาเล่าเรียน
- จัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุขึ้นภายในวัด มีสมาชิกประมาณ ๕๐๐ คน
- สร้างบ้านพักคนชราขึ้นภายในวัด

งานพิเศษ

- รับเสด็จ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดสิริโสภาพัณณวดี เสด็จเป็นการส่วนพระองค์ ณ วัดจันทน์กะพ้อ
- ก่อตั้งมูลนิธิรัชดาภิเษก ปท.๑๔
- ก่อตั้งมูลนิธิตึกสงฆ์อาพาธโรงพยาบาลปทุมธานี ร.ศ. ๒๐๐
- เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ริเริ่มก่อสร้างตึกสงฆ์อาพาธ อนุสรณ์ ๒๐๐ ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โรงพยาบาลปทุมธานี เป็นตึก ๒ ชั้น ๒๗ เตียง
- วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๒๕ รับเสด็จ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม ณ วัดจันทน์กะพ้อ
- วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ แสดงพระธรรมเทศนา ถวายในพระราชพิธีพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง
- วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ รับเสด็จ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก วัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จประทานของแก่วัดและประชาชน ที่ประสบอุทกภัยในเขตจังหวัดปทุมธานี โดยใช้สถานที่ ณ วัดจันทน์กะพ้อ
- วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๙ ทางราชการจังหวัดปทุมธานี ใช้สถานที่วัดจันทน์กะพ้อ ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พิธีถวายดอกไม้จันทน์ และเผาดอกไม้จันทน์
- วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๐ ทางราชการจังหวัดปทุมธานี ใช้สถานที่วัดจันทน์กะพ้อ ประกอบพิธีเสริมดวงแผ่นดิน ข้าราชการทุกหมู่เหล่ามาร่วมพิธี พระสงฆ์สังกัดนิกายธรรมยุตทุกวัดในเขตจังหวัดปทุมธานีเจริญพระพุทธมนต์
- เป็นประธานคณะสงฆ์ร่วมกับฝ่ายบ้านเมืองจังหวัดปทุมธานีดำเนินการจัดสร้างสวนสุขภาพปทุมธานี ๘๔ ญสส. เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ในที่ดินของเรือนจำ (เก่า) ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
- วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑ รับเด็จ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และหม่อมเจ้าสิริวัณวรี มหิดล ทรงประกอบพิธียกฉัตรพระประธานในพระอุโบสถ วัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
- วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๑ สภาวัฒนธรรมอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ใช้สถานที่วัดจันทน์กะพ้อ จัดงานวันอนุรักษ์มรดกไทย เทศกาลอาหารพื้นบ้านเมืองสามโคก เป็นการสาธิตและเผยแพร่การทำอาหารพื้นบ้านรามัญ
- ได้ขอพระราชทานถวายต้นจันทน์กะพ้อ รวม ๒๑ ต้น แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สำหรับนำไปปลูกที่วังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มรณภาพ

เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๗ พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร) ได้ไปตรวจงานก่อสร้างสำนักสงฆ์ ระหว่างคลอง ๓-๔ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งท่านตั้งใจจะสร้างเป็นวัดขนาดเล็กที่มีคุณภาพ และจะทูลถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสครบ ๗๒ พรรษา เมื่อตรวจงานเสร็จแล้วก็นั่งรถออกมาถึงถนนคลองหลวงกลับรถเพื่อจะเดินทางกลับวัดจันทน์กะพ้อ ก็ประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ คือ มีรถปิคอัพแล่นมาด้วยความเร็วสูงเสียหลักข้ามเกาะกลางถนนมาชนรถหลวงปู่จนได้รับบาดเจ็บสาหัส ผู้เห็นเหตุการณ์ได้นำส่งโรงพยาบาลภัทระ อำเภอคลองหลวง ต่อมาคณะศิษยานุศิษย์เห็นว่าอาการไม่ดีขึ้นจึงย้ายไปยังโรงพยาบาลกรุงเทพ คณะแพทย์ได้ดูอาการพบว่ากระดูกคอเคลื่อน เส้นประสาทไม่สามารถต่อกันได้ ทำให้เคลื่อนไหวร่างกายตั้งแต่หัวไหล่ลงมาไม่ได้ พักรักษาตัวอยู่ ๕ วัน จึงขอย้ายไปยังโรงพยาบาลพญาไท ๑ โดยได้รับความอุปถัมภ์ดูแลค่ารักษาพยาบาลจากนายประสิทธิ์ อุไรรัตน์ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ต่อมาได้ขอย้ายไปยังโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้รับการดูแลจากคณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เป็นอย่างดี แต่อาการก็ไม่ดีขึ้น มีแต่ทรงกับทรุด หลวงปู่พักรักษาตัวอยู่ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จนถึงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ ก็ถึงแก่มรณภาพด้วยอาการปอดติดเชื้อรุนแรง ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สิริอายุรวมได้ ๗๙ ปี ๘ เดือน ๒๕ วัน พรรษา ๕๙

เมรุปราสาทมอญ

คุณสมบัติของอุบาสก-อุบาสิกากถา

แสดงโดย

พระธรรมเมธาภรณ์ (สนิท สุภาจาโร)

วันที่ ๕ กันยายน พ. ศ. ๒๕๓๘

ณ วัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ

สทฺธาย สีเลน จ ยา ปวฑฺฒติ ปญฺญาย จาเคน สุเตน จูภยํ

สา ตาทิสี สีลวตี อุปาสิกา อาทิยติ สารมิเธว อตฺตโนติ ฯ

บัดนี้ จักได้แสดงพระธรรมเทศนา อนุโมทนาในส่วนกุศลบุญราศีทักษิณานุปทาน อันคณะข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ในจังหวัดปทุมธานี มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ดร.ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ เป็นประธาน ได้มีสมานฉันท์ร่วมใจกันบำเพ็ญกุศลน้อมเกล้าถวาย สนองพระเดชพระคุณ แด่ สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จย่า แม่ฟ้าหลวงแห่งปวงชนชาวไทย ในอภิลักขิตสมัยปัญญาสมวาร ครบ ๕๐ วัน นับตั้งแต่วันสวรรคตมา ด้วยความจงรักภักดี ซื่อสัตย์สุจริตและกตัญญูกตเวที ด้วยรู้สึกหน้าที่อันตนจะพึงกระทำในเวลาที่สุดวิสัยสามารถที่จะสนองพระเดชพระคุณได้โดยประการอื่น เพื่อให้เกิดพระกมลปราโมทย์อนุโมทนา สำเร็จเป็นวิบากสมบัติทวีความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป ในสัมปรายภพโดยฐานนิยม อนุวัตรตามพระพุทธภาษิตในติโรกุฑฑสูตรว่า ***เปตานํ ทกฺขิณํ ทชฺชา ปุพฺเพ กตมนุสฺสรํ*** เมื่อมาระลึกถึงอุปการคุณที่ท่านทำไว้แล้วแต่ก่อน พึงบำเพ็ญทักษิณาเพื่อท่านผู้ละไปยังปรโลกแล้ว ดังนี้

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลกนี้ ยังประโยชน์สุขให้สำเร็จแก่ประชาชนโดยทั่วไป ทรงมีพระราชประวัติและพระจริยาวัตรอันงดงาม ทั้งในปฐมวัย มัชฌิมวัย ถึงปัจฉิมวัย ตลอดพระชนมายุ ๙๔ พรรษาเศษ ทรงบำเพ็ญอัตถะประโยชน์และปริหิตประโยชน์อย่างสมบูรณ์ อันมีส่วนช่วยจรรโลงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กับทั้งประชาชน เกิดผลดีมีคุณูปการอันอเนกอนันต์สุดที่จะพรรณนา พระชนม์ชีพจึงเป็นสุชีวิต มีความเป็นอยู่ดีงาม เป็นเสฏฐชีวิต เป็นอโมฆชีวิต มีความเป็นอยู่ไม่สูญเปล่า เป็นอยู่ประเสริฐ ชื่อว่า โชติ โชติ ปรายนา สว่างมา สว่างไป เพราะอาศัยบุญนำกรรมปรุงแต่ง ให้มีความเจริญไพบูลย์

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงสมบูรณ์ด้วยพระคุณสมบัติ ประกอบด้วยพระจรรยามั่นอยู่ในธรรมพร้อมด้วยพรหมวิหาร มีพระอัธยาศัยโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีพระมารยาทอ่อนโยน เป็นมัทวสมาจาร เป็นที่พึ่งพำนักของประชุมชนเป็นอันมาก เมื่อมาเสด็จสวรรคตไปแม้

ในเวลาที่พระชนมายุย่างเข้าเขตปัจฉิมวัยแล้วก็ดี แต่พระองค์ทรงพระคุณสมบัติ อันเป็นที่ตั้งแห่งความอาลัยเสียดาย เพราะต่างพากันมุ่งหมายจะให้ดำรงพระชนม์อยู่ยืนยาวต่อไปอีก แต่ก็ไม่สามารถให้เป็นได้สมประสงค์ เพราะสังขารทั้งหลายทนอยู่คงที่ไม่ได้ เมื่อมีความเกิดขึ้นในเบื้องต้น ความดับก็จักต้องมีเป็นอวสาน ส่วนระยะกาลที่เร็วหรือช้าแล้วแต่เหตุจะปรุงแต่งให้เป็นไป ไม่มีใครบังคับบัญชาให้เป็นไปตามใจหวังได้

สมเด็จพระบรมศาสดาทรงหวังจะให้พุทธบริษัททราบธรรมดาแล้วเปลื้องความโศกเสียใจ จึงตรัสไว้ว่า ***อถโข ยาวตา สตฺตานํ อาคติ จุติ อุปปตฺติ สพฺเพ สตฺตา มรณธมฺมา มรณํ อนตีตา*** ความมา ความไป จุติ อุบัติ ของสัตว์ทั้งหลาย มีเพียงไร สัตว์ทั้งหมดก็มีมรณะเป็นธรรมดา ไม่ล่วงมรณะไปเพียงนั้น

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีศรัทธาปสาทะมั่นในพระพุทธศาสนามาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ จนกาลอวสานแห่งพระชนม์ชีพ ตามพระราชวัติบางตอน เช่น

(๑) ทรงจำคำลาข้าวพระและทรงใช้ลาข้าวพระ ขณะทรงพระเยาว์ว่า ***เสสัง มังคะลัง ยาจามิ***

(๒) ทรงจำพระคาถา——————ใช้ป้องกันอันตราย และทรงใช้เมื่อจำเป็นว่า นะโมนะมัส กำจัดออกไป อย่าเข้ามาใกล้ เสมามณฑล ออกไปให้พ้น วินาสสันติ ฯ

(๓) ทรงอธิบายหลักของคนดีในพระพุทธศาสนาไว้ว่า ไม่พูดปด ไม่คดโกง ไม่อิจฉาริษยา ไม่ทะเยอทะยานบ้าๆ ปฏิบัติหน้าที่ในกรอบของศีลธรรม ฯ

(๔) ทรงตักเตือนไม่ให้ลืมตัวหลงตนไว้ว่า คนเรา อย่าหลงตัว อย่าลืมตัว อย่าอวดตัว ว่าดีเด่นกว่าคนอื่น ฯ

(๕) ทรงคิดแบบปั้นหุ่นพระพุทธรูป โปรดให้หล่อพระราชทานไปแพร่หลาย จัดเป็นพุทธศิลป์ฝีพระหัตถ์ที่ทรงไว้ด้วยศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนานั่นเอง

เพราะเหตุที่ทรงเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนา ทรงนำคำสอนมาศึกษาปฏิบัติ มีปัญญาอยู่ครองฆราวาสสามารถประกอบหิตานุหิตประโยชน์แก่หมู่ชนเป็นอันมาก ตามพระบาลีว่า - พหู วต อตฺถาย สมฺปญฺโญ ฆรมาวสํ ความว่า ท่านผู้มีปัญญา อยู่ครองเรือน เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่คนมาก ดังนี้ พระองค์ทรงได้รับการยกย่องจากปวงชนมิใช่เฉพาะแต่ภายในประเทศเท่านั้น แม้ในต่างประเทศก็ทรงได้รับการยกย่องว่า เป็นผู้สูงอายุมีผลงานดีเด่นของโลก ๑ ใน ๔ ท่าน เมื่อปี พ. ศ. ๒๕๒๘ ใน ๔ ท่านนั้น คือ

๑. สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี แห่งประเทศไทย

๒. พระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่ ๒ แห่งวาติกัน

๓. ประธานาธิบดีโรแนล เรแกน แห่งสหรัฐอเมริกา

๔. ผู้นำอาวุโสเติ้งเสี่ยวผิง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ฯ

จากพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ จัดเป็นตราแห่งพระชนม์ชีพ ดังคำว่า อันความดีที่ทำไว้จะถูกจำจารึกถึงกิจจาจะคงตราตรึงคะนึงมั่นนิรันดร ชื่อว่าย่อมได้รับการเทิดทูนยกย่องสรรเสริญจากวิญญูชน ตามพระบาลีภาษิตว่า ***ยญฺเจ วิญฺญู ปสํสนฺติ อนุวิจฺจ สุเว สุเว อจฺฉิทฺทวุตฺตึ เมธาวึ ปญฺญาสีลสมาหิตํ นิกฺขํ ชมฺโพนทสฺเสว โก ตํ นินฺทิตุมรหติ เทวาปิ นํ ปสํสนฺติ พฺรหฺมุนาปิ ปสํสิโต*** มีใจความว่า หากว่า วิญญูชนใคร่ครวญทุกวันๆ สรรเสริญท่านผู้ใด ซึ่งมีความประพฤติไม่บกพร่องขาดสาย มีเมธาวีตั้งมั่นด้วยปัญญาและศีล ใครเล่าย่อมควรเพื่อติเตียนท่านผู้นั้น ผู้เปรียบดังแท่งทองชมพูนุท แม้แต่เทวดาก็ยังชม ถึงพรหมก็สรรเสริญ ดังนี้

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราชหฤทัยหนักแน่นในพระ

รัตนตรัย ทรงเพียบพร้อมด้วยคุณสมบัติของอุบาสิกา ตามพระพุทธภาษิตที่ได้ยกเป็นนิกเขปบท ณ เบื้องต้นนั้นว่า ***สทฺธาย สีเลน จ ยา ปวฑฺฒติ ปญฺญาย จาเคน สุเตน จูภยํ สา ตาทิสี สีลวตี อุปาสิกา อาทิยติ สารมิเธว อตฺตโน.*** สตรีใด เจริญทั่วถึงด้วยศรัทธาและศีล ด้วยปัญญา ด้วยการบริจาค และด้วยการสดับฟังทั้ง ๒ ฝ่าย คือ โลกียะ และโลกุตตระ สตรีผู้มีปกติเช่นนั้น ชื่อว่าอุบาสิกา ย่อมประสมประสานถือไว้ได้ ซึ่งธรรมอันเป็นสาระของตน ในโลกนี้แน่แท้ ฯ มีอรรถาธิบายดังนี้

(๑) ศรัทธา คือความเชื่อตามหลักเหตุผล ไม่เชื่องมงายไร้สาระ เชื่อตามคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนา ๔ อย่าง

(ก) กัมมสัทธา เชื่อว่ากรรมดีเป็นกุศล เป็นเหตุแห่งความสุขโสมนัส กรรมชั่วเป็นอกุศล เป็นเหตุแห่งความทุกข์โทมนัส ผู้หวังความสุขทางกาย และความสุขทางใจ ก็ประกอบกายสุจริต และมโนสุจริต

(ข) วิปากสัทธา เชื่อผลของกรรม คือ เชื่อว่า ความสุขโสมนัสจัดเป็นผลของกุศลกรรม ความทุกข์โทมนัสจัดเป็นผลของอกุศลกรรม ได้แก่ เชื่อว่า ทำดี ได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว นั่นเอง

(ค) กัมมัสสกตาสัทธา เชื่อว่า สัตว์มีกรรมเป็นของตน ได้ทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่วก็ตาม ก็จะได้รับผลของกรรมนั้น

(ง) ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อในพระปัญญาตรัสรู้ธรรมของพระตถาคตเจ้า เช่น เชื่อว่าตรัสรู้อริยสัจ ๔ เป็นต้น

(๒) ศีล ได้แก่การรักษากาย วาจา ให้เป็นปกติ แต่ก็ต้องเกิดมาจากใจเป็นปกติ ไม่ถูกโลภะ ความโลภอยากได้ โทสะ ความประทุษร้าย โมหะ ความหลง เข้าครอบงำย่ำยีใจ ชักจูงให้ทำชั่ว พูดชั่ว ผู้มีพื้นฐานใจเป็นปกติ ย่อมไม่ทำกายทุจริต ไม่พูดเป็นวจีทุจริต ก็ได้ชื่อว่ามีมนุษยธรรม ศีลเป็นบ่อเกิดแห่งสุคติ ศีลเป็นบ่อเกิดแห่งโภคทรัพย์ ศีลเป็นทางก้าวไปสู่ความดับกิเลสทั้งปวง คือ นิพพาน

(๓) ปัญญา ความรอบรู้ คือ รู้ดี รู้ชอบ ตรงกันข้ามกับ รู้ชั่ว รู้ผิด เหตุให้เกิดปัญญามี ๓ ทาง คือ สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการฟัง จินตามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการคิด ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการบำเพ็ญ

(๔) จาคะ การเสียสละบริจาค คือ เสียสละบริจาค ข้าว น้ำ ทรัพย์สิน เงิน ทอง วัสดุสิ่งของ เพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น การสละความสุขส่วนตัวเพื่อความสุขของคนอื่น การสละที่สำคัญได้แก่การสละความชั่วร้ายทางกาย วาจา ใจ

(๕) สุตะ การสดับศึกษา ด้วยวิริยอุตสาหะ สั่งสมสุตะหาความรู้ ที่เป็นประโยชน์ อำนวยความสุขทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น การสดับศึกษาติดต่อไม่ขาดตอน ก็จะได้รับความรู้ความเข้าใจมากขึ้น เรียกว่าพหูสูต หรือพาหุสัจจะ ผู้คงแก่เรียน ชื่อว่าเป็นมงคล ตามนัยแห่งมงคลสูตรว่า ***พาหุสจฺจญฺจ สิปฺปญฺจ เอตมฺมงฺคลมุตฺตมํ*** การได้สดับฟังมาก และศึกษาชำนาญในศิลปศาสตร์ จัดเป็นมงคลอันสูงสุด ดังนี้

ท่านผู้มีศีลเป็นต้นนั้น ได้ชื่อว่าอุบาสิกา ผู้เข้าใกล้พระรัตนตรัย มีที่พึ่งพิงอาศัย ย่อมประสมประสานถือไว้ได้ซึ่งธรรมอันเป็นสาระ มีศีลสาระ แก่นศีล สมาธิสาระ แก่นสมาธิ ปัญญาสาระ แก่นปัญญา เป็นต้น ไว้ได้ในโลกนี้ เป็นผู้ไม่ประมาท รีบจัดกรณียกิจ ๔ อย่าง ให้สมบูรณ์ คือ ทำบุญเป็นนิจ คิดถึงความตาย แจกจ่ายสมบัติ จัดการเปลื้องหนี้ ด้วยการหมั่นทำบุญด้วยกาย วาจา ใจ สม่ำเสมอ ระลึกถึงความตายอันจะพึงมีแก่ตน จัดแจกจ่ายสมบัติที่ได้มาโดยชอบธรรม ให้แก่ทายาท สละทรัพย์บำรุงพระพุทธศาสนา สร้างสาธารณกุศล กับ

ทั้งได้จัดการเปลื้องหนี้ต่อท่านบุพการีผู้มีคุณมาก่อน เพื่อเปลื้องตนปลอดจากหนี้บุญคุณ ด้วยมีความเชื่อตามสุภาษิตสอนใจว่า คนเราเกิดมา ไม่ช้าก็ตาย ทำความดีไว้ให้คนเขาเห็น ดังนี้ คุณสมบัติของอุบาสิกา ๕ ประการ คือ มีศีล มีปัญญา มีจาคะ และมีสุตะ มีพร้อมบริบูรณ์ ในสตรีใด สตรีนั้น ชื่อว่าอุบาสิกา ผู้มีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรณะ ย่อมถือไว้ได้ซึ่งสารธรรม ในโลกนี้

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราชปฏิปทาเพียบพร้อมด้วยพระคุณสมบัติดังกล่าวนั้น ชื่อว่าทรงมีพระราชหฤทัยดำริชอบ ดังคำร้อยกรองว่า ตั้งจิตคิดชอบ ตามกรอบศาสนา สัมผัสศรัทธา ไม่ย่อท้อถอย ติดตามรอคอย ทำบุญบ่อยบ่อย ทยอยรายวัน ฯ

ขออำนาจกุศลทักษิณานุประทานกิจ ที่คณะข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ชาวจังหวัดปทุมธานี อันมีผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ดร. ไพฑูรย์ บุญวัฒน์ เป็นประธาน ได้บำเพ็ญอุทิศถวายด้วยความกตัญญูกตเวทิตา ขอจงสำเร็จเป็นอิฏฐวิบากสุขสมบัติ แด่สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยฐานนิยมสมดังเจตนาอุทิศทุกประการ แสดงพระธรรมเทศนาคุณสมบัติของอุบาสิกา ยุติลงด้วยเวลา ด้วยประการฉะนี้ ฯ

เถรกรณธรรมกถา

พระเทพสุเมธมุนี (สนิท สุภาจาโร)

วัดจันทน์กะพ้อ พระอารามหลวง จังหวัดปทุมธานี

ถวายในพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล พระบรมศพ

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

วันศุกร์ที่ ๑ ธันวาคม พ. ศ. ๒๕๓๘

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ

ยมฺหิ สจฺจญฺจ ธมฺโม จ อหึสา สญฺญโม ทโม
สเว วนฺตมโล ธีโร โส เถโรติ ปวุจฺจตีติ ฯ

บัดนี้ จักรับพระราชทานถวายพระธรรมเทศนาในเถรกรณธรรม ธรรมะเครื่องทำให้เป็นเถระผู้มั่นคง ประดับพระปัญญาบารมี อนุโมทนาพระราชกุศลบุญราศี ที่สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระราชคำนึงด้วยพระกตัญญูภาพถึงพระอุปการ แห่งสมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งเสด็จสวรรคตกำหนดได้ ๑๓๖ วัน เช้านี้แล้วทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุปทานเป็นส่วนพระกตเวทิตา อุทิศถวายโดยกัลยาณวัตร พระคุณสมบัติ ๒ ประการ คือ พระกตัญญุตาและพระกตเวทิตานี้ เป็นพื้นแห่งสาธุชน อันคนดีผู้ได้นามว่าสัตบุรุษ จะประพฤติกิจการใดๆ ย่อมอิงอาศัยธรรม ๒ ประการนี้เป็นหลักมั่นเสมอ

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของสยามประเทศและสยามิกชนทุกหมู่เหล่า ทรงอุบัติมาเพื่อประโยชน์สุขของคนหมู่มาก ทรงเป็นพระอัจฉริยทุลภสตรีนารีรัตน์ คือหญิงแก้ว ที่เป็นสตรีอัศจรรย์อันหาได้ยาก ทรงเป็นนารีอาชาไนย ที่ทรงเกิดในประเทศใด ตระกูลใด ประเทศนั้น ตระกูลนั้น ย่อมถึงสุข พระหิตัตถจริยา ความประพฤติประโยชน์เกื้อกูลของพระองค์มีเป็นอเนกอนันต์พ้นวิสัยที่บรรยายให้สิ้นสุดด้วยเวลาและกถามรรคเพียงเท่านี้ และพระจริยาสมบัติเหล่านั้น ก็เป็นที่ประจักษ์แก่ใจของทุกท่านเป็นอย่างดีแล้ว เพราะข้อนี้เป็นเหตุ พระเกียรติพิเศษจึงแพร่หลายกระจายไปไกล ปรากฏไปทั้งในและนอกประเทศ สมดังที่สมเด็จพระโลกเชษฐ์บรมศาสดาตรัสไว้ว่า ***"ทูเร สนฺโต ปกาเสนฺโตว ปพฺพโต สัตบุรุษทั้งหลาย ย่อมปรากฏไปไกล ดังจอมไศลหิมพานต์"***

เบื้องต้นคือพระชาติสมภพ และเบื้องปลายคือการเสด็จสวรรคตของพระองค์ทรงเป็นไปเหมือนสรรพสัตว์ เป็นทุกขอริยสัจที่ควรกำหนดรู้ อะไรๆ ที่ทรงได้รับในระหว่างนี้ก็ล้วนแต่เป็นสมมติ แต่ก็เป็นสมมติสัจ จริงอย่างสมมติ คือจริงอย่างที่รับรู้กัน

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงได้รับสมมติในหลายพระตำแหน่ง

ทรงวางพระองค์ถูกต้องทุกพระตำแหน่ง ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจในทุกพระตำแหน่งได้โดยสมบูรณ์อย่างน่าอัศจรรย์ ซึ่งทั้งนั้น ล้วนแต่เป็นกุศลขันธ์บุญราศี ที่สัตว์ผู้เกิดมาแล้วต้องตาย จำขวนขวายทำให้มาก เหมือนมาลาการร้อยพวงมาลัยไว้เป็นอันมากจากกองดอกไม้ ฉะนั้น สมดังพุทธพจนประพันธ์ในธรรมบทขุททกนิกาย ว่า "ยถาปิ ปุปฺผราสิมฺหา กยิรา มาลาคุเณ พหู เอวํ ชาเตน มจฺเจน กตฺตพฺพํ กุสลํ พหุ คนร้อยกรองพวงมาลัยพึงทำพวงมาลัยให้มาก จากกองดอกไม้ ฉันใด สัตว์ผู้เกิดมาแล้วต้องตาย ก็พึงทำกุศลไว้ให้มาก ฉันนั้น"

อันพวงมาลัยที่จะมีได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัย ๒ อย่าง คือ มีผู้ร้อย และมีดอกไม้ มีแต่ผู้ร้อยแต่ไม่มีดอกไม้ หรือมีแต่ดอกไม้แต่ไม่มีผู้ร้อย พวงมาลัยก็มีไม่ได้ ต่อเมื่อมีพร้อมทั้ง ๒ อย่าง จึงจะมีพวงมาลัยได้ และพวงมาลัยจะมีมากได้ ก็เพราะมีดอกไม้มาก นี่ฉันใด ในการทำบุญทำกุศลนั้น ก็ฉันนั้น ต้องอาศัยปัจจัย ๒ อย่าง คือ ศรัทธา ความเชื่อ และไทยธรรม คือของที่จะพึงให้ มีแต่ศรัทธาแต่ไม่มีไทยธรรม ทานมัย บุญกุศลที่สำเร็จมาจากการให้ก็เกิดไม่ได้ หรือมีแต่ไทยธรรม แต่ไม่มีศรัทธา ทานมัย ก็เกิดไม่ได้อีกเช่นกัน ต่อเมื่อพร้อมทั้ง ๒ ประการ ทานมัยกุศลจึงจะมีได้ และจะมีมากได้ ก็เพราะมีไทยธรรมมาก

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลบุญราศี อันเป็นส่วนแห่งพระทานบารมีไว้เป็นอันมาก ทั้งที่เป็นวัตถุทานหรืออามิสทาน ทั้งที่เป็นธรรมทานและวิทยาทาน ทั้งนี้เพราะทรงสมบูรณ์ด้วยพระศรัทธาสมบัติ และพระไทยธรรมหรือพระโภคสมบัติ และอีกอย่างหนึ่งคือพระศักดิสมบัติ คือพระราชอำนาจ ความสามารถที่มีพระอิสริยยศเป็นบาทรองรับ ทำให้พระสรรพกรณียกิจสัมฤทธิผลสมดังพระราชประสงค์ทุกประการ

อีกสถานหนึ่งเล่า สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราชหฤทัยธำรงมั่นในเถรกรณธรรม คือคุณสมบัติที่ทำให้เป็นเถระหรือเถรี ผู้มั่นคง หรือผู้หลักผู้ใหญ่ มีสัจจะ เป็นต้น ปราศจากมลภาวะ คือมลทินมีความโกรธ เป็นต้น สมด้วยพระนิพนธ์พุทธภาษิตในธรรมบทขุททกนิกาย ที่ได้รับพระราชทานอัญเชิญมาตั้งไว้เป็นนิกเขปบท ณ เบื้องต้นว่า ***"ยมฺหิ สจฺจญฺจ ธมฺโม จ อหึสา สญฺญโม ทโม สเว วนฺตมโล ธีโร โส เถโรติ ปวุจฺจติ สัจจะ ธรรมะ, ความไม่เบียดเบียน, ความระมัดระวัง, และความข่มตน มีอยู่ในท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นแล เป็นผู้คายมลทินแล้ว เป็นผู้มีปัญญาทรงจำ ท่านเรียกผู้นั้นว่า เป็นผู้มั่นคง"*** สัจจะแปลว่า ความดีมีอยู่ ขยายว่า ความจริง ความแท้ ความซื่อ ความตรง ตรงกันข้ามกับ อสัจจะ ที่แปลว่า ความไม่มีอยู่ และขยายว่า ความไม่จริง ความเท็จ ความไม่ซื่อ ความคด ความจริงนี้เริ่มจากจริงใจ ใจจริงนั้น เมื่อมีความจริงใจ ใจจริงจังเป็นมูลแล้ว อาการหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาในทางกาย ก็พลอยจริงจังไปด้วย ประกอบการงานอะไรๆ ก็ไม่เหลาะแหละ ไม่จับจดจับจ่อ การงานนั้นๆ ย่อมสำเร็จตามส่วนที่ลงเรี่ยวแรงประกอบ ไม่มีความล้มเหลว หรือเปลืองแรงเสียเปล่า เมื่อแสดงออกในทางวาจา ก็เป็นวาจาสัตย์ วาจาจริงดังที่ใจคิด ชนิดที่ว่า หทยสฺส สทิสี วาจา วาจาเป็นเช่นกับหัวใจ ไม่มีคำเท็จระคนปนเจือเพื่อหักรานประโยชน์ของผู้อื่น เป็นวาจาศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือได้ ไว้วางใจได้ เป็นวาจาไม่กลับกลาย วาจาไม่ตาย เพราะยืนยันมั่นคงอยู่ตลอดกาล สมจริงดังพระพุทธบรรหารว่า ***สจฺจํ เว อมตา วาจา วาจาจริงแท้เป็นวาจาไม่ตาย*** และ ***สจฺเจน กิตฺติ ปปฺโปติ คนย่อมได้เกียรติเพราะสัจจะ***

ความแท้ คือความไม่เทียม ความไม่เก๊ ความซื่อ คือความไม่คดโกง ความตรง คือความไม่คด ขยายเป็นตรงต่อตัวเอง ตรงต่อผู้อื่น ตรงต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา ตรงต่อธรรมะ อันความซื่อ ความไม่คดไม่โกง ความตรงนี้ นำให้มีความกตัญญูกตเวที ที่พูดคล้องจองกันว่า ความซื่อสัตย์กตัญญู กล่าวคือ เมื่อถือว่าท่าน

ผู้นั้นผู้นี้เป็นบุรพการีมีบุญคุณต่อตนจริง ไม่ดูว่าไม่ใช่บุรพการี ตนเป็นหนี้บุญคุณจริง ความกตัญญูรู้คุณที่ทำก็ตามมา แต่นั้น กตเวทิตา การตอบแทนก็เกิดตามมา ธรรม ๒ ประการนี้ เป็นพื้นฐานของคนดี ดังที่พระพุทธเจ้าเมื่อครั้งเป็นพระโพธิสัตว์ตรัสว่า **ภูมิ เว สาธุรูปานํ กตญฺญูกตเวทิตา ความเป็นผู้กตัญญูกตเวทีเป็นพื้นยืนยันของคนดี** ดังนี้

ธรรมะ หรือ ธรรม มีความหมายหลายอย่าง ในที่นี้จะขอรับพระราชทานถวายวิสัชนาเพียง ๔ อย่าง คือ สุจริต คารวะ ความถูกต้อง และหน้าที่

สุจริต **คือประพฤติดีด้วยกาย วาจา ใจ และอาชีพ ผู้มีความสุจริตทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นผู้มีความกล้าหาญ** ไม่มีความสะทกสะท้านหวั่นไหวแต่อะไร แต่ใครและแต่ที่ไหน ไปที่ไหน อยู่ที่ใด ไปได้ อยู่ได้ โดยผาสุก ไม่ต้องมีผู้อารักขาก็ปลอดภัย ที่เรียกว่า อกุโตภโย ผู้ไม่ต้องกลัวแต่อะไร แต่ใคร และแต่ที่ไหน

คารวะ ความเคารพ คือความแสดงกิริยาอาการที่หนักแน่นไม่แสดงกิริยาอาการแบบดูเบาทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ บุคคล สถานที่ที่เป็นที่สักการะเคารพบูชาของคนส่วนใหญ่ เข้าใกล้สถานที่หรือบุคคลนั้น ก็แสดงอาการหนักแน่น นอบน้อม ไม่แสดงอาการดูหมิ่น ดูเบา หรือเหยียดหยาม มีความเคารพในพระรัตนตรัย ในสิกขา ในการปฏิสัณฐานและในความไม่ประมาท โดยย่อคือความเคารพในธรรม ดังสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คราวตรัสรู้ใหม่ๆ ไม่ทรงพบใครที่ยิ่งกว่าพระองค์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา และวิมุติ ก็ทรงตกลงปลงพระหฤทัย เคารพธรรมที่ทรงตรัสรู้แล้วนั้น จนสหัมบดีพรหมกราบทูลสนับสนุนว่า อย่างนั้น พระสุคตเจ้า ถูกแล้ว พระสุคตเจ้า แล้วกราบทูลเป็นพระคาถาว่า ***"เย จ อตีตา สมฺพุทฺธา เย จ พุทฺธา อนาคโต โย เจตรหิ สมฺพุทฺโธ พหุนฺนํ โสกสาสโน สพฺเพ สทฺธมฺมครุโน วิหรึสุ วิหาติ จ อถาปิ วิหริสฺสนฺติ เอสา พุทฺธาน ธมฺมตา พระสัมพุทธเจ้าเหล่าใดในอดีต พระพุทธเจ้าเหล่าใดในอนาคต และพระพุทธเจ้าพระองค์ใดในบัดนี้ ผู้ทำความโศกของคนเป็นอันมากให้หายไป พระพุทธเจ้าทั้งหมดนั้นล้วนแต่เคารพพระสัทธรรมมาแล้ว กำลังเคารพอยู่ และแม้ต่อไปก็จะทรงเคารพพระสัทธรรม นี่ธรรมดาของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย"***

ความถูกต้อง คือความเป็นธรรม ผู้ประพฤติเป็นธรรม จะไม่ยอมให้ความชอบ ความชัง ความหลง ความขลาด มามีอิทธิพลเหนือจิตใจ ธำรงความยุติธรรมไว้เสมอ ผิดก็ว่าผิด ถูกก็ว่าถูก ไม่กลับผิดเป็นถูก ไม่กลับถูกเป็นผิด ไม่เบือนบิดเพราะอำนาจอคติ ผู้ทำเช่นนี้ อาปูรติ ตสฺส ยโส สุกฺกปกฺเขว จนฺทิมา ยศของเขาย่อมเปี่ยมเหมือนพระจันทร์ข้างขึ้น

หน้าที่ คือการงานที่ต้องทำ ถ้าไม่ทำก็เสียงานและพาลให้เสียคน พ่อแม่เป็นผู้มีหน้าที่ต่อลูก เช่น ห้ามจากความชั่ว เป็นต้น ลูกมีหน้าที่ต้องเลี้ยงพ่อแม่ เป็นต้น พูดสั้นๆ ก็คือ ผู้มีหน้าที่อะไร อย่างไร ก็ต้องทำหน้าที่อันนั้น อย่างนั้น ให้สมบูรณ์ที่สุด ดีที่สุด เมื่อปฏิบัติได้ ก็จะได้ความสุข ทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า สมดังพระคาถาที่ตรัสไว้ในธรรมบทขุททกนิกายว่า "ธมฺมญฺจเร สุจริตํ น ตํ ทุจฺจริตํ จเร ธมฺมจารี สุขํ เสติ อสฺมิ โลเก ปรมฺหิ จ พึงประพฤติธรรมคือหน้าที่ให้สุจริต ไม่พึงประพฤติให้เป็นทุจริต ผู้มีปกติทำหน้าที่ย่อมอยู่เป็นสุขทั้งในโลกนี้ และโลกหน้า" ดังนี้

ความไม่เบียดเบียน คืออหิงสา ตรงกันข้ามกับความเบียดเบียน ที่บาลีเรียกว่า หิงสา หรือวิหิงสา ความเบียดเบียน อีกอย่างหนึ่ง แปลมาจาก พยาบาทหรือพยาปัชฌะ ซึ่งตรงกันข้ามกับอัพยาบาทหรืออัพยาปัชฌะ ความไม่เบียดเบียน ได้ในพุทธอุทานที่โคนจิกว่า ***อพฺยาปชฺฌํ สุขํ โลเก ความไม่เบียดเบียน เป็นสุขในโลก***

อหิงสา ความไม่เบียดเบียน คือไม่คิดเล่นสนุกด้วยมอบทุกข์ให้แก่คนอื่น สัตว์อื่น มีรากมาจาก

อโมหะ ความไม่หลง อัพยาบาท ความไม่เบียดเบียน มีรากมาจากอโทสะ ความไม่ประทุษร้าย ไม่ดุร้าย เช่น การจับนกมาขังในกรง เป็นต้น เป็นการเล่นสนุกด้วยมอบทุกข์ให้สัตว์อื่น เพราะความหลงของตนเอง ลองเทียบดูก็จะรู้ได้ว่า ถ้าตัวถูกจับขังกรงบ้าง ตัวจะสบายหรือไม่ การยิงนก ตกปลา ล่าสัตว์ ที่ถูกถือว่าเป็นกีฬาเล่นสนุกก็ทำนองเดียวกัน การเว้นจากการกระทำอย่างนั้น เป็นความไม่เบียดเบียน มีเมตตากรุณากำกับ

ความระมัดระวัง คือสัญญมะ ความระมัดระวัง ได้แก่ความสำรวมตา หู เป็นต้น ในเวลาได้เห็นรูป ได้ยินเสียง เป็นต้น ไม่ให้จิตใจตกไปฝ่ายยินดี เมื่อประสบอารมณ์ที่น่ารักน่าใคร่ น่าพอใจ และฝ่ายยินร้ายเมื่อประสบอารมณ์ที่ไม่น่ารัก ไม่น่าใคร่ ไม่น่าพอใจ คุณข้อนี้ ทำให้เป็นผู้คงที่ ไม่มีความหวั่นไหว ในที่ทุกสถานในกาลทุกเมื่อ จึงสร้างความเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ที่น่าเคารพนับถือแก่ผู้ปฏิบัติ

ความข่มตน คือ ทมะ คุณข้อนี้ มักใช้ในเมื่อจิตใจกำเริบด้วยอำนาจความโกรธ เมื่อรู้สึกโกรธ ก็กดหรือข่มให้ลดความโกรธต่ำลง จนไม่แสดงอาการวิการออกไป ควบคุมให้อยู่ในอำนาจ ไม่เสียกิริยามารยาท หรือปกติภาพ ผู้มีคุณข้อนี้ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ที่น่าเคารพนับถือของคนทั่วไป

อีกประการหนึ่ง **ทมะ** แปลว่าฝึกตน ใช้ในเมื่อจิตกำเริบด้วยอำนาจรัก โลภ โกรธ หลง ฝึกฝนจนกิเลสเหล่านี้สงบด้วยสมถและวิปัสสนาวิธี เมื่อปฏิบัติตามวิธีนี้ กิเลสเหล่านี้ ก็จะสงบลงโดยลำดับ จนระงับไป เป็นสมุจเฉทประหาน ผู้ปฏิบัติมาถึงขั้นนี้ เป็นอัตตทันตบุคคล บุคคลผู้ฝึกตนได้แล้ว เป็นผู้ประเสริฐสุดในหมู่มนุษย์ ประเสริฐกว่าอัสดร สินธพอาชาไนย และกุญชรชาติมหานาค ด้วยประการฉะนี้

สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงประกอบด้วยความจริงจัง ทั้งพระมนัส พระกาย และพระวาจา มีพระกาย พระวาจา พระมนัส และพระอาชีวะ สะอาดหมดจด ทรงประณตเคารพนบน้อมในไตรรัตน์ ในการศึกษา มีพระปฏิสันถารอันน่าจับใจ ไม่ทรงประมาท มีพระราชหฤทัยเที่ยงตรงทรงนิยมในความถูกต้อง ไม่ข้องแวะด้วยอคติธรรม ทรงปฏิบัติพระราชกรณียะทุกประการให้สำเร็จเรียบร้อย ทรงกอปรด้วยพระเมตตากรุณา ไม่ทรงเบียดเบียน อาฆาต พยาบาทใคร มีพระราชหฤทัยสำรวมระวัง ไม่ให้ตกไปในฝ่ายอิฏฐารมณ์ แม้ในยามโศกตรมอันแสนสาหัส พระมนัสก็คงที่ อำนาจอิฏฐารมณ์ย่ำยีมิได้ ทรงข่มพระราชหฤทัยไม่ให้กำเริบในพระโทมนัส ทรงฝึกหัดดัดพระองค์ จนโลภ โกรธ หลง เบาบางจางจืดไป ทรงสำรอกมลทินภาพบาปมลทินทุกชนิด เป็นเธียรบัณฑิตอิตถีรัตน์ มั่นคงทั้งพระมนัส พระกาย และพระวาจา แม้จะทรงดำรงอยู่ในอาคาริยวิสัย ก็จัดได้ว่าทรงเป็นเถรี ผู้มั่นคง ด้วยประการฉะนี้

ขออำนาจ พระราชกุศลบุญราศี ทักษิณานุปทาน อันสมเด็จบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ทรงพระราชอุทิศถวาย ด้วยอำนาจพระกตัญญูกตเวทิตา ของจงสำเร็จเป็นอิฏฐวิบากสุขสมบัติอำนวยถวายแด่สมเด็จบรมบพิตร สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โดยสมควรแก่พระคติในสัมปรายภพทุกประการ

ในอวสานแห่งพระธรรมเทศนานี้ พระสงฆ์จตุวรรคจะได้รับพระราชทานสวดพระกถาธรรมบรรยายโดยสรภัญวิธี เพิ่มพูนพระราชกุศลบุญราศีส่วนธรรมสวนมัย และเป็นเครื่องเจริญพระอัปปมาทธรรมตามสมควรแก่เวลา

รับพระราชทานถวายวิสัชชนาพระธรรมเทศนา สมควรแก่เวลา เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้

ขอถวายพระพร

အဘိဓါန်မည် - ဒေံ ၂

พจนานุกรมมอญ -ไทย
สำเนียงมอญลพบุรี
เล่ม ๒

เรียบเรียง
นายจำปี ซื่อสัตย์
บ้านบางขันหมาก ลพบุรี

คำนำ

พจนานุกรมมอญ-ไทย สำเนียงมอญบางขันหมาก ลพบุรี ฉบับนี้ ผู้เขียนได้แยกพิมพ์เป็น ๒ เล่ม เล่มที่ ๑ ตั้งแต่อักษรมอญตัวที่ ๑ က (กะ) ถึงอักษรมอญตัวที่ ๑๘ ဒ (เติ๊ยะ) รวม ๓๑๗ หน้า เล่มที่ ๒ ตั้งแต่อักษรมอญตัว ๑๙ ဓ (เที่ยะ) เป็นต้นไป รวม ๓๒๐ หน้า มีเจตนาที่จัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ ๓ ประการ

ประการที่ ๑ เพื่อเป็น พุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และระลึกถึงพระคุณของบิดรมารดาครูบาอาจารย์ บุพพการีชนผู้มีพระคุณ

ประการที่ ๒ เพราะกลัว เนื่องจากปัจจุบัน พระภิกษุและคนมอญบางขันหมาก แม้จะพูดภาษามอญเป็นส่วนมาก แต่จะหาคนอ่านภาษามอญได้นั้น เป็นเรื่องยาก ถ้าจะหาคนเขียนภาษามอญด้วยแล้วยิ่งยากมากขึ้น จะมีก็น้อยเต็มที ไม่นานปีคงจะหมด เหตุเพราะวัดมอญทั้ง ๔ วัด ในตำบลบางขันหมาก พระภิกษุเทศน์เฉพาะภาษาไทย ในเทศกาลออกพรรษา จัดให้มีเทศน์มหาชาติประจำปี ไม่มีเทศน์ภาษามอญแม้แต่กัณฑ์เดียว ถ้าจะพูดถึงการเรียนหนังสือภาษามอญด้วยแล้ว คงจะหมดหวัง การพูดจา สนทนาในชีวิตประจำวันของเด็กทุกวันนี้ พูดภาษาไทยเป็นหลัก ผู้ใหญ่พูดภาษาไทยมากขึ้น บางครั้งเวลาพูดภาษามอญด้วย กลับถามว่าอะไร ไม่รู้เรื่อง

ประการที่ ๓ เป็นห่วง ห่วงว่าภาษามอญสำเนียงของมอญบางขันหมากจะหายไป เพราะการออกเสียงสำเนียงมอญบางขันหมาก ไม่เหมือนกับมอญถิ่นอื่น ต่างกันอยู่มาก มีคล้ายกันบ้างก็เฉพาะมอญบ้านท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เวลานี้ก็หมดไปแล้ว

ดังนั้น จึงขอเน้นว่า **พจนานุกรมมอญ - ไทย สำเนียงมอญบางขันหมาก ลพบุรี** ฉบับนี้เขียนด้วยสำเนียงมอญบางขันหมากล้วนๆ เริ่มเก็บคำมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘ โดยเขียนและพิมพ์ต้นฉบับด้วยระบบคอมพิวเตอร์เอง ใช้เวลาประมาณ ๒๐ ปี ตั้งแต่ผู้เขียนได้ลาออกจากราชการ

ท้ายที่สุดนี้ หนังสือเล่มนี้คงไม่สามารถจัดพิมพ์ให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ได้ ถ้าไม่ได้รับอุปการคุณจากพระมหาอาชว์ อาชฺชวปเสฏฺโฐ (ชื่อสัตย์) วัดตรีทศเทพ กรุงเทพมหานคร ที่ได้อนุเคราะห์ช่วยดำเนินการจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม ขอนมัสการมา ณ โอกาสนี้

จ่าปี ชื่อสัตย์

๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙

ลักษณะของภาษามอญ

เนื่องจากภาษามอญเป็นอักษรที่ไม่มีวรรณยุกต์ใช้บังคับเสียงอ่าน แบ่งเสียงอักษรออกเป็นสองระดับเสียง คือ

๑. เสียงอะ เป็นเสียงอโฆษะ เสียงไม่ก้อง เสียงอะมี ๑๗ ตัว คือ

က	ก๊ะ = ก	ခ	คะ = ข	စ	จ๊ะ = จ	ဆ	ชะ = ฉ
ဋ	ต๊ะ = ฏ	ဌ	ทะ = ฐ	ဍ	ด๊ะ = ด หรือ ฑ ในภาษาบาลี		
ဏ	ณะ = ณ	တ	ตะ = ต	ထ	ทะ = ถ	ပ	ปะ = ป
ဖ	พะ = ผ	သ	ซะ = ส	ဟ	ฮะ = ห	ဠ	พะ = พ
ၜ	ป๊ะ = บ	အ	อะ = อ				

๒. เสียงเอี๊ยะ เป็นเสียงโฆษะ เสียงก้อง เสียงเอี๊ยะมี ๑๘ ตัว คือ

ဂ	เกี๊ยะ = ค	ဃ	เคี่ยะ = ฆ	ၚ	เงี่ยะ = ง
ဇ	เจี๊ยะ = ช	ၛ	เชี่ยะ = ฌ	ည	เญี่ยะ = ญ
ဎ	เที่ยะ = ฒ	ဒ	เตี๊ยะ = ท	ဓ	เธี่ยะ = ธ
န	เนี่ยะ = น	ဗ	เปี๊ยะ = พ	ဘ	เภียะ = ภ
မ	เมี่ยะ = ม	ယ	เยี่ยะ = ย	ရ	เรี่ยะ = ร
လ	เลียะ = ล	ဝ	เวียะ = ว	ၝ	เบี๊ยะ

ไม่ตรงกับภาษาไทย

นี่เป็นการอ่านออกเสียงสำเนียงมอญบางขันหมาก หรือแบบมอญลพบุรี ไม่ได้หมายรวมถึง มอญถิ่นอื่น ซึ่งอาจอ่านออกเสียงไม่เหมือนกัน

พยัญชนะมอญเมื่อจะเทียบกับภาษาไทย จะไม่ตรงกันทุกตัวและจะมีไม่ครบ บางตัวก็ไม่ตรงกับภาษาไทย

สระภาษามอญมี ๒ ลักษณะ คือ สระจมและสระลอย

สระจมมี ๑๒ เสียง คือ เสียงอะอยู่ในตัวอักษร -ါ ိ ီ ု ူ ေ- ဲ ေ-ါ -ဳ ံ -း

สระลอยมี ๑๒ เสียง คือ အ အာ ဣ ဣဳ ဥ ဥူ ဨ အဲ ဩ အဴ အံ အး

สระภาษามอญออกเสียงได้สองอย่างแล้วแต่จะนำไปผสมกับพยัญชนะเสียง อะ หรือ เอียะผสมกับพยัญชนะเสียงอะอ่านดังนี้ อะ อา อ๊อย ออย เอ๊า เอา เอ ออย เอา อาว ออม อะห์

ผสมกับพยัญชนะเสียงเอียะก็จะอ่านดังนี้ เอี๊ยะ เอี้ย อิ้ อี้ อุ้ อู้ เอ้ อั้ว เอ้อว เอี้ยว อ้ม เอี๊ยะห์

การถอดภาษามอญเป็นภาษาไทยนั้นทำได้ยากยิ่งสกดด้วยแม่กกและแม่กง ด้วยแล้วจะยากมาก แทบจะทำไม่ได้ นอกจากจะให้เจ้าของภาษาอ่านให้ฟัง ขอยกตัวอย่าง

ဖိုင် เงิน ช้าง คำว่าเงินแค่ใกล้เคียงยังไม่ตรงกับเสียงจริง

อักษรมอญมีอักษรควบหรือตัวแขวน (ကွက် กวั๊ก) อยู่ ๙ ตัว คือ

ကၠ	กะกวั๊กเงี่ยะ	อ่านว่า กะเงี่ยะกะงะ	=	ก + ง
ကၞ	กะกวั๊กดะ	อ่านว่า กะดะ	=	ก + ด
ကၟ	กะกวั๊กเนี่ยะ	อ่านว่ากะเนี่ยะกะนะ	=	ก + น
ကၟ	กะกวั๊กเมียะ	อ่านว่า กะเมี่ยะกะมะ	=	ก + ม
ကျ	กะกวั๊กเยี่ยะ	อ่านว่า กะเยี่ยะกะยะ	=	ก + ย
ကြ	กะกวั๊กเรียะ	อ่านว่ากะเรียะกะระ	=	ก + ร
ကၠ	กะกวั๊กเลียะ	อ่านว่ากะเลียะกะละ	=	ก + ล
ကွ	กะกวั๊กเวียะ	อ่านว่ากะเวียะกะวะ	=	ก + ว
ကၝ	กะกวั๊กบะ	อ่านว่ากะบะ	=	ก + บ

การควบอักษรมอญบางตัวเป็นควบแท้ เมื่อควบกันแล้วตัวอักษรจะเปลี่ยนไปเป็นอีกตัวหนึ่ง เช่น ၛ เจี๊ยะ = ช ควบกับ ြ เรียะ = ร เป็น ၛြ เซี่ยะ = ซ (เหี่ยว เฉา)

ၜ เปี๊ยะ = พ ควบกับ ၚ เงี่ยะ = ง เป็น ၜၚ เปี๊ยะเงี่ยะ เฮียะ = ฮ (นา)

သ ซะ = ส ควบกับ ဝ เวี่ยะ = ว เป็น သွ ฟะ = ฟ (แกง)

ตัวสกดในภาษามอญมี ๑๐ แม่ คือ

๑. แม่กก ๒. แม่กง ๓. แม่กด ๔. แม่กน ๕. แม่กบ

๖. แม่กม ๗. แม่กอย ๘. แม่กอ ๙. แม่ก๊อห์ ๑๐. แม่เก๊าะ

สำหรับตัว ห์ ที่ใช้เขียนอยู่ในพจนานุกรมเล่มนี้ มีความหมายสองอย่าง คือ ๑.เป็นตัวสกด ๒. เป็นตัวช่วยบังคับเสียงเพื่อให้เสียงออกมาใกล้เคียงกับเสียงจริงมากขึ้น. อักษรมอญบางครั้งต้องการเสียง อะ แต่หาตัวอักษรไม่ได้ เช่น มะ จำเป็นต้องเอาตัวอักษรที่มีเสียง เอียะ มาใช้ก็จะแขวนตัว ဟ โดยวิธีเอามาเพียงครึ่งซีกคือ ှ จาก မ เมี่ยะ เป็น မှ มะ

က

က	กะ	อักษรมอญตัวที่ ๑ ตรงกับ ก ในภาษาไทย
က	กะ	ปลา
ကကငွေတ်	กะกะเงด	ปลากด
ကကဍို	กะกะดี	ปลากระดี่
ကကတံာ	กะกะตำ	ปลาแดง ปลาเนื้ออ่อน
ကကတံာကျာ	กะกะตำกยา	ปลาหางไก่
ကကတံာတွအ်	กะกะตำเฮมาะ	ปลาชะโอน
ကကဒက်	กะกะเตี้ยก	ปลาจวด
ကကပါ	กะกะปา	ปลากะเบน
ကကပံင်	กะกะปอง	ปลาเห็ด
ကကနန်	กะกะน่น	ปลาช่อน
ကကလေင်	กะกะเลี่ยง	ปลาสังกะวาด
ကကွင်ကွ	กะกะนังกละ	ปลาเสือตอ
ကကွင်ဂျုင်	กะกะนังเกลิ้ง	ปลาแขยงลาย
ကကြင်	กะกรัง	ปลาหางแดง
ကကြင်ထဝ်	กะกรังทอ	ปลาตะเพียนสานด้ายใบลาน
ကကွ	กะกละ	ปลาชะโด
ကကွ်	กะกลั๊ด	ปลาสลิด
ကကွိက်	กะเกลิ๊ด	ปลาหมู
ကကွု	กะเกล๊า	ปลาช่อนขนาดใหญ่
ကကွ်	กะกลาว	ปลาตีน
ကခဂံင်	กะคะก้ง	ปลาเข็ม ปลากระทุงเหว
ကခတ်	กะค้อด	ปลาแก้มช้ำ
ကခဒ်ု	กะคะเต้อ	ปลาย่าง
ကဂွပ်စုံ	กะกว้บเบอ	ปลาหมักเกลือ ปลาเค็ม
ကဃြု	กะครุ่	ปลากระสง
ကဇိုင်	กะจ้าง	ปลาตีน
ကဍုတ်	กะด๊อด	ปลาหมอ

ကၛွ်	กะดั๊ด	ปลาเค้า
ကတင်ၜ်	กะตังบาว	ปลาอ้าว
ကတေ	กะเต	ปลาเค้าตัวขนาดใหญ่
ကတိုန်ကပါ	กะตอนกะปา	ปลาพลานน้ำหน้าน้ำหลาก
ကထကအ်ာ	กะทะเกาะ	ปลาดุก
ကဓလမတာ	กะเที่ยะเลี่ยะเมี่ยะตา	ปลากระสูบ
ကပကိုင်	กะปะกัง	ปลาเขยง
ကပကိုင်သ္ဇ	กะปะกังสละ	ปลาเขยงใบข้าว
ကပစမ်	กะปะจอม	ปลาจ่อม
ကပစ်	กะปะจาว	ปลาเจ่า
ကပရာင်	กะปะราน	ปลาปึ่ง
ကဖရုံက်	กะพะร้อก	ปลาร้า
ကဗဂဲချဟ်	กะเปี้ยะกั้วเขยาะห์	ปลาดาบลาว
ကဗနံ့ာ	กะเปี้ยะเนี่ยม	ปลาตะเพียน
ကဗနံ့ာထဝ်	กะเปี้ยะเนี่ยมทอ	ปลากระแหทอง
ကဗနံ့ာပုင်	กะเปี้ยะเนี่ยมเปิง	ปลากระมัง
ကဗြာတ်	กะปร้าด	ปลากล้วย
ကဇ္ဇက်	กะเปลี้ยก	ปลากราย
ကဇ္ဇိက်	กะเปลิ้ด	ปลาสลาด
ကဗဲ	กะปั้ว	ประคับประคอง
ကဃ	กะเยี่ยะ	ปลาพรม
ကဃဲာသေံ	กะย่ายเซม	ปลาบู่
ကရ်	กะเรี่ย	ปลาเค็มผ่าเป็นริ้ว
ကလတာ်က္ဍု	กะเลี่ยะตั๊ดเกลอ	ปลาลิ้นหมา
ကသ်	กะซาว	ปลาเค็ม
ကဟကိတ်	กะฮะกิ๊ด	ปลากัด
ကဟဂံင်	กะฮะกุ้ง	ปลาเข็ม ปลากระทุงเหว
ကဟဍေ့ာ်	กะฮะดก	ปลาปักเป้า
ကဟဒ္	กะฮะเต้อ	ปลาย่าง

ကပႃနၢၼ်ႇ	กะฮะน่าน	ปลาหลด
ကပႃနၢၼ်ႇငိုၼ်း	กะฮะน่านเงิน	ปลากระทิง
ကဢိုၵ်ႇပြဵင်	กะเอิ๊ดเปรียง	ปลากา
ကဢႅဝ်ႈ	กะอิซั่ว	ปลาสร้อย
ကဢႅင်ၵ်ႉ	กะอิงัก	ปลาเบี้ยว ปลาคางเบือน
ကဢႅတေႃႉ	กะอิแต	ปลาแป้น
ကဢႅဢိပ်ႈ	กะอิติ้บ	ปลาหมอตาล
ကဢိုပိုမ်ႇ	กะอิเปิ้ม	ปลาบู่
ကဢိုရမ်း	กะอิรม	ปลาซิว
ကၵိုတ်ႇ	กะเก็ด	กะเอา คาดคะเน
ၵင်	กัง	ระฆัง ยาม
ၵင်ၵိုင်	กังเกิน	กางเกง
ၵင်ၵိုင်ၸိုင်ႈဢိုင်	กังเกินจ้างเกลิ้น	กางเกงขายาว
ၵင်ၵိုင်ၸိုင်ႈၵဵဢ်း	กังเกินจ้างเกล้ะ	กางเกงขาสั้น
ၵင်ၵိုင်ပွႆ	กังเกินปะดอย	กางเกงใน
ၵင်ၵိုင်သွႆႉ	กังเกินสนอย	กางเกงลิง
ၵင်ၵိုင်ဢၸိုၵ်း	กังเกินอะเจิ้ด	กางเกงขากุ๊ย
ၵင်ၵီ	กังกี	กิ้งกือ
ကငွ်း လွၼ်း	กะเงาะ เลี่ยะเงาะ	ขยัน
ကငွ်းၵျွၼ်းၵိၼ်	กะเงาะกลนเจี๊ยะ	ขยันทำมาหากิน
ကငိုၵ်	กะงัก	สะอึก
ကၸႃ	กะจา	ใบเลี้ยง ดำเนินแก่ไม่จัด
ကၸွင်	กะจอง	บัวผัน บัวเผื่อน
ကၸိၼ်း	กะจิน	แหวน
ကၸိၼ်းၵျွၵ်	กะจินกะลก	แหวนประจำตระกูล แหวนผี
ကၸိၼ်းပိုတ်	กะจินเปิ๊ด	แหวนเพชร
ကၸိၼ်းမတ်	กะจินม่ด	แหวนประดับพลอย
ကၸၢႆ	กะชาย	คันฉาย

ကဆဲာစံက်ဆံက်	กะชายบอกช้อก	คันฉายสงฟาง
ကဆိင်	กะเชิน	นางรำ
ကဆေဝ်	กะเช	ลื่น ไถล
ကဆေဝ်စိဟ်	กะเชจิ๊ห์	ลื่นหกล้ม
ကဆေဝ်	กะแช	การเล่นชนิดหนึ่ง
ကဆေအ်	กะแชะ	เดินลากเท้า
ကဆေအ်ဖိုင်	กะแชะจ้าง	เดินเตะเท้าเช่นนางรำ
ကဆံင်	กะชอง	ชั้น ชั้นวรรณะ กระแทกกระทั้น
ကဆံင်ဖိုင်	กะชองจ้าง	กระแทกเท้า
ကဆန်	กะชอน	กระชอน
ကဆိုန်	กะชอน	ย่ำ เหยียบย่ำ
ကဆိုန်ဖိုင်	กะชอนจ้าง	ย่ำเท้า
ကဖ္ရေဲ	กะเฮ่ย	คราด สัดทา ตะกาว
က္ည	กญะ	เชิญ อันเชิญ นิมนต์
က္ညဒုင်ဒာန်	กญะเติ้งต้าน	เชิญรับประทานอาหาร
က္ညင်	กะญัง	หน้าแล้ง ฤดูแล้ง
ကဉ္ဉာ	กอญญา	กัญญา สาวงาม
ကညုဝ်	กะกญอ	พิษอักเสบ
ကညအ်	กะโญ่ะ	ยอ (พืช)
က္ညာ	กญา	เกรง
က္ညာစိုတ်	กญาจ๊อด	เกรงใจ
ကညာင်	กะญาน	ตะโกน
ကညာင်မွဲကအ်	กะญานมั่วเกาะ	ตะโกน สุดเสียง
ကညောန်	กะญูน	แตงโม
ကညောဝ်	กะโญ	กระเทือน ก้องกังวาน
ကညောအ်	กะโญ่ะ	ยน เหี่ยวยน
က္ညောန်	กญูน	คับ ตึง
က္ညောဟ်	โกญูห์	สะบัด สลัด บิดออก

ကဋ့်	ก๊อฐ	โกฐ ชื่อเครื่องยาสมุนไพร
ကဍာပ်	กะดับ	พับ
ကဍောပ်	กะโด๊บ	หุบ ร่มหรือดอกไม้
ကဏာပ်	กะน้อบ	ฝัก ผักจิ้ม
ကဏာပ်ဖြင်	กะน้อบเซี่ยง	ฝักดาบ
ကဏာပ်မင်ၵ့န်	กะน้อบเมี่ยงกล้น	ฝักมะขาม
ကဏာပ်စုန်	กะน้อบบุน	ฝักมีด
ကဏာမ်	กะนอม	เดือด
ဍ်ကဏာမ်	ดั๊ดกะนอม	น้ำเดือด
ပုင်ကဏာမ်	เปิงกะนอม	ข้าวเดือด
ကဏာအ် ကဏံ	กะเนาะ	จอมปลวก ต้อ
ကဏာအ်ကျာ	กะเนาะกยา	ต้อลม
ကဏာအ်ဂြုန်	กะเนาะกรุ้น	จอมปลวก
ကဏာအ်စိုတ်	กะเนาะจ๊อด	ข้องใจ ติดใจสงสัย
ကဏာအ်ဖျုန်	กะเนาะพยุน	ต้อเนื้อ
ကဏာအ်မတ်	กะเนาะม่ด	ขวางหูขวางตา
ကဏာ ကွာ	กะนา	ประรำพิธี
ကဏာထး	กะนาทะห์	ปะรำ เพิงหมาแหงน
ကဏာင်	กะนาน	รานกิ่งไม้
ကဏဲာ	กะนาย	กระด้ง
ကဏဲာဇါ	กะนายเจี้ย	ตะแกรงสำหรับร่อน
ကဏဲာဇါဂြေက်အိက်စိင်	กะนายเจี้ยกร้อดเอิ๊คเงิน	ตะแกรงร่อนลำพวน
ကဏဲာသတ်	กะนายซ้อด	กรรไกรหนีบหมาก
ကဏိက်လဒ့်	กะเนิ้ดเลี่ยะเต้อ	ปิดบัง ซ่อนเร้น
ကဏိင်	กะเนิน	เข็ม
ကဏိင်ဇိင်ယာတ်	กะเนินเจิ้นยาด	เข็มเย็บผ้า
ကဏိင်ဇိင်ရိုက်	กะเนินเจิ้นราก	เข็มเย็บกรระสอบ
ကဏိန်	กะนิน กะนัน	บันได

ကဏီ	กะแนม กะนิม	จมลง
ကဏုင်	กะเนิง	ยอด ลำ
ကဏုင်ကရောပ်	กะเนิงกะรบ	ยอดตำลึง
ကဏုင်ဝုန်	กะเนิงวุ่น	ยอดผักบุ้ง
ၜမွဲကဏုင်	บาวมั่วกะเนิง	อ้อยหนึ่งลำ
ကဏောင်	กะเนียง	ตั้งท้อง
သြော်ကဏောင်	เซาะกะเนียง	ข้าวตั้งท้อง
ကဏောင်	กะเนียง	เชือกขันชะเนาะ
ကဏောင်ကျာ	กะเนียงกยำ	จิงจ้อ (พืชเถา)
ကဏော့်	กะเนะห์	เหล็กจาร
ကဏော်	กะแนะ	อุจจาระ
ကဏောပ်	กะแนะห์	เศษไม้ ชิ้นไม้เล็กๆ
ကဏောပ်အိက်	กะแนะห์เอิ๊ด	ไม้เช็ดก้น
ကဏောပ်အော့်	กะแนะห์โอะห์	เชื้อฟืน
ကဏောတ်	กะนด	ยอด สุด
ကဏောတ်က	กะนดกะ	ไม้เสียบปลาย่าง
ကဏောတ်တဲ	กะนดตอย	ปลายมือ จบ
ကဏောတ်သော်	กะนดซก	ปิ่นปักผม
ကဏောတ်အိုတ်	กะนดอ๊อด	ปลายสุด ที่สุด
ကဏောန်	กะนน	ชี้
ကဏောန်တဲ	กะนนตอย	ชี้มือ
ကဏောန်သွူ	กะนนเฮ้า	ปลายข้าว
ကဏောန်သဲ	กะนนซาย	เหล็กในผึ้ง
ကဏောဝ်	กะโน	ทุพภิกขภัย ข้าวยากหมากแพง
ကဏဲ	กะนาว	มุ้ง
ကတက်	กะตัก	ต้นคอ ท้ายทอย
ကတက် လတက်	กะตัก เลี่ยะตัก	สวมใส่
ကတက်ပလော်	กะตักปะเลาะ	สวมเสื้อ ใส่เสื้อ
ကတက်ယာတ်	กะตักยาด	ห่มผ้า

ကတင်	กะตัง	ขม ลายขั้น
ကတင်ဂွိန်	กะตังกนิ้น	ผ้าต่อเอวหรือตีนผ้าถุง
ကတင်အေဝ်	กะตังแอว	ขมปี๋
ကတညွှလီ	กะตอนเจี้ยะลี่	ยกมือไหว้
ကတညူ	กะตอนญู	กตัญญู
ကတဝေဒီ	กะตะเว่ตี้	กตเวที สนองคุณท่าน
ကတ်	ก๊อด	เรียน
ကတ်ကွတ်	ก๊อดกว๊อด	เรียนวิชา เรียนเวทย์มนต์คาถา
ကတ်စီ	ก๊อดจี	มะละกอ
ကတ်လိက်	ก๊อดเลิด	เรียนหนังสือ
ကတာ	กะตา	ก้นบึ้ง
ကတာဖိုင်	กะตาจ้าง	ฝ่าเท้า
ကတာတဲ	กะตาตอย	ฝ่ามือ
ကတာတိ	กะตาต๊อย	ใต้ดิน
ကတာစီ	กะตาบี	ก้นแม่น้ำ
ကတာ်	กะตั้ด	ลิ้น
ကတာ်ကျံာ	กะตั๊ดกยำ	ว่านหางจรเข้
ကတာ်ပေဝ်	กะตั๊ดเปุ	ลิ้นปี่ เครื่องดนตรี
ကတာတ်	กะตัด	คลึง ปั้น
ကတာတ်မကဝေင်	กะตัดเมี่ยะกะเวี่ยง	ปั้นลูกกระสุนดิน
ကတ္တိက	ก๊อดต๊อยกะ	กติกา ข้อตกลง
ကတုက်	กะเติ๊ก	ต้นจิก
ကတုင်	กะเติง	เด้ง กระดอน
ကတေက်	กะเตี๊ยก	จืด
ကတေင်	กะเตง	กระเดียดเอว
ကတေင်	กะเตียง	เส้น เอ็น
ကတေင်စးဖျိုက်	กะเตียงจะห์ปลั้ก	สะบักจม
ကတေင်ဆီ	กะเตียงชิม	เส้นเลือด
ကတေန်	กะเตน	เหนียว เคี้ยวไม่ออก

ကတောတ်	กะต๊ด	หูด
ကတောဝ်	กะโต	หู
ကတောဝ်ကၵျူ	กะโตกะเกล๊า	หูปลาช่อน (พืช)
ကတောဝ်ၵွက်	กะโตกลัก	หูตัน หูตึง
ကတောဝ်ဖြိုင်	กะโตซั่ง	หูหนัก หูตึง
ကတောဝ်ဍိုင်	กะโตดัง	หูหนวก หูตึง
ကတောဝ်တို	กะโตตำ	หูหนา ดื้อ ว่ายาก
ကတောဝ်သာ	กะโตซา	หูเบา ได้ยินไว เชื่อง่าย
ကတောဝ်သွိ	กะโตฮน้อย	เห็ดหูหนู
ကတောဝ်စိုဟ်ဂြိုဟ် _	กะโตเบาะห์	ดังเซงแซ่ ดังหูดับตับไหม้
လဲာ	เกร้อะห์ล่าย	
ကတာ်	กะตาว	ร้อน
ကတာ်ကတာန်	กะตาวกะตาน	ร้อนใจ เดือดร้อน
ကတာ်စိုတ်	กะตาวจ๊อด	ร้อนใจ
ကတာ်တွဲ	กะตาวฮัว	ร้อนแดด
ကတာ်သွ	กะตาวฟะ	อุ่นแกง
ကတိုင်	กะตัง	หลุม บ่อ
ကတိုင်ကြိုဟ်	กะตังเกราะห์	หลุมฝัก
ကတိုင်ကလုဲ	กะตังกะลอย	หลุมเมือง การเล่นซองเด็ก
ကတိုင်ခတိုဟ်	กะตังคะเตาะห์	หลุมโจน
ကတိုင်ဖွ	กะตังเฟี่ยะ	หลุมศพ
ကတိုင်ထဝ်	กะตังทอ	บ่อทอง
ကတိုင်ဗင်	กะตังเปี๋ยง	เหว
ကတိုင်နရက်	กะตังเนี่ยะเรียก	ขุมนรก
ကတိုန်ကပါ	กะตอนกะปา	ปลาพล่านน้ำ
ကတိုပ်	กะตั๊บ	น้ำค้าง
ကတို	กะตำ	ตบ
ကတိုသြိုဟ်	กะตำเซาะห์	ตบอกชกตัว
ကတိုဟ်	กะเตาะห์	เห็ด

ကတိုပ်ကတောဝ်ကွိ	กะเตาะห์กะโตกน๊อย	เห็ดหูหนู
ကတိုပ်ဆံက်	กะเตาะห์ชอก	เห็ดฟาง
ကတိုပ်ဟနာန်	กะเตาะห์อะน่าน	เห็ดหญ้าหวาย
ကၠော်	กะตอ	ลุก เกิด ต้นคูน
ကၠော်ဂဇအ်	กะตอเกี้ยะโจ้ะ	ลุกนั่ง
ကၠော်ဂရိုင်	กะตอเกี๊ยะร่าง	พูดแหย่ให้ขัน
ကၠော်ရှုပ်	กะตองุ่ห์	ตื่นนอน
ကၠော်တိုန်	กะตอตอน	ลุกขึ้น
ကၠော်ထတ်	กะตอทะตาว	ลุกยืน
ကၠော်ဒှ်	กะตอโต้ะห์	เกิดเป็น เกิดขึ้น
ကၠော်ဒှ်ကျာ်	กะตอโต้ะห์กยั๊ด	ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
ကၠော်ဒှ်မၞိဟ်	กะตอโต้ะห์เมี่ยะนิ่ห์	เกิดเป็นมนุษย์
ကၠော်နူဂဏးး	กะตอนู่เกี้ยะเยี่ยะห์	ตื่นแต่เช้า
ကၠော်ပြပ်	กะตอเปราะห์	ตื่นไว ตื่นแต่เช้า
ကၠော်မနော	กะตอเมี่ยะเน่อว	ยั่วโทสะ กวนโมโห
ကထုပ်	กะทุบ	หมวก ร่ม
ကထေင်	กะเทียง	คลึง
ကထေမ်	กะเทม	กระเถิบ
ကထေံ	กะแทะ	กระแทะ เกวียน
ကထောင်	กะโทง	รู
ကထောင်ကတောဝ်	กะโทงกะโต	รูหู
ကထောင်ကျာ	กะโทงกยา	รูหายใจสำหรับสัตว์อยู่รู
ကထောင်မုဟ်	กะโทงมุ่ห์	รูจมูก
ကထောင်သိုင်အိက်	กะโทงซังเอิ๊ด	รูก้น ทวารหนัก
ကထောတ်ကျာ်	กะทดกยั๊ด	พระเมาลี
ကထိုန်	กะทอน	เดือน ๑๒
ကဒ	กะเตี๊ยะ	พิง
ကဒကဒဲ	กะเตี๊ยะกะต้าย	พึ่งพิง อาศัย

ကဒါ	กะเตี้ย	เป็ด
ကဒါတ်	กะต้าด	กระเจี๊ยบมอญ ถั่วเมือก
ကဒုမ်ကောန်ကံက်	กะตุ้มโกนก๊อก	ผักปอดที่แตกขึ้นจากไหล
ကဒုမ်ပေါင်	กะตุ้มโปง	ผักปอด ผักตบชวา
ကဒေင်	กะต้อน	ทู่ซี้ ไขสือ
ကဒေင်ကတောဝ်	กะต้อนกะโต	ทำเอาหูทวนลม
ကခ	กะเทียะ	กระทะ
ကခဇီ	กะเทียะจิ้ม	ปลาสับนก
ကခထဝ်	กะเทียะทอ	กระทะทองเหลือง
ကခလမတာ	กะเทียะเลี่ยะเมียะตา	ปลากระสูบ
ကနင်	กะเนียง	นกเหยี่ยว
ကနင်ကနောဝ်	กะเนียงกะโน่	เกะกะกีดขวาง
ကနဟ်	กะนอห์	ชะแลง
လေံကနဟ်	เล่ะกะนอห์	ไม้ขว้างกา
ကန	กะนะ	เปลวไฟ
ကနိက်	กะเนิ้ด	ปิดบัง อำพราง
ကနိက်လဒ္	กะเนิ้ดเลี่ยะเต้อ	ปิดบังซ่อนเร้น
ကနိင်	กะเนิน	ระฆัง
ကနိပ်	กะนิบ กะแนบ	ศรียะ
ကနီ	กะนี่	คาน
ကနီဂျင်	กะนี่เกลิ้ง	คานเรือ
ကပကိုင်	กะปะกัง	ปลาแขยง
ကပကိုင်သ္	กะปะกังสละ	ปลาแขยงใบข้าว
ကပစမ်	กะปะจอม	ปลาจ่อม
ကပစ်	กะปะจาว	ปลาเจ่า
ကပရာင်	กะปะราน	ปลาปิ้ง
ကပ်	ก๊อบ	กัป
ကပိုလဝတ်	ก๊อบปอยเลี่ยะว่ด	กบิลพัสดุ์
ကပ်ကွောဝ်	ก๊อบกะโน	ยุคที่เกิดทุพภิกขภัย
ကပ်	กะเปาะห์	เก็บ
ကပ်ဂိုင်	กะเปาะห์ก้าง	เก็บงำ เก็บให้เป็นที่เป็นทาง

ကပ့်ဂွံ	กะเปาะห์เก้อะ	เก็บได้
ကပ့်အိက်ဩန်	กะเปาะห์เอิ๊ดซอน	เก็บดอกเบี้ย
ကပအ်ညာတ်	กะเป๊าะญ้าด	ฝันเห็น
ကပအ်ဩဳ	กะเป๊าะเซาะ	ข้าวลีบ
ကပါ	กะปั๊ด	ครึ่ง
ကပါဍုင်ကပါက္ဂာန်	กะปั๊ดเดิงกะปั๊ดกวาน	ครึ่งบ้านค่อนบ้าน
ကပိ	กะปิ๊	อวัยวะเพศหญิง
ကပေါတ်	กะโป๊ด	สิ่งของ เครื่องใช้
ကပေါတ်စကာ	กะโป๊ดเจี๊ยะกา	ของใช้
ကပေါတ်ၝ်ဖျာ	กะโป๊ดพยา	สินค้า
ကပေါတ်ဖျာဒမ္ဍု	กะโป๊ดพยาต้มลุ่	สินค้าเถื่อน สินค้าหนีภาษี
ကပေါတ်သ္ဂ	กะโป๊ดฟะ	เครื่องแกง
ကပေါတ်သ္ဂိ	กะโป๊ดฮ้อย	เครื่องเรือน
ကပေါဝ်	กะโป	ส้มป่อย
ကပိုက်	กะปั๊ก	ซัก ฟาด
ကပိုက်တိ	กะปั๊กต้อย	ฟาดดิน กระแทกดิน
ကပိုက်ယာတ်	กะปั๊กยาด	ซักผ้า
ကပိုဟ်	กะเปาะห์	ต้นอ้อ
ကပ္ၜိ	กะปอ	ปูน
ကပ္ၜိစဇ္ဍု	กะปอเจี๊ยะเจี๋ยะปลุ้	ปูนแดง ปูนกินกับหมาก
ကပ္ၜိထက့်	กะปอทะเกาะห์	ปูนขาว
ကဖရံက်	กะพะร้อก	ปลาร้า
ကဖရံက်ဂွံင်	กะพะร้อกกล้ง	ปลาร้าปลาสด
ကဖရံက်ဍိုင်	กะพะร้อกดัง	ปลาร้าโอ่ ปลาร้าอ่อนเกลือ
ကဖက်	กะพัก	ครึ่งของกระผีก
ကဖဝ်	กะพอ	รุ่น คราว
ကဖဝ်အဲ	กะพออัว	รุ่นเดียวกัน
မွဲကဖဝ်	มั่วกะพอ	รุ่นราวคราวเดียวกัน
ကဖဟ် ကဖ့်	กะเพาะห์	ลำเลิก ฟื้นฝอย

ကဖွံ့ဝ	กะเปี้ยะเนี่ยม	ปลาตะเพียน
ကဖွံ့ဝထဝ်	กะเปี้ยะเนี่ยมทอ	ปลากระแหทอง
ကဖွံ့ဝပုင်	กะเปี้ยะเนี่ยมเปิง	ปลากระมัง
ကဗလင်	กะเปี้ยะเลี่ยง	ปลาสังกะวาด
ကဗုင်ပေတ်	กะเปิ้งเป๊ด	ปลาสร้อยชนิดหนึ่ง
ကဗဲ	กะปั้ว	ประคับประคอง
ကဗျ	กะเปยี๊ยะ	กาพย์
ကပြာတ်	กะปร้าด	ปลากล้วย
ကဖွက်	กะเปลี้ยก	ปลากราย
ကဖွိက်	กะเปลิ้ด	ปลาสลาด
ကဘင်	กะเภี่ยง	หน้างาน งานประเพณี
ကဘင်ကျာ်ရတ်	กะเภี่ยงกยั๊จร่ด	ฤดูเก็บเกี่ยว ฤดูเกี่ยวข้าว
ကဘအ်	กะโพ่ะ	กะเพาะตวง
ကဘာ်	กะพาด	ประคอง
ကဘိုအ်	กะเพ่อะ	เผื่อ
ကဘိုအ်ကို	กะเพ่อะกำ	เผื่อด้วย
ကဘိုအ်ကောန်	กะเพ่อะโกน	เผื่อลูก
ကဘိုအ်ချိုတ်	กะเพ่อะขย็อด	เผื่อตาย
ကဘိုအ်ဖြဲ	กะเพ่อะเปรี๊ย	เผื่อเมีย
ကမှက်ကအ်	กะมักเก๊าะ	สร้อยคอ
ကမှက်ဂြိုဟ်	กะมักเกร้อะห์	ไต
ကမင်ကရ်	กะมังกอ	มังกร
ကူတ်	กะมด	หญ้า
ကူတ်ဒဇိပ်	กะมดเตี๊ยะจิ๊บ	หญ้าแพรก
ကမ္မတီ	กอมมะตอย	กรรมการ
ကမ္မထာန်	กอมมะทาน	ศพ
ကမ် ကံ	กอม	กรรม การกระทำ
ကမ်ကုသိုလ်	กอมเก๊าซอ	กุศลกรรม
ကမ်ကွေဟ်ရဏး	กอมแกว๊ห์ระนะห์	กรรมจริงหนอ
ကမ်ခတး	กอมคะตะห์	นาก (โลหะผสม)

ကမန်	กะม่น	สิว นิมนต์
ကမန်ဖွဲ	กะม่นปล้าย	สิวหนุ่ม
ကမန်လကျာ်	กะม่นเลี่ยะกยั๊ด	นิมนต์พระ
ကမ်ညးညးဒုင်	กอมเญี้ยะห์เญี้ยะห์เติ้ง	กรรมใครๆรับ
ကမ်ဒးဒုင်ဘဝဏအ်	กอมเตี้ยะห์เติ้งเภี่ยะเวียะเนาะ	กรรมทันตาเห็น
ကမ်ပလဝ်ဂြိုင်	กอมปะโล่กลั้ง	กรรมทำไว้มาก ก่อกรรมไว้มาก
ကမ်ပစ္စုပန်	กอมป๊อดจุปอน	กรรมปัจจุบัน
ကမ်ဗှ်ဗှ်ဒုင်	กอมเป๊ะห์เป๊ะห์เติ้ง	กรรมใครๆรับ
ကမ်ဘဝကိုပ်ကွာ	กอมเภี่ยะเวียะกับกลา	กรรมแต่ชาติปางก่อน อดีตกรรม
ကမ်လင်လအာတ်	กอมลังเลี่ยะอั๊ด	ขอทาน
ကမ်လတ်	กอมล้อด	ขโมย
ကမအ်	กะเมาะ	นกออก
ကမ်အတိက်	กอมอะเติด	อดีตกรรม
ကမ်အနာဂတ်	กอมอะเนี่ยกั้ด	กรรมอนาคต
ကမ်အဲအဲဒုင်	กอมอัวอัวเติ้ง	กรรมฉันๆรับ
ကမဟ် ကမောဟ်	กะโมห์	ไม้กวาด
ကမဟ်ထာင်သတ်ဖြ	กะโมห์ทานซอดเปรี้ย	ไม้กวาดทางมะพร้าว
ကမာ	กะมา	บ่อน้ำ สระน้ำ แฝด
ကမာထကဟ်	กะมาทะเกาะห์	สระบัว
ကောန်ကမာ	โกนกะมา	ลูกแฝด

ကမ်အတိက်	กอมอะเติด	อดีตกรรม
ကမ်အနာဂတ်	กอมอะเนี่ยกั้ด	กรรมอนาคต
ကမ်အဲအဲဒုင်	กอมอัวอัวเติ้ง	กรรมฉันๆรับ
ကမဟ် ကမောဟ်	กะโมห์	ไม้กวาด
ကမဟ်ထာင်သတ်ဖြ	กะโมห์ทานซอดเปรี้ย	ไม้กวาดทางมะพร้าว
ကမာ	กะมา	บ่อน้ำ สระน้ำ แฝด
ကမာထကဟ်	กะมาทะเกาะห์	สระบัว
ကောန်ကမာ	โกนกะมา	ลูกแฝด

ကမာကလေဟ်	กะมากะและห์	หนักหน่าสาหัส
ကမာဂလအ်	กะมาเกี้ยะโล่ะ	นานพอควร

ကမာင်	กะมาน	รั้ว กำแพง
ကမာင်ဠုင်	กะมานเดิง	กำแพงเมือง
ကမာင်သီ	กะมานแซม	กำแพงแก้ว กำแพงโบสถ์
ကမာတ်	กะมัด	นกแร้ง
ကမာန်	กะม่าน	หญ้าละมาน
ကမိန်	กะมิน กะมัน	ลอบดักปลา
ကမိန်ထတိက်	กะมันทะเติ๊ด	ลอบนอน
ကမိန်ထတ်	กะมันทะตาว	ลอบยืน
ကမိပ်	กะมิบ กะแม้บ	คาง
ကမီ	กะมอย	คอยหา หลังคา
ကမီမံင်	กะมอยมั่ง	คอยอยู่ รออยู่
ကမီသို	กะมอยฮ้อย	หลังคาบ้าน
ကမု ကျု	กะเม้า	เป็นรา
ကမုက်	กะเมิก	ละเมอ
ကမုဟ်	กะมุ่ห์	เฝือก
ကမုဟ်	กะเม้าห์	เย็น ค้าง
ပုင်ကမုဟ်	เปิงกะเม้าห์	ข้าวเย็น ข้าวค้าง
ကမေင်	กะเมียง	นอกชาน
ကမေန်	กะเมน	ปีน
ကမော်	กะมก	ตัก
ကမော်ဍုဝ်	กะมกดั๊ด	ตักน้ำ
ကမောင်	กะมง	พักผ่อนเพียงพอ
ကမော်ပုင်	กะมมเปิง	พ่อครัว
ကမွာတ်	กอมนด	กำหนด
ကမွာန်	กอมโลน	การงาน
ကမွာန်ဂင်	กอมโลนเกี๊ยง	งานคั่งค้าง
ကမွာန်ဖြုင်	กอมโลนซั่ง	งานหนัก
ကယုပါင်ခရီ	กะเย้าปานคะรี่	หนอนปากโอ่ง อาการอยู่ ไม่สุขหยุกหยิกๆตลอดเวลา
ကယျောက်	กะเยี้ยก	จี้ให้ขัน

ကယျော ကယူ	กะเยา	เย่อหยิ่ง จองหอง
ကယျောင်ကျာ်	กะโยงกยั๊จ	การทอดเบี้ยในงานถวายพระพุทธรูป
ကယျော်ဝ်	กะโย	เอื้อม ต้นนมแมว
ကယျ်	กะยาว	ตะกอ เครื่องมือทอผ้า
ကယျိုင်	กะยัง	เครื่องแต่งตัว เครื่องประดับ
ကယျိုင်သို	กะยังฮ้อย	เครื่องเรือน เครื่องแต่งบ้าน
ကျိုင်ကယျိုင်	กยังกะยัง	แต่งตัว สวมเครื่องแบบ
ကရက်	กะรัก	แสบ ระคาย
ကရက်ကတောဝ်	กะรักกะโต	แสบหู บาดหู
ကရက်ကအ်	กะรักเกาะ	แสบคอ ระคายคอ
ကရင်	กะรัง	พาเร่ร่อน
ကရင်တိ	กะรังต้อย	โคกกระสูน
ကရတ်	กะร้อด	ลัด ทางลัด
ကရတ်ယံာ	กะรดเยี่ยม	สะอื้นไห้
ကရန်	กะรอน	เหยื่อ หยิก หยักศก
ကရန်ဍန်က	กะรอนดอนกะ	เหยื่อตกปลา
ကရန်အိက်	กะรอนเอิ๊ด	เงื่องหงอยเหมือนไก่ขี้โรค
သော်ကရန်	ซกกะรอน	ผมหยิก
ကရပ်	กะร้อบ	ใกล้ เอาเข้าใกล้
ကရဟ်	กะเราะห์	ทัด แซม
ကရဟ်ကဲ	กะเราะห์กาว	ทัดดอกไม้ ปักดอกไม้แซมผม
ကရာင်	กะราน	ตะไบ ปิ้ง
ကရာင်က	กะรานกะ	ปิ้งปลา
ကရာင်ကြာင် - ခတောက်	กะรานกราน-คะต๊อด	ตะไบแทงเลื่อย
ကရာင်စိင်	กะรานเงิน	ขอช้าง
ကရာတ်	กะรัด	ผลเตยแห้งผ่าซีกใช้หวีเส้นด้าย
ကရာန်	กะราน	อบอ้าว
ကရာန်မတ်ဖြဲ	กะรานม่ดปรั้ว	อ้าวเมฆฝน
ကရာပ်	กะรับ	ตับปิ้งปลา

ကရိကဏာ	กะร้อยกะนา	เอาเคล็ด ทำพอเป็นพิธี
ကရိကရောတ်	กะรี่กะรด	ร่ำไห้ คร่ำครวญ
ကရုဏာ	กะรุนา	กรุณา
ကရုတ်	กะรุด กะร้อด	สุ่ม
ကရုတ်ကိုပ်က	กะร้อดกับกะ	สุ่มสำหรับสุ่มปลา
ကရုတ်စာင်	กะร้อดจาน	สุ่มไก่
ကရုတ်မည်	กะร้อดม่ญู	สุ่มมอญ สานด้วยไม้ไผ่
ကရုတ်သေံ	กะร้อดเซม	สุ่มไทย ใช้ไม้ไผ่เหลาเป็นซี่ ถักกับวงเหล็ก
ကရုတ်	กะรุ่ด	เต่า เต่านา
ကရုတ်ဒ္ဒိ	กะรุ่ดเต้อ	เต่าบก เต่าภูเขา
ကရေက်	กะเรี้ยก	ผ่า ซีก ด้าน แบ่ง
ကရေက်ပုင်	กะเรี้ยกเปิง	ด้านขวา
ကရေက်အှော်	กะเรี้ยกโอ๊ะห์	ผ่าฟืน
ဒုန်ကရေက်	ตุ้นกะเรี้ยก	ไม้ไผ่ผ่าซีก
ကရေင်	กะเรียง	กะเหรี่ยง
ကရေင်	กะรอน	นั่งเฉย บั้ง เหยียบกดเน้นๆ
ကရေင်က	กะรอนกะ	บั้งปลา
ကရေတ်	กะเร้ด	ปลิ้น
ကရေပ်	กะเร้บ	ซอก เสียบ
ကရေပ်ဇိုင်	กะเร้บจ้าง	ง่ามเท้า
ကရေဝ်ကရောတ်	กะเรกะรด	คร่ำครวญ ร่ำไห้
ကရေ်	กะเรีย	ตะโกน กรีดร้อง
ကရေဟ် ကရှ်	กะแระห์	กระบุงตาโปร่ง
ကရော်	กะรก	ป่อง พลุ้ย
ဗုင်ကရော်	เปิ้งกะรก	พุงป่อง
ကရောတ်ကသဝ်	กะรดกะซอ	บ่นพล่ำ คร่ำครวญ
ကရောန်	กะรน	ร้าว ลาน แตกเป็นแนว
ကရောပ်	กะรบ	ตำลึง (พืช)
ကရောမ် ကရုံ	กะโรม	กรอบ ร่วม ด้วยกัน
ကရုဲ	กะรัว	ลูกข่าง ควง ว่าจิก
ကရ်	กะราว	หลัง ภายหลัง

ကရ်စး	กะราวจ๊ะห์	หันหลัง
ကရ်ဖှော်	กะราวโฮน่ก	ถ่ายอุจจาระ
ကရ်မတ်	กะราวม่ด	ลับหลัง
ကရ်သွတ်	กะราวซะมด	ถ่ายปัสสาวะ
ကရ်	กะเรี่ย	ปลาเค็มผ่าเป็นริ้ว
ကရံက်	กะร้อก	ราง
ကရံက်ဍာ်	กะร้อกด๊ัจ	รางน้ำ
ကရံင်	กะรอง	บ่ม เก็บไว้ให้แก่จัด
ကရံင်ကဝေက်	กะรองกะเวี้ยก	เอาข้าวกำลังเป็นลูกหวาย ํ ทดลองตำข้าวเม่า
ကရံင်ပါရမီ	กะรองปาระมอย	บำเพ็ญบารมี สร้างสมบารมี
ကရး ပရး	กะระห์ ปะระห์	ยก กระจาย แพร่ไป
ကရးပတိတ်	กะระห์ปะติด	แยกออกจากกัน
ကရးလိက်	กะระห์เลิด	แจกหนังสือ แจกข่าว
ကရှု	กะรอ	น้ำมูก
ကရိက်	กะรัก	พอเหมาะ พอควร
ကရိက်စိုတ်	กะรักจ๊อด	ตามความพอใจ
ကရိက်ဍုံ	กะรักแดะห์	พอควรแก่เรื่องของมัน
ကရိင်	กะรัง	ข่าว
ကရိတ်ကအ်	กะร้อดเก๊าะ	ปล้องคอ
ကရိပ်	กะรับ	ชุก
ဖြဂုကရိပ်	ปรั้วกะรับ	ฝนชุก
ကရိဟ်	กะเราะห์	เท กรวดน้ำ เจาะช่องให้น้ำไหล
ကရိဟ်ဍာ်	กะเราะห์ด๊ัจ	กรวดน้ำ เทน้ำให้ไหล
ကရိဟ်ပတိတ်	กะเราะห์ปะติด	เทออก
ကရိအ် လရိအ်	กะเร่อะ เลี่ยะเร่อะ	ร้อง
ကရိဟ်ယံာ်	กะเร่อะเยี่ยม	ร้องไห้
ကလ တလ	กะละ ตะละ	เจ้าของ
ကလက်	กะลัก	เหงื่อ ทำให้ตัน
ကလက်တိတ်	กะลักติ๊ด	เหงื่อออก
ကလင်	กะลัง	ฟัง
ကလင်ဂွံ	กะลังเก้อะ	ฟังได้

ကလင်စ	กะลังเจี๊ยะ	เชื่อฟัง กำลังกิน กำลังพอดี
ကလင်ဆမ့်ွကတောဝ်	กะลังชะมั่วกะโต	ฟังแต่หูเดียว ฟังหูไว้หู
ကလင်တီ	กะลังแตม	ฟังรู้ ฟังออก ฟังเข้าใจ
ကလင်ဒွက်	กะลังเกวี้ยก	ฟังเพลง
ကလင်ဓဝ်	กะลังโธ่	ฟังธรรม ฟังเทศน์
ကလင်မ္ဂိုၚ်	กะลังเมี่ยะเง่อ	ฟังสวดมนต์ ฟังพระปริตร
ကလင်ဗ္ဂိုၚ်	กะลังเพย่อ	กำลังหิว
ကလင်မိပ်	กะลังมีบ	กำลังสนุก ฟังเพราะ
ကလင်အရေဝ်	กะลังอะเร่	ฟังพูด ฟังคำพูด
ကလတ်	กะล้อด	กะเพาะตวง หนึ่งในสี่ของกระบุงตวง
ကလတ်	กะล้อด	มะซ่าน ไม้ผลกินได้ ขโมย
ကလတ်အင်	กะล้อดอัง	นกกระยางกรอด
ကလတာ်ကၠုၚ်	กะเลี่ยะตั๊ดเกลอ	ปลาลิ้นหมา
ကလန်	กะลอน	จันทน์
ကလန်ဗကေတ်	กะลอนเปี๊ยะเก๊ด	จันทน์แดง
ကလန်ဗတာင်	กะลอนเปี๊ยะตาน	จันทน์ขาว
ကလပ်	กะล้อบ	แพลง เคล็ด
ကလပ်ၚဳ	กะล้อบกนี้	คอเคล็ด ตกหมอน
ဇိုၚ်ကလပ်	จ้างกะล้อบ	เท้าแพลง
ကလျာဏဳ	กอนละยานอย	กัลยาณี
ကလှ် ကလဟ်	กะเลาะห์	ปลด ปลดออก
ကလအ် ကလံ	กะเลาะ	ขมา ษมา ขออภัย เข็ดแล้ว ไม่กล้าอีกแล้ว
ကလအ်ကျာ်ဓဝ်သင်	กะเลาะกยั๊จโธ่ซัง	ขอขมาพระรัตนตรัย
ကလာ	กะลา	มะเรื่อง หีบ โลงศพ
ကလာ်မတ်	กะลาดม่ด	ลืมตา
ကလာင်	กะลาน	เหาะ กระเด็น
ကလာင်အကာသ	กะลานอะกาซะ	เหาะเหินเดินอากาศ
ကလာင်အာ	กะลานอา	เหาะไป กระเด็นไป
ကလာင်	กะล่าน	พลั่วสาดน้ำ ชงโลง
ကလာပ	กะลาปะ	กลาป มัด หมวด

ကလႆ	กะเลี่ยม	ธง
ကလႆ	กะลำ	ครอบหลังคา
ကလႆၶၺ်	กะลำดั๊จ	ย่อตัวลงน้ำ
ကလႆသွီ	กะลำฮ้อย	ครอบหลังคา
ကလႆ	กะลาย	ปลาผุดขึ้นหายใจ สยาย
ကလႆသေၵ်	กะลายซก	สยายผม
ကလိ	กะล้อย	โสน ทำให้ขุ่น
ကလိကလ်	กะล้อยกะลาว	โสนคางคก
ကလိၵွႆ	กะล้อยเก้อะ	ได้รับ บรรลุ สำเร็จ
ကလိၸိုတ်	กะล้อยจ๊อด	ทำให้ขุ่นใจ
ကလိၶၺ်	กะล้อยดั๊จ	กวนน้ำให้ขุ่น
ကလိၼၼ်	กะล้อยโน่น	กระถินพิมาน
ကလိလောၼ်	กะล้อยล่น	ล่วงลับ ตาย
ကလိသွင်ၸၢင်	กะล้อยเฮนียงจาน	โสนหางไก่
ကလိင်	กะเลิน	หลง พลาด วัวกระทิง
ကလိင်ကလင်	กะเลินกะลัง	นกเอี้ยง นกกิ้งโครง
ကလိင်ကလႆ	กะเลินกะลาย	หลงลืม หลงไหล
ကလိင်ကြိုပ်	กะเลินเกริ้บ	หลงป่า
ကလိင်ၵွႆင်	กะเลินกล้ง	หลงทาง
ကလိင်စလဝ်	กะเลินเจี๊ยะโล่	หลงอยู่ หลงไว้
ကလိင်ဒိုဟ်	กะเลินเต้อะห์	หลงทิศ
ကလိင်ဒိုဟ်စှ်	กะเลินเต้อะห์เจ๊าะห์	หลงสิบทิศ งงไปหมด
ကလိင်မံင်	กะเลินม่ง	หลงอยู่
ကလိင်မတ် -	กะเลินม่ด -	หลงหูหลงตา
ကလိင်ကတောဝ်	กะเลินกะโต	
ကလိင်မုက်	กะเลินเมิก	หลงหน้า ผิดหน้า จำหน้าไม่ได้
ကလိင်ရုပ်	กะเลินรูบ	ผิดรูป
ကလိင်သွီထာၼ်	กะเลินฮ้อยทาน	ทิ้งบ้านทิ้งช่อง ไม่ค่อยกลับบ้าน
ကလိင်အာ	กะเลินอา	หลงไป พลาดไป
ကလိတ်	กะลิด กะลั๊ด	ลื่น ราบเรียบ
ကလိတ်ကဆေဝ်	กะลิดกะเช	ราบเรียบ เป็นมัน
ကလိတ်ကလောတ်	กะลิดกะลด	สะอาดสะอ้าน พริ้งพราย

ကလိတ်ကအ်	กะลิดเกาะ	ลิ้นคอหอย
ကလီ	กะลี	โกหก มะรืน
ကလီစ	กะลีเจี๊ยะ	โกหกหลอกลวง
ကလီတေအ်	กะลีเต๊ะ	มะรืนนี้
ကလီသွံ	กะลีสนำ	ปีโน้น อีกสองปี
ကလုက်	กะเลิ้ก	ขานรับ รับปาก
ကလုင်	กะลุง	วิ่งเตลิด
ကလုတ်	กะลุด กะล้อด	ทูต เพาะ
ကလုတ်မ	กะล้อดเมี่ยะ	เพาะเมล็ด
ကလုဲ	กะลุย กะลอย	มะขามป้อม
ကလုဲတိ	กะลอยต๊อย	หญ้าใต้ใบ
ကလေင်	กะเลียง	กลับ ย้อน คืน
ကလေင်	กะเลี่ยง	เม่น
ကလေင်ကေတ်	กะเลียงเก๊ด	เอาคืน
ကလေင်ကွာရ	กะเลียงกลาระ	กลับก่อนนะ
ကလေင်ကျွင်	กะเลียงเกลิง	คืนมา กลับฟื้น คืนชีพ
ကလေင်ကိုဲ	กะเลียงกอ	คืนให้
ကလေင်ခိုဟ် -	กะเลียงเคาะห์ -	กลับคืนดีกัน
ညးထကအ်	เญี้ยะห์ทะเก๊าะ	
ကလေင်ဂွံ	กะเลียงเก้อะ	ได้คืน
ကလေင်ဒိုက်	กะเลียงต้าก	กลับจน
ကလေင်ပတွိ	กะเลียงปะตะม้อย	กลับบวชใหม่
ကလေင်ရုင်	กะเลียงร่ง	กลับหลังดู หันหลังดู
ကလေင်သ္ဂိုတြေံ	กะเลียงฮ้อยตะเรม	กลับบ้านเก่า ตาย
ကလေင်သ္ဘာန်	กะเลียงฮมาน	ย้อนถาม
ကလေင်သိုက်	กะเลียงซัก	กลับรวย
ကလေင်ဟို	กะเลียงฮำ	ต่อว่า ต่อว่าต่อขาน
ကလေင်အကြာ -	กะล่อนอะกรา-	ปลาแหลกไปกับยำ
ကဝေက်	กะว้อด	พลอยสูญเสียไปด้วย
ကလေတ်	กะเล้ด	ป้าย ทา ละเลง

ကလေတ်ကွောင်ပွဲ	กะเล้ดกลอนปลอย	สีผึ้งสีปาก
ကလေတ်ပါင်	กะเล้ดปาน	ทาปาก
ကလေန်	กะเลน	บวม อักเสบ
ကောန်ကွီကလေန်	โกนกน้อยกะเลน	ไข่ดันบวม
ကလေမ် ကလေံ	กะเลม	ชิม ลิ้มรส
ကလေမ်ထွန်ပါင်	กะเลมทะมนปาน	เลียริมฝีปาก
ကလေဟ်	กะและห์	บิ่น เชิด
ကလေအ် ကလေံ	กะและ	แลบ สบัดมีดให้คม
ကလေံစ	กะและเจี๊ยะ	ทำหาย
ကလေံဒနဲ့ဇိုင်	กะและเตี๊ยะน่ายจ้าง	กลบเกลื่อนรอยเท้า
ကလေအ်လတာ်	กะและเลี่ยะตั๊ด	แลบลิ้น
ကလေအ်စုန်	กะและบุน	สบัดมีดให้คม
ကလော	กะเลา	ญาติ
ကလောမွဲဒေံ	กะเลาบั้วเต้ะ	ญาติพี่น้อง
ကလော်	กะลก	ผี
ကလော်ဂြိပ်ပွာင်	กะลกกริ้บปนาน	ผีพุ่งไต้
ကလော်ဂြိုပ်	กะลกเกริ้บ	ผีป่า
ကလော်တဲ့ဗြဲာ	กะลกตายปร้าย	ผีพราย
ကလော်ရပ်စ	กะลกร่บเจี๋ยะ	ผีเข้าสิง
ကလော်လုပ်	กะลกลูบ	ผีเข้า
ကလော်သ္ဂိ	กะลกฮ้อย	ผีเรือน
ကလော်မွော်တဲ	กะลกเบ้อะตอย	ผีอำ
ကလောတ်	กะลด	ขลุ่ย
ကလောန်	กะลน	การงาน
ကလောန်ဂင်	กะลนเกี้ยง	การงานคั่งค้าง
ကလောန်ဍိုင်	กะลนกล้าง	งานมาก
ကလောန်ဖြိုင်	กะลนซั่ง	งานหนัก
ကလောန်ထုံ	กะลนทุย	งานยุ่ง
ကလောန်သ္ဂိ	กะลนฮ้อย	งานบ้าน
ကလောံ ကလောအ်	กะเลาะ	ก้อน เอาข้าม
ကလောံကလေန်	กะเลาะกะเลน	เป็นก้อนอักเสบ

ထဝ်ကလော်ာ	ทอกะเลาะ	ทองก้อน
ကလော်ာစာင်	กะเลาะจาน	รังไก่
ကလော်ာဗိ	กะเลาะบี	เอาข้ามแม่น้ำ
ကလံက်	กะล้อก	จุ่ม จิ้ม
ကလံက်ကလိ	กะล้อกกะลิ	ไม่จริงไม่จัง ทำเล่นๆ
ကလံက်ဍုာ်	กะล้อกดั๊จ	จุ่มน้ำ
ကလံက်မရေက်	กะล้อกเมี่ยะรอด	จิ้มน้ำพริก
ကလး	กะละห์	คลี่ สาง ทำให้หายยุ่ง
ကလိုက်	กะลัก	ไล่สัตว์ปีก กระฉอก กระเพื่อม
ဍုာ်ကလိုက်	ดั๊จกะลัก	น้ำกระฉอก
ကလိုက်ကမ္ဂ်	กะลักกะมอ	โกลาหลอลหม่าน
ကလိုပ်	กะลับ	บ่า ท่วม
ဍုာ်ကလိုပ်	ดั๊จกะลับ	น้ำบ่าท่วม
ကလိဍုာ်	กะลำ ดั๊จ	ย่อตัวลงน้ำ
ကလိုဟ်	กะลอห์	บอก แจ้ง ลั่น ปลด ทำให้ทะลุ
ကလိုဟ်ကောန်ဍေင်	กะลอห์กนเดียง	ลั่นไก
ကလိုဟ်ကောန် -	กะลอห์กน -	บอกลูกบอกเมีย สั่งเสียลูกเมีย
ကလိုဟ်ဗြဲ	กะลอห์เปรี้ย	
ကလိုဟ်ကို	กะลอห์กำ	บอกด้วย
ကလိုဟ်ပေါဲ	กะลอห์ปัว	บอกงาน
ကလိုဟ်လဝ်ကၠာ	กะลอห์โล่กลา	บอกไว้ก่อน บอกล่วงหน้า
ကလိုအ်ကလဲာ	กะเล่อะกะล่าย	พะอืดพะอม
ကဝ	กะวะ	ค้างคาว
ကဝကွိ	กะวะฮน้อย	ค้างคาวหนู
ကဝက်	กะวัก	ครึ่ง
ကဝက်ကဝဲ	กะวักกะวัว	ครึ่งๆกลางๆ
ကဝက်ကိုကဝက်	กะวักกอกะวัก	ครึ่งต่อครึ่ง
ကဝက်ဂွံင်	กะวักกล้ัง	ครึ่งทาง
ကဝက်မ္ဂိဟ်	กะวักเมี่ยะนิ่ห์	ครึ่งคน
ကဝ်	กอ	น้ำตาล หัก กัป

ကဝ်တာ	กอตา	น้ำตาลโตนด
ကဝ်တူကဝ်တန်	กอเตากอตอน	สิ้นยุค สิ้นกัป
ကဝ်ပြောပ်	กอโปรบ	หักละเอียด
ကဝ်ဗတ်	กอปั๊ด	น้ำตาลหม้อ
ကဝ်လဒေဝ်	กอเลี่ยะโต้	หักกลาง
ကဝ်လဗဖြိုက်	กอเลี่ยะเปี๊ยะปรั้ก	กัลปพฤกษ์
ကဝ်သဂြဲ	กอซะเกรี้ย	น้ำตาลทราย
ကဝ်သဂြဲတွအ်	กอซะเกรี้ยเฮมาะ	น้ำตาลกรวด
ကဝ်သဂြဲဗု	กอซเกรี้ยปุ๊	น้ำตาลทรายขาว
ကဝ်သတ်ဖြ	กอซอดเปรี้ย	น้ำตาลมะพร้าว
ကဝ်ဓ	กอบาว	น้ำตาลอ้อย
ကဝါ	กะวัด	ลักษณะการเดิน
ကဝါင်	กะว่าน	ตุ้มหู
ကဝါင်မွဲဍောင်	กะว่านมั่วโดง	กานพลู
ကဝိ	กะวิ	กวี
ကဝိင်	กะเวิน	ข่า
ကဝုတ်	กะวุ้ด	ซื้อเชื่อ
ကဝုန်	กะวุน	ดงข้าว วุ่น
ကဝုန်ကဝါ	กะวุนกะวาย	วุ่นวาย
ကဝုန်ပုင်	กะวุนเปิง	ดงข้าว
ကဝေက်	กะเวี้ยก	เศษกระเบื้องแตก
ကဝေက်	กะว้อด	ยำ ส้มตำ
ကဝေက်ကတ်စိ	กะว้อดก๊อดจี	ส้มตำมะละกอ
ကဝေင်	กะวอน	แฟน คู่รัก
ကဝေန်	กะเวน	ขดงอ คุดคู้ หยิก
ကဝေန်ကဝး	กะเวนกะวะห์	ขดตัว
ကဝေန်ကဝံက်	กะเวนกะว้อก	คดงอ คดโค้ง
ကဝေန်ဇိုင်တဲ	กะเวนจ้างตอย	งอตีนงอมือ
ကဝေဝ်	กะเว	มะระ
ကဝေဝ်အဇိက်	กะเว อะเจิ้ด	มะระจีน

ကဝဲ	กะวอย	บิด หมุน ขัน กวด ไข
ကဝဲခနေတ်	กะวอยคะเน่ด	บิดขะเน็ด
ကဝ် ကဝူ	กะวาว กะวู	นกกาเหว่า นกดุเหว่า
ကဝံက်	กะว้อก	ขดทำให้งอ
ကဝိုတ်	กะว้อด	กอดปล้ำ
ကဝး	กะวะห์	ขด ม้วน
ကသကအ်	กะซะเก๊าะ	ปลาดุก
ကသက်ကသာ	กะซักกะซา	กระสับกระส่าย
ကသံက်	กะซ้อก	ขี้กลาก
ကသပ်	กะซอบ	ความคิด
ကသပ်ခိုဟ်	กะซอบเคาะห์	ความคิดดี
ကသပ်ဂတးအာ	กะซอบเกี้ยะตะห์อา	ความคิดเปลี่ยไป คิดผิด
ကသပ်စိုတ်	กะซอบจ๊อด	ความคิดในใจ
ကသပ်ဈွဲ	กะซอบจะนาย	คิดอุบาย คิดเล่ห์เหลี่ยม
ကသပ်ပြဲ	กะซอบปรอย	คิดดี คิดประเสริฐ
ကသပ်ဖျေတ်	กะซอบเปล้ด	คิดผิด คิดพลาด
ကသပ်ယုတ်မာ	กะซอบยุ้ดเมี่ย	คิดเลว คิดชั่ว
ကသပ်လက်တွာ-ဏအ်	กะซอบเลียกตะมาเนาะ	คิดยิ่งใหญ่ขนาดนี้
ကသပ်အိုတ်	กะซอบอ๊อด	ตัน หมดปัญญา คิดไม่ออก
ကသပါ	กะซะปา	ปลากระเบน
ကသဲ	กะซอ	คร่ำครวญ ครวญคราง
ကဿပ	ก๊อดซะปะ	กัสสปะ
ကသအ် ကသံ	กะเซาะ	ปอด กุญแจ จุกขวด
ကသာင် ရမျာင်	กะซาน ร่มซาน	เสียง
ကသာင်ကဟ်	กะซานเก๊าะห์	เสียงแห้ง
ကသာင်ကေက်	กะซานเกียก	เสียงแหลม
ကသာင်ခိုဟ်	กะซานเคาะห์	เสียงดี
ကသာင်ဍုတ်	กะซานดั๊ด	เสียงหวาน
ကသာင်အေဲ	กะซานเอีย	เสียงแหบ
ကသာပ်	กะซับ	เหรียญ

ကသဲ့ပွဟ်	กะซายปะเนาะห์	ซังขนุน
ကသိ	กะซ้อย	ส่า พรำ
ကသိကမ်	กะซ้อยกอม	กสิกรรม
ကသိပွဟ်	กะซ้อยปะเนาะห์	ส่าขนุน
ဗြကသိ	ปรั้วกะซ้อย	ฝนพรำ
ကသိ်	กะซอย	ขยับ ขยับเขยื้อน
ကသိ်ဇကု	กะซอยเจี๊ยะเก๊า	ขยับตัว
ကသိ်ဇိုင်	กะซอยจ้าง	ขยับเท้า
ကသု	กะเซ้า	พาย น.
ကသုထက်ုကွာင်	กะเซ้าทะกอกวาน	พายกวนขนม
ကသုဒုန်ဍုင်	กะเซ้าตุ้นเกลิ้ง	พายสำหรับพายเรือ
ကသူ ကသော	กะเซา	วาดรูป เขียนรูป
ကသူပါန်ခီ	กะเซาปานคี	ช่างเขียน
ကသူကွေင်	กะเซาเกนียง	พรหมลิขิต วาสนา
ကသေက်	กะเซียก	หลน เจียว
ကသေက်ကွေင်	กะเซียกกลอน	เจียวน้ำมัน
ကသေက်စ	กะเซียกเจี๊ยะ	ก่อกวน เบียดเบียน
ကသေက်ဖရုံက်	กะเซียกพะร้อก	หลนปลาร้า
ကသေဲ	กะเซีย	กระซิบ
ကသေအ် ကသေံ	กะแซะ	ชักชวน
ကသေအ်ကျောဝ်	กะแซะกะโม	ชักชวน
ကသ်	กะซาว	ปลาเค็มผ่าเป็นริ้ว
ကသံက်	กะซอก	ขี้กลาก
ကသော် တသော်	กะซก ตะซก	ผม ขน
ကသော်ကျိုပ်	กะซกดับ	ผมบนศรีษะ
ကသော်ကွေင်မတ်	กะซกเกนียงม่ด	ขนคิ้ว
ကသော်ဇကု	กะซกเจี๊ยะเก๊า	ขนตามตัว
ကသော်ပါင်	กะซกปาน	หนวด
ကသော်မတ်	กะซกม่ด	ขนตา
ကသောဝ်	กะโซ	ลาดเท
ကသို်	กะซอ	เหยียด

ကသို်ဇိုင်	กะซอจ้าง	เหยียดเท้า
ကသိုက်	กะซัก	กระตุก วัดเบ็ด
ကသိုက်က	กะซักกะ	วัดปลา กระตุกปลา
ကသိုင်	กะซัง	แย่ง แย่งชิง ยื้อแย่ง
ကသိုင်စ	กะซังเจี๊ยะ	แย่งกิน
ကသိုဏ်	กะซอน	กสิณ
ကသိုန်	กะซอน	หัวหอม
ကသိုန်ကျှိုပ်ဖွော်	กะซอนดับโฮน่ก	หอมหัวใหญ่
ကသိုန်ဗကေတ်	กะซอนเปี้ยะเก๊ด	หอมแดง
ကသိုန်ဗတာင်	กะซอนเปี้ยะตาน	กระเทียม
ကသိုပ်	กะซับ	ปกคลุม ร่มครึ้ม
ကသို	กะซัม	ฤดูฝน
ကရှိုန်စာ်	กะซอนจาด	รุ่งอรุณ
ကသိုဟ်	กะเซาะห์	สั่ง(ขี้มูก) ทำเสียงขู่
ကသိုဟ်ခွာဝ်	กะเซาะห์คะโม	สั่งขี้มูก
ဖြုံကသိုဟ်	ซุ่มกะเซาะห์	งูขู่ฟ่อ งูแผ่แม่เบี้ย
ကသွိုပ်	กะสนับ	งบปลา
ကဟာကအ်	กะฮะเกาะ	ปลาดุก
ကဟာဂဲချဟ်	กะฮะกั๊วเขย๊าะห์	ปลาดาบลาว
ကဟာဍော်	กะฮะด๊ก	ปลาปักเป้า
ကဟာနာန်	กะฮะน่าน	ปลาหลด
ကဟာနာန်စိင်	กะฮะน่านเจิน	ปลากระทิง
ကဟာလမတာ	กะฮะเลี่ยะเมี่ยะตา	ปลากระสูบ
ကဟ် ကှ်	กอห์	แห้ง
ကဟ်ကေဲ	กอห์เกีย	แห้งเหี่ยว
ကဟောန်ကဟေဲ	กะฮนกะเฮีย	หดหู่ ห่อเหี่ยว หมองใจ
ကဟာဒို်	กะฮะเต้อ	ปลาย่าง
ကဟေ့ာ	กะฮั่ว	ผึ้ง
ကဟောံ	กะฮม	เสียใจที่เสียโอกาส ที่พลั้งไป
ကဟဲ	กะฮอย	นิ่งเฉยทำไม่รู้ไม่ชี้

ကဟဲခွိပ်	กะฮอยคลิบ	นิ่งเงียบ เงียบกริบ
ကဠွက်	กะลัก	ทำให้สูญ
ကဝ	กะบะ	สำรับ
ကဝပုင်	กะบะเปิง	สำรับกับข้าว
ကဝအလန်	กะบะอะล่น	สำรับเวร
ကဝက်	กะบัก	พาด
ကဝက်ပွး	กะบักปนะห์	พาดบ่า
ကဝက်ယာတ်	กะบักยาด	พาดผ้า
ကဝါ	กะบา	ปลาสองตัว
ကဝဲါ	กะบาย	ยาน
တဟ်ကဝဲါ	เตาะห์กะบาย	นมยาน
ကဝို	กะเบอ	ปลาเค็ม
ကဝိုင်	กะบัง	ปลาส้ม
ကဝိုဟ်	กะบอห์	ปลาต้มยำ
ကဝံင်	กะบอง	ไต้สำหรับจุดไฟ
ယဲကဝံင်	ยั่วกะบอง	โรคแอนแทรค
အိက်ကဝံင်	เอิ๊ดกะบอง	ขี้ไต้
ကအဂ္ဂေဝ်	กะอะเกล้	ปลาสับนก
ကအ် ကံ	เก๊าะ	คอ
ကအ်ကဝ်	เก๊าะกอ	คอหัก
ကအ်ကဟ်	เก๊าะก๊อห์	คอแห้ง
ကအ်ကလပ်	เก๊าะกะล้อบ	คอเคล็ด
ကအ်ကြုင်	เก๊าะเกริง	คอหนอง คอคลอง
ကအ်ကွက်	เก๊าะกลัก	คอตีบ คอตัน
ကအ်ခၛိုပ်	เก๊าะคะดับ	คอพับ
ကအ်ခိုဟ်	เก๊าะเคาะห์	เสียงดี
ကအ်ခ္ဓောတ်	เก๊าะคะนด	คอคอด
ကအ်ဂျာန်	เก๊าะกย้าน	คอเป็นเอ็น
ကျာန်ကအ်ဂျာန်	กะยันเก๊าะกย้าน	เถียงคอเป็นเอ็น
ကအ်ငိုင်	เก๊าะงัง	เมื่อยต้นคอ
ကအ်ဇိုင်	เก๊าะจ้าง	ข้อเท้า

ကအ်ဍုင်	เก๊าะเดิง	คอเค็ม กินเค็ม
ကအ်ဇိုင်	เก๊าะจ้าง	ข้อเท้า
ကအ်တကဲ	เก๊าะตะกอย	คอพับคออ่อน
ကအ်တဲ	เก๊าะตอย	ข้อมือ
ကအ်ထငံက်	เก๊าะทะโก้ก	คอหอยพอก
ကအ်ဒဒန်	เก๊าะเตี้ยะต้น	คอสะพาน
ကအ်ဒောဝ်	เก๊าะโต้	เกาะกลาง เกาะกลางน้ำ
ကအ်ဒ္ပလိုက်	ก๊าะโต้ะห์ปะลั่ก	คอแห้งเป็นผง
ကအ်ဒိုင်	เก๊าะตั้ง	คอนกกระสา ขอกรีดปลาหลด
ကအ်ပလင်	เก๊าะปะลัง	คอขวด
ကအ်ပလော	เก๊าะปะเลาะ	คอเสื้อ
ကအ်လ္ဂိုပ်	เก๊าะเลี่ยะเง่อะห์	คอแข็ง คอทองแดง
ကအ်သေန်	เก๊าะเซน	คอคอดกิ่ว
ကအ်သ္ဂုင်	เกาะเฮลิง	คอสูง รสนิยมสูง
ကအ်အရက်	เก๊าะอะเรียก	คอเหล้า
ကအ်အဲ	เกาะเอีย	เสียงแหบ
ကဏ္ဍဖြော	กะอิซั่ว	ปลาสร้อย
ကဏ္ဍငက်	กะอิงัก	ปลาเบี้ยว ปลาคางเบือน
ကဏ္ဍတောဝ်	กะอิแต	ปลาเป้น
ကဏ္ဍဒိပ်	กะอิติ้บ	ปลาหมอตาล
ကဏ္ဍရောမ်	กะอิรม	ปลาซิว
ကဏ္ဍလိက်	กะอิเลิ้ด	ปลากริม
ကအိက်ပြေင်	กะเอิ๊ดเปรียง	ปลากา
ကာ	กา	การงาน การกระทำ รถ กาน้ำ
ကာကုသိုလ်	กาเก๊าซอ	การกุศล งานบุญ กุศลกรรม
ကာဍုဝ်	กาดั๊จ	กาน้ำ
ကာ်	กั๊ด	ระคาย
ကာ်ကအ်	กั๊ดเก๊าะ	ระคายคอ
ကာ်ကတောဝ်	กั๊ดกะโต	ระคายหู
ကာ်မတ်	กั๊ดม่ด	เคืองตา

ကာစိင်	กาเจิน	ทหารเกณฑ์มีหน้าที่เลี้ยงช้าง
ကာဍုဲ	กาดั๊จ	กาน้ำ
ကာဍုန်ဍုဲ	กาดุนดั๊จ	กาต้มน้ำ
ကာဍောဝ်	กาโด	ติด คาโด่
ကာတ်	ก๊าด	ร้อน จัด ฉุน
တွဲကာတ်	ฮัวก๊าด	แดดร้อน แดดจัด
ခမူကာတ်	คะเมาก๊าด	กลิ่นฉุน
ဂအဲကာတ်	เกี๊ยะอุยก๊าด	ยาฉุน
ကာန်	กาน	ปอ ป่าน
ယာတ်ကာန်	ยาดกาน	ผ้าป่าน
ကာပ်	กาบ	สุ่ม ก.
ကာပ်က	กาบกะ	สุ่มปลา
ကာပ်ကေဝ်	กาบแก	ตุ๊กแก
ကာပြဲ	กาปรอย	งานบุญ งานกุศล งานประเสริฐ
ကာမ	กามะ	กาม
ကာမဂုန်	กามะกุ้น	กามคุณ
ကာမဘုံ	กามะพุม	กามภูมิ
ကံာ	กำ	แกลบ
ကံာလလး	กำเลี่ยะเลียะห์	จองกฐิน
ကာယ	กายะ	กาย ร่างกาย
ကာယဒွာ	กายะเกวี้ย	กายทวาร
ကာယပါင်စိုတ်	กายะปานจ๊อด	กายวาจาใจ
ကာရန်	การอน	การันต์
ကာလ	กาละ	กาล เวลา เมื่อ ครั้ง
ကာလကုသ်ုရို	กาละเก๊าซอเริ่ม	ถึงคราวบุญช่วย
ကာလဇရာ	กาละเจี๊ยะเรี่ย	ถึงคราวชรา
ကာလပစ္စုပ္ပန်	การป๊อดจุปอน	ปัจจุบันกาล
ကာလသမ္မယျ	กาละซอมมะยะ	กาลสมัย
ကာလအတိက်	กาละอะเติ๊ด	อดีตกาล
ကာလအခာန် - မဂွိင်သ္ဍဲာ	กาละอะท่าน- เมี่ยะเกลิ้นฮั่ว	กาลเวลาอันยาวนาน

ကာလအနာဂတ်	กาละอะเนี่ยก้ด	อนาคตกาล
ကာဝ် ကာဂူ	กาวาว กาวู	นกกาเหว่า นกดุเหว่า
ကာသရံ့ပါပ်	กาซะรำปาบ	อกุศลกรรม การงานที่เป็นบาป
ကံ့	กำ	แกลบ จอง
ကံ့လလး	กำเลี่ยะเลี่ยะห์	จองกฐิน
ကိစ္စ	กิ๊ดเจี๊ยะ	กิจการ การงาน
ကိတ်	กิ๊ด	กัด
ကိတ်ကရေင်	กิ๊ดกะรอน	กัดเน้น กัดย้ำๆ
ကိတ်ငှေက်	กิ๊ดเงียก	กัดฟัน
ကိလေသ	ก๊อยเลซะ	กิเลส
ကီ	กี	เห่า
ကျ်ုကီ	เกลอกี	หมาเห่า
ကု	เก๊า	กับ ด้วย
ကုက်	เกิ๊ก	เอาเล็บจิก
ကုက်မခတောန်	เกิ๊กเมี่ยะคะโตน	การภาวนาโดยวิธีนับลูกประคำ
ကုတ်	กุ๊ด	ตัด
ကုန်	กุน	โกง โก่ง ไม่ตรง ค่อม ปีกุน
ကုန်ကိုက်	กุนกั๊ก	หลังค่อม
ကုန်ကွ	กุนกวะ	เตี้ยแคระ
စးကုန်	จะห์กุน	หลังโกง หลังค่อม
ကုမ္ဘန်	กุมภ่น	ยักษ์
ကဲ ကုယ်	กุย	ไกว
ကဲခရေင်	กุยคะเรียง	ไกวเปล
ကုဝေရ	เก๊าเวระ	กุเวร
ကုသိ ကုသိုလ်	เก๊าซอ	กุศล บุญ
ကုသိခိုဟ်	เก๊าซอเคาะห์	โชคดี โชคช่วย
ကုသိအောန်	เก๊าซอโอน	บุญน้อย ไม่มีโชค โชคไม่ช่วย
ကုသလကမ္မပထစ်	เก๊าซะละกอมมะ-ปะทะจ๊อห์	กุศลกรรมบท ๑๐
ကေက်	เกี๊ยก	แหลม
ကေက်ကလေမ်	เกี๊ยกกะเลม	แหลมเปี๊ยบ

ကေင်	เกียง	เคย
ကေင်ကို	เกียงกอ	เคยให้
ကေင်ကာ	กอนกา	การงาน
ကေင်ဂွံ	เกียงเก้อะ	เคยได้ เคยตัว ชิน
ကေင်ဂွံညးထကအ်	เกียงเก้อะ - เญี้ยะห์ทะเก๊าะ	เคยได้เสียเป็นผัวเมียกัน
ကေင်ဆို	เกียงเชอ	เคยเห็น
ကေင်တဲ	เกียงตอย	เคยมือ
ကေင်တဲဒိုအ်ဝါတ်	เกียงตอยเต้อะวาด	เคยแล้วหยุดยาก ติดเป็นนิสัย
ကေင်ပါင်	เกียงปาน	เคยปาก
ကေင်မိင်	เกียงเมิ่น	เคยได่ยิน
ကေင်အာ	เกียงอา	เคยไป เคยตัว
ကေတ်	เก๊ด	เอา
ကေတ်ကလောန်	เก๊ดกะลน	เอาการเอางาน ขยัน
ကေတ်ကုသ်	เก๊ดเก๊าซอ	เอาบุญ เอากุศล
ကေတ်ကွေဟ်ဟ်	เก๊ดแกวะห์ๆ	เอาจริงๆ
ကေတ်ခပ်သက်ကျိုပ်	เก๊ดคะปอซักดับ	เอาปูนหมายหัว
ကေတ်ချိုတ်- ကေတ်ဂျိုင်	เก๊ดขย็อดเก๊ดกย้าง	เอาเป็นเอาตาย
ကေတ်ခိုဟ်ညးမွဲ	เก๊ดเคาะห์เญี้ยะห์มั่ว	เอาดีคนเดียว
ကေတ်ခိုဟ်အောဂွံ	เก๊ดเคาะห์เอาเก้อะ	เอาดีไม่ได้
ကေတ်ခိုဟ်အော-	เก๊ดเคาะห์เอาเก๊ด-	เอาดีไม่เอาดี
ကေတ်ခိုဟ်	เคาะห์	สองจิตสองใจ
ကေတ်ဂုန်	เก๊ดกุ้น	เอาบุญเอาคุณ
ကေတ်စ	เก๊ดเจี๊ยะ	กินเงิน ยักยอก เบียดบัง- ว่านอนสอนง่าย เอางาน
ကေတ်စိုတ်	เก๊ดจ๊อด	เอาใจ
ကေတ်စိုတ်လဝိ	เก๊ดจ๊อดเลี่ยะวี่	วิริยะ ความเพียรพยายาม
ကေတ်စိုပ်ချိုတ်	เก๊ดจับขย็อด	เอาถึงตาย
ကေတ်ဆ	เก๊ดชะ	เอาแต่ เอาแค่

ၵေတ်ႈသဵင်ႈ	เก๊ดชะเก้อะ	เอาแต่ได้
ၵေတ်ႈသဵ	เก๊ดชะเจี๊ยะ	เอาแต่กิน ขี้เกียจ
ၵေတ်ႈသဵ ၸႂ်	เก๊ดชะจ๊อด	เอาแต่ใจ
ကေတ်ဆစိုတ်ဇကု	เก๊ดชะจ๊อดเจี๋ยะเก๊า	เอาแต่ใจตัว
ကေတ်ဆညီ	เก๊ดชะญี้	เอาแต่น้อย
ကေတ်ဆရုံစ	เก๊ดชะรุ่มเจี๊ยะ	เอาแค่พอกิน
ကေတ်ဆိကုံဗတံာ	เก๊ดชิมกอเปี๊ยะตำ	เอาเลือดกับปู รีดเลือดกับปู
ကေတ်ဆောယျာ-အောဂွံ	เก๊ดเชายาเอาเก้อะ	เอาเรื่องเอาราวอะไรไม่ได้
ကေတ်ဇ္ဇး	เก๊ดเจี้ยะเนี่ยะห์	เอาชนะ
ကေတ်ညးထကအ်	เก๊ดเญี่ยะห์ทะเกาะ	การร่วมประเวณี
ကေတ်ညံင်စိုတ်	เก๊ดญั้งจ๊อด	เอาอย่างใจ
ကေတ်ဍှ်ဗွိတ်ဗုင်	เก๊ดดั๊จควิ๊ดเปิ้ง	เอาน้ำลูบท้อง
ကေတ်ဏာ	เก๊ดนา	เอาไป
ကေတ်တဲ	เก๊ดตอย	เอาแล้ว
ကေတ်တေဟ်ဒးဂွံ	เก๊ดเต๊ะห์เตี๋ยะห์เก้อะ	เอาก็ต้องได้
ကေတ်တြဲ	เก๊ดเตร๊าห์	เอาผัว มีสามี
ကေတ်ထောံ	เก๊ดเทาะ	เอาเสีย
ကေတ်ဒုဟ်	เก๊ดตุ้ห์	เอาโทษ ถือโทษ
ကေတ်ဒ္ဂ်ရုံ	เก๊ดเต้อรุ่ม	เอาจนพอ
ကေတ်နင်စမ်	เก๊ดเนี่ยงจอม	เอามาชิ
ကေတ်နင်ဍွဏာအ်	เก๊ดเนี่ยงอิเนาะ	เอามานี้
ကေတ်ပယို	เก๊ดปะเยิ่ม	เอาชีวิต
ကေတ်ပလံင်မွ်င်	เก๊ดปะลองบ้อง	เอาส่งเดช
ကေတ်ပွန်ဟာ	เก๊ดปลอนฮา	เอาอีกไหม
ကေတ်ဗြ	เก๊ดเปรี้ย	เอาเมีย มีเมีย
ကေတ်မအရေဝ်	เก๊ดเมี่ยะอะเร่	เอาคำพูด เอาถ้อยคำ
ကေတ်မံင်	เก๊ดม่ง	เอาอยู่
ကေတ်မုက်	เกีดเมิก	เอาหน้า
ကေတ်မုဟ်ညး - ကျုင်ယို	เก๊ดมุ่ห์เญี่ยะห์- เกลิงเยิ่ม	เอาจมูกคนอื่นมาหายใจ
ကေတ်ယှု	เก๊ดเยียะมุ่	เอาชื่อ

ၵေတ်ရ	เก๊ดระ	เอาละ พอแล้ว เอาแล้ว
ၵေတ်လဝ်ၵွၼ်	เก๊ดโล่กลา	เอาไว้ก่อน
ၵေတ်လႆ	เก๊ดเลี่ย	เอาใช้ ให้ใช้หนี้
ၵေတ်သညိ	เก๊ดซะญี้	เอาแต่น้อย
ၵေတ်သဏာဢ်	เก๊ดซะเนาะ	เอาแค่นี้
ၵေတ်ႁၢပ်ဢဝ်မၢၼ်	เก๊ดหับเอาม่าน	เอาไม่หวาดไม่ไหว
ၵေတ်ႁွႆႈၵွႆႈ	เก๊ดเห้อะเก้อะ	เอาไม่ได้
ၵေတ်ဢယော	เก๊ดอะเย่อว	ถือยศ ถือศักดิ์
ၵေတ်ဢဝ်ၵေတ်	เก๊ดเอาเก๊ด	เอาหรือไม่เอา
ၵေတ်ဢဝ်ၵွၢႆႈ	เก๊ดเอาแกวะห์	เอาไม่จริง
ၵေတ်ဢဝ်ၵွံ	เก๊ดเอาเก๊อะ	เอาไม่ได
ၵေတ်ဢဝ်စိုႆႈ	เก๊ดเอาจิห์	เอาไม่ลง
ၵေတ်ဢဝ်ဒႆး	เก๊ดเอาเตี๋ยะห์	เอาไม่ถูก
ၵေတ်ဢဝ်မၢၼ်	เก๊ดเอาม่าน	เอาไม่ไหว ปกครองไม่ได้
ၵေတ်ဢဝ်မွဲဏီ	เก๊ดเอามั่วแนม	เอาหรือยัง
ၵေတ်ဢဝ်ရဲ	เก๊ดเอารุ่ย	เอาไม่เลือก
ၵေတ်မွႆၵေတ်ဒေႆ	เก๊ดบั้วเก๊ดเต้ะ	เอาพี่เอาน้อง อารีอารอบ
ၵေပ် ၶေပ်	เก๊บ เค้บ	หนีบ ตัด
ၵေပ်သၢဝ်	เก๊บซก	ตัดผม
ၵေမ် ၵေံ	เกม	กำ
ၵေမ်တဲ	เกมตอย	กำมือ
ၵေဝ်	เก	ใส ชั่งน้ำหนัก
ၵေဝ်ၵျွဝ်	เกเกล	ใคร่ครวญ พิจารณา
ၵေဝ်ၛြိုင်	เกเซิ่ง	ใสสะอาด ใสบริสุทธิ์
ၵေဝ်လေဲ	เกเลีย	ใสแจ๋ว
ၵေဝ်လောၼ်	เกโล่น	ใสยิ่ง
ၵေဝ်	แก	ร่าน แรด อยาก ใคร่
ၵေဟ် ၵျေ်	เกะห์	พิกุล จารหนังสือ
ၵျေ်လိက်	เกะห์เลิด	จารหนังสือ
ၵေသာ	เกสา	เส้นผม
ၵော	เกา	พี่
ၵော၇ူ	เกากลุ้	พี่ชายคนโต

ကောစွႆးမ	เกาจะนะห์เมียะ	พี่ชายแทนพ่อ
ကောၸ	เกาเจี้ย	พรมปูพื้น
ကောဍွဲ	เกาดอย	พี่ชายคนรอง
ကောဍွောတ်	เกาด๊ด	พี่ชายคนเล็ก
ကောထွႆးမ	เกาทะนะห์เมี่ยะ	พี่ชายแทนพ่อ
ကောဖွဲၢ	เกาปล้าย	พี่ชาย
ကောယ်	เกาเยี่ย	พี่เขย
ကောသမ္ဘိ	เกาซอมปี้	โกสัมพี
ကော်	ก๊ก	เรียก ปลุก
ကော်ကောန်	ก๊กกน	เรียกลูก
ကော်ကျာ	ก๊กกยา	เรียกลม
ကော်ကွော်	ก๊กกะลก	เรียกผี เข้าผี
ကော်ဂွဲၢ	ก๊กกล้าย	เรียกหา
ကော်စပုင်	ก๊กเจี๊ยะเปิง	เรียกกินข้าว เชิญรับประทาน
ကော်နင်ဏ္ဍဏာအ်	ก๊กเนี่ยงอิเนาะ	เรียกมานี้
ကော်ပမု	ก๊กปะมุ่	เรียกทำไม
ကော်ပုင်ခွာ	ก๊กเปิงคะเมา	เรียกขวัญ
ကော်ယှု	ก๊กเยียะมุ่	เรียกชื่อ
ကော်သြန်	ก๊กซอน	เรียกเงิน
ကော်အောကလေင်	ก๊กเอากะเลียง	กู่ไม่กลับ
ကောတ်	โก๊ด	โกศ ที่ใส่กระดูก
ကောန်	โกน	ลูก
ကောန်ကလိင်	โกนกะเลิน	ลูกหลง ลูกล่า
ကောန်ကလောန်	โกนกะลน	คนงาน
ကောန်ကသအ်	โกนกะเซาะ	ลูกกุญแจ
ကောန်ကံက်	โกนก๊อก	ผักปอดที่เริ่มแตกขึ้นจากไหล
ကောန်ကအ်	โกนเก๊าะ	ลูกคอ ลูกกระเดือก
ကောန်ကွိန်	โกนกะนัน	ลูกบันได
ကောန်ကွိကလေန်	โกนกน๊อยกะเลน	ไข่ดันบวม
ကောန်ကျေဝ်ထဝ်	โกนกะแยทอ	พระราชโอรส พระราชธิดา ที่ประสูติในเศวตรฉัตร

ကောန်ကွာ	โกนกะมา	ลูกแฝด
ကောန်ကွိန်	โกนกมาน	หลาน ลูกของพี่ ลูกของน้อง
ကောန်ကွင်	โกนกลัง	ลูกกำพร้า กาฝาก
ကောန်ကွင်ပရှဲတဟ်	โกนกลังปะรุ่ยเต๊าะห์	ลูกกำพร้าอย่าเลือกนม
ကောန်ကွာန်	โกนกวาน	ลูกบ้าน
ကောန်ကွး	โกนกวะห์	ลูกศิษย์
ကောန်ခတဟ်	โกนคะเตาะห์	ลูกหนี้
ကောန်ခမာန်	โกนคะม่าน	ลูกเขย
ကောန်ခရက်ပွတ်	โกนคะรักปะมด	ก้านไม้ขีดไฟ
ကောန်ခအဟ်	โกนคะเอาะห์	ลูกสะใภ้
ကောန်ခါခဏီ	โกนคาคะนอย	ลูกอัปรีย์จัญไร
ကောန်ခိုဟ်	โกนเคาะห์	ลูกดี ลูกประเสริฐ
ကောန်ဂကူ	โกนเกี้ยะเกา	ชาว ชนชาติ ลูกผู้ดีมีตระกูล
ကောန်ဂကူမည်	โกนเกี้ยะเกาม่น	ชาวมอญ ชนชาติมอญ
ကောန်ဂဗုတ်	โกนเกี้ยะปุ๊ด	ลูกความ
ကောန်ဂှ	โกนกลุ้	ลูกคนหัวปี
ကောန်ဃြံက်	โกนครอก	ลูกกรอก
ကောန်ငှ်ာ	โกนงัด	เด็กเล็ก เด็กๆ
ကောန်ငှ်ာခဓမ် - မွှ်ာတဲ	โกนงัดคะบอม - เบ้อะตอย	เด็กอมมือ
ကောန်ငှ်ာဍှ်ာသွ	โกนงัดดั๊จฟะ	ลูกเด็กเล็กแดง
ကောန်ငှ်ာနူတနိ	โกนงัดนู่ตะนิ	เด็กเมื่อวานซืน
ကောန်စာင်သွ်ဝ်	โกนจานสะวอ	สะเก็ดไฟปลิว
ကောန်စာင်နွံပ္ဍဲ - သကေံတဲ	โกนจานนุ่มปะ- ดอยซะเกมตอย	ลูกไก่อยู่ในกำมือ
ကောန်စိင်	โกนเจิน	ลูกช้าง คนใช้เจ้าพ่อ
ကောန်စေက်	โกนจ๊อด (เจี๊ยก)	เหลน ลูกของหลาน
ကောန်စေဟ်	โกนแจ๊ะห์	ไหซองขนาดเล็ก
ကောန်စဲ	โกนจาว	หลาน
ကောန်စိုက်	โกนจั๊ก	ไม้ที่ใส่แซมระหว่างตง

ကောန်ၸိုတ်	โกนจ๊อด	หัวใจ
ကောန်ၸၢန်	โกนชาน	ลูกรัก
ကောန်ၸုတ်ၵလၢ	โกนชุดเกี้ยะเลี่ย	ก้านไม้ขีดไฟ
ကောန်ၹတ်	โกนจ้าด	ลูกเต้า
ကောန်ညဵ်	โกนญู้ด	เด็ก
ကောန်ညႃးမွဲမွဲမိ	โกนเญี้ยะห์มั่วมั่วมิ	ลูกคนละแม่
ကောန်ၻူင်ကောန် ကွၼ်	โกนเดิงโกนกวาน	ชาวบ้าน ประชาชน
ကောန်ၻူင်အရင်	โกนเดิงอะเรี่ยง	ชาวต่างบ้านต่างเมือง
ကောန်ၻေင်	โกนเดียง	ไก กุญแจไขปริศนา
ကောန်ၻောတ်	โกนด๊ด	ลูกอ่อน ลูกคนเล็ก
ကောန်တပ်	โกนเตาะห์	ลูกติดนม
ကောန်တအ်	โกนเต๊าะ	ลูกๆทั้งหลาย
ကောန်တိ	โกนต๊อย	ขี้ดิน
ကောန်တဲ	โกนตอย	ลูกมือ
ကောန်တူ	โกนตงะ(ฮะ)	ลูกธนู ลูกศร
ကောန်တူတေဲ	โกนฮะเตีย	ลูกหน้าไม้
ကောန်တွအ်	โกนเฮมาะ	ไต
ကောန်တြါ့	โกนเตร๊าห์	ลูกชาย
ကောန်တြါ့မွဲစိုတ် – စိင်ဂြင်ပိ	โกนเตร๊าห์มั่วบ๊อด เงินเกรี้ยงป๊อย	ลูกชายหนึ่งคนเท่ากับ- ช้างสามงา
ကောန်ဗြပိစိုတ်ဒိက္ဍိမွဲ	โกนเปรี้ยป๊อยบ๊อด ตี๊กน้อยมั่ว	ลูกผู้หญิงสามคนเท่ากับ- ขาหนูหนึ่งขา
ကောန်တူ	โกนตละ	เชื้อพระวงศ์
ကောန်ထွဲ	โกนทะดอย	ลูกคนกลาง
ကောန်ထပို	โกนทะโปย	สามเณร
ကောန်ဒဒေံ	โกนเตี้ยะเต้ะ	ลูกคนเล็ก
ကောန်ဒေံ	โกนเต้ะ	ลูกของน้อง
ကောန်ဓိုက်	โกนทาก	กำมะถัน
ကောန်န	โกนเนี่ยะ	กระบุงลูกเล็กๆ
ကောန်နဲာ	โกนน่าย	คุณ ทิด
ကောန်ပစေဝ်	โกนปะแจ	ลูกกุญแจ

ကောန်ပါ	โกนปา	เล่นกล
ကောန်ပေဝ်	โกนเป	ใบอ่อนพืชที่ยังไม่คลี่ใบ
ကောန်ပေဝ်ဖြာတ်	โกนเปปร้าด	ใบตองอ่อน
ကောန်ပေ်ာက	โกนปึกกะ	ปอดปลา ถุงลมปลา
ကောန်ပွာန်	โกนปะนาน	ทหาร กำลังพล
ကောန်ပွံက်	โกนปะน้อก	ลูกกุญแจ
ကောန်ပျင်	โกนปะยัง	คนที่เตรียมตัวบวช
ကောန်ဗ္ဍ	โกนเฮี่ยะ	ลูกนา
ကောန်ဗ္ဂိက်	โกนเปี๊ยะเนิด	ลูกค้า
ကောန်ဖြာတ်	โกนปร้าด	หน่อกล้วย
ကောန်ဗြဴ	โกนเปรี๊ย	ลูกเมีย ลูกผู้หญิง
ကောန်ဗြဴဗ္ဍော်	โกนเปรี๊ยโฮน่ก	ลูกเมียหลวง
ကောန်ဗြဴဍောတ်	โกนเปรี๊ยด๊ด	ลูกเมียน้อย
ကောန်ဗွ်ာ	โกนปล้าย	ลูกชาย
ကောန်ဗွ်ကြဲစ်ဗွ်ဂတ	โกนปั๊วกราว- จาวปั๊วเกี๊ยะตะ	ลูกหลานภายภาคหน้า
ကောန်မည်	โกนม่น	ลูกมอญ
ကောန်မတ်	โกนม่ด	ลูกนัยน์ตา ดวงตา
ကောန်မွဲကွာန်	โกนมั่วกวาน	ลูกบ้านเดียวกัน
ကောန်မွဲဗုင်မွဲကြုတ်	โกนมั่วเปิ๊งมั่วกร๊อด	ลูกท้องเดียวกัน
ကောန်မွဲမိ	โกนมั่วมิ	ลูกแม่เดียวกัน
ကောန်မေအ်	โกนแมะ	ลูกแหง่ ลูกควายตัวเล็กๆ
ကောန်ယဲာ	โกนย่าย	ลูกแม่
ကောန်ယဲာအပါ- အောဝေတ်	โกนย่ายอะปา- เอาเว่ด	ลูกพ่อแม่ไม่สั่งสอน
ကောန်ယုတ်မာ	โกนยุ่ดเมี่ย	ลูกอัปรีย์จัญไร
ကောန်ရေန်	โกนเร่น	ริ้น
ကောန်ရဲ	โกนรั่ว	ลูกน้อง ลูกสมุน
ကောန်ရဲတဝ်သွာ	โกนรั่วตอฟา	ลูกน้อง ผู้ติดสอยห้อยตาม
ကောန်ရုပ်	โกนรูป	ตุ๊กตา
ကောန်လတူတဟ်	โกนเลี่ยะเตาเตาะห์	ลูกเหนือนม

ကောန်လပ်ုနင်ဗၜ	โกนเลียะเปาะห์-เนี่ยงเปี้ยะเจ๊ยะ	ลูกเก็บมาเลี้ยง
ကောန်လတာ်	โกนเลียะตั๊ด	ลิ้นไก่
ကောန်လိုင်	โกนเลิ่น	ลูกจ้าง
ကောန်လေင်	โกนเลี่ยง	ลูกเลี้ยง ลูกบุญธรรม
ကောန်လ်	โกนเลี่ย	ลูกดอกสำหรับเป่า
ကောန်လံက်	โกนล่ก	ลูกอ๊อด
ကောန်ဝုတ်	โกนวุ่ด	ลูกสาว
ကောန်သင်	โกนซัง	พระลูกวัด
ကောန်သ်ာ	โกนซาย	ข้าวเหนียวแดง
ကောန်သုတ်	โกนซอด	พระสูตรขนาดสั้น
ကောန်သေဋ္ဌိ	โกนเซที	ลูกเศรษฐี (การด่าประชด)
ကောန်သ္ဂီ	โกนซะเมิน	พระราชโอรส พระราชธิดา ลูกเจ้านาย
ကောန်သ္ဂိ	โกนฟาม	ลูกเลี้ยง
ကောန်က္ဗင်	โกนบัง	ลูกเรือ
ကောန်အနဲာ	โกนอะน่าย	ลูกลุง
ကောန်အမူ	โกนอะมู่	ลูกน้า ลูกอา (ผู้ชาย)
ကောန်ဨ	โกนเอ	เชื้อพระวงศ์
ကောန်အေဝ်	โกนแอ	ข้าวโพดฝักอ่อน
ကောန်ဣစိ	โกนอีจี	ลูกน้า ลูกอา (ผู้หญิง)
ကောန်ဣတလေင်	โกนอิตะล่อน	ลูกล้างผลาญพ่อ
ကောန်ဢော်	โกนโอ๊ะห์	เชื้อฟืน
ကောန်မွဲကောန်ဒေံ	โกนบั่วโกนเต้ะ	ลูกพี่ลูกน้อง
ကောပ်	โกบ	ประกบ ประกับ
ကောပ်ကဲာ	โกบกาย	ประกบ
ကော်ာ	กม	รวม
ကော်ာကျော်ာ	กมกะเลาะ	รวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน
ကော်ာဒရီ	กมเตี๊ยะเริ่ม	ประชุม ชุมนุม
ကုံာ ကော်ာကု	กมเก๊า	และ ด้วย กับ พร้อม

ꩫ	กาว	ดอกไม้
ꩫကစံင်	กาวกะจอง	ดอกบัวผัน ดอกบัวเผื่อน
ꩫကလန်	กาวกะลอน	ดอกไม้จันทน์
ꩫကလိ	กาวกะล้อย	ดอกโสน
ꩫကလေင်	กาวกะลอน	ใบเนียม
ꩫကေဟ်	กาวเกะห์	ดอกพิกุล
ꩫကိုန်	กาวกอน	ดอกบัวชนิดหนึ่ง
ꩫဂလာ	กาวเกี๊ยะเลี่ย	ดอกดาวเรือง
ꩫဂွဲစာင်	กาวฮนั่วจาน	ดอกหงอนไก่
ꩫစက်	กาวจัก	ตะไล
ꩫစက္ဍူ	กาวจักเคา	ดอกเฟื่องฟ้า ดอกกระดาษ
ꩫဇိဖ့်	กาวจี้พอ	ดอกจันทน์
ꩫဍေင်	กาวดอน	ไฟพะเนียง
ꩫတ္ငိင်	กาวตะเนิน	ดอกเข็ม
ꩫထကဟ်	กาวทะเกาะห์	ดอกบัว
ꩫထပုင်	กาวทะเปิง	ดอกทองกวาว
ꩫဓမုင်	กาวเที่ยะเมิ่ง	ดอกคัดเค้า
ꩫပလေင်	กาวปะลอน	ใบเนียม (ใบมีกลิ่นหอม)
ꩫပ္ဒတ်	กาวปะมด	ดอกไม้ไฟ
ꩫပ္ဍဲ	กาวปลอย	ดอกเทียน
ꩫဗတက္ဂိ	กาวเปี๊ยะตะกน้อย	ลูกหนู
ꩫဗြ	กาวปรั้ว	ฝนปรอย ละอองฝน
ꩫမလ္ၜဳ	กาวเมี่ยะเล่อ	ดอกมะลิ
ꩫရောမ်	กาวร่ม	ดอกไม้พุ่ม
ꩫလင်တိ	กาวเลี่ยงต๊อย	ดอกดิน
ꩫလတိုပ်	กาวเลี่ยะตับ	ดอกซ่อนกลิ่น
ꩫလအ်ဖြ	กาวโล่ะเซี่ยะ	ดอกบานไม่รู้โรย
ꩫလံာသု	กาวเลี่ยมเซ้า	ดอกแค
ꩫသ္ဍိတူ	กาวฮ้อยเตา	ดอกลำเจียก ดอกปาหนัน
ꩫသ္ဂာ	กาวฟา	ดอกบัวสาย

ကံအၵႄႇ	กาวอะกนุ่	ดอกบุนนาค
ကံဥပ်ႇ	กาวอุปอ	ดอกอุบล
ကံၸုၼ်သၢႆ	กาวบุนซัจ	ดอกเทียนนา
ၵႂၵ်	ก๊อก	เสียภาษี
ၵႂၵ်ၵါ	ก๊อกเกี๊ย	นกปักหลัก นกกระเต็น
ၵႂၵ်ၸိူင်	ก๊อกจ้าง	กำไลเท้า
ၵႂၵ်တဲ	ก๊อกตอย	กำไลมือ
ၵႂၵ်မဲႃ	ก๊อกม่าย	จับฉลาก จับเบอร์
ၵႂၵ်ယါ	ก๊อกเยี่ย	ยอ (เครื่องมือหาปลา)
ၵံ	กอม	กรรม ลูกกระสุน
ၵံဖလံၵ်	กอมเปี๊ยะล่ก	ลูกปืนใหญ่
ၵံရဲ	กอมรอย	กำไร
ၵံသေၼႃတ်	กอมเสนัด	ลูกกระสุนปืน
ၵႃး	ก๊ะห์	โกน ขูด
ၵႃးသၢဵ	ก๊ะซก	โกนผม
ၵႃးဢိၵ်သႅင်	ก๊ะห์เอิ๊ดเฮนิน	ขูดสนิม
ၵိုၵ်	กั๊ก	กบไสไม้
ၵိုၵ်ၵုၼ်	กั๊กกุน	หลังโกง
ၵိုၵ်ၸု	กั๊กชุ	ไสไม้
ၵိုင်	กัง	กง โกง โก่ง
ၵိုင်ၵျွင်	กังเกลิ้ง	กงเรือ
ၵိုင်တႃ	กังตงะ (ฮะ)	โก่งธนู
မ္ဂဵၵိုင်	เมี่ยะนิ่ห์กัง	คนโกง
ၵိုတ်	ก๊อด	แสน
ၵိုၼ်	กอน	ดอกบัวชนิดหนึ่ง
ၵိုပ်	กับ	สุ่ม ก. กัป สมัย
ၵိုပ်ၵျႃ	กับกลา	สมัยก่อน โบราณ
ၵို	กัม	ด้วย บ้าง
ၵိုလေဝ်	กัมเล	บ้างซิ ด้วยซิ
ၵိုႁႃ	กัมฮา	บ้างหรือ ด้วยหรือ
ၵိုႁ်	เก๊าะห์	เท
ၵို်	กอ	ให้ และ กับ

ကု်ကမ်ရဲ	กอกอมรอย	ให้กำไร
ကု်ကောန်	กอโกน	ให้ลูก มีลูกให้(สัตว์)
ကု်ကောန်တိ	กอโกนต๊อย	พรวนดิน
ကု်ကိုလေဝ်	กอกำเล	ให้บ้างซิ ขอบ้างซิ
ကု်ကျာ	กอกลา	ให้ก่อน ขอก่อน
ကု်ချိုတ်	กอขย็อด	ให้ตาย คำสาบาน
ကု်ဂု်တးပန်	กอเกี้ยะเก้อตะห์ปอน	ขอให้ฟ้าผ่า คำสาบาน
ကု်ဂုန်	กอกุ้น	ให้คุณ
ကု်ဂ္ဂေအ်	กอเกล้ะ	ให้ยืม
ကု်ငှုပ်ဟ်	กองุ่ห์	ให้ราคา ตีราคา
ကု်စ	กอเจี๊ยะ	ให้กิน แบ่งปันให้
ကု်စိုတ်	กอจ๊อด	ให้ท้าย คอยเข้าข้าง
ကု်ဆဏာအ်	กอชะเนาะ	ให้แค่นี้
ကု်ဆီ	กอชิม	ให้เลือด
ကု်ညံင်ဂွံရုံ	กอญ้งเก้อะรุ่ม	ให้จนกว่าจะพอ
ကု်တမ်	กอตอม	ให้ทุน ลงทุนให้
ကု်တသိုက်	กอตะซัก	ให้ความสุข สร้างสุข
ကု်တဲ့	กอตอย (ตุย)	ให้แล้ว
ကု်တဲ့ကေတ်ပ္ဂန်	กอตุยเก๊ดปลอน	ให้แล้วเอาคืนอีก
ကု်တဲ့ကု်ပ္ဂန်	กอตุยกอปลอน	ให้แล้วให้อีก
ကု်တဲ့အောတိတဲ့	กอตุยเอาแตมตุย	ให้แล้วไม่รู้จักแล้ว
ကု်တေဟ်ကေတ် –	กอเตะห์เก๊ดเอา -	ให้ก็เอาไม่ให้ก็แล้ว
အောကု်တေဟ်တဲ့	กอเตะห์ตอย	
ကု်ဒ္ဒိုက်	กอเตี๊ยะต้าก	ให้ทุกข์ ก่อทุกข์
ကု်ဒာန်	กอต้าน	ให้ทาน ทำบุญ
ကု်ဒာန်လမျို	กอต้านล่มเยิ่ม	ให้ทานชีวิต อภัยทาน
ကု်ဒုဟ်	กอตุ้ห์	ให้โทษ
ကု်ဒ္ဒိရုံ	กอเต้อรุ่ม	ให้จนพอ
ကု်ဒ္ဒတသိုက်စိုတ် –	กอโต้ะห์ตะซักจ๊อด-	ขอให้มีความสุขกาย
တသိုက်ကာယ	ตะซักกายะ	สุขใจ
ကု်နတဲ	กอเนี่ยะตอย	ให้ด้วยมือ ให้กับมือ

ကိ်ပရိုင်	กอปะรัง	ให้ข่าว ส่งข่าว
ကိ်ပလန်	กอปะลอน	ใช้คืน
ကိ်ပိုန်	กอปอน	พระเณรฉันอาหาร
ကိ်ပိုန်ကျို်	กอปอนกะเยอ	ฉันอาหารรองท้องก่อน อาหารเช้า
ကိ်ပိုန်ဂယး	กอปอนเกี๊ยะเยี่ยะห์	ฉันอาหารเช้า
ကိ်ပိုန်တွှဲ	กอปอนตะงัว	ฉันอาหารเพล
ကိ်ဗစိုပ်	กอเปี้ยะจั๊บ	ส่งถึง
ကိ်မဆုမဒုန်	กอเมี่ยะชุเมี่ยะตุ้น	ให้ของลับชาย
ကိ်မုပ်ပါင်	กอมุ่ห์ปาน	ให้ปากคำ
ကိ်မှုးမှုး	กอมะห์มะห์	ให้เปล่าๆ
ကိ်ရုံရ	กอรุ่มระ	ให้พอแล้ว
ကိ်ရိုပ်တွှဲ	กอเร่อะห์ฮัว	ให้ทุกวัน
ကိ်လလံသွာ	กอเลี่ยะล่มฟา	ให้หายจากความทุกข์ ความเดือดร้อน
ကိ်လဝ်ရုံရ	กอโล่รุ่มระ	ให้ไว้พอแล้ว
ကိ်လေဲာ	กอลั้ว	ให้ง่าย
ကိ်လေဲာကိ်သွာ	กอลั่วกอฟา	ขอให้มั่งมีศรีสุข ขอให้หากินคล่องๆ
ကိ်လှူပ်	กอเลี่ยะมุ่ห์	กับเดี๋ยวนี้ กับเวลานี้
ကိ်ဝါတ်	กอวาด	ให้ยาก
ကိ်သတိ	กอสะต๊อย	ให้สติ เตือนสติ
ကိ်သီ	กอซอย	ให้ศีล
ကိ်သိုက်ကိ်ဘိုက်	กอซักกอพั่ก	ขอให้ร่ำขอให้รวย
ကိ်အခေါင်	กออะโคง	ให้โอกาส อนุญาต
ကိ်အိက်	กอเอิ๊ด	ให้ดอกเบี้ย
ကိ်အောမာန်ရ	กอเอาม่านระ	ให้ไม่ไหวแล้ว
ကိ်ဏွင့်အောကိ်ဏွင့်	กออิเก้อะเอากออิเก้อะ	ให้ก็ได้ไม่ให้ก็ได้
ကှုပ်	กะง้อบ	ข้อ

ၵူပ်ၶဝ်ႈ	กะง้อบบอง	ข้อเข่า
ၵူၺ်	กะงัด	สำลัก
ၵေႃႇၵေႃႈ	กะเงี้ยกเงียก	แยกเขี้ยว
ၵေႃတ်	กะเง้ด	รัด บีบ คั้น
ၵေႃတ်ၵေႃး	กะเง้ดเก๊าะ	รัดคอ
ၵေႃတ်ဢဝ်ၸိုဝ်ႈ	กะเง้ดเอาจิ๊ห์	กลืนไม่ลง
ၵေႃတ်ဝၢဝ်	กะเง้ดบาว	หีบอ้อย คั้นน้ำอ้อย
ၵူၼ်ၵေႃတ်	กลอนกะเง้ด	งูเหลือมรัด
ၵေႃပ်	เง้บ	คีบ หนีบ
ၵိုၵ်း	กะงัก	สะอึก
ၵႃ	ดะ	คีบ
ၵၢင်	ดัง	แพง
ၵၢင်ၵိူင်	ดังกลั้ง	แพงมาก
ငုၼ်းၵၢင်	งุ่ห์ดัง	ราคาแพง
ၵွတ်	ด๊อด	ฟักออกเป็นตัว (สัตว์ปีก)
ၵွၼ်	ดอน	คับแคบ
ၵွၼ်ၵိူၵ်း	ดอนเกรี้ยก	อัตคัดขัดสน
ၵွၼ်း	เดาะห์	สมอง หัว ยอด
ၵွၼ်းလီ	เดาะห์คอห์	สมองดี ปัญญาดี
ၵွၼ်းတွႆ	เดาะห์เต้อ	ยอดเขา
ၵွၼ်းမိၼ်း	เดาะห์เมียะนิ่ห์	ยอดคน ยอดมนุษย์
ၵွၼ်းဢိၼ်ၼၢႆး	เดาะห์อินาย	หัวโจก ตัวดี ตัวนำ
ၵႃ	ดา	ตื้น
ၵၢၼ်	ดาน	เหล็กกล้า
ၵူၼ်း	ดุห์	เกลียจชัง รังเกียจ
ၵူၼ်းၼႃႈမုၵ်ႈ	ดุห์ฮนำเมิก	เกลียดขี้หน้า
ၵူၼ်းမိူဝ်ႈ	ดุห์เมี่ยะเล่ะ	เกลียดชัง เบื่อหน่าย
ၵေႃၵ်	เดียก	เปียก
ၵိုၵ်	ดั๊ก	ขี่
ၵိုၵ်ၸိင်	ดั๊กเจิน	ขี่ช้าง
ၵိုၵ်ၶြူပ်	ดั๊กแขยี๊ะห์	ขี่ม้า

ကှိုက်ဂဝ်	ดั๊กโก้	บวชหน้าไฟ
ကှိုက်ဓရိုက်	ดั๊กเที่ยะราก	ดูถูก เหยียดหยาม
ကှိုက်ပေင်	ดั๊กปอน	สมบูรณ์ บริบูรณ์ เต็มเปี่ยม
ကှိုင်	ดัง	ร่ม กลด ฉัตร หนวก ดง-
		กลิ่นโอ่ เน่า
ကှိုင်ကှု	ดังกะเม้า	เศวตฉัตร
ကှိုင်ဆု	ดังชุ	ดงไม้
ကှိုင်လကျာ်ဓဂိုန်ဂြိုပ်	ดังเลียะกยั๊ด-	กลดพระธุดงค์
	เที่ยะเกินเกริ๊บ	
ကတောဝ်ကှိုင်	กะโตดัง	หูหนวก
ခဲ့ၥကှိုင်	คะมายดัง	ไข่เน่า
ဓလဝ်ကှိုင်	เที่ยะโล่ดัง	กางร่ม ทรงกลด
ဖရုံက်ကှိုင်	พะร้อกดัง	ปลาร้าโอ่
ကှိုပ်	ดับ	หัว เหง้า ยอด
ကှိုပ်ကဍေန်	ดับกะเดน	หัวกระเด็น
ကှိုပ်ကဓိ	ดับกะที่	หัวกะทิ
ကှိုပ်ကဗတဖြုံ	ดับกะเปี๊ยะตะซุ่ม	หัวเป็นปลาหางเป็นงู
		เจ้าเล่ห์ มารยา หลอกลวง
ကှိုပ်ကေက်	ดับเกียก	หัวแหลม หัวดี ปัญญาดี
ကှိုပ်ကှ	ดับดาว	เขียวชอุ่ม
ကှိုပ်ကှာတ်	ดับกะมัด	หัวแร้งบัดกรี
ကှိုပ်ကှေက်	ดับเมี้ยก	หัวแหว่ง หัวบิ่น
ကှိုပ်ကျာ	ดับกยา	หัวลม เหนือลม
ကှိုပ်ကညင်	ดับกะญั้ง	ต้นแล้ง ต้นฤดูร้อน
ကှိုပ်ကရုတ်	ดับกะรุ้ด	หัวเต่า ผลุบๆ โผล่ๆ
		ผลุบเข้าผลุบออก
ကှိုပ်ကသိုန်	ดับกะซอน	หัวหอม
ကှိုပ်ကြ	ดับกราว	หัวเผือก
ကှိုပ်ကှ	ดับกละ	รังงอบ หัวเสือ
ကှိုပ်ကှိုက်ထဲတိ	ดับเกลิดทอยต๊อย	หัวหมูไถนา
ကှိုပ်ကှာန်	ดับกวาน	หัวบ้าน

ကၠိုပ်ကွဲာ	ดับกวาย	หัวมันนก
ကၠိုပ်ခညတ်	ดับคะญด	หัวหด
ကၠိုပ်ချောဝ်	ดับโขย็	หัวเปราะหอม
ကၠိုပ်ဥုင်	ดับเกลิ้ง	หัวเรือ
ကၠိုပ်ဂေတ်	ดับเก้ด	หัวหมุน เวียนหัว
ကၠိုပ်ဃိုတ်	ดับเคิ้ด	หัวดื้อ ดื้อด้าน
ကၠိုပ်ဃိုဟ်	ดับเค่อะห์	หัวดื้อ ดื้อด้าน
ကၠိုပ်စက်	ดับจัก	หัวจักรเย็บผ้า
ကၠိုပ်စှ်အောဒှ်ဂနန်မွဲ	ดับเจาะห์เอาโต้ะห์ - เกี้ยะน่นมั่ว	มากหมอมากความ
ကၠိုပ်ဆုကၠိုပ်ဒုန်	ดับชุดับตุ้น	หัวหลักหัวตอ
ကၠိုပ်ဇိုဓဒင်	ดับเจิ้มเตี้ยะเตี้ยง	หัวชนฝา
ကၠိုပ်ဍုင်	ดับเดิง	หัวเมือง
ကၠိုပ်တဟ်	ดับเตาะห์	หัวนม
ကၠိုပ်ကၞိန်အောကှ်	ดับกะนันเอากอห์	หัวบันไดไม่แห้ง
ကၠိုပ်ထကအ်	ดับทะเกาะ	หัวหงอก หัวโจก จ่าฝูง
ကၠိုပ်ထပက်တိ	ดับทะปักต๊อย	หัวทิ่มดิน หัวปักหัวป้ำ หัวราน้ำ
ကၠိုပ်ထာတ်	ดับทัด	หัวถลอก
ကၠိုပ်ထုဲ	ดับทุย	หัวยุ่ง
ကၠိုပ်ဒဒန်	ดับเตี้ยะต้น	หัวสะพาน
ကၠိုပ်ဒုန်	ดับตุ้น	เหง้าไผ่
ကၠိုပ်ဒှ်	ดับเต้อ	ยอดเขา
ကၠိုပ်ဓမြိုက်	ดับเที่ยะปร้าก	หัวยุ่ง ปล่อยผมกระเซิง
ကၠိုပ်ဓရိုက်	ดับเที่ยะราก	หัวสั่น
ကၠိုပ်ဓလ	ดับเที่ยะเลี่ยะ	หัวโจร
ကၠိုပ်ပလတ်	ดับปะล้อด	หัวขโมย
ကၠိုပ်ပုင်	ดับเปิง	ข้าวปากหม้อคดไว้ใส่บาตร
ကၠိုပ်ဖဴ	ดับพาว	เตาไฟ
ကၠိုပ်ဗြိအ်	ดับเปร้อะ	หัวฝี
ကၠိုပ်မိတ်	ดับมีด	หัวขมิ้นชัน

ကွိုပ်မွဲ	ดับมั่ว	หัวเดียวกระเทียมลีบ
ကွိုပ်မုံင်	ดับมอง	หัวโหนก หน้าโหนก
ကွိုပ်ရဲာ	ดับร่าย	หัวผักกาด
ကွိုပ်ရုဲ	ดับรุ่ย	หัวแมลงวัน มะม่วงเริ่มติดลูก
ကွိုပ်လေံ	ดับเล่ะ	หัวไม้ นักเลงหัวไม้
ကွိုပ်လိုဝ်	ดับเลิ่ม	หัวเสีย
ကွိုပ်လ္ဍိုဟ်	ดับเลี่ยะเง่อะห์	หัวแข็ง ว่ายาก
ကွိုပ်ဝုန်	ดับวุ่น	หัวมัน
ကွိုပ်သကိုပ်	ดับซะกับ	หัวหน้า ผู้นำ
ကွိုပ်သတိက်	ดับซะเติด	หัวนอน
ကွိုပ်သတိက်တမ်ဇိုင်	ดับซะเติดตอมจ้าง	หัวนอนปลายเท้า
ကွိုပ်သ်	ดับซาว	กระชาย
ကွိုပ်သြော်	ดับเซาะ	ข้าวหัวกอง ส่วนที่เป็นข้าวแกร่ง
ကွိုပ်သ္ဇုင်	ดับเฮลิง	หัวสูง รสนิยมสูง
ကွိုပ်ဓါ	ดับบา	สองหัว
ဂစေံကွိုပ်ဓါ	เกี้ยะเจมดับบา	นกสองหัว
ကွိုပ်ဗုက်	ดับเบิ๊ก	หัวบุก
ကွ	กะนะ	อาหาร
ကွစ	กะนะเจี๊ยะ	ของกิน
ကွတို	กะนะตะม้อย	อาหารใหม่
ကွတြေမ်	กะนะตะเรม	อาหารเก่า อุจจาระ
ကွပုင်	กะนะเปิง	กับข้าว
ကွမတ်	กะนะม่ด	อาหารตา
ကွဗက်	กะนะบัก	อาหารค้าง
ကွသိဟ်	กะนะซิห์	อาหารเหลือ
ကွက်	กะนัก	แห้ว
ကွက်အိက်ကြိက်	กะนักเอิดเกลิด	แห้วหมู
ကွင်	กะนัง	ลาย ขั้น
ကွင်ကြ	กะนังกละ	ลายเสือ
ကွင်ကအ်	กะนังเก๊าะ	ปล้องคอ
ကွင်ကွိန်	กะนังกะนัน	ขั้นบันได

က္နင်ဂ္နိန်	กะนังฮนิ่น	ลายตีนผ้าถุง ผ้าต่อเอวผ้าถุง
က္နင်ဂ္လုင်	กะนังเกลิ้ง	กระทงเรือ
က္နင်ဂ္လိက်	กะนังเกลิ้ด	ลายโจงกระเบน
က္နပ်က္လပ်မရေက်	กะน้อบกล๊อบ เมี่ยะรอด	ผักจิ้มน้ำพริก
က္နပ်ဖြင်	กะน้อบเซี่ยง	ฝักดาบ
က္နပ်မင်ဂ္လန်	กะน้อบเมี่ยงกลั้น	ฝักมะขาม
က္နပ်စုန်	กะน้อบบุน	ฝักมีด
က္နပ်သွိတ်	กะน้อบฮิด	เงี่ยบกรีบ
ခဝ်မွဲက္နပ်	โซ่มั่วกะน้อบ	หนังสือเทศน์หนึ่งกัณฑ์
က္နမ် က္နံ	กะนอม	เดือด
ဍဝ်က္နမ်	ดั๊จกะนอม	น้ำเดือด
က္နအ်ဂြုန်	กะเนาะกรุ้น	จอมปลวก
က္နအ်ကျာ	กะเนาะกยา	ต้อลม
က္နအ်ဖျုန်	กะเนาะพยุน	ต้อเนื้อ
က္နအ်မတ်	กะเนาะม่ด	กีดขวางลูกตา
က္နာ	กะนา	ปะรำ เพิง
က္နာတဲ	กะนาตอย	สระอา
က္နာထး	กะนาทะห์	เพิงหมาแหงน ปะรำพิธี
က္နာင်	กะนาน(ฮนาน)	กิ่ง ก้าน
က္နာင်ဆု	กะนานชุ	กิ่งไม้
က္နာင်ဗာင်	ฮนานป้าน	กิ่งก้านสาขา
က္နာတ်ၜင်	กะนัดบัง	ชะเอม
က္နာတ်ၜ်	กะนัดบาว	ชานอ้อย
က္နဲာ	กะนาย	กระด้งฝัดข้าว
က္နဲာဇါ	กะนายเจี๋ย	ตะแกรงร่อนข้าว
က္နဲာဇါဂြေက်အိက်စိင်	กะนายเจี๋ยกร้อด-เอิ๊ดเจิน	ตะแกรงร่อนลำพวน
က္နိ	กะน้อย	ต้นจาก ดีปลี
က္နိ	ฮน้อย	หนู
က္နိခတ်ို	ฮน้อยคะตอ	หนูพุก

ကၞိယျန်	ฮน้อยยอน	กระแต
ကၞိက်	กะเนิ้ด	ปิดบัง
ကၞိက်လဒ္ဒိ	กะเนิ้ดเลี่ยะเต้อ	ปิดบัง ซ่อนเร้น
ကၞိင်	กะเนิน (เฮนิน)	แก้ม
ကၞိင်ဍာဲ	เฮนินดาย	แก้มใส แก้มแดง
ကၞိင်တကဲ	เฮนินตะกอย	แก้มยุ้ย แก้มย้อย
ကၞိန်	กะนัน	บันได
ကၞိပ်	กะนิบ กะแนบ	ศรีษะ หัว
ကၞဳ	ฮนอย	หกเรี่ย ฟากไม้ไผ่ผ่าซีก
ကၞု	กะเน้า	หอย
ကၞုကၞုဟ်စိင်	กะเน้าเดาะห์เจิน	หอยโข่ง
ကၞုကတောဝ်	กะเน้ากะโต	แก้วหู
ကၞုကၠံာ	กะเน้ากลำ	หอยทาก
ကၞုခတ်	กะเน้าค้อด	เบี้ยจั่น
ကၞုခွာတ်	กะเน้าคะวัด	หอยแครง
ကၞုခလမ်	กะเน้าคะล่ม	หอยกาบ
ကၞုသင်	กะเน้าซัง	หอยสังข์
ကၞုက်	กะเนิก	ซ่อน
ကၞုက်တြဲ	กะเนิกเตร๊าห์	ซ่อนชู้
ကၞုက်ဓလုက်	กะเนิกเที่ยะเลิก	ซุกซ่อน
ကၞုင်	กะเนิง	ยอด ปลาย
ကၞုင်ကရောပ်	กะเนิงกะรบ	ยอดตำลึง
ကၞုင်လေံ	กะเนิงเล่ะ	ปลายไม้
ကၞုင်ဝုန်	กะเนิงวุ่น	ผักบุ้ง
ကၞုင်ဝုန်အဇိက်	กะเนิงวุ่นอะเจิ้ด	ผักบุ้งจีน
ကၞုဲ	ฮนอย ฮนุย	ลิง
ကၞေင်	กะเนียง	ตั้งท้อง (ข้าว)
ကၞေင်	เฮนียง	หน้าผาก
ကၞေင်ကျံာ	กะเนียงกยำ	จิงจ้อ ไม้เถาทำยาได้
ကၞေင်မတ်	เฮนียงม่ด	คิ้ว
ကၞေတ်	กะเน้ด	รอย ตำหนิ

ကႂေတ်ဖ်	กะเน้ดป๊าด	รอยถูกฟัน
ကႂေတ်စုန်	กะเน้ดบุน	รอยมีด
ကႂေန်	กะเนน	อ้อน สำออย
ကႂေပ်	กะเน้บ	เหนีบ หนีบ
ကႂေပ်စုန်	กะเน้บบุน	เหนีบมีด
ကႂေပ်	เฮนีบ	กีบเท้าสัตว์
ကႂေပ်ချေဟ်	เฮนีบแขยี๊ะห์	บัวบก
ကႂေမ်	กะเนม	มะดัน
ကႂေဟ်	เฮนะห์	เหล็กจาร
ကႂေဟ်	กะแนะห์	เศษไม้
ကႂေဟ်ဆု	กะแนะห์ชุ	เศษไม้
ကႂေဟ်အိက်	กะแนะห์เอิ๊ด	ไม้เช็ดก้น
ကႂေဟ်အော်	กะแนะห์โอ๊ะห์	เชื้อฟืน
ကႂေံ	กะแนะ	อุจจาระ
ကႂေ့	เฮนีย	เตี้ย แคระ
ကႂောတ်	กะนด	ยอด ปลายสุด เสียบ กลัด
ကႂောတ်က	กะนดกะ	เสียบปลา
ကႂောတ်ကျာ	กะนดกยา	กังหันลม
ကႂောတ်ကႂာန်	กะนดกวาน	ท้ายบ้าน
ကႂောတ်ဂိတု	กะนดกิ้เต๊า	ปลายเดือน
ကႂောတ်ဂုံင်	กะนดกล้ง	ปลายทาง
ကႂောတ်ဆု	กะนดชุ	ยอดไม้ ปลายไม้
ကႂောတ်ဇီဝ	กะนดจี้เวี่ยะ	เบื้องปลายชีวิต
ကႂောတ်တဲ	กะนดตอย	ปลายมือ ที่สุด จบ
ကႂောတ်ဒတောဝ်	กะนดเตี้ยะโต	ปลายราชวงศ์
ကႂောတ်ဒုန်	กะนดตุ้น	ยอดไผ่
ကႂောတ်ဖြ	กะนดปรั้ว	ปลายฤดูฝน
ကႂောတ်မႂိဟ်	กะนดเมี่ยะนิ่ห์	ยอดคน ยอดมนุษย์
ကႂောတ်လေံကႂောတ်	กะนดเล่ะกะนด	กลัดไม้กลัด
ကႂောတ်သော်	กะนดซก	ปิ่นปักผม

ၵႂၢတ်ဢိုတ်	กะนคอ๊อด	ปลายสุด ที่สุด ยอดสุด
ၵႂၢၼ်	กะนน	ชี้
ၵႂၢၼ်ၵွင်	กะนนกล้ง	ชี้ทาง
ၵႂၢၼ်တဲ	กะนนตอย	ชี้มือ
ၵႂၢၼ်သဲ	กะนนซาย	เหล็กในผึ้ง
ၵႂၢၼ်သူ	กะนนเฮ้า	ปลายข้าว
ၵႂၢဝ်	กะโน	ทุพภิกขภัย ข้าวยากหมากแพง
ၵႂ	กะนาว	มุ้ง
ၵႂင် ၸႂင်	กะนอง จะนอง	ทุ่น กองฟอน เมรุ
ၵႂမ် ၵႂံ	กะนอม	เดือด
ၵႂး	กะนะห์	แผ่นบางๆ
ၵူ	กะมะ	แมง แมลง หนอน ด้วง
ၵူၵႂၢႆ	กะมะกะนาย	แมงกระชอน
ၵူၵူၼ်	กะมะกะมน	แมลงต่างๆ
ၵူၵရုတ်	กะมะกะรุ์ค	แมลงเต่าทอง
ၵူၵလိ	กะมะกะล้อย	ด้วงโสน
ၵူၵသေႃ	กะมะกะซก	ตัวบุ้ง หนอนผีเสื้อ
ၵူၵေႃၼ်လံၵ်	กะมะกนล่ก	ลูกอ๊อด
ၵူၵျုၵ်ၵျေႃ	กะมะเกลอกยั๊จ	หมาร่า
ၵူၵ်	กะมัก ฮมัก	ตัวผู้
ၵွႆၵူၵ်	เกลี้ยฮมัก	วัวตัวผู้
ၵူၵ်ၵဢ်	กะมักเก๊าะ	สร้อยคอ
ၵူၵ်ၵြုတ်	กะมักกร๊อด	สายรัดไส้ ไส้เล็ก
ၵူၵ်ဂြိုပ်ႁ်	กะมักเกร้อะห์	ม้าม
ၵူၶတၵ်	กะมะคะตัก	ลูกน้ำยุง ระยะที่๑
ၵူၶတၼ်	กะมะคะตอน	ร่าน หนอนผีเสื้อ
ၵူၶတပ်	กะมะคะต๊อบ	ตั๊กแตน
ၵူၶဒေံ	กะมะคะเต้ะ	แมลงสาบ
ၵူဂြုၼ်	กะมะกรุ้น	ปลวก
ၵူၸင်ရိုတ်	กะมะจังริด	จิ้งหรีด
ၵူၸုတ်	กะมะชุด	แมงช้าง

ကွၡ်	กะมะดั๊จ	ตัวโม่ง ลูกน้ำยุงระยะที่๒
ကွတ်	กะมด	ไฟ หญ้า
ကွတ်ဂို	กะมดเก้อ	ไฟลุก
ကွတ်ဒဇိပ်	กะมดเตี๊ยะจิ๊บ	หญ้าแพรก
ကွတ်ဒွအ်	กะมดโกว้ะ	ผัสสะ สำผัส
ကွတ်နရက်	กะมดเนี่ยะเรียก	ไฟนรก
ကွတ်ပ္ဂိုတ်	กะมดปล๊อด	ไฟดับ
ကွပ္ဂေါအိက်	กะมะเปลาเอิ๊ด	แมงกุดจี่
ကွပြေင်ဒူ	กะมะเปรียงตู้	แมลงดานา
ကွယ	กะมะเยี่ยะ	ด้วงเจาะไม้
ကွယုက်ယျေဝ်	กะมะยุกแย	ผีเสื้อ
ကွယ်ဖိုင်	กะมะเยี่ยพัง	แมงมุม
ကွသ္ဇေင်ဝှဲ	กะมะเฮนียงวอย	แมลงปอ
ကွဟဂိတ်	กะมะฮะกิ้ด	เรือด
ကွဟုတ်	กะมะฮุด	แมลงขี้สูด แมลงชันโรง
ကွဟောဝ်ဟောင်	กะมะเฮโฮง	แมลงทับ
ကွအိက်	กะมะเอิ๊ด	ตะมอย
ကွဝ် ကွောဝ်	กะโม	ภาวนา แตกใบอ่อน
ကွဝ်ကသိုဏ်	กะโมกะซอน	เพ่งกสิณ
ကွဝ်စ	กะโมเจี๊ยะ	ท่องบ่น ภาวนา บริกรรม
ကွဝ်မခတောန်	กะโมเมี่ยะคะตน	ภาวนาโดยนับลูกประคำ
ကွဝ်မင်ဂ္ဍန်	กะโมเมี่ยงกล้น	ใบมะขามอ่อน
ကွဟ် ကွောဟ်	กะโมะห์	ไม้กวาด
ကွဟ်ထာင်သတ်ဖြ	กะโมะห์ทานซอดเปรี้ย	ไม้กวาดทางมะพร้าว
ကမအ်	กะเมาะ	นกออก เถาวัลย์
ကွာ	กะมา	บ่อ สระ แฝด
ကွာက	กะมากะ	บ่อปลา
ကွာကလေဟ်	กะมากะและห์	หนักหนาสาหัส
ကွာဂလအ်	กะมาเกี้ยะโล่ะ	นานพอสมควร
ကွာၡ်	กะมาดั๊จ	บ่อน้ำ สระน้ำ
ကောန်ကွာ	กนกะมา	ลูกแฝด

ကွာင်	กะมาน	รั้ว กำแพง เขื่อน ทำนบ
ကွာင်ဍူင်	กะมานเดิง	กำแพงเมือง
ကွာင်သီ	กะมานแซม	กำแพงโบสถ์ กำแพงแก้ว
ကွာတ်	กะมัด	นกแร้ง
ကွာတ်	ฮมัด	ปีด
ကွဲာ	ฮมาย	เปิ่นม่าย
ကွဲာ	กะมาย	ของขวัญ สะพาย
ကွဲာထိုင်	กะมายทาง	สะพายย่าม
ကွဲာခဝ်	กะมายโธ่	กัณฑ์เทศน์
ကိုက် ပိုက်	กะเมิ้ด ปะเมิ้ด	ธุระ ต้องการ
ကိုန်	กะมัน	ลอบ รั้ว กำแพง
ကိုန်ဍူင်	กะมันเดิง	กำแพงเมือง
ကိုန်ထတိက်	กะมันทะเติ๊ด	ลอบนอน
ကိုန်ထတ်	กะมันทะตาว	ลอบยืน
ကိုန်ပိုက	กะมันป๋ากะ	ลอบดักปลา
ကိုန်သီ	กะมันแซม	กำแพงโบสถ์ กำแพงแก้ว
ကိုန်	ฮมัน	หลาน ลูกของพี่ลูกของน้อง
ကိုပ်	แฮมึบ	กอบ
ကို	แฮมม	หมี
ကိုမှိဟ်	แฮมมเมี่ยะนี่ห์	คิงคอง อุรังอุตัง
ကို	กะมอย	หลังคา คอยหา
ကိုစိင်သို	กะมอยเจินฮ้อย	หลังคาบ้าน
ကိုဆလအ်ငွံကျူင်	กะมอยชะโล่ะ- เก้อะเกลิง	คอยอยู่เมื่อไรจะมา
ကိုမံင်	กะมอยม่ง	คิดถึงอยู่
ကိုသို	กะมอยฮ้อย	มุงหลังคา หลังคาบ้าน
ကျု	กะเม้า เฮม้า	เป็นรา
ကျုက်	กะเมิ้ก	ละเมอ
ကျဲု	ฮมอย	แขกผู้มาเยือน

ကၟဲကွာန်တၟုင်	ฮมอยกวานตะเลิง	แขกต่างบ้าน
ကၟုဟ်	กะเม้าห์	เป็นเย็น
ပုင်ကၟုဟ်	เปิงกะเม้าห์	ข้าวเย็น ข้าวค้าง
ကၟုဟ်	กะมุ่ห์	เฝือก
ကေၟက်	เกมียก	แหว่ง บิ่น
ကေၟင်	กะเมียง	นอกชาน
ကေၟန်	กะเมน	เกาะ ตะกาย
ကေၟအ်	กะแมะ	เกาะ โหน
ကေၟာ်	กะมก	ตัก
ကေၟာ်ဍုာ်	กะมกดั๊จ	ตักน้ำ
ကေၟာဝ်	กะโม	ภาวนา แตกใบอ่อน
ကေၟာဝ်စ	กะโมเจี๊ยะ	ภาวนา ท่องหนังสือ
ကၟံင်	กมอง	หนอก โหนก
ကၟး	กะมะห์	สว่าง แจ้ง
ကၟးကၟန်	กะมะห์กะมน	สดชื่น แจ่มใส กระปรี้กระเปร่า
ကၟးခြဲ	กะมะห์เคลีย	สว่างจ้า
ကၟးဇး	กะมะห์เจี๊ยะห์	สว่างไสว
ကၟးမတ်	กะมะห์ม่ด	กระจ่างตา
ကၟြ်	กะมอ	กอ แตกกอ พุ่ม
ကၟြ်ခြော	กะมอขยัว	กอหญ้า
ကၟြ်ဆု	กะมอชุ	พุ่มไม้
ကၟြ်ဒုန်	กะมอตุ้น	กอไผ่
ကၟြ်သြော်	กะมอเซาะ	กอข้าว
ကၟိုင်	กะมัง	โค่นล้ม
ကၟိုန်	กะมอน	ทำนบ เขื่อน
ကၟိုန်တိ	กะมอนต๊อย	ทำนบดิน เขื่อนดิน
ကၟိုပ်	กะเมิ้บ	กระดืบ
ကၟိုဟ်	กะเมาะห์	ล้น
ကၟိုဟ်ကဘအ်	กะเมาะห์กะโก่ะ	ล้นกระเพาะ อิ่มจนกลืนไม่ลง
ကၟိုဟ်ကတောဝ်	กะเมาะห์กะโต	มีเรื่องมาเข้าหูบ่อยๆ เบื่อฟัง
ကၟိုဟ်တဲ	กะเมาะห์ตอย	ล้นมือ

ꩡိုဝ်ႈမတ်	กะเมาะห์ม่ด	ล้นหลาม มากมาย
ꩡိုဝ်ႈမုဝ်ႈဂြိုဝ်ႈ	กะเมาะห์มุ่ห์เกร้อะห์	ล้นอก อกแทบระเบิด
ꩡျ	กยะ	แพ้
ꩡျꩡွ	กยะกะนะ	แพ้อาหาร
ꩡျပလိုꩡ်	กยะปะลั่ก	แพ้ฝุ่น
ꩡျပ္ဂာန်	กยะปนาน	แพ้ทัพ
ꩡျဖုင်	กยะเปิ้ง	แพ้ท้อง
ꩡျဖြဲ	กยะเปรี้ย	แพ้เมีย ผัวตายบ่อย
ꩡျရ	กยะระ	แพ้แล้ว ยอมแพ้
ꩡျသောꩡ်	กยะซก	แพ้ผม ผมหงอกไว
ꩡျဣ္ဒိဗလ	กยะอิธิ่เปี้ยะเลี่ยะ	กลัวอิทธิพล
ဝေင်ꩡျ	ว่อนกยะ	เล่นแพ้
ꩡျဝ်	กะยอ	เข็ด
ꩡျာ	กยา	ลม คุย
ꩡျာကရိုတ်	กยากะร้อด	ลมเบ่ง
ꩡျာကဝဲ	กยากะวอย	ลมหมุน
ꩡျာကဝုန်	กยากะวุน	ลมหวน
ꩡျာကေတ်ဂ္ဂိုင်င်	กยาเก๊ดกลั้งๆ	คุยเอามากๆ ขี้คุย คุยโม้
ꩡျာခရိ	กยาคะรอย	ลมโชย
ꩡျာဂွ်လိုဟ်	กยาเกนี้ยเล่อะห์	ผายลม
ꩡျာစ	กยาเจี๊ยะ	โกหก
ꩡျာစဂ္ဂိုင်င်	กยาเจี๊ยะกลั้งๆ	คุยเอามากๆ ขี้คุย คุยโม้
ꩡျာစံင်ပရံင်	กยาจองปะรอง	จุกเสียดคลื่นไส้
ꩡျာဆအ်မုဟ်ဂြိုဟ်	กยาเชาะมุ่ห์เกร้อะห์	ลมแน่นหน้าอก
ꩡျာညးထကအ်	กยาเญี้ยะห์ทะเกาะ	คุยกัน
ꩡျာညးအောမဲ့တုပ်	กยาเญี้ยะห์เอามัวตุ๊บ	คุยไม่มีใครเหมือน
		คุยโต คุยเขื่อง
ꩡျာဍိုတ်	กยาดิ๊ด	ลมพัดเรียบ
ꩡျာတꩡ်	กยาตั๊ก	ลมตี
ꩡျာတိတ်	กยาตั๊ด	ลมออก ลมหนาวเริ่มมา
ꩡျာတိတ်ကတောဝ်	กยาตั๊ดกะโต	ลมออกหู
ꩡျာတိုန်	กยาตอน	ลมขึ้นเบื้องสูง

ကျာထတ်	กยาท้อด	ลมแรง
ကျာဒက်သွိ	กยาเตี้ยกฮ้อย	ลมดาน
ကျာဒှ်	กยาโต้ะห์	พูดเป็น เข้าใจพูด
ကျာဒှ်ပလိုက်	กยาโต้ะห์ปะลั่ก	คุยฟุ้ง ขี้คุย
ကျာဒိုအ််	กยาเต้อะ	ลมนิ่ง ลมหยุด
ကျာပလက်	กยาปะลัก	ลมบ้าหมู
ကျာပါင်	กยาปาน	ลมปาก
ကျာပိုက်	กยาปัก	ลมพัด
ကျာဗမံက်	กยาเปี้ยะม่ก	ลมตะวันออก ลมหนาว
ကျာဖြဲ	กยาปรั้ว	ลมฝน
ကျာမေလံင်	กยาเม่ล่อง	ลมพายุ ลมมรสุม
ကျာယဝို	กยาเยี่ยะเวิ่ม	ลมหายใจ
ကျာယိုတိတ်ယိုလုပ်	กยาเยิ่มตั๊ดเยิ่มลุ่บ	ลมหายใจเข้าออก
ကျာရိုင်	กยารั่ง	ลมโปร่ง อากาศโปร่ง
ကျာလဗိုတ်	กยาเลี่ยะเปิ้ด	ลมพายุ
ကျာလို	กยาเลิ่ม	ลมเสีย
ကျာလေပ်	กยาเล่บ	พูดเป็น คุยเป็น เข้าใจพูด
ကျာဝါ	กยาเวี่ย	ลมว่าว
ကျာဝုတ်	กยาวุ้ด	คุยสาว จีบสาว
ကျာဝေင်	กยาว่อน	คุยเล่น พูดเล่น
ကျာသဝ်	กยาซอ	ลมลงเบื้องต่ำ ผายลม
ကျာဟရို	กยาฮะรอย	ลมโชย
ကျာအောခိုဟ်	กยาเอาเคาะห์	ลมไม่ดี หงุดหงิด
ကျာစိ	กยาบี	ลมทะเล ลมใต้
ကျာစိုဟ်	กยาเบาะห์	ลมหนาว
ကယျာ	กะยา	แยก แยะ
ကျာ်	กยั๊จ	พระพุทธเจ้า ครับ จ้ะ
ကျာ်ဂမျိုင်	กยั๊จก้มยั่ง	เจ้าชีวิต
ကျာ်ဂဝမ္ပတိ	กยั๊จเกี๋ยะว่มปะต๊อย	พระควัมปะติ
ကျာ်ဂေါတမ	กยั๊จเก้อวตะมะ	พระโคดม

ကျာ်စေတီ	กยั๊จเจตอย	พระเจดีย์
ကျာ်ဖြဲဗေါဓိ	กยั๊จซั่วเป้อวธี่	พระบัวเข็ม พระอุปคุต
ကျာ်တြဲ	กยั๊จตรอย	พระพุทธเจ้า
ကျာ်ထဝိုဟ်ဍာ်	กยั๊จทะเบาะห์ดั๊จ	พระพุทธรูปหินอ่อน
ကျာ်ဒုင်	กยั๊จเติ้ง	พระเครื่อง
ကျာ်ဓဝ်သင်	กยั๊จโธ่วัง	พระรัตนตรัย
ကျာ်ပဋိမာရပ်	กยั๊จปะต๊อยมาร้อบ	พระพุทธรูป
ကျာ်ပူဇါ	กยั๊จเปาเจี๊ย	พระบูชา
ကျာ်မသုန်မွဲကဝ်	กยั๊จเมี่ยะซุนมั่วกอ	พระพุทธเจ้าห้าพระองค์
ကျာ်သိဝလိ	กยั๊จซ้อยเวี่ยะล้อย	พระสิวลี
ကျာ်သိ	กยั๊จซอย	สิริ ศรี มิ่งขวัญ มงคล ราศรี ความสง่า
ကျာ်အရိယျ	กยั๊จอะร้อยยะ	พระศรีอาริย์
ကျာ်အရှန်	กยั๊จอะซอน	พระอรหันต์
ကျာန်	กะยาน	เถียง
ကျာန်ကအ်ဂျာန်	กะยานเก๊าะกย้าน	เถียงคอเป็นเอ็น
ကျာန်စာန်စး	กะยานจานจะห์	ต่อล้อต่อเถียง
ကျံာ	กยำ	จะเข้ จรเข้
ကျိ	กะยี	แฉะ
ကျု	กะเย้า	หนอน
ကျုပါင်ခရီ	กะเย้าปานคะรี่	หนอนปากโอ่ง อาการ อยู่ไม่สุข หยุกหยิกๆ
ကျေက်	กะเยี้ยก	จักจี้ เอานิ้วจี้เอวหรือรักแร้
ကျေဝ်	แกยี	สวย งาม
ကျေဝ်ဂဝ်	แกยีโก้	สวยงาม
ကျေဝ်တိုန်	แกยีตอน	สวยขึ้น
ကျော	กะเยา	หยิ่ง จองหอง ถือดี
ကျောဝ်	กะโย	เอื้อม ดอกนมแมว
ကျောဝ်	โกยี	มอง
ကျောဝ်ခမိ	โกยีคะมี่	มองหา
ကျောဝ်ရုံင်	โกยีร่ง	มองดู
ကျး	กยะห์	เปรี้ยว

ကျုးပါင်	กยะห์ปาน	เปรี้ยวปาก
ကျိုင်	กยัง	แต่งตัว ประดับประดา
ကျိုင်ကျဝ်	กยังกยอ	ตกแต่ง เครื่องแต่งตัว
ကျိုင်ကယျိုင်	กยังกะยัง	แต่งตัว แต่งเครื่องแบบ
ကျိုင်ခဝိုတ်	กยังคะบ๊อด	แต่งโก้ แต่งตัวเนี้ยบ
ကျိုင်ဖုံ	กยังพุม	แต่งตัวภูมิฐาน
ကျိ	กยอ	จักจี้
ကြ	กระ	จุด ด่าง
ကြဝိတ်	กระวิด	นกการเวก
ကြင်	กรัง	เร่ร่อน
ကြင်ကြောဝ်	กรังโกร	ร่อนเร่พเนจร
ကြင်ဂွဲာ	กรังกล้าย	เที่ยวเร่ร่อนหา
ကြတ်	กร๊อด	ขัดขวาง
ကြတ်ဒွာ	กร๊อดเตี้ยะเนี่ย	ขัดขวาง ต้านทาน
ကြပ်	กร๊อบ	ใกล้
ကြပ်ချိုတ်	กร๊อบขย็อด	ใกล้ตาย
ကြပ်ညိအိင်	กร๊อบญี้เอิน	ใกล้นิดเดียว
ကြမ်	กรอม	ดุ
ကြမ်ကြကြုံဓါ	กรอมกระเกรอเจี้ย	ดุดัน ดุเดือด มุทะลุ
ကြမ်ဇကု	กรอมเจี๊ยะเก๊า	ไม่สบายตัว เหนียวตัว
ကြအ် ကြံ	เกราะ	บ้า
ကြအ်အ်ကြေင်င်	เกราะๆกรอนๆ	บ้าๆบอๆ
ကြအ်တဏှာ	เกราะตอนฮนา	บ้าตัณหา
ကြအ်ထလိုဟ်	เกราะทะเลาะห์	บ้าทะลึ่ง
ကြအ်ပေါင်မေတ်	เกราะปงเมด	บ้าลำโพง
ကြာ	กรา	ตรา
ကြာဇူ	กราจู้	ตราชู ตาชั่ง
ကြာ်	กรั๊จ	ง้าว นุ่นดอกขาว
ကြာင်	กราน	แทงตะไบ ยักไป แถกเหงือก
ကြာင်ခတောက်	กรานคะต๊อด	แทงเลื่อย

ကြာတ်	กราด	ล้าง สระ ทำความสะอาด
ကြာတ်ကျိုပ်	กราดดับ	สระหัว
ကြာတ်ကြဲ	กราดกราว	ล้างทำความสะอาด
ကြာတ်ဖိုင်	กราดจ้าง	ล้างเท้า
ကြာတ်တဲ	กราดตอย	ล้างมือ
ကြာတ်တကေတ်	กราดตะเก๊ด	ล้างก้น
ကြာတ်သော်	กราดซก	สระผม
ကြာန်	กราน	พันกันยุ่ง จิ้งเหลน ชโลม
ကြာန်ဂျင်	กรานเกลิ้ง	ชโลมเรือ พอนเรือ
ကြာန်ထမာန်	กรานทะม่าน	กระวนกระวาย
ကြာပ်	กรับ	ขนาบ หนีบ
ကြာပ်သွံာ	กรับฮนำ	วันเนา
ကြဲာ	กราย	กลาย แปลความ
ကြာံဂြအ်	กรำโกระ	ครั่นเนื้อครั่นตัว
ကြိ	กร๊อย	ตรี สาม
ကြိယင်	กร๊อยเยี่ยง	พระราชบัญญัต
ကြိယာ	กร๊อยยา	กิริยา
ကြိရတဏံ	กร๊อยเรี่ยะตะนอง	ไตรรัตน์
ကြိက်	เกริ๊ด	งิ้ว นุ่นดอกแดง
ကြိံ	กรี	กล่องใส่ยาเส้นทำด้วยไม้
ကြိံ	กรอย	บาง ผอม
ကြိံသျဲ	กรอยเฮลีย	บางเฉียบ
ဇကုကြိံ	เจี๋ยะเกากรอย	ตัวผอมบาง
မုက်ကြိံ	เมิกกรอย	หน้าบาง
စုန်ကြိံ	บุนกรอย	มีดบาง
ကြိံဇ်	กรอยโจ้ะ	เดช บารมี อิทธิฤทธิ์
ကြုက်	เกริก	มะม่วง
ကြုက်ကတ်စိံ	เกริกก๊อดจี	มะม่วงทองคำ
ကြုက်ကြောံ	เกริกเกราะ	มะม่วงมัน
ကြုက်ဍုင်မည်	เกริกเดิงม่น	มะม่วงหิมพาน

ကြုက်တဝ်စုန်	เกริกตอบุน	มะม่วงพรวน
ကျုက်ထကို	เกริกทะกอ	มะม่วงกวน
ကြုက်ဒူရေန်	เกริกตู้เร่น	มะม่วงทุเรียน
ကြုက်ဖြမ်	เกริดปร้ม	มะม่วงล่ม ไม่ติดลูก
ကြုက်မခလတ်	เกริกเมี่ยะคะล่ด	มะม่วงหิมพาน
ကြုက်မတာန်	เกริกเมี่ยะตัน	มะม่วงเข้าไคล
ကြုက်ဃ	เกริกเยี่ยะ	มะม่วงกะล่อน
ကြုက်သွ	เกริกสละ	มะม่วงสองใบแขน
ကြုင်	เกริง	คลอง ลำธาร ลำห้วย
ကြုတ်	กรู๊ด กร๊อด	ลำไส้ ตรุษ
ကြုတ်ကသိုက်	กร๊อดกะซัก	ไส้คลอน
ကြုတ်ကှ်	กร๊อดเกาะห์	ไส้แห้ง
ကြုတ်ကှိုက်	กร๊อดเกลิด	สว่าน โฉเฉ
ကြုတ်ကွာင်	กร๊อดกวาน	ไส้ขนม
ကြုတ်ဂို	กร๊อดเกิ็ม	ไส้ตะเกียง
ကြုတ်စာင်-	กร๊อดจาน-	ผักปราบ วัชพืชชนิดหนึ่ง
ကြုတ်အဒါ	กร๊อดอะเตี้ย	
ကြုတ်ဖှော်	กร๊อดโฮ่นก	ลำไส้ใหญ่
ကြုတ်ဍုတ်	กร๊อดด๊อด	ไส้ตัน
ကြုတ်ဍှောတ်	กร๊อดด๊ด	ลำไส้เล็ก สายรัดไส้
ကြု ဟင်ရဲ	กรู๊ย ฮังรุ๊ย	ระกำ พืชน้ำชนิดหนึ่ง
ကြေက် အိက်ကြေက်	กร๊อด เอิ๊ดกร๊อด	ขี้ครั่ง
ကြေင်	เกรียง	หว้า
ကြေင်တိ	เกรียงต๊อย	ชำมะเลียง
ကြေင်	กรอน	นกแก้ว
ကြေန်	เกรน	แคระแกรน สาม
ကြေပ်	เกร๊บ	หนีบ
ကြေပ်	กะเร้บ	เสียบ ซอกแคบๆ
ကြေပ်ဇိုင်	กะเร้บจ้าง	ง่ามเท้า
ကြေပ်ငှေက်	กะเร้บเงี่ยก	ซอกฟัน

ကြေပ်ငွေက်	เกร๊บเงี่ยก	ติดฟัน
ကြေဟ်	แกระห์	กรวด
ကြဲ	กรอย	โรย
ကြဲမ	กรอยเมี่ยะ	โรยเมล็ดพันธุ์พืช
ကြဲဗို	กรอยเบอ	โรยเกลือ
ကြေဲ	เกรีย	นกกระเรียน
ကြေဝ်	เกร	เตร่
ကြေဝ်ကြောတ်	กะเรกะรด	คร่ำครวญ
ကြော	เกรา	คึก ห่าม ยุขึ้น บ้ายุ
ကြောဈှော	เกราเช่อว	บ้าบิ่น บ้าระห่ำ บ๊องๆ
ကြော်	กะรก	ถ้วย ป่อง
ဖုင်ကြော်	เปิ้งกะรก	พุงป่อง ท้องป่อง
ကြော်ဂြက်	กรกเกรี้ยก	ข้าวเกรียบ
ကြော်ဂြက်ပါင်ထ္ၚဲာ	กรกเกรี้ยกปานทะมาย	ข้าวเกรียบปากหม้อ
ကြောတ်	โกรด	โกฐใส่กระดูก
ကြောတ်ထဝ်	โกรดทอ	โกฐทอง
ကြောတ်ဓါတ်	โกรดทาด	เจดีย์บรรจุพระบรมธาตุ
ကြောန်	โกรน	กิ้งก่า
ကြောပ်	โกรบ	กระเบื้อง
ကြောပ်ကို	โกรบกะมอย	กระเบื้องมุงหลังคา
ကြောပ်တိ	โกรบต๊อย	กระเบื้องดิน
ကြောပ်လး	โกรบเลี่ยะห์	กระเบื้องปูพื้น
ကြောံ	เกร๊าะ	อ้วน รสมัน
ကြောံကၠိုပ်ခ္ဍောတ်	เกร๊าะดับคะนด	อ้วนหัวหลิม
ကြောံဍုာတ်	เกร๊าะดั๊ด	หวานมัน
ကြောံတုပ်ကၠိက်	เกร๊าะตุ๊บเกลิด	อ้วนเหมือนหมู
ကမြ	กอมราว	ประกาศ
ကြဳ	กราว	บอน ภายหลัง กลั้วทำความสะอาด
ကြဳကၠိုပ်	กราวดับ	หัวเผือก

ကြဲကြာတ်	กราวกราด	ชำระล้างทำความสะอาด
ကြဲခစး	กราวคะจ๊ะห์	คูน ต้นเหมือนบอน
ကြဲဂတ	กราวเกี๊ยะตะ	ภายหน้า
ကြဲဂှ်	กราวโก๊ะห์	หลังจากนั้น
ကြဲစး	กะราวจ๊ะห์	หันหลัง
ကြဲတဲ	กราวตอย	ภายหลัง
ကြဲဝွံ	กราววุ่	ภายหลังต่อมา
ကြဲအိုတ်	กราวอ๊อด	หลังสุด สุดท้าย
ကြံင်	กรอง	แก่ได้ที่ เข้มข้น กล้า
ကြံင်ဍုပ်	กรองดุ๊ห์	แก่กล้า
ကြံင်တှဲ	กรองฮัว	แก่แดด
ကြံင်ပွတ်	กรองปะมด	แก่ไฟ บิ่นง่าย เกือบไหม้
ကြံင်ဘာ	กรองเพ่ีย	แก่วัด
ကြံင်လှိုပ်	กรองเลี่ยะเง่อะห์	แก่กล้า
ကြံင်အရက်	กรองอะเรียก	แก่เหล้า ติดเหล้า
ကြံင်ဖို	กรองเบอ	แก่เกลือ หนักเกลือ เค็มจัด
ကြိုက်	กรัก	เหมาะ สม ควร
ကြိုက်ကိုမုက်	กรักกอเมิก	สมน้ำหน้า
ကြိုက်စိုတ်	กรักจ๊อด	สมใจ เหมาะใจ
ကြိုက်ဈုပ်	กรักช้บ	เหมาะเจาะ
ကြိုက်ညး- ထကအ်	กรักเญี้ยะห์ทะเกาะ	เหมาะกัน สมกัม สมน้ำสมเนื้อ
ကြိုက်ထိုက်	กรักทัก	เหมาะสม เหมาะดี สมควร
ဆကြိုက်ထိုက်	ชะกรักทัก	พอสมควร ตามสมควร
ကြိုက်ရ	กรักระ	เหมาะแล้ว สมแล้ว
ကြိုင်	กรัง	ขัง
ကြိုင်ဂုက်	กรังเกิ๊ก	ขังคุก
ကြိုန်	กรอน	ด้าน
တဲကြိုန်	ตอยกรอน	มือด้าน
မုက်ကြိုန်	เมิกกรอน	หน้าด้าน

သိုင်အိက်ကြိုန်	ซังเอิ๊ดกรอน	ก้นด้าน ตูดด้าน
ကြိုပ်	กะรับ	ชุก
ဍာ်ကြိုပ်	ดั๊จกะรับ	น้ำท่วมบ่าไปทั่ว
ဗြဲကြိုပ်	ปรั้วกะรับ	ฝนชุก
ကြို	เกรอ	พล่ำ
ကြိုဇါ	เกรอเจี๋ย	โอ้อวด เขื่อง
ကွ	กละ	เสือ
ကွစကၠို	กละเจี๊ยะเกลอ	เสือปลา
ကွစဂ္ဂ	กละเจี๊ยะเกลี้ย	เสือตกถัง การเล่นชนิดหนึ่ง
ကွပ္ပု	กละเปา	เหยี่ยวนกเขา
ကွဗြန်	กละปร้น	เสือดาว
ကွလစံက်	กละเลียะจอก	เสือดำ
ကွဟစိုဝ်	กละฮะเบอ	บ่าง
ကွက်	กลั๊ก	บอด ตัน หมด สูญ
ကွက်အာ	กลั๊กอา	สูญไป
ကွက်ဗေက်	กลั๊กบ๊อด	มืดตื้อ มืดแปดด้าน คิดไม่ออก
ချိုတ်ကွက်	ขยอดกลัก	ตายสูญ
စကွက်	เจี๊ยะกลัก	กินเรียบ เสียพนัน
ဂွံင်ကွက်	กล้งกลัก	ทางตัน
တိမတ်ကွက်	ต๊อยมดกลัก	ที่ดินตาบอด ไม่มีทางออก
မတ်ကွက်	มดกลัก	ตาบอด
ကွင်	กะลัง	ฟัง กำลัง
ကွင်ကွဲ	กลังเกลีย	กุ้งยิง
ကွင်ခိုဟ်	กะลังเคาะห์	กำลังดี
ကွင်စ	กะลังเจี๊ยะ	กำลังกิน ว่าง่าย สอนง่าย
ကွင်ဓဝ်	กะลังโธ่	ฟังเทศน์
ကွင်မ္ဂို	กะลังเมี่ยะเง่อ	ฟังพระสวดมนต์
ကွင်	กลัง	กำพร้า กาฝาก ด้าน
ကွင်ကွတ်	กลังกะมด	ดี อวัยวะชนิดหนึ่งติดอยู่ที่ตับ
ကွင်ကွတ်ကွန်	กลังกะมดกลอน	ดีงูเหลือม

ကွင်ကွတ်အဲ	กลังกะมดเอีย	ดีฝ่อ กลัวมาก
ကွင်ကွတ်စို်	กลังกะมดเบอ	ดีเกลือฝรั่ง
ကွင်ဟီ	กลังฮี	ลอยเคว้งคว้าง
ကောန်ကွင်	โกนกลัง	ลูกกำพร้า กาฝาก
ကောန်ကွင်ကြုက်	โกนกลังเกริ๊ก	กาฝากมะม่วง
ကောန်ကွင်ယဲ့အပါ	โกนกลังย่ายอะปา	ลูกกำพร้าพ่อแม่
ပန်ကွင်	ปอนกลาง	สี่ด้าน สี่เหลี่ยม
ကွတ်	กล๊อด	ปราสาท มนเทียน การขโมย
ကွတ်ခဍောတ်	กล๊อดคะด๊ด	ลักแก้เครื่องชั่งตวงวัด
ကွတ်စ	กล๊อดเจี๊ยะ	ลักขโมย
ကွတ်ဆာန်	กล๊อดชาน	แอบรัก
ကွတ်ဏာ	กล๊อดนา	ลักไป ขโมยไป
ကွတ်ဒ်	กล๊อดเตี้ย	ลักหนี พาหนี แอบหนี
ကွန်	กลอน	งูเหลือม
ကွန်ဒဲ	กลอนต้าย	งูหลาม
ယဲကွန်	ยั่วกลอน	โรคไส้เลื่อน
ကွပ်ကွပ်	กล๊อบกะน้อบ	จิ้มผัก
ကွပ်မရေက်	กลอบเมียะรอด	จิ้มน้ำพริก
ကွမ် ကွံ	กลอม	ร้อย (จำนวน)
ကွမ်ဂုန်	กลอมกุ้น	เหมือดคน ต้นไม้ทำยาได้
ကွမ်ထပ်	กลอมทอบ	ต้นฉนวน
ကွမ်နှံစမွဲ့ဓါ	กลอมนุ่มเจี๊ยะ- มั่วบา	ร้อยจะมีสักหนึ่งหรือสอง หายาก
ကွဟ်	เกลาะห์	ขว้าง ปา
ကွဟ်လဝ်ပြဴးဇး	เกลาะห์โล่- ประห์เจี๊ยะห์	ทิ้งขว้างไว้เรี่ยราด ทิ้งไว้เกลื่อนกลาด
ကွအ် ကွံ	เกลาะ	สวน
ကွအ်ဂျခံက်ဗ္ဂ	เกลาะกู้คอกเฮี่ยะ	เรือกสวนไร่นา
ကွအ်နန်ဒဝိုန်	เกลาะนันเตี๊ยะเวิ่น	สวนนันทวัน
ကွအ်သ္ဂဝ်	เกลาะฟอ	เรือกสวน

ၵႂၢၼ်သွၼ်ပိုၼ်ႁၢၼ်	เกลาะฟอปอนฮาน	เรือกสวนไร่นา สมบัติพัสถาน
ၵႃႇ	กลา	ก่อน
ၵႃႇၵႂ်ႉ	กลาโก๊ะห์	ก่อนนั้น
ၵႃႇၵႂ်ႉလၢၼ်ႇ	กลาโก๊ะห์โล่ะ	ก่อนนั้นนาน
ၵႃႇၼႆႉ	กลาเนาะ	ก่อนนี้
ၵႃႇတေႃႉ	กลาเต๊ะ	เมื่อก่อน แต่ก่อน
ၵႃႇတေႃႉၼႆႉ	กลาเต๊ะเนาะ	เมื่อก่อนนั้น แต่ก่อนนั้น
ၵႃႇၶဝ်း	กลาเญี้ยะห์	ก่อนเขา
ၵႃႇၶဝ်းတၼႆႉ	กลาเญี้ยะห์ตะเนาะห์	ก่อนคนอื่นเขา
ၵႃႇတ်	กลัด	คาย สำรอก
ၵႃႇတွႆႈၸဵင်	กลาฮัวเจียง	ก่อนบ่าย
ၵႃႇတွႆႈတိုၼ်	กลาฮัวตอน	ก่อนพระอาทิตย์ขึ้น
ၵႃႇတွႆႈတူး	กลาฮัวตะมะห์	ก่อนแจ้ง ก่อนสว่าง
ၵႃႇတွႆႈၶဝ်	กลาฮัวโธ่	ก่อนเที่ยง
ၵႃႇတွႆႈပတုံတိ	กลาฮัวปะตุ๊มต๊อย	ก่อนตะวันตกดิน
ၵႃႇတွႆႈပွိုတ်	กลาฮัวปลอด	ก่อนตะวันลับฟ้า ก่อนค่ำ
ၵႃႇတွႆႈယး	กลาฮัวเยียะห์	ก่อนแจ้ง ก่อนอรุณรุ่ง
ၵႃႇပိုၼ်တွႆႈ	กลาปอนตะงัว	ก่อนเพล
ၵႃႇအောဆိုၶၥ်-ဗာ်ၶေင်	กลาเอาเชอดั๊จ-ป๋าดดอน	ยังไม่เห็นน้ำตัดกระบอก หมายน้ำบ่อหน้า
ၵႃႇအိုတ်	กลาอ๊อด	แรกสุด ก่อนสุด ก่อนหมด
ၵႂၥ်	กลั๊ด	ลิ้ม
ၵႂၥ်ၶစံက်	กลั๊ดคะบ๊อก	ลิ้มจอบ
စုတ်ၵႂၥ်	จุ๊ดกั๊ด	ใส่ลิ้ม
တက်ၵႂၥ်	ตักกลั๊ด	ตอกลิ้ม
ၵႂၢင်	กลาน	ล้างทำความสะอาด หม้อใบใหญ่
ၵႂၢင်ၵျုင်	กลานเกลิ้ง	ล้างทำความสะอาดเรือ
ၵႂၢတ်	กล๊าด	คาย

က္လာတ်ဖျိ	กล๊าดพยิ่	คายพิษ
က္လာတ်ပတိတ်	กล๊าดปะตั๊ด	คายออก
က္လာတ်မအရေဝ်	กล๊าดเมี่ยะอะเร่	คายคำพูด คายความลับ
က္လာန်	กลาน	เลีย
က္လဲာ	กลาย	กลายความ แปล
က္လဲာက္လိုက်	กลายกลัก	กลับกลาย
က္လဲာလိက်	กลายเลิด	แปลหนังสือ
က္လဲာ	กะลาย	สยาย
က္လဲာသော်	กะลายซก	สยายผม
က္လံာ	กลำ	ทาก ครอบ
က္လံာကို	กลำกะมอย	ครอบหลังคา
က္လုက္လံာ	กะเน้ากลำ	หอยทาก
က္လိ ကမ္လိ	กล๊อย กอมล้อย	ขุ่น สกปรก เปรอะเปื้อน
က္လိခဥက်	กล๊อยคะดัก	มัวหมอง สกปรกเลอะเทอะ
က္လိခမံက်ခမေက်	กล๊อยคะมอก - คะแมก	มอมแมม ม่อลอกม่อแลก
က္လိစိုတ်	กล๊อยจ๊อด	ขุ่นใจ ทำให้ใจขุ่น
က္လိဥာ်	กะล้อยดั๊จ	กวนน้ำให้ขุ่น
က္လိတုပ်မုက်က္လို	กล๊อยต๊อบ-เมิกเกลอ	หน้ามอมเหมือนหมา
ဥာ်က္လိ	ดั๊จกล๊อย	น้ำขุ่น
စိုတ်က္လိ	จ๊อดกล๊อย	ใจขุ่น
က္လိ	กะล้อย	โสน ทำให้ขุ่น
က္လိနန်	กะล้อยน่น	กระถินพิมาน
က္လိပပ်	กล๊อยป๊อบ	เปื้อนสกปรก
က္လိလု်	กะล้อยลาว	โสนคางคก
က္လိသွေင်စာင်	กะล้อยเฮนียงจาน	โสนหางไก่
က္လိက်	เกลิ๊ด	หมู งาย
က္လိက်စုန်	เกลิ๊ดจุน	อาหารที่พระพุทธเจ้าเสวยครั้งสุดท้าย

ကွိုက်ဖိုင်ငွာင်	เกลิ๊ดจ้างง่าน	หมูขาเกิน กีบเกิน - ถือเป็นเสนียด ห้ามเลี้ยง
ကွိုက်နွံငွေဟ်	เกลิ๊ดนุ่มเฮน่ะห์	หมูมีเขี้ยว หมูเขี้ยวตัน ไม่ง่ายอย่างที่คิด
ကွိုက်တုက်ကွှ်ု -	เกลิ๊ดเติ๊กกะตอ -	หมูขุดหมาได้หน้า เอาดีจากผลงานคนอื่น
ကွု်ဒုင်ဒယ့်	กลอเติ๊งเตี๊ยะโย่ะห์	แย่งผลงานคนอื่น
ကွိုင်	กะเลิน	หลง กระทิง
ကွိုင်ကွင်	กะเลินกะลัง	นกเอี้ยง นกกิ้งโครง
ကွု	เกล๊า	ขุ่น มัว
ကွုစိုတ်	เกล๊าจ๊อด	ขุ่นใจ
ကွုင်	เกลิง	มา
ကွုင်င်	เกลิงเกลิง	มาม้ะ
ကွုင်ကေတ်	เกลิงเก๊ด	มาเอา
ကွုင်ကွာ	เกลิงกลา	มาก่อน
ကွုင်စိုပ်	เกลิงจับ	มาถึง
ကွုင်စိုပ်ဆလအ်	เกลิงจั๊บชะโล่ะ	มาถึงเมื่อไร
ကွုင်ဆလအ်	เกลิงชะโล่ะ	มาเมื่อไร
ကွုင်ဇီ	เกลิงจี้	มาทั่ว
ကွုင်ဇူ	เกลิงจู้	มาพัก
ကွုင်ဒီ	เกลิงเติ้ม	มาค้าง
ကွုင်နျူလို်	เกลิงนู่ลอ	มาจากไหน
ကွုင်ပလေဝ်ပလံင်	เกลิงปะเลปะลอง	มากันเยอะแยะ มาทั่ว
ကွုင်ပိုက်မု	เกลิงปะเมิ้ดมุ่	มาธุระอะไร
ကွုင်မှိုဟ်မွဲစိ	เกลิงฮนิ่หม่วจิ๊	มากันกี่คน
ကွုင်ဝေင်	เกลิงว่อน	มาเที่ยว
ကွုင်သွာန်ပရိုင်	เกลิงสมานปะราง	มาถามข่าว
ကွုင်ဇကဲဗတမ်	เกลิงบักเปี๊ยะตอม	มาค้างคืน
ကွုင်ဏွဏအ်ကွာ	เกลิงอิเนาะกลา	มานี่ก่อน
ကွုင်ဏွဏအ်စမ်	เกลิงอิเนาะจอม	มานี่ซิ
ကွုတ်	กลุ๊ด กล๊อด	งอก เพาะ
ကွုတ်တိုန်အိုင်	กลอดตอนเอิน	งอกขึ้นเอง
ကွုတ်မ	กะล้อดเมียะ	เพาะเมล็ด

သတ်ဖုက်ကျုတ်	ซอดเจิ้กกะล้อด	ถั่วงอก ถั่วเพาะ
ကျဲ	กะลอย กะลุย	มะขามป้อม
ကျဲတိ	กะลอยต๊อย	หญ้าใต้ใบ
ကွေက်	กล๊อด	ขยี้
ကွေက်မတ်	กล๊อดม่ด	ขยี้ตา
ကွေင်	กลอน	มัน น้ำมัน อร่อย
ကွေင်ကလန်	กลอนกะลอน	น้ำมันจันทน์
ကွေင်ကှုပ်	กลอนเก๊าะห์	มันสมอง
ကွေင်ကအ်	กลอนเกาะ	มันคอหอย
ကွေင်ကွိက်	กลอนเกลิ๊ด	น้ำมันหมู
ကွေင်ခယိသော်	กลอนคะยี่ซก	น้ำมันใส่ผม
ကွေင်ဂို	กลอนเกิ้ม	น้ำมันตะเกียง
ကွေင်ဂွံ	กลอนเกี้ยะนั่ว	น้ำมันไพล
ကွေင်တဲာဗြာ	กลอนตายปร้าย	น้ำมันพราย
ကွေင်တိ	กลอนต๊อย	น้ำมันดิน ยางมะตอย
ကွေင်ယောင်	กลอนเที่ยะย่าน	น้ำมันยาง
ကွေင်ပှုက်	กลอนเปลิก	น้ำมันชักเงา ทำด้วยน้ำมันก๊าดผสมเทียนไข
ကွေင်ပှဲ	กลอนปลุย	สีผึ้งสีปาก
ကွေင်ဗဝုတ်	กลอนเปี๊ยะวุ้ด	เนย
ကွေင်လှာ	กลอนเลียะเงี่ย	น้ำมันงา
ကွေင်သတ်ဖြ	กลอนซอดเปี๊ย	น้ำมันมะพร้าว
ကွေင်သိင်ဂွာတ်	กลอนเซินเกี่ยะนาด	น้ำมันเลียงผา
ကွေင်ဟဒ္ဒ	กลอนฮะเต๊อ	ชะมดเชียง
ကွေင်အယိင်	กลอนอะเยิ่ง	ไขข้อ น้ำเหลือง
ကွေင်	เกลียง	ขันชะเนาะ มัดไขว้ ขันให้แน่น
ကွေင်ကွိ	เกลียงกวี	ปรุงกระแทะ
ကွေင်တဲ	เกลียงตอย	เอามือไพล่หลัง
ကွေင်တောဝ်	เกลียงโต	ปั่นด้าย สาวด้าย
ကွေင်ဒက်	เกลียงเตี้ยก	มัดไพล่หลัง
ကွေင်လေံကွေင်	เกลียงเล่ะกะเนียง	ขันชะเนาะ
ကွေင်	กะเลียง	กลับ คืน

ကျွင်ကေတ်	กะเลียงเก๊ด	เอาคืน
ကျွင်ကို	กะเลียงกอ	คืนให้
ကျွင်ကျုင်	กะเลียงเกลิง	กลับมา กลับฟื้นคืนชีพ
ကျွင်ခိုဟ်ညး - ထကအ်	กะเลียงเญี้ยะห์ทะ - เกาะ	กลับคืนดีกัน
ကျွင်ဂွံ	กะเลียงเก้อะ	ได้คืน
ကျွင်ပတိုဝ်	กะเลียงปะตะม้อย	กลับบวชใหม่
ကျွင်ရုင်	กะเลียงโร่ง	หันกลับมาดู
ကျွင်သို	กะเลียงฮ้อย	กลับบ้าน
ကျွင်သိုတြေံ	กะเลียงฮ้อยตะเรม	กลับบ้านเก่า ตาย
ကျွတ်	เกล๊ด	ถี่ มัน เหนียว
တိကျွတ်	ต๊อยเกล๊ด	ดินเหนียว
ထပီလွှတ်	ทะปอยเกล๊ด	ฟักทองเหนียวมัน
မတ်ကျွတ်	ม่ดเกล๊ด	ตาถี่
ကျွမ် ကျော်	เกลม	ตำรา
ကျွဝ်	เกล	เรี่ยราย แบแฉะ
ဂဇအ်ကျွဝ်	เกี๊ยะโจ๊ะเกล	นั่งแบแฉะ
ကျွဟ်	แกละห์	ห่มเฉียง
ကျွဟ်ဂန္ဓ	แกละห์ก้นเที่ยะ	คับอกคับใจ คับแค้นอยู่ในใจ อัดอั้นตันใจ
ကျွဟ်ယာတ်	แกละห์ยาด	หมสะไบเฉียง
ကျွအ် ကျော်	แกละ	หาย สูญหาย
ကျွအ်စ	แกละเจี๊ยะ	ทำหาย
ကျွအ်စိုတ်	แกละจ๊อด	ตั้งใจ
ကျွအ်ဇကု	แกละเจี้ยะเก๊า	หายตัว
ကျွအ်မုက်	แกละเมิก	หายหน้า
ကျွအ်အာ	แกละอา	หายไป
ကျွအ်အိုတ်	แกละอ๊อด	หายหมด
ကွဲ	กลอย	กลอย
ကျွာ	กะเลา	ญาติพี่น้อง
ကျွာမသ	กะเลาเมียะซะ	วงศาคณาญาติ โคตรเหง้าเหล่ากอ

ၵႂၢမ်ႈၽေႈ	กะเลาบั้วเต้ะ	ญาติพี่น้อง วงศ์วานหว่านเครือ
ၵႂၢႆ	กะลก	ผี
ၵႂၢႆၵြမ်ႈ	กะลกกรอม	ผีดุ
ၵႂၢႆၶြိပ်ႇပွၢင်	กะลกกริ๋บฮนาน	ผีพุ่งไต้ ดาวตก
ၵႂၢႆၶြိပ်ႇ	กะลกเกริ๋บ	ผีป่า
ၵႂၢႆတဲႇၸြႃ	กะลกตายปร้าย	ผีพราย
ၵႂၢႆဘ	กะลกเภี่ยะ	ผีหลอก
ၵႂၢႆလုပ်	กะลกลูบ	ผีเข้า
ၵႂၢႆလုပ်ၵႂၢႆတိတ်	กะลกลูบกะลกตั๊ด	ผีเข้าผีออก เดี๋ยวดีเดี๋ยวร้าย
ၵႂၢႆသို	กะลกฮ้อย	ผีเรือน
ၵႂၢႆသိုအောခိုပ်ႉ -	กะลกฮ้อยเอาเคาะห์ -	ผีบ้านไม่ดี
ၵႂၢႆၶြိပ်ႇၵွံစိုတ်	กะลกเกริ๋บเก้อะจ๊อด	ผีป่าได้ใจ
ၵႂၢႆမွႆႈတဲ	กะละเบ้อะตอย	ผีอำ
ၵႂၢၼ်	โกลน	ทำ การงาน
ၵႂၢၼ်ကလောၼ်	โกลนกะโลน	ทำงาน
ၵႂၢၼ်ကဝေၼ်	โกลนกะเวน	ทำงวน
ၵႂၢၼ်ကေတ်	โกลนเก๊ด	ทำเอา สร้างเรื่องขึ้นเอง
ၵႂၢၼ်ကေတ်မုၵ်	โกลนเก๊ดเมิก	ทำเอาหน้า
ၵႂၢၼ်ကေတ်ယှု	โกลนเก๊ดเยี่ยะมุ่	ทำเอาชื่อ
ၵႂၢၼ်ကေတ်အိင်	โกลนเก๊ดเอิน	ทำเอาเอง
ၵႂၢၼ်ကိုညီ	โกลนกอญี้	ทำให้หน่อย ไหว้วาน
ၵႂၢၼ်ကွအ်	โกลนเกลาะ	ทำสวน
ၵႂၢၼ်ခစကောၼ်-ခစဗြ	โกลนคะเจี๊ยะโกน-คะเจี๊ยะเปรี๊ย	หาเลี้ยงลูกเลี้ยงเมีย
ၵႂၢၼ်ဂယိုင်လမျှိ	โกลนเกี่ยะยางล่มเยิ่ม	ทำเลี้ยงชีวิต หาเลี้ยงชีวิต
ၵႂၢၼ်ဂူ	โกลนกู้	ทำไร่
ၵႂၢၼ်ဂွံစအိုတ်	โกลนเก่อะเจี๊ยะอ๊อด	ทำได้กินหมด - หาได้ไม่พอกิน
ၵႂၢၼ်စ	โกลนเจี๊ยะ	ทำมาหากิน ทำกิน
ၵႂၢၼ်စဂွံ	โกลนเจี๊ยะเกลี้ยม	ทำงานช้า มัวแต่คลำ
ၵႂၢၼ်စတိုၼ်	โกลนเจี๊ยะตอน	ทำกินขึ้น ทำมาค้าขึ้น
ၵႂၢၼ်စဝဝ်	โกลนเจี๊ยะโธ่โธ่	ทำกินซื่อๆ

ကျောန်စဖွဲ့ခဝ်	โกลนเจี๊ยะปั้วโซ่	ประกอบอาชีพสุจริต
ကျောန်စဖွးဖွး	โกลนเจี๊ยะเปลี้ยะห์เปลี้ยะห์	ทำกินผิดๆ มิจฉาชีพ
ကျောန်စညးမွဲ	โกลนเจี๊ยะเญี้ยะห์มั่ว	ทำกินคนเดียว
ကျောန်စမွဲစွံ	โกลนเจี๊ยะมั่วเจ๊าะ	ทำกินด้วยกัน
ကျောန်စမွဲဗုင်	โกลนเจี๊ยะมั่วเปิ๋ง	หากินท้องเดียว
ကျောန်စသံင်ဂှ်	โกลนเจี๊ยะซองโก๊ะห์	ทำกินอย่างนั้น
ကျောန်စအောတိုန်	โกลนเจี๊ยะเอาตอน	ทำกินไม่เจริญ
ကျောန်စအောတီ - အခိင်အခာ	โกลนเจี๊ยะเอาแตม - อะเคินอะคา	ทำกินไม่รู้จักเวล่ำเวลา
ကျောန်စအောပေင်ဗုင်	โกลนเจี๊ยะเอาปอนเปิ๋ง	หากินไม่เต็มท้อง หาไม่พอกิน
ကျောန်ဆတုဲ	โกลนชะตุย	ทำแค่เสร็จ ทำขอไปที
ကျောန်ဇွ	โกลนเฟี่ยะ	ทำศพ
ကျောန်ထဏး	โกลนทะนะห์	ทำเผื่อ ทำแทน
ကျောန်ဒှ်	โกลนโต๊ะห์	ทำเป็น เขาใจทำ
ကျောန်နင်နတဲ	โกลนเนี่ยงเนี่ยะตอย	ทำมากับมือ ทำมาด้วยมือ
ကျောန်ဗ္ဂ	โกลนเฮี่ยะ	ทำนา
ကျောန်ဗ္ဂကျောဝ်ပုင်- ချိုက်ဂျုင်ကျောဝ်ဍာ်	โกลนเฮี่ยะโกลเปิง- ดักเกลิ้งโกลดั๊จ	ทำนาอดข้าว (ยากจน) นั่งเรืออดน้ำ (ใช้ดื่มไม่ได้)
ကျောန်ဗက်အရီ	โกลนเปี๊ยกอะเริ่ม	ทำตามอารมณ์
ကျောန်လေပ်	โกลนเล่บ	ทำเป็น เข้าใจทำ
ကျောန်ဝေင်င်	โกลนว่อนๆ	ทำเล่นๆ ไม่จริงไม่จัง
ကျောန်သော်	โกลนซก	ทำผม เสริมสวย
ကျောန်သိုအနိုင်	โกลนซ๊าอะเนิ่น	แค่นทำ จำใจทำ
ကျောန်အာစအာ	โกลนอาเจี๊ยะอา	ทำไปกินไป หาเช้ากินค่ำ
ကျောန်အောတီဇှုယို	โกลนเอาแตมจู้เยิ่ม	ทำไม่รู้จักหยุดหย่อน
ကျောဝ်	โกล	หิวโหย อดอยาก อัตคัดขาดแคลน
ကျောဝ်ဍာ်	โกลดั๊จ	ขาดแคลนน้ำ
ကျောဝ်ပုင်	โกลเปิง	ขาดแคลนอาหาร
ကျောဝ်ဗျု	โกลเพย่อ	อดอยากหิวโหย
ကျုံ ကျောအ်	เกล๊าะ	ข้าม ติดต่อ ติดโรค
ကျုံဘဝ	เกล๊าะเภียะเวียะ	ข้ามภพข้ามชาติ

ၵေႃႈၽႆ	เกล๊าะยั่ว	ติดโรค
ၵေႃႈသင်	เกล๊าะซัง	ข้ามฝั่ง
ၵေႃႈသွံႇ	เกล๊าะฮนำ	ข้ามปี
ၵေႃႈၶီ	เกล๊าะบี	ข้ามแม่น้ำ ข้ามฟาก
ၵေႃႈ	กะเล้าะ	ก้อน
ၵေႃႈၵွႆးန်	กะเล้าะกะเลน	เป็นก้อนอักเสบ
တိၵေႃႈ	ต๊อยกะเล้าะ	ก้อนดิน
ၼ်ၵေႃႈ	โต้ะห์กะเล้าะ	เป็นก้อน
ၵွောဟ် ၵျိုဟ်	โกละห์ กลอห์	เข้าใจ รู้เรื่อง
ၵွ်	กลาว	ใบ้
ၵွံင်	กลอง	ทำเสียงเอ็ดตะโร
ၵွံင်အာၵွံင်ၵျၢင်	กลองอากลองเกลิง	ทำเสียงดังเหมือนฝูง สุนัขเห่าหอนวิ่งไปวิ่งมา
ၵွဲ	กะลุย กะลอย	มะขามป้อม
ၵွဲတိ	กะลอยต๊อย	หญ้าใต้ใบ
ၵွ်ို	เกลอ	สุนัข
ၵွ်ိုကိတ်	เกลอกิ๊ด	สุนัขกัด
ၵွ်ိုကီ	เกลอกี	สุนัขเห่า
ၵွ်ိုတွကောန်	เกลอตะละกน	หมาแม่ลูกอ่อน
ၵွ်ိုကွက်	เกลอกมัก (ฮมัก)	สุนัขตัวผู้
ၵွ်ိုကျာ်	เกลอกยั๊จ	หมาร่า
ၵွ်ိုကြိုင်	เกลอเกลิน	สุนัขจิ้งจอก
ၵွ်ိုဂြိုပ်	เกลอเกริ้บ	หมาป่า
ၵွ်ိုဆင်ကောန်	เกลอซังกน	หมาออกลูก
ၵွ်ိုဍုံက်	เกลอด๊อก	หมาด่าง
ၵွ်ိုဒက်ဂဝင်	เกลอเตี๋ยกกะเวี่ยง	หมาติดสัด
ၵွ်ိုဒ်ကွာ	เกลอ โต้ะห์กวา	อวัยวะเพศสุนัขตัวเมียบวมอักเสบ
ၵွ်ိုပရအ်	เกลอปะเราะ	สุนัขบ้า
ၵွ်ိုဗတပိုတ်	เกลอเปี้ยะตะป๊อด	หมาหางด้วน
ၵွ်ိုလူ	เกลอลู	หมาหอน
ၵွ်ိုသာန်	เกลอซาน	หมานิล
ၵွ်ိုအောစအိက်	เกลอเอาเจี๊ยะเอิ๊ด	หมาไม่กินขี้ (ไม่มี)

ကျုံအဲ	เกลออุย	หมาเน่า
ကျုံမွှော	เกลอเบ้อะ	สุนัขตัวเมีย
ကျိုက်	กลั๊ก	ไก่ป่า
ကျိုက်ကျုံ	กะลักกะมอ	ขวัญหนีดีฝ่อ โกลาหลอลหม่าน
ကျိုက်လှေင်	กลักเลี่ยะง่อน	ขยะมูลฝอย สิ่งสกปรก
ကျိုပ်	เกลาะห์	รู้ เข้าใจ ตลอด
ကျိုပ်ဗတမ်	เกลาะห์เปี๊ยะตอม	ทั้งคืน ตลอดคืน
ကျိုပ်ခွင်	เกลาะห์คลัง	ความรอบรู้ตัวดี คล่องแคล่ว
ကျိုပ်စိုတ်	เกลาะห์จ๊อด	หายสงสัย
ကျိုပ်တ္ၚဲ	เกลาะห์ฮัว	ทั้งวัน ตลอดวัน
ကျိုပ်တ္ၚဲကျိုပ်ယး	เกลาะห์ฮัวเกลาะห์ - เยี่ยะห์	ทั้งวันทั้งคืน ตลอดวันตลอดคืน
ကျိုပ်တ္ၚဲညိဟာ	เกลาะห์ฮัวญิ้ฮา	รอดวันหรือเปล่าไม่รู้
ကျိုပ်ရ	เกลาะห์ระ	รู้แล้ว เข้าใจแล้ว
ကျိုပ်လက်တေအ် - လက်နအ်	เกลาะห์เลียกเต๊ะ - เลียกเนาะ	รู้เหนือรู้ใต้
ကျိုပ်လိက်	เกลาะห์เลิด	รู้หนังสือ เก่งหนังสือ
ကျိုပ်သေင်ဟာ	เกลาะห์เซียงฮา	เข้าใจใช่ไหม
ကျိုပ်အရေဝ်မည်	เกลาะห์อะเร่ม่น	รู้ภาษามอญ เข้าใจภาาามอญ
ကျိုပ်အောကျိုပ်	เกลาะห์เอาเกลาะห์	เข้าใจไหม
ကျိုပ်သ္နာံ	เกลาะห์ฮนำ	ตลอดปี
ကွး	กละห์	จะแจ้ง ชัดเจน กระจ่าง
ကွးခ္ဍဲ	กละห์เคลีย	ชัดแจ๋ว ชัดแจ้ง ชัดเจน
ကွးစိုတ်	กละห์จ๊อด	แจ้งใจ หายสงสัย
ကွ	กวะ	ค่อม เตี้ย
ကွက်	กวั๊ก	แขวน ห้อย
ကွက်ကျာ်	กวั๊กกยั๊จ	แขวนพระเครื่อง ห้อยพระเครื่อง
ကွက်အောမှဲ	กวั๊กเอามัว	ไม่เป็นไร ไม่มีปัญหา
ကွင်	กวัง	หิ้ว
ကွတ်	กว๊อด	วิชา เวทมนต์ คาถาอาคมณ์

ကွတ်တဲ	กว๊อดตอย	งานฝีมือ
ကွတ်ပွာန်	กว๊อดฮนาน	วิชาพิชัยสงคราม
ကွတ်မိစ္ဆာ	กว๊อดมิดชา	ดิรัจฉานวิชา
ကွတ်သေနင်ဂ	กว๊อดเซนังเกี๋ยะ	วิชาทหาร
ကွပ်	กว๊อบ	ชั้น ซ้อนเป็นชั้นๆ
ကွဝ်	กวอ	ถัก ควั่น
ကွဝ်ကွိ	กวอกน็อย	ถักฟากไม้ไผ่
ကွဝ်ကူပ်	กวอกะมุ่ห์	ถักเฝือก
ကွဟ်	กวอห์	กวาด
ကွာ	กวา	อวัยวะเพศสัตว์ตัวเมีย เป็นริดสีดวง
ကွဒ်	กวั๊ด	เดิน
ကွဒ်ကျူင်	กวั๊ดเกลิง	เดินมา
ကွဒ်ကွင်	กวั๊ดบัง	เดินเรือ
ကွဒ်ခရေတ်	กวั๊ดคะเร้ด	เดินเฉียดไปเฉียดมา
ကွဒ်ခြေ	กวั๊ดแคระ	เดินเตร่
ကွဒ်ဂဗက်	กวั๊ดเกี๋ยะเปี๊ยก	เดินรีบ
ကွဒ်ဂဗုတ်	กวั๊ดเกี๋ยะปุ้ด	วิ่งเต้นคดีความ
ကွဒ်ဂါထာ	กวั๊ดเกี๋ยทา	เดินคาถา
ကွဒ်ဂါ	กวั๊ดก้าย	เดินโซเซ
ကွဒ်ဂြိုပ်	กวั๊ดเกริ๊บ	เดินป่า
ကွဒ်ဂွံ	กวั๊ดเกลี้ยม	เดินชักช้า มัวคลำ
ကွဒ်တိုက်	กวั๊ดตั๊ก	เดินเท้า เดินบก
ကွဒ်တြဲ	กวั๊ดตะราว	เดินทาง
ကွဒ်ဖျာ	กวั๊ดพยา	เดินตลาด ติดต่อขายสินค้า
ကွဒ်ပွာန်	กวั๊ดปนาน	เดินทัพ
ကွဒ်ယန်	กวั๊ดย่น	เดินย่อง
ကွဒ်လိက်	กวั๊ดเลิด	เดินหนังสือ
ကွဒ်သဝဝ်	กวั๊ดซะวอ	เดินตัวปลิว
ကွဒ်အာကွဒ်ကျူင်	กวั๊ดอากวั๊ดเกลิง	เดินไปเดินมา เตร่ไปเตร่มา
ကွာင်	กวาน	ขนม

ကွၺ်ကွၸ်ၶိဝ်ၼ်	กวานเคาะห์เงิน	ขนมใส่ไส้ห่อเหมือน-ขนมเทียน
ကွၺ်လၺ်တိ	กวานเลี่ยงต๊อย	ขนมดอกดิน
ကွၺ်ဂြံက်ဂြက်	กวานโกร้กเกรี้ยก	ข้าวเกรียบ
ကွၺ်ကွေက်	กวานกะเวี้ยก	ขนมเบื้อง
ကွၺ်ခလမ်	กวานคะล่ม	ข้าวต้มมัด
ကွၺ်ခလမ်မ	กวานคะล่มเมียะ	ข้าวต้มลูกโยน
ကွၺ်ခဝိုဟ်ကွိ	กวานคะเว่อะห์กน๊อย	ขนมขุยหนู ขนมขี้หนู
ကွၺ်ဂွိ	กวานกวี้	ขนมเทียน
ကွၺ်ဍုၺ်	กวานดั๊จ	ขนมน้ำ
ကွၺ်တကံက်	กวานตะก๊อก	ขนมวง
ကွၺ်တာ	กวานตา	ขนมตาล
ကွၺ်တောဝ်တွး	กวานโตตะนะห์	ขนมเล็บมือนาง
ကွၺ်ထကို	กวานทะกอ	ขนมกวน
ကွၺ်ထပေၺ်	กวานทะเปียง	ข้าวเหนียวแดกงา
ကွၺ်ဖျိုပ်ဍုၺ်	กวานเปลิ้บดั๊จ	ขนมต้มขาว
ကွၺ်မပ္ဍဟ်	กวานเมี่ยะปะเนาะห์	ขนมต้มแดง
ကွၺ်မရိ	กวานเมี่ยะรี่	นางเล็ด ข้าวแตน
ကွာန်	กวาน	หมู่บ้าน ตำบล
ကွာန်ဂြိုပ်	กวานเกริ้บ	บ้านป่า บ้านดง
ကွာန်တ္ၚုၚ်	กวานตะเลิง	ต่างบ้าน ต่างถิ่น
ကွာန်ဒ္ဂို	กวานเต๊อ	บ้านดอน
ကွာန်ဒေဝ်	กวานโต้	บ้านกลาง หมู่กลาง
ကွာန်ဝါ	กวานเวีย	บ้านทุ่ง
ကွာန်လတူ	กวานเลียะเตา	บ้านบน บ้านเหนือ
ကွာန်သ္ဂောဝ်	กวานซะโม	บ้านล่าง บ้านใต้
ကွာန်ဗၚ်ခာန်မ္ၚက်	กวานบังขันมัก	บ้านบางขันหมาก
ကွဲာ	กวาย	ถวาย มันนก
ကွိ	กะวิ	กวี
ကွိက်	เกวิด	หนอง บึง
ကွိၚ်	เกวิน	แกว่งไกว ร่ายรำ

ကွိင်ကွိုက်	เกวินกวัก	ร้องรำทำเพลง
ကွိတ်	กวิ๊ด	มะขวิด
ကွီ	กวี	เกวียน กระแทะ รถ
ကွီဂွ်	กวีเกลี้ย	เกวียนเทียมวัว
ကွီချေပ်	กวีแขยี๊ะห์	รถม้า
ကွီဇိုင်ဂဂီ	กวีจ้างเกี้ยะกี้	รถตีนตะขาบ
ကွီပြေင်	กวีเปรียง	เกวียนเทียมควาย
ကွီထကပ်	กวีทะก๊อบ	รถคว่ำ
ကွီပွတ်	กวีปะมด	รถไฟ
ကွီယန်	กวียน	รถยนต์
ကွေက်	กะเวี้ยก	เศษกระเบื้อง เศษกระจก
ကွေက်	กะว้อด	ยำ ส้มตำ
ကွေက်ကတ်စီ	กะว้อดก๊อดจี	ส้มตำมะละกอ
ကွေင်	กะวอน	แฟน คนรัก
ကွေတ်	กะเว้ด	ลัทธิ คำสั่งสอน ประเพณี
ကွေန်	กะเวน	ขดตัว
ကွေန်ကွံက်	กะเวนกะว้อก	ขดไปขดมา
ကွေဟ် ကွေံ	แกวะห์	จริง
ကွေဟ်ဟ်	แกวะห์แกวะห์	จริงๆ
ကွေဟ်ဟ်တေဟ်	แกวะห์แกวะห์เตะห์	จริงๆแล้ว ที่จริงแล้ว
ကွေဟ်ဟာ	แกวะห์ฮา	จริงหรือ
ကွဲ	กวอย	เชื้อแป้ง ลูกแป้งข้าวหมากน้ำขาวเหล้า
ကွး	กวะห์	ศิษย์
ကွးဘာ	กวะห์เกีย	ศิษย์วัด นักเรียน
ကွး	กะวะห์	ม้วน ขดให้เป็นวง
ကွိုက်	กวั๊ก	ยัก (แย้งแทง)
ကွိုင်	กวัง	เมื่อยล้า
ကွိုင်ကွုဲ	กวังกวุย	เมื่อยล้า
ကွိုင်	กะวัง	ระยะ ช่วง
ကွိုင်ဖြဲ	กะวังปรั้ว	ระยะฝน ช่วงฝน
ကွိုတ်	กว๊อด	สัน

ကွိုတ်မှဲ	กว๊อดมุ่ย	สันขวาน
ကွိုတ်စုန်	กว๊อดบุน	สันมีด
ကွ်ု	กวอ เกวอ	เสียม หมุน บิด
ကွ်ုပတိတ်	กวอปะตั๊ด	หมุนออก คลายออก
ကွ်ပသဲ	กวอปะซอย	ชะแลง
ကွ	กะบะ	สำรับ
ကွပုင်	กะบะเปิง	สำรับกับข้าว
ကွအလန်	กะบะอะล่น	สำรับเวร
ကွင်	บัง	เรือยนต์
ကွင်ကလာင်	บังกะลัน	เครื่องบิน
ကွင်ကျာ	บังกยา	เครื่องบิน
ကွင်ဆဲာ	บังชาย	น่ารัก
ကွင်ဗတိုက်	บังเปี๊ยะตัก	เรือรบ
ကွင်ယ်	บังเยี่ย	เรือใบ เรือสำเภา
ကွံင် တင်ကွံင်	บอง ตังบอง	หัวเข่า
ကွိုင်	บัง	ของหมักดอง
ကွိုင်ခွာင်	บังคะนาน	ผักเสี้ยนดอง
ကွိုင်ဝုန်	บังวุ่น	ผักบุ้งดอง
ကကွိုင်	กะบัง	ปลาส้ม
ကွီ	บี	แม่น้ำ
ကွီဇွော်	บีโฮน่ก	แม่น้ำเจ้าพระยา ทะเล
ကွီဍေုတ်	บีด๊ด	แม่น้ำน้อย
ကွီမှာသိုတ်	บีฮมาซะมัด	มหาสมุทร

เพิ่มเติม

ကတာထွဲာ	กะตาทะมาย	ก้นหม้อ
ကတာနပလံင်	กะตาเนี่ยะปะลอง	ก้นเชี่ยนหมาก
ကတာဖ်	กะตาพาว	ก้นครัว
ကတာသို့ကတာထာန်	กะตาฮ้อยกะตาทัน	ยังพอมีเหลือติดบ้าน

ခ

ခ	คะ	อักษรมอญตัวที่ ๒ ตรงกับ ข ในภาษาไทย
ခ	คะ	พึ่งพา
ခက	คะกะ	ข้าวตอก
ခက်	คัก	ติด ค้าง
ခက်ကအ်	คักเก๊าะ	ติดคอ
ခက်ကလောန်	คักกะลน	ติดงาน
ခက်ဂင်	คักเกี้ยง	ติดค้าง
ခက်ဂွံ	คักเก้อะ	ติดได้
ခက်ဒို	คักเต้อ	ติดแห้ง ค้างแห้ง
ခက်ပါင်	คักปาน	ติดปาก อั้น อ้ำอึ้ง จนปัญญา
ခက်ပေါ	คักปั๊ว	ติดงาน
ခက်မံင်ပွဲစိုတ်	คักม่งปะดอยจ๊อด	ติดอยู่ในใจ ข้องใจ
ခက်ရာပ်	คักเรียบ	ติดหนาม
ခကွပ်	คะกล๊อบ	กลัก
ခကေဝ်	คะเก	เสียว
ခကေဝ်ငှေက်	คะเกเงียก	เสียวฟัน
ခကောတ်	คะโกด	ตะกวด
ခကောဟ်	คะโกห์	เหลา เสี้ยม
ခကုဲ	คะกุย	กิ้งก่า
ခစိန်	คะจิน	ทำให้แผลหายสนิท
ခစီခစောတ်	คะจีคะจ๊ด	ซักไซ้ไล่เลียง
ခစုက်	คะเจิ๊ก	จุด เสี้ยน
ခစုက်စ	คะเจิ๊กเจี๊ยะ	ส่อเสียด เอาเรื่องคนอื่นไปฟ้อง
ခစုက်လှူ	คะเจิ๊กเที่ยะลู่	ส่อเสียด
ခစုက်ပွတ်	คะเจิ๊กปะมด	จุดไฟ
ဒးခစုက်	เตี้ยะห์คะเจิ๊ก	เสี้ยนตำ
ခစုင်	คะเจิง	เร่ร่อนไปทั่ว ซอกแซกไปทั่ว

ခံက်ကို	ค้อกกอ	เรียกให้ ชวนให้
ခံက်ပလေဝ်	ค้อกปะแล	ชวนแลก
ခံက်ဗု	ค้อกเฮี่ยะ	อันนา แปลงนา
ခံက်မတ်	ค้อกมด	เบ้าตา
ခင်ခ	คังคะ	ชะงัก กังขา
ခိုင် ခိုင်ကျိုက်	คัง คังกลั๊ก	มั่นคงแข็งแรง
ခစ	คะเจี๊ยะ	พึ่งพาอาศัย พึ่งใบบุญ เลี้ยง
ခစက	คะเจี๊ยะกะ	ใส่ราคอเสากันล้ม
ခစကျော်	คะเจี๊ยะกะลก	เลี้ยงผี
ခစဖလဲ	คะเจี๊ยะเปี้ยลั่ว	เลี้ยงรับขวัญแม่โพสพ
ခစက်	คะจั๊ก	จิ้งจก
ခစတ်	คะจ๊อด	พุ่ง ลอด วิ่งลอดโดยเร็ว
ဍေင်ခစတ်	ดอนคะจ๊อด	อีโบ๊ะ
ခစာ	คะจา	ซุบซิบ
ခစာ်	คะจั๊จ	ฉีก
ခစာတ်	คะจ๊าด	กระจัดกระจาย พุ่งออก คนละทางสองทาง
ခစာတ်တိတ်	คะจ๊าดตั๊ด	เล็ดลอดออก
ခစာန်	คะจาน	ทะยานอยาก พยายาม มุ่ง
ခစာန်ပယို	คะจานปะเยิ่ม	ขยันจนไม่มีเวลาพักผ่อน เหน็ดเหนื่อยมาก
ခစုန်	คะจุน	ไม้เท้า
ခစေင်	คะเจียง	เอียง ตะแคง
ခစေပ်	คะเจ๊บ	ส้มพอเหมาะ กระเจี๊ยบแดง ไซ้ เส้ง
အဒါခစေပ်	อะเตี้ยคะเจ๊บ	เปิดไซ้
ခစေဟ်	คะแจ๊ะห์	เกล็ด ขอดเกล็ด ถากถาง
ခစေဟ်က	คะแจ๊ะห์กะ	เกล็ดปลา
ခစေဟ်ချော	คะแจ๊ะห์ขยัว	ถากหญ้า
ခစေါင်သွူ	คะโจงเฮ้า	ใช้สากครูดกับครกเพื่อให้เปลือกข้าวหลุด ออกจากเมล็ดข้าวสาร
ခစေါတ်	คะจ๊ด	จุ๊ปาก กระเดาะปาก
ခစး	คะจ๊ะห์	ย้อน ทวน รสเปรี้ยว

ၶၼ်းၵျႃ	คะจ๊ะห์กยา	ย้อนลม ทวนลม
ၶၼ်းၼွမ်	คะจ๊ะห์ดั๊จ	ย้อนน้ำ ทวนน้ำ
ၶၼ်းပွႆ	คะจ๊ะห์ปะนาว	ส้มมะนาว
ၶၼ်းမင်ႁၢၼ်	คะจ๊ะห์เมี่ยงกล้น	ส้มมะขาม
ၶၼ်းမွၼ်ႉ	คะจ๊ะห์มะเนม	ส้มมะดัน
ၶိုက်	คะจาก	เป็นพวง
ၶိုင်	คะจัง	ก้ม โก้งโค้ง
ၶိုင်မုၵ်	คะจังเมิก	ก้มหน้า
ၶီ	คะจำ	สักตัวอักษรหรือรูปรอย
ၶိုပ်	คะเจาะห์	ถัด
ၶိုပ်ၵျႃင်	คะเจาะห์เกลิง	ถัดมา
ၶိုပ်အႃ	คะเจาะห์อา	ถัดไป
ၶိုၼ် ၶွႆႈ	คะเจ๊าะ	สมอดึง
ၶဝ်ႇ	คะจ้ม	ตะกรุด
ၶဝ်ႇဒုင်	คะจ้มเติ้ง	ตะกรุดอยู่ยงคงกระพัน
ၶႅ	คะจิ้ม	สับ
ၶႅဖၢၵ်	คะจิ้มพะร้อก	สับปลาร้า
ၶုၼ်	คะจุ้น	นั่งยอง
ၶၢ ပၢ	คะเจี้ย เปี้ยะเจี้ย	เซ่น สังเวย
ၶၢၵျႅၵ်	คะเจี้ยกะลก	เซ่นผี
ၶၢဒေဝတႃ	คะเจี้ยเต้เวียะตาว	สังเวยเทวดา
ၶုံ	คะเจ๋อ	ชน ตี
ၶုံၸႂ်	คะเจ๋อจาน	ตีไก่ ชนไก่
ၶုံဝေင်	คะเจ้อว้อน	ยุแหย่ ยุให้ทะเลาะกัน
ၶုံပ်	คะเจ้อะห์	บวบหอม
ၶုံပ်ၸီ	คะเจ้อะห์บี	บวบขม
ၶၺၵ်	คะญัก	พูดจาตะคอก
ၶၺ်	คะโญ่ะ	ย่น
မုၵ်ၶၺ်	เมิกคะโญ่ะ	หน้าย่น

ခညေက်	คะญ้อด	ยู่ยี่ บู้บี้ ยับเยิน
ခညေက်ခညံင်	คะญ้อดคะญอง	ป่นปี้ แหลกละเอียด
ခညော	คะเญา	กระเดา
ခညော်	คะโญ้ก	ผงก
ခညော်ကျိုပ်	คะโญ้กดับ	ผงกหัว
ခညောတ်	คะญ้ด	หด
ခညောန်	คะญน	หน้าบึ้ง
ခညံက်	คะญอก	กระแทก
ခညံက်ဇိုင်	คะญอกจ้าง	กระแทกเท้า
ခဍလတာ်	คะดะเลียะตั๊ด	จู๊ปาก กระเดาะปาก
ခဍက်	คะด๊ก	ไอ
ခဍတ်	คะด๊อด	ตุ่ม ฟักไข่ แตกเหมือนข้าวตอกแตก
ခဍတ်တဲ	คะด๊อดตอย	ลัดนิ้วมือ ดีดนิ้วมือ
ခဍတ်စာင်	คะด๊อดจาน	ฟักไก่
ခဍတ်အကင်	คะด๊อดอะกัง	ตุ่มพิษ
ခဍန်	คะดอน	ไขแดง ย่น ย่อ
ခဍန်ဂွံင်	คะดอนกล้ง	ย่นระยะทาง
ခဍန်လိက်	คะดอนเลิด	ย่อหนังสือ
ခဍမ်	คะดม	กลม
ခဍမ်ထေင်	คะดอมเทียง	กลมบ๋อง
ခဍမ်ဒှ်မကဝေင်	คะดอมโต๊ะห์ เมียะกะเวี่ยง	กลมเป็นลูกกระสุน
ခဍပ်	คะเดาะห์	เขี่ย
ခဍပ်ခဍုဲ	คะเดาะห์คะดาย	คุ้ยเขี่ย
ခဍအ်	คะเดาะ	พอง กล่อง กระดอง
ခဍအ်ကြောင်ပ္ဍဲ	คะเดาะกลอนปลอย	ตลับสีผึ้ง
ခဍအ်ဇဗျု	คะเดาะเจี้ยะปลุ้	แอบหมาก
ခဍအ်ပုတ်	คะเดาะปะมด	พองจากถูกไฟ
ခဍအ်ဗတာံ	คะเดาะเปี๋ยะตำ	กระดองปู
ခဍအ်လဲာ	คะเดาะล่าย	กล่องเครื่องเขิน
ခဍအ်ဓံက်	คะเดาะบ๊อก	กล่องบุหรี่

ၶၺႃအရေဝ်	คะดาอะเร่	พูดเชิงปฏิเสธ
ၶၺၵ်ႇ	คะดั๊ด	อีกา รดน้ำ
ၶၺၵ်ႇၶၽၵ်း	คะดั๊ดคะเน	รดน้ำผัก
ၶၺၵ်ႇၵိုင်ၶျွၺ်းမွႆ- ရွၼ်းၺိုႆးၸႂ်ၺိုႆးၸုၵ်း	คะดั๊ดก้างขยัวเญี้ยะมั่ว เราเชอเญี้ยะห์บาเชอจุ๊ด	ความลับไม่มีในโลก
ၶၺၢၼ်	คะดาน	กาง
ၶၺၢၼ်ၺိုင်	คะดานดัง	กางรม
ၶၺၢပ်	คะดับ	พับ
ၶၺံႇ	คะดำ	เล็ง จ้อง ประคองให้ตรง
ၶၺံႇအၶဝ်	คะดำอะคอ	ตรวจทานให้ตรงกับตัวอักษร
ၶၺႆ	คะดาย	แคะ
ၶၺိ	คะดิ๊	นกกาแวน
ၶၺိၵြၢင်	คะดิ๊เกรี้ยง	นกกาแวนหางบ่วง
ၶၺိုင်	คะเดิน	สะดุด
ၶၺုၵ်ၺုၵ်	คะเดิกดั๊จ	รดน้ำ
ၶၺုတ်	คะดู๊ด	หยอกเย้า เย้าแหย่
ၶၺုတ်ၸုတ်ၵှ်ၵျႃ	คะดูดชุดโต๊ะหกยา	แหย่จนเกิดเรื่อง
ၶၺုၼ်	คะดุน	เข้าทรง
ၶၺုၼ်ဢွင်	คะดุนโต้ง	ทรงผี ทรงเจ้า
ၶၺုပ်	คะดุห์	บ่มให้สุก
ၶၺေၵ်	คะเดี๊ยก	ตะเกียงหลอดดวงเล็กๆ
ၶၺေၵ်	คะด๊อด	ข้าวแฉะ ข้าวแหยะ
ၶၺေင်	คะเดียง	ขับไล่
ၶၺေၼ်	คะเดน	กระโล่
ၶၺေမ်	คะเดม	แร่อยู่ใกล้ๆ
ၶၺေဝ်	คะเด	ฉิ่ง ฉาบเล็กๆ
ၶၺႆသႆ	คะดอยซอย	เดือนเก้า
ၶၺေႃ	คะด๊ก	ปลาปักเป้า
ၶၺေႃင်	คะโดง	มะเขือ
ၶၺေႃင်ၵၢၼ်	คะโดงเก๊าะ	คอหอย

ခၡောင်ကရပ်	คะโดงกะรบ	มะเขือเปราะ
ခၡောင်ကဝေက်	คะโดงกะว้อด	มะเขือเทศ
ခၡောင်ကာယ	คะโดงกายะ	ทรมานร่างกาย เหนื่อยเปล่า
ခၡောင်စံင်	คะโดงจอง	มะเขือยาว มะเขือเผา
ခၡောင်တာ	คะโดงตา	มะเขือจาน
ခၡောင်မတ်	คะโดงม่ด	ลูกนัยน์ตา
ခၡောင်မတ်စာင်	คะโดงม่ดจาน	มะเขือพวง
ခၡောင်အး	คะโดงอะห์	มะเขือขื่น มะแว้ง
ခၡောတ်	คะด๊ด	ย่อ ทำให้เล็กลง
ခၡောပ်	คะด๊บ	หุบ
ခၡောပ်သ္ၚောင်	คะด๊บเฮนียง	หุบปีก
ခၞ	คะดาว	พิการ
ခၞံက်	คะด๊อก	เคาะ ท่องหนังสือ
ခၞံက်လိက်	คะด๊อกเลิด	ท่องหนังสือ
ခၞံင်ဟုံဍာ်	คะดองฮุมดั๊จ	ผ้าขาวม้า ผ้าผลัดอาบน้ำ
ခၞိုန်	คะดอน	ทำให้อ่อนลง รา
ခၞိုန်ပ္ငတ်	คะดอนปะมด	ราไฟ
ခၞိုဟ်	คะเคาะห์	กรอง เกรอะ
ခၞိုဟ်ဍာ်	คะเคาะห์ดั๊จ	กรองน้ำ
ခဏ	คะณะ	ขณะ พิณ ว่านน้ำ ผิวไม้
ခဏဂှ်	คะณะโก้ะห์	ขณะนั้น
ခဏဏအ်	คะณะเน้าะ	ขณะนี้
ခဏဒုန်	คะณะตุ้น	ผิวไม้ไผ่
ခဏဟ်	คะโนะห์	หยด
ခဏာ	คะณา	คั่ว ผัด
ခဏဲ	คะณาย	ต้นข่อย
ခဏဲဍုင်	คะณายเดิง	มะรุม
ခဏောဝ်	คะเณ	ผักต่างๆ
ခဏောဲ	คะณัว	ปี่
ခတမုက်	คะตะเมิก	ต่อหน้า
ခတ်	ค้อด	เบี้ย

ခတ်ဍုန်	ค้อดดอน	ขาดแคลน อัตคัดขัดสน
ခတက်	คะตัก	หกคะเมน
ခတက်သျုန်	คะตักซะลุน	หกคะเมนตีลังกา
ခတင်	คะตัง	หน้าต่าง
ခတတ်	คะต๊อด	แย้
ခတ္တိယ	ค้อดต๊อยยะ	ขัตติยะ พระเจ้าแผ่นดิน
ခတန်	คะต๊อน	ต้นตำแย ตัวร่าน(หนอนผีเสื้อ)
ခတပ်	คะต๊อบ	ตั๊กแตน
ခတပ်ပက်ဗာတ်	คะต๊อบปั๊กป้าด	ตั๊กแตนตำข้าว
ခတဝ်	คะตอ	สั่น
ခတဝ်ဍုဝ်	คะตอดั๊จ	น้ำมันใส่แผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก
ခတဝ်သမြပ်	คะตอซอมร้อบ	สั่นเทา
ခတဟ် ခတှ်	คะเตาะห์	หนี้
ခတာ	คะตา	ก้น ล่าง
ခတာဖိုင်	คะตาจ้าง	ฝ่าเท้า
ခတာတဲ	คะตาตอย	ฝ่ามือ
ခတာထွဲာ	คะตาทะมาย	ก้นหม้อ ขอดหม้อ
ခတာအဝိက်	คะตาอะเวิ็ด	ใต้อเวจี
ခတာဝီ	คะตาบี	ก้นแมน้ำ
ခတံာ	คะตำ	ปู
ခတိတ် ပတိတ်	คะติด ปะติด	เอาออก
ခတီ	คะแตม	จำ
ခတုပ်	คะตู๊บ	เปรียบ เทียบ ล้อเลียน
ခတုပ်ဗက်	คะตู๊บเปี๊ยก	พูดล้อเลียน
ခတုံ	คะตุม	ตก หลน
ခတူ	คะเฒา	แสบ
ခတေက်	คะเตี๊ยก	ฆอนไม้
ခတေက်	คะต๊อด	เลื่อย
ခတေက်ကုတ်	คะต๊อดกุด	เลื่อยตัด
ခတေက်စက်	คะต๊อดจัก	เลื่อยยนต์
ခတေက်ဆု	คะต๊อดชุ	เลื่อยไม้

ခတေက်ဖို	คะต๊อดเจ้อ	เลื่อยอก
ခတေင်	คะตอน	แม่สื่อแม่ชัก
ခတေဝ်	คะเต	เข่น
ခတေဝ်ၜုန်	คะเตบุน	เข่นมีด
ခတေဟ် ခတေႃ်	คะแตะห์	แผ่น
ခတေဟ်ဆု	คะแตะห์ชุ	แผ่นกระดาน
ခတေဟ်တိ	คะแตะห์ต๊อย	แผ่นดิน
ခတဲ	คะตั๋ว	ผลไม้อ่อน
ခတို်	คะตอ	กระดาน
ခတို်ဂွန်	คะตอเกี๋ยะน่น	กระดานชนวน
ခတို်ၜါထပ်	คะตอบาท้อบ	กระดานเลียบ
ခတောတ်	คะต๊ด	สืบเสาะ สืบสาวราวเรื่อง
ခတောတ်သွာန်	คะต๊ดฮมาน	ปะเหลาะถาม เลียบเคียงถาม
ခတောဝ်ဝဲ	คะโตวั่ว	จองเวร
ခတိုက်	คะตั๊ก	พวง
ခတိုက်ကွိုက်	คะตั๊กเกลิ๊ด	โรคลมบ้าหมู
ခတိုပ်	คะตั๊บ	เปลือก ทัน
ခတိုပ်ကျာ်	คะตั๊บกยั๊จ	ทันพระพุทธศาสนา
ခတိုပ်ဆု	คะตับชุ	เปลือกไม้
ခတိုပ်ဂွံဆို	คะตับเก้อะเชอ	ทันได้เห็น
ခတိုပ်တာ	คะตับตา	ผมโก๊ะ ผมแกละ
ခတိုပ်ပယီု	คะตับปะเยิ่ม	ทันได้เห็นลมหายใจครั้งสุดท้าย
ခတိုပ်ဖြာတ်	คะตับปร๊าด	กาบกล้วย
ခတိုပ်ဗိ	คะตับปี้	ตับเต่า (พืชน้ำกินได้)
ခတိုပ်မတ်	คะตับมด	เปลือกตา
ခတိုဟ်	คะเตาะห์	ระเบิด หลุมโจน
ခတး	คะต๊ะห์	พลิก กลับ
ခတးကလေင်	คะตะห์กะเลียง	หันกลับ
ခတးကွိုပ်ကလေင်သို	คะตะห์ดับ-กะเลียงฮ้อย	หันหัวกลับบ้าน

ခတးကျိုပ်ခတးသှော်င	คะตะห์ดับคะ-ตะห์เฮนี	กลับหัวกลับท้าย
ခတးခတေင်စ	คะตะห์คะตอนเจี๊ยะ	หากินทางพลิกแพลง ซื้อมาขายไป
ခတးဇကု	คะตะห์เจี๊ยะเก๊า	พลิกตัว
ခတးတမ်ကွောတ်	คะตะห์ตอมกะนด	กลับหัวกลับหาง
ခတးတိ	คะตะห์ต๊อย	พลิกแผ่นดิน
ခတးအရေဝ်	คะตะห์อะเร่	กลับคำ
ခတးအာခတးကျင်	คะตะห์อาคะ-ตะห์เกลิง	กลับไปกลับมา ไม่อยู่กับร่องกับรอย
ခဒင်ပ္စး	คะเตี๋ยงปนะห์	หัวไหล่
ခဒန်	คะต้น	สะพาน
ခဒန်ကၠုံဇိ	คะต้นเกลาะบี	สะพานข้ามแม่น้ำ
ခဒန်ဆု	คะต้นชุ	สะพานไม้
ခဒောမ်	คโต้ม	ห้องภายในตัวเรือน
ခဒ္	คะโต้ะห์	ทว่า ติด ก่อ เชื่อไว้
ခဒ်ကျင်မွဲစွံ	คะโต้ะห์เกลิง-มั่วเจ๊าะ	ไหนๆมาด้วยกัน
ခဒ်ဂှ်	คะโต้ะห์โก๊ะห์	ทว่า แต่ว่า คิดว่า ตีต่าง ต่างว่า สมมุติว่า
ခဒ်စ	คะโต้ะห์เจี๊ยะ	ซื้อเชื่อกิน
ခဒ်ဏောင်	คะโต้ะห์นง	ทว่าหรอก
ခဒ်ပ္ဒတ်	คะโต้ะห์ปะมด	ติดไฟ ก่อไฟ
ခဒ်ဟိ	คะโต้ะห์ฮ่ำ	แค่พูดให้ฟังเฉยๆ
ခဒိုပ်	คะเต้อะห์	ทาย ทำนาย
ခဒအ်	คะโต้ะ	ปลี จั่น ฝัก
ခဒအ်တာ	คะโต้ะตา	จั่นตาล
ခဒအ်ဗြာတ်	คะโต้ะปร้าด	หัวปลี ปลีน่อง ปลียอดเจดีย์
ခဒအ်မခဒအ်	คะโต้ะเมียะคะโต้ะ	ฝักข้าวโพด
ခဒေဟ်	คะเต้ะห์	เชื่อง
ခဒိုပ်	คะเตอะห์	ทาย ทำนาย ถามคำถาม

ခဒေံ	คะเต้ะ	แมลงสาบ
ခန	คะเนี่ยะ	เสนียด อัปมงคล
ခန်	คอน	ขันธ์ กัณฑ์
ခနက်	คะนัก	ตำ กระแทก
ခန္တိ	คอนตอย	ขันติ อดทน
ခန္ဓ	คอนเที่ยะ	ขันธ์ ร่างกาย
ခန္ဓမသုန်	คอนเที่ยะเมี่ยะซุน	ขันธ์ห้า
ခနန်	คะนน	เบ็ด
ခနပ် ဒနပ်	คะน่บ เตี้ยะน่บ	รองเท้า
ခနပ်ချေဟ်	คะน่บแขยี๊ะห์	เกือกม้า
ခနမ် ခွံ	คะนอม	สร้าง ขนมจีน
ခန်လွာ	คอนเลี่ยะวา	อาณาเขต อาณาจักร์
ခနာ	คะนา (ฮนา)	คั่ว
ခနာင်	คะนาน	ผักเสี้ยน
ခနာင်ဂြိုပ်	คะนานเกริ้บ	ผักเสี้ยนผี
ခနာတ်	คะนัด	สับปะรด
ခနာတ်ဓင်	คะนัดบัง	ชะเอม
ခနိက်	คะเนิ้ด	รำข้าว
ခနိက်တိ	คะเนิ้ดต๊อย	ฝุ่นละออง
ခနိင်	คะเนิน	ร่ม เงา
ခနိင်ဆု	คะเนินชุ	ร่มไม้ เงาไม้
ခနီ	คะนี่	ตะแบก เสลา อินทนิน
ခနုက်	คะเนิ้ก	โปกเปก โปง กระดึง
ခနုင်	คะเนิง	กระดิ่ง
ခနေက်	คะเนี้ยก	สด
ဖျုန်ခနေက်	พยุนคะเนี้ยก	เนื้อสด
မရေက်ခနေက်	เมี่ยะรอดคะเนี้ยก	พริกสด
ခနေင်	คะเนียง	กังวาน
ခနေတ်	คะเน่ด	คะเน็ด
ခနေမ်	คะเนม	เล็บ

ခနေမ်တဲ	คะเนมตอย	เล็บมือ
ခနေမ်စုန်	คะเนมบุน	ปลอกด้ามมีด
ခနေဟ်	คะแนะห์	นิ่ว
ခနေအ်ဓံင်	คะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ခွော်	คะนก	เปลือก
ခွော်ဆု	คะนกชุ	เปลือกไม้ สีเสียด
ခနောတ်	คะนด	เรียว คอด หลิม
ခနောဝ်	คะโน	ศักดิ์ ลำดับญาติ
ခနောဝ်ကော- ခနောဝ်ဒေံ	คะโนเกาคะโนเตะ	ศักดิ์เป็นพี่เป็นน้อง
ခနောဝ်ဒတောဝ်	คะโนเตี๋ยะโต	ญาติพี่น้อง
ခန်	คะนาว	ปนกัน
ခပပ်	คะป๊อบ	ตะกละ จะกละ
ခပပ်သြော်	คะป๊อบเซาะ	รายข้าว
ခပဝ်	คะปอ	ครุฑ อ้อม วก
ခပါ	คะปา	ตาฝ้าตามัว
ခပါတ္ၚဲ	คะปาฮัว	ตะวันแยงตา
ခပၢ်	คะปั๊ด	แหวก แหก
ခပၢ်ဂြိုပ်ခပၢ်ဂွိင်	คะปั๊ดเกริ้บคะปั๊ดเกนิ้น	บุกป่าฝ่าดง
ခပၢ်ဂိုဟ်	คะปั๊ดโวะห์	แหกพรรษา
ခပီထဝ်	คะปอยทอ	ฟักทอง
ခပီသြန်	คะปอยซอน	ฟัก
ခပီသြော်	คะปอยเซาะ	แฟง
ခပုင်	คะเปิง	ต้นทองกวาว
ခပူ	คะเปา	เจาะ สว่าน บิดหล่า โฉเฉ
ခပေက်	คะป๊อด	เหลวเละ นุ่มนิ่ม
ခပေင်	คะเปียง	ต้นทองหลาง
ခပေဝ်	คะเป	ฝาขัดแตะที่สานด้วยต้นอ้อ
ခပေါ်	คะปั๊ว	รัง
ခပေါ်ဂစေံ	คะปั๊วเกี้ยะเจม	รังนก

ခပု်	คะปอ	ปูน แตร
ခပု်စဇ္ဇု	คะปอเจี๊ยะเจี้ยะปลุ้	ปูนแดง
ခပု်ထက်ှ	คะปอทะเกาะห์	ปูนขาว
ခပု်ဗု	คะปอปุ้	ซีเมนต์ขาว
ခပိုတ်	คะป๊อด	สมุดเล่ม
ခပုဳ	คะโปย	สามเณร
ခပြု	คะเปรา	มะตาด
ခဗ	คะเปี๊ยะ	พบ
ခဗဒး	คะเปี๊ยะเตี๊ยะห์	พบเข้า
ခဗရဲ	คะเปี๊ยะรั่ว	พบเพื่อน
ခဗာင်	คะป้าน	กระทงสำหรับเสียกบาล
ခဗိ	คะปี้	นิ่ม ลื่น (สัตว์) ตระหนี่
ခဗိခဗေန်	คะปี้คะเป้น	ตระหนี่ถี่เหนียว
ခဗုင်	คะเปิ้ง	ขมุกขมัว สลัว
ခဗေက်	คะเปี้ยก	รีบ
ခဗေက်အာ-	คะเปี้ยกอาคะเปี้ยก-	รีบไปรีบมา
ခဗေက်ကျုင်	เกลิง	
ခဗေင်	คะเปี้ยง	บาตรพระ
ခဗိုက်	คะปั้ก	ฝุ่น ละอองกาบไผ่
ခဗိုက်ဒုန်	คะปั้ก	ละอองกาบไผ่
ခဗိုက်သှု	คะปั้กเฮ่า	ละอองข้าว
ခဗိုင်	คะปั้ง	ตัดโค่นต้นไม้
ခဗိုန်	คะเปิ้น	กลอง ทำให้แน่นหนา
ခဗိုန်မည်	คะเปิ้นม่น	ตะโพนมอญ
ခဗး	คะเปี๊ยะห์	ตบตี
ခမ	คะมะ	ของขวัญ
ခမ်	คอม	รับโดยเอามือประกบกัน
ခမက်	คะมัก	ผักกระเฉด
ခမက်	คะมัก	งับ ไล่งับ
ခမက်ကျာ	คะมักกยา	งับลม ตาย
ခမက်ဒု်	คะมักเต๋อ	ไมยราบ

ခမင်	คะมัง	ขากรรไกร
ခမင်ကွိုက်	คะมังเกลิด	คางทูม
ခမင်လ္ဂိုဟ်	คะมังเลี่ยะเง่อะห์	ขากรรไกรแข็ง
ခမင်ဍုဲ	คะเมี่ยงดั๊จ	รุ้ง รุ้งกินน้ำ
ခမတ်	คะมด	มด แพงพวย ปั้นให้เป็นก้อน
ခမာ	คะเมี่ย	คลาน ป้อน พม่า
ခမာတှ်	คะเมี่ยเต๊าะห์	ป้อนนม
ခမ်	คะมัด	กระทือ
ခမာတ်	คะมาด	ช่างตีโลหะ
ခမာတ်ထဝ်	คะมาดทอ	ช่างทอง
ခမာတ်ပသဲ	คะมาดปะซอย	ช่างตีเหล็ก
ခမာန်	คะม่าน	ลูกเขย
ခမ်ာ	คะมาย	ไข่ หม้อ
ခမ်ာကရောန်	คะมายกะรน	ไข่ลาน หม้อร้าว
ခမ်ာက	คะมายกะ	ไข่ปลา
ခမ်ာစာင်	คะมายจาน	ไข่ไก่
ခမ်ာစဲ	คะมายจ๋อย	ไข่เหา
ခမ်ာဍုဲ	คะมายดั๊จ	ถุงน้ำคร่ำ
ခမ်ာဍုဲကွင်	คะมายดั๊จกนัง	หม้อนึ่ง
ခမ်ာဍုဲထကား	คะมายดั๊จทะกะห์	ถุงน้ำคร่ำแตก
ခမ်ာဍိုင်	คะมายดัง	ไข่เน่า
ခမ်ာတဲ	คะมายตอย	กระโถน
ခမ်ာဖရံက်	คะมายพะร้อก	หม้อหลนปลาร้า
ခမ်ာပုင်	คะมายเปิง	หม้อข้าว
ခမ်ာရုဲ	คะมายรุ้ย	ไข่แมลงวัน
ခမ်ာသွဲ	คะมายฮลอย	หม้อทองเหลือง
ခမ်ာသွ	คะมายฟะ	หม้อแกง
ခမ်ာစိုပ်	คะมายบับ	ไข่หงส์
ခမိင်	คะเมิน	โพก
ခမိင်ကၠိုပ်	คะเมินดับ	โพกหัว

ခမိတ်	คะมิ่ด	ยุง
ခမိပ်	คะแม้บ	คาง
ခမိံ	คะมอย	พระสงฆ์
ခမုက်	คะเมิ้ก	ตำ กระทุ้ง
ခမုက်ဇဵု	คะเมิ้กเจี้ยะปลุ้	ตำหมาก
ခမုက်ပွာင်	คะเมิ้กปะงัน	ตำข้าวเม่า
ခမုင်	คะเมิง	คล้าย
ခမုင်	คะเมิ่ง	คัดเค้า สูบลมสำหรับช่าง
ခမုင်ဃန်	คะเมิงย่น	หูก กี่ สำหรับทอผ้า
ခမူ	คะเมา	กลิ่น อาย
ခမူခအိံ	คะเมาคะอิ่ม	กลิ่นคาว กลิ่นสาบ
ခမူခအေတ်	คะเมาคะเอ๊ด	กลิ่นหืน
ခမူခအေဟ်	คะเมาคะแอะห์	เหม็นเขียว
ခမူဇကု	คะเมาเจี้ยะเก๊า	กลิ่นตัว
ခမူဖွ	คะเมาเฟี่ยะ	กลิ่นศพ
ခမူဆိံ	คะเมาชิม	กลิ่นคาวเลือด
ခမူဍုင်	คะเมาเดิง	กลิ่นเค็ม
ခမူတွဲ	คะเมาฮัว	ไอแดด
ခမူပသ	คะเมาปะซะ	เหม็นเน่า
ခမူဖျး	คะเมาพยะห์	กลิ่นเปรี้ยว
ခမူဖြိ	คะเมาปรั้ว	ไอฝน
ခမူမောဝ်	คะเมาโม่	กลิ่นหอม
ခမူအဲအောင်	คะเมาอุยเอียง	กลิ่นสาบสาง
ခမူအဟ်	คะเมาออห์	กลิ่นเหม็นอับ
ခမူအိက်ဃက်	คะเมาเอิ๊ดเยี่ยก	กลิ่นควันไฟ
ခမူဟိံ	คะเมาฮอย	กลิ่นเหม็นไหม้
ခမေင်	คะเมี่ยง	ขื่อ
ခမောင်	คะโมง	ร่อง ร่องพื้น มะกอกน้ำ
ခမောတ်	คะมด	แพงพวย ปั้นเป็นก้อน
ခမောန်	คะโมน	ริม ขอบ
ခမောန်ဂွံင်	คะโมนโกล้ง	ริมทาง ขอบทาง ไหล่ทาง
ခမောန်ပါင်	คะโมนปาน	ริมฝีปาก

ခမောမ် ခမ်ႉ	คะโมม	ตูม กระพุ่มมือ อมยิ้ม
ခမောမ်တဲ	คะโมมตอย	กระพุ่มมือไหว้
အီခမောမ်	อิมคะโมม	อมยิ้ม
ခမောဝ်	คะโม	น้ำมูก
ခမောဝ်	คะโม่	สมอไทย
ခမ်	คะมาว	จะงอยปาก
ခမ်က်	คะมก	หมวก ร่ม
ခမ်က်ကျိုပ်	คะมกดับ	งอบ
ခမ်က်ကြုက်	คะมกเกริก	ร่มกระดาษ
ခမ်က်ခမေက်	คะมอกคะแมก	มอมแมม ม่อลอกม่อแลก
ခမ်က်ဆာ	คะมกชา	หมวกสานด้วยตอกไม้ไผ่
ခမ်က်စွံ	คะมกฮนำ	หมวกหนัง
ခယျာ	คะยา	น้ำปัสสาวะ
ခယိ	คะยี่	ใส่ ทา (ใช้สำหรับผม)
ခယိကွှင်	คะยี่กลอน	ใส่น้ำมันใส่ผม
ခယောမ်	คะย่ม	สลัว โพล้เพล้
ခယိုင်	คะย่าง	เสา
ခယိုင်ယာ	คะย่างเยี่ย	เสากระโดง
ခယိုင်သို	คะย่างฮ้อย	เสาเรือน
ခယိုင်ဇွှောဝ်	คะย่างโฮน่	เสาธง เสาหงส์
ခရတိ	คะระต๊อย	แรกนา
ခရ	คะเรี่ยะ	อ่างดิน กาก
ခရသတ်ဖြ	คะเรี่ยะซอดเปรี้ย	กากมะพร้าว
ခရ သရ	คะระ ซะระ	แผล
ခရက်	คะเรียก	รีบ เร่ง
ခရက်အာခ - ရက်ကျင်	คะเรียกอาคะ - เรียกเกลิง	รีบไปรีบมา
ခရက်	คะรัก	ขีด เขียน

ခရက်ပွတ်	คะรักปะมด	ไม้ขีดไฟ
ခရဟ်	คะรอห์	ฆราวาส คฤหัสถ์
ခရာ	คะเรี่ย	มะไฟ
ခရာ	คะรา	ถ่าง ระยะห่าง
ခရာဇိုင်	คะราจ้าง	ถ่างขา
ခရာင်	คะร่าน	โคลงไปโคลงมา
ခရာပ်	คะรับ	นกพิราบ
ခရိ	คะริ่	สี ก. ชัก
ခရိကြဝ်	คะริ่โกร้	สีซอ ชักซอ
ခရိက်ခရာ	คะเริ้ดคะรา	อัฏฐบริขาร
ခရိင်	คะเริน	เว้นระยะ
ခရိတ်	คะรีด	รูด เกือบ เฉียด
ခရိတ်အာ	คะรีดอา	เกือบไป จวน
ခရိတ်တဝ်မုဲ	คะรีดตอมุ่ย	เกือบไป จวนไป เกือบแล้ว จวนแล้ว
ခရိပ်	คะริบ คะแร้บ	กระพริบ
ခရိပ်မတ်	คะแร้บม่ด	กระพริบตา
ခရီ	คะรี่	โปรย
ခရုင်	คะเริง	สำโรง (ต้นไม้)
ခရုင်	คะเริ่ง	หวดนึ่งข้างเหนียว
ခရဲခရ်	คะรุ่ยคะเรี่ย	สุรุ่ยสุร่าย
ခရေက်	คะเรียก	รีบเร่ง
ခရေင်	คะรอน	ทำให้สูญ ผลาญ
ခရေင်ဂကူ	คะรอนเกี้ยะเกา	ล้างผลาญตระกูล
ခရေင်သြန်	คะรอนซอน	ผลาญเงินโดยใช่เหตุ
ခရေင်ခရဲ	คะรอนคะเรีย	ขยะแขยง สยิวสยอง จักเดียม
ခရေင်	คะเรียง	เปล
ခရေင်ဇါ	คะเรียงเจี้ย	เปลญวน
ခရေတ်	คะเรด	เร่เข้าใกล้
ခရေဝ်	คะเร	ทำให้หายหนี้
ခရေဝ်	คะแร	เสียงแปร่ง

ခရေပ်ႉ	คะเร่ห์	โซ่
ခရဲ	คะเรีย	กระพรวน
ခရော်	คะรก	ถ้วย
ခရော်	คะร่ก	นอนกรน กก ปรือ กระจุด
ခရောတ်	คะรด	สูดเข้าไป นัด
ခရောတ်ခှောဝ်	คะรดคะโม	สูดขี้มูก
ခရောတ်နုပ်ႉ	คะรดนุ่ห์	นัดยานัตถุ์
ခရောမ်	คะร่ม	ทำให้ล่ม
ခရောမ်ဂျုင်	คะร่มเกลิ้ง	ล่มเรือ
ခရောပ်ႉ	คะโร่ห์	เดือย
ခရောပ်ႉစာင်	คะโระห์จาน	เดือยไก่
ခရ်ုကအ်	คะราวเก๊าะ	ระคายคอ
ခရ်ုဇကု	คะเรี่ยเจี๋ยะเก๊า	ขนลุกขนพอง ขยะแขยง
ခရုံက် ဖရုံက်	คะร้อก พะร้อก	ปลาร้า
ခရုံက်ခမင်	คะร้อกคะเมี่ยง	กะปิ
ခရုံင်	คะร่ง	ครีบ กระโดง หมึงทึง
ခရုံင်က	คะร่งกะ	ครีบปลา กระโดงปลา
ခရုံင်ခရ်ု	คะรองคะราว	ยังไม่ประสีประสา อยู่ไม่สุข
ခရုး	คะเรี่ยะห์	หวี คราด
ခရုးဂြုးတိ	คะเรี่ยะห์เกรี้ยะห์ต๊อย	คราดสำหรับคราดดิน
ခရိုက်	คะราก	สั่น เขย่า
ခရိုက်ကျိုပ်	คะรากคับ	สั่นหัว
ခရိုင်	คะรัง	คอก เล้า กรงขัง
ခရိုင်ဂွ်	คะรังเกลี้ย	คอกวัว
ခရိုင်စာင်	คะรังจาน	เล้าไก่
ခရိုင်သံင်သာ	คะรังซองซา	โอฆสงสาร การเวียนเกิดเวียนตาย
ခရီ	คะรำ	โคลน เลน
ခရ်ီ	คะรอ	ไขข้อ
ခရိုပ်ႉ	คะเราะห์	พัง
ခရိုပ်ႉ	คะเร่อะห์	ผลัก ดัน เสือก
ခရိုပ်ႉ	คะเร่อะห์	สัดทา สำหรับดันหรือโกย

ၶရိဢ်ႈ	คะเร่อะ	ไม้ชำระ ไม้เช็ดก้น
ၶလ့	คะละ	รองล่าง รองซ้อน
ၶလ	คะเลี่ยะ	หนาม โจร
ၶလၵွၼ်	คะเลี่ยะกม้าด	หนามเกี่ยว
ၶလၸ	คะเลี่ยะเจี๊ยะ	ปล้นเขากิน
ဒႃးၶလ	เตี๊ยะห์คะเลี่ยะ	ถูกหนาม โดนปล้น
ၶလဝ်	คะโล่	สวม ใส่
ၶလဝ်ၶမ်ႈၵ်	คะโล่คะมก	สวมหมวก
ၶလဝ်ၵျိုင်	คะโล่ดั่ง	กางร่ม ทรงกลด
ၶလဢ်ႈ	คะโล่ะ	ปะผุ
ၶလႃ	คะเลี่ย	บอก เล่า
ၶလၢ်	คะลัด	กระโดด
ၶလႃၸ	คะเลี่ยเจี๊ยะ	บอกให้รู้ เล่าให้ฟัง
ၶလႃတ်	คะลัด	เลี่ยน เตียน
ၶလႃတ်တၵေတ်	คะลัดตะเก๊ด	เกลี้ยงตูด หมดตัว
ၶလႃတ်တေဝ်	คะลัดเต	เตียนโล่ง
ၶလႃၼ်	คะลาน	แสบ
ၶလႃၼ်မုၵ်	คะลานเมิก	แสบหน้า
ၶလႃံ	คะลำ	ข้าวหลาม
ၶလိင်ၵေႃၼ်	คะเลินโกน	กกลูกให้หลับ
ၶလိၼ်	คะลิน	เป็นเมือก
ၶလိၼ်မတ်	คะลินม่ด	ลานตา
ၶလု	คะเล้า	ล้างทำความสะอาดโดยวิธีเขย่ากับน้ำ พูดจากวน
ၶလူ	คะลู่	เสือก ยื่น
ၶလူၹိုင်	คะลู่จ้าง	เสือกเท้า ยื่นเท้า
ၶလေံ	คะเล่ะ	ขอยืม ทำให้สั้น
ၶလဲ	คะลอย	ขยาย
ၶလဲတိ	คะลอยต๊อย	ขยายที่ดิน
ၶလဲပတိတ်	คะลอยปะตั๊ด	ขยายออก

ခလဲရမျာင်	คะลอยร่มซาน	ขยายเสียง
ခလောင်	คะโลง	รัก หลง
ခလောင်ခပဝ်	คะโลงคะปอ	เที่ยวติดสาวๆ เที่ยวติดผู้หญิง
ခလောင်ဝုတ်	คะโลงวุ่ด	รักสาว ติดสาว
ခလောတ်	คะลด	ถอด หลุด ปลดออก
ခလောတ်တဲ	คะลดตอย	หลุดมือ หมดมือ
ခလောတ်ဒနုပ်	คะลดเตี้ยะน่บ	ถอดรองเท้า
ခလောမ်	คะล่ม	ข้าวต้มผัด เป็นผื่น
ခလောမ်မ	คะล่มเมี่ยะ	ข้าวต้มลูกโยน
ခလော်	คะลั่ว	กุ่ม
ခလော်ဒို	คะลั่วเต้อ	กุ่มบก
ခလ်	คะลาว	คลุก เคล้า
ခလ်စို	คะลาวเบอ	เคล้าเกลือ
ခလံက်	คะล้อก	ต่ำ ลุ่ม เป็นหลุม โบ๋ ลึกลงไป
တိခလံက်	ต๊อยคะล้อก	ที่ต่ำ ดินลุ่ม
မတ်ခလံက်	ม่ดคะล้อก	ตาโบ๋
ခလံက်ဂနက်	คะล้อกเกี้ยะเนี่ยก	เป็นหลุมเป็นบ่อ ลุ่มๆดอนๆ
ခလး	คะละห์	ว่าง สละ ถ่าย
ခလးကလောန်	คะละห์กะลน	ว่างงาน ไม่มีงาน
ခလးကစ	คะละห์กะบะ	ถ่ายสำรับ
ခလးဂြပ်	คะละห์กร้บ	สละของ
ခလးပဃို	คะละห์ปะเยิ่ม	สละชีวิต
ခလိုက်	คะลัก	ถก ถลก สลัด
ခလိုက်	คะลัก	สวม ใส่
ခလိုက်ကအ်	คะลักเก๊าะ	สวมคอ
ခလိုက်ဂွိန်	คะลักกนิ้น	สวมผ้าถุง
ခလိုက်ထကဝ်	คะลักทะกอ	สลัดเสื่อ
ခလိုင်	คะลัง	ถลำ ตกร่อง พลัด
ခလိုင်ထမောင်	คะลังทะมง	ตกร่องพื้น
ခလိုင်လုပ်အာ	คะลังลูบอา	พลัดหลงเข้าไป

ခလိုင်အာ	คะลังอา	เกินไป ถลำไป
ခလို	คะเลอ	คะนอง ทะลึ่ง
ခလိ	คะเลิ่ม	เหี้ย คลุมผ้า
ခလိမတ်ဗြဲ	คะเลิ่มม่ดปรั้ว	เมฆคลุ้ม ครึ้มฝน
ခလိုဟ်	คะเลาะห์	บ๊อง บ๊าๆบอๆ ไม่เต็มเต็ง
ခဝ	คะเวียะ	บาป มีโทษ
ဒးခဝ	เตี้ยะห์คะเวียะ	เป็นบาป
ခဝက်	คะวัก	สำหรับ
ခဝါ	คะเวี้ย	กำหนด
ဂွံခဝါ	เก๋อะคะเวี้ย	ได้กำหนด ได้เวลา ใช้ได้แล้ว กำลังดี
အိုတ်ခဝါ	อ๊อดคะเวี้ย	เกินกำหนด เกินเวลา หมดอายุ ใช้ไม่ได้
ခဝါတ် ခွါတ်	คะวัด	กระต่ายจีน กระต่ายขูดมะพร้าว
ခွါတ်သတ်ဗြဲ	ควัดซอดเปรี้ย	ขูดมะพร้าว
ခဝါန်	คะว่าน	ยาพอก
ခဝါန်ဗာန်ကျိုပ်	คะว่านปั้นดับ	ยาพอกศรีษะ ยาปิดกระหม่อม
ခဝ်ါ	คะว่าย	ขณะ กำลัง
ခဝ်ါဏအ်	คะว่ายเน้าะ	ขณะนี้ กำลังนี้
ခဝ်ါဒှ်	คะว่ายโต้ะห์	กำลังเป็น
ခဝုတ်	คะวุ่ด	โม่
ခဝုဲ	คะวุ่ย	แกว่ง ไกว
ခဝုဲခရေင်	คะวุ่ยคะเรียง	ไกวเปล
ခဝုဲတဲ	คะวุ่ยตอย	ไกวมือ
ခဝေင်	คะเวียง	เหวี่ยง
ခဝေါ	คะวัว	บวบ
ခဝး	คะเวี่ยะห์	เอื้องนา พืชแกงกินได้
ခဝိုက်	คะวาก	โบก สบัด
ခဝိုက်ယာတ်	คะวากยาด	โบกผ้า สบัดผ้า
ခဝိုဟ်	คะเว่อะห์	ขุย
ခဝိုဟ်ကွိ	คะเว่อะห์กน๊อย	ขุยหนู
ခွး	ควะห์	เกือบ จวน

ခွးချိုတ်	ควะห์ย็อด	เกือบตาย จวนตาย
ခွးဒှ်ဟိုတ်	ควะห์โต้ะห์ฮอด	เกือบได้เรื่อง เกือบเกิดเหตุ
ခွးအာ	ควะห์อา	เกือบไป
ခၜ	คะบะ	เทินบนฝ่ามือ ยกโดยฝ่ามือประคอง
ခၜဗဇ	คะบะเปี๊ยะเจี้ย	ทูนถวาย ประคองขึ้นบูชา
ခၜလဘာ်	คะบะเลี่ยะพาด	ประคับประคอง อุ้มชู
ခၜက်	คะบัก	พาด ห้อย
ခၜက်ပွး	คะบักปนะห์	พาดบ่า
ခၜက်ယာတ်	คะบักยาด	เอาผ้าพาดบ่า
ခၜင်	คะบัง	ยก
ခၜင်ပတိုန်	คะบังะตอน	ยกขึ้น
ခၜတ်	คะบ๊อด	ขนาด สัดส่วน
ခၜတ်ဂွ်	คะบ๊อดเกนี้ย	ระบายท้อง
ခၜမ်	คะบอม	อม
ခၜမ်ဆီ	คะบอมชิม	หมาด แห้งไม่สนิท
ခၜမ်ဍ်	คะบอมดั๊จ	อมน้ำ
ခၜမ်အရေဝ်	คะบอมอะเร่	อมคำพูด อมความ
ခၜိပ်	คะบิ๊บ	หุบ
ခၜိပ်ပါင်	คะบิ๊บปาน	หุบปาก
ခၜုတ်	คะบุ๊ด	กระเจียว (พืชกินได้)
ခၜေက်	คะบ๊อด	หลับตา
ခၜေတ်	คะเบ๊ด	ดูด
ခၜေတ်တဟ်	คะเบ๊ดเต๊าะห์	ดูดนม
ခၜဲ	คะเบีย	บิด เอี้ยว
ခၜဲမုဟ်ခၜဲပါင်	คะเบียมุ่ห์คะเบียปาน	บุ้ยปาก บุ้ยบ้าย
ခၜေဟ်	คะเบะห์	บิ แกะ แหก
ခၜေံ	คะแบ๊ะ	แพะ ทำให้แบน
ခၜောတ်ပါင်	คะบดปาน	ทำปากจู๋
ခၜောမ်	คะบม	ลักษณะกลมยาว
ခၜောဝ်	คะโบ	รวบ หอบ
ခၜောဝ်သြံ	คะโบเซาะ	หอบข้าว

ခၚ်က်	คะบ๊อก	จอบ เงื่องหงอย
ခၚး	คะบะห์	ชี้ให้เห็น แสดงให้เห็น
ခိုင်ဍုင်	คะบังเดิง	คูเมือง
ခိုတ်	คะบ๊อด	ยาง เหนี่ยว
ခိုတ်ဆု	คะบ๊อดซุ	ยางไม้
ခိုတ်ဇကု	คะบ๊อดเจี้ยะเก๊า	เหนียวตัว
ခိုတ်ပ္ဒာန်	คะบ๊อดปะนัน	ตัง (ทำจากยางไม้)
ခိုပ်ဟ်	คะเบาะห์	ข้าวคั่ว ฟอง ทำให้เย็น
ခိုပ်ဟ်ဇကု	คะเบาะห์เจี้ยะเก๊า	เอาน้ำลูบตัว
ခိုပ်ဟ်ဍာ်	คะเบาะห์ดั๊จ	ฟองน้ำ
ခအ	คะอะ	ติดอ่าง
ခအမ်	คะออม	กลิ่นอับ
ခအဟ်	คะเอาะห์	จาม ลูกสะใภ้
ခအအ်	คะเอ๊าะ	อ้วก อาเจียน
ခအာပ်	คะอับ	หาว
ခအိ	คะอิม	เหม็นคาว
ခအိဟ်	คะอิห์	หือ
အောဂွံခအိဟ်	เอาเก้อะคะอิห์	ไม่ได้หือ หือไม่ขึ้น
ခအီ	คะอี	ครก แตง กรน
ခအီဂစံ	คะอีเกี้ยะเจม	แตงหนู
ခအီတွအ်	คะอีเฮมาะ	แตงไทย
ခအီမံင်	คะอีม่ง	ครกกระเดื่อง
ခအီယာ်သ္ဍု	คะอียาดเฮ้า	ครกตำข้าว
ခအီလင်	คะอีลัง	มะเฟือง
တိက်ခအီ	เติ๊ดคะอี	นอนกรน
ခအုဟ်	คะอุห์	พูน นูน โคก
ခအုဟ်လူ	คะอุห์ลู	บวมเป่ง
ခအုဟ်လော	คะอุห์เล่อว	พูนตก
ခအေင်	คะเอียง	เอียง ตะแคง
ခအေတ်	คะเอ๊ด	กลิ่นหืน ตระหนี่
ခအေဟ်	คะแอะห์	กลิ่นคาว หัวเราะร่วน

ခအဲ	คะเอีย	เหี่ยว เหล่
ခအဲမတ်	คะเอียม่ด	เหล่ตา หยีตา
ခအော	คะเออว คะเอา	โอบส่ง โอบไล่
ခအောပလံင်	คะเออวปะลอง	ไล่ส่ง
ခအောပ်	คะอ๊บ	หุบ
ခအော်	คะเอาะ	ไม้กลอน ไม้ระแนง
ခအ်ပ္ဂါန်	คะอาวปะงาน	รางข้าวเม่า
ခအံင်	คะออง	จุก
ခအံင်စး	คะอองจะห์	ยอกสันหลัง
ခအး	คะอะห์	เกลื้อน ทำความสะอาด
ခအးစိင်	คะอะห์เจิน	เรื้อนกวาง
ခအးသ္ခု	คะอะห์เฮ้า	ฝัดเอาสิ่งเจือปนออกจากข้าวสาร
ခအိုန်	คะออน	เอียน เลี่ยน
ခအိုန်ခရ	คะออนคะเรียะ	ขยะแขยง
ခအိုအ်	คะเออะ	เลอ
ခါ	คา	ขณะ เมื่อ ขอด คราว ผักขม
ခါခဏီ	คาคะนอย	อัปรีย์จัญไร ลามกจกเปรต
ခါဂှ်	คาโก๊ะห์	เมื่อนั้น คราวนั้น
ခါဏအ်	คาเนาะ	ขณะนี้ ครั้งนี้ คราวนี้
ခါထ္ဍာ	คาทะมาย	ขอดหม้อ
ပုင်ခါထ္ဍာ	เปิงคาคะมาย	ข้าวขอดหม้อ
ခါတ္ဂအ်	คาเฮมาะ	ผักขม
ခါဒး	คาเตี๊ยะห์	คราวต้อง
ခါလေ	คาเที่ยะเลี่ยะ	ผักขมหนาม
ခါ်	คัด	ขาก
ခါ်ချပ်	คัดขยือห์	ขากถุย
ခါ်သ္ဂေပ်	คัดแฮละห์	ขากเสลด
ခါတ်	คัด	ถก ถลก
ခါတ်ဂိုက်	คัดเกลิ้ด	นุ่งโจงกระเบน
ခါတ်ဂိုန်	คัดกนิ้น	โจงกระเบนด้วยผ้าถุง
ခါတ်တပုံ	คัดตะเปอ	ถกเขมร
ခါန်ကွက်	คันกะนัก	แต่งตั้ง

ၶါမ္ၼုၺ်	คามะนุย	กะเทย ขันที
ၶါမ်သီ	คามซอย	พ่อตาแม่ยาย พ่อผัวแม่ผัว
ၶၢႆ	คาย	ขูด
ၶၢႆတိ	คายต๊อย	ขูดดิน
ၶၢႆဢိတ	คายอิตะ	ขูดโคตรพ่อมาด่า
ၶၢႆၻုတ်	คายตุ้ด	ขี้ทูด. โรคเรื้อน
ၶိပ်	คิบ	หรอ
ငႅက်ၶိပ်	เงี่ยกคิบ	ฟันหรอ
ၶု	คุ	ค้ำ ยัน
ၶုၵႝင်	คุบอง	คุกเข่า ย่อเข่า
ၶုင်	เคิง	โต๊ะ ม้านั่ง
ၶုင်ဆု	เคิงชุ	โต๊ะไม้
ၶုင်ပသဲ	เคิงปะซอย	โต๊ะเหล็ก ม้าเหล็ก
ၶုင်ဝဝ်	เคิงบอ	เตียงหวาย เก้าอี้หวาย
ၶုတ်ယွႃ	คุดเยี่ยะมุ่	ตั้งชื่อ
ၶူ ၶႆ	เคา คาว	โรคด่าง
ၶေတ်	เคด	เขต เขตแดน สมัย ยุค
ၶေတ်တွႃ	เคดตะวอ	เขตปกครอง อาณาเขต
ၶေတ်လွႃပျႃ်	เคคเลียะมุ่ห์	ยุคนี้ สมัยนี้
ဂတာပ်ၶေတ်	เกี้ยะตับเคด	ทันสมัย ทันยุค สมัยใหม่
ၶေပ်	เคบ	ตัดด้วยกรรไกร ขริบ
ၶေပ်ကြဲ	เคบกราย	กรรไกร
ၶေပ်ယာတ်	เคบยาด	ตัดผ้า
ၶေပ်သော်	เคบซก	ตัดผม
ၶေပ်သွေဝ်	เคบเฮนื	ถือท้าย ถือท้ายเรือ
ၶေဢ်	แคะ	โขยกเขยก กะโผลกกะเผลก
ၶေဢ်ၶုင်	แคะเคิง	วางไม่สนิท เขย่งเก็งกอย
ၶော၈်	เคาเจี้ย	พรมปูพื้น
ၶော်	คก	ถ้วย
ၶော်ဥၥ်ဆာ	คกดั๊จชา	ถ้ายน้ำร้อน ถ้วยน้ำชา
ၶော်မရေက်	คกเมียะรอด	ถ้วยน้ำพริก

ခေၥ်နုပလံင်	คกเนี่ยะปะลอง	เครื่องประกอบเชี่ยนหมาก
ခေၥ်မတ်	คกม่ด	เบ้าตา
ခေၥ်သွ	คกฟะ	ถ้วยแกง
ခဲေ	คัว	ถก ถลก
ခဲေဂွိန်	คัวกนิ้น	ถลกผ้าถุง
ခံက်	ค้อก	แปลง กระทง อัน วัก
ခံက်ကိုဝ်	ค้อกกอ	เรียกให้ ชวนให้
ခံက်ဍာ်	ค้อกดั๊จ	วักน้ำ
ခံက်တဲ	ค้อกตอย	ฟายมือ
ခံက်ပလေဝ်	คอกปะแล	ชวนแลก
ခံက်ဗ္ၜ	ค้อกเฮี่ยะ	อันนา แปลงนา
ခမ် ခံ	คอม	รับด้วยแบสองมือ
ခမ်တဝ်	คอมตอ	ตะกร้ามีด้าม ตะกร้อสอยมะม่วง
ခိုက် အခိုက်	คัก อะคัก	แบบ อย่าง ชนิด วิธี
ခိုက်လှ်	คักลอ	แบบไหน อย่างไหน
ခိုင်	คัง	มั่นคง แข็งแรง
ခိုင်ကျိုက်	คังกลัก	มั่นคง แข็งแรง ถาวร แน่นหนา
ခိုဟ်	คอห์	ดี
ခိုဟ်ဟ်	คอห์คอห์	ดีๆ
ခိုဟ်ကိုရ	คอหก๋าระ	ดีเหมือนกัน ดีอยู่หรอก
ခိုဟ်ကိုလိုကို	คอหกำเลิ่มกำ	ดีบ้างเสียบ้าง ได้ครึ่งเสียครึ่ง
ခိုဟ်ကွေဟ်ရ	คอห์แกว๊ะห์ระ	ดีจริงนะ
ခိုဟ်ကွေဟ်ဟ်	คอห์แกว๊ะห์แกว๊ะห์	ดีจริงๆ
ခိုဟ်ဂွံတိ	คอห์เก๋อะแตม	ดีจะได้รู้ สมน้ำหน้า
ခိုဟ်ဂျိုင်	คอห์กล้าง	ดีมาก
ခိုဟ်ဂျိုင်အာ	คอห์กล้างอา	ดีเกินไป เกินดี
ခိုဟ်စ	คอห์เจี๊ยะ	ได้ดิบได้ดี เจริญก้าวหน้า
ခိုဟ်စချိုတ်	คอห์จะขย็อด	ดีจะตาย
ခိုဟ်ဆ	คอห์ชะ	ดีแต่ ดีแค่
ခိုဟ်ဆစ	คอห์ชะเจี๊ยะ	ดีแต่กิน
ခိုဟ်ဆစဲ	คอห์ชะจาย	ดีแต่แดก

ခိုဟ်ဆဖြု	คอห์ชะปรุ้	ดีแต่พูด
ခိုဟ်ဆဝေင်	คอห์ชะว่อน	ดีแต่เล่น ไม่รู้จักทำมาหากิน
ခိုဟ်ညးထကအ်	คอห์เญี้ยะห์ทะเก๊าะ	ดีกัน กลับคืนดีกัน
ခိုဟ်တိုန်	คอห์ตอน	ดีขึ้น
ခိုဟ်တိုန်ညိ	คอห์ตอนญี้	ดีขึ้นหน่อย ค่อยยังชั่ว กระเตื้องขึ้น
ခိုဟ်တိုန်ရိုဟ်တ္ၚဲ	คอห์ตอนเร่อะห์ฮัว	ดีขึ้นทุกวัน คือเลวลงทุกวันไม่มีอะไรดีขึ้น
ခိုဟ်ဒှ်ဂွံ	คอห์โต้ะห์เก้อะ	ดีเป็นไปได้
ခိုဟ်ပိက်	คอห์เปิ๊ด	เข้าท่า ดีเหมือนกัน พอใช้ได้ ก็ดีนี่
ခိုဟ်ပြု	คอห์ปรอย	ดีประเสริฐ
ခိုဟ်မံင်ရ	คอห์ม่งระ	ดีนะนี่
ခိုဟ်ရ	คอห์ระ	ดีแล้ว ดีละ
ခိုဟ်ယိုန်	คอห์เยิน	ดีกว่า ดีกว่าไม่ได้ ดีกว่าอยู่เปล่าๆ
ခိုဟ်ဟ်မံင်	คอห์คอห์ม่ง	ดีๆหน่อย
ခိုဟ်သွံ	คอห์เซาะ	ดีนี่
ခိုဟ်အောခိုဟ်	คอห์เอาคอห์	ดีไหม ดีหรือไม่ดี ดีหรือเปล่า
ခိုဟ်အောချိုတ်	คอห์เอาขย็อด	ดีไม่ตาย เกือบไปแล้ว
ခိုဟ်ဏွတဲ့ရ	คอห์อิตอยระ	ดีก็แล้วกัน
ခိုအ်	เคอะ	หนุน ค้ำยัน
ခိုအ်ပုင်ပယို်	เคอะเปิงปะเยอ	รับประทานรองท้องก่อนอาหารเช้า
ခ္ဍန်	คะดอน	ย่อ ย่น สังเขป ไข่แดง
ခ္ဍါ	คะดา	ตื่นเขิน เบาความ
ခ္ဍါအရေဝ်	คะดาอะเร่	พูดเอาตัวรอด พูดขอไปที
ခ္ဍောပ်	คะด๊บ	หุบ
ခ္ဍိုက်	คะดัก	ขี่ บรรทุก
ခ္နက်	คะนัก	ตำ กระแทก ถอง
ခ္နာ	คะนา	คั่ว ผัด
ခ္နာင်	คะนาน	ผักเสี้ยน
ခ္နာင်ဂြိုပ်	คะนานเกริ้บ	ผักเสี้ยนผี
ဗိုင်ခ္နာင်	บังคะนาน	ผักเสี้ยนดอง
ခ္နဲ	คะนาย	ข่อย
ခ္နဲဍုင်	คะนายเดิง	มะรุม

ၼိုၵ်း	คะเนิ้ด	รำข้าว
ၼိုၵ်းတိ	คะเนิ้ดต๊อย	ฝุ่นละออง
ၼိူင်	คะเนิน	ร่ม เงา
ၼိူင်ၸေႃ	คะเนินเจี้ยะเก๊า	ในร่มผ้า ของลับ
ၼူင်	คะเนิง	ระฆัง กระดิ่ง
ၼေ	คะเน	ผักต่างๆ
ၼေင်	คะเนียง	เสียงกังวาน
ၼေႃ	คะนก	เปลือก หิด
ၼေႃသု	คะนกชุ	เปลือกไม้
ၼွတ်	คะนด	คอด เรียวเล็ก
ၼွၼ်	คะนน	เบ็ด
ၼွၼ်ၵၢၵ	คะนนฮม้าดกะ	เบ็ดกรีดปลาหลด
ၼွဝ်	คะโน	กินรี นางฟ้า
ၶပြူ	คะเปร๊า	มะตาด
ၼွမ် ၼွံ	คะนอม	สร้าง ขนมจีน
ၶုၵ်	คะมัก	ไล่งับ ผักกระเฉด
ၶုၵ်ၵျႃ	คะมักกยา	งับลม ตาย
ၶုၵ်ဒိုႆ	คะมักเต้อ	ไมยราบ
ၶုင်	คะมัง	ขากรรไกร คาง
ၶုင်ၵှိုၵ်	คะมังเกลิ๊ด	คางทูม
ၶုင်တကဲ	คะมังตะกอย	คางห้อย คางยุ้ย
ၶုတ်	คะมด	มด
ၶုတ်ကဆ်	คะมดกะชาว	มดแดง
ၶုတ်အကျေင်	คะมดอะกลอน	มดตะนอย
ၶာတူ	คะมาตงะ(ฮะ)	นายขมังธนู
ၶဲ့ၶွၵ်	คะมายเกวี้ยก	นักร้อง
ၶိုင်	คะเมิน	โพกศรีษะ
ၶိုပ်	คะมิ๊บ คะแม้บ	คาง
ၶူၵ်	คะเมิก	ตำ
ၶူၵ်မရေၵ်	คะเมิกเมี่ยะรอด	ตำน้ำพริก
ၶူင်	คะเมิง	คลายคลึง คลับคล้าย
ၶ့ေါ	คะเมา	ม้วน มวน

ၶွၼ်ႇထၵဝ်ႇ	คะเมาทะกอ	ม้วนเสื่อ
ၶွၼ်ႇၸၵ်း	คะเมาบ๊อก	มวนบุหรี่
ၶမ်ႈ	คะมม	ตูม อมยิ้ม
ၶမ်ႈပုၵ်ႉ	คะมมโป้ะห์	ฟองน้ำ พรายน้ำ
ၶွၼ်ႇဝ်	คะโม	น้ำมูก
ၶွမ်ႉၵ်ႉသု	คะม้อกชุ	โพรงไม้
ၵျွတ်	ขย็อด	ปัก เหน็บ
ၵျွတ်ႁိူင်	ขย็อดเฮนิ่น	เหน็บเอว
ၵျွတ်သော်	ขย็อดซก	ปักผม แซมผม
ၵျွပ်	ขย็อบ	คิด ปรึกษา
ၵျွပ်ၶိုၵ်ႉ	ขย็อบเค้าะห์	คิดดี
ၵျွပ်ၵွၼ်	ขย็อบเกี๋ยะนั่น	พิจารณา ปรึกษาหารือ
ၵျွပ်စ	ขย็อบเจี๊ยะ	ปรึกษาหารือ
ၵျွပ်တိုၼ်	ขย็อบตอน	คิดขึ้น
ၵျွပ်ပွႆႉၸိုတ်	ขย็อบปะดอยจอด	คิดในใจ
ၵျွပ်ရုင်စမ်	ขย็อบรงจอม	ลองคิดดูซิ
ၵျွပ်ယုတ်	ขย็อบยุ๋ด	คิดชั่ว คิดเลว
ၵျွပ်ဟွံတိတ်	ขย็อบเห้อะติ๊ด	คิดไม่ออก
ၵျွဟ်	ขย็อห์	บ้วน ถ่ม ถุย
ၵျွဟ်ၶါ	ขย็อห์คัด	ขากถุย
ၵျွဟ်အိက်ပါင်	ขย็อห์เอิ๊ดปาน	บ้วนน้ำลาย
ၵျအ်	เขย็าะ	ยัด ใส่
ၵျအ်ထိုင်	เขย็าะทัง	ใส่ถุง
ၵျအ်မုဟ်ကြုဟ်	เขย็าะมุ่ห์เกร้อะห์	จุก แน่นหน้าอก
ၵျ ဆာ	ขยา ชา	ตอกไม้ไผ่
ၵျံ	ขยำ	หวัด
ၵျံတ္ၚ်	ขยำฮัว	หวัดแดด
ၵျိ	ขยี	เคลื่อนไหว กระดุกกระดิก
ၵျူ ဆူ	ขยู ชู	เขียน ลับ ถ่อ
ၵျူစတ်ဍုင်	ขยูจ๊อดเกลิ้ง	ถ่อสำหรับถ่อเรือ

ၡူလိက်	ขยูเลิด	เขียนหนังสือ
ၡူစုန်	ขยูบุน	ลับมีด
ၡေဲ	เขยีย	ถลกบาตร
ၡေဟ် ၡေံ	แขยะห์	ม้า
ၡေဟ်ဍုပ်	แขยะห์ดับ	ม้าลาย
ၡေဟ်အာဇါနဲ	แขยะห์อาเจี้ยนั่ว	ม้าอาชาไนย
ၡောတ်	โขยด	ผิวปาก
ၡဲၡံာ	ขยอยขยำ	ทรมานทรกรรม
ၡောမ်	โขยม	เถ้า
ၡောမ်ၡး	โขยมขยะห์	เถ้าถ่าน
ၡေဝ်	ขยัว	หญ้า
ၡေဝ်ဒဖိပ်	ขยัวเตี้ยะจิ้บ	หญ้าแพรก
ၡေဝ်ဗတၡေဟ်	ขยัวเปี้ยะตะแขยะห์	หญ้าหางหมา
ၡောဝ်	โขยี	เปราะหอม
ၡဲ	ขยาว	แช่ง
ၡံင်	ขยอง	กะเผลก กะโผลกกะเผลก
ဇိုင်ၡံင်	จ้างขยอง	ขากะเผลก
ၡး	ขยะห์	ถ่าน ลา (สัตว์)
ၡိုတ်	ขยอด	ตาย เมื่อย
ၡိုတ်ကအ်	ขยอดเก๊าะ	เมื่อยคอ
ၡိုတ်ကွက်	ขยอดกลัก	ตายสูญ
ၡိုတ်ခွင်	ขยอดคะมัง	เมื่อยขากรรไกร
ၡိုတ်ဂျိုင်ဒ်မွဲ	ขยอดกย้างโต้ะห์มั่ว	เป็นตายเท่ากัน ห้าสิบห้าสิบ
ၡိုတ်ဇိုင်တဲ	ขยอดจ้างตอย	ล้า เมื่อยแขนขา
ၡိုတ်ထေံကွေဟ်	ขยอดเทาะแกวะห์	ตายเสียละมั้ง
ၡိုတ်ထေံအောတိ	ขยอดเทาะเอาแตม	ตายเสียก็ไม่รู้
ၡိုတ်ထေံဍုခိုဟ်	ขยอดเทาะอิเคาะห์	ตายเสียก็ดี
ၡိုတ်ဒှာနူ	ขยอดเตี้ยะเมี่ยนู่	ตายเพราะ
ၡိုတ်ဒ်ၡိုတ်	ขยอดโต้ะห์ขยอด	ตายเป็นตาย
ၡိုတ်ပါင်	ขยอดปาน	เมื่อยปาก
ၡိုတ်ပ္ဍိုတ်	ขยอดปล๊อด	ถูกต้อง แน่นอน

ၵျိုတ်မတ်	ขยึดมด่	เมื่อยลูกตา
ၵျိုတ်မွဲအောသေဟ်	ขยึดมั่วเอาเซะห์	ตายเกลี้ยงไม่เหลือสักคน
ၵျိုတ်ရံာ	ขยึดเรี่ยม	ตายซาก(สัตว์) ตายยืนต้น(ต้นไม้)
ၵျိုတ်ရိုဟ်အောမာန်	ขยึดเร่อะห์เอาม่าน	ตายนับไม่ถ้วน
ၵျိုတ်လတ်တ်	ขยึดล่ดล่ด	ตายสดๆร้อนๆ
ၵျိုတ်သို္ဒုၚ်ဒလင်	ขยึดซำเตี้ยะเมิ่ง- เตี้ยะเลี่ยง	ตายทั้งกลม
ၵျိုတ်သုန်	ขยึดซอน	ตายสูญ ตายสิ้นซาก
ၵျိုတ်ဣရ	ขยึดอิระ	ตายแล้ว
ၵျိုန်	ขยึอน	ขณะ เมื่อ ขยำ นวดแป้ง
ၵျိုန်ခဏ	ขยึอนคะณะ	เมื่อ ในเมื่อ ในขณะ
ၵျိုန်ဂှ်	ขยึอนโก๊ะห์	ขณะนั้น เมื่อนั้น
ၵျိ	ขยำ	เงื้อ หวัด
ၵျိစုန်	ขยำบุน	เงื้อมีด
ၵျိုဝ် ၵျုိ	ขยึอ	จักจี้ จักเดียม
ၵျိုဟ်	ขยึอห์	ซีด
ၵျိုဟ်သ္ကတ်	ขยึอห์เฮ่ด	ซีดเผือด ซีดเซียว
မုက်ၵျိုဟ်	เมิกขยึอห์	หน้าซีด
ၵျိုအ်	เขยึอะ	ไส รุน
ၵျိုအ်ဏာ	เขยึอะนา	ไสไป
ၵျိုအ်လဝ်	เขยึอะโล่	กวาดไปกองสุมไว้ วางกองสุมไว้
ခြ	คระ	เขี่ย ระ เรี่ย รูด
ခြတိ	คระต๊อย	แรกนา ระดิน เรี่ยดิน
ခြပ္ဍတ်	คระปะมด	เขี่ยไฟ
ခြအကး	คระอะกะห์	ระฟ้า
ဂြင်ခြအကး	เกรี้ยงคระอะกะห์	เขาระฟ้า ระราน
ခြပ်	คร็อบ	เกราะ กรอบ
ခြပတိတ်	คระปะตั๊ด	เขี่ยออก
ခြာ	ครา คะรา	แตร แยกจากกัน
ခြာနူဏအ်	คะรานู่เนาะ	ห่างจากนี้
ခြာဇိုင်ခ္ဍ	คราจ้างคะด๊จ	กากบาด
ခြာင်	คราน	หินปูนเกาะฟัน

ခြိပ်	คะริบ คะแร้บ	กระพริบ
ခြုမ် ခြုံ	ครุม	สุมทุม
ခြုံဆု	ครุมชุ	สุมทุมพุ่มไม้
ခြုဟ်	ครุห์	พรวดพราด
ခြုဟ်ဒလိုက်ကွ်ု	ครุห์เตี้ยะลากกะตอ	ลุกพรวด
ခြေပ်	คะเร้บ	คิ้วถูกสิ่งเจือปนในคำข้าว
ခြေ	คะเรีย	ลูกกระพรวน
ခြေအ်	แคระ	เร่ เตร่
ခြေအ်ဝုတ်	แคระวุ้ด	เร่สาว เกาะแกะสาว
ခြေအ်အာခြေအ်ကျွင်	แคระอาแคระเกลิง	เตร่ไปเตร่มา เร่ร่อน
ခြော်	คะรก	ถ้วยเล็กๆ
ခြောဟ်	โครห์	หวด ลิด เหวี่ยง
ခြောဟ်ချော	โครห์ขยัว	หวดหญ้า
ခြ	คราว	คราว รุ่น หน
ခြဏအ်	คราวเนาะ	คราวนี้ หนนี้
ခြိင်ခြ	คะรองคะราว	ยังไม่รู้ประสีประสา ยังเด็กอยู่
ခြး	ครห์	เขี่ย คุ้ยเขี่ยเช่นไก่
ခြိုင်	คะรัง ครัง	คอก กรง ก้านเขต เล้า
ခြိုင်ဂွ်	คะรังเกลี้ย	คอกวัว
ခြိုင်စာင်	คะรังจาน	เล้าไก่
ခြိုင်သံင်သာ	คะรังซองซา	โอฆสงสาร การเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในโลก
ခြိုင်	คะรัง	ล้อมกัน
ခွင်ဂို	คลังเกอ	คุแดง (ไฟ)
ခွအ်	เคลาะ	ห่อ โค้ง
ခွအ်တဲ	เคลาะตอย	ฟายมือ
ဆုခွအ်	ชุเคลาะ	ไม้ห่อตัว
ခွာင်	คลาน	หลวม
ခွာတ်	คะลัด	เตียน โล่ง ว่าง
ခွာတ်တကေတ်	คะลัดตะเก๊ด	เกลี้ยงตูด หมดตัว
ခွာတ်တောဝ်	คะลัดเต	เตียนโล่ง
ခွာန်	คะลาน	แสบ ปวดแสบปวดร้อน

ခွေဝ်	แคล	ย้อน ต่อว่า ตอบ
ခွေဝ်ဂုန်	แคลกุ้น	สนองคุณ ตอบแทนบุญคุณ
ခွေဝ်ပလန်	แคลปะลอน	ย้อนตอบ ตอบสนอง
ခွေဝ်သဟ်	แคลเซาะห์	ตอบคำถาม ตอบปัญหา ตอบแก้
ခှိုင်	คะลัง	ถลำ ฝัง ตก บรรจุ
ခှိုင်ဇုတ်	คะลังจุ้ด	บรรจุกระดูก
ခှိုင်ထမောင်	คะลังทะโมง	ตกร่อง
ခှိုင်တွအ်နမိတ်	คะลังเฮมาะเนี่ยะมิ่ด	ฝังลูกนิมิต
ခှိုင်ပါင်	คะลังปาน	ถลำปาก พลั้งปาก
ခှိုင်အာ	คะลังอา	เกินไป มากเกินไป
ခွက်	คะวัก	จวัก ตวัก กระจ่า ครึ่งหนึ่ง
ခွက်ခွဲာ	คะวักคะวัว	ครึ่งๆกลางๆ
ခွက်မ္ဂိဟ်	คะวักเมี่ยะนิ่ห์	ครึ่งคน
ခွါ	ควา	พวกพ้อง
ရဲခွာ	รั่วควา	พวกพ้อง เพื่อนฝูง
ခွါ ခဝါ	คะเวี่ย	ไหลพืช กำหนดเวลา
ဂွံခွာ	เก้อะคะเวี่ย	ได้ตามกำหนดเวลา
ခွာတ်	คะวัด	กระต่ายจีน กระต่ายขูดมะพร้าว
ခွာတ်သတ်ဖြ	ควัดซอดเปรี้ย	ขูดมะพร้าว
ခွိင်	เควิน	เหวี่ยง หวด
ခွေင်	เควียง	เหวี่ยง ขว้าง
ခွး	ขวะห์	เกือบ จวน
ခွးချိုတ်	ควะห์ย็อด	เกือบตาย จวนตาย
ခွးဂွံ	ควะห์เก้อะ	เกือบได้ จวนได้
ခွးအာရ	ควะห์อาระ	เกือบไปแล้ว
ခက္ဍပ်	คะกล็อบ	กลัก ตลับ
ခက္ဍိုက်	คะกลัก	พลุกพล่าน
ခက္ဍိုက်ခက္ဍောင်	คะกลักคะกลอน	พล่านไปพล่านมา

ၵ

ၵ	เกี้ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๓ ตรงกับ ค ในภาษาไทย
ဂကန်	เกี้ยะกอน	สั่ง
ဂကန်ဏာ	เกี้ยะกอนนา	สั่งไป
ဂကန်ဖျန်	เกี้ยะกอนพย็อน	สั่ง
ဂကိတ်	เกี้ยะกิ๊ด	ให้กัดกัน
ဂကဲ	เกี้ยะกุย	ง่วง กิ้งก่า
ဂကဲတိက်	เกี้ยะกุยเติ๊ด	ง่วงนอน
ဂကူ	เกี้ยะเกา	ชาติ ตระกูล
ဂကူကတောဝ်တို	เกี้ยะเกากะโตตำ	โคตรเดื้อ
ဂကူပြိ	เกี้ยะเกาปรอย	ตระกูลดี ตระกูลประเสริฐ
ဂကူယုတ်	เกี้ยะเกายุ่ด	ชาติชั่ว
ဂကူဝေါင်သ	เกี้ยะเกาวังซะ	วงศาคณาญาติ
ဂကူဝေါင်သနန်	เกี้ยะเกาวังซะน่น	ราชวงศ์ ราชนิกุล
ဂကူသို	เกี้ยะเกาซะเมิน	ราชวงศ์ ราชนิกุล
ဂကောမ် ဂကေံာ	เกี้ยะกม	รวม รวมกลุ่ม ชมรม
ဂကေံာဖော်သွး	เกี้ยะกมโป๊กฟะห์	ชมรม สมาคม
ဂကား	เกี้ยะกะห์	แตก แยก
ဂကားပြးဇး	เกี้ยะกะห์ประห์เจี๊ยะห์	แตกกระจัดกระจาย
ဂကိုပ်	เกี้ยะกับ	ฝาสำหรับปิด หัวหน้า
ဂကိုပ်ထွဲ	เกี้ยะกับทะมาย	ฝาหม้อ
ဂကိုပ်ပွာန်	เกี้ยะกับปนาน	แม่ทัพ
ဂကိုပ်လှို	เกี้ยะกับเลี่ยะมี่	ฝาละมี
ဂဂန်	เกี้ยะก้น	คอด กิ่ว
ဂဂိ	เกี้ยะกี้	ตะขาบ
ဂဂဲ	เกี้ยะกั้ว	แมว
ဂဂဲမှာဝ်	เกี้ยะกั้วโฮม่	แมวหง่าว
ဂဂုဲ	เกี้ยะกุ้ย	คุ ควันโขมง
ပွတ်ဂဂုဲ	ปะมดเกี้ยะกุ้ย	ไฟคุ
ယက်ဂဂုဲ	เยียกเกี้ยะกุ้ย	ควันโขมง
သ္ငံင်ဂဂုဲ	ฮนองเกี้ยะกุ้ย	ดาวหาง

ၵိူ	เกี้ยะเก๋อ	ตอ ฟ้าร้อง
ၵိူၵႁိ	เกี้ยะเก๋อเกี้ยะฮิ่ม	ฟ้าคำราม ฟ้าคะนอง
ၵိူဆု	เกี้ยะเก๋อชุ	ตอไม้
ၵိူတႃးပၼ်	เกี้ยะเก๋อตะห์ปอน	ฟ้าผ่า
ၵိူပြူ	เกี้ยะเก๋อปรุ้	เสียงฟ้าร้อง ฟ้าลั่น
ၵင်	เกี้ยง	ค่าง ค้าง ติด คา เกี่ยง
ၵင်ကထောင်	เกี้ยงกะทง	คารู
ၵင်ကလောန်	เกี้ยงกะลน	เกี่ยงงาน
ၵင်ကအ်	เกี้ยงเก๊าะ	ติดคอ
ၵင်ဂါ	เกี้ยงเกิ้น	คงคา แม่น้ำ
ၵင်စ	เกี้ยงเจี๊ยะ	เกี่ยงกัน เกี่ยงงาน
ၵင်တကေတ်	เกี้ยงตะเก๊ด	คาก้น
ၵင်တကဲ	เกี้ยงตะกอย	ค่างห้อย
ၵင်တဲ	เกี้ยงตอย	ติดมือ
ၵင်ဒို	เกี้ยงเต๋อ	ติดแห้ง ค้างแห้ง
ၵင်သံသာ	เกี้ยงซองซา	โอฆสงสาร
ဂံင်	โก้ง	กล้า กล้าหาญ
ဂံင်ကွေဟ်ရ	โก้งแกว๊ะห์ระ	กล้าจริงนะ
ဂံင်ပြူဂံင်ဟို	โก้งปรุ้โก้งฮ้ำ	กล้าพูดกล้าว่า
ဂငေ့င်	เกี้ยะง่อน	ร่อนเร่ เร่ร่อน จาริก
ဂစက်	เกี้ยะจัก	จิ้งจก
ဂစတ်	เกี้ยะจ๊อด	ฉีด พุ่งออก
ဂစတ်ဍာ်	เกี้ยะจ๊อดคั๊จ	ฉีดน้ำ
ဍေင်ဂစတ်	คอนเกี้ยะจ๊อด	อีโบ๊ะ
ဂစာဖွံဗုင်	เกี้ยะจาฮนำเปิ้ง	แลพุง ผ่าท้อง
ဂစ်	เกี้ยะจั๊ด	ฉีก
ဂစာတ်	เกี้ยะจ๊าด	พุ่งออกจากกลุ่มกระจัดกระจาย
ဂစာန်	เกี้ยะจาน	ตะเกียกตะกาย พยายาม ดิ้นรน ทะยานอยาก
ဂစာန်ပယို	เกี้ยะจานปะเยิ่ม	หนีจนสุดชีวิต ทำงานจนหาเวลาพักผ่อนไม่ได้
ဂစဲ	เกี้ยะจาย	กระจาย กระจัดกระจาย
ဂစိပ်	เกี้ยะจิ๊บ	ประกบให้ติดกัน ทำให้ติดสนิท

ဂၜုက်	เกี๊ยะเจ๊ก	เสี้ยน ติดไฟ
ဂၜုက်ၜ	เกี๊ยะเจ๊กเจี๊ยะ	ยุแหย่ สอเสียด
ဒးဂၜုက်	เตี๊ยะหเกี๊ยะเจ๊ก	เสี้ยนตำ
ဂၜုက်ပ္ဒတ်	เกี๊ยะเจ๊กปะมด	จุดไฟ
ဂၜုန်	เกี๊ยะจูน	ไม้เท้า
ဂၜေပ်	เกี๊ยะเจ๊บ	กระเจี๊ยบแดง เสง
ဂၜေမ် ဂၜံ	เกี๊ยะเจม	นก
ဂၜံက္ဍုပ်ဓါ	เกี๊ยะเจมดับบา	นกสองหัว
ဂၜံကနင်	เกี๊ยะเจมกะเนี่ยง	นกเหยี่ยว
ဂၜံကာဂူ	เกี๊ยะเจมกาวู	นกกะเหว่า นกดุเหว่า
ဂၜံက္ဒောတ်	เกี๊ยะเจมกะนด	นกกระจิบ
ဂၜံက္မအ်	เกี๊ยะเจมกะเมาะ	นกออก
ဂၜံက္မာတ်	เกี๊ยะเจมกะมัด	นกแร้ง
ဂၜံကြဝိတ်	เกี๊ยะเจมกระวิด	นกการเวก
ဂၜံကြောင်	เกี๊ยะเจมกรอน	นกแก้ว
ဂၜံကြေ	เกี๊ยะเจมเกรีย	นกกระเรียน
ဂၜံက္လပူ	เกี๊ยะเจมกละเปา	เหยี่ยวนกเขา
ဂၜံက္လိင်က္လင်	เกี๊ยะเจมกะเลินกะลัง	นกเอี้ยงนกกิ้งโครง
ဂၜံက္လတ်အင်	เกี๊ยะเจมกะลอดอัง	นกยางกรอด
ဂၜံက္လော်	เกี๊ยะเจมกะลก	นกเค้าแมว นกแสก
ဂၜံကသေက်	เกี๊ยะเจมกะเซียก	นกแสก
ဂၜံကံက်ဂါ	เกี๊ยะเจมก๊อกเกี๊ย	นกปักหลัก นกกระเต็น
ဂၜံခ္ဍော်	เกี๊ยะเจมคะดั๊จ	นกกา
ဂၜံခပဝ်	เกี๊ยะเจมคะปอ	ครุฑ
ဂၜံခရာပ်	เกี๊ยะเจมคะรับ	นกพิราบ
ဂၜံစသြာ်	เกี๊ยะเจมเจี๊ยะเซาะ	นกกระจาบ
ဂၜံဇာင်ဍော်	เกี๊ยะเจมจานดั๊จ	นกกวัก
ဂၜံဇီဇဝ်	เกี๊ยะเจมจีจ้อ	นกกางเขน
ဂၜံဇ္ဍော်	เกี๊ยะเจมโอนก	เรียกชื่อเทศนกัณฑ์มหาพล
ဂၜံဇ္ဍေဝ	เกี๊ยะเจมฮนั่ว	นกหัวขวาน
ဂၜံဍော်မိတ်	เกี๊ยะเจมดั๊จมิด	นกขมิ้น

ဂစံဍွတ်	เกี้ยะเจมด๊ด	ชื่อเทศน์กัณฑ์จูลพล
ဂစံတဝ်ဖြော်	เกี้ยะเจมตอโปร๋ก	นกโพระดก
ဂစံတောဝ်တောတ်	เกี้ยะเจมเตตด	นกต้อยตีหวิด นกกระแตแต้แว้ด
ဂစံတွေက်	เกี้ยะเจมเฮียก	นกแก้ว
ဂစံဒောင်ဒာင်	เกี้ยะเจมโต๋งต๋าน	นกนางแอน นกแอนลม
ဂစံဒုတ်ဒူ	เกี้ยะเจมตุ๋ดตู๋	นกทึดทือ
ဂစံဒိုင်	เกี้ยะเจมต่าง	นกกระสา นกกระเรียน นกกระทุง
ဂစံဒိုင်ကၠု	เกี้ยะเจมต๋างกะเน๋า	นกปากห่าง
ဂစံဒိုင်ဗျု	เกี้ยะเจมต๋างพยุ	นกกระสา
ဂစံပဝ်	เกี้ยะเจมปอ	นกบิน
ဂစံပါ	เกี้ยะเจมปา	นกเขาชวา
ဂစံပူ	เกี้ยะเจมเปา	นกเขาเปล้า นกเขาใหญ่
ဂစံပံက်	เกี้ยะเจมป๊อก	นกกระยาง
ဂစံပံက်ကိုပ်	เกี้ยะเจมป๊อกกับ	นกกระยางควาย
ဂစံပသာ်	เกี้ยะเจมปะซัด	นกแขวก
ဂစံဖဝ်ရဂုတ်	เกี้ยะเจมพอระกุ๋ด	นกกะปูด
ဂစံမရာ်	เกี้ยะเจมเมี่ยะราด	นกยูง
ဂစံမင်သ္ဍိ	เกี้ยะเจมเมี่ยงฮ๋อย	นกกระจอก
ဂစံမုကြတ်	เกี้ยะเจมมะกรอด	นกกรอด นกปรอด
ဂစံသဍိ	เกี้ยะเจมซะดิ๊	นกกระแวน นกแซงแซว
ဂစံသဍိဂြင်	เกี้ยะเจมซะดิเกรี๋ยง	นกกระแวนหางบ่วง
ဂစံဟဂိုတ်	เกี้ยะเจมฮะเกิ๋ด	นกคุ่ม
ဂစံဟဝ်ကျိုင်	เกี้ยะเจมฮอกลัง	นกอินทรี
ဂစံစံက်ဆု	เกี้ยะเจมบ๊อกชุ	นกหัวขวาน
ဂစံဗိ	เกี้ยะเจมบี	นกนางนวล
ဂစံဗိုပ်	เกี้ยะเจมบับ	นกหงส์
ဂစံဗိုပ်မေဝ်	เกี้ยะเจมบับเม่	นกเปิดน้ำ
ဂစံအကၟဟ်	เกี้ยะเจมอะเกลาะห์	นกกาน้ำ
ဂစံအပြံက်	เกี้ยะเจมอะปร๊อก	นกปรอด
ဂစံဣလော်	เกี้ยะเจมอิเลาะ	นกอีลุ้ม
ဂစေဟ် ဂစှ်	เกี้ยะแจะห์	เกล็ดปลา ขอดเกล็ด ถาก

ဂၜဟ်က	เกี้ยะแจะห์กะ	เกล็ดปลา
ဂၜဟ်ခၠာ်	เกี้ยะแจะห์ขยั๋ว	ถากหญ้า ถางหญ้า
ဂၜဟ်ဂြာ	เกี้ยะแจะห์เกรี๋ยม	ถากลาน
ဂစိုင်	เกี้ยะจัง	ก้มตัว
ဂစိုင်ရုင်	เกี้ยะจังรง	ก้มมอง
ဂစိုင်အာဂစိုင်ကၠုင်	เกี้ยะจังอาเกี้ยะจังเกลิง	ซอกแซกไปทั่ว
ဂစိုတ်	เกี้ยะจ๊อด	ฆ่า สกด
ဂစိုတ်စှ်	เกี้ยะจ๊อดเจาะห์	ภาษามอญมีตัวสกดสิบแม่
ဂစိုတ်သတ်	เกี้ยะจ๊อดซอด	ฆ่าสัตว์
ဂစိ	เกี้ยะจำ	สักเลขยันต์ สักรูป สักยา ลงในร่างกาย
ဂစိုဟ်	เกี้ยะจอห์	ถัดจาก ถัดไป
ဂစှ်	เกี้ยะเจ๊าะ	สมอดีงู
ဂစး	เกี้ยะจ๊ะห์	รสส้ม รสเปรี้ยว ย้อน ทวน
ဂစးမှက်ကြုတ်	เกี้ยะจ๊ะห์มักกร๊อด	ส้มมะกรุด
ဂစးမင်ဂွန်	เกี้ยะจะห์เมี่ยงกล้น	ส้มมะขาม
ဂစးကျာ	เกี้ยะจ๊ะห์กยา	ทวนลม
ဂစးဂွံင်	เกี้ยะจะห์กล้ง	สวนทาง
ဂစးဍာ်	เกี้ยะจ๊ะห์ดั๊จ	ทวนน้ำ ย้อนน้ำ
ဂစးတ္ၚဲ	เกี้ยะจ๊ะห์ฮัว	ย้อนตะวัน
ဂစးအာဂစးကၠုင်	เกี้ยะจ๊ะห์อาเกี้ยะจ๊ะห์เกลิง	ย้อนไปย้อนมา
ဂဇံက်	เกี้ยะโจ้ก	วาง
ဂဇံက်ဖျိုဟ်	เกี้ยะโจ้กพยิห์	วางลง
ဂဇမ်	เกี้ยะจ้ม	ตะกรุด
ဂဇမ်ဒုင်	เกี้ยะจ้มเติ้ง	ตะกรุดอยู่ยงคงกระพัน
ဂဇအ် ဂဇံ	เกี้ยะโจ๊ะ	นั่ง
ဂဇံကရေင်	เกี้ยะโจ้ะกะรอน	นั่งแช่ นั่งทู่ซี้
ဂဇံကသ့ဖိုင်	เกี้ยะโจ้ะกะซอจ้าง	นั่งเหยียดขา
ဂဇံဍုင်	เกี้ยะโจ้ะเดิง	นั่งเมือง ปกครองเมือง
ဂဇံတက်ထွဲ	เกี้ยะโจ้ะตักทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
ဂဇံထအေမ်ဒေမ်	เกี้ยะโจ้ะทะเอมเต้ม	นั่งพับเพียบ
ဂဇံထံက်ကလို	เกี้ยะโจ้ะท้อกกะลอ	นั่งคุกเข่า
ဂဇံဓံင်ထံက်ကလို	เกี้ยะโจ้ะบองท้อกกะลอ	นั่งชันเข่า

ဂဇံဒီင္	เกี้ยะโจ้ะตี้เงี่ย	นั่งพับขา
ဂဇံဇုန်	เกี้ยะโจ้ะเที่ยะจุ้น	นั่งยองๆ
ဂဇံငူင်	เกี้ยะโจ้ะเงิ่ง	นั่งงง
ဂဇံဓဝ်	เกี้ยะโจ้ะโธ่	นั่งกรรมฐาน
ဂဇံဗန်ဇံင်	เกี้ยะโจ้ะปั้นบอง	นั่งกอดเข่า
ဂဇံသမာဓိ	เกี้ยะโจ้ะสมาธิ่	นั่งสมาธิ
ဂဇံသို်တ်	เกี้ยะโจ้ะฮัด	นั่งเงียบ
ဂဇိ	เกี้ยะจิ้ม	สับ
ဂဇုန်	เกี้ยะจุ้น	นั่งยองๆ
ဂဇိုတ်	เกี้ยะเจิ้ด	เช็ด ถู เฉียดไปเฉียดมา ลบออก
ဂဇိုဲ	เกี้ยะเจ้อ	ยุให้สู้กัน
ဂဇိုဲစာင်	เกี้ยะเจ้อจาน	ตีไก่ ชนไก่
ဂဇိုဲစိင်	เกี้ยะเจ้อเจิน	ชนช้าง
ဂဇိုဲအကြာညး	เกี้ยะเจ้ออะกราเญี้ยะห์	ยุให้ทะเลาะกัน ส่อเสียด
ဂညိ	เกี้ยะญี้	ประดับ ตกแตง
ဂညိဂညာတ်	เกี้ยะญี้เกี้ยะญาด	ประดับประดา ตกแต่ง
ဂညိက်	เกี้ยะเญิก	ผงก
ဂညိက်ကၠိုပ်	เกี้ยะเญิกดับ	ผงกศีรษะ
ဂညော််	เกี้ยะโญ้ก	ชะโงก พยัก
ဂညော််ကၠိုပ်	เกี้ยะโญ้กดับ	พยักหน้า
ဂွေဟ်	แกย้ะห์	เหลว ไม่ได้เรื่อง
ဂဍုန်	เกี้ยะดอน	ไข่แดง ทำให้เล็กลง ทำให้แคบลง
ဂဍဟ်	เกี้ยะเดาะห์	เขี่ย
ဂဍဟ်ဂဍဲာ	เกี้ยะเดาะหเกี้ยะดาย	คุ้ยเขี่ย ขุดคุ้ย
ဂဍာ်	เกี้ยะดั๊จ	อีกา
ဂဍုက်	เกี้ยะเดิก	รดน้ำ
ဂဍုတ်	เกี้ยะดุ๊ด	หยอกล้อ หยอกเย้า
ဂဍုတ်ဂမက်	เกี้ยะดุ๊ดเกี้ยะเมียก	หยอกเย้า
ဂဍေင်	เกี้ยะเดียง	ไล่ ตะเพิด
ဂဍေင်ကိုအာ	เกี้ยะเดียงกออา	ไล่ให้ไป
ဂဍေင်ဗက်	เกี้ยะเดียงเปี๊ยก	ไล่ตาม

ဂဍောင်ကအ်	เกี้ยะโดงเก๊าะ	คอหอย
ဂဍောင်မတ်	เกี้ยะโดงม่ด	ลูกนัยน์ตา ดวงตา แก้วตา
ဂဍောန်	เกี้ยะโดน	ไต เกาะ
ဂဍောန်ဇုက်	เกี้ยะโดนเจิ๊ก	ไต่เชือก
ဂဍောပ်	เกี้ยะด๊บ	หุบ
ဂဍောပ်ဍိုင်	เกี้ยะด๊บดัง	หุบรม
ဂဍောပ်သ္ဒွင်	เกี้ยะด๊บเฮนียง	หุบปีก
ဂဍိုက်ဂရိုက်	เกี้ยะดักเกี้ยะราก	ดูถูก เหยียดหยาม ดูหมิ่น ดูแคลน
ဂဍိုတ်	เกี้ยะด๊อด	ทำให้ละเอียด ป่นให้ละเอียด
ဂဍိုပ်	เกี้ยะดั๊บ	พับ
ဂဍိုဟ်	เกี้ยะเดาะห์	กรอง เกรอะ
ဂဍိုဟ်ဍဝ်	เกี้ยะเดาะห์ดั๊จ	กระบอกกรองน้ำ การกรองน้ำ
ဂတ	เกี้ยะตะ	ข้างหน้า
ဂတနူဏအ်	เกี้ยะตะนู่เนาะ	ต่อไปนี้
ဂတမုက်	เกี้ยะตะเมิก	ต่อหน้า
ဂတမုက်ဂတမတ်	เกี้ยะตะเมิกเกี้ยะตะม่ด	ต่อหน้าต่อตา
ဂတမုက်သ္ဍိ	เกี้ยะตะเมิกฮ้อย	หน้าบ้าน
ဂတ်	ก้ด	รัด
ဂတ်ကအ်	ก้ดเก๊าะ	รัดคอ
ဂတ်ဂွိင်	ก้ดเกนิ้น	รัดเอว
ဂတက်	เกี้ยะตัก	หกคะเมน
ဂတက်သ္ဍုန်	เกี้ยะตักซะลอน	หกคะเมนตีลังกา
ဂတပ်	เกี้ยะต๊อบ	ทำให้ตรง ตักแตน
ဂတပ်ပက်ဗာတ်	เกี้ยะต๊อบปักป่าด	ตักแตนตำข้าว
ဂတဝ်	เกี้ยะตอ	สั่น ลอยปริ่มๆ
ဂတဝ်နရာတ်	เกี้ยะตอเนี่ยะราด	สั่นสะท้าน สั่นเทิ้ม
ဂတဟ် ဂတှ်	เกี้ยะเตาะห์	หนี้สิน
ဂတာ	เกี้ยะตา	ก้น ขอด เบื้องล่าง
ဂတာခရိ	เกี้ยะตาคะรี่	กนโอง
ဂတာခော်	เกี้ยะตาคก	ก้นถ้วย
ဂတာဂ္လင်	เกี้ยะตาเกลิ้ง	ท้องเรือ

ဂတာဖိုင်	เกี้ยะตาจ้าง	ฝ่าเท้า
ဂတာတဲ	เกี้ยะตาตอย	ฝ่ามือ
ဂတာတွံ	เกี้ยะตาฮนอม	คาต้น เหลือคาต้น (ผลไม้)
ဂတာဇိ	เกี้ยะตาบี	ก้นแม่น้ำ
ဂတာအဝိက်	เกี้ยะตาอะเวิด	ใต้อเวจี
ဂတာပ်	เกี้ยะตับ	ทัน
ဂတာပ်ကျာ်	เกี้ยะตับกยั๊จ	ทันพระพุทธศาสนา
ဂတာပ်ခေတ်	เกี้ยะตับเขด	ทันสมัย สมัยใหม่
ဂတာပ်ဂွံဆီု	เกี้ยะตับเกอะเชอ	ทันได้เห็น
ဂတာပ်စိုတ်	เกี้ยะตับจ็อด	ทันใจ
ဂတံာ	เกี้ยะตำ	ปู
ဂတံာဒ္ဂိ	เกี้ยะตำเต๋อ	ปูบก ปูป่า
ဂတံာသံက်ဍွော်	เกี้ยะตำซอกคะนก	ปูนิ่ม
ဂတိ	เกี้ยะตอย	คติ การไป
ဂတောက်	เกี้ยะต็อด	เลื่อย
ဂတောက်ကုတ်	เกี้ยะต็อดกุ๊ด	เลื่อยตัด
ဂတောက်ဆု	เกี้ยะต็อดชุ	เลื่อยไม้
ဂတောက်ဇုိ	เกี้ยะต็อดเจ้อ	เลื่อยอก
ဂတောက်ကုတ်ပသဲ	เกี้ยะต็อดกุดปะซอย	เลื่อยตัดเหล็ก
ဂတောက်	เกี้ยะเตียก	ฆ้อนไม้ ไม้สำหรับตีลิ่ม
ဂတောဝ်ယံာ	เกี้ยะเตเยี่ยม	ร้องไห้คร่ำครวญ
ဂတေပ်ာ	เกี้ยะแตะห์	แผน
ဂတော်ာ	เกี้ยะตัว	ผลอ่อนของพืช
ဂတို	เกี้ยะตอ	ลุกขึ้น
ဂတိုရှုပ်	เกี้ยะตองุ่ห์	ตื่นนอน
ဂတိုထတ်	เกี้ยะตอทะตาว	ลุกยืน
ဂတိုဒ္ဒ	เกี้ยะตอโต้ห์	เกิดขึ้น เกิดเป็น
ဂတိုဗဒ္ဒ	เกี้ยะตอเปี๋ยะโต้ห์	สร้างขึ้น ประดิษฐ์ขึ้น
ဂတိုပ်	เกี้ยะตาบ	เปลือก ปก
ဂတိုပ်ဆု	เกี้ยะตาบชุ	เปลือกไม้
ဂတိုပ်ဗိ	เกี้ยะตาบปี้	ตับเต่า พืชน้ำกินได้

ၵတိုပ်မတ်	เกี้ยะตาบม่ด	เปลือกตา
ၵတိုပ်လိၵ်ႈ	เกี้ยะตาบเลิด	ปกหนังสือ
ၵတိုသြိုပ်ႇ	เกี้ยะตำเซาะห์	ตบอก ทุบอก ตีอกชกตัว
ၵတႃး	เกี้ยะตะห์	พลิก
ၵတႃးၶႂ်ၼ်	เกี้ยะตะห์แคล	ย้อนว่า ย้อนด่า ย้อนตอบ
ၵတႃးၵတေင်	เกี้ยะตะห์เกี้ยะตอน	พลิกแพลง ตลบตะแลง
ၵတႃးကပေႃးမ်	เกี้ยะตะห์กะฮม	รู้สึกว่าทำผิดไป รู้สึกเสียใจ
ၵဒင်ငြီ	เกี้ยะเตี้ยงกรี้	สมภารรอง รองเจ้าอาวาส
ၵဒင်ပွႆး	เกี้ยะเตี้ยงปนะห์	บ่า หัวไหล่
ၵဒတ်ၵုၼ်	เกี้ยะตัดกุ้น	เนรคุณ
ၵဒပ်	เกี้ยะตับ	กกไข่
ၵဒု	เกี้ยะตุ้	ทุบ
ၵဒုၵ်	เกี้ยะเติ้ก	กระท่อม โรงนา
ၵဒုင်	เกี้ยะเติ้ง	แหลม ส่วนที่ยื่นออกไปในลำน้ำ
ၵဒူ	เกี้ยะตู้	งอบมีหางยาวๆ
ၵဒေမ်	เกี้ยะเต้ม	นั่งอยู่ใกล้ชิด
ၵဒေႁ်	เกี้ยะเตห์	เชื่อง คุ้นเคย
ၵဒေႃ	เกี้ยะเต้อะ	หม้อมูตร หม้อเมห์
ၵဒေႃမ် ၵဒေႃ	เกี้ยะต้ม	ห้องนอน
ၵဒေႃမ်ဟုံၶွၼ်	เกี้ยะต้มฮุมดั๊จ	ห้องอาบน้ำ
ၵဒိုဝ်	เกี้ยะเต้อ	ปิด ย่าง ตัวชมด
ၵဒိုဝ်က	เกี้ยะเต้อกะ	ย่างปลา
ၵဒိုဝ်ထကိုပ်	เกี้ยะเต้อทะกับ	ปิดฝา
ၵဒိုဝ်ဒပ်	เกี้ยะเต้อต้บ	ปิดรั้ว
ၵဒိုဝ်လမိ	เกี้ยะเต้อเลี่ยะมี่	ปิดฝาละมี
ၵဒေႃဢ်	เกี้ยะโต้ะ	ปลี ฝัก
ၵဒေႃဢ်ပြၢတ်	เกี้ยะโต้ะปร้าด	ปลีกล้วย หัวปลี
ၵဒေႃဢ်မၶဒေႃဢ်	เกี้ยะโต้ะเมียะคะโต้ะ	ฝักข้าวโพด
ၵဒံင်	เกี้ยะต้ง	ดั้ง เครื่องป้องกันอาวุธ
ၵဝ်	เกี้ยะโธ่	ทำให้ตรง ตั้งให้ตรง
ၵဝ်စိုတ်	เกี้ยะโธจ๊อด	ทำใจให้เป็นปกติ

ဂၼ်	ก้น	กำโดยงอนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วกลางเข้าหากัน
ဂၼ်တဲ	ก้นตอย	กำรัด
ဂၼင်	เกี่ยะเนี่ยง	นกเหยี่ยว
ဂၼ္ဓ	ก้นเที่ยะ	ร่างกาย
ဂၼ္ဓမာလာ	ก้นเที่ยะเมี่ยลา	คันธมาลา โรคเนื้อร้ายที่ลำคอ
ဂၼ္ဓရုဟ်	ก้นเที่ยะโระห	กลิ่นหอม สุคนธรส
ဂၼ္ဓဝ်	ก้นโธ	คนธรรพ์
ဂၼ်ဓိုက်	ก้นทาก	กำมะถัน
ဂၼန်	เกี้ยะนั่น	เขียง คำนวณ
ဂၼပ်	เกี้ยะนั่บ	รองเท้า ตองการ ความปราถนา
ဂၼပ်ဇိုင်	เกี้ยะนั่บจ้าง	รองเท้า
ဒးဂၼပ်	เตี๋ยะห์เกี้ยะนั่บ	ถูกต้อง สมความปรารถนา
ဂၼ္ဋက	ก้นเต๊ากะ	อาคันตุกะ
ဂၼ်ာ	เกี่ยะนาย	รอย ที่ สถานที่
ဂၼ်ာဇိုင်	เกี่ยะนายจ้าง	รอยเท้า
ဂၼ်ာပါဒကျာ်	เกี่ยะนายปาเตี๋ยะกยั๊จ	รอยพระพุทธบาท
ဂၼ်ာမံင်	เกี่ยะนายมั่ง	ที่อยู่ ถิ่นที่อยู่ สถานที่อยู่
ဂၼိက်	เกี่ยะเนิ่ด	ม่าน ฉากกั้น
ဂၼီ	เกี้ยะนี่	คานรอง
ဂၼီဍုင်	เกี้ยะนี่เกลิ้ง	คานเรือ
ဂနေဟ်	เกี้ยะเน่ะห์	ส้น
ဂနေဟ်ဇိုင်	เกี้ยะเน่ะห์จ้าง	ส้นเท้า
ဂနေဟ်ဇာတ်	เกี้ยะเน่ะห์จ้าด	พังพอน
ဂနေအ်	เกี้ยะเน่ะ	สะบ้า
ဂနေအ်ခံင်	เกี้ยะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ဂနောင်	เกี้ยะโน่ง	พะอง
ဂနောင်ဂနာတ်	เกี้ยะโน่งเกี้ยะนาด	กระโดดกระเดก
ဂနဲ	เกี้ยะนั่ว	ไพล
ဂနး	เกี่ยะเนี่ยะห	ชนะ
ဂပ်	ก้บ	พอ เพียงพอ
ဂပ်ဝ်	ก้บโก้	เหมาะ ควร เหมาะสม

ရုံဂပ်	รุ่มก้บ	เพียงพอ พอเพียง
ဂပဝ်	เกี้ยะปอ	อ้อม ครุฑ
ဂွံင်ဂပဝ်	โกล้งเกี้ยะปอ	ทางอ้อม
ကွဝ်ဂပဝ်	กวัดเกี้ยะปอ	เดินอ้อม
ဂပဝ်အာဂပဝ်ကျုင်	เกี้ยะปออาเกี้ยะปอเกลิง	อ้อมไปอ้อมมา วกไปวกมา
ဂပေက်	เกี้ยะป๊อด	แฉะ แหยะ
ပုင်ဂပေက်	เปิงเกี้ยะป๊อด	ข้าวแฉะข้าวแหยะ
ဂပေဟ်	เกี้ยะแปะห์	แบน แผ่นแบน
ပါင်ဂပေဟ်	ปานเกี้ยะแปะห์	ปากแบน
ဂပေါ	เกี้ยะป๊ว	รัง
ဂပေါဂစံ	เกี้ยะป๊วเกี้ยะเจม	รังนก
ဂပို်	เกี้ยะปอ	ปูน
ဂပို်ခက်	เกี้ยะปอคะกอห์	ปูนขาว
ဂပို်စဇွု	เกี้ยะปอเจี๊ยะเจี้ยะปลุ้	ปูนแดง ปูนกินกับหมาก
ဂပို်ဗု	เกี้ยะปอปุ้	ปูนซีเมนต์ขาว
ဂပိုတ်	เกี้ยะป๊อด	ดิ้น
ဂပိုတ်ချိုတ်	เกี้ยะป๊อดขย็อด	ดิ้นตาย
ဂပိုတ်ဂွဲ	เกี้ยะป๊อดกลาย	ดิ้นรน ดิ้นหา ขวนขวาย
ဂဗ	เกี้ยะเปี้ยะ	พบ
ဂဗညာတ်	เกี้ยะเปี้ยะญาด	พบเห็น
ဂဗတေဟ်ဒိုဟ်ညး-ထကာအ်ကို	เกี้ยะเปี้ยะเต๊ะห์เต้อะห์-เญี้ยะห์ทะเก๊าะกำ	พบกันก็ทักกันบ้าง
ဂဗမွဲဒေံ	เกี้ยะเปี้ยะบั้วเต้ะ	พบญาติพี่น้อง
ဂဗက်	เกี้ยะเปี้ยก	รีบ เร่ง
ဂဗက်ဂဟောက်	เกี้ยะเปี้ยกเกี้ยะเหี้ยก	รีบเร่ง รีบร้อน
ဂဗင်	เกี้ยะเปี้ยง	เหว หุบเขา
ဂဗာ	เกี้ยะเปี้ย	แพสวะ
ဂဗာဝုန်	เกี้ยะเปี้ยวุ้น	แพผักบุ้ง
ဂဘ္ဘ	ก้บเภียะ	คัพภ์ ครรภ์ ท้อง
ဂဗိ	เกี้ยะปี้	ตระหนี่ นิ่มหรือลิ่น
ဂဗိဂဗေန်	เกี้ยะปี้เกี้ยะเป้น	ตระหนี่ถี่เหนียว

ဂမ်ပိဂမ္တက်	ก้มปิ้ก้มตัก	ตระหนี่ถี่เหนียว
ဂဗုတ်	เกี้ยะปุ้ด	คดีความ เตียน
ဂဗုတ်ဂလာန်	เกี้ยะปุ้ดเกี้ยะล่าน	คดีความ เป็นถ้อยเป็นความ
ၵွၼ်ဂဗုတ်	โกล้งเกี้ยะปุ้ด	ทางเตียน ทางเลี่ยน
ဂဗအ် ဗ်ံ	เกี้ยะโป้ะ โป้ะ	หนอก เปลี่ยว
ဂဗအ်ၵွ်	เกี้ยะโป้ะเกลี้ย	หนอกวัว เปลี่ยววัว
ဂဗွဲ	เกี้ยะป้ัว	อุ้มชู ค้ำชู ค้ำจุน
ဂဗိုတ်	เกี้ยะเปิ้ด	โยน ลมพายุ
ဂဗိုတ်ကျာ	เกี้ยะเปิ้ดกยา	ลมพายุ
ဂဗိုတ်ပတိုန်	เกี้ยะเปิ้ดปะตอน	โยนขึ้น
ဂဗိုတ်ယာတ်	เกี้ยะเปิ้ดยาด	โยนผ่า
ဂဗိုန်	เกี้ยะเปิ้น	ทำให้แน่นหนา
ဂဗိုန်ကျောန်	เกี้ยะเปิ้นกญูน	แน่นหนา มั่นคง ทะมัดทะแมง
ဂဗး	เกี้ยะเปี้ยะห์	ตบ
ဂဗးမုက်	เกี้ยะเปี้ยะห์เมิก	ตบหน้า
ဂဘိုအ်	เกี้ยะเภอะ	เผื่อ
ဂဘိုအ်ကောန် -	เกี้ยะเภอะโกน-	เผื่อลูกเผื่อเมีย
ဂဘိုအ်ဗြဲ	เกี้ยะเภอะเปรี้ย	
ဂဘိုအ်ချိုတ်	เกี้ยะเภอะขย็อด	เผื่อตาย
ဂမ္ဇဲ	ก้มจาย	กระจาย กระจัดกระจาย
ဂမ္ဇိုတ်	ก้มจอด	ฆ่า
ဂမ္တက်	ก้มตัก	ขี้เหนียว ขี้ตืด
ဂအေတ်ဂမ္တက်	ก้มเอดก้มตัก	ตระหนี่ถี่เหนียว
ဂမ္တင် ကတင်	ก้มตัง	ขม
ဂမ္တဲ ကတဲ	ก้มตาว กะตาว	ร้อน
ဂမ္တဲဇိုတ်	ก้มตาวจอด	ร้อนใจ
ဂမ္တံင်ဂမ္တဲ	ก้มตองก้มตาว	เป็นทุกข์เป็นร้อน เดือดเนื้อร้อนใจ
ဂမ္ဗိ	ก้มปี้	ขี้เหนียว ตระหนี่
ဂမ္ဘီရ	ก้มภี่เรียะ	คัมภีรภาพ ลึกซึ้ง
ဂမြေင်ညာန်	ก้มเรียงญ้าน	เชาวน์ ปัญญา ความรอบรู้
ဂမြိင်	ก้มเริน	เสียงฟ้าร้อง

ၵမ္ႈငိူၼ်	ก้มลั่ง	ทั้งหลาย ทั้งปวง
ၵမ္ႇၵႅၵ်ႉ	ก้มอัก	ความตระหนี่ ความโลภ
ၵမ္ႇၵိၵ်ႉ	ก้มเอิ๊ด	สะอื้น สะอึกสะอื้น
ၵမႃ	เกี้ยะเมี่ย	เลี้ยง มัว
ၵမႃငူဝ်း	เกี้ยะเมี่ยเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ၵမႃၸိင်	เกี้ยะเมี่ยเจิน	ควานช้าง
ၵမႃၼ်	เกี้ยะม่าน	ลูกเขย
ၵမႃဝဵၼ်	เกี้ยะเมี่ยวอน	มัวเล่น
ၵမိတ်ႈ	เกี้ยะมีด	ยุง
ၵမီ	เกี้ยะมี่	มอง
ၵမီ လမီ	เกี้ยะมี่ เลี่ยะมี่	ฝาละมี
ၵမုင်	เกี้ยะเมิ่ง	คัดเค้า
ၵမုင်ၵလေင်	เกี้ยะเมิ่งเกี้ยะเลี่ยง	ตั้งครรภ์ ตั้งท้อง
ၵမုႆ	เกี้ยะมุ่ย	ผีปอบ ผีกระสือ
ၵမုႁ်ႉ	เกี้ยะมุห์	เฝือก
ၵမ်	เกี้ยะเมี่ย	ป้อน เลี้ยง
ၵမ်တွ်	เกี้ยะเมี่ยเต๊าะห์	ป้อนนม
ၵမ်တွ်ၵေႃၼ်	เกี้ยะเมี่ยะเต๊าะห์กน	ป้อนนมลูก
ၵမိုင်	เกี้ยะมั่ง	โก่งโค้ง
ၵမိုင်ၸိဟ်	เกี้ยะมั่งจิ๊ห์	หกล้ม
ၵမိုင်အိၵ်	เกี้ยะมั่งเอิ๊ด	เช็ดก้น
ၵမ္ႇၼတ်ၿင်	ก้มนัดบัง	ชะเอม
ၵမ္ႇပီ	ก้มปี้	ขี้เหนียว
ၵမျိ ၵျိ	ก้มยิ่ กยิ้	พิษ
ၵမျိၿူ	ก้มยิซุม	พิษงู
ၵမျိုင်	ก้มย่าง	เป็น เป็นๆ ยังมีชีวิตอยู่
ၵျႃၵမျိုင်	กยั๊จก้มย่าง	เจ้าชีวิต
ၵမြ	ก้มเรี่ยะ	กาก ตะกอน
ၵမြသတ်ၿြ	ก้มเรี่ยะซอดเปรี้ย	กากมะพร้าว
ၵမြမ်	ก้มรม	คราง อึกกะทึก
ၵမြဇၵု	ก้มเรี่ยเจี๊ยะเก๊า	ขนตัวลุก ขนลุกขนพอง
ၵမိ	เกี้ยะมอย	พระภิกษุ

ဂမ္ဘိုင်	กั้มล่าง	ทั้งหลาย ทั้งปวง
ဂမို	เกี้ยะมอย	พระภิกษุ
ဂမိုသင်	เกี้ยะมอยซัง	พระภิกษุสงฆ์
ဂမိုအရိယ	เกี้ยะมอยอะร้อยยะ	พระอริยสงฆ์
ဂမိုဣသိ	เกี้ยะมอยอิซ้อย	พระฤาษี
ဂယ	เกี้ยะเยี่ยะ	สาแหรก
ဂယာင်	เกี้ยะย่าน	ต้นยาง
ဂယိ	เกี้ยะยิ่	ทา ใส่ ชะโลม
ဂယိကြောင်	เกี้ยะยิ่กลอน	ทาน้ำมัน ใส่น้ำมัน
ဂယေဟ်	เกี้ยะเยห์	ร้องเพลง ขับกล่อม
ဂယေဟ်ဒွက်	เกี้ยะเยห์เกวี้ยก	ร้องเพลง
ဂယး	เกี้ยะเยี่ยะห์	พรุ่งนี้ เวลาเช้า
ဂယးကလိ	เกี้ยะเยี่ยะห์กะลี	พรุ่งนี้มะรืนนี้
ဂယးပြဟ်	เกี้ยะเยี่ยะปรอห์	เช้ามืด แต่เช้า
နူဂယးဏအ်	นู่เกี้ยะเยี่ยะห์เนาะ	เมื่อเช้านี้
ဂယးသဝ်တ္ၚဲ	เกี้ยะเยี่ยะห์ซอฮัว	เช้าเย็น
ဂယးသဝ်တ္ၚဲဏအ်	เกี้ยะเยี่ยะห์ซอฮัวเนาะ	ทุกวันนี้
ဂယးဣတုဲကလိဣတုဲ	เกี้ยะเยี่ยะห์อิตอย- กะลีอิตอย	พรุ่งนี้ก็แล้วมะรืนก็แล้ว ผลัดวันประกันพรุ่ง
ဂယိုင်	เกี้ยะย่าง	ผัวเมีย
ဂယိုင်အဲ	เกี้ยะย่างอัว	ผัวฉัน เมียฉัน
ဂယိုင်	เกี้ยะย่าง	เสา
ဂယိုင်ဇှော်	เกี้ยะย่างโฮน่	เสาธง เสาหงส์
ဂယိုင်သ္ဂိ	เกี้ยะย่างฮ้อย	เสาเรือน
ဂယိုင်လမျို	เกี้ยะย่างลมเยิ่ม	การเลี้ยงชีพ การดำรงชีวิต
ဂရ	เกี้ยะเรียะ	อ่าง กาก
ဂရဍာ်ဍု	เกี้ยะเรียะดั๊จเดอ	อ่างน้ำข้าว
ဂရသတ်ဖြဲ	เกี้ยะเรียะซอดเปรี๊ย	กากมะพร้าว
ဂရင်စ	เกี้ยะเรี่ยงเจี๊ยะ	ขอทาน
ဂရင်ပ္တိ	เกี้ยะเรี่ยงปะแตม	บอกให้รู้ แจ้งให้ทราบ
ဂရင်ပိုင်	เกี้ยะเรี่ยงปะเมิน	ประกาศ บอกบุญ เรี่ยไร
ဂရဝါသ	เกี้ยะเรียะเวี่ยซะ	ฆราวาส

ဂရဟ်	เกี้ยะรอห์	คฤหัส
ဂရာင်	เกี้ยะร่าน	โคลง
ဂရာင်ၵျင်	เกี้ยะร่านเกลิ้ง	โคลงเรือ
ဂရာမ် ဂြာံ	เกี้ยะเรี่ยม เกรี้ยม	ลาน ปลายหนามสำหรับสะรั้ว
ဂရိင်	เกี้ยะเริ่น	เสียงคราง
ဂို့ဂရိင်	เกี้ยะเก้อเกี้ยะเริ่น	เสียงฟ้าร้อง
ဂရိတ်	เกี้ยะรีด	รูด เฉียดไป เกือบไป จวน
ဂရိပ်	เกี้ยะรีบ	รีบเร่ง
ဂရိပ်စ	เกี้ยะรีบเจี๊ยะ	วิ่งราว
ဂရိပ်အရေဝ်	เกี้ยะรีบอะเร่	พูดเป็นที พูดเป็นนัย พูดแสดงท่าที
ဂရင်	เกี้ยะเริ่ง	หวดนึ่งข้าวเหนียว
ဂရေဟ်	เกี้ยะเร่ห์	โซ่ ตรวน
ဂရော်	เกี้ยะโรก	ช่องเขา กก ปรือ กระจุด กรน
ဂရောင်	เกี้ยะโร่ง	ครีบ กระโดง
ဂရောင်က	เกี้ยะโร่งกะ	ครีบปลา กระโดงปลา
ဂရောတ်	เกี้ยะโรด	รูด รัด
ဂရောတ်စ	เกี้ยะโรดเจี๊ยะ	บีบรัดกิน ขูดรีดกิน
ဂရောပ်	เกี้ยะโรบ	คลุม
ဂရောပ်ဂှီ	เกี้ยะโรบกนี้ (ฮนี่)	ปลอกหมอน
ဂရောပ်ကွေင်	เกี้ยะโรบเกนียง	ชฎา กะบังหน้า
ဂရောပ်သြိုဟ်	เกี้ยะโรบเซาะห์	ผ้าสไบ
ဂရ် ဂြ်	เกี้ยะเรี่ยว เกรี๋ย	ขัน เสียงไก่ขัน
ဂရး	เกี้ยะเรี่ยะห์	หวี คราด
ဂရးဂြးစဲ	เกี้ยะเรียะห์เกรี้ยะห์จอย	หวีเสนียด
ဂရးဂြးတိ	เกี้ยะเรียะห์เกรี้ยะห์ต๊อย	คราด
ဂရိုက်	เกี้ยะราก	เขย่า ขย่ม สั่นสะเทือน
ဂရိုက်ဂရာင်	เกี้ยะรากเกี้ยะร่าน	โคลงเคลง
ဂရိုက်ဂရုဲ	เกี้ยะรากเกี้ยะรุ่ย	สะเพร่า กระโดกกระเดก
ဂရိုက်မင်ဂှန်	เกี้ยะรากเมี่ยงกล้น	ขย่มมะขาม
ဂရိုင် ဂြိုင်	เกี้ยะร่าง กร้าง	หัวเราะ
ဂရိုင်ခ	เกี้ยะร่างคะ	หัวเราะเยาะ

ဂရိင်ခအေဟ်	เกี้ยะร่างคะแอะห์	หัวเราะร่วน
ဂရိ	เกี้ยะเริ่ม	ขอบ ริม ร่วม
ဂရိစ	เกี้ยะเริ่มเจี๊ยะ	กินรวมกัน รับประทานอาหารร่วมกัน
ဂရိကွဲာ	เกี้ยะเริ่มกะนาย	ขอบกระด้ง
ဂရိန	เกี้ยะเริ่มเนี่ยะ	ขอบกระบุง
ဂရိဟ်	เกี้ยะเร่อะห์	ผลัก ดัน ติเตียน ใส่ร้าย
ဂရိဟ်ဩိုဟ်	เกี้ยะเร่อะห์ซาะห์	ผลักอก
ဗြုဂရိဟ်	ปรู้เกี้ยะเร่อะห์	พูดใส่คล้าย พูดใส่ความ
ဂရိအ်	เกี้ยะเร่อะ	ร้อง
ဂရိအ်စ	เกี้ยะเร่อะเจี๊ยะ	ร้องเรียน ฟ้องร้อง
ဂရိအ်ယံာ	เกี้ยะเร่อะเยี่ยม	ร้องไห้
ဂလန်	เกี้ยะล่น	เหลือก
ဂလန်မတ်	เกี้ยะล่นม่ด	เหลือกตา
မတ်ဂလန်	ม่ดเกี้ยะล่น	ตาเหลือก
ဂလပ်	เกี้ยะล่บ	ถลำ ผิดพลาด แพลง
ဇိုင်ဂလပ်	จ้างเกี้ยะล่บ	เท้าแพลง
ရိဟ်ဂလပ်	เร่อะห์เกี้ยะล่บ	นับผิดพลาด
ဂလမ် မလမ်	เกี้ยะล่ม เมี่ยะล่ม	ผง
ဂလမ်လုပ်မတ်	เกี้ยะล่มลูบม่ด	ผงเข้าตา
ဂလဝ်	เกี้ยะโล่	สวม ใส่ กาง
ဂလဝ်ခ္ဍော်	เกี้ยะโล่คะมก	สวมหมวก
ဂလဝ်ဍိုင်	เกี้ยะโล่ดัง	กางร่ม
ဂိတုဂလဝ်ဍိုင	กี้เต๊าเกี้ยะโล่ดัง	พระจันทร์ทรงกลด
သ္ငိတ္ဍဲဂလဝ်ဍိုင်	ซะเมินฮัวเกี้ยะโล่ดัง	พระอาทิตย์ทรงกลด
ဂလဟ် ခလဟ်	เกี้ยะโล่ห์ เที่ยะโล่ห์	สลัดให้ออกจากบ่า
ဂလာ	เกี้ยะเลี่ย	บอก แจ้ง
ဂလာစ	เกี้ยะเลี่ยเจี๊ยะ	บอกให้รู้ เอาข่าวไปฟ้อง คาบข่าว
ဂလာ	ဂเกี้ยะเลี่ย	ฝรั่ง มอญบางขันหมากเรียกชาวยุโรป
ဂလာ်မတ်	เกี้ยะล่าดม่ด	ลืมตา
ဂလာ်မတ်ခေဟ်	เกี้ยะล่าดม่ดแท่ะห์	ลืมตาค้าง
ဂလာ်မတ်ရုင်	เกี้ยะล่าดม่ดร่ง	ลืมตาดู

ဂလာင်	เกี้ยะล่าน	โชงโลง
ဂလာင်သာတ်ဍုာ်	เกี้ยะล่านซัดดั๊จ	โชงโลงวิดน้ำ
ဂလာန်	เกี้ยะล่าน	เหตุ สาเหตุ เรื่องราว
ဂလာန်ဂကန်	เกี้ยะล่านเกี้ยะกอน	สั่งฝาก สั่งเสีย
ဂလာန်တမ်	เกี้ยะล่านตอม	เหตุเบื้องต้น เรื่องเดิม
ဂလာန်သာသပအ်	เกี้ยะล่านซาซะเป๊าะ	เบาความ เรื่องไร้สาระ
ဂလံာ	เกี้ยะเลี่ยม	ค้างผัก
ဂလိဂပဝ်	เกี้ยะลิ่เกี้ยะปอ	เช่น สังเวย บวงสรวง
ဂလိင်	เกี้ยะเลิ่น	ความยาว ทำให้ยาว หาม
ဂလိင်ဇကု	เกี้ยะเลิ่นเจี้ยะเก๊า	ความยาวของลำตัว
ဂလိင်ဗ္ဒ	เกี้ยะเลิ่นเฟี่ยะ	หามศพ
ဂလိင်အာယုက်	เกี้ยะเลิ่นอาเยิก	ต่ออายุ
ဂလိင်အရေဝ်	เกี้ยะเลิ่นอะเร่	ต่อความยาวสาวความยืด
ဂလုင်	เกี้ยะเลิ่ง	ปลาไหล
ဂလုင်တုတ်	เกี้ยะเลิ่งต๊อด	ขึ้นด้ายยืนสำหรับทอผ้า
ဂလုံ	เกี้ยะลุ่ม	ตะลุ่ม
ဂလေင်	เกี้ยะเลี่ยง	เม่น ไม้คาน
ဂလေင်ချော	เกี้ยะเลี่ยงขยัว	คานเหลา ไม้คานหาบหญ้า
ဂလေတ် ခလေတ်	เกี้ยะเล่ด เทียะเล่ด	ยักย้าย ยักกระสาย
ဂလေတ်ဂွံင်	เกี้ยะเล่ดกล้ง	สับเปลี่ยนทาง ไม่ไปตามทางปกติ
ဂလေတ်ခ္ဍဲာဖိုင်	เกี้ยะเล่ดเที่ยะน่ายจ้าง	กลบเกลื่อนรอยเท้า
ဂလေတ်မုက်	เกี้ยะเล่ดเมิก	หลบหน้า
ဂလေဟ်	เกี้ยะแลห์	ถองด้วยศอก ศอกกลับ
ဂလေဟ်ဒး	เกี้ยะแลห์เตี้ยะห์	เข้าใจว่า คิดว่า นึกว่า
ဂလေအ် ဂလေံ	เกี้ยะเล่ะ	ขอยืม ทำให้สั้น
ဂလေအ်ညးပြး	เกี้ยะเล่ะเญี้ยะห์ประห์	เที่ยวขอยืมเขาทั่ว
ဂလဲ	เกี้ยะลั่ว	กุ่ม เดินเกาะราว
ဂလောင်	เกี้ยะโล่ง	ตะขอ ตาขอ
ဂလောံ	เกี้ยะเล่อะ	สั่งสอน
ဂလောံဗ္ဒောန်	เกี้ยะเล่อะเปี้ยะตน	แนะนำสั่งสอน
ဂလိုက်	เกี้ยะลั่ก	กดให้จม

ဂလိုက်ကွၢ်	เกี้ยะลั่กกะตอ	ลุกขึ้น ลุกจากที่นอน
ဂလိုက်ဍုၵ်	เกี้ยะลั่กดั๊จ	กดให้จมน้ำ
ဂလိုက်ဗဂုဲ	เกี้ยะลั่กเปี๊ยะกุ้ย	สุมควัน ควันกรุ่น ควันโขมง
ဂလိုင်	เกี้ยะลั่ง	เพิ่ม ทวี
ဂလိုင်ဂှ်	เกี้ยะลั่งโก๊ะห์	เท่านั้น ขนาดนั้น
ၛိုင်ဂလိုင်ဂှ်	กลั้งเกี้ยะลั่งโก๊ะห์	มากขนาดนั้น มากเท่านั้น
ဂလိုင်ဏာအ်	เกี้ยะลั่งเนาะ	เท่านี้
ဂလိုင်ကုလ်	เกี้ยะลั่งเก๊าซอ	สร้างบุญสร้างกุศล
ဂလိုင်ပ္တိုန်	เกี้ยะลั่งปะตอน	เพิ่มขึ้น เพิ่มให้มากขึ้น
ဂလိုင်အရေဝ်	เกี้ยะลั่งอะเร่	พูดมาก มากเรื่อง
ဂလိုင်လ်	เกี้ยะลั่งลอ	เท่าไร มากขนาดไหน
ဂလှိ	เกี้ยะเลิ่ม	เหี้ย คลุมศรีษะ
ဂလှိယာတ်	เกี้ยะเลิ่มยาด	คลุมผ้า คลุมโปง
ဂလ်	เกี้ยะเล่อ	ทะลึ่ง
ဂလ်ခဏံင်	เกี้ยะเล่อคะนอง	ทะลึ่ง คะนองปาก ปากคอเราะราย
ဂဝ ဂွ	เกี้ยะเวียะ เกวี้ยะ	อาย ความอาย
ဂွကိုညး	เกวี้ยะกอเญี้ยะห์	อายเขา อายชาวบ้าน
ဂွဒုင်	เกวี้ยะเติ้ง	อายแทน
ဂွအောလေပ်	เกวี้ยะเอาเล่บ	หน้าไม่อาย อายไม่เป็น ไม่รู้จักอาย
ဂဝ်	โก้	ครรภ์ โก้เก๋
ဂဝ်ဂွ်	โก้เกนี้ย	มีท้อง ตั้งครรภ์
ဂဝ်မိ	โก้มี่	ครรภ์มารดา
ကျိုင်ဂဝ်	กยังโก้	แต่งตัวโก้ แต่งตัวหรูหราภูมิฐาน
ဂဝမ္ပတိ	เกี้ยะว่มปะต๊อย	ควัมปติ ชื่อพระอรหันต์องค์หนึ่ง °
ဂဝဝ်	เกี้ยะโว่	กอง
ဂဝဝ်ဍုၵ်	เกี้ยะโว่ดั๊จ	ไขน้ำ ปล่อยให้น้ำไหลออก
ဂဝဝ်ရုပ်	เกี้ยะโว่รูป	กองรูป
ဂ၀ိင်	เกี้ยะเวิ่น	เป็นห่วง กังวล ความห่วงใย
ဂ၀ိင်ဒုင်	เกี้ยะเวิ่นเติ้ง	เป็นห่วงแทน
ဂ၀ိင်ခရေင်	เกี้ยะเวิ่นคะเรียง	แกว่งเปล ไกวเปล
ဂ၀ိင်တဲ	เกี้ยะเวิ่นตอย	ไกวมือ แกว่งมือ
ဂ၀ိင်မုက်	เกี้ยะเวิ่นเมิก	สะบัดหน้า

ဂ၀ိင်ဂ၀ါ	เกี้ยะเวิ่นเกี้ยะว่าย	เป็นห่วง เป็นกังวล
ဂ၀ိ ဂွိ	เกี้ยะวี่ กวี้	ห่อ
ဂ၀ုတ်	เกี้ยะวุ้ด	โม่
ဂ၀ုဲ	เกี้ยะวุ้ย	แกว่ง ไกว
ဂ၀ုဲခရေင်ဇာ	เกี้ยะวุ้ยคะเรียงเจี้ย	ไกวชิงช้า โล้ชิงช้า
ဂ၀ုဲဇိုင်	เกี้ยะวุ้ยจ้าง	แกว่งตีน
ဂ၀ုဲတဲ	เกี้ยะวุ้ยตอย	แกว่งแขน
ဂ၀ိုက်	เกี้ยะวาก	สะบัด สลัด
ဂ၀ိုက်ယာတ်	เกี้ยะวากยาด	สลัดผ้า สะบัดผ้า
ဂ၀ိုက်အလံာ	เกี้ยะวากอะเลี่ยม	โบกธง
ဂသဝ် ကသဝ်	เกี้ยะซอ กะซอ	ร้อง คราง
ဂသဝ်နရာဝ်	เกี้ยะซอเนี่ยะราด	ร้องครวญคราง ร้องไห้คร่ำครวญ
ဂသောဝ်	เกี้ยะโซ	ลาดต่ำ ลาดเท
ဂသို်	เกี้ยะซอ	พุ่มไม้ เหยียด
ဂသို်ဂြိုပ်	เกี้ยะซอเกริ้บ	ป่าไม้ สุมทุมพุ่มไม้
ဂသို်ဇိုင်	เกี้ยะซอจ้าง	เหยียดขา
ဂှ်	โก้ห์	นั่น นั้น
ဂှ်ရ	โก้ห์ระ	นั่นแหละ ใช่แล้ว
ဂှ်လှေ	โก้ห์เล	นั่นซี่
ဂှ်အိုင်	โก้ห์เอิน	นั่นเอง
ဂှ်အောသေင်	โก้ห์เอาเซียง	นั่นใช่ไหม นั่นใช่หรือเปล่า
ဂဟာက်	เกี้ยะฮัก	บังเหียนม้า
ဂဟ္ၚက်	เกี้ยะเหี้ยก	กระหาย
ဂဟ္ၚက်ဍာ်	เกี้ยะเหี้ยกดั๊จ	กระหายน้ำ
ဂဟ္ၚာင်	เกี้ยะห้าน	สองฟายมือ
ဂဟိ	เกี้ยะฮิ่ม	กระหึ่ม ก้องกังวาน
ဂဟို်	เกี้ยะเห้อ	ซ่อม ปฏิสังขรณ์
ဂဟို်ပလေဝ်	เกี้ยะเห้อปะแล	ซ่อมแซม ปฏิสังขรณ์ บูรณะ
ဂ၀င်	เกี้ยะบัง	ยกขึ้น
ဂ၀င်သဘာ်	เกี้ยะบังซะภาด	ประคอง ค้ำชู ช่วยสงเคราะห์
ဂဗိဟ်	เกี้ยะบิ๊ห์	บิ
ဂဗေဟ်	เกี้ยะเบห์	บิ แหวก

ဂဓောဝ်	เกี้ยะโบ	รวบ
ဂဓောဝ်ဂရောဝ်	เกี้ยะโบเกี้ยะโร่	เห็นแก่ได้ มักมาก
ဂဝ့်	เกี้ยะเบอ	บ่าง
ဂဝိုဟ်	เกี้ยะเบาะห์	ฟอง ข้าวคั่ว
ဂဝိုဟ်ဍုဝ်	เกี้ยะเบาะห์ดั๊จ	ฟองน้ำ
ဂဝိုဟ်ခွာ	เกี้ยะเบาะห์ขนา	ข้าวคั่ว
ဂဝမ် ဂဝံ	เกี้ยะบอม	อม
ဂဝမ်အရေဝ်	เกี้ยะบอมอะเร่	อมคำพูด อมความ
ဂအ ခအ	เกี้ยะอะ คะอะ	ติดอ่าง
ဗြုခအ	ปรุ้คะอะ	พูดติดอ่าง
ဂအမ် ခအမ်	เกี้ยะออม คะออม	กลิ่นอับ เหม็นอับ
ဂအဟ် ခအဟ်	เกี้ยะออห์ คะออห์	ลูกสะใภ้ จาม
ဂအာင်	เกี้ยะอาน	ที่ ลาน บริเวณ
ဂအာင်တို	เกี้ยะอานตะม้อย	ที่ใหม่
ဂအာင်သို	เกี้ยะอานฮ้อย	ที่บ้าน
ဂအိက်	เกี้ยะเอิ๊ด	สะอื้น
ဂအိ	เกี้ยะอิม	ยิ้ม กลิ่นคาว
ဂအိခွောမ်	เกี้ยะอิมคะมม	อมยิ้ม ยิ้มละไม
ဂအီ	เกี้ยะอี	ครก แตง กรน
ဂအီကစာ	เกี้ยะอีกะจา	แตงดำเนิน ห่ามจวนสุก
ဂအီဂစံ	เกี้ยะอีเกี้ยะเจม	แตงหนู
ဂအီတွအ်	เกี้ยะอีเฮมาะ	แตงไทย
ဂအီမံင်	เกี้ยะอีม่ง	ครกกระเดื่อง
ဂအီလင်	เกี้ยะอีลัง	มะเฟือง
ဂအီယာ်သ္ခု	เกี้ยะอียาดเฮ้า	ครกตำข้าว
တိက်ဂအီ	เติ๊ดเกี้ยะอี	นอนกรน
ဂအုပ်	เกี้ยะอุ๊บ	หัวหน้า
ဂအုပ်ပွာန်	เกี้ยะอุ๊บปนาน	แม่ทัพ
ဂအုံ	เกี้ยะอุม	กอง กองรวม
ဂအုံသြော	เกี้ยะอุมเซาะ	กองข้าว
ဂအဲ	เกี้ยะอุย	ยา
ဂအဲကဝက်	เกี้ยะอุยกะว้อด	ยาสด ใช้เป็นยาระบาย

ဂအဲကအ်	เกี้ยะอุยเก๊าะ	ยากวาดคอ
ဂအဲကျာ	เกี้ยะอุยกย๋ำ	ยาลม
ဂအဲခနိက်	เกี้ยะอุยคะเนิ้ด	ยาผง
ဂအဲခဝါန်	เกี้ยะอุยคะว่าน	ยาพอก
ဂအဲခဝမ်	เกี้ยะอุยคะบอม	ยาอม
ဂအဲဂစိုတ်ကွိ	เกี้ยะอุยเกี้ยะจ๊อดกน๊อย	ยาเบื่อหนู
ဂအဲငွောတ်	เกี้ยะอุยโกน้ด	ยาประคบ
ဂအဲဂပိုတ်ဖွဟ်	เกี้ยะอุยเกี้ยะป้อดโฟ่ห์	ยาตัดไข้
ဂအဲဂျိ	เกี้ยะอุยกยิ้	ยาพิษ
ဂအဲငွာန်	เกี้ยะอุยง่าน	ยาเขียวใหญ่
ဂအဲစုတ်သရ	เกี้ยะอุยจุ๊ดซะระ	ยาใส่แผล
ဂအဲဆီ	เกี้ยะอุยชิม	ยาบำรุงโลหิต
ဂအဲဆီကျာ	เกี้ยะอุยชิมกยา	ยาบำรุงโลหิตสตรี
ဂအဲဆုင်	เกี้ยะอุยเชิง	ยาดม
ဂအဲဖွက်ဂွ်	เกี้ยะอุยเฟียกเกนี้ย	ยาถ่าย
ဂအဲဖွဟ်	เกี้ยะอุยโฟ่ห์	ยาแก้ไข้
ဂအဲဍုာ်	เกี้ยะอุยดั๊จ	ยาน้ำ
ဂအဲထစံာ	เกี้ยะอุยทะจำ	ยาสัก
ဂအဲထပက်	เกี้ยะอุยทะปั๊ก	ยาฉีด
ဂအဲထွောဟ်မတ်	เกี้ยะอุยทะโนห์ม่ด	ยาหยอดตา
ဂအဲထွဲာ	เกี้ยะอุยทะมาย	ยาหม้อ
ဂအဲထစတ်ဂွ်	เกี้ยะอุยทะบ๊อดเกนี้ย	ยาระบาย
ဂအဲဓာတ်	เกี้ยะอุยทาด	ยาธาตุ
ဂအဲနုဟ်	เกี้ยะอุยนุ๋ห์	ยานัตถุ์
ဂအဲပစံက်	เกี้ยะอุยปะจ๊อก	ยาเขียว
ဂအဲဗာန်ကျိုပ်	เกี้ยะอุยป้านดับ	ยาปิดกระหม่อม
ဂအဲဘိင်	เกี้ยะอุยเภิ่น	ยาฝุ่น
ဂအဲမ	เกี้ยะอุยเมี่ยะ	ยาเม็ด
ဂအဲယန်မတ်	เกี้ยะอุยย่นม่ด	ยาตา
ဂအဲလံက်	เกี้ยะอุยลก	ยาทา
ဂအဲဝိုတ်	เกี้ยะอุยเวิ้ด	ยาสลบ

ၵအဲ့သေနာတ်	เกี้ยะอุยเสนัด	ดินปืน
ၵအဲ့စံက်	เกี้ยะอุยบ๊อก	ยาเส้น ยาสูบ
ၵအဲ့စံင်ပွတ်	เกี้ยะอุยบองปะมด	ยาอยู่ไฟ
ၵအေတ်	เกี้ยะเอ๊ด	ตระหนี่
ၵအေတ်ၵမ္တက်	เกี้ยะเอ๊ดก้มตัก	ตระหนี่ เหนียวหนืด
ၵအေမ်ဒေမ်	เกี้ยะเอมเต้ม	นั่งพับเพียบ
ၵအေဟ်	เกี้ยะแอะห์	กลิ่นคาว เหม็นคาว
ၵါ	เกี้ย	ขื่อ คา สำหรับจองจำนักโทษ
ၵါထာ	เกี้ยทา	คาถา
ၵါရဝ	เกี้ยเรียะเวียะ	คารวะ ความประพฤติ
အောမ့ဲၵါရဝ	เอามัวเกี้ยเรียะเวียะ	ไม่มีสัมมาคารวะ ความประพฤติไม่เรียบร้อย
ၵါန်	ก้าน	กัน กั้น คั่น ไล่ต้อน
ၵါန်ငွဲ	ก้านเกลี้ย	ต้อนวัว
ၵါန်သော်	ก้านซก	กันผม
ၵါပ်	เกี้ยบ	คบ ค่าคบ คร่อม ง่าม
ၵါပ်ၵျင်	เกี้ยบเกลิ้ง	คาบเรือ เหยียบเรือสองลำ
ၵါပ်ဆု	เกี้ยบชุ	คบไม้ ง่ามไม้
ၵါပ်ချေဟ်	เกี้ยบแขยะห์	คร่อมหลังม้า
ၵါပ်သွံာ	เกี้ยบฮนำ	คาบปี คร่อมปี
ၵါမ	เกี้ยเมียะ	คาม นิคม หมู่บ้าน
ၵါံ	เกี้ยม	ก้าว
ၵါံကွဝ်	เกี้ยมกวัด	ก้าวเดิน
ၵါံကျွံာ	เกี้ยมเกลาะ	ก้าวข้าม
ၵါံဇိုင်	เกี้ยมจ้าง	ก้าวขา
ၵါံဇိုင်အောတိတ်	เกี้ยมจ้างเอาตั๊ด	ก้าวขาไม่ออก
ၵါံတိုန်	เกี้ยมตอน	ก้าวขึ้น
ၵါံထွဝ်	เกี้ยมทะลัด	ก้าวกระโดด
ၵါံဖွေတ်	เกี้ยมเปล้ด	ก้าวพลาด
ၵါံလုပ်	เกี้ยมลูบ	ย่างเข้า เข้าสู่
ၵါံသရင်	เกี้ยมซะเริง	ก้าวข้าม ก้าวเว้น
ၵါ်	ก้าย	เอน เซ เฉ
ၵါ်အာၵါ်ကျွင်	ก้ายอาก้ายเกลิง	เซไปเซมา เอนไปเอนมา

ဂိ	กี้	เจ็บ ปวด
ဂိကဝဲ	กี้กะวอย	ปวดมวน ปวดบิด
ဂိကၠိုပ်	กี้ดับ	ปวดหัว
ဂိကတာန်	กี้กะตัน	เจ็บปวด เจ็บแสบ
ဂိကၠုကတောဝ်	กี้กะเน้ากะโต	ปวดแก้วหู
ဂိကွေဟ်ရ	กี้แกวะห์ระ	เจ็บจริงนะ
ဂိကွေဟ်ဟ်	กี้แกวะห์แกวะห์	เจ็บจริงๆ
ဂိကောန်	กี้โกน	ปวดครรภ์ ปวดท้องคลอด
ဂိဂွ်	กี้เกนี้ย	ปวดท้อง
ဂိဂွ်ဆီကျာကျင်	กี้เกนี้ยชิมกยาเกลิง	ปวดระดู
ဂိဂွ်စံင်ကောန်	กี้เกนี้ยบองโกน	ปวดท้องคลอด
ဂိဂွ်အာဂြိုပ်	กี้เกนี้ยอาเกริ้บ	ปวดท้องขี้
ဂိဂွ်အိက်ထော်	กิเกนี้ยเอิดเทาะ	ปวดท้องขี้
ဂိဂှိုင်	กิ๊กลั้ง	เจ็บมาก ปวดมาก
ဂိဂှိုင်မံင်ဟာ	กิ๊กลั้งม่งฮา	เจ็บมากไหม
ဂိစချိုတ်	กี้จะขย็อด	เจ็บจะตาย
ဂိစိုတ်	กี้๊จ๊อด	เจ็บใจ
ဂိဇကု	กี้แจี้ยะเก๊า	เจ็บตัว
ဂိဇကုဇကောဝ်	กี้เจี้ยะเก๊าเจี้ยะโก	ปวดเมื่อยเนื้อตัว
ဂိဇိုက်	กี้จ้าก	ปวดถ่วง
ဂိညိည	กี้ญี้เญี้ยะ	เจ็บนิดหน่อย
ဂိတု	กี้เต๊า	เดือน พระจันทร์
ဂိတုက္ဍာ	กี้เต๊ากลา	เดือนก่อน
ဂိတုဂြဴ	กี้เต๊าเกรี้ยะห์	จันทรคราส จันทรุปราคา
ဂိတုတ္ၚဲ	กี้เต๊าฮัว	วันเดือนปี
ဂိတုၜါ	กี้เต๊าเจ๊าะห์บา	เดือนสิบสองเดือน
ဂိတုစဲ	กี้เต๊าจอย	เดือนห้า
ဂိတုပသာ်	กี้เต๊าปะซัด	เดือนหก
ဂိတုဇေဟ်	กี้เต๊าเจ๊ะห์	เดือนเจ็ด
ဂိတုဓဂိုန်	กี้เต๊าเที่ยะเกิ้น	เดือนแปด
ဂိတုသ္ဍဲသီ	กี้เต๊าซะดอยซอย	เดือนเก้า
ဂိတုဘတ်	กี้เต๊าภัด	เดือนสิบ

ဂိတုဝ်	กี้เต๊าโว่ะห์	เดือนสิบเอ็ด
ဂိတုကထိုန်	กี้เต๊ากะทอน	เดือนสิบสอง
ဂိတုမရေက္ကသုံ	กี้เต๊าเมี่ยะร่อดกะซอ	เดือนอ้าย
ဂတုပုဟ်	กี้เต๊าเป๊าห์	เดือนยี่
ဂိတုမာ်	กี้เต๊ามาด	เดือนสาม
ဂိတုဖဝ်ရဂိုန်	กี้เต๊าพอระเกิ้น	เดือนสี่
ဂိတုဇွက်	กี้เต๊าจะเวี้ยก (เฟียก)	ข้างแรม
ဂိတုဏအ်ာ	กี้เต๊าเนาะ	เดือนนี้
ဂိတုတိုန်	กี้เต๊าตอน	พระจันทร์ขึ้น
ဂိတုတွး	กี้เต๊าตะมะห์	เดือนหงาย เดือนกระจ่าง
ဂိတုဒတုံတိ	กี้เต๊าเตี้ยะตุมต๊อย	พระจันทร์ตกดิน
ဂိတုဒေက်	กี้เต๊าต้อด	เดือนขาด
ဂိတုဓဗုင်	กิเต๊าเที่ยะเปิ้ง	ท้องฟ้าสลัว
ဂိတုဓလဝ်ဍိုင်	กี้เต๊าเที่ยะโล่ดัง	พระจันทร์ทรงกลด
ဂိတုပေင်	กี้เต๊าปอน	เดือนเต็ม
ဂိတုပ္ဍိုတ်	กี้เต๊าปล๊อด	พระจันทร์ตกดิน
ဂိတုမံက်	กี้เต๊ามก	ข้างขึ้น
ဂိတုအိုတ်	กี้เต๊าอ๊อด	สิ้นเดือน
လဒေဝ်ဂိတု	เลี่ยะโต้กี้เต๊า	กลางเดือน วันเพ็ญ
ဂိထကေဝ်	กี้ทะเก	เจ็บเสียว
ဂိဒုင်အောမာန်	กี้เติ้งเอาม่าน	เจ็บทนไม่ไหว ปวดทนไม่ไหว
ဂိဓဇတ်ဓဇိ	กี้เที่ยะจ้ดเที่ยะจี้	เจ็บปวดแสนสาหัส
ဂိပထော်	กี้ปะเทาะ	เจ็บจังเลย
ဂိပ္ဓာတ်ရ	กี้ปลัดระ	เจ็บฉิบหาย
ဂိပ္ဍဲ	กี้พย็อย	เจ็บทรมาน
ဂိမှန်တ	กี้ม่นตะ(กิมฮอนตะ)	คิมหันต์ ฤดูร้อน
ဂိယဲ	กี้ยั่ว	เจ็บไข้ได้ป่วย
ဂိလာန	กี้เลี่ยเนี่ยะ	คิลานะ
ဂိလာနဘတ်	กี้เลี่ยเนี่ยะภ่ด	อาหารสำหรับภิกษุอาพาธ
ဂိအိုတ်	กี้อ๊อด	เจ็บที่สุด แสบที่สุด ตัวดี ตัวแสบ
ဂု	กุ้	พี่ชาย
ဂုက်	เกิ้ก	คุก ตะราง

ဂုတ္တ	กุ้ดตะ	เจ้าเมือง ผู้ปกครอง จะอ่านพบบ่อยจากหนังสือที่พิมพ์จากเมืองมอญ มอญลพบุรีไม่ได้ใช้พูด
ဂန္ဓ	ก้นเที่ยะ	ร่างกาย
ဂုန်	กุ้น	คุณ คุณประโยชน์
ဂုန်ကျာ်ဂုန်ဓဝ်-ဂုန်သင်	กุ้นกยั๊จกุ้นโธ่กุ้นซัง	พระพุทธคุณพระธรรมคุณพระสังฆคุณ
ဂုန်ဂွာတ်	กุ้นเกี๋ยะน่าด	บุญคุณ
ဂုန်မိဂုန်မ	กุ้นมิ่กุ้นเมี่ยะ	คุณบิดามารดา
ဂုန်ဇ္ဍော်	กุ้นโฮน่ก	คุณยิ่งใหญ่ ขอบคุณ
နွံဂုန်	นุ่มกุ้น	มีคุณ มีบุญคุณ
ဒှ်ဂုန်	โต้ะห์กุ้น	เป็นคุณ เป็นประโยชน์
ဂုံ	กุ้ม	ฝัด กระพือ
ဂုံစအး	กุ้มจะอะห์	ฝัดทำความสะอาดเพื่อแยกสิ่งเจือปน
ဂုံသ္ဍု	กุ้มเฮ้า	ฝัดข้าวสาร
ဂုံသြော်	กุ้มเซาะ	ฝัดข้าวเปลือก
ဂုဲ	กุ้ย	คุ้ย เกลี่ย
ဂုဲဂွဲ	กุ้ยกล้าย	คุ้ยหา
ဂုဟ်	กุ้ห์	บวม
ဂုဟ်မိုပ်	กุ้ห์เมิ่บ	บวมเป่ง
ဂၠု	กู้	ไร่ ตก(ฝน)
ဂၠုဇ	กู้เฮี่ยะ	ไร่นา
ဂၠုယာ	กู้เยี่ย	กระจ่าง โล่ง อาจหมายถึงความเป็นปกติ
ဗြဲဂၠု	ปรั้วกู้	ฝนตก
ဂေက်	ก้อด	กระชาก จิกผม
ဂေက်သော်	ก้อดซก	กระชากผม จิกผม
ဂေင်	ก้อน	วนเวียน ไปทั่ว ตระเวน
ဂေတ်	เก้ด	หมุน วน เวียน
ဂေတ်ဂပဝ်	เก้ดเกี๋ยะปอ	วนอ้อม อ้อมวกไปเวียนมา
ဂေတ်ဂေင်	เก้ดก้อน	วนเวียน ระเหเร่ร่อน เคว้งคว้าง
ဂေတ်သီ	เก้ดแซม	วนโบสถ์ เวียนโบสถ์
ဂေတ်အာဂေတ်ကွ္ဍင်	เก้ดอาเก้ดเกลิง	วนไปวนมา เร่ไปเร่มา
ဂေဟ်	เก้ห์	อ้าว อ้าวพร้อม

ဂေပၢ်ဖျိုပ်ၵျိုပ်	เก้ห์พยีห์ดับ	อ้าวพร้อมแล้วกราบ
ဂေါ်	โก้ก	คอม เตา โคก
ဂေါ်ခပ့်	โก้กคะปอ	เตาปูน
ဂေါ်ဖ္လုံ	โก้กเจี้ยะปลุ้	ค้างพลู
ဂေါ်ဍိုတ်	โก้กด๊อด	เตาอิฐ
ဂေါ်ပြေင်	โก้กเปรียง	คอมควาย
ဂေါစရ	เก้อวจะระ	โคจร
ဂေါတမ	เก้อวตะมะ	โคตมะ พระสมณโคดม
ဂေါတမီ	เก้อวตะมอย	พระนางมหาปชาบดีโคตมี
ဂေါတြဘူဉာန်	เก้อวตะระภู่ญ้าน	โคตรภูญาณ ญาณครอบโคตร
ဂေါပါလ	เก้อวปาละ	โคบาล
ဂေါဝ်	โก้	โก้เก๋ หรูหรา ภูมิฐาน
ဂေါဝ်ဆဲာ	โก้ชาย	สวยงาม
ကျိုင်ဂေါဝ်	กยังโก้	แต่งตัวโก้ แต่งตัวภูมิฐาน
ဂံက်	โก้ก ก้อก	หนาวสั่น หนาวสะท้าน
ဂံက်ဂါ	โก้กเกี้ย	นกปักหลัก นกกระเต็น
ဂံင်	โก้ง	กล้า
ဂံင်ဗြု	โก้งปรุ้	กล้าพูด
ဂံင်သကာ	โก้งซะกา	เก่งกล้า
စိုတ်ဂံင်	จ๊อดโก้ง	ใจกล้า
တဲဂံင်	ตอยโก้ง	มือไว หยิบฉวยไม่เลือก กล้าทำ
ဂး	เกี้ยะห์	ว่า พูด
ဂးကို	เกี้ยะห์กอ	พูดให้ ว่าให้
ဂးဟိုအောကေတ်	เกี้ยะห์หำเอาเก๊ด	ไหนว่าไม่เอา
ဟိုဂး	ฮำเกี้ยะห์	พูดว่า
ဂိုင်	ก้าง	เก็บ งำ คาบ
ဂိုင်ခွဲာ	ก้างคะมาย	คาบไข่
ဂိုင်စကာ	ก้างเจี๊ยะกา	เก็บไว้ใช้
ဂိုင်ဒေပ်	ก้างเต้บ	เก็บงำ เก็บสะสม เก็บรวบรวม
ဂိုင်ပတိဝန္ဓိ	ก้างปะต๊อยซอนธิ	ตั้งครรภ์
ဂိုင်ပမ	ก้างปะเมี่ยะ	เก็บไว้ทำพันธุ์
ဂိုင်လဝ်ကို	ก้างโล่กำ	เก็บไว้บ้าง

ဂိုင်လစ်ကွာ	ก้างโล่กลา	เก็บไว้ก่อน
ဂိုင်လစ်စ	ก้างโล่เจี๊ยะ	เก็บไว้กิน
ဂိုင်သမ္တီ	ก้างซอมแตม	จดจำ จำไว้ ทำความเข้าใจ
ဂိုတ်	เกิ้ด	เบ่ง พยายาม
ဂိုတ်ကောန်	เกิ้ดโกน	เบ่งลูก
ဂိုတ်ကရေ့	เกิ้ดกะเรีย	ตะเบ็งเสียง
ဂိုတ်ကွေန်စ	เกิ้ดโกลนเจี๊ยะ	ตั้งหน้าทำมาหากิน พยายามทำกิน
ဂိုတ်ဂစာန်	เกิ้ดเกี้ยะจาน	มานะพยายาม บากบั่น กระเสือกกระสน
ဂိုတ်ညးထကအ်	เกิ้ดเญี้ยะห์ทะเกาะ	ทะเลาะกัน เถียงกัน
ဂိုတ်အိက်	เกิ้ดเอิ๊ด	เบ่งขี้
ဂိုဏ်	เกิ้น	คณะ หมู่คณะ รวมกลุ่ม
ဂိုပ်	เกิ้บ	ครอบ ปิด
ဂို	เกิ้ม	ตะเกียง โคม อุ่น อบอุ่น
ဂိုကလံာ	เกิ้มกะลำ	อยู่เป็นเพื่อนแก้เหงา
ဂိုကြောင်	เกิ้มโกรง	ตะเกียงรั้ว
ဂိုဂို	เกิ้มเกิ้ม	อุ่นๆ
ဂိုစိုတ်	เกิ้มจ๊อด	อุ่นใจ
ဂိုမတ်ဂွ်	เกิ้มม่ดเกลี้ย	ตะเกียงตาวัว
ဂိုလှဲ	เกิ้มลอย	โคมลอย
ဂိုသြိုဟ်	เกิ้มเซาะห์	อุ่นอก
ဂိုအောအ်	เกิ้มโอ๊ะ	อบอุ่น อุ่นอกอุ่นใจ
ဂို	เก้อ	ไฟลุก ลุกไหม้
ဂိုဍဲာ	เก้อดาย	ไฟลุกแดงโชน
ဂိုမုက်	เก้อเมิ่ก	ร้อนหน้า เผ่าหน้า
မုက်ဂို	เมิกเก้อ	เลือดขึ้นหน้า
ဂိုလဟို	เก้อเลี่ยะเห้อ	บำรุง ซ่อมแซม ตบแต่ง
ဂိုဟ်	เก้อะห์	เสียดาย ถ้ำ คูหา
ဂိုဟ်ကောန်	เก้อะห์โกน	เสียดายลูก
ဂိုဟ်ကျာပါင်	เก้อะห์ยาปาน	เสียดายลมปาก
ဂိုဟ်ဂြပ်	เก้อะห์กร้บ	เสียดายของ
ဂိုဟ်စချိုတ်	เก้อะห์จะขย็อด	เสียดายจะตาย
ဂိုဟ်ဓတ်	เก้อะห์ท่ด	เสียดายแรง

ၵိုဝ်ႉပယိူ	เก้อะห์ปะเยิ่ม	เสียดายชีวิต
ၵိုဝ်ႉမိတ်ႉ	เก้อะห์มิ่ด	เสียดายมิตร
ၵိုဝ်ႉမိၼ်ႈႁႃ	เก้อะห์ม่งฮา	เสียดายอยู่หรือ
ၵိုဝ်ႉၸိုဝ်ႈ	เก้อะห์เยี่ยะมุ่	เสียดายชื่อ
ၵိုဝ်ႉသေင်ႈႁႃ	เก้อะห์เซียงฮา	เสียดายใช่ไหม
ၵိုဝ်ႉငိုၼ်း	เก้อะห์ซอน	เสียดายเงิน
ၵျိုဝ်ႉ လျိုဝ်ႉ	เกี้ยะเง่อะห์ เลี่ยะเง่อะห์	แข็ง กระด้าง
ၵျိုဝ်ႉၸိတ်ႉ	เกี้ยะเง่อะห์จ๊อด	แข็งใจ
ၸိတ်ႉၵျိုဝ်ႉ	จ๊อดเกเกี้ยะเง่อะห์	ใจแข็ง
လတ်ႉၵျိုဝ်ႉ	เลี่ยะตั๊ดเกี้ยะเง่อะห์	ลิ้นแข็ง ลิ้นกระด้าง
ၵျိုဝ်ႉၻုဝ်ႉ	เกี้ยะเดาะห์ดั๊จ	กรองน้ำ
ၵျိုၼ်ႉ	เกี้ยะดอน	ทำให้อ่อน ทำให้ลด
ၵျိုၼ်ႉၸိတ်ႉ	เกี้ยะดอนจ๊อด	ทอนกำลังใจ
ၵျိုၼ်ႉတေႃသ	เกี้ยะดอนเต้อวซะ	ลดโทสะ
ၵျိုၼ်ႉပွတ်ႉ	เกี้ยะดอนปะมด	ราไฟ
ၵျိုၼ်ႉအရေဝ်	เกี้ยะดอนอะเร่	พูดถ่อมตัว ลดคำพูด ลดวาจา
ငွကျာ်	เกี้ยะเนี่ยะกยั๊จ	มเหสี ราชินี
ငွကျာ်ဇွော်	เกี้ยะเนี่ยะกยั๊จโฮน่ก	สมเด็จพระบรมราชินี
ငွက်	เกี้ยะเนียก (เฮนี่ยก)	หล่ม
ငွက်သရီ	เฮนี่ยกซะรำ	ติดหล่ม
ငွတ်	เกี้ยะน่ด (ฮน่ด)	เหล็กหมาด นวด ประคบ
ငွန်	เกี้ยะน่น	นับ คิดเลข คำนวณ
ငွန်မည်	เกี้ยะน่นม่ญ	คำนวณมอญ เริ่มตั้งแต่
အေက် မွဲ	อ๊อด มั่ว	อ๊อด คือ หนึ่ง
ဗၟ် ၜါ	ตุ้ย บา	ตุ้ย คือ สอง
ကြေန် ပိ	เกรน ป๊อย	เกรน คือ สาม
ၜါ ပန်	จา ปอน	จา คือ สี่
ငွ	เฮนี่ยะ	ไม่ เป็นคำปฏิเสธ
ငွကို	เฮนี่ยะกอ	ไม่ให้
ငွကေတ်	เฮนี่ยะเก๊ด	ไม่เอา
ငွဆို	เฮนี่ยะเชอ	ไม่เห็น

ၵႃႇဢဝ်	เฮนี่ยะอา	ไม่ไป
ၵႃႇပ်	เกี้ยะน่บ	ต้องการ ประสงค์ ถูกต้อง รองเท้า
ၵႃႇပ်ၸိုတ်	เกี้ยะน่บจ๊อด	สิ่งที่ใจปรารถนา
ၵႃႇပ်ၸိုင်	เกี้ยะน่บจ้าง	รองเท้า
ၵႃႇပ်ၸႂ်ႈ	เกี้ยะน่บฮนำ	รองเท้าหนัง
ၻးၵၼ်ပ်	เตี้ยะห์เกี้ยะน่บ	ถูกต้อง
ၵႃႇ	เฮนี่ย	กะลา กระดอง
ၵႃႇၵႂၢႆ	เฮนี่ยด๊อห์	กะโหลกศรีษะ
ၵႃႇၵႂၢႆကရော်န်	เฮนี่ยด๊อห์กะรน	กะโหลกร้าว
ၵႃႇသတ်ဖြဲ	เฮนี่ยซอดเปรี๊ย	กะลามะพร้าว
ၵႃႇအရုတ်	เฮนี่ยอะรุ๊ด	กระดองเต่า
ၵႃႇင်	เกี้ยะน่าน	หลวม
ၵႃႇင်	ฮน่าน	ชนาง
ၵႃႇင်ဇာင်ၷ္ၜ	ฮน่านจ้านงุ่ย	ชนางช้อนกุ้ง
ၵိင်	เฮนิ่น	เอว
ၵိင်ကုန်	เฮนิ่นกุน	หลังงอ หลังโกง
ၵိင်ကိုက်	เฮนิ่นกั๊ก	หลังแอ่น หลังค่อม
ၵိင်ဂၵန်	เฮนิ่นเกี่ยะก้น	เอวคอด
ၵိင်ဍိုန်	เฮนิ่นดอน	เอวอ่อน
ၵိင်ဝန်	เฮนิ้นว่น	เอวกลม เอวกลึง
ၵိန်	ฮนิ่น	ผ้าถุงผู้หญิง
ၵိန်ယာတ်	ฮนิ่นย่าด	เสื้อผ้าผู้หญิง
ၵိန်လဲာ	ฮนิ่นลาย	ผ้าถุงหลุด
ၵိ	เกี้ยะนี่ ฮนี่	หมอน คานรอง
ၵိၵ္ၜင်	เกี้ยะนี่เกลิ้ง	คานเรือ
ၵိဝုန်ဏင်	ฮนี่วุ้นนัง	หมอนขวาน หมอนอิง
ၵု	ฮนุ	บุนนาค
ၶွင်	เฮนี่ยง	เงี่ยง คันนา
ၶွင်က	เฮนี่ยงกะ	เงี่ยงปลา
ၶွင်မတ်	เฮนี่ยงมด	คิ้ว
ၶွဟ်	เฮน่ะห์	เขี้ยว

ေႁပ်ကှ	เฮน่ะห์กละ	เขียวเสือ
ေႁပ်ဖြု	เฮน่ะหซุ่ม	เขียวงู
ႁဲ	ฮนั่ว	หงอน
ႁဲစာင်	ฮนั่วจาน	หงอนไก่
ေႁာ်	โฮน่ก	ตวัก กระจ่า
ေႁာင်	โฮน่ง	พะอง
ႁ်	เฮนี่ย	ท้อง กระเพาะอาหาร
ႁ်ကရုတ်	เฮนี่ยกะรุ่ด	กระดองเต่า
ႁ်ကိတ်	เฮนี่ยกิ๊ด	เป็นบิด
ႁ်ကြိံင်	เฮนี่ยกรอง	ท้องผูก
ႁ်ကွ်	เฮนี่ยกวั๊ด	ท้องเดิน
ႁ်ဂိ	เฮนี่ยกี้	ปวดท้อง
ႁ်ဍုင်	เฮนี่ยเกลิ้ง	ท้องเรือ
ႁ်ဍောတ်	เฮนี่ยคั๊ด	ท้องน้อย
ႁ်ပရောတ်	เฮนี่ยปะรด	ท้องร้อง ท้องลั่น
ႁ်ပု	เฮนี่ยเป๊า	ท้องอืด ท้องเฟ้อ
ႁ်ဗိုန်	เฮนี่ยเปิ้น	ท้องผูก
ၥႁ်လို	เฮนี่ยเลิ่ม	ท้องเสีย
ႁ်အာ	เฮนี่ยอา	ท้องเดิน
ႁာ်	ฮม่าด	ชัก กระชาก สอย วาด กรีด
ႁာ်က	ฮม่าดกะ	กรีดปลา
ႁာ်ကျိုပ်ဍုင်	ฮม่าดดัยเกลิ้ง	วาดหัวเรือ
ႁာ်စ	ฮม่าดเจี๊ยะ	พูดแขวะกิน
ႁာ်ငှ	ฮม่าดเงี่ย	ชักกบ
ႁာတ်	ฮม่าด	เกา
ႁာတ်ကျိုပ်	ฮม่าดดับ	เกาศรีษะ
ႁိတ်	เกี๊ยะมิ่ด	ยุง
ႁိတ်ဂြိုပ်	เกี่ยะมิ่ดเกริ้บ	ยุงป่า ยุงก้นปล่อง
ေႁာင်	โฮม่ง	ตั้งท้อง ใช้กับสัตว์สี่เท้า หรือข้าว
ဂျပာန်	เกยี้ยะปาน	ยี่ปุ่น
ဂျာင်	กย้าน	ดาหน้า เรียงแถวไปพร้อมกัน

ဂျာန်	กย้าน	พลัดตก คอเป็นเอ็น
ဂျာန်စိဟ်	กย้านจิ๊ห์	พลัดตกจากที่สูง
ကျာန်ကအ်ဂျာန်	กะยานเกาะกย้าน	เถียงคอเป็นเอ็น
ဂျိ	กยิ้	พิษ
ဂျိကၠုပရအ်	กยิ้เกลอปะเราะ	พิษหมาบ้า
ဂျိဖြု	กยิ้ซุ่ม	พิษงู
ဂျိဂှ်ဒိုတ်လဝ် ထဝ်-	กยิ้โก๊ะหงี่ดโล่-	พิษกลืนไว้ ทองคายออก สิ่งที่ชั่วเก็บไว้
ကွာတ်ပတိတ်	ทอกลัดปะตั๊ด	ในใจ สิ่งที่ดีเอาออกมาใช้
ဂျူ	กยู้	เกรอะ กรอง
ဂျိုင်	กยั้ง	เป็นๆ มีชีวิตอยู่
ဂျိုင်တိုန်တို	กยั้งตอนตะม้อย	ฟื้นขึ้นมาใหม่
ဂြေဂြင်	เกรี้ยะกร้อน	เชื่องช้า อืดอาด
ဂြက်	เกรี้ยก	งวดลง แข้น เหือดแห้ง
ဂြင်	เกรี้ยง	เขา งา เข้าใจ
ဂြင်ခအက်	เกรี้ยงคะอั๊ก	ดินแตกระแหง รอยแยกของดิน
ဂြင်ခြအကး	เกรี้ยงคระอะกะห์	เขาระฟ้า นิสัยพาล เกกมะเหรก
ဂြင်ဂုန်	เกรี้ยงกุ้น	กตัญญู ตอบแทนบุญคุณ
ဂြင်ဂွိင်	เกรี้ยงเฮนิ้น	บ้านเอว
ဂြင်ဂွ်	เกรี้ยงเกลี้ย	เขาวัว
ဂြင်ဂွံခဝ်	เกรี้ยงเก้อะโช่	ตรัสรู้พระธรรม
ဂြင်စိင်	เกรี้ยงเจิน	งาช้าง
ဂြင်ၛုန်	เกรี้ยงโช่น	คันช้อน เครื่องมือหาปลา
ဂြင်တီ	เกรี้ยงแตม	หยั่งรู้ ตรัสรู้
ဂြင်တီစိုတ်သတ်	เกรี้ยงแตมจ๊อดซอ	หยั่งรู้ใจสัตว์
ဂြင်တွအ်	เกรี้ยงเฮมาะ	สมอเรือ
ထော်ဂြင်တွအ်	เทาะเกรี้ยงเฮมาะ	ทอดสมอ
ဂြင်ပြေင်	เกรี้ยงเรียง	เขาควาย
အကြာဂြင်ပြေင်	อะกราเกรี้ยงเปรียง	อยู่ระหว่างเขาควาย
ဂြင်ဗခေံ	เกรี้ยงเปี๊ยะแบะ	ชุมเห็ดไทย
ဂြင်ဗံက်	เกรี้ยงโป๊ก	กำไล
ဂြင်စိုင်	เกรี้ยงบัง	เขากวาง

ၵြင်အေၵ်	เกรี้ยงเอี๊ยก	เพกา
ၵြတ်	กร้ด	รัด
ၵြတ်ၵဢ်	กร้ดเก๊าะ	รัดคอ
ၵြၼ်	กร้น	ตำรา ตำรับ หิ้ง
ၵြၼ်ဂဢဲ	กร้นเกี้ยะอุย	ตำรับยา ตำรายา
ၵြၼ်ၽ	กร้นพาว	หิ้งวางของในครัว
ၵြပ်	กร้บ	ของ สิ่งของ
ၵြပ်ၵတဝ်	กร้บกะตาว	ของร้อน ของผิดกฎหมาย
ၵြပ်ၵို	กร้บเก๊าะห์	ของแห้ง
ၵြပ်ၵေႂ်ႈ	กร้บแกละ	ของหาย
ၵြပ်ၵႂေႁ်	กร้บแกวะห์	ของจริง
ၵြပ်ၸ	กร้บเจี๊ยะ	ชองกิน
ၵြပ်ၸၵႃ	กร้บเจี๊ยะกา	ของใช้
ၵြပ်ၺးၸုင်ၵႂၼ်	กร้บเญี้ยะห์เดิงกวาน	ของชาวบ้าน
ၵြပ်တို	กร้บตะม้อย	ของใหม่
ၵြပ်တြေႃ	กร้บตะเรม	ของเก่า ของโบราณ
ၵြပ်ၻုင်	กร้บเติ้ง	ของขลัง
ၵြပ်ထလုၵ်	กร้บเที่ยะเลิก	ของซุกซ่อน ของหนีภาษี ของเถื่อน
ၵြပ်ပရေႃ	กร้บปะแระ	ของชั่ว ของเลว
ၵြပ်ပလတ်	กร้บปะล้อด	ของขโมย
ၵြပ်ရၻဝ်	กร้บเรี่ยโต้	ของกลาง ของส่วนรวม
ၵြပ်သင်	กร้บซัง	ของสงฆ์
ၵြပ်ၸေၵ်	กร้บบัก	ของค้าง
ၵြဝ်	โกร้	ซอ
ၵြႁ်	โกร้ห์	ขี้อ้อน งอแง โยเย สำออย
ၵြႁ်ၵေတ်	โกร้ห์เก๊ด	อ้อนเอา
ၵြႁ်ၸ	โกร้ห์เจี๊ยะ	อ้อนกิน
ၵြႁ်မ်တႁ်	โกร้ห์เมี่ยเตาะห์	อ้อนกินนม
ၵြႁ်ဢႃ	โกร้ห์อา	อ้อนไป
ၵြႃင်	กราน	แบหลา ยักไป แถกเหงือก
ကၵြႃင်	กะกร้าน	ปลายักไป

တိက်ႁြၢင်	เติ๊ดกร้าน	นอนแบหลา
ႁြၢတ်	กร้าด	หว่าน
ႁြၢတ်ႁိၵ်	กร้าดเฮนิ่ด	หว่านแห
ႁြၢတ်ၶတ်	กร้าดค้อด	ทอดเบี้ย
ႁြၢတ်မ	กร้าดเมี่ยะ	หว่านกล้า
ႁြၢတ်သြႃႇ	กร้าดเซาะ	หว่านข้าว
ႁြႃံ	เกรี้ยม	สะ สะหนาม ลาน
ႁြႃံဇရုံ	เกรี้ยมเจี้ยะเรี่ยม	สะหนาม
ႁြႃံပွိုန်သြႃႇ	เกรี้ยมปลอนเซาะ	ลานนวดข้าว
ႁြႃ	กร้าย	กวาง ละมั่ง
ႁြိင်	เกริ้น	เขม่า ควันไฟ
ႁြိင်ထွဲ	เกริ้นทะมาย	มินหม้อ
ႁြိပ်	กริ้บ	วิ่ง
ႁြိပ်စ	กริ้บเจี๊ยะ	วิ่งราว
ႁြိပ်ဒ	กริ้บเตี้ย	วิ่งหนี
ႁြိပ်ယၢတ်	กริ้บยาด	วิ่งเปี้ยว
ႁြိပ်ဝ	กริ้บเวี่ย	วิ่งว่าว
ႁြုႁြု	กรุ้กรุ้	มากมาย ลื่ม
ႁြုၵ်ႁြေၵ်	กรุ้กเกรี้ยก	ข้าวเกรียบ
ႁြု	กรุ้ย	เก่าคร่ำคร่า เป็นสนิม สนิมขุม
ႁြုႁြေႁ်	กรุ้ยเกร้ะห์	ทรุดโทรม อนาถา เก่าคร่ำคร่า สนิมเขรอะ
ႁြေၵ်	กร้อด	ร่อน มุด
ႁြေၵ်သြႃႇ	กร้อดเซาะ	ร่อนข้าว
ႁြေၵ်ၶရီ	กร้อดคะรำ	มุดเลน
ႁြေင်	กร้อน	เคี้ยวเอื้อง อ้อยอิ่ง
ႁြေင်ၶျေႃ	กร้อนขยัว	เอื้องหญ้า
ဂဇဢ်ႁြေင်	เกี้ยะโจ้ะกร้อน	นั่งแช่
ႁြေန်ဒၵ်	เกร้นเตี้ยก	ผูกมัด
ႁြ	กรั้ว	โยง จูง เกาะ ชัก ดึง รั้ง ทะเลาะวิวาท
ႁြဥုင်	กรั้วเกลิ้ง	จูงเรือ โยงเรือ
ႁြဝိန်	กรั้วกนิ้น	เกาะผ้าถุง

ကြညးထကအ်	กรั้วเญี้ยะห์ทะเกาะ	ทะเลาะกัน
ကြေ်ကြက်	โกร้กเกรี้ยก	ข้าวเกรียบ
ကြောပ်	โกร้บ	คลุม ปิด ครอบ
ကြောပ်ကွီ	โกร้บกนี้	ปลอกหมอน
ကြောပ်ဗဒန်	โกร้บเปี๋ยะต้น	ปิดบัง อำพราง
ကြောပ်မုက်	โกร้บเมิก	คลุมหน้า
ကြောပ်ယာတ်	โกร้บยาด	คลุมผ้า ปิดผ้า
ကြော်ကြော်	โกร้มโกร้ม	โครมๆ
ကြောဝ်	โกร้	พ่อครัว แม่ครัว
ကြောဝ်တမံော်ပုင်	โกร้ตะมมเปิง	คนหุงข้าว คนทำกับข้าว
ကြ	เกรี้ย เกรี้ยว	ขัน ก.
စာင်ကြ	จานเกรี้ย	ไก่ขัน
ကြး	เกรี้ยะห์ เกี้ยะเรี่ยะห์	หวี น. หวี ก. คราส คราด
ကြးတောဝ်	เกรี้ยะห์โต	หวีเส้นด้าย
ကြးဗှ	เกรี้ยะห์เฮี่ยะ	คราดนา
ကြးသော်	เกรี้ยะห์ซก	หวีผม
ကြးပေင်	เกรี้ยะห์ปอน	คราสเต็มดวง
ဂိတုကြး	กิ้เต๊าเกรี้ยะห์	จันทรคราส
တွဲကြး	ฮัวเกรี้ยะห์	สุริยคราส
ကြိုက်	กร้าก	ร่อนด้วยตะแกรง
ကြိုက်သြော်	กร้ากเซาะ	ร่อนข้าว
ကြိုက်အိက်စိင်	กร้ากเอิ๊ดเจิน	ร่อนขี้ลำพวน
ကြိုင်	กร้าง	หัวเราะ
ကြိုင်ခ	กร้างคะ	หัวเราะเยาะ
ကြိုင်ပပရေံ	กร้างปะปะแระ	หัวเราะเชิงดูถูก
ကြိုပ်	เกริ้บ	ป่า
ကြိုပ်ကွိင်	เกริ้บเกนิ้น	ป่าดงพงไพร
ကြိုပ်ဆု	เกริ้บชุ	ป่าไม้
ကြိုပ်ဖော်	เกริ้บโฮนก	ป่าใหญ่ ป่าดง
ကြိုပ်ဖော်ကျော်ဂျာန်	เกริ้บโฮนกกะลกกย้าน	ป่าดงดิบ
ကြိုပ်ဒုန်	เกริ้บตุ้น	ป่าไผ่

ၶြိ	เกริ้ม	ใส่อุปกรณ์ต่างๆให้เครื่องจักสาน
ၶြိခရိန	เกริ้มคะเริ่มเนี่ยะ	ใส่ขอบกระบุง ถักขอบกระบุง
ၶြိဂြအ်	เกริ้มโกร๊ะ	ครั่นเนื้อครั่นตัว
ၶြိုဟ်	เกร้อะห์	ตับ อาฆาต คิดร้าย อำมหิต ทมิฬ ปองร้าย
ၶြိုဟ်စာ	เกร้อะห์จา	ใจร้าย ใจเหี้ยม ใจอำมหิต
ၶြိုဟ်ကိုညး	เกร้อะหกอเญี้ยะห์	อาฆาต จองเวร คิดจะทำร้ายเขา
ၶြိုဟ်ဖွော်	เกร้อะห์โฮน่ก	ใจกล้า ไม่รู้จักกลัวอะไร
ၶြိုဟ်ဍုင်	เกร้อะห์เดิ๋ง	ใจกลางเมือง ใจกลางนคร
ၶြိုဟ်ဒုန်	เกร้อะห์ตุ้น	กลางกอไผ่
ၶြိုဟ်ယာ်	เกร้อะห์ยาด	ใจสั่น
ၵ	เกลี้ยะ	นอนแผ่ ทิ้งค้าง ทิ้งคา คาราคาซัง
ၵၵဝ်	เกลี้ยะโกล้	นอนแผ่หลา
ထော်ၵ	เท้าะเกลี้ยะ	ทิ้งค้างไว้ ทิ้งคาไว้
ၵက်	เกลี้ยก	ติด
ၵက်စိုတ်	เกลี้ยกจ๊อด	ติดข้องหมองใจ
ၵက်သရံာ	เกลี้ยกซะรำ	ติดหล่ม
ၵဝ်	โกล้	นอนหงาย
တိက်ၵဝ်	เติ๊ดโกล้	นอนแผ่หลา นอนแผ่สองสลึง
ၵဟ်	โกล้ห์	งัด คัด
ၵဟ်ၵုင်	โกล้ห์เกลิ้ง	คัดเรือ
ဒုန်ၵဟ်	ตุ้นโกล้ห์	พายงัด
ၵဟ်ညးထကအ်	โกล้ห์เญี้ยะห์ทะเกาะ	งัดกัน พูดจางัดข้อกัน
ဖြုၵဟ်	ปรุ้โกล้ห์	พูดตะแบง
လတာ်ၵဟ်	เลี่ยะตั๊ดโกล้ห์	ลิ้นแข็ง
ၵာန်	กลาน	ซน
ၵံာ	เกลี้ยม	คลำ ชงโค เชื่องช้า
ၵံာကၠိုပ်	เกลี้ยมดับ	คลำหัว
ၵံာခစး	เกลี้ยมคะจ๊ะห์	ชงโคส้ม
ၵံၵဲာ	เกลี้ยมกลาย	คลำหา
ၵံာပိုအာ	เกลี้ยมป๋ำอา	คลำทางไป ไปโดยไม่รู้ทาง เที่ยวเร่ร่อนไป
ၵံာအာၵံာကၠုင်	เกลี้ยมอาเกลี้ยมเกลิง	คลำไปคลำมา ไปๆมาๆ

ကွ်ဂႂံာ	กวัดเกลี้ยม	เดินคลำ ต้วมเตี้ยม
ဂႂ်ာ	กล้าย	หา ค้น
ဂႂ်ာကမ်ရဲ	กล้ายกอมรอย	หากำไร
ဂႂ်ာကေတ်ရ	กล้ายเก๊ดระ	หาเอาเถอะ
ဂႂ်ာကေတ်အိင်	กล้ายเก๊ดเอิน	หาเอาเอง รนหาที่เอง
ဂႂ်ာကွတ်စ	กล้ายกลอดเจี๊ยะ	เที่ยวลักขโมยเขากิน
ဂႂ်ာကွောန်စ	กล้ายโกลนเจี๊ยะ	เที่ยวทำมาหากิน
ဂႂ်ာချိုတ်	กล้ายขย๊อด	รนหาที่ตาย
ဂႂ်ာဂုက်	กล้ายเกิ๊ก	รนหาคุก
ဂႂ်ာဂွံင်	กล้ายโกลง	หาทาง หาหนทาง
ဂႂ်ာဂွံင်ကွောန်စ	กล้ายโกล้งโกลนเจี๊ยะ	หาทางมำมาหากิน
ဂႂ်ာဂွံင်တိတ်	กล้ายโกล้งตั๊ด	หาทางออก ดิ้นรน หาทางแก้ปัญหา
ဂႂ်ာဂွံ	กล้ายเก้อะ	หาได้
ဂႂ်ာငှုပ်မးအောဂွံ	กล้ายงุ่ห์เมี่ยะห์เอาเก้อะ	หาค่ามิได้ มีค่ามากจนประมาณไม่ได้
ဂႂ်ာစ	กล้ายเจี๊ยะ	หากิน
ဂႂ်ာစနဖိုင်နတဲ	กล้ายเจี๊ยะเนี่ยะจ้างเนี่ยะตอย	หากินด้วยลำแข้งของตัวเอง
ဂႂ်ာစမွဲဝါ	กล้ายเจี๊ยะมั่วเวี่ย	หากินหนเดียว ขอไปที
ဗြဂႂ်ာစ	เปรี้ยกล้ายเจี๊ยะ	หญิงหากิน
ရဲဂႂ်ာစ	รั่วกล้ายเจี๊ยะ	พวกหากิน หญิงโสเภณี
ဂႂ်ာဆို့အာ	กล้ายเชออา	เที่ยวเห็นไปทั่ว แส่
ဂႂ်ာဆီကို့ဗတံာ	กล้ายชิมกอเปี้ยะต๋ำ	หาเลือดกับปู
ဂႂ်ာဒုပ်	กล้ายตุ้ห์	หาโทษ หาความ ใส่ความ
ဂႂ်ာဒို့သွံ	กล้ายโตห์เซ๊าะ	หาเป็นนี่นะ เขาใจหานี่
ဂႂ်ာဒို့အာ	กล้ายโตห์อา	เที่ยวเป็นไป สารพัดเป็น
ဂႂ်ာနူဂယးစသဝ်တွဲ	กล้ายนู่เกี้ยะเยี่ยะห์เจี๊ยะซอฮัว	หาเช้ากินค่ำ
ဂႂ်ာဗြု	กล้ายปรุ้	เที่ยวสรรหามาพูด
ဂႂ်ာမှိုပ်ပွေံ့အောမုဲ	กล้ายฮนิ่ห์ปะเต๊าะเอามัว	หาคนเปรียบไม่ได้ หาตัวจับยาก
ဂႂ်ာမု	กล้ายมุ่	หาอะไร
ဂႂ်ာရုံင်	กล้ายร่ง	หาดู ลองหาดู
ဂႂ်ာရုံင်ကွာ	กล้ายร่งกลา	หาดูก่อน ลองหาดูก่อน
ဂႂ်ာရုံင်စမ်	กล้ายร่งจอม	ลองหาดูซิ

ဥဲၢလိင်စ	กล้ายเลิ่นเจี๊ยะ	เที่ยวหารับจ้าง เป็นกรรมกร
ဥဲၢဝါတ်	กล้ายวาด	หายาก
ဥဲၢသြန်	กล้ายซอน	หาเงิน
ဥဲၢသို့	กล้ายฮี่	สืบเสาะ
ဥဲၢဟို	กล้ายฮำ	เที่ยวสรรมาว่า
ဥဲၢဟိုတ်	กล้ายฮอด	หาเหตุ หาเรื่อง ก่อเหตุ
ဥဲၢအောဂွံရ	กล้ายเอาเก้อะระ	หาไม่ได้แล้ว ไม่มีที่จะเปรียบ
ဦ	กลิ้	แน่น มั่นคง
ဖိုန်ဦ	เปิ้นกลิ้	แน่นหนา มั่นคง หนักแน่น
ဦက်	เกลิ้ด	ผ้านุ่ง ผ้าโจงกระเบน
ဦက်ခုံက်	เกลิ้ดด๊อก	ผ้าลาย
ဦက်ယာတ်	เกลิ้ดยาด	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
ဦက်လဲ	เกลิ้ดล่าย	ผ้าหลุด
ဦင်	เกลิ้น	ยาว
ဦင်သျှော	เกลิ้นฮั่ว	ยาวนาน ยาวไกล
ဦန်	กลิ้น	ถู สี
ဦန်ထကဲ	กลิ้นทะกอย	ถูสีข้าง เอาสีข้างถู
ဥု	กลุ้	มืด เกิดก่อน
ဥုဥက်	กลุ้เกลี้ยก	มืดค่ำดึกดื่น
ဥုဒစံဒိုဟ်	กลุ้เตี้ยะจำเต้อะห์	มืดแปดด้าน
ဥုသပါ	กลุ้ซะปา	มัว ฝ้าฟาง
ဥုဧက်	กลุ้บ๊อด	มืดตื้อ
ဥုအိုတ်သိုမွဲ	กลุ้อ๊อดซ้ำมั่ว	มืดครึ้ม
ကောန်ဥု	โกนกลุ้	ลูกหัวปี
တိဥု	ต๊อยกลุ้	มืดฟ้ามัวดิน
တွဲဥု	ฮัวกลุ้	ตะวันตกดิน ตะวันพลบค่ำ
ဖြိဥု	ปรั้วกลุ้	ฝนครึ้ม ฝนมืด
မတ်ဥု	ม่ดกลุ้	หน้ามืดตาลาย เป็นลม
ယက်ဥု	เยี่ยกกลุ้	ควันโขมง ควันคลุ้ง
ဥုက်	เกลิ้ก	มุด ลอด
ဥုက်ကထောင်	เกลิ้กกะทง	มุดรู

ဂၠုက်ထို	เกลิ้กทั่ม	ลอดถ้ำ
ဂၠုင်	เกลิ้ง	เรือ
ဂၠုင်ကဆောင်	เกลิ้งกะชอน	เรือกระแชง
ဂၠုင်ကိုက်	เกลิ้งเกลิ๊ด	รางข้าวหมู
ဂၠုင်ဃောဂြိပ်ကသုကဝ်	เกลิ้งเฆ่อวกริ้บกะเซ้ากอ	เรือกำลังวิ่งพายหัก
ဂၠုင်ဍုတ်အယ်	เกลิ้งดุ๊ดอะเยี่ย	เรือหางแมงป่อง
ဂၠုင်တာ	เกลิ้งตา	เรือโปงตาล
ဂၠုင်ပေတ်	เกลิ้งเป๊ด	เรือป๊าบ เรืออีแปะ
ဂၠုင်ပြိုင်	เกลิ้งปราง	เรือแข่ง
ဂၠုင်ပံင်	เกลิ้งปอง	เรือประทุน
ဂၠုင်ဗမာ	เกลิ้งเปี๋ยะเมี่ย	เรือพายม้า
ဂၠုင်ဗေဝ်	เกลิ้งเป้	เรือเพี่ยบ
ဂၠုင်ဗြော်	เกลิ้งปรม้	เรือล่ม
ဂၠုင်လန်	เกลิ้งล่น	เรือเพรียว
ဂၠုင်သိုဗာန်	เกลิ้งซำป้าน	เรือสำปั้นจ้าง
ဂၠုင်သောင်	เกลิ้งซง	เรือขายของชำ
ဂၠုင်အောမုဲသ္ဂသ္ဂေဝ်	เกลิ้งเอามัวสละเฮนี	เรือขาดหางเสือ ขาดที่พึ่ง
ဂၠုဲ	กลุ้ย	พลุ้ย
ဗုင်ဂၠုဲ	เปิ้งกลุ้ย	ท้องพลุ้ย
ဂၠုဲ	เกี้ยะลุ่ย กลุ้ย	เชลยศึก
ဂၠေင်	เกลี้ยง	หาบ
ဂၠေင်ချော	เกลี้ยงขยัว	หาบหญ้า
ဂၠေဟ်	เกล้ห์	แล่ เถือ ชำแหละ
ဂၠေဟ်စ္နံာ	เกล้ห์จนำ	แล่หนัง
ဂၠေဟ်ဖျုန်	เกล้ห์พยุน	แล่เนื้อ
ဂၠေအ် ဂၠေံ	เกล้ะ เกี้ยะเล่ะ	สั้น ขอยืม
ဂၠေအ်စ	เกล้ะเจี๊ยะ	ให้ยืม ขอยืมกิน
ဂၠေအ်သြန်	เกล้ะซอน	ขอยืมเงิน
ဂၠေအ်မုဟ်ညးကၠုင်ယို	เกล้ะมุ่ห์เญี้ยะห์เกลิงเยิ่ม	ยืมจมูกคนอื่นหายใจ
ဂၠေအ်အာ	เกล้ะอา	สั้นไป
ဂၠေအ်	เกี้ยะเล่ะ	เบื่อ

ၵွႆးပုင်	เกี้ยะเล่ะเปิ่ง	เบื่อข้าว
ၵွႆးမုၵ်ႇ	เกี้ยะเล่ะเมิ่ก	เบื่อหน้า
ၵွႆ ၵွႆႈ	กลั้ว	เปียแถว เกาะแถว
ၵႂၢၼ်ၵွႆ	กวั๊ดกลั้ว	เดินเกาะแถว
မၼိုဝ်းၵွႆ	ฮนิ่ห์กลั้ว	คนเดินเป็นแถว
ၵွင်း	โกล้ง	สอย เป็นตัว
ၵွင်းသတ်ဆု	โกล้งซอดชุ	สอยผลไม้
ၵွင်းသွႆင်	โกล้งฮนอง	สอยดาว
သုၵွင်း	เฮ่าโกล้ง	ข้าวสารเป็นตัว
ၵွၼ်း	โกล้น	ข้ามขอนไม้ ปอย
ၵွၼ်းသေႃ	โกล้นซก	มวยผม ปอยผม
ၵွႆ	เกลี้ย เกลี้ยว	วัว
ၵွႆၵုၵ်	เกลี้ยกมัก	วัวผู้
ၵွႆၵြုပေႃးၶွၼ်	เกลี้ยกรุ้ยแฮะคะเนน	วัวโทรมเห็บเกาะ ยิ่งจนยิ่งมีแต่เรื่อง
ၵွႆစ်	เกลี้ยจาว	วัวเข้าคอก
ၵွႆစးသ	เกลี้ยจ๊ะห์ซะ	วัวสันหลังหวะ
ၵွႆဗး	เกลี้ยโป้ะ	วัวเปลี่ยว
ၵွႆဝုၼ်ဒင်	เกลี้ยวุ่นเตี้ยง	วัวต่าง
ၵွႆမှောင်	เกลี้ยโฮม่ง	วัวตั้งท้อง
ၵွႆအုၸၸဘ	เกลี้ยอุดซะเกี่ยะ	วัวผู้
ၵွႆမွၢႆး	เกลี้ยเบ้อะ	วัวตัวเมีย
ၵွံၵ်	โกลัก	ล้วง ควัก
ၵွံၵ်ၵး	โกล้กเก๊าะ	กวาดคอ ล้วงคอ
ၵွံၵ်ၵြိုဟ်	โกล้กเกร้อะห์	ล้วงตับ ล้วงความลับ
ၵွံၵ်ဇုတ်	โกล้กจุ้ด	ล้วงกระดูก ขูดกระดูก
ၵွံၵ်တမ်	โกล้กตอม	ควักทุน
ၵွံၵ်မတ်	โกล้กม่ด	ควักลูกตา
ၵွံၵ်မဲ	โกล้กม่าย	ล้วงฉลาก ล้วงเบอร์
ၵွံၵ်လိၵ်	โกล้กเลิ่ด	ล้วงฉลาก
ၵွံၵ်ဝုတ်	โกล้กวุ้ด	ล้วงสาว
ၵွံင်	โกล้ง	ถนนหนทาง

ဂ္လံင်ကရတ်	โกล้งกะร้อด	ทางลัด
ဂ္လံင်က္လက်	โกล้งกลัก	ทางตัน
ဂ္လံင်ကေ္လာန်စ	โกล้งโกลนเจี๊ยะ	ทางทำมาหากิน
ဂ္လံင်ကွဝ်	โกล้งกวั๊ด	ทางเดิน
ဂ္လံင်ကွီ	โกล้งกวี	ทางเกวียน ทางรถ
ဂ္လံင်ကွီပွတ်	โกล้งกวีปะมด	ทางรถไฟ
ဂ္လံင်ကရေပ်	โกล้งกะเร้บ	ตรอกซอกซอย
ဂ္လံင်ကုသို်	โกล้งเกา๊ซอ	ทางบุญทางกุศล
ဂ္လံင်ခပဝ်	โกล้งคะปอ	ทางอ้อม
ဂ္လံင်ဂဗုတ်	โกล้งเกี้ยะปุ้ด	ทางเตียน ทางเดินจนเป็นฝุ่น
ဂ္လံင်ဂ္လုင်	โกล้งเกลิ้ง	ทางเรือ
ဂ္လံင်ဂ္လဲကေ္လာန်စ	โกล้งกล้ายโกลนเจี๊ยะ	ทางทำมาหากิน
ဂ္လံင်စိဟ်ဗီ	โกล้งจิ๊ห์บี	ทางลงแม่น้ำ
ဂ္လံင်ဇွော်	โกล้งโฮ่นก	ทางสาธารณ ทางหลวง ถนนหลวง
ဂ္လံင်ဍွ်	โกล้งดั๊จ	ทางน้ำ
ဂ္လံင်ဍာန်	โกล้งดาน	ถนนหนทาง
ဂ္လံင်ညးညးအာ -	โกล้งเญี้ยะห์เญี้ยะห์อา	ทางใครทางมัน ทางใครๆไป
ဂ္လံင်အဲအဲအာ	โกล้งอัวอัวอา	เป็นการปล่อยสัตว์ อภัยทาน
ဂ္လံင်တတ်	โกล้งต๊อด	ทางตัด ทางลัด
ဂ္လံင်တပ်	โกล้งต๊อบ	ทางตรง
ဂ္လံင်တိတ်	โกล้งตั๊ด	ทางออก ทางแก้ปัญหา
ဂ္လံင်တိုက်	โกล้งตั๊ก	ทางบก
ဂ္လံင်တြေ	โกล้งตะราว	ทางเดิน ถนนหนทาง
ဂ္လံင်ဒိုဝ်	โกล้งเต้อ	ทางบก
ဂ္လံင်နရက်	โกล้งเนียะเรียก	ทางนรก
ဂ္လံင်ပြေင်	โกล้งเปรียง	ทางควาย
ဂ္လံင်လုပ်	โกล้งลูบ	ทางเข้า
ဂ္လံင်သွဝ်ဂ္လံင်နိဗ္ဗာန်	โกล้งฟอโกล้งนิ๊บป้าน	ทางสวรรค์ทางนิพพาน
ဂ္လံင်ဗီ	โกล้งบี	ทางแม่น้ำ
ဂ္လံ	โกล้ม	ห้อง ช่อง
ဂ္လံဂဝ်	โกล้มโก้	ครรภ์

ဂၠံဓာတ်	โกล้มทาด	เจดีย์บรรจุพระธาตุ
ဂၠံမတ်ဗြဲ	โกล้มม่ดปรั้ว	เมฆฝน
ဂၠံသတိက်	โกล้มซะเติ๊ด	ห้องนอน
ဂၠး	เกลี้ยะห์	พื้น ผืน แผ่น
ဂၠးတိ	เกลี้ยะห์ต๊อย	ผืนแผ่นดิน พื้นโลก
ဂၠးမိ	เกลี้ยะห์มิ่	ฝ่ายมารดา
ဂၠးသြိုဟ်	เกลี้ยะห์ซอห์	แผ่นอก
ဂၠိုက်	กลั้ก	สำลัก
ဂၠိုက်ဂၠာဲ	กลั้กกล้าย	ค้นหา รื้อค้น
ဂၠိုက်ဍာ်	กลั้กดั๊จ	สำลักน้ำ
ဂၠိုက်ယက်	กลั้กเยียก	สำลักควัน
ဂၠိုက်အိက်ပါင်	กลั้กเอิ๊ดปาน	สำลักน้ำลาย
ဂၠိုင်	กลั้ง	มาก
ဂၠိုင်ဂၠိင်	กลั้งเกลี้ยง	มากมาย
ဂၠိုင်ခၠိုင်အာ	กลั้งคะลังอา	มากเกินไป ถลำมากไป
ဂၠိုင်စအေဟ်ရ	กลั้งเจี๊ยะเอห์ระ	มากอยู่เมื่อไร แหมอย่างกับมากมาย
ဂၠိုင်ဆုဂၠိုင်တီ	กลั้งเชอกลั้งแตม	มากเห็นมากรู้ เห็นมากรู้มาก พหูสูต
ဂၠိုင်တိုန်ထမ	กลั้งตอนทะมะห์	มากขึ้นทุกที
ဂၠိုင်နူညး	กลั้งนู่เญี้ยะห์	มากกว่าเขา เกินกว่าเขา
ဂၠိုင်လန်ဗနတ်	กลั้งล่นเปี้ยะน่ด	มากเกินกำหนด
ဂၠိုင်ဝါ	กลั้งเวี่ย	มากครั้ง หลายหน บ่อย
ဂၠိုင်သာ်	กลั้งซัด	หลายอย่าง
ဂၠိုင်သာ်ဂၠိုင်ပြကာ	กลั้งซัดกลั้งประกา	หลายอย่างหลายประการ
ဂၠိုင်အာရ	กลั้งอาระ	มากไปแล้ว เกินไปแล้ว เหลือเกิน เหลือทน
ဂၠိုင်	เกี๊ยะลั่ง	เพิ่ม
ဂၠိုင်ပတိုန်	เกี๊ยะลั่งปะตอน	เพิ่มขึ้น
ဂၠိုင်ဝဲ	เกี๊ยะลั่งวั่ว	สร้างเวร ก่อเวร
ဂၠိုင်အရေဝ်	เกี๊ยะลั่งอะเร่	พูดมาก มากเรื่อง
ဂၠိုန်	เกลิ้น	ลำราง
ဂဝမ္ပတိ	เกี๊ยะว่มปะต๊อย	ฉวัมปติ พระอรหัตองค์หนึ่ง
ဂွ	เกวี้ยะ	อาย

ၵွက်ုစိတ်	เกวี้ยะกอจ๊อด	อายใจ ละอายใจ
ၵွက်ုညး	เกวี้ยะกอเญี้ยะห์	อายเขา
ၵွၠေအ်	เกวี้ยะเกล้ะ	อับอาย
ၵွပါပ်ၵ္ညာပါပ်	เกวี้ยะปั๊บกญาปั๊บ	อายบาปสะดุ้งบาป มีหิริโอตตัปปะ
ၵွအောလေပ်	เกวี้ยะเอาเล่บ	อายไม่เป็น หน้าไม่อาย
ၵွပ်	กว้บ	หมัก
ၵွပ်ၜိုံ	กว้บเบอ	หมักเกลือ
ၵွအ်	โกว้ะ	จันทน์กะพ้อ
ၵွာ	เกวี้ย	ลูกปัด
ၵွာၵွက်ကအ်	เกวี้ยกะมักเก๊าะ	สร้อยลูกปัด
ၵွာတ်	กว้าด	เกา ข่วน ตะกุย
ၵွာန်	กว้าน	ปีน ตะกาย
ၵွိ	กวิ้	ตะพาบน้ำ
ၵွိင်	เกวิ้น	เป็นห่วง กังวล
ၵွိင်ၠဲာ	เกวิ้นกล้าย	ห่วงหา
ၵွိင်ၵွဲာ	เกวิ้นกว้าย	ห่วงใย
ၵွိင်စိုပ်	เกวิ้นจั๊บ	ห่วงถึง
ၵွိင်ဒုင်	เกวิ้นเติ้ง	ห่วงแทน
ၵွိင်ဗက်	เกวิ้นเปี้ยก	ห่วงตาม
ၵွိင်အာအောမာန်	เกวิ้นอาเอาม่าน	ห่วงไปไม่ไหว
ၵွီ	กวี้	ห่อ พัน
ၵွီကွာင်	กวี้กวาน	ห่อขนม
ၵွီယာတ်	กวี้ยาด	ห่อผ้า
ၵွီသရ	กวี้ซะระ	พันแผล
ၵွူ ဗု	กวู้ ปุ้	ขาว
ၵွူကိုဟ်	กวู้กอห์	ขาวจั๊วะ
ၵွူသအး	กวู้ซะอะห์	ขาวสะอาด ชาวเกลี้ยง
ၵွေင်မတ်	เกวี้ยงม่ด	เบ้าตา
ၵွံ	เก้อะ	ได้
ၵွံကလောန်	เก้อะกะลน	ได้งาน
ၵွံကမ်ရဲ	เก้อะกอมรอย	ได้กำไร

ဂွံကာ	เก้อะกา	ได้การ
ဂွံကောန်	เก้อะโกน	ได้ลูก มีลูก ตั้งท้อง ตั้งครรภ์
ဂွံကေတ်စိုဟ်	เก้อะเก๊ดจิ๊ห์	ช่างเอาได เอาไดลงคอ
ဂွံကိုထော်ကို	เก้อะกำเทาะกำ	ได้บ้างเสียบ้าง
ဂွံကိုဝ်	เก้อะกอ	ได้แก่
ဂွံကျောင်	เก้อะกะโมง	ได้หลับพักผ่อน
ဂွံကွက်ကွဲာ	เก้อะกะวักกะวัว	ได้ครึ่งเสียครึ่ง ได้ครึ่งๆกลางๆ
ဂွံခိုဟ်စ	เก้อะเคาะห์เจี๊ยะ	ได้ดิบได้ดี
ဂွံခၜတ်	เก้อะคะบอด	ได้ขนาด ได้สัดส่วน
ဂွံဂုန်	เก้อะกุ้น	ได้บุญได้คุณ เป็นบุญคุณ
ဂွံဂွံင်	เก้อะโกลง	ได้ช่องทางทำมาหากิน
ဂွံဍိုင်	เก้อะกลาง	ได้มาก
ဂွံဃိတ်	เก้อะคิ่ด	ได้คิด รู้สำนึก
ဂွံငှုဟ်	เก้อะงุ่ห์	ได้ราคา ราคาดี
ဂွံစ	เก้อะเจี๊ยะ	ได้กิน
ဂွံစကာ	เก้อะเจี๊ยะกา	ได้จับจ่ายใช้สอย
ဂွံစအာ	เก้อะเจี๊ยะอา	ได้กินไป ได้ดำรงชีพ
ဂွံစသြန်ခေန်	เก้อะเจี๊ยะซอนแทน	ได้รับเงินบำนาญ
ဂွံစေက်	เก้อะจอด	ได้เหลน มีเหลน
ဂွံစဝ်	เก้อะจาว	ได้หลาน มีหลาน
ဂွံစိုတ်	เก้อะจ๊อด	ได้ใจ ย่ามใจ
ဂွံစိုပ်	เก้อะจั๊บ	ได้ถึง จนถึง
ဂွံဆ	เก้อะชะ	ได้แค่ ได้แต่
ဂွံဆစ	เก้อะชะเจี๊ยะ	ได้แต่กิน ได้แค่กินไม่มีเหลือเก็บ
ဂွံဆတမ်	เก้อะชะตอม	ได้แต่ทุน ไม่ขาดทุด ไม่มีกำไร
ဂွံဆိုဝ်ကိုဝ်မတ်	เก้อะเชอกอมด	ได้เห็นกับตา เห็นมากับตา
ဂွံဆိုဝ်ခိုဟ်	เก้อะเชอเคาะห์	ได้เห็นดี คงจะได้เห็นดีสักวัน
ဂွံဆိုဝ်ယျိုန်	เก้อะเชอเยิน	คงจะได้เห็น
ဂွံဈာန်	เก้อะชาน	ได้ฌาน
ဂွံညိည	เก้อะญี้เญียะ	ได้นิดหน่อย ได้เล็กน้อย
ဂွံညီ	เก้อะญี้	ได้ทั่ว ได้ทั่วถึง

ဂွံညာတ်ခိုဟ်	เก้อะญ้าดเคาะ	ได้เห็นดี
ဂွံညးထကအ်	เก้อะเญี้ยะห์ทะเกาะ	ได้กัน พอกัน เหมาะกัน ได้เป็นผัวเมียกัน
ဂွံညးထကအ်တုဲ	เก้อะเญี้ยะห์ทะเกาะตอย	ได้กันแล้ว เป็นผัวเมียกันแล้ว
ဂွံတမ်ကလေင်	เก้อะตอมกะเลียง	ได้ทุนคืน
ဂွံတီတဲ	เก้อะแตมตอย	ได้รู้ฝีมือ
ဂွံတုဲ	เก้อะตุย	ได้แล้ว
ဂွံတိုဝိုတ်တြေံ	เก้อะตะม้อยเวิ่ดตะเรม	ได้ใหม่ลืมเก่า
ဂွံတြုံ ဂွံတြုဟ်	เก้อะเตร๊าห์	ได้ผัว มีสามี
ဂွံထကအ်	เก้อะทะเกาะ	ได้พวก ได้หมู่
ဂွံထဂေါင်	เก้อะทะโก้ง	ได้ท้าย มีคนคอยให้ท้าย
ဂွံဒှ်အာဂွံ	เก้อะโต้ะห์อาเก้อะ	ได้เป็นไปได้ ช่างเป็นไปได้
ဂွံဒုင်စ	เก้อะเติ้งเจี๊ยะ	ได้รับผล ได้รับอานิสงส์
ဂွံဒေံ	เก้อะเต้ะ	ได้น้อง มีน้อง ตั้งครรภ์
ဂွံဓတ်	เก้อะท่ด	มีแรง ได้กำลัง
ဂွံဓဝ်	เก้อะโธ่	บรรลุธรรม บรรลุมรรคผล
ဂွံဓဂံင်	เก้อะเที่ยะกง	ได้ท้าย
ဂွံဓယော်	เก้อะเที่ยะย่ก	ได้ที่พึ่งพิง ได้ร่มเงา มีผู้หนุนหลัง
ဂွံပ္ဋိသန္ဓိ	เก้อะปะต๊อยซอนธิ่	ได้กำเนิด
ဂွံပယျး	เก้อะปะยะห์	ได้ใบบุญ
ဂွံပရူပရာ	เก้อะปะเราปะรา	ได้เรื่องได้ราว
ဂွံပရိုင်	เก้อะปะรัง	ได้ข่าว
ဂွံပ္လုန်	เก้อะปลอน	ได้อีก
ဂွံဗှ	เก้อะเฮียะ	ได้นา ได้ผลผลิตข้าวจากการทำนา
ဂွံဗြ	เก้อะเปรี๊ย	ได้เมีย มีภารยา
ဂွံဗွးအရေဝ်ညး	เก้อะเปลี้ยะห์อะเร่เญี้ยะห์	ได้พ้นนินทา ได้พ้นขี้ปากชาวบ้าน
ဂွံမုက်ဂွံမတ်	เก้อะเมิ่กเก้อะม่ด	ได้หน้าได้ตา
ဂွံယျိုန်	เก้อะเยิน	คงได้ น่าจะได้
ဂွံယျိုန်ရဒ်	เก้อะเยินระโต้ะห์	คงได้มั้ง น่าจะได้มั้ง
ဂွံယှု	เก้อะเยี่ยะมุ่	ได้ชื่อ
ဂွံရ	เก้อะระ	ได้แล้ว ใช้ได้
ဂွံရဒ်	เก้อะระโต้ะห์	ได้ละมั้ง

ဂွံလက်ဂတဝိုတ်-	เก้อะเลียกเกี้ยะตะ-	ได้หน้าลืมหลัง
လက်တြဲ	เวิ่ดเลียกตะราว	
ဂွံလာဘ်	เก้อะเลียบ	ได้ลาบ
ဂွံလာဘ်ဂိတု	เก้อะเลียบกิ้เต๊า	ได้เงินเดือน ได้รับเงินเดือน
ဂွံဝါတ်	เก้อะวาด	ได้ยาก
ဂွံဒှ်	เก้อะโว่ะห์	ได้พรรยา อยู่ครบพรรยา
ဂွံသတိ	เก้อะสะต๊อย	ได้สติ ตั้งสติได้
ဂွံဟာအောဂွံ	เก้อะฮาเอาเก้อะ	ได้หรือไม่ได้
ဂွံဟိုတ်	เก้อะฮ้อด	เกิดเรื่อง เกิดเหตุ
ဂွံၜိုတ်	เก้อะบ๊อด	ได้แค่ ได้ประมาณ
ဂွံအခိင်	เก้อะอะเคิน	ได้เวลา ถึงเวลา
ဂွံအခေါင်	เก้อะอะโคง	ได้โอกาส ได้รับอนุญาต
ဂွံအခိုက်	เก้อะอะคัก	ได้แบบอย่าง ได้เยี่ยงอย่าง
ဂွံအဝ်ု	เก้อะอะเว่อ	ได้อำนาจ มีอำนาจ
ဂွံအာနိသံသ	เก้อะอานิ่ดซองซะ	ได้รับอานิสงส์
ဂွံအောဂွံဒှ်မွဲ	เก้อะเอาเก้อะโต้ะห์มั่ว	ได้ไม่ได้เท่ากัน ห้าสิบห้าสิบ
ဂွံအောဂွံအောတိ	เก้อะเอาเก้อะเอาแตม	ได้ไม่ได้ไม่รู้ ยังไม่แน่นอน
ဂွံအောန်အာ	เก้อะโอนอา	ได้น้อยไป
ဂွံဣခိုဟ်	เก้อะอิ๊เกาะห์	ได้ก็ดี
ဂွး	เกวี้ยะห์	โกย ตะกุย คุ้ย
ဂွးတိ	เกวี้ยะห์ต๊อย	โกยดิน ตะกุยดิน
ဂွးပတိုန်	เกวี้ยะห์ปะตอน	โกยขึ้น
ဂွိုင်	กวั้ง	พ้อม โพรง
ဂွိုင်ဆု	กวั้งชุ	โพรงไม้

ယ

ၽ	เฆี่ยะ	อักษรมอญูตัวที่ ๔ ตรงกับ ฆ ในภาษาไทย
ၽၼ်	ฆ่น ฆ่อน	ขุ่น ข้น
ၽမုဲ	เฆียะมุ่ย	ผีกระสือ ผีปอบ
ၽရၢဝႃသ	เฆียะเรี่ยเวี่ยซะ	ฆราวาส
ၽရိတ်တဝ်မုဲ	เฆี่ยะริ่ดตอมุ่ย	เกือบ เฉียด จวน หวิด
ၽၢတိုတ်	เฆี่ยจ๊อด	ฆ่า
ၽၢတိုတ်သတ်	เฆี่ยจ๊อดซอด	ฆ่าสัตว์
ၽၢန	เฆี่ยเนี่ยะ	ฆานะ จมูก
ၽိတ်	คิ่ด	คิด นึก พิจารณา ตระหนี่
ၽိတ်ကေတ်	คิ่ดเก๊ด	คิดเอา คาดคะเน
ၽိတ်ကိုင်	คิ่ดกาง	คิดโกง
ၽိတ်ကြောန်စ	คิ่ดโกลนเจี๊ยะ	คิดทำมาหากิน
ၽိတ်ကျိုပ်စထကး	คิ่ดดับจะทะกะห์	คิดจนหัวจะแตก
ၽိတ်ကျိုပ်တုဲ	คิ่ดกลอหฮั่ว	คิดทั้งวัน
ၽိတ်ခိုပ်	คิ่ดเคาะห์	คิดดี
ၽိတ်ဂတမုက်ဒူတရ်	คิ่ดเกี๋ยะตะเมิกตู้ตะราว	คิดหน้าคิดหลัง
ၽိတ်ဂွိင်ၽိတ်ဂွေ်	คิ่ดเกลิ้นคิ่ดเกล้ะ	คิดยาวคิดสั้น ใคร่ครวญ
ၽိတ်ဂွေ်	คิ่ดเกล้ะ	คิดสั้น
ၽိတ်ဂြိုပ်	คิ่ดเกร้อะห์	คิดอาฆาต
ၽိတ်ဂျိုင်	คิ่ดกลั้ง	คิดมาก
ၽိတ်ဂျိုင်ဂိကျိုပ်	คิ่ดกลั้งกิ้ดับ	คิดมากปวดหัว
ၽိတ်ဂွ	คิ่ดเกวี้ยะ	คิดละอาย
ၽိတ်ဂွံ	คิ่ดเก้อะ	คิดได้ ได้คิด
ၽိတ်ၽၢတိုတ်	คิ่ดเคี่ยจ๊อด	คิดฆ่า
ၽိတ်ငှုပ်မး	คิ่ดงุ่ห์เมี่ยะห์	คิดค่า คิดราคา
ၽိတ်စ	คิ่ดเจี๊ยะ	คำนวณ
ၽိတ်စမ်	คิ่ดจอม	คิดซิ คิดดูซิ ลองคิดดูซิ
ၽိတ်စိုပ်	คิ่ดจั๊บ	คิดถึง
ၽိတ်စိုပ်ဂုန်ကျာ်	คิ่ดจั๊บกุ้นกยั๊จ	ระลึกถึงพุทธคุณ

ဃိတ်ဆင့်	คิ่ดชะเก้อะ	คิดแต่ได้
ဃိတ်ဆစ	คิ่ดชะเจี๊ยะ	คิดแต่กิน
ဃိတ်ဆဆ့်	คิ่ดชะเชอ	คิดสกปรก
ဃိတ်ဖှော်	คิ่ดโฮน่ก	คิดใหญ่ คิดใหญ่คิดโต
ဃိတ်ဖြိုပ်	คิ่ดซี่ห์	คิดลึก
ဃိတ်တုဲဃိတ်ပွန်	คิ่ดตอยคิ่ดปลอน	คิดแล้วคิดอีก
ဃိတ်ထောံ	คิ่ดเทาะ	คิดเสีย
ဃိတ်ထောံကိုနိုပ်	คิ่ดเทาะกอเคาะห์	คิดให้ดี คิดเสียให้ดี
ဃိတ်ဒှ်သေဋ္ဌီ	คิ่ดโต๊ะห์เซที	คิดเป็นเศรษฐี คิดรวย
ဃိတ်ပရေဲ	คิ่ดปะแระ	คิดเลว คิดชั่ว
ဃိတ်ပ္ဍဲစိုတ်	คิ่ดปะดอยจ๊อด	คิดในใจ
ဃိတ်ဗွတ်	คิ่ดเปล้ด	คิดพลาด
ဃိတ်ဗှး	คิ่ดเปลี้ยะห์	คิดผิด
ဃိတ်ရဟာ	คิ่ดระฮา	คิดละหรือ
ဃိတ်ရံင်စမ်	คิ่ดร่งจอม	คิดดูซิ ลองคิดดูซิ
ဃိတ်ဝါတ်	คิ่ดวาด	คิดยาก
ဃိတ်အာဃိတ်ကၠုင်	คิ่ดอาคิ่ดเกลิง	คิดไปคิดมา
ဃိတ်အာပလံင်မ္ၚင်	คิ่ดอาปะลองบ้อง	คิดไปเรื่อยเปื่อย คิดไปส่งเดช
ဃိတ်အာလုံတိပိဂ္ဍုင်	คิ่ดอาลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	ฟุ้งซ่าน คิดไปเรื่อยเปื่อย
ဃိတ်အာသိင်သာ	คิ่ดอาเซินซา	คิดไปน่าสงสาร
ဃိတ်အောစိုပ်	คิ่ดเอาจั๊บ	คิดไม่ถึง นึกไม่ถึง
ဃိတ်အောန်စိုတ်	คิ่ดโอนจ๊อด	คิดน้อยใจ นึกน้อยใจ
မ္ဒိုပ်ဃိတ်	เมี่ยะนิ่ห์คิ่ด	คนตระหนี่
ဃောာ	เฆ่อว	กำลัง ขณะ
ဃောာကတ်စ	เฆ่อวก๊อดเจี๊ยะ	กำลังอยู่ในวัยเรียน
ဃောာကတ်	เฆ่อวกะตาว	กำลังร้อน กำลังเดือดร้อน
ဃောာကြအ်ဃောာထ္ဂိုပ်	เฆ่อวเกราะเฆ่อวทะเลาะห์	อยู่ในวัยคะนอง
ဃောာနိုပ်	เฆ่อวเคาะห์	กำลังดี
ဃောာဂှ်	เฆ่อวโก๊ะห์	ขณะนั้น เวลานั้น
ဃောာဂွံဍုပ်	เฆ่อวเก้อะงุ่ห์	กำลังได้ราคา กำลังราคาดี
ဃောာစဃောာတိက်	เฆ่อวเจี๊ยะเฆ่อวเติ๊ด	กำลังกินกำลังนอน

ယောထအ်	เฒ่อวเนาะ	ขณะนี้ เวลานี้ กำลังนี้
ယောဓတ်	เฒ่อวท่ด	กำลังแข็งแรง กำลังฉกรรจ์
ယောနံ့စ	เฒ่อวนุ่มเจี๊ยะ	กำลังมีกิน กำลังรวย
ယောပစာရဏာ	เฒ่อวเปี๊ยะจาระนา	กำลังพิจารณา
ယောဖုံသွာ	เฒ่อวโป๊ะห์ซะนา	กำลังคืดถึง
ယောဖျုဲ	เฒ่อวเพย่อ	กำลังหิว
ယောမတ်ဂျ	เฒ่อวมัดกลุ้	กำลังหน้ามืด
ယောဝုတ်ယောဖွဲာ	เฒ่อววุ้ดเฒ่อวปล้าย	กำลังหนุ่มกำลังสาว
ယောသ	เฒ่อวซะ	โฆษะ ก้อง
ယောသက	เฒ่อวซะกะ	โฆษก ผู้ประกาศ ผู้โฆษณา
ဃံက်	โฒก	เขก โขก
ဃံက်က္ဍိုပ်	โฒกดับ	เขกหัว
ဃံက်တဲ	โฒกตอย	ข้อมือ กำไลมือ
ဃံင်	โฒ่ง	หัวหน้า ผู้จัดการ
ဃံင်ဆု	โฒ่งชุ	ผู้จัดการโรงเลื่อย เจ้าของโรงไม้
ဃိုင်	คั่ง	คาบ
ဃိုင်ဏာ	คั่งนา	คาบไป
ဃိုင်ပရိုင်	คั่งปะรัง	คาบข่าว
ဃိုတ်	เคิ่ด	ทื่อ ดื้อ
မ္ဒိုဟ်ဃိုတ်	เมี่ยะนิ่ห์เคิ่ด	คนดื้อ
ဓုန်ဃိုတ်	บุนเคิ่ด	มีดทื่อ

ငှ

ငှ	เงี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๕ ตรงกับตัว ง ในภาษาไทย
ငှ ဇှ	เงี่ยะ เฮี่ยะ	นา
ငှဂြာတ်	เงี่ยะกร้าด	นาหว่าน
ငှပတမ်	เงี่ยะปะตอม	นาดำ
ငှစုိ	เงี่ยะเบอ	นาเกลือ
ငှာင်	ง่าน	ก้าม ง่าม
ငှာင်ငှုဲ	ง่านงุ่ย	ก้ามกุ้ง ดาวกระจาย พืช ใบกินได้
ငှာင်ဗတံာ	ง่านเปี๊ยะตำ	ก้ามปู
ငှာန်	ง่าน	ทะลึ่ง บ้าๆบอๆ
ငှာန်ဗက်	ง่านเปี๊ยก	ผิดสำแลงจากกินอาหารผิดเมื่อเวลามีไข้
ငှာန်သန္နိပါတ်	ง่านซอนนิปัด	ไข้สันนิบาต
ငှံာ	เงี่ยม	ง่าม คบไม้
ငှံာဇိုင်	เงี่ยมจ้าง	ง่ามเท้า
ငှံာဆု	เงี่ยมชุ	ง่ามไม้ คบไม้
ငှံာတဲ	เงี่ยมตอย	ง่ามมือ
ငှံာသ္ဒာဟ်	เงี่ยมโฮนะห์	ง่ามหนังสติ๊ก
ငှ်ာ	ง่าย	เรื่อยเปื่อย
ငှ်ာ	งาย	ล่อตา
ငှိတ်	งี่ด	กลืน
ငှိတ်ဂကူ	งี่ดเกี๊ยะเกา	กลืนชาติ
ငှိတ်ဍာ်ရမတ်	งี่ดดั๊จระมด	กลืนน้ำตา
ငှိတ်အောစိဟ်	งี่ดเอาจิ๊ห์	กลืนไม่ลง
ငှိ လ္ငှိ	งิ่ม เลียะงิ่ม	พัน จำนวนพัน
ငှိ	งี่	มอง หา ค้นหา
ငှိဂွံင်	งี่โกล้ง	มองทาง หาทาง ดูทาง
ငှိဂွ်ာ	งี่กล้าย	มองหา
ငှိစဲ	งี่จอย	หาเหา
ငှိအော်ဝ်	งี่โอ๊ะห์	หาฟืน
ငှု	งุ่	มหาหิงคุ์
ငှုင်	เงิ่ง	งง หงอยเหงา

ၸူင်ၸူဖြဝ်ႁဝ်ႈ	เงิ่งเงี่ยะเซี่ยะโฮม	หงอยเหงาเศร้าโศก
ၸုႆ	งุ่ย	กุ้ง
ၸုႆခႅၵ်ႈ	งุ่ยคะเกาะห์	กุ้งแห้ง
ၸူၸူႁ်	งุ่ห์	ค่า ราคา ตื่น
ၸူၸူႁ်ႁွင်ႇ	งุ่ห์กลั้ง	ค่ามาก
ၸူၸူႁ်ၸႂ်	งุ่ห์เชี่ย	ตื่นสาย
ၸူၸူႁ်ၶူင်	งุ่ห์ดัง	ราคาแพง
ၸူၸူႁ်တၼ်	งุ่ห์ตอน	ราคาถูก
ၸူၸူႁ်တိ	งุ่ห์ต๊อย	ค่าที่ดิน ราคาที่ดิน
ၸူၸူႁ်တိုၼ်	งุ่ห์ตอน	ราคาขึ้น ตื่นขึ้น
ၸူၸူႁ်ၼူၵႃႈပြႃး	งุ่ห์นู่เกี้ยะเยี่ยะห์เปราะห์	ตื่นแต่เช้ามืด
ၸူၸူႁ်ၼူသတိၵ်	งุ่ห์นู่ซะเติ๊ด	ตื่นนอน
ၸူၸူႁ်ပြႃး	งุ่ห์เปราะห์	ตื่นไว ตื่นเร็ว ตื่นเช้า
ၸူၸူႁ်မတ်	งุ่ห์ม่ด	ค่าทำขวัญตา สินน้ำใจ
ၸူၸူႁ်မး	งุ่ห์เมี่ยะห์	ค่า ราคา
ၸူၸူႁ်မုံ	งุ่ห์ฮมาว	ค่าของหมั้น
ၸူၸူႁ်မွဲစိ	งุ่ห์มั่วจิ๊	ราคาเท่าไร
ၸူၸူႁ်လိုင်	งุ่ห์เลิ่น	ค่าจ้าง ค่าเช่า
ၸူၸူႁ်လိုင်ဝ	งุ่ห์เลิ่นเฮี่ยะ	ค่าเช้านา
ၸူၸူႁ်လိုင်သို	งุ่ห์เลิ่นฮ้อย	ค่าเช่าบ้าน
ၸူၸူႁ်အသောင်	งุ่ห์อะโซง	ค่าสินสอดทองหมั้น
ငွေက်	เงี่ยก	ฟัน
ငွေက်က	เงี่ยกกะ	ฟันเฟือง ฟันปลา
ငွေက်ခိပ်	เงี่ยกคิบ	ฟันหลอ
ငွေက်ဂရး	เงี่ยกเกี๊ยะเรี่ยะห์	ซี่คราด ซี่หวี
ငွေက်ၶွ်တဟ်	เงี่ยกดั๊จเตาะห์	ฟันน้ำนม
ငွေက်တုတ်	เงี่ยกตุ๊ด (ต๊อด)	ฟืมทอผ้า
ငွေက်လေဟ်	เงี่ยะเที่ยะลุ่ห์	ฟันเหยิน
ငွေက်ပြဟ်	เงี่ยกเปราะห์	ฟันร่วง ฟันหลุด
ငွေက်သေဝ်	เงี่ยกเซ	ฟันสี
ငွေတ်	เง่ด	ซีด จาง เก่าคร่ำคร่า

သီငွေတ်	ซีเง่ด	สีซีด สีจาง สีเก่าคร่ำคร่า
ငွေဝ် သွေဝ်	เง่ เฮ่	มอง เล็ง
ငွေဝ်ကလေင်	เง่กะเลียง	มองเหลียวหลัง
ငွေဝ်ဇကု	เง่เจี้ยะเก๊า	เล็งดูตัว มองดูตัว
ငွေဝ်ဗက်	เง่เปี๊ยก	มองตาม
ငွေဝ်ရံင်	เง่ร่ง	มองดู เหลียวมอง
ငွောတ်	โง่ด	ง่วด แห้งลง
ငွောတ်စိဟ်	โง่ดจิ๊ห์	ง่วดลง
ငှ်	เงี่ย	กบ
ငှ်ကဏဳ	เงี่ยกะแนม	คางคก
ငှ်ကတောက်	เงี่ยกะเตี๊ยก	เขียด
ငှ်ခနေအ်	เงี่ยคะเน่ะ	อึ่งอ่าง
ငှ်သ္ဘ	เงี่ยสละ	เขียดตะปาด
ငှ်မှ္ာ	เงี่ยเบ้อะ	กบนา
ငှ်က်	ง้อก	งอ คด
ငှ်က်ငွေ	ง้อกเงีย	คดงอ
ငှး	เงี่ยะห์	ถาก ถาง เหลือเดน
ငှးချော	เงี่ยะห์ขยัว	ถากหญ้า ถางหญ้า
ငှးတး	เงี่ยะต๊ะห์	ถากถาง
ငှးရာပ်	เงี่ยะห์เรียบ	ถางป่า

စ

စ	จะ	อักษรมอญตัวที่ ๖ ตรงกับตัว จ ในภาษาไทย
စ	เจี๊ยะ	กิน รับประทาน จะ
စကဘိုအ်ချိုတ်	เจี๊ยะกะเพ่อะขย็อด	กินเผื่อตาย
စကမ်ရဲ	เจี๊ยะกอมรอย	กินกำไร กินเศษกินเลย
စကဝေဝ်လဂဝ်မုက်	เจี๊ยะกะเวเลี่ยะโก้เมิก	หวานอมขมกลืน หน้าชื่นอกตรม
စကာ	เจี๊ยะกา	ใช้สอย วาน
စကာကိုအာ	เจี๊ยะกากออา	ใช้ให้ไป
စကာခိုဟ်	เจี๊ยะกาเคาะห์	ใช้ดี
စကာဂွံ	เจี๊ยะกาเก้อะ	ใช้ได้
စကာဃိုတ်	เจี๊ยะกาเคิด	ใช้ดื้อ
စကာညိ	เจี๊ยะกาญี้	ใช้หน่อย วานหน่อย
စကာတီ	เจี๊ยะกาแตม	ใช้เป็น รู้จักใช้
စကာတဲ့စကာပ္ဍန်	เจี๊ยะกาตอยเจี๊ยะกา-ปลอน	ใช้แล้วใช้อีก ใช้ซ้ำซาก
စကာဒုင်	เจี๊ยะกาเติ้ง	ใช้ทน
စကာပ္ဍန်ရ	เจี๊ยะกาปลอนระ	ใช้อีกแล้ว
စကာဖဲ	เจี๊ยะกาพอย	ใช้อิ่ม
စကာမွဲဏျောံမွဲဏျောံ	เจี๊ยะกามั่วแฮนะมั่ว-แฮนะ	เดี๋ยวใช้เดี๋ยวใช้ ใช้บ่อย
စကာလေဲာ	เจี๊ยะกาลั่ว	ใช้ง่าย ใช้คล่อง
စကာဝါတ်	เจี๊ยะกาวาด	ใช้ยาก ใช้ดื้อ
စကာသြန်	เจี๊ยะกาซอน	ใช้เงิน
စကာအောဂွံ	เจี๊ยะกาเอาเก้อะ	ใช้ไม่ได้
စကာအောဂွံဍူ	เจี๊ยะกาเอาเก้อะจู้	ใช้ไม่ได้หยุด
စကာအောတီ-လိုဟ်ဂ္ဍန်	เจี๊ยะกาเอาแตม -เลี่ยะมิ่ห์เกี้ยะน่น	ใช้ไม่รู้กำหนดกฎเกณฑ์
စကာအောရဲ့မုက်	เจี๊ยะกาเอารุ่ยเมิก	ใช้ไม่เลือกหน้า
စကာအောလေပ်	เจี๊ยะกาเอาเล่บ	ใช้ไม่เป็น
စကာကွေဟ်ရ	เจี๊ยะกาแกว๊ห์ระ	ใช้จังเลย ใช้จริงนะ

စကာၵွႆၵွႆ	เจี๊ยะกาแกว๊ะห์แกว๊ะห์	ใช้จริงๆ ไม่ได้หยุดหย่อน
စၵွၵ်ႇ	เจี๊ยะกลัก	กินหมด กินเกลี้ยง
စၵွႃ	เจี๊ยะกลา	กินก่อน
စၵျႃ	เจี๊ยะกยา	กินลม ตาย
စၵွၢင်	เจี๊ยะกวาน	กินขนม
စၵ်ႉ	จั๊ก	จักร เครื่องจักร เครื่องยนต์
စၵ်ႉၵရတ်	จั๊กกะร้อด	จักรยานสองล้อ
စၵ်ႉၵျႃ	จั๊กกยา	กังหันลม
စၵ္ကဝဝ်	จั๊กกะวอ	จักรพรรดิ์
စၵ္ကဝါ	จั๊กกะวา	จักรวาล
စၵ်ႉၵႅဲ	จั๊กกาย	แม่ทัพนายกอง
စၵ်ႉၵႂီ	จั๊กกวี	ล้อรถ ล้อเกวียน
စၵ်ႉၶလႅဲရမျၢင်	จั๊กคะลอยร่มซาน	เครื่องขยายเสียง
စၵ္ခု	จั๊กเค้า	จักษุ ตา
စၵ္ခုၻွႃ	จั๊กเค้าเกวี้ย	จักขุทวาร
စၵ္ခုဝိညၢၼ်	จั๊กเค้าวินญ้าน	จักขุวิญญาณ
စၵ္ခူ	จั๊กเคา	กระดาษ
စၵ္ခူပွႆႇ	จั๊กเคาปลอย	กระดาษไข
စၵ်ႉၸတႃ	จั๊กเจี่ยะตา	ดวงชตา
စၵ်ႉၸရႃ	จั๊กเจี่ยะเรี่ย	การจุติ การเกิดใหม่
စၵ်ႉၸိင်စ	จั๊กเจิ้นเจี๊ยะ	จักรเย็บผ้า
စကၽိဢ်ၵွၺ်	เจี๊ยะกะเพ่อะเกลอ	กินเผื่อหมา
စကုသိုဝ်ႉတြေႃ	เจี๊ยะเก๊าซอตะเรม	กินบุญเก่า
စကေတ်စကေတ်	เจี๊ยะเก๊ดเจี๊ยะเก๊ด	กินเอากินเอา เห็นแก่กิน
စကို	เจี๊ยะกำ	กินด้วย กินมั่ง
စၵ်ႉရႃသီ	จั๊กเรี่ยซอย	จักราศี
စၶရေင်	เจี๊ยะคะรอน	กินล้างกินผลาญ
စခီ	จะคอย	เสมียน
စခိုၺ်မံင်ခိုၺ်	เจี๊ยะเคาะห์ม่งเคาะห์	กินดีอยู่ดี
စဂအုဲချေၺ်	เจี๊ยะเกี้ยะอุยแขยะห์	กินยาม้า กินยาบ้า
စချိုတ်	จะขย็อด	จะตาย เกือบตาย

စၵွံ	จะเก้อะ	จะได้ เกือบได้
စၵွံ	เจี๊ยะเก้อะ	กินได้ เจริญอาหาร
စၵျိုင်လမျို	เจี๊ยะเกี๊ยะย่างล่มเยิ่ม	กินเพื่ออยู่ กินเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้
စကျွေင်	เจี๊ยะกลอน	กินน้ำมัน เปลืองน้ำมัน
စၵွံင်	เจี๊ยะโกล้ง	กินทาง ล้ำทาง
စၵွိုင်ဗုင်ထကား	เจี๊ยะกลั้งเปิ้งทะกะห์	กินมากท้องแตก โกงมากติดคุก
စၵွိုင်အာ	เจี๊ยะกลั้งอา	กินมากไป เอากำไรมากไป
စဃိတ်	เจี๊ยะคิ่ด	กินเขียม
စစိဟ်	เจี๊ยะจิ๊ห์	เจริญอาหาร
စင်	จัง	แทง สน
စင်ကတောဝ်	จังกะโต	เจาะหู
စင်ကရန်	จังกะรอน	เกี่ยวเหยื่อ
စင်ကြမ်	จังกรอม	จงกรม
စင်ခြင်	จังครัง	พิจารณา ตรึกตรอง ใคร่ครวญ
စင်ဂတောက်	จังเกี๊ยะต๊อด	โรงเลื่อย
စင်စေဝ်	จังเจ	จักจั่น
စင်တွိင်	จังตะเนิน	สนเข็ม
စင်ထဗဲာ	จังทะป๋าย	สนตะพาย
စင်မတ်	จังม่ด	แยงตา แทงตา
စင်ရဲာ	จังราย	จัญไร
စင်ရိတ်	จังรั๊ด	จิ้งหรีด
စငွာင်ၵွိင်	จะงานเกนิ้น	ตะโพก
စငိုတ်	จะงิด จะงั๊ด	สำลักติดคอ
စစွ	เจี๊ยะจะนะ	บริโภคอาหาร กินกับข้าว
စစွဗွး	เจี๊ยะจะนะเปลี้ยะห์	ผิดสำแลง
စစိဟ်	เจี๊ยะจิ๊ห์	กินได้ เจริญอาหาร
စစိဟ်တိက်သွိင်	เจี๊ยะจิ๊ห์เติดเฮลิน	กินได้นอนหลับ
စစိုတ်	เจี๊ยะจ๊อด	กินใจ แหนงใจ แคลงใจ
စဇကု	เจี๊ยะเจี๊ยะเก๊า	กินตัวเช่นผ้า
စဇဗွု	เจี๊ยะเจี๊ยะปลุ้	กินหมาก
စဇီခရီ	เจี๊ยะจี้คะรอย	กินสารพัด

စဖြိုဟ်	เจี๊ยะซี่ห์	กินลึก มีเล่ห์ลึกซึ้ง
စဍုဝ်ဇိုဟ်	เจี๊ยะดั๊จซี่ห์	กินน้ำลึก (เรือ)
စဍုဝ်ရမတ်	เจี๊ยะดั๊จระมด	กินน้ำตา
စဍုင်စကသဲ	เจี๊ยะดานเจี๊ยะกะซอย	กินเหล็กกินไหล
စဍေင်	จะเดียง	ไล่ ขับไล่
စဍုံင်	เจี๊ยะดอง	กินดอง
စဍုးအာ	จะดะห์อา	ไปปราศ
စဏာ	จะนะ	อาหาร กับข้าว
စဏဲာ	จะนาย	อุบาย หลอก
စဏောဟ်	จะแนะห์	ต่อสู้
စဏား	จะนะห์	แทน ตัวแทน เผื่อ
စတ်	จ๊อด	แทง ทิ่ม ถ่อ
စတ်ဂွံ	จ๊อดเกนี้ย	เสียดท้อง
စတ်ဂျင်	จ๊อดเกลิ้ง	ถ่อเรือ
စတ်ဆူ	จ๊อดชู	ค้ำถ่อ
စတ်တိ	จ๊อดต๊อย	ทิ่มดิน แทงดิน
စတ်တ္ငိင်	จ๊อดตะเนิน	สนเข็ม
စတ်ဓုပ်	จ๊อดทุ่บ	ปักธูป
စတ္တမူ	จ๊อดตะเมา	เจตมูลเพลิง
စတ္တာဠီသ	จ๊อดตาลอยซะ	สี่สิบ
စတိက်	เจี๊ยะเติ๊ด	กินนอน ไม่ทำมาหากิน ขี้เกียจทำงาน
စတီမံင်တိ	เจี๊ยะแตมม่งแตม	รู้กินรู้อยู่ รู้อยู่รู้กิน
စတုတ္ထ	จะตุ๊ดทะ	ที่สี่
စတုပ်ကွိက်တိက် - တုပ်ကျု်	เจี๊ยะตุ๊บเกลิ๊ดเติ๊ด - ตุ๊บเกลอ	กินเหมือนหมู อยู่เหมือนหมา
စတမ်	เจี๊ยะตอม	กินทุน
စတြဲ	เจี๊ยะเตร๊าห์	กินผัว มีผัวกีคนตายหมด
စထော်ဂွံတဲ့အာ - လို်ဂွံအာ	เจี๊ยะเทาะเก้อะตอย- อาลอเก้อะอา	กินเสียจะได้เสร็จไปไหนจะได้ไป
စဒှ်	จะโต้ะห์	จะเป็น เกือบเป็น
စဒှ်ကျာ	จะโต้ะห์กยา	จะเป็นลม

စဵ်ၵသႃႈ	จะโต้ะห์เจี๊ยะฮ้อย	จะแต่งงาน จะมีครอบครัว
စဝတ်	เจี๊ยะท่ด	กินแรง หนักแรง
စန်	จอน	มัด วันจันทร์
စန်စာ	จอนจา	พิจารณา ตรึกตรอง
စနတ်	จะนด	ไม้กลัด ไม้เสียบปลา
စန္ဒ	จอนเตี้ยะ	พระจันทร์
စန္ဒကုမ္မာ	จอนเตี้ยะกุมมา	จันทรกุมาร
စန်ဒက်	จอนเตี้ยก	ผูกมัด
စန်ဒွက်	จอนเตวี้ยก	กฎ ข้อบังคับ
စနန်	จะนน	ชี้
စနန်တဲ	จะนนตอย	ชี้นิ้ว
စနန်ထဝး	จะนนทะบะห์	ชี้แจง อธิบาย
စနိန်စး	จะนินจะห์	สันหลัง
စနေဟ်	จะแนะห์	ต่อสู้
စနံင်	จะนอง	เผา
သွိစနံင်	ฮ้อยจะนอง	เชิงตะกอน เมรุเผาศพ
စပ်	จ๊อบ	ประกบกัน ต่อกัน
စပ်ဂ္ဂုင်	จ๊อบเกลิ้ง	กราบเรือ
စပုင်	เจี๊ยะเปิง	กินข้าว
စပ္ဍင်ပုင်	เจี๊ยะปลอนเปิง	กินผลาญข้าวสุก
စပိုန်	เจี๊ยะปอน	กินผลบุญ กุศลส่ง
စဖဲသ္ဂဲလး	เจี๊ยะพอยฮลอยเลี่ยะห์	อิ่มหนำสำราญ อิ่มหมีพีมัน
စဗြဲ	เจี๊ยะเปรี๊ย	กินเมีย มีเมียกี่คนตายหมด
စမှ	จะมะ	แมง แมลง
စမှကသော်	จะมะกะซก	ตัวบุ้ง หนอนผีเสื้อ
စမှက်ကိတ်	จะมักกิ๊ด	งับกัด ขย้ำกัด
စမှက်စ	จะมักเจี๊ยะ	ขย้ำกิน กินอย่างหมู
စမတ်	เจี๊ยะม่ด	กินตา หลอกตา ลวงตา แสงเข้าตา
စမတ်	จะมด	จริง พิจารณา ตรวจสอบ
စမတ်ကေတ်	จะมดเก๊ด	พิจารณาเอา คิดเอาเอง
စမိ	จะมอย	คอยหา เฝ้ารอคอย

စမှိဉာတ်	จะมอยญ้าด	พอมองเห็น พอมีความหวัง
စမ်	จอม	ทดลอง
စမ္မလမ်	จอมมะลอม	อินทผลัม
စမ်ရုံင်	จอมร่ง	ทดลองดู ลองหยั่งเสียงดู
စမအ်စမအ်	จะเมาะจะเมาะ	ทุกๆ
စမဲာ	จะมาย	สะพาย
စမဲာစမိန်	จะมายจะมิน	ของขวัญ ของกำนัล
စမိန်	จะมิน	ปกครอง
စမိန်ပြမာန်	จะมินประมาน	ปกครอง
စမိပ်	เจี๊ยะมิ่บ	กินอร่อย
စမှိ	จะมอย	เฝ้าคอย คอยหวัง
စမှိစမတ်	จะมอยจะมด	พิจารณา ใคร่ครวญ
စမု	เจี๊ยะมุ่	กินอะไร
စမုက် ကမုက်	จะเมิก กะเมิก	ละเมอ
စမုဟ်	จะมุ่ห์	พรม
စမုဟ်ဍုာ်	จะมุ่ห์ดั๊จ	พรมน้ำ
စမုဟ် စှိမုဟ်	จะมุ่ห์ จีมุ่ห์	จมูก
စမုဟ်ဒုင်ကျာ	จะมุ่ห์เติ้งกยา	ได้ดมแต่กลิ่นแต่ไม่ได้กิน ไม่มีจะกิน
စမ်	จะมาว	จะงอยปาก
စမး	จะมะห์	เปล่า เปลือย ว่างๆ
စမးစမး	จะมะห์จะมะห์	เปล่าๆ
စမ္ငာ	จอมงา	กระดังงา
စမြ	จอมเรียะ	ขู่
စမြဗဟောက်	จอมเรียะเปี้ยะฮอด	ข่มขู่ ข่มขวัญ
စရုံင်ဍွစမ်	เจี๊ยะร่งอิจอม	ลองกินดูซิ ทดลองกินดู
စလတူသို့အိက်	เจี๊ยะเลียะเตาฮ้อย	กินบนเรือนขี้บนหลังคา
လတူကှိ	เอิ๊ดเลียะเตากะมอย	
စမွံင်	จอมลอง	ยอด ส่วนที่แหลมขึ้นไป ยอดเยี่ยม
စမွံင်ဉာန်	จอมลองญ้าน	สุดยอดวิชา
စမွံင်မွှော်ကိုတ်	จอมลองเบ้อะก๊อด	ยอดมงกุฎ
စမွး	จอมละห์	ว่าง อยู่ว่าง

စမွႇ ဗလႈ	จอมเลียะห์ เปี้ยะเลียะห์	ปล่อย
စမွႇက	จอมเลียะห์กะ	ปล่อยปลา
စမွႇၸိုတ်	จอมเลียะห์จ๊อด	ปล่อยใจ ทำใจให้ว่าง
စမွႇတဲ	จอมเลียะห์ตอย	ปล่อยมือ ละมือ
စမွႇသတ်	จอมเลียะห์ซอด	ปล่อยสัตว์ อภัยทาน
စမွဲၶွံ	เจี๊ยะมั่วเจาะ	กินด้วยกัน กินรวมกัน
စရင်	จะรัง	ของฝาก
စရင်ကုသိုဝ်	จะรังเก๊าซอ	ผลบุญ
စရင်ဒၢန်	จะรังต้าน	ผลทาน
စရဟ်	จะรอห์	ปักดอกไม้แซมผม
စရဟ်ၵဝ်	จะรอห์กาว	ปักดอกไม้แซมผม
စရဟ်ပုင်	จะรอห์เปิง	การคดข้าวไปกินระหว่างทาง
စရဟ်	จะโระห์	เดือย
စရဟ်စၢင်	จะโระห์จาน	เดือยไก่
စရဟ်	เจี๊ยะโระห์	กินอร่อย
စရၢင်	จะราน	ตะไบ ขอสับ
စရၢင်ကြၢင်ခတေက်	จะรานกรานคะต๊อด	ตะไบแทงเลื่อย
စရၢင်ၸိင်	จะรานเจิน	ขอสับช้าง
စရဲ	จะราย	ราศี ศรี เกียรติ
ဒှ်စရဲ	โต้ะห์จะราย	เป็นเกียรติเป็นศรี เป็นสง่า
စရိတ်	จะริด	จริต
စရင်	จะเริง	เว้น ข้าม ผ่าน
စရင်လဝ်	จะเริงโล่	เว้นไว้ ข้ามไว้
စရုံ	เจี๊ยะรุ่ม	พอกิน
စရဲ	เจี๊ยะรุ่ย	กินเลือก
စရောန်	จะโรน	ร้าว ลาน รอยแตก
စရောဟ်	จะโระห์	หย่อน ปล่อย
စရောဟ်ၸွက်	จะโระห์เจี๊ยะเนิ่ด	หย่อนม่าน กางม่าน
စရံက် သြံက်	จะร้อก ซ้อก	ปัก สวม ใส่
စရံက်အလံာ	จะร้อกอะเลี่ยม	ปักธง
စရိုက်	จะรัก	ตามควร

စရိုက်ၶုံ	จะรักแคะห์	ตามควรแก่มัน
စရိုတ်	จะร้อด	จริต ความประพฤติ
စရိုတ်ကၼ်	จะร้อดเก๊าะ	ปล้องคอ
စရိုတ်သြိုဟ်	จะร้อดซ้อห์	ผ้ารัดอกผู้หญิง ผ้าสะไบ
စရိုဟ်	จะรอห์	เท หลั่ง กรวดน้ำ
စရိုဟ်ဍာ်	จะรอห์ดั๊จ	กรวดน้ำ หลั่งน้ำ ไขน้ำออกจากแหล่งน้ำ
စရိုဟ်ဍာ်ရမတ်	จะรอห์ดั๊จระมด	รินน้ำตา
စရိုဟ်ပတိတ်	จะรอห์ปะตั๊ด	รินออก เทออก
စရိ	จะเรอ	เยาะ เย้ย
ပစရိ	ปะจะเรอ	หัวเราะเยาะ เยาะเย้ย
စလန်	จะลอน	จันทน์
စလန်ဗကေတ်	จะลอนเปี้ยะเก๊ด	จันทน์แดง
စလန်ဗတာင်	จะลอนเปี้ยะตาน	จันทน์ขาว
စလှ်	จะเลาะห์	แกะออก ปลดออก
စလှ်လဖှ်	จะเลาะห์เลียะเพาะห์	เดี๋ยวไปเดี๋ยวมา ไปๆมาๆ
စလာ် ထလာ်	จะลัด ทะลัด	กระโจน กระโดด เผ่น
စလာင်	จะลาน	เยื่อหุ้มปอด พังผืด
စလော်	จะเลาะ	เอาข้าม
စလော်ဇိ	จะเลาะบี	เอาข้ามแม่น้ำ
စလံင်	จะลอง	ยอดแหลม ยอดสุด
စလံင်မွော်ကိုတ်	จะลองเบ้อะก๊อด	ยอดมงกุฎ
စလိုက်	จะลัก	กระฉอก กระเพื่อม ไล่สัตว์ปีก
စလိုင်	จะลัง	ใส่ ฝัง บ่อน้ำ
စလိုင်ဍာ်	จะลังดั๊จ	บ่อน้ำ
စလိုင်တုံနမိတ်	จะลังเฮมาะเนี่ยะมิ่ด	ฝังลูกนิมิต
စလိုဟ်	จะลอห์	เจาะ ไช ทะลวง
စလိုဟ်တင်ဒုန်	จะลอห์ตังตุ้น	ทะลวงปล้องไม้ไผ่
စဝ်	จอ	เท ริน ขับ
စဝ်ကွိ	จอกวี	ขับรถ ขับเกวียน
စဝ်ဍာ်	จอดั๊จ	รดน้ำ เทน้ำ หลั่งน้ำ
စဝ်ခပုံ	จอคะปอ	เทปูน

စဝ်ခေႃ	จอโซ่ก	ตั้งโด่
စၵ်ႈ	จะวัก	ครึ่ง จวัก กระจ่า
စၵ်ႈၵွၼ်	จะวักกวาน	ครึ่งบ้าน
စၵ်ႈစဝေႃ	จะวักจะวัว	ครึ่งๆกลางๆ
စၵ်ႈၵြုတ်	จะวักกร๊อด	สายรัดไส้ ไส้เล็ก
စသတ်ၵဗတ်တမ်	เจี๊ยะซอดเกี๊ยะปี๊ดตอม	กินผลโค่นกก กินล้างกินผลาญ
စသီဖိုႆ	เจี๊ยะซอยพอ	กินสินบน
စသုင်	เจี๊ยะเซิง	กินดื่ม ดื่มกิน
စသိုအၼိုင်	เจี๊ยะซำอะเนิ่น	แค่นกิน จำใจกิน ฝืนกิน
စဟ် ၸွ်	จ๊อห์	สิบ จัดให้เข้าที่
ရုဲၸွ်	รุ่ยจ๊อห์	คัดเลือก
စဟႃ	เจี๊ยะฮา	กินไหม
စဟႃပ်ဢွၵ်ႇမၢၼ်	เจี๊ยะฮับเอาม่าน	กินไม่หวาดไม่ไหว
စၸႃလဟ်	เจี๊ยะบาเลี่ยะปี๊ด	กินสองข้าง รับผลประโยชน์สองข้าง
စဝုဲစဝေႃ	จะบุยจะบก	ที่พึ่งที่ระลึก ที่ป้องภัยภัย
စဝုဲစဝေႃဗဒဗဒႃ	จะบุยจะบกเปี้ยะเตี้ยะ- เปี้ยะต้าย	ที่พึ่งที่พิงที่อาศัย
စဢရၵ်ၶၵ်ၵိၵ်	เจี๊ยะอะเรียกเทียะเจี๊ยกเกลิ้ด	กินเหล้าเมายา ขี้เมาหยำเป
စဢဟ်	จะออห์	จาม
စဢဢ် စဢံ	จะเอาะ	อาเจียน
စဢႃ	จะอา	จะไป
စဢိၵ်ၾိၼ်	เจี๊ยะเอิ๊ดซอน	กินดอกเบี้ย
စဢွၵ်ႇ	เจี๊ยะอิเก้อะ	กินก็ได้
စဢွၼ်စိဟ်တိၵ်- ဢွၼ်သိုင်	เจี๊ยะเอาจิ๊ห์เติดเอาเฮลิน	กินไม่ได้นอนไม่หลับ เป็นทุกข์
စဢွၼ်ပေင်ဖုင်	เจี๊ยะเอาปอนเปิ้ง	กินไม่เต็มท้อง ไม่มีจะกิน ยากจน
စဢႈ	จะอะห์	ทำความสะอาด
စဢႈၶႈ	จะอะห์เจี๊ยะเงี่ยะห์	ปัดกวาดถากถางทำความสะอาด
ၸႃ	จา	สี่ หัวหน้า ผ่า โยนผิดตัวที่ชี้(พนัน)
ၸႃၵ	จาเกี้ยะ	จาคะ การสละ การให้ปัน
ၸႃၶိုင်	จาเดิง	เจ้าเมือง

စာဗုင်	จาเปิ้ง	ผ่าท้อง แล่ท้อง คว้านท้อง
စာရ	จาระ	จร ไป เที่ยวไป
စာရိတ်	จารีด	จารีด ประเพณีที่ถือสืบต่อกัน
စာရီ	จารอย	ผู้ประพฤติ ผู้แสวงบุญ
စာသံက်	จาซอก	หัวหน้า ผู้นำ มอญลพบุรีไม่เคยได้ยินพูด แต่หนังสือที่พิมพ์จากเมืองมอญอ่านพบบ่อย
စာသဝ်	จาซอ	หมอ แพทย์
စာင်	จาน	ไก่
စာင်ကရန်အိက်	จานกะรอนเอิ๊ด	ไก่ขี้ขาว อหิวาต์ไก่ หงอยเหมือนไก่เป็นโรค
စာင်ကွက်	จานกมัก	ไก่ตัวผู้
စာင်ကွ	จานกวะ	ไก่เตี้ย ไก่แจ้
စာင်ခဒ့်	จานคะเต้อ	ไก่ย่าง
စာင်ခြေး	จานขระห์	ไก่เขี่ย
စာင်ဂြိုပ်	จานเกริ๊บ	ไก่ป่า
စာင်ကျိုက်	จานกลั๊ก	ไก่ป่า
စာင်စိင်	จานเจิน	ไก่งวง
စာင်ဍွာ်	จานด๊ะ	นกกวัก
စာင်ဍေဝ်	จานเด	ไก่แจ้
စာင်ဓဇ့်	จานเที่ยะเจ้อ	ไก่ชน
စာင်ဗအး	จานพะอะห์	ไก่ตอน
စာင်ဗေတ်	จานบ๊อด	ไก่อ่อน
စာင်ဗိုဟ်	จานบอห์	ไก่ต้ม
စာင်အုက်	จานเอิ๊ก	ไก่โต้ง ไก่ตัวผู้
စာင်မ္ဂော	จานเบ้อะ	ไก่ตัวเมีย แม่ไก่
မ္ဂောစာင်	เบ้อะจาน	แม่ไก่
စာတ်	จาด	ห้องขัง คุก เรือนจำ
သ္ဂိစာတ်	ฮ้อยจาด	เรือนจำ
စာန်စး	จานจ๊ะห์	ขัดแย้งกัน ทะเลาะเบาะแว้ง
ကျာန်စာန်စး	กะยานจานจ๊ะห์	ทะเลาะกัน โต้เถียงกัน
စံာ	จำ	จำจอง จองจำ
စံာဇရေဟ်	จำคะเร่ห์	ตีตรวน
စဲ	จาย	ชก ต่อย กิน แดก

ၸၢႆၼၢႆ	จายนาย	สะดึง ไม้ขึงผ้าเวลาทอผ้าปลายมีเข็ม สำหรับแทงทั้งสองข้าง
ၸၢႆပုင်	จายเปิง	แดกข้าว
ၸၢႆၾျိဟ်ၼႃ	จายพยิห์น่	แดกลงไป
ၸၢႆဗုင်	จายเปิ้ง	ตุ้ยท้อง
ၸၢႆမုၵ်	จายเมิก	ต่อยหน้า
ၸၢႆဢႃၸၢႆၵျိုင်	จายอาจายเกลิง	พุ่งไปพุ่งมา เสือกไปเสือกมา
ၸၢႆဢဝ်ၸိဟ်	จายเอาจิ๊ห์	แดกไม่ลง
ၸိ	จิ๊	แน่ ใช้เน้นคำพูดให้ชัดขึ้น
မွႆႈၸိ	มั่วจิ๊	เท่าไร เท่าไรแน่
ငူဟ်မွႆႈၸိ	งุ่ห์มั่วจิ๊	ราคาเท่าไร
ၸိၸွၼ်	จิ๊โจน	สีสรรค์ ประณีต
ၸိင်	เจิน	ช้าง หลังคา
ၸိင်ဂွၢတ်	เจินเกี้ยะน่าด	เลียงผา
ၸိင်ၸိဟ်ၵျေင်	เจินจิ๊ห์กลอน	ช้างตกมัน
ၸိင်ဈူ	เจินเจี๋ยะมู่	ช้างพลาย ช้างตัวผู้
ၸိင်ဆတ္တၼ်	เจินช้อดต้น	ช้างฉัตทันต์
ၸိင်ဒြင်	เจินเตรี้ยง	ช้างงา
ၸိင်ဗ္ဒၢင်	เจินเปี้ยะตาน	ช้างเผือก
ၸိင်သၻွဝ်	เจินซะดอ	ช้างสีดอ
ၸိင်သွိ	เจินฮ้อย	หลังคาบ้าน
ၸိတ္တ	จิดตะ	จิต ใจ จิตใจ
ၸိတြ	จิดตระ	เดือนห้า
ၸိၼ်	จิน	สุก จากการต้ม จากการเผา แผลหายสนิท
ၸိၼ်ဂ္ဂၵ်	จินเกลี้ยก	เผาไหม้ มอดไหม้
ၸိၼ်ဝုၼ်	จินวุ่น	เรียบร้อย
ၸိပ်	จิ๊บ	สลบ ปิดสนิท ประสานติดสนิท
ၸိပ်ဂြိပ်	จิ๊บกลิ้บ	แนบเนียน สละสลวย เรียบร้อย
ၸိပ်တိုၼ်	จิ๊บตอน	สลบแน่นิ่งไป
ၸိပ်ဢႃ	จิ๊บอา	สลบไป
ပၢၼ်ၸိပ်	ปานจิ๊บ	สงบปาก หุบปาก
ၸိဟ် ၼွ်	จิ๊ห์	ลง

စိပ်ကျိုပ်	จิ๊ห์ดับ	ลงหัว สำหรับพืชมีหัว
စိပ်ကျူင်	จิ๊ห์เกลิง	ลงมา
စိပ်ကွေင်	จิ๊ห์กลอน	ตกมัน
စိပ်ဂျူင်	จิ๊ห์เกลิ้ง	ลงเรือ
စိပ်စိုတ်	จิ๊ห์จ๊อด	เข้าใจ
စိပ်ဓွဲဝဲ	จิ๊ห์เที่ยะน่ายว่าย	เข้าที่เข้าทาง เป็นที่เป็นทาง ลงร่องลงรอย
စိပ်နရက်	จิ๊ห์เนี่ยะเรียก	ตกนรก
စိပ်မ	จิ๊ห์เมียะ	ลงเม็ด (ฝน)
စိပ်ရိုပ်	จิ๊ห์เร่อะห์	ลงราก รากงอก นั่งนาน
စိပ်ဇိ	จิ๊ห์บี	ลงแม่น้ำ
စိပ်အပါ	จิ๊ห์อะปาย	ลงอบาย
စိပ်အာ	จิ๊ห์อา	ลงไป
စိပ်ဥပုပ်	จิ๊ห์อุเป๊าห์	ลงอุโบสถ
စီ	จี	ส่อง
စီကွး	จีกละห์	รู้แจ้ง รู้ชัด รู้จะแจ้ง รอบรู้ ชำนาญ
စီင္	จีเงี่ย	ส่องกบ
စီစောတ်	จีจ๊ด	สอดส่อง ค้นหา
စီပျး	จีปยะห์	ชี้แจง แนะนำ อธิบาย ให้ความกระจ่าง
စီပွတ်	จีปะมด	ส่องไฟ
စီရေင်	จีเรียง	จัดแจง จัดการ จัดงาน
စီရေင်စညး - ထကအ်	จีเรียงเจี๊ยะเญี้ยะห์- ทะเกาะ	แต่งงานกัน
စီရေင်ပြေင်ဖို	จีเรียงเปรียงพยี	จัดงาน แต่งงาน
စီရေင်သွောဝ်	จีเรียงซะโน	ตัดสินคดีความ
စီဝရ	จีเวียะเรียะ	จีวร
စီဝရိက်	จีเวียะเริ้ด	ไตรจีวร ไตรครอง
စုက်	เจิ๊ก	โดน กระทบ ชน สัมผัส
စုက်ဒး	เจิ๊กเตี้ยะห์	กระทบถูก
စုက်လုက်	เจิ๊กเลิก	แตะต้อง กระทบกัน ผัสสะ สัมผัส
စုတ်	จุ๊ด	ใส่ สวม บรรจุ
စုတ်ဂလာန်	จุ๊ดเกี้ยะล่าน	ใส่ความ
စုတ်ဂအဲ	จุ๊ดเกี้ยะอุย	ใส่ยา ใส่เสน่ห์ยาแฝด
စုတ်ဂုက်	จุ๊ดเกิ๊ก	ใส่คุก จำคุก ใส่ตะราง

စုတ်ငွေက်	จุ๊ดเงี่ยก	ใส่ฟันปลอม
စုတ်တွဲခဝ်	จุ๊ดตะมายโข่	ติดกัณฑ์เทศน์ ใส่กัณฑ์เทศน์
စုတ်ဒွပ်	จุ๊ดเตี๋ยะน่ป	ใส่รองเท้า สวมรองเท้า
စုတ်ဒုဟ်	จุ๊ดตุ้ห์	ใส่ความ ใส่ร้าย กล่าวโทษ หาเรื่องใส่
စုတ်ပိဏ္ဍပါတ်	จุ๊ดปินคะปั๊ด	ใส่บาตร ตักบาตร
စုတ်ယ္ဂု	จุ๊ดเยี่ยะมุ่	ใส่ชื่อ
စုတ်လဝ်	จุ๊ดโล่	ใส่ไว้
စုတ်သ္ဂုတ်	จุ๊ดสะมุด (สม้อด)	ใส่เครื่องบูชาพระพุทธเจ้า มีอาหารคาวหวาน ข้าวตอกดอกไม้เป็นต้น มักจะทำเวลาเช้า
စုတ်ဗို	จุ๊ดเบอ	ใส่เกลือ
စုတိ	จุ๊ต๊อย	จุติ เคลื่อน ตาย
စုတိက္ဂိလန်	จุ๊ต๊อยกะล้อยล่น	ล่วงลับไปแล้ว
စုန်	จุน	นวดวิธีกดด้วยซ่นเท้า
စုမ်	จุม	คู่
စုလဝန်	จุละวอน	จุลพน
စူ	จู	โด่ ตั้งตรง
စူခေါ်	จูท่ก	ตั้งโด่
စေက်	จ๊อด เจี๊ยก	เหลน ลูกของหลาน
စွေက်	จะเวี้ยก เฟี้ยก	ข้างแรม
စေင်	เจียง	เอียง เฉ บ่าย
တွဲစေင်	ฮัวเจียง	ตะวันบ่าย
စေတဏာ	เจตะนา	เจตนา ตั้งใจ จงใจ
စေတသိက်	เจตะเซิก	เจตสิก อารมณ์ที่เกิดกับใจ
စေတီ	เจตอย	เจดีย์
စေန်	เจน	ชิน ชำนาญ
စေန်ဆက်	เจนชัก	ต่อเนื่อง สืบทอดกันต่อๆมา
စေပ်	เจ๊บ	ชิม
စေပ်ရသ်	เจ๊บโรห์	ชิมรส
စေပ်သွ	เจ๊บฟะ	ชิมแกง
စံနဲ	แจ๊ะแนะ	พูดตลกคะนอง พูดหยอกเย้า
စဲ	เจีย	กาน้ำ
စဲဍုန်ဍာ်	เจียคุนดั๊จ	กาต้มน้ำ

စေဟ်	แจ๊ห์	ไห ไหซอง
စေဟ်ဖရံက်	แจ๊ห์พะร้อก	ไหใส่ปลาร้า
စေ့်	เจ๊ห์	ลง
စေ့်ချိုက်	เจ๊ห์ขลัก	ลงปลัก
စေ့်စိုတ်	เจ๊ห์จ๊อด	เข้าใจ
စေ့်စိုတ်သေင်ဟာ	เจ๊ห์จ๊อดเซียงฮา	เข้าใจใช่ไหม
စေ့်စး	เจ๊ห์จ๊ะห์	คัดค้าน ต่อต้าน
စေ့်တန်ပဋိသန္ဓိ	เจ๊ห์ปะต๊อยซอนที่	ลงมาปฏิสนธิ
စေ့်ဒွဲာ	เจ๊ห์เตี๊ยะน่าย	เข้าที่ เข้าที่เข้าทาง อยู่เป็นที่เป็นทาง
စေ့်ဒွဲာဝဲာ	เจ๊ห์เตี๊ยะน่ายว่าย	ลงร่องลงรอย ลงหลักปักฐาน
စေ့်ဝါ	เจ๊ห์เวี่ย	ลงทุ่ง
စဲ	จอย	เหา หมัด ไร ตาก ผึ่ง เดือนห้า
စဲက်	จอยกาว	ตากเกษร (ข้าว)
စဲကစို	จอยกะเบอ	ตากปลาเค็ม
စဲကျို	จอยเกลอ	หมัดหมา
စဲစကျှိုပ်	จอยเจี๊ยะดับ	เหากินหัว
စဲစာင်	จอยจาน	ไรไก้
စဲတွဲ	จอยฮัว	ตากแดด
စဲတွဲဒုင်ဖြ	จอยฮัวเติ้งปรั้ว	ตากแดดตากฝน กรำแดดกรำฝน
စဲဖြ	จอยปรั้ว	ตากฝน
စဲယာတ်	จอยยาด	ตากผ้า
စဲလတိုပ်	จอยเลียะตั๊บ	ตากน้ำค้าง
ဂိတုစဲ	กี้เต๊าจอย	เดือนห้า
စော	เจา	นินทา
စောစ	เจาเจี๊ยะ	นินทาลับหลัง
စောဒနာ	เจาเตี๊ยะเนี่ย	ซุบซิบนินทา
စောင်	โจง	สิ่งเจือปนที่ยังปนอยู่ในข้าวสาร
စောတ်	โจด	เลื่อน น. ใช้ลาก
စောန်	โจน	กังวล เป็นทุกข์
စောန်စိုတ်	โจนจ๊อด	ริษยา
စောန်ပြံက်	โจนปร๊อก	ดอกด่าง ด่างพร้อย อัจฉาริษยา
စဲော	จัว	ติดข้อง

စေႂ်စပ်	จัวจ๊อบ	เกาะเกี่ยว ติดข้อง
စေႂ်စိုတ်	จัวจ๊อด	ข้องใจ ติดใจสงสัย ยังไม่หายสงสัย
စောဝ်	โจ	ลำห้วย ลำธาร
စ်	จาว	กลับ หลาน
စ်ပိဏ္ဍပာတ်	จาวปินดะปัด	บิณฑบาตร
စ်သို	จาวฮ้อย	กลับบ้าน
စ်သိုစ်ထာန်	จาวฮ้อยจาวทาน	กลับบ้านกลับช่อง
စ်သိုတြေ်	จาวฮ้อยตะเรม	กลับบ้านเก่า ตาย
စံ စမ်	จอม	ลอง ทดลอง พิสูจน์
စမ်ပလမ်	จอมปะลอม	อินทผลัม
စမ်ၜတ်	จอมบ๊อด	ทดลอง ซักซ้อม
စံင်	จอง	เผา เล่ม พิณ
စံင်ကမ္မထာန်	จองกอมมะทาน	เผาศพ
စံင်ချုး	จองขยะห์	เผาถ่าน
စံင်ဂူ	จองกู้	เผาไร่
စံင်ဂွ်	จองเกนี้ย	ร้อนท้อง
စံင်ဂြအ်	จองโกร้ะ	เผาตอซัง
စံင်ဂြိုပ်	จองเกริ้บ	เผาป่า
စံင်စိုတ်	จองจ๊อด	ร้อนใจ
စံင်ဇုတ်	จองจุ้ด	เผากระดูก
စံင်ဖွ	จองเฟี่ยะ	เผาศพ
စံင်ဍူင်	จองเดิง	เผาเมือง เผาประเทศ
စံင်တူ	จองเตา	ความทุกข์ใจ เดือดเนื้อร้อนใจ
စံင်တူသောသ္နာ	จองเตาเซาซะนา	ความทุกข์ในใจ ความเดือดเนื้อร้อนใจ
စံင်ပရိံင်	จองปะรอง	คลื่นไส้
စံင်ပ္လေင်	จองปลอน	เผาผลาญ
စံင်သ္နာ	จองสนา	ร้อนรุ่ม กระวนกระวาย ทุกข์ใจ
စံင်ဟလာန်	จองฮะลาน	เผาลน
လိက်မွဲစံင်	เลิกมั่วจอง	หนังสือหนึ่งเล่ม
စး	จ๊ะห์	หลัง ย้อน ทวน
စးကုန်	จ๊ะห์กุน	หลังค่อม หลังโกง
စးက္နာတ်	จ๊ะห์กนัด	หลังแอ่น

စႃးၵျႃ	จ๊ะห์กยา	ทวนลม ย้อนลม
စႃးၽိုင်	จ๊ะห์จ้าง	หลังเท้า
စႃးတဲ	จ๊ะห์ตอย	หลังมือ
စႃးသို	จ๊ะห์ฮ้อย	หลังบ้าน
စႃးသြ	จ๊ะสะ	หลังหวะ
စႃးအရုတ်	จ๊ะห์อะรุ่ด	หลังเต่า นูนเป็นหลังเต่า
စႃးအရေဝ်	จ๊ะห์อะเร่	ดื้อ รั้น
စိုက်	จั๊ก	ห่อ กรอง
စိုက်ဂွီ	จั๊กกวี้	ห่อหุ้ม
စိုက်ဇဗ္ဗု	จั๊กเจี๋ยะปลุ้	ห่อหมาก
စိုက်ယာတ်	จั๊กยาด	ห่อผ้า
စိုက်သွ	จั๊กฮละ	กรองแฝก กรองหญ้าคา
စိုတ်	จ๊อด	ใจ จิตใจ
စိုတ်ကွ္တ	จ๊อดกะตาว	ใจร้อน
စိုတ်ကဟောန်ကဟဲ	จ๊อดกะฮนกะเฮีย	ใจห่อเหี่ยว ใจหงุดหงิด
စိုတ်ကှ်	จ๊อดเก๊าะห์	ใจแห้ง จิตใจหดหู่
စိုတ်ကုသိုလ်	จ๊อดเก๊าซอ	ใจบุญ ใจกุศล
စိုတ်ကျာ်	จ๊อดกยั๊จ	ใจพระ ใจดี
စိုတ်ကြာန်ဓမာန်	จ๊อดกรานเที่ยะม่าน	ฟุ้งซ่าน จิตใจยุ่งเหยิง
စိုတ်ကွိ	จ๊อดกล๊อย	ใจขุ่น ขุ่นใจ หมองใจ
စိုတ်ကွိခ္ဒက်	จ๊อดกล๊อยคะดัก	ใจขุ่นหมอง ใจหม่นหมอง
စိုတ်ကွ္	จ๊อดเกล๊า	ใจขุ่น ขุ่นใจ
စိုတ်ကျ္ုင်	จ๊อดเกลิง	ใจมา มีกำลังใจขึ้น
စိုတ်ကေွံ	จ๊อดแกละ	ใจหาย
စိုတ်ခတဝ်	จ๊อดคะตอ	ใจเต้น ใจสั่น
စိုတ်ခအဲ	จ๊อดคะเอีย	ใจห่อเหี่ยว ใจฝ่อ
စိုတ်ခိုဟ်	จ๊อดเคาะห์	ใจดี
စိုတ်ခ္ဒာ်	จ๊อดคะดั๊จ	ใจอีกา ใจร้าย ใจดำ
စိုတ်ဂရ်	จ๊อดกะเรี่ย	ใจสดชื่น ใจเบิกบาน
စိုတ်ဂမ္ဘီ	จ๊อดก้มปี้	ใจแคบ ตระหนี่
စိုတ်ဂံင်	จ๊อดโก้ง	ใจกล้า
စိုတ်ဂြိုဟ်	จ๊อดเกร้อะห์	ใจแข็ง ใจเหี้ยมเกรียม ใจหมิพหินชาติ

စိတ်ဂြိင်	จ๊อดเกลิ้น	ใจเย็น ใจหนักแน่น มีขันติ มีความอดทน
စိတ်ဂြိင်ဂြိင်	จ๊อดเกลิ้นเกลิ้น	ใจยาวๆ ใจเย็นๆ อย่าใจร้อน
စိတ်ဂြေအ်ာ	จ๊อดเกล้ะ	ใจน้อย โกรธง่าย แสนงอน
စိတ်ဃန်	จ๊อดค่อน	ใจขุ่น
စိတ်ငွ်က်	จ๊อดง้อก	ใจคด ใจงอ
စိတ်စပ်	จ๊อดจ๊อบ	ใจจดจ่อ ใจผูกพันธ์ ใจเกาะเกี่ยว
စိတ်စွ်ာ	จ๊อดจะนาย	เจ้าเล่ห์แสนกล
စိတ်စိဟ်	จ๊อดจิ๊ห์	ใจเป็นสมาธิ ทำบาปขึ้นทำอะไรมักไม่ คิดถึงบาปกรรม
စိတ်စဲ‌ာ	จ๊อดจั๊ว	ข้องใจ
စိတ်စိုပ်	จ๊อดจั๊บ	ใจถึง
စိတ်ဆုတ်ကျောင်	จ๊อดชุดกะเลียง	ใจถดถอย ใจย่อท้อ
စိတ်ဖှော်	จ๊อดโฮน่ก	ใจใหญ่ ใจเติบ
စိတ်ညိ	จ๊อดญี้	ใจน้อย
စိတ်ညိအိင်	จ๊อดญี้เอิน	ใจนิดเดียว
စိတ်ညံင်ဂှ်	จ๊อดญั้งโก้ห์	ใจอย่างนั้น ใจเช่นนั้น
စိတ်ညးစိတ်အဲ	จ๊อดเญี้ยะห์จ๊อดอั๊ว	ใจเขาใจเรา
စိတ်ဍန်	จ๊อดดอน	คับใจ
စိတ်ဍုတ်ဍဲ	จ๊อดดุ๊ดเดี	ใจริษยา
စိတ်ဍိုန်	จ๊อดดอน	ใจอ่อน สงสารง่าย ยอมง่าย
စိတ်တပ်	จ๊อดต๊อบ	ใจซื่อ ใจตรง
စိတ်တုပ်	จ๊อดตุ๊บ	ใจเหมือน เหมือนใจ
စိတ်တွောင်	จ๊อดเฮมียง	ข้องใจ สงสัย
စိတ်ထုဲရဲ	จ๊อดทุยเที่ยะรุ่ย	จิตใจยุ่งเหยิงวุ่นวาย
စိတ်ဒစေင်	จ๊อดเตี๊ยะเจียง	ใจลำเอียง
စိတ်ဒှ်	จ๊อดโต้ห์	ข้องใจ ไม่ค่อยพอใจ ไม่หายข้องใจ ไม่ค่อยสบายใจ ไม่หายเจ็บใจ
စိတ်ဒှ်ဖှော်	จ๊อดโต้ห์โฮน่ก	ใจเป็นใหญ่
စိတ်ဒှ်တသိုက်	จ๊อดโต้ห์ตะซัก	ใจเป็นสุข สุขใจ
စိတ်ဒှ်ဒဒိုက်	จ๊อดโต้ห์เตี๊ยะต้าก	ใจเป็นทุกข์ ทุกข์ใจ
စိတ်ဒှ်မွဲ	จ๊อดโต้ห์มั่ว	ใจเป็นหนึ่ง ใจเป็นสมาธิ
စိတ်ဒှ်လဒဝ်	จ๊อดโต้ห์เลี่ยะโต้	ใจเป็นกลาง

ၸိုတ်ဒး	จ๊อดเตี้ยะห์	เกิดทำดีขึ้นมาเฉยๆ เกิดขยันขึ้นมาเฉยๆ
ၸိုတ်ဒေႃင်ယေႃင်	จ๊อดโต้งโย่ง	ใจกลัวๆกล้าๆ
ၸိုတ်ၶဵၼ်	จ๊อดเที่ยะจ้น	ใจโหดเหี้ยม ใจทมิฬ
ၸိုတ်ၶဝ်	จ๊อดโธ่	ใจตรง ใจซื่อ
ၸိုတ်ၶႃတ်	จ๊อดทาด	จิตวิญญาณ
ၸိုတ်ပရဢ်	จ๊อดปะเราะ	ใจคนบ้า
ၸိုတ်ပရေႂ်	จ๊อดปะแระ	ใจเลว ใจชั่ว ใจต่ำทราม
ၸိုတ်ပြဵဝ်း	จ๊อดปร๊อห์	ใจเร็ว
ၸိုတ်ပြေဝ်	จ๊อดเปร	หายข้อใจ ไม่ติดใจ พอใจแล้ว
ၸိုတ်ပႂ်ႇၼ်ဂတႃး	จ๊อดปลอนเกี้ยะต๊ะห์	จิตใจเปลี่ยนไป จิตใจแปรปรวน
ၸိုတ်မႃ	จ๊อดเมี่ย	ใจมาร
ၸိုတ်မႅဝ်းဖြႃ	จ๊อดฮนิ่ห์เปรี้ย	ใจผู้หญิง
ၸိုတ်မွႆ	จ๊อดมั่ว	ใจเดียว
ၸိုတ်ယုတ်မႃ	จ๊อดยุ่ดเมี่ย	ใจทราม ใจอัปรีย์จัญไร
ၸိုတ်လဂူတပ်တႃး	จ๊อดเลี่ยะกู้ต๊อบต๊ะห์	ใจซื่อตรง
ၸိုတ်လစံက်	จ๊อดเลี่ยะจ๊อก	ใจดำ
ၸိုတ်လေႃ	จ๊อดลั่ว	ใจง่าย
ၸိုတ်လျိုဝ်း	จ๊อดเลี่ยะเง่อะห์	ใจแข็ง
ၸိုတ်လိုႆ	จ๊อดเลิ่ม	ใจเสีย
ၸိုတ်လွႆ	จ๊อดลอย	ใจลอย
ၸိုတ်သတ်	จ๊อดซอด	ใจสัตว์
ၸိုတ်သဝ်	จ๊อดซอ	จิตใจอ่อนน้อมถ่อมตน
ၸိုတ်သဢ်	จ๊อดเซาะ	ใจเสาะ ขี้แย
ၸိုတ်သႃ	จ๊อดซา	ใจเบา
ၸိုတ်သႃလေ	จ๊อดซาเลีย	ใจเบาหวิว
ၸိုတ်သွေႃ	จ๊อดฮนัว	ใจริษยา
ၸိုတ်သွႆ	จ๊อดฮลอย	ใจกว้าง
ၸိုတ်သျူင်	จ๊อดเฮลิง	มีทิฐิมานะ ถือตัว ไว้ตัว
ၸိုတ်ဟိဏ်	จ๊อดฮิน	ใจชั่ว ใจทราม ใจต่ำช้า ใจริษยา
ၸိုတ်ဟႆ	จ๊อดฮอย	จิตใจสงบจากทุกข์ทางใจ
ၸိုတ်ၸိုဝ်း	จ๊อดบอห์	ใจเย็น ไม่รีบร้อน คิดก่อนทำ
ၸိုတ်ၸိုဝ်းဝ်း	จ๊อดบอห์บอห์	ใจเย็นๆ

พจนานุกรมมอญ-ไทย ยก 12

စိုတ်အာန်တွၼ်း	จ๊อดอันตะนัน	จิตใจยุ่งเหยิง
စိုတ်ဢောၶိုပ်ႉ	จ๊อดเอาเคาะห์	ใจไม่ดี
စိုတ်ဢောၶဝ်	จ๊อดเอาโข่	ใจไม่ซื่อตรง
စိုတ်ဢောပြေဝ်	จ๊อดเออาเปร	ยังไม่หายข้องใจ ไม่หายโกรธ
စိုတ်ဢောမံင်	จ๊อดเอาม่ง	ใจลอย เหม่อ
စိုတ်ဢောန်	จ๊อดโอน	ใจน้อย ใจปลาซิว
စိုတ်ဢး	จ๊อดอิ๊ะห์	ใจสะอาด
စိုတ်ဢိုတ်	จ๊อดอ๊อด	หมดหวัง สิ้นหวัง หมดอาลัยตายอยาก
စိုတ်ၵ္ၶလု	จ๊อดอิลุ่	ใจยักษ์ใจมาร ใจทมิฬหินชาติ
စိုန်ၸ	จอนเจี๋ย	เชี่ยวชาญ
စိုန်သကို	จอนสะกำ	สมบูรณ์ สามารถ เพียบพร้อม
စိုပ်	จั๊บ	ถึง บรรลุ
စိုပ်ကိုလအိတ်	จั๊บกอเลียะอิ๊ด	ถึงที่สุด ถึงตอนจบ
စိုပ်ကွောတ်တဲ	จั๊บกะนดตอย	ถึงปลายมือ ถึงที่สุด
စိုပ်ဂှ်စိုပ်ကိုရ	จั๊บโก้ห์จั๊บกำระ	ถึงนั้นถึงแน่
စိုပ်ဍဝ်ဏာအ်	จั๊บดั๊จเนาะ	ถึงขนาดนี้
စိုပ်ဏာအ်	จั๊บแนาะ	ถึงนี้
စိုပ်တဲ့ချိုတ်	จั๊บฮัวขย็อด	ถึงที่ ถึงคราว ถึงวันตาย
စိုပ်ဒတုဲ	จั๊บเตี๊ยะตอย	ถึงที่สุด ถึงตอนจบ เสร็จ จบบริบูรณ์
စိုပ်ဒိပုအာ	จั๊บติ๊เป๊าอา	เลยที่จบ เลยดี เกินดี
စိုပ်လအိတ်	จั๊บเลียะอิ๊ด	ถึงที่สุด
စိုပ်လိုံ	จั๊บลอ	ถึงไหน
စိုပ်လေင်	จับล่อน	ถึงคราว ถึงกับฉิบหายวายวอด
စိုပ်သင်	จั๊บซัง	ถึงฝั่ง ถึงที่หมายปลายทาง
စိုပ်အခိင်	จั๊บอะเคิน	ถึงเวลา ถึงคราว
စိုပ်အဝဲ	จั๊บอะวั่ว	ถึงวัย
စုံ စိုဝ်	เจอ	ปิด กั้น
စုံကိုစိုပ်	เจอกอจั๊บ	จนถึง
စုံကျာ	เจอกย็ำ	กันลม บังลม
စုံဍဝ်	เจอดั๊จ	กั้นน้ำ
စုံဒပ်	เจอต๊บ	ล้อมรั้ว
စုံဒွာ	เจอเตี๊ยะเนี่ย	ขัดขวาง กั้นกาง

စု်ဗဒန်	เจอเปี๊ยะต้น	ปิดบัง
စု်ဗိုင်	เจอป้าง	ปิดล้อม ห้อมล้อม
စိုအ်	เจ๊อะ โจ๊ะ	เถอะ
အာစိုအ်	อาเจ๊อะ	ไปเถอะ
စွာင်ဂွိုင်	จะงานเกนิ้น	ตะโพก
စွိန်	จะงิน	แบก
စွ	จะด๊ะ	คืบ
စွး	จะด๊ะห์	จากไป แยกออกไป
စွးအာ	จะด๊ะห์อา	แยกจากไป หลีกไป
စ္န	จะนะ	กับข้าว อาหาร
စ္နစ	จะนะเจี๊ยะ	ของกิน
စ္နစိုတ်	จะนะจ๊อด	อาหารใจ
စ္နတို	จะนะตะม้อย	อาหารใหม่ อาหารที่พึ่งกินเข้าไป
စ္နတြေ်	จะนะตะเรม	อาหารเก่า อุจจาระ
စ္နပုင်	จะนะเปิง	กับข้าว
စ္နမတ်	จะนะม่ด	อาหารตา
စ္နံာ	จะนำ (ฮนำ)	หนัง
စ္နံာခညအ်	จะนำคะโญะ	หนังย่น
စ္နံာကြောပ်ဇုတ်	จะนำโกร้บจุ้ด	หนังหุ้มกระดุก
စ္နံာဇကု	จะนำเจี้ยะเก๊า	หนังห่อหุ้มร่างกาย
စ္နံာဇကုကတောတ်	จะนำเจี้ยะเก๊ากะต๊ด	ขนลุก
စ္နံာတကဲ	จะนำตะกอย	หนังยาน
စ္နံာမုက်	จะนำเมิก	ขี้หน้า น้ำหน้า
ဍုပ်ဟ်စ္နံာမုက်	ดุ๊ห์จะนำเมิก	เกลียดขี้หน้า เกลียดน้ำหน้า ชังน้ำหน้า
စ္နဲာ	จะนาย	อุบาย เล่ห์กล มารยา เล่ห์เหลี่ยม
စ္နး	จะนะห์	แทน เผื่อ
စ္နးဇကု	จะนะห์เจี้ยะเก๊า	แทนตัว
စ္မ	จะมะ	แมง แมลง ด้วง หนอน
စ္မကလိ	จะมะกะล้อย	ด้วงโสน
စ္မကသော်	จะมะกะซก	ตัวบุ้ง หนอนผีเสื้อชนิดหนึ่ง
စ္မကောန်လံက်	จะมะโกนโลก	ลูกอ๊อด ตัวอ่อนคางคกหรือกบ
စ္မခတက်	จะมะคะตั๊ก	ลูกน้ำยุง ระยะที่หนึ่ง

စူခတန်	จะมะคะตอน	ตัวร่าน หนอนผีเสื้อชนิดหนึ่ง
စူခတပ်	จะมะคะต๊อบ	ตักแตน
စူခဒေံ	จะมะคะเต้ะ	แมลงสาบ
စူစှောန်	จะมะจะมน	แมลงต่างๆ
စူဆုတ်	จะมะชุด	แมงช้าง
စူဍဝ်	จะมะดั๊จ	ตัวโม่ง ลูกน้ำยุงระยะที่สอง
စူဒုန်	จะมะตุ้น	มอดไม้ไผ่
စူပြေင်ဒူ	จะมะเปรียงตู้	แมงดานา
စူပ္ဍောအိက်	จะมะเปลาเอิ๊ด	แมงกุดจี่
စူယုက်ကျေဝ်	จะมะยุกกะแย	ผีเสื้อ
စူယ	จะมะเยียะ	ด้วงเจาะไม้
စူယ်ဖိုင်	จะมะเยี่ยพัง	แมงมุม
စူသ္ဍု	จะมะเฮ้า	มอดข้าวสาร
စူသြော်	จะมะเซาะ	มอดข้าวเปลือก
စူဟောဝ်ဟောင်	จะมะเฮโฮง	แมลงทับ
စူစံင်ဖြိုက်	จะมะบองซาก	ตัวเสฉวน
စြာင်	จะราน ซาน	อ่างเก็บน้ำ เขื่อนกักน้ำ
စြာဲ	จะราย	ชื่อเสียง เกียรติ
စြိုင်	เซิน	ห่าง
စြိုင်ထောင်	เซินโทง	ห่างเป็นร่อง ห่างเป็นรู
စြံက်	จะร้อก ซ้อก	กาง สวม ปัก
စြံက်ကစိန်	ซ้อกกะจิน	สวมแหวน
စြံက်ဍိုင်	ซ้อกดัง	กางร่ม
စြံက်အလံာ	ซ้อกอะเลี่ยม	ปักธง
စွာင်	จะลาน	พังผืด เยื่อหุ้มปอด
စွက်	จะวัก	ครึ่ง กระจ่า ตวัก จวัก
စွက်ကြုတ်	จะวักกรุ๊ด	ไส้เล็ก สายรัดไส้
စွက်ဂြိုဟ်	จะวักเกร้อะห์	ม้าม
စွက်စွဲ	จะวักจะวัว	ครึ่งๆกลางๆ
စွက်မ္ဒိဟ်	จะวักเมี่ยะนิ่ห์	ครึ่งคน
စွာင်	ฟาน	แยก
စွာင်ဂတ	ฟานเกี้ยะตะ	แยกข้างหน้า

ပန်စွာင်	ปอนฟาน	สี่แยก
ပိစွာင်	ป๊อยฟาน	สามแยก
စွိုန်ဖိုန်	จะวอนเปี้ยะปอน	เสพสุข เสวยสุข
စွံ	เจ๊าะ	วาง เก็บ ส่วน
စွံကမ္မွာန်	เจ๊าะกอมลน	วางธุระการงาน
စွံက္ဍာ	เจ๊าะกลา	วางก่อน
စွံဂြပ်	เจ๊าะกรับ	เก็บของ
စွံငှ်ုဟ်	เจ๊าะงุ่ห์	ตั้งราคา ตีราคา
စွံစိုတ်	เจ๊าะจ๊อด	วางใจ ไว้ใจ ไว้วางใจ
စွံဇကု	เจ๊าะเจี๋ยะเก๊า	ถือตัว หยิ่งจองหอง
စွံတဲ	เจ๊าะตอย	วางมือ ไม่เอาเป็นธุระต่อไป
စွံဒုဟ်	เจ๊าะตุ้ห์	วางโทษ
စွံပ္တုံ	เจ๊าะปะกม	เก็บรวบรวม
စွံပယိုဝ်	เจ๊าะปะเยิ่ม	หยุดพักผ่อนร่างกาย
စွံဖျေဟ်	เจ๊าะเพยี่ห์	วางลง
စွံမုက်	เจ๊าะเมิก	วางหน้า เผยอหน้า วางปึ่ง วางมาด
စွံလဝ်က္ဍာ	เจ๊าะโล่กลา	เก็บไว้ก่อน
စွံသတိ	เจ๊าะซะต้อย	ตั้งสติ
စွံသ္မိ	เจ๊าะซอมแตม	จดจำ จำไว้
စွံသ္ဘာဝ်	เจ๊าะโฮนี	วางกฎ วางระเบียบ
စွေက်	จะเวี๋ยก เฟี้ยก	ข้างแรม
ဂိတုစွေက်	กิ้เต๊าเฟี้ยก	เดือนแรม จันทร์แรม

ဆ

ဆ	ชะ	อักษรมอญตัวที่ ๗ ตรงกับ ฉ ในภาษาไทย
ဆ	ชะ	หก เท่า ประมาณ เพียง แค่ กะ
ဆကရိုက်	ชะกะรัก	แค่พอดี แค่พอเหมาะพอควร
ဆကေတ်	ชะเก๊ด	กะเอา ประมาณเอา
ဆကြိုက်ကိုညး -ကိုအဲ	ชะกรักกอเญี้ยะห์-กออัว	พอสมน้ำสมเนื้อ
ဆမကြိုက်ထိုက်	ชะเมี่ยะกรักทัก	พอสมควร พอสถานประมาณ
ဆက်	ชัก	ต่อ
ဆက်ကွဲ	ชักกวาย	นำถวาย ถวายให้
ဆက်ဂဟုက်	ชักเกี้ยะเหิ้ก	ชักเคือง เริ่มเคือง
ဆက်ဆေန်	ชักเชน	เกี่ยวเนื่อง ต่อเนื่อง เกาะเกี่ยว เกี่ยวดอง
ဆက်ဆော်	ชักชม	ติดต่อไปมาหาสู่กัน
ဆက်ဍုဟ်	ชักดุห์	ชักเกลียด เริ่มเกลียด
ဆက်ဗျု	ชักเพย่อ	ชักหิว เริ่มหิว
ဆက်ဟိုအာညိပ္ဍန်	ชักฮ่าอาญี้ปลอน	ว่าต่อไปอีกหน่อย
ဆက်အာ	ชักอา	ต่อไป
ဆခတ္တိယ	ชะค้อดต๊อยยะ	ฉกษัตริย์
ဆခိုတ်	ชะเคาะห์	พอดี กำลังดี
ဆဂှ်	ชะโก้ะห์	แค่นั้น
ဆဂှ်ရ	ชะโก้ะห์ระ	แค่นั้นแหละ เท่านั้นแหละ
ဆဂှ်ဟာ	ชะโก้ะห์ฮา	แค่นั้นหรือ
ဆဂှ်ဟွံကဇိ	ชะโก้ะห์เห้อะกะแนม	แค่นั้นยังไม่พอ มากกว่านั้น
ဆဂွဲဂွံ	ชะกล้ายเก้อะ	แค่หาได้ เท่าที่หาได้
ဆဂွံ	ชะเก้อะ	พอได้
ဆဂွံကိုဂွံ	ชะเก้อะกอเก้อะ	ได้แค่ได้ ได้เท่าที่ได้
ဆဂွံကွောန်	ชะเก้อะโกลน	พึ่งทำ พึ่งได้ทำ
ဆဂွံဂွံ	ชะเก้อะเก้อะ	พึ่งได้มา
ဆဂွံစ	ชะเก้อะเจี๊ยะ	พึ่งกิน
ဆဂွံဆို	ชะเก้อะเชอ	พึ่งเห็น
ဆဂွံဒှ်	ชะเก้อะโต๊ะห์	พึ่งเป็น

ဆၵး	ชะเกี๊ยะห์	แต่ว่า
ဆၵးၵႃႇ	ชะเกี๊ยะหี่โก้ห์	แต่ว่า อย่างว่า
ဆင်	ชัง	กระโดด ออก ตก
ဆင်ကောန်	ชังโกน	ออกลูก ตกลูก (สัตว์)
ၵႂ်ဆင်ကောန်	เกลี้ยชังโกน	วัวออกลูก วัวตกลูก
ၿႃတ်ဆင်	ปร้าดชัง	กล้วยตกเครือ กล้วยออกเครือ
ဆင်ၶၢဝ်	ชังดั๊จ	กระโดดน้ำ
ဆင်စိပ်ႇ	ชังจิ๊ห์	กระโดดลง
ဆင်ရာ	ชังรา	ตะพาบน้ำขนาดใหญ่
ဆစကာၵွႆႇ	ชะเจี๊ยะกาเก้อะ	พอใช้ได้
ဆစိုပ်ကိုစိုပ်	ชะจับกอจับ	จะถึงไม่ถึงแหล่
ဆဆို	ชะเชอ	ชุ่ย ส่งเดช หยาบคาย
ၿုဆဆို	ปรุ้ชะเชอ	พูดจาหยาบคาย พูดสกปรก พูดส่งเดช
ဆဆိုကိုဆို	ชะเชอกอเชอ	หยาบคาย
လက်ဆဆိုကိုဆို	เลียกชะเชอกอเชอ	ด่าหยาบคาย
ဆဆိုဆညာတ်	ชะเชอชะญ้าด	เท่าที่รู้เท่าที่เห็น
ဆဆိုဒှ်အာ	ชะเชอโต้ะห์อา	เที่ยวเป็นไปต่างๆนาๆ เป็นไปสารพัด
ဆဇကုမွဲ	ชะเจี๊ยะเกามั่ว	แค่ตัวคนเดียว
ဆညာတ်	ชะญ้าด	พอเห็น แค่เห็น
ဆညိ	ชะญี้	แต่น้อย เอาแต่นิดเดียว
ဆဍေဝ်	ชะเด	ฉิ่ง
ဆဍေပ်ႇ	ชะแดะห์	ชั่งมัน
ဆဏာအ်	ชะเนาะ	แค่นี้
ဆဏာအ်ရ	ชะเนาะระ	แค่นี้แหละ
ဆဏာအ်ရဟာ	ชะเนาะระฮา	แค่นี้หรือ
ဆဏာအ်ဟွံကဏီ	ชะเนาะเห้อะกะแนม	มากกว่านี้ ไม่ใช่แค่นี้
ဆဏာအ်အောတုဲ	ชะเนาะเอาตุย	แค่นี้ไม่แล้ว
ဆဏာအ်အောသေင်	ชะเนาะเอาเซียง	ไม่ใช่แค่นี้
ဆတ်	ช้อด	เหนีบ แคะ ปัก เสียบ
ဆတ်ဂွိင်	ช้อดเกนิ้น	เหนีบเอว
ဆတ်ဂြိက်	ช้อดเกลิ้ด	เหนีบโจงกระเบน
ဆတ်ငေက်	ช้อดเงี่ยก	แคะฟัน

ဆတ်ခုပ်	ช้อดทูบ	ปักธูป
ဆတ်ပွ	ช้อดปะกาว	ปักดอกไม้ เสียบดอกไม้
ဆတ်သော်	ช้อดซก	แซมผม
ဆတ္တ	ช้อดตะ	ฉัตร ร่ม
ဆတ္တာ	ช้อดตา	ช่างตัดผม
ဆတ္တဝ်	ช้อดตอ	จริง แท้ แน่นอน
ဆတုဲ	ชะตุย	แค่เสร็จ
ဆတုဲဒှ်	ชะตุยโต๊ะห์	แค่เสร็จ เท่าที่เป็นไปได้
ဆဒ္ဒန်	ช้อดต้น	ฉัททันต์
ဆဒှ်ကိုဒှ်	ชะโต๊ะห์กอโต๊ะห์	เท่าที่เป็นไปได้ ไม่รู้อะไรเป็นอะไป
ဆဒးညးထကအ်	ชะเตี้ยะห์เญี้ยะห์-ทะเกาะ	พอกัน เหมือนๆกัน ไม่มีใครดีกว่ากัน
ဆန်	ชอน	ฉันท์ แต่ง
ဆန်ဒွက်	ชอนเตวี้ยก	แต่งเพลง
ဆန္ဒ	ชอนเตี้ยะ	ฉันทะ ความพอใจ ความยินดี
ဆန္ဒာဂတိ	ชอนเตี้ยเกี๊ยะต๊อย	ฉันทาคติ
ဆန်ၜန်	ชอนบอน	คุ้นเคย สนิทสนม
ဆန္နကိုန္န	ชะนุ่มกอนุ่ม	เท่าที่มี มีเท่าที่มี
ဆန္နဆကို	ชะนุ่มชะกอ	ให้แค่มี ให้เท่าที่มี
ဆဗွတ်	ชะเปี๊ยะน่ด	ตามควร พอควร เพียงแต่
ဆမှအ်	ชะเมาะ	พอดี พอเหมาะ
ဆမွိဟ်မွဲ	ชะเมี่ยะนี่ห์มั่ว	แค่คนเดียว แต่คนเดียว
ဆမွဲ	ชะมั่ว	แค่หนึ่ง เพียงหนึ่ง
ဆရှ်ငဂွံ	ชะร่งเก้อะ	แค่ดูได้ แค่พอดูได้
ဆရုံ	ชะรุ่ม	แค่พอ
ဆရုံဂပ်	ชะรุ่มก้บ	แค่พอใช้
ဆရုံစ	ชะรุ่มเจี๊ยะ	แค่พอกิน
ဆရုံစကာ	ชะรุ่มเจี๊ยะกา	แค่พอใช้สอย
ဆလ ဆဋ္ဌ	ชะละ	บางที บางครั้ง
ဆလခိုဟ်ဆလပရဲ	ชะละเคาะห์ชะละ-ปะแระ	ประเดี๋ยวดีประเดี๋ยวร้าย
ဆလဂွံဆလအောဂွံ	ชะละเก้อะชะละเอาเก้อะ	บางครั้งก็ได้บางครั้งก็ไม่ได้

ဆလဆုိဆလဢဝ်ဆုိ	ชะละเชอชะละเอาเชอ	บางทีเห็นบางทีไม่เห็น
ဆလၢၼ်	ชะโล่ะ	เมื่อไร จนกว่า
ဆလၢၼ်ႁွံႇၵျႃင်	ชะโล่ะเก้อะเกลิง	เมื่อไรจะมา
ဆလၢၼ်ႁွံႇချိူတ်	ชะโล่ะเก้อะขยื็อด	จนกว่าจะตาย
ဆလၢၼ်စိုပ်	ชะโล่ะจั๊บ	เมื่อไรถึง
ဆလၢၼ်ၼ္ဒႃစသ္ဂိ	ชะโล่ะโต้ะห์เจี๊ยะฮ้อย	เมื่อไรแต่งงาน
ဆလၢၼ်အာ	ชะโล่ะอา	เมื่อไรไป ไปเมื่อไร
ဆလၢၼ်ၜုၺ်ႁွံ	ชะโล่ะอิ๊เก้อะ	เมื่อไรก็ได้
ၼ္ဒႃစသ္ဂိဆလၢၼ်	โต้ะห์เจี๊ยะฮ้อยชะโล่ะ	แต่งงานเมื่อไร
အာဆလၢၼ်	อาชะโล่ะ	ไปเมื่อไร
ဆဝ်	ชอ	พ้อง ป่าวประกาศ
ဆဝ်ညးထကၢၼ်	ชอเญี้ยะห์ทะเกาะ	พ้องกัน คล้องจองกัน
ဆဝ်ပေဲာ	ชอปัว	บอกงาน
ဆဝ်လဝ်	ชอลอ	บอกบุญ ประกาศให้ทราบ
ဆႁွံ	ชะวุ่	แค่นี้
ဆဟ် ချဟ်	ชอห์ ขยื็อห์	บ้วน ถ่ม
ဆဟ်အိက်ပါင်	ชอห์เอิ๊ดปาน	บ้วนน้ำลาย ถ่มน้ำลาย
ဆစိုတ်	ชะบ๊อด	แค่ แค่ที่ ประมาณ
ဆစိုတ်ႁွံ	ชะบ๊อดเก้อะ	แค่ที่ได้
ဆစိုတ်ထေက်	ชะบ๊อดท้อด	พอเหมาะพอควร
ဆစိုတ်ၼ္ဒႃ	ชะบ๊อดโต้ะห์	แค่ที่เป็นไปได้
ဆၢၼ်	เชาะ	ยัด ใส่ ลอน
ဆၢၼ်စုတ်	เชาะจุ๊ด	ยัดใส่
ဆၢၼ်တာ	เชาะตา	ลอนตาล
ဆၢၼ်ပါင်	เชาะปาน	ใส่ปาก ยัดปาก
ဆၢၼ်မကညၢၼ်	เชาะเมียะกะโญ้ะ	พูดยอ พูดให้ชอบใจ
ဆၢၼ်မု	เชาะมุ่	ยัดอะไร ทำไม ทำอะไร
ဆၢၼ်မုဟ်ဂြိုဟ်	เชาะมุ่ห์เกร้อห์	แน่นหน้าอก
ဆၢၼ်လံ	เชาะเลาะ	ฉอเลาะ
ဆၢၼ်သ္ဂကြိုက်	เชาะสนะเกริ๊ด	ยัดนุ่น
ဆၢၼ်ဩန်	เชาะซอน	ยัดเงิน
ဆာ	ชา	ตอกไม้ไผ่

ဆၢ်	ชัด	ฉีก ข่วน
ဆၢ်မုၵ်ႉ	ชัดเมิก	ข่วนหน้า
ဆၢင်	ชาน	ฉาบ เครื่องดนตรี
ဆၢၼ်	ชาน	รักใคร่
ဆၢၼ်ၵေႃၼ်	ชานโกน	รักลูก
ဆၢၼ်ၵိုၼ်	ชานกมิน	รักใคร่
ဆၢၼ်ၻူႉ	ชานดู	สงสาร
ဆၢၼ်ၵူႉ	ชานเกี้ยะเกา	รักชาติ รักตระกูล
ဆၢၼ်ပွၼ်	ชานปะลอน	รักตอบ
ဆၢပ်	ชับ	ประ ซับ
ဆၢပ်ၶစေႇ	ชับคะแจ๊ะ	ประแป้ง
ဆၢပ်ၻၢ်	ชับดั๊จ	ซับน้ำ
ဆၢပ်ၽျႃ	ชับพยา	สบู่ (ไม่ได้ใช้พูดในชีวิตประจำวัน)
ဆဲႇ	ชาย	เท สวย สง่า น่ารัก
ဆဲႇၻၢ်	ชายดั๊จ	เทน้ำ
ဆဲႇၸုတ်ႉ	ชายจุ๊ด	เทใส่
ဆဲႇထေႃႇ	ชายเทาะ	เททิ้ง
ဆိ	ชิ	อวัยวะเพศหญิง
ဆိၵ်ႉ	เชิ้ด	สับดินให้ละเอียด สีม่วง
ဆိၵ်ႉတိ	เชิ้ดต๊อย	สับดินก่อนเอาไปปั้นอิฐ
ဆိင်ၽျပ်	ชิงช่บ	ฉิ่ง เครื่องดนตรี
ဆီ	ชิม	เลือด โลหิต
ဆီၵျႃ	ชิมกย็า	โลหิตระดู
ဆီၵျႃၵျႂင်	ชิมกย็าเกลิง	ระดูมา มีระดู มีรอบเดือน
ဆီၵျႃအိုတ်ႉ	ชิมกย็าอ๊อด	ประจำเดือนหมด ถึงวัยหมดประจำเดือน
ဆီၵွၢ်	ชิมกวั๊ด	ตกเลือด เลือดเดิน
ဆီၸိဟ်ႉ	ชิมจิ๊ห์	ตกเลือด
ဆီၸါတိ	ชิมเจี้ยต๊อย	ชาติกำเนิด เลือดพ่อ เลือดแม่
ဆီၻဝ်	ชิมดอ	ห้อเลือด เลือดจิ้ม
ဆီၻိုၵ်ႉ	ชิมเดิ๊ด	เลือดไพร่
ဆီတၢႆ	ชิมตาย	ห้อเลือด
ဆီတိတ်ႉ	ชิมติ๊ด ชิมตั๊ด	เลือดออก

ဆီတိုန်	ชิมตอน	ปวดศรีษะอย่างแรงขณะอยู่ไฟ
ဆီပရအ်ာ	ชิมปะเราะ	เลือดบ้า
ဆီပေင်ပါင်	ชิมปอนปาน	เลือดกบปาก
ဆီဖျုန်ကွဝ်	ชิมพยุนกะโม	ก้อนเลือดปฏิสนธิ
ဆီလတ်တ်	ชิมล่ดล่ด	เลือดสดๆ
ဆီသ္ဍိပ္ပတ်	ชิมฮ้อยปะมด	โลหิตที่ยังออกอยู่ขณะอยู่ไฟ
ဆီဟင်ရ်	ชิมฮังรอ	น้ำเหลือง
ဆီအယုတ်	ชิมอะยุ่ด	เลือดอ้ายคนชั่ว เลือดอ้ายอัปรีย์จัญไร
ဆီအိုတ်	ชิมอ๊อด	หมดระดู หมดประจำเดือน
ဆီအုတု	ชิมอุเต๊า	เลือดระดู
ယဲဆီကျာ	ยั่วชิมกยา	ไข้ทับระดู
ဆီ ချိ	ชี ขยี	ขยับ เคลื่อนไหว
ဆီခ္ဍန်	ชีคลอน	หลวม คลอน ไม่แน่น
ဆီဓရာင်	ชีเที่ยะร่าน	ขยับเขยื้อน โคลงเคลง
ဆီမှ္ာတ်	ชีโฮม่ด	ผักชีตาตักแตน ผักชีลาว
ဆု	ชุ	ไม้
ဆုကစေဝ်	ชุกะเจ	ไม้สวอง
ဆုကတုက်	ชุกะเติ๊ก	ไม้จิก
ဆုကလတ်	ชุกะล้อด	ไม้มะซ่าน
ဆုကဝ်	ชุกะวาว	ไม้เขว้า ไม้ก้านเหลือง
ဆုကသိုပ်	ชุกะซอห์	ไม้คาง
ဆုကေဟ်	ชุเก๊ะห์	ไม้พิกุล
ဆုက္တ	ชุกะตอ	ไม้คูน
ဆုကြိက်	ชุเกริ๊ด	ไม้งิ้ว
ဆုကြုက်	ชุเกริ๊ก	ไม้มะม่วง
ဆုကြေင်	ชุเกรียง	ไม้หว้า
ဆုက္ဍ	ชุกละ	ไม้สัก
ဆုက္ဍမ်ထပ်	ชุกลอมท้อบ	ไม้ฉนวน
ဆုက္ဂိတ်	ชุกวิ๊ด	ไม้มะขวิด
ဆုကွေဟ်	ชุแกว๊ะห์	ไม้ตะเคียน
ဆုကွဲ	ชุเกวีย	ไม้ปีบ
ဆုခတေဟ်	ชุคะแตะห์	ไม้แผ่น

ဆုခေၜံာ	ชุคะบม	ไม้ท่อนกลม
ဆုခၜိုတ်	ชุคะบ๊อด	ไม้ยางพารา
ဆုဌု	ชุเกี้ยะนุ่ (ฮนุ่)	ไม้บุนนาค
ဆုဇိုင်စာင်	ชุจ้างจาน	ไม้จันทัน
ဆုတာ	ชุตา	ไม้ตาล
ဆုတေဟ်ဆုဒုန်	-ชุเต๊ะห์ชุตุ้นเต๊ะห์ตุ้น	ตรงไปตรงมา ปากกับใจตรงกัน
တေဟ်ဒုန်		คิดอย่างไรพูดอย่างนั้น ไม่อ้อมค้อม
ဆုတို်	ชุตอ	ไม้กระท้อน
ဆုဒကုတ်	ชุเตี๋ยะกุ๊ด	ไม้ท่อน
ဆုဒုန်	ชุตุ้น	ไม้ไล่
ဆုဓယာင်	ชุเที่ยะย่าน	ไม้ยาง
ဆုပွဟ်	ชุปะนอห์	ไม้ขนุน
ဆုပြာန်	ชุปราน	ไม้แดง
ဆုပြ	ชุปราว	ไม้เขว้า ไม้ก้านเหลือง
ဆုဖံင်	ชุพอง	ไม้แพซุง
ဆုဗာခာတ်	ชุเปี้ยคัด	ไม้ขี้เหล็ก
ဆုမကျို်	ชุเมี่ยะเกลอ	ไม้สมอพิเภก
ဆုမင်ဂျန်	ชุเมียงกล้น	ไม้มะขาม
ဆုဝိ	ชุวิ่	ไม้มะเดื่อ
ဆုသ	ชุซะ	ไม้กระทุ่ม
ဆုသွဲယံာ	ชุฮนอยเยี่ยม	ไม้ลิงงอ
ဆုသို	แฮลม	ไม้สะเดา
ဆုဟနိ	ชุฮะนี่	ไม้ตะแบก ไม้เสลา ไม้อินทนิน
ဆုအိုဟ်	ชุเอาะห์	ไม้ผุ ไม้ใกล้ฝั่ง
ဆုင်	เชิง	คม
ဆုင်ခ္မု	เชิงคะเมา	คมกลิ่น
ဆုင်ဂအဲ	เชิงเกี้ยะอุย	คมยา
ဆုတ်	ชุด	ตด ถอย ชุดสำหรับตีเหล็กไฟ
ဆုတ်ကလေင်	ชุดกะเลียง	ถอยกลับ ถอยหลัง
ဆုတ်ကျို်	ชุดเกลอ	ตดหมูตดหมา ย่านพาโหม
ဆုတ်ဂလာ	ชุดเกี้ยะเลี่ย	ไม้ขีดไฟ
ဆုတ်တိတ်	ชุดตั๊ด	ตด ผายลม

ဆုတ်အာ	ชุคอา	ถอยไป
ဆုဲ	ชุย	ถอย หลีก
ဆုဲၵႂာ	ชุยกลา	ถอยก่อน หลีกก่อน
ဆုဲစိပ်း	ชุยจิ๊ห์	ถอยลง ถดถอย
ဆုဲညိ	ชุยญี้	ถอยหน่อย หลีกหน่อย
ဆုဲအာၼူႉၼႆႉ	ชุยอานู่เนาะ	ถอยไปจากนี้
ဆူ ၡူႉ	ชู ขยู	เขียน ลับทำให้คม ถ่อสำหรับถ่อเรือ
ဆူစတ်ႁိူင်	ชูจ๊อดเกลิ้ง	ถ่อสำหรับถ่อเรือ
ဆူၽြင်	ชูเซี่ยง	ลับมีดดาบ
ဆူမြပ်ႇင်	ชูเมียะเรียะปอง	ลับมีดโต้
ဆူယၼ်	ชูย่น	เขียนยันต์
ဆူလိၵ်ႈ	ชูเลิ่ด	เขียนหนังสือ
ဆူမုၼ်	ชูบุน	ลับมีด
ဆေင်	เชียง	เฉียง ควรแก่
ဆေတ်	เชี็ด	เฉียด เสียดสี แขวะ
ဆေတ်ဖေတ်	เชี็ดเปล้ด	ว่ากระทบกระทั่ง ว่าเหน็บแนม ว่าเปรียบเปรย
လၵ်ႈဆေတ်	เลียกเชี็ด	ด่ากระทบกระทั่ง ด่าเสียดสี
ဆေၼ်ဆၵ်ႉ	เชนชัก	สืบต่อ สืบสาย ต่อเนื่อง
ဆေဲ	เชีย	ถลกบาตร กระเพาะอาหารตรงคอของสัตว์ปีก
ဆေဝ်	เช	เฉ
ဆေဝ်ၵြတ်	เชกร๊อด	ขัดขวาง ต่อต้าน
ဆေဝ်တာ	เชตา	ขัดขวาง ต้านทาน
ဆေဝ်တာၵုသုဵ	เชตาเก๊าซอ	ขวางทางบุญ
ဆေဝ်ၻဝ်	เชโต้	ขัดขวาง ป้องกัน ปิดกั้น
ဆေဝ်ပလေဝ်	เชปะเล	สายฟ้า
ဆေဝ်ပလေဝ်ပႆၵ်	เชปะเลป๊อก	ฟ้าแลบ
ဆေဝ်	แช	ฉาบ เครื่องดนตรี
ဆေဝ်ဝါပ်	แชวับ	กระแตวับ หน้าเป็น ทะลึ่ง
ဆော	เชา	แช่ง คู่ คล่อง
ဆောပါင်	เชาปาน	คล่องปาก
ဆောယျာ	เชายา	ถือสา
ဆောလၵ်ႈ	เชาเลียก	แช่งด่า

ၒွပ်မွဲဆော	เตี้ยะน่บมั่วเชา	รองเท้าหนึ่งคู่
ဆောတ်	ชด	พลาด ขัดยอก ผิวปาก
ဆောတ်ယောင်	ชดโย่ง	ผิดพลาด ไม่จริง ไม่ถูกต้อง
ဆောမ်ဆဲာ	ชมชาย	รื้อค้นกระจุยกระจาย
ဆွောဝ်	ชะโล	พลั่วสาดข้าว
ဆောအ်	โชะ	แหย่ ยุแหย่
ဆောအ်တိုန်	โชะตอน	ยุขึ้น บ้ายุ
ဆံပါင်	ชาวปาน	คล่องปาก
ဆံလံ	โชะโละ	ฉอเลาะ
ဆံက်	ชอก	ฟาง
ဆံက်ဂလိင်	ชอกเกี้ยะเลิ่น	ตอซัง
တမ်ဆံက်	ตอมชอก	ตอซัง
ဆံင်	ชอง	เอา
ဆံင်ခ္ဍိ	ชองแดะห์	เอามัน เอากับมัน สู้มัน
ဆး	ชะห์	ถ่าน ลา (สัตว์)
ဆိုက်	ชัก	ใกล้
ဆိုက်ညိအိင်	ชักญี้เอิน	ใกล้นิดเดียว
ဆိုက်ဗဒက်	ชักเปี๊ยะเตี๊ยก	ใกล้ชิด คุ้นเคย
ဆိုန်	ชอน	ขยำ นวด
ဆိုန်ပုင်	ชอนเปิง	ขยำข้าว
ဆိုန်ဝိုဟ်	ชอนเว่อห์	นวดแป้ง
ဆိုပ်	ชับ	เกือบ จวน ประ
ဆိုပ်ခစေအ်	ชับคะแจ๊ะ	ประแป้ง
ဆိုပ်ချိုတ်	ชับขย็อด	เกือบตาย
ဆိုပ်အာ	ชับอา	เกือบไป เกือบไปแล้ว
ဆိုဝ် ဆို်	เชอ	เห็น
ဆို်ကမ်ရဲ	เชอกอมรอย	เห็นกำไร
ဆို်ကို်စ	เชอกอเจี๊ยะ	เห็นแก่กิน
ဆို်ကို်ဩန်	เชอกอซอน	เห็นแก่เงิน
ဆို်ခိုဟ်	เชอเคาะห์	เห็นดี
ဆို်ဂှိုင်တိဂှိုင်	เชอกลั้งแตมกลั้ง	เห็นมากรู้มาก พหูสูตร
ဆို်ဇုတ်	เชอจุ้ด	เห็นกระดูก ผอมมาก

ဆိုတဲ	เชอตอย	เห็นมือ เห็นฝีมือ
ဆိုတဲ့	เชอตุย	เห็นแล้ว
ဆိုတဲ့ခြောင်	เชอตุยโดง	เห็นแล้วเหนื่อย
ဆိုတဲ့သိင်သာ	เชอตุยเซินซา	เห็นแล้วสงสาร
ဆို၁ဗ	เชอเตี๋ยะเปี๋ยะ	พบเห็น
ဆို၁ဒိုက်သ္ဓာ	เชอเตี๋ยะต้ากซะนา	เห็นความทุกข์ยาก
ဆို၁းခြောင်ဒုင်သွး	เชอเตี๋ยะห์โดงเติ้ง-ซะนะห์	เห็นแล้วเหนื่อยแทน
ဆိုပရဲ	เชอปะรอย	เห็นรอย
ဆိုရ	เชอระ	เห็นแล้ว
ဆိုဝ်	ชอ	น่าย เปื่อย ยุ่ย
ပါင်ဆိုဝ်	ปานชอ	ปากเปื่อย

เพิ่มเติม

ဆဂှ်အိင်	ชะโก้ะห์เอิน	แค่นั้นเอง
ဆဂှ်အောသေင်	ชะโก้ะห์เอาเซียง	ไม่ใช่แค่นั้น
ဆခှ်	ชะแด๊ะห์	ช่างมัน
ဆဏာအ်ရဏး	ชะเนาะระน๊ะห์	แค่นี้ละนะ
ဆဏာအ်အိင်	ชะเนาะเอิน	แค่นี้เอง
ဆပေင်ဗုင်	ชะปอนเปิ้ง	แค่เต็มท้อง แค่พอกิน
ဆစိုတ်ပမာန်	ชะป๊อดปะม่าน	พอแค่ทำไหว
ဆအာဂွံ	ชะอาเก้อะ	พอไปได้
ဆီက္ဍုင်	ชิมเกลิง	ระดูมา เริ่มมีระดู เริ่มเป็นสาว
ဆီဖ္ဓောဝ်	ชิมโฟ่	เลือดไหล
ဆီတိုန်မုက်	ชิมตอนเมิก	เลือดขึ้นหน้า
ဆီလုပ်မတ်	ชิมลูบม่ด	เลือดเข้าตา
ဆီဓဗြိုက်	ชิมเที่ยะปร้าก	เลือดโทรม
ဆောအ်ကောန်တိ	โชะโกนต๊อย	พรวนดิน
ဆောအ်ဝေင်	โชะว่อน	แหย่เล่น

ဇ

ဇ	เจี้ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๘ ตรงกับ ช ในภาษาไทย
ဇ	เจี้ยะ	ปู่ชวด ปู่ทวด
ဇက်	เจี้ยก	ชัก ลาก บรรทุก เข็น ฉุด กู้ สี
ဇက်ကအ်	เจี้ยกเก๊าะ	ลากเสียง เอื้อนเสียง
ဇက်ကွိ	เจี้ยกกวี	ลากเกวียน เข็นเกวียน
ဇက်ဂြဝ်	เจี้ยกโกร้	สีซอ
ဇက်ဂျင်	เจี้ยกเกลิ้ง	ลากเรือ เข็นเรือ
ဇက်ကွင်	เจี้ยกบัง	เดินเรือ
ဇက်စညး	เจี้ยกเจี๊ยะเญี้ยะห์	กู้เขากิน
ဇက်စောတ်	เจี้ยกจ๊ด	ลากเลื่อน
ဇက်ဆု	เจี้ยกชุ	เลื่อยไม้
ဇက်ဆံက်	เจี้ยกชอก	ลากฟาง เข็นฟาง
ဇက်ဇိုင်မွဲ	เจี้ยกจ้างมั่ว	สระอุ
ဇက်ဇိုင်ဓာ	เจี้ยกจ้างบา	สระอู
ဇက်တွိန်	เจี้ยกตะนิน	เข็นกระได เข็นบันได
ဇက်ဓမုင်	เจี้ยกเที่ยะเมิ่ง	ชักสูบลม
ဇက်ပံင်သကူ	เจี้ยกปองสะเกา	ชักผ้าป่า
ဇက်နင်စ	เจี้ยกเนี่ยงเจ๊ยะ	กู้เงินมากิน
ဇက်ပတမ်	เจี้ยกปะตอม	กู้ทำทุน
ဇက်ယာ	เจี้ยกเยี่ย	กางใบเรือ
ဇက်လမျို	เจี้ยกล่มเยิ่ม	หายใจแผ่วๆเวลาใกล้ตาย
ဇက်သိ	เจี้ยกซอย	ชักบังสุกุล
ဇက်သိဂျိုင်	เจี้ยกซอยเกี้ยะย่าง	บังสุกุลเป็น
ဇက်သိဇုတ်	เจี้ยกซอยจุ้ด	บังสุกุลกระดูก
ဇက်သြိန်	เจี้ยกซอน	กู้เงิน
ဇက်သြော်	เจี้ยกเซาะ	ลากข้าว เข็นข้าว
ဇက်အာဒ္ဇုက်	เจี้ยกอาโต้ะห์เจิ้ก	ไปเป็นแถวเหมือนมด
ဇကု	เจี้ยะเก๊า	ตัว ตน ร่างกาย
ဇကုဂုန်ဓ	เจี้ยะเก๊ากุ้นเทียะ	เจ้าตัว
ဇကုမွဲ	เจี้ยะเก๊ามั่ว	ตัวคนเดียว เดียวดาย
ဇကုမှးမှး	เจี้ยะเก๊ามะห์มะห์	ตัวเปล่าๆ ตัวล่อนจ้อน

ဇကေက်	เจี้ยะเกี๊ยก	เหลาหรือเสี้ยมให้แหลม ลับให้คม
ဇခီ	เจี้ยะคอย	เสมียน
ဇဂုတ်	เจี้ยะกุ้ด	ต่อราคา
ဇင်	เจี้ยง	เชียง เมือง
ဇင်မှဲ	เจี้ยงฮมาย	เชียงใหม่
ဇင်မံင်	เชี้ยงม่ง	นกกระทุง
ဇင်သေန်	เจี้ยงเซน	เชียงแสน
ဇှ်ု	เจี้ยะงั่ว ฮั่ว	ใกล ห่าง
ဇှ်ုမတ်	ฮั่วม่ด	ห่างตา ใกลตาดูแลไม่ทั่วถึง
ဂွံင်ဇှ်ု	กลั้งฮั่ว	ทางใกล
ဇတ်	จั้ด	งวด เหือดแห้ง
ဇတဝ်	เจี้ยะตอ	สั่น
ဇတဝ်သမြပ်	เจี้ยะตอซอมร้อบ	สั่นเทา
ဇတာ	เจี้ยะตา	ชะตา
ဇတုက်ကွိက်	เจี้ยะเต๊กเกลิ๊ด	โรคลมบ้าหมู
ဇန်	จั้น	ชน ช้อน ร้อย ก.
ဇန်ကပြံက်	จั้นกะปร๊อก	ช้อนกระเบื้อง
ဇန်ကွာင်	จั้นกวาน	ช้อนหวาน
ဇန်ဂမ္ဘိုင်	จั้นก้มลั่ง	ชนทั้งหลาย
ဇန်စပုင်	จั้นเจี๊ยะเปิง	ช้อนกินข้าว ช้อมซ่อม
ဇန်ဇှော်	จั้นโฮน่ก	ทัพพี
ဇန်ပ္တ	จั้นปะกาว	ร้อยมาลัย
ဇန်သ္ဍ	จั้นฟะ	ช้อนแกง ช้อนคาว
ဇနပဒ	เจี้ยะเนี่ยะปะเตี้ยะ	ชนบท
ဇနပိုတ်	เจี้ยะเนี่ยะป๊อด	ชนบท
ဇနံာ	เจี้ยะเนี่ยม	ความกว้าง ด้านกว้าง
ဇနိက်	เจี้ยะเนิ่ด	ม่าน
ဇနု	เจี๊ยะนู่	ที่พักอาศัย ที่พักผ่อน
ဇနော် ဇှော်	เจี้ยะโน่ก โฮน่ก	ใหญ่ โต
ဇနော်ကွာန်	เจี้ยะ โน่กกวาน	ผู้ใหญ่บ้านกำนัน
ဇနး	เจี๊ยะเนี่ยะห์	ชนะ
ဇနးဇာတ်	เจี๊ยะเนี่ยะห์จ้าด	พังพอน

ၸပ်ၶုပ်	จั้บค๊อบ	แนบเนียน
ၸိုတ်	เจี้ยะป๊อด	ดิ้น สมุด
ၸပ်ꩡ	เจี้ยะปอน	ช สี่ กำเนิด ๔
ၸၢ်ၵလ့်	เจี้ยะพอห์กะลอห์	สนเท่ห์ งง
ၸၽၼ်	เจี้ยะพอน	ขณะ เมื่อ
ၸၽၼ်ၵှ်	เจี้ยะพอนโก้ห์	เมื่อนั้น ขณะนั้น
ၸၦူ	เจี้ยะปลุ้	พลู
ၸၦူထၵ့်	เจี้ยะปลุ้ทะก๊อห์	พลูแห้ง
ၸၦူထနေၵ့်	เจี้ยะปลุ้ทะเนี้ยก	พลูสด
ၸမ်ၵဟ်	จั้มก๊อห์	แห้ง
ၸမ်ၵာတ်	จั้มกั๊ด	ร้อน จัด
တႃ့ၸမ်ၵာတ်	ฮัวจั้มกั๊ด	แดดร้อน แดดจัด
ၸမ်ၵေၵ်	จั้มเกี๊ยก	แหลม คม
ၸမ်ꩡ	เจี้ยะม่น	พวงมาลัย
ၸမ၁ၵ်ၸိုင်	เจี้ยะมาดจ้าง	รอยเท้า
ၸိုင်ၸမ်ꩡ	เจิ้นเจี้ยะม่น	ร้อยมาลัย
ၸမ္ဗူၻိပ်	จั้มมุ่ติ้บ	ชมพูทวีป
ၸမ္ဗူꩡုတ်	จั้มมุ่น่ด	ชมพูนุท ทองเนื้อบริสุทธิ์
ၸမိၵ်	เจี้ยะเมิด	เกษตรกร
ၸမိၵ်ၸု	เจี้ยะเมิดเฮี่ยะ	ชาวนา
ၸမိင်	เจี้ยะเมิ่น	เย็บ ร้อย ช่างเย็บ
ၸမိင်ယၢတ်	เจี้ยะเมิ่นยาด	ตะเข็บผ้า
ၸမူ	เจี้ยะมู่	พลาย
ၸိင်ၸမူ	เจินเจี้ยะมู่	ช้างพลาย
ၸမောဝ်	เจี้ยะโม่	กระแส ธารา
ၸမောဝ်ၶၥ်	เจี้ยะโม่ดั๊จ	กระแสน้ำ สายธารา
ၸမိုတ်ၸိုင်	เจี้ยะเมิ่ดจ้าง	ที่เช็ดเท้า
ၸမ္ဗွၥ်	จั้มน่ก	ใหญ่ ผู้นำ หัวหน้า
ၸမ္ဗွၥ်ၵွၢꩡ်	จั้มน่กกวาน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ၸမ္ဗွၥ်ၵုၵ်	จั้มน่กเกิ้ก	พัศดีเรือนจำ
ၸမ္ဗွၥ်ဘၢ	จั้มน่กเพี่ย	สมภาร เจ้าอาวาส
ၸမ္ဗွၥ်ဝ်	จั้มโน่	รอยผื่น ธงตะขาบ

ဇမ္မး	จ้มเนี่ยะห์	ชนะ
ဇမြ ဖြ	จ้มเรียะ เซียะ	เหี่ยวแห้ง ร่วงโรย สลด
မုက်ဖြ	เมิกเซียะ	หน้าสลด
ဇမ္ဂိုင်	จ้มเลิ่น	ความยาว ทำให้ยาว
ဇမ္ဂိုင်အယုက်	จ้มเลิ่นอะเยิก	ต่ออายุ
ဇမ္ဂေံ	จ้มเล่ะ	สั้น ทำให้สั้น
ဇရ	เจี้ยะเรียะ	กาก อ่าง
ဇရဍာ်ဍု	เจี้ยะเรียะดั๊จเดอ	อ่างน้ำข้าว
ဇရသတ်ဖြ	เจี้ยะเรียะซอดเปรี้ย	กากมะพร้าว
ဇရာ	เจี้ยะเรี่ย	ชะรา
ဇရုံ	เจี้ยะเรี่ยม	ยุ้ง ฉาง
ဇရုံဗလူ	เจี้ยะเรี่ยมพะลู	คลังสินค้า โกดังสินค้า
ဇရုံရတ်	เจี้ยะเรี่ยมร่ด	มูลนิธิ ที่ฝากเงิน
ဇရီ	เจี้ยะรี่	โอ่ง
ဇရီဖ္ဓော်	เจี้ยะรี่โฮน่ก	โอ่งซีเมนต์ขนาดใหญ่
ဇရီဍာ်	เจี้ยะรี่ดั๊จ	โอ่งน้ำ
ဇရေင်	เจี้ยะเรี่ยง	บริเวณ รอบๆ ข้าง
ဇရေဟ်	เจี้ยะเร่ห์	โซ่ ตรวน
ဇရေဟ်တဏှာ	เจี้ยะเร่ห์ตอนฮนา	บ่วงตัณหา
ဇရေဟ်ပသဲ	เจี้ยะเร่ห์ปะซอย	โซ่เหล็ก
ဇရေဟ်ပး	เจี้ยะเร่ห์ปะห์	ห่วงโซ่
ဇရောပ်ဒြိုဟ်	เจี้ยะโรบซอห์	ผ้าสะไบ
ဇရိုဟ်	เจี้ยะเร่อะห์	ผลัก เสือกไส
ဇရိုဟ်ဗဒေံ	เจี้ยะเร่อะห์เปี๊ยะต้ม	ผลักให้ล้ม
ဇရိုဟ်ဒြိုဟ်	เจี้ยะเร่อะห์ซอห์	ผลักอก
ဇလ	เจี้ยะเลี่ยะ	หนาม
ဇလခြ	เจี้ยะเลี่ยะคระ	หนามข่วน
ဇလဒုန်	เจี้ยะเลี่ยะตุ้น	หนามไผ่
ဇလဓမုင်	เจี้ยะเลี่ยะเท่ยะเมิ่ง	หนามคัดเค้า
ဇလေံ	เจี้ยะเล่ะ	ทำให้สั้น
ဇဝ်	โจ้	ช่อ
ဇဝ်ကြုက်	โจ้เกริก	ช่อมะม่วง

ဇဝ်တရင်	โจ้ตะรัง	กลอนประตู ดานประตู
ဇဝ်ပ္က	โจ้ปะกาว	ช่อดอกไม้
ဇဝ်လဂဝ်	โจ้เลี่ยะโก้	ร่องน้ำ ลำธาร
ဇေါဝ်	เจี้ยะโว่	ไขน้ำให้ไหลออก
ဇေါဝ်ဍုဝ်ရမတ်	เจี้ยะโว่ดั๊จระมด	ร้องไห้ หลั่งน้ำตา
ဇဟ် ဖ်	โจ้ห์	เป็นไข้ ไม่สบาย
ဇဟာန်	เจี้ยะฮอน	จังหัน อาหาร
ဇဟာန်ဒမျိုင်	เจี้ยะฮอนต้มย่าง	อาหารแห้ง อาหารสด อาหารดิบ
ဇဟာသိ	เจี้ยะฮาซอย	โหดร้าย ทารุน
ဇဟာင်	เจี้ยะห้าน	สองฝ่ายมือประกบกัน
ဇေၜက်မတ်	เจี้ยะบ๊อดม่ด	หลับตา
ဇၜိုတ်	เจี้ยะบ๊อด	ยาง เหนียว
ဇၜိုတ်ဆု	เจี้ยะบ๊อดชุ	ยางไม้
ဇၜိုတ်ဇကု	เจี้ยะบ๊อดเจี้ยะเก๊า	เหนียวตัว
ဇၜိုတ်ပွာန်	เจี้ยะบ๊อดปะนัน	ตัง ยางไม้
ဇအ်	โจ้ะ	ย่อตัว
ဇအ်သဝ်	โจ้ะซอ	อ่อนน้อมถ่อมตน พินอบพิเทา
ဇအေဟ်	เจี้ยะแอห์	กลิ่นคาว
ဇအောအ်	เจี้ยะโอ๊ะ	อาเจียน
ဇအံတ	เจี้ยะเอ๊าะตะ	ราก อาเจียน
ဇအး	เจี้ยะอะห์	ทำความสะอาด
ဇအးဇကု	เจี้ยะอะห์เจี้ยะเก๊า	ทำความสะอาดร่างกาย
ဇအိုန်	เจี้ยะออน	เอียน เลี่ยน
ဇအိုန်ဇရ	เจี้ยะออนเจี้ยะเรียะ	สอิดสะเอียน
ဈါ	เจี้ย	ข่าย แร้ว
ဈါင်	จ้าน	ช้อน ก.
ဈါင်က	จ้านกะ	ช้อนปลา
ဈါင်ကျိုပ်	จ้านดับ	ช้อนศรีษะ ประคองศรีษะ
ဈါင်ငျဲ	จ้านงุ่ย	ช้อนกุ้ง
ဈါင်ပုင်ခွော	จ้านเปิงคะเมา	เรียกขวัญ สู่ขวัญ
ဈါတ်	จ้าด	ชาดก
ဈါတက	เจี้ยตะกะ	ชาดก

ဇာတ်ၵ	จ้าดเจ๊าะห์	ทศชาติชาดก
ဇာတ်ဝေသန္တရ	จ้าดเว่ซอนตอ	เวสสันดรชาดก
ဇာတိ	เจี้ยต๊อย	ชาติ กำเนิด สันดาน
ဇာတိၼ်ႂ်တမ်	เจี้ยต๊อยโต้ห์ตอม	ชาติเป็นปฐม เริ่มจากชาติ
ဇာတိၽေႃ	เจี้ยต๊อยพอ	ลูกจันทน์
ဇာတိမ်ၢၵ်ႈ	เจี้ยต๊อยเมี่ยะนิ่ห์	สันชาติของคน สันดานคน
ဇာတိသိုၼ်	เจี้ยต๊อยซาง	ราชสีห์ สิงห์โต
ဇာဒိၽိုင်	เจี้ยติ้พัง	แมงมุม
ဇာဒိသိုၼ်	เจี้ยติ้ซาง	ราชสีห์ สิงห์โต
ဇာဒုတ်	เจี้ยตุ้ด	ราชทูต
ဇာပ်	เจี้ยบ	ซึมซาบ
ဇာပ်ၸုတ်	เจี้ยบจุ้ด	ซึมซาบเข้ากระดูก เข้ากระดูกดำ ติดแน่น
ဇာပိုၵ	เจี้ยป๋ากะ	ข่ายดักปลา
ဇာပိုဗတဲာ	เจี้ยป๋าเปี๋ยะตาย	แร้วดักกระต่าย
ဇာလဝေါဝ်	เจี้ยเลียะโก้	น้ำซับ
ဇိက်	เจิ๋ด	ไถ ก. การไถ
ဇိက်တိ	เจิ๋ดต๊อย	ไถดิน
ဇိက်ၸူ	เจิ๋ดเฮี่ยะ	ไถนา
ဇိင်	เจิ๋น	เย็บ
ဇိင်စက်	เจิ๋นจัก	เย็บจักร์
ဇိင်မတ်	เจิ๋นม่ด	สู้ยิบตา สู้เย็บตา
ဇိင်ယာတ်	เจิ๋นยาด	เย็บผ้า
ဇိပ်ကွိပ်	จิ้บกลิบ จิ้บแกล๊บ	แนบเนียน สุภาพ สุขุม
ဇိ	จิ้ม	ซึม
ဆိဇိ	ชิมจิ้ม	เลือดซึม เลือดซิบ
ဇိဝိတ	จิ๋วิ๋ตะ	ชีวิต
ဇီ	จี้	ทั่ว สารพัด
ဇီခရိ	จี้คะรอย	สารพัด มากมาย
ဇီဇပ်	จี้จ๋บ	พร้อม
ဇီမသုန်	จี้เมี่ยะซุน	เทียนทั้งห้า
ဇီယျင်	จี้ยัง	หลายอย่าง สารพัดอย่าง สารพัดชนิด
ဇီဝက	จี้เวียะกะ	ชีวก หมอชีวก

ဇီဝိတ	จี้วิ่ตะ	ชีวิต
ဇီဝိ	จี้เวิ่ม	ชีวิต ลมหายใจ
ဇီသင်	จี้ซัด	สารพัดอย่าง สารพัดชนิด
ဇု	จุ้	ปู่ย่าตายาย (ที่เป็นน้องปู่ย่าตายาย)
ဇုဇဇ်လ	จุ้เจี้ยะเปี๋ยเลียะ	ปู่ย่าตายาย บรรพบุรุษ
ဇုက်	เจิ๊ก	เชือก
ဇုက်	เจิ้ก	เทือกเถาเหล่ากอ เชื้อสาย วงศาคณาญาติ
ဇုက်ကွက်ကအ်	เจิ๊กกะมักเก๊าะ	สร้อยคอ
ဇုက်ကွေင်	เจิ๊กกะเนียง	เชือกขันชะเนาะ
ဇုက်ကွအ်	เจิ๊กกะเมาะ	เถาวัลย์
ဇုက်ဂွင်	เจิ๊กเกนียง	คันนา
ဇုက်ဂိွင်	เจิ๊กเกนิ้น	เข็มขัด ประคตเอว
ဇုက်ဂိွင်ကမ်ခတး	เจิ๊กเกนิ้นกอมคะต๊ะห์	เข็มขัดนาก
ဇုက်ဂိွင်ဩန်	เจิ๊กเกนิ้นซอน	เข็มขัดเงิน
ဇုက်ဂြိုပ်	เจิ๊กเกริ๊บ	เถาวัลย์
ဇုက်စွံ	เจิ๊กจนำ (ฮนำ)	เชือกหนัง
ဇုက်တောဝ်	เจิ๊กโต	เส้นด้าย
ဇုက်ပး	เจิ๊กปะห์	เชือกบ่วง เชือกบาศ
ဇုက်လလီ	เจิ้กเลียะลี่	สายฟ้า
ဇုက်လောတ်	เจิ๊กล่ด	เส้นลวด
ဇုက်သေန်	เจิ๊กเซน	เชือกร่อย เชือกกร่อน
ဇုတ်	จุ้ด	กระดูก ก้าง
ဇုတ်က	จุ้ดกะ	ก้างปลา
ဇုတ်ခွင်	จุ้ดคะมัง	กระดูกขากรรไกร
ဇုတ်စး	จุ้ดจ๊ะห์	กระดูกสันหลัง
ဇုတ်ဇွော်	จุ้ดโฮน่ก	กระดูกสันหลัง
ဇုတ်ဗြု	จุ้ดซุ่ม	กระดูกงูเรือ
ဇုတ်ထကဲ	จุ้ดทะกอย	กระดูกสีข้าง กระดูกชายโครง
ဇုတ်လ္ဂိုဟ်	จุ้ดเลียะเง่อะห์	กระดูกแข็ง ไม่ตายง่ายๆ
ဇုဏှ	จุ้นหะ	ข้างขึ้น
ဇုန်	จุ้น	พยศ ดื้องาน บิดงาน
ဠဇုန်	เกลี้ยจุ้น	วัวพยศ วัวบิดงาน

ဇုန်ဇာ	จุ้นเจี๋ย	ชิงช้า
ဇုန်ထော်	จุ้นเทาะ	ไม่ทำตามสั่ง ไม่ปฏิบัติตามสั่ง
ဇူ	จู้	พัก
ဇူဒိ	จู้เติ้ม	พักอาศัย พักค้าง
ဇူယို	จู้เยิ่ม	หยุดพักผ่อน
ဇေဋ္ဌ	เจ้ดทะ	เชษฐ พี่
ဇေတဝန်	เจ้ตะวอน	เชตวัน
ဇေတ်	เจ้ด	แท้ จริง
ထဝ်ဇေတ်အောဒးအူ	ทอเจ้ดเอาเตี้ยะห์อู	ทองแท้ไม่ต้องชุบ
ကောန်ဂကူအောဒးဝေတ်	โกนเกี๊ยะกูเอาเตี้ยะห์เว่ด	ลูกเชื้อลูกเหล่าไม่ต้องสอน
ဇေ့ ဇေဟ်	เจ้ห์	เดือนเจ็ด ใช้เล็บจิกผิวหนัง ด้วยการดีดนิ้ว
ဇဲ	จั้ว	เอียง โย้
ဇဲယ	จั้วเยี่ยะ	ชัย
ဇောတိ	โจ้วต๊อย	โชติช่วง
ဇ်စိုတ်	เจี๋ยจ๊อด	ฌานจิต สภาพจิต
ဇ်င်	โจ้ง	เตียง แคร่
ဇ်င်ကွိ	โจ้งกวี	แคร่เกวียน
ဇ်င်ဂတို်	โจ้งเกี้ยะตอ	เตียงไม้
ဇ်င်ဂျင်	โจ้งเกลิ้ง	แคร่เรือ
ဇ်င်ဇ္ဍော်	โจ้งโฮน่ก	เตียงใหญ่ โต๊ะใหญ่
ဇ်င်ဓလိုင်	โจ้งเที่ยะเลิ่น	แคร่หาม
ဇ်င်နး	โจ้งเนี่ยะห์	เตียงวางศพ แคร่วางศพ
ဇ်င်ဖ်	โจ้งพาว	แม่เตาไฟ
ဇ်င်မူ ဇ်င်မောဝ်	โจ้งมู่ โจ้งโม่	เตียงหอม เตียงที่โรยดอกไม้ หรือประพรมน้ำหอมไว้
ဇ်င်ယဲ	โจ้งยั่ว	เตียงคนไข้
ဇ်င်သတိက်	โจ้งซะเติ๊ด	เตียงนอน
ဇအ် ဇ်	โจ้ะ	ย่อ
ဇအ်သဝ်	โจ้ะซอ	หมอบ อ่อนน้อม นอบน้อม
ဇး	เจี้ยะห์	จีด จาง จืดชืด
ဇိုင်	จ้าง	ตีน เท้า ขอบ ริม ชาย เชิง

ဇိုင်ကန်	จ้างกะนาว	ตีนมุ้ง
ဇိုင်ကဝ်	จ้างกอ	ขาหัก
ဇိုင်ကင်ကိင်	จ้างกังเกิน	ขากังเกง
ဇိုင်ကလပ်	จ้างกะล้อบ	ขาแพลง
ဇိုင်ကထေအ်	จ้างกะแทะ	ล้อเกวียน
ဇိုင်ကဝေင်	จ้างกะวอน	คู่รัก คนรัก แฟน
ဇိုင်ကညံင်	จ้างกญ้อง	ขาเขยก
ဇိုင်ခဍ်	จ้างคะดั๊จ	ตีนกา เครื่องหมายกากบาท
ဇိုင်ခဍာပ်	จ้างคะดับ	ขาพับ
ဇိုင်ခတဝ်	จ้างคะตอ	ขาสั้น
ဇိုင်ခအဲ	จ้างคะเอีย	ขาลีบ
ဇိုင်ခုင်	จ้างเคิง	ขาโต๊ะ
ဇိုင်ခေအ်	จ้างแคะ	ขาเขยก
ဇိုင်ဂီ	จ้างเกี้ยะกี้	ตีนตะขาบ
ကွီဇိုင်ဂီ	กวีจ้างเกี้ยะกี้	รถตีนตะขาบ
ဇိုင်ဂွိန်	จ้างกนิ้น	ตีนผ้าถุง
ဇိုင်ငှာင်	จ้างง่าน	กีบเกิน ส่วนมากเป็นกับสุกร ถือเป็นเสนียด-จัญไรอัปมงคล ห้ามเลี้ยง
ဇိုင်စာင်	จ้างจาน	จันทัน
ဇိုင်ဍ်	จ้างดั๊จ	ริมน้ำ ชายน้ำ
ဇိုင်ဍိုန်	จ้างดอน	ขาอ่อน เข่าอ่อน กลัวจนเข่าอ่อน
ဇိုင်တဲ	จ้างตอย	ตีนมือ มือเท้า
ဇိုင်တဲဖြိုင်	จ้างตอยซ่าง	มือตีนหนัก ดูดาย
ဇိုင်တဲဝုတ်	จ้างตอยวุ้ด	ขิงขี้ ต้นไม้มีหนาม
ဇိုင်တဲသာ	จ้างตอยซา	ตีนมือเบา ไม่ดูดาย ขยัน
ဇိုင်တဲဗင်	จ้างตอยบัง	หน่อไม้ที่แตกแขนงขึ้นจากลำไม้ไผ่
ဇိုင်ဒယူ	จ้างเตี้ยะยู่	ริมระเบียง ชายคาระเบียง
ဇိုင်ဒပ်	จ้างต้บ	ริมรั้ว ข้างรั้ว
ဇိုင်ဒေင်	จ้างต้อน	เท้าชา ขาเป็นเหน็บ
ဇိုင်ဒို	จ้างเต้อ	ตีนเขา ริมตลิ่ง
ဇိုင်ဒို်ကမေန်	จ้างโต้ห์กะเม่น	ขาเป็นอัมพาต
ဇိုင်ပ်ါ	จ้างปาย	เท้าซ้าย

ၸိုင်ပုင်	จ้างเปิง	เท้าขวา
ၸိုင်ပိုတ်	จ้างป๊อด	ขาขาด ขาด้วน
ၸိုင်မှၢသိူတ်	จ้างฮมาสมิด	ชายทะเล
ၸိုင်လီ	จ้างลิ่ม	ตีนขวิด ขาขวิด ขาพันกัน
ၸိုင်လို	จ้างเลิ่ม	ขาเสีย ขาพิการ
ၸိုင်ဝါ	จ้างเวี่ย	ชายทุ่ง
ၸိုင်ဝေႁ်	จ้างเว่ห์	ขาบิด ขาเป๋
ၸိုင်ဝိုင်	จ้างว่าง	ตีนค่อม ขาโก่ง
ၸိုင်သင်	จ้างซัง	ตีนท่า ชายตลิ่ง ชายฝั่ง
ၸိုင်သဝ်တွႆ	จ้างซอฮัว	หัวค่ำ
ၸိုင်သေႃ်	จ้างซก	ตีนผม ไรผม
ၸိုင်ၶီ	จ้างบี	ริมแม่น้ำ
ၸိုင်ဢကႃး	จ้างอะก๊ะห์	ขอบฟ้า
ၸိုင်ဢတႃး	จ้างอะต๊ะห์	ตีนสงกรานต์ ใกล้สงกรานต์
ၸိုင်ဢႁူၼ်	จ้างอะซอน	อรุณ
ၸိုင်ဢႁူၼ်ၸၢႆ	จ้างอะซออนจั๊ด	รุ่งอรุณ อรุณเบิกฟ้า
ၸိုင်ၶိင်	จ้างบอง	หัวเข่า
ၸိုင်ၵႃႇ	จ้างกะมา	ขอบบ่อ ขอบสระ
ၸိုင်ၵို	จ้างกะมอย	ชายคาบ้าน
ၸိုင်ၶျိုတ်	จ้างขย็อด	เท้าตาย หนีไม่ออก
ၸိုင်ၶွၵ်	จ้างเฮนิ่ด	ตีนแห
ၸိုင်ႁိူပ်	จ้างเกริ้บ	ชายป่า
ၸိုင်ႁိုင်	จ้างเกลิ้น	ขายาว เที่ยวไกล
ၸိုင်ႁေဢ်	จ้างเกล้ะ	ขาสั้น ขยาด
ၸိုင်ႁွင်	จ้างโกล้ง	ข้างทาง ริมทาง
ၸိုင်တွိၼ်	จ้างตะนิน	ตีนบันได
ၸိုင်ပွၢင်	จ้างฮนาน	ตีนเทียน
ၸိုင်ၹရၢပ်	จ้างพะรับ	ตีนนกพิราบ หมายถึงนางฟ้า
ၸိုင်ၿၿင်	จ้างเปี้ยะเปี้ยง	ตีนบาตร เชิงบาตร
ၸိုင်သွို	จ้างฮ้อย	ข้างบ้าน ใกล้บ้าน
ၸိုတ်	เจิ้ด	เช็ด ถู ลบ
ၸိုတ်ၹကု	เจิ้ดเจี๋ยะเก๊า	เช็ดตัว

ၸိုတ်ၸိုင်	เจิ้ดจ้าง	เช็ดเท้า
ၸိုန်	เจิ้น	มอบ อุทิศ กล่าวคำถวาย
ၸိုန်ၵို	เจิ้นกอ	ถวายให้ มอบให้
ၸိုန်ၵိုဢဲဝ်	เจิ้นกออาย	มอบทรัพย์สมบัติให้ ยกทรัพย์สมบัติให้
ၸိုန်ၸၵုၵိုၵျႃ – ၶဝ်သင်	เจิ้นเจี้ยะเก๊ากอ- กยั๊จโธ่ซัง	แสดงตนเป็นพุทธมามกะ มอบตัวแก่- พระรัตนตรัย
ၸိုန်ပုင်ၵျႃ	เจิ้นเปิงกยั๊จ	ถวายข้าวพระพุทธ บูชาข้าวพระพุทธ
ၸိုန်ပုင်သင်	เจิ้นเปิงซัง	ถวายสังฆทาน
ၸိုန်ပံင်သၵူ	เจิ้นปองซะเกา	ถวายผ้าป่า
ၸိုန်ပိုန်ၼႃၵို	เจิ้นปอนนากอ	ทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้
ၸိုန်ပိုန်ပြင်ၼႃ	เจิ้นปอนปรังนา	อุทิศ แผ่ส่วนบุญให้แก่ผู้ตายตามประเพณี
ၸိုန်လလး	เจิ้นเลียะเลียห์	ถวายผ้ากฐิน
ၸိ ၸိုမ်	เจิ้ม	ชน ทุ่ม
ၸိၵျိုပ်	เจิ้มดับ	ชนศรียะ
ၸိဖျေဟ်ၼႃ	เจิ้มเพยีห์นา	ทุ่มลงไป
ကွိၸိ	กวีเจิ้ม	รถชน
ၸို ၸိုဝ်	เจ้อ	ขอบ คัน น. ชน ตี
ၸိုၵွာ	เจ้อกะมา	ขอบบ่อ ขอบสระ
ၸိုၶွာန်	เจ้อคะโนน	คันเบ็ด
ၸိုၸၢင်	เจ้อจาน	ตีไก่ ชนไก่
ၸိုၺူင်	เจ้อเดิง	กำแพงเมือง
ၸိုတရင်	เจ้อตะรัง	วงกบประตู ธรณีประตู
ၸိုတူ	เจ้อตงะ (ฮะ)	คันศร
ၸိုၼဲဝ်	เจ้อน่าย	ไม้ไผ่โก่งได้เหมือนคันศร ปลายสองข้างใส่- เหล็กแหลมไว้สำหรับค้ำผ้าให้ตึง เวลาทอผ้า
ၸိုသွာဟ်	เจ้อโฮนห์	ง่ามหนังสติ๊ก
ၸိုမုဟ်	เจ้อมุ่ห์	ดั้งจมูก
ၹုဝ်	ฮ่าด	เหลว ไม่เป็นท่า พลาด ไม่ได้อย่างที่คิด ผิดหวัง
ၹုၵ်ၵိုင်	เจี้ยะง่านเกนิ้น	ตะโพก สะโพก
ၹဲဝ်	ฮ่าย	เคี้ยว
ၹဲဝ်ပုင်	ฮ่ายเปิง	เคี้ยวข้าว
ၹုး	เงี่ยะห์	ถาก ถาง

ၺုးချော	เงี่ยะห์ขยัว	ถากหญ้า ถางหญ้า
ၺုးရာပ်	เงี่ยะห์เรียบ	ถางป่า
ၺုးတား	เงี่ยะห์ตะห์	ถากถางทำความสะอาด
ၺိုက်	เจี๊ยะเนิ็ด เฮนิ็ด	แห
ၺူ	เจี๊ยะนู่	ที่พักอาศัย
ၺော်	เจี๊ยะโน่ก โฮน่ก	ใหญ่ โต ผู้นำ
ၺော်ကွာန်	เจี๊ยะโน่กกวาน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ၺော်ချုင်	เจี๊ยะโน่กเดิง	ผู้ครองเมือง ผู้ใหญ่ในบ้านเมือง
ၺော်ထော်ံမုးမုး	โฮน่กเทาะมะห์มะห์	โตเสียเปล่าๆ
ၺော်ပြုဟ်	โฮน่กปรอห์	โตไว โตเร็ว
ၺော်ပွာဝ်	โฮน่กปะโม	การภาวนา การทำสมาธิ การนั่งวิปัสนา
ၺော်မှာဒိုန်	โฮน่กมาดิน	โตพอสมควร โตเหมือนกัน ไม่ใช่ย่อย
ၺော်မောဝ်	โฮน่กโม่	เจริญรุ่งเรือง เติบโตก้าวหน้า
ၺော်ရ	โฮน่กระ	โตแล้ว (ไม่ใช่เด็กแล้ว)
ၺော်အောလေပ်	โฮน่กเอาเล่บ	โตไม่เป็น
ၺော်အိုတ်	โฮน่กอ๊อด	โตหมด โตสุด
ၺောဝ်	โฮน่	ธง
ၺောဝ်မတ်	โฮน่ม่ด	เป็นที่เชิดหน้าชูตา
ၺောဝ်လတာ်	โฮน่เลียะตั๊จ	ธงตะขาบ
ၺုး	เจี๊ยะเนี่ยะห์ เฮนี่ยะห์	ชนะ
ၺုးဇာတ် ငွေဟ်ဇာတ်	เฮนี่ยะห์จ้าด เฮน่ห์จ้าด	พังพอน
ၺုးပိုတ်	เจี๊ยะเนี่ยะห์ป๊อด	ชนบท
ၺုးဗက်စကျငြိပ်ဒ်	เฮนี่ยะห์เปี๊ยกเจี๊ยะ กยะกริ้บเตี๊ย	ชนะเอาด้วย แพ้วิ่งหนี
ၺုးမာ	เจี๊ยะเนี่ยะห์เมี่ย	ชนะมาร
ၺုန်	เจี๊ยะม่น	ร้อย ก.
ၺုန်ပွ်	เจี๊ยะม่นปะกาว	ร้อยมาลัย
ၺုအ်	โฮม่ะ	หนักหน่วง มีน้ำหนัก
ၺုအ်တဲ	โฮม่ะตอย	หน่วงมือ
ၺှာတ်	เจี๊ยะเมี่ยต๊อห์	ป้อนนมเด็ก
ၺှာလာ	เจี๊ยะเมี่ยเลี่ย	งก เห็นแก่ได้ พอไม่เป็น
ၺှာ်	เจี๊ยะม้าด (ฮมั่ด)	วาด เกาะ

ၸွၵ်ၵႂိပ်ႁူင်	ฮมั่ดดับเกลิ้ง	วาดหัวเรือ
ၸၢပ်	เจี่ยะเมียบ	ทุกๆ
ၸိၵ်	เจี้ยะเมิด	เช็ด ชำระ เกษตรกร
ၸိၵ်ၾိင်	เจี่ยะเมิดจ้าง	เช็ดเท้า
ယၢတ်ၸိၵ်ၾိင်	ยาดเจี่ยะเมิดจ้าง	ผ้าเช็ดเท้า
ၸိၵ်ၹိၵ်ႁူ	เจี่ยะเมิดเจิ้ดเฮี่ยะ	ชาวนา การประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ၸူႉ	เจี้ยะมู่	แข็งแรง มีกำลัง
ၸူႉၽွႆ	เจี้ยะมู่ปล้าย	พลายหนุ่ม
ၸိင်ၸူႉ	เจินเจี้ยะมู่	ช้างพลาย ช้างสาร
ၸေႃဝ်	เจี้ยะโม่	กระแส
ၸေႃဝ်ၸိတ်	เจี้ยะโม่จ๊อด	กระแสจิต
ၸေႃဝ်ၼမ်ႉ	เจี้ยะโม่ดั๊จ	กระแสน้ำ
ၵျပ်	โกย้ห์	เงือก
ၵျူၼမ်ႉ	กยู้ดั๊จ	ทำให้สะเด็ดน้ำ
ၹ	เซี่ยะ	เหี่ยว เฉา สลด
ၹၵ်ႈ	เซี่ยะก๊อห์	เหี่ยวแห้ง
ၹႁၢတ်	เซี่ยะห้ด	พละกำลัง กำลังวังชา
ၹႁၢတ်လဝ်ႁ်	เซี่ยะห้ดเลียะโว่ห์	กำลังอาวุธ
ၹႁ်	โซห์	เหว
ၹႁၢၼ်	เซี่ยะห้าน	คู่ครอง ที่รัก ความรัก เมตตา
ၹသိုတ်	เซี่ยะฮิด	เงียบเหงา
ၹႁေႃမ်	เซี่ยะโฮม	โศกเศร้า ห่อเหี่ยว หดหู่
ပွၵ်လၢဢ်ၹ	ปะกาวโล่ะเซี่ยะ	ดอกบานไม่รู้โรย
မုၵ်ၹ	เมิกเซี่ยะ	หน้าสลด
ၹၵ် သၢၵ်	เซียก ซะเจี้ยก	อะไร อย่างไร
ၹၵ်ႁိုဢွမ်ႇ	เซียกฮำเอามัว	ไม่รู้จะว่าอย่างไร ไม่รู้จะพูดอย่างไร
ၹင် သၢင်	เซี่ยง	มีดดาบ
ၹင်ငုႆ	เซี่ยงงุ่ย	กรีกุ้ง
ၹပ်	ซ่บ	ศาลา
ၹမ်ၹမ်	เซี่ยมเซี่ยม	พร่ำพร่ำ
ၹၢႆ	ซ่าย	ผอม
ၹၢႆၹေႁ်	ซ่ายเซ่ห์	ซูบผอม ผอมแห้ง

ဖြူင် သွူင်	เซิ่ง	นึ่ง ใส
ဖြူင်ဂွူ	เซิ่งกวุ้	ขาวใส ใสสะอาด
ဖြူင်ပလေင်	เซิ่งปะลอน	นึ่งข้าวเหนียว
ဖြူင်သွိူက်	เซิ่งซะดัก	ยกย่อง เคารพนับถือ
ဖြူ	ซุ่ม	งู
ဖြူက	ซุ่มกะ	งูปลา
ဖြူဂျိ	ซุ่มกยิ้	งูพิษ
ဖြူဇာတ်	ซุ่มจ้าด	งูเห่า
ဖြူဇာတ်ခၣ်	ซุ่มจ้าดคะดั๊จ	งูจงอาง
ဖြူဇာတ်တင်	ซุ่มจ้าดตัง	งูสามเหลี่ยม
ဖြူဖို့တွ	ซุ่มเจ้อฮะ	งูเขียว
ဖြူတိ	ซุ่มต๊อย	งูดิน
ဖြူဗြောဝ်သာ	ซุ่มโปล้ซา	งูเห่าดง งูเห่าตะลาน งูสิง
ဖြူသဖုံ	ซุ่มซะปุ๊ย	งูแมวเซา
ဖြူသဘ်တွေက်	ซุ่มซัดเฮียก	งูเขียว งูเขียวหางไหม้
ဖြအ်	โซ่ะ	เฉา อาการที่พืชถูกน้ำท่วมนานๆ
ဖြေပ်	เซ่ห์	ซี่
ဖြေပ်ကိုန်	เซ่ห์กะมิน	ซี่ลอบ
ဖြေပ်ကမုပ်	เซ่ห์กะมุ่ห์	ซี่เฝือก
ဖြေပ်ဖြော	เซ่ห์ซ่าย	ซูบผอม
ဖြ်	ซั่ว	โพธิ์
ဖြ်ထဝ်	ซั่วทอ	โพธิ์ทอง
ဖြ်ဗောဓိ	ซั่วเป้อวธี่	ต้นศรีมหาโพธิ์
ဖြ်လာန်	ซั่วล่าน	ต้นไทรชนิดหนึ่งใบแกงกินได้
ဖြ်သုံ	ซั่วซุม	ไทรย้อย
ဖြ်စိုင်	ซั่วบัง	ต้นเลียบ
ဖြောတ်	โซด	สูบ สูด ดูด
ဖြောတ်ခှောဝ်	โซดคะโม	สูดขี้มูก
ဖြောတ်ဆိ	โซดชิม	ดูดเลือด
ဖြောတ်စံက်	โซดบ๊อก	สูบบุหรี่ ดูดบุหรี่
ဖြောပ်	โซห์	เงือก
ဖြောဝ်	โซ่	ซีดเซียว ซูบผอม

ၾဖွင်	โซ่ง	เสวียน
ၾဖွင်ထွဲၺ	โซ่งทะมาย	เสวียนหม้อ
ၾဖိူၵ်ႉ	ซาก	กลิ่นฉุน
ၾဖိူၵ်ၸွမ်	ซากฮนอม	ฉุนกลิ่นเยี่ยว
ၾဖိူၵ်မုၵ်ႈ	ซากมุ่ห์	ฉุนจมูก
ၾဖိူင်	ซ่าง	หนัก ยาก ลำบาก มีครรภ์
ၾဖိူင်ၵေႃၼ်	ซ่างโกน	ตั้งครรภ์
ၾဖိူင်ၵႅုပ်	ซ่างดับ	หนักศรีษะ มึนศรีษะ
ၾဖိူင်ၵႂမ်ဆ	ซ่างกลอมชะ	หนักร้อยเท่า
ၾဖိူင်ၵႄႂၵ်ႉၵ်ႉ	ซ่างแกวะห์แกวะห์	หนักจริงๆ
ၾဖိူင်ဂွႆတီ	ซ่างเก้อะแตม	ยากที่จะรู้
ၾဖိူင်ၸိုတ်	ซ่างจ๊อด	หนักใจ
ၾဖိူင်ၸိုင်ၾဖိူင်တဲ	ซ่างจ้างซ่างตอย	หนักตีนหนักมือ เชื่องช้า เนือย
ၾဖိူင်ၸွမ်	ซ่างโฮม่ะ	หนักถ่วง น้ำหนักดี
ၾဖိူင်ဍုၵ်ႈ	ซ่างด๊อห์	หนักกบาล
ၾဖိူင်တိသုန္ဓရိ	ซ่างต๊อยซุนเทียะรี่	หนักแผ่นดิน
ၾဖိူင်တဲ	ซ่างตอย	หนักมือ
ၾဖိူင်တိုၼ်	ซ่างตอน	ท้องก่อนแต่ง
ၾဖိူင်ဒု	ซ่างตุ้	หนักอึ้ง
ၾဖိူင်ၶတ်	ซ่างท่ด	หนักแรง
ၾဖိူင်နူညး	ซ่างนู่เญี้ยะห์	หนักกว่าเขา
ၾဖိူင်ပါင်	ซ่างปาน	หนักปาก
ၾဖိူင်ပိၵ်ႉ	ซ่างเปิ๊ด	หนักเหมือนกัน หนักพอควร
ၾဖိူင်ဖုင်	ซ่างเปิ้ง	หนักท้อง
ၾဖိူင်ဘာ	ซ่างเกี๊ย	หนักวัด บวชแล้วไม่ปฏิบัติกิจศาสนา
ၾဖိူင်မံင်	ซ่างม่ง	หนักอยู่
ၾဖိူင်လေႃၼ်	ซ่างโล่น	หนักเหลือ หนักหนา หนักยิ่ง ยากยิ่ง
ၾဖိူင်သွဒၵေဝ်	ซ่างสละเตี้ยะเก	หนักตาชั่ง เกินบาท บ้าๆบอๆ
ၾဖိူင်အာၾဖိူင်ၵျႂင်	ซ่างอาซ่างเกลิง	หนักไปหนักมา
ၾဖိူင်အောၵေတ် - သာအောၵေတ်	ซ่างเอาเก๊ดซา- เอาเก๊ด	หนักไม่เอาเบาไม่สู้
ၾဖိူၵ်ႈ	ซี่ห์	ลึก

ဖြိုပ်နက်	ซึ่ห์เนี่ยก	ลึกซึ้ง คัมภีรภาพ
ဖွ	เฟี่ยะ	ศพ
ဖွကျ်အဲ	เฟี่ยะเกลออุย	หมาเน่า
ဖွစိုပ်သုသာန်	เฟี่ยะจั๊บสุซาน	ผีถึงป่าช้า
ဖွပိစော်ဓာ	เฟี่ยะป๊อยโจ๊ห์บา	อาการ ๓๒
ဖွသမ်အဲ	เฟี่ยะซอมอุย	ศพขึ้นอืด
ဖွအပု	เฟี่ยะอะเป๊า	ศพขึ้นอืด
ဖွက်ငွ်	เฟียกเกนี่ย	ถ่ายท้อง
ဖွပ်	โฟ่ห์	ไข้
ဖွပ်ကွိုန်	โฟ่ห์กวอน	เป็นไข้เกิดจากอาการเมื่อยล้า
ဖွပ်ခတဝ်	โฟ่ห์คะตอ	ไข้จับสั่น
ဖွပ်ချာ	โฟ่ห์ขยำ	ไข้หวัด
ဖွပ်ချာနွော်	โฟ่ห์ขยำโฮน่ก	ไข้หวัดใหญ่
ဖွပ်တိုန်	โฟ่ห์ตอน	เป็นไข้ จับไข้
ဖွာ	เฟีย	เพื่อน เกลอ
ဖွာ်	ฟาด	ฝ่าย ข้าง
ဖွိတ်	ฟี่ด	ลูบ
ဖွိတ်စး	ฟี่ดจ๊ะห์	ลูบหลัง
ဖွိတ်မုက်	ฟี่ดเมิก	ลูบหน้า
ဖွိတ်ဗုင်	ฟี่ดเปิ้ง	ลูบท้อง
ဖွိတ်သပေါတ်	ฟี่ซะปด	ลูบคลำ ลูบตัว ถูเนื้อถูตัว
ဖွောဝ်	โฟ่	ไหล
ဍာ်ပါင်ဖွောဝ်	ดั๊จปานโฟ่	น้ำลายไหล
ဍာ်ရမတ်ဖွောဝ်	ดั๊จระมดโฟ่	น้ำตาไหล
ဖွော	เฟ่อะ	เสบียง อาหารสำรอง
ဖွောမ	เฟ่อะเมี่ยะ	เสบียงกรัง อาหารสำรอง
ဖွိုန်	เฟิ่น	คลื่น สันนูน ลูกระลอก เหงือก
ဖွိုန်ငွေက်	เฟิ่นเงี่ยก	เหงือก
ဖွိုန်လပုံ	เฟิ่นเลี่ยะป๊อห์	ลูกคลื่น ลูกระลอก
ဂွင်ဒ်ဖွိုန်	โกล้งโต้ห์เฟิ่น	ทางเป็นคลื่น ทางเป็นลูกระลอก

ဈ

ဈ	เฌี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๘ ตรงกับ ฌ ในภาษาไทย
ဈင်ဂပ့်	เชี่ยงเกี้ยะปอ	ช่างปูน
ဈင်ဒ္ဍေံ	เชี่ยงแด๊ะห์	ช่างมัน
ဈင်ဆု	เชี่ยงชุ	ช่างไม้
ဈင်ပသဲ	เชี่ยงปะซอย	ช่างเหล็ก
ဈန်	ช่น	ช้อน เครื่องมือหาปลา
ဈာ	เชี่ย	ช้า
ဈာဈာ	เชี่ยเชี่ย	ช้าๆ
ဈာအာ	เชี่ยอา	ช้าไป
ဈာန်	ช่าน	ฌาน
ဈာပ်	เชี่ยบ	หนึ่งหยิบมือ ขยุ้ม
ဈုဟ်	ชุ่ห์	ตะบุ้ย
ဈဲ	ชั่ว	ช่วย
ဈဲကိ	ชั่วกำ	ช่วยด้วย
ဈဲကြောန်	ชั่วโกลน	ช่วยทำ
ဈဲကြောန်ဈဲစ	ชั่วโกลนชั่วเจี๊ยะ	ช่วยทำช่วยกิน
ဈဲခရေင်	ชั่วคะรอน	ช่วยผลาญ
ဈဲတမ်	ชั่วตอม	ช่วยทุน
ဈဲထ၀လဘာ်	ชั่วทะบะเลี่ยะพาด	ช่วยอุปถัมภ์ค้ำชู
ဈဲပေါ	ชั่วปัว	ช่วยงาน
ဈေဟ်	แช่ห์	เปล่า เหลว ไม่ได้อะไร
ဈော	โช่ว	ห่าม มุทะลุ บ้าบิ่น ทะลึ่ง ยุขึ้น
ဈိုပ်	เชิ้บ	ครึ้มฝน

ည

ည	เญี้ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๐ ตรงกับ ญ ในภาษาไทย
ညတ်	ญู้ด	ญัติ
ညတ်ပယင်	ญู้ดปะยัง	บวชนาค
ညတ်လလး	ญู้ดเลี่ยะเลี่ห์	กรานกฐิน
ညန်	ญู้น	ใกล้
ညာဏ်	ญู้าน	ญาณ ปัญญา
ညာတ်	ญู้าด	เห็น
ညာတ်ကို	ญู้าดกอ	เห็นแก่
ညာတ်ကိုကလော - ကောဒေံ	ญู้าดกอกะเลา- เกาเต้ะ	เห็นแก่ญาติพี่น้อง
ညာတ်ကိုကောန်ကိုဗြဲ	ญู้าดกอโกนกอเปรี้ย	เห็นแก่ลูกแก่เมีย
ညာတ်ကိုဂွံ	ญู้าดกอเก้อะ	เห็นแก่ได้
ညာတ်ကိုစကိုတိက်	ญู้าดกอเจี๊ยะกอเติ๊ด	เห็นแก่กินแก่นอน
ညာတ်ကိုဇကု	ญู้าดกอเจี้ยะเก๊า	เห็นแก่ตัว
ညာတ်ကိုမုက်	ญู้าดกอเมิก	เห็นแก่หน้า
ညာတ်ကိုရဲ	ญู้าดกอรั่ว	เห็นแก่พวก
ညာတ်ကိုဝေင် - ညာတ်ကိုသုင်	ญู้าดกอว่อนญู้าด - กอเซิง	เห็นแก่กินเห็นแก่เล่น
ညာတ်ကိုသြန်	ญู้าดกอซอน	เห็นแก่เงิน
ညာတ်ကိုမွဲဒေံ	ญู้าดกอบั้วเต้ะ	เห็นแก่ญาติพี่น้อง
ညာတ်ကမ်	ญู้าดกอม	เห็นวิบากกรรม
ညာတ်ကမ်ရဲ	ญู้าดกอมรอย	มองเห็นกำไร
ညာတ်ကၠး	ญู้าดกล๊ะห์	เห็นชัด เห็นจะแจ้ง
ညာတ်ခိုဟ်	ญู้าดเคาะห์	เห็นดี
ညာတ်ခိုဟ်သံင်လို	ญู้าดเคาะห์ซองลอ	เห็นดียังไง เห็นดีอย่างไร
ညာတ်ဂးသိုက်	ญู้าดเกี้ยะห์ซัก	เห็นว่ารวย ถือว่ารวย
ညာတ်စိုတ်	ญู้าดจ๊อด	เห็นใจ
ညာတ်ဒုဟ်	ญู้าดตุ้ห์	เห็นโทษ เห็นแล้วว่าไม่ดี
ညာတ်ဒးရး	ญู้าดเตี้ยะห์แรี่ยะห์	เห็นถูกต้องตามทำนองคลองธรรม
ညာတ်နအလေဝ်ဇကု	ญู้าดเนี่ยะอะเล่เจี้ยะเก๊า	เห็นโดยตนเอง ตรัสรู้ชอบด้วยพระองค์เอง

พจนานุกรมมอญ-ไทย ยก 14

ညာတ်အောဝ်ႇ	ญ้าดเอาเก้อะ	อิจฉา
ညာတိက	เญี้ยต๊อยกะ	ญาติกา ญาติ
ညာတိဝံသ	เญี้ยตอยว่งซะ	ญาติวงศ์ วงศาคณาญาติ
ညာန်	ญ้าน	ญาณ การหยั่งรู้
ညာန်ပညာ	ญ้านปอญญา	ญาณปัญญา ความรอบรู้
ညိ	ญิ้	นิด หน่อย
ညိဏး	ญิ้นะ	หน่อยนะ
ညိည	ญิ้เญี้ยะ	นิดหน่อย เล็กน้อย
ညိညိညည	ญิ้ญิ้เญี้ยะเญี้ยะ	นิดๆหน่อยๆ เล็กๆน้อยๆ
ညိညိဖအောန်အာ	ญิ้ญิ้พะโอนอา	ค่อยๆลดไป
ညိနာင်	ญิ้น่าน	นิดหน่อย เล็กน้อย
ညိပ္ဍန်	ญิ้ปลอน	อีกนิด อีกหน่อย
ညိပ္ဍန်အိင်	ญิ้ปลอนเอิน	อีกนิดเดียว เฉียด
ညိအိင်	ญิ้เอิน	นิดเดียวเอง หน่อยเดียว
ညိအောပထိက်	ญิ้เอาปะเทิ้ด	ไม่สะดุ้งสะเทือน
ညီ	ญี้	เสมอ ทั่ว
ညီညပ်	ญี้ญู้บ	เสมอกัน ครบถูกต้อง
ညီသ္ဂဟ်	ญี้ซะโมห์	พร้อมเพรียง สามัคคี
ညီသာ	ญี้ซา	พร้อมเพรียง สามัคคี
ညီသာသ္ဂဟ်န်ဒ္ဒမွဲ	ญี้ซาซะโมห์ซะมน- โต้ะห์มั่ว	สามัคคีพร้อมเพรียง - เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ညု	เญ้า	อูม
မုက်ညု	เมิกเญ้า	หน้าอูม
ညေအ်	แญ๊ะ	อ้อน งอแง
ညောန်	ญู้น	ใกล้ ชิด
ညံင်	ญู้ง	อย่าง
ညံင်ကို	ญู้งกอ	อย่างกับ
ညံင်ကိုညးအော - မွဲတုပ်	ญู้งกอเญี้ยะห์เอา- มัวตุ๊บ	อย่างกับไม่มีใครเหมือน
ညံင်ဂွံ	ญู้งเก้อะ	จนได้ จนกว่า
ကေတ်ညံင်ဂွံ	เก๊ดญู้งเก้อะ	เอาจนได้
ညံင်ဂွံတဲဒ္ဒ်	ญู้งเก้อะตอยโต้ะห์	จะได้เสร็จสิ้น ทำอย่างไรจะได้เสร็จๆไป

ညံင်ဏာံ	ญ้งเนาะ	อย่างนี้
ညံင်နဲ	ญ้งนั่ว	อย่างกับ เหมือนอย่าง โดยนัย
ညံင်ရ်ချိုတ်ကို	ญ้งเรี่ยขย็อดกำ	เหมือนอย่างกับตายแล้ว
ညံင်သာ်ဂှ်	ญ้งซัดโก้ห์	เช่นนี้ อย่างเช่นนี้
ညံင်သာ်ဝွံ	ญ้งซัดวุ่	เช่นนี้ เช่นอย่างนี้
ညး	เญี้ยะห์	เขา บุคคลอื่น
ညးကိုအဲကို	เญี้นะห์กำอัวกำ	เขาบ้างเราบ้าง คนละไม้คนละมือ
ညးဂမၠိုင်	เญี้ยะห์ก้มลั่ง	เขาทั้งหลาย
ညးဂး	เญี้ยะห์เกี๊ยะห์	เขาว่า
ညးဂိုယ်	เญี้ยะห์เก้ย	ใคร
ညးညိအဲညိ	เญี้ยะห์ญี้อัวญี้	เขาหน่อยเราหน่อย คนละนิดคนละหน่อย
ညးဏအ်	เญี้ยะห์เนาะ	คนนี้
ညးတၞဟ်	เญี้ยะห์ตะนอห์	คนอื่น
ညးတေအ်	เญี้ยะห์เต๊ะ	คนโน้น คนนั้น
ညးဗၞိက်	เญี้ยะห์เปี๊ยะเนิ่ด	พ่อค้าวาณิช
ညးမွဲကို	เญี้ยะห์มั่วกำ	คนหนึ่งเหมือนกัน ไม่ใช่ย่อย
ညးမွဲပါင်အဲမွဲပါင်	เญี้ยะห์มั่วปานอัว-มั่วปาน	คนโน้นคำคนนี้คำ เสียงจ้อกแจ้ก-ฟังไม่รู้เรื่อง
ညးလို	เญี้ยะห์ลอ	ใคร คนไหน
ညးလ္ၚု	เญี้ยะห์เลียะเง่อ	บางคน คนบางคน
ညးဟို	เญี้ยะฮำ	เขาว่า
ညးအောမွဲဂွံပတော်	เญี้ยะห์เอามัวเก้อะ-ปะเตาะ	ไม่มีใครเปรียบ
ညးအောမွဲတုပ်	เญี้ยะห์เอามัวตุ๊บ	ไม่มีใครเหมือน
ညးဏ္ဍဗတ်ညး - အဲဏ္ဍဗတ်အဲ	เญี้ยะห์อิปี๊ดเญี้ยะห์-อัวอิปี๊ดอัว	เขาก็ปานเขาเราก็ปานเรา พอๆกัน ไม่มีใครดีกว่ากัน
ညု ကၠု	กญูะ ฮญูะ	เชิญ นิมนต์
ညုက်ပိုန်	ฮญูะกอปอน	เชิญรับประทานอาหาร นิมนต์ฉันภัตตาหาร
ညုဒုင်ဒာန်	ฮญูะเติ้งต้าน	เชิญรับประทานอาหาร
ညုလကျာ်	ฮญูะเลียะกยั๊จ	นิมนต์พระ
ညုတ်	ฮญูด	สะดุ้ง
ညုန် ကၠောန်	โฮญูน	คับ ตึง รัด

ညှုပ်	โฮญูห์	สะบัด สลัด
ညှုပ်တဲ	โฮญูห์ตอย	สลัดมือ
ညှာ	ฮญา	เกรง ขาม
ညှာစိုတ်	ฮญาจ๊อด	เกรงใจ
ညှာတာ	ฮญาตา	เกรงอกเกรงใจ
ညှာဒည	ฮญาเตี้ยะเญี้ยะ	คร้าม เกรงขาม
ညှာမွဲညှာဒေႈ	ฮญาบั้วฮญาเต้ะ	เกรงพี่เกรงน่อง เกรงญาติพีน้อง
ညှိ	ฮญอย	เกลี่ย เฉลี่ยออก แบ่งให้เสมอ ทำให้เรียบ
ညှောန်	โฮญูน	คับ ตึงไป
ညှံင်	ฮญอง	กะโผลกกะเผลก โขยกเขยก

เพิ่มเติม

ညးကွာန်	เญี้ยะห์กวาน	ชาวบ้าน
ညးဂှ်	เญี้ยะห์โก้ะห์	คนนั้น
ညးဂှ်ညးဏအ်	เญี้ยะห์โก้ะห์เญี้ยะห์ - เนาะ	คนนั้นคนนี้
ညးတအ်ဂှ်	เญี้ยะห์เต๊าะโก้ะห์	เขาเหล่านั้น
ညးဍုင်ကွာန်	เญี้ยะห์เดิงกวาน	ชาวบ้าน คนอื่นไม่ใช่ญาติอะไรของเรา
ညးဍုင်ကွာန် - စောစ	เญี้ยะห์เดิงกวาน - เจาเจี๊ยะ	ชาวบ้านนินทา
ညးဗတ်ညး- အဲဗတအဲ	เญี้ยะห์ปัดเญี้ยะห์ - อัวปัดอัว	เขาก็ปานเขาเราก็ปานเรา พอๆกัน ไม่มีใครดีกว่าใคร
ညးရောတိအဲ - အဲရောတိညး	เญี้ยะห์เราแตมอัว - อัวเราแตมเญี้ยะห์	ต่างคนต่างไม่รู้จักกัน
ညှိညးထကအ်	ฮญอยเญี้ยะห์ทะเกาะ	เฉลี่ยกัน
ညှိတိ	ฮญอยต๊อย	เกลี่ยดิน

ဋ

ဋ	ตะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๑ ตรงกับ ฏ ในภาษาไทย
ဋီကာ	คอยกา	ฎีกา คำอธิบาย คำบอกบุญเรี่ยราย

ဌ

ဌ	ทะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๒ ตรงกับ ฐ ในภาษาไทย
ဌာန	ทานะ	ฐานะ ตำแหน่ง หน้าที่
ဌာန္တရ	ทาน่นตะระ	ฐานันดร ลำดับชั้นของบุคคล
ဌာပနာ	ทาปะนา	ฐาปนา การแต่งตั้ง
ဌိတိ	ท้อยต๊อย	ฐิติ การตั้งอยู่ การดำรงอยู่

ဍ

ဍ	ดะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๓ ตรงกับ ด ในภาษาไทย และ ฑ ในภาษาบาลี
ဍ	ดะ	คืบ
ဍတိ	ดะต๊อย	ไถดะ
ဍအာ	ดะอา	คืบไปอย่างหนอน
ဍက်	ดั๊ก	ดัก
ဍက်က	ดั๊กกะ	ดักปลา
ဍက်ဍက်	ดั๊กดั๊ก	แท้ๆ
ဍက်မုက်	ดั๊กเมิก	ดักหน้า สลักหน้า
ဍတ်	ด๊อด	ตัน ฟักเป็นตัวออกจากไข่
ဍတ်ကောန်	ด๊อดโกน	ฟักตัวออกจากไข่ ออกลูก
ဍတ်မုဟ်	ด๊อดมุ่ห์	คัดจมูก
ဒုန်ဍတ်	ตุ้นด๊อด	ไผ่ตัน
ဍန်	ดอน	แคบ ตกเบ็ด
ဍန်က	ดอนกะ	ตกปลา
ဍန်ဂြက်	ดอนเกรี้ยก	คับใจ คับแค้น

ဍန်စိုတ်	ดอนจ๊อด	คับใจ
စိုတ်ဍန်	จ๊อดดอน	ใจแคบ
တိဍန်	ต๊อยดอน	แผ่นดินคับแคบ อยู่กันแออัดยัดเยียด
ဍဝ်	ดอ	คา เช่นคาในรูจมูก
ဍပ်ဏ္ဍွဏဲာ	ดอห์อินาย	แก่นแก้ว
ဍအ်	เด๊าะ	เดาะ ร้าว ทอยออก
ဍအ်ကၠ်	เด๊าะกลั๊ด	ทอยลิ้ม
ဍအ်ပ္တိတ်	เด๊าะปะติด	ทอยออก
ဍာ	ดา	ตื้น
ဍၥ်	ดั๊จ	น้ำ
ဍၥ်က္တု	ดั๊จกะตอ	น้ำเกิด
ဍၥ်ကတ်	ดั๊จกะตาว	น้ำร้อน
ဍၥ်ကဓိ	ดั๊จกะทิ่	น้ำกะทิ
ဍၥ်ကဗး	ดั๊จกะเปี้ยะห์	น้ำบ่า น้ำหลาก
ဍၥ်ကမုပ်	ดั๊จกะเม้า	น้ำเย็น
ဍၥ်ကလော်	ดั๊จกะเลาะ	น้ำแข็ง
ဍၥ်ကဝ်	ดั๊จกอ	น้ำตาล น้ำเชื่อม
ဍၥ်ကသိုပ်	ดั๊จกะซับ	น้ำท่วม น้ำหลาก น้ำท่วมบ่าไปทั่ว
ဍၥ်ကၠိုပ်	ดั๊จดับ	น้ำหัว น้ำหนึ่ง
ဍၥ်ကၟာ	ดั๊จกะมา	น้ำสระ น้ำบ่อ
ဍၥ်ကမ္လိုင်	ดั๊จกอมลัง	น้ำบ่อ
ဍၥ်ကြာတ်ဖိုင်	ดั๊จกรัดจ้าง	น้ำล้างเท้า
ဍၥ်ကြိုင်	ดั๊จเกริง	น้ำคลอง
ဍၥ်ကၠာင်	ดั๊จกลาน	น้ำหม้อนึ่ง
ဍၥ်ကၠိ	ดั๊จกล๊อย	น้ำขุ่น
ဍၥ်ကာမ	ดั๊จกามะ	น้ำกาม
ဍၥ်ကလဲာ	ดั๊จกะลาย	น้ำกระสายยา
ဍၥ်ကေဝ်	ดั๊จเก	น้ำใส
ဍၥ်ခမောဝ်	ดั๊จคะโม	น้ำมูก
ဍၥ်ခရီ	ดั๊จคะรำ	น้ำครำ
ဍၥ်ခရိ်	ดั๊จคะรอ	น้ำไขข้อ
ဍၥ်ချိုတ်	ดั๊จขย็อด	น้ำตาย

ၼၢ်ၡျီ	ดั๊จขยี	น้ำคลอน (มะพร้าว)
ၼၢ်ဂင်ဂါ	ดั๊จเกี่ยงเกี่ย	น้ำคงคา น้ำทะเล
ၼၢ်ဂဂမ်	ดั๊จเกี่ยะก้ม	น้ำยากินกับขนมจีน
		แกงเลียงสำหรับหญิงอยู่ไฟ
ၼၢ်ဂမက်ကလာ	ดั๊จเกี่ยะเมียกกะลา	น้ำคร่ำ
ၼၢ်ဂေတ်	ดั๊จเก้ด	น้ำวน
ၼၢ်ဂြိုပ်ကျူင်	ดั๊จเกริ้บเกลิง	น้ำป่าหลาก
ၼၢ်စိဟ်	ดั๊จจิ๊ห์	น้ำลง น้ำลด
ၼၢ်စိုပ်ဖိုင်ပုင်စိုပ်တဲ	ดั๊จจับจ้างเปิงจับตอย	น้ำถึงเท้าข้าวถึงมือ เพียบพร้อม
		สมบูรณ์พูนสุข
ၼၢ်ဆင်	ดั๊จชัง	น้ำตก
ၼၢ်ဆာ ၼၢ်လက်ဖက်	ดั๊จชา ดั๊จเลียกพัก	น้ำชา
ၼၢ်ဇ္ပု	ดั๊จเจี๋ยะปลุ้	น้ำหมาก
ၼၢ်ဇရီ	ดั๊จเจี๋ยะรี่	น้ำโอ่ง
ၼၢ်ဇွော်	ดั๊จโฮน่ก	หน้าน้ำหลาก
ၼၢ်ဇွ	ดั๊จเฟี่ยะ	น้ำเหลืองศพ
ၼၢ်ဇွောဝ်	ดั๊จโฟ่	น้ำไหล
ၼၢ်ၼုဟ်	ดั๊จดอห์	น้ำหัว หัวน้ำ
ၼၢ်ၼုအ်	ดั๊จเดาะ	น้ำมนต์สะเดาะสำหรับออกลูก
ၼၢ်ၼုင် ၼၢ်ဖွုင်	ดั๊จเดิง ดั๊จพะเนิง	น้ำเค็ม
ၼၢ်ၼေုင်	ดั๊จดอน	น้ำกระบอก
ၼၢ်ၼို	ดั๊จเดอ	น้ำข้าว
ၼၢ်ဏှာင်	ดั๊จฮนัง	น้ำหม้อนึ่ง
ၼၢ်ဏှာမ် ၼၢ်ပဿ်	ดั๊จฮนอม ดั๊จป๊อดเซา	น้ำปัสสาวะ
ၼၢ်တက်	ดั๊จตัก	น้ำตี น้ำซัด
ၼၢ်တဏီ	ดั๊จตะแนม	น้ำท่วม
ၼၢ်တဟ် ၼၢ်တှ်	ดั๊จต๊อห์	น้ำนม
ၼၢ်တာ	ดั๊จตา	น้ำตาล
ၼၢ်တာၼာတ်	ดั๊จตาดั๊จ	น้ำตาลสด
ၼၢ်တာဗရူ	ดั๊จตาเปี๋ยะบู	น้ำตาลเมา
ၼၢ်တဲ	ดั๊จตอย	น้ำมือ รสมือ
ၼၢ်တိုန်	ดั๊จตอน	น้ำขึ้น

ဍဝ်တိုန်ဂဗက်တုက်	ดั๊จตอนเกี๊ยะเปี๊ยกเติ๊ก	น้ำขึ้นให้รีบตัก
ဍဝ်ထတ်	ดั๊จท้อด	น้ำเชี่ยว
ဍဝ်ထဂမ်	ดั๊จทะก้ม	น้ำยากินกับขนมจีน
ဍဝ်ထဂမ်ၜံင်ပွတ်	ดั๊จทะก้มบองปะมด	แกงเลียงสำหรับคนอยู่ไฟ
ဍဝ်ထဏာဟ်	ดั๊จทะโนห์	น้ำหยด
ဍဝ်ထပက်	ดั๊จทะปัก	กระแสน้ำพุ่งแรง
ဍဝ်ထပ်ါပုင်	ดั๊จทะปายเปิง	น้ำซาวข้าว
ဍဝ်ဒို်လော	ดั๊จเต้อเล่อว	น้ำป่าหลาก น้ำบ่าลงจากภูเขา
ဍဝ်ဒို်	ดั๊จโต้ห์	น้ำเกิด น้ำขึ้นจากอิทธิพลน้ำทะเล
ဍဝ်ဒိုပ်	ดั๊จเติ๊บ	น้ำนิ่ง
ဍဝ်ဒိုအ်	ดั๊จเต้อะ	น้ำทรง
ဍဝ်ဓူ	ดั๊จเที่ยะจู้	น้ำหยด
ဍဝ်ဓတ်ကာယျ	ดั๊จท่ดกายะ	น้ำพักน้ำแรง
ဍဝ်နုင်သွုင်	ดั๊จเนิ่งเฟิ่ง	น้ำหม้อน้ำดื่ม น้ำหม้อสงกรานต์
ဍဝ်ပဂေတ်ကျိုပ်	ดั๊จปะเก้ดดับ	น้ำปั่นหัว น้ำเมา
ဍဝ်ပတိုဟ်	ดั๊จปะตอห์	น้ำหนอง
ဍဝ်ပွန်	ดั๊จปะมน	น้ำมนต์
ဍဝ်ပရာတ်	ดั๊จปะรัด	น้ำกระเซ็น
ဍဝ်ပလက်	ดั๊จปะลัก	น้ำเหงื่อ
ဍဝ်ပလင်	ดั๊จปะลัง	น้ำขวด
ဍဝ်ပလဲာ	ดั๊จปะลาย	น้ำกระสายยา
ဍဝ်ပလိုင်	ดั๊จปะลาง	น้ำบ่อ
ဍဝ်ပသာ်	ดั๊จป๊อดซาว	น้ำปัสสาวะ
ဍဝ်ပါန	ดั๊จปานะ	น้ำปานะ น้ำดื่ม น้ำอัฏฐบาน
ဍဝ်ပါင်	ดั๊จปาน	น้ำลาย
ဍဝ်ပါင်ဇဗျု	ดั๊จปานเจี๊ยะปลุ้	น้ำหมาก
ဍဝ်ပါင်ဇွာဝ်	ดั๊จปานโฟ้	น้ำลายไหล
ဍဝ်ပုင်ဍဝ်သွ	ดั๊จเปิงดั๊จฟะ	น้ำข้าวน้ำแกง
ဍဝ်ဖရံက်	ดั๊จพะร้อก	น้ำปลาร้า
ဍဝ်ဗရူ	ดั๊จเปี๊ยะบู	น้ำเมา
ဍဝ်ဗြဲ	ดั๊จปรั้ว	น้ำฝน
ဍဝ်မရောက်	ดั๊จเมียะร่อด	น้ำพริก

ၼမ်ႉမႃႇသၢတ်ႇ	ลั๊จฮมาซะมิด	น้ำทะเล
ၼမ်ႉမိတ်ႈ	ลั๊จมิ่ด	น้ำขมิ้น สีเหลือง
ၼမ်ႉမိတ်ႈၵပေႃး	ลั๊จมิ่ดกะโป	น้ำขมิ้นส้มป่อย ใช้สาดตามหลังเวลา นำศพลงจากบ้าน
ၼမ်ႉမုၵ်ႉ	ลั๊จเมิก	น้ำยางมะพลับ น้ำหน้า
ၼမ်ႉယႂ်	ลั๊จเยี่ยะเมียะ	น้ำอัฏฐบาน
ၼမ်ႉရမတ်ႈၵင်ၵီ	ลั๊จระมดกังกี	น้ำตาคลอ
ၼမ်ႉရမတ်ႈၶူ	ลั๊จระมดเที่ยะจู้	น้ำตาร่วง น้ำตาตก
ၼမ်ႉရမတ်ႈၶိုတ်ႈၶႂ်	ลั๊จระมดเที่ยะเจิ้ดบอง	น้ำตาเช็ดหัวเข่า
ၼမ်ႉလၢၵ်ႈၽၵ်ႉ	ลั๊จเลียกพัก	น้ำชา
ၼမ်ႉလတိုပ်ႈ	ลั๊จเลียะตั๊บ	น้ำค้าง
ၼမ်ႉလၢင်မုၵ်ႉ	ลั๊จล่านเมิก	น้ำล้างหน้า
ၼမ်ႉလီမုၵ်ႉ	ลั๊จลี่เมิก	น้ำล้างหน้า
ၼမ်ႉလွၵ်ႈၵလႃ	ลั๊จเลี่ยะเมียกกะลา	น้ำครำ
ၼမ်ႉဝဲ	ลั๊จวั่ว	น้ำวน
ၼမ်ႉဝုၼ်အႃၼမ်ႉသွႃၵျူင်	ลั๊จวุ่นอาลั๊จฟาเกลิง	ถ้อยทีถ้อยอาศัย ทีเขาบ้างทีเราบ้าง
ၼမ်ႉသၸႃ	ลั๊จซะจา	น้ำสาบาน น้ำพระพิพัฒน์สัตยา
ၼမ်ႉသမ်	ลั๊จซอม	น้ำส้ม
ၼမ်ႉသႆ	ลั๊จซาย	น้ำผึ้ง
ၼမ်ႉသုင်	ลั๊จเซิง	น้ำดื่ม
ၼမ်ႉသူ	ลั๊จเฮ้า	น้ำซาวข้าว
ၼမ်ႉဟဒယ	ลั๊จฮะเตี๊ยะเยียะ	น้ำหทัย
ၼမ်ႉဟုံ	ลั๊จฮุม	น้ำอาบ
ၼမ်ႉဟႃးဖး	ลั๊จฮะห์เปี๊ยะห์	น้ำบ่า น้ำหลาก
ၼမ်ႉဓီ	ลั๊จบี	น้ำในแม่น้ำ
ၼမ်ႉဓဲ	ลั๊จบาว	น้ำอ้อย
ၼမ်ႉဓပါင်	ลั๊จบาวปาน	น้ำบ้วนปาก
ၼမ်ႉအဘိသေခ	ลั๊จอะภิ่เสคะ	น้ำอภิเษก
ၼမ်ႉအယုင်	ลั๊จอะเยิ่ง	น้ำเหลือง
ၼမ်ႉ	ลั๊จ	อัน ยก
ၸၢင်ၸိုဝ်ႉၶႃၼမ်ႉ	จานเจ้อบาลั๊จ	ไก่ตีสองอัน
ၸဲၸွ်ၶႃၼမ်ႉ	จายเจ๊าะห์บาลั๊จ	ต่อยสิบสองยก (มวย)

ၻာင်	ดาน	เหล็กกล้า
ၻာတ်	ดั๊ด	หวาน
ၻာတ်ကြေံာ	ดั๊ดเกราะ	หวานมัน
ၻာတ်ခအိုန်	ดั๊ดคะออน	หวานจนเอียน
ၻာန်	ดาน	ถนน หนทาง
ၻာန်သဗာန်	ดานซะป๊าน	ถนนหรือสะพาน ทางเท้าที่ยกพื้นสูง ก่ออิฐหรือเทคอนกรีต
ၻာပ်	ดั๊บ	ด่าง ซับ
ၻာပ်ၻာ်	ดั๊บดั๊จ	ซับน้ำให้แห้ง เจ้าหน้าเจ้าตา เสือก
ၻာပ်ၻ်	ดั๊บดาว	เขียวชอุ่ม ชุ่มชื้น
ၻာပ်နာပ်	ดั๊บเนี่ยบ	ดอกด่าง ด่างพร้อย เช่นศีล
ချေပ်ၻာပ်	แขย็ห์ดั๊บ	ม้าลาย
ၻံာ	ดำ	จริง แท้ แน่นอน ทาบ นาบ สีน้ำเงิน
ၻံာ	ดำ	ดาม ไม้ดามสำหรับถักแหหรือยอตามขนาดถี่ห่างของตา
ၻံာမံင်	ดำม่ง	แน่นอน
ၻဲာ	ดาย	ลุกโพลง แดงโชน สุกแดง(ผลไม้)
ၻဲာဂြင်	ดายเกรี้ยง	ลุกแดงโชน (ไฟ)
ၻဲာဗကေတ်	ดายเปี้ยะเก๊ด	แดงก่ำ แดงโชน
ၻိုက်	เดิ๊ด	ข้าทาษ บ่าวไพร่ ขี้ข้า
ၻိုက်ၵျဲ	เดิ๊ดเกี้ยะลุ่ย	เชลยศึก
ၻိုက်ပွက်	เดิ๊ดปลัก	ข้าทาษ ขี้ข้า
ၻိုက်သကအ်တဝီဝါရ	เดิ๊ดซะเก๊าะตะวี-เวี่ยระ	ข้าทาษบริวาร ผู้ติดตามแวดล้อม
ၻိုတ်	ดิ๊ด	เงียบ พูดน้อยวางตัวนิดๆ หมุนจี๋
ၻိုတ်ချေင်	ดิ๊ดช่อน	วางปึ่ง วางตัวทำเป็นสงบเสงี่ยม
ကျာၻိုတ်	กย๊าดิ๊ด	ลมพัดฉิว
ၻုက်	เดิ๊ก	เปียก คุ้น
ၻုက်ကအ်	เดิ๊กเกาะ	ชุ่มคอ
ၻုက်ကတောဝ်	เดิ๊กกะโต	ชินหู คุ้นหู
ၻုက်ကယျိ	เดิ๊กกะยี	เปียกแฉะ
ၻုက်ကေဝ်	เดิ๊กเก	คุ้นเคย ขอบพอ

ဍုက်ဂွံ	เดิ๊กเก้อะ	ชิน เคยชิน
ဍုက်ညးထကအ်	เดิ๊กเญี้ยะห์ทะเก๊าะ	คุ้นเคยกัน ชอบพอกัน
ဍုက်ဍာ်	เดิ๊กดั๊จ	เปียกน้ำ
ဍုက်ဍေက်	เดิ๊กเดี๊ยก	คุ้นเคย สนิทสนม เปียกปอน
ဍုက်ပါင်	เดิ๊กปาน	เคยปาก ติดปาก ชินปาก พูดติดคำหยาบ
ဍုက်ဗြဲ	เดิ๊กปรั้ว	เปียกฝน
ဍုက်မတ်	เดิ๊กม่ด	ชินตา คุ้นตา
ဍုက်လ္ၚာပ်	เดิ๊กเลียะเงี่ยบ	เคยตัว เคยได้ลิ้มรส เคยได้จนติดเป็นนิสสัย นิสสัยเสีย
ဍုင်	เดิง	เมือง ประเทศ เค็ม
ဍုင်ကွာန်	เดิงกวาน	บ้านเมือง
ဍုင်ဇၚ်မဲ့	เดิงเจี้ยงฮมาย	เมืองเชียงใหม่
ဍုင်တြေံ	เดิงตะเรม	กรุงเก่า พระนครศรีอยุทธยา
ဍုင်ပက်လာတ်	เดิงปักลาด	เมืองปากลัด เมืองพระประแดง
ဍုင်ဗဂေါ	เดิงเปี้ยะเก้อว	เมืองพะโค เมืองหงษาวดี
ဍုင်ဗျောဗျာ	เดิงเพย่อวเพยี่ย	เมืองพระนครศรีอยุทธยา
ဍုင်ဗြဗြေဝ်	เดิงเปรี้ยะเปร้	เมืองพริบพรี เมืองเพชรบุรี
ဍုင်ဗြာတ်ဗြေဝ်	เดิงปร้าดเปร้	เมืองราชบุรี
ဍုင်မည်	เดิงม่น	เมืองมอญ
ဍုင်ရး	เดิงเรียะห์	หัวเมือง ประเทศราช
ဍုင်လဝေါ	เดิงเลี่ยะเว่อว	เมืองละโว้ ลพบุรี
ဍုင်လ္ၚး	เดิงเลี่ยะเงี่ยะห์	เมืองนอก ต่างประเทศ
ဍုင်သေံ	เดิงเซม	เมืองสยาม เมืองไทย ประเทศไทย
ဍုင်သွဝ်	เดิงฟอ	เมืองฟ้าเมืองสวรรค์
ကအ်ဍုင်	เก๊าะเดิง	คอเค็ม กินเค็ม
စဍုင်	เจี๊ยะเดิง	กินเค็ม ครองเมือง
ဍုတ်	ดุ๊ด	ท้าย หาง ป่น
ဍုတ်ကရိတ်	ดุ๊ดกะริด	หางเต่า หีเต่า
ဍုတ်ကွာန်	ดุ๊ดกวาน	ท้ายบ้าน
ဍုတ်ကွိ	ดุ๊ดกวี	ท้ายเกวียน ท้ายรถ
ဍုတ်ဂၠိုက်	ดุ๊ดเกลิ้ด	หางกระเบน ชายกระเบน
ဍုတ်ဂၠုင်	ดุ๊ดเกลิ้ง	ท้ายเรือ

ၺုတ်ၺေႂ	ดุ๊ดเดีย	อิจฉา ริษยา
ၺုတ်ၵႃႈဝိုဝ်ႈ	ดุ๊ดโต้ห์เว่อะห์	ป่นเป็นผง ป่นเป็นแป้ง
ၺုတ်ၼေႂ	ดุ๊ดเนีย	ท้ายส่วนที่งอนขึ้นของเรือ
ၺုတ်မရၢတ်	ดุ๊ดเมียะราด	แววหางนกยุง
ၺုတ်သွေင်	ดุ๊ดเฮนี	ท้ายเรือ
ၺုတ်အယ်	ดุ๊ดอะเยี่ย	หางแมงป่อง
ၷူင်ၺုတ်အယ်	เกลิ้งดุ๊ดอะเยี่ย	เรือหางแมงป่อง
ၺုတ်စံက်	ดุ๊ดบ๊อก	ก้นบุหรี่
ၺုတ်အိုတ်	ดุ๊ดอ๊อด	ท้ายสุด ที่โหล่
ၺုန်	ดุน	หุง ต้ม เกาะ จับ
ၺုန်ကၠေင်	ดุนกลอน	หุงน้ำมัน เคี่ยวน้ำมัน
ၺုန်ကစအေလန်	ดุนกะบะอะล่น	ทำสำรับเวร
ၺုန်ဂအဲ	ดุนเกี๊ยะอุย	ต้มยาหม้อ
ၺုန်ၺာ်	ดุนดั๊จ	ต้มน้ำ
ၺုန်တိုန်ထဲ့ၥ	ดุนตอนทะมาย	หุงขึ้นหม้อ (ข้าวสาร)
ၺုန်ပုင်	ดุนเปิง	หุงข้าว
ၺုန်သွ	ดุนฟะ	ต้มแกง
ဂစေံၺုန်ကၠောတ်ဆု	เกี๊ยะเจมดุนกะนดชุ	นกเกาะยอดไม้
ၺုဟ်	ดุห์	สุก เกลียด ชัง
ၺုဟ်ကွေဟ်ဟ်	ดุห์แกว๊ะห์แกว๊ะห์	เกลียดจริงๆ
ၺုဟ်ၶွံၥမုက်	ดุห์ฮนำเมิก	เกลียดขี้หน้า ชังน้ำหน้า
ၺုဟ်ပထော်	ดุห์ปะเทาะ	เกลียดจังเลย เกลียดฉิบหาย
ၺုဟ်မလေအ်	ดุห์เมียะเล่ะ	เกลียดจัง เบื่อจัง
ၺုဟ်မုက်	ดุห์เมิก	เกลียดหน้า
ၺုဟ်ယောပ်	ดุห์โยบ	สุกงอม
ၺုဟ်သံက်ထော်	ดุห์ซอกเทาะ	เกลียดจังเลย
ကြုက်ၺုဟ်	เกริกดุห์	มะม่วงสุก
ၺူ	ดู	บวมช้ำ ช้ำเลือดช้ำหนอง
ၺေက်	เดี๊ยก	เปียก
ၺေက်ၺာ်	เดี๊ยกดั๊จ	เปียกน้ำ
ၺေက်	ด๊อด	เด็ด
ၺေက်ကၠောတ်	ด๊อดกะนด	เด็ดยอด

ဍေက်တွုင်	ด๊อดตะเนิง	เด็ดยอด
ဍေင်	ดอน	กระบอก บ้อง
ဍေင်ခစတ်	ดอนคะจ๊อด	อีโป๊ะ
ဍေင်ဆုတ်	ดอนชุด	ชุดไฟ ชุดสำหรับตีเหล็กไฟ ไฟแช็ก
ဍေင်ဍုဝ်	ดอนดั๊ง	กระบอกน้ำ
ဍေင်ဍုဝ်တာ	ดอนดั๊งตา	กระบอกรองน้ำตาล
ဍေင်ထကိုအ်	ดอนทะเกาะ	เกราะสำหรับตีให้สัญญาณทำด้วยไม้
ဍေင်ဒုန်	ดอนตุ้น	กระบอกไม้ไผ่
ဍေင်ဘင်	ดอนเพี่ยง	บ้องกัญชา
ဍေင်ဘိန်	ดอนพิ่น	กล้องยาฝิ่น
ဍေင်ဣဇူ	ดอนอิจู้	ลานดักปลาไหล
ဍေန်	เดน	จุด ท่อง
ဍေန်ဍုဟ်သ့်ဖျာ	เดนด๊อห์ซอห์ช่าย	ศึกษาเล่าเรียน ท่องบ่น ท่องจำ
ဍေန်ဂို	เดนเกิ๊ม	จุดตะเกียง
ဍေန်စ	เดนเจี๊ยะ	ท่องบ่น เล่าท่อง
ဍေန်တဲစံင်	เดนตอยบอง	จุดไต้
ဍေန်တိုန်စိုတ်	เดนตอนจ๊อด	ท่องขึ้นใจ
ဍေန်တိုန်ပါင်	เดนตอนปาน	ท่องคล่องปาก
ဍေန်ပွာင်	เดนฮนาน	จุดเทียน
ဍေန်ပုတ်	เดนปะมด	จุดไฟ
ဍေန်ပါဋိမုက်	เดนปาต๊อยเมิ้ก	ท่องปาฏิโมกข์
ဍေန်လိက်	เดนเลิด	ท่องหนังสือ
ဍေန်စံက်	เดนบ๊อก	จุดบุหรี่
ဍေမ်	เดม	แร่ ก. ค่อยๆแร่
ဍေမ်ကျွင်	เดมเกลิง	แร่เข้ามา
ဍေမ်အာ	เดมอา	แร่ไป
ဍေဝ်	เด	โด่ เด่ ไก่แจ้
ဂင်ဍေဝ်	เกี้ยงเด	คาโด่ คาเด่
ဍေံ	แดะห์	เขา มัน มันใช่
ဍေံဂှ်ရ	แดะห์โก้ะห์ระ	มันนั่นแหละ
ဍေံဂှ်အိင်	แดะห์โก้ะห์เอิน	มันนั่นเอง
ဍေံတအ်	แดะห์เต๊าะ	พวกมัน พวกเธอ เธอทั้งหลาย เขาทั้งหลาย

ဍေ့ံရ	แดะห์ระ	ใช่แล้ว มันแหละ
ဍေ့ံရဟာ	แดะห์ระฮา	ใช่ละหรือ ใช่หรือ
ဍေ့ံသို့ဖအိုတ်	แดะห์ซําพะอ๊อด	ใช่ทั้งหมด
ဍေ့ံသို့ရဲ	แดะห์ซำรั่ว	ใช่ทั้งพวก หมดทั้งพวก
ဍေ့ံအော	แดะห์เอา	มันไม่
ဍေ့ံအောကေတ်	แดะห์เอาเก๊ด	มันไม่เอา
ဍေ့ံအောကို	แดะห์เอากอ	มันไม่ให้
ဍေ့ံအောခိုဟ်	แดะห์เอาเคาะห์	มันไม่ดี
ဍေ့ံအောဂံင်	แดะห์เอาก้ง	มันไม่กล้า
ဍေ့ံအောဂွံ	แดะห์เอาเก้อะ	มันไม่ได้ ให้ไม่ได้
ဍေ့ံအောဆို	แดะห์เอาเชอ	ไม่เห็น มันไม่เห็น
ဍေ့ံအောတဲ	แดะห์เอาตอย	มันไม่แล้ว ไม่พ้นภาระ ตัดไม่ขาด
ဍေ့ံအောဖြု	แดะห์เอาปรู้	มันไม่พูด
ဍေ့ံအောသေင်	แดะห์เอาเซียง	มันไม่ใช่
ဍောင်	โดง	เหนื่อย ดอก ดวง
ဍောင်ကွမ်ဆလ္လီဆ	โดงกลอมชะงิ่มชะ	เหนื่อยร้อยเท่าพันเท่า
ဍောင်ကွေဟ်ရ	โดงแกว๊ะห์ระ	เหนื่อยจังเลย
ဍောင်ကွေဟ်ဟ်	โดงแกว๊ะห์แกว๊ะห์	เหนื่อยจริงๆ
ဍောင်ကာယျ	โดงกายะ	เหนื่อยกาย
ဍောင်စချိုတ်	โดงจะขย็อด	เหนื่อยจะตาย
ဍောင်စိုတ်	โดงจ๊อด	เหนื่อยใจ เพลียใจ
ဍောင်စိုတ်စပိုတ်	โดงจ๊อดจะป๊อด	เหนื่อยใจจะขาด
ဍောင်ထေံာမှုးမှုး	โดงเทาะมะห์มะห์	เหนื่อยเปล่า เหนื่อยเสียเปล่าๆ
ဍောင်ဒုင်ထဏး	โดงเติ้งทะนะห์	เหนื่อยแทน
ဍောင်ဒ္ဂီချိုတ်	โดงเต๋อขย็อด	เหนื่อยจนตาย
ဍောင်ဒးဆို	โดงเตี๊ยะห์เชอ	เหนื่อยต้องเห็น รำคาญแทน
ဍောင်ပ္တ	โดงปะกาว	ดอกไม้
ဍောင်ပထေံာ	โดงปะเทาะ	เหนื่อยจัง เหนื่อยฉิบหาย
ဍောင်ပယို့စတိတ်	โดงปะเยิ่มจะติ๊ด	เหนื่อยใจจะขาด
ဍောင်ပိက်	โดงเปิ๊ด	เหนื่อยเหมือนกัน
ဍောင်မ္ဂိ	โดงเมี่ยะเล่อ	ดอกมะลิ
ဍောင်ဗိုတ်	โดงบ๊อด	เหนื่ดเหนื่อย เหนื่อยยาก

ဂိုမွဲဍောင်	เกิ้มมั่วโดง	ตะเกียงหนึ่งดวง
ပ္က်မွဲဍောင်	ปะกาวมั่วโดง	ดอกไม้หนึ่งดอก
ဍောတ်	ด๊ด	เล็ก น้อย
ဍောတ်ဂ္လိုင်အာ	ด๊ดกลั้งอา	เล็กมากไป
ဍောတ်စိုတ်	ด๊ดจ๊อด	น้อยใจ
ဍောတ်နူညး	ด๊ดนู่เญี้ยะห์	เล็กกว่าเขา ย่อมกว่าเขา
ဍောတ်သွတ်	ด๊ดฟ๊อด	อ่อนวัย วัยเยาว์
ဍောတ်သွတ်ဖေဝ်	ด๊ดฟ๊อดเป้	วัยรุ่น วัยคะนอง
ဍောတ်အာ	ด๊ดอา	เล็กไป
ဍောတ်အိုတ်	ด๊ดอ๊อด	เล็กสุด เล็กหมด คนเล็ก สุดท้อง
ဍုး	ด๊ะห์	หยุด หาย
ဖြဍုး	ปรั้วดะห์	ฝนหาย ฝนหยุดตก
ဍိုက်	ดั๊ก	ขี่ บรรทุก ทับ
ဍိုက်ကွီ	ดั๊กกวี	ขี่เกวียน ขี่รถ
ဍိုက်ချေဟ်	ดั๊กแขยี๊ะห์	ขี่ม้า
ဍိုက်ဂ္လုင်ကျောဝ်ဍုၥ်	ดั๊กเกลิ้งโกลดั๊จ	ขี่เรืออดน้ำ (ใช่ดื่มไม่ได้)
ဍိုက်ဂဝ်	ดั๊กโก้	บวชหน้าไฟ
ဍိုက်စိင်	ดั๊กเจิน	ขี่ช้าง
ဍိုက်ခရိုက်	ดั๊กเที่ยะราก	ดูถูก ดูหมิ่น เหยียดหยาม
ဍိုက်ပေင်	ดั๊กปอน	เพียบพร้อม สมบูรณ์พูนสุข
ဍိုက်ဖွိုက်	ดั๊กเปี้ยะเนิ่ด	บรรทุกสินค้า
ဍိုက်ဝိုဟ်	ดั๊กเว่อะห์	ทับแป้ง
ဍိုင်	ดัง	ร่ม กลด ดง หนวก
ဍိုင်ကျု	ดังกะเม้า	เศวตฉัตร
ဍိုင်ဆု	ดังชู้	ดงไม้
ဍိုင်ဖွောဝ်	ดังโฮน่	ฉัตรธง
ဍိုင်ဍုံ	ดังแดะห์	ดงมัน แหล่งมัน
ဍိုင်ခလ	ดังเที่ยะเลียะ	ดงโจร
ဍိုင်ဗ္တာင်	ดัเปี้ยะตาน	เศวตฉัตร
ဍိုင်လကျာ်ခဂိုန်ဂြိုပ်	ดังเลี่ยะกยั๊จเที่ยะ- เกิ้นเกริ๊บ	กลดพระธุดงค์
ခွဲဍိုင်	คะมายดัง	ไข่เน่า

ၵတေႃဝ်ၶိူင်	กะโตดัง	หูหนวก
ၶိူတ်	ด๊อด	อิฐ ป่น ละเอียด
ၶိူတ်ၶိူတ်	ด๊อดด๊อด	ละเอียดๆ ป่นๆ
ၶိူတ်မၺ်	ด๊อดม่น	อิฐมอญ
ၶိူတ်ႁႆႈမလိုၵ်	ด๊อดโต้ะห์เมี่ยะลาก	ป่นเป็นผง
ၶိူတ်ႁႆႈဝိုၼ်	ด๊อดโต้ะห์เว่อะห์	ป่นเป็นแป้ง
ၶိူၼ်	คอน	อ่อน นุ่ม นิ่ม
ၶိူၼ်ၶွၢတ်	คอนค๊ด	นิ่มนวล นอบน้อม
ၶိူၼ်ဒြဟတ်	คอนเตรี้ยะห้ด	อ่อนกำลัง
ၶိူၼ်လေႆ	คอนเล่ะ	อ่อนไม้ คื้อ
ၶိူၼ်ၶိုဝ်	คอนเบอ	อ่อนเกลือ อ่อนเค็ม กลิ่นโอ่
စိုတ်ၶိူၼ်	จ๊อดคอน	ใจอ่อน ยอมง่าย สงสารง่าย
ၸိုင်ၶိူၼ်	จ้างคอน	ตีนอ่อน เข่าอ่อน
တဲၶိူၼ်	คอยดอน	มืออ่อน ไหว้คนง่าย
လတၢ်ၶိူၼ်	เลี่ยะตั๊ดดอน	ลิ้นอ่อน เมาจัด
ၶိူပ်	ดั๊บ	หัว ด่าง
ၶိူပ်ကသိုၼ်	ดั๊บกะซอน	หัวหอม
ၶိူပ်ကြဲ	ดั๊บกราว	หัวเผือก
ၶိူပ်ၵျူင်	ดับเกลิ้ง	หัวเรือ
ၶိူပ်ၶျူင်	ดั๊บเดิง	หัวเมือง
ၶိူပ်ၶွ	ดั๊บดาว	เขียวชอุ่ม ชุ่มชื้น
ၶိူပ်ထကအ်	ดั๊ยทะเก๊าะ	หัวโจก จ่าฝูง
ၶိူပ်ၵိုႇ	ดั๊บเต้อ	ยอดเขา
ၶိူပ်ၼၢပ်	ดั๊บเนียบ	ด่างพร้อย กระดำกระด่าง
ၶိူပ်ဝုၼ်	ดั๊บวุ่น	หัวมัน
ၶိူပ်သ်	ดั๊บซาว	กระชาย
ၶျေပ်ၶိူပ်	แขยี๊ะห์ดั๊บ	ม้าลาย
ၶိူ	ดัม	ชัด แท้ สีน้ำเงิน
ၶိူဟ်	คอห์	ฉลาด หลักแหลม
ၶိူဟ်ကေက်	คอห์เกียก	ฉลาดหลักแหลม
ၶိူဟ်ကေတ်ညးမွဲ	คอห์เก๊ดเญี้ยะห์มั่ว	ฉลาดเอาคนเดียว เห็นแก่ตัว
ၶိူဟ်ကွေဟ်ဟ်	คอห์แกว๊ะห์แกว๊ะห์	ฉลาดจริงๆ เอาเปรียบคนอื่น

ၻိုဟ်ၻေတ်	ดอห์เด๊ด	เจ้าหน้าเจ้าตา เสือกไม่เข้าเรื่อง
ၻိုဟ်ဗတ်ၻေႆ	ดอห์ปั๊ดแดะห์	ฉลาดอย่างมัน
ၻိုဟ်ဗိုငုဲ	ดอห์เปิ๊มงุ่ย	ฉลาดอย่างกุ้ง
ၻိုဟ်လွတ်ၻိုဟ်	ดอห์เลี่ยะตาวดอห์	ฉลาดเหลือร้าย
ၻိုဟ်လွတ်ညး	ดอห์เลี่ยะตาวเญี้ยะห์	ฉลาดเหนือคนอื่น เอาเปรียบคนอื่น
ၻိုဟ်အိုတ်သိုရဲ	ดอห์อ๊อดซำรั่ว	ฉลาดทั้งพวก ฉลาดทั้งโคตร - เอาเปรียบทั้งโคตร
ဂွဲစၻိုဟ်	กล้ายเจี๊ยะดอห์	หากินฉลาด เข้าใจหากิน
ၻို	เดอ	กด
ၻိုၻိုက်	เดอดัก	กดขี่ ข่มเหง
ၻိုဗို	เดอเปิ้ม	ตีพิมพ์
ၻိုမွှော်တဲ	เดอเบ้อะตอย	แตะโป้ พิมพ์ลายนิ้วมือ
ၻုံက်	ด๊อก	จุด ลาย เด็ด
ၻုံက်သြော်	ด๊อดเซาะ	เด็ดรวงข้าว
ဂွိက်ၻုံက်	เกลิ้ดด๊อก	ผ้าลาย

ဎ

ဎ	เที่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๔ ตรงกับ ฒ ในภาษาไทย

ဏ

ဏ	ณะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๕ ตรงกับ ณ ในภาษาไทย
ဏမ် ဏှမ်	นอม ฮนอม	ปัสสาวะ
ဏှမ်ထော	ฮนอมเทาะ	ถ่ายปัสสาวะ
ဏှမ်တိတ်	ฮนอมตั๊ด	เยี่ยวออก
ဏအ် ဏံ	เนาะ	นี้
ဏာ	นา	เอาไป
ကေတ်ဏာ	ดก๊ดนา	เอาไป
ဏီ	แนม	ยัง
ကေတ်အောမွဲဏီ	เก๊ดเอามัวแนม	เอาหรือยัง

ခိုဟ်မံင်ၼီ	คอหม่งแนม	ดีกว่า
ဂွံအောမွဲၼီ	เก้อะเอามัวแนม	ได้หรือยัง
နွံၼီ	นุ่มแนม	ยังมีอีก
ၼီ ၼှီ	นอย ฮนอย	หก ทำหก
ၼေရတိ	เนเรียะต๊อย	หรดี ตะวันตกเฉียงใต้
ၼေင် ၼှေင်	เนียง เฮนียง	หน้าผาก
ၼေဲ	เนีย	หยิก
ၼောင်	โนง	นะ ละนะ ใช้ลงท้ายคำ
ၼှံင်	ฮนอง	รอด ไม้รองพื้น

တ

တ	ตะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๖ ตรงกับ ต ในภาษาไทย
တ	ตะ	อ้วก สำรอก อาเจียน
တကေတ်	ตะเก๊ด	ก้น ตูด
တကဲ	ตะกอย	ห้อย ย้อย ยาน หย่อน ยุ้ย
တကဲဍောင်ဍေင်	ตะกอยโคงเคง	ห้อยโตงเตง
ၼှိင်တကဲ	เฮนินตะกอย	แก้มยุ้ย
တကောင်	ตะโกง	รวง
တကောင်ဩ	ตะโกงเซาะ	รวงข้าว
တက်	ตะกาว	ตะกาว คราด
တကအ် တကံ	ตะเกาะ	เกาะ
တကံကြေင်	ตะเกาะเกรียง	ชมพูทวีป
တကံဒဝ်	ตะเกาะโต้	เกาะกลาง เกาะกลางแม่น้ำ
တကံလင်ကာ	ตะเกาะลังกา	เกาะลังกา
တကံက်	ตะก๊อก	ห่วง กำไล ปลอก
တကံက်ခရေပ်	ตะก๊อกคะเร่ะห์	ห่วงโซ่
တကံက်ဖိုင်	ตะก๊อกจ้าง	กำไลตีน
တကံက်တဲ	ตะก๊อกตอย	กำไลมือ
တကံက်ပသဲ	ตะก๊อกปะซอย	ห่วงโซ่
ကွာင်တကံက်	กวานตะก๊อก	ขนมวง

တၵႃး	ตะก๊ะห์	ท้องฟ้า
တၵႃးၵူး	ตะก๊ะห์กะมะห์	ท้องฟ้าแจ่มใส
တၵ်ႉ	ตั๊ก	ตี เฆี่ยน
တၵ်ႉၵၽဝ်	ตั๊กกะพอ	ตีเสมอ ไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง
တၵ်ႉၵူိၼ်ၶၢၼ်ၵႃ	ตั๊กกะมอนเปี๊ยะ-เจี๊ยะป๊อก	ตีทำนบให้นกกระยางกิน (เหมือนตีงูให้กากิน)
တၵ်ႉၵလႅင်	ตั๊กกะเลียง	ตีโต้ ตีกลับ
တၵ်ႉၵသွ်	ตั๊กกะซอ	ตักสิลา มหาวิทยาลัย
တၵ်ႉၵွၻ်	ตั๊กกลัด	ตอกลิ่ม
တၵ်ႉငူပ်ႉ	ตั๊กงุ่ห์	ตีค่า ตีราคา
တၵ်ႉစ	ตั๊กเจี๊ยะ	ตีกิน ตีขลุม
တၵ်ႉစး	ตั๊กจ๊ะห์	เฆี่ยนหลัง
တၵ်ႉဆော	ตั๊กเชา	ตีคู่ คบเพื่อน
တၵ်ႉဇရေပ်ႉ	ตั๊กเจี๊ยะเร่ห์	ตีตรวน
တၵ်ႉဇုၵ်ၛွင်	ตั๊กเจิ้กเกนี้ยง	ตีคันนา ปั้นคันนา
တၵ်ႉညးထကအ်	ตั๊กเญี้ยะห์ทะเก๊าะ	ตีกัน
တၵ်ႉဍအ်	ตั๊กเดาะ	เคาะออก ทอยออก ตีถอน
တၵ်ႉဍဲာ	ตั๊กดาย	แห้งกรัง
တၵ်ႉဍိုတ်	ตั๊กด๊อด	ตีอิฐ ปั้นอิฐ
တၵ်ႉတဆိပ်	ตั๊กตะชิบ	ตีตรา ประทับตรา
တၵ်ႉတၟိုၵ်	ตั๊กตะงัก	ตีกรรเชียง
တၵ်ႉတုင်ရူ	ตักเติงทู่	ตีกลองยาว
တၵ်ႉတဲ	ตั๊กตอย	ตบมือ
တၵ်ႉထဝ်	ตั๊กทอ	ตีทอง
တၵ်ႉထဝါ	ตั๊กทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
တၵ်ႉဒဗိုန်	ตั๊กเตี๊ยะเปิ้น	ตีให้แน่น
တၵ်ႉဓဗိုန်	ตั๊กเที่ยะเปิน	ตีกลอง ตีตะโพน
တၵ်ႉဓမာတ်	ตั๊กเที่ยะมาด	ช่างตีโลหะ
တၵ်ႉပါင်	ตั๊กปาน	ตีฝีปาก
တၵ်ႉပိ	ตั๊กป๊อย	ตีสาม
တၵ်ႉဖမ်	ตั๊กพอม	ตีกลอง
တၵ်ႉဖာတ်	ตั๊กป๊าด	ตีพิณพาทย์

တက်ဗို	ตั๊กเปิ้ม	ตีพิมพ์
တက်မအရေဝ်	ตั๊กเมียะอะเร่	ตีความ
တက်မံင်	ตั๊กม่ง	ตีฆ้อง
တက်မွဲ	ตั๊กมั่ว	ตีหนึ่ง หนึ่งนาฬิกา
တက်လက်ပွဲ	ตั๊กเลียกปลอย	ชกมวย
တက်ဝေတ်	ตั๊กเว่ด	เฆี่ยนสั่งสอน
တက်လှိုတ်	ตั๊กเลียะเมิด	หวดด้วยไม้เรียว หวดด้วยแส้
တက်ဗၢ	ตั๊กบา	ตีสอง สองนาฬิกา
တက်ဗၢမုက်	ตั๊กบาเมิก	ตีสองหน้า
တက်ဗုင်	ตั๊กเบิง	ทุบตี ตบตี
တက်အနိုန်	ตั๊กอะฮนัน	ตีราคา
တက်က္ဍိုပ်ဇွိတ်စး	ตั๊กดับฟี่ดจ๊ะห์	ตีหัวลูบหลัง
တက်ကၞာ	ตั๊กกะนา	ปลูกปะรำ ปลูกเพิง
တက်ကၞဲာ	ตั๊กฮนาย	บ่มขนุนโดยวิธีตอกลิ่มใส่ที่แกน
တက်ကျာ	ตั๊กกย๊า	คุยกัน สนทนากัน
တက်ကြာ	ตักกรา	ตีตรา
တက်ဂိုတ်	ตั๊กเกี๊ยะมิ่ด	ตบยุง
တက်တ္ၚိုန်	ตั๊กตะมอน	ปั้นทำนบ
တက်တြဲ	ตั๊กตะราว	ตีหก ย่ำรุ่ง
တက်ပ္ဍာန်	ตั๊กโฮนึ่น	ตีเส้น ตีบรรทัด
တက်သ္ဇိုင်	ตั๊กเฮนียง	ตีปีก
တက်သြိုဟ်	ตั๊กซอห์	ตบอก ตีอกชกตัว
တက်သ္ဍုန်	ตั๊กซะลอน	ตีลังกา
တကိုတ်	ตะก๊อด	สะดุ้ง ตกใจ ตกตลึง ตื่น
တကိုတ်တ္ၚုံ	ตะก๊อดตะงอ	ตกอกตกใจ อลหม่าน ขวัญเสีย
တကိုတ်ဇိုတ်	ตะก๊อดจ๊อด	สะดุ้งตกใจ ตื่นตลึง ตกตลึง
တကိုတ်ငှုဟ်	ตะก๊อดงุ่ห์	ตกใจตื่น
တကိုတ်ကျောတ်	ตะก๊อดกญู๊ด	สะดุ้งตกใจ
တခိ	ตะคี ตะคอย	เสมียน เลขานุการ
တဂဝ်	ตะโก้	ขิง
တင်	ตัง	ปล้อง ข้อ นอนใช้สำหรับพระภิกษุ
တင်ကာ	ตังกา	เหรียญ

တင်ကေန်	ตังเกน	องคุลี
တင်ဂုန်	ตังกุ้น	ขอบคุณ ขอบใจ
တင်ဂြုန်တင်ဂြအ်	ตังกรุ้นตังโกร้ะ	ผักปราบ
တင်ဃုံ	ตังเค่อ	สว่างโชติช่วง
တင်စွတ်	ตังจะมด	ข้อควรจำ ข้อที่ควรทำความเข้าใจ
တင်တဲ	ตังตอย	ข้อศอก
တင်ထွဲ	ตังทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
တင်ဒုန်	ตังตุ้น	ข้อไม้ไผ่ ปล้องไม้ไผ่
တင်ယဲ	ตังเยี่ย	ใบเรือ กางใบ
တင်လဲ	ตังลาย	แบะแซ
တင်လိုန်	ตังลอน	ข้อปล้องฟางข้าว
တင်သ်	ตังเซาะห์	คำตอบ คำเฉลย
တင်ဓ	ตังบาว	ข้ออ้อย ปลาอ้าว
တင်ဓံင်	ตังบอง	หัวเข่า
တင်ဂွိန်	ตังกนิ้น	ตีนผ้าถุงผู้หญิง
တင်ပွး တင်သွး	ตังปนะห์ ตังฮนะห์	บ่า หัวไหล่
တင်သ္ဂာန်	ตังฮมาน	คำถาม กระทู้ถาม
တင္ငအ်	ตะเงาะ	ขยัน
တင္ငအ်ကအ်ကြောင်	ตะเงาะเก๊าะกลอน	ขยันคอเป็นมัน มีกิน ไม่จน
တင္ငအ်ကြောန်စ	ตะเงาะโกลนเจี๊ยะ	ขยันทำมาหากิน
တင္ငအ်ပိက်	ตะเงาะเปิ๊ด	ขยันดีเหมือนกัน ขยันพอใช้ได้
တင္ငအ်ပေက်	ตะเงาะป๊อด	ขยันยุ่ง ขอบยุ่ง
တင္ငအ်ဖြု	ตะเงาะปรุ้	ขยันพูด ชอบพูด
တင္ငာတ်	ตะงัด	โกน
တင္ငိတ်	ตะงิด	ฝืดคอ ติดคอ
တင္ငိန်	ตะงิน ตะงัน	แบก
တင္ငိန်အှော်	ตะงันโอ๊ห์	แบกฟืน
တင္ငေက်	ตะเงี้ยก	ยิ้มแฉ่ง ยิ้มฟันขาว แยกเขี้ยว
တင္ငီု	ตะงำ	โหม กระหน่ำตี จ้วงแทง จ้วงตี
တစပဉ္စက	ตะจ๊ะปอนจะกะ	กัมมัฏฐานห้า ผมขนเล็บฟันหนัง
တဆိင်	ตะเชิน	นางรำ
တဆိပ်	ตะชิบ	ตรา ดวงตรา เครื่องหมาย

တဆုတ်	ตะชุด	ถอย
တဆုတ်ကလေင်	ตะชุดกะเลียง	ถอยกลับ
တဆူ	ตะชู	เดินโซเซ
တဆေတ်	ตะเชด	กระเถิบ
တဆေဝ်	ตะเช	ลื่นหกล้ม
တဆံင်	ตะชอง	ซ้ำๆ
တဆံင်ဖိုင်	ตะชองจ้าง	ซอยเท้า ย่ำเท้า
တညင်	ตะญัง	หน้าแล้ง ฤดูแล้ง
တဍုတ်	ตะด๊อด	ตัน แน่น
တဍုတ်မုဟ်	ตะด๊อดมุ่ห์	แน่นจมูก คัดจมูก
ဒုန်တဍုတ်	ตุ้นตะด๊อด	ไผ่ตัน
တဍာ	ตะดา	ตื้น
တဍေဝ်	ตะเด	ฉิ่ง
တၼ	ตะนะ	แปลง แปลงนา ผืน
တိဗ္ဗစာတၼ	ต๊อยเฮี่ยะบาตะนะ	นาสองแปลง
တၼင်	ตะนัง	ขั้น ปล้อง ลาย
တၼင်ကအ်	ตะนังเก๊าะ	ปล้องคอ
တၼင်ကျ	ตะนังกละ	ลายเสือ ลายพาดกลอน
တၼင်ဂ္ၼိန်	ตะนังกนิ้น	ลายตีนผ้าถุง
တၼင်ဖြို့	ตะนังซุ่ม	ลายงู
တၼင်တ္ၼိန်	ตะนังตะนิน	ขั้นบันได
တၼဟ်	ตะนอห์	อื่น
တၼဟ်ဟ်	ตะนอห์ๆ	อื่นๆ
တၼဟ်သာ်	ตะนอห์ซัด	หลายอย่าง หลายประการ
တၼဟ်သ္အာင်	ตะนอห์ซะอาน	ใช่อื่น
တၼဟ်အာနူၼအ်	ตะนอห์อานู่เนาะ	อื่นไปจากนี้ นอกจากนี้
တၼအ်ကတောဝ်	ตะเนาะกะโต	บาดหู
တၼအ်ဂြုန်	ตะเนาะกรุ้น	จอมปลวก
တၼအ်မတ်	ตะเนาะม่ด	บาดตา
တၼှာ	ตอนฮนา	ตัญหา
တၼိင်	ตะเนิน	เข็ม
တၼိင်ကျိုပ်	ตะเนินดับ	เข็มหมุด

တဏိင်စက်	ตะเนินจัก	เข็มจักร
တဏိင်ဖိင်ရိုက်	ตะเนินเจิ้นราก	เข็มเย็บกระสอบ
တဏိင်ဇန်ပ္လ	ตะเนินจ้นปะกาว	เข็มร้อยมาลัย
တဏိန်	ตะนิน ตะนัน	บันได
တဏီ	ตะแนม	จม
တဏီဍှ်	ตะแนมดั๊จ	จมน้ำ
တဏီဖျိုက်	ตะแนมปลั้ก	จมดิ่ง ล่มจม
တဏုင်	ตะเนิง	ยอด ปลาย เส้น ลำ ต้น
တဏုင်ကရောပ်	ตะเนิงกะรบ	ยอดตำลึง
တဏုင်ဇိုင်	ตะเนิงจ้าง	ปลายเท้า
တဏုင်ဇုက်	ตะเนิงเจิ๊ก	ปลายเชือก
တဏုင်ဝုန်	ตะเนิงวุ่น	ยอดผักบุ้ง
တဏုင်သျိုန်	ตะเนิงฮลอน	ยอดผักปลัง
ဇုက်မွဲတဏုင်	เจิ๊กมั่วตะเนิง	เชือกหนึ่งเส้น
ဒုန်တဏုင်	ตุ้นตะเนิง	ไม้ไผ่ลำ ลำไม้ไผ่
ပါင်တဏုင်	ปานตะเนิน	ปากบอน
တဏောတ်သော်	ตะนดซก	ปิ่นปักผม
တဏောအ် တဏော်	ตะแนะ	เมื่อวาน
တဏား	ตะนะห์	ใบ แผ่น
တဏားစက္ဍူ	ตะนะห์จักเดา	แผ่นกระดาษ
တဏားဆု	ตะนะห์ชุ	ใบไม้
ထဝ်တဏား	ทอตะนะห์	ทองใบ ทองแผ่น
တတ်	ต๊อด	ตัด ลัด
တတ်ကအ်	ต๊อดเก๊าะ	ตัดคอ
တတ်ကျွင်	ต๊อดกะเนิง	ตัดยอด
တတ်ကြေဝ်	ต๊อดเกร	กรรไกร
တတ်ဂွံင်	ต๊อดกล้ง	ตัดทาง ลัดทาง
ဂွံင်တတ်	กล้งต๊อด	ทางลัด
တတ်တူ	ต๊อดเตา	สัตว์จำพวกจิ้งจกตุ๊กแก
တတ်ဒကုတ်	ต๊อดเตี๊ยะกุ๊ด	ตัดเป็นท่อน
တတ်ဝါ	ต๊อดเวี่ย	ลัดทุ่ง
တတ်သော်ဝန်ဖါတာ	ต๊อดซกว่นเจี๊ยตา	ตัดพระเมาลี

တတိယ	ตะต๊อยยะ	ที่ ๓
တၵ်ႈ	ตะโต้ะห์	ความเป็น สภาพที่เป็น
တၵ်ႈတြို	ตะโต้ะห์เตร๊าห์	ความเป็นชาย สภาวความเป็นชาย
တနအ်ႁြုၼ်	ตะเนาะกรุ้น	จอมปลวก
တၼိၵ်တၢၼ်	ตะเนิ๊ดตะลอน	พูดปด
တၼွႆ	ตะนอย ฮนอย	พื้น พื้นไม้ไผ่ผ่าซีกถักด้วยหวายหรือเชือก
တၺူၼ်ၵြၵတ်	ตะเนิงกระก๊อด	ยอดปราสาท
တနေပ်	ตะเนบ	หนีบ
တနေမ်	ตะเนม	มะดัน
တၼ်	ตอน	ราคาถูก
တၼ်ႁြၼ်	ตอนกรอน	มั่นคง ถาวร ยั่งยืน
တၼ်ၵၸ်မိ	ตอนโก้มี่	ปฏิสนธิในครรภ์มารดา
တၼ်ၵ်ႈ	ตอนโต้ะห์	ละหรือ
တၼ်ၵ်ႈရဟာ	ตอนโต้ะห์ระฮา	เป็นจริงละหรือ เป็นไปได้หรือ
တၼ်ပဋိသန္ဓိ	ตอนปะต๊อยซอนที่	ปฏิสนธิ
တၼ်မံင်အောသေင်	ตอนม่งเอาเซียง	ถูกอยู่เมื่อไร ไม่ใช่ถูกๆ
တပ်	ต๊อบ	ตรง วางเรียงเป็นชั้น
တပ်ခာန်	ต๊อบคัน	ตั้งลอมข้าว
တပ်စုတ်	ต๊อบจุ๊ด	วางเรียงใส่
တပ်ဍိုတ်	ต๊อบด๊อด	เรียงอิฐ
တပ်တး	ต๊อบตะห์	ซื่อตรง
တပ်ထဗ္ဗာန်	ต๊อบทะปล้าน	นอบแบ๊บ แข็งทื่อ
တပ်ထစိုက်	ต๊อบทะบัก	ตรงแน่ว ไม่เกเร ไม่เกงาน
တပ်သြော်	ต๊อบเซาะ	เรียงข้าวใส่ลานเพื่อนวด
တပ်အာတပ်က္ဍုင်	ต๊อบอาตือบเกลิง	ตรงไปตรงมา
တပ်အော်	ต๊อบโอ๊ห์	เรียงฟืน
တမ် တံ	ตอม	ต้น กก โคน
တမ်ကလောန်	ตอมกะโลน	หลักฐานทำกิน งานประจำ
တမ်ကအ်	ตอมเก๊าะ	ต้นคอ
တမ်ဆု	ตอมชุ	กกไม้ โคนไม้ ตอไม้
တမ်ဆံက်	ตอมชอก	ตอซัง ซังข้าว
တမ်ဇိုင်	ตอมจ้าง	ปลายเท้าใช้กับที่นอน

တမ်ဖိုင်	ตอมจ้าง	พระเดชพระคุณ
တမ်ဖိုင်အာစာ	ตอมจ้างอาจา	พระเดชพระคุณอาจารย์
တမ်တဲ	ตอมตอย	ต้นมือ
တမ်ဒဒန်	ตอมเตี้ยะต้น	ตีนสะพาน
တမ်ဒီ	ตอมตี้	ต้นขา กกขา
တမ်ဒုန်	ตอมตุ้น	ซอไผ่
တမ်ရိုဟ်	ตอมเร่อะห์	รากเหง้า ทุนเดิม
တမ်အဒိ	ตอมอะติ้	ตั้งแต่ต้น ครั้งแรก เรื่องเดิม
တမ်ကွာန်	ตอมกวาน	ต้นบ้าน หัวบ้าน
တမ်ကျော်	ตอมกะลก	ต้นผี ต้นตระกูล
တမ်ဂွံင်	ตอมกล้ง	ต้นทาง
တမ္ငာ	ตอมงา	ชาวประมง คนหาปลา
တမ္ငာန် ကငာန်	ตอมงาน กะงาน	ข้าวเม่า
တမ္ဈဝ်	ตอมโญ	เสียงดังก้อง สั่นสะเทือน เลื่องลือ
တမ္နက်	ตอมนัก	ตำหนัก
တမ်ဗွိက်	ตอมเปี้ยะเนิ่ด	ต้นทุนสินค้า
တမ်ဖ္ဂိုက်	ตอมปล้าก	ทุนจม
တမ္လာ	ตอมลา	แต่ก่อน เก่าก่อน โบราณ
တမ်သ္နံာ	ตอมซนำ (ฮนำ)	ต้นปี
တမ်သ္နံာကနောတ်သ္နံာ	ตอมฮนำกะนดฮนำ	ต้นปีท้ายปี มีลูกถี่
တမ်သြန်	ตอมซอน	ต้นเงิน
တမ်သြော်	ตอมเซาะ	ตอซัง
တမ်ဓိ	ตอมบี	ต้นแม่น้ำ
တမတ်ဒွံ	ตะมดโกว้ะ	ผัสสะ สัมผัส
တမဟ်	ตะมอห์	ไม้กวาด
တမအ်	ตะเมาะ	นอกออก
တမအ်ဏာ	ตะเมาะนา	แผ่ส่วนบุญ อุทิศส่วนกุศลไปให้
တမအ်ညးတမအ်အဲ	ตะเมาะเญี้ยะห์ตะ- เมาะอัว	ทุกๆคน ทุกผู้ทุกคน
တမအ်ဍုင်တမအ်ကွာန်	ตะเมาะเดิงตะ - เมาะกวาน	ทุกหนทุกแห่ง ทุกหัวระแหง
တမာ	ตะมา	ขนาด ประมาณ เท่านั้น เท่านี้

တမၢင်ၸိင်	ตะมานเจิน	ปลอกหรือห่วงใส่เท้าช้าง
တမၢတ်	ตะมัด	นกแร้ง
တမႆၢ	ตะมาย	สะพาย ของขวัญ
တမိ	ตะม้อย	ใหม่
တမိင်	ตะเมิน	โพก
တမိင်ၵႂိုပ်	ตะเมินดับ	โพกศรีษะ
တမုၵ်	ตะเมิ้ก	ละเมอ
တမေင်	ตะเมียง	แปลก แคลง นอกชาน
တမေင်ၸိုတ်	ตะเมียงจ๊อด	แปลกใจ แคลงใจ
တမဵၢပုင်	ตะมมเปิง	พ่อครัว แม่ครัว การหุงหาอาหาร
တမး	ตะมะห์	สว่าง แจ้ง
တမးၶျႅ	ตะมะห์เคลีย	สว่างจ้า
တမးၸိုတ်	ตะมะห์จ๊อด	แจ้งใจ
တမိုန်	ตะมอน	คัน มูลดิน กำแพง เขื่อน
တမိုန်တိ	ตะมอนต๊อย	คันดิน ทำนบดิน
တမ်ို	ตะมอ	กอ แตกกอ
တမ်ိုဒုန်	ตะมอตุ้น	กอไผ่
သြႃတမ်ို	เซาะตะมอ	ข้าวแตกกอ
တမိုဟ်	ตะมอห์	ล้น
တမိုဟ်ၸိုတ်	ตะมอห์จ๊อด	ปลื้มใจ ปีติ
တမိုဟ်ကဘအ်	ตะมอห์กะโภ่ะ	ล้นกะเพาะ อิ่มมากจนกลืนไม่ลง
တမ္ၚာန် ပ္ၚာန်	ตอมงาน ปะงาน	ถ้วย ชาม ข้าวเม่า
တမ္ၚာန်ခအ်	ตอมงานคะอาว	ข้าวเม่าราง
တမ္ၚာန်ပုင်	ตอมงานเปิง	ชามข้าว จานข้าว
တမ္ၚာန်သ္ၚ	ตอมงานฟะ	ถ้วยแกง ชามแกง
တမ္ၚုက်	ตอมง้อก	คดงอ
တမ္ၚုက်တမ္ၚေ	ตอมง้อกตอมเงีย	คดๆงอๆ
တမ္ၚိ	ตอมแนม	โรคคุดทะราด
တမျ ကျ	ตอมยะ กยิ๊ะ	แพ้
တမျဝ် ကျဝ်	ตอมยอ กะยอ	เข็ด ขยาด
တမျာ ချာ	ตอมยา คะยา	น้ำมูตร
တမျောဝ်	ตอมโย	กึกก้อง เลื่องลือ สั่นสะเทือน มีชื่อเสียง

တမြီ ကြီ	ตอมรอย กรอย	บาง ผอม
ထမြိင် ကြိင်	ตอมรอง กรอง	แก่ แข็ง
တမြး ပြး	ตอมระห์ ประห์	รก กระจัดกระจาย
တမ်ရမ် ကြမ်	ตอมรอม กรอม	ดุ เหี้ยม
တမ်ရအ် ကြအ်	ตอมเราะ เกราะ	บ้า คนบ้า
တမွင်လအာတ်	ตอมลังเลียะอั๊ด	ขอทาน
တမွာ	ตอมลา	แต่ก่อน เมื่อก่อน สมัยก่อน
တမွာတမွာ	ตอมลาตอมลา	ครั้งก่อน โบราณ
တမွုင်	ตอมเลิง	มา แขกผู้มาเยือน
တမွေင်	ตอมลอน	ข้าวเหนียว
တမွေင်ပစံက်	ตอมลอนปะจ๊อก	ข้าวเหนียวดำ
တမွး	ตอมละห์	ว่าง ไม่ได้ทำอะไร สางให้หายยุ่ง
တမွိုဟ်	ตอมลอห์	ทะลวง ทำให้ทะลุเช่นทะลวงปล้องไม้ไผ่
တမဲာ	ตะมาย	ตะพาย ของขวัญ ของกำนัล
တမဲာစမိန်	ตะมายจะมิน	ของขวัญ
တမဲာထိုင်	ตะมายทัง	สะพายย่าม
တမိ	ตะมอย	คอยท่า หลังคา
တမိစိင်	ตะมอยเงิน	หลังคา จั่วบ้าน
တမိသွိ	ตะมอยฮ้อย	หลังคาบ้าน การมุงหลังคาบ้าน
တမော်	ตะมก	ตัก คำนวณ
တမော်ဍုဝ်	ตะมกดั๊จ	ตักน้ำ
တမောင်	ตะโมง	เหนื่อยอ่อน อ่อนเพลีย
ဂွံတမောင်	เก้อะตะโมง	ได้พักผ่อน หายอ่อนเพลียหายเหนื่อยล้า
တယောဝ်	ตะโย	เอื้อม
တယု	ตะเย้า	หนอน
တယုပါင်ခရိ	ตะเย้าปานคะรี่	หนอนปากโอ่งปลาร้า อยู่ไม่สุข
တရင်	ตะรัง	ประตู
တရင်ဒစိတ်	ตะรังเตี้ยะจิ๊ด	ทวารทั้งเก้า
တရင်ဒပ်	ตะรังต้บ	ประตูรั้ว
တရင်သွိ	ตะรังฮ้อย	ประตูบ้าน
တရပ်	ตะร้อบ	เอาเข้ามาใกล้ๆ
တရာပ်	ตะรับ	ตับปิ้งปลา

တရှိ	ตะรอย	ทำให้บาง แล่ให้บาง
တရေက်	ตะเรี้ยก	ผ่า แบ่ง ซีก
တရေက်တိ	ตะเรี้ยกต๊อย	แบ่งแยกที่ดิน
တရေက်ပါ	ตะเรี้ยกปาย	ซีกซ้าย
တရေက်ပုင်	ตะเรี้ยกเปิง	ซีกขวา
တရေက်အှော်	ตะเรี้ยกโอ๊ะห์	ผ่าฟืน
တရေမ်	ตะเรม	เก่า
တရေမ်တရဟ်	ตะเรมตะเร้อห์	เก่าแก่ โบร่ำโบราณ
တရံက်	ตะร้อก	ราง
တရံက်ဍာ်	ตะร้อกดั๊จ	รางน้ำ
တရံင်	ตะรอง	บ่มให้แก่ เก็บไว้ให้แก่
တရံင်ပါရမီ	ตะรองปาระมอย	บ่มบารมี
တရော့	ตะเรม	เก่า
တရော့တရဟ်	ตะเรมตะรอห์	เก่าแก่
တရ်	ตะราว	หก ถนน หนทาง
တရ်စး	ตะราวจ๊ะห์	หันหลัง
တရ်စှော်	ตะราวโจ๊ห์	หกสิบ
တရ်ကွမ်	ตะราวกลอม	หกร้อย
တရး	ตะระห์	แผ่ กาง เกลี่ย กระจาย
တရးဇိုင်တဲ	ตะระห์จ้างตอย	กางตีนกางมือ
တရးသ္ဇွင်	ตะระห์เฮนียง	กางปีก
ကွာ်တရး	กวัดตะระห์	เดินก๋ำ
တရိုပ်	ตะรับ	ชุก หนัก เลี้ยง
တရိုပ်ဗစ	ตะรับเปี๊ยะเจี๊ยะ	การเลี้ยงอาหาร การถวายทาน
ဍာ်တရိုပ်	ดั๊จตะรับ	น้ำท่วม น้ำบ่า น้ำนอง
ဗြဲတရိုပ်	ปรั้วตะรับ	ฝนหนัก ฝนชุก
တရိုဟ်	ตะเราะห์	เทออก ปล่อยให้ไหล กรวด
တရိုဟ်ဍာ်	ตะเราะห์ดั๊จ	กรวดน้ำ ปล่อยให้น้ำไหลออก
တရိုဟ်ပတိတ်	ตะเราะห์ปะตั๊ด	เทออก
တလ	ตะละ	เจ้าของ เจ้านาย
တလကောန်	ตะละโกน	แม่ลูกอ่อน
ကၠုံတလကောန်	เกลอตะละโกน	หมาแม่ลูกอ่อน

တလကုသ်	ตะละเก๊าซอ	ผู้มีบุญ
တလဂုန်	ตะละกุ้น	ผู้มีพระคุณ พระเดชพระคุณ
တလဂုန်အာစာ	ตะละกุ้นอาจา	พระเดชพระคุณท่านอาจารย์
တလဃိုင်	ตะละเกี๊ยะย่าง	สามีภารยา
တလဇကု	ตะละเจี๋ยะเก๊า	เจ้าตัว
တလညး	ตะละเญี้ยะห์	พระองค์ท่าน (พระเจ้าอยู่หัว)
တလတသိုက်	ตะละตะซัก	คนมั่งมี เศรษฐี
တလတိ	ตะละต๊อย	พระเจ้าแผ่นดิน
တလဒိုက်	ตะละเตี๋ยะต้าก	คนยาก คนจน คนอนาถา
တလဒမံင်တလ-	ตะละเตี๋ยะม่ง-	เจ้าที่เจ้าทาง พระภูมิเจ้าที่
ထအာင်	ตะละทะอาน	
တလဒြပ်	ตะละตรับ	เจ้าทรัพย์ เจ้าของทรัพย์สิน
တလပညာ	ตะละปอญญา	เจ้าปัญญา
တလရသိ	ตะละเรียะซ้อย	พระฤาษี
တလသဒ္ဓါ	ตะละซอดเที่ย	เจ้าศรัทธา
တလသို	ตะละฮ้อย	พ่อบ้าน แม่บ้าน สามีภารยา
တလသြန်	ตะละซอน	นายทุน เจ้าของเงิน
တလအာယုက်	ตะละอาเยิก	อายุยืน มีอายุ
တလက်	ตะลัก	ทำให้ตัน ทำให้สูญ
တလက်ဂွ်င်	ตะลักกลั้ง	ปิดทาง ทำให้ทางตัน
တလင်	ตะลัง	เหลี่ยม ด้าน
တလင်ဗိုတ်	ตะลังเปิ๊ด	เหลี่ยมเพชร
ပန်တလင်	ปอนตะลัง	สี่เหลี่ยม
တလတ်	ตะล้อด	ทะนานสำหับใช้ตวง มะซ่าน ผลแกงกินได้
တလန်	ตะลอน	เร่ โกหก หลอกลวง
ထွုန်တလန်	ทะมุนตะลอน	ปลิ้นปล้อน ตลบตะแลง
တလန်အာ-	ตะลอนอาตะ-	ตะลอนไปตะลอนมา เร่ร่อน
တလန်ကျုင်	ลอนเกลิง	
တလှ်	ตะลอห์	แกะออก ปลดออก
တလဲာ	ตะลาย	สยาย
တလဲာသော်	ตะลายซก	สยายผม
တလိုင်	ตะเลิน	หลง เผลอ กระทิงวัวป่า

တလိင်ၵွင်	ตะเลินกล้ัง	หลงทาง
တလိင်တလဲဝ်	ตะเลินตะลาย	หลงไหล สติเฟือน
တလိင်ထကအ်	ตะเลินทะเก๊าะ	หลงฝูง หลงพวก
တလိင်ဒိုဟ်	ตะเลินเต้อะห์	หลงทิศ
တလိင်ဒိုဟ်စှ်	ตะเลินเต้อะห์เจ๊าะห์	หลงสิบทิศ มืดแปดด้าน
တလိင်မတ်	ตะเลินม่ด	หลงตา
တလိင်ရုပ်	ตะเลินรูบ	ผิดรูป รูปร่างผิดไป
တလိင်ဝိုတ်	ตะเลินเวิ่ด	หลงลืม
တလိတ်	ตะลิด ตะลัด	ลื่น ไถล เรียบเกลี้ยงเป็นมัน
တလိတ်ကဆေဝ်	กะลัดกะเช	ลื่นเป็นมัน
တလိတ်တလတ်	ตะลัดตะลด	สะอาดสะอ้าน ผ่องใส
တလုင်	ตะเลิง	การมา
တလုင်လအာ	ตะเลิงเลียะอา	การไปมาหาสู่
ဒုင်တလုင်	เติ้งตะเลิง	ต้อนรับขับสู้
တလုဲ	ตะลอย ตะลุย	มะขามป้อม
တလုဲတိ	ตะลอยต๊อย	หญ้าใต้ใบ
တလုဲလာင်	ตะลอยลาน	มะยม
တလဲ	ตะลอย	ปล่อยให้ลอย
တလဲဥဝ်	ตะลอยดั๊จ	ปล่อยให้ลอยไปตามน้ำ
တလောတ်	ตะลด	ขลุ่ย
တလီု	ตะลำ	ย่อตัวลงในน้ำ
တလီုဥဝ်	ตะลำดั๊จ	ย่อตัวลงอาบน้ำ
တလိုဟ်	ตะลอห์	ทะลวง เช่นทะลวงปล้องไม้ไผ่
တလိုအ်	ตะเลาะ	เอาข้าม
တလိုအ်ဏာ	ตะเลาะนา	เอาข้ามไป
တလိုအ်နင်	ตะเลาะเนี่ยง	เอาข้ามมา
တလံက်	ตะล้อก	จุ่ม จิ้ม
တလံက်ဥဝ်	ตะล้อกดั๊จ	จุ่มน้ำ
တလံက်မရေက်	ตะล้อกเมียะร่อด	จิ้มน้ำพริก
တဝဟ် တွံ	ตะวอห์ กว็อห์	ชี้แจง แสดง
တွံဓဝ်	กว็อห์โธ่	แสดงพระธรรมเทศนา
တွံပါင်ကျာ်တြဲ	ตะวอห์ปานกยั๊จตรอย	พระธรรมที่พระองค์ทรงแสดง

တဝါ	ตะวา	ฝูง พวก กลุ่ม
တဝါၵွ	ตะวาเกลี้ย	ฝูงวัว
တဝါမသုန်ကွမ်	ตะวาเมียะซุนกลอม	พวกห้าร้อย กลุ่มห้าร้อย
တဝၵ်	ตะวัด	ท่าทาง ลักษณะการเดิน
တဝီပဝူ	ตะวีปะเวา	บริเวณ รอบๆ
တဝီဗဝိုင်	ตะวีเปี๊ยะว่าง	บริวาร ติดหน้าตามหลัง ติดสอยห้อยตาม
တဝီဝါရ	ตะวีเวี่ยระ	บริวาร ลูกน้อง
တဝ့်	ตะวอ	เสมอ ตั้งแต่ เขต
တဝ့်တဝ့်	ตะวอตะวอ	เสมอๆ
တဝ့်နူဂှ်	ตะวอนู่โก้ห์	ตั้งแต่นั้นมา
တဝ့်ရး	ตะวอเรี่ยะห์	เขตแดน ชายแดน
ကေင်ဆ့်တဝ့်	เกียงเชอตะวอ	เคยเห็นเสมอ เคยเห็นบ่อยๆ
တဝ်	ตอ	ด้าม ก้าน ตรงกันข้าม
တဝ်ကဏိက်	ตอกะเนิ้ด	ไม้ตับแฝกตับคา
တဝ်ကံက်ယာ	ตอก๊อกเยี่ย	ด้ามยอ
တဝ်ကှ်ပ်	ตอกะโมห์	ด้ามไม้กวาด
တဝ်ကြုတ်	ตอกร๊อด	ตานขโมย โรคพยาธิไส้เดือน
တဝ်ကြိအ်	ตอเกลาะ	ตรงกันข้าม ตรงกันคนละฝั่ง
တဝ်စဏောဟ်	ตอจะแนะห์	ต่อสู้
တဝ်စရဟ်	ตอจะรอห์	ยอดมงกุฎ ยอดบนสุด
တဝ်ဇဝ်	ตอโจ้	ก้านช่อผลไม้
တဝ်ပကာန်	ตอปะกาน	ต่อสู้ ต้านทาน
တဝ်ပ္တ	ตอปะกาว	ก้านดอกไม้
တဝ်ဖကောဝ်	ตอพะโก	ดินสอดำ
တဝ်ဖြေဝ်	ตอโปร้ก	ด้ามกระบวย นกกระแวนหางบ่วง
တဝ်မှင်	ตอฮมัง	ด้ามปากกา
တဝ်မုဲ	ตอมุ่ย	ด้ามขวาน
တဝ်လေံဍုံက်	ตอเล่ะด๊อก	ด้ามฆ้อน
တဝ်သုက်	ตอเซิก	สายสะดือ สายรก
တဝ်သွဝ်	ตอฟอ	กรรณิการ์
တဝ်ဓုန်	ตอบุน	ด้ามมีด
တဝ်အာ	ตออา	ต่อไป

တသင်	ตะซัง	ไม้รวก
တသဝ်	ตะซอ	คราง ครวญคราง
တသဝ်နရၢတ်	ตะซอเนียะราด	คร่ำครวญ
တသႆ	ตะซาย	ชายครุย
တသု	ตะเซ้า	ไม้พาย
တသေႃ	ตะซก	ผม ขน
တသေႃကလေင်	ตะซกกะเลี่ยง	ขนเม่น
တသေႃကျိုပ်	ตะซกคับ	ผมบนศรีษะ
တသေႃကွေင်မတ်	ตะซกเฮนียงม่ด	ขนคิ้ว
တသေႃဇကု	ตะซกเจี๋ยะเก๊า	ขนตามตัว
တသေႃကျာ	ตะซกกย๊ำ	ขนอ่อน
တသေႃခိုပ်	ตะซกคะมิบ	เครา
တသေႃပါင်	ตะซกปาน	หนวด
တသေႃမတ်	ตะซกม่ด	ขนตา
တသေႃသုံ	ตะซกซอ	ขนแกะ
တသောဝ်	ตะโซ	ชัน ไม่ลาด
တသံက်	ตะซอก	ขี้กลาก
တသံက်စိင်	ตะซอกเจิน	เรื้อนกวาง
တသိုက်	ตะซัก	ความสุข กระตุก
တသိုက်စိုတ်-	ตะซักจ๊อดตะซัก-	สุขกายสุขใจ
တသိုက်ကာဃ	กายะ	
တသိုက်ဇုက်	ตะซักเจิ๊ก	กระตุกเชือก
တသိုင်	ตะซัง	แย่ง ชิง
တသိုင်စ	ตะซังเจี๊ยะ	แย่งกิน ตีชิงวิ่งราว
တသိုတ်	ตะซอด	เหือด เหือดแห้ง เหือดหาย
တသိုဝ် တသို	ตะซอ	เหยียด
တသိုဇိုင်	ตะซอจ้าง	เหยียดขา
တသိုပ်	ตะซอห์	สั่ง ทำเสียงขู่
တသိုပ်ခမောဝ်	ตะซอห์คะโม	สั่งขี้มูก
ဖြုံတသိုပ်	ซุ่มตะซอห์	เสียงงูขู่ฟ่อ
တဟင်	ตะฮัง	กระหาย
တဟင်ဍာ်	ตะฮังดั๊จ	กระหายน้ำ

တဟာင်ဒြာ	ตะฮังตร้าย	พยับแดด มรีจิ
တဟ် တှ်	ต๊อห์	นม
တဟ်ဂ္တာတ်	ต๊อห์กะตั๊ด	นมคัด
တဟ်ဂ္တို	ต๊อห์กะตอ	นมคัด
တဟ်ကၜါ	ต๊อห์กะบาย	นมยาน
တဟ်ခုက်	ต๊อห์คะมัก	นมผักกระเฉด
တဟ်ခုတ်	ต๊อห์คะมด	นมแพงพวย
တဟ်ဝုတ်	ต๊อห์วุ่ด	นมสาว
တဟောတ်	ตะเฮด	ยัด แดก
တၜူ	ตะบู	เมา วิงเวียน
တၜူတဆူ	ตะบูตะชู	เมาหัวทิ่ม ทางไม่พอเดิน
တၜူဂြပ်ကသပ်	ตะบูกร้บกะซอบ	เมาสมบัติ
တၜူတဏှာ	ตะบูตอนฮนา	เมาตัณหา
တၜူဘင်	ตะบูเพี่ยง	เมากัญชา
တၜူဘိန်	ตะบูพิ่น	เมายาฝิ่น
တၜူမဲ	ตะบูมาย	เมามาย มัวเมา หลงละเลิง
တၜူအရက်	ตะบูอะเรียก	เมาเหล้า
တၜေဟ်	ตะแบะห์	กระทบ เสียดสี
တၜေဟ်လက်	ตะแบะห์เลียก	ด่ากระทบ ด่าเสียดสี เหน็บแนม
တၜ်ပါင်	ตะบาวปาน	บ้วนปาก
တအ်ဂှ်	เต๊าะโก้ห์	นั่น นั้น เหล่านั้น
တာ	ตา	ตาล ที เพียง ครั้ง
တာဆအ်	ตาเชาะ	ตาลเฉาะ
တာညးတာအဲ	ตาเญี้ยะห์ตาอัว	ทีเขาทีเรา
တာဏအ်	ตาเนาะ	ทีนี้ ครั้งนี้
တာတဲ	ตาตอย	ฝ่ามือ แบมือยกขึ้นห้าม ต้าน
တာတုံကျင်	ตาตุยเกลิง	เที่ยวที่แล้ว ครั้งที่แล้ว
တာအန်	ตาต้าน	ขวางทางบุญ
တာပတ်	ตาป๊อด	ตาลปัตร
တာပဿ	ตาป๊อดซะ	ดาบส ฤษี
တာဖေဟ်	ตาเป๊ะห์	ทีเอง ทีแก
တာရေင်	ตาเรี่ยง	ตาลแถว

တာဝတိင်	ตาเวียะเติน	ดาวดึงส์ ชื่อสวรรค์ชั้นที่ ๒
တာအဲ	ตาอัว	ทีฉัน ทีผม
တာန်	ตาน	สาน
တာန်ဆံင်	ตานชอง	พลับพลา ที่ประทับชั่วคราว
တာန်နတာန်တိုင်	ตานเนียะตานตาง	สานกระบุงสานตะกร้า
တံာ	ตำ	ตาม
တံာရာ	ตำรา	ตำรา มาจากภาษาไทย
တံာရဲ	ตำรั่ว	ตามพวก ตามเหล่า
တဲာ	ตาย	โรง กระท่อม กระต๊อบ ห้าง ห้อเลือด
တဲာဖျာ	ตายพย้ำ	แผงค้า ร้านค้า
တဲာဗ္ဂ	ตาบเฮี่ยะ	โรงนา
တဲာဖြဲာ	ตายปร้าย	ผีพราย
ဆိတဲာ	ชิมตาย	ห้อเลือด
တိ	ต๊อย	ดิน สาม
တိကဏအ်	ต๊อยกะเนาะ	ดินจอมปลวก
တိကမ တိဃမ	ต๊อยกะเมียะ - ต๊อยเยียะเมียะ	ดินสอพอง
တိကမွတ် - တိပလေတ်	ต๊อยกอมเลด - ต๊อยปะเลด	ดินเหนียว
တိကြေဟ်တိဝာန်	ต๊อยแกร๊ะห์ต๊อยว่าน	ดินกรวดดินดาน
တိကွအ်	ต๊อยเกลาะ	ที่สวน
တိခကောဟ်	ต๊อยคะโก๊ห์	ดินสอดำ
တိခလံက်	ต๊อยคะล้อก	ดินลุ่ม
တိဂအာင်သ္ဂိ	ต๊อยเกี้ยะอานฮ้อย	ที่บ้าน ที่ปลูกบ้าน
တိဂူခံက်ဗ္ဂ	ต๊อยกู้ค้อกเฮี่ยะ	เรือกสวนไร่นา
တိဂြတ်	ต๊อยกรัด	ดินรัด ดินแน่น
တိင္ဂိတ်	ต๊อยงิ่ด	ธรณีสูบ
တိစိဝရိက်	ต๊อยจีเวียะเริ้ด	ไตรจีวร
တိဖြိုင်	ต๊อยซ่าง	หนักแผ่นดิน
တိတမ္ဂောဝ်	ต๊อยตอมโญ	แผ่นดินสั่นสะเทือน
တိတးဒ်မုက်ဖမ်	ต๊อยตะห์โต้ะห์-เมิกพอม	แผ่นดินเรียบเป็นหน้ากลอง หมายถึงแผ่นดินยุคพระศรีอาริย์

တိဒ်ပလိုက်	ต๊อยโต้ะห์ปะลาก	ดินเป็นฝุ่น
တိဒိုပ်	ต๊อยเต้อะห์	ดินงอก
တိပါဂြင်ခအက်	ต๊อยปัดเกรี้ยงคะอัก	ดินแตกระแหง
တိပိတက	ต๊อยป๊อยตะกะ	ไตรปิฎก
တိပိုန်	ต๊อยปอน	นาบุญ เนื้อนาบุญ
တိဖောဝ်	ต๊อยโพ	ดินร่วนซุย
တိဖျို	ต๊อยพยี	แผ่นดินไหว
တိဖျိုစီကလိုက်	ต๊อยพยีบีกะลัก	กึกก้องโกลาหล มืดฟ้ามัวดิน
တိဖျုး	ต๊อยพยะห์	ดินเปรี้ยว
တိဗတီ	ต๊อยเปี๊ยะตอย	ดินทราย
တိဗလး	ต๊อยเปี๊ยะเลียะห์	ดินพื้นราบ ที่ราบ
တိဗု	ต๊อยปุ๊	ดินขาว
တိဗ္ဗ	ต๊อยเฮี่ยะ	ที่นา
တိရစ္ဆာန်	ต๊อยร์ดชาน	ดิรัจฉาน
တိသရဏ	ต๊อยซะระนะ	ไตรสรณะ
တိသရဏဂမနပိ	ต๊อยซะระนะเกี้ยะ - เมียะเนียะป๊อย	ไตรสรณคมน์
တိသုန္ဒရီ	ต๊อยซุนเทียะรี่	แผ่นดิน พื้นโลก
တိသုတ်	ต๊อยซ้อด	แผ่นดินทรุด
တိဟရာတ်	ต๊อยฮะราด	ดินเสื่อมคุณภาพ
တိဟိုတ်	ต๊อยฮอด	ติเหตุ เหตุสาม
တိစ္စ်	ต๊อยเบอ	ดินเค็ม ดินโป่ง
တိက်	เติ๊ด	นอน
တိက်ကြာင်	เติ๊ดกราน	นอนดิ้น นอนตีแปลง
တိက်ကျုက်	เติ๊ดกะเมิก	นอนละเมอ
တိက်ခအီ	เติ๊ดคะอี	นอนกรน
တိက်ဂြာင်	เติ๊ดกร้าน	นอนแบ
တိက်ဂြောပ်ယာတ်	เติ๊ดกรับยาด	นอนคลุมโปง
တိက်ဂ္ဂု	เติ๊ดกลุ้	นอนดึก
တိက်ဇိုင်သဝ်တ္ဍဲ	เติ๊ดจ้างซอฮัว	นอนหัวค่ำ
တိက်တပ်ထဗ္ဗာန်	เติ๊ดต๊อบทะปล้าน	นอนแซ่ว นอนตรีทูต
တိက်တေပ်တိက်	เติ๊ดเต๊ห์เติ๊ด	นอนก็นอน

တိၵ်ႈဒိူ	เติ๊ดเติ้ม	นอนค้าง
တိၵ်ႈၽြေ	เติ๊ดเทียะเกรี้ยะ	นอนแผ่หลา
တိၵ်ႈၽလႅဝ်	เติ๊ดเทียะล่าย	นอนพิง
တိၵ်ႈၽဲ	เติ๊ดพอย	นอนอิ่ม นอนเต็มอิ่ม
တိၵ်ႈမွဲပၢႆ	เติ๊ดมั่วปะโร่ห์	นอนหนึ่งตื่น
တိၵ်ႈလပၼ်ၺၢတ်ႉ	เติ๊ดเลียะเป๊าะญ้าด	นอนฝัน
တိၵ်ႈဝေင်	เติ๊ดว่อน	นอนเล่น
တိၵ်ႈသိုၵ်ႉ	เติ๊ดฮัด	นอนเงียบ
တိၵ်ႈသွိင်	เติ๊ดเฮลิน	นอนหลับ
တိၵ်ႈသျှာမ်	เติ๊ดโฮลม	นอนโทรม
တိၵ်ႈအောၽဲ	เติ๊ดเอาพอย	นอนไม่อิ่ม
တိၵ်ႈအောသွိင်	เติ๊ดเอาเฮลิน	นอนไม่หลับ
တိဍူ	ต๊อยกลุ้	มืดฟ้ามัวดิน
တိင်	เติน	ดีด โกน
တိင်ကျာ	เตินกยำ	ดีดจะเข้
တိင်တိုက်	เตินตัก	การบรรเลงดนตรี
တိင်ထဏာ	เตินทะนะ	ดีดพิณ
တိင်သ တိင်သတိ	เตินสะ เตินสะต๊อย	สามสิบ
တိင်သော်	เตินซก	โกนผม ปลงผม
တိတ်	ติ๊ด ตั๊ด	ออก
တိတ်ကတင်	ตั๊ดกะตัง	ออกขม
တိတ်ကောန်	ตั๊ดโกน	ออกลูก(สัตว์) แตกหน่อ (พืช)
တိတ်ကၞ်	ตั๊ดกาว	ออกดอก
တိတ်ကွာင်တိတ်ဗာင်	ตั๊ดฮนานตั๊ดป๊าน	แตกกิ่งก้านสาขา มีลูกเต็มบ้าน มีหลานเต็มเมือง ออกดอกออกผล
တိတ်ကမောဝ်	ตั๊ดกะโม	แตกใบอ่อน แตกยอดอ่อน
တိတ်ခဒအ်	ตั๊ดคะโต้ะห์	ออกปลี ออกฝัก
တိတ်ဂတ	ตั๊ดเกี๊ยะตะ	ออกหน้า
တိတ်ဂြိုပ်	ตั๊ดเกริ้บ	ออกป่า
တိတ်ဂှ်ၚ်	ตั๊ดกล้ง	ออกทาง
တိတ်စတွဟ်	ตั๊ดเจี๊ยะคะเนาะห์	แยกเรือน แยกครัว ไปอยู่ต่างหาก
တိတ်ဇကု	ตั๊ดเจี้ยะเก๊า	ออกตัว ถอนทุน

တိတ်ဇဝ်	ตั๊ดโจ้	ออกช่อ
တိတ်ဍာတ်	ตั๊ดดั๊ด	ออกหวาน ออกรสหวาน
တိတ်ဍုင်	ตั๊ดเดิง	ออกเค็ม ออกรสเค็ม
တိတ်တမ်	ตั๊ดตอม	ออกทุน
တိတ်တွဲ	ตั๊ดฮัว	ออกแดด
တိတ်ဒုင်	ตั๊ดเติ้ง	ออกรับ
တိတ်ဒုင်တွုင်	ตั๊ดเติ้งตะเลิง	ออกต้อนรับ
တိတ်ဓတ်	ตั๊ดท่ด	ออกกำลัง
တိတ်နူကလောန်	ตั๊ดนู่กะลน	ออกจากงาน
တိတ်ပခွိ	ตั๊ดปะคะมอย	ออกบวชพระ
တိတ်ပါင်	ตั๊ดปาน	ออกปาก
တိတ်ပုင်	ตั๊ดเปิง	ออกอีสุกอีใส
တိတ်ပုင်ကျူ	ตั๊ดเปิงกะเยอ	ออกสำรับเช้ามืด ถวายอาหารรองท้องกันหิว
တိတ်ဖျိုတ်	ตั๊ดพยอด	ออกฝาด
တိတ်ဗှ	ตั๊ดเฮี่ยะ	ออกนา
တိတ်မရန်	ตั๊ดเมียะร่น	ออกฝีดาษ
တိတ်မုက်	ตั๊ดเมิก	ออกหน้า
တိတ်မှုက်	คั๊ดเฮมิก	ออกหัด
တိတ်ယှု	ตั๊ดเยียะมุ่	ออกชื่อ
တိတ်ရမျာင်	ตั๊ดร่มซาน	ออกเสียง ส่งเสียง
တိတ်ရသ်	ตั๊ดโรห์	ออกรส
တိတ်ရိတ်	ตั๊ดรีด	ออกฤทธิ์
တိတ်ရိုဟ်	ตั๊ดเร่อะห์	ออกราก รากงอก
တိတ်ဝါ	ตั๊ดเวี่ย	ออกทุ่ง
တိတ်သတ်	ตั๊ดซอด	ออกลูก ออกผล
တိတ်သွိတွိ	ตั๊ดฮ้อยตะม้อย	ออกเรือน แยกเรือนใหม่
တိတ်သွိပွတ်	ตั๊ดฮ้อยปะมด	ออกไฟ ออกจากการอยู่ไฟ
တိတ်ဩန်	ตั๊ดซอน	ออกเงิน
တိတ်အာ	ตั๊ดอา	ออกไป (ไล่)
တိတ်	ติ๊ด	ติด (ภาษาไทย)
တိတ်ကတောဝ်-တိတ်မတ်	ติ๊ดกะโตติ๊ดม่ด	ติดหูติดตา

တိတ်ဂအဲ	ติ๊ดเกี้ยะอุย	ติดยา
တိတ်စိုတ်	ติ๊ดจ๊อด	ติดใจ
တိတ်ဘင်	ติ๊ดเพี่ยง	ติดกัญชา
တိတ်ဘိန်	ติ๊ดพิ่น	ติดยาฝิ่น
တိတ်ရသ်	ติ๊ดโร่ะห์	ติดรส
တိတ်ရဲ	ติ๊ดรั่ว	ติดพวก ติดเพื่อน
တိတ်ဝုတ်	ติ๊ดวุ่ด	ติดสาว
တိတ်ဝေင်	ติ๊ดว่อน	ติดเล่น ติดการพนัน
တိတ်အရက်	ติ๊ดอะเรียก	ติดเหล้า
တီ	แตม	รู้ เข้าใจ ทราบ แจ้ง
တီကလောန်	แตมกะลน	รู้งาน
တီကွေဟ်ရ	แตมแกวะห์ระ	รู้จังนะ
တီကွေဟ်ဟ်	แตมแกวะห์แกวะห์	รู้จริงๆ ช่างรู้
တီကုသ်တီသရုံပပ်ပ်	แตมเก๊าซอแตม - ซะรำปับ	รู้จักบุญรู้จักบาป
တီကြုတ်တီဂြိုဟ်	แตมกร๊อดแตม - เกร้อะห์	รู้ตับไตไส้พุง รู้ตื้นลึกหนาบาง
တီကွး	แตมกละห์	รู้แจ้ง รู้ชัด
တီခိုဟ်ဂွိုင်အာ	แตมคอห์กลั้งอา	รู้ดีมากไป
တီခိုဟ်တီပရေံ	แตมคอห์แตมปะแระ	รู้ดีรู้ชั่ว
တီဂကူ	แตมเกี้ยะเกา	รู้กำพืด รู้ชาติตระกูล
တီဂတာပ်	แตมเกี้ยะตับ	รู้ทัน
တီဂုန်	แตมกุ้น	รู้คุณ
တီဂိုင်ဒေပ်	แตมก้างเต้บ	รู้เก็บรู้จำ
တီဂွိုင်တီဂွေအ်	แตมเกลิ้นแตมเกล้ะ	รู้ยาวรู้สั้น
တီဂွိုင်	แตมกลั้ง	รู้มาก เห็นแก่ตัว เอาเปรียบ
တီဃိတ်	แตมคิ่ด	รู้จักคิด
တီငှုဟ်မး	แตมงุ่ห์เมี่ยะห์	รู้ค่า รู้ราคา
တီစကာ	แตมเจี๊ยะกา	รู้จักใช้ กระเหม็ดกระแหม่
တီစတီမံင်	แตมเจี๊ยะแตมม่ง	รู้กินรู้อยู่
တီစိကွး	แตมจีกละห์	รู้ชัด รู้แจ้ง รู้จริง
တီဆကေတ်	แตมชะเก๊ด	รู้แต่เอาอย่างเดียว เห็นแก่ตัว

တီဆစ	แตมชะเจี๊ยะ	รู้แต่กิน ดีแต่กิน
တီဆပြု	แตมชะปรุ๊	รู้แต่พูด ดีแต่พูด แต่ไม่ทำ
တီဆဝေင်	แตมชะว่อน	รู้แต่เที่ยว ดีแต่เที่ยว
တီဇကု	แตมเจี๊ยะเก๊า	รู้ตัว
တီဇီ	แตมจี้	รู้สารพัด ช่างรู้
တီဇီခရိ	แตมจี้คะรอย	รู้สารพัดอย่าง
တီဇိုင်	แตมจ้าง	รู้เวลา รู้โอกาส รู้แกว สำหรับมิจฉาชีพ
တီဇြိုဟ်တီဍာ	แตมซี่ห์แตมดา	รู้ตื้นลึกหนาบาง
တီညာတ်	แตมญ้าด	รู้จักมักคุ้น
တီညိညိညည	แตมญี้ญี้เญี้ยะเญี้ยะ	รู้เล็กๆน้อยๆ รู้นิดๆหน่อยๆ รู้งูๆปลาๆ รู้ไม่จริง
တီညးတီအဲ	แตมเญี้ยะห์แตมอัว	รู้เขารู้เรา
တီညးထကအ်	แตมเญี้ยะห์ทะเกาะ	รู้จักกัน รู้กัน
တီဍိုဟ်	แตมดอห์	รู้ฉลาด เอาเปรียบ
တီတုဲတီဒှ်	แตมตุยแตมโต้ห์	รู้แล้วรู้รอด
တီတုဲဒှ်သ္ၚုဲဒှ်ဂင်	แตมตุยโต้ห์ฮนุย-โต้ห์เกี๊ยง	รู้แล้วเป็นลิงเป็นค่าง รู้มากยากนาน
တီဒဒိုက်	แตมเตี๊ยะต้าก	รู้จักทุกข์ รู้สภาพตามความเป็นจริง
တီဒဒှ်သံင်ဂှ်	แตมเตี๊ยะโต้ห์-ซองโก้ห์	รู้ว่าจะต้องเป็นอย่างนั้น
တီဒိန်အဒာန်	แตมติ้นอะต้าน	รู้กำพืด รู้เช่นเห็นชาติ
တီပရောပရာ	แตมปะเราปะรา	รู้เรื่องรู้ราว
တီဖဲ	แตมพอย	รู้จักอิ่ม รู้จักพอ
တီဖိုဟ်ဒှ်ဖိုဟ်	แตมเพอะห์โต้ห์-เพอะห์	รู้อยู่เฉยยังเป็น รู้อยู่แล้วยังทำ
တီဘဝသရံၚ်ပါပ်	แตมเภียะเวียะซะ-รำปับ	รู้บาปบุญคุณโทษ
တီမံင်ရ	แตมม่งระ	รู้อยู่แล้ว
တီရ	แตมระ	รู้แล้ว ทราบแล้ว
တီရသ်	แตมโร่ห์	รู้รส ติดรส
တီရုံ	แตมรุ่ม	รู้จักพอ
တီလောဲ	แตมลั่ว	รู้ง่าย
တီလ္ၚးဂြန်	แตมเลี่ยะเงี่ยะห์กร้น	รู้นอกตำรา

တီလူႊၵွႆၢင်	แตมเลียะเงี่ยะห์กล้ง	รู้นอกลู่นอกทาง รู้นอกเรื่อง
တီလပ်ႇၵိုင်	แตมเลียะป๊อห์ก้าง	รู้จักเก็บรู้จักงำ
တီသိုတီ	แตมซำแตม	รู้ทั้งรู้
တီဟာ	แตมฮา	รู้ไหม
တီအခိင်အခာ	แตมอะเคินอะคา	รู้จักเวล่ำเวลา
တီအာပမု	แตมอาปะมุ่	รู้ไปทำไม
တီအာဖအိုတ်	แตมอาพะอ๊อด	รู้ไปทั่ว รู้ไม่เข้าเรื่อง
တီအိင်ဒ်ႇအိင်	แตมเอินโต้ห์เอิน	รู้เองเป็นเอง ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง
တီအောကွေဟ်	แตมเอาแกว๊ะห์	รู้ไม่จริง
တီအောဂတာပ်	แตมเอาเกี่ยะตับ	รู้ไม่เท่าทัน
တီမွဲတီဒေ	แตมบั้วแตมเต้ะ	รู้พี่รู้น้อง รู้จักพี่น้อง
တီ	ตอย	เดียรถีย์ นักบวชนอกศาสนาพุทธ
တီလ	ตอยละ	ท่าน พระคุณท่าน
တီလပိုန်	ตอยละปอน	พระเดชพระคุณ
တီလမွ်ုကုပိုန်	ตอยละเมี่ยะนุ่มเก๊าปอน	พระผู้มีพระภาคเจ้า
တုက်	เติ๊ก	ตัก
တုက်ဍုာ်	เติ๊กดั๊จ	ตักน้ำ
ကြိုက်တုက်	เกลิ๊ดเติ๊ก	หมูขุด
တုက်ကြိုက်	เติ๊กเกลิ๊ด	โรคลมบ้าหมู
တုက်ဈုန်	เติ๊กช่น	พายช้อนหาปลา
တုင်	เติง	แช่
တုင်ဍုာ်	เติงดั๊จ	แช่น้ำ
တုင်ဂူ	เติงทู่	กลองยาว
တုတ်	ตุ๊ด ต๊อด	หูก กี่กระตุก เครื่องทอผ้า
တုတ်တုတ်	ต๊อดต๊อด	ทอผ้า
တုန်	ตุน	นั้น ครั้ง
တုန်ဏအ်	ตุนเนาะ	ครั้งนี้
တုန်လေဝ်	ตุนเล	นั้นแล
တုပ်	ตุ๊บ ต๊อบ	เหมือน คล้าย
တုပ်ကွေဟ်ဟ်	ต๊อบแกว๊ะห์แกว๊ะห์	เหมือนจริงๆ เหมือนอย่างแกะ
တုပ်ကေင်ဆိုဲ	ต๊อบเกียงเชอ	เหมือนเคยเห็น คลับคล้ายคลับคลา
တုပ်ကိုဲ	ต๊อบกอ	เหมือนกับ

တုပ်စိုတ်	ตุ๊บจ๊อด	เหมือนใจ พร้อมใจ
တုပ်ညႈသော	ตุ๊บเญี้ยะห์เชา	เหมือนเขาแช่ง เหมือนโดนแช่ง
တုပ်ညံင်	ตุ๊บญ้ง	เหมือนอย่าง
တုပ်တုပ်ညႈထကအ်	ตุ๊บๆเญี้ยะห์ทะเกาะ	เหมือนๆกัน พอๆกัน
တုပ်ယဲ	ตุ๊บย่าย	เหมือนแม่
တုပ်ရ	ตุ๊บระ	เหมือนกันแหละ
တုပ်သွဟ်	ตุ๊ยซะโม้ห์	เหมือนกันทุกอย่าง เหมือนอย่างแกะ
တုပ်သိုဂကူ	ตุ๊บเกี๊ยะเกา	เหมือนทั้งตระกูล เหมือนทั้งโคตร
တုပ်မွဲတုပ်ဒေံ	ตุ๊บบั้วตุ๊บเต้ะ	เหมือนพี่เหมือนน้อง
တုံ	ตุม	ต้ม ตก ขวา
တဲ	ตุย ตอย	ล่วง แล้ว เสร็จ
တဲကိုတီတဲ	ตุยกอแตมตุย	แล้วให้รู้จักแล้ว
တဲကျုင်	ตุยเกลิง	ที่แล้วมา
တဲညံင်ဂွံ	ตุยญ้งเก้อะ	เสร็จจนได้
တဲတေဟ်	ตุยเต๊ห์	แล้วก็
တဲဒှ်	ตุยโต้ห์	เสร็จสิ้น เสร็จเรียบร้อย
တဲပွှန်	ตุยปลอน	แล้วก็
တဲရ	ตุยระ	เสร็จแล้ว
တဲအောတီတဲ	ตุยเอาแตมตุย	แล้วไม่รู้จักแล้ว ซ้ำซาก
တုဟ်	ตุ๊ห์ เต๊าห์	ขัด ถู
တုဟ်ဂွေဟ်	เต๊าห์เฮม่ะห์	ถูขี้ไคล
တုဟ်ဇကု	เต๊าห์เจี้ยะเก๊า	ถูตัว
တုဟ်ငေ့က်	เต๊าห์เงียก	ถูฟัน
တုဟ်တဲ	เต๊าห์ตอย	ถูมือ
တုဟ်ပေါတ်	เต๊าห์ป๊ด	ขัดถู
တုဟ်အိက်သွိင်	เต๊าห์เอิ๊ดเฮนิน	ขัดสนิม
တုသိတာ	เต๊าซ้อยตา	ดุสิต สวรรค์ชั้นที่ ๔
တူ	เตา	ร้อน ไหม้
တူစိုတ်	เตาจ๊อด	ร้อนใจ
တူဂွ်	เตาเกนี้ย	ร้อนท้อง
တူတေ့က်	เตาเฮียก	ไหม้เกรียม
တူတ္ၚဲ	เตาฮัว	ร้อนแดด

တူပွတ်	เตาปะมด	ไหม้ไฟ
တူရူ	เตาเรา	ทำให้ตรง
တူလဲ့	เตาล่าย	ไหม้ละลาย หลอมละลาย เดือดร้อน
တူသွာန်	เตาซะลาน	ปวดแสบปวดร้อน
ပုင်တူ	เปิงเตา	ข้าวตัง
တေ	เต	นั่น โน่น สาม
တေဇ	เตเจี้ยะ	เตชะ เดช
တေဇနုဘ်	เตเจี้ยะนุเกี่ย	เดชานุภาพ
တေဇော	เตเจ้อว	เตโช อำนาจ ความร้อน
တေဇောဓာတ်	เตเจ้อวธาด	เตโชธาตุ ธาตุไฟ
တေတော်	เตเต๊ะ	นั่น โน่น นั้น โน้น
တောင်	เตียง	ตึง ป่อง
တောင်ဖိုင်	เตียงจ้าง	ตึงน่อง
တောင်ဗုင်	เตียงเปิ้ง	ตึงท้อง
ဗုင်တောင်	เปิ้งเตียง	ท้องป่อง
တေန်မေန်	เตนเมน	ฝืดเคือง จนกรอบ เบียดกรอ ชักหน้าไม่ถึงหลัง
တေပ်	เต๊บ	กับดักสัตว์ จั่นดักสัตว์
တေပ်ပ်	เต๊บๆ	ทำตากระพริบกระพริบ
တေပ်ပိုကွိ	เต๊บป่าฮน้อย	กับดักหนู
တေတောင်	เตตอน	ระเหเร่ร่อน
တေတောတ်	เตโต๊ด	นกต้อยตีวิด กระแตแต้แว้ด
တေမိ	เตมอย	เตมีย์
တေရသ	เตเรียะซะ	สิบสาม
တောဝ်	แต	ตั้ง วาง โชว์ เสนอ
တောဝ်ဖျာ	แตพย๊า	วางตลาด ตั้งขายสินค้า
တောဝ်နပလံင်	แตเนี่ยะปะลอง	ตั้งเชี่ยนหมาก
တောဝ်ဖွိက်	แตเปี้ยะเนิ่ด	ตั้งโชว์สินค้า
တောဝ်မုက်	แตเมิก	เสนอหน้า
တောဝ်သွံစ	แตเซาะเจี๊ยะ	ตั้งขาย วางขาย
တေဟ်	แตะห์ เต๊ะห์	ถาก ผักแว่น กี่ ละกี่
တေဟ်ခွေဝ်	แตะห์คะนก	ถากเปลือก
တေဟ်ဆု	แตะห์ชุ	ถากไม้

ကိုတေပ်ကေတ်	กอเต๊ะห์เก๊ด	ให้ก็เอา
ဟိုတေပ်ပအောမိင်	ฮำเต๊ะห์ปะเอาเมิ่น	ว่าทำเป็นไม่ได้ยิน
တေံ	แตะ	เตะ
တေံမတ်	แตะม่ด	เตะตา สะดุดตา
တေံမုပ်	แตะมุ่ห์	เตะจมูก กลิ่นแรง กลิ่นฉุน
တေအ်	เต๊ะ	โน้น
တဲ	ตอย	มือ
တဲကေင်	ตอยเกียง	มือเคย
တဲကြိုင်	ตอยเกริง	ลำราง แควน้ำ
တဲဂံင်	ตอยโก้ง	มือกล้า กล้าทำ
တဲဂွာန်	ตอยกล้าน	มือบอน ซนมืออยู่ไม่สุข
တဲစိပ်	ตอยจิ๊ห์	มือตก กล้าลงมือ กล้าทำบาป
တဲစနန်	ตอยจะนน	นิ้วชี้
တဲဖှော်	ตอยโฮน่ก	มือเติบ
တဲဖြိုင်	ตอยซั่ง	มือหนัก
တဲဖွိ	ตอยฟี่	มือซ้าย
တဲဍုဝ်ဍို	ตอยดั๊จเดอ	มือน้ำข้าว มือกาว ขี้ขโมย
တဲဍိုန်	ตอยดอน	มืออ่อน น้อบน้อม มีความสามารถน้อย
တဲတိုန်	ตอยตอน	มือขึ้น เจริญก้าวหน้า โชคดีจากการพนัน
တဲထွဲ	ตอยทะดอย	นิ้วนาง
တဲတြေံ	ตอยตะเรม	มือเก่า ชำนาญ
တဲတွိ	ตอยตะม้อย	มือใหม่ ยังไม่เก่ง
တဲပါ	ตอยปาย	มือซ้าย
တဲပုင်	ตอยเปิง	มือขวา คนสนิทใกล้ชิด
တဲပြပ်	ตอยปรอห์	มือไว ไว้ใจไม่ได้ หยิบฉวยไม่เลือก
တဲမွဲ	ตอยมั่ว	มือเดียว หากินคนเดียว
တဲလွိုပ်	ตอยเลียะเง่อะห์	มือแข็ง ไหว้คนยาก ไหว้คนไม่เป็น ไม่ค่อยไหว้ใคร ถือตัวหน่อยๆ
တဲလဒဝ်	ตอยเลียะโต้	นิ้วกลาง ฐานะปานกลาง พอมีพอกิน
တဲလ္ဍု	ตอยเลียะงุ่	เหงามือ ไม่มีอะไรติดมือ
တဲဝေပ်	ตอยเว่ห์	มือแป
တဲသာ	ตอยซา	มือเบา

တဲသေဝ်	ตอยเซ	มือสี
တဲသတုံ	ตอยซะตุม	มือขวา
တဲသွူ	ตอยสนุย (ฮนุย)	มือลิง ไม้ติดข้างเรือ
တဲဓံင်	ตอยบอง	ไต้สำหรับจุดไฟ
တဲဓိုဟ်	ตอยบอห์	มือเย็น ปลูกต้นไม้งาม
တဲအး	ตอยอะห์	มือสะอาด ไว้ใจได้
တော	เตา	เพิ่ม เติม
တောတက်	เตาตัก	เพิ่มพูน
တောတိုန်	เตาตอน	เพิ่มพูน ทวีขึ้น
တော်	ต๊ก	นับ คำนวณ
တော်ဂိုတ်	ต๊กเกิ้ด	นับ คำนวณ
တော်ရိုဟ်	ต๊กเร่อะห์	การนับ
တော်ဆ	ต๊กชะ	การพิจารณา ใคร่ครวญ
တောင်	โตง	ละหุ่ง
တောင်ဏာင်	โตงนาน	ไม้หึ่ง
တောတ်သ္ဘာန်	โต๊ดสมาน	เลียบเคียงถาม ซักไซ้
တေံာ	โตม	หุง ต้ม
တေံာပုင်	โตมเปิง	หุงข้าว
တေံာသွ	โตมฟะ	ต้มแกง
တောဲ	ตัว	เอามือหยิบดึงขึ้น
တောဝ်	โต	ฝ้าย ด้าย
တောဝ်ကွေင်	โตกะเนียง	ด้ายที่กรอใส่หลอดใหญ่ๆ ไว้
တောဝ်ချူ	โตขยือ	สำลี
တောဝ်စဲာ	โตจาย	ด้ายไจ
တောဝ်တုတ်	โตต๊อด	ด้ายพุ่ง ด้ายทอ
တောဝ်တွး	โตตะนะห์	ก้อนฝ้ายก่อนสาวเป็นเส้น ขนมเล็บมือนาง
တောဝ်ဓလုင်	โตเที่ยะเลิ่ง	ด้ายยืน
တောဝ်ပလုံ	โตปะลอย	เส้นด้าย ด้ายหลอด
တောဟ် တော့်	โตห์	ขัด ถู
တံ	ตาว	อยู่ อาศัย ใช้ต่อท้ายคำทำให้ไพเราะรื่นหู
တံင်	ตอง	ดึง
တံင်ကတောဝ်	ตองกะโต	ดึงหู

တံင်ကအ်တဲ	ตองเกาะตอย	ดึงข้อมือ
တံင်ကေတ်	ตองเก๊ด	ดึงเอา
တံင်ကိုတ်	ตองก๊อด	กามโรค
တံင်ချ	ตองคะยะ	กลัวๆกล้าๆ
တံင်ဂြ	ตองกรั้ว	ดึงรั้ง ดึงลาก
တံင်စိုတ်	ตองจ๊อด	เหนี่ยวรั้งจิตใจ
တံင်ငှုဟ်ပုင်	ตองงุ่ห์เปิง	หักค่าข้าว คิดค่าอาหาร
တံင်ငှုဟ်မုက်	ตองงุ่ห์เมิก	ชักค่านายหน้า หักค่านายหน้า
တံင်ဇုက်	ตองเจิ้ก	ดึงเชือก ชักเย่อ
တံင်ဖြင်	ตองเซี่ยง	ชักดาบ
တံင်တမ်	ตองตอม	ชักทุน
တံင်တာ	ตองตา	ต้านทาน
တံင်တာဒ္ဒာ	ตองตาเตี้ยะเนี่ย	ต่อต้าน ต้านทาน ขัดขวาง
တံင်တိုန်	ตองตอน	ดึงขึ้น ชักกระตุกขึ้น
တံင်ထကိုပ်	ตองทะกับ	ดึงสังฆาฏิในการสึกจากพระ
တံင်ဒုန်လက်ကွောတ်	ตองตุ้นเลียกกะนด	ดึงไผ่ทางปลาย เชื่องช้า อืดอาด
တံင်ယျ	ตองยะ	หน้าแข้ง
တံင်ရိတ်	ตองรั้ด	จิ้งหรีด
တံင်လုပ်တံင်ပတိတ်	ตองลูบตองปะตั๊ด	ดึงเข้าดึงออก ชักเข้าชักออก
တံ တမ်	ตอม	โคน กก ฐาน ต้นทุน ตั้งต้น
တံ တအ်	เต๊าะ	ทั้งหลาย
ညးတအ်	เญี้ยะห์เต๊าะ	เขาทั้งหลาย
မ္ပေ်တအ်	เป้ห์เต๊าะ	เอ็งทั้งหลาย เธอทั้งหลาย
မ္ဒတအ်	เบี้ยะเต๊าะ	พวกมึง
တး	ต๊ะห์	ปาด เรียบเสมอ
တးငွး	ต๊ะห์เงี่ยะห์	ถากถาง
တးကျိုပ်	ต๊ะห์คับ	เสมอศรีษะ (ความสูง)
တးတိ	ต๊ะห์ต๊อย	เรียบเสมอดิน ปาดดิน
တိုက်	ตัก	ตึก บก
တိုက်ဇရံာ	ตักเจี้ยะเรี่ยม	ฉางข้าว
တိုက်ဖလူ	ตักพะลู	ฉาง โกดัง
တိုက်ပိင္ဂကတ်	ตักป๊อยตะก๊อด	หอไตร

တိုက်ဝီယဲ	ตั๊กวี่ยั่ว	โรงพยาบาล
တိုက်သြန်	ตั๊กซอน	ธนาคาร
တိုင်	ตัง	ข้องใส่ปลา หลัก เสา
တိုင်ကအ်ာ	ตังเกาะ	ข้อง
တိုင်ကၢ်	ตังกาว	หลักชัย จุดมุ่งหมาย
တိုင်ဖုက်လောတ်	ตังเงิ้กล่ด	เสาโทรเลข
တိုင်တၟအ်	ตังเฮมาะ	หลักหิน หลักกิโลเมตร
တိုင်ပ္ၚတ်	ตังปะมด	เสาไฟ
တိုင်ပယှ်	ตังปะเยอ	หลักเขต
တိုင်ယာ	ตังเยี่ย	เสากระโดงเรือ
တိုင်သဂြာ	ตังซะเกรี้ย	ตะกร้าล้างปลา
တိုင်အလံာ	ตังอะเลี่ยม	เสาธง
တိုန်	ตอน	ขึ้น นิยม อืด สังกัด
တိုန်ကောန်ဍေင်	ตอนโกนเดียง	ขึ้นไก
တိုန်ကျိုပ်	ตอนดับ	ขึ้นสมอง
တိုန်ကၠုင်အဏာအ်	ตอนเกลิงอะเนาะ	ขึ้นมานี้
တိုန်ကွိ	ตอนกวี	ขึ้นเกวียน ขึ้นรถ
တိုန်ဂတ	ตอนเกี๋ยะตะ	ขึ้นหน้า
တိုန်ဂွဲာ	ตอนกล้าย	ขึ้นหา ลอบขึ้นห้องหญิง
တိုန်ငှ်ုဟ်	ตอนงุ่ห์	ขึ้นราคา
တိုန်စကို်	ตอยเจี๊ยะกอ	ขึ้นกับ ขึ้นอยู่ ขึ้นสังกัด
တိုန်စဂၠိုင်	ตอนเจี๊ยะกล้าง	มีคนนิยมนับถือมาก มีคนขึ้นมาก
တိုန်စိဟ်	ตอนจิ๊ห์	ขึ้นล่อง ขึ้นเหนือล่องใต้
တိုန်စိုတ်	ตอนจ๊อด	ขึ้นใจ จำแม่น
တိုန်စိုပ်ကၠောတ်	ตอนจับกะนด	ขึ้นสุดยอด ขึ้นสูงสุด
တိုန်ဆု	ตอนชุ	ขึ้นต้นไม้
တိုန်န်စိဟ်ဟ်	ตอนๆจิ๊ห์ๆ	ขึ้นๆลงๆ
တိုန်တမ်	ตอนตอม	ขึ้นต้น เริ่มต้น
တိုန်တ္ၚ	ตอนตงึ๊ะ (ฮะ)	โก่งศร โก่งธนู
တိုန်တ္ၚတေဲ	ตอนฮะเตีย	โก่งหน้าไม้
တိုန်တ္ၚိန်	ตอนตะนัน	ขึ้นบันได
တိုန်ထ္ၚဲာ	ตอนทะมาย	ขึ้นหม้อ

တိုန်ဒွႆ	ตอนเต้อ	ขึ้นเขา ขึ้นบก
တိုန်ဒွႆၶိူဝ်းၶီ	ตอนเต้อจิ๊ห์บี	จึ้นเขาลงห้วย ระหกระเหิน
တိုန်ၶွႆအၶိင်	ตอนโต้ห์อะเคิน	ขึ้นเป็นเวลา
တိုန်ပၢင်	ตอนปาน	คล่องปาก เจนปาก
တိုန်ၽွၢ	ตอนปล้าย	ขึ้นหนุ่ม
တိုန်မုၵ်	ตอนเมิก	ขึ้นหน้า หน้าแดง
တိုန်ယႃႇ	ตอนเยี่ยะมุ่	ขึ้นชื่อ
တိုန်ရမျာင်	ตอนร่มซาน	ขึ้นเสียง เถียง
တိုန်သို့တို	ตอนฮ้อยตะม้อย	ขึ้นบ้านใหม่
တိုန်သွံၵတို	ตอนฮนำตะม้อย	ขึ้นปีใหม่
တိုန်သြန်	ตอนซอน	ขึ้นเงิน
တိုန်သွဝ်	ตอนฟอ	ขึ้นสวรรค์
တိုန်အနိန်	ตอนอะฮนาน	ขึ้นราคา
တိုန်အဲတိုန်မွ	ตอนอัวตอนเบี๊ยะ	ขึ้นมึงขึ้นกู
ကျော်တိုန်	แกย็ตอน	สวยขึ้น
ကျိုင်တိုန်	กยังตอน	แต่งขึ้น
ခိုဟ်တိုန်	คอห์ตอน	ดีขึ้น
ဇာတာတိုန်	เจี้ยตาตอน	ชะตาขึ้น ดวงดี
ဇွတိုန်	เฟี่ยะตอน	ศพขึ้นอืด
တဲတိုန်	ตอยตอน	มือขึ้น
တ္ဝဲတိုန်	ฮัวตอน	ตะวันขึ้น
ထောတိုန်	เทาตอน	ยุขึ้น บ้ายุ
နံ့မွိဟ်တိုန်စ	นุ่มเมียะนิ่ห์ตอนเจี๊ยะ	มีคนขึ้น
ယာတိုန်	เยี่ยตอน	ยกขึ้น ยุขึ้น
အိက်တိုန်	เอิ๊คตอน	ดอกเบี้ยขึ้น
အိက်သွိုင်တိုန်	เอิ๊คเฮนินตอน	สนิมขึ้น
တိုပ်	ตั๊บ	ฝัง
တိုပ်ဇွ	ตั๊บเฟี๊ยะ	ฝังศพ
တိုပ်တိ	ตั๊บต๊อย	ฝังดิน กลบดิน
တိုပ်တောဝ်	ตั๊บเต	ริบรี่
တိုပ်သုက်	ตั๊บเซิก	ฝังรก
တို	ตัม	หนา นั่น นี่

တီႈၵွႆ	ตัมกลัม	อ้วนท้วน หนา แน่นทึบ
တီႈၼၵ်ႉ	ตัมโก้ห์	ที่นั่น ตรงนั้น
တီႈၸိုတ်	ตัมจ๊อด	หนักใจ
တီႈၶုတ်	ตัมด๊อด	ตัน
တီႈၼႆႉ	ตัมเนาะ	ที่นี่ ตรงนี้
တီႈတေႃႇၵႂႃႇ	ตัมตอยเกลิง	ที่แล้วมา
တီႈတူ	ตัมตุ้	หนาปึก
တီႈၵ	ตัมโต้ห์	ตามจริง ตามที่เป็นจริง
တီႈပွႆ	ตัมปรุ้	ที่พูด ตามที่พูด
တီႈလႂ်	ตัมลอ	ที่ไหน ตรงไหน
တီႈဝႃႈ	ตัมฮัม	ที่ว่า อย่างที่ว่า
တိူၵ် တိူဝ်	ตอ	ปลูก เพาะ กระท้อน
တိူၵ်ၵလုတ်	ตอกะลุด	เพาะพันธุ์
တိူၵ်ၶမောင်	ตอคะเน	ปลูกผัก
တိူၵ်ၶုၵ်တ်	ตอดั๊ด	กระท้อนหวาน
တိူၵ်တွံဆု	ตอตนอมชุ	ปลูกต้นไม้
တိူၵ်ဗၡန်	ตอเปี้ยะร่น	ปลูกฝี
တိူၵ်မကညာ်ဢ်	ตอเมียะกะโญ้ะ	ยกยอ พูดส่งเสริม
တိူၵ်သၶ္ဒာ	ตอซอดเที่ย	ปลูกศรัทธา สร้างศรัทธา
တိုပ်ဟ်	ต๊อห์	ยี กด
တိုပ်ဟ်ဝိုပ်ဟ်	ต๊อห์เว่อะห์	ยีแป้ง ใช้ฝ่ามือกดแป้งให้ลอดรูแว่น
တိုဢ်	เต๊าะ	เปรียบ เทียบ
တိုဢ်ဗၢတ်	เต๊าะบ๊อด	เปรียบเทียบ
အောမွဲညးတိုဢ်ဗၢတ်	เอามัวเญี้ยะห์เต๊าะบ๊อด	ไม่มีใครเปรียบ
တ္ၚ	ตงะ ฮะ	คันศร คันธนู
တ္ၚတောဲ	ฮะเตีย	หน้าไม้
တ္ၚအိန်	ฮะอิน	สายรุ้ง
တ္ၚာတ်	ตงัด	โกน ปลง
တ္ၚာတ်ဗ္ဂိုပ်	ตงัดดับ	โกนผม ปลงผม
တ္ၚိန်	ตงิน ตงัน	แบก
တ္ၚိ	ตะงิม	ฆ้อนปอน
တ္ၚေက်	เฮียก	นกแก้ว

တ္ၚေတ်	ตะเงด	หีบ คั้น เค้น
တ္ၚေတ်ကအ်	ตะเงดเกาะ	เค้นคอ บีบคอ
တ္ၚေတ်ၜ	ตะเงดบาว	หีบอ้อย
တ္ၚဲ	ฮัว ตะงัว	ตะวัน กลางวัน
တ္ၚဲ	งัว ฮัว	ตะวัน พระอาทิตย์
တ္ၚဲကာတ်	ฮัวกั๊ด	แดดจัด แดดจ้า แดดกล้า แดดร้อน
တ္ၚဲက္တိုဒ်	ฮัวกะตอโต้ห์	วันเกิด
တ္ၚဲကြာပ်သ္ၚံာ	ฮัวกรับฮนำ	วันเนา
တ္ၚဲကၠာ	ฮัวกลา	วันก่อน เมื่อวาน
တ္ၚဲကၠောန်	ฮัวโกลน	วันสุกดิบ
တ္ၚဲခိုဟ်	ฮัวคอห์	วันดี
တ္ၚဲချိုတ်	ฮัวขย็อด	วันตาย
တ္ၚဲဂတ	ฮัวเกี๊ยะตะ	วันหน้า วันข้างหน้า
တ္ၚဲဂြး	ฮัวเกรี้ยะห์	สุริยคราส
တ္ၚဲဂၠု	ฮัวกลุ้	มืดค่ำ
တ္ၚဲစ	ฮัวเจี๊ยะ	วันกิน วันงาน วันทำบุญ
တ္ၚဲစန်	ฮัวจอน	วันจันทร์
တ္ၚဲစေင်	ฮัวเจียง	ตะวันบ่าย
တ္ၚဲဆေဝ်	ฮัวเช	ตะวันเฉียง ตะวันอ้อมข้าว
တ္ၚဲဍိုင်	ฮัวดัง	วันเน่า ครึ้มฟ้าครึ้มฝน มืดครึ้มทั้งวัน
တ္ၚဲဏအ်	ฮัวเนาะ	วันนี้
တ္ၚဲဏအ်ယးညိဟာ	ฮัวเนาะเยี่ยะห์ญี้ฮา	วันนี้ทันแจ้งหรือเปล่า กลัวจะตายเสียก่อน
တ္ၚဲတဏီ	ฮัวตะแนม	วันจม วันห้ามทำกิจการใดๆ
တ္ၚဲတိင်	ฮัวเติน	วันโกน
တ္ၚဲတုဲကၠုင်	ฮัวตอยเกลิง	เมื่อวาน
တ္ၚဲတိုန်	ฮัวตอน	พระอาทิตย์ขึ้น
တ္ၚဲတ္မး	ฮัวตะมะห์	ฟ้าแจ้ง ฟ้าสาง ฟ้าสว่าง
တ္ၚဲထပှ်	ฮัวทะป๊อห์	วันทั้งเจ็ด
တ္ၚဲဒတုံတိ	ฮัวเตี๊ยะตุมต๊อย	ตะวันตกดิน
တ္ၚဲဒးပုင်တ္ၚဲ	ฮัวเตี๊ยะห์เปิงตะงัว	เพล
တ္ၚဲဓလဝ်ဍိုင်	ฮัวเทียะโล่ดัง	พระอาทิตย์ทรงกลด
တ္ၚဲဓဝ်	ฮัวโธ่	เที่ยง

တွၲမိူ	ฮัวเทิ่ม	แดดครึ้ม มีเมฆบัง
တွၲပၼ်	ฮัวปอน	แดดส่อง
တွၲပြၢပ်ၽဒါ	ฮัวปรับเปี้ยะเตี้ย	วันอุบาท ถือเป็นวันอัปมงคล
တွၲပွိုတ်	ฮัวปล๊อด	ตะวันตกดิน ตะวันลับฟ้า พลบค่ำ
တွၲၽတုံတိ	ฮัวเปี้ยะตุมต๊อย	ตะวันตกดิน
တွၲၸုၻ္ဓဝါ	ฮัวปุ๊ดเที่ยะเวี่ย	วันพุธ
တွၲၽြိုဟ်ၸဝ်ႈ	ฮัวเปร๊อะห์เที่ยะจ้าก	วันฟู วันลอย เหมาะสำหรับจัดงานมงคล
တွၲၽြၸတိ	ฮัวเปรี้ยเปี้ยะตือย	วันพฤหัสบดี
တွၲယး	ฮัวเยี่ยะห์	รุ่งเช้า รุ่งแจ้ง
တွၲယးဂတ	ฮัวเยี่ยะห์เกี๊ยะตะ	วันพรุ่งนี้
တွၲလုပ်ဒိူ	ฮัวลูบเต้อ	ตะวันลับเหลี่ยมเขา
တွၲသဝ်	ฮัวซอ	พลบค่ำ โพล้เพล้ ตะวันยอแสง
တွၲသီ	ฮัวซอย	วันพระ
တွၲသီဂိတုအိုတ်	ฮัวซอยกิ๊เต๊าอ๊อด	วันพระสิ้นเดือน
တွၲသီဒစံ	ฮัวซอยเตี้ยะจำ	วันพระแปดค่ำ
တွၲသီလဒဝ်ဂိတု	ฮัวซอยเลี่ยะโต้กิ้เต๊า	วันพระกลางเคือน วันเพ็ญ
တွၲသီလောန်	ฮัวซอยล่น	วันพระล่วงแล้ว
တွၲသီဥပုဟ်	ฮัวซอยอุเป๊าห์	วันพระอุโบสถ
တွၲသိုက်	ฮัวซัก	วันศุกร์
တွၲသွိသဝ်	ฮัวส้อยซอ	วันเสาร์
တွၲသှုၚ်	ฮัวเสลิง	สาย ตะวันโด่ง
တွၲဓဝ်တ်	ฮัวบ๊อด	แดดอ่อน
တွၲအငါ	ฮัวอะเงี่ย	วันอังคาร
တွၲအာဒိုတ်	ฮัวอาเติ๊ด	วันอาทิตย์
တှ်ောဝ်	ตะโง่	คู่
ဂွ်မွဲတှ်ောဝ်	เกลี้ยมั่วตะโง่	วัวหนึ่งคู่
တွံက်	ตง็อก	งอ คด โค้ง
တွံက်တှ်ေ	ตง็อกเตงีย	คดโค้ง คดเคี้ยว
တွံက်ပသဲ	ตง็อกปะซอย	ดัดเหล็ก
တွံက်လဝ်မုက်	ตง็อกโล่เมิก	ทำหน้างอ
တွံက်အာတွံက်ကှုၚ်	ตง็อกอาตง็อกเกลิง	คดไปคดมา งอไปงอมา
ဂွံၚ်တွံက်	โกล้งตง็อก	ทางคด ทางโค้ง

ဆုတႅံၵ်	ชุตงือก	ไม้คด ไม้งอ
မုၵ်တႅံၵ်	เมิกตงือก	หน้างอ
တႃႇသႅ် တႅံ	ตะเงาะ	ขยัน
တႃႇသႅ်ကသ်ၵႂၢင်	ตะเงาะเก๊าะกลอน	ขยันมันคอหอย ขยันมีกิน
တႃႇသႅ်ၵႂၢၼ်ၸ	ตะเงาะโกลนเจี๊ยะ	ขยันทำมาหากิน
တႃႇသႅ်ပေၵ်	ตะเงาะป๊อด	ชอบยุ่ง ชอบแส่
တႃႇသႅ်ဖြူ	ตะเงาะปรุ้	ขยันพูด พูดมาก
တႃႇၵ်	ตะงัก	กรรเชียง แจว
တၵ်တႃႇၵ်	ตักตะงัก	ตีกรรเชียง
တႃႇ	ตะงัม	จ้วง กระหน่ำ
တႃႇထပၵ်	ตะงัมทะปัก	จ้วงแทง
တႃႇၽၢ်	ตะงัมป๊าด	จ้วงฟัน กระหน่ำฟัน
တႃႇတ်	ด๊อด	ตัน แน่น
ဒုၼ်တႃႇတ်	ตุ้นด๊อด	ไผ่ตัน
မုၸ်တႃႇတ်	มุ่ห์ด๊อด	คัดจมูก แน่นจมูก
တႃႇတ်	ดั๊ด	หวาน
တေႃႇၵ်	ด๊อด	เด็ด
တေႃႇၵ်တႃႇင်	ด๊อดตะเนิง	เด็ดยอด
တေႃႇၵ်	เดี๊ยก	เปียก
တေႃႇၵ်ၶၢ်	เดี๊ยกดั๊จ	เปียกน้ำ
ၶျၵ်တေႃႇၵ်	เดิ๊กเดี๊ยก	เปียกปอน คุ้นเคย
တွင်	ตะนัง	พาดขวาง ลาย ขั้น
တွင်ကသ်	ตะนังเกาะ	ปล้องคอ
တွင်ကြ	ตะนังกละ	ลายเสือ ลายพาดกลอน
တွင်ဂိၼ်	ตะนังกนิ้น	ผ้าต่อเอวหรือตีนผ้าถุง
တွင်ဂျင်	ตะนังเกลิ้ง	กงเรือ กระทงเรือ
တွင်လဂုင်	ตะนังเลี่ยะเกิ้ง	พาดขวาง พาดคร่อม
တွင်သိ	ตะนังซอย	ตะนาวศรี
တွပ်	ตะน๊อห์	อื่น
တွပ်နူဂွ်	ตะน๊อห์นู่โก้ห์	อื่นจากนั้น ไม่ใช่อันนั้น
တွပ်သ္အာင်	ตะน๊อห์ซะอาน	อะไรอื่น
ညးတွပ်	เญี้ยะห์ตะน๊อห์	คนอื่น

လေံတွပ်	เล่ะตะน๊อห์	ไม้ขว้างกา
တွာင်	ตะนาน	รานกิ่งไม้ ลิดกิ่งไม้
တွဲာ	ตะนาย	กระด้ง
တွဲာဇာ	ตะนายเจี้ย	ตะแกรงสำหรับร่อน
တွိက်	ตะเนิ้ด	พูดปด พูดเฉโก
တွိင်	ตะเนิน	เข็ม
တွိင်စက်	ตะเนินจัก	เข็มจักร
တွိင်ဇိင်ယာတ်	ตะเนินเจิ้นยาด	เข็มเย็บผ้า
တွိင်ဇိင်ရိုက်	ตะเนินเจิ้นราก	เข็มเย็บกระสอบ
တွိင်လုပ်စိင်တိတ်	ตะเนินลูบเจินตั๊ด	เข็มเข้าช้างออก ได้ไม่เท่าเสีย ได้ไม่คุ้มเสีย
တွိ	ตะแนม	จม
တွိဍုဝ်	ตะแนมดั๊จ	จมน้ำ
တွိဖ္ဖိုက်	ตะแนมปลั้ก	จมดิ่ง ยากจนอนาถา
တွုင်	ตะเนิง	ยอด ปลาย เส้น สาย ลำ
တွုင်ကရောပ်	ตะเนิงกะรบ	ยอดตำลึง
တွုင်ကြကတ်	ตะเนิงกระก๊อด	ยอดปราสาท
တွုင်ဆု	ตะเนิงชุ	ยอดไม้
တွုင်ဇုက်	ตะเนิงเจิ๊ก	ปลายเชือก
တွုင်ဇိုင်	ตะเนิงจ้าง	ปลายเท้า
တွုင်ဇိုင်တွုင်တဲ	ตะเนิงจ้างตะเนิงตอย	ทำอะไรหมิ่นๆ หยิบหย่ง
တွုင်မုဟ်	ตะเนิงมุ่ห์	ปลายจมูก
တွုင်ဝုန်	ตะเนิงวุ่น	ยอดผักบุ้ง
ဇုက်မွဲတွုင်	เจิ๊กมั่วตะเนิง	เชือกหนึ่งเส้น
ဒုန်မွဲတွုင်	ตุ้นมั่วตะเนิง	ไม้ไผ่หนึ่งลำ
တွောန်	ตะโนน	ชี้
တွောန်တဲ	ตะโนนตอย	ชี้มือ
တဲတွောန်	ตอยตะโนน	นิ้วชี้
တွံ	ตนอม ฮนอม	ต้น
တွံကစေဝ်	ตนอมกะเจ	ต้นสวอง
တွံကတုက်	ตนอมกะเติ๊ก	ต้นจิก
တွံကတို်	ตนอมกะตอ	ต้นคูน ต้นชัยพฤกษ์
တွံကတ်စိ	ตนอมก๊อดจี	ต้นมะละกอ

တွႆကပ့်စိင်	ตนอมกะป๊อห์เงิน	ต้นหญ้างวงช้าง
တွႆကပေ႒်	ตนอมกะโป	ต้นส้มป่อย
တွႆကပိုဟ်	ตนอมกะป๊อห์	ต้นอ้อ
တွႆကလတ်	ตนอมกะล้อด	ต้นมะซ่าน
တွႆကလန်	ตนอมกะลอน	ต้นจันทน์
တွႆကလိ	ตนอมกะล้อย	ต้นโสน
တွႆကလိနန်	ตนอมกะล้อยน่น	ต้นกระถินพิมาน
တွႆကလိလ့်	ตนอมกะล้อยลาว	ต้นโสนคางคก
တွႆကလိသ္ယေင်စၢင်	ตนอมกะล้อยเฮนียงจาน	ต้นโสนหางไก่
တွႆကဝေဝ်	ตนอมกะเว	ต้นมะระ
တွႆကသိုဟ်	ตนอมกะซอห์	ต้นคาง
တွႆကာန်	ตนอมกาน	ต้นป่าน
တွႆကေဟ်	ตนอมเก๊ห์	ต้นพิกุล
တွႆကၚ်	ตนอมกาว	ต้นดอกไม้
တွႆကၚ်သို့တူ	ตนอมกาวฮ้อยเตา	ต้นลำเจียก ต้นปาหนัน
တွႆကွိ	ตนอมกะน้อย	ต้นจาก ต้นดีปลี
တွႆကွဲယၚ်	ตนอมฮนุยเยี่ยม	ต้นลิงงอ
တွႆကြဝ်	ตนอมกรั๊ด	ต้นง้าว ต้นนุ่นดอกขาว
တွႆကြိက်	ตนอมเกริ๊ด	ต้นงิ้ว ต้นนุ่นดอกแดง
တွႆကြုက်	ตนอมเกริก	ต้นมะม่วง
တွႆကြေင်	ตนอมเกรียง	ต้นหว้า
တွႆက္ဍမ်ဂုန်	ตนอมกลอมกุ้น	ต้นเหมือดคน
တွႆက္ဍမ်ထပ်	ตนอมกลอมท้อบ	ต้นฉนวน
တွႆကွိတ်	ตนอมกวิ๊ด	ต้นมะขวิด
တွႆကွဲ	ตนอมเกวีย	ต้นดอกปีบ
တွႆကွေဟ်	ตนอมแกว๊ะห์	ต้นตะเคียน
တွႆခစေပ်	ตนอมคะเจ๊บ	ต้นกระเจี๊ยบแดง ต้นเซ่ง
တွႆခစွံ	ตนอมคะเจาะ	ต้นสมอดีงู
တွႆခဍောင်	ตนอมคะโดง	ต้นมะเขือ
တွႆခဏဲာ	ตนอมคะนาย	ต้นข่อย
တွႆခဏဲာချင်	ตนอมคะนายเดิง	ต้นมะรุม
တွႆခဒတ်	ตนอมคะต้ด	ต้นผักคราด

တွံႇခပြု	ตนอมคะเปร๊า	ต้นมะตาด
တွံႇခမောဝ်	ตนอมคะโม่	ต้นสมอ
တွံႇခအိလင်	ตนอมคะอีลัง	ต้นมะเฟือง
တွံႇခာ	ตนอมคา	ต้นผักขม
တွံႇချော	ตนอมขยัว	ต้นหญ้า
တွံႇဂယာင်	ตนอมเกี้ยะย่าน	ต้นยาง
တွံႇၵု	ตนอมกนุ้ (ฮนุ่)	ต้นบุนนาค
တွံႇဂြင်ဗစေံ	ตนอมเกรี้ยงเปี๊ยะแป๊ะ	ต้นชุมเห็ดไทย
တွံႇဂြင်အေက်	ตนอมเกรี้ยงเอียก	ต้นเพกา
တွံႇငှာင်ငှုဲ	ตนอมง่านงุ่ย	ต้นดาวกระจาย ใบรับประทานได้
တွံႇစမ်ပါ	ตนอมจอมปา	ต้นลั่นทม ต้นจำปา ต้นลีลาวดี
တွံႇဆု	ตนอมชุ	ต้นไม้
တွံႇဆုကွ	ตนอมชุกละ	ต้นไม้สัก
တွံႇဇိုင်တဲဝုတ်	ตนอมจ้างตอยวุ้ด	ต้นขิงขี้
တွံႇဖြုဂုမ်	ตนอมซุ่มกลุ้ม	ต้นหนาด
တွံႇဖြွ	ตนอมซั่ว	ต้นโพธิ์
တွံႇဖြွထဝ်	ตนอมซั่วทอ	ต้นโพธิ์ทอง
တွံႇဖြွလာန်	ตนอมซั่วล่าน	ต้นไทรชนิดหนึ่งใบแกงกินได้
တွံႇဖြွသုမ်	ตนอมซั่วซุม	ต้นไทรย้อย
တွံႇဏာံဘေတ်	ตนอมนำเพ็ด	ต้นมะขามเทศ
တွံႇတလုဲ	ตนอมตะลุย	ต้นมะขามป้อม
တွံႇတလုဲတိ	ตนอมตะลุยต๊อย	ต้นหญ้าใต้ใบ
တွံႇတာ	ตนอมตา	ต้นตาล
တွံႇတောင်	ตนอมโตง	ต้นละหุ่ง
တွံႇတောင်ဒာင်	ตนอมโตงต้าน	ต้นโทงเทง
တွံႇတောဝ်	ตนอมโต	ต้นฝ้าย
တွံႇတို်	ตนอมตอ	ต้นกระท้อน
တွံႇထကတ်	ตนอมทะก๊อด	ต้นเถาคัน ผลออกเป็นพวงแกงกินได้
တွံႇထပုင်	ตนอมทะเปิง	ต้นทองกวาว ต้นจาน
တွံႇထပေင်	ตนอมทะเปียง	ต้นทองหลาง ต้นปาริชาต
တွံႇဒုန်	ตนอมตุ้น	ต้นไผ่
တွံႇဒုန်ကသင်	ตนอมตุ้นกะซัง	ต้นไผ่รวก

တွံဒုန်ကသုက်	ตนอมตุ้นกะเซิก	ต้นไผ่สีสุก
တွံဒုန်ဓလ	ตนอมตุ้นเที่ยะเลี่ยะ	ต้นไผ่ป่า
တွံဒူရေန်	ตนอมตู้เร่น	ต้นทุเรียน
တွံဓမုင်	ตนอมเที่ยะเมิ่ง	ต้นคัดเค้า
တွံဓိတာန်	ตนอมที่ตาน	ต้นทรงบาดาล
တွံပွှဟ်	ตนอมปะนอห์	ต้นขนุน
တွံပွှး	ตนอมปะนะห์	ต้นขนุนจำปาดะ
တွံပရာင်	ตนอมปะร่าน	ต้นมะปราง
တွံပရိုက်	ตนอมปะรัก	ต้นฟักข้าว
တွံပရိုတ်	ตนอมปะเริ่ด	ต้นน้อยหน่า
တွံပက်ခ	ตนอมปักคะ	ต้นชะอม
တွံပြာန်	ตนอมปราน	ต้นไม้แดง
တွံပူလိုင်	ตนอมปูเลิน	ต้นชะพลู
တွံပြ	ตนอมปราว	ต้นเขว้า ต้นก้านเหลือง
တွံပလအ်	ตนอมปะโล่ะ	ต้นมะพูด
တွံပေါင်မ	ตนอมโปงมะ	ต้นมะกล่ำตาหนู
တွံပေါင်မေတ်	ตนอมโปงเม็ด	ต้นมะกล่ำ ต้นลำโพง
တွံပ္ခဲု	ตนอมปลุย	ต้นเทียน
တွံဗလောဲ	ตนอมเปี้ยะลั่ว	ต้นกุ่ม
တွံဗလောဲဒ္	ตนอมเปี้ยะลั่วเต้อ	ต้นกุ่มบก
တွံဗီ	ตนอมปี้	ต้นมะตูม
တွံဗ်ခါတ်	ตนอมเปี๊ยคัด	ต้นขี้เหล็ก
တွံဗ်ခါတ်ဓင်	ตนอมเปี๊ยคัดบัง	ต้นชุมเห็ดเทศ
တွံဗိုင်	ตนอมป้าง	ต้นพง
တွံဗိုင်ဇရေဟ်	ตนอมป้างเจี๋ยะเร่ห์	ต้นแขม
တွံဗြာတ်	ตนอมปร้าด	ต้นกล้วย
တွံဘင်	ตนอมเพี่ยง	ต้นกัญชา
တွံဘိန်	ตนอมพิ่น	ต้นฝิ่น
တွံမှကဲု	ตนอมมะกุย	ต้นน้อยโหน่ง
တွံမှကံက်	ตนอมมะกอก	ต้นมะกอก
တွံမှနေမ်	ตนอมมะเนม	ต้นมะดัน
တွံမှန်	ตนอมมะนาว	ต้นมะนาว

တွံမှကြုတ်	ตนอมมะกร๊อด	ต้นมะกรูด
တွံမကျ်ု	ตนอมเมี่ยะเกลอ	ต้นสมอพิเภก
တွံမရောက်	ตนอมเมี่ยะร่อด	ต้นพริก
တွံမင်ဂုတ်	ตนอมเมี่ยงกู้ด	ต้นมังคุด
တွံမင်ဂွန်	ตยอมเมี่ยงกล้น	ต้นมะขาม
တွံမဲာ	คนอมม่าย	ต้นคราม
တွံမှိ	ตนอมฮม้อย	ต้นเต่ารั้ง
တွံမော်	ตนอมม่ก	ต้นโมก
တွံရိုတ်	ตนอมเริ่ด	ต้นลาน
တွံလံာသု	ตนอมเลี่ยมเซ้า	ต้นแค
တွံလှဲလာင်	ตนอมลอยลาน	ต้นมะยม
တွံဝါင်ဗိုင်	ตนอมว่านป้าง	ต้นตะไคร้
တွံဝိ	ตนอมวี่	ต้นมะเดื่อ
တွံသ	ตนอมซะ	ต้นกระทุ่ม
တွံသတ်	ตนอมซอด	ต้นหมาก
တွံသတ်ဖြဲ	ตนอมซอดเปรี้ย	ต้นมะพร้าว
တွံသတ်ဗွတ်	ตนอมซอดปลัด	ต้นทับทิม
တွံသတ်နို	ตนอมซอดเบอ	ต้นไข่เน่า
တွံသာန်	ตนอมซาน	ต้นรัก
တွံသေဝ်	ตนอมเซ	ต้นครอบจักรวาล ต้นครอบตลับ
တွံသုတ်	ตนอมซอด (ซุด)	ต้นหม่อน
တွံသ္ဂီ	ตนอมแฮลม	ต้นสะเดา
တွံသြော်	ตนอมเซาะ	ต้นข้าว
တွံဟနိ	ตนอมฮะนี่	ต้นตะแบก สะเหลา อินทนิล
တွံဟမ်ဗမ်	ตนอมฮอมป้ม	ต้นผักชี
တွံဟရင်	ตนอมฮะเริง	ต้นสำโรง
တွံဓ်	ตนอมบาว	ต้นอ้อย
တွံဓုန်သာ်	ตนอมบุนซัด	ต้นเทียนนา
တွံအကွာတ်	ตนอมอะฮนัด	ต้นสับปะรด
တွံဣလု	ตนอมอิลุ่	ต้นสาบเสือ
တွး	ตะนะห์	ใบ แผ่น
တွးကစာ	ตะนะห์กะจา	ใบเลี้ยงพืช

တွႆးၵြႆင်	ตะนะห์กรอง	ใบแก่
တွႆးစၵ်ႈ	ตะนะห์จักเคา	แผ่นกระดาษ
တွႆးသု	ตะนะห์ชุ	ใบไม้
တွႆးလင်	ตะนะห์เลี่ยง	ใบหญ้านาง
တွႆးသတ်	ตะนะห์ซอด	กรรไกรหนีบหมาก
တွႆးဝတ်	ตะนะห์บ๊อด	ใบอ่อน
တွတ် တွတ်ၼွႆ	ตะมด ตะมดโกว้ะ	ผัสสะ สัมผัส การกระทบ
တွမ်	ตะมม	ตูม ยังไม่บาน
အိမ်တွမ်	อิมตะมม	อมยิ้ม
တွပ်ႇ	ตะโม้ะห์	ไม้กวาด
တွၼ် တွံ	ตะเมาะ เฮมาะ	หิน
တွံၵဝိုပ်ႇ	เฮมาะกะว้อห์	หินบดยา
တွံၶဝုတ်	เฮมาะคะวุ้ด	โม่หิน
တွံၶဝိုပ်ႇၶျၢဝ်	เฮมาะคะบ๊อห์ดั๊จ	หินอ่อนสีขาว ใช้แกะสลักพระพุทธรูป
တွံၶျူႈပုၼ်	เฮมาะขยูบุน	หินลับมีด
တွံၵၸး	เฮมาะเกี้ยะจ๊ะห์	สารส้ม
တွံၵပိုၼ်	เฮมาะเกี้ยะปอ	หินปูน
တွံသုတ်	เฮมาะชุด	ถ่านไฟแชก
တွံၶွင်သုတ်	เฮมาะคอนชุด	หินตีเหล็กไฟ
တွံၼႃ	ตะเมาะนา	แผ่ส่วนบุญส่วนกุศลไปให้
တွံၼမိတ်	เฮมาะนิมิ่ด	ลูกนิมิต
တွံပဝိုပ်ႇ	เฮมาะประว้อห์	หินบดยา
တွံမၼေႃသိလႃ	เฮมาะเมี่ยะเน่อว-ซ้อยลา	ชาด
တွံမရ	เฮมาะเมี่ยะเรียะ	มรกต
တွံလး	เฮมาะเลี่ยะห์	หินลาดเป็นแผ่นกว้าง หินปูพื้น
တွံဝါၼ်	เฮมาะว่าน	หินกรวด หินดาน
တွံသၵႃတ်	เฮมาะซะกั๊ด	หินทรายเนื้อหยาบ ใช้ลับมีด
တွံအိၼ္ဒၵီ	เฮมาะอินตักคี	เสาหิน หลักหิน
တွႃ	ตะมา	แค่ เท่า ประมาณ
တွႃၵလေပ်ႇ	ตะมากะและห์	แย่ หนักหนาสาหัส เหลือกำลัง
တွႃၵ်	ตะมาโก้ห์	เท่านั้น ขนาดนั้น (ทำมือหรือชี้มือประกอบ)

တွာဂတာတဲ	ตะมาเกี้ยะตาตอย	เท่าฝ่ามือ
တွာစိင်	ตะมาเจิน	เท่าช้าง ใหญ่มาก อุปมา เปรียบเทียบ
တွာဏအ်	ตะมาเนาะ	เท่านี้ ขนาดนี้ (ทำมือชี้มือประกอบ)
တွာဒီရုဲ	ตะมาตี้รุ่ย	เท่าขาแมลงวัน นิดเดียว น้อยมาก
တွာလို်	ตะมาลอ	เท่าไหน ขนาดไหน ประมาณไหน
တွ်ာ	ตะมาย	สะพาย ของขวัญ ของกำนัล
တွိ	ตะม้อย	ใหม่
တွိဆဲ	ตะม้อยเซีย	ใหม่ถอดด้าม
တွုဲ	ตะมุย ฮมือย	แขก ผู้มาเยือน
တွုဲကျွင်	ฮมือยเกลิง	แขกมาเยี่ยม มีผู้มาเยือน
ဒုင်တွုဲ	เติ้งฮมือย	ต้อนรับแขก
နုံ့တွုဲ	นุ่มฮมือย	มีแขก กำลังรับแขกอยู่
တွေင်	ตะเมียง เฮมียง	นอกชาน ข้อง(ติดอยู่) แปลก
တွေင်စိုတ်	เฮมียงจ๊อด	ข้องใจ แปลกใจ
တွေင်မံင်	เฮมียงม่ง	สงสัยอยู่
တွး	ตะมะห์	สว่าง แจ้ง
တွးစိုတ်	ตะมะห์จ๊อด	แจ้งใจ
တွးဇး	ตะมะห์เจี๋ยะห์	แจ่มใส สดชื่น
တွးတွောန်	ตะมะห์ตะมน	สดชื่น สดใส
တွိုန်	ตะมอน	คันดิน ทำนบ
တွိုပ်	ตะม้อห์	ล้น
တွိုပ်ကဘအ်	ตะม้อห์กะโพ่ะ	ล้นกระเพาะ อิ่มจนกลืนไม่ลง เกินพอดี
တွိုပ်သင်	ตะม้อห์ซัง	ล้นฝั่ง ล้นตลิ่ง
တယျူ	ตะเย้า	หนอน
တယျူပါင်ခရိ	ตะเย้าปานคะรี่	หนอนปากไหปลาร้า อยู่ไม่สุข
တယောဝ်	ตะโย	เอื้อม
တြင်	ตรัง	เร่ร่อน
တြင်တြောဝ်	ตรังโตร	ระเหเร่ร่อน ระหกระเหิน
တြာ	ตรา	ตรา
တြာဇူ	ตราจู้	ตราชั่ง ตาชั่ง
တြိ	ตร้อย	ตรี สาม
တြိယင်	ตร้อยเยี่ยง	ไตรยางค์ กฎ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติ

တြိံရတဏံ	ตร๊อยเรียะตะนอง	ไตรรัตน์
တြိံ	ตรอย	บาง ไม่หนา
မုက်တြိံ	เมิ่กกรอย	หน้าบาง อายง่าย
ယာတ်တြိံ	ยาดกรอย	ผ้าบาง
ၜုန်တြိံ	บุนกรอย	มีดบาง มีดหั่นผัก มีดปอกผลไม้
တြိံၸ့်	กรอยโจ้ห์	เดช อิทธิฤทธิ์ บารมี
တြါ တြုဟ်	เคร๊าห์ ตรุ๊ห์	ผู้ชาย ผัว
တြါကွဲာ	เตร๊าห์ฮมาย	พ่อหม้าย
တြါညး	เตร๊าห์เญี้ยะห์	ผัวเขา สามีคนอื่น
တြါညးဍုင်ကွာန်	เตร๊าห์เญี้ยะห์เดิงกวาน	ผัวชาวบ้าน
တြါတလသိ့	เตร๊าห์ตะละฮ้อย	พ่อบ้าน สามี
တြါဖွဲာ	เตร๊าห์ปล้าย	ชายหนุ่ม ผัวหนุ่ม
တြါဖျု	เตร๊าห์พยุ่	ชายเฒ่า ผัวแก่
တြါလမောဝ်ကျာ်	เตร๊าห์เลี่ยะโม่กยั๊จ	พระโพธิสัตว์ ผู้ที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระ-พุทธเจ้า ซึ่งกำลังบำเพ็ญบารมีอยู่
တြါသကဲ	เตร๊าห์ซะกอย	ชายชู้
တြိ	ตรอย	ประเสริฐ
ကျာ်တြိ	กยั๊จตรอย	พระพุทธเจ้า
တြေမ် တြေံ	ตะเรม	เก่า
တြေံငွေတ်	ตะเรมเง่ด	เก่าซีด
တြေံစ	ตะเรมเจี๊ยะ	ใช้จนเก่า
တြေံတြုဟ်	ตะเรมตะรอห์	เก่าแก่ โบร่ำโบราณ คร่ำคร่า
တြ်	ตะราว	ถนนหนทาง
ကွ်တြ်	กวั๊ดตะราว	การเดินทาง
တြ်ဖွော်	ตะราวโฮน่ก	ถ่ายอุจจาระ
တြ်သွတ်	ตะราวซะมด	ถ่ายปัสสาวะ
တြး	ตะระห์	ทำให้กระจาย
တြးပြးဇး	ตะระห์ประห์เจี้ยะห์	กระจัดกระจาย เกลื่อนกลาด
တြးလဝ်	ตะระห์โล่	ทิ้งไว้กระจัดกระจาย ทิ้งไว้เกลื่อนกลาด
တွ	ตะละ	เจ้าของ ท่าน
တွခန်ဓ	ตะละคอนเที่ยะ	เจ้าตัว
တွဂုန်	ตะละกุ้น	พระคุณท่าน พระเดชพระคุณ

တ္လြပ်	ตะละกรับ	เจ้าของ เจ้าทรัพย์
တ္လညႉစိင်ဗတာင်	ตะละเญี้ยะห์เจิน-เปี้ยะตาน	พระเจ้าช้างเผือก
တ္လတိ	ตะละต๊อย	พระเจ้าแผ่นดิน
တ္လနဲာ	ตะละน่าย	พระเจ้าแผ่นดิน เจ้านาย
တ္လသ္ကိ	ตะละฮ้อย	พ่อบ้าน แม่บ้าน สามี ภารยา
တ္လသြိန်	ตะละซอน	เจ้าของเงิน นายทุน
တ္လိတ်	ตะลิด	ลื่น ราบเรียบ
တ္လုင်	ตะเลิง	ต่างถิ่น จากที่อื่น
တ္လုင်ဏာ	ตะเลิงนา	นำไป ส่งไป
က္လုင်နူတ္လုင်	เกลิงนู่ตะเลิง	มาจากต่างถิ่น ผู้มาเยือน
မ္ဂိဟ်တ္လုင်	เมี่ยะนิ่ห์ตะเลิง	คนต่างถิ่น คนมาจากที่อื่น
တ္လောင် က္လောင်	ตะลอน กลอน	น้ำมัน ไขมัน
တ္လိုတ် ပေါင်လိုတ်	ตะล้อด โปงล้อด	สะดือ
တ္လီ	ตะลำ	ย่อตัวลง
တ္လီဍာ်	ตะลำดั๊จ	ย่อตัวลงน้ำ
တ္လိုဟ်	ตะลอห์	ปลด ลั่น บอก
တ္လိုဟ်ကောန်ဍေင်	ตะลอห์โกนเดียง	ปลดไก ลั่นไก
တ္လိုဟ်ကိုပါင်	ตะลอห์กอปาน	บอกด้วยปาก
တ္လိုဟ်ပေါ	ตะลอห์ปัว	บอกงาน
တ္လိုဟ်လဝ်ကျာ	ตะลอห์โล่กลา	บอกไว้ก่อน บอกล่วงหน้า
တ္လ ဳ တ္လ ဳ လ	ตอยละ	ท่าน พระคุณท่าน
တ္လ ဳ ပိုန်သင်	ตอยละปอนซัง	พระคุณเจ้าพระภิกษุสงฆ์
တ္လ ဳ မန္ဓကုပိုန်ကျာ်တြဲ	ตอยละเมี่ยะนุ่มเก๊า -ปอนกยั๊จตรอย	พระผู้มีพระภาคเจ้า
တွက်	ตะวัก	ครึ่ง
တွန်	ตะวอน	ตรง ตรงไป
တွဟ် တွံ	ตะวอห์ กว๊อห์	กวาด ตรัส แสดง
တွံကုဟ်	กว๊อห์กะโม้ห์	กวาดไม้กวาด
တွံဓဝ်	กว๊อห์	เทศน์ แสดงพระธรรมเทศนา
တွံဓဝ်ရဲမုက်	กว๊อห์โซ่รุ่ยเมิก	แสดงธรรมเลือกหน้า เลือกที่รักมักที่ชัง
တွာ်	ตะวัด	ท่าทางการเดิน ลักษณการเดิน

တွၵ်ဢၸုတ်	ตวัดเกี้ยะปุ๊ด	วิ่งเต้นคดีความ
တွၵ်ၵႂႃႇ	ตวัดกลั้ง	เดินทาง
တွၵ်ၵႂႃႇၸမ်ႈၸွၼ်ႈ	ตวัดกลั้งจั้มงั่ว	เดินทางไกล
တွၵ်တြႃး	ตวัดตะราว	เดินทาง
တွၵ်ၽႂၵ်ႈ	ตวัดเปี้ยะเนิ่ด	ติดต่อซื้อขายสินค้า
တွၵ်သြႃး	ตวัดเซาะ	เป็นนายหน้าซื้อขายข้าวเปลือก
တွိင်	ตะเวิน	สะบัด
တွိင်မုၵ်	ตะเวินเมิก	สะบัดหน้า
တွိင်	เตวิน	การเล่นดนตรี
တွိင်တွိုၵ်	เตวินตวัก	การร่ายรำ การแสดงดนตรี
တွိုင်တွႆ	ตวังตวุย	เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า
တွိုတ်	กว๊อด	สัน
တွိုတ်မုၺ်	กว๊อดมุ่ย	สันขวาน
တွိုတ်ၸုၼ်	กว๊อดบุน	สันมีด
တွီ	ตะวี	บริวาร
တွီပႃ	ตะวีปะวาว	บริวาร
တွီဝါရ	ตะวีเวี่ยระ	บริวาร ผู้ติดตาม
တွီဖဝိုင်	ตะวีเปี้ยะว่าง	ห้อมล้อม บริวารแวดล้อม
တွး	ตะวะห์ กว๊ะห์	ลูกศิษ สาวก ม้วน
တွးကျၢ်	ตะวะห์กยั๊จ	สาวกพระพุทธเจ้า
တွးဘာ	ตะวะห์เพี่ย	ศิษวัด นักเรียน นักศึกษา
တွးဇုၵ်	ตะวะห์เจิ้ก	ม้วนเชือก
တွ်	ตะวอ	เขต แดน เสมอ
တွ်ကဝ်	ตะวอกอ	ตลอดกัปกัลป์พุทธันดร
တွ်ကာလ	ตะวอกาละ	ตลอดเวลา
တွ်ပတိတ်	ตะวอปะตั๊ด	คลายออก หมุนออก ควักออก
တွ်ရး	ตะวอเรี่ยะห์	เขตแคว้น ราชอาณาจักร
တွင် ဓင်	บัง	หน่อไม้
တွင်ကသင်	บังกะซัง	หน่อไม้รวก
တွင်ကသုၵ်	บังกะเซิก	หน่อไม้ไผ่สีสุก
တွင်ဓလ	บังเที่ยะเลียะ	หน่อไม้ไผ่ป่า
တွတ်	บ๊อด	อ่อน ไม่แก่

တွတ်သ်	ป๊อดซาว	อ่อนช้อย สวยงาม น่ารัก
တွန်	บอน	ควั่น
တွန်ဇုက်	บอนเจิ๊ก	ควั่นเชือก
တွန်တွဲာ	บอนบัว	คลุกคลี พัวพัน ปะปน
တွဝ်ဇုတ်	บอจุ๊ด	ไขกระดูก
တွုတ် ထွုတ်	ตะบุ๊ด ทะบุ๊ด	แต่งตั้ง สถาปนา
တွုတ်ကိုဒ်ဍကရာတ်	ตะบุ๊ดกอโต้ห์เอกะรัด	สถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
တွူ	ตะบู	เมา
တွူမဲာ	ตะบูมาย	เมามาย หลงไหล
တွူလပ်	ตะบูเลี่ยะป๊อห์	เมาคลื่น
တွူအရက်	ตะบูอะเรียก	เมาเหล้า
တွေဟ်လက်	แบะห์เลียก	ด่ากระทบ ด่าเสียดสี ด่าแขวะ
တွဲ	บอย	ถั่ว ถั่วพู
တွဲကဒါတ်	บอยกะต้าด	กระเจี๊ยบมอญ ถั่วเมือก กระเจี๊ยบเขียว
တွ်	บาว	อ้อย
တွိုင်	บัง	ดอง หมัก
တွိုင်နွာင်	บังคะนาน	ผักเสี้ยนดอง
တွိုင်ဝုန်	บังวุ่น	ผักบุ้งดอง
ကတွိုင်	กะบัง	ปลาส้ม
တွိုင်	บัง	เนื้อทราย
တွိုင်ဂြာ	บังกร้าย	กวางละมั่ง
တွိုဟ်	ป๊อห์	หนาว เย็น ต้ม
တွိုဟ်က	ป๊อห์กะ	ต้มปลา
တွိုဟ်ကျာ	ป๊อห์กย๊า	หนาวลม
တွိုဟ်ဂံက်	ป๊อห์ก้ก	เย็นเจี๊ยบ หนาวสะท้าน
တွိုဟ်ဇတဝ်	ป๊อห์เจี๊ยะตอ	หนาวสั่น
တွိုဟ်သြိုဟ်	ป๊อห์ซอห์	เย็นสงบ สุขใจ สบายใจ
တွး	บ๊ะห์	ผลัด สละ
တွးဂြပ်	บ๊ะห์กรั๊บ	สละของ สละสมบัติ
တွးဂွိက်ယာတ်	บ๊ะห์เกลิ้ดยาด	ผลัดเสื้อผ้า
တွးဘဝ	บ๊ะห์เภี่ยะเวี่ยะ	หมดทุกข์ สิ้นทุกข์ ตาย
တွးပယိ	บ๊ะห์ปะเยิ่ม	สิ้นลมหายใจ หมดลมหายใจ

ထ

ထ	ทะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๗ ตรงกับ ถ ในภาษาไทย
ထက	ทะกะ	ค้ำถ่อ ค้ำไม่ให้เรือกระทบ
ထကၞင်	ทะกะเกลิ้ง	ค้ำเรือไม่ให้กระทบ
ထကတ်	ทะก๊อด	ขอด ขมวด มุ่น
ထကတ်စိုတ်	ทะก๊อดจ๊อด	ผูกใจเจ็บ อาฆาต
ထကတ်ဇ္ၜု	ทะก๊อดเจี๊ยะปลุ้	ห่อหมาก
ထကတ်ယာတ်	ทะก๊อดยาด	ห่อผ้า ขอดผ้า
ထကတ်သော်	ทะก๊อดซก	มุ่นผม มวยผม
သော်ထကတ်	ซกทะก๊อด	ผมมวย
ထကပ်	ทะก๊อบ	คว่ำ
ထကပ်ဖျိုဟ်	ทะก๊อบพยี๊ห์	คว่ำลง
ထကပ်မုက်	ทะก๊อบเมิก	คว่ำหน้า
ထကဝ်	ทะกอ	เสื่อ
ထကဝ်ခရော်	ทะกอคะโรก	เสื่อกก เสื่อปรือ
ထကဝ်သ္ၚာ	ทะกอฮนา	เสื่อลำแพน
ထကဝ်ဪန်	ทะกอซอน	เสื่อเงิน
ထကဝ်ဗဝ်	ทะกอบอ	เสื่อหวาย
ထကို	ทะกอ	กวน
ထကှ်	ทะก๊อห์	ดอกบัว ทำให้แห้ง
ထကအ် ထကံ	ทะเก๊าะ	ฝูง หงอก เป็นเพื่อน
ထကအ်ဂၠ်	ทะเก๊าะเกลี้ย	ฝูงวัว
တိက်ထကအ်	เติ๊ดทะเก๊าะ	นอนเป็นเพื่อน
မံင်ထကအ်	ม่งทะเก๊าะ	อยู่เป็นเพื่อน
သော်ထကအ်	ซกทะเก๊าะ	ผมหงอก
အာထကအ်	อาทะเก๊าะ	ไปเป็นเพื่อน
ထကာ	ทะกา	อุบาสกอุบาสิกา เจ้าศรัทธา ผู้ค้ำจุนศาสนา
ထကိတ်	ทะกิ๊ด	ยุให้กัดกัน
ထကိတ်က္လ်	ทะกิ๊ดเกลอ	ยุให้สุนัขกัดกัน
ထကိတ်ဝေင်	ทะกิ๊ดว่อน	ยุแหย่ให้ทะเลาะกัน
ထကုတ်	ทะกุ๊ด	ท่อน เป็นท่อน

ထကုတ်ဆု	ทะกุ๊ดชุ	ท่อนไม้
ဆုထကုတ်	ชุทะกุ๊ด	ไม้ท่อน
ထကုဲ	ทะกุย	ง่วง กิ้งก่า
ထကုဲကျေင်	ทะกุยเกลียง	เป็นตะคริว
ထကုဲတိက်	ทะกุยเติ๊ด	ง่วงนอน
ထကူ ဂကူ	ทะเกา เกี้ยะเกา	ชาติ ตระกูล
ထကူမည်	ทะเกาม่น	ชาติมอญ ตระกูลมอญ
ထကူယုတ်	ทะเกายุ่ด	ชาติชั่ว
ထကူစ	ทะเกาเอ	เชื้อพระวงศ์ ราชวงศ์
ထကေက်	ทะเกี๊ยก	เสี้ยม
ထကေင်	ทะเกียง	มดลูก
ထကေင်ဖျိုက်	ทะเกียงปลั้ก	มดลูกจม
ထကေဝ်	ทะเก	เสียว แสบ บาท
ထကေဝ်ကတောဝ်	ทะเกกะโต	บาดหู แสบแก้วหู
ထကေဝ်ဂွံကျှပ်	ทะเกเกนี้ยด๊อห์	เสียวกบาล
ထကေဝ်ဂွံဍောတ်	ทะเกเกนี้ยด๊ด	เสียวท้องน้อย
ထကေဝ်ငေက်	ทะเกเงียก	เสียวฟัน เข็ดฟัน เข็ดเขี้ยว
ထကေဝ်မတ်	ทะเกม่ด	แสบตา
ထကဲ	ทะกอย	ข้าง
ထကဲဒူစး	ทะกอยตู้จ๊ะห์	สีข้าง
ထကဲသ္ၚိ	ทะกอยฮ้อย	ข้างบ้าน
ထကောင်	ทะโกง	รวง ฝัก
ထကောင်ဂြင်အေက်	ทะโกงเกรี้ยงเอี๊ยก	ฝักเพกา
ထကောင်ထဝ်	ทะโกงทอ	รวงทอง
ထကောင်သြော်	ทะโกงเซาะ	รวงข้าว
ထကောတ်	ทะโก๊ด	ตะกวด
ထကောဝ်	ทะโก	เปลือก ตะกั่ว
ထကောဝ်ဆု	ทะโกชุ	เปลือกไม้
ထကောဝ်ဇွိက်	ทะโกเฮนิ่ด	ตะกั่วตีนแห
ထကောဝ်ဍုဝ်တဟ်	ทะโกดั๋จต๊อห์	เปลือกโมกมัน
ထကောဟ်	ทะโก๊ห์	เหลา เสี้ยม
ထကောဟ်ဂြင်ပြေင်	ทะโก๊ห์เกรี้ยงเปรียง	เสี้ยมเขาควาย

ထကောပ်ဆာ	ทะโก๊ห์ชา	จักตอก เหลาตอก
ထကး	ทะก๊ะห์	แตก แยก แลก
ထကးညးထကအ်	ทะก๊ะห์เญี้ยะห์ทะเก๊าะ	แยกจากกัน แตกแยกกัน
ထကးပွာန်	ทะก๊ะห์ปนาน	แตกทัพ
ထကးပြးဇး	ทะก๊ะห์ประห์เจี๊ยะห์	แตกกระจัดกระจาย แตกฉันซ่านเซ็น
ထကးလိက်	ทะก๊ะห์เลิ่ด	แตกหนังสือ แตกฉาน เชี่ยวชาญ
ထကးသြိန်	ทะก๊ะห์ซอน	แลกเปลี่ยนเงิน
စိုတ်ထကး	จ๊อดทะก๊ะห์	ใจแตก
ထကိုတ်	ทะก๊อด	ตวาด ตะคอก เอ็ด ดุว่า
ထကိုပ်	ทะกับ	ฝา สังฆาฏิ
ထကိုပ်ခရိ	ทะกับคะรี่	ฝาโอ่ง
ထကိုပ်ပွာန်	ทะกับปนาน (ฮนาน)	แม่ทัพ
ထကိုပ်ဗင်	ทะกับบัง	กัปตันเรือ
ထကို်	ทะกอ	กวน คน ก.
ထကို်ကွာင်	ทะกอกวาน	กวนขนม
ထကို်ဍုင်ကွာန်	ทะกอเดิงกวาน	ก่อกวนบ้านเมือง
ထကို်ပုင်ပ္ဍောန်	ทะกอเปิงปะมน	กวนข้าวทิพย์
ထကိုအ်	ทะเก๊าะ	กระบอก
ခ္ဍုင်ထကိုအ်	คอนทะเก๊าะ	เกราะไม้สำหรับตีบอกสัญญาณ
ထဂါတ္ၚဲ	ทะเกี้ยฮัว	เที่ยงคืน
ထဂါဗတမ် ဗ္ဒံ	ทะเกี้ยเปี้ยะตอม	เที่ยงคืน
ထဂါတ်	ทะก้าด	เหี้ยน โกร๋น
တွးထဂါတ်	ตะนะห์ทะก้าด	ใบโกร๋น
ထဂိုတ်	ทะเกิ้ด	นกคุ่ม
ထင်	ทัง	กระหาย อยาก หิว
ထင်ဍာ်	ทังดั๊จ	กระหายน้ำ หิวน้ำ
ထစတ်	ทะจ๊อด	ฉีด พ่น วิ่งลอด
ထစိန်	ทะจิน	ประสาน ทำให้ติดสนิท
ထစောင်	ทะเจียง	เอียง เฉียง
ထံင်ကတောဝ်	ทองกะโต	เงี่ยหูฟัง
ထစး	ทะจ๊ะห์	ย้อน ทวน
ထစးကျာ	ทะจ๊ะห์กย๊า	ทวนลม ย้อนลม

ထစးကလေင်	ทะจ๊ะห์กะเลียง	ย้อนกลับ
ထစးၶၢဝ်	ทะจ๊ะห์ดั๊จ	ทวนน้ำ
ထစးအရေဝ်	ทะจ๊ะห์อะเร่	ย้อนคำพูด พูดย้อน
ထညက်	ทะญัก	ตะคอก พูดกระแทกเสียง
ထညက်ထညန်	ทะญักทะญน	บ่นตะคอก
ထညအ်	ทะโญะ	ย่น
ထညေက်	ทะญ้อด	ยับยู่ยี่
ထညေက်ထညံင်	ทะญ้อดทะญอง	ยับเยิน ป่นปี้
ထညောတ်	ทะญด	หด ย่น ลดน้อยลง
ထညောန်	ทะโญน	หน้าบึ้ง ทำหน้าย่น หน้าเง้าหน้างอ
ထညောအ်	ทะโญะ	หย่อน
ဇုက်ထညောအ်	เจิ้กทะโญะ	เชือกหย่อน
ထည်	ทะญาว	กระเด้า
ထညံက်	ทะญ้อก	กระแทก
ထညံက်ဇိုင်	ทะญ้อกจ้าง	กระแทกเท้า กระทืบเท้า ย่ำเท้า
ထဍုတ်	ทะด๊อด	แตกเช่นข้าวตอกแตก เป็นตุ่ม
ထဍုတ်တဲ	คะด๊อดตอย	ลัดนิ้วมือ ดีดนิ้ว
ထဍုမ်	ทะดอม	กลม
ထဍုဟ်	ทะด๊อห์	เขี่ย งัด ดีด
ထဍုဟ်ထဍဲ	ทะด๊อห์ทะดาย	ขุดคุ้ย แคะได้
ထဍုအ် ထဍုံ	ทะเดาะ	กล่อง พอง
ထဍုအ်ဇဗ္ဗု	ทะเดาะเจี้ยะปลุ้	เชี่ยนหมาก
ထဍုအ်ပွတ်	ทะเดาะปะมด	พองเพราะถูกไฟ
ထဍုဝ်	ทะดั๊จ	รดน้ำ
ထဍုဝ်ခဏောဝ်	ทะดั๊จคะเน	รดน้ำผัก
ထဍုဝ်ဂြံ	ทะดั๊จเกรี้ยม	รดลาน
ထဍဲ	ทะดาย	แคะ
ထဍိုင်	ทะเดิน	สะดุด
ထဍီ	ทะดี	กระทบ
ထဍီအောဂ္ဂံ	ทะดีเอาเก้อะ	กระทบนิดกระทบหน่อยไม่ได้ ร้ายกาจ
ထဍုက်	ทะเดิ๊ก	พรม ทำให้เปียก
ထဍုက်ဍဝ်	ทะเดิ๊กดั๊จ	พรมน้ำ

ထၡုၼ်	ทะดุน	เกาะเช่นนกเกาะ
ထၡုၼ်ဢွင်	ทะดุนโต้ง	เข้าทรง
ထၡေူက်	ทะเดียก	ทำให้เปียก
ထၡေူင်	ทะเดียง	ขับ ไล่
ထၡေူင်ၸၢက်	ทะเดียงเปี้ยก	ไล่ตาม
ထၡေဝ်	ทะเด	ฉิ่ง
ထၡႆ	ทะดอย	ใน กลาง รอง
ထၡႆသီ	ทะดอยซอย	เดือนเก้า
ၵေႃၼ်ထၡႆ	โกนทะดอย	ลูกคนรอง
ထၡေႃ	ทะด๊ก	ปลาปักเป้า
ထၡေႃတ်	ทะด๊ด	ทำให้เล็กลง
ထၡံက်	ทะด๊อก	เคาะ ท่อง.
ထၡံက်လိၵ်	ทะด๊อกเลิด	ท่องหนังสือ
ထၡံင်	ทะดอง	ผ้าขาวม้า ผ้าผลัดอาบน้ำ
ထၡိုတ်	ทะด๊อด	ทำให้เป็นผง ทำให้ละเอียด ทำให้ป่น
ထၡိုၼ်	ทะดอน	ทำให้ลดลง ทำให้เบาลง ทำให้อ่อน
ထၡိုၼ်ၸိုတ်	ทะดอนจ๊อด	ทำให้จิตใจอ่อนลง เหนี่ยวรั้งใจ
ထၡိုၼ်ဢွသ	ทะดอนเต้อวซะ	ลดโทสะ
ထၡိုၼ်ပွတ်	ทะดอนปะมด	ราไฟ
ထၡိုပ်	ทะดั๊บ	พับ
ထၡိုဟ်	ทะด๊อห์	กรอง เกรอะ
ထၡိုဟ်ၶၣ်	ทะด๊อห์ดั๊จ	กรองน้ำ
ထၼ	ทะณะ	พิณ ผิว
ထၼဒုၼ်	ทะณะต้น	ผิวไผ่
ထၼဟ်	ทะโนห์	หยด
ထၼီ	ทะแนม	ห่อชายพก อาการที่ไม่สบายเชื่อว่าเกิดจากผี หรือผีปอบเข้าสิงในร่างกาย
ထၼေၼ်	ทะเนน	ยึดติด ยึดมั่น ติดใจ
ထၼေၼ်ၸိုတ်	ทะเนนจ๊อด	ใจยึดมั่น ใจเกาะเกี่ยว
ထၼေၼ်ၸပ်	ทะเนนจ๊อบ	ยึดมั่น ถือมั่น อุปาทาน
ထၼံင်	ทะนอง	โลน ห่าม
ထတ်	ท้อด	แรง ดัง เชี่ยว

ထတ်စောံ	ท้อดจม	แข็งแรง เข้มแข็ง
ထတ်ထတ်	ท้อดท้อด	แรงๆ ดังๆ
ထတ်မြက်	ท้อดเมี่ยะเรียก	แข็งแรง เข้มแข็ง
ထတ်မြပ်	ท้อดเมี่ยะโร่ห์	แข็งแรง เข้มแข็ง
ထတ်ယုက်	ท้อดเยิก	สุขภาพ อนามัยดี ร่างกายแข็งแรง
ဍုဉ်ထတ်	ดั๊จท้อด	น้ำเชี่ยว
ဗြုထတ်	ปรุ้ท้อด	พูดเสียงดัง
ရမျာင်ထတ်	ร่มซานท้อด	เสียงดัง
ထတေဝ်	ทะเต	เข่น
ထတေဝ်စုန်	ทะเตบุน	เข่นมีด
ထတေဟ်တိ	ทะแตะห์ต๊อย	พื้นดิน
ထတုဲ	ทะตุย ทะตอย	จูง
ထတုဲဂွ်	ทะตอยเกลี้ย	จูงวัว
ထတုဲဇုက်	ทะตอยเจิ้ก	ควั่นเชือก
ထတုဲဖွ	ทะตอยเฟี่ยะ	จูงศพ
ထတ်	ทะตาว	ยืน อุ่นอาหาร
ထတ်ဇွပုင်	ทะตาวจะนะเปิง	อุ่นกับข้าว
ထတ်သွ	ทะตาวฟะ	อุ่นแกง
ထတား	ทะต๊ะห์	พลิก กลับ
ထတားက	ทะต๊ะห์กะ	พลิกปลา กลับปลา
ထတားထတောင်	ทะต๊ะห์ทะตอน	พลิกแพลง ซื้อมาขายไป
ထတားတိ	ทะตีะห์ต๊อย	พลิกแผ่นดิน
ထတားအရေဝ်	ทะต๊ะห์อะเร่	กลับคำ
ထတားအာထတားကျုင်	ทะต๊ะห์อาทะต๊ะห์เกลิง	กลับไปกลับมา กลับกลอก
ထတောဝ်	ทะโต	สืบ สาว
ထတောဝ်ဗက်	ทะโตเปี๊ยก	สืบสาว สืบความ
ထဒု	ทะเตี๊ยะเมี๊ยะ	นับถือ
ထန	ทะเนียะ	เสนียด จัญไร อัปมงคล
ထနပ်	ทะโนห์	หยด
ထနိက်	ทะเนิ้ด	ถีบ
ကွိထနိက်	กวีทะเนิ้ด	รถถีบ รถจักรยานสองล้อ
ထပ်	ท้อบ	พับ ชั้น

ထပ်တဲ	ท้อบตอย	สมรส แต่งงาน
ထပ်ယာတ်	ท้อบยาด	พับผ้า
ကွမ်ထပ်	กลอมท้อบ	ต้นฉนวน
ၜါထပ်	บาท้อบ	ล่องแมว
ထပက်	ทะปัก	แทง ทิ่ม สัก ปัก
ထပက်က	ทะปักกะ	แทงปลา
ထပက်ကတောဝ်	ทะปักกะโต	พูดจาทิ่มแทง
ထပက်တိ	ทะปักต๊อย	ทิ่มดิน
ထပက်ၜလ	ทะปักเที่ยะเลียะ	แทงหนามเพื่อเขี่ยฟางเวลานวดข้าว
ထပက်ဓုပ်	ทะปักทูบ	ปักธูป
ထပက်ဗိန်ဒု	ทะปักปิ้นตุ้	ลงพินธุกัป
ထပက်မင်ခြေအ်	ทะปักเมี่ยงแคระ	สักรูปรอย อักขระ
ထပက်မှ္ၚ်	ทะปักเบ้อ	แทงหวย
ထပပ်	ทะป๊อบ	จะกละจะกลาม ตะกละตะกลาม
ထပပ်ဩြံာ	ทะป๊อบเซาะ	รายข้าว ข้าวราย
ထပဟ် ထပ္	ทะป๊อห์	เจ็ด
ထပ္ဒတောဝ်	ทะป๊อห์เตี้ยะโต	เจ็ดชั่วโคตร
ထပ္တ္ၚဲ	ทะป๊อห์ฮัว	เจ็ดวัน
ထပါ	ทะป๊ด	แหวก แหก
ထပါဍုာ်	ทะป๊ดด๊จ	บุกน้ำ
ထပါတ္ၚဲ	ทะป๊ดฮัว	ฝ่าแดด
ထပါရာပ်	ทะป๊ดเรียบ	ฝ่าหนาม แหวกหนาม
ထပါဝ္	ทะป๊ดโว่ห์	แหกพรรษา
ထပ်ါ	ทะปาย	คน ซาว
ထပ်ါပုင်	ทะปายเปิง	ซาวข้าว
ထပုင်	ทะเปิง	ค้นทองกวาว ต้นจาน
ထပေက်	ทะป๊อด	เหลว เละ แฉะ
ပုင်ထပေက်	เปิงทะป๊อด	ข้าวแฉะ
ထပေင်	ทะเปียง	ต้นทองหลาง ขนมข้าวเหนียวแดกงา
ထပေဟ်	ทะแป๊ะห์	แบน
ထပေဝ်	ทะเป	ต้นอ้อผ่าซีกทุบให้แบนขัดแตะทำฝาบ้าน
ထပိုတ်	ทะป๊อด	ดิ้น ทำให้ขาด สมุดเล่ม

ထပိုတ်ကစံက်	ทะป๊อดกะจ๊อก	สมุดดำ สมุดไทย สมุดข่อย
ထပိုတ်ချိုတ်	ทะป๊อดขย็อด	ดิ้นตาย ชักดิ้นชักงอ
ထပိုတ်ဈိုင်ထပိုတ်တဲ	ทะป๊อดจ้างทะป๊อดตอย	ตัดตีนตัดมือ ตัดอาชีพ ตัดทางทำมาหากิน
ထပိုတ်ဇုက်	ทะป๊อดเจิ้ก	ตัดเชือก
ထပိုတ်ထပိုင်	ทะป๊อดทะปัง	ดิ้นรน กระเสือกกระสน
ထပိုတ်မွဲထပိုတ်ဒေႆ	ทะป๊อดบั้วทะป๊อดเค้ะ	ตัดพี่ตัดน้อง ตัดญาติขาดมิตร
ထပိုတ်အောတိတ်	ทะป๊อดเอาติ๊ด	ดิ้นไม่หลุด จนแต้ม
ထပိုတ်အောမာန်	ทะป๊อดเอาม่าน	ดิ้นไม่ไหว หมดแรง
ထပို	ทะโปย	สามเณร
ထဗ	ทะเปี้ยะ	พบ
ထဗဆို	ทะเปี๊ยะเชอ	พบเห็น
ထဗဲ	ทะป้าย	ตะพายใช้สนจมูกสัตว์ โรคงูสวัด
ထဗုတ်	ทะปุ๊ด	เตียนจนเป็นฝุ่น
ဂွံင်ထဗုတ်	โกล้งทะปุ๊ด	ทางเตียนจนเป็นฝุ่น
ထဗး	ทะเปี๊ยะห์	ตบ
ထဗိုက်	ทะป๊าก	ฝุ่น ละออง
ထဗိုက်တိ	ทะป๊ากต๊อย	ฝุ่นดิน ขี้ฝุ่น
ထဗိုက်ဒုန်	ทะป๊ากตุ้น	ละอองกาบไผ่
ထဗိုက်သြော်	ทะป๊ากเซาะ	ละอองข้าว
ထဗိုင်	ทะป๊าง	โค่น
ထဗိုင်တမ်	ทะป๊างตอม	โค่นต้น ตัดกก
ထဗိုန်	ทะเปิ๊น	กลอง ทำให้แน่น ทำให้ติดแน่น
ထဗိုန်ဗာတ်	ทะเปิ๊นป๊าด	พิณพาทย์
ထဗိုန်မည်	ทะเปิ๊นม่น	ตะโพนมอญ
ထဗိုဟ်	ทะเปี๊อะห์	ผัด
ထဗိုဟ်မုက်	ทะเปี๊อะห์เมิก	ผัดหน้า
ထမှက်	ทะมัก	งับ กัดโดยเร็ว
ထမှင်	ทะมัง	ขากรรไกร
ထမှင်ကြိုက်	ทะมังเกลิด	คางทูม
ထမှင်ဂင်	ทะมังเกี๊ยง	ขากรรไกรค้าง
ထမှင်ဂုဟ်	ทะมังกุ้ห์	คางบวม คางทูม

ထမတ်	ทะมด	ปั้นให้เป็นก้อน แพงพวย
ထမတ်ပုင်	ทะมดเปิง	ปั้นข้าวให้เป็นก้อน
ထမန်	ทะมน	ขอบ ริม
ထမန်ဂွင်	ทะมนกลั้ง	ริมทาง ขอบทาง
ထမန်ပါင်	ทะมนปาน	ริมฝีปาก
ထမန်ဇိ	ทะมนบี	ริมแม่น้ำ
ထမဲာ ထွဲာ	ทะมาย	หม้อ
ထွဲာပုင်	ทะมายเปิง	หม้อข้าว
ထွဲာပုင်ဖျှေအ်	ทะมายเปิงเช่ะ	การเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
ထွဲာဖရံက်	ทะมายพะร้อก	หม้อหลนปลาร้า
ထွဲာသွ	ทะมายฟะ	หม้อแกง
ထမိက်	ทะเมิ้ด	ต้องการ ปราถนา สวยงาม
ထမိင်	ทะเมิน	โพก
ထမိင်က္ဍိုပ်	ทะเมินดับ	โพกศรีษะ
ထမိပ်	ทะแม้บ	คาง
ထမုက်	ทะเมิ้ก	ตำ โขลก กระทุ้ง
ထမုက်ဇ္ဗု	ทะเมิ้กเจี๊ยะปลุ้	ตำหมาก
ထမုက်မရေက်	ทะเมิ้กเมี่ยะร่อด	ตำน้ำพริก
ထမုတ် သ္ဂုတ်	ทะมุด ซะมุด	ข้าวพระ
စုတ်ထမုတ်	จุ๊ดทะมุด	ใส่อาหารสำหรับถวายข้าวพระ
ဗဝ်ထမုတ်	ป๊อทะมุด	ใส่อาหารสำหรับถวายข้าวพระ
ထမုန်တလန်	ทะมุนตะลอน	โกหก หลอกลวง
ထမူ	ทะเมา	ม้วน มวน
ထမူထကဝ်	ทะเมาทะกอ	ม้วนเสื่อ
ထမူဗံက်	ทะเมาบ๊อก	มวนบุหรี่
ထမေင်	ทะเมียง	นอกชาน
ထမေင်သ္ဂို	ทะเมี่ยงฮ้อย	ขื่อบ้าน
ထမော်ဆု	ทะม่กซุ	โพรงไม้
ထမော်တ္မံ	ทะม่กเฮมาะ	ถ้ำ
ထမောင်	ทะโมง	ร่อง ช่อง มะกอกน้ำ
ထမောင်ဏှုမ်	ทะโมงฮนอม	ร่องสำหรับไว้ถ่ายปัสสาวะ
ထမော်	ทะโมม	ตูม อมยิ้ม

ထမံေ့ဖှ်	ทะโมมโป๊ะ	ฟองน้ำ
ထမး	ทะม๊ะห์	ว่งเปล่า
ထမိုင်	ทะมั่ง	โก้งโค้ง
ထမိုင်သိုင်အိက်	ทะมั่งซังเอิ๊ด	โก่งก้น
ထမ္ဒန်	ทอมนน	ย่อ สรูป
ဖွဲထမ္ဒန်	ป้วทอมนน	โดยย่อ โดยสรุป
ထမ္ဒာတ်	ทอมนัด	หวาน
ထမ္ဒာတ်ဇင်	ทอมนัดบัง	ชะเอม
ထမ္ဒေက်	ทอมเนี๊ยก	สด
ကထမ္ဒေက်	กะทอมเนี๊ยก	ปลาสด
ဖျုန်ထမ္ဒေက်	พยุนทอมเนี้ยก	เนื้อสด
မရေက်ထမ္ဒေက်	เมี่ยะร่อดทอมเนี๊ยก	พริกสด
ထမ္ဒောတ်	ทอมนัด	บริสุทธิ์ แท้
ထဝ်ထမ္ဒောတ်	ทอทอมนัด	ทองบริสุทธิ์ ทองแท้ ทองนพคุณ
ထရိ	ทะรี่	โปรย
ထရင် ခရင်	ทะเริง คะเริง	ต้นสำโรง
ထရေဟ်	ทะเร่ะห์	โซ่ ตรวน
စုတ်ထရေဟ်	จุ๊ดทะเร่ะห์	ใส่โซ่
တက်ထရေဟ်	ตั๊กทะเร่ะห์	ตีตรวน
ထရှ်	ทะรัม	โคลน ตม เลน
ထရိုဟ်	ทะรอห์	พัง เปื่อย
ပါင်ထရိုဟ်	ปานทะรอห์	ปากเปื่อย
သ္ဂိထရိုဟ်	ฮ้อยทะรอห์	บ้านพัง
ထလာ်	ทะลัด	กระโดด กระโจน
ထလာ်ကြော	ทะลัดเกลาะ	กระโดดข้าม
ထလာ်ဇုက်	ทะลัดเจิ๊ก	กระโดดเชือก
ထလာတ်	ทะลัด	ถลกผ้าขึ้นสูงจนอยู่ตัวล่อนจ้อน
ထလာတ်	ทะลัด	เตียน เลี่ยน โล่ง โกร๋น
ထလာတ်ဂွိန်	ทะลัดกนิ้น	ถลกผ้าถุง
ထလာတ်တောဝ်	ทะลัดเต	เตียนโล่ง เลี่ยนเตียน
ထလိန်	ทะลิน	เป็นเมือก

ထလေဟ်	ทะและห์	สงสัย แว้งด้วยข้อศอก
ထလိုင်	ทะลัง	ถลำ พลั้ง พลัดตก
ထလိုင်ထမောင်	ทะลังทะโมง	ตกร่อง
ထလိုင်ပါင်	ทะลังปาน	พลั้งปาก
ထလိုဟ်	ทะลอห์	ทะลึ่ง เสือก
ထဝ်	ทอ	ทอง ทองคำ
ထဝ်ကလော်ာ	ทอกะเล้าะ	ทองก้อน
ထဝ်က်ထပိ	ทอกาวทะปอย	ทองดอกบวบ
ထဝ်ဂွိုင်ညးဂြိုဟ်	ทอกลั้งเญี้ยะห์เกร้อะห์	ทองมากมีผู้ปองร้าย มีทองมากอันตราย
ထဝ်ဇေတ်	ทอเจ้ด	ทองแท้ ทองชมพูนุท
ထဝ်ဇေတ်အောဒးအူ - ကောန်ဂကူအောဒးဝေတ်	ทอเจ้ดเอาเตี๊ยะห์อู โกนเกี๊ยะกูเอาเตี๊ยะห์เว่ด	ทองแท้ไม่ต้องชุบ ลูกเหล่าลูกเชื้อไม่ต้องสอน เหมือนกับหนามแหลมไม่ต้องเสี้ยม
ထဝ်တွး	ทอตะนะ้ห์	ทองใบ ทองแผ่น
ထဝ်ထမ္ဘောတ်	ทอทอมนด	ทองนพคุณ ทองบริสุทธิ์
ထဝ်ဒကောင်	ทอเตี๊ยะโกง	ทองรวง รวงทอง
ထဝ်မှ်	ทอฮมาว	ทองหมั้น
ထဝ်လံက်ကျာ်	ทอลกกยั๊จ	ทองปิดพระ ทองคำเปลว
ထဝ်အူ	ทออู	ทองชุบ
ထဲာ	ทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
ထဝိင်	ทะเวิน	สะบัด
ထဝိင်မုက်	ทะเวินเมิก	สะบัดหน้า
ထဝုဲ	ทะวุ่ย	ไกว แกว่ง
ထဝိုက်	ทะวาก	โบก สะบัด สลัด กระพือ
ထသပါ	ทะซะปา	มัว พร่า เบลอ
မတ်ထသပါ	ม่อทะซะปา	ตาพร่า ตามัว
ထလုက်	ทะเลิ้ก	ทะลึ่งขึ้น
ထလုက်	ทะเลิก	ซุก โขลก
ထလုက်ကဖရုံက်	ทะเลิกกะพะร้อก	โขลกปลาร้าเพื่อเอาเกลือ-และขี้ออก
ထလုက်ကျိုပ်	ทะเลิกดับ	ซุกหัว

ထလုၵ်မုၵ်	ทะเลิกเมิก	ซุกหน้า
ထလေၵ်	ทะล้อด	ป่น ทำให้แหลกละเอียด
ထလေတ်	ทะเล่ด	หลบ เบี่ยง
ထလေတ်မုၵ်	ทะเล่ดเมิก	หลบหน้า
ထလေတ်ၶၼ်ႈၸိုင်	ทะเล่ดเที่ยะน่ายจ้าง	กลบเกลื่อนรอยเท้า
ထလေႃးပ်ႈ	ทะโล่ห์	สลัดออกจากบ่า
ထဝ	ทะบะ	ยกประคองด้วยฝ่ามือ
ထဝပွႃး	ทะบะปนะห์	เทินบ่า
ထဝမိ	ทะบะมี่	ท้ายทอย
ထဝလၢၼ်ႉ	ทะบะเลียะพาด	อุ้มชู ประคัยประคอง
ထဝင်	ทะบาง	ยกขึ้น
ထဝတ်	ทะบ๊อด	ขนาด
ထဝတ်ၵွႆ	ทะบ๊อดเกนี้ย	ระบายท้อง กินยาระบาย
ၵွႆထဝတ်	เก้อะทะบ๊อด	ได้ขนาด ได้สัดส่วน
ထဝမ်	ทะบอม	อม
ထဝိပ်	ทะบิ๊บ	หุบ
ထဝိပ်ပါင်	ทะบิ๊บปาน	หุบปาก
ထဝုတ်	ทะบุ๊ด	ตั้ง แต่งตั้ง สถาปนา สร้าง
ထဝုတ်ပွိုၼ်	ทะบุ๊ดปะตอน	แต่งตั้งขึ้น สถาปนาขึ้น
ထဝေၵ်	ทะบ๊อด	หลับ ก.
ထဝေၵ်မတ်	ทะบ๊อดม่ด	หลับตา
ထဝဲ	ทะเบีย	เบี่ยง เบือน
ထဝဲထဝုတ်	ทะเบียทะบุ๊ด	บิดเบี้ยว
ထဝဲပါင်	ทะเบียปาน	เบี้ยวปาก
ထဝဲမုၵ်	ทะเบียเมิก	เบือนหน้า
ထဝဲမုပ်ထဝဲပါင်	ทะเบียมุห์ทะเบียปาน	ทำบุ้ยปาก
ထဝဲသိုင်အိၵ်	ทะเบียซังเอิ๊ด	บิดก้น
ထဝေပ်	ทะเบ๊ะห์	บิ แหก ทำให้แยกออกจากกัน
ထဝေပ်မတ်	ทะเบ๊ะห์ม่ด	แหกตา
ထဝေပ်မတ်ရုံင်ကို	ทะเบ๊ะห์ม่ดร่งกำ	แหกตาดูมั่ง
ထဝေ့	ทะแบ๊ะ	แพะ ทำให้แบน
ထဝေႃတ်	ทะโบด	จู๋ หุบ

ထစေတ်ပါင်	ทะบ๊ดปาน	หุบปาก ทำปากจู๋
ထစော်	ทะบม	กลมยาว
ထစောဝ်	ทะโบ	รวบ
ထစောဝ်ပကော်	ทะโบปะกม	รวบรวม
ထစောဝ်ဒဝေါဝ်	ทะโบเตี๋ยะโว่	ตักตวง กอบโกย
ထစံက်	ทะบ๊อก	จอบ หงอย
ထစံက်စိင်	ทะบ๊อกเจิน	ขอช้าง
ထစံက်ဒိုင်	ทะบ๊อกต้าง	คอนกกระสา เหล็กกรีดปลาหลด
ထစး	ทะบ๊ะห์	ชี้ให้ดู แสดงให้ดู
ထစးကို	ทะบ๊ะห์กอ	ชี้ให้ดู
ထစးစ	ทะบ๊ะห์เจี๊ยะ	อวดให้ดู
ထစးဂွ်င်	ทะบ๊ะห์โกล้ง	ชี้ทาง แนะนำทาง
ထစးပျး	ทะบ๊ะห์ปะยะห์	ชี้แจง อธิบาย
ထစးမုက်	ทะบ๊ะห์เมิก	เสนอหน้า
ထစိုက်	ทะบั๊ก	แน่ว
ကွ်တပ်ထစိုက်	กวัดต๊อบทะบั๊ก	เดินตรงแน่ว
ထစိုင်	ทะบาง	คู
ထစိုင်ဍုင်	ทะบางเดิง	คูเมือง
ထစိုတ်	ทะบ๊อด	ยาง เหนียวเหนอะ
ထစိုတ်ဇကု	ทะบ๊อดเจี๋ยะเก๊า	เหนียวตัว
ထစိုတ်ပ္ဍာန်	ทะบ๊อดปะนัน	ตัง ทำด้วยยางไม้
ထစိုန်	ทะบอน	เมิน ทำเฉย
ထစိုဟ်	ทะบ๊อห์	ฟอง ทำให้เย็น ข้าวคั่วที่ตำแล้ว
ထစိုဟ်ဇကု	ทะบ๊อห์เจี๋ยะเก๊า	ใช้น้ำลูบตัว
ထစိုဟ်ဍာ်	ทะบ๊อห์ดั๊จ	ฟองน้ำ
ထစိုဟ်ပါင်	ทะบ๊อห์ปาน	น้ำลายแตกฟอง
ထအ	ทะอะ	ติดอ่าง
ထအဟ်	ทะอ๊อห์	จาม ก.
ထအဲာ် ထအံ	ทะเอ๊าะ	อ้วก อาเจียน ราก สำรอก
ထအဲာ်ဂွ်အာ	ทะเอ๊าะเกนี้ยอา	อหิวาตกโรค
ထအဲာ်ဒ္ဂဆီ	ทะเอ๊าะโต๊ะห์ชิม	อาเจียนเป็นเลือด
ထအာင်	ทะอาน	ที่ สถานที่ อาราม

ထအၢင်ၵောန်ၸိုတ်	ทะอานโกนจ๊อด	หัวใจ
ထအၢင်ၻၢ	ทะอานเพี่ย	อารามวัด ลานวัด ที่วัด
ထအၢင်သို	ทะอานฮ้อย	ที่ปลูกบ้าน
ထအိ	ทะอิ๊	หือ
ဢောင်ႇထအိ	เอาเก้อะทะอิ๊	ไม่ได้หือ หือไม่ขึ้น
ထအီ	ทะอี	กรน
တိုက်ထအီ	เติ๊กทะอี	นอนกรน
ထအု	ทะอุ๊	เสียงอึกทึก
ထအုတမွၸ်	ทะอุ๊ตอมโญ	กึกก้อง เลื่องลือ
ထအုပ်ၸိုင်	ทะอุ๊บจ้าง	หลังเท้า
ထအုၽ်	ทะอุ๊ห์	พูน นูน ล้น
ထအုၽ်ၵၻၢၼ်	ทะอุ๊ห์กะโพ่ะ	ล้นกระเพาะ
ထအုၽ်လူ	ทะอุ๊ห์ลู	บวมเป่ง
ထအေပ်	ทะเอ๊บ	ปิด งับ ทำให้แคบ
ထအံင်	ทะออง	จุก แน่นอยู่ในอก
ထအး	ทะอ๊ะห์	เกลื้อน
ထအးၸိုင်	ทะอ๊ะห์เจิน	เรื้อนกวาง
ထအးၼၵု	ทะอ๊ะห์เจี้ยะเก๊า	ทำความสะอาดร่างกาย
ထအးသ္ဂု	ทะอ๊ะห์เฮ้า	ฝัดข้าวสาร
ထအော်	ทะเอ๊าะ	ไม้กลอน
ထအိုန်	ทะออน	เอียน
ထအိုန်ၸရ	ทะออนเจิ้นะเรี่ยะ	สะอิดสะเอียน
ထအိုၼ်	ทะเอ๊อะ	เลอ
ထၢင်	ทาน	ก้าน กิ่งก้าน กลีบ
ထၢင်ၵ်	ทานกาว	กลีบดอกไม้
ထၢင်ၵံၵ်ယၢ	ทานก๊อกเยี่ย	ดิ้วยอ
ထၢင်တၵေတ်	ทานตะเก๊ด	ง่ามก้น
ထၢင်တၢ	ทานตา	ก้านตาล
ထၢင်တဲ	ทานตอย	ง่ามแขน
ထၢင်ဒီ	ทานตี้	ง่ามขา หว่างขา
ထၢင်ၵြဲ	ทานกราว	ก้านบอน
ထၢင်ဖြၢတ်	ทานปร้าด	ก้านกล้วย

ထၢင်သတ်ဖြ	ทานซอดเปรี๊ย	ก้านมะพร้าว
ထၢတ်	ทัด	ถลอก
ထၢန	ทานะ	ฐาน ฐานะ
ထၢန်	ทาน	ที่ สถานที่
ထၢန်စနေၺ်	ทานจะแนะห์	ที่ต่อสู้ สนามต่อสู้ สนามรบ
ထၢန်ဆံင် တၢန်ဆံင်	ทานชอง ตานชอง	ห้องในตำหนัก
ထၢန်ဒတန်	ทานเตี๊ยะตอน	ที่อยู่ ที่พักอาศัย
ထၢပဏၢ	ทาปะนา	ฐาปนา
ထၢဝရ	ทาเวียะเรียะ	ถาวร
ထိမြိ	ท้อยเมี่ยะริ่	สมบูรณ์ บริบูรณ์
ထိတိ	ทอยต๊อย	ฐิติ ตั้งอยู่
ထိတိတန်ကြန်	ทอยต๊อยตอนกรอน	ตั้งมั่น มั่นคง แข็งแรง ยั่งยืนถาวร
ထု	ทุ	ถอง
ထုဲ	ทุย	ยุ่ง พันกันยุ่ง นุงนัง
ထုဲကလောန်	ทุยกะโลน	ยุ่งงาน
ထုဲကြာန်	ทุยกราน	ยุ่งเหยิง สาวไม่ออก
ထုဲရုဲ	ทุยเทีี่ยะรุ่ย	ยุ่งเหยิง นุงนัง
ထေက်	ท้อด	ควร สมควร เหมาะ
ထေက်တန်	ท้อดตอน	พอเหมาะ พอควร
ထေင်	เทียง	คิด
ထေင်သဲာ	เทียงซัว	คิดเล็กคิดน้อย
ထေင်အာ	เทียงอา	คิดไป
ထေဲ	เทีย	โกรธ เคือง
ထေဲပ္စာတ်	เทียปะนด	โกรธแค้น เคืองแค้น
ထေရ်	เท	เถร เถระ
ထေဝ်	เท	แถ ร่อน
ထေဝ်ထး	เททะห์	ลอยถาด
ထဲ	ทอย	ไถ ถอย
ထဲကလေင်	ทอยกะเลียง	ถอยกลับ
ထဲတိ	ทอยต๊อย	ไถนา
ထော	เทา	ยุ ล่อลวง หลอกลวง
ထောစ	เทาเจี๊ยะ	หลอกลวง

ထောဏာ	เทานา	ล่อลวงไป หลอกลวงไป
ထောတိုန်	เทาตอน	ยุขึ้น บ้ายุ
ထောင်	โทง	เป็นรู เป็นช่อง ทะลุ กลวง
ထောဝ်	โท	แตน
ထောဝ်ဗိုတ်	โทเปิ้ด	แตนต่อย
ထောံ	เท้าะ	ทิ้ง ทอด เสีย
ထောံကောန်ထောံဇာတ်	เท้าะโกนเท้าะจ้าด	ทิ้งลูกทิ้งเต้า
ထောံကောန်ထောံဗြဲ	เท้าวโกนเทาะเปรี้ย	ทิ้งลูกทิ้งเมีย
ထောံကလောန်	เท้าะกะโลน	เสียงาน
ထောံကျောင်ကျာ်	เท้าะกะโยงกยั๊จ	การทอดเบี้ยในงานถวายพระพุทธรูป
ထောံခတ်	เท้าะค้อด	ทอดเบี้ย
ထောံဂြင်တွံ	เท้าะเกรี้ยงเฮมาะ	ทอดสมอ
ထောံဂြပ်	เท้าะกรั้บ	เสียของโดยร้ายประโยชน์
ထောံဆဆို်	เท้าะชะเชอ	ทิ้งส่งเดช ทิ้งเรี่ยราด
ထောံဆိမွဲကလောံ	เท้าะชิมมั่วกะเล้าะ	ทิ้งเลือดก้อนหนึ่ง
ထောံဇကု	เท้าะเจี้ยะเก๊า	ทอดตัวลง ทิ้งตัวลง
ထောံညးထကအ်	เท้าะเญี้ยะห์ทะเกาะ	ทิ้งกัน อย่ากัน เลิกกัน
ထောံဏာ	เท้าะนา	ทิ้งไป
ထောံတဲ	เท้าะตอย	ทิ้งแขน ทอดแขน
ထောံတှ်	เท้าะต๊อห์	ทิ้งนม อย่านม อดนม
ထောံတွံနမိတ်	เท้าะเฮมาะเนี่ยะมิ่ด	ฝังลูกนิมิต
ထောံထဏီ	เท้าะทะแนม	เสียกบาล
ထောံထဗာင်	เท้าะทะป้าน	เซ่นผี เอาของไปวางที่ทางสามแพร่ง
ထောံဒဒန်	เท้าะเตี้ยะต้น	ทอดสะพาน ให้ท่า
ထောံပံင်သကူ	เท้าะปองซะเกา	ทอดผ้าป่า
ထောံပြးဇး	เท้าะประห์เจี๊ยะห์	ทิ้งเรี่ยราด
ထောံဖျိဟ်	เท้าะพยิ๊ห์	ทิ้งลง
ထောံမတ်	เท้าะม่ด	ทอดตา ทิ้งสายตา
ထောံမဲာ	เท้าะม่าย	ทิ้งบัตร ลงคะแนนเลือกตั้ง
ထောံမၞိဟ်	เท้าะเมี่ยะนิ่ห์	เสียคน
ထောံမွဲဘဝ	เท้าะมั่วเพี่ยะเวี่ยะ	เสียชาติเกิด เกิดมาเสียเปล่า
ထောံမှးမှး	เท้าะมะห์มะห์	ทิ้งเปล่าๆ เสียของ ไม่ได้ประโยชน์

ထော်လလး	เท้าะเลี่ยะเลี่ยะห์	ทอดกฐิน
ထော်သို့ထော်ထာန်	เท้าะฮ้อยเท้าะทาน	ทิ้งบ้านทิ้งช่อง
ထော်ဩန်	เท้าะซอน	เสียเงินเปล่า เสียเงินโดยใช่เหตุ
ထော်အရက်	เท้าะอะแรียก	อดเหล้า
ထ်	ทาว	เฒ่า
ထ်ဗျု	ทาวพยุ่	ผู้แก่ ผู้เฒ่า ชายสูงอายุ
ထံက်	ท้อก	ค้ำ
ထံက်ကွ်န်	ท้อกกะนิน	ค้ำบันได
ထံက်ကလ့်	ท้อกกะลอ	นั่งคุกเข่า
ထံက်ကွ်င်	ท้อกบอง	ชันเข่า
ထံက်ခ္စိပ်	ท้อกคะมิบ	เท้าคาง
ထံက်ဂွိင်	ท้อกเกนิ่น	เท้าเอว
ထံက်ဖြ	ท้อกซั่ว	ค้ำโพธิ์
ထံက်တဲ	ท้อกตอย	นั่งเอามือยันพื้น
ထံက်ပင်	ท้อกปัง	อุ้มชู ค้ำชู
ထံက်ပိုင်	ท้อกปาง	อุ้มชู ค้ำชู
ထံင်	ทอง	ฟัง เรือนจำ
ထံင်ကတောဝ်	ทองกะโต	เงี่ยหูฟัง
ထံင်ပရိုင်	ทองปะรัง	ถามข่าว ฟังข่าว
ထး	ทะห์	ถาด
ထးဗရိုတ်	ทะห์เปี๊ยะเริ่ด	ถาดทองเหลือง
ထိုက်	ทัก	เหมาะ ควร เกษร ถก ถลก ลอก
ကြိုက်ထိုက်	กรั๊กทัก	เหมาะสม สมควร
ထိုက်က်	ทักกาว	เกษรดอกไม้
ထိုက်ဂွ်န်	ทักกนิ้น	ถลกผ้าถุง
ထိုက်ဇိုင်ကင်ကိင်	ทักจ้างกังเกิน	ถกขาการเกง
ထိုက်စ္ဒံ	ทักฮนำ	ลอกหนัง ถลกหนัง
ထိုက်တဲပလော်	ทักตอยปะเลาะ	ถกแขนเสื้อ
ထိုင်	ทัง	ถุง ย่าม กระเป๋า กาง แมลงภู่ ซอง
ထိုင်ကဏာ်	ทังกะนาว	กางมุ้ง
ထိုင်ကင်ကိင်	ทังกังเกิน	กระเป๋ากางเกง
ထိုင်စက္ဍု	ทังจักเคา	ซองกระดาษ

ထိုင်ႏွံ	ทังฮนำ	ถุงหนัง
ထိုင်ဖိုင်	ทังจ้าง	ถุงเท้า
ထိုင်တွဲာ	ทังตะมาย	ถุงย่าม
တိုင်တဲ	ทังตอย	ถุงมือ
ထိုင်ဒဇာ	ทังเตี๊ยะเจี๊ย	ลูกอัณฑะ
ထိုင်ပလော်	ทังปะเลาะ	กระเป๋าเสื้อ
ထိုင်ယာတ်	ทังยาด	ถุงผ้า
ထိုင်လိက်	ทังเลิด	ซองจดหมาย
ထိုင်သဲာ	ทังซาย	แมลงภู่ผึ้ง
ထိုင်သး	ทังซะห์	ยกย่อง สรรเสริญ เชิดชู
ထိုင်သးဂုန်	ทังซะห์กุ้น	ยกย่องบุญคุณ เชิดชูคุณงามความดี
ထို	ทัม	ถ้ำ พรม ชะโลม
ထိုဗး	ทัมเปี๊ยะห์	ประพรม ชะโลม ลูบไล้
ထှုတ်	ทะดุ๊ด	หยอกเย้า
ထှုတ်ဒမက်	ทะดุ๊ดเตี๊ยะเมียก	หยอกเย้า กระเซ้าเย้าแหย่
ထှေင်	ทะเดียง	ไล่ ขับ
ထှေင်ဏာ	ทะเดียงนา	ไล่ไป
ထှေင်နင်	ทะเดียงเนี่ยง	ไล่มา
ထှေင်ဗက်	ทะเดียงเปี๊ยก	ไล่ตาม
ထှိုင်	ทะดัง	หนวก ตึง
ထှိုတ်	ทะด๊อด	ทำให้ป่น ทำให้เป็นผง
ထှိုပ်	ทะด๊อห์	กรอง เกรอะ
ထှိုပ်ဍုာ်	ทะด๊อห์ดั๊จ	กรองน้ำ กระบอกกรองน้ำ
ထှိုပ်အရေဝ်	ทะด๊อห์อะเร่	พูดกลบเกลื่อน ไก๋
ထှိုပ်အောစိပ်	ทะด๊อห์เอาจิ๊ห์	ไม่มีใครเหมือน
ထန	ทะเนียะ	เสนียด จัญไร อัปมงคล
ထွက်	ทะนัก	ถอง ตำ กระทุ้ง กระแทก
ထွက်ဇဗ္ဗု	ทะนักเจี๊ยะปลุ้	ตำหมาก
ထွက်ဖိုပ်ဏာ	ทะนักพยิ๊ห์นา	ยัดเข้าไป กระทุ้งเข้าไป
ထွက်ဗိုဝ်	ทะนักเบอ	ตำเกลือ
ထွပ်	ทะน๊อห์	หยด หยอด
ထွပ်ဍုာ်	ทะน๊อห์ดั๊จ	หยดน้ำ หยอดน้ำ

ထ္နဟ်မတ်	ทะน๊อห์ม่ด	หยอดตา
ထနိက်	ทะเนิ้ด	ถีบ
ထ္နိက်ကွိ	ทะเนิ้ดกวี	ถีบรถ
ထ္နိက်တိ	ทะเนิดต๊อย	ขี้ฝุ่น
ထ္နိက်မုက်	ทะเนิ้ดเมิก	ถีบหน้า
ထ္နိက်သြောံ	ทะเนิ้ดเซาะ	ละอองข้าว รำข้าว
ထ္နိ	ทะแนม	เกิดอาการไม่สบายเชื่อว่าผีหรือผีปอบเข้าสิง
ထ္နေန်	ทะเนน	เกาะแจ เกาะติด
ထ္နေန်စေန်စပ်	ทะเนนเจนจ๊อบ	ติดข้องอยู่ในใจ
ထ္နေဝ်	ทะเน	ผักต่างๆ
ထ္နော်	ทะนก	เปลือก โรคหิด
ထ္နော်ဆု	ทะนกชุ	เปลือกไม้
ထ္နော်ဖြု	ทะนกซุ่ม	คราบงู
ထ္မဲာ	ทะมาย	หม้อ
ထ္မဲာကၠာင်	ทะมายกลาน	หม้อขนาดใหญ่
ထ္မဲာခဒိုအ်	ทะมายคะเต้อะ	หม้อเมห์ หม้อถ่าย
ထ္မဲာဍုာ်	ทะมายดั๊จ	ถุงน้ำคร่ำ
ထ္မဲာဍုာ်ဏာင်	ทะมายดั๊จฮนัง	หม้อนึ่งสำหรับตั้งถึงตั้งหวด
ထ္မဲာဍုာ်ထကား	ทะมายดั๊จทะก๊ะห์	ถุงน้ำคร่ำแตก
ထ္မဲာပုင်	ทะมายเปิง	หม้อข้าว
ထ္မဲာပုင်ဇ္ဇေအ်	ทะมายเปิงเช่ะ	การเล่นหม้อข้าวหม้อแกงของเด็ก
ထ္မဲာဖရံက်	ทะมายพะร้อก	หม้อหลนปลาร้า
ထ္မဲာသ္လုဲ	ทะมายฮลอย	หม้อทองเหลือง
ထ္မဲာသွ	ทะมายฟะ	หม้อแกง
ထ္မိက်	ทะเมิ้ด	ปรารถนา ต้องการ
ထ္မိင်	ทะเมิน	โพก
ထ္မိင်ကၠုပ်	ทะเมินดับ	โพกศีรษะ
ထ္မုက်	ทะเมิ้ก	ตำ กระทุ้ง
ထ္မုက်ဇ္ဗု	ทะเมิ้กเจี้ยะปลุ้	ตำหมาก
ထ္မုန်	ทะมุน	โกหก หลอกลวง
ထ္မုန်တၠန်	ทะมุนตะลอน	พูดปด พูดเท็จ โกหกหลอกลวง

ထွေႃင်	ทะโมง	ร่อง ช่อง
ထွေႃင်ၵျုမ်ႈ	ทะโมงฮนอม	ร่องถ่ายปัสสาวะ
ထွိုၼ်	ทะมอน	ปั้นให้เป็นก้อน
ထွၵ်	ทะลัด	กระโดด กระโจน
ထွၵ်ၵွႆႈ	ทะลัดเกลาะ	กระโดดข้าม
ထွၢၼ်	ทะลาน	แสบ
ထွၢၼ်ၸေႃ	ทะลานเจี๋ยะเก๊า	แสบผิวหนัง
ထွိၼ်	ทะลิน	เป็นเมือก
ထွႆ	ทะวาย	ขัดสมาธิ
ၵိဢ်ထွႆ	เกี้ยะโจ้ะทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
ထွိင်	ทะเวิน	สะบัด
ထွိင်မုၵ်	ทะเวินเมิก	สะบัดหน้า
ထွ	ทะบะ	ยกประคองด้วยฝ่ามือ
ထွလဘၵ်	ทะบะเลี่ยะพาด	ประคับประคอง อุ้มชู
ထွမ်	ทะบอม	อม
ထွုတ်	ทะบุ๊ด	ตั้ง แต่งตั้ง สถาปนา
ထွူ	ทะบู	เมา
ထွူထွေင်	ทะบูทะบอน	มึนงง วิงเวียน
ထွူမႆ	ทะบูมาย	มัวเมา เมามาย
ထွေၵ်မတ်	ทะบ๊อดม่ด	หลับตา
ထွေံ	ทะบม	กลม
ထွေံတွင်	ทะบมตะลัง	กลมกลึง รูปร่างสันทัด
ထွး	ทะบ๊ะห์	ชี้ ชี้แนะ แนะนำ แสดงให้เห็น
ထွိုၼ်	ทะบอน	ไว้ยศ วางปึ่ง
ထွိုပ်ႇ	ทะบ๊อห์	ฟอง ทำให้เย็น ข้าวคั่วที่ตำป่นแล้ว
ထွိုပ်ႇစိုတ်	ทะบ๊อห์จ๊อด	ทำใจให้เย็น ทำใจให้สงบ
ထွိုပ်ႇၶုၵ်	ทะบ๊อห์ดั๊จ	ฟองน้ำ

ဒ

ဒ	เตี๋ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๘ ตรงกับ ท ในภาษาไทย
ဒ	เตี๋ยะ	มึน ชา
ကျိုပ်ဒ	ดับเตี๋ยะ	มึนหัว ชาศรีษะ
ဒက	เตี๋ยะกะ	ค้ำ ไม้ถูฟันทำด้วยไม้ข่อย
ဒက်	เตี๋ยก	ผูก มัด ก่อ สร้าง
ဒက်ကအ်ချိုတ်	เตี๋ยกเก๊าะขย๊อด	ผูกคอตาย
ဒက်ကအ်တဲ	เตี๋ยกเก๊าะตอย	ผูกข้อมือ
ဒက်ကဝေင်	เตี๋ยกกะเวี่ยง	ติดสัด
ဒက်ကျာ်စေတီ	เตี๋ยกกยั๊จเจตอย	ก่อพระเจดีย์
ဒက်ကျာ်ဗတိ	เตี๋ยกกยั๊จเปี๋ยะตอย	ก่อพระเจดีย์ทราย
ဒက်ခပေါ	เตี๋ยกคะปัว	ทำรัง (นก)
ဒက်ခွ	เตี๋ยกคะมะ	ผูกขวัญ
ဒက်ခိဏာ	เตี๋ยกค้อยนะ	ทักษิณ
ဒက်ဂိုင်	เตี๋ยกเกนิ้น	ผูกเอว เคียนเอว
ဒက်ဂြေန်	เตี๋ยกเกร้น	ผูกรัด
ဒက်စွဲ	เตี๋ยกจะนาย	ทำอุบาย
ဒက်စိုတ်	เตี๋ยกจ๊อด	ผูกใจ ผูกโกรธ อาฆาต
ဒက်ထွဲ	เตี๋ยกทะวาย	นั่งขัดสมาธิ
ဒက်ပ္ကော	เตี๋ยกปะกม	ผูกรวม มัดรวม
ဒက်ပ္ဒာန်	เตี๋ยกปนาน(ฮนาน)	ตั้งทัพ
ဒက်ဗဂန်	เตี๋ยกเปี๋ยะก้น	เทียม ผูกเทียม (เทียมวัวเทียมควาย)
ဒက်မိတ်	เตี๋ยกมิ่ด	ผูกมิตร
ဒက်ရမ်	เตี๋ยกร่ม	ผูกนั่งร้าน
ဒက်ဝဲ	เตี๋ยกวั่ว	ผูกเวร จองเวร
ဒက်သို	เตี๋ยกฮ้อย	ทำรัง สร้างรัง เรื้อรัง
ယဲဒက်သို	ยั่วเตี๋ยกฮ้อย	โรคเรื้อรัง
ဒက်သ္ဒပဝဲ	เตี๋ยกสนะปะวั่ว	จองเวรจองกรรม ผูกอาฆาตพยาบาท
ဒကတ်	เตี๋ยะก๊อด	ขอด ขมวด
ဒကတ်ဇ္ဗူ	เตี๋ยะก๊อดเจี๋ยะปลุ้	ห่อหมาก
ဒကတ်စိုတ်	เตี๋ยะก๊อดจ๊อด	ผูกใจ อาฆาต

ဒကတ်ယာတ်	เตี้ยะก๊อดยาด	ขอดผ้า
ဒကတ်သော်	เตี้ยะก๊อดซก	ขมวดผม เกล้ามวยผม
ဒကဝ်	เตี้ยะกอ	เสื่อ
ဒကဝ်ခရော်	เตี้ยะกอคะร่ก	เสื่อกก เสื่อปรือ
ဒကဝ်သ္ဇာ	เตี้ยะกอฮนา	เสื่อลำแพน
ဒကဝ်ဗဝ်	เตี้ยะกอบอ	เสื่อหวาย
ဒကဟ် ဒကှ်	เตี้ยะก๊อห์	ดอกบัว
ဒကအ် ဒကံ	เตี้ยะเก๊าะ	ฝูง กลุ่ม เป็นเพื่อน
ဒကအ်ကျာ	เตี้ยะเก๊าะกย๊า	เพื่อนคุย
ဒကအ်ဂ္ဝ်	เตี้ยะเก๊าะเกลี้ย	ฝูงวัว
ဒကအ် စိင်	เตี้ยะเก๊าะเจิน	โขลงช้าง
ဒကအ်ဝေင်	เตี้ยะเก๊าะว้อน	เพื่อนเล่น
ဒကာ	เตี้ยะกา	โยม อุบาสก อุบาสิกา
ဒကာပေါ	เตี้ยะกาปัว	เจ้าภาพงาน
ဒကာဘာ	เตี้ยะกาเภี่ย	โยมวัด
ဒကာကမ္မ	เตี้ยะกากะบะ	โยมอุปัฏฐาก
ဒကာလကျာ်	เตี้ยะกาเลี่ยะกยั๊จ	โยมพระ
ဒကုတ်	เตี้ยะกุ๊ด	ท่อน
ဒကုတ်က္ဍိုပ်	เตี้ยะกุ๊ดดับ	ท่อนหัว
ဒကုတ်ဆု	เตี้ยะกุ๊ดชุ	ท่อนไม้
ဒကုတ်လဒဝ်	เตี้ยะกุ๊ดเลียะโต้	ท่อนกลาง
ဒကုတ်ဗတ	เตี้นะกุ๊ดเปี้ยะตะ	ท่อนหาง ส่วนหาง
ဒကဲ	เตี้ยะกุย	กิ่งก่า ง่วง
ဒကဲကွေင်	เตี้ยะกุยเกลียง	เป็นตะคริว
ဒကဲတိက်	เตี้ยะกุยเต๊ิด	ง่วงนอน
ဒကူ	เตี้ยะเกา	ชาติ ตระกูล
ဒဂေတ်	เตี้ยะเก้ด	ความประพฤติ
ဒဂေတ်ယုတ်	เตี้ยะเก้ดยุ่ด	ประพฤติชั่ว
ဒကေပ်	เตี้ยะเก๊บ	ตะเกียบ แหนบ
ဒကေဝ်	เตี้ยะเก	บาท เสียว
ဒကေဝ်ကတောဝ်	เตี้ยะเกกะโต	บาดหู แสบหู
ဒကေဝ်ငေ့က်	เตี้ยะเกเงียก	เข็ดฟัน เสียวฟัน

ဒကေဝ်ထဝ်	เตี้ยะเกทอ	กระสัง พืชอวบน้ำจิ้มน้ำพริกกินได้ทำยาได้
ဒကေဝ်မတ်	เตี้ยะเกม่ด	แสบตา
ဒကောင်	เตี้ยะโกง	รวง
ဒကောင်သြော်	เตี้ยะโกงเซาะ	รวงข้าว
ဒကောတ်	เตี้ยะก๊ด	ตะกวด
ဒကောံ	เตี้ยะเก๊าะ	กระบอก
ဒကောံသေနာတ်	เตี้ยะเก๊าะเซนัด	กระบอกปืน
ဒကၢ်	เตี้ยะกาว	มุม
ဒကၢ်သို	เตี้ยะกาวฮ้อย	มุมบ้าน
တကား	เตี้ยะก๊ะห์	แตก
ဒကို	เตี้ยะกอ	คน ก. กวน ก่อกวน
ဒကိုကွင်	เตี้ยะกอกวาน	กวนขนม
ဒကိုဍုင်ကွာန်	เตี้ยะกอเดิงกวาน	ก่อกวนบ้านเมือง
ဒကိုပ်	เตี้ยะกั๊บ	หัวหน้า ผู้นำ ฝาปิด สังฆาฏิ
ဒကိုပ်ကွင်	เตี้ยะกั๊บบัง	กัปตันเรือ
ဒကိုပ်ခရိ	เตี้ยะกั๊บเที่ยะรี่	ฝาโอ่ง
ဒကိုပ်ပွာန်	เตี้ยะกั๊บปนาน	แม่ทัพ
ဒကိုပ်လမိ	เตี้ยะกั๊บเลียะมี่	ฝาละมี
ဒဂါတွဲ	เตี้ยะเกี้ยฮัว	เที่ยงคืน
ဒဂါတွဲလောန်	เตี้ยะเกี้ยฮัวล่น	เที่ยงคืนล่วงแล้ว หลังเที่ยงคืน
ဒဂါတ်	เตี้ยะก้าด	โกร๋น เหี้ยน เตียน
ဒဂိတ်	เตี้ยะกิ้ด	ตัวเรือด
ဒဂုဲ	เตี้ยะกุ้ย	คุ ควันโขมง
ဒဂူ	เตี้ยะกู้	ตรง ซื่อ
ဒဂူတပ်	เตี้ยะกู้ต๊อบ	ซื่อตรง
ဒဂူတပ်တား	เตี้ยะกู้ต๊อบต๊ะห์	ซื่อตรง ซื่อสัตย์ สุจริต
မွိုဟ်ဒဂူ	เมี่ยะนิ่ห์เตี้ยะกู้	คนตรง คนซื่อ
ဒဂေတ်	เตี้ยะเก้ด	ความประพฤติ
ဒဂေတ်ခိုဟ်	เตี้ยะเก้ดค้อห์	ความประพฤติดี มารยาทดี
ဒဂေတ်ပွ	เตี้ยะเก้ดปะวะ	ความประพฤติ การปฏิบัติ มารยาท
ဒဂေတ်ဗက်	เตี้ยะเก้ดเปี้ยก	ประพฤติตาม ปฏิบัติตาม
ဒဂေတ်ဃုတ်	เตี้ยะเก้ดยุ้ด	ประพฤติชั่ว

ဒေါင်	เตี้ยะโก้ง	เหยือก คนโท
ဒေါင်ဍှ်	เตี้ยะโก้งดั๊จ	เหยือกน้ำ คนโทใส่น้ำ
ဒိုက်	เตี้ยะก้าก	พล่าน ลนลาน ซ่าน
ဒိုက်အာဒ-ဂိုက်ကျင်	เตี้ยะก้ากอาเตี้ยะก้ากเกลิง	พล่านไปพล่านมา ซ่านไปซ่านมา
ဒိုန်	เตี้ยะเกิ้น	ถือ
ဒိုန်ကြိုပ်	เตี้ยะเกิ้นเกริ้บ	ถือธุดงค์
ဒိုန်သီ	เตี้ยะเกิ้นซอย	ถือศีล
ဒိုန်သီဒစံ	เตี้ยะเกิ้นซอยเตี้ยะจำ	ถือศีลแปด
ဒိုန်သီဥပုဟ်	เตี้ยะเกิ้นซอยอุเป๊าห์	ถือศีลอุโบสถ
ဂိတုဒိုန်	กิ้เต๊าเตี้ยะเกิ้น	เดือนแปด
လုပ်ဒိုန်	ลูบเตี้ยะเกิ้น	เข้าพรรษา
ဒို့	เตี้ยะเก้อ	ตอ กก เป่า ฟ้าร้อง
ဒို့ဆု	เตี้ยะเก้อชุ	ตอไม้ กกไม้
ဒို့တားပန်	เตี้ยะเก้อต๊ะห์ปอน	ฟ้าผ่า
ကို့ဒို့တားပန်	กอเตี้ยะเก้อต๊ะห์ปอน	สาบานขอให้ฟ้าผ่า
ဒို့ဓရိင်	เตี้ยะเก้อเที่ยะเริ่น	เสียงฟ้าร้อง
ဒို့ပွတ်	เตี้ยะเก้อปะมด	เป่าไฟให้ลุก
ဒင်ပွး	เตี้ยงปนะห์	บ่า หัวไหล่
ဒငှာပ်	เตี้ยะเงี่ยบ	กราม
ဒငှောဝ်	เตี้ยะโง่	กระจกเงา
ဒစင်ဗစင်	เตี้ยะจังเปี๋ยะบัง	หมดจด บริสุทธิ์
ဒစပ်	เตี้ยะจ๊อบ	หัวประจบ เข้ากันได้
ဒးဒစပ်	เตี้ยะห์เตี้ยะจ๊อบ	พอเหมาะ พอดี
ဒစာန်	เตี้ยะจาน	ตะเกียกตะกาย มานะบากบั่น
ဒစာန်ဇိုင်	เตี้ยะจานจ้าง	เร่งฝีเท้า
ဒစာန်ပယို	เตี้ยะจานปะเยิ่ม	ตะเกียกตะกาย ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย
ဒစံ	เตี้ยะจำ	แปด
ဒစံကျမ်	เตี้ยะจำกลอม	แปดร้อย
ဒစံစှော်	เตี้ยะจำโจ๊ห์	แปดสิบ
ဒစံစှော်ဒစံ	เตี้ยะจำโจ๊ห์เตี้ยะจำ	แปดสิบแปด
ဒစိတ်	เตี้ยะจิ๊ด	เก้า

ဒိတ်ဈော်	เตี๊ยะจิ๊ดโจ๊ห์	เก้าสิบ
ဒိတ်ဈော်ဒိတ်	เตี๊ยะจิ๊ดโจ๊ห์เตี๊ยะจิ๊ด	เก้าสิบเก้า
ဒုက်	เตี๊ยะเจิ๊ก	จุด ยุ เสี้ยน
ဒုက်စ	เตี๊ยะเจิ๊กเจี๊ยะ	ยุแหย่
ဒုက်ဆု	เตี๊ยะเจิ๊กชุ	เสี้ยนไม้
ဒုက်ခလ	เตี๊ยะเจิ๊กเที่ยะเลียะ	เสี้ยนหนาม
ဒုက်ခလူ	เตี๊ยะเจิ๊กเที่ยะลู่	ส่อเสียด ยุแยงตะแคงรั่ว ยุให้รำตำให้รั่ว
ဒုက်ပွတ်	เตี๊ยะเจิ๊กปะมด	ติดไฟ ก่อไฟ จุดไฟ
ဒုင်	เตี๊ยะเจิง	งุด งุดๆ
ဒုင်အာဒုင်ကျွင်	เตี๊ยะเจิงอาเตี๊ยะ- เจิงเกลิง	ซ่านไปซ่านมา เดินงุดๆ ไปๆมาๆ
ဒုန်	เตี๊ยะจุน	ไม้เท้า
ဒစေင်	เตี๊ยะเจียง	เอียง เฉียง ตะแคง
ဒိုင်	เตี๊ยะจัง	ก้ม
ဒိုင်စိဟ်	เตี๊ยะจังจิ๊ห์	ก้มลง
ဒိုင်မုက်	เตี๊ยะจังเม็ก	ก้มหน้า
ဒိုဟ်	เตี๊ยะจ๊อห์	ถัด
ဒိုဟ်ကျွင်	เตี๊ยะจ๊อห์เกลิง	ถัดมา
ဒိုဟ်ဂှ်	เตี๊ยะจ๊อห์โก้ห์	ถัดจากนั้น ถัดนั้นไป
ဒိုဟ်အာ	เตี๊ยะจ๊อห์อา	ถัดไป
ဒို်ဒဓး	เตี๊ยะเจอเตี๊ยะจ๊ะห์	ต่อต้าน คัดค้าน
ဒဓး	เตี๊ยะจ๊ะห์	ย้อน
ဒဓးကျာ	เตี๊ยะจ๊ะห์กย๊า	ย้อนลม ทวนลม
ဒဓးဒ္ုင်	เตี๊ยะจ๊ะห์เติ้ง	ย้อนออกไปรับ ออกไปต้าน
ဒဆေဝ်	เตี๊ยะเช	ลื่น ไถล
ဒဇက်	เตี๊ยะเจี้ยก	ลาก ฉุด ดึง
ဒဇက်ဒဇဲ	เตี๊ยะเจี้ยกเตี๊ยะจุ้ย	เรื้อรัง
ဒဇက်ဝုတ်	เตี๊ยะเจี้ยกวุ้ด	ฉุดสาว
ဒဇတ်	เตี๊ยะจั้ด	เจ็บปวด เจ็บแสบ
ဒဇန်	เตี๊ยะจั้น	โหดเหี้ยม อำมะหิต
ဒဇပ်ဇတဝ်	เตี๊ยะจั้บเจี๊ยะตอ	สั่นสะท้าน
ဒဇအ် ဒဇံ	เตี๊ยะโจ๊ะ	นั่ง

ဒဇအ်ဝဝ်	เตี้ยะโจ้ะโซ่	นั่งกรรมฐาน
ဒဇာ	เตี้ยะเจี้ย	ตาข่าย ร่างแห
ဒဇာဒဇိုဟ်	เตี้ยะเจี้ยเตี้ยะเจ้อะห์	รังบวบ
ဒဇိ	เตี้ยะจิ้ม	สับ
ဒဇူ	เตี้ยะจู้	รั่ว ไหล
ဆီဒဇူ	ชิมเตี้ยะจู้	เลือดไหล
ဒဇဲ	เตี้ยะจั้ว	ช่างไม้
ဒဇိုစာင်	เตี้ยะเจ้อจาน	ตีไก่ ชนไก่
ဒဇိုဟ်	เตี้ยะเจ้อะห์	บวบหอม
ဒဇိုဟ်ဇိ	เตี้ยะเจ้อะห์บี	บวบขม
ဒည	เตี้ยะเญี้ยะ	ขาม เกรง คร้าม
ဒညတဲ	เตี้ยะเญี้ยะตอย	เช็ดมือ ขยาดมือ
ဒညန်	เตี้ยะญู้น	ขู่ คำราม
ကၠဒညန်	กละเตี้ยะญู้น	เสือคำราม
ကၞဳဒညန်	เกลอเตี้ยะญู้น	สุนัขทำเสียงขู่
ဒညဝ်	เตี้ยะโญ้	คนทีสอ โคนดินสอ ไม้พุ่มใช้ทำยา
ဒညာတ်	เตี้ยะญ้าด	สังคญาติ
ဒဍိုင်	เตี้ยะเดิน	สะดุด
ဒဍေင်	เตี้ยะเดียง	ไล่ ขับไล่
ဒဍေင်ဏာ	เตี้ยะเดียงนา	ไล่ไป
ဒဍေင်ဗက်	เตี้ยะเดียงเปี๊ยก	ไล่ตาม
ဒဍောဟ်	เตี้ยะโดห์	เขี่ย
တဏ္ဍ	ต้นดะ	ทัณฑ์
ဒတ်	ต้ด	ผักคราด บั้ง
ဒတ်သင္ကြိ	ต้ดซะกรี้	ทศกัณฑ์
ဒတန်	เตี้ยะตอน	ก่อเกิด ตั้งอยู่
ဒတန်ကဝ်	เตี้ยะตอนกอ	ต้นกัป กำเนิดโลก
ဒတန်ဂဝ်	เตี้ยะตอนโก้	ปฏิสนธิในครรภ์มารดา
ဒတုံ	เตี้ยะตุม	ตก
ဒတုဲ	เตี้ยะตุย เตี้ยะตอย	ที่สุด สำเร็จ บริบูรณ์
ဒတုဲဗှ်	เตี้ยะตุยพอ	คุณประโยชน์
ဒတုဲမြမောဝ်	เตี้ยะตุยเมี่ยะเรียะโม่	คุณประโยชน์

ဒတူလဲာ	เตี้ยะเตาล่าย	เดือดร้อน ทุกข์ร้อน
ဒတဲ	เตี้ยะตอย	จูง ควั่น
ဒတဲဂွ်	เตี้ยะตอยเกลี้ย	จูงวัว
ဒတဲဇုက်	เตี้ยะตอยเจิ๊ก	ควั่นเชือก
ဒတောတ်	เตี้ยะโต๊ด	สืบเสาะ
ဒတောတ်ဂွဲာ	เตี้ยะโต๊ดกล้าย	สืบหา
ဒတောတ်သ္ပာန်	เตี้ยะโต๊ดฮมาน	สืบสาวราวเรื่อง
ဒတောဝ်	เตี้ยะโต	เชื้อสาย วงศ์ตระกูล
ဒတောဝ်တ္ဂောဝ်	เตี้ยะโตตะโน	วงศาคณาญาติ
ဒတောဝ်ဝဲ	เตี้ยะโตวั่ว	อาฆาตจองเวร
ဒတ်	เตี้ยะตาว	ยืน
ဒတ်တိုန်	เตี้ยะตาวตอน	ยืนขึ้น
ဒတိုက်	เตี้ยะตั๊ก	เป็นพวง
ဒတိုန် ဗတိုန်	เตี้ยะตอน เปี้ยะตอน	เอาขึ้น ยกให้สูงขึ้น
ဒတိုန်နင်	เตี้ยะตอนเนี่ยง	เอาขึ้นมา
ဒတိုန်ဗွဲာ	เตี้ยะตอนปล้าย	ขึ้นหนุ่ม
ဒတိုပ်	เตี้ยะตั๊บ	เปลือก
ဒတိုပ်ဆု	เตี้ยะตั๊บชุ	เปลือกไม้
ဒတိုပ်မတ်	เตี้ยะตั๊บม่ด	เปลือกตา
ဒဒက်တ်	เตี้ยะเตี้ยกตาว	เกี่ยวกับ เกี่ยวแก่ ของ
ဒဒင်	เตี้ยะเตี้ยง	ฝาผนัง กำแพง
ဒဒင်ဝင်	เตี้ยะเตี้ยงเวี่ยง	กำแพงวัง
ဒဒင်သို	เตี้ยะเตี้ยงฮ้อย	ฝาเรือน
ဒဒန်	เตี้ยะต้น	สะพาน
ဒဒှ်	เตี้ยะโต้ห์	ความเป็น
ဒဒှ်ဂှ်	เตี้ยะโต้ห์โก้ห์	สมมุติว่า ถือเสียว่า
ဒဒေဟ်	เตี้ยะเต้ห์	เชื่อง คุ้นเคย
ဒဒေဟ်ဒယှ်	เตี้ยะเต้ห์เตี้ยะโย่ห์	คุ้นเคย ชอบพอ
ဒဒံ	เตี้ยะเต้ะ	คนสุดท้อง
ဒဒံာ ဒဒောမ်	เตี้ยะต้ม	ห้องพัก
ဒဒိုက်	เตี้ยะต้าก	ความทุกข์
ဒဒိုက်ကာယ	เตี้ยะต้ากกายะ	ทุกข์กาย

ဒိုက်စိုတ်	เตี้ยะต้ากจ๊อด	ทุกข์ใจ
ဒိုက်တသိုက်	เตี้ยะต้ากตะซัก	ทุกข์สุข
ဒိုက်သွာ	เตี้ยะต้ากซะนา	ความทุกข์ยาก ความยากแค้น
ဒိုပ်	เตี้ยะเติ้บ	ที่พัก ที่อาศัย
ဒန်	ต้น	สับ บ่น
ဒန်ဖျုန်	ต้นพยุน	สับเนื้อ
ဒန်သျှေက်	ต้นซะล้อด	สับแหลก สับละเอียด
ဒန်လက်	ต้นเลียก	บ่นด่า
လေံဒန်	เล่ะต้น	ไม้เท้ากายสิทธิ์
ဒနက်	เตี้ยะเนียก	บ่วง แร้ว คล้อง หล่ม
ဒနက်ခရိ	เตี้ยะเนียกคะรำ	ติดหล่ม จมโคลน
ဒနက်စိင်	เตี้ยะเนียกเจิน	คล้องช้าง
ဒးဒနက်	เตี้ยะห์เตี้ยะเนียก	ติดบ่วง ติดแร้ว
ဒနန်	เตี้ยะน่น	เขียง
ဒနန်ကျိုက်	เตี้ยะน่นเกลิ๊ด	เขียงหมู
ဒ္ဒဒနန်	โต้ะห์เตี้ยะน่น	เป็นเขียงให้เขาสับ เป็นที่รองรับอารมณ์
ဒနပ်	เตี้ยะน่บ	รองเท้า
ဒနပ်ချေဟ်	เตี้ยะน่บแขยี๊ะห์	เกือกม้า
ဒနပ်စွံာ	เตี้ยะน่บจนำ (ฮนำ)	รองเท้าหนัง
ဒနာ	เตี้ยะเนี่ย	ขัดขวาง ก้านกาง
စုံဒ္ဒာ	เจอเตี้ยะเนี่ย	ปิดกั้น กั้นกาง
ဒနိက်	เตี้ยะเนิ่ด	ม่าน
ဒနေဟ်	เตี้ยะเน่ห์	ส้นเท้า
ဒနေအ် စံင်	เตี้ยะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ဒပက်	เตี้ยะปัก	แทง สัก
ဒပက်ကလုတ်	เตี้ยะปักกะลุ้ด	แทงหน่อ เริ่มงอก
ဒပက်မင်ခြေအ်	เตี้ยะปักเมี่ยงแคระ	สักรูปรอย สักเลขยันต์
ဒပက်ယန်	เตี้ยะปักย่น	สักยันต์
ဒပ်	ต้บ	รั้ว
ဒပ်ဒပ်	ต้บต้บ	ปิดรั้ว ล้อมรั้ว
ဒပ်ပွာန်	ต้บปนาน (ฮนาน)	กองทัพ
ဒပ့်	เตี้ยะป๊อห์	งวง คลื่น เก็บ

ၻပုံၵိင်	เตี้ยะเป๊าะห์เจิน	งวงช้าง
ၻပုံၵျႃ	เตี้ยะเป๊าะห์กย๊ำ	คลื่นลม
ၻပုံၵိုင်	เตี้ยะเป๊าะห์ก้าง	เก็บงำ
ၻပိုတ်	เตี้ยะป๊อด	ทำให้ขาด ดิ้น
ၻပိုတ်ၵႂ်ၼ်	เตี้ยะป๊อดโกล้ง	ตัดทาง ตัดหนทางทำมาหากิน
ၻပိုတ်ၸုၵ်	เตี้ยะป๊อดเจิ๊ก	ตัดเชือก
ၻပိုတ်မွႆၻပိုတ်ဢီး	เตี้ยะป๊อดบั้วเคี่ยะ-ป๊อดเต้ะ	ตัดพี่ตัดน้อง ตัดญาติ
ၻပေႃ	เตี้ยะป๊ัว	รัง
ၻပေႃၵလႅံ	เตี้ยะป๊ัวเกี้ยะเจม	รังนก
ၻဗ	เตี้ยะเปี๊ยะ	พบ
ၻဗသိုဝ်	เตี้ยะเปี๊ยะเชอ	พบเห็น
ၻဗမုၵ်	เตี้ยะเปี๊ยะเมิก	พบหน้า
ၻဗတ်	เตี้ยะปั๊ด	กระทบ กระแทก
ၻဗၢင်	เตี้ยะป๊าน	กระทงสำหรับเซ่นผีหรือเสียกบาล
ၻဗၢၼ်	เตี้ยะป๊าน	แปะ ปิด ทำให้ติด
ၻဗၢၼ်ၻၢၼ်	เตี้ยะป๊านดาน	ทางเดิน ทางเท้า ถนนเล็กๆ ทำด้วยคอนกรีตหรือก่อด้วยอิฐ
ၻဗး	เตี้ยะเปี๊ยะห์	ตบ
ၻဗိုင်	เตี้ยะป๊าง	โค่น
ၻဗိုင်တွံသု	เตี้ยะป๊างตนอมชุ	โค่นต้นไม้
ၻဗိုတ်	เตี้ยะเปิ๊ด	โยน
ၻဗိုၼ်	เตี้ยะเปิ๊น	กลอง ตะโพน ทำให้มั่น
ၻဗိုၼ်ဗၢတ်	เตี้ยะเปิ๊นป๊าด	พิณพาทย์
ၻဗိုၼ်မည်	เตี้ยะเปิ๊นม่น	ตะโพนมอญ
ၻဗိုၼ်အရေဝ်	เตี้ยะเปิ๊นอะเร่	ผูกมัดคำพูด คำมั่นสัญญา
ၻမၵ်	เตี้ยะเมียก	หยอกล้อ
ၻမင်ၻုဝ်	เตี้ยะเมี่ยงดั๊จ	รุ้ง
ၻမင်သို	เตี้ยะเมี่ยงฮ้อย	ขื่อบ้าน
ၻမာ	เตี้ยะเมี่ย	คลาน
ၻမာနူ	เตี้ยะเมี่ยนู่	เป็นเพราะ เนื่องจาก
ၻမာနူမု	เตี้ยะเมี่ยนู่มุ่	เป็นเพราะอะไร เนื่องจากอะไร

ဒမာလာ	เตี้ยะเมี่ยเลี่ย	งก ขวนขวาย
ဒမာတ်	เตี้ยะมาด	ช่างตีโลหะ
ဒမာတ်ထဝ်	เตี้ยะมาดทอ	ช่างทอง
ဒမာတ်ပသဲ	เตี้ยะมาดปะซอย	ช่างเหล็ก
ဒမုင်	เตี้ยะเมิ่ง	สูบลมสำหรับช่าง
ဒမုင်တရင်	เตี้ยะเมิ่งตะรัง	วงกบประตู
ဒမုင်ဒလေင်	เตี้ยะเมิ่งเตี้ยะเลี่ยง	มีครรภ์
ဒမုင်ဒာန်	เตี้ยะเมิ่งต้าน	ขอทาน
ဒမုင်ယန်	เตี้ยะเมิ่งย่น	หูก กี่ทอผ้า
ဒမံင်	เตี้ยะม่ง	ที่อยู่ สถานที่
ဒမံင်သတိက်	เตี้ยะม่งซะเติ๊ด	ที่นอน
ဒမိုင်	เตี้ยะม่าง	โก้งโค้ง
ဒမိုင်အိက်	เตี้ยะม่างเอิ๊ด	เช็ดก้น
ဒမျုက်	ต้มย่ก	ใต้ร่ม ใต้เงา
ဒမျိုင်	ต้มย่าง	สีน้ำตาลอมดำ
ဒမျိုဟ်	ต้มยี่ห์	ความลึก
ဒမြိင်	ต้มเริ่น	เสียงฟ้าร้อง เสียงฟ้าคำราม
ဒမြိပ်	ต้มรีบ	รีบเร่ง พลัน
ဒမြိပ်မတ်	ต้มรีบม่ด	ชั่วพริบตาเดียว
ဒမြု	ต้มรุ่	เสียงดัง
ဒမြဇကု	ต้มเรี่ยเจี๋ยะเก๊า	ขนลุก
ဒမြို	ต้มเริ่ม	รวมกัน ชุมนุมกัน
ဒမြိုဟ်	ต้มเร่อะห์	ผลัก
ဒမ္လ	ต้มเลี่ยะ	โจร
ဒမ္လိ	ต้มลิ่	บ่อย เสมอๆ
ဒမ္လု	ต้มลุ่	มืด ความมืด อวิชชา
ဒမ္လုမတ်	ต้มลุ่ม่ด	เล่นกล มายากล
ဒမော်	เตี้ยะมก	หมวก
ဒမော်ကျိုပ်	เตี้ยะมกดับ	งอบ
ဒယှ်	เตี้ยะโย่ห์	ลือ เลื่องลือ ลือชื่อ
ဒယှ်တှ်	เตี้ยะโย่ห์ต๊อห์	เลื่องลือ
ဒယာပ်	เตี้ยะเยียบ	ขยับลองหยั่งน้ำหนัก

ဒယေဟ် ဒယို့	เตี๊ยะเย่ะห์	ร้องเพลง
ဒယိုင်	เตี๊ยะย่าง	เสา สามี
ဒယိုင်ခရံင်	เตี๊ยะย่างคะรอง	เสาเอก เสาผีเรือน
ဒယိုင်ဇွောဝ်	เตี๊ยะย่างโฮน่	เสาธง เสาหงส์
ဒယိုင်သ္ဂိ	เตี๊ยะย่างฮ้อย	เสาเรือน
ဒယိုန်	เตี๊ยะเยิ่น	เอาไปที่ละมากๆ ขนไปครั้งละมากๆ
ဒယိုန်ဏာစ	เตี๊ยะเยิ่นนาเจี๊ยะ	หอบหิ้วเอาไปกิน
ဒယှိ	เตี๊ยะเยิ่ม	ลอยกระเพื่อมๆ ลอยปริ่มๆน้ำ
ဒယှိရံင်	เตี๊ยะเยิ่มร่ง	ลองหยั่งน้ำหนักดู
ဒရက်	เตี๊ยะเรียก	รีบเร่ง
ဒရပ်	เตี๊ยะโร่ะห์	เดือย
ဒရပ်စာင်	เตี๊ยะโร่ะห์จาน	เดือยไก่
ဒရာ	เตี๊ยะเรี่ย	หลอดด้าย
ဒရာတောဝ်	เตี๊ยะเรี่ยโต	กรอด้ายใส่หลอด
ဒရံာ	เตี๊ยะเรี่ยม	ยุ้ง ฉาง
ဒရိင်	เตี๊ยะเริ่น	เสียงฟ้าร้อง
ဒရီ	เตี๊ยะรี่	โอ่ง โปรย
ဒရေက်	เตี๊ยะเรี่ยก	รีบ
ဒရေပ်	เตี๊ยะเร่บ	วิ่ง
ဒရေပ်စ	เตี๊ยะเร่บเจี๊ยะ	วิ่งราว
ဒရ်ဇကု	เตี๊ยะเรี่ยเจี๊ยะเก๊า	ขนลุก สะอิดสะเอียน
ဒရံင်က	เตี๊ยะร่งกะ	ครีบปลา กระโดงปลา
ဒရံင်တုံ	เตี๊ยะร่งเฮมาะ	สันเขา
ဒရိုက်	เตี๊ยะราก	สั่น เขย่า
ဒရို	เตี๊ยะเริ่ม	ร่วมกัน รวมกัน
ဒရိုပ်	เตี๊ยะเร่อะห์	ผลัก ดัน
ဒလ	เตี๊ยะเลี่ยะ	หนาม
ဒလန်	เตี๊ยะล่น	ถลน โปน
ဒလဝ်	เตี๊ยะโล่	สวม กาง
ဒလဝ်ခမော်	เตี๊ยะโล่คะมก	สวมหมวก
ဒလဝ်ဍိုင်	เตี๊ยะโล่ดัง	กางร่ม ทรงกลด
ဒလာင်ကွေင်	เตี๊ยะล่านเฮนียง	หน้าผาก

ဒလာင်ဂွင်	เตี๊ยะล่านเกลิ้ง	โคลงเรือให้น้ำออก
ဒလဲ	เตี๊ยะล่าย	พิง
ဒလိင်	เตี๊ยะเลิ่น	หาม
ဒလု	เตี๊ยะลุ่	ทำให้มืด
ဒလုမတ်	เตี๊ยะลุ่ม่ด	เล่นกล
ဒလုင်	เตี๊ยะเลิ่ง	ปลาไหล
ဒလူ	เตี๊ยะลู่	เสือก ไสไปข้างหน้า
ဒလူဇိုင်	เตี๊ยะลู่จ้าง	เสือกเท้า เหยียดเท้า
ဒလူမုက်	เตี๊ยะลู่เมิก	เสือกหน้า ทะลึ่งหน้า
ဒလေင်	เตี๊ยะเลี่ยง	ไม้คาน
ဒလေင်ဂွေင်ချဲ	เตี๊ยะเลี่ยงเกลี้ยงขยัว	คานเหลา
ဒလေင်စ	เตี๊ยะเลี่ยงเจี๊ยะ	ขอทาน
ဒလေင်အော်	เตี๊ยะเลี่ยงโอ๊ะห์	เรี่ยรายฟืนเพื่อเผาศพเป็นประเพณีโบราณ ครั้งที่ชาวบ้านยังใช้ฟืนอยู่
ဒလောင်	เตี๊ยะโล่ง	ตะขอ ไม้สอย
ဒလောန်ဒို	เตี๊ยะโล่นเต๊อ	เดินลัดเขา
ဒလောမ်	เตี๊ยะโล่ม	ข้าวต้ม
ဒလောမ်ဂြင်ပြေင်	เตี๊ยะโล่มเกรี้ยงเปรียง	ข้าวต้มกระจับ
ဒလောမ်မ	เตี๊ยะโล่มเมียะ	ข้าวต้มลูกโยน
ဒလောပ်	เตี๊ยะโล่ห์	สลัด เหวี่ยงของออกจากบ่า
ဒလောအ်	เตี๊ยะโล่ะ	ปะผุ
ဒလိုအ်ဗတောန်	เตี๊ยะเล่อะเปี๊ยะโตน	อบรมสั่งสอน
ဒလး	เตี๊ยะเลี่ยะห์	ที่ราบ
တိဒလး	ต๊อยเตี๊ยะเลี่ยะห์	พื้นราบ
ဒလိုက်ကတ်	เตี๊ยะลั่กกะตอ	ลุกขึ้นยืน
ဒလိုက်ဍာ်	เตี๊ยะลั่กดั๊จ	กดให้จมน้ำ
ဒလိုက်ဒလာင်	เตี๊ยะลั่กเตี๊ยะล่าน	โคลงเคลง
ဒလို	เตี๊ยะเลิ่ม	คลุม ครึ้ม
ဒလိုယာတ်	เตี๊ยะเลิ่มยาด	คลุมโปง คลุมผ้า
မတ်ဗြဒလို	ม่ดปรั้วเตี๊ยะเลิ่ม	เมฆครึ้ม
ဒဝ်	โต้	ปิด กลาง
ဒဝ်တရ်	โต้ตะราว	ภายหลัง ระหว่างทาง

ဒဝ်ဒပ်	โด้ตับ	ปิดรั้ว
ဒဝိင်	เตี้ยะเวิ่น	ห่วง กังวล
ဒဝဲ	เตี้ยะวุ่ย	แกว่ง ไกว
ဒသ	เตี้ยะซะ	ทศ สิบ
ဒသမ	เตี้ยะซะเมี่ยะ	ทศม ที่ ๑๐
ဒသသွိဝ်	เตี้ยะซะซะวอ	ทศพร พร ๑๐ ประการ กัณฑ์ที่ ๑ ของมหาชาติ
ဒသိင်ဇိုင်	เตี้ยะเซินจ้าง	เครื่องจำขา
ဒသေံကမဝ်	เตี้ยะแซะกะโม	ชักชวน
ဒသိုက် တသိုက်	เตี้ยะซัก ตะซัก	ความสุข วัดเบ็ด กระตุกเบ็ด
ဒသိုင်	เตี้ยะซัง	แย่ง ชิง
ဒသိုတ် တသိုတ်	เตี้ยะซอด ตะซอด	ลด ถอย
ဃဲတသိုတ်	ยั่วตะซอด	ไข้ลด
ဒ္ဂ ဒဟ်	โด้ห์	เป็น เกิด
ဒ္ဂကွောဝ်	โตห์กะโน	เกิดทุพภิกขภัย
ဒ္ဂကျာ	โด้ห์กย็า	เป็นลม
ဒ္ဂကွော	โด้ห์กะเลา	เป็นญาติ
ဒ္ဂကိုစိုတ်	โด้ห์กอจ๊อด	เป็นด้วยใจ เป็นที่ใจ
ဒ္ဂကြက်	โด้ห์กรัก	เป็นแก่น
ဒ္ဂကွေဟ်	โด้ห์แกว๊ะห์	เป็นจริง
ဒ္ဂခတောင်	โด้ห์คะตอน	เป็นแม่สื่อแม่ชัก
ဒ္ဂခတ်	โด้ห์คะต๊อห์	เป็นหนี้
ဒ္ဂခတိုက်	โด้ห์คะตั๊ก	เป็นพวง
ဒ္ဂဂဗုတ်	โด้ห์เกี้ยะปุ๊ด	เป็นคดีความ
ဒ္ဂဂွံ	โด้ห์เก้อะ	เป็นได้ เป็นไปได้
ဒ္ဂဂ္ဍိုင်အာညိ	โด้ห์กลั้งอาญี้	เป็นมากไปหน่อย
ဒ္ဂစဂ္ဍိုင်င်	โด้ห์เจ๊ยะกลั้งๆ	เป็นเอามากๆ
ဒ္ဂစသ္ကိ	โด้ห์เจ๊ยะฮ้อย	แต่งงาน มีครอบครัว
ဒ္ဂဓါတိ	โด้ห์เจี๊ยต๊อย	เป็นธรรมดา เป็นธรรมชาติ
ဒ္ဂညံင်ဟိုံ	โด้ห์ญั่งฮำ	เป็นอย่างว่า เป็นอย่างที่ว่า
ဒ္ဂဍိုက်	โด้ห์เดิ๊ด	เป็นทาษ เป็นขี้ข้า
ဒ္ဂတဲဒ္ဂပ္ဍန်	โด้ห์ตอยโด้ห์ปลอน	เป็นแล้วเป็นอีก ซ้ำซาก
ဒ္ဂထဝ်ဒ္ဂသြန်	โด้ห์ทอโด้ห์ซอน	เป็นเงินเป็นทอง

ၸႂ်ၻိုၵ်ႉ	โต้ห์เตี๊ยะต้าก	เป็นทุกข์
ၸႂ်ၻဝ်ႇ	โต้ห์เตี๊ยะเวิ่น	เป็นห่วง เป็นกังวล
ၸႂ်ၻၼ်ႇ	โต้ห์เตี๊ยะน่น	เป็นเขียงให้เขาสับ เป็นที่รองรับอารมณ์
ၸႂ်ၸႂ်	โต้ห์โต้ห์	เป็นๆ
ၸႂ်ၶၢႆႇ	โต้ห์เที่ยะน่าย	เป็นรอย
ၸႂ်ၶၢႆႇဝၢႆႇ	โต้ห์เที่ยะน่ายว่าย	เป็นที่เป็นทาง
ၸႂ်ပိုၵ်ႈ	โต้ห์ปะเมิ๊ด	ต้องการ เป็นธุระ
ၸႂ်ပၢတ်ႈၸ	โต้ห์ปี๊ดเจี๊ยะ	เป็นตากิน
ၸႂ်ၽြင်	โต้ห์เปรี๋ยง	เป็นตามด
ၸႂ်မၢတ်ႈၸႂ်ၵတွၵ်ႇ	โต้ห์ม่ดโต้ห์กะโต	เป็นหูเป็นตา
ၸႂ်မုတေႁၢင်ၸႂ်	โต้ห์มุ่เต๊ห์โต้ห์	เป็นอะไรก็เป็น เป็นอะไรเป็นกัน
ၸႂ်မုၵ်ႉၸႂ်မၢတ်ႈ	โต้ห์เมิกโต้ห์ม่ด	เป็นหน้าเป็นตา
ၸႂ်မံင်သၢၼ်ၼ်	โต้ห์ม่งฮลานๆ	กรุ่นอยู่ในใจ
ၸႂ်မွႆ	โต้ห์มั่ว	เป็นหนึ่ง มั่วไปหมด แยกไม่ออก เอาไม่ถูก ไม่แน่นอน
ၸႂ်မွႆၸိုတ်	โต้ห์มั่วจ๊อด	พร้อมใจกัน เป็นน้ำหนึ่งใจเดียว
ၸႂ်မူလ	โต้ห์มู่ละ	เป็นมูล
ၸႂ်လၻဝ်	โต้ห์เลี่ยะโต้	เป็นกลาง
ၸႂ်လုတ်	โต้ห์ลุ๋ด	เป็นผิด
ၸႂ်ဝဲၸႂ်ၵမ်	โต้ห์วั่วโต้ห์กอม	เป็นเวรเป็นกรรม
ၸႂ်ႁၵၼ်	โต้ห์ฮะก้น	คอดกิ่ว
ၸႂ်အရေဝ်ညးၷူင်-ၵွၢၼ်	โต้ห์อะเร่เญี่ยะห์เดิงกวาน	เป็นขี้ปากชาวบ้าน
ၸႂ်အၢၵွံ	โต้ห์อาเก๋อะ	เป็นไปได้
ၸႂ်အၢအောၵွံ	โต้ห์อาเอาเก๋อะ	เป็นไปไม่ได้
ၸႂ်အိင်	โต้ห์เอิน	เป็นเอง
ၻႁုၵ်ႉ	เตี๊ยะเหิ๊ก	โกรธ เคือง
ၻစေၵ်မၢတ်	เตี๊ยะบ๊อดม่ด	หลับตา
ၻအ	เตี๊ยะอะ	ติดอ่าง
ၻအၢပ်	เตี๊ยะอับ	หาวนอน
ၻအိႁ်	เตี๊ยะอิ๊ห์	หือ
ၻအိႁ်အောၵွံ	เตี๊ยะอิ๊ห์เอาเก๋อะ	หือไม่ได้ ไม่ได้หือ หือไม่ขึ้น

ဒအုံ	เตี๋ยะอุม	กอง กองรวม
ဒအိုန်	เตี๋ยะออน	เอียน เลี่ยน
ဒအိုန်ဇရ	เตี๋ยะออนเจี๋ยะเรี่ยะ	สะอิดสะเอียน
ဒအိုအ်	เตี๋ยะเอ๊อะ	เรอ
ဒအုတမ္ဗ၀်	เตี๋ยะอุตอมโญ	กึกก้อง เลื่องลือ
ဒတ်	ต้าด	ตบ ตี
ဒန်	ต้าน	ทาน บุญ ตรวจทาน
ဒန်လမျို	ต้านล่มเยิ่ม	ทานชีวิต อภัยทาน
ဒန်လိက်	ต้านเลิ้ด	ธรรมทาน ตรวจทานหนังสือ
ဒဲ	ต้าย	ได้ ถุงยาวๆไว้คาดเอว
ဒယက	เตี๋ยเยี่ยะกะ	ทายก
ဒသ	เตี๋ยซะ	ทาส ทาสผู้ชาย
ဒသီ	เตี๋ยซอย	ทาสี ทาสผู้หญิง
ဒိ	ติ้	ชน ขวิด
ဒိဂ်	ติ้เกลี้ย	ชนวัว
ဒိတ္ထိ	ติ้ดทอย	ดิถี วันตามจันทรคติ
ဒိန်	ติ้น	วัน
ကြက္ကဒိန်	กรักกะติ้น	ปฏิทิน
ဒိပ်	ติ้บ	ทิพย์
ကွဒိပ်	กะนะติ้บ	อาหารทิพย์
ဂြပ်ဒိပ်	กรับติ้บ	ของทิพย์
မတ်ဒိပ်	ม่ดติ้บ	ตาทิพย์
ဒိ ပု အာ	ติ้ เป๊า อา	ทิพยจักขุญาณ บุพเพนิวาสานุสติญาณ อาสวักขยญาณ
ဒိဗ္ဗစက္ခု	ติ้บเปี๋ยะจักเค้า	ทิพยจักษุ
ဒိဗ္ဗညာဏ်	ติ้บเปี๋ยะญ้าน	ทิพยญาณ
ဒီ	ตี้	ไล่ต้อน ต้นขา ขาอ่อน กกขา
ဒီခေပ်ကြာ	ตี้เคบกราย	ขากรรไกร ขากรรไตร (เครื่องมือตัดหรือหนีบ)
ဒီဂ်	ตี้เกลี้ย	ต้อนวัว
ဒီဂွံ	ตี้เก้อะ	จนได้
ဒီပကောမ်	ตี้ปะกม	ต้อนรวม
ဒီအာပတ်	ตี้อาป๊อด	ปลงอาบัติ

ဒုက်	เติ้ก	ทุบ ตี
ဒုက္ခ	เติ้กคะ	ทุกข์ ความทุกข์
ဒုက္ခဝေဒနာ	เติ้กคะเว่เตี้ยะเนี่ย	ทุกขเวทนา
ဒုက္ခသစ္စ	เติ้กคะซอดเจี๊ยะ	ทุกขสัจจะ
ဒုဂ္ဂတိ	เติ้กเกี้ยะต๊อย	ทุคติ คติชั่ว ภูมิชั่ว ที่ไปเกิดอันชั่ว
ဒုဂ္ဂတိဘုံ	เติ้กเกี้ยะต๊อยพุ่ม	ทุคคติภูมิ นรก
ဒုင်	เติ้ง	ยก รอง ส่งให้ อยู่ยงคงกระพัน
ဒုင်က	เติ้งกะ	ยกยอหาปลา
ဒုင်ကလအ်	เติ้งกะเลาะ	รับมา
ဒုင်ကမ်	เติ้งกอม	รับกรรม
ဒုင်ကမ်သေနာတ်	เติ้งกอมเซนัด	อยู่ปืน
ဒုင်ကာ	เติ้งกา	รับเกณฑ์
ဒုင်ကေတ်	เติ้งเก๊ด	รับเอา
ဒုင်ကို	เติ้งกัม	รับด้วย
ဒုင်ကို်	เติ้งกอ	ส่งให้
ဒုင်ကံက်ယာ	เติ้งก๊อกเยี่ย	ยกยอหาปลา
ဒုင်ကျ	เติ้งกยี๊ะ	ยอมแพ้
ဒုင်ကျာ	เติ้งกย๊ำ	รับลม ตากอากาศ
ဒုင်ကျုင်ဖဲ	เติ้งเกลิงพอย	รับมาพอ ทนมาพอ
ဒုင်ကျောဝ်	เติ้งโกล	ทนอดอยากหิวโหย ทนอดทนอยาก
ဒုင်ကွေဟ်ဟ်	เติ้งแกว๊ะห์แกว๊ะห์	ทนจริงๆ
ဒုင်ကွိုင်	เติ้งกะวัง	ทนเมื่อยล้า ทนลำบากตรากตรำ
ဒုင်ခတ့်	เติ้งคะเต๊าะห์	รับหนี้
ဒုင်ခမူ	เติ้งคะเมา	ดมกลิ่น ได้กลิ่น
ဒုင်ဂိ	เติ้งกิ้	ทนเจ็บ
ဒုင်ဂွိင်	เติ้งเกวิ้น	เป็นห่วง
ဂွိင်ဒုင်	เกวิ้นเติ้ง	เป็นห่วงแทน
ဒုင်ဂုက်	เติ้งเกิ้ก	ติดคุก
ဒုင်ဂုန်	เติ้งกุ้น	อ้อนวอน ขอความกรุณา ไหว้วาน ขอความช่วยเหลือ
ဒုင်ဂျေင်	เติ้งเกลี้ยง	แบกรับภาระ
ဒုင်ဌ်	เติ่งเกนี๊ย	อยู่ท้อง อิ่มได้นาน

ဒုင်စ	เติ้งเจี๊ยะ	ได้รับผล
ဒုင်စကာ	เติ้งเจี๊ยะกา	ใช้ทน ยินดีรับใช้
ဒုင်ဇိုင်ဒုင်တဲ	เติ้งจ้างเติ้งตอย	ทนตีนทนมือ ทนทาน
ဒုင်ဍှ်ဗြဲ	เติ้งดั๊จปรั้ว	รองน้ำฝน
ဒုင်တဲ	เติ้งตอย	รับมือ ทนมือ ส่งมือไปรับ
ဒုင်တ္ၚဲစဲဗြဲ	เติ้งฮัวจอยปรั้ว	ตากแดดตากฝน
ဒုင်တၟုဲ	เติ้งฮมอย	รับแขก
ဒုင်တၟုင်	เติ้งตะเลิง	ต้อนรับ
ဒုင်ဒဒိုက်	เติ้งเตี๋ยะต้าก	ทนทุกข์ ทนลำบากตรากตรำ
ဒုင်ဒဝ်	เติ้งโต้	รับมือ ต่อต้าน
ဒုင်ဒာန်	เติ้งต้าน	รับประทานอาหาร
ဒုင်ဒုဟ်	เติ้งตุ้ห์	รับโทษ
ဒုင်ဒေံ	เติ้งเต๊ะ	รับน้อง
ဒုင်ဓရ်	เติ้งโธ่	รับเทศน์
ဒုင်ဓဝ်ဝ်	เติ้งโธ่ๆ	รับตรงๆ
ဒုင်နိမန်	เติ้งนิม่น	รับนิมนต์
ဒုင်ပလံင်	เติ้งปะลอง	รับส่ง
ဒုင်ပါင်	เติ้งปาน	รับปาก
ဒုင်ပိဏ္ဍပါတ်	เติ้งปินดะปัด	รับบิณฑบาต
ဒုင်ပ္လော	เติ้งเปลา	ทนกลิ้ง คล่อง ไม่บิดพลิ้ว
ဒုင်ဗဂိန်	เติ้งเปี๊ยะกิ้น	รับประเคน
ဒုင်ဗတောန်	เติ้งเปี๊ยะโตน	อดทนรับการสั่งสอน
ဒုင်ဗျိ	เติ้งพยิ	ทนให้เขาโทษ ยอมให้เขาโทษ
ဒုင်ဘဲ	เติ้งพั่ว	รับภัย รับวิบากของกรรม
ဒုင်မုက်	เติ้งเมิ็ก	รับหน้า
ဒုင်မုဟ်ဒုင်ပါင်	เติ้งมุ่ห์เติ้งปาน	รับปากรับคำ
ဒုင်ယၟု	เติ้งเยี่ยะมุ่	ขานรับ
ဒုင်လက်ဒုင်ဟီု	เติ้งเลียกเติ้งฮำ	ทนด่าทนว่า
ဒုင်လင်	เติ้งเลี่ยง	โตกไม้เป็นของโบราณ
ဒုင်လျိုင်	เติ้งเลี่ยะย่าง	รับประกัน รับภาระ
ဒုင်လ္ၚောဝ်	เติ้งเลี่ยะโง่	รับไหว้
ဒုင်လအောင်	เติ้งเลี่ยะออน	อดทน อดกลั้น

ဒုင်သွိုင်	เติ้งซะจ้าง	รับภาระ รับผิดชอบ
ဒုင်သရံ့ပာပ်	เติ้งซะรำปั๊บ	รับวิบากกรรม
ဒုင်သြန်ဂိတု	เติ้งซอนกิ้เต๊า	รับเงินเดือน
ဒုင်သြန်ခေန်	เติ้งซอนแท่น	รับเงินบำนาญ
ဒုင်သွ်	เติ้งฟาว	สาบาน
ဒုင်ဗုန်ဒုင်လေံ	เติ้งบุนเติ้งเล่ะ	อยู่มีดอยู่ไม้ คงกระพันชาตรี
ဒုင်အဲာမဲာ	เติ้งอายมาย	รับมรดก
ဒုင်အောမာန်	เติ้งเอาม่าน	ทนไม่ไหว รับไม่ไหว
ဒုစရိတ်	ตุ้จะร้อด	ทุจริต
ဒုတိယ	ตุ้ต๊อยยะ	ทุติยะ ที่ ๒
ဒုတ်ဒူ	ตุ้ดตู้	นกทึดทือ
ဒုန်	ตุ้น	พาย ก. ไม้ไผ่
ဒုန်ကရာပ်	ตุ้นกะรับ	ไม้ตับหนีบปลา
ဒုန်ကရေက်	ตุ้นกะเรี้ยก	ไม้ไผ่ผ่าซีก
ဒုန်ကသင်	ตุ้นกะซัง	ไม้รวก
ဒုန်ကသုက်	ตุ้นกะเซิก	ไม้ไผ่สีสุก
ဒုန်ချူ	ตุ้นขยู	ถ่อไม้ไผ่
ဒုန်ဥူင်	ตุ้นเกลิ้ง	พายเรือ
ဒုန်ဓလ	ตุ้นเที่ยะเลี่ยะ	ไม้ไผ่ป่า
ဒုန်ဈန်	ตุ้นช่น	พายช้อนหาปลา
ဒုဲ	ตุ้ย	สอง ขึ้นคาน ชายหนุ่มหญิงสาวที่มีอายุ แต่ยังหาคู่ครองไม่ได้
ဒုဿီ	ตุ้ดซอย	ทุศีล
ဒုဟ်	ตุ้ห์	โทษ
ဒုဟ်ညးတဏဟ်	ตุ้ห์เญี้ยะห์ตะน้อห์	โทษคนอื่น
ဒုဟ်ပါင်ဒုဟ်စိုတ်	ตุ้ห์ปานตุ้ห์จ๊อด	วจีกรรม มโนกรรม
ဒူတ	ตู้ตะ	ทูต
ဒူတရ်မွဲဍုဂတမွဲဟတ်	ตู้ตะราวมั่วดะ - เกี้ยะตะมั่วฮ้อด	ข้างหลังหนึ่งคืบ ข้างหน้าหนึ่งศอก ทีหน้า - ทีหลังยังมี เผื่อคราวหน้าบ้าง
ဒူရေန်	ตู้เร่น	ทุเรียน
ဒေက်	ต้อด	ขาด พร่อง ไม่เต็ม
ဒေက်ခဍေက်	ต้อดคะด๊อด	ขาดเหลือ ขาดมือ ขาดแคลน

ဒေက်ဖျာ	ต้อดพย๊า	ขาดตลาด
ဒေက်လွိုဟ်	ต้อดเลี่ยะมิ่ห์	ขาดจำนวน
ဒေက်ဩန်	ต้อดซอน	ขาดเงิน
ဒေက်သွဒကေဝ်	ต้อดสละเตี้ยะเก	ไม่เต็มเต็ง ไม่เต็มบาท บ้าๆ บอๆ
ဒေက်အာ	ต้อดอา	ขาดไป
ဒေင်	ต้อน	ชา งงงวย เป็นเหน็บ
ဒေင်ကျိုပ်	ต้อนดั๊บ	มึนศรีษะ ตื้อในสมอง
ဒေင်ဇိုင်	ต้อนจ้าง	ชาเท้า เป็นเหน็บ
ဒေင်စး	ต้อนจ๊ะห์	ชาสันหลัง
ဒေင်လော	ต้อนเล่อ	มึนชา มึนตึง
ဒေန်	เต้น	เตียง แท่น
ဒေန်ကျာ်	เต้นกยั๊จ	แท่นพระ
ဒေန်သတိက်	เต้นซะเติ๊ด	เตียงนอน พระแท่นบรรทม
ဒေပ်	เต้บ	เก็บ รักษา คบ
ဒေပ်ခဍေုပ်	เต้บคะเด๊บ	สงบเสงี่ยม
ဒေပ်တြုံထကဲ	เต้บเตร๊าห์ทะกอย	คบชู้ มีชู้
ဒေပ်လဝ်	เต้บโล่	เก็บไว้ รักษาไว้
ဒေမ်ခဍေုမ်	เต้มคะเด็ม	แร่อยู่ใกล้ๆ
ဒေယျဓဝ်	เต้ยะโธ่	ไทยธรรม ของทำบุญ
ဒေဝတ်	เต้เวี่ยะตาว	เทวดา
ဒေဝတ်ဆု	เต้เวี่ยะตาวชุ	รุกขเทวดา
ဒေဝတ်ဗတိသုန္ဓရိ	เต้เวี่ยะตาวเปี๊ยค๊อย - ซุนเที่ยะรี่	พระภูมิเจ้าที่ พระแม่ธรณี
ဒေဝတ်ဗိ	เต้เวี่ยะตาวบี	พระแม่คงคา
ဒေဝဒတ်	เต้เวี่ยะตั๊ด	เทวทัตต์
ဒေဝဒူတ	เต้เวี่ยะตู้ตะ	เทวทูต
ဒေဝဓဝ်	เต้เวี่ยะโธ่	เทวธรรม ธรรมสำหรับเทวดา หิริโอตตัปปะ
ဒေသ	เต้ซะ	ถิ่นที่ ประเทศ
ဒေသ္နာ	เต้ซะนา	เทศนา เทศน์
ဒေံ	เต้ะ	น้อง
ဒေံဍောတ်	เต้ะด๊ด	น้องเล็ก
ဒေံဗြ	เต้ะเปรี๊ย	น้องเมีย

ၻႆဖွႃး	เต้ะปล้าย	น้องชาย
ၻႆးသီႈၵီႈ	เต้ะซอยกนี้	น้องสามีน้องภรรยาทั้งสองฝ่าย
ၻဲ	ตั้ว	ชีวิต
ၸၵ်ၻဲ	ชักตั้ว	ต่อชีวิต
ဢိုတ်ၻဲ	อ๊อดตั้ว	สิ้นชีวิต ตาย
ၻွင် ၻႂ်ႇ	โต้ง	คนทรง หมอผี กระโดด เต้น
ၻွင်ထွၵ်	โต้งทะลัด	กระดดล่ดเต้น
ၻွင်ၻွင်	โต้งต้าน	ต้นโทงเทง นกนางแอ่น
ၻွင်ယူ	โต้งยู่	เต้นขยับไปขยับมา
ၻွင်ယွင်	โต้งโย่ง	แหยง ขลาด กล้าๆกลัวๆ
လုပ်ၻွင်	ลูบโต้ง	เข้าทรง
ၻွၼ်	โต้น	บ่น ว่า ตำหนิ ดุด่า สับ
ၻွၼ်တွႁင်ဝုၼ်	ต้นตะเนิงวุ่น	สับผักบุ้ง
ၻွမၼသ	เต้อวเมี่ยะน่ดซะ	โทมนัส ความเสียใจ ความทุกข์
ၻႆႁ ၻွမ်	โต้ม	ล้ม
ၻွမ်ၸိပ်	โต้มจิ๊ห์	ล้มลง
ၻွမ်တုၺ်ၻွမ်ပွၼ်	โต้มตอยโต้มปลอน	ล้มแล้วล้มอีก ล้มลุกคลุกคลาน
ၻွမ်လၵ်ထတ်	โต้มแลียกทะตาว	ล้มทั้งยืน
ၻွမ်လၢတ်	โต้มลาด	ล้มระเนระนาด
ၻွဝ်	โต้	กลาง
ၻွဝ်ၵွင်	โต้โกล้ง	กลางทาง
ၻွဝ်တၢၼ်	โต้ตะราว	ภายหลัง ทีหลัง
တွၼ်ၻွဝ်တၢၼ်	ฮัวโต้ตะราว	วันหลัง วันข้างหน้า
ၻွသ	เต้อวซะ	โทสะ
ၻွသၵၢတ်	เต้อวซะกั๊ด	เจ้าโทสะ โมโหร้าย
ၻႆ	เตี๊ย	หนี
ၻႆၶတပ်	เตี๊ยคะต๊อห์	หนีหนี้
ၻႆၶျိုတ်	เตี๊ยขย็อด	หนีตาย
ၻႆထွံ	เตี๊ยเทาะ	หนีไปเสีย
ၻႆပွၢၼ်	เตี๊ยฮนาน	หนีทัพ
ၻႆမုၵ်	เตี๊ยเมิ่ก	หนีหน้า
ၻႆဗည်	เตี๊ยเปี๊ยะเญี้ย	ท้าวพญา

ဒံက်ခေဝ်	โต้กแค	ศรีธนนชัย
ဒး	เตี๊ยะห์	ถูก ต้อง โดน ติด เป็น
ဒးကအ်	เตี๊ยะห์เก๊าะ	ถูกคอ พอใจรสชาติ
ဒးကၠွဝ်	เตี๊ยะห์กะกญ๋อ	เป็นพิษอักเสบ
ဒက်ုညးဒးက်ုအဲ	เตี๊ยะห์กอเญี๊ยะห์ - เตี๊ยะห์กออัว	ถูกกับเขาถูกกับเรา ไม่มากไม่น้อย พอสมน้ำสมเนื้อ
ဒးခစုက်	เตี๊ยะห์คะเจิ๊ก	เสี้ยนตำ
ဒးချံာ	เตี๊ยะห์ขยำ	เป็นหวัด
ဒးဂုက်	เตี๊ยะห์เกิ๊ก	ติดคุก
ဒးဂွပ်	เตี๊ยะห์เกี๊ยะน่บ	ถูกต้อง ถูกระเบียบ
ဒးဂွပ်စိုတ်	เตี๊ยะห์เกี๊ยะน่บจ๊อด	ถูกต้องตามใจปราถนา
ဒးဂြပ်	เตี๊ยะกรั๊บ	ถูกของ ถูกกระทำ
ဒးစဒးမံင်	เตี๊ยะห์เจี๊ยะเตี๊ยะห์ม่ง	ต้องกินต้องอยู่
ဒးစဒးဟာပ်	เตี๊ยะห์เจี๊ยะเตี๊ยะห์ฮับ	ต้องกินต้องใช้
ဒးစိုတ်	เตี๊ยะห์จ๊อด	ถูกใจ ต้องใจ ชอบใจ
ဒးဇာတာ	เตี๊ยะห์เจี๋ยตา	ถูกชะตา ถูกโฉลก
ဒးညးထကအ်	เตี๊ยะห์ญี๊ยะห์ทะเก๊าะ	ถูกกัน ดีกัน
ဒးဍောင်	เตี๊ยะห์โดง	ต้องเหนื่อย
ဒးတဲ	เตี๊ยะห์ตอย	ถูกมือ คล่องมือ
ဒးထၜတ်	เตี๊ยะห์ทะบ๊อด	ได้ขนาด
ဒးဒဏ္ဍ	เตี๊ยะห์ต้นดะ	ถูกทัณฑ์
ဒးဒုင်	เตี๊ยะห์เติ้ง	ต้องทน
ဒးဒုင်ဘဲ	เตี๊ยะห์เติ้งพั่ว	ต้องทนรับกรรม
ဒးဒုဟ်	เตี๊ยะห์ตุ้ห์	ต้องโทษ
ဒးခနက်	เตี๊ยะห์เที่ยะเนียก	ติดบ่วง ติดแร้ว
ဒးပုင်တ္လဲ	เตี๊ยะห์เปิงตะงัว	เพล
ဒးပိုက်	เตี๊ยะห์ปะเมิ้ด	ต้องการ มีความประสงค์
ဒးပိုက်မုက်ုဂွံ - ညံင်စိုတ်	เตี๊ยะห์ปะเมิ้ดมุ่ - กอเก้อะญ้งจ๊อด	ปราถนาสิ่งใดขอให้สมความปรารถนา
ဒးဖစပ်ပရပ်	เตี๊ยะห์พะจ๊อบประร้อบ	พอดิบพอดี พอเหมาะพอเจาะ
ဒးမတ်	เตี๊ยะห์ม่ด	ถูกตา ต้องตา น่าดู
ဒးမံင်ရ	เตี๊ยะห์ม่งระ	ถูกต้องอยู่แล้ว

ဒးရုံင်ဒးစံင်	เตี้ยะห์ร่งเตี้ยะห์จอง	ต้องดูต้องแล ต้องดูแลรักษา
ဒးရး	เตี้ยะห์เรียะห์	ถูกต้อง เข้าท่า
ဒးရးသန်	เตี้ยะห์เรียะห์ซอน	ถูกต้องแล้ว
ဒးဗွဲဓဝ်	เตี้ยะห์ป้าวโธ่	ถูกทำนองคลองธรรม
ဒးဗတ်စ	เตี้ยะห์ป๊ัดเจี๊ยะ	เข้าท่า
ဒဗို	เตี้ยะห์เปิ้ม	ถูกแบบถูกแผน
ဒလှ်ာလမျိ	เตี้ยะห์ฮลายล่มเยิ่ม	ต้องแลกด้วยชีวิต
ဒးသဲ္ာခြာ	เตี้ยะห์ซายคลา	ต้องห่างเหิน ต้องทอดทิ้ง
ဒးဟို	เตี้ยะห์ฮำ	ต้องพูดต้องว่า
ဒးအခိင်	เตี้ยะห์อะเคิน	ได้เวลา ถึงเวลา
ဒးအခိုက်ကွာ	เตี้ยะห์อะคักกะนา	ถูกต้องตามธรรมเนียมประเพณี
ဒးစိုပ်	เตี้ยะห์บ๊อห์	ถูกต้ม โดนต้ม
ဒ္ဂိ	เต้อ	ภูเขา บก จนกว่า
ဒ္ဂိကို	เต้อกอ	จนกว่า จนถึง
ဒ္ဂိကိုတ္ၚဲဏအ်	เต้อกอฮัวเนาะ	จนถึงวันนี้
ဒ္ဂိကိုလ္ပုဟ်	เต้อกอเลี่ยะมุ่ห์	จนถึงบัดนี้ จนถึงเดี๋ยวนี้
ဒ္ဂိချိုတ်	เต้อขย็อด	จนตาย
ကျဝ်ဒ္ဂိချိုတ်	กะยอเต้อขย็อด	เข็ดจนตาย
ဒ္ဂိဂွံ	เต้อเก๊อะ	จนได้ กว่าจะ
ဒ္ဂိဂွံခိုဟ်	เต้อเก๊อะคอห์	จนกว่าจะได้ดี
ဒ္ဂိစိုပ်သ္ဇဟ်သင်	เต้อจั๊บเฮนะห์ซัง	จนกว่าจะถึงฝั่ง จนกว่าจะถึงจุดหมายปลายทาง จนกว่าจะสำเร็จ
ဒ္ဂိတုဲ	เต้อตอย	จนเสร็จ
ဒ္ဂိတ္ဂေါ့တ္ၚဲချိုတ်	เต้อตะวอฮัวขย็อด	จนถึงวันตาย
ဒ္ဂိတ္ဂေါ့တ္ၚဲဏအ်	เต้อตะวอฮัวเนาะ	จนถึงวันนี้ จนถึงบัดนี้ จนทุกวันนี้
ဒ္ဂိဒ္ဂဟိုတ်	เต้อโต๊ะห์ฮอด	จนเกิดเหตุ จนเกิดเรื่อง จนได้เรื่อง
ဒ္ဂိရုံ	เต้อรุ่ม	จนพอ
ဒ္ဂိလာ်	เต้อลาด	ภูเขาพังทะลาย
ဒ္ဂိလုပ်ကလာ	เต้อลูบกะลา	จนกว่าจะเข้าโลง
ဒ္ဂိလို	เต้อลอ	ถึงไหน อีกใกลไหม
ဒ္ဂိအိုတ်ဒဲ	เต้ออ๊อดตั้ว	จนตาย จนสิ้นชีวิต
ဒိုက်	ต้าก	จน ยากจน ยากไร้ อนาถา

ဒိုက်ဂတ်	ต้ากก้ด	ทุคตะ ยากจนเข็ญใจ
ဒိုက်စိုတ်	ต้ากจ๊อด	จนใจ
ဒိုက်ထဝ်ငြွန်	ต้ากทอซอน	ยากจนเงินทอง
ဒိုက်ဒိန်	ต้ากติ้น	ยากจนค่นแค้น ยากไร้
ဒိုက်ပထပိုတ်	ต้ากปะทะป๊อด	จนอย่าดิ้น ยิ่งดิ้นยิ่งจน
ဒိုက်ဝါတ်	ต้ากวาด	ยากแค้น
ဒိုင်	ตั้ง	นกกระสา นกกระทุง นกกระเรียน นกตะกรุม
ဒိုင်ကွု	ตั้งกะเน้า	นกปากห่าง นกช้อนหอย
ဒိုင်ဖျု	ตั้งพยุ่	นกกระสา นกตะกรุม นกตะกราม
ဒိုင်မုံင်	ตั้งมอง	นกกระทุง
ဒိုပ်	เติ้บ	เกยตื้น ข้น ค้างแห้ง
ဍုင်ဒိုပ်	เกลิ้งเติ้บ	เรือเกยตื้น เรือค้างแห้ง
မတ်ဒိုပ်	ม่ดเติ้บ	ตาค้าง
ဒိုပ်ခရက်	เติ้บคะเริ้ก	ข้นคลั่ก
ဒို	เติ้ม	พักค้าง
ဒိုတ္တံ	เติ้มเปี๋ยะตอม	พักค้างคืน
ဒိုဟ်	เต้อห์	โง่ ทิศ ด้าน ข้าง ทักทาย เบื้อง ตื้น ไม่กึ่ง หนักเบาไม่เท่ากัน งอกขึ้นใหม่ (ดิน)
ဒိုဟ်ကြအ်	เต้อห์เกร๊าะ	โง่บ้า
ဒိုဟ်ကွေဟ်ဟ်	เต้อห์แกว๊ะห์แกว๊ะห์	โง่จริงๆ
ဒိုဟ်ဂှိုင်ညးဗျိ	เต้อห์กลั้งเญี้ยะห์พยิ่	โง่มากเขาโทษ
ဒိုဟ် ဂဒိုဟ်	เต้อห์ เกี๊ยะเต้อห์	ทาย ทำนาย
ဒိုဟ်စချိုတ်	เต้อห์จะขย็อด	โง่จะตาย
ဒိုဟ်တိုန်	เต้อห์ตอน	ตื้นขึ้น ดินงอกใหม่
ဒိုဟ်ဒေင်	เต้อห์ต้อน	ชา มึนงง
ဒိုဟ်ဓိ	เต้อห์เทิ่ม	โง่เง่า
ဒိုဟ်ပန်	เต้อห์ปอน	ทิศสี่
ဒိုဟ်ပဲာ	เต้อห์ปาย	ด้านซ้าย ข้างซ้าย
ဒိုဟ်ပုင်	เต้อห์เปิง	ด้านขวา ข้างขวา
ဒုဟ်ပလိုတ်	เต้อห์ปะล้อด	ทิศตะวันตก ปัจฉิมทิศ
ဒိုဟ်ဗာယပ်	เต้อห์เปี้ยย่บ	ทิศพายัพ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
ဒိုဟ်ဗွံက်	เต้อห์เปี๋ยะม่ก	ทิศบูรพา ทิศตะวันออก

ဒိုဟ်နေရတိ	เต้อห์เน่เรี่ยต๊อย	ทิศหอรดี ทิศตะวันตกเฉียงใต้
ဒိုဟ်လတူ	เต้อห์เลี่ยะเตา	ทิศเบื้องบน ด้านบน อุปริมทิศ
ဒိုဟ်လ္ၞင်	เต้อห์เลี่ยะเนี่ยง	ด้านขวาง ด้านสกัด
ဒိုဟ်သၟောဝ်	เต้อห์ซะโม	ทิศเบื้องล่าง ด้านล่าง เหฏฐิมทิศ
ဒိုဟ်သၟောဝ်ကျာ	เต้อห์ซะโมกย๊า	ทิศเหนือ ทิศอุดร
ဒိုဟ်သၠုင်ကျာ	เต้อห์ซะเลิงกย๊า	ทิศใต้ ทิศทักษิณ
ဒိုဟ်အာ	เต้อห์อา	โง่ไป
ဒိုဟ်အာဂ္နဲ	เต้อห์อาฮนั่ว	ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ทิศอาคะเนย์
ဒိုဟ်ဨသာန်	เต้อห์เอซาน	ทิศอีสาน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
ဒိုဟ်သင်တေအ်	เต้อห์ซังเตีะ	ฝั่งโน้น ฝั่งข้างโน้น
တဲမွဲဒိုဟ်	ตอยมั่วเต้อห์	มือข้างเดียว
ဒိုအ်	เต้อะ	หยุด พัก จอด
ဒိုအ်ကလောန်	เต้อะกะลน	หยุดงาน พักงาน
ဒိုအ်ကၠာ	เต้อะกลา	หยุดก่อน พักก่อน
ဒိုအ်ဂၠုင်	เต้อะเกลิ้ง	จอดเรือ
ဒိုအ်ဂွံရ	เต้อะเก้อะระ	หยุดได้แล้ว เลิกได้แล้ว
ဒိုအ်ထောံ	เต้อะเทาะ	หยุดเสีย
ဒိုအ်သ္ၞေဟ်	เต้อะเฮนะห์	จอดท่า
ဒ္ၚိ	เตี้ยะงี่	มอง ดู หา
ဒ္ၚိဂၠဲာ	เตี้ยะงี่กล้าย	มองหา
ဒ္ၚိဗက်	เตี้ยะงี่เปี๊ยก	มองตาม เหลียวมอง มองจนเหลียวหลัง
ဒ္ၚိမုက်	เตี้ยะงี่เมิ็ก	มองหน้า
ဒ္ၚိအော်	เตี้ยะงี่โอ๊ะห์	หาฟืน
ဒ္ၚောဝ်	เตี้ยะโง่	กระจกเงา
ဒ္ၞက်	เตี้ยะเนียก	บ่วง บาศ แร้ว
ဒ္ၞက်စိင်	เตี้ยะเนียกเจิน	คล้องช้าง
ဒ္ၞန်	เตี้ยะน่น	เขียง
ဒ္ၞာ	เตี้ยะเนี่ย	ขวาง กะลามะพร้าว
ဒ္ၞာကရုတ်	เตี้ยะเนี่ยกะรุ้ด	กระดองเต่า
ဒ္ၞဲာ	เตี้ยะน่าย	ที่ สถานที่ ตำแหน่ง รอย ร่องรอย
ဒ္ၞဲာစာဍုင်	เตี้ยะน่ายจาเดิง	ตำแหน่งเจ้าเมือง
ဒ္ၞဲာဇိုင်	เตี้ยะน่ายจ้าง	รอยเท้า

ၸွ့ၵတိၵ်ႈ	เตี้ยะน่ายเติ๊ด	ที่นอน รอยนอน
ၸွ့ၵပါဒၵျၢၵ်	เตี้ยะน่ายปาเตี้ยะกยั๊จ	รอยพระพุทธบาท
ၸွ့ၵဝ်ါ	เตี้ยะน่ายว่าย	ที่ทาง
ၸွိၵ်	เตี้ยะเนิด	ม่าน
ၸၟိ	เตี้ยะนี่	ตะแบก เสลา อินทนิน หมอน
ၸၟ	เตี้ยะนั่ว (ฮนั่ว)	หงอน ไพล
ၸွ့စာင်	ฮนั่วจาน	หงอนไก่
ၸွေဟ်	เตี้ยะเน่ห์	ซ่น
ၸွေဟ်ဇိုင်	เตี้ยะเน่ห์จ้าง	ซ่นเท้า
ၸွော်	เตี้ยะโนก	กระจ่า จวัก
ၸွော်တုက်ပုင်	เตี้ยะโนกเติ๊กเปิง	จวักตักข้าว
ဇန်ၸွော်	จ้นเตี้ยะโนก	ทัพพี
ဖြုယိုက်ၸွော်	ซุ่มยากเตี้ยะโนก	งูแผ่แม่เบี้ย แผ่พังพาน
ၸုင်ၚုဲ	เตี้ยะเมี่ยงดั๊จ	รุ้ง สายรุ้ง
ၸုာ	เตี้ยะเมี่ย	มัว
ၸုာနူ	เตี้ยะเมี่ยนู่	เป็นเพราะ เนื่องจาก
ၸုာပ	เตี้ยะเมี่ยปะ	มัวทำ
ၸုဲ	เตี้ยะมาด	ขอเกาะ ขอเกี่ยว
ၸုဲက	เตี้ยะมาดกะ	กรีดปลาหลด
ၸုဲၚ်	เตี้ยะมาดเงี่ย	ชักกบ ขอชักกบ
ၸုာန်	เตี้ยะม่าน	ลูกเขย
ၸိုက်	เตี้ยะเมิด	กสิกร
ၸုံင်	เตี้ยะม่ง	ที่อยู่ ที่อาศัย
ၺာန်	ตย้าน	ทะย่าน โจน
ၺောၺာ	เตย้อวเตยี้ย	กรุงศรีอยุธยา
ၸြ	เตี้ยะเรียะ	อ่างดินเผา
ၸြကၠုိ	เตี้ยะเรียะเกลอ	อ่างเลี้ยงหมา
ၸြင်	เตรี้ยง	เขาสัตว์ งา
ၸြင်စိင်	เตรี้ยงเงิน	งาช้าง
ၸြင်ဂွံခဝ်	เตรี้ยงเก้อะโช่	ตรัสรู้
ၸြင်တုံ	เตรี้ยงเฮมาะ	สมอเรือ
ၸြင်ပြေင်	เตรี้ยงเปรียง	เขาควาย

ဒြင်ဖေဓံ	เตรี๋ยงเปี๋ยะแบะ	ชุมเห็ดไทย
ဒြင်ဖော်	เตรี๋ยงโป๊ก	กำไลมือ
ဒြင်အေက်	เตรี๋ยงเอี๊ยก	ฝักเพกา
ဒြပ်	ตรั๋บ	ข้าวของ
ဒြပ်ကသပ်	กรั๋บกะซอบ	สมบัติพัสถาน
ဒြပ်ဇကု	กรั๋บเจี๋ยะเก๊า	ของตัว
ဒြပ်ညး	กรั๋บเญี้ยะห์	ของเขา
ဒြပ်ဗျ	ตรั๋บเพยี้ยะ	ทัพพะทรัพย์
ဒြပ်ဘာ	ตรั๋บเภี่ย	ของวัด
ဒြပ်ရတ်	ตรั๋บร่ด	เงินทอง สมบัติพัสถาน
ဒြပ်သင်	ตรั๋บซัง	ของสงฆ์
ဒြဝ်	โตร้	ซอ
ဒြဟတ်	เตรี๋ยะหั๋ด	พละกำลัง
ဒြဟ်	โตร้ห์	อ้อน งอแง ขี้แย
ဒြဟ်စ	โตร้ห์เจี๊ยะ	อ้อนกิน
ဒြဟ်မ်တဟ်	โตร้ห์เมี่ยต๊อห์	อ้อนกินนม
ဒြဟ်အာ	โตร้ห์อา	อ้อนไป อ้อนเที่ยว
ဒြာတ်	ตร๋าด	หว่าน
ဒြာတ်မ	ตร๋าดเมียะ	หว่านกล้า
ဒြာတ်သြောံ	ตร๋าดเซาะ	หว่านข้าว
ဒြာံ	เตรี๋ยม	สะ (ใส่ สุม) ลาน
ဒြာံဂရာံ	เตรี๋ยมเกี๊ยะเรี่ยม	สะหนาม
ဒြာံပ္လိုန်သြောံ	เตรี๋ยมปลอนเซาะ	ลานนวดข้าว
ဒြာ	ตร๋าย	กวาง ละมั่ง
ဒြိင်	เตริ๋น	เขม่า
ဒြိင်ထွဲာ	เตริ๋นทะมาย	มินหม้อ
ဒြုန်	ตรุ๋น	ปลวก
ဒြေန်ဒက်	เตร้นเตี๋ยก	ผูกรัด
ဒြေပ်	เตร้บ	วิ่ง
ဒြေပ်ယာတ်	เตร้บยาด	วิ่งเปี๋ยว
ဒြောဝ်	โตร้	คนทำครัว
ဒြ	เตรี๋ย	ขัน เสียงร้องของสัตว์ปีก

ဒြိုက်ဒြု	เตี้ยะรากเตี้ยะรุ่ย	สะเพร่า
ဒြိုတ်	เตี้ยะเริ่ด	ทองเหลือง
ဒြိုန်	เตรื้อน	ทะนาน
ဒြိုဟ်	เตร้อะห์	เหี้ยม อำมะหิต
ဒြိုဟ်ကိုညး	เตร้อะห์กอเญี้ยะห์	อาฆาตจองเวร จองล้างจองผลาญ
စိုတ်ဒြိုဟ်	จ๊อดเตร้อะห์	ใจอำมะหิต
ဒ္ဂိက် ဂ္ဂိက်	เตี้ยะเลิ่ด เกลิ้ด	ผ้านุ่ง ผ้าโจงกระเบน
ဒ္ဂိက်ဍုံက်	เกลิ้ดด๊อก	ผ้าโจงกระเบนผู้หญิง
ဒ္ဂိက်ယာတ်	เกลิ้ดยาด	เสื้อแสงผ้านุ่งผ้าห่ม
ဒ္ဂိင်	เตี้ยะเลิ่น	ความยาว ตามยาว
ဒ္ဂးတိ	เตี้ยะเลี่ยะห์ตือย	ผืนดิน ดินพื้นราบ
ဒွက်	เตี้ยะเวียก (เกวี้ยก)	เพลง บ่วง ห่วง
ဒွက်ပိတန်	เตี้ยะเวี่ยกป๊อยตอน	บ่วงสามตอน
ဒွက်မည်	เกวี้ยกม่ญ	ทะแยมอญ
ဒွက်သော်	เตี้ยะเวียกซก	มวยผม
ဒွင်မတ်	เกวี้ยงม่ด	เบ้าตา
ဒွဝ်ဒွာ	เตี้ยะ โว่เตี้ยะเนี่ย	กอบโกย งก โลบมาก เห็นแก่ได้ เห็นแก่ตัว
ဒွံ	โกว้ะ	ผัสสะ การกระทบ
ဒွာ	เกวี้ย	ทวาร ไข่มุก
ဒွာပိ	เกวี้ยป๊อย	ไตรทวาร
မဒွာ	เมี่ยะเกวี้ย	ลูกปัด
ဒွာန်	กว้าน	ปีน ตะกาย
ဒွိ	กวิ้	สอง
ဒွိဟိုတ်	กวิ้ฮอด	ทวิเหตุ เหตุสอง
ဒွေ	เกว้	สอง
ဒွး	เกวี้ยะห์	คุ้ย ตะกุย โกย
ဒွိင်	เตี้ยะเวิ่น เกวิ้น	วิตกกังวล ห่วงใย
ဒွိင်ဒွဲာ	เกวิ้นกว้าย	ห่วงใย
ဒွိုင်	เตี้ยะว่าง	ขอบเขต บริเวณ
ဖျိုဟ်ဒွိုင်	พยิ๊ห์เตี้ยะว่าง	การสวดคาถาป้องกันภัย ในบริเวณที่อยู่อาศัย

ဓ

ဓ	เที่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๑๙ ตรงกับ ธ ในภาษาไทย
ဓက ခက	เที่ยะกะ คะกะ	ข้าวตอก
ဓဂါတ္တဲ	เที่ยะเกี้ยฮัว	เที่ยงคืน
ဓဂါဗတံ	เที่ยะเกี้ยเปี๊ยะตอม	เที่ยงคืน
ဓဂါတ္တဲလန်	เที่ยะเกี้ยฮัวล่น	เลยเที่ยงคืนไปแล้ว
ဓဂါတ်	เที่ยะก้าด	เหี้ยน โกร๋น
ဓဂိတ်	เที่ยะกิ้ด	ตัวเรือด
ဓဂီ	เที่ยะกี้	ตะขาบ
ဓဂုတ်	เที่ยะกุ้ด	ต่อราคา
ဓဂိုန်	เที่ยะเกิ้น	เดือนแปด ถือศีล
ဓဂိုန်ဂြိုပ်	เที่ยะเกิ้นเกริ้บ	ถือธุดงควัตร
ဓဂိုန်သီ	เที่ยะเกิ้นซอย	ถือศีล
ဓဂိုန်သီဒစံ	เที่ยะเกิ้นซอยเตี้ยะจำ	ถือศีลแปด
ဓဂိုန်သီမသုန်	เที่ยะเกิ้นซอยเมี่ยะซุน	ถือศีลห้า
ဓဂိုန်သီဥပုဟ်	เที่ยะเกิ้นซอยอุเป๊าห์	ถือศีลอุโบสถ
ဂိတုဓဂိုန်	กี้เต๊าเที่ยะเกิ้น	เดือนแปด
လုပ်ဓဂိုန်	ลูบเที่ยะเกิ้น	เข้าพรรษา
ဓဂ်ု ဓဂိုဝ်	เที่ยะเก้อ	เสียงฟ้าร้อง ตอ เป่า
ဓဂ်ုစိဟ်	เที่ยะเก้อจิ๊ห์	ฟ้าลง
ဓဂ်ုဆု	เที่ยะเก้อชุ	ตอไม้
ဓဂ်ုဒုန်	เที่ยะเก้อตุ้น	ซอไผ่
ဓဂ်ုတးပန်	เที่ยะเก้อต๊ะห์ปอน	ฟ้าผ่า
က်ုဓဂ်ုတးပန်	กอเที่ยะเก้อต๊ะห์ปอน	สาบานขอให้ฟ้าผ่า
ဓဂ်ုဓရိန်	เที่ยะเก้อเที่ยะเริ่น	เสียงฟ้าร้อง เสียงฟ้าคำราม
ဓဂ်ုပွတ်	เที่ยะเก้อปะมด	เป่าให้ไฟลุก
ဓဂ်ုဖြု	เที่ยะเก้อปรุ้	เสียงฟ้าร้อง
ဓဂိုဟ်	เที่ยะเก้อห์	เป่า พ่น
ဓဂိုဟ်ကတောဝ်	เที่ยะเก้อห์กะโต	เป่าหู พูดให้เข้าหูบ่อยๆ พูดให้เชื่อ
ဓဂိုဟ်ကလောတ်	เที่ยะเก้อห์กะลด	เป่าขลุ่ย
ဓဂိုဟ်နှုဟ်	เที่ยะเก้อห์นุ่ห์	นัดยานัตถุ์ เป่ายานัตถุ์

ခဂိုဟ်ပေဝ်	เที่ยะเก้อห์เป	เป่าปี่ ร้องไห้ สูบฝิ่น
ခြေ	เที่ยะเกรี้ยะ	แตกราชา ต้นไม้แผ่กิ่งก้านสาขาเป็นพุ่มใหญ่
ခြော	เที่ยะเกรี๊ย	น้ำตาลทราย
ခြောကြွာတ်က	เที่ยะเกรี๊ยกรัดกะ	ตะกร้าล้างปลา
ခြောတွံ	เที่ยะเกรี้ยเฮมาะ	น้ำตาลกรวด
ခြောဗု	เที่ยะเกรี้ยปุ้	น้ำตาลทรายขาว
ခြိုံ	เที่ยะเกริ้ม	ตะครุบ
ခစုက်	เที่ยะเจิ๊ก	จุด ติด เสี้ยน
ခစုက်စ	เที่ยะเจิ๊กเจี๊ยะ	ยุแหย่ ส่อเสียด
ခစုက်လ္လူ	เที่ยะเจิ๊กเที่ยะลู่	ส่อเสียด ยุให้แตกกัน ปิสุณาวาจา
ခစုက်ပွတ်	เที่ยะเจิ๊กปะมด	จุดไฟ ติดไฟ
ဒးခစုက်	เตี๊ยะห์เที่ยะเจิ๊ก	เสี้ยนตำ
ခစုန်	เที่ยะจุน	ไม้เท้า
ခဇက်	เที่ยะเจี้ยก	ฉุด ลาก เข็น
ခဇက်ဂျင်	เที่ยะเจี้ยกเกลิ้ง	เข็นเรือ ลากเรือ
ခဇက်ဇိုင်	เที่ยะเจี้ยกจ้าง	ลากเท้า
ခဇက်ဇိုင်မွဲ	เที่ยะเจี้ยกจ้างมั่ว	สระอุ
ခဇက်ဇိုင်ဓါ	เที่ยะเจี้ยกจ้างบา	สระอู
ခဇက်ခဇုဲ	เที่ยะเจี้ยกเที่ยะจุ้ย	เรื้อรัง
ခဇက်ရမျာင်	เที่ยะเจี้ยกร่มซาน	ลากเสียง
ခဇက်ဝုတ်	เที่ยะเจี้ยกวุ้ด	ฉุดสาว
ခဇတ်	เที่ยะจั้ด	เจ็บแสบ จังเลย เหลือหลาย สุดๆ
ခဇတ်ခဇိ	เที่ยะจั้ดเที่ยะจี้	เจ็บแสบ แสนเจ็บปวด
ခဇန်	เที่ยะจั้น	โหดเหี้ยม ทมิฬหินชาติ เหี้ยมเกรียม อำมะหิต
ခဇအ် ခဇံ	เที่ยะโจ้ะ	นั่ง
ခဇိပ်	เที่ยะจิ้บ	หญ้าแพรก
ခဇိ	เที่ยะจิ้ม	สับ
ခဇုန်	เที่ยะจุ้น	นั่งยองๆ
ခဇူ	เที่ยะจู้	รั่ว หยด
ဍာ်ရမတ်ခဇူ	ดั๊จระมดเที่ยะจู้	น้ำตาร่วง
ဗြဲခဇူ	ปรั้วเที่ยะจู้	ฝนรั่ว ฝนหยด
ခဇဲ	เที่ยะจั้ว	ช่างไม้

ဓၸ	เที่ยะเจี๋ย	เซ่น บวงสรวง
ဓၸကျွာ်	เที่ยะเจี๋ยกะลก	เซ่นผี
ဓၸဓၸိုဟ်	เที่ยะเจี๋ยเที่ยะเจ้อห์	รังบวบ
ဓၸိုတ်	เที่ยะเจิ๊ด	เฉียด
ဓၸိုဟ်	เที่ยะเจ้อห์	บวบหอม
ဓၸိုဟ်ဗိ	เที่ยะเจ้อห์บี	บวบขม
ဓည	เที่ยะเญี้ยะ	ขาม คร้าม ขยาด เกรง
ဓညိက်	เที่ยะเญิก	ผงก
ဓညော်	เที่ยะโญูก	ชะโงก
ဓညောန်	เที่ยะโญ้น	คำราม ทำเสียงขู่
ဓညံက်	เที่ยะโญูก	ผงก
ဓညံက်ကျိုပ်	เที่ยะโญูกดับ	ผงกศีษะ
ဓတ်	ท่ด	พละกำลัง กำลังวังชา แรง
ဓတ်ကရိုတ်	ท่ดกะร้อด	พละกำลัง กำลังวังชา
ဓတ်ချေဟ်	ท่ดแขย๊ะห์	แรงม้า
ဓဒု	เที่ยะตุ้	ทุบ
ဓဒုက်	เที่ยะเติ้ก	กระท่อม
ဓဒုင်	เที่ยะเติ้ง	แหลมที่ยื่นออกไปในลำน้ำ
ဓဒိုက်	เที่ยะต้าก	ความทุกข์
ဓဒိုက်စိုတ်ဓဒိုက်- ကာယ	เที่ยะต้ากจ๊อดเที่ยะ - ต้ากกายะ	ความทุกข์กายทุกข์ใจ
ဓဒိုန်	เที่ยะเติ้น	งัน แกรน
ဓန	เที่ยะเนี่ยะ	ธน ทรัพย์สิน
ဓန ဟန	เที่ยะเนี่ยะ ฮะเนี่ยะ	เสนียด จัญไร อัปมงคล
ဓနာန်	เที่ยะน่าน	ทะนาน
ဓနဲာ	เที่ยะน่าย	รอย
ဓနဲာၸိုင်	เที่ยะน่ายจ้าง	รอยเท้า
ဓနဲာၸိုင်ကျာ်	เที่ยะน่ายจ้างกยั๊จ	รอยพระพุทธบาท
ဓနဲာတဲ	เที่ยะน่ายตอย	รอยมือ
ဓနဲာဝဲါ	เที่ยะน่ายว่าย	ที่ทาง
စိဟ်ဓနဲာဝဲါ	จิ๊ห์เที่ยะน่ายว่าย	เข้าที่เข้าทาง เป็นที่เป็นทาง

ခနိ	เที่ยะนิ่ม	รัง เล้า
ခနိစာင်	เที่ยะนิ่มจาน	รังไก่ เล้าไก่
ခနီ	เที่ยะนี่	ตะแบก อินทนิน เสลา
ခနု	เที่ยะนุ่	ธนู
ခနေမ်	เที่ยะเน่ม	พูดสองง่ามสองแง่ พูดลามก โลน
ခနေဟ်	เที่ยะเน่ห์	ซ่น
ခနေအ်ကွံင်	เที่ยะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ခနောဝ်	เที่ยะโน่	รอยปื้น ผื่นขึ้นเป็นปื้น
ခန်	เที่ยะเนี่ยว	ผีนรก อสุรกาย
ခပ	เที่ยะเปี๊ยะ	พบ
ခပက်	เที่ยะเปี๊ยก	รีบ เร่ง
ခပာန်	เที่ยะป๊าน	แปะ ติด
ခပိ	เที่ยะปี๊	เนี่ยม ลิ้น
ခပိုင်	เที่ยะป๊าง	ตัดโค่น
ခပိုင်တမ်	เที่ยงป๊างตอม	โค่นต้น โค่นกก
ခပိုင်တွံဆု	เที่ยะป๊างตนอมชุ	โค่นต้นไม้
ခပိုန်	เที่ยะเปิ้น	กลอง ตะโพน
ခပိုန်ဗာတ်	เที่ยะเปิ้นป๊าด	พิณพาทย์
ခပိုန်မည်	เที่ยะเปิ้นม่น	ตะโพนมอญ
ခပိုန်	เที่ยะเปิ้น	ทำให้มั่นคง แน่นหนา ติดแน่น
ခပိုန်စိုတ်	เที่ยะเปิ้นจือด	ทำใจหนักแน่น
ခပိုန်အရေဝ်	เที่ยะเปิ้นอะเร่	ย้ำคำพูด พูดสัญญา
ခပြ ခရ	เที่ยะเปรี๊ยะ คะเรียะ	กาก ตะกอน
ခပြိုက်	เที่ยะปร้าก	ดก ปรก
ခပြိုက်ခပြု	เที่ยะปร้ากเที่ยะปรุ้ย	ผมกระเซิง ผมรกรุงรัง
သတ်ခပြိုက်	ซอดเที่ยะปร้าก	ติดผลดก
သော်ခပြိုက်	ซกเที่ยะปร้าก	ผมกระเซิง ผมรกรุงรัง
ခမက်	เที่ยะเมียก	หยอกเย้า เย้าแหย่
ခမင်	เที่ยะเมี่ยง	ขื่อ
ခမင်ဍာ်	เที่ยะเมี่ยงดั๊จ	รุ้ง
ခမ္မ	ธ่มเมี่ยะ	ธรรม
ခမ္မကထိုက်	ธ่มเมี่ยะกะทัก	ธรรมกถึก นักเทศน์

ဓမ္မစက်	ธ่มเมี่ยะจัก	ธรรมจักร วงล้อธรรม
ဓမ္မစေတီ	ธ่มเมี่ยะเจตอย	ธรรมเจดีย์
ဓမ္မဇာတ်	ธ่มเมี่ยะจ้าด	ธรรมชาติ
ဓမ္မတာ	ธ่มเมี่ยะตา	ธรรมดา
ဓမ္မတာကောန်အရုတ်	ธ่มเมี่ยะตากนอะรุ่ด	ตามบุญตามกรรม ตามยถากรรม ปล่อยไปเหมือนลูกเต่า
ဓမ္မဒာန်	ธ่มเมี่ยะต้าน	ธรรมทาน
ဓမ္မဒေသနာ	ธ่มเมี่ยะเต้ซะนา	ธรรมเทศนา การแสดงธรรม
ဓမ္မသဝန	ธ่มเมี่ยะซะเวี่ยะเนี่ยะ	ธรรมสวนะ การฟังธรรม
ဓမ္မသင်္ဂိနိ	ธ่มเมี่ยะซังกิ้นี่	ธรรมสังคีติ การสังคายนาธรรม
ဓမ္မသာကစ္ဆာ	ธ่มเมี่ยะสาก๊อดชา	ธรรมสากัจฉา การสนทนาธรรม
ဓမ္မသာတ်	ธ่มเมี่ยะซัด	ธรรมศาสตร์
ဓမာ	เที่ยะเมี่ย	คนเลี้ยงสัตว์
ဓမာဂြ်	เที่ยะเมี่ยเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ဓမာစိင်	เที่ยะเมี่ยเจิน	ควานช้าง
ဓမာတ်ုိ	เที่ยะเมี่ยต๊อห์	ป้อนนมลูก
ဓမာ	เที่ยะเมี่ย	มัว
ဓမာဂြဲ၁စ	เที่ยะเมี่ยกล้ายเจี๊ยะ	มัวทำมาหากิน ไม่มีเวลา
ဓမာကိုဲ	เที่ยะเมี่ยกอ	เพราะ เป็นเพราะ
ဓမာကိုဲသြန်	เที่ยะเมี่ยกอซอน	เพราะเงิน เป็นเพราะเงิน
ဓမာနူ	เที่ยะเมี่ยนู่	เป็นเพราะ
ဓမာနူဗ္ဒဲ	เที่ยะเมี่ยนู่เป้ะห์	เป็นเพราะเอ็ง
ဓမာလာ	เที่ยะเมี่ยเลี่ย	ตะเกียกตะกาย งก
ဓမာ	เที่ยะเมี่ย	คลาน
ဓမာတ်	เที่ยะมาด	ช่างตีโลหะ
ဓမာတ်ထဝ်	เที่ยะมาดทอ	ช่างทอง
ဓမာတ်ပသဲ	เที่ยะมาดปะวอย	ช่างตีเหล็ก
ဓမာန်	เที่ยะม่าน	ลูกเขย
ဓမိ	เที่ยะมี่	มอง จ้องมอง ก้มมอง
ဓမုင်	เที่ยะเมิ่ง	สูบลม ต้นคัดเค้า
ဓမုင်တရင်	เที่ยะเมิ่งตะรัง	วงกบประตู
ဓမုင်ယန်	เที่ยะเมิ่งย่น	หูก กี่ เครื่องทอผ้า

ၶိုင်	เทื่ยะมั่ง	โก้งโค้ง โค่นล้ม
ၶိုင်အိက်	เทื่ยะมั่งเอิ๊ด	เช็ดก้น
ၶြိပ်မတ်	ธ่มรีบม่ด	ชั่วพริบตา
ၶယ့်	เทื่ยะโย่ะห์	ลือ เลื่องลือ
ၶယ့်ကေတ်	เทื่ยะโย่ะห์เก๊ด	ลือเอาเอง ปั้นเรื่องขึ้นมาเอง
ၶယ့်စ	เทื่ยะโย่ะห์เจี๊ยะ	ลือว่า เลื่องลือ
ၶယ့်တ့်	เทื่ยะโย่ะห์ต๊อห์	เลื่องลือ ลือชื่อ
ၶယ့်တမ္ဘဝ်	เทื่ยะโย่ะห์ตอมโญ	ลือกระฉ่อน โด่งดัง
ယွူၶယ့်	เยี่ยะมุ่เทื่ยะโย่ะห์	ลือชื่อ ชื่อเสียงโด่งดัง
ၶယာင်	เทื่ยะย่าน	ต้นยาง
ၶယူ	เทื่ยะยู่	ระเบียงเรือน
ၶယိုင်	เทื่ยะย่าง	เสา
ၶယိုင်ခရံင်	เทื่ยะย่างคะรอง	เสาเอก เสาผีเรือน
ၶယိုန်	เทื่ยะเยิ่น	แบก ขนเอาไปครั้งละมากๆ
ၶယို	เทื่ยะเยิ่ม	ลอยปริ่มน้ำ ลอยผลุบๆโผล่ๆ
ၶရ	เทื่ยะเรียะ	อ่าง
ၶရတိ	เทื่ยะเรียะต๊อย	อ่างดิน
ၶရ်	โธ่	พระธรรม
ၶရာတောဝ်	เทื่ยะเรี่ยโต	กรอด้าย
ၶရံာ	เทื่ยะเรี่ยม	ยุ้ง ฉาง
ၶရိတ်	เทื่ยะรีด	เกือบ รูด
ၶရီ	เทื่ยะรี่	โอ่งน้ำ
ၶရုင်	เทื่ยะเริ่ง	หวดนึ่งข้าวเหนียว
ၶရဲ	เทื่ยะเรี่ย	มะไฟ
ၶရ်ဇကု	เทื่ยะเรี่ยวเจี๊ยะเก๊า	ขนลุก
ၶရံင်	เทื่ยะร่ง	ครีบ กระโดง
ၶရံင်က	เทื่ยะร่งกะ	ครีบปลา กระโดงปลา
ၶရံင်မတ်	เทื่ยะร่งม่ด	ทำหน้าตาถมึงทึง
ၶရိုက်	เทื่ยะราก	สั่น เขย่า โยก
ၶရိုက်ကျိုပ်	เทื่ยะรากดับ	สั่นหัว
ၶရိ	เทื่ยะเริ่ม	รวม ร่วม ชุมนุม
ၶရိစပုင်	เทื่ยะเริ่มเจี๊ยะเปิง	กินข้าวร่วมกัน

ေရိသ္ကံ	เที่ยะเริ่มซะเก๊าะ	ชุมนุม ประชุมร่วมกัน
ေရိဟ်	เที่ยะเร่อะห์	ผลัก ไส สัดทาสำหรับโกยข้าว
ေလ	เที่ยะเลี่ยะ	โจร หนาม
ေလစ	เที่ยะเลี่ยะเจี๊ยะ	ปล้นกิน
ေလဒုန်	เที่ยะเลี่ยะตุ้น	หนามไผ่
ဒးေလ	เตี้ยะห์เที่ยะเลี่ยะ	โดนปล้น ถูกหนามตำ
ေလတ်	เที่ยะล่ด	แกะ ปลิ้น
ေလတ်ပတိတ်	เที่ยะล่ดปะติ๊ด	ปลิ้นออก
မတ်ေလတ်	ม่ดเที่ยะล่ด	ตาปลิ้น ตาถลน
ေလန်	เที่ยะล่น	โปน ถลน ถลึง
ေလန်မတ်	เที่ยะล่นม่ด	ถลึงตา เหลือกตา
မတ်ေလန်	ม่ดเที่ยะล่น	ตาเหลือก ตาโต ตาพอง ตาโปน
ေလပ်	เที่ยะล่บ	ถลำ พลาด แพลง
ဇိုင်ေလပ်	จ้างเที่ยะล่บ	เท้าแพลง
ရိဟ်ေလပ်	เร่อะห์เที่ยะล่บ	นับพลาด นับผิด
ေလာတ်	เที่ยะลาด	พลัดตก
ေလဲာ	เที่ยะล่าย	พิง อิง
ေလိင်	เที่ยะเลิ่น	หาม
ေလုက်	เที่ยะเลิก	ซุก
ေလုက်မုက်ဓံင်ဓာ	เที่ยะเลิกเมิกบองบา	ซุกหน้าระหว่างหัวเข่า
ေလုင်	เที่ยะเลิ่ง	ทะลึ่งขึ้น โผล่ขึ้น
ေလုင်တုတ်	เที่ยะเลิ่งต๊อด (ตุ๊ด)	ขึ้นด้ายยืนสำหรับทอผ้า
ေလုဟ်	เที่ยะลุ่ห์	ตุง นุน โป่ง ป่อง ยื่น เหยิน เขยิน
ေလူ	เที่ยะลู่	ใส่ เสือก ทิ่ม
ေလူကျိုပ်တိက်	เที่ยะลู่ดับเติ๊ด	เสือกหัวนอน
ေလူဇိုင်	เที่ยะลู่จ้าง	เสือกเท้า เหยียดเท้า ยื่นเท้า
ေလူအော်	เที่ยะลู่โอ๊ะห์	ใส่ฟืน
ေေလက်	เที่ยะลอด	อ้ายเพื่อน อ้ายเกลอ
ေေလင်	เที่ยะเลี่ยง	ไม้คาน
ေေလင်ၵင်ချော	เที่ยะเลี่ยงเกลี้ยงขยัว	คานเหลาหาบหญ้า
ေေလင်စ	เที่ยะเลี่ยงเจี๊ยะ	ขอทาน
ေေလင်သြန်	เที่ยะเลี่ยงซอน	เรี่ยรายเงิน

ဓလေတ်	เที่ยะเล่ด	หลบ หลีก เลี่ยง เบี่ยง
ဓလေတ်မုက်	เที่ยะเล่ดเมิก	หลบหน้า หนีหน้า เมินหน้า
ဓလေတ်ဖိုင်	เที่ยะเล่ดจ้าง	เลี่ยงไปทางอื่น หลบไปทางอื่น
ဓလံက်	เที่ยะล้อก	ลุ่มต่ำ
ဓလံက်ဓနက်	เที่ยะล้อกเที่ยะเนียก	ลุ่มๆดอนๆ สูงๆต่ำๆ
မတ်ဓလံက်	ม่ดเที่ยะล้อก	ตาลึก ตาโหล
ဓလို	เที่ยะเล่อ	ทะลึ่ง เสือก หยาบโลน พูดคะนองปาก
ဓဝ်	โธ่	ตรง ธรรม
ဓဝ်ကုသ်ႇ	โธ่เก๊าซอ	กุศลธรรม
ဓဝ်ကို	โธ่กอ	ตรงกับ ตรงต่อ ตรงกันข้าม
ဓဝ်ကိုစိုတ်	โธ่กอจ๊อด	ตรงกับใจ
ဓဝ်ကိုစိုတ်ဂွံကိုစိုတ်	โธ่กอจ๊อดเก้อะกอจ๊อด	คิดอย่างไรได้อย่างนั้น คิดดีได้ดีคิดชั่วได่ชั่ว
ဓဝ်ကိုမုက်	โธ่กอเมิก	ตรงหน้า
ဓဝ်ကျာ်	โธ่กยั๊จ	ธรรมของพระพุทธเจ้า
ဓဝ်ဂလု	โธ่เกี๊ยะลุ่	ธรรมมืด ธรรมดำ ตัณหา ราคะ รติ
ဓဝ်တဏှာ	โธ่ตอนฮนา	ธรรมตัณหา
ဓဝ်ဓဝ်	โธ่โธ่	ตรงๆ
ဓဝ်ပတေဟ်	โธ่ปะแตะห์	ศรัทธา ความเชื่อ
ဓဝ်မေတ္တာ	โธ่เมคตา	เมตตาธรรม
ဓဝ်ယုတ္တိ	โธ่ยุ่ดต๊อย	ตามความเป็นจริง ด้วยความยุติธรรม
ဓဝ်ယာ	โธ่เยี่ย	ความเป็นปกติ มีอาการเป็นปกติ
ဓဝ်လ္ဒိုဂါထာ	โธ่เลี่ยะจิ่มเกี๊ยทา	เทศน์คาถาพัน เทศน์มหาชาติ
ဓဝ်လ္ဒုဟ်	โธ่เลี่ยะนุ่ห์	ความขี้เกียจ
ဓဝ်လ္ဒုတ်	โธ่เลี่ยะมุ่ด	บาปอกุศล ความชั่ว
ဓဝ်လ္ဒိ	โธ่เลี่ยะวี่	วิริยะ ความพยายาม
ဓဝ်လ္ဒေင်	โธ่เลี่ยะออน	ความอดทนอดกลั้น น้ำอดน้ำทน
ဓဝ်ဝ်	โธ่โว่ห์	เทศน์ออกพรรษา
ဓဝ်ဝေဒနာ	โธ่เว่เตี๋ยะเนี่ย	เวทนาธรรม
ဓဝ်သစ္စ	โธ่ซอดเจี๊ยะ	สัจธรรม
ဓဝ်သပ္ပုရိုဟ်	โธ่ซอบปะร้อห์	สัปปุริสธรรม ธรรมของสัตบุรุษ
ဓဝ်သွတ်	โธ่ซะมด	ความจริง แท้จริง
ဓဝ်သရာ်ပါပ်	โธ่ซะรำปับ	บาปธรรม การทำบาป

ဝ်ၼ်းဢႃဝ်ၼ်းၵျၢင်း	โธ่อาโธ่เกลิง	ตรงไปตรงมา
ဝေႃ	เที่ยะว่าย	ขณะ
ဝေႃၼႆႉ	เที่ยะว่ายเนาะ	ขณะนี้
ဝိင်	เที่ยะเวิ่น	ห่วง กังวล เหวี่ยง
ဝိင်စိုတ်	เที่ยะเวิ่นจ๊อด	กังวลใจ เป็นห่วง
ဝိင်ဝေႃ	เที่ยะเวิ่นเที่ยะว่าย	เป็นห่วง เป็นกังวล
ဝိင်မုၵ်ႉ	เที่ยะเวิ่นเมิก	สะบัดหน้า
ဝိင်လႅဝ်း	เที่ยะเวิ่นเล่ะ	เหวี่ยงไม้
ဝုၼ်	เที่ยะวุ่น	กองสุม กองพะเนิน
ဝုၼ်ၼို	เที่ยะวุ่นเต้อ	กองพะเนินเทินทึก
ဝၢႆႇ	เที่ยะวุ่ย	แกว่ง ไกว โล้
ဝၢႆႇၶရၢင်	เที่ยะวุ่ยคะเรียง	ไกวเปล
ဝၢႆႇၸိင်ၸႃ	เที่ยะวุ่ยจิงเจี๋ย	ไกวชิงช้า โล้ชิงช้า
ဝၢႆႇတဲ	เที่ยะวุ่ยตอย	แกว่งมือ
ဝိုၵ်	เที่ยะวาก	โบก สะบัด สลัด
ဢႄႃႈပ်ႉ	เที่ยะอุ๊ห์	นูน พูน
ဓါတု	เที่ยเต๊า	ธาตุ
ဓါတုၵါထႃ	เที่ยเต๊าเกี๋ยทา	ธาตุกถา
ဓါတ်	ทาด	ธาตุ
ဓါတ်ၵျၢပ်	ทาดกยั๊จ	พระบรมสารีริกธาตุ
ဓါတ်ငွႆႈပ်	ทาดเกน้ะห์	พระเขี้ยวแก้ว
ဓါတ်ၵ်ႈလိူ	ทาดเกนี้ยเลิ่ม	ท้องเสีย ธาตุพิการ
ဓါတ်ငႅၵ်ႈ	ทาดเงี่ยก	ทันตธาตุ
ဓါတ်ပၼ်	ทาดปอน	ธาตุสี่
ဓါတ်တိ	ทาดต๊อย	ธาตุดิน
ဓါတ်ဥၢပ်	ทาดคั๊จ	ธาตุน้ำ
ဓါတ်ၵျႃ	ทาดกยา	ธาตุลม
ဓါတ်ပွတ်	ทาดปะมด	ธาตุไฟ
ဓါတ်သေႃ	ทาดซก	พระเกศธาตุ
ဓါပ်	เทียบ	กลองหน้าเดียว
ဓိင်တုင်	เทิ่นตุง	นอนลง บอกให้เด็กนอนลง
ဓိဝိုပ်	ที่เว่อห์	อุตพิด

ခုက်	เทิก	ทื่อ ไม่คม
ခုင်	เทิ่ง	ทุ่ง
ဖခုင်	เปี้ยเทิ่ง	เจ้าทุ่ง
ခုတင်	ทุ่ตัง	ธุดงค์
ခုပ်	ทูบ	ธูป
ခုပ်သွ	ทูบซะดาว	ธูปเทียน
ခို	เทิ่ม	โง่เง้า อากาศทึม
ခိုခုဲ	เทิ่มทุ่ย	ทึบ ทึ่ม ไม่กระปรี้กระเปร่า
ခိုခို	เทิ่มบำ	ปัญญาทึบ สมองทึบ โง่มาก
ခေနက်	เที่ยะเนียก	บ่วง บาศ
ပိုခေနက်	ป๋าเที่ยะเนียก	ดักบ่วง

เพิ่มเติม

ခေတ်ဂုန်	เที่ยะตั้ดกุ้น	เนรคุณ
ခေမာကျောန်စ	เที่ยะเมี่ยโกลนเจ๊ยะ	มัวทำมาหากิน
ခေမိုင်ထတက်	เที่ยะม่างทะตัก	ล้มลุกคลุกคลาน
ခေလုက်ကဖရံက်	เที่ยะเลิกกะพะร้อก	โขลกปลาทำปลาร้าเพื่อเอาเกล็ดออก
ခေလိုက်	เที่ยะลาก	กดให้จม
ခေလိုက်ဍာ်	เที่ยะลากดั๊จ	กดให้จมน้ำ
ခေလိုက်ဂျင်	เที่ยะลากเกลิ้ง	จมเรือ
ခေလိုက်ယက်	เที่ยะลากเยียก	รมควัน สุมควัน

န

န	เนี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๐ ตรงกับ น ในภาษาไทย
န	เนี่ยะ	กระบุง ด้วย โดย
နဂွေင်	เนี่ยะเกลี้ยง	กระบุงเป็นคู่ใช้หาบ
နညာန်	เนี่ยะญ้าน	ด้วยปัญญา
နဍုဲဓတ်ကာယ	เนี่ยะดั๊จท่ดกายะ	ด้วยน้ำพักน้ำแรง
နတုက်	เนี่ยะเติ๊ก	กระบุงโกย
နပရေဟ်	เนี่ยะปะแระห์	กระบุงตาโปร่ง ตะกร้าหาบ
နပလံင်	เนี่ยะปะลอง	เชี่ยนหมาก
နပုင်	เนี่ยะเปิง	กระบุงสำหรับใส่ข้าวสวย
နသ္ၚု	เนี่ยะเฮนา	กระบุงตวงข้าว
နအဇိက်	เนี่ยะอะเจิ้ด	กระบุงปากบาน กระบุงแบกข้าว
နကို	เนี่ยะกอ	ด้วย
နကိုစိုတ်	เนี่ยะกอจ๊อด	ด้วยใจ
နက် ၷက်	เนียก เฮนียก	หล่ม
နက်ခရိ	เนียกคะรำ	จมโคลน ติดหล่ม
နက်ဝပ်	เนียกว่บ	อาวุธ
နက်သတ်	เนียกซอด	นักษัตร ปาน
နဂရ	เนี่ยะเกี๊ยะเรียะ	นคร
နဂရပ်	เนี่ยะเกี๊ยะร่บ	นครกัณฑ์ เทศน์มหาชาติกัณฑ์ที่ ๑๓
နဂို	เนี่ยะเก้อ	นคร
နင်	เนี่ยง	เอามา
နင်ကာ	เนี่ยงกา	ฝรั่ง (ผลไม้)
နင်ကို	เนี่ยงกอ	เอามาให้
နင်ဏ္ဍဏာအ်	เนี่ยงอิ๊เนาะ	เอามานี้
နင်ဏ္ဍဏာအ်ကှ်	เนี่ยงอิ๊เนาะกลา	เอามานี้ก่อน
နတ္ထိ	น่ดท้อย	ไม่มีวันเสียละ เมินเสียเถอะ
နတဲနဖိုင်	เนี่ยะตอยเนี่ยะจ้าง	ด้วยตีนด้วยมือ ด้วยลำแข้ง
နဒီ	เนี่ยะตี้	นที แม่น้ำ
နဓတ်ကာယ	เนี่ยะท่ดกายะ	ด้วยน้ำพักน้ำแรง ด้วยกำลังกาย

နန်	น่น	ปราสาท ที่ประทับของพระเจ้าแผ่นดิน
နန်ဒဝိုန်	น่นเตี๊ยะเวิ่น	นันทวัน
နရ	เนี่ยะเรียะ	นร คน ชาย
နရက်	เนี่ยะเรียก	นรก
နရု	เนี่ยะรุ่	สง หย่งให้กระจายตัว สลัด สะบัด
နရုဆံက်	เนี่ยะรุ่ช้อก	สงฟาง
နရုယာတ်	เนี่ยะรุ่ยาด	สลัดผ้า
နရေဝ်နရတ်	เนี่ยะเร่เนี่ยะร่ด	คร่ำครวญ
နရိအ်	เนี่ยะเร่อะ	ร้อง
နရိအ်ဗက်	เนี่ยะเร่อะเปี้ยก	ร้องตาม
နရိအ်ယံာ	เนี่ยะเร่อะเยี่ยม	ร้องไห้
နရိအ်သအိုတ်	เนี่ยะเร่อะซะเอิ๊ด	ร้องสะอึกสะอื้น
နဝ	เนี่ยะเวียะ	เก้า
နဝက	เนี่ยะเวียะกะ	นวกะ ใหม่
နဝကောဝါဒ	เนี่ยะเวียะเกาเวี่ยเตี๊ยะ	นวโกวาท โอวาทผู้บวชใหม่
နဝမ	เนี่ยะเวียะเมียะ	นะวะมะ ที่ ๙
နအလေဝ်ဇကု	เนี่ยะอะเล่เจี๊ยะเก๊า	ด้วยตัวเอง
နဥပ္ပါဲ	เนี่ยะอุ๊บปาย	โดยอุบาย
ၼာ	เนี่ย	ต่าง
နာဂ	เนี่ยเกี๊ยะ	นาค พญานาค
နာ်	นาด	นาค ตะปู
နာဂို်	เนี่ยเก้อ	นคร
နာင်	น่าน	หลวม ข่าใช้ย่างปลา ตะแกรงปิ้งปลา หิ้งวางของ
နာင်ဂဒ္ဒိုက	น่านเกี๊ยะเต้อกะ	ข่าย่างปลา ตะแกรงปิ้งปลา
နာင်ဖ်	น่านพาว	หิ้งวางของในครัว
နာဍိ	เนี่ยดี	นาฬิกา
နာဍူ	เนี่ยดู	ข้าวตู ข้าวตากคั่วตำละเอียดปั้นเป็นก้อน
နာထ	เนี่ยทะ	นาถะ ที่พึ่ง
နာဒီ နဒီ	เนี่ยตี้ เนี่ยะตี้	นที แม่น้ำ
နာနာ	เนี่ยเนี่ย	ต่างๆนาๆ
နာနာသာ်	เนี่ยเนี่ยซัด	นานาประการ นานัปการ

နၢပ်	เนี่ยบ	ปะ ชุน ทาบลง
နၢပ်ယၢတ်	เนี่ยบยาด	ปะผ้า
နၢမ	เนี่ยเมี่ยะ	นาม ชื่อ
နၢမုက်	เนี่ยเมิก	เจ้าหน้าเจ้าตา แส่เรื่องชาวบ้าน เสือกทุกเรื่อง
နၢရဒ	เนี่ยเรี่ยะเตี้ยะ	นารอท พระพุทธเจ้าหนึ่งใน ๒๘พระองค์
နၢမ် နံၵ	เนี่ยม	จิตใจ สิ่งที่รู้ทางใจ เจตสิก
နံၵမနၢင်	เนี่ยมเมียะน่าน	เขม่าไฟในครัวใช้ผสมยาเขียว
နဲၵ	น่าย	นาย คุณ ทิด ท่าน เจ้านาย
နဲၵဒပ်	น่ายต้บ	แม่ทัพนายกอง
နဲၵဗြဳ	น่ายเปรี้ย	คุณนาย เจ้านายผู้หญิง
နဲၵမဟာ	น่ายเมี่ยะฮา	คุณมหา ท่านมหา
နိက်	เนิด	ถอย ถอน
နိက်ကလေင်	เนิดกะเลียง	ถอยกลับ
နိက်ပွာန်	เนิดฮนาน	ถอยทัพ ถอนทัพ
နိက္ခမ္မ	เนิดคอมมะ	เนกขัมมะ การออกบวช การออกจากกาม
နိကဲၵ	นิกาย	นิกาย
နိဂ္ဂဟိတ်	เนิดเกี้ยะฮิ้ด	นิคหิต
နိဂို	นิเกิ้ม	นิคม
နိင်	เนิ่น	มีดโกน
နိဂြောဓ	นิเกร้อวเที่ยะ	นิโครธ
နိစ္စ	นิ่ดเจี๊ยะ	นิจจะ เป็นนิจ เสมอไป
နိဒာန်	นิต้าน	นิทาน เหตุ ต้นเรื่อง เรื่องเดิม
နိဓိ	นิที่	นิธิ ขุมทรัพย์
နင်နိဓိ	เนิ่งนิที่	มูลนิธิ
နိဗ္ဗာန်	นิ้บป้าน	นิพพาน
နိမန်	นิม่น	นิมนต์
နိမိတ်	นิมิ่ด	นิมิต สร้าง ทำ
နိမိတ်သွဲ	นิมิ่ดซะนัว	ลางสังหรณ์ ลางร้าย ลางบอกเหตุ
နိမ်နၢင်	นิ่มน่าน	เขม่าไฟ
နိရန္တရ	นิร่นตะระ	นิรันดร
နိရယ	นิเรียะเยี่ยะ	นิรย นรก
နိရောဓ	นิเร่อวเที่ยะ	นิโรธ

နိလ္ုာ	นิลา	นิล
နိလဟုတ်	นี่เลี่ยะฮุด	นหุต สิบล้าน
နိဝ္ုံ	นี่เว่อ	นิวรณ์
နိဿယ	นิดซะยะ	นิสัย ที่อาศัย ที่พักพิง
နိသြဲ	นิดซอย	นิสัย ที่อาศัย ที่พักพิง
နင်	เนิ่ง	หม้อน้ำ หม้อสงกรานต์
နင်နိဓိ	เนิ่งนิที่	มูลนิธิ
နင်သွုင်	เนิ่งเฟิง	หม้อน้ำดื่ม
နုဟ်	นุ่ห์	ยานัตถุ์
နူ	นู่	แต่ จาก เมื่อ
နူကဏာ	นู่กะนะ	เมื่อสามวันก่อน
နူကနိ	นู่กะนิ	เมื่อวานซืน
နူကဏော်	นู่กะแนะ	เมื่อวาน
နူကဏော်သဝ်တ္ုဲ	นู่กะแนะวอฮัว	เมื่อวานตอนเย็น
နူကိုံ	นู่กอ	ตั้งแต่ จาก
နူကိုံဒ္ုမ္ိဟ်ဗက်	นู่กอโต้ะห์เมี่ยะนิ่ห์เปี้ยก	ตั้งแต่เกิดเป็นคนมา
နူကၠုင်	นู่กลัง	เมื่อตะกี้
နူဂတာဇိုင်ဓာလပုဟ်	นู่เกี้ยะตาจ้างบาเลี่ยะปุ๊ห์	ตั้งแต่ตีนเท่าฝาหอย
နူဂယး	นู้เกี้ยะเยี่ยะห์	เมื่อเช้า
နူဂယးပြဟ်	นู่เกี้ยะเยี่ยะห์เปราะห์	ตั้งแต่เช้าตรู่ ตั้งแต่เช้ามืด
နူစိုတ်	นู่จ๊อด	จากใจ
နူတမ်ဒ္ုက္ဍာတ်	นู่ตอมเต้อกะนด	แต่ต้นชนปลาย
နူတမ်ဝါဒိ	นู่ตอมเวี่ยติ้	ตั้งแต่ต้น ตั้งแต่ดั้งเดิม
နူလ္ုံစိုပ်လ္ုံ	นู่ลอจั๊บลอ	จากไหนถึงไหน
နေင် ငွေင်	เนี่ยง เฮเนี่ยง	เงี่ยง
နေင်က	เนี่ยงกะ	เงี่ยงปลา
နေင်ခ္ဍာန်	เนี่ยงคะนน	เงี่ยงเบ็ด
နေရတိ	เน่เรียะต๊อย	หรดี ทิศตะวันตกเฉียงใต้
နေဟ် ငွေဟ်	เน่ห์ เฮเน่ห์	เขี้ยว สั้น
နေဟ်ကၠ	เน่ห์กละ	เขี้ยวเสือ
နေဟ်ဇိုင် ငွေဟ်ဇိုင်	เน่ห์จ้าง เกี้ยะเน่ห์จ้าง	ส้นเท้า
နေဟ်ဖြု	เน่ห์ซุ่ม	เขี้ยวงู

နဲ့	นั่ว	นัย แบบ อย่าง
နဲ့ကဲ	นั่วกอย	แบบอย่าง แบบแผน
နဲ့ပၵ်ၵရ	นั่วปักกะระ	โดยประการต่างๆ
နဲ့မၢၼ်	นั่วม่น	แบบมอญ อย่างมอญ
နဲ့သေႇ	นั่วเซม	แบบไทย อย่างไทย
ၼေႃ	โนก	จวัก กระจ่า
ၼေႃပုင်	โนกเปิง	จวักตักข้าวตักแกง
ယိုက်ၼေႃ	ยากโนก	แผ่แม่เบี้ย
ဖြူယိုက်ၼေႃ	ซุ่มยากโนก	งูแผ่แม่เบี้ย
ၼေႃၼဲ့သီမူ	โนกน่ายซอยมู่	ลุงป้าน้าอา ญาติพี่น้อง
ၼောင် ငွောင်	โน่ง โฮน่ง	พะอง
ၼောတ်	โนด	เคียว
ၼွံ	นุ่ม	มี
ၼွံကောန်	นุ่มโกน	มีลูก ตั้งครรภ์
ၼွံကောန်ၼွံဖြဲ	นุ่มโกนนุ่มเปรี้ย	มีลูกมีเมีย มีครอบครัว
ၼွံကို	นุ่มกอ	มีแก่ มีให้
ၼွံကိုဗွဲခဝ်	นุ่มกอปัวโธ่	มีความยุติธรรม
ၼွံကိ	นุ่มกัม	มีบ้าง มีเหมือนกัน
ၼွံဂမုင်ဂလင်	นุ่มเกี๊ยะเมิ่งเกี๊ยะเลี่ยง	มีครรภ์ ตั้งครรภ์
ၼွံဂုန်	นุ่มกุ้น	มีคุณ
ၼွံဂိ	นุ่มกยิ้	มีพิษ
ၼွံဂြိုင်	นุ่มกลั้ง	มีมาก
ၼွံဂွဝ်ဍေအ်	นุ่มเกวี้ยะเกล้ะ	มีความละอาย มีหิริโอตตัปปะ
ၼွံငှ်ုယ	นุ่มงุ่ห์	มีราคา มีค่า
ၼွံစ	นุ่มเจี๊ยะ	มีกิน มีอันจะกิน ฐานะดี
ၼွံစိုတ်	นุ่มจ๊อด	มีแก่ใจ อยากได้
ၼွံစွဲ	นุ่มจะนาย	มีเล่ห์ มีมารยา
ၼွံဆ	นุ่มชะ	มีแค่ มีแต่
ၼွံဆဏာအ်	นุ่มชะเนาะ	มีแค่นี้
ၼွံဆတမ်	นุ่มชะตอม	มีแค่ทุน ไม่มีดอกให้
ၼွံဆပရုံဇိဟ်	นุ่มชะปะแระจิ๊ห์	มีแต่เลวลง
ၼွံဇိ	นุ่มจี้	มีสารพัด

နွံထီ	นุ่มแนม	มีอีก ยังมีอีก
နွံတေဟ်ဂွံ	นุ่มเต๊ะห์เก้อะ	มีก็ได้ ถ้ามีก็ได้
နွံဒုဟ်	นุ่มตุ้ห์	มีโทษ
နွံဒေံ	นุ่มเต๊ะ	มีน้อง ตั้งครรภ์
နွံဓတ်	นุ่มท่ด	มีแรง มีกำลัง
နွံပိုန်	นุ่มปอน	เป็นเจ้าอาวาส ปกครองวัด
နွံပ္ဍန်	นุ่มปลอน	มีอีก ยังมีอีก
နွံပ္ဍန်ဟာ	นุ่มปลอนฮา	มีอีกไหม ยังมีอีกไหม
နွံပ္ဍိုက်	นุ่มปะเมิ้ด	มีธุระ มีความต้องการ
နွံဖြဲ္ဍောတ်	นุ่มเปรี้ยด๊ด	มีเมียน้อย
နွံမု	นุ่มมุ่	มีอะไร มีอะไรไหม
နွံမုပရအ်စတံင် -	นุ่มมุ่ปะเราะเจี๊ยะ -	มีอะไรแบ่งกันกิน หน้าแข้งอย่าตี
ယျုပစုင်	ตองยะปะเบิง	เพราะเจ็บมาก
နွံမုက်	นุ่มเมิก	มีหน้า
နွံမုက်ကျာန်	นุ่มเมิกกะยาน	มีหน้ามาเถียง
နွံမုက်ကျုင်ဖြု	นุ่มเมิกเกลิงปรุ้	มีหน้ามาพูด
နွံမုက်နွံမတ်	นุ่มเมิกนุ่มม่ด	มีหน้ามีตา มีคนนับถือ
နွံမံင်ပ္ဍဲမတ်	นุ่มม่งปะดอยม่ด	ติดตา เห็นติดตา
နွံမ္ဂိဟ်တိုန်စ	นุ่มเมี่ยะนิ่ห์ตอนเจี๊ยะ	มีคนขึ้น
နွံယ္ဂု	นุ่มเยี่ยะมุ่	มีชื่อ ลือชื่อ
နွံရှ်	นุ่มโร่ะห์	มีรสชาติ มีรสอร่อย
နွံသက်သိ	นุ่มซักซอย	มีพยาน มีหลักฐาน
နွံသတြု	นุ่มซอดเตร๊า	มีศัตรู
နွံသြိန်	นุ่มซอน	มีเงิน รวย
နွံစိုတ်	นุ่มบ๊อด	มีแค่ มีประมาณ
နှာ	ฮนา	เสื่อลำแพน คั่ว
နှာခက	ฮนาคะกะ	คั่วข้าวตอก
နှာဂဖံ	ฮนาเกี้ยะโจ้ะ	เสื่อปูนั่ง อาสนะ
လးနှာ	เลี่ยะห์ฮนา	ปูอาสนะ
နှာသြောဂန်	ฮนาเซาะก้น	คั่วข้าวโพด
နှာ်	ฮนัด	ขรรค์
နှာ်ရတ်	ฮนัดร่ด	พระขรรค์

နၢင်	ฮน่าน	ชนาง เครื่องมือช้อนกุ้งช้อนปลา
နၢင်ၸၢင်ငူႈ	ฮน่านจ้านงุ่ย	ชนางช้อนกุ้ง
ႏိူင်	เฮนิน	ทะลาย เครือ
ႏိူင်တၢဝ	เฮนินตา	ทะลายตาล
ႏိူင်ၵူၺ်ႈ	เฮนินปร้าด	เครือกล้วย
ႏွႆ	ฮนอย	หกหล่น
ၼဵၵ် သွၵ်ႇ	ฮเนี้ยก	สด
ၼဵပ်	เฮนีบ	กีบ
ၼဵပ်ၶျဵပ်ႉ	เฮนีบแขยะห์	บัวบก ผักหนอก กีบม้า
ၼဵပ်ၵႂႆး	เฮนีบเกลี้ย	กีบวัว
ၼဵဝ်	เฮนี	ท้าย
ၼဵဝ်ၵႅင်း	เฮนีเกลิ้ง	ท้ายเรือ
ၶဵပ်ၼဵဝ်	เค็บเฮนี	ถือท้าย
ၼဵပ်ႇ သွပ်ႇ	เฮนห์	ท่า ท่าน้ำ
ၼဵပ်ႇသင်	เฮนห์บัง	ที่พึ่ง
ၸိုပ်ၼဵပ်ႇသင်	จั๊บเฮนห์ซัง	ถึงฝั่ง พ้น จบบริบูรณ์
ၼဵပ်ႇဝင်	เฮนห์บัง	ท่าเรือยนต์
ၼဵၵ်	ฮนึก	คัน
ၼဵၵ်ၸိူင်	ฮนึกจ้าง	คันเท้า
ၼဵၵ်တဲ	ฮนึกตอย	คันมือ
ၼဵၵ်ပၢၵ်	ฮนึกปาน	คันปาก
ၼွတ်	โฮน่ด	ประคบด้วยลูกประคบ
ၼွဝ်	โฮนี	กลอน สลัก
ၸုတ်ၼွဝ်	จุ๊ดโฮนี	ใส่กลอน
ၼွပ်ႇ	โฮนห์	หน่อ แง่ง แขนง ตะเกียง หนังสติ๊ก
ၼွပ်ႇၸိူဝ်	โฮนห์เจ้อ	คันกระสุน
ၼွပ်ႇတုၼ်	โฮนห์ตุ้น	แขนงไผ่
ၼွပ်ႇႁၢၼၢတ်	โฮนห์ฮะนัด	ตะเกียงสับปะรด
ၼၢဝ်	ฮนาว	ปน ผสม
ၼၢဝ်ရႆ	ฮนาวเรี่ย	ปนเป
ၼႃး	ฮนับ	นาบ
ၼႃးၶဝ်ႈ	ฮนับเซาะ	นาบข้าว

ပ

ပ	ปะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๑ ตรงกับ ป ในภาษาไทย
ပ	ปะ	ทำ อย่า
ပက်	ปั๊ก	สาด
ပက်ခ	ปั๊กคะ	ชะอม
ပက်ဍၣ်	ปั๊กดั้จ	สาดน้ำ
ပက်သြော်	ปั๊กเซาะ	สาดข้าว
ပက်	ปั๊ก	ปักษ์ กึ่งของเดือน
ပက်စွေက်	ปั๊กจะเวี้ยก	ข้างแรม กาฬปักษ์
ပက်မံက်	ปั๊กม่ก	ข้างขึ้น ชุณหปักษ์
ပက္ကတိ	ปั๊กกะต๊อย	ปกติ
ပက္ကာရ	ปั๊กการะ	ประการ เช่น
ပက္ကာရတ္ၚဟ်ဟ်	ปั๊กการะตะน้อห์ๆ	ประการต่างๆ
ပကင်ရင်	ปะกังรัง	ปกครอง ดูแลรักษา
ပကတ်	ปะก๊อด	สอน ฝึก
ပကတ်ကဵု	ปะก๊อดกอ	สอนให้ ฝึกให้
ပကရိကဏာ	ปะกะร้อยกะนา	ทำเอาเคล็ด ทำพอเป็นพิธี
ပကဝ်	ปะกอ	ทำหัก ทำให้หัก
ပကဟ်	ปะก๊อห์	ทำให้แห้ง
ပကြအ်အာ	ปะเกร๊าะอา	อย่าบ้าไป
ပကာ	ปะกา	เชื่อฟัง เกรง
ပကာဂစိုတ်	ปะกาเกิ้นะจ๊อด	ถึงแก่ความตาย
ပကာဂအိ	ปะกาเกี๊ยะอิม	ยิ้ม อมยิ้ม
ပကာန်	ปะกาน	ต่อสู้
ပကာမ္ၚဳ	ปะกาเมี่ยะเง่อ	จัดงานมงคล
ပကုသဵု	ปะเก๊าซอ	ทำบุญ
ပကုသဵုကေတ်မုက်	ปะเก๊าซอเก๊ดเมิก	ทำบุญเอาหน้า
ပကုသဵုထပ်	ปะเก๊าซอทะป๊อห์	ทำบุญเจ็ดวัน
ပကျုင်ဖြု	ปะเกลิงปรุ้	อย่ามาพูด
ပကောင်	ปะเกียง	ฝึก หัด

ကအ်ပပကေင်	เก๊าะปะปะเกียง	คออย่าฝึก ทำให้ติดรส
အောကေင်ပပကေင်	เอาเกียงปะปะเกียง	ไม่เคยอย่าลอง ทำให้ติด
ပကေတ်	ปะเก๊ด	ทำเอา อย่าเอา มารยา แสร้งทำ
ပကေတ်ဢိုင်င်	ปะเก๊ดกลั้งๆ	ทำเอามากๆ เกินความเป็นจริง แสร้งทำ
ပကေတ်ဆောက်ုပရအ်	ปะเก๊ดเชากอปะเราะ	อย่าถือสาคนบ้า
ပကေတ်ဆောယျာ	ปะเก๊ดเชายา	อย่าถือสา
ပကေတ်မုက်	ปะเก๊ดเมิก	ทำเอาหน้า
ပကျေဝ်	ปะแกย็	ทำเพื่อความสวยงาม ตบแต่ง
ပကဲ	ปะกอย	ห้อย
ပကောတ်	ปะก๊ด	ปลิง
ပကောတ်တိ	ปะก๊ดต๊อย	ไส้เดือน
ပကေံာ	ปะกม	รวม
ပကေံာကျိုပ်	ปะกมดับ	รวมหัว
ပကေံာပကေဝ်	ปะกมปะเก	รวบรวม เก็บเล็กผสมน้อย เก็บหอมรอมริบ สะสม
ပကေံာဓရိ	ปะกมเที่ยะเริ่ม	ประชุม ชุมนุม
ပကေံာသင်	ปะกมซัง	รวมสงฆ์
ပကေံာမွဲဒေံ	ปะกมบั้วเต้ะ	รวมพี่น้อง รวมญาติ
ပက်	ปะกาว	ดอกไม้ ลวดลาย ลายกระจัง
ပက်ကယောဝ်	ปะกาวกะโย	ดอกนมแมว
ပက်ကေဟ်	ปะกาวเก๊ห์	ดอกพิกุล
ပက်ကလေင်	ปะกาวกะลอน	ใบเนียม ใบมีกลิ่นหอม
ပက်ခမံော	ปะกาวคะมม	ดอกไม้ตูม
ပက်ဂလာ	ปะกาวเกี่ยะเลี่ย	ดอกดาวเรือง
ပက်စကွူ	ปะกาวจักคาว	ดอกกระดาษ ดอกเฟื่องฟ้า
ပက်ဇမန်	ปะกาวเจี้ยะม่น	พวงมาลัย
ပက်ဒက်ု	ปะกาวเตี๋ยะก๊อห์	ดอกบัว
ပက်ဓမုင်	ปะกาวเที่ยะเมิ่ง	ดอกคัดเค้า
ပက်ရာင်	ปะกาวร่าน	ดอกไม้บาน
ပက်လတာပ်	ปะกาวเลี่ยะตั๊บ	ดอกซ่อนกลิ่น
ပက်လအ်ဖြ	ปะกาวโล่ะเซี่ยะ	ดอกบานไม่รู้โรย
ပက်သွာ	ปะกาวฟา	ดอกบัวสาย

ပုတ်ပက်	ปุ๊ดปะกาว	สลักลวดลาย แกะลวดลาย ฉลุลวดลาย
ပကံက်	ปะก๊อก	มะกอก ห่วง ขอเกาะ
ပကံက်ဇရေဟ်	ปะก๊อกเจี้ยะเร่ห์	ห่วงโซ่
ပကံက်ဇိုင်	ปะก๊อกจ้าง	กำไลเท้า
ပကံက်တဲ	ปะก๊อกตอย	กำไลมือ
ပကိုင်	ปะกัง	โก่ง
ပကိုင်တူ	ปะกังฮะ	โก่งศร โก่งธนู
ပကိုင်ပုတ်	ปะกังปุ๊ด	โก่งก้น
ပကိုတ်	ปะก๊อด	สะดุ้ง ตกใจ
ပကိုတ်စိုတ်	ปะก๊อดจ๊อด	สะดุ้งตกใจ
ပကို	ปะกำ	กระทำ ทรมาน
ပကိုဒုဟ်	ปะกำตุ้ห์	ทำโทษ ลงโทษ
ပကိုလို	ปะกำเลี่ยะวี่	พยายาม พากเพียร
ပကိုဟ်	ปะก๊อห์	ยักษ์
ပကို်	ปะกอ	อย่าทำ ทำให้
ပကို်ခိုဟ်	ปะกอเคาะห์	ทำให้ดี
ပကို်ဒဗပကို်ဒးဆို်	ปะกอเตี้ยะเปี้ยะ - ปะกอเตี๊ยะห์เชอ	อย่าให้ได้พบอย่าให้ได้เห็น
ပကို်ဒ္ဓိမွဲသာ်ဓာရာ	ปะกอโต้ะห์มั่ว - ซัดบาเรี่ย	ขอให้ปลอดภัย
ပကို်မှာ	ปะกอฮมา	อย่าให้พลาด
ပကျိုက်ဂဝ်	ปะดักโก้	บวชหน้าไฟ
ပခိုင်	ปะคัง	ประคอง ตั้งให้ตรง
ပခိုင်စိုတ်	ปะคังจ๊อด	ประคองใจ
ပခိုဟ်	ปะเคาะห์	ทำดี
ပခို	ปะคะมอย	บวชพระ
ပဂပ်	ปะก้บ	ประกบ
ပဂရု	ปะเกี้ยะรุ่	เอาใจใส่
ပဂိ	ปะกี้	ทำเจ็บ
ပဂိန်	ปะกิ้น	ประเคน
ပဂုန်	ปะกุ้น	ทำคุณ ทำประโยชน์
ပဂုန်အောဒ္ဓိဂုန်	ปะกุ้นเอาโต้ะห์กุ้น	ทำคุณไม่เป็นคุณ ทำคุณบูชาโทษ

ပၵေတ်	ปะเก้ด	ปั่น หมุน
ပၵေတ်ၵျိုပ်	ปะเก้ดดับ	ปั่นหัว
ပၵေတ်ၵျႂ်	ปะเก้ดเกลี้ย	วนวัวนวดข้าว
ပၵေတ်သြိၼ်	ปะเก้ดซอน	หมุนเงิน
ပၵျၢၼ်	ปะกล้าน	อย่าซน
ပၵႂ	ปะเกวี๋ยะ	อย่าอาย ไม่ต้องอาย
ပၵႂိင်	ปะเกวิ้น	อย่าห่วง ไม่ต้องห่วง
ပၵႂံ	ปะเก้อะ	ทำได้ ช่างทำได้
ပဃိတ်ၵျိုင်	ปะคิ่ดกลั้ง	อย่าคิดมาก ทำใจดีๆ
ပင်	ปัง	ยก
ပင်ကာ၀	ปังกะบะ	ยกสำรับ
ပင်ဇိုင်	ปังจ้าง	ยกเท้า
ပင်တဲလွၢဝ်	ปังตอยเลี่ยะโว่	ยกมือไหว้
ပင်ပွိုၼ်	ปังปะตอน	ยกขึ้น
ပင်မိုင်	ปังเฮมิน	สดับตรับฟัง
ပင်မုၵ်	ปังเมิก	เชิดหน้า ชูคอ
ပင်ယိုၺ်	ปังเย่อ	ยกขึ้นเหนือหัว ยกขึ้นเทินศรีษะ
ပွတ်	ปะง้อด	การย่อย
ပွတ်ၸွ	ปะง้อดจะนะ	ย่อยอาหาร
ပွၼ်	ปะงน	กระดุม
ပွပ်	ปะง้อบ	ข้อ
ပွပ်တဲ	ปะง้อบตอย	ข้อมือ
ပွပ်ၶံင်	ปะง้อบบอง	ข้อเข่า
ပွၢ	ปะงา	ชาวประมง
ပွၢင်	ปะงัน	แบก
ပွၢင်ဢွၢၵ်	ปะงันโอ๊ะห์	แบกฟืน
ပွၢၼ်	ปะงาน	ชาม จาน ข้าวเม่า
ပွၢၼ်ၶရေဝ်	ปะงานคะรก	ถ้วยชาม
ပွၢၼ်ၶဢဝ်	ปะงานคะอาว	ข้าวเม่าราง
ပွၢၼ်ပုင်	ปะงานเปิง	ชามข้าว จานข้าว
ပွၢၼ်သွ	ปะงานฟะ	ถ้วยแกง
ပွူႁ်	ปะงุ่ห์	ปลุกให้ตื่น

ပွံၵ်	ปะง้อก	ดัด
ပွံၵ်ပသဲ	ปะง้อกปะซอย	ดัดเหล็ก
ပငွေံႃ	ปะเงาะ	มุ่ง ตั้งใจ
ပငွေံႃဢႃ	ปะเงาะอา	มุ่งไป
ပငွဢ်	ปะเงาะ	ขยัน
ပငွဢ်ၵျေႃၼ်ၸ	ปะเงาะ โกลนเจี๊ยะ	ขยันทำมาหากิน
ပၸ	ปะเจี๊ยะ	อย่ากิน
ပၸၵႃ	ปะเจี๊ยะกา	อย่าใช้
ပၸၶိုဟ်	ปะเจี๊ยะคอห์	อวดดี ถือดี
ပစ္စန္တရး	ป๊อดจอนตะเรี่ยะห์	ปัจจันตคาม ปัจจันตชนบท
ပစ္စုပ္ပၼ်	ป๊อดจุ๊บปอน	ปัจจุบัน
ပစ္စေၵပုဒ္ဓ	ป๊อดเจกะปุ๊ดเที่ยะ	ปัจเจกโพธิ
ပစ္စဲ	ป๊อดจอย	ปัจจัย
ပစ္စဲပၼ်	ป๊อดจอยปอน	ปัจจัยสี่
ပၸမွိဟ်လေပ်	ปะเจี๊ยะเมี่ยะนิ่ห์เล่บ	ทำเป็นคนรู้ อวดรู้ อวดเก่ง อวดภูมิ
ပၸရိ်	ปะจะเรอ	ดูถูก ดูหมิ่น เยาะเย้ย เหยียดหยาม
ပၸိုတ်	ปะจ๊อด	ทำใจ ตั้งใจ พยายาม เอาใจใส่
ပၸိုတ်ၵလင်	ปะจ๊อดกะลัง	ตั้งใจฟัง
ပဇၵုဢိင်	ปะเจี๊ยะเก๊าเอิน	ทำตัวเอง
ပဇႃပတိ	ปะเจี๊ยปะต๊อย	ปชาบดี
ပၸွ	ปะเฟี๊ยะ	ทำศพ จัดงานศพ
ပၸျႃၸိုင်	ปะเชี่ยจ้าง	ชะลอฝีเท้า
ပၺ္စ	ปอนจะ	ปัญจ เบญจ ๕
ပၺ္စၵ	ปอนจะกะ	เบญจก หมวด ๕
ပၺ္စင်ၵ	ปอนจังเกี๊ยะ	เบญจางค์ อวัยวะทั้ง ๕
ပၺ္စၼ်တရိၵ်	ปอนจะน่นตะเริ๊ด	อนันตริยกรรม ครุกรรม ๕
ပၺ္စမီ	ปอนจะมอย	ปัญจมี ที่ ๕ วัน ๕ ค่ำ
ပၺ္စဝၵ္ဂီ	ปอนจะเวียกกี้	ปัญจวัคคีย์
ပၺ္စဝဝ်	ปอนจะวอ	ปัญจวัคคีย์
ပၺ္စဝီသတိ	ปอนจะวี่ซะต๊อย	ยี่สิบห้า
ပၺ္စသိၵ္ခႃ	ปอนจะเซิกคา	ปัญจสิกขา ศีลห้า
ပၸိုတ်ၵတ်	ปะจ๊อดก๊อด	ตั้งใจเรียน ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

ပစိုတ်ကိုနိုဟ်	ปะจ๊อดกอเคาะห์	ทำใจให้ดี ทำใจดีไว้
ပစိုတ်ဂွံ	ปะจ๊อดเก๊อะ	ทำใจได้ ปลง
ပစိုတ်လဝ်တုဲ	ปะจ๊อดโล่ตอย	ทำใจไว้แล้ว ทำใจไว้ล่วงหน้า
ပစိုတ်လွိ	ปะจ๊อดเลี่ยะวี่	พยายามตั้งใจ มุ่งมั่น
ပစ္ဆိမ	ป๊อดช้อยเมี่ยะ	ปัจฉิม ทิศตะวันตก
ပစ္ဆိမဒိုဟ်	ป๊อดช้อยเมี่ยะต้อห์	ปัจฉิมทิศ ทิศตะวันตก ทิศเบื้องหลัง
ပဆဆိုဲ	ปะชะเชอ	ทำส่งเดช ทำชุ่ยๆ
ပဆိုက်	ปะชัก	ปริเฉท ตอน
ပဆိုက်နင်	ปะชักเนี่ยง	เอาเข้ามาใกล้ เอาใกล้เข้ามา
ပညန်	ปะญูน	แตงโม
ပညပ်	ปะญูบ	บัญญัติ
ပညပ်သိက္ခာ	ปะญูบเซิกคา	บัญญัติสิกขา
ပညအ်	ปะโย่ะ	ยอ (ต้นไม้)
ပညာ	ปอนญา	ปัญญา
ပညာစိက္ခး	ปอนญาจีกละห์	ปัญญาปราดเปรื่อง
ပညာလညာတ်	ปอนญาเลี่ยะญ้าด	ความคิดความเห็น
ပညာသ	ปอนญาสะ	ห้าสิบ
ပညာသကာ	ปอนญาสะกา	ปัญญาปราดเปรื่อง
ပညာသတိ	ปอนญาซะต๊อย	สติปัญญา
ပညိ	ปะญี ปะญอย	เกลี่ย ทำให้เรียบ
ပညိပညပ်	ปะญีปะญูบ	ไกล่เกลี่ย ประนีประนอม
ပညုင်	ปะเญิง	ชี้
ပညုင်ထ၀း	ปะเญิงทะบะห์	ชี้แนะ
ပညံင်ကိုညး -	ปะญั้งกอเญี้ยะห์ -	ทำอย่างกับไม่มีใครเหมือน
အောမွဲတုပ်	เอามัวตุ๊บ	
ပဋိကူလ	ปะต๊อยเกาละ	ปฏิกูล
ပဋိဃ	ปะต๊อยเคี่ยะ	ปฏิฆะ ความคับแค้น
ပဋိပက်	ปะต๊อยปัก	ปฏิปัก
ပဋိပတ်	ปะต๊อยป๊อด	ความประพฤติ
ပဋိပဒါ	ปะต๊อยปะเตี๊ย	ปฏิปทา ทางดำเนิน
ပဋိဘာဂ	ปะต๊อยเภี่ยเกี้ยะ	ปฏิภาค เหมือน เทียบเคียง
ပဋိဘာန်	ปะต๊อยพ่าน	ปะฏิภาณ เชาว์ไว

ပဋိမာရုပ်	ปะต๊อยมาร้อบ	พระปฏิมา พระพุทธรูป
ပဋိလုမ်	ปะต๊อยลุ่ม	ปฏิโลม ย้อน ทวน
ပဋိသန္ဓိ	ปะต๊อยซอนที่	ปฏิสนธิ เกิด
ပဋိသင်ၶာယော	ปะต๊อยซังคาเยา	ปฏิสังขาโย การพิจารณาปัจจัยสี่
ပဋိသန္ထာရ	ปะต๊อยซอนทาระ	ปฏิสันถาร การทักทาย การต้อนรับแขก
ပဋိသမ္ဘိဒါ	ปะต๊อยซอมพี่เตี้ย	ปฏิสัมภิทา ความแตกฉาน
ပဋိဟာ	ปะต๊อยฮา	ปาฏิหาริย์
ပၻင်ပၻေဝ်	ปะดังปะเด	ประดังประเด
ပဏ္ဍုၵြွဝ်	ปอนเด๊ากะมอ	บัณฑุกัมพลศิลาอาสน์
ပဏ္ဏရသ	ปอนนะเรี่ยะซะ	ปัณรส สิบห้า
ပဏ္ဏရသီ	ปอนนะเรี่ยะซอย	ปัณรสี ๑๕ ค่ำ
ပဏ္ဏသာ	ปอนนะซา	บรรณศาลา
ပွႁ် ပၼႁ်	ปะน๊อห์	ขนุน
ပဏာပနင်	ปะนาปะเนี่ยง	ทำไปทำมา
ပဏာမ	ปะนาเมี่ยะ	คำนับ การน้อมไหว้
ပဏိၵ် ၵွိၵ်	ปะเนิ้ด เฮนิด	พัด
ပဏီပဏမ်	ปะนอยปะนอม	ประนีประนอม
ပဏုၵ်	ปะเนิก	ซ่อน ปกปิด ปิดบัง
ပဏေတ်	ปะเน้ด	รอย แผลเป็น ตำหนิ
ပဏေတ်ဗၢင်	ปะเน้ดป๊าด	รอยฟัน รอยถูกฟัน
ပဏေတ်ၿုန်	ปะเน้ดบุน	รอยมีด
ပနေႁ်တိ	ปะเนะห์ต๊อย	แกนโลก ใจกลางโลก
ပဏေၵ်	ปะนก	ช่อง
ပဏေၵ်ဒိူ	ปะนกเต้อ	ช่องเขา
ပဏောတ်	ปะนด	โกรธ เคือง
ပဏၢ် ပွ်	ปะนาว	มะนาว
ပဏံၵ်	ปะน้อก	สลัก ดาน
ပဏံင်	ปะนอง	ทุ่น
ပဏံင်တိုင်	ปะนองตัง	ทุ่นข้อง
ပဏား	ปะนะห์	ขนุนจำปาดะ
ပတၵ်	ปะตั๊ก	ท้ายทอย
ပတ်	ป๊อด	บีบ นวด คั้น รีด

ပတ်ကဝိ	ป๊อดกะทิ่	คั้นกะทิ
ပတ်ကအ်ꩪ	ป๊อดเก๊าะ	บีบคอ
ပတ်ခႏုမ်	ป๊อดคะนอม	โรยเส้นขนมจีน
ပတ်ၸုၵ်တၢပ်	ป๊อดดั๊งต๊อห์	รีดนม
ပတ္တꧣႃ	ป๊อดตะนา	ปรารถนา อยากได้ ต้องการ
ပတ်သၢဝ် ပꩪၢဝ်	ป๊อดซาว	ปัสสาวะ
ပတၢꩫ်	ปะตอน	ตั้ง กำหนด
ပတၢꩫ်ဂꩨ်	ปะตอนโก้	ปฏิสนธิ ตั้งครรภ์
ပတၢꩫ်ငုꩥ်မꩦး	ปะตอนงุ่ห์เมี่ยะห์	ตั้งราคา กำหนดราคา
ပတၢꩫ်စိတ်	ปะตอนจ๊อด	สงบใจ
ပတၢꩫ်သၢသꩫႃ	ปะตอนซาซะนา	เริ่มตั้งศาสนา
ပတၢပ်	ปะต๊อบ	ทำให้ตรง ทบทวน
ပတၢပ်ကသꩤ	ปะต๊อบกะซอย	ดัดเหล็ก
ပတၢပ်လိꩤ်	ปะต๊อบเลิด	ทบทวนหนังสือ
တိꩤ်ပတၢပ်	เติ๊ดปะต๊อบ	นอนเหยียดยาว
ပတၢမ် ပတံ	ปะตอม	เริ่ม ตั้งต้น ดำกล้า ทำทุน
ပတၢမ်ꩫ	ปะตอมเนี่ยะ	เริ่มสานกระบุง
ပတၢမ်မ	ปะตอมเมี่ยะ	ดำกล้า
ပတၢမ်ပါရမီ	ปะตอมปาระมอย	สั่งสมบารมี
ပတၢမ်ꩪြꩤ်	ปะตอมเซาะ	ดำนา
ပတၢမ်ꩪုံရၢꩫ်စ	ปะตอมเซาะร่านเจี๊ยะ	ทำทุนค้าขาย
ပတꩪ	ปะตะละ	เป็นเจ้าของ
ပတꩪဒယိုꩤ်	ปะตะละเตี้ยะย่าง	เป็นของกันและกัน เป็นผัวเป็นเมียกัน
ပ္တၢꩤ်	ปะตาน	ขาว เผือก
ပ္တၢꩤ်ꩪျိုꩥ်	ปะตานขย็อห์	ขาวซีด
ပ္တၢꩤ်ဖုကိုꩥ်	ปะตานปุ๊ก๊อห์	ขาวจั๊วะ
ကသိုꩫ်ပ္တၢꩤ်	กะซอนปะตาน	กระเทียม
စိꩤ်ပ္တၢꩤ်	เจินปะตาน	ช้างเผือก
မ္ဂိꩥ်ပ္တၢꩤ်	เมี่ยะนิ่ห์ปะตาน	คนผิวขาว
ယၢတ်ပ္တၢꩤ်	ยาดปะตาน	ผ้าขาว
ပတိꩤ်	ปะเติ๊ด	เอานอนลง อย่านอน
ပတိꩤ်ဖျိꩥ်	ปะเติ๊ดขยิห์	เอานอนลง

ပတိတ်	ปะติ๊ด ปะตั๊ด	เอาออก
ပတိတ်ကသပ်	ปะตั๊ดกะซ้อบ	ออกความคิด
ပတိတ်ဇကု	ปะตั๊ดเจี้ยะเก๊า	ออกตัว แก้ตัว
ပတိတ်တမ်	ปะตั๊ดตอม	ออกทุน
ပတိတ်ထောံ	ปะตั๊ดเทาะ	เอาออกเสีย
ပတိတ်ဓဝ်	ปะตั๊ดท่ด	ออกแรง ออกกำลัง
ပတိတ်ဒြပ်ဟတ်	ปะตั๊ดเตรี้ยะห้ด	ออกแรง ออกกำลัง
ပတိတ်ပါင်	ปะตั๊ดปาน	ออกปาก
ပတိတ်ယှု	ปะตั๊ดเยี่ยะมุ่	ออกชื่อ
ပတိတ်ရမျာင်	ปะตั๊ดร่มซาน	ออกเสียง
ပတိတ်အသမ်	ปะตั๊ดอะซอม	ออกคำสั่ง
ပတိတ်အာ	ปะตั๊ดอา	อย่าออกไป
ပတိပတ်	ปะต๊อยป๊อด	ความประพฤติ ปฏิบัติ
ပတိ	ปะแตม	ไม่รู้ บอกให้รู้ เรียนให้ทราบ
ပတိပညာတ်	ปะแตมปะญ้าด	รับรู้ เอาใจใส่ คอยดูแล เอาเป็นธุระ
ပတိရော	ปะแตมเรา	ไม้รู้ซี
ပတုက်	ปะเติ๊ก	ต้นจิก
ပတုပ်	ปะตุ๊บ	ทำเหมือน เทียบเคียง เปรียบเทียบ
ပတုပ်ဝေင်ထွဲာ-	ปะตุ๊บว่อนทะมาย -	ทำเป็นเล่น ทำเป็นเด็กเล่นขายของ
ပုင်ဖျေအ်	เปิงเช่ะ	ทำเหมือนเล่นหม้อข้าวหม้อแกง
ပတုံ	ปะตุม	ตก
ပတုံကွိုပ်	ปะตุมดับ	ตัดศีรษะ
ပတုံဖျိုဟ်	ปะตุมพยิห์	ทำให้ตกลง
ပတဲ့ ပ္တဲ	ปะตอย ปะตุย	ให้ ทำ
ပတဲ့ကမ်	ปะตอยกอม	ทำกรรม สร้างกรรม
ပတဲ့ဒါန်	ปะตอยค้าน	ทำบุญ ทำทาน
ပတဲ့ပဒ္ဒိ	ปะตอยปะโต้ห์	จัดการให้เรียบร้อย ชำระสะสาง ให้เรียบร้อย
ပတဲ့ပါပ်	ปะตอยปับ	ทำบาป สร้างบาป
ပတဲ့ဖို	ปะตอยพอ	สร้างบุญ สร้างกุศล
ပတောက်	ปะเตี๊ยก	จืด อ่อนเค็ม
ပတောင်	ปะตอน	เถ้า

ပတေင်ၵျႃး	ปะตอนขยะห์	เถ้าถ่าน
ပတေင်	ปะเตียง	ทำให้ตึง เส้น เอ็น
ပတေင်ၸုၵ်	ปะเตียงเจิ๊ก	ขึงเชือกให้ตึง
ပတေင်ၸုင်	ปะเตียงเปิ้ง	เส้นท้อง เบ่งท้อง
ပတေႃ ပတေႃ	ปะแตะห์	เชื่อ ไว้ใจ
ပတေႃၵေႃၼ် - မတ်ၵျၵ်တႃဒိုဝ်	ปะแตะห์โกนม่ด - กลักบาเต้อะห์	เชื่อหรือไว้ใจลูกตาบอดสองข้าง
ပတေႃၵျုပ်	ปะแตะห์ดับ	เชื่อหัวตัวเอง
ပတေႃၵျွ်	ปะแตะห์กยั๊จ	เชื่อคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนา
ပတေႃၸၵွ်	ปะแตะห์เจี๊ยะเก้อะ	เชื่อได้ ไว้ใจได้
ပတေႃတဲ	ปะแตะห์ตอย	เชื่อมือ เชื่อฝีมือ
ပတေႃၶတ်	ปะแตะห์ท่ด	เชื่อความแข็งแรง เชื่อพละกำลัง
ပတေႃပြႃႇၼ်ဝါတ်	ปะแตะห์เปราะห์ - โต้ะห์วาด	เชื่อง่ายเป็นยาก เบาปัญญา
ပတေႃရဲ	ปะแตะห์รั่ว	เชื่อเพื่อนมากกว่าเชื่อพ่อแม่
ပတေႃလေႃ	ปะแตะห์ลั่ว	เชื่อง่าย หูเบา
ပတေႃအရေဝ်	ปะแตะห์อะเร่	เชื่อวาจา เชื่อคำพูด
ပတေႃအာစာ - ၶိုဝ်တွံၼ်ၵွဲ	ปะแตะห์อาจาบอห์ - เฮมาะโต้ห์กวาย	เชื่ออาจารย์ต้มหินเป็นมัน เชื่ออาจารย์ทำอะไรก็สำเร็จ
ပတေႃအောၵွံ	ปะแตะห์เอาเก้อะ	เชื่อไม่ได้ ไว้ใจไม่ได้
ပတေႃအိုတ် - ဒဒေႃၵျွတ်	ปะแตะห์อ๊อด - เตี้ยะเต้ะห์ขย็อด	เชื่อหรือไว้ใจหมด เชื่องหรือไว้ใจตาย (อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน)
ပတေႃ ၸွႆာ	ปะเต๊าะ	เปรียบ เทียบ
ပတေႃၶတ်	ปะเต๊าะบ๊อด	เปรียบเทียบ
ပတေႃၶတ်ပၸွံမဲ	ปะเต๊าะบ๊อดเห้อะมัว	ไม่มีที่จะเปรียบ ไม่มีใครเหมือน
အောမဲၵွံပတေႃၶတ်	เอามัวเก้อะปะเต๊าะบ๊อด	หาที่เปรียบไม่ได้
ပတ် ပွတ်	ปะตาว	ตั้ง
ပတ်ၶံင်	ปะตาวบอง	ชันเข่า
ပတ်ဒယိုင်	ปะตาวเตี้ยะย่าง	ตั้งเสา
ပတ်သွိထာၼ်	ปะตาวฮ้อยทาน	ตั้งบ้านเรือน ตั้งครอบครัว
ပတး	ปะต๊ะห์	ทำให้เรียบ ทำให้เสมอ
ပတးတိ	ปะต๊ะต๊อย	ปรับดินให้เรียบเสมอ

ပွိုၼ်	ปะตอน	เอาขึ้น ตั้งขึ้น
ပွိုၼ်ၸိုတ်	ปะตอยจ๊อด	ปลุกใจ
ပွိုၼ်ၸၢၵု	ปะตอยเจี๋ยะเก๊า	ยกตน ปลุกตัว
ပွိုၼ်ငူၺ်ႈ	ปะตอนงุ่ห์	ขึ้นราคา
ပွိုၼ်ၻႂ်	ปะตอนเตี๋ยะน่าย	กำหนดเป็นที่เป็นทาง
ပတိူ	ปะตำ	ทำให้หนา
ပတိူမုၵ်	ปะตำเมิก	ทำหน้าบึ้ง ทำหน้างอ
ပတိုပ်	ปะตอห์	เห็ด หนอง
ပတိုပ်ၵြုၼ်	ปะตอห์กรุ้น	เห็ดโคน เห็ดปลวก
ပတိုပ်ၸၢၵ်	ปะตอห์ช้อก	เห็ดฟาง
ပတိုပ်တိတ်	ปะตอห์ตั๊ด	หนองไหล
ပတိုပ်တိုၼ်	ปะตอห์ตอน	เห็ดขึ้น ราขึ้น ขึ้นรา
ပတိုပ်ၶၼွၼ်	ปะตอห์เที่ยะน่าน	เห็ดหญ้าหวาย
ပတိုပ်ၻုၼ်ၵသင်	ปะตอห์ตุ้นกะซัง	เห็ดรวก
ၻုပတိုပ်	โต้ะห์ปะตอห์	เป็นหนอง
ပတိုဝ်	ปะเต๊าะ	เปรียบ เปรียบเทียบ
ပတွ	ปะตะละ	เป็นเจ้าของ
ပတွၵောၼ်	ปะตะละโกน	แม่ลูกอ่อน มีลูกอ่อน
ပတွဂျိ	ปะตะละกยิ้	เป็นผู้มีพิษ สัตว์มีพิษต่างๆ
ပတွသြိၼ်	ปะตะละซอน	เป็นเจ้าของเงิน เป็นผู้มีเงิน คนรวย
ပတွအာယုၵ်	ปะตะอาเยิก	ผู้สูงอายุ ผู้มีอายุ ผู้อยู่มานาน
ပထကဝ်	ปะทะเกาะ	ทำเพื่อน
ပထကး	ปะทะก๊ะห์	ทำแตก
ပထတ်	ปะท้อด	ทำแรง
ပထမ	ปะทะมะ	ปฐม เบื้องต้น
ပထမကပ်	ปะทะมะกอ	ปฐมกัป ต้นกัป
ပထမၛာၼ်	ปะทะมะช่าน	ปฐมฌาน
ပထပို	ปะทะโปย	บวชเณร
ပထမယာံ	ปะทะมะยำ	ปฐมยาม ยามแรก
ပထမရုက်	ปะทะมะเริก	ปฐมฤกษ์
ပထဝီ	ปะทะวี	ดิน
ပထဝီဓာတ်	ปะทะวีทาด	ธาตุดิน

ပထိက်	ปะเทิ็ด	เชื่อฟัง รู้เจ็บ
ပထုဲ	ปะทุย	ทำยุ่ง ชอบยุ่ง
ပထုဲပထံင်	ปะทุยปะทอง	ยุ่งเหยิง
ပထေင်	ปะเทียง	คลึงให้กลม
ပထေဲ	ปะเทีย	ทำโกรธ ถือโกรธ
ပထောင်	ปะโทง	รู ช่อง เจาะให้เป็นรู
ပထောင်ကျာ	ปะโทงกยา	รูลม รูระบายลม
ပထောင်ကတောဝ်	ปะโทงกะโต	รูหู
ပထောင်မုဟ်	ปะโทงมุ่ห์	รูจมูก
ပထေံာ	ปะเทาะ	อย่าทิ้ง จังเลย
ပထေံာဂကူ	ปะเทาะเกี้ยะเกา	อย่าทิ้งตระกูล
ဂိပထေံာ	กิ้ปะเทาะ	เจ็บจังเลย
ပဒ ဗဒ	ปะเตี้ยะ เปี้ยะเตี้ยะ	พิง อิง
ပဒက်သိုဏ်	ปะเตี้ยกซอน	ประทักษิณ การเวียนขวา
ပဒူ	ป๊อดเตี้ยะเมียะ	ปทุม ปทุมถัน
ပဒူၜာဍောင်	ป๊อดเตี้ยะเมี่ยะบาโดง	นมสองเต้า
ပဒဝ်	ปะโต้	พุทรา
ပဒဝ်ဇာတ်	ปะโต้จ้าด	เล็บเหยี่ยว ไม้เถาต้นมีหนามผลเล็กกินได้
ပဒ်ှ	ปะโต้ะห์	ทำขึ้น สร้างขึ้น ทำเป็น อย่าเป็น
ပဒ်ှစက်	ปะโต้ะห์จัก	ติดเครื่อง
ပဒ်ှဂျိုင်	ปะโต้ะห์กลั้ง	อย่าเป็นมาก
ပဒ်ှစုတ်	ปะโต้ะห์จุ๊ด	อย่าเป็นเข้า อย่าไปเป็นเข้า
ပဒ်ှဒိုက်	ปะโต้ะห์เตี้ยะต้าก	ไม่ต้องเป็นทุกข์
ပဒ်ှပွတ်	ปะโต้ะห์ปะมด	ติดไฟ
ပဒိ	ปะติ้	ชน ขวิด
ပဒိဂွ်	ปะติ้เกลี้ย	ชนวัว
ပဒုမုတ္တရ	ปะตุ้มุ้ดตะระ	พระปทุมุตตระ ชื่อพระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง
ပဒုဟ်	ปะตุ้ห์	ทำโทษ
ပဒေသ	ปะเต้ซะ	ประเทศ
ပဒေသရး	ปะเต้ซะเรี่ยะห์	ประเทศราช
ပဒေံာ	ปะเต้อะ	ห้าม ห้ามปราม
ပဒေံာစိုတ်	ปะเต้อะจ๊อด	ห้ามใจ หักห้ามใจ

ပၼႆၢၻဆိ	ปะเต้อะชิม	ห้ามเลือด
ပၼႆၢၻပွၢၼ်	ปะเต้อะฮนาน	ห้ามทัพ
ပၶဝ်	ปะโท่	ทำให้ตรง ตั้งให้ตรง
ပၶဝ်ၸိုတ်	ปะโท่จ๊อด	คุมสติ ตั้งสติ ประคองใจ
ပၶဝ်ၶာတ်	ปะโท่ทาด	คุมธาตุ ปรับธาตุ
ပၶဝ်သတိ	ปะโท่ซะต๊อย	ตั้งสติ
ပၶာန်	ปะท่าน	ประธาน หัวหน้า
ပၼ်	ปอน	สี่ ยิง
ပၼ်ၵွင်	ปอนกลัง	สี่เหลี่ยม
ပၼ်ၵွမ်	ปอนกลอม	สี่ร้อย
ပၼ်ၸင်ဂ ပၺ္စင်္ဂ	ปอนจังเกี้ยะ	เบญจางค์ อวัยวะทั้ง ๕
ပၼ်ၸှဝ်	ปอนโจ๊ห์	สี่สิบ
ပၼ်တေႃဝ်	ปอนโต	ดีดฝ้าย
ပၼ်သေနၢတ်	ปอนเซนัด	ยิงปืน
ပၼ်သွင်	ปอนฟาน	สี่แยก
ပၼ်ဢောတိတ် -	ปอนเอาตั๊ดป้าด -	ยิงไม่ออกฟันไม่เข้า อยู่ยงคงกระพัน
ဖၢ်ဢောလုပ်	เอาลูบ	
ပွၼ်	ปะนอห์	ขนุน
ပၼး	ปะนะห์	ขนุนจำปาดะ
ပၼေန်	ปะเนน	ขี้อ้อน โยเย
ပၼေန်ဖၢၵ်	ปะเนนเปี๊ยก	อ้อนตาม
ပၼေမ်	ปะเนม	มะดัน
ပၼ် မုၼ်	ปะนาว มะนาว	มะนาว
ပွႄၢၼ်	ปะโนห์ โฮนห์	หนังสติ๊ก กิ่งแขนง
ပွႄၢၼ်ၸိူ	โฮนห์เจ้อ	คันกระสุน
ပွႄၢၼ်ၻုၼ်	โฮนห์ตุ้น	แขนงไผ่
ပၼႆင်	ปะนอง	ทุ่น
ပၼႆင်တိုင်	ปะนองตัง	ทุ่นข้อง
ပပ	ปะปะ	อย่าทำ
ပပဆဆို	ปะปะชะเชอ	อย่าทำส่งเดช อย่าทำชุ่ยๆ
ပပတေပ်ႉ	ปะปะแตะห์	อย่าเชื่อ
ပပထေ	ปะปะเทีย	อย่าถือโกรธ

ပပတ္တဏာ	ปะป๊อดตะนา	ตั้งความปรารถนา
ပပဇက်စိုတ်	ปะปะเปี้ยกจ๊อด	อย่าทำตามใจ
ပပရအ်	ปะปะเราะ	ดูถูกเห็นเป็นคนบ้าคนบอ
ပပရိနိဗ္ဗာန်	ปะปะร้อยนิบป้าน	เสด็จดับขันธปรินิพพาน
ပပရေံ	ปะปะแระ	ดูถูก ดูหมิ่น
ပပသံင်ဂှ်	ปะปะซองโก้ห์	อย่าทำอย่างนั้น
ပပ်	ป๊อบ	สกปรก เปรอะเปื้อน เลอะเทอะ
ပပ်ပီ	ป๊อบปี	สกปรกเลอะเทอะ
ပပူဇာ	ปะเปาเจี้ย	สักการบูชา
ပပြဘိုက်	ปะประพาก	บริโภค
ပဖံက်သေဝ်	ปะพ้อกแซ	ประกอบอาชีพค้าขาย
ပဇက်စိုတ်	ปะเปี้ยกจ๊อด	ทำตามใจ อย่าตามใจ
ပဇက်ပြဝေဏီ	ปะเปี้ยกประเวนอย	ทำตามประเพณี
ပဇဓာန်	ปะเปี้ยะท่าน	พึ่ง อาศัย
ပဗ္ဗကာရီ	ป๊อบเปี้ยะการอย	บุพการี
ပဗ္ဗဇာ	ป๊อบเปี้ยะเจี้ย	บรรพชา
ပဗ္ဗဇိတ	ป๊อบเปี้ยะจิ้ตะ	บรรพชิต
ပဗ္ဗဝါစာ	ป๊อบเปี้ยะเวี่ยจา	วาจาหยาบคาย วาจาที่เป็นบาปอกุศล
ပဗိုက်	ปะเปี้ยะเนิด	ประกอบอาชีพค้าขาย
ပဖြုၵိုင်	ปะปรุ้กลั้ง	อย่าพูดมาก
ပဖြမိန်	ปะเปรี้ยมิ่น	บวชชี
ပမ	เปเมียะ	ทำพันธุ์
ပမင်	ปะมัง	ผู้เฝ้า ผู้รักษา
ပမင်ကဝ်	ปะมังกอ	ปู้โสมเฝ้าทรัพย์
ပမင်သွံာ	ปะมังฮนำ	ชื่อสัตว์เป็นเครื่องหมายประจำปีเช่นชวด -หนู
ပမတ်ဍာတ်	ปะม่ดดั๊ด	ทำตาหวาน
ပမှန်	ปะมน	ข้าวกระยาทิพย์
ပမဝ်	ปะโม	ภาวนา เพ่ง
ပမဝ်ကသိုဏ်	ปะโมกะซอน	เพ่งกสิณ
ပမာဏ	ปะมานะ	ประมาณ
ပမာဒ	ปะมาเตี้ยะ	ประมาท
ပမာန	ปะเมี่ยเนี่ยะ	ถือดี มีทิฐิ

ပမနသိကာရ	ปะเมียะเนี่ยะซ้อยการะ	กระทำมนสิการ
ပမာန်	ปะม่าน	ถือทิฐิ ดื้อรั้น
ပမိက်	ปะเมิ้ด	ธุระ ต้องการ ปรารถนา
ပမိက်စိုတ်	ปะเมิ้ดจ๊อด	ตามที่ใจปรารถนา ตามที่ใจต้องการ
ပမိင်	ปะเมิน	ประกาศ แจ้งข่าว
ပမိပ်	ปะมีบ	ทำเป็นของสนุก
ပမိပ်ဝေင်	ปะมีบว่อน	ทำสนุกเล่น เห็นเป็นของสนุก
ပမု	ปะมุ่	ทำอะไร
ပမုက်	ปะเมิก	ทำหน้าเจี๋ยมเจี้ยม
ပမုက်ချိုတ်	ปะเมิกขย็อด	ตีหน้าตาย
ပယျင်	ปะยัง	นาค คนอยู่วัดเตรียมตัวบวช
ပယျံာ	ปะยำ	ยาม เวลา
ပယျံာတ္ၚဲ	ปะยำตะงัว	เวลากลางวัน
ပယျံာတ္ၚဲခ၀်	ปะยำฮัวโธ่	เวลาเที่ยง
ပယျံာဂေါတ္ၚဲ	ปะยำเที่ยะเกี้ยฮัว	ยามเที่ยงคืน
ပယျံာတ္ကံ	ปะยำเปี้ยะตอม	ยามกลางคืน เวลากลางคืน
ပယျံာသ၀်တ္ၚဲ	ปะยำซอฮัว	ยามเย็น
ပယျဲာ	ปะยาย	ริม ขอบ ชายครุย
ပယုတ်	ปะยุ่ด	ทำชั่ว
ပယောဂ	ปะเย่อวเกี้ยะ	ปโยค การกระทำ การประกอบ
ပယောဇန	ปะเย่อวเจี้ยะเนี่ยะ	ประโยชน์
ပယး ပျး	ปะยะห์	แสง เปลวไฟ คำอธิบาย
ပျးဂိတု	ปะยะห์กิ้เต๊า	แสงจันทร์ แสงเดือน
ပျးတ္ၚဲ	ปะยะห์ฮัว	แสงอาทิตย์ แสงตะวัน
ပျးပ္ဒတ်	ปะยะห์ปะมด	แสงไฟ
ပျးလက္ခဏပိ	ปะยะห์เลียกคะนะป๊อย	คำอธิบายไตรลักษณ์
ပျးသ္ၚိင်	ปะยะห์สนอง (ฮนอง)	ประกายดาว
ပယှ် ပယိုဝ်	ปะเยอ	เขต แดน
ပယှ်ယး	ปะเยอเยี่ยะห์	รุ่งอรุณ จวนสว่าง
ပယှ်ရး	ปะเยอเรี่ยะห์	เขตชายแดน
ပယှိ	ปะเยิ่ม	ชีวิต ลมหายใจ
ပယှိစတိတ်	ปะเยิ่มจะตั๊ด	ใจจะขาด

ပရက်	ปะรัก	คาย ระคาย แสบ บาด ต้นเปล้า
ပရက်ကအ်	ปะรักเก๊าะ	ระคายคอ
ပရက်ကတောဝ်	ปะรักกะโต	ระคายหู บาดหู แสบหู
ပရက်ဂို	ปะรักเกิ้ม	ไส้ตะเกียง
ပရက်ပွတ်	ปะรักปะมด	ไส้ตะเกียง
ပရင်	ปะรัง	ของฝาก ประตู
ပရင်တဲ	ปะรังตอย	ของติดมือสำหรับเป็นของฝาก
ပရင်ဒပ်	ปะรังต้บ	ประตูรั้ว
ပရင်သို	ปะรังฮ้อย	ประตูบ้าน
ပရင်ၶိ	ปะรังบี	ริมตลิ่ง ชายตลิ่ง
ပရတ်	ปะรด	ปรวด โรคชนิดหนึ่งมีลักษณะเป็นก้อน
ပရန်	ปะรอน	เหยื่อสำหรับเกี่ยวเบ็ด
ပရမ် ကရမ်	ปะรอม กะรอม	ดุ
မွိဟ်ပရမ်	เมี่ยะนิ่ห์ปะรอม	คนดุ
ပရမတ္ထ	ปะระมดทะ	ปรมัตถ์ ประโยชน์อย่างยิ่ง
ပရဟ် ပရှ်	ปะรอห์	เร่ง แซม ผลัด
ပရဟ်က်	ปะรอห์กาว	ปักดอกไม้แซมผม
ပရဟ်ဇိုင်	ปะรอห์จ้าง	เร่งฝีเท้า
ပရဟ်ဇိုင်တဲ	ปะรอห์จ้างตอย	เร่งตีนเร่งมือ
ပရဟ်တဲညိ	ปะรอห์ตอยญิ้	เร่งมือหน่อย
ပရဟ်	ปะรอห์	ผลัด สลัด
ပရဟ်ကသော်	ปะรอห์กะซก	ผลัดขน
ပရဟ်တွး	ปะรอห์ตะนะห์	ผลัดใบ
ပရဟ်ပုင်	ปะรอห์เปิง	รีบหุงหาอาหารเพื่อไปกินกลางทาง
ပရအ် ပရံ	ปะเราะ	แบ่ง แจก คนบ้า
ပရအ်ဂြပ်	ปะเราะกรับ	แจกของ แบ่งของ
ပရအ်စညးထကအ်	ปะเราะเจี๊ยะเญี้ยะห์ ทะเก๊าะ	แบ่งกันกิน
ပရအ်စပရအ်မံင်	ปะเราะเจี๊ยะปะเราะม่ง	แบ่งกันกินแบ่งกันอยู่
ပရအ်တိ	ปะเราะต๊อย	แบ่งแยกที่ดิน
ပရအ်ဓာတ်	ปะเราะทาด	แจกธาตุ
ပရအ်ပေါင်မေတ်	ปะเราะโปงเม็ด	บ้าลำโพง

ပရအ်အောတိကဝ်	ประเราะเอาแตมกอ	บ้าไม่รู้น้ำตาล ยังไม่ทันรู้เรื่อง - รีบปฏิเสธ
ပရာ်	ประรัด	การช่วย ช่วยห้าม ช่วยแยก
ပရာင်	ประราน	ปิ้ง ย่าง
ပရာင်က	ประรานกะ	ปิ้งปลา ย่างปลา
ပရာတ်	ประรัด	กระเซ็น กระจาย
ဍာ်ပရာတ်	ด๊จประรัด	น้ำกระเซ็น น้ำกระจาย
ပရာန်	ประราน	อบอ้าว ยัดกระแทกเบ่งเข้าไปเช่นใส่ด้ามมีด
ပရာန်မတ်ဗြဲ	ประรานม่ดปรั้ว	อ้าวเมฆฝน
ပရာပ်	ประรับ	นำ
ပရာပ်ဏာ	ประรับนา	นำไป
ပရာပ်နင်	ประรับเนี่ยง	นำมา
ပရိက္ခရာ	ประเริดคะรา	อัฏฐบริขาร
ပရိကံ	ประร้อยกอม	บริกรรม
ပရိစာဂ	ประร้อยจาเกี้ยะ	บริจาค
ပရိဆေဒ	ประร้อยเชเตี้ยะ	ปริเฉท
ပရိဏာ	ประร้อยนา	ปริณาม การเปลี่ยนแปลง
ပရိဒေဝ	ประร้อยเต้เวี่ยะ	ปริเทวะ ความคร่ำครวญ ความร่ำไรรำพัน
ပရိနိဗ္ဗာန်	ประร้อยนิ้บป้าน	ปรินิพพาน
ပရိဘောဂ	ประร้อยเก่อวเกี้ยะ	บริโภค
ပရိယတ္တိ	ประร้อยย่ดต๊อย	ปริยัติ การเล่าเรียน
ပရိသာတ်	ประร้อยซัด	บริษัท
ပရိသုဒ္ဓိ	ประร้อยซุดที่	บริสุทธิ์
ပရိ	ประรี่	นางเล็ด ข้าวแตน
ပရုတ်	ประรุด ประร้อด	การบูร
ပရူ	ประเรา	เรื่อง ข่าว
ပရူတြေံ	ประเราตะเรม	เรื่องเก่า เรื่องเดิม
ပရူပရာ	ประเราประรา	เรื่องราว ข่าวคราว
ပရေ	ประเร	ทำให้หาย ทำให้หมดไป
ပရေခတ်ုဲ	ประเรคะต๊อห์	ใช้หนี้ ล้างหนี้ ทำให้หมดหนี้
ပရေဒုဟ်	ประเรตุ้ห์	ถ่ายโทษ ชดใช้โทษ
ပရေက်	ประเรี้ยก	ซีก ผ่า

ပရေက်သတ်ဖြ	ปะเรี้ยกซอดเปรี้ย	ผ่ามะพร้าว
ပရေက်ဢွၵ်ႈ	ปะเรี้ยกโอ๊ห์	ผ่าฟืน
ၻုၼ်ပရေက်	ตุ้นปะเรี้ยก	ไม้ไผ่ผ่าซีก
ပရေက် မရေက်	ปะรอด เมี่ยะรอด	พริก
ပရေက်ၶႅၵ်ႈ	ปะรอดคะเกาะห์	พริกแห้ง
ပရေက်ၶနေက်	ปะรอดคะเนี้ยก	พริกสด
ပရေက်ၶိူဝ်ႈ	ปะรอดคะม้อห์	พริกไทย
ပရေက်ဖရုံက်	ปะรอดพะร้อก	น้ำพริกปลาร้า
ပရေက်သွ	ปะรอดฟะ	พริกแกง
ပရေင်	ปะเรียง	เรื่องราว ความเป็นไป
ပရေင်ကမ်ကုသို	ปะเรียงกอมเก๊าซอ	วิบากกรรม
ပရေင်ၵျူင်ကွာန်	ปะเรียงเดิงกวาน	กิจการบ้านเมือง เรื่องราวของบ้านเมือง
ပရေင်လိုက်	ปะเรียงลาก	เรื่องของโลก ธรรมดาโลก
ပရေတ်	ปะเร้ด	ปลิ้น
ပရုံ	ปะแระ	เลว ชั่ว ทราม
ပရုံကြွဟ်ဟ်	ปะแระแกว๊ะห์แกว๊ะห์	ชั่วจริงๆ เลวจริงๆ
ပရုံဇဢ်	ปะแระเจ้ะ	ชั่วมาก เลวมาก
ပရုံပရှတ်ယုတ်မာ	ปะแระปะรุดยุดเมี่ย	เลวทรามต่ำช้า ชั่วช้าสามานย์
ပရဲ	ปะรอย	กำไร แนว รอย
ပရဲဇွိက်	ปะรอยเปี้ยะเนิ่ด	กำไรสินค้า
ဒှ်ပရဲ	โต้ะห์ปะรอย	เป็นรอย เป็นแนว
ပရောတ်	ปะรด	ปรวด ปูด เสียงปูด
ၵွ်ပရောတ်	เกนี้ยปะรด	ท้องร้อง ท้องลั่น
ပရောပ်	ปะรบ	ตำลึง ไม้เถาใช้ใบและยอดเป็นผัก
ပရောမ်	ปะรม	กรอบ แห้งกรอบ เปราะ
ပရုံင်	ปะรอง	แก่
ပရုံင်ပါရမီ	ปะรองปาระมอย	สั่งสมบารมี
ဝုတ်ပရုံင်	วุ่ดปะรอง	สาวแก่ สาวขึ้นคาน
ပရောဟိတ်	ปะเราฮิด	ปุโรหิต
ပရေ်ာ	ปะรัว	ลูกข่าง
ပရုံပရာ	ปะรอมปะรา	ปรัมปรา สืบๆกันมา
ပရး	ปะระห์	กระจายออก แยกออก

ပရးကောန်ပရးဗြ	ประระห์กนประระห์เปรี้ย	พรากลูกพรากเมีย
ပရးလိက်	ประระห์เลิค	แจกหนังสือ แจกประกาศ
ပရိက်	ประรัก	ฟักข้าว ภัยอันตราย
ပရိက်ဘဲ	ประรักพั่ว	อันตราย ภยันตราย
ပရိက်ဥပဒြ	ประรักอุป๊อดเตรี่ย	อุปัทวันตราย
ပရိင်	ประรัง	ข่าว
ပရိင်ခိုဟ်	ประรังเคาะห์	ข่าวดี
ပရိတ်	ประร้อด	ด้ายมงคลสำหรับคล้องคอ
ပရိတ်ကအ်	ประร้อดเก๊าะ	ปล้องคอ คอปล้อง
ပရိဟ်	ประรอห์	ระบายน้ำออก กรวด
ပရိဟ်ဍာ်	ประรอห์ด๊ั้จ	กรวดน้ำ ปล่อยให้น้ำไหลออก
ပလက်	ประลัก	เหงื่อ
ပလက်ဇူ	ประลักเที่ยะจู้	เหงื่อไหล เหงื่อหยด
ပလကျာ်	ประเลี่ยะกยั๊จ	บวชพระ
ပလင်	ประลัง	ขวด
ပလင်ဍာ်	ประลังด๊ั้จ	ขวดน้ำ
ပလတ်	ประล้อด	ขโมย มะซ่าน
ပလန်	ประลอน	ตอบ แก้ ย้อน
ပလန်ကလေင်	ประลอนกะเลียง	ตอบกลับ โต้กลับ
ပလန်ဂုန်	ประลอนกุ้น	ตอบแทนบุญคุณ
ပလန်ပါင်	ประลอนปาน	ต่อปากต่อคำ
ပလန်ပ္ဍန်ဂတး	ประลอนปลอนเกกี้ยะต๊ะห์	เปลี่ยนแปลง ปฏิวัติ
ပလဝ်	ประโล่	ทำไว้
ပလဟ် ပလ့်	ประลอห์	ปลิด แกะ ปลด
ပလဟ်က	ประลอห์กะ	ปลดปลา
ပလဟ်သတ်ဆု	ประลอห์ซอดชุ	ปลิดผลไม้
ပလဟ်မ	ประลอห์เมี่ยะ	แกะเมล็ด
ပလအ်	ประโล่ะ	มะพูด ผลไม้กินได้
ပလဲာ	ประลาย	ละลาย สะยาย
ပလဲာသော်	ประลายซก	สะยายผม
ဍာ်ပလဲာဂအဲ	ด๊ั้จประลายเกี้ยะอุย	น้ำกระสายยา
ပလိ	ประล้อย	บาลี ทำให้ขุ่น

ပလိဍှ်	ปะล้อยดั๊จ	กวนน้ำให้ขุ่น
ပလိခနဲ့ဖိုင်	ปะล้อยเที่ยะน่ายจ้าง	กลบเกลื่อนรอยเท้า
ပလိဗောဓ	ปะล้อยเป๊อวเที่ยะ	ปลิโพธ ความห่วง ความกังวล
ပလိင်	ปะเลิน	หลง ตำลึง (เงินสี่บาท)
ပလိင်ဂွံင်	ปะเลินกล้ัง	หลงทาง
ပလီ	ปะลี	โกหก
ပလီစ	ปะลีเจ๊ียะ	โกหกหลอกลวง
ပလီတဝ်လေဝ်	ปะลีตอแล	โกหกตอแหล
ပလုတ်	ปะลุ้ด ปะล้อด	เพาะ เพาะพันธุ์พืช
ပလေ	ปะเล	เสียงเอ็ดตะโร
ပလေပလံင်	ปะเลปะลอง	อึกทึกครึกโครม มากมาย
ပလေင်	ปะลอน	ข้าวเหนียว
ပလေင်ကစံက်	ปะลอนกะจ๊อก	ข้าวเหนียวดำ
ပလေင်ဖြုင်	ปะลอนเซิ่ง	ข้าวเหนียวนึ่ง
ပလေပ်	ปะเล่บ	ทำเป็น เข้าใจทำ
ပလေဝ်	ปะแล	แลก เปลี่ยน ถ่าย แก้ไขซ่อมแซม
ပလေဝ်ကွိ	ปะแลกวี	เปลี่ยนรถ ถ่ายรถ ซ่อมรถ
ပလေဝ်ဂွိက်ယာတ်	ปะแลเกลิ้ดยาด	ผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า
ပလေဝ်စ	ปะแลเจี๊ยะ	ซื้อขายแลกเปลี่ยน
ပလေဝ်စိုတ်	ปะแลจ๊อด	เปลี่ยนใจ
ပလေဝ်ညးထကအ်	ปะแลเญ้ียะห์ทะเกาะ	เปลี่ยนกัน สับกัน
ပလေဝ်ဓမံင်	ปะแลเที่ยะม่ง	เปลี่ยนสถานที่อยู่
ပလေဝ်မုက်	ปะแลเมิก	เปลี่ยนหน้า
ပလေဝ်ပလေတ်	ปะแลปะเล้ด	แก้ไข ซ่อมแซม
ပလေဝ်ပယို	ปะแลปะเยิ่ม	แลกชีวิต เอาชีวิตเข้าแลก
ပလေဝ်ယှူ	ปะแลเยี่ยะมุ่	เปลี่ยนชื่อ
ပလေဝ်ရုပ်	ปะแลรูบ	เปลี่ยนรูป รูปร่างเปลี่ยนไป
ပလေဝ်ပလံင်	ปะเลปะลอง	เอ็ดตะโร มากมาย
ပလေဝ်သ္ကူ	ปะแลเฮ้า	แลกข้าวสาร
ပလေဝ်သြန်	ปะแลซอน	แลกเงิน เปลี่ยนเงิน
ပလေဝ်အရေဝ်	ปะแลอะเร่	กลับคำ เปลี่ยนคำพูด
ပလေဟ်	ปะแลห์	บิ่น เชิด ตื่นเพราะตกใจ

ပလေဟ်မုက်	ปะแลห์เมิก	เชิดหน้า
ပလေဟ်လဂန်	ปะแลห์เลี่ยะก้น	เชิดหุ่น
ပလေဟ်ဝေင်	ปะแลห์ว่อน	เชิดเล่น
ဂွံပလေဟ်	เกลี้ยปะแลห์	วัวตื่นวิ่งเตลิด
ပလေအ်	ปะเล่ะ	เบื่อ
ပလေအ်ပုင်သွ	ปะเล่ะเปิงฟะ	เบื่ออาหาร เบื่อข้าวปลาอาหาร
ပလေအ်မုက်	ปะเล่ะเมิก	เบื่อหน้า
ပလေဲ	ปะเลีย	เป้นเงา วาว วาววับ
ပလော ပ္ဍော	ปะเลา เปลา	กลิ้ง
ပလောတ္ၚ်	ปะเลาเฮมาะ	กลิ้งหิน
ပလေံာ	ปะเลาะ	เสื้อ
ပလေံာခြပ်	ปะเลาะคร้อบ	เสื้อเกราะ
ပလံင်	ปะลอง	ส่ง
ပလံင်ပုင်	ปะลองเปิง	ส่งข้าว ส่งอาหาร
ပလံင်လိက်	ปะลองเลิด	ส่งหนังสือ ส่งจดหมาย
ပလံင်မ္ဂိုင်	ปะลองบ้อง	ส่งเดช ชุ่ย
ကွောန်ပလံင်မ္ဂိုင်	โกลนปะลองบ้อง	ทำส่งเดช ทำชุ่ยๆ
ပလံင်အိက်သြန်	ปะลองเอิ๊ดซอน	ส่งดอกเบี้ย
ပလး	ปะละห์	คลี่ปม สางทำให้หายยุ่ง
ပလးအရေဝ်	ปะละห์อะเร่	ชี้แจงคำพูด อธิบายคำพูด
ပလိုက်	ปะลัก	ไล่
ပလိုက်စာင်	ปะลักจาน	ไล่ไก่
ပလိုက် ပြလိုက်	ปะลาก ประระลาก	ปรโลก โลกหน้า
ပလိုက်	ปะลาก	ฝุ่น ผง ละออง ทำให้ทะลุ
ပလိုက်ဂွံင်	ปะลากกล้ง	เจาะทาง เปิดทาง
ပလိုက်တိ	ปะลากต๊อย	ขี้ฝุ่น ฝุ่นดิน
ပလိုက်သြော	ปะลากเซาะ	ละอองข้าว
ပလိုင်	ปะลัง	บ่อ
ပလိုတ်	ปะล้อด	ดับ ทิศตะวันตก
ပလိုတ်ပ္ဍတ်	ปะล้อดปะมด	ดับไฟ
ပလိုတ်သ္ဍိ	ปะล้อดฮ้อย	ทิศตะวันตกบ้าน
ဒိုဟ်ပလိုတ်	เต้อะห์ปะล้อด	ทิศตะวันตก

ပလိ	ปะลำ	ทำลาย
ပလိကောန်	ปะลำกน	ทำแท้ง
ပလိကောန်ဗြည း	ปะลำกนเปรี้ยเญี้ยะห์	ผิดลูกผิดเมียเขา
ပလိဍုင်ကွာန်	ปะลำเดิงกวาน	ทำลายบ้านเมือง
ပလိပလာ်	ปะลำปะลัด	ทำลายล้าง พังทลาย
ပလိယ္ၚု	ปะลำเยี่ยะมุ่	ทำลายชื่อเสียง
ပလိုဟ်	ปะลอห์	บอก แจ้ง ลั่น ทำให้ทะลุ
ပလိုဟ်ကောန်ဍေုင်	ปะลอห์กนเดียง	ลั่นไก
ပလိုဟ်ပေါဲ	ปะลอห์ปัว	บอกงาน
ပလ္ဇိရိယ	ปะเลี่ยะวี่ร้อยยะ	วิริยะ ความเพียร บากบั่น
ပလ္ဍုဟ်	ปะเลี่ยะนุ่ห์	อย่าขี้เกียจ
ပလ္ဒေဟ်	ปะเลี่ยะเว่ห์	แปลงกาย ปลอมตัว
ပဝ ပွ	ปะวะ	การกระทำ
ပဝယုတ်မာ	ปะวะยุดเมี่ย	ประพฤติชั่ว ประพฤติเลว
ပဝ်	ปอ	บิน
ပဝ်ဂွဲ	ปอกลั้ว	บินเกาะกลุ่ม บินเป็นฝูง
ပဝ်ဍုန်	ปอดุน	ค้ำยัน เสาต่อ
ပဝတ်	ปะว่ด	ทำวัตร กราบไหว้
ပဝတ်ကိုကျာ်	ปะว่ดกอกยั๊จ	ไหว้พระสวดมนต์
ပဝါ ပြဝါ	ปะวา ประวา	กลุ่ม ฝูง พวก เพื่อน
ပဝါဂြဲ	ปะวาเกลี้ย	ฝูงวัว
ပဝါမသုန်ကွမ်	ปะวาเมี่ยะซุนกลอม	กลุ่มห้าร้อย พวกห้าร้อย จำนวนมาก
အောကေတ်ပဝါ	เอาเก๊ดปะวา	ไม่เอาพวกพ้อง ไม่เอาเพื่อนฝูง แหกคอก
ပဝါ်	ปะวัด	ท่าเดิน ลักษณะการเดิน กิริยาที่เดิน
ပဝါတ်	ปะวาด	ทำยาก จากเรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่
ပဝါရဏာ	ปะวาระนา	ปวารณา วันออกพรรษา ยอมให้ขอ
ပဝိပဝူ	ปะวีปะเวา	รอบๆ บริเวณ
ပဝုန်	ปะวุน	หมุน
ပဝုန်ပုင်	ปะวุนเปิง	ดงหม้อข้าว
ပဝုန်ပဝဲ	ปะวุนปะวาย	วุ่นวาย
ပဝူ	ปะเวา	ขด
ပဝူကွန်	ปะเวากลอน	การมัดฟางให้เป็นเส้นยาวๆใช้ขดในยุ้ง

ပၵူၸုၵ်	ปะเวาเจิ๊ก	ขดเชือก
ပဝေၼ်	ปะว่อน	ทำเล่น
ပဝေၼ်ၼ်	ปะว่อนๆ	ทำเล่นๆ ไม่จริงไม่จัง
ပဝေၼီ	ปะเวนอย	ประเพณี
ပဝိုင်	ปะวาง	ระหว่าง เมื่อยล้า
ပဝိုင်ၸူင်	ปะวางเดิง	ระหว่างเมือง
ပဝိုတ်	ปะเวิด	อย่าลืม
ပသ	ปะซะ	เหม็น
ပသၵၢၼ်ႇ	ปะซะเก๊าะ	เอาไปเป็นเพื่อน
ပသၵၢၼ်ႇတဲ	ปะซะเก๊าะตอย	ถือไปเป็นเพื่อนมือ
ပသၶဢိ	ปะซะคะอิม	เหม็นคาว
ပသၸႃ	ปะซะจา	สาบาน
ပသတိ	ปะซะต๊อย	ตั้งสติ
ပသတိၵုၼ်ႈၶိုပ်	ปะซะต๊อยกอเคาะห์	ตั้งสติให้ดี
ပသရုံပပ်	ปะซะรำปาบ	ทำบาป
ပသလေႃလၢေႃ	ปะซะลั่วเลี่ยะบ๊ก	เอาเป็นที่พึ่งที่อาศัย
ပသမွတ်သစ္စ	ปะซะมดซอดเจี๊ยะ	ตั้งสัตยาธิษฐาน
ပသမ္မီ	ปะซะเมิน	ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
ပသဟိ	ปะซะฮอย	เหม็นกลิ่นไหม้
ပသဟေၵ်	ปะซะเฮียก	เหม็นไหม้
ပသဢပ်	ปะซะอ๊อห์	เหม็นอับ
ပသဢုဲ	ปะซะอุย	เหม็นเน่า
ပဿာဝမၵ်	ป๊อดซาเวียะเมียก	ทวารเบา
ပဿာသ	ป๊อดซาซะ	ปัสสาสะ ลมหายใจออก
ပဿဝ်	ป๊อดซาว	ปัสสาวะ
ပသာ	ปะซา	ชั่ง มาตราเงินเท่ากับ ๘๐ บาท
ပသာင် ရမျာင်	ปะซาน ร่มซาน	เสียง
ပသာ်	ปะซัด	เดือนหก ทำไม เพราะอะไร เพราะเหตุใด
ပသာ်ပေင်	ปะซัดปอน	กลางเดือนหก เพ็ญเดือนหก
ပသာ်အိုတ်	ปะซัดอ๊อด	สิ้นเดือนหก
ပသာဒ	ปะซาเตี้ยะ	ปสาทะ เลื่อมใส
ပသာန်	ปะซาน	ไอแดด เปลวแดด

ပသာန်တွဲ	ประซานฮัว	ไอแดด เปลวแดด
ပသုန် မသုန်	ปะซุน เมี่ยะซุน	ห้า
ပသုန်ဇော်	ปะซุนโจ๊ะห์	ห้าสิบ (ภาษาปาก)
ပသေက်	ปะเซียก	มอบ สถาปนา แต่งตั้ง
ပသေက်ပ္တိုန်	ปะเซียกปะตอน	แต่งตั้งขึ้น สถาปนาขึ้น
ပသေက်	ปะเซียก	หลน
ပသေက်ဖရံက်	ปะเซียกพะร้อก	หลนปลาร้า
ပသေက်စ	ปะเซียกเจี๊ยะ	หากินทางก่อกวนเบียดเบียน
ပသဲ	ปะซอย	เหล็ก
ပသဲဍာင်	ปะซอนดาน	เหล็กกล้า
ပသဲဗြိုင်	ปะซอยปร้าง	แม่เหล็ก
ပသိုတ်	ปะฮิด	ทำเงียบ ทำเฉย
ပသ္ငှော	ปะฮั่ว	ผึ่ง (ผึ่งแดดผึ่งลม)
ပသံင်ဏာအ်ဣပက္ငံ	ปะซองเนาะอิปะเก้อะ	ทำอย่างนี้ก็ทำได้ ทำได้ลงคอ
ပသ္ဂ	ปะฮนะ	เป็นศัตรู
ပဟ် ပ်	ปอห์	เก้ง อีเก้ง
ပဟ်ပေဟ်	ปอห์แปะห์	ดีดดิ้น สะบัดสะบิ้ง
ပဟဲ	ปะฮอย	ทำเฉย ทำไม่รู้ไม่ชี้
ပဟိုတ်	ปะฮอด	ทำเหตุ
ပဠက်	ปะลัก	เหงื่อ
ပဓက်	ปะบัก	พาด ห้อย อย่าค้าง
ပဓက်ဗတမ်	ปะบักเปี๊ยะตอม	อย่าอยู่ค้างคืน
ပဓက်ယာတ်	ปะบักยาด	พาดผ้า ห้อยผ้า
ပဓက်ဝှ်	ปะบักโว่ะห์	บวชค้างพรรษา บวชค้างปี
ပဓာ	ปะบา	ทำสอง แบ่งเป็นสอง
ပဓာစန်	ปะบาจอน	ทำเป็นสองฟ่อน แบ่งเป็นสองฟ่อน
ပအပ်	ปะอ๊อบ	มอบ
ပအပ်ပြာပ်	ปะอ๊อบปรับ	มอบหมาย
ပအဓိထာန်	ปะอะที่ทาน	ตั้งจิตอธิฐฐาน คั้งจิตปรารถนา
ပအနိုင်	ปะอะเนิ่น	ถือสา
ပအရှိ	ปะอะเริ่ม	เอาเป็นอารมณ์ ถือเป็นอารมณ์
ပအာ	ปะอา	อย่าไป ทำไป เรื่อยเปื่อย

ပအာလုံတိပိ႐ွင်	ปะอาลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	ทำไปเรื่อยเปื่อย ทำส่งเดช
ပအုံ ပအုမ်	ปะอุม	กอง หมู่บ้าน
ပအဲု	ปะอุย	ไกว
ပအော	ะเอา	ทำไมไม่
ပအောခိုဟ်	ปะเอาคอห์	ทำไม่ดี
ပအောဆို	ปะเอาเชอ	ทำไมไม่เห็น
ပအောတီအော -	ปะเอาแตมเอาญ้าด	ทำไม่รู้ไม่ชี้ ทำไม่รู้ไม่เห็น
ညာတ်		ดูดาย เฉยเมย
ပအောမာန်	ปะเอาม่าน	เอาไม่ไหว
ပအောမိင်	ปะเอาเมิ่น	ทำไมไม่ได้ยิน ทำเป็นไม่ได้ยิน
ပအောဝ် ဖအောဝ်	ปะโอ พะโอ	ใช้ ใช้ไป
ပအောဝ်ကော့်ဂစိုတ်-	ปะโอกอเกี้ยะจ๊อด-	ใช้ให้ไปฆ่าสัตว์
သတ်	ซ้อด	
ပအောဝ်ဏာ	ปะโอนา	ใช้ไป
ပါ	ปา	วาง ติดมา นกเขาชวา
ပါကျွင်	ปาเกลิง	หลงติดมา
ပါစိုတ်	ปาจ๊อด	อาบัติปาจิตตีย์
ပါဇိုင်	ปาจ้าง	ขวางตีน เกะกะกีดขวาง
ပါပါင်	ปาปาน	ขวางปาก พูดไม่ยั้ง
ပါမုက်	ปาเมิก	ขวางหน้า
ပႃ	ปาด	ผ่า แบ่ง แยก
ပႃဂြင်ခအက်	ปาดเกรี้ยงคะอัก	แตกระแหง (ดิน)
ပႃထကး	ปาดทะก๊ะห์	แตกแยก
ပႃပရအ်	ปาดปะเราะ	แบ่ง แบ่งแยก
ပႃပရး	ปาดปะระห์	แบ่งกระจาย
ပႃပႃ	ปาดปาย	แยกแยะ ใคร่ครวญ
ပႃဗုင်	ปาดเปิ้ง	ผ่าท้อง
ပႃဘင်	ปาดเภี่ยง	ภังคะ การแตก การทำลาย (การเกิดดับ)
ပႃသတ်ဖြဲ	ปาดซอดเปรี้ย	ผ่ามะพร้าว
ပါင်	ปาน	ปาก การนวดข้าวด้วยเท้า
ပါင်ကတိုင်	ปานกะตัง	ปากหลุม
ပါင်ကွက်	ปานกะนัก	รักแร้

ပါင်ကှ်	ปานเก๊าะห์	ปากแห้ง อดอยาก
ပါင်ကျှ်	ปานกยั๊จ	ปากพระพุทธ พูดอย่างไรเป็นอย่างนั้น
ပါင်ကြှုင်	ปานเกริง	ปากคลอง
ပါင်ကွှ	ปานกละ	คีม ปากคีบ
ပါင်ကွှး	ปานกะมะห์	ปากสว่าง ปากโป้ง ชอบเปิดเผยเรื่องคนอื่น
ပါင်ခတဝ်	ปานคะตอ	ปากสั่น
ပါင်ချှုပ်	ปานเขย๊าะห์	ปากซีด
ပါင်ခဓောတ်	ปานคะบ๊ด	ทำปากจู๋
ပါင်ခေပ်ကြှာ	ปานเค้บกราย	ปากตะไกร ปากจัด
ပါင်ခိုပ်	ปานคอห์	ปากดี
ပါင်ဂံင်	ปานก้ง	ปากกล้า
ပါင်ဂိုပ်	ปานเก้อห์	ปากถ้ำ
ပါင်ဂွာင်	ปานกน้าน (ฮน่าน)	ปากชนาง เนื้อที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู
ပါင်ဂ္လာန်	ปานกล้าน	ปากบอน ปากตำแย
ပါင်ဂ္လိင်	ปานเกลิ้น	ปากยาว ส่อเสียด ช่างฟ้อง
ပါင်ဂ္လိုင်	ปานกล้าง	ปากมาก
ပါင်ဂ္လိုန်	ปานเกลิ้น	ปากลำราง
ပါင်ဂ္လံင်	ปานกลั้ง	ปากทาง
ပါင်စာတ်	ปานจัด	ปากจัด
ပါင်စိပ်	ปานจิ๊บ	ปิดปาก หุบปาก
ပါင်ဆဝ်	ปานชาว	ปากเปราะ
ပါင်ဖြိုင်	ปานซ่าง	ปากหนัก ไม่ใคร่พูดไม่ใคร่ทัก
ပါင်ညးပစး	ปานเญี้ยะห์ปะจ๊ะห์	อย่าย้อนคำพูดเขา
ပါင်ဍှာတ်	ปานดั๊ด	ปานหวาน
ပါင်တကဲ	ปานตะกอย	ปากห้อย
ပါင်တ္နုင်	ปานตะเนิง	ปากบอน ปากตำแย
ပါင်တရင်	ปานตะรัง	ปากประตู
ပါင်တိုက်	ปานตั๊ก	ปากเปล่า ว่าโดยไม่ต้องดูตัวหนังสือ
ပါင်ထွဲာ	ปานทะมาย	ปากหม้อ
ပါင်ဒပ်	ปานต้บ	ปากประตูรั้ว
ပါင်ဒေက်	ปานต้อด	ลืมถาม ลืมพูด นึกได้ช้าไป
ပါင်ပရောမ်	ปานปะรม	ปากเปราะ

ပါင်ပြပ်	ปานปรอห์	ปากไว
ပါင်ပွ်င်သေနၢတ်	ปานปลองเซนัด	ปากกระบอกปืน
ပါင်ဖႃႇကၢတ်သေဝ်	ปานพ้อกแซ	ปากตลาด ปากแม่ค้า
ပါင်ဖြူင်	ปานเพริง	ปากรู ปากโพรง
ပါင်မ်ႂင်အေႃဢး	ปานม่งเอาเตี้ยะห์	ปากอยู่ไม่สุข
ပါင်ကျိုပ်	ปานกะเง่อะห์	ปากแข็ง
ပါင်သာ	ปานซา	ปากเบา ปากพล่อย
ပါင်သွ်ာ	ปานฮนก	ปานคัน ปากคำแย
ပါင်သြော	ปานเซาะ	นวดข้าวด้วยเท้า
ပါင်ဟာ	ปานฮา	ปากอ้า
ပါင်ဟိုတဲစိုပ်	ปานฮ้ำตอยจั๊บ	ปากว่ามือถึง
ပါင်ဗိ	ปานบี	ปากแม่น้ำ
ပါင်ဗဲ	ปานเบีย	ปากเบี้ยว
ခိုပ်ဆပါင်	เคาะห์ชะปาน	ดีแต่ปาก
ဆပါင်	ชาวปาน	คล่องปาก
ညးမွဲပါင်အဲမွဲပါင်	เญี้ยะห์มั่วปานอัว-มั่วปาน	คนโน้นพูดคำคนนี้พูดคำ จ้อกแจ้กจอแจ
မွဲပါင်ဓဝ်ဓေဝ်	มั่วปานโท่เวียง	คำเดียวแท้ๆ
သွန်ပါင်	ซะมนปาน	ริมฝีปาก
ပါစိုတ်	ปาจ๊อด	ปาจิตตีย์ ชื่ออาบัติ
ပါစိန်	ปาจิน	ปราจีน ทิศตะวันออก
ပါဋိဟာ	ปาต๊อยฮา	ปฏิหาริย์ ความอัศจรรย์
ပါဏ	ปานะ	ปาณะ ลมหายใจ
ပါဏာတိပါတ်	ปานาต๊อยปัด	ปาณาติบาต การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
ပါတ်	ปัด	ปาด ทำให้เสมอ เอาส่วนที่ไม่ต้องการออก
ပါတိမုက်	ปาต๊อยเมิ้ก	ปาติโมกข์
ပါဒ	ปาเตี้ยะ	ปาทะ บาทา เท้า บาท
ပါဒကျာ်	ปาเตี้ยะกยั๊จ	พุทธบาท
ပါန်ခိ	ปานคี	จิตรกร ช่างวาดเขียน
ပါန်ဏာအ်	ปานเนาะ	ปานนี้
ပါန်ဏာအ်ရ	ปานเนาะระ	ปานนี้แล้ว ถึงขนาดนี้แล้ว
ပါပ	ปาปะ	บาป

ပါပမိတ်	ปาปะมิด	มิตรชั่ว
ပါဖိုဝ်ၸ	ปาเปื้อเจี๊ยะ	ห่ากิน
ပါမ်	ปาม	ดัก ปุ่ม ปม
ပါမ်ၵ	ปามกะ	ดักปลา
ပါမ်ၵိုၼ်	ปามกะมัน (กะมิน)	ดักลอบ
ပါမ်ၵြိုပ်ႇ	ปามกร๊อห์	ดักฝัก
ပါမ်ၸု	ปามชุ	ปุ่มไม้
ပါမ်ၹါ	ปามเจี้ย	ดักข่าย ดักแร้ว
ပါမ်ၹုၵ်	ปามเจิ้ก	ปมเชือก
ပါမ်ၻွၵ်	ปามเตี้ยะเนียก	ดักบ่วง คล้องบ่วง
ပါမ်ပး	ปามปะห์	ดักบ่วง
ပါရၵၹာတ်	ปาระกะจ้าด	ปาริชาด
ပါရမီ	ปาระมอย	บารมี
ပါရမီၵြႅင်ၷျပ်ႇ	ปาระมอยกรองดุ๊ห์	บารมีแก่กล้า
ပါရမီၼ်	ปาระมอยจ๊อห์	บารมีสิบทัศ
ပါရမီပိၸွဝ်	ปาระมอยป๊อยโจ๊ะห์	บารมีสามสิบ
ပါရာၹ်	ปารัด	อาบัติปาราชิก
ပႄ	ปาย	หลีก เลี่ยง ซ้าย นอกจาก
ပႄၵိုသႅ	ปายกอฮั่ว	หลีกไปให้ไกล เลี่ยงให้ไกล
ပႄၵွာ	ปายกลา	หลีกก่อน เลี่ยงก่อน
ပႄၵႂၢင်	ปายกลั้ง	หลีกทาง
ပႄၵႄ	ปายแกละ	นอกจาก เว้นจาก
ပႄၵွႆတေပ်ႇပႄထေႃႈ	ปายเก้อะเต๊ห์ปายเทาะ	หลีกได้ก็หลีกเสีย
ပႄၸိတ်	ปายจ๊อด	ปาจิตตีย์ (ชื่ออาบัติ)
ပႄထေႃႈ	ปายเทาะ	หลีกเสีย หนีเสีย
ပႄဒ	ปายเตี๊ย	หลีกหนี
ပႄၼင်	ปายเนี่ยง	เว้นแต่
ပႄၼူ	ปายนู่	นอกจาก เว้นจาก
ပႄလေဒးမတာ	ปายเที่ยะเลี่ยะ - เตี้ยะห์เมี่ยะตา	หนีโจรโดนขโมย (เหมือนหนีเสือปะจระเข้)
ပႄပယိုဝ်	ปายปะเยิ่ม	หนีตาย หนีเอาชีวิตรอด
ပႄဘဲ	ปายพั่ว	หลีกภัย

ပႝါသရုံၫပါပ်	ปายซะรำปับ	หลีกเลี่ยงบาปอกุศล
ပႝါအရေဝ်ညး -	ปายอะเร่เญี้ยะห์ -	หนีคำพูดชาวบ้าน หนีขี้ปากชาวบ้าน
ဍူင်ကွာန်	เดิงกวาน	
ပႝါအာ	ปายอา	หลีกไป เลี่ยงไป
ပႝါအောဖ္ဂး	ปายเอาเปลี้ยะห์	หนีไม่พ้น เลี่ยงไม่พ้น
ဇိုင်ပႝါ	จ้างปาย	เท้าซ้าย
တဲပႝါ	ตอยปาย	มือซ้าย
လပ်ပႝါ	เลี่ยะปัดปาย	ด้านซ้าย ข้างซ้าย
ပါလိ	ปาล้อย	บาลี
ပိ	ป๊อย	สาม
ပိက်	เปิ๊ด	เข้าท่า ดีเหมือนกัน
ပိက်လိက်	เปิ๊ดเลิ้ด	เข้าท่า เข้าที
ခိုဟ်ပိက်	เคาะห์เปิ๊ด	ดีเหมือนกัน ดีใช้ได้
ပိစှော်ပိ	ป๊อยโจ๊ะห์ป๊อย	สามสิบสาม
ပိစှော်မွဲဘုံ	ป๊อยโจ๊ะห์มั่วพุ่ม	๓๑ ภูมิ
ပိဏ္ဍပါတ်	ปินดะปัด	อาหาร
စ်ပိဏ္ဍပါတ်	จาวปินดะปัด	ออกบิณฑบาต
ပိတကတ်ပိ	ป๊อยตะก๊อดป๊อย	ไตรปิฎก
ပိတာ	ป๊อยตา	บิดา
ပိတု	ป๊อยเต๊า	ปิตุ บิดา
ပိတ္တံ	ปิดตอง	น้ำดี
ပိဝါ	ป๊อยเวี่ย	สามครั้ง สามหน
ပိမးမွဲသေဲ	ป๊อยเมี่ยะห์มั่วเซีย	สามสลึงเฟื้อง ไม่เต็มบาท บ้าๆบอๆ
ပိအလန်	ป๊อยอะล่น	สามครั้ง สามหน สามเวลา
ပိင်မှင်	เปินมัง	เปิงมาง กลองสองหน้า
ပိင်သာတ်	เปินซัด	ปีศาจ
ပိန်ဗြဲာ်	ปิน(ปัน)เซาะ	นวดข้าวด้วยเท้า ใช้ตีหรือฟาดด้วยของแข็ง
ပီတိ	ปอยต๊อย	ปีติ อิ่มใจ ปลาบปลื้มใจ
ပု	เป๊า	ขึ้นอืด เกราะ เข้าไคล
ပုဇနီယ	เป๊าเจี๊ยะนี่ยะ	ปูชนียะ น่านับถือ น่าบูชา
ပုထုဇန်	เป๊าเท้าจ้น	ปุถุชน
ပုတိုန်	เป๊าตอน	ขึ้นอืด

ပုပုင်	เป๊าเปิง	อ้วนฉุ บวมข้าว
ကြုက်ပု	เกริกเป๊า	มะม่วงเข้าไคล
ၵွ်ပု	เฮนี่ยเป๊า	ท้องขึ้น ท้องอืดท้องเฟ้อ
ဍ္ပု	เฟี่ยะเป๊า	ศพขึ้นอืด
မင်ဂွန်ပု	เมี่ยงกล้นเป๊า	มะขามเกราะ
ပုဂ္ဂလ	เปิกเกี้ยะเลี่ยะ	บุคคล
ပုင်	เปิง	ข้าว ขวา อีสุกอีใส
ပုင်ကတာထွဲာ	เปิงกะตาทะมาย	ข้าวก้นหม้อ
ပုင်ကတဴ	เปิงกะตาว	ข้าวร้อน
ပုင်ကျို	เปิงกะเยอ	อาหารรองท้อง ถวายพระก่อนเวลาอาหารเช้า
ပုင်ကျုဟ်	เปิงกะเม้า	ข้าวเป็นเย็น ข้างค้าง
ပုင်ကျာ်	เปิงกยั๊จ	ข้าวพระ
ပုင်ကြောင်	เปิงกลอน	ข้าวมัน
ပုင်ခဇာကြော်	เปิงคะเจี้ยกะลก	ข้าวเซ่นผี
ပုင်ခဍေက်	เปิงคะด๊อด	ข้าวหุงด้วยมะพร้าวทั้งกาก เป็นของหวาน
ပုင်ခမော	เปิงคะเมา	ขวัญ
ပုင်ခမောဒ်	เปิงคะเมาเตี้ย	ขวัญหนี ขวัญหาย
ပုင်ခှ္မာတ်	เปิงคะมด	ข้าวปั้น
ပုင်ခရဲ	เปิงคะรอย	ข้าวสวย
ပုင်ဂဃး	เปิงเกี้ยะเยี่ยะห์	ข้าวเช้า อาหารเช้า
ပုင်ဂွိ	เปิงกวี้	ข้าวห่อ
ပုင်စိန်	เปิงจิน	ข้าวสุก
ပုင်စေဝ်	เปิงเจ	ข้าวตัง
ပုင်စံင်	เปิงจอง	ข้าวจี่
ပုင်ဆွေအ်	เปิงเช่ะ	การเล่นหม้อข้าวหม้อแกงของเด็ก
ပုင်ညးညးစ – သ္ဂိုညးညးမံင်	เปิงเญี้ยะห์เญี้ยะหเจี๊ยะ -ฮ้อยเญี้ยะห์เญี้ยะห์ม่ง	-ข้าวใครๆกิน บ้านใครๆอยู่ ตัวใครตัวมัน
ပုင်တူ	เปิงเตา	ข้าวตัง
ပုင်တ္ငဲ	เปิงตะงัว	ข้าวกลางวัน
ပုင်ထပေက်	เปิงทะป๊อด	ข้าวแฉะ ข้าวแหยะ
ပုင်ဒကေတ် – ပုင်ဗတာင်	เปิงเตี้ยะเก๊ด -เปิงเปี้ยะตาน	ข้าวแดงข้าวขาว ใช้เรียกขวัญ

ပုင်ဒိပ်	เปิงติ้บ	ข้าวทิพย์
ပုင်ပွန်	เปิงปะมน	ข้าวกระยาทิพย์
ပုင်ပိုဟ်	เปิงปอห์	ข้าวบด ใช้เลี้ยงทารก
ပုင်မောဝ်	เปิงโม่	ข้าวตาก
ပုင်မောဝ်နၥ္ဍူ	เปิงโม่เนี่ยดู	ข้าวตู
ပုင်သဲ	เปิงซอย	ข้าวสวย ข้าวสุก
ပုင်သင်ကြာန်	เปิงซังกราน	ข้าวแช่
ပုင်သေဟ်	เปิงเซะห์	ข้าวเหลือ
ပုင်သဝ်တွဲ	เปิงซอฮัว	ข้าวเย็น อาหารเย็น อาหารค่ำ
ပုင်သ္ဍူ	เปิงเฮ้า	ข้าวเป็นไต ข้าวมีแกน สุกๆดิบๆ
ပုင်သွ	เปิงฟะ	ข้าวปลาอาหาร
ပုင်သွအိုဟ်တ္ၜိုဟ်	เปิงฟะอ๊อห์ตะม้อห์	ข้าวปลาอาหารบริบูรณ์
ပုင်ၜိုဟ်	เปิงบ๊อห์	ข้าวเป็นเย็น
ပုင်ဟဲ	เปิงฮอย	ข้าวมีกลิ่นไหม้
ပုင်ဟောက်	เปิงเฮียก	ข้าวไหม้
ပုင်	เปิง	ขวา อีสุกอีใส
ၜိုင်ပုင်	จ้างเปิง	เท้าขวา
တဲပုင်	ตอยเปิง	มือขวา
ဒ္ပုင်	โต้ะห์เปิง	เป็นอีสุกอีใส
လက်ပုင်	เลียกเปิง	ด้านขวา ข้างขวา
ပုစ္ဆာ	ปุดชา	ปุจฉา ถาม
ပုတ်	ปุ๊ด	ก้น บั้นท้าย เจาะ ตอกสลัก
ပုတ်ၚ်	ปุ๊ดเงี่ย	ก้นกบ
ပုတ်ပက်	ปุ๊ดปะกาว	แกะลวดลาย สลักลวดลาย
ပုတ်ပ္ဍုတ်	ปุ๊ดปนุ๊ด	เจาะด้วยสิ่ว ใช้สิ่วเจาะ
ပုထုဇန်	เป๊าเท้าจ้น	ปุถุชน
ပုဏ္ဏမိ	ปุนนะมี ปุนนะมอย	วันเพ็ญ
ပုနပ်ပုနံ	เป๊าน่บเป๊าน่ง	ปุนับปุนัง นับไม่ถ้วน
ပုပ္ဖ	ปุ๊บพะ	บุปผะ บุปผา ดอกไม้
ပုဗ္ဗ	ปุ๊บเปี้ยะ	ปุพพะ บุพพะ ก่อน ทีแรก
ပုဗ္ဗကာရီ	ปุ๊บเปี้ยะการอย	บุพการี
ပဗ္ဗနိမိတ်	ปุ๊บเปี้ยะนิมีด	บุพนิมิต ลางบอกเหตุ

ပုဗ္ဗအာစာ	ปุ๊บเปี้ยะอาจา	บุพพาจารย์ (บิดามารดา)
ပုဗ္ဗော	ปุ๊บเปื้อว	บุพโพ น้ำหนอง น้ำเหลือง
ပုံ	ปุ่ม ปอม	นิทาน นิยาย เรื่องเล่ากันต่อๆมา
ပုံအဂို	ปอมอะเกิ้ม	นิทาน นิยาย
ပုံအဒံက်ခေဝ်	ปอมอะโต้กแค	นิทานเรื่องศรีธนนชัย
လေဲပုံ	เลี่ยปอม	เล่านิทาน
ပုရာဏ	เป๊ารานะ	ปุราณ โบราณ
ပုရောဟိတ်	เป๊าเราฮิด	ปุโรหิต
ပုဟ်	เป๊าห์	เดือนยี่
ပူ	เปา	พัน นกเขาเปล้า
ပူဂို	เปาเก้อ	บุคคล
ပူဇုက်	เปาเจิ้ก	พันเชือก
ပူဆာ	เปาชา	เป็นทุกข์ เดือดร้อน
ပူဇိုင်	เปาจ้าง	พันขา
ပူဇာ	เปาเจี๊ย	บูชา
ပူဇာကျာ်ခဝ်သင်	เปาเจี๊ยกยั๊จโช่ซัง	บูชาพระรัตนตรัย
ပူဇာပုင်ကျာ်	เปาเจี๊ยเปิงกยั๊จ	บูชาข้าวพระ
ပူတိ	เปาต๊อย	นกเขาชวา
ပူဗိုင်	เปาป้าง	ห้อมล้อม
ပူမဟ်	เปาโม่ห์	รื่นเริงใจ
ပူရိသာတ်	เปาร้อยซัด	บริษัท หมู่ คณะ
ပူလိင်	ปูเลิน	ชะพลู
ပေ	เป	เป๊
ပေအာပေကျွင်	เปอาเปเกลิง	เป๊ไปเป๊มา
ပေက်	ป๊อด	เจาะ ยำ ดอง จู้จี้ หลง
ပေက်က	ป๊อดกะ	ยำปลา
ပေက်ကထောင်	ป๊อดกะโทง	เจาะรู
ပေက်ကွေက်	ป๊อดกะว้อด	ตำส้ม
ပေက်ကွေက်ကတ်စိ	ป๊อดกะว้อดก๊อดจี	ตำส้มมะละกอ
ပေက်တောမ်	ป๊อดตม	หยำแหยะ ซ้ำซาก น่าเบื่อ
ပေက်ပ္စုတ်	ป๊อดปะนุด	เจาะด้วยสิ่ว
ပေက်ဗိုင်	ป๊อดบัง	ดองผัก ดองส้ม

ဖူပေက်	พยุ๊ป๊อด	แก่หลง
စိုဟ်ပေက်	บอห์ป๊อด	ต้มยำ
ပေက်	เปี๊ยก	หนีแตก แตกฝูง
ပေက်ပွာန်	เปี๊ยกฮนาน	แตกทัพ หนีทัพ
ပေက်ပြး	เปี๊ยกประห์	แตกฉานซ่านเซ็น แตกกระจัดกระจาย
ပေက်ပလေင်	เปี๊ยะปะลอน	เปียกข้าวเหนียว
ကပေက်	กะเปี๊ยก	ปลาตื่น ปลาแตกฝูง
ပေင်	ปอน	เต็ม
ပေင်ကတောဝ်	ปอนกะโต	เต็มหู ได้ยินมาเต็มหู
ပေင်ကမ္မဝတ်	ปอนกอมมะว้อด	มีอาการครบ ๓๒ มีร่างการครบบริบูรณ์
ပေင်စိုတ်	ปอนจ๊อด	เต็มใจ พอใจ
ပေင်တိပေင်ဍာ်	ปอนต๊อยปอนดั๊จ	เกลื่อนกลาด กระจัดกระจาย เต็มไปหมด
ပေင်တဲ	ปอนตอย	เต็มมือ ล้นมือ
ပေင်တ္ၚဲ	ปอนฮัว	เต็มวัน ทั้งวัน
ပေင်တ္ၚံ	ปอนฮนอม (ตนอม)	เต็มต้น ดก
ပေင်တ္ၚိုဟ်	ปอนตะเมาะห์	เต็มล้น เต็มพูน
ပေင်ထပ်	ปอนทะป๊อห์	ทำบุญเจ็ดวัน
ပေင်ထာတ်	ปอนทัด	เต็มเปี่ยม
ပေင်ဒကေဝ်	ปอนเตี๊ยะเก	เต็มบาท เต็มเต็ง
ပေင်ဒလေင်	ปอนเตี๊ยะเลี่ยง	เต็มหาบ
ပေင်ဓတ်	ปอนท่ด	เต็มกำลัง เต็มความสามารถ
ပေင်န	ปอนเนี่ยะ	เต็มกระบุง
ပေင်ပါင်	ปอนปาน	เต็มปากเต็มคำ
ပေင်ဗုင်ပေင်ကြုတ်	ปอนเปิ้งปอนกร๊อด	เต็มไส้เต็มพุง รู้เต็มไส้เต็มพุง
ပေင်မတ်	ปอนม่ด	เต็มตา เห็นชัด เห็นจะๆ นอนเต็มตา
ပေင်သင်	ปอนซัง	เต็มฝั่ง เต็มตลิ่ง
ပေင်သ္ၚိပေင်ထာန်	ปอนฮ้อยปอนทาน	เต็มบ้านเต็มช่อง เกลื่อนกลาด
ပေင်သြိုဟ်	ปอนซอห์	เต็มอก รู้เต็มอก
ပေင်သ္ၚဒကေဝ်	ปอนสละเตี๊ยะเก	เต็มตาชั่ง เต็มตาเต็ง ปกติธรรมดา
ပေတ်	เป๊ด	ลีบ แฟบ บีบ คั้น เค้น
ပေတ်ကၠုက်	เป๊ดกญ็อก	ผอมแห้ง
ပေတ်ခနမ်	เป๊ดคะนอม	คั้นแป้งขนมจีนที่บดแล้ว

ပေတ်ပုင်	เป๊ดเปิง	คั้นข้าวที่บดแล้วด้วยผ้าขาวบางให้คนไข้กิน
ဖုင်ပေတ်	เปิ้งเป๊ด	ท้องแห้ง
ဖြာတ်ပေတ်	ปร้าดเป๊ด	กล้วยตาก
ပေဝ်	เป	ปี่
ပေဝ်	แป	ขว้าง ปา ร่อน
ပေဟ်	แปะห์	เตะ ดีด
ချေပ်ပေဟ်	แขยี๊ะห์แปะห์	ม้าดีด
ပေါင်	โปง	โป โป่ง นูน
ပေါင်တိုန်	โปงตอน	โปขึ้น ปูดขึ้น ห่าม
ပေါင်မှ	โปงมะ	มะกล่ำตาหนู
ပေါင်မှေတ်	โปงเม็ด	มะกล่ำตาช้าง ลำโพง (พืช)
ကြအ်ပေါင်မှေတ်	เกราะโปงเม็ด	บ้าลำโพง
ပေါင်လိုတ်	โปงล้อด	สะดือ
ပေါတ်	โป๊ด	ถู ขัด แปรง (ฟัน) รูด
ပေါတ်ဂလုင်	โป๊ดเกี้ยะเลิ่ง	รูดเมือกปลาไหล
ပေါတ်ငှေက်	โป๊ดเงี่ยก	ถูฟัน ขัดฟัน
ပေါရဏ	เปาระณะ	โบราณ
ပေါဟ်	โปห์	ดีด ยิง
ပေါဟ်တောဝ်	โปห์โต	ดีดฝ้าย
ပေါဟ်တ္ၚတေဲ	โปห์ฮะเตีย	ยิงหน้าไม้
ပေါဟ်သ္ဒာဟ်	โปห์โฮนห์	ยิงหนังสติ๊ก
ပေါဟ်သ္ဒာဟ်ဇုံ	โปห์โฮนห์เจ้อ	ยิงคันกระสุน
ပေါဲ	ปัว	งานรื่นเริง การละเล่น มีมหรสพ
ပေါဲကြွတ်	ปัวเกล็ด	งานถี่ งานชุก
ပေါဲဗတိုက်	ปัวเปี๊ยะตั๊ก	การรบ การสงคราม
ပေါဲဘာ	ปัวเภี๊ย	งานวัด
ပေါဲသဘင်	ปัวซะเพี๊ยง	งานประเพณี งานประจำปี
ပေါဲဍွဂွံဗိုဝ်ဇိုဝ်ဍွ -	ปัวอิเก๊อะเปื๊อ -	ได้ทั้งเงินทั้งได้เที่ยว ได้ประโยชน์สองต่อ
ဂွံယိုက်	เบออิเก๊อะยาก	(ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว)
ပံက်	ป๊อก	เปิด นกกระยาง
ပံက်ကတောဝ်မတ်	ป๊อกกะโตม่ด	เปิดหูเปิดตา
ပံက်ကလာ်ကျာ်	ป๊อกกะลาดกยั๊จ	เบิกพระเนตร

ပံက်ကိုပ်	ป๊อกกับ	นกกระยางควาย
ပံက်တရင်	ป๊อกตะราง	เปิดประตู
ပံက်ခအေပ်	ป๊อกคะเอ๊บ	เปิดแง้ม
ပံက်ထကိုပ်	ป๊อกทะกั๊บ	เปิดฝา
ပံက်ဓိုန်	ป๊อกเที่ยะเกิ้น	เลิกถือธุดงค์ข้อฉันอาหารมื้อเดียว
ပံက်ရုံင်	ป๊อกร่ง	เปิดดู
ပံင်	ปอง	ประทุน รวม บวก จำนำ ขาย
ပံင်ကွီ	ปองกวี	ประทุนรถ ประทุนเกวียน
ပံင်ဂျုင်	ปองเกลิ้ง	ประทุนเรือ
ပံင်စ	ปองเจี๊ยะ	จำนำกิน ขายกิน
ပံင်ပ္ကောံ	ปองปะกม	รวม บวก
ပံင်ဖက်	ปองพัก	คบค้าสมาคม
ပံင်မှ	ปองมะ	มะกล่ำตาหนู
ပံင်မွိ	ปองมอย	กางเกง
ပံင်မှေတ်	ปองเม็ด	มะกล่ำตาช้าง ลำโพง (พืช)
ပံင်သကူ	ปองซะเกา	ผ้าป่า
ပံင်သကူဥုတ် – လလး	ปองซะเกาคุ๊ด - เลี่ยะเลี่ยะห์	ผ้าป่าหางกฐิน
ပံင်သကူအိန်	ปองซะเกาอิน	ผ้าป่าที่นำไปวางทอดไว้หน้าวัด โดยไม่ได้เจาะจง พระองค์ไหนพบก็ชักไป
ပံင်ဣတိုဝ်	ปองอิเตอ	จำนำหรือขายเครื่องมือที่ใช้ทำมาหากิน
ပး	ป๊ะห์	ทั่ง บ่วง บาศ การพนัน
ပးဒွက်	ป๊ะห์เตี้ยะเนียก	บ่วงดักสัตว์
ပးဒမာတ်	ป๊ะห์เตี้ยะมาด	ทั่งตีเหล็ก
ပးပသဲ	ป๊ะห?ปะซอย	ห่วงเหล็ก ทั่งเหล็ก
ပးသ္နေဟ	ป๊ะห์ซะเนฮะ	บ่วงเสน่หา
ပိုက်	ป๊ก	ถอน โบก พัดกระพือ
ပိုက်ခရာဲ	ป๊กคะราย	ปัดรังควาน ทำพิธีขับไล่อัปรีย์จัญไร
ပိုက်ဂြင်တုံ	ป๊กเกรี่ยงเฮมาะ	ถอนสมอ
ပိုက်ငေက်	ป๊กเงี่ยก	ถอนฟัน
ပိုက်တမ်ခဲာရှိုဟ်	ป๊กตอมคายเร่อะห์	ขุดรากถอนโคน
ပိုက်ဒပ်ပွာန်	ป๊กต้บฮนาน	ถอยทัพ ถอนทัพ

ပိုၵ်ႁွိုၵ်	ปึ๊กเฮนิด	โบกพัด
ပိုၵ်မ	ปึ๊กเมี่ยะ	ถอนกล้า
ပိုၵ်ယဝ်ႈ	ปึ๊กเยี่ยะเวิ่ม	ถอนหายใจ
ပိုၵ်သေႃထၵၢင်ႇ	ปึ๊กซกทะเก๊าะ	ถอนหงอก พูดว่าให้เสียผู้ใหญ่
ပိုင်	ปัง	ปกครอง ทาไล้
ပိုင်ၶတ်ႈၾွၵ်	ปังคะตอโฮน่ก	ทากระดานดำ
ပိုင်ၶြႃ	ปังครา	ปกครอง
ပိုင်ၸိူင်	ปังเดิง	ครองเมือง
ပိုင်ပြီ	ปังปรอย	ปกครอง
ပိုတ်	ป๊อด	ขาด วรรค
ပိုတ်ၵၢင်ႇၸိင်	ป๊ดเก๊าะเจิน	ขาดคอช้าง
ပိုတ်ၺႃးထၵၢင်ႇ	ป๊อดเญี้ยะห์ทะเก๊าะ	ขาดกัน ขาดจากกัน
ပိုတ်တမ်	ป๊อดตอม	ขาดทุน
ပိုတ်တမ်ထၺေႃၵ်-	ป๊อดตอมทะญ้อด -	ขาดทุนย่อยยับ ขาดทุนป่นปี้
ထၺွင်	ทะญอง	
ပိုတ်ထၵုတ်	ป๊อดทะกุ๊ด	ขาดจากกัน ขาดเป็นท่อน เด็ดขาด
ပိုတ်ထုတ်	ป๊อดทุ้ด	ขาดผึง
ပိုတ်ၻၵုတ်	ป๊อดเตี้ยะกุ๊ด	เด็ดขาด
ပိုတ်လွိုဝ်ႈ	ป๊อดเลี่ยะมิ่ห์	ขาดจำนวน ไม่ครบตามจำนวน
ပိုတ်ၽႃ	ป๊อดพย๊า	ขาดตลาด
ပိုတ်ဢႃ	ป๊อดอา	ขาดไป ขาดคราว
သီႇပိုတ်	ซอยป๊อด	ศีลขาด
ပိုၼ်	ปอน	สมบัติ ผลบุญที่ส่งมาถึง
ပိုၼ်တႆႇ	ปอนตะงั้ว	เพล
ပိုၼ်တႆႇလၼ်	ปอนตะงั้วล่น	เลยเพล เพลแล้ว เที่ยงไปแล้ว
ပိုၼ်ၻိပ်	ปอนติ๊บ	สมบัติทิพย์
ပိုၼ်ၻြပ်	ปอนตรั๊บ	ทรัพย์สมบัติ
ပိုၼ်ၹိုၵ်	ปอนพาก	โภคทรัพย์
ပိုၼ်ႁၢၼ်	ปอนฮาน	ทรัพย์สินเงินทอง สมบัติพัศถาน
ၵုံပိုၼ်	กอปอน	ฉันภัตตาหาร
ၸပိုၼ်	เจี๊ยะปอน	กินบุญเก่า
တီႇလပိုၼ်	ตอยละปอน	พระเดชพระคุณ

ၼွံပိုၼ်	นุ่มปอน	ปกครองวัด
ပိုဝ်	เปอ	เพิ่ม ทวี
ပိုဝ်တိုၼ်	เปอตอน	เพิ่มขึ้น ทวีขึ้น เจริญขึ้น
ပိုဟ်	ป๊อห์	บด
ပိုဟ်ဂအဲ	ป๊อห์เกี้ยะอุย	บดยา
ပိုဟ်ၵျေႃႈၵုၼ်	ป๊อห์แกล๊ะกุ้น	เนรคุณ
ပိုဟ်တေႃဝ်	ป๊อห์โต	หีบฝ้าย
ပိုဟ်ပုင်	ป๊อห์เปิง	บดข้าว
ပိုဟ်ဖၺိုတ်	ป๊อห์พะด๊อด	บดให้ละเอียด บดให้เป็นผง
ပိုဟ်သြော်	ป๊อห์เซาะ	บดข้าวเปลือกเพื่อดูคุณภาพข้าว
ပို	โปย	เรา
ပိုဍိုက်	โปยเดิ๊ด	พวกดิฉัน พวกกระผม
ပိုညးဂမ္ၚိုင်	โปยเญี้ยะห์ก้มลั่ง	พวกเราทั้งหลาย ข้าพเจ้าทั้งหลาย
ပိုဏအ်	โปยเนาะ	เรานี้
ရဲပို	รั่วโปย	พวกเรา
ပ္ၚတ်	ปะง้อด	ย่อย
ပ္ၚတ်စ္ၚ	ปะง้อดจะนะ	ย่อยอาหาร
ပ္ၚပ်	ปะง้อบ	ข้อ
ပ္ၚပ်ကၠံင်	ปะง้อบบอง	ข้อเข่า
ပ္ၚပ်ဇိုင်	ปะง้อบจ้าง	ข้อเท้า
ပ္ၚပ်တဲ	ปะง้อบตอย	ข้อมือ
ပ္ၚအ် ပ္ၚံ	ปะเง้าะ	ขยัน
ပ္ၚာ	ปะงา	ชาวประมง
ပ္ၚာဇာဖ္ၚိက်	ปะงาเจี๊ยเฮนิ่ด	ชาวประมง
ပ္ၚာန်	ปะงาน	จาน ชาม ข้าวเม่า
ပ္ၚာန်ခရော်	ปะงานคะรก	ถ้วยชาม
ပ္ၚာန်ခအ်	ปะงานคะอาว	ข้าวเม่าราง
ပ္ၚာန်ပုင်	ปะงานเปิง	ชามข้าว จานข้าว
ပ္ၚာန်သ္ၚ	ปะงานฟะ	ถ้วยแกง ชามแกง
ပ္ၚုဟ်	ปะงุ่ห์	ปลุกให้ตื่น
ပ္ၚေံာ	ปะเง้าะ	มุ่ง
ပ္ၚေံာအာ	ปะเง้าะอา	มุ่งไป

ပ္ဍံ	ปะด๊อห์	ย่อม
ပ္ဍံနွံ	ปะด๊อห์นุ่ม	ย่อมมี
ပ္ဍံာ	ปะดำ	แน่ แท้ ใช่
ပ္ဍုင်	ปะเดิง	เค็ม
ပ္ဍုန်	ปะดุน	เกาะ
ပ္ဍူ	ปะดู	ฟกช้ำ ห้อเลือด
ပေ္ဍန်	ปะเดิน	จุด ท่องจำ
ပေ္ဍန်ပ္ဍဟ်	ปะเดินปะด๊อห์	ท่องจำ
ပေ္ဍန်ပၟတ်	ปะเดินปะมด	จุดไฟ
ပေ္ဍန်လိက်	ปะเดินเลิด	ท่องหนังสือ
ပ္ဍဲ	ปะดอย	ใน ภายใน
ပ္ဍဲကာလဂ်	ปะดอยกาละโก้ห์	ในกาลครั้งนั้น
ပ္ဍဲကာလလ္ပုဟ်ဝွံ	ปะดอยกาละเลี่ยะ-มุ่ห์หวุ่	ในกาลครั้งนี้ ขณะนี้
ပ္ဍဲခန္ဓကာယ	ปะดอยคอนเที่ยะกายะ	ภายในร่างกาย
ပ္ဍဲစိုတ်	ปะดอยจ๊อด	ภายในใจ
ပ္ဍဲဒဂိုန်	ปะดอยเตี้ยะเกิ้น	ภายในพรรษา ในระหว่างเข้าพรรษา
ပ္ဍဲလိုက်	ปะดอยลาก	ในโลก
ပ္ဍး	ปะด๊ะห?	ฟุ้ง กระจาย
ပ္ဍးအာ	ปะด๊ะห์อา	กระจายไป กลิ่นฟุ้ง
မောဝ်ပ္ဍး	โม่ปะด๊ะห์	หอมฟุ้ง
ပ္ဍိုက်	ปะดั๊ก	กดขี่
ပ္ဍိုက်ဓရိုက်	ปะดั๊กเที่ยะราก	ดูถูกดูหมิ่น
ပ္ဍို ဍံာ	ปะดำ ดำ	แท้ แน่ ใช่
ပ္ဍိုပြ	ปะดำประ	แน่นอน
ပ္ဍုဳ	ปะเดอ	กด
ပ္ဍုဳပ္ဍိုက်	ปะเดอปะดั๊ก เดอดั๊ก	กดขี่ ข่มขี่
ပ္ဍုဳမွံာတဲ	เดอเบ้อะตอย	แตะโป้ พิมพ์ลายมือ
ပ္န	ปะนะ	มานะ ขยัน
ပ္နကြောန်စ	ปะนะกลนเจี๊ยะ	ขยันทำมาหากิน มานะทำกิน
ပ္နင်	ปะนัง	ลาย บัลลังก์ แท่น
ပ္နင်ကြ	ปะนังกละ	ลายเสือ

ပွင်ဓဝ်	ปะนังโธ่	ธรรมมาสน์
ပွတ်	ปะนด	โกรธ เคือง โทสะ
ပွာ်	ปะนัด ฮนัด	ขรรค์
ပွာ်ရတ်	ฮนัดร่ด	พระขรรค์ชัยศรี
ပွာင်	ปะนัน ฮนัน	เทียน
ပွာင်တိုင်	ฮนันตัง	เทียนชัย เทียนพรรษา
ပွာင်ပွဲ	ฮนันปลุย	เทียนขี้ผึ้ง
ပွာင်ဗု	ฮนันปุ๋	เทียนไข
ပွာင်ယး	ฮนันเยี่ยะห์	แสงเทียน
ပွာင်သ္ဒ	ฮนันซะดาว	ธูปเทียน
ပွာန်	ปะนาน ฮนาน	ศึก สงคราม
ပွာန်ချေဟ်	ฮนานแขยี๊ะห์	ทัพม้า
ပွာန်ဍုင်	ฮนานเกลิ้ง	ทัพเรือ การรบทางเรือ การรบทางน้ำ
ပွာန်စိင်	ฮนานเจิน	การชนช้าง การรบด้วยช้าง ทัพช้าง
ပွာန်တိုက်	ฮนานตั๊ก	การรบทางบก การรบทางพื้นดิน ทัพบก
ပွိက်	ปะเนิ้ด เฮนิด	พัด น.
ပွိက်စမရ်	เฮนิดจะมอ	พัดจามร (เครื่องสูงชนิดหนึ่ง)
ပွိက်သ္ဘတာ	เฮนิดฮละตา	พัดใบตาล
ပွိဟ်	ปะนิ้ห์	ใจกลาง แกน
ပွိဟ်တိ	ปะนิ้ห์ต๊อย	แกนโลก ศูนย์กลางโลก
ပွုက်	ปะเนิ้ก	ซ่อน
ပွုက်ဓလုက်	ปะเนิ๊กเที่ยะเลิก	ซุกซ่อน ซ่อนเร้น
ပွုက်ဗဒန်	ปะเนิ๊กเปี้ยะต้น	ปิดบังซ่อนเร้น
ပွုင် ဖွုင်	ปะเนิง พะเนิง	เค็ม
ဍာ်ပွုင်	ด๊จปะเนิง	น้ำเค็ม
ပွုတ်	ปะนุ้ด ฮน้อด	สิ่ว
ပွုတ်ဂပေဟ်	ฮน้อดเกี้ยะแป๊ะห์	สิ่วแบน สิ่วหน้ากระดาน
ပွုတ်သ္ဒေမ်တဲ	ฮน้อดซะเนมตอย	สิ่วเล็บมือ
ပွုတ်မှ္ဂ်င်	ฮน้อดบ้อง	สิ่วน่อง
ပွုတ်	ปะน้อด	เดือย
ပွုတ်ဆု	ปะน้อดชุ	เดือยไม้
ပုတ်ပွုတ်	ป๊อดปะน้อด	เจาะเดือย

ပွေတ်	ปะเน้ด	รอย
ပွေတ်ငွေက်	ปะเน้ดเงียก	รอยฟัน รอยกัด
ပွေတ်ဖိင်	ปะเน้ดเงิ้น	รอยเย็บ รอยตะเข็บ
ပွေတ်ပန်	ปะเน้ดปอน	รอยยิง
ပွေတ်ဗာ်	ปะเน้ดป๊าด	รอยโดนฟัน รอยถูกฟัน
ပွေတ်စုန်	ปะเน้ดบุน	รอยมีด
ပွေတ်ဩ	ปะเน้ดซะระ	รอยแผลเป็น
ပွော်	ปะนก	ช่อง
ပွော်ဗတင်	ปะนกเปี๊ยะตัง	ช่องหน้าต่าง
ပွောတ်	ปะนด	โกรธ เคือง
ပွောန်	โฮนน	บรรทัด ระเบียบ
တက်ပွောန်	ตักโฮนน	ตีเส้น ตีบรรทัด
ပွောဝ်ကို်	ปะโนกอ	บรรดา ในบรรดา ในจำนวน
ပွောဝ်ကို်ကောန် - ဂမ္ဂိုင်	ปะโนกอโกนก้มลั่ง	ในบรรดาลูกทั้งหลาย
ပွောဝ်ကို်ကောန် - သ္ဂိုဏအ်	ปะโนกอโกนฮ้อยเน้าะ	ในบรรดาลูกบ้านนี้
ပွောဟ်	โฮนะห์	หนังสติ๊ก คันกระสุน
ပ္ဂ်	ปะนาว	มะนาว
ပွံက်	ปะน้อก	กุญแจ กลอน ดาน
ပွး	ปะนะห์ ฮนะห์	บ่า ขนุนจำปาดะ
ပ္ငင်	ปะมัง	คนเลี้ยง คนเฝ้า
ပ္ငင်ကဝ်	ปะมังกอ	ปู้โสมเฝ้าทรัพย์ ผีไม่ได้ผุดไม่ได้เกิด
ပ္ငင်ဂြဲ	ปะมังเกลั้ย	คนเลี้ยงวัว
ပ္ငင်စိင်	ปะมังเงิน	คนเลี้ยงช้าง ควานช้าง
ပ္ငင်ဒြပ်	ปะมังตรั้บ	ขุนคลัง
ပ္ငင်ပွဲ	ปะมังปะมัว	ระวังรักษา ดูแลป้องกัน
ပ္ငင်လမျိ	ปะมังล่มเยิ่ม	เจ้าชีวิต
ပ္ငတ်	ปะมด	ไฟ
ပ္ငတ်ကလာစံင်	ปะมดกะลาจอง	ไฟธาตุแตก
ပ္ငတ်ဂို	ปะมดเก้อ	ไฟลุก
ပ္ငတ်ဂကုဲ	ปะมดเกี๊ยะกุ้ย	ไฟคุ

ပွတ်ၵိ	ปะมดเกิ้ม	ไฟตะเกียง
ပွတ်ၵြိုပ်	ปะมดเกริ้บ	ไฟป่า
ပွတ်ၺၢ	ปะมดดาย	ไฟลุกแดงโชน
ပွတ်ထၢတ်ပွႆတ်	ปะมดทาดปล๊อด	ไฟธาตุดับ ธาตุไฟดับ
ပွတ်ၼရၵ်	ปะมดเนี่ยะเรียก	ไฟนรก
ပွတ်ပွႆတ်	ปะมดปล๊อด	ไฟดับ
ပွတ်ရာၷ	ปะมดเรี่ยเกี้ยะ	ไฟราคะ
ၸိင်ပွတ်	บองปะมด	ผิงไฟ อยู่ไฟ
ပွၼ်	ปะมน	กระยาทิพย์
ပွဝ်	ปะโม	เพ่ง ภาวนา คุณเลข
ပွဝ်ကသိုဏ်	ปะโมกะซอน	เพ่งกสิณ
ပွဝ်ကမ္မထာန်	ปะโมกอมมะทาน	นั่งกรรมฐาน
ပွဝ်ကိ	ปะโมกอ	คุณด้วย
ပွဝ်ကိဨ	ปะโมกอบา	คุณด้วยสอง
ပွာ	ปะมา	ขนาด ประมาณ เท่า เปรียบเทียบ
ပွာစိင်	ปะมาเจิน	เท่าช้าง ใหญ่มาก
ပွာဏ	ปะมานะ	ประมาณ
ပွာဏအ်	ปะมาเนาะ	เท่านี้ ประมาณนี้ (ทำมือประกอบด้วย)
ပွာတသော်မတ်	ปะมาตะซกม่ด	เท่าขนตา เล็กน้อย นิดหน่อย
ပိုက်	ปะเมิ้ด	ธุระ ต้องการ ความประสงค์
ပိုက်ကေင်ကာ	ปะเมิ้ดกอนกา	ธุระการงาน
ပိုက်စိုတ်	ปะเมิ้ดจ๊อด	ตามใจปรารถนา ตามความประสงค์
ပိုက်မု	ปะเมิ้ดมุ่	ธุระอะไร
နှ်ပိုက်ညိ	นุ่มปะเมิ้ดญี้	มีธุระนิดหน่อย
ပိုင်	ปะเมิน	ประกาศ โฆษณา แจ้งให้ทราบ บอกบุญ
ပိုင်ပ္တိ	ปะเมินปะแตม	ประกาศให้ทราบ แจ้งให้ทราบ
ပျင်	ปะยัง	นาค คนที่ไปอยู่วัดเตรียมตัวบวช
ပျာ	ปะยา	แยกออก แตกออก ไม่แน่นอย่างเก่า
ပျိ	ปะยี	แฉะ เฉอะแฉะ เลอะเทอะ
ပျဲ	ปะยอย	ทรมาน ทารุณ
ပျဲကာယ	ปะยอยกายะ	ทรมานร่างกาย

ပုဲၸိုတ်	ปะยอยจ๊อด	ทรมานจิตใจ
ပုဲဇကု	ปะยอยเจี๊ยะเก๊า	ทรมานตัว
ပုဲပုံ	ปะยอยปะยำ	ทรมานทรกรรม
ပုဲသတ်	ปะยอยซอด	ทรมานสัตว์
ပျး	ปะยะห์	แสง อธิบาย ชี้แจง ทำนาย
ပျးဂိတု	ปะยะห์กิ้เต๊า	แสงเดือน แสงจันทร์
ပျးတွဲ	ปะยะห์ฮัว	แสงตะวัน แสงอาทิตย์
ပျးတွး	ปะยะห์ตะมะห์	แสงสว่าง
ပျးဒိုဟ်	ปะยะห์เต้อะห์	ทาย ทำนาย
ပျးပွတ်	ปะยะห์ปะมด	แสงไฟ
ပျးလက္ခဏပိ	ปะยะห์เลียกคะนะป๊อย	คำอธิบายพระไตรลักษณ์
ပျးအရှိုန်	ปะยะห์อะซอน	แสงอรุณ
ပြ	ประ	ป้อม หอคอย
ပြကာ	ประกา	ประการ
ပြကောတိကိုတ်	ประเกาต๊อยก๊อด	ปโกฏิ (ปโกด) สิบล้านโกฏิ
ပြကိုဟ်	ปะก๊อห์	คัมภีร์ ตำรา ยักษ์
ပြင်	ปรัง	ฝาก หาด ฝั่ง กว่า
ပြင်ကမ္မောန်	ปรังกอมลน	ฝากงาน
ပြင်င်	ปรังปรัง	กว่าๆ
ပြင်ဗတီ	ปรังเปี๊ยะตอย	หาดทราย
ပြင်သြန်	ปรังซอน	ฝากเงิน
ပြင်ဇိ	ปรังบี	ฝั่งน้ำ ริมตลิ่ง
ကွမ်ပြင်	กลอมปรัง	ร้อยกว่า
ပြဍ္ဍာ	ปร๊อดเตี๊ยะเญี้ย	ปรัชญา
ပြဘိုက်	ประพาก	บริโภค
ပြမ	ประระมะ	ปรม บรม อย่างยิ่ง
ပြမတ္ထ	ประระมดทะ	ปรมัตถ์ ประโยชน์อย่างยิ่ง
ပြမာဒ	ประมาเตี๊ยะ	ประมาท
ပြယဲာ	ประยาย	ปริยาย นัยทางอ้อม
ပြလိုက်	ประระลาก	ปรโลก โลกหน้า
ပြဝ	ประวะ	การกระทำ ความประพฤติ
ပြဝါ	ประวา	กลุ่ม ฝูง พวก

ပြဝေဏီ	ประเวนอย	ประเพณี
ပြဟ်	ปรอห์	ไว เร็ว รีบ เร่ง ร่วง หล่น หลุด
ပြဟ်ကွေဟ်ဟ်	ปรอห์แกว๊ะห์แกว๊ะห์	เร็วจริงๆ ไวจริงๆ
ပြဟ်စိဟ်	ปรอห์จิ๊ห์	หล่นลง ร่วงลง
ပြဟ်တိုန်	ปรอห์ตอน	เร็วหน่อย เร็วขึ้น
ပြဟ်ဟ်	ปรอห์ปรอห์	เร็วๆ ไวๆ
ပြဟ်ဟ်ဏအ်	ปรอห์ๆเนาะ	เร็วๆนี้
ပြဟ်ဟ်မိင်	ปรอห์ๆม่ง	เร็วๆหน่อย ไวๆหน่อย
ပြဟ်လလုဲ	ปรอห์เลี่ยะลุ่ย	ตกหล่น ขาดตกบกพร่อง
ပြဟ်အာ	ปรอห์อา	เร็วไป
ကျိုပ်ပြဟ်	ดับปรอห์	หัวไว เชาวน์ไว
ကွ်ပြဟ်ဟ်	กวั๊ดปรอห์ๆ	เดินเร็วๆ เดินไวๆ
ငေ့က်ပြဟ်	เงี่ยกปรอห์	ฟันร่วง ฟันหลุด
စိုတ်ပြဟ်	จ๊อดปรอห์	ใจเร็ว
တဲပြဟ်	ตอยปรอห์	มือไว ขี้ขโมยไว้ใจไม่ได้ ปากว่ามือถึง
နူဂဃးပြဟ်	นู่เกี๊ยะเยี่ยะห์ปรอห์	แต่เช้ามืด
မတ်ပြဟ်	ม่ดปรอห์	ตาไว
သော်ပြဟ်	ซกปรอห์	ผมร่วง
ပြအ် ပြ်	เปร๊าะ	พะไล
ပြာကတ်	ปราก๊อด	ปรากฎ
ပြာ်	ปรั๊ด	โปรด แยก ช่วยห้าม ช่วยระงับ
ပြာ်ဒုက်	ปรั๊ดเตี๊ยะต้าก	ช่วยดับทุกข์ ช่วยให้พ้นทุกข์
ပြာ်ပွတ်	ปรั๊ดปะมด	ช่วยดับไฟ
ပြာ်ဗလး	ปรั๊ดเปี๊ยะเลี่ยะห์	ช่วยปลดปล่อย
ပြာ်လမျို	ปรั๊ดล่มเยิ่ม	ช่วยชีวิต
ပြာ်သတ်	ปรั๊ดซอด	โปรดสัตว์ สงเคราะห์สัตว์
ပြာင်	ปราน	ถ่างออก ทำให้ห่างออกจากกัน ปรัง เบา
ပြာင်ဂျင်	ปรานเกลิ้ง	เบ่งโกลนเรือให้ใหญ่ขึ้น ขยายโกลนเรือให้ใหญ่ขึ้น
ပြာင်ပ္ဍိတ်	ปรานปะตั๊ด	ถ่างออก แบะออก
သြော်ပြာင်	เซาะปราน	ข้าวเบา ข้าวนาปรัง
ပြာန်	ปราน	ไม้แดง

ပြာပ်	ปรับ	เข้ามาใกล้
ပြာပ်ကွၢင်	ปรับเกลิง	มาถึง
ပြာပ်ဖဒၢ	ปรับเปี้ยะเตี้ย	อุบาทว์ อัปรีย์จัญไร
တဲ့ပြာပ်ဖဒၢ	ฮัวปรับเปี้ยะเตี้ย	วันอุบาทว์
ပြာပ်အာ	ปรับอา	มุ่งไป
ပြာပ်အာဂွဲၥ - ကျောန်စ	ปรับอากล้าย - กลนเจี๊ยะ	มุ่งไปทำมาหากิน
ပြာသာတ်	ปราซัด	ปราสาท
ပြံာ	ปรำ	จับสึกจากพระภิกษุสามเณร
ပြံာပြာ	ปะรำปะรา	ปรัมปรา สืบๆกันมา เก่าก่อน
ပြိပ်	ปริ๊บ แปร๊บ	กระรอก
ပြိပ်ယျုန်	ปริ๊บยอน	กระแต
ပြိပ်သ္ဒေင်	ปริ๊บเฮนียง	บ่าง
ပြို	ปรอย	ร่วน
တိပြို	ต๊อยปรอย	ดินร่วน
ပြုက်	เปริ๊ก	พ้อง ตรงกัน ซ้ำกัน พร้อมกัน
ပြုက်ညးထကအ်	เปริ๊กเญี๊ยะห์ทะเกาะ	ตรงกัน พร้อมกัน พ้องกัน
ပေါ်ပြုက်	ปัวเปริ๊ก	งานพ้อง งานตรงกัน
ယှုပြုက်	เยี่ยะมุ่เปริ๊ก	ชื่อพ้อง ชื่อตรงกัน
ပြုပြေင်	เปร๊าเปรียง	จัดการ ตระเตรียม
ပြေ	เปร	หายกัน
ပြေခတ်	เปรคะเต๊าะห์	หายหนี้
ပြေစိုတ်	เปรจ๊อด	หายข้องใจ หายติดใจ พอใจ
ပြေင်	เปรียง	ควาย จัด เรียง
ပြေင်ဒူ	เปรียงตู้	ควายทุย ควายตู้
ပြေင်ပ္ဂၢန်	เปรียงฮนาน	จัดทัพ
ပြေင်ဖျိ	เปรียงพยี	จัดแจง ตกแต่ง
ပြေင်လတ်	เปรียงล่ด	ควายเผือก
ပြေင်ဝိဝါဟ	เปรียงวี่เวี่ยฮะ	ตบแต่ง จัดงานวิวาห์
ပြေဝ်	เปร	หายกัน
ပြေဝ်ခတ်	เปรคะเต๊าะห์	หายหนี้
ပြေဝ်စိုတ်	เปรจ๊อด	หายข้องใจ หายติดใจ พอใจ

ပြေဝ်ညႃးထကၢၼ်	เปรเญี้ยะห์ทะเก๊าะ	หายกัน ไม่มีอะไรติดค้างกัน
ပြေႆ	ปะแระ	ชั่ว เลว ต่ำช้า ทราม
ပြေႆဖေအ်	ปะแระเจ้ะ	ชั่วช้า เลวทราม
ပြေႆပြုတ်ယုတ်မာ	ปะแระปะรุดยุ่ดเมี่ย	เลวทรามต่ำช้า ชั่วช้าสามานย์
ပြႆ	ปรอย	ประเสริฐ วิเศษ ดีเลิศ
ပြႆလောန်	ปรอยล่น	ดียิ่ง ประเสริฐยิ่ง
ပြောပ်	ปรบ	แตกละเอียดเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย
ပြောပ်သွှက်	ปรกฮล็อด	แหลกละเอียด
ပြောမ်	ปะรม	กรอบ เปราะ
ပြေါ	ปรัว	เพื่อน
ပြေါဖွာ	ปรัวเพี่ย	พวกพ้อง เพื่อนฝูง เสี่ยว
ပြောဟ်	โประห์	พ่น
ပြောဟ်ဍုဝ်	โประห์ดั๊จ	พ่นน้ำ
ပြောဟိတ်	ปะเราฮิด	ปุโรหิต
ပြိုက်	ปร็อก	แซม แซก ด่าง
ပြိုက်စုတ်	ปร็อกจุ๊ด	แซกใส่ แซมใส่
ပြိုက်စောန်	ปร็อกโจน	ด่างพร้อย (ใช้กับศีล)
ပြိုင်	ปรอง	ย้าย เปลี่ยน
ပြိုင်ဂအာင်	ปรองเกี้ยะอาน	ย้ายที่ปลูกบ้าน
ပြိုင်ဒွါ	ปรองเตี้ยะน่าย	ย้ายที่ เปลี่ยนที่
ပြိုင်ဘဝ	ปรองเภียะเวียะ	เปลี่ยนภพ ตาย
ပြိုင်သွှါ	ปรองฮลาย	เปลี่ยนแปลง โยกย้าย
ပြုး	ประห์	รก เรี่ยราด
ပြုးချ်	ประห์ขย้าย	เรี่ยราด รกรุงรัง
ပြုးဇး	ประห์เจี้ยะห์	เกลื่อนกลาด กระจัดกระจาย
ပြုးညးထကာအ်	ประห์เญี้ยะห์ทะเกาะ	แตกแยก แยกจากกัน หลงกัน
ပြိုက်	ปรัก	ยัด
ပြိုက်ကတောဝ်	ปรักกะโต	ยัดหู พูดแดกดัน
ပြိုက်ထိုင်	ปรักทัง	ยัดถุง ยัดใส่ย่าม
ပြိုက်သွကြိက်	ปรักซนะเกริ๊ด	ยัดนุ่น
ပြိုက်	ปะรัก	ฟักข้าว(พืชเถา) ภัย อันตราย
ပြိုက်ဘဲ	ปะรักภั่ว	ภยันตราย

ပြိုင်	ปรัง	แข่ง
ပြိုင်ချေဟ်	ปรังแขยี่ะห์	แข่งม้า
ပြိုင်ဌုင်	ปรังเกลิ้ง	แข่งเรือ
ပြိုင်ပကာန်	ปรังปะกัน	ต่อสู้ ชิงชัย
ပြိုတ်	ปร๊อด	เปรต
ပြိုတ်အသူရိကာဲ	ปร๊อดอะเซาร้อยกาย	เปรตอสุรกาย
ပြို	ปรัม	ห้าม ขนาบ ดุเอา จับสึก(พระเณร)
ပြိုဟ်	ปร็อห์	รั่ว ทะลุ
ပ္ဍ	ปละ	แสดงให้เห็น
ပ္ဍဒပ်	ปละต้บ	สวนสนาม แสดงแสนยานุภาพ
ပ္ဍမုက်	ปละเมิก	แสดงหน้าให้ดู โชว์หน้า
ပ္ဍက်	ปลัก	ขี้ข้า ทาษ
ပ္ဍင်	ปลัง	หลอม หลอมละลาย
ပ္ဍင် ပလ္ဍင်	ปะลัง ปอนลัง	บัลลังก์
ပ္ဍန်	ปลอน	อีก ทำซ้ำ ใช้ต่อท้ายคำ
ပ္ဍန်ဂတး	ปลอนเกี๊ยะต๊ะห์	เปลี่ยนแปลง พลิก ปฏิวัติ
ပ္ဍန်လေဝ်	ปลอนเล	อีกหน่อย ขออีก
ကေတ်ပ္ဍန်	เก๊ดปลอน	เอาอีก
ဂွံပ္ဍန်	เก้อะปลอน	ได้อีก
ညိပ္ဍန်	ญิ้ปลอน	อีกหน่อย
ပြုတဲပြုပ္ဍန်	ปรุ้ตอยปรุ้ปลอน	พูดแล้วพูดอีก พร่ำเพรื่อ
ပ္ဍအ် ပ္ဍံ	เปล๊าะ	ผ่อน หย่อน ลด
ပ္ဍအ်ဇုက်	เป๊าะเจิ๊ก	ผ่อนเชือก หย่อนเชือก
ပ္ဍအ်ဇုက်ဂိုင်	เปล๊าะเจิ๊กเฮนิ่น	ผ่อนเข็มขัด
ပ္ဍအ်တဲ	เปล๊าะตอย	ผ่อนมือ
ပ္ဍာ	ปลา	เหลือบ (แมลง) ใบ
ပ္ဍာကသု	ปลากะเซ้า	ใบพาย
ပ္ဍာ်	ปลั๊ด	พังทิ้ง รื้อทิ้ง
ပ္ဍံာ	ปลำ	ควั่น ถัก เลื้อยพัน
ပ္ဍံာဗဇး	ปลำเปี๊ยะเจี๊ยะห์	เกลี้ยกล่อม ปลอบโยน ปะเหลาะ
ပ္ဍဲာ	ปลาย	ละลาย สยาย
ပ္ဍဲာဂအဲ	ปลายเกี๊ยะอุย	ละลายยา

ပွဲၵသော်	ปะลายซก	สยายผม
ပွိ	ปะล้อย	ม้าม
ပွိင်ပွောင်	เปลินปลง	ลอกแลก หลุกหลีก ลุกลี้ลุกลน
ပွိ	แปลม	ควั่น เข้าเกลียว
ပွိဇုက်	แปลมเจิ๊ก	ควั่นเชือก บิดเข้าเกลียวเชือก
ပွိ့	ปลอย	เช็ด ลูบ
ပွိ့ဇကု	ปลอยเจี๋ยะเก๊า	เอาน้ำลูบตัว
ပွိ့ဍုဝ်ရမတ်	ปลอยดั๊จระมด	เช็ดน้ำตา
ပွုက် ကျွင်ပွုက်	เปลิก กลอนเปลิก	น้ำมันชักเงา (น้ำมันก๊าดผสมเทียนไข)
ပွုတ်	ปลุ๊ด ปล๊อด	โทษ กล่าวโทษ ตำหนิ
ပွုပ်	ปลุ๊บ	เอาเข้า
ပွုပ်ဏာ	ปลุ๊บนา	เอาเข้าไป
ပွုဲ	ปลุย ปลอย	ขี้ผึ้ง
ပွုဲသဲၵ	ปลอยซาย	ขี้ผึ้ง
ပွေင်	ปลอน	ผลาญ
ပွေင်ညးဇကုလေင်	ปลอนเญี้ยะห์เจี๋ยะ - เก๊าล่อน	ผลาญเขาเราฉิบหาย (ให้ทุกข์แก่ท่าน - ทุกข์นั้นถึงตัว)
ပွေင်ပုင်	ปลอนเปิง	ผลาญข้าวสุก เสียข้าวสุก
ပွေင်ဩန်	ปลอนซอน	ผลาญเงิน
ပွေင်အန္တရာဲ	ปลอนออนตะราย	สะเดาะเคราะห์
ပွေတ်	ปะเลด	ทา ป้าย
ပွေဲ	เปลีย	เอาไปปล่อย เนรเทศ
ပွေဲဘာ	เปลียเภีย	ปล่อยวัด
ပွေဝ်	ปะเล	ทา ละเลง
ပွေအ် ပွေံ	แปละ	หลบ เลี่ยงไม่ให้ถูก
ပွေအ်မုက်	แปละเมิก	เบี่ยงหน้าหลบ
ပွေအ်စုန်	แปละบุน	หลบมีด
ပွဲ	ปลอย ปะลอย	ปล่อยลอย
ပွဲဍုဝ်	ปลอยดั๊จ	ปล่อยลอยไปตามน้ำ
ပွော	เปลา	กลิ้ง
ပွောခအိတိုန်ဒို	เปลาคะอีตอนเต้อ	กลิ้งครกขึ้นเขา
ပွောတိ	เปลาต๊อย	คลุกฝุ่น

ပွောတ်	ปลด	ลด หย่อน ทรุด
ပွောတ်ကှိုပ်	ปลดคั้บ	ทรุดตัวลงนอน
ပွောတ်ဇကု	ปลดเจี้ยะเก๊า	ย่อตัวลง ทรุดนั่ง
ပွောပ်	ปล๊บ	เอาเข้า
ပွောပ်စိုတ်	ปล๊บจ๊อด	ตั้งใจ เอาใจใส่
ပွံက်	ปล๊อก	ปลอก ห่วง โผล่ เยี่ยม เสือก
ပွံက်ပသဲ	ปล๊อกปะซอย	ปลอกเหล็ก
ပွံက်မုက်	ปล๊อกเมิก	โผล่หน้า เยี่ยมหน้า
ပွံက်သွဗတင်	ปล๊อกซละเปี้ยะตัง	โผล่หน้าต่าง เยี่ยมหน้าต่าง
ပွံက်စုန်	ปล๊อกบุน	ปลอกมีด
သီပွံက်	แซมปล๊อก	ทะลุกลางปล้อง พูดสอดขึ้นมาเวลาเขากำลังพูด
ပွံင်	ปลอง	แย่ง ชิง ปล่อง
ပွံင်ကံက်ယာ	ปลองก๊อกเยี่ย	กระบอกยอ
ပွံင်ကျာ	ปลองกย๊ำ	ปล่องลม
ပွံင်ဂြပ်	ปลองกร๊บ	แย่งของ
ပွံင်စ	ปลองเจี๊ยะ	แย่งชิง ตีชิงวิ่งราว
ပွံင်ပွတ်	ปลองปะมด	ปล่องไฟ
ပွံင်သမ်ၜာတ်	ปลองซมบัด	แย่งสมบัติ
ပွံင်သေနာတ်	ปลองเซนัด	ลำกล้องปืน
ပွး	ปละห์	คลี่ แบ เหยียด
ပွးကဝိုင်	ปละห์กะวัง	แก้เมื่อย เหยียดแข้งเหยียดขา ผ่อนคลาย - กล้ามเนื้อ บริหารร่างกาย
ပွးဇိုင်တဲ	ปละห์จ้างตอย	เหยียดตีนเหยียดมือ
ပွးဇွိက်	ปละห์เจี๊ยะเนิ่ด	คลี่ม่าน
ပွးတဲ	ปละห์ตอย	แบมือ
ပွးထကဝ်	ปละห์ทะกอ	ปูเสื่อ
ပွးထာင်	ปละห์ทาน	คลี่กลีบ สยายกลีบ
ပွးယာတ်	ปละห์ยาด	คลี่ผ้า
ပွးလိက်	ปละเลิด	กางหนังสือ แบหนังสือ
ပွးလျး	ปละห์เลี่ยะเยี่ยะห์	ทอแสง ส่องแสง
ပွိုက်	ปลั๊ก	เอา
ပွိုက်ကိုဍေဟ်	ปลั๊กกอแด๊ะห์	เอากับมัน สู้มัน

ပ္လိုက်ရ	ปลั๊กระ	เอาละ
ပ္လိုက်ဟာ	ปลั๊กฮา	เอาไหม
ပ္လိုင်	ปลัง	รุ่น รุ่นตะกอ
စာင်ပ္လိုင်	จานปลัง	ไก่รุ่นกระทง
ပ္လိုင်င်	ปลังๆ	กำลังรุ่นๆ
ဗ္လဲာပ္လိုင်	ปล้ายปลัง	หนุ่มรุ่นตะกอ
ဝုတ်ပ္လိုင်	วุ่ดปลัง	สาวรุ่นตะกอ สาวเอ๊าะๆ
ပ္လိုတ်	ปล๊อด ปะล้อด	ดับ
ပ္လိုတ်ပုတ်	ปะล้อดปะมด	ดับไฟ
မတ်ပ္လိုတ်	ม่ดปล๊อด	ตาย
ပ္လိုန်	ปลอน	นวด
ပ္လိုန်ကြံာ	ปลอนเกรี่ยม	นวดลาน
ပ္လိုန်သြေံာ	ปลอนเซาะ	นวดข้าว
ပ္လိုဟ်	ปล๊อห์	คลาย คลี่
ပ္လိုဟ်ဇုက်	ปล๊อห์เจิ้ก	คลี่เชือก คลายเชือก
ပ္လိုဟ်ထာင်	ปล๊อห์ทาน	คลี่กลีบ สยายกลีบ
ပွ	ปะวะ	การกระทำ
ပွယုတ်	ปะวะยุ่ด	การกระทำชั่ว การประพฤติชั่ว
ဒဂေတ်ပွ	เตี้ยะเก้ดปะวะ	การปฏิบัติ ความประพฤติ
ပွါ	ปะวา	พวก ฝูง กลุ่ม
ပွါမသုန်ကွမ်	ปะวาเมี่ยะซุนกลอม	กลุ่มห้าร้อย พวกห้าร้อย พวกหมู่มาก
ထကာအ်ပွါ	ทะเก๊าะปะวา	เพื่อนฝูง
ပွိင်	ปะเวิน	ข่า
ပွိံပွူ	ปะวีปะเวา	ห้อมล้อม บริวาร รอบๆ
ပွိံဗွိုင်	ปะวีเปี๋ยะว่าง	บริวารห้อมล้อม
ပွံက်	ปะว้อก	ดัด งอให้เป็นวง การแปล การอธิบาย
ပွံက်တဲ	ปะว้อกตอย	งอมือ
ပွံက်ပသဲ	ปะว้อกปะซอย	ดัดเหล็ก
ပွိုင်	ปะวาง	ระหว่าง เขต บริเวณ
ပွိုင်ဍုင်	ปะวางเดิง	เขตปกครอง เขตเมือง

ဖ

ဖ	พะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๒ ตรงกับ ผ ในภาษาไทย
ဖက်	พัก	ผสม ปน เคล้า
ဖက်ပမွဲ့	พักปะมั่ว	ผสมให้เป็นหนึ่ง
ဖကေက်	พะเกี๊ยก	ลับ เหลา ทำให้แหลม ทำให้คม
ဖကေတ်	พะเก๊ด	แดง
ဖကောတ်	พะก๊ด	ปลิง
ဖကောဝ်	พะโก	ตะกั่ว
ဖကောဟ်	พะโก๊ะห์	เหลา ถาก เกลา เสี้ยม
ဖကိုတ်	พะก๊อด	ตวาด
ဖကို	พะเกิ้ม	ทำให้อุ่น
ဖကိုဟ်	พะเก้อะห์	เป่า พ่น
ဖကိုဟ်ကျာ	พะเก้อะห์กยา	เป่าลม
ဖဍုက်	พะดัก	สลัก สกัดกั้น
ဖဍုတ်	พะด๊อด	แตกกระจายออก เช่นข้าวตอกแตก ผิวหนังเป็นตุ่ม
ဖဍုတ်	พะด๊อด	ฟักให้เป็นตัว
ဖဍုတ်စာင်	พะด๊อดจาน	ฟักลูกไก่
ဖဍုန်	พะดอน	ย่น ย่อ ทำให้แคบลง ทำให้น้อยลง
ဖဍုန်ဂွံင်	พะดอนกลั้ง	ย่นระยะทาง
ဖဍုန်လိက်	พะดอนเลิด	ย่อหนังสือ
ဖဍုအ်	พะเด๊าะ	พอง
ဖဍုအ်ပွတ်	พะเด๊าะปะมด	พองเพราะถูกไฟ
ဖဍာန်	พะดาน	กาง ฝ้าเพดาน
ဖဍာန်ကၠိုင်	พะดานดัง	กางร่ม
ဖဍာန်သ္ဂိ	พะดานฮ้อย	ฝ้าเพดานบ้าน
ဖဍာပ်	พะดั๊บ	พับ
ဖဍာပ်တဲပ-	พะดับตอย -	พับแขนเสื้อ
လောံ	ปะเลาะ	
ဖဍာပ်လိက်	พะดั๊บเลิด	พับหนังสือ
ဖဍျုက်	พะเดิ๊ก	ทำให้เปียก

ဖၠုက်ခဓဝ်	พะเดิ๊กคะเน	รดน้ำผัก
ဖၠုက်ၷဝ်	พะเดิ๊กดั๊จ	รดน้ำ
ဖၠုန်	พะดุน	เข้าทรง เกาะ (นก)
ဖၠုန်ဒဝင်	พะดุนโต้ง	เข้าทรง ทรงเจ้าเข้าผี
ဖၠေပ်	พะเด๊บ	สงบเสงี่ยม เจียมตัว
ဒေပ်ဖၠေပ်	เต้บพะเด๊บ	นั่งสงบเสงี่ยม
ဖၠောင်	พะโดง	ทำให้เหนื่อย ทรมาน
ဖၠောင်ကအ်	พะโดงเก๊าะ	คอหอย
ဖၠောင်ကာယ	พะโดงกายะ	ทรมานร่างกาย
ဖၠောင်စိုတ်	พะโดงจ๊อด	ทรมานใจ
ဖၠောတ်	พะด๊ด	สวด ย่อส่วน
ဖၠောတ်ဖျိုဟ်	พะด๊ดพยิ๊ห์	ย่อส่วนให้เล็กลง
ဖၠောတ်ပရိုတ်	พะด๊ดปะร้อด	สวดพระปริตร
ဖၠောတ်မ္လို	พะด๊ดเมี่ยะเง่อ	สวดมนต์
ဖၠုံင်	พะดอง	ป่อง พอง ขึ้นอืด
ဓွပုဖၠုံင်	เฟี่ยะเป๊าพะดอง	ศพขึ้นอืด
ဖၠိုက်	พะดั๊ก	บรรทุก
ဖၠိုက်ဓရိုက်	พะดั๊กเที่ยะราก	ดูถูกดูหมิ่น
ဖၠိုတ်	พะด๊อด	ทำให้ละเอียด ป่นให้ละเอียด
ဖၠိုန်	พะดอน	ทำให้อ่อน ลด ดัด
ဖၠိုန်ပွတ်	พะดอนปะมด	ลดไฟ ราไฟ
ဖၠိုန်အကင်	พะดอนอะกัง	ลดพิษอักเสบ ลดความกำเริบเสิบสาน
ဖၠိုပ်	พะดั๊บ	พับ
ဖၠိုပ်ဇိုင်	พะดั๊บจ้าง	พับขา
ဖၠိုဟ်	พะเดาะห์	กรอง
ဖၠိုဟ်ၷဝ်	พะเดาะห์ดั๊จ	กรองน้ำ
ဖဏ	พะนะ	ว่านน้ำ
ဖတ်တ်	พ้อดๆ	ทันที ทันใด เดี๋ยวนี้
ဖတ်တ်လတ်တ်	พ้อดๆล่ดๆ	สดๆร้อนๆ
ဖတက်	พะตั๊ก	หกคะเมน
ဖတက်သ္ဂုန်	พะตั๊กซะลุน	หกคะเมนตีลังกา
ဖတုန်	พะตอน พะตุน	ชักสื่อ แม่สื่อแม่ชัก

ၽတုံၸႂ်ႈ	พะตุมพยิ๋ห์	หล่นลง ตกลง
ၽတိုၵ်း	พะตึ๊ก	การรบ
ၽတိုၵ်းပွၼ်	พะตึ๊กฮนาน	ทำสงคราม การสู้รบ
ၽၻင် ၻင်	พะเตี้ยง เตี๊ยะเตี้ยง	ฝา กำแพง
ၽၻင်ၸိုၵ်	พะเตี้ยงเจอ	ฝากั้น
ၽၻင်ၸု	พะเตี้ยงชุ	ฝากระดาน
ၽၻင်ဝင်း	พะเตี้ยงเวี่ยง	กำแพงวัง
ၽၻင်ႁိူၼ်	พะเตี้ยงฮ้อย	ฝาบ้าน
ၽၼ်ၽၵ်း	พอนพัก	ผ่อนปรน จัดแจง
ၽၼိ	พะแนม	ขอดชายพก การถูกผีหรือผีปอบเข้าสิง
ၽၼို	พะนอย	หก ทำหก
ၽၼုင်	พะเนิง	เค็ม
ၼမ်ႉၽၼုင်	ดั๊จพะเนิง	น้ำเค็ม
ၽၼၢဝ်	พะนาว	ผสม คลุก เคล้า ปน
ၽမ် ၽံ	พอม	กลองทัด
ၽမ်ပုင်တႄႇ	พอมเปิงตะงัว	กลองเพล
ၽယၢ	พะยา	ปัสสาวะ
ၼမ်ႉၽယၢ	ดั๊จพะยา	น้ำปัสสาวะ
ၽရၢတ်	พะรัด	รูด (ใบไม้)
ၽရၢပ်	พะรับ	นกพิราบ
ၽရၢႆ	พะราย	เสียแรง แยกกัน
ၽရၢႆပတေႃႇၸိုတ်	พะรายปะแตะห์จ๊อด	เสียแรงไว้ใจ
ၽရိပ်	พะริบ พะแรบ	กะพริบ ขยิบ(ตา)
ၽရိပ်မတ်	พะริบม่ด	กะพริบตา ขยิบตา
ၽရိ	พะรอย พะรี่	โรย โปรย
ၽရႆ	พะรอย	โรย โปรย
ၽရေႃ	พะรก	ป่อง ตุ่ย พลุ้ย
ၽုင်ၽရေႃ	เปิ้งพะรก	พุงพลุ้ย
ၽရေႃ	พะโรก	กก ปรือ
ၽရုၵ်ႉ	พะร้อก	ปลาร้า
ၽရုၵ်ႉကသေၵ်ႉ	พะร้อกกะเซี้ยก	ปลาร้าหลน
ၽရုၵ်ႉၸိုင်လဢ်ႇဢိုတ်	พะร้อกดังโล่ะอ๊อด	ปลาร้ามีกลิ่นโอ่นานหมด คนชั่วตายยาก

ဖရုံက်ဓဒီ	พะร้อกเที่ยะจิ้ม	ปลาร้าสับ
ဖရုံက်ဓမင်	พะร้อกเที่ยะเมี่ยง	กะปิ
ဖရုံက်သွၥပ်	พะร้อกฮนับ	ปลาร้าปิ้ง งบปลาร้า
ဖရိုတ် ဗရိုတ်	พะเริด เปี้ยะเริด	ทองเหลือง
ဖလာင်ယး	พะล่านเยี่ยะห์	เช้าตรู่ รุ่งอรุณ
ဖလိုင်	พะเลิน	ทำให้หลับ กล่อมให้หลับ
ဖလိုင်စိုတ်	พะเลินจ๊อด	เพลินใจ
ဖလုင်	พะเลิง	ทำให้สูงขึ้น
ဖလုင်မာန	พะเลิงเมี่ยเนี่ยะ	มีทิฐิ ถือตัว
ဖလုတ်	พะลุ้ด	หลุด
ဖလှေက်	พะล้อด	ทำให้ป่น ทำให้ละเอียด ขยี้ให้แหลก
ဖလော်	พะลั่ว	เกาะราว
ဖလဲ	พะลอย	ขยาย
ဖလဲပ္တိတ်	พะลอยปะตั๊ด	ขยายออก ทำให้กว้างออก
ဖွက်	พะวัก	สำหรับ ครึ่ง
ဖဝ်ရဂုတ်	พอระกุ้ด	นกกะปูด
ဖဝ်ရဂိုန်	พอระเกิ้น	เดือนสี่
ဖဿ	พ้อดซะ	ผัสสะ การกระทบ การถูกต้อง
ဖဿာသ	พ้อดซาซะ	ผัสสาสะ ลมหายใจเข้า
ဖဟ် ဖှ်	พอห์	คล้ายคลึง
ဖအင်	พะอัง	อัง ผิง
ဖအင်ပ္ဍတ်	พะอังปะมด	อังไฟ
ဖအာပ်	พะอาบ	หาว หาวนอน
ဖအုတ်	พะอุด	ทำให้บูด หมักให้เปรี้ยว กระดกสันหลัง
ဖအုံ	พะอุม	กอง สุม
ဒအုဲ	พะอุย	ทำให้เน่า หมักให้เน่า
ဖအုဟ်	พะอุ๊ห์	พูน นูน
ဖအောဝ်	พะโอ	ใช้ให้ไปทำ
ဖအအ် ဖအံ	พะเอ๊าะ	อ้วก อาเจียน
ဖံက်သေဝ်	พ้อกแซ	พ่อค้า แม่ค้า
ဖံင်	พอง	แพ
ဖံင်ဆု	พองซุ	แพซุง

ဖႂ်ဒုၼ်	พองตุ้น	แพลูกบวบ แพไม้ไผ่
သို့ဖႂ်	ฮ้อยพอง	เรือนแพ
ဖအိုတ်	พะอ๊อด	ทั้งหมด ทำให้หมด
ဖအိုဢ်	พะเอ๊าะ	ไม้กลอน ไม้ระแนง
ဖၢတ်	พัด	ผัด
ဖၢတ်ၼၢၵႃ	พัดนากลา	ผัดไปก่อน
ဖၢတ်တေႃဖၢတ်ပွၼ်	พัดตอยพัดปลอน	ผัดแล้วผัดอีก
ဖၢပ်	พับ	เลี้ยง
ဖၢပ်ၽၸ	พับเปี้ยะเจี๊ยะ	เลี้ยงอาหาร
ဖၢပ်သင်	พับซัง	เลี้ยงพระ
ဖၢသဝ်တွႆ	พาซอฮัว	ครั้นตอนเย็น
ဖၢႆ	พาย	แหวก กวัก ฝ่าย
ဖၢႆၶျေႃ	พายขยัว	แหวกหญ้า
ဖၢႆၸၼိုၵ်	พายเจี้ยะเนิ่ด	แหวกม่าน
ဖၢႆတႃႇ	พายตอย	กวักมือ โบกมือ
ဖၢႆတႃႇၵွၵ်	พายตอยก๊ก	กวักมือเรียก
ဖၢႆတႃႇၵို့ဢႃ	พายตอยกออา	โบกมือให้ไป
ဖၢႆတေဢ်ဖၢႆၼဢ်	พายเต๊ะพายเนาะ	ฝ่ายโน้นฝ่ายนี้
ဖၢႆပထွင်	พายปะทง	แหวกรู
ဖၢႆရၢပ်	พายเรียบ	แหวกป่า แหวกหนาม
ဖၢႆသြိုဟ်	พายซอห์	แหวกอก
ၽီၼႃ	พีนา	ปล่อยให้ลอยไป
ၽီပွႂ်	พีปะนอง	ลอยทุ่น
ၽီဢႃၽီၵျူင်	พีอาพีเกลิง	ลอยไปลอยมา เคว้งคว้าง
ၽုတ်	พุด	ทำลาย
ၽုတ်ၵျေႂ်	พุดแกละ	ทำลายล้าง ทำลายให้หมดไป
ၽုၼ်	พุน	ฟูก ที่นอน
ၽုၼ်သို့	พุนซะดี	ที่นอน
ၽုပ္ဖႃ	พุบพา	บุปผา ดอกไม้
ၽုမ် ၽုံ	พุม	อาบ
ၽုမ်ဍႃ်	พุมดั๊จ	อาบน้ำ
ၽုႆ	พุย	คลุก เคล้า

ဖုံသတ်ဖြ	พุยซอดเปรี้ย	คลุกมะพร้าว
ဖေက်	พ้อด	กลัว
ဖေက်ကျ	พ้อดกย็ะ	กลัวแพ้
ဖေက်ကွော်	พ้อดกะลก	กลัวผี
ဖေက်ချိုတ်	พ้อดขย็อด	กลัวตาย
ဖေက်ဂြိုက်	พ้อดกร้าก	ขี้กลัว ขี้ขลาด ตาขาว
ဖေက်စချိုတ်	พ้อดจะขย็อด	กลัวจะตาย
ဖေက်ညေ	พ้อดเที่ยะเญี้ยะ	เกรงกลัว เกรงขาม
ဖေက်ဘာဝ	พ้อดเพี่ยะเวี่ยะ	กลัวบาป
ဖဲ	พอย	อิ่ม
ဖဲစိုတ်	พอยจ๊อด	อิ่มใจ
ဖဲလဲ	พอยลอย	อิ่มหนำ อิ่มหมีพีมัน
ဖောင်င်	โพงๆ	พรวดพราด โตหรือใหญ่ทะลึ่งขึ้น
ဖွော်ဖောင်င်	โฮน่กโพงๆ	โตพรวดพราด ทะลึ่งเร็ว
ဖောဝ်	โพ	ร่วน
ဖောဝ်လောဝ်	โพโล	สดชื่น กระชุ่มกระชวย กระปรี้กระเปร่า
တိဖောဝ်	ต๊อยโพ	ดินร่วน
ဖျုန်ဖောဝ်	พยุนโพ	เนื้อเปื่อย
ဖောအ်	โพะ	อวบ งาม
ခဏောဝ်ဖောအ်	คะเนโพะ	ผักอวบ ผักงาม
ဖ	พาว	ครัว เตาไฟ ร่วม
ဖချး	พาวขยี้ะ	เตาถ่าน
ဖံက်သေဝ်	พ้อกแซ	แม่ค้า พ่อค้า
ဖံင်	พอง	แพ
ဖံင်ဆု	พองซุ	แพซุง
ဖံင်ဒုန်	พองตุ้น	แพลูกบวบ แพไม้ไผ่
ဖိုင်ကွ	พังกละ	แมงมุม
ဖိုင်ဇာ ဇာဖိုင်	พังเจี้ย เจี้ยพัง	ใยแมงมุม
ဖိုဝ် ဖို်	พอ	ผล ผลานิสงส์
ဖို်ကုသို်	พอเก๊าซอ	ผลบุญ
ဖို်သရံာပါပ်	พอซะรำปับ	ผลบาป
ဖိုအ်	เพอะ	อืดท้อง

ဖိုအ်သံင်	เพอะซอง	ท้องอืดท้องเฟ้อ
ဖွက်	พะดัก	สลัก สกัดกั้น
ဖွတ်	พะด๊อด	เป็นตุ่ม ฟักให้เป็นตัว แตกกระจายออก
ဖွန်	พะดอน	ไข่แดง เมล็ดในผลไม้ ทำให้แคบลง
ဖွာန်	พะดาน	กาง ฝ้าเพดาน
ဖွုက်	พะเด๊ก	ทำให้เปียก
ဖွုန်	พะดุน	เข้าทรง
ဖွုန်ဒေါင်	พะดุนโต้ง	เข้าทรง ทรงเจ้าเข้าผี
ဖွောတ်	พะด๊ด	สวด ทำให้เล็กลง
ဖွောတ်ပရိုတ်	พะด๊ดปะร้อด	สวดพระปริตร
ဖွောတ်မွို	พะด๊ดเมี่ยะเง่อ	สวดมนต์
ဖွောတ်မွိုသဝ်တ္ဍ	พะด๊ดเมี่ยะเง่อซอฮัว	สวดมนต์เย็น
ဖွိုက်	พะดัก	บรรทุก
ဖှ ဟဏာ	พะนะ ฮะนะ	ว่านน้ำ
ဖှာတ်ဗၚ်	พะนัดบัง	ชะเอม
ဖှိ	พะนิม พะแนม	ขอดชายพก
ဖျုန်	พยือน	สั่ง
ဖျုန်ဏာ	พยือนนา	สั่งไป
ဗကန်ဖျုန်	เปี้ยะกอนพยือน	สั่งฝาก
ဗစန်ဖျုန်	เปี้ยะจอนพยือน	สั่งฝาก
ဖျုပ်	พยือบ	ประจบ ต่อประสาน
ဖျုဝ်	พยือ	ย่อ ถ่อม ลด
ဖျုဝ်ဇကု	พยือเจี๋ยะเก๊า	ถ่อมตัว ย่อตัว
ဖျုဝ်မာန	พยือเมี่ยเนี่ยะ	ลดทิฐิ
ဖျာ	พย๊า	ตลาด
ဖျာက	พย๊ากะ	ตลาดปลา
ဖျာခဏောဝ်	พย๊าคะเน	ตลาดผัก
ဖျာခ္ဒေက်	พย๊าคะเนี้ยก	ตลาดสด
ဖျံာ	พยำ	ป้อน จ้องเล็ง
ဖျံာတဟ်	พยำต๊อห์	ป้อนนม
ဖျံာပုင်	พยำเปิง	ป้อนข้าว
ဖျံာစုန်	พยำบุน	จ้องเล็งด้วยมีด

ဖျာ်	พยัจ	พราก แยก ฉีก
ဖျာ်စက္ကူ	พยัจจักเคา	ฉีกกระดาษ
ဖျာ်မုက်	พยัจเมิก	ฉีกหน้า ทำให้ได้รับความอับอาย
ဖျာ်ဝဲ	พยัจวั๋ว	พรากเวร ตัดวิบาก
ဖျိန်	พยิน	หุง ทำให้สุก
ဖျိန်ပုင်	พยินเปิง	หุงข้าว
ဖျီ	พยี	ขยับ ไหว เป็นประกาย
ဖျီဓရာင်	พยีเที่ยะร่าน	ขยับเขยื้อน ขยับตัวโคลงไปโคลงมา
ဖျီလလီ	พยีเลียะลี่	ฟ้าแลบ สายฟ้า
ဖျီအာဖျီကျုင်	พยีอาพยีเกลิง	ขยับไปขยับมา ขยุกขยิก
ဖျူင် သုင်	เพยิง เซิง	ดื่ม กิน ดูด สูบ
ဖျူင်ဂအုဲ	เพยิงเกี๊ยะอุย	กินยาน้ำ
ဖျူင်ဍုာ်	เพยิงดั๊จ	ดื่มน้ำ
ဖျူင်ဘင်	เพยิงเกี่ยง	สูบกัญชา
ဖျူင်ဘိင်	เพยิงเพิ่น	สูบฝิ่น
ဖျူင်ဘိန်	เพยิงพิ่น	สูบฝิ่น
ဖျူင်ၜံက်	เพยิงป๊อก	สูบบุหรี่
ဖျူင်အရက်	เพยิงอะเรียก	กินเหล้า ดื่มสุรา
ဖျူန် ဆုန်	พยุน ชุน	เนื้อ
ဖျူန်ခနေက်	พยุนคะเนี้ยก	เนื้อสด
ဖျူန်ဂဒို်	พยุนเกี๊ยะเต้อ	เนื้อย่าง
ဖျူန်ဂြိုဟ်	พยุนเกร้อะห์	หัวใจ
ကောန်ဖျူန်ဂြိုဟ်	โกนพยุนเกร้อะห์	ลูกในอก ลูกในไส้
ဖျူန်ဒွက်	พยุนเตี้ยะเวียก(เกวี้ยก)	เนื้อเพลง
ဖျူန်ဖောဝ်	พยุนโพ	เนื้อร่วน
ဖျူန်ယာတ်	พยุนยาด	เนื้อผ้า
ဖျူန်ၜတ်	พยุนป๊อด	เนื้ออ่อน
ဖျူန်ၜို	พยุนเบอ	เนื้อเค็ม
ဖျဲ	พยุย	ถอย กระเถิบ
ဖျဲကျာ	พยุยกลา	ถอยก่อน
ဖျဲညိ	พยุยญี้	ถอยหน่อย กระเถิบหน่อย หลีกหน่อย
ဖျဲတိတ်အာ	พยุยตั๊ดอา	ถอยออกไป กระเถิบไป

ဖျူ့လုပ်ကျွင်	พยุยลูบเกลิง	กระเถิบเข้ามา
ဖျေင်	เพยียง	เอียงหลบ หมุนหลบ
ဖျေ့ ဆေ	เพยีย เชีย	ถลกบาตร กระเพาะที่สองของสัตว์ปีก
ဖျေ့စာင်	เพยียจาน	กระเพาะบริเวณคอไก่
ဖျေ့ဗဗင်	เพยียเปี้ยะเปี๋ยง	ถลกบาตร
ဖျေဟ် ဖျိုဟ်	เพยี์ห์ พยิห์	เอาลง
ဖျေဟ်ကျိုပ်	เพยี์ห์ดับ	ก้มกราบ กราบลง
ဖျေဟ်ကမ္မထာန်	เพยี์ห์กอมมะทัน	ชักศพ ปลงศพ
ဖျေဟ်ခွောန်	เพยี์ห์คะนน	ลงเบ็ด ปักเบ็ด
ဖျေဟ်ဂါထာ	เพยี์ห์เกี่ยทา	ลงคาถาอาคมณ์
ဖျေဟ်ငှုဟ်	เพยี์ห์งุ่ห์	ลดราคา
ဖျေဟ်စ	เพยี์ห์เจี๊ยะ	เอาเงินให้กู้เพื่อตกดอก
ဖျေဟ်စိုတ်	เพยี์ห์จ๊อด	ตกลงใจ ปลงใจ
ဖျေဟ်ဇာ	เพยี์ห์เจี๋ย	ลงข่าย ดักข่าย ดักแร้ว
ဖျေဟ်ဇိုင်ဖျေဟ်တဲ	เพยี์ห์จ้างเพยี์ห์ตอย	ลงไม้ลงมือ
ဖျေဟ်ဇွ	เพยี์ห์เฟี่ยะ	ปลงศพ ชักศพ
ဖျေဟ်ဍုဲဍို	เพยี์ห์ดั๊ จเดอ	เช็ดน้ำข้าว
ဖျေဟ်တမ်	เพยี์ห์ตอม	ลงทุน
ဖျေဟ်တဲ	เพยี์ห์ตอย	ลงมือ
ဖျေဟ်ထဝ်	เพยี์ห์ทอ	ลงทอง ปิดทอง
ဖျေဟ်ဒန်	เพยี์ห์ต้น	ลงทัณฑ์
ဖျေဟ်ဒပ်	เพยี์ห์ต้บ	ตั้งทัพ ตั้งค่าย
ဖျေဟ်ဒွဲ	เพยี์ห์เตี๋ยะน่าย	ตั้งหลักปักฐาน อยู่เป็นที่เป็นทาง
ဖျေဟ်ဒုဟ်	เพยี์ห์ตุ้ห์	ลงโทษ
ဖျေဟ်ဓတ်	เพยี์ห์ท่ด	ลงแรง ออกแรง
ဖျေဟ်ပုင်	เพยี์ห์เปิง	เช็ดน้ำข้าว
ဖျေဟ်ပွောန်	เพยี์ห์โฮนน	ตีเส้นบรรทัด ออกระเบียบ
ဖျေဟ်ပြအ်	เพยี์ห์เปร๊าะ	ลงพะไล ต่อเติมพะไล
ဖျေဟ်ဗိန်ဒု	เพยี์ห์ปิ้นตุ้	ลงพินธุกัป
ဖျေဟ်မ	เพยี์ห์เมี่ยะ	ตกกล้า เพาะกล้า ลงเม็ด (ฝน)
ဖျေဟ်မာန	เพยี์ห์เมี่ยเนี่ยะ	ลดทิฐิมานะ
ဖျေဟ်မဲ	เพยี์ห์ม่าย	ลงคะแนน ทิ้งบัตร

ဖျေပ်မေတ္တာ	เพยี่ห์เมดตา	แผ่เมตตา
ဖျေပ်ယန်	เพยี่ห์ย่น	ลงยันต์
ဖျေပ်ယွု	เพยี่ห์เยี่ยะมุ่	ลงชื่อ
ဖျေပ်လကျၢ်	เพยี่ห์เลี่ยะกยั๊จ	พิธีสึกพระ
ဖျေပ်သာန်	เพยี่ห์ซาน	ลงรัก
ဖျေပ်သွၢဝ်	เพยี่ห์โฮน์	ออกกฎ ออกระเบียบ ออกข้อบังคับ
ဖျေပ်မွှ်ာတဲ	เพยี่ห์เบ้อะตอย	แตะโป้ ลงลายนิ้วมือ
ဖျေပ်အနိုန်	เพยี่ห์อะฮนัน	ลดราคา
ဖျေပ်အသမ်	เพยี่ห์อะซอม	ออกคำสั่ง บังคับให้ทำ
ဖျဲ	พยื่อย	ทรมาน ทารุณ
ဖျဲကာယ	พยื่อยกายะ	ทรมานร่างกาย
ဖျဲစိုတ်	พยื่อยจ๊อด	ทรมานจิตใจ
ဖျဲဇကု	พยื่อยเจี๊ยะเก๊า	ทรมานตัว
ဖျဲဖျံာ	พยื่อยพยำ	ทรมานทรกรรม
ဖျဲသတ်	พยื่อยซอด	ทรมานสัตว์
ဖျောန် ဆောန်	โพยี่น โชน	ย้อม
ဖျောန်စိုတ်	โพยี่นจ๊อด	ย้อมใจ
ဖျောန်ယာတ်	โพยี่นยาด	ย้อมผ้า
ဖျောန်သီ	โพยี่นซี	ย้อมสี
ဖျောန်သော်	โพยี่นซก	ย้อมผม
ဖျောဝ် ဆောဝ်	โพยี่ โช	เปราะหอม
ဖျဲ ဆ်	พยี่าว ชาว	แช่ง เอากลับ
ဖျဲက်ိုသုန်ဗ္ဂိုက်	พยี่าวกอซุนปล้าก	แช่งให้ฉิบหายวายวอด
ဖျဲသို	พยี่าวฮ้อย	เอากลับบ้าน
ဖျဲသွဝ်	พยี่าวฟอ	การจัดงานฌาปนกิจศพพระภิกษุ
ဖျိုတ်	พยี่อด	ฝาด
ဖျိုန်	พยี่อน	ขณะ
ဖျို	พยำ	ป้อน เลี้ง
ဖျိုပုင်	พยำเปิง	ป้อนข้าว
ဖျိုသေနာတ်	พยำเซนัด	เลี้งปืน
ဖျိုဝ် ဖျို	เพยื่อ พยื่อ	จักจี้ รู้สึกเสียว
ဖျိုဖိုင်	พยื่อจ้าง	เสียวตีน

ဖျိုဟ်	พย็อห์	ซีด จาง
မုက်ဖျိုဟ်	เมิกพย็อห์	หน้าซีด
သီဖျိုဟ်	ซีพย็อห์	สีซีด สีจาง
ဖျး	พยีะห์	เปรี้ยว
ဖျးပြေ	พยีะห์เปรีย	เปรี้ยวแปร๊ด
ဖြာတ်ဖြေ	พรัดเพรีย	ปราดเปรียว
ဖြာ	พะราย	เสียแรง
ဖြာပတေဟ်စိုတ်	พะรายปะแต๊ะห์จ๊อด	เสียแรงไว้ใจ
ဖြုင်	เพริง	รู โพรง
ဖြုင်ဆု	เพริงชุ	โพรงไม้
ဖြုင်ဖြို	เพริงซุ่ม	รูงู
ဖြုင်ဗတံာ	เพริงเปี๊ยะตำ	รูปู
ဖြုင်မုဟ်	เพริงมุ่ห์	รูจมูก
ဖြေ	เพรีย	ปราดเปรียว
ဖြိုက်	พะร้อก	ปลาร้า
ဖြိုက်ခမင်	พะร้อกคะเมี่ยง	กะปิ
ဖြိုက်ဓဇိ	พะร้อกเที่ยะจิ้ม	ปลาร้าสับ
ဍာ်ဖြိုက်	ดั๊จพะร้อก	น้ำปลาร้า
မရေက်ဖြိုက်	เมี่ยะรอดพะร้อก	น้ำพริกปลาร้า
ဖွပ်ဖွေပ်	พล้อบแพลบ	สะเพร่า ชุ่ย
ဖသြပတိုန်	พะเอาปะตอน	ยุ กระคุ้น เพิ่มเติม
ဖဍာ်	พะดั๊จ	รดน้ำ
ဖဍာ်ခဏောဝ်	พะดั๊จคะเน	รดน้ำผัก
ဖန်	พอน	กำลัง ขณะ โอกาส
ဖန်ဂွံ	พอนเก้อะ	กำลังได้ ขณะมีโอกาส
ဖအောန်အာယုက်	พะโอนอาเยิก	ลดอายุ ทอนอายุ
ဖောဝ်ကရု	โพกะรุ่	ร่วนซุย
ဖျေဟ်ဂနန်	พยิห์เกี๊ยะน่น	ลงเลขผานาที
ဖျေဟ်တိ	พยิห์ต๊อย	เอาลงดิน
ဖျေဟ်ဓဝိုင်	พยิห์เที่ยะว่าง	เสกคาถาป้องกันภัย
ဖွံက်ဖွံက်	พลอกพลอก	ลวกๆ ไม่เรียบร้อย

ဗ

ဗ	เปี้ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๓ ตรงกับ พ ในภาษาไทย
ဗ	เปี้ยะ	พะ แพะ
ဗက	เปี้ยะกะ	ข้าวตอก
ဗသင်	เปี้ยะซัง	พะฝั่ง แพะฝั่ง ลอยมาพะฝั่ง
ဗသြိုဟ်	เปี้ยะซอห์	ติดแน่นหน้าอก
ဗက်	เปี้ยก	ตาม ติดตาม
ဗက်ကဖဝ်	เปี้ยกกะพอ	ตามเพื่อน ตามรุ่น
ဗက်ကျာ	เปี้ยกกย็า	ตามลม ล่องลม ตามคุย
ဗက်ကျောဝ်	เปี้ยกโกย็	ตามดู ตามมอง
ဗက်ဂြန်	เปี้ยกกร้น	ตามตำรา
ဗက်ဂြပ်	เปี้ยกกร้บ	ตามของ
ဗက်ဂွ်ာ	เปี้ยกกล้าย	ตามหา
ဗက်စ	เปี้ยกเจี๊ยะ	ตามกิน อาศัยกิน แพะพิง
ဗက်စဘာ	เปี้ยกเจี๊ยะเภี่ย	อาศัยวัดกิน แพะพิงวัด
ဗက်စာသဝ်	เปี้ยกจาซอ	ตามหมอ ตามแพทย์
ဗက် စိုတ်	เปี้ยกจ๊อด	ตามใจ
ဗက်စး	เปี้ยกจ๊ะห์	ตามหลัง
ဗက်ဍာ်	เปี้ยกดั๊จ	ตามน้ำ ล่องน้ำ
ဗက်တမ်	เปี้ยกตอม	ตามทุน
ဗက်တြို	เปี้ยกเตร๊าห์	ตามผัว หนีตามผู้ชาย
ဗက်ထကအ်	เปี้ยกทะเก๊าะ	ตามเพื่อน ตามฝูง
ဗက်ဒွ်ာဇိုင်	เปี้ยกเตี้ยะน่ายจ้าง	ตามรอยเท้า
ဗက်ပ္ဂတ်	เปี้ยกปะล้อด	ตามขโมย
ဗက်ပရေင်ကမ်	เปี้ยกปะเรียงกอม	ตามบุญตามกรรม
ဗက်ပရေင်ဍုင်ကွာန်	เปี้ยกปะเรียงเดิงกวาน	ตามประเพณีบ้านเมือง
ဗက်ဗို	เปี้ยกเป้อ	ตามดู
ဗက်ဗွ်	เปี้ยกเปี๊ยะเตี้ย	ขับไล่ ไล่ไป
ဗက်ရဲ	เปี้ยกรั่ว	ตามพวก ตามเหล่า
ဗက်ရုင်စံင်	เปี้ยกร่งจอง	ตามดูแล ตามอารักขา

ဗက်ရပ်	เปี้ยกร่บ	ตามจับ
ဗက်လံခတ်ႇ	เปี้ยกเลี่ยคะต๊อห์	ตามใช้หนี้
ဗက်လက်	เปี้ยกเลียก	ตามค่า
ဗက်ဝုတ်တ်	เปี้ยกวุ้ดๆ	ตามสาวๆ
ဗက်သိုင်အိက်	เปี้ยกซังเอิ๊ด	ตามก้น
ဗက်အခိုက်	เปี้ยกอะคัก	ตามแบบ ตามอย่าง ตามประเพณี
ဗက်အလိုက်	เปี้ยกอะลั่ก	ตามแบบแผน ตามแบบอย่าง
ဗက်အာ	เปี้ยกอา	ตามไป
ဗက်အာညး	เปี้ยกอาเญี้ยะห์	ตามเขาไป ตามผู้ชายไป
ဗက်အာဆိုက်က်	เปี้ยกอาชักๆ	ตามไปติดๆ ค่อยๆตามไป
ဗက်ဏ္ဍမိ	เปี้ยกอิมี่	ตามหมอตำแย
ဗကန်	เปี้ยะกอน	สั่ง
ဗကန်ဏာ	เปี้ยะกอนนา	สั่งไป
ဗကန်နင်	เปี้ยะกอนเนี่ยง	สั่งมา
ဗကန်လဝ်	เปี้ยะกอนโล่	สั่งไว้
ဗကပ်	เปี้ยะก๊อบ	คว่ำ
ဗကပ်ဗဗင်	เปี้ยะก๊อบเปี้ยะเปี้ยง	คว่ำบาตร
ဗကပ်မုက်	เปี้ยะก๊อบเมิก	คว่ำหน้า
ကွီဗကပ်	กวีเปี้ยะก๊อบ	รถคว่ำ
ဗကိတ်	เปี้ยะกิ๊ด	ยุให้กัด
ဗကိတ်က	เปี้ยะกิ๊ดกะ	กัดปลา
ဗကေတ်	เปี้ยะเก๊ด	แดง
ဗကေတ်ဂို	เปี้ยะเก๊ดเก้อ	แดงแปร๊ด แดงโชน
ဗကေတ်ယောမ်	เปี้ยะเก๊ดย่ม	สีม่วง
ဗဂင်	เปี้ยะเกี้ยง	ง้าง พาดค้างไว้
ဗဂင်ကောန်ဍေင်	เปี้ยะเกี้ยงกนเดียง	ขึ้นไก ง้างไก
ဗဂန်	เปี้ยะก้น	เทียม
ဗဂန်ကွီ	เปี้ยะก้นกวี	เทียมเกวียน
ဗဂန်ဂြဲ	เปี้ยะก้นเกลี้ย	เทียมวัว
ဗဂန်ထဲ	เปี้ยะก้นทอย	เทียมไถ
ဗဂပ်	เปี้ยะกั้บ	ประกบ
ဗဂိန်	เปี้ยะกิ้น	ประเคน ถวาย

ဗၵုတ်	เปี้ยะกุ้ด	ต่อ
ဗၵုတ်အၼိုၼ်	เปี้ยะกุ้ดอะฮนัน	ต่อราคา
ဗၵုဲ	เปี้ยะกุ้ย	คุ
ဗၵုဲပွတ်	เปี้ยะกุ้ยปะมด	สุมไฟ
ဗၵူ ၵူ	เปี้ยะกู้ กู้	ตก
ဗၵူၿြ	เปี้ยะกู้ปรั้ว	ฝนตก
ဗၵူၿြမတ်	เปี้ยะกู้ปรั้วม่ด	ร้องไห้
ဗၵေတ်	เปี้ยะเก้ด	หมุน ปั่น
ဗၵေတ်ကျိုပ်	เปี้ยะเก้อดับ	ปั่นหัว
ဗၵေတ်ၵ္ဍ	เปี้ยะเก้ดเกลี้ย	วนวัวเพื่อนวดข้าว
ဗၵေတ်စ	เปี้ยะเก้ดเจี๊ยะ	หากินทางพลิกแพลง
ဗၵဲ	เปี้ยะกั้ว	แมว
ဗၵဲမှော၀်	เปี้ยะกั้วโฮม่	แมวหง่าว
ဗၵေါင်	เปี้ยะโก้ง	ทำกล้า
ဗၵေါဝ်	เปี้ยะโก้	ระรื่น สดชื่น เบิกบาน
ဗၵေါဝ်မုက်	เปี้ยะโก้เมิก	หน้าระรื่น
စကဝေဝ်ဗ -	เจี๊ยะกะเวเปี้ยะ -	กินมะระทำหน้าระรื่น หวานอมขมกลืน
ဂေါဝ်မုက်	โก้เมิก	
ဗဂံင်	เปี้ยะโก้ง	ทำกล้า
ဗဂံင်ၜိုတ်	เปี้ยะโก้งจ๊อด	ทำใจกล้า
ဗဂို	เปี้ยะเก้อ	เป่าให้ไฟลุก
ဗဂိုပွတ်	เปี้ยะเก้อปะมด	เป่าไฟให้ลุก
ဗဂိုဟ်	เปี้ยะเก้อะห์	เป่า
ဗဂိုဟ်ကျာ	เปี้ยะเก้อะห์กย๊า	เป่าลม ตาย
ဗဂိုဟ်ကလောတ်	เปี้ยะเก้อะห์กะลด	เป่าขลุ่ย
ဗဂိုဟ်ပေ၀်	เปี้ยะเก้อะห์เป	เป่าปี่ ร้องไห้ สูบฝิ่น
ဗင်	เปี้ยง	เหว
ဗစ	เปี้ยะเจี๊ยะ	เลี้ยง เลี้ยงดู
ဗစကောန်	เปี้ยะเจี๊ยะโกน	เลี้ยงลูก
ဗစကြော်	เปี้ยะเจี๊ยะกะลก	เลี้ยงผี
ဗစလကျာ်	เปี้ยะเจี๊ยะเลียะกยั๊จ	เลี้ยงพระ
ဗစင်	เปี้ยะจัง	เพ่งดู

ဗစင်ရိုင်	เปี้ยะจังร่ง	เพ่งมอง
ဗစန် ဗကန်	เปี้ยะจอน เปี้ยะกอน	สั่ง
ဗစန်ကောန် -	เปี้ยะจอนกนเปี้ยะ -	สั่งลูกสั่งเมีย สั่งลา
ဗစန်ဗြ	จอนเปรี้ย	
ဗစပ်	เปี้ยะจ๊อบ	พอดี พอเหมาะ
ဒးဗစပ်	เตี้ยะห์เปี้ยะจ๊อบ	กำลังพอดี กำลังพอเหมาะ
ဗစာ	เปี้ยะจา	พิจารณา ใคร่ครวญ
ဗစာရဏာ	เปี้ยะจาระนา	พิจารณา
ဗစာရံင်	เปี้ยะจาร่ง	พิจารณาดู ตรึกตรองดู
ဗစာ်	เปี้ยะจั๊ด	ฉีก พราก
ဗစိန်	เปี้ยะจิน	ทำให้สุก
ဗစိန်သရ	เปี้ยะจินซะระ	ทำให้แผลหาย
ဗစိပ်	เปี้ยะจิ๊บ	หุบ ประกบ ทำให้สนิท
ဗစိပ်ပါင်	เปี้ยะจิ๊บปาน	หุบปาก
ဗစဳ စဳ	เปี้ยะจี จี	ส่อง
ဗစုက်	เปี้ยะเจิ๊ก	จุด
ဗစုက်စ	เปี้ยะเจิ๊กเจี๊ยะ	ส่อเสียด เอาเรื่องของอีกคนไปบอกอีกคน
ဗစုက်ပွတ်	เปี้ยะเจิ๊กปะมด	จุดไฟ
ဗစဲ	เปี้ยะจอย	ปัจจัย
ဗစဲပန်	เปี้ยะจอยปอน	ปัจจัยสี่
ဗစး	เปี้ยะจ๊ะห์	ย้อย ทวน
ဗစးကျာ	เปี้ยะจ๊ะห์กย๊า	ทวนลม ย้อนลม
ဗစးကလေင်	เปี้ยะจ๊ะห์กะเลียง	ย้อนกลับ หันหลังกลับ
ဗစးဍာ်	เปี้ยะจ๊ะห์ดั๊จ	ย้อนน้ำ ทวนน้ำ
ဗစးအရေဝ်	เปี้ยะจ๊ะห์อะเร่	ย้อนคำพูด เถียง
ဆုဖျုန်ဗစး	ชุพยุนเปี้ยะจ๊ะห์	ไม้เนื้อย้อน
ဗစိုပ်	เปี้ยะจั๊บ	ส่งไปถึง
ဗစို	เปี้ยะจำ	สัก เหล็กสำหรับสัก
ဗဇမ်	เปี้ยะจ้ม	ตะกรุด
ဗဇမ်ကနေဟ်	เปี้ยะจ้มกะแนะห์	ตะกรุดสะพาย
ဗဇမ်ဒုင်	เปี้ยะจ้มเติ้ง	ตะกรุดอยู่ยงคงกระพัน
ဗဇုဟ် ဈုဟ်	เปี้ยะจุ้ห์ ชุ่ห์	โทษคนโน้นโทษคนนี้ โทษคนอื่น

ဗဇ	เปี้ยะเจี้ย	เซ่น บวงสรวง สังเวย
ဗဇကျော်	เปี้ยะเจี้ยกะลก	เซ่นผี
ဗဇဒေဝတ်	เปี้ยะเจี้ยเต้เวียะตาว	บวงสรวงเทวดา
ဗဇို	เปี้ยะเจ้อ	ชน ตี
ဗဇိုစာင်	เปี้ยะเจ้อจาน	ตีไก่ ชนไก่
ဗဇိုစိင်	เปี้ยะเจ้อเจิน	ชนช้าง
ဗဇိုအကြာညး	เปี้ยะเจ้ออะกราเญี้ยะห์	ส่อเสียด ยุให้แตกกัน ปิสุณาวาจา
ဗညာ	เปี้ยะเญี้ย	พญา
ဗညာကေန်ဒ်	เปี้ยะเญี้ยเกนเตี้ย	พญาแก่นท้าว
ဗညာစိင်	เปี้ยะเญี้ยเจิน	พญาเจ่ง
ဗဍန်	เปี้ยะดอน	ไข่แดง เนื้อในของเมล็ดผลไม้
ဗဍာန်	พะดาน	กาง ฝ้าเพดาน
ဗဍုန်	พะดุน	เข้าทรง
ဗဍုန်ဒောင်	พะดุนโต้ง	ทรงเจ้า ทรงเจ้าเข้าผี
ဗဍုန်လဝ်	พะดุนโล่	ตั้งไว้หมิ่นๆ ตั้งไว้เฉยๆ ไม่ได้ตรึงไว้
ဗဍောတ်	พะด๊ด	สวด ทำให้เล็ก
ဗဍောတ်ဖျိုဟ်	เปี้ยะด๊ดพยิ๊ห์	ทำให้เล็กลง ย่อให้เล็กลง
ဗဍိုက်	เปี้ยะดั๊ก	บรรทุก เข็น
ဗဏိ	เปี้ยะแนม	ขอดชายพก
ဗတ	เปี้ยะตะ	หาง
ဗတကကပါ	เปี้ยะตะกะกะปา	หางปลากระเบน
ဗတကွိ	เปี้ยะตะฮน้อย	ลูกหนู
ဗတခဍေပ်	เปี้ยะตะคะเด๊บ	หางจุกตูด
ဗတဖြုံက္ဍိုပ်က	เปี้ยะตะซุ่มดับกะ	หางงูหัวปลา มารยา เจ้าเล่ห์
ဗတက်	เปี้ยะตั๊ก	หกคะเมน
ဗတက်သျုန်	เปี้ยะตั๊กซะลุน	หกคะเมนตีลังกา
ဗတဗွဝ်	เปี้ยะตะโปล้	หวายที่ถักเป็นลายที่ขอบเครื่องจักสาน
ဗတင်	เปี้ยะตัง	หน้าต่าง
ဗတင်ကျာ	เปี้ยะตังกย้า	หน้าต่าง ช่องลม
ဗတတ်	เปี้ยะต๊อด	แย้
ဗတပ်	เปี้ยะต๊อบ	ทำให้ตรง ทบทวนหนังสือ
ဗတ်	ปี๊ด	หม้อ อย่าง แบบ ภาษา ฝืด หนืด

ဗတ်ကဝ်	ปั๊ดกอ	หม้อตาล ตำรวจ (คำเปรียบเทียบ)
ဗတ်ကအ်	ปั๊ดเก๊าะ	ฝืดคอ
ဗတ်ဍုံ	ปั๊ดแดะห์	อย่างมัน แบบมัน
ဗတ်တဲ	ปั๊ดตอย	หนีดมือ
ဗတ်ပရအ်	ปั๊ดปะเราะ	อย่างคนบ้า แบบคนบ้า เช่นคนบ้า
ဗတ်ပါလိ	ปั๊ดปาล้อย	ภาษาบาลี
ဗတ်ဖရံုက်	ปั๊ดพะร้อก	หม้อหลนปลาร้า
ဗတ်မည်	ปั๊ดม่น	ภาษามอญ แบบมอญ อย่างมอญ
ဗတ်ရ	ปั๊ดระ	แม้ว่า แม้จะ ถึงแม้จะ ถ้า
ဗတ်သေံ	ปั๊ดเซม	ภาษาไทย แบบไทย อย่างไทย
ဗတာင်	เปี้ยะตาน	ขาว สีเผือก
ကသိုန်ဗတာင်	กะซอนเปี้ยะตาน	กระเทียม
ဗိင်ဗတာင်	เจินเปี้ยะตาน	ช้างเผือก
ဗတံာ	เปี้ยะตำ	ปู
ဗတံာဒို	เปี้ยะตำเต้อ	ปูบก ปูป่า
ဗတံာသံက်ခ္ဍော်	เปี้ยะตำซ้อกคะนก	ปูนิ่ม
ဗတဲာ	เปี้ยะตาย	กระต่าย
ဗတိက်	เปี้ยะเติ๊ด	เอานอน
ဗတိက်ဖျေဟ်	เปี้ยะเติ๊ดเพยห์	เอานอนลง
ဗတဳ	เปี้ยะตอย	ทราย
ဗတောင်	เปี้ยะเตียง	ขึง ทำให้ตึง
ဗတောင်ဇုက်	เปี้ยะเตียงเจิ๊ก	ขึงเชือกให้ตึง
ဗတောဗတက်	เปี้ยะเตาเปี้ยะตั๊ก	ล้มลุกคลุกคลาน หกคะเมนตีลังกา
ဗတောတ်သ္ဘာန်	เปี้ยะโต๊ดฮมาน	เลียบเคียง กระซิบกระซาบ
ဗတောန်	เปี้ยะโตน	สอน หัด ฝึก
ဗတောန်ကျံာဗိင်ဍာ်	เปี้ยะโตนกยำเบินดั๊จ	สอนจระเข้ให้ว่ายน้ำ
ဗတောန်ကွာ်	เปี้ยะโตนกวั๊ด	หัดเดิน สอนเดิน
ဗတောန်ဓမ္မ	เปี้ยะโตนท่มเมียะ	สอนธรรมะ
ဗတောန်ပြု	เปี้ยะโตนปรุ้	หัดพูด
ဗတောန်လိက်	เปี้ยะโตนเลิด	สอนหนังสือ
ဗတောန်ဗိင်ဍာ်	เปี้ยะโตนเบินดั๊จ	หัดว่ายน้ำ
ဗတံ ဗ္တံ	เปี้ยะตอม	กลางคืน

ဗတံကွာ	เปี้ยะตอมกลา	คืนก่อน
ဗတံဏအ်	เปี้ยะตอมเนาะ	คืนนี้
ဗတံတှဲ	เปี้ยะตอมตะงั้ว	กลางคืนกลางวัน
ဗတံသဂါတှဲ	เปี้ยะตอมซะเกี้ยฮัว	เที่ยงคืนดึกดื่น
ဗတိုက်	เปี้ยะตั๊ก	การสู้รบ
ဗတိုက်ကေတ်	เปี้ยะตั๊กเก๊ด	รบเอา
ဗတိုက်စ	เปี้ยะตั๊กเจี๊ยะ	ยื้อแย่งกิน แย่งชิงกิน
ပတိုက်ပွာန်	เปี้ยะตั๊กฮนาน	การทำสงคราม
ဗတိုက်ပွံင်ၜးစ	เปี้ยะตั๊กปลองบะห์เจี๊ยะ	ปล้นจี้ตีชิงวิ่งราว
ဗတိုန်	เปี้ยะตอน	เอาขึ้น ยกขึ้น
ဗတိုန်ငှုဟ်	เปี้ยะตอนงุ่ห์	ขึ้นราคา
ဗတိုန်စ	เปี้ยะตอนเจี๊ยะ	ยกตน ยกหางตัวเอง
ဗတိုန်ဓတ်	เปี้ยะตอนท่ด	เพิ่มกำลัง
ဗတိုဟ်	เปี้ยะต๊อห์	แตกกระจาย ระเบิด เห็ด หนอง
ဗတိုဟ်ဂြုန်	เปี้ยะต๊อห์กรุ้น	เห็ดโคน
ဗတိုဟ်ဆံက်	เปี้ยะต๊อห์ช้อก	เห็ดฟาง
ဗတိုဟ်ဖွောဝ်	เปี้ยะต๊อห์โฟ่	หนองไหล
ဗတိုဟ်တိတ်	เปี้ยะต๊อห์ติ๊ด	หนองออก
ဗတိုဟ်တိုန်	เปี้ยะต๊อห์ตอน	ระเบิดขึ้น เห็ดขึ้น ขึ้นรา
ဗတိုဟ်ဒုန်ကသင်	เปี้ยะต๊อห์ตุ้นกะซัง	เห็ดไผ่รวก
ဗတိုဟ်ဓနာန်	เปี้ยะต๊อห์เที่ยะน่าน	เห็ดหญ้าหวาย
ဗဒ	เปี้ยะเตี้ยะ	พะ พิง อิง
ဗဒဗဒါ	เปี้ยะเตี้ยะเปี้ยะต้าย	พึ่งพิง พึ่งพาอาศัย
ဗဒက်သိုန်	เปี้ยะเตี้ยกซอน	ประทักษิณ การเวียนขวา
ဗဒင် ဒဒင်	เปี้ยะเตี้ยง เตี้ยะเตี้ยง	ฝา ผนัง
ဗဒင်ဆု	เปี้ยะเตี้ยงชุ	ฝากระดาน
ဗဒင်ဝင်	เปี้ยะเตี้ยงเวี่ยง	กำแพงวัง
ဗဒင်သှိ	เปี้ยะเตี้ยงฮ้อย	ฝาเรือน ฝาบ้าน
ဗဒန်	เปี้ยะต้น	บัง
ဗဒန်ကျာ	เปี้ยะต้นกย๊า	บังลม
ဗဒန်တှဲ	เปี้ยะต้นฮัว	บังแดด
ဗဒန်မတ်	เปี้ยะต้นม่ด	ลับตา

ဗဒဝ်	เปี้ยะโต้	พุทรา
ဗဒဝ်ဇာတ်	เปี้ยะโต้จ้าด	เล็บเหยี่ยว ไม้เถามีหนามผลมีรส - เปรี้ยวอมฝาด ผลกินได้
ဗဒဟ် ဗဒ်	เปี้ยะโต้ะห์	ทำขึ้น ประดิษฐ์ขึ้น ติด ทำให้ติด
ဗဒ်ပွတ်	เปี้ยะโต้ะห์ปะมด	ติดไฟ ก่อไฟ
ဗဒာ	เปี้ยะเตี้ย	ปรอท
ဗဒဲာ	เปี้ยะต้าย	พิง
ဗဒဲာတ္ဂိန်	เปี้ยะต้ายตะนิน	พิงกระได
ဗဒဲာစး	เปี้ยะต้ายจ๊ะห์	พิงหลัง
ဗဒဲာညး	เปี้ยะต้ายเญี้ยะห์	พึ่งพิงเขา อาศัยเขา
ဗဒိ	เปี้ยะติ้	ยุให้ชน
ဗဒိဂ္	เปี้ยะติ้เกลี้ย	ชนวัว
ဗဒေက်	เปี้ยะต้อก	ทำให้ขาดจำนวน
ဗဒေက်	เปี้ยะเตี้ยก	ย่อ ถ่อม
ဗဒေက်ဗျုဝ်	เปี้ยะเตี้ยกพยือ	ถ่อมตัว
ဗဒေမ်	เปี้ยะเต้ม	เอาวางไว้ใกล้ๆตัว กระแซะ
ဗဒောမ်	เปี้ยะโต้ม	โค่น ทำให้ล้ม
ဗဒွံာ	เปี้ยะเต้อะ	ห้าม ปราม
ဗဒွံာဆိ	เปี้ยะเต้อะชิม	ห้ามเลือด
ဗဒွံာပ္ဍာန်	เปี้ยะเต้อะฮนาน	ห้ามทัพ
ဗဒွံာလဝ်	เปี้ยะเต้อะโล่	ห้ามไว้ ปรามไว้
ဗှး	เปี้ยะเตี้ยะห์	ทำให้ถูก
ဗှိုက် ဒှိုက်	เปี้ยะต้าก เตี้ยะต้าก	ความทุกข์
ဗှိုပ်	เปี้ยะเติ้บ	กระท่อม ที่พัก ที่อาศัย
ဗဓဝ်	เปี้ยะโท่	ทำให้ตรง ตั้งให้ตรง
ဗဓာန်	เปี้ยะท่าน	ประธาน
ဗန်	โป้น	โอบ กอด
ဗန်ကအ်	โป้นเก๊าะ	กอดคอ
ဗန်ဓံင်	โป้นบอง	กอดเข่า
ဗန်တွံဆု	โป้นตน็อมชุ	โอบต้นไม้
ဆုစာဗန်	ชุบาโป้น	ต้นไม้สองโอบ
ဗနက်	เปี้ยะเนียก	เป็นหล่ม

ဖနိက်	เปี้ยะเนิ่ด	สินค้า
ဖနိက်ဖေလုက်	เปี้ยะเนิ่ดเทียะเลิก	สินค้าเถื่อน สินค้าหนีภาษี
ပဖနိက်	ปะเปี้ยะเนิด	ประกอบอาชีพค้าขาย ประกอบการค้า
ဖနိ	เปี้ยะนี่	มณฑล ดวง
ဖနိစက်ဂိတု	เปี้ยะนี่จั๊กกิ๋เต๊า	วงจันทร์ ดวงจันทร์ วงเดือน
ဖပါ	เปี้ยะปั๊ด	ฝ่า แหวก บุก
ဖပါဖြုဟ်	เปี้ยะปั๊ดโซ่ะห์	ซอกเหว
ဖပါတွံ	เปี้ยะปั๊ดเฮมาะ	ซอกภูเขา ช่องภูเขา ซอกหิน
ဖပါရာပ်	เปี้ยะปั๊ดเรียบ	แหวกป่า บุกป่า
ဖပေက်	เปี้ยะป๊อด	แฉะ เละ
ဖပေင်	เปี้ยะปอน	ทำให้เต็ม
ဖပေင်	เปี้ยะเปียง	ทองหลาง
ဖပုင်	เปี้ยะเปิง	ทองกวาว ต้นจาน
ဖပုန်	เปี้ยะปูน	ขบถ
ဖပိုတ်	เปี้ยะป๊อด	ทำให้ขาด
ဖပိုဟ်	เปี้ยะป๊อห์	ต้นอ้อ
ဖဖင်	เปี้ยะเปี้ยง	บาตร
ဖဖတ်	เปี้ยะปั้ด	กระทบ
ဖဗာ	เปี้ยะเปี้ย	ให้เด็กเกาะหลัง พาดของใส่หลัง
ဖဗာင်	เปี้ยะป้าน	กระทงกาบกล้วยสำหรับใส่ของเซ่นผี
ထော်ဖဗာင်	เทาะเปี้ยะป้าน	เสียกบาล เอาของเซ่นผีไปวางที่ทางสามแพร่ง
ဖဗု	เปี้ยะปุ้	ทำให้ขาวสะอาดเช่นการตำข้าว
ဖဗုင်	เปี้ยะเปิ้ง	สลัว
ဖဗုင်ဖဗုင်	เปี้ยะเปิ้งเปี้ยะเปิ้ง	สลัวๆ
ဖဗုတ်	เปี้ยะปุ้ด	คดีความ
ဖဗိုတ်	เปี้ยะเปิ้ด	โยน
ဖဗိုဟ်	เปี้ยะเปื้อะห์	ผัดหน้า ลูบ ฉาบทา
ဖဗို	เปี้ยะเปื้อ	ตอม
ရှုဲဖဗို	รุ่ยเปี้ยะเปื้อ	แมลงวันตอม
ဖဗွဲ	เปี้ยะป้ัว	โดย ด้วยความ ประคับประคอง
ဖဗွဲဓဝ်	เปี้ยะปั้วโธ่	โดยยุติธรรม
ဖဗွဲလဝေင်	เปี้ยะปั้วเลียะเวี่ยง	โดยต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

ဗမ်	ปั้ม	อม
ဗမက်	เปี้ยะเมียก	หยอกเย้า เย้าแหย่
ဗမာဂွ်	เปี้ยะเมี่ยเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ဗမာစိင်	เปี้ยะเมี่ยเจิน	ควานช้าง
ဗမာအာ	เปี้ยะเมี่ยอา	คลานไป
ဗမုဲ	เปี้ยะมุ่ย	ผีปอบ ผีกระสือ
ဗမုဲဖြောတ်	เปี้ยะมุ่ยโซด	กระสือดูด พรายย้ำ ราขึ้นที่ผ้าขณะ - ตากผ้าค้างคืนในฤดูฝน
ဗမ်	เปี้ยะเมี่ย	ป้อน
ဗမ်တဟ်	เปี้ยะเมี่ยเต๊าะห์	ป้อนนม
ဗမ္ဓိဟ်	เปี้ยะเมี่ยนิ่ห์	พราหมณ์
ဗယာပ်	เปี้ยะเยี่ยบ	แผ่ กระพือ
ဗယာပ်မေတ္တာ	เปี้ยะเยี่ยบเท่ดตา	แผ่เมตตา
ဗယာပ်သ္ဒေင်	เปี้ยะเยี่ยบเฮนียง	ขยับปีก
ဗယိ ဗ္ယိ	เปี้ยะยิ่ พยิ่	พิษ กล่าวโทษ ตำหนิ ผี เจ้า
ဗယိဂြိုပ်	เปี้ยะยิ่เกริ้บ	ผีป่า เจ้าป่า
ဗယိပ္ဍုတ်	เปี้ยะยิ่ปลุ๊ด	กล่าวโทษ ใส่ความ
ဗယု	เปี้ยะยุ่	แก่
ဗယ္	เปี้ยะเย่อ	หิว ยุให้ทะเลาะกัน ยุให้แตกกัน
ဗယ်အကြာညး	เปี้ยะเย่ออะกราเญี้ยะห์	ส่อเสียด ยุให้แตกกัน ปิสุณาวาจา
ဗယိုဟ်	เปี้ยะยี่ห์	ความลึก
ဃိတ်ဗယိုဟ်	คิ่ดเปี้ยะยี่ห์	คิดลึก
ဍာ်ဗယိုဟ်	ดั๊จเปี้ยะยี่ห์	น้ำลึก
ဗရ ခရ	เปี้ยะเรียะ คะเรียะ	กาก ตะกอน
ဗရခရေင်	เปี้ยะเรียะคะร่อน	ตะกอนนอนก้น
ဗရသတ်ဖြဲ	เปี้ยะเรียะซอดเปรี๊ย	กากมะพร้าว
ဗရန်	เปี้ยะร่น	ฝีดาษ
ဗရမ်	เปี้ยะร่ม	ล่ม
ဗရမ်ဂ္ဍင်	เปี้ยะร่มเกลิ้ง	ล่มเรือ
ဗရဟ် ဗရ်	เปี้ยะโร่ห์	ลือ พรั่น กระฉ่อน
ဗရာဏသိ	เปี้ยะร่านนะซอย	พาราณสี (ชื่อเมือง)
ဗရံာ	เปี้ยะเรี่ยม	เรียวหนาม

ဗရီ	เปี้ยะรี่	โปรย
ဗရု	เปี้ยะรุ่	เสียงดัง
ဗရုသံင်	เปี้ยะรุ่ซอง	บ้านเมืองเดือดร้อน บ้านเมืองวุ่นวาย
ဗရုန်	เปี้ยะรุ่น	พยาธิไส้เดือน
ဗရုဲ	เปี้ยะรุ่ย	โปรย
ဗရံုင်	เปี้ยะโร่ง	ท้องร่อง คูน้ำ
ဗရိုက်	เปี้ยะราก	เขย่า สั่น
ဗရိုတ်	เปี้ยะเริ่ด	ทองเหลือง
ဗလ	เปี้ยะเลี่ยะ	พล กำลัง
ဗလင်	เปี้ยะเลี่ยง	เม่น
ဗလန်	เปี้ยะล่น	เหลือก โปน ขึงตา ถลึงตา
ဗလန်မတ်	เปี้ยะล่นม่ด	ขึงตา ถลึงตา
ဗလှ်	เปี้ยะโล่ะห์	สลัดทิ้ง
ဗလအ်	เปี้ยะโล่ะ	ปะ ซ่อมแซม ส่วนที่ผุชำรุด
ဗလှာန်	เปี้ยะลาน	ลน อัง
ဗလှာန်ပွတ်	เปี้ยะลานปะมด	อังไฟ ลนไฟ
ဗလိ	เปี้ยะลิ่	บวงสรวง เซ่นสังเวย
ဗလု	เปี้ยะลุ่	มืด ทำให้มืด
ဗလုမတ်	เปี้ยะลุม่ด	เล่นกล มายากล
ဗလေတ်	เปี้ยะเล่ด	หลบ เลี่ยง หลีก เบี่ยง
ဗလေတ်ဂွံင်	เปี้ยะเล่ดกล้ง	หลบทาง
ဗလေတ်မုက်	เปี้ยะเล่ดเมิก	หลบหน้า
ဗလဲ	เปี้ยะลั่ว	ไต่ราว เกาะราว เดินคลำ กุ่ม
ဗလဲဒို	เปี้ยะลั่วเต้อ	กุ่มบก
ဗလဲဇိ	เปี้ยะลั่วบี	กุ่มน้ำ
ဗလံက် မလံက်	เปี้ยะโลก เมี่ยะโลก	ปืนใหญ่
ဗလော်ဗ္တောန်	เปี้ยะเล่อะเปี้ยะโตน	สั่งสอน
ဗလး	เปี้ยะเลี่ยะห์	ปล่อย
ဗလးက	เปี้ยะเลี่ยะห์กะ	ปล่อยปลา
ဗလးဂြ်	เปี้ยะเลี่ยะห์เกลี้ย	ปล่อยวัวออกหากิน
ဗလးဒုဟ်	เปี้ยะเลี่ยะห์ตุ้ห์	ถ่ายโทษ ยกโทษให้
ဗလးပြိုတ်	เปี้ยะเลี่ยะห์ปร๊อด	ปล่อยเปรต

ဗလႊလဝ်	เปี๊ยะเลี่ยะห์โล่	ปล่อยไว้
ဗလိုက်	เปี๊ยะลาก	กดให้จม
ဗလိုက်ၼွ်	เปี๊ยะลากดั๊จ	กดให้จมน้ำ
ဗလိုပ်	เปี๊ยะเลิ่บ	รดน้ำมตน์ รดน้ำศพ สรงน้ำ
ဗလိုပ်ဖွ	เปี๊ยะเลิ่บเฟี่ยะ	รดน้ำศพ
ဗလိုပ်ၼွ်ပွန်	เปี๊ยะเลิ่บดั๊จปะมน	รดน้ำมนต์
ဗလိုပ်သင်	เปี๊ยะเลิ่บซัง	สรงน้ำพระ
ဗဝ်	ป้อ	ถม กองสุม
ဗဝ်ဗ	ป้อเปี๊ยะ	มากมาย ถมเถ ถมถืด ถมไป ดายดื่น
ဗဝ်ခွုတ် ဗဝ်သွုတ်	ป้อคะมุด ป้อซะมุด	การจัดอาหารบูชาข้าวพระ
ဗဝ်အဝ် ဗဝ်အာ	ป้ออ ป้ออา	ถมไป มากมายก่ายกอง
ဗဝက်	เปี๊ยะเวียก	ผู้ติดตาม บริวาร
ဗဝဝ် ဗွဝ်	เปี๊ยะโว่	กอง ส่วน
ဗွဝ်ဖွ	เปี๊ยะโว่เฟี่ยะ	กองซากศพ
ဗွဝ်ဒြပ်	เปี๊ยะโว่ตรั้บ	กองสมบัติ
ဗွဝ်အော်	เปี๊ยะโว่โอ๊ะห์	กองฟืน
ဗဝုတ်	เปี๊ยะวุ้ด	โม่
ဗဝုဲ	เปี๊ยะวุ้ย	ไกว แกว่ง โล้
ဗဝုဲဖိုင်	เปี๊ยะวุ้ยจ้าง	แกว่งเท้า
ဗဝုဲခရေင်ဇာ	เปี๊ยะวุ้ยคะเรียงเจี๊ย	ไกวชิงช้า โล้ชิงช้า
ဗဝိုက်	เปี๊ยะวาก	สะบัด สลัด พัด โบก
ဗဝိုက်ပွိက်	เปี๊ยะวากเฮนิ๊ด	โบกพัด
ဗဝိုက်ယာတ်	เปี๊ยะวากยาด	สะบัดผ้า สลัดผ้า
ဗဝိုင်	เปี๊ยะว่าง	ห้อมล้อม โดยรอบ
ဗသင်	เปี๊ยะซัง	แพะตลิ่ง
ဗသာန် ပသာန်	เปี๊ยะซาน ปะซาน	ไอร้อน
ဗသာန်တၠ	เปี๊ยะซานฮัว	ไอแดด เปลวแดด
ဗသေက် ပသေက်	เปี๊ยะเซียก ปะเซียก	อภิเษก สถาปนา
ဗသဲ ပသဲ	เปี๊ยะซอย ปะซอย	เหล็ก
ဗသဲၯာင်	เปี๊ยะซอยดาน	เหล็กกล้า
ဗသဲဖြိုင်	เปี๊ยะซอยปร้าง	แม่เหล็ก
ဗသြိုပ်	เปี๊ยะซอห์	คิดขัดหน้าอก ลมดันหน้าอก

ဗဟ် ဗ္	โป๊ะห์	อ่าน
ဗဟ်ဓဝ်	โป๊ะห์โธ่	เทศน์ แสดงธรรม
ဗဟ်ပယျင်	โป๊ะห์ปะยัง	บวชนาค บวชพระ
ဗဟ်ပါင်တိုက်	โป๊ะห์ปานตั๊ก	เทศน์ปากเปล่า
ဗဟ်ဗ္ဗုဟ်ဂွံ	โป๊ะห์เปี๊ยะนุ่ห์	ระลึกได้ คิดขึ้นได้
ဗဟ်လိက်	โป๊ะห์เลิด	อ่านหนังสือ
ဗဟ်သ္ဘာ	โป๊ะห์ซะนา	คิดถึง
ဗဟ်အဘိဓဝ်	โป๊ะห์อะภิโธ่	สวดอภิธรรม
ဗဟုသုတ	เปี๊ยะหุ้เซ้าตะ	พหูสูต ผู้สดับครับฟังมาก
ဗဟူ	เปี๊ยะหู้	มาก
ဗဟူဝတ်	เปี๊ยะหู้ว่ด	พหูพจน์
ဗဟောက်ဍာ်	เปี๊ยะเหี๊ยกดั๊จ	กระหายน้ำจากการเสียน้ำในร่างกายมาก
ဗဟို ဗဟိုဝ်	เปี๊ยะเห้อ	ซ่อมแซม ทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม
ဗ၀င်	เปี๊ยะบัง	ใส พยุง
ဗ၀င်ပ္တိုန်	เปี๊ยะบังปะตอน	พยุงขึ้น
ဗ၀တ်	เปี๊ยะบ๊อด	วัด ขนาด สัดส่วน
လေံဗ၀တ်	เล่ะเปี๊ยะบ๊อด	ไม้วัด
ဗ၀န် ၀န်	เปี๊ยะบอน บอน	ควั่น บิดให้เป็นเกลียว
ဗ၀န်ဇုက်	เปี๊ยะบอนเจิ๊ก	ควั่นเชือก
ဗ၀န်ပ္ၚာင်	เปี๊ยะบอนฮนาน	ควั่นเทียน
ဗ၀ူ	เปี๊ยะบู	เมา
ဗ၀ူဂြပ်ကသပ်	เปี๊ยะบูกรั้บกะซอบ	เมาสมบัติ
ဗ၀ူဍာ်တာ	เปี๊ยะบูดั๊จตา	เมาน้ำตาลเมา
ဗ၀ူတဆူ	เปี๊ยะบูตะชู	เมามาย เมาจนเดินหัวทิ่ม
ဗ၀ူတဏှာ	เปี๊ยะบูตอนฮนา	เมาตัณหา
ဗ၀ူဗြဲဍောတ်	เปี๊ยะบูเปรี๊ยด๊ด	หลงเมียน้อย
ဗ၀ူဘင်	เปี๊ยะบูเภี่ยง	เมากัญชา
ဗ၀ူဘိင်	เปี๊ยะบูเพิ่น	เมายาฝิ่น
ဗ၀ူဘိန်	เปี๊ยะบูพิ่น	เมายาฝิ่น
ဗ၀ူဘိုင်	เปี๊ยะบูภ่าง	เมามาย มึนงง
ဗ၀ူမတ်ဂေတ်	เปี๊ยะบูม่ดเก้ด	เมาตาลาย
ဗ၀ူမွဲ	เปี๊ยะบูมาย	เมามาย

ဗရုရုပ်	เปี้ยะบูรูบ	เมารูป
ဗရုဟဲ	เปี้ยะบูฮอย	หายเมา ส่างเมา
ဗရုအရက်	เปี้ยะบูอะเรียก	เมาเหล้า
ဗရုအဝ့်	เปี้ยะบูอะเว่อ	เมาอำนาจ
ဗစေက်မတ်	เปี้ยะบ๊อดม่ด	หลับตา
ဗစေဟ်	เปี้ยะเบ๊ห์	บิ แหก
ဗစေဟ်မတ်	เปี้ยะเบ๊ห์ม่ด	แหกตา
ဗစံ	เปี้ยะแบ๊ะ	แพะ
ဗစောဝ်	เปี้ยะโบ	รวบ
ဗစောဝ်ဗွဝ်	เปี้ยะโบเปี้ยะโว่	กอบโกย งก
ဗဒိုဝ် ကွဗဒ္	เปี้ยะเบอ กละเปี้ยะเบอ	บ่าง
ဗဒိုဟ်	เปี้ยะบ๊อห์	ทำให้เย็น ฟอง ข้าวคั่วตำป่น
ဗဒိုဟ်ဒိုတ်	เปี้ยะบ๊อห์จ๊อด	ทำใจให้เย็น
ဗဒိုဟ်ဍာ်	เปี้ยะบ๊อห์ดั๊จ	ฟองน้ำ
စုတ်ဗဒိုဟ်	จุ๊ดเปี้ยะบ๊อห์	ใส่ข้าวคั่ว
ဗအ်	โป๊ะ	หนอก เปลี่ยว
ဗအုံ	เปี้ยะอุม	กอง
ဗအဲ	เปี้ยะเอีย	เหี่ยว
ဗအောဝ်	เปี้ยะโอ	ใช้ให้ทำ
ဗအောဝ်ကိုဂ်ဒိုတ်	เปี้ยะโอกอเกี้ยะจ๊อด	ใช้ให้ไปฆ่า
ဗာ	เปี้ย	พาดหลัง
ဗာခာတ်	เปี้ยคัด	ขี้เหล็ก
ဗာခာတ်ဗင်	เปี้ยคัดบัง	ชุมเห็ดเทศ
ဗာယပ်	เปี้ยย่บ	พายัพ
ဗာ်	ป้าด	ฟัน ก. ตัด
ဗာ်ကအ်	ป้าดเก๊าะ	ตัดคอ
ဗာ်အော်	ป้าดโอ๊ะห์	ตัดฟืน
ဗာဇ္ဈဃာတ်	ป้าดเจี๋ยฆาด	เพชฌฆาต
ဗာတ်	ป้าด	พิณพาทย์ ปี่พาทย์
ဗာတ်မည်	ป้าดม่น	ปี่พาทย์มอญ
ဗာတ်ဝိုင်	ป้าดว่าง	ฆ้องวง
ဗာန်	ป้าน	ติด ปิด แปะ

ဖာန်ကျိုပ်	ป้านดับ	พอกกระหม่อม
ဖာန်ဖြ	ป้านซั่ว	ทรงบาดาล (ต้นไม้)
ဖဲ၁	ป้าย	สะใภ้
မှဲဖဲ၁	บั้วป้าย	พี่สะใภ้
ဖာလ	เปี้ยเลียะ	พาล
ဖိန်ဒု	ปิ้นตุ้	พินทุ
ထပက်ဖိန်ဒု	ทะปักปิ้นตุ้	พินทุกัปปะ การทำพินทุ
ဖိန်ဒေ၁	ปิ้นเต้อว	หมอดู โหร
ဖိမ္ဗသာ	ปิ้มเมียะซา	พิมพิสาร
ဖိသေ	ปี้เสซะ	พิเศษ
ဖီ	ปี้	มะตุม กระปุกเล็กๆ
ဖီကျေင်	ปี้กลอน	กระปุกน้ำมันที่ตูดไก่
ဖီခပုံ	ปี้คะปอ	เต้าปูน
ဖီဇ	ปี้เจี้ยะ	พืช
ဖီနုဟ်	ปี้นุ่ห์	ขวดยานัตถุ์
ဖီလိုက်	ปี้ลาก	โรครองช้ำ
ဖီသကဝ်	ปี้ซะกอ	ช่างปูน ช่างก่อสร้าง
ဖု	ปุ้	ขาว
ဖုကိုဟ်	ปุ้เก๊าะห์	ขาวจั๊วะ
ဖုသ္အး	ปุ้ซะอ๊ะห์	ขาวสะอาด ขาวใส ขาวผ่อง
ဖုင်	เปิ้ง	พุง ท้อง ตั้งครรภ์
ဖုင်ကရော၀တ်	เปิ้งกะรด	ท้องร้อง ท้องลั่น หิว
ဖုင်ကုံ	เปิ้งเก๊าะห์	ท้องแห้ง หิวโหย อดอยาก
ဖုင်ကောန်	เปิ้งกน	ตั้งท้อง ตั้งครรภ์
ဖုင်ကျေင်	เปิ้งกลอน	พุงกะทิ
ဖုင်ဂျင်	เปิ้งเกลิ้ง	ท้องเรือ
ဖုင်ဂွဲ	เปิ้งกลุ้ย	ท้องพลุ้ย
ဖုင်တောင်	เปิ้งเตียง	ท้องป่อง
ဖုင်ဓလေတ်	เปิ้งเที่ยะล่ด	พุงปลิ้น
ဖုင်ဝုတ်	เปิ้งวุ้ด	ท้องสาว
ဖုင်ဍိုတ်	เปิ้งล้อด	สะดือ
ဖုတ်	ปุ้ด	โม่ ผุด ป่วน เดือดร้อน

ဍၥ်ဗုတ်	ดั๊งปุ๊ด	น้ำผุด น้ำเดือด
ပုင်ဗုတ်	เปิงปุ๊ด	ข้าวเดือดพล่าน
ဗုဒ္ဓ	ปุ๊ดเที่ยะ	พุทธะ
ဗုဒ္ဓစေတီ	ปุ๊ดเที่ยะเจตอย	พุทธเจดีย์
ဗုဒ္ဓမာရပ်	ปุ๊ดเที่ยะมาร้อบ	พระพุทธรูป
ဗုဒ္ဓဝါ	ปุ๊ดเที่ยะเวี่ย	วันพุธ
ဗုဒ္ဓသက္ကရာဇ်	ปุ๊ดเที่ยะซักกะรัด	พุทธศักราช
ဗေဒင်	เป๊เตี๋ยง	โหร โหราศาสตร์
ဗေဝ်	เป๊	เพียบ หนัก
ဂျင်ဗေဝ်	เกลิ้งเป๊	เรือเพียบ
ယဲဗေဝ်	ยั่วเป๊	ไข้เพียบ ไข้หนัก
ဗေဟ် ဗှေ်	เปี๊ะห์	เอ็ง
ဗှေ်တအ်	เปี๊ะห์เต๊าะ	พวกเอ็ง พวกแก
ဗောက် ဗော်	โป๊ก	พรรค พวก อ้วน อวบอ้วน
ဗော်သွး	โป๊กฟะห์	สมาคม ชมรม
ဗောဇ္ဈင်္ဂထပ်	โป๊ดเชี่ยงเกี่ยะทะป๊อห์	โพชฌงค์เจ็ด
ဗောဓိ	เปี๊อวธิ่	โพธิ โพธิ์
ဗောဓိပက္ခိယဓဝ်	เปี๊อวธิ่ปักค้อยยะโธ่	โพธิปักขิยธรรม
ဗောဓိသတ်	เปี๊อวธิ่ซอด	โพธิสัตว์
ဗောဝ်	โป๊	อวัยวะเพศชาย
ဗ်	เปี๊ย เปี๊ยว	ศาลเจ้า
ဗ်ဇု	เปี๊ยจุ้	เจ้าพ่อ เจ้าแม่
သို့ဗ်ဇု	ฮ้อยเปี๊ยจุ้	ศาลเจ้า
ဗ်တိသုန္ဒရီ	เปี๊ยต๊อยซุนเที่ยะรี่	พระแม่ธรณีบีบมวยผม
ဗ်ခုင်	เปี๊ยเทิ่ง	เจ้าทุ่ง
ဗ်လ	เปี๊ยเลี่ยะ	บรรพบุรุษ
ဇုဇဗ်လ	จุ้เจี๊ยะเปี๊ยเลี่ยะ	ปู่ย่าตายาย โคตรเหง้าเหล่ากอ
ဗ်လဲ ဗ်လေဲာ	เปี๊ยลั่ว	แม่โพสพ
ဗ်အဇိက်	เปี๊ยอะเจิ้ด	ศาลเจ้าคนจีน
ဗံက်	ป๊อก	พอก
ဗံက်ခပုံ်	ป๊อกคะปอ	พอกปูน
ဗံက်စုတ်	ป๊อกจุ๊ด	พอกใส่

ဖၚ်	โป๊ง	เถ้า ด่าง
ဖၚ်ကံၚ်	โป๊งกำ	ขี้เถ้าแกลบ
ဖိုက်	ป๊าก	นุ่ง
ဖိုက်ဂွိန်	ป๊ากฮนิ่น	นุ่งซิ่น นุ่งผ้าถุง
ဖိုက်ဂြိုက်	ป๊ากเกลิ้ด	นุ่งโจงกระเบน
ဖိုၚ်	ป๊าง	ล้อม พง แขม
ဖိုၚ်ကြော်	ป๊างเกลาะ	ล้อมรอบ
ဖိုၚ်ခရေဟ်	ป๊างคะเร่ห์	แขม
ဖိုၚ်ဗိ	ป๊างบี	พง
ဖိုတ် ဖိုဒ်	เปิ๊ด	เพชร
ဖိုတ်	เปิ๊ด	ขว้าง โยน โฉบ เฉี่ยว ต่อย
ဖိုတ်ကောန်စၚ်	เปิ๊ดโกนจาน	โฉบลูกไก่ (กา เหยี่ยว)
ဖိုတ်တိကြော်	เปิ๊ดต๊อยกะเลาะ	โยนก้อนดิน
သာ်ဖိုတ်	ซายเปิ๊ด	ผึ้งต่อย
ဖိုတ်ပတိသန္ဓိ	เปิ๊ดปะต๊อยซอนที่	ปฏิสนธิ แรกเกิดในครรภ์
ဖိုန်	เปิ้น	แน่น มั่นคง
ဖိုန်ကြောန်	เปิ้นโกญึน	แน่นหนา รัดกุม
ဖိုန်ဇ္ဇအ်	เปิ้นโฮม่ะ	นักแน่น มั่นคง
ဖိုန်ဍံၚ်	เปิ้นดำ	จริง แท้ แน่นอน
ဖိုန်ဍု	เปิ้นดุ๊	จริง แน่นอน
ဖိုန်ဒု	เปิ้นตุ๊	แน่นหนา มั่นคง
ဖိုန်ဗတ်	เปิ้นปิ๊ด	รอบคอบ แน่นแฟ้น
ဖိုန်ဖိုန်	เปิ้นๆ	แน่นๆ
ဖိ	เปิ้ม	แบบ พิมพ์ เช่น
ဖိဂှ်	เปิ้มโก้ห์	แบบนั้น เช่นนั้น
ဖိဍိုတ်	เปิ้มด๊อด	แบบทำอิฐ
ဖိဏအ်	เปิ้มเนาะ	แบบนี้ เช่นนี้ อย่างนี้
ဖိတေအ်ဖိဏအ်	เปิ้มเต๊ะเปิ้มเนาะ	อย่างโน้นอย่างนี้ เดี๋ยวอย่างโน้น - เดี๋ยวอย่างนี้
ဖိယာ်	เปิ้มย่าย	แบบแม่ อย่างแม่ เช่นแม่
ဖိလိက်	เปิ้มเลิด	ตีพิมพ์ พิมพ์หนังสือ
ဖိလုံ	เปิ้มลอ	แบบไหน อย่างไหน

ဗိုလ်ဒ့်	เปิ้มลอโต้ห์	เป็นยังไง เป็นอย่างไร
ဗိုလ်ဟိုဟိုရ	เปิ้มลอฮำฮำระ	ว่าอย่างไรก็ว่าเถอะ อยากว่าอะไรก็ว่าเถอะ
ဗိုဝ် ဗို	เปื้อ	ดู ชม หัวหน้า นายพล
ဗိုဖွော်	เปื้อโฮน่ก	หัวหน้าใหญ่ นายกรัฐมนตรี
ဗိုဒ္ဓာဝ်	เปื้อเตี๋ยะโง่	ส่งกระจก
ဗိုပေါ	เปื้อปัว	เที่ยวดูการเล่น ชมงาน เที่ยวงาน
ဗိုပ္ပွာန်	เปื้อฮนาน	แม่ทัพ
ဗိုလဗး	เปื้อเลี่ยะเปี้ยะห์	กำลังพล กำลังกองทัพ พลรบ ไพร่พล
ဗ္ဍ	เปี้ยะเงี่ยะ เฮี่ยะ เงี่ยะ	นา ที่นา
ဗ္ဍကြာပ်	เฮี่ยะกรับ	ที่นาขนาบ ถือเป็นอัปมงคล
ဗ္ဍဂြာတ်	เฮี่ยะกร้าด	นาหว่าน
ဗ္ဍပတာမ်	เฮี่ยะปะตอม	นาดำ
ဗ္ဍစို	เฮี่ยะเบอ	นาเกลือ
ဗ္ဒံ	เปี้ยะตอม	กลางคืน
ဗ္ဒံဂှ်	เปี้ยะตอมโก้ห์	คืนนั้น
ဗ္ဒံဏအ်	เปี้ยะตอมเนาะ	คืนนี้
ဗ္နင်	เปี้ยะเนี่ยง	คันนา
ဗ္နတ်	เปี้ยะน่ด	กำหนด ประมาณ ขนาด แค่
ဗ္နတ်ညိည	เปี้ยะน่ดญี่เญี้ยะ	ประมาณนิดหน่อย แค่นิดหน่อย
ဗ္နတ်ဗဓတ်	เปี้ยะน่ดเปี้ยะบ๊อด	ขนาด ประมาณ กำหนดกฎเกณฑ์
ဗ္နာ်	เปี้ยะนาด ฮน่าด	ตะปู
ဗ္ဒိက်	เปี้ยะเนิ่ด	สินค้า
ဗ္ဒိက်လေုက်	เปี้ยะเนิดเที่ยะเลิก	สินค้าเถื่อน สินค้าหนีภาษี
ဗ္ဒိက်ဖျာ	เปี้ยะเนิดพย๊า	สินค้าตลาด
ဗ္ဒိဟ်	เปี้ยะนิ่ห์	แกน เพลา ศูนย์กลาง
ဗ္ဒိ	เปี้ยะนี่ ฮนี่	หมอน
ဗ္ဒိဂိတု	เปี้ยะนี่กิ้เต๊า	วงเดือน วงพระจันทร์
ဗ္ဒိဝုန်ဏင်	เปี้ยะนี่วุ่นนัง	หมอนอิง หมอนขวาน
ဗ္နုဟ်	เปี้ยะนุ่ห์ ฮนุ่ห์	หอก ทวน แหลน หลาว ระลึก
ဗ္နုဟ်ဂုန်ကျာ်	เปี้ยะนุ่ห์กุ้นกยั๋จ	ระลึกถึงพุทธคุณ
ဗ္နုဟ်ဂွံ	เปี้ยะนุ่ห์เก้อะ	คิดขึ้นได้ นึกขึ้นมาได้
ဗ္နုဟ်စိုပ်	เปี้ยะนุ่ห์จั๊บ	คิดถึง ระลึกถึง นึกถึง

ဖွႆ	เปี้ยะนั่ว	ไพล
ဖွႆကစံက်	เปี้ยะนั่วกะจ๊อก	ไพลดำ
ဖွႃး	เปี้ยะเนี่ยะห์	พราหมณ์
ဖွႃးဇာတ်	เฮนี่ยะห์จ้าด	พังพอน
ဖုံက်	เปี้ยะม่ก	ทิศตะวันออก
ဖုံင် ဒုံင်	เปี้ยะม่ง เตี้ยะม่ง	ที่อยู่ ที่อาศัย
ဖုံင်သတိက်	เปี้ยะม่งซะเติ๊ด	ที่นอน
ဗျဿ	เพยี่ยกเคี่ยะ	พยัคฆ์
ဗျတ်	พย่ด	พิจารณา ไตร่ตรอง ใคร่ครวญ
ဗျတ်ရုံင်	พย่ดร่ง	พิจารณาดู ใคร่ครวญดู ไตร่ตรองดู
ဗျတ်လဝ်ထပ် + ကိုထပ်	พย่ดโล่ท้อบกอท้อบ	ตรองแล้วตรองอีก คิดแล้วคิดอีก
ဗျန်	พย่น	พยัญชนะ อักษร ตัวหนังสือที่ไม่ใช่สระ กับข้าวนอกจากแกง
ဗျန်ဇန	พย่นเจี๋ยะเนี่ยะ	พยัญชนะ
ဗျအ်	โพย่ะ	ย่อตัว ถ่อมตัว
ဗျာင်	พย่าน	ดาหน้า เรียงแถวเป็นหน้ากระดาน
ဗျာင်က	พย่านกะ	ยกยอเรียงแถวเป็นหน้ากระดาน
ဗျာဓိ	เปี้ยะเยี่ยที่ เพยี่ยที่	ยพาธิ โรค
ဗျာန်	พย่าน	พลัดตกจากที่สูง
ဗျာပ်	เพยี่ยบ เปี้ยะเยี่ยบ	แผ่ ซึมซาบ
ဗျာပ်မေတ္တာ	เปี้ยะเยี่ยบเม่ดตา	แผ่เมตตา
ဗျဟ်	โพย่ห์	เงือก
ဗို	พยิ่	โทษ กล่าวโทษ ตำหนิ
ဗိုပ္ပုတ်	พยิ่ปลุ๊ด	ตำหนิติเตียน
ဗျိဗျာပ်	พยี่เพยี่ยบ	แผ่ซ่าน
ဗျိဗျောတ်	พยี่โพย่ด	พิจารณา ใคร่ครวญ
ဗျိလိ	พยี่เลียะลี่	แสงฟ้าแลบ
ဗျု	พยุ่	แก่ ชรา
ဗျုထော်မှးမှး	พยุ่เทาะมะห์มะห์	แก่เสียเปล่าๆ
ဗျုပေက်	พยุ่ป๊อด	แก่หลง
ဗျူ	พยู่	เกรอะ ทำให้สะเด็ดน้ำ

ၽျူႁ	พยู่ฮะ	พยุหะ กระบวน กองทัพ
ၽျႅမ်ႇ ၶေႃၽျႅမ်ႇ	พย่ม ต้อนพย่ม	งง งงงวย
ၽျိူဝ်ႇ ၽျိူႇ	เพย่อ	หิว อยาก
ၽျိူႇၶျိူတ်ႈ	เพย่อขย็อด	อยากตาย
ၽျိူႇၵႂႃႇ	เพย่อเก้อะ	อยากได้
ၽျိူႇတႁင်း	เพย่อตะฮัง	หิวกระหาย
ၽျိူႇပုင်	เพย่อเปิง	หิวข้าว
ၿဵၵ်ႈ	เปี๋ยะเรียก	รีบ เร่ง
ၿၵႂၢင်	เปรี๋ยะเฮนียง	ชฎา มงกุฎ
ၿဵၼ်း	ปรั๋น	เสือดาว
ၿႁမ်ၼ်	ปรั๋มฮมะเจ้อ	เทวดาชั้นพรหม
ၿႁမ်ၼ	ปรั๋มมะนะ	พราหมณ์
ၿၢတ်ႈ	ปร๋าด	กล้วย
ၿၢတ်ႈၸိင်	ปร๋าดจอง	กล้วยปิ้ง
ၿၢတ်ႈၺၢဝ်တၢႆ	ปร๋าดดั๊งเต๊าะห์	กล้วยน้ำว้า
ၿၢတ်ႈထဝ်	ปร๋าดทอ	กล้วยนาก
ၿၢတ်ႈပေတ်	ปร๋าดเป๊ด	กล้วยตาก
ၿၢတ်ႈမ	ปร๋าดเมี่ยะ	กล้วยตานี
ၿၢတ်ႈသႂ	ปร๋าดฮละ	กล้วยหอม
ၿၢၼ်	ปร๋าน	พราน
ၿိင်	เปริ๋น	โรคท้องมาน โรคไส้ซึม
ၿိၼ်း ၿိ	ปริ๋น ปริ๋ม	แบะปาก ร้องไห้แบะปาก
ၿု ၒရူ	เปี๋ยะรุ๋	พูด เสียง เสียงดัง
ၿုၵျွၢဝ်	เปี๋ยะรุ๋กะโญ	เสียงก้อง เสียงดังกึกก้อง
ၿုၵသိုဝ်ႉ	ปรุ๋กะซอห์	พูดระบายให้หายอึดอัด พูดแก้กลุ้ม
ၿုၽမ်	เปี๋ยะรุ๋พอม	เสียงกลอง
ၿုလရိုဝ်ႉယႃ	เปี๋ยะรุ๋เลี่ยะเร่อะเยี่ยม	เสียงร้องไห้
ၿုသေၼၢတ်	เปี๋ยะรุ๋เซนัด	เสียงปืน
ၿု	ปรุ๋	พูด
ၿုၵလိၸ	ปรุ๋กะลีเจี๊ยะ	พูดโกหก
ၿုၵေတ်	ปรุ๋เก๊ด	พูดเอา
ၿုၵေတ်ၶိုဝ်ႉၺႃးမွဲ	ปรุ๋เก๊ดคอห์เญี้ยะห์มั่ว	พูดเอาดีคนเดียว ยกหางตัวเอง

ၽူႁကေတ်ၽႃး	ปรุ้เก๊ดเฮนี่ยะห์	พูดเอาชนะ
ၽူႁကေတ်မု	ปรุ้เก๊ดมุ่	พูดทำไม พูดเอาอะไร
ၽူႁကေတ်မုၵ်	ปรุ้เก๊ดเมิก	พูดเอาหน้า
ၽူႁကေတ်အိင်	ปรุ้เก๊ดเอิน	พูดเอาเอง
ၽူႁကွေဟ်	ปรุ้แกว๊ะห์	พูดจริง พูดจัง
ၽူႁကွေဟ်ရ	ปรุ้แกว๊ะห์ระ	พูดจังเลย
ၽူႁကွေဟ်ဟ်	ปรุ้แกว๊ะห์ๆ	พูดจริงๆ พูดเป็นไฟ
ၽူႁကိုဵ်ၰွၵ်ႂ -	ปรุ้กออิเก้อะ -	พูดให้ก็ได้พูดเอาก็ได้
ၽူႁကေတ်ၰွၵ်ႂ	ปรุ้เก๊ดอิเก้อะ	
ၽူႁက္တိုဵ်ဂရိုင်	ปรุ้กะตอเกี๋ยะร่าง	พูดให้ขัน พูดให้หัวเราะ
ၽူႁက္တိုဵ်မနော	ปรุ้กะตอเมียะเน่อว	พูดกวนโมโห
ၽူႁခစုက်ခလူ	ปรุ้คะเจิ๊กเที่ยะลู่	พูดส่อเสียด
ၽူႁခအ	ปรุ้คะอะ	พูดติดอ่าง
ၽူႁခိုဟ်	ปรุ้คอห์	พูดดี
ၽူႁခိုဟ်ၵ်ထဝ်ၵ်ႀသြန်	ปรุคอห์โต๊ะห์ทอ - โต๊ะห์ซอน	พูดดีเป็นเงินเป็นทอง
ၽူႁခိုဟ်ၵ်လုတ်	ปรุ้คอห์โต๊ะห์ลุ๋ด	พูดดีเป็นชั่ว
ၽူႁခိုဟ်ဟ်	ปรุ้คอห์ๆ	พูดดีๆ
ၽူႁခွေဝ်	ปรุ้แคล	พูดย้อน เถียง
ၽူႁဂြိုက်	ปรุ้กร้าก	พูดพล่อย พูดมาก
ၽူႁဥဟ်	ปรุ้โกล้ห์	พูดขัดคอ พูดตะแบง
ၽူႁဥိုင်	ปรุ้กล้าง	พูดมาก
ၽူႁဥိုင်ခလိုင်အာ	ปรุ้กล้างคะลังอา	พูดมากเลยไป พูดเลยเถิด
ၽူႁငွဲာ	ปรุ้ง่าย	พูดเพ้อ พูดเพ้อเจ้อ
ၽူႁစောစညးကွာန်	ปรุ้เจาเจี๊ยะเญี้ยะห์กวาน	พูดนินทาชาวบ้าน
ၽူႁစိုပ်	ปรุ้จั๊บ	พูดถึง
ၽူႁဆဆိုဵ်	ประชะเชอ	พูดจาสกปรก พูดเรื่อยเปื่อย
ၽူႁဆေတ်ၽူႁဗွေတ်	ปรุ้เช็ดปรุ้เปล้ด	พูดเสียดสี พูดถากถาง พูดแขวะ
ၽူႁဆေတာ	ปรุ้เชตา	พูดเบี่ยง พูดกัน พูดปัด
ၽူႁညံင်ဍၵ်ၶွောဝ်	ปรุ้ญ้งดั๊จโฟ่	พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ พูดเป็นไฟ
ၽူႁညံင်ဒေဝတ်	ปรุ้ญ้งเต้เวี่ยะตาว	พูดเป็นเทวดา
ၽူႁတုပ်သံက်ဖြာတ်	ปรุ้ตุ๊บซอกปร้าด	พูดง่ายเหมือนปอกกล้วย

ဖြှုတဲ့	ปรุ้ตุย	พูดแล้ว
ဖြှုတဲ့တေဟ်တဲ့	ปรุ้ตุยเต๊ะห์ตุย	พูดแล้วก็แล้ว
ဖြှုတဲ့ဖြှုပၠန်	ปรุ้ตุยปรุ้ปลอน	พูดแล้วพูดอีก ซ้ำซาก
ဖြှုတဲ့အောတီတဲ့	ปรุ้ตุยเอาแตมตุย	พูดแล้วไม่รู้จักแล้ว
ဖြှုထကေဝ်ကတောဝ်	ปรุ้ทะเกกะโต	พูดบาดหู
ဖြှုထညက်	ปรุ้ทะญัก	พูดตะคอก
ဖြှုထတ်	ปรุ้ท้อด	พูดดัง
ဖြှုထမက်	ปรุ้ทะเมียก	พูดหยอกล้อ
ဖြှုထ်	ปรุ้ทาว	พูดยุ พูดปะเหลาะ
ဖြှုဒှ်	ปรุ้โต้ะห์	พูดเป็น เข้าใจพูด
ဖြှုဒှ်ဒေဝတ်	ปรุ้โต้ะห์เต้เวียะตาว	พูดเป็นเทวดา
ဖြှုဒှိ်ဒှ်ဟိုတ်	ปรุ้เต้อโต้ะห์ฮอด	พูดจนได้เรื่อง พูดจนเกิดเรื่อง
ဖြှုခလို်ခဏာံင်	ปรุ้เที่ยะเล่อคะนอง	พูดจาหยาบคาย พูดจาหยาบโลน
ဖြှုဒးရး	ปรุ้เตี๊ยะห์เรี่ยะห์	พูดเข้าท่า พูดถูกต้อง
ဖြှုခဝ်ဝ်	ปรุ้โท่โท่	พูดตรงๆ
ဖြှုခဝ်အာခဝ်ကျှင်	ปรุ้โท่อาโท่เกลิง	พูดตรงไปตรงมา
ဖြှုပပရေံ	ปรุ้ปะปะแระ	พูดดูถูก พูดดูหมิ่น
ဖြှုပရျုညးကွာန်	ปรุ้ปะเราเญี้ยะห์กวาน	พูดเรื่องชาวบ้าน
ဖြှုပြိင်	ปรุ้เปริน	พูดขึ้นมาลอยๆคล้ายปรารภ
ဖြှုပလို	ปรุ้ปะลัม	พูดทำลาย
ဖြှုပလံင်မွှံင်	ปรุ้ปะลองบ้อง	พูดส่งเดช
ဖြှုဗက်အရိ	ปรุ้เปี๊ยกอะเริ่ม	พูดตามอารมณ์
ဖြှုဗၠး	ปรุ้เปลี้ยะห์	พูดผิด
ဖြှုယာဇကု	ปรุ้เยี่ยเจี๊ยะเก๊า	พูดยกตน
ဖြှုလုပ်စ	ปรุ้ลูบเจี๊ยะ	พูดเข้าข้าง
ဖြှုလေပ်	ปรุ้เล่บ	พูดเป็น เข้าใจพูด
ဖြှုလေဲာ	ปรุ้ลั่ว	พูดง่าย
ဖြှုဝါတ်	ปรุ้วาด	พูดยาก
ဖြှုဝေင်	ปรุ้ว่อน	พูดเล่น ไม่จริงไม่จัง
ဖြှုသံင်လို်	ปรุ้ซองลอ	พูดยังไง พูดอย่างไร
ဖြှုသိုအနိုင်	ปรุ้ซ่ำอะเนิ่น	แค่นพูด ฝืนใจพูด
ဖြှုဓေဟ်	ปรุ้แบะห์	พูดแขวะ พูดกระทบ

ဖြူနိုတ်လေံပေါဟ် - ခဍောင်မတ်	ปรุ้บ๊อดเล่ะโปห์ - คะดงม่ด	พูดเหมือนไม้ดีดลูกตา - พูดกระด้าง
ဖြူနိုဟ်ကတောဝ်	ปรุ้บ๊อห์กะโต	พูดเย็นหู พูดเพราะ
ဖြူစ်ႉရိုဟ်	ปรุ้บะห์เร่อะห์	พูดหนวกหู
ဖြူအရေဝ်	ปรุ้อะเร่	พูดจา พูดภาษา
ဖြူအရေဝ်ကယော	ปรุ้อะเร่กะเยา	พูดจาจองหอง
ဖြူအရေဝ်ဆဆို	ปรุ้อะเร่ชะเชอ	พูดจาหยาบคาย พูดจาสกปรก
ဖြူအရေဝ်ပတေဟ်စဂွံ	ปรุ้อะเร่ปะแตะห์ - เจี๊ยะเก้อะ	พูดจาเชื่อถือได้ พูดจาไว้ใจได้
ဖြူအရေဝ်ပတေဟ်- အောဂွံ	ปรุ้อะเร่ปะแต๊ะห์ - เอาเก้อะ	พูดจาเชื่อถือไม่ได้ พูดจาเหลวไหล
ဖြူအရေဝ်မည်	ปรุ้อะเร่ม่น	พูดภาษามอญ
ဖြူအရေဝ်မွဲထကုတ	ปรุ้อะเร่มั่วทะกุ๊ด	พูดจาครึ่งๆกลางๆ
ဖြူအရေဝ်လ္ဍိုဟ်	ปรุ้อะเร่เลี่ยะเง่อะห์	พูดจาแข็งกระด้าง
ဖြူအရေဝ်သ္ဇုင်	ปรุ้อะเร่เฮลิง	พูดจาสูง พูดเหนือคน
ဖြူအရေဝ်ဟာနေမ်	ปรุ้อะเร่ฮะเน่ม	พูดสองง่ามสองแง่ พูดโสกโดก
ဖြူအာရ	ปรุ้อาระ	พูดไปเรื่อย
ဖြူအာလုံတိပိဂ္ဍင်	ปรุ้อาลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	พูดไปเรื่อยเปื่อย พูดเป็นน้ำท่วมทุ่ง
ဖြူအောဂိုင်မုက်	ปรุ้เอาก้างเมิก	พูดไม่ไว้หน้า
ဖြူအောဂွံပ္ဍုပ္ဍုက်	ปรุ้เอาเก้อะปะเงาปะง้อก	พูดไม่ได้เรื่องได้ราว
ဖြူအောတိတ်	ปรุ้เอาตั๊ด	พูดไม่ออก เหมือนน้ำท่วมปาก
ဖြူအောတီပရျုပရာ	ปรุ้เอาแตมปะเราปะรา	พูดไม่รู้เรื่อง พูดไม่ได้เรื่อง
ဖြူအောတီအရေဝ်	ปรุ้เอาแตมอะเร่	พูดไม่รู้ภาษา
ဖြူအောဒ်ုဗတ်စ	ปรุ้เอาโต้ห์ปั๊ดเจี๊ยะ	พูดไม่เป็นตากิน พูดไม่เป็นเรื่อง
ဖြူအောလုပ်ကတောဝ်	ปรุ้เอาลูบกะโต	พูดไม่เข้าหู
ဖြူအောရုံင်မုက်မ္ဒိဟ်	ปรุ้เอาร่งเมิกฮนิ่ห์	พูดไม่ดูหน้ามนุษย์
ဖြေင်	เปรี้ยง	เป็นตามด (ไม้ไผ่)
ဖြေဝ်	เปร้	แพร
ဖြေဝ်ဖြော်	เปร้โปร้ก	แพร่กระจาย แพร่ขยาย
ဖြဲ	ปรั้ว	ฝน
ဖြဲကလေင်	ปรั้วกะเลียง	ฝนกลับ ใกล้หมดฤดูฝน
ဖြဲကသိ	ปรั้วกะซ้อย	ฝนพรำ

ဗြဲဂူ	ปรั้วกู้	ฝนตก
ဗြဲဂူၛြာံၛြာံ	ปรั้วกู้เซี่ยมๆ	ฝนตกพรำๆ
ဗြဲဂူမွဲသ္ၚ်	ปรั้วกู้มั่วฮนาว	ฝนตกหนึ่งห่า
ဗြဲစိဟ်မ	ปรั้วจิ๊ห์เมียะ	ฝนลงเม็ด
ဗြဲဍုး	ปรั้วด๊ะหึ	ฝนหาย ฝนหยุดตก
ဗြဲဈိုပ်	ปรั้วเชิ่บ	ฝนครึ้ม
ဗြဲဇၞော်	ปรั้วโฮน่ก	ฝนหนัก ฝนตกห่าใหญ่
ဗြဲထဍေင်စိင်	ปรั้วทะเดียงเจิน	ฝนไล่ช้าง ฝนตกซู่เดียว
ဗြဲဓၛူ	ปรั้วเที่ยะจู้	ฝนรั่ว หลังคารั่ว
ဗြဲမတ်	ปรั้วม่ด	น้ำตา
ဗြဲရတ်	ปรั้วร่ด	ฝนโบกขรพรรษ
ဗြဲရိုပ်	ปรั้วเริ่บ	ฝนชุก
ဗြဲဝေင်	ปรั้วเวี่ยง	ฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง
ဗြဲသဲ	ปรั้วซัว	ฝนปรอย
ဗြဴ	เปรี้ย	เมีย ภารยา หญิง
ဗြဴကၟဲာ	เปรี้ยฮมาย	หญิงหม้าย แม่หม้าย
ဗြဴဂၠဲာစ	เปรี้ยกล้ายเจี๊ยะ	หญิงหากิน
ဗြဴစရဲာဍုင်	เปรี้ยจะรายเดิง	หญิงงามเมือง
ဗြဴဇၞော်	เปรี้ยโฮน่ก	เมียหลวง
ဗြဴညး	เปรี้ยเญี้ยะห์	เมียเขา เมียชาวบ้าน
ဗြဴဍောတ်	เปรี้ยด๊ด	เมียน้อย
ဗြဴဒေါင်	เปรี้ยโต้ง	หญิงคนทรง
ဗြဴပတိ	เปรี้ยปะต๊อย	วันพฤหัสบดี
ဗြဴဗျု	เปรี้ยพยุ่	เมียแก่ หญิงแก่
ဗြဴမိမိန်	เปรี้ยมิ่มิ่น	นางนม นางพยาบาล
ဗြဴမိန်	เปรี้ยมิ่น	แม่ชี อุบาสิกา
ဗြဴမှောင်မှသၟိ	เปรี้ยมงมะซะเมิน	นางสนม พระสนม นางพระกำนัล
ဗြဴဝုတ်	เปรี้ยวุ่ด	เมียสาว หญิงสาว
ဗြဴဝုံမတ်	เปรี้ยเว่อม่ด	หญิงนอกใจสามี หญิงคบชู้
ဗြဴသၟတ်	เปรี้ยซะมด	สาวน้อย ดรุณี
ဗြဴသိက္ခမာ	เปรี้ยเซิกคะมา	หญิงพรหมจารี
ဗြဴသၟိ	เปรี้ยซะเมิน	คุณหญิง คุณนาย

ဖြမ် ဖြံ	ปร้ม	ล่ม
ဖြမ်ဥုင်	ปร้มเกลิ้ง	ล่มเรือ
ကြုက်ဖြမ်	เกริ๊กปร้ม	มะม่วงล่ม ไม่ติดลูก
ဥုင်ဖြမ်	เกลิ้งปร้ม	เรือล่ม
ဖြံက်	โปร้ก	กะโหลกตักน้ำ
ဖြံက်ကှယ်	โปร้กต๊อห์	กะโหลกศรีษะ
ဖြံက်ဍုဝ်	โปร้กดั๊จ	กระบวยตักน้ำ
ဖြံက်ဖြ	โปร้กเปรี้ยะ	ตกแต่ง ประดับประดา
ဖြံင် ဗရံင်	เปี้ยะร่ง	ร่องน้ำ คูน้ำ
ဖြုံင်	ปร้าง	ผีชนิดหนึ่งกินไม่เลือกกินจุ เรียกคนที่
		กินจุตะกละตะกลาม
ဖြို	เปริ้ม	พรหม
ဖြူိယ်	เปร้อะห์	จักรราศี
ဖြိုယ်ဒစံာ	เปร้อะห์เตี๋ยะจำ	ตำราหมอดูเลข ๘ ตัว
ဖြိုယ်ယ်	เปร้อะห์เปร้อะห์	ไวๆ
ကျွာန်ထော်ဖြိုယ်ယ်	โกลนเทาะเปร้อะห์ๆ	ทำเสียจะได้เสร็จๆ จะได้แล้วๆไป
ဖြိုအ်	เปร้อะ	ฝี
ဗှက်	เปลี้ยก	ปลัก
ဗှက်ပြေင်	เปลี้ยกเปรียง	ปลักควาย
ဗှင်မတ်	เปลี้ยงม่ด	เบ้าตา
ဗှတ်	ปล้ด	มะซาง
သတ်ဗှတ်	ซอดปล้ด	ลูกมะซาง
ဗှန်	ปล้น	เดินตะแคงเกาะไต่ไปข้างๆ
ဗှအ်	โปล้ะ	ปะ ซ่อม ชุน
ဗှအ်ကံက်ယာ	โปล้ะก๊อกเยี่ย	ชุนยอ ซ่อมยอ
ဗှအ်ယာတ်	โปล้ะยาด	ปะผ้า
ဗှဲာ	ปล้าย	พลาย หนุ่ม
ဗှဲာဗှဲာ	ปล้ายๆ	หนุ่มๆ
ဗှဲာပရံင်	ปล้ายปะรอง	หนุ่มแก่
ဗှဲာသမုဲလေင်	ปล้ายซะมุยเลียง	หนุ่มวัยรุ่น
ဗှိန်ဗှန်	ปลิ้นปล้น	ปลิ้นปล้อน
ဗှေင်	ปล้อน	ชุน เครื่องมือถักยอถักแห

ၽွတ်	เปล้ด	ผิด พลาด
ၽွတ်ဢႃ	เปล้ดอา	ผิดไป พลาดไป
ၽွၵ်ႁၢ	โปล้ซา	งูสิง งูเห่าตาลาน
ၽႂ်	ปลั้ว	ไข่มุก
ၽွၵ်ႉ ၽွၵ်ႉ ၽွႆ	โปล้ะ	ปะ ดาม นาบ ซ่อมแซม
ၽွင်	เปี๊ยะล่ง	ก้อง เสียงก้อง
ၽွင်ၶီ	เปี๊ยะล่งบี	ก้องแม่น้ำ คุยโม้
ၽိူဝ်း	เปลี้ยะห์	หาย ผิด หลุด รอดพ้น
ၽိူဝ်းၵတေႃဝ်	เปลี้ยะห์กะโต	ผิดหู
ၽိူဝ်းၵတေႃဝ်မတ်	เปลี้ยะห์กะโตม่ด	พ้นหูพ้นตา
ၽိူဝ်းၵတိုင်နရၵ်	เปลี้ยะห์กะตังเนี่ยะเรียก	พ้นขุมนรก
ၽိူဝ်းၵေႃၼ်ၿပြႃး	เปลี้ยะห์โกนเปรี๊ยเญี้ยะห์	ผิดลูกผิดเมียคนอื่น ผิดศีลข้อ ๓
ၽိူဝ်းၵျေႃ	เปลี้ยะห์กะลก	ผิดผี
ၽိူဝ်းၶတ်	เปลี้ยะห์คะเต๊าะห์	หมดหนี้ พ้นหนี้ หลุดหนี้ หายหนี้
ၽိူဝ်းၶိုပ်	เปลี้ยะห์คอห์	หายดี หายสนิท
ၽိူဝ်းၶျူ	เปลี้ยะห์คะเมา	ผิดกลิ่น
ၽိူဝ်းၵုၵ်	เปลี้ยะห์เกิ๊ก	พ้นคุก
ၽိူဝ်းၵွင်	เปลี้ยะห์โกล้ง	ผิดทาง นอกลู่นอกทาง
ၽိူဝ်းၸိုတ်	เปลี้ยะห์จ๊อด	ผิดใจ
ၽိူဝ်းၸွ	เปลี้ยะจะนะ	ผิดอาหาร ผิดสำแลง
ၽိူဝ်းၸုၵ်	เปลี้ยะห์เจิ๊ก	หลุดเชือก
ၽိူဝ်းၺႃးထၵၢၵ်	เปลี้ยะห์เญี้ยะห์ทะเก๊าะ	ผิดกัน ไม่เหมือนกัน
ၽိူဝ်းၻႃ	เปลี้ยะห์ดั๊จ	ผิดน้ำ แพ้น้ำ
ၽိူဝ်းတဲ	เปลี้ยะห์ตอย	ผิดมือ หลุดมือ
ၽိူဝ်းထၵူ	เปลี้ยะห์ทะเกา	ผิดเหล่า ผ่าเหล่า
ၽိူဝ်းၻိုၵ်	เปลี้ยะห์เตี้ยะต้าก	พ้นทุกข์
ၽိူဝ်းၻုပ်	เปลี้ยะห์ตุ้ห์	พ้นโทษ
ၽိူဝ်းၻိုပ်	เปลี้ยะห์เต้อะห์	ผิดทิศ ผิดด้าน ผิดข้าง
ၽိူဝ်းၻး	เปลี้ยะห์เตี้ยะห์	ผิดปรกติ ถ้าจะไม่ปรกติ แปลกไป
ၽိူဝ်းၼူၺႃးတွပ်	เปลี้ยะห์นู่เญี้ยะห์ตะนอห์	ผิดกว่าคนอื่น ผิดผู้ผิดคน
ၽိူဝ်းပၵ္ကတိ	เปลี้ยะห์ปักกะต๊อย	ผิดปรกติ แปลกประหลาด
ၽိူဝ်းပူၵ်ႇ	เปลี้ยะห์เปาเกวี้ย	พ้นปากเหยี่ยวปากกา

ဗ္လူးပြဝေဏီ	เปลี้ยะห์ประเวนอย	ผิดประเพณี
ဗ္လူးဖျိုဝ်	เปลี้ยะห์เพย่อ	หายอยาก หายหิว
ဗ္လူးဘဲ	เปลี้ยะห์พั่ว	พ้นภัย
ဗ္လူးမတ်	เปลี้ยะห์ม่ด	ผิดตา
ဗ္လူးမတ်ဗ္လူးကတောဝ်	เปลี้ยะห์ม่ดเปลี้ยะห์กะโต	พ้นหูพ้นตา
ဗ္လူးမနုဿ	เปลี้ยะห์เมี่ยะนุ่ดซะ	ผิดมนุษย์ ผิดผู้ผิดคน
ဗ္လူးမုက်ဗ္လူးမတ်	เปลี้ยะห์เมิกเปลี้ยะห์ม่ด	พ้นหน้าพ้นตา
ဗ္လူးယဲ	เปลี้ยะห์ยั่ว	หายไข้ หายโรค
ဗ္လူးယှူ	เปลี้ยะเยี่ยะมุ่	ผิดชื่อ
ဗ္လူးရ	เปลี้ยะห์ระ	ผิดแล้ว
ဗ္လူးလျိုင်	เปลี้ยะห์เลี่ยะย่าง	ผิดน้ำหนัก
ဗ္လူးဝါစာ	เปลี้ยะห์เวี่ยจา	ผิดคำพูด
ဗ္လူးဝိနဲ	เปลี้ยะห์วินั่ว	ผิดวินัย
ဗ္လူးသစာ	เปลี้ยะห์ซะจา	ผิดสาบาน
ဗ္လူးသစ္စ	เปลี้ยะห์ซอดเจี้ยะ	ผิดสัจจะ ไม่มีสัจจะ
ဗ္လူးသီ	เปลี้ยะห์ซอย	ผิดศีล
ဗ္လူး๏း	เปลี้ยะห์ป๊ะห์	ปลอดภัย พ้นภัย
ဗ္လူးအခိင်	เปลี้ยะห์อะเคิน	ผิดเวลา
ဗ္လူးအခိင်အခာ	เปลี้ยะห์อะเคินอะคา	ผิดเวล่ำเวลา
ဗ္လူးအခိုက်ကွာ	เปลี้ยะห์อะคักกะนา	ผิดขนบธรรมเนียม ผิดแบบแผน
ဗ္လူးအပါပန်	เปลี้ยะห์อะปายปอน	พ้นอบายภูมิสี่
ဗ္လူးအရေဝ်	เปลี้ยะห์อะเร่	ผิดคำพูด
ဗ္လူးအရေဝ်ညး - ဍုင်ကွာန်	เปลี้ยะห์อะเร่เญี่ยะห์ - เดิงกวาน	พ้นปากชาวบ้าน
ဗ္လူးအာ	เปลี้ยะห์อา	ผิดไป
ဗ္လူးအာတဲ	เปลี้ยะห์อาตุย	ผิดไปแล้ว (รู้สำนึก)
ဗ္လူးအာရ	เปลี้ยะห์อาระ	ผิดไปแล้ว
ဗ္လိုက်	ปล้าก	จม
ဗ္လိုက်ဍာဲ	ปล้ากดั๊จ	จมน้ำ
ဗ္လိုက်သရီ	ปล้ากซะรำ	จมโคลน ติดหล่ม
သုန်ဗ္လိုက်	ซุนปล้าก	สูญสิ้น สิ้นเนื้อประดาตัว
ဗ္လိုင်	ปล้าง	หน่อหรือกิ่งที่แตกใหม่

ၽိုၼ်	ปล้อน	ชุน เครื่องมือสำหรับถัก
ၽိုပ်	เปลิ้บ	ดำน้ำ
ၽိုပ်ၻၢ်	เปลิ้บดั๊จ	ดำน้ำ
ၽိုပ်ၻၢ်မပွႁ်	เปลิ้บดั๊จเมี่ยะปะเนาะห์	ขนมต้มแดงต้มขาว
ၽွၵ်	เปี้ยะเวียก	ตาม ติดตาม
ၽွၵ်ၵြ	เปี้ยะเวีบกกราว	ตามหลัง ผู้ติดตาม
ၽဝၵ်	เปี้ยะเวียก	ภวัคร
ၽွဝ်	เปี้ยะโว่	กอง
ၽွဝ်ၵြပ်	เปี้ยะโว่กร้บ	กองสมบัติ
ၽွဝ်ၻႃ	เปี้ยะโว่เตี๋ยะเนี่ย	กอบโกย งก
ၽွဝ်ပိုၼ်ႁၢၼ်	เปี้ยะโว่ปอนฮาน	กองทรัพย์สมบัติ
ၽွတ်	เปี้ยะวุ้ด	โม่ กลึง
ၽွတ်ပွတ်	เปี้ยะวุ้ดปะมด	สีไฟ สีให้เป็นไฟ
ၽႂ်	ป้ัว	โดย ด้าน เบื้อง
ၽႂ်ၵြ	ป้ัวกราว	ภายหลัง
ၽႂ်ၵြမႂ်ၶုၽႂ်ၵတမႂ် -	ป้ัวกราวมั่วคะป้ัวเกี้ยะตะ -	ข้างหลังหนึ่งคืบ ข้างหน้าหนึ่งศอก
ႁတ်	มั่วฮอด	ข้างหน้ายังมีอีกใกล เผื่อข้างหน้าบ้าง
ၽႂ်ၶမွၼ်	ป้ัวคอมนน	โดยย่อ โดยสรุป
ၽႂ်ၵတ	ป้ัวเกี้ยะตะ	ภายหน้า ภายภาคหน้า
ၽႂ်ၸတ်	ป้ัวจะมด	โดยแท้จริง
ၽႂ်တြး	ป้ัวตะระห์	โดยละเอียด
ၽႂ်ၻိုႁ်	ป้ัวเต้อะห์	ด้านทิศ
ၽႂ်ၻိုႁ်ပလိုတ်	ป้ัวเต้อะห์ปะล้อด	ด้านทิศตะวันตก
ၽႂ်ၻိုႁ်ၽမံၵ်	ป้ัวเต้อะห์เปี้ยะม่ก	ด้านทิศตะวันออก
ၽႂ်ၻိုႁ်သေႃဝ်ၵျႃ	ป้ัวเต้อะห์ซะโมกย๎า	ด้านทิศเหนือ
ၽႂ်ၻိုႁ်သျုင်ၵျႃ	ป้ัวเต้อะห์ซะเลิงกย๎า	ด้านทิศใต้
ၽႂ်ၶဝ် ၽႂ်ယၶဝ်	ป้ัวโธ่ ป้ัวเยี่ยะโธ่	โดยยุติธรรม
ၽႂ်ပ္ၽႂ်	ป้ัวปะดอย	ภายใน ด้านใน
ၽႂ်ပရႁ် ၽႂ်မပြႁ်	ป้ัวปะร้อห์ ป้ัวเมียะปร๊อห์	โดยเร็ว โดยไว
ၽႂ်ပၵ္ကတိ	ป้ัวปักกะต๊อย	โดยปรกติ โดยปกติ
ၽႂ်မၵြိုၵ်ထိုၵ်	ป้ัวเมียะกรักทัก	โดยสมควร ตามความเหมาะสม
ၽႂ်မၵျိုင်	ป้ัวเมียะกล้าง	โดยมาก จำนวนมาก

ဗွဲမယုတ်	ปั้วเมียะยุ่ด	อย่างน้อย อย่างต่ำ อย่างขี้หมูขี้หมา
ဗွဲမလောန်	ปั้วเมียะล่น	โดยมาก
ဗွဲယုတ္တိ	ปั้วยุ่ดต๊อย	แม้ที่สุด โดยยุติธรรม
ဗွဲလတူ	ปั้วเลียะเตา	เบื้องบน
ဗွဲလဝေင်	ปั้วเลียะเวี่ยง	โดยลำดับ
ဗွဲဝိသေ	ปั้ววิ่เซซะ	โดยวิเศษ
ဗွဲသော်ဝ်	ปั้วซะโม	เบื้องต่ำ
ဗွဲဧကန္တ	ปั้วเอกอนตะ	โดยที่สุด ชั่วฟ้าดินสลาย
ဗွိုက်လတက်	เปี้ยะวากเลียะตั๊ก	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
ဗွိုင်ဗိုင်	เปี้ยะว่าง ป้าง	โอบล้อม ห้อมล้อม ล้อมรอบ
ဖျိုဟ်ဗွိုင်	พยิ๊ห์เปี้ยะว่าง	สวดคาถาป้องกันภัย
ဗွဟ်　　ဗှ်	เปี้ยะโว่ห์ โป้ห์	อ่าน

ဘ

ဘ	เภี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๔ ตรงกับ ภ ในภาษาไทย
ဘ	เภี่ยะ	หลอก ทำให้ตกใจ ทำให้กลัว
ဘစ	เภี่ยะเจี๊ยะ	หลอกลวง
ဘက်	เภี่ยก	สมบูรณ์
ဘင်	เภี่ยง	กัญชา
ဘင်ဂ	เภี่ยงเกี้ยะ	ภังคะ การแตก การทำลาย
ဘတ်	ภ่ด	เดือนสิบทางจันทรคติ
ဘတ်	ภ่ด	ภัต อาหาร ข้าว
ဘဒြကပ်	ภ่ดเตรี้ยะกอ	ภัทรกัป
ဘပ္ဗ	เภี่ยะปะพะ	หลอก
ဘယ	เภี่ยะเยี่ยะ	ภัย
ဘယာပ်	เภี่ยะเยี่ยบ	แผ่ ยกลองขยับ
ဘယာပ်မေတ္တာ	เภี่ยะเยี่ยบเม่ดตา	แผ่เมตตา
ဘယာပ်ရိုံင်	เภี่ยะเยี่ยบร่ง	ยกขึ้นลองขยับกะประมาณน้ำหนักดู
ဘဝ	เภี่ยะเวียะ	ภพ ชาติ ชีวิต บาป
ဘဝကိုပ်ကၠာ	เภี่ยะเวียะกับกลา	ชาติก่อน อดีตชาติ

ဘဝဇာတ်	เภี่ยะเวียะเนาะ	ชาตินี้
ဒုဘဝ	เตี้ยะห์เภี่ยวเบียะ	เป็นบาป
ဘဝဂ်	เภี่ยะเวียก	ภวัคร
ဘင်ဂ	เภี่ยงเกี้ยะ	ภังคะ การแตก การทำลาย
ဘဝိုက်ကျာ	เภี่ยะวากกย๊า	โบกลม
ဘဝိုက်လတက်	เภี่ยะวากเลี่ยะตั๊ก	เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
ဘာ	เภี่ย	วัด โรงเรียน
ဘာဂ	เภี่ยเกี้ยะ	ภาค ส่วน
ဘာဂိနီ	เภี่ยกิ้นี่	ภาคินี
ဘာဂီ	เภี่ยกี้	ภาคี
ဘာဇန	เภี่ยะเจี๋ยะเนี่ยะ	ภาชนะ
ဘာဗတောန်လိက်	เภี่ยเปี๊ยะตนเลิด	โรงเรียน
ဗာလကျာ်	เภี่ยเลี่ยะกยั๊จ	วัดในพระพุทธศาสนา
ဘာသာ	เภี่ยซา	ภาษา
ဘာသိုတ်	เภี่ยซอด	ภาษิต
ဘာ်	ภาจ	ครึ่ง กึ่ง
ဘာ်ကိုဘာ်	ภาจกอภาด	ครึ่งต่อครึ่ง อย่างละเท่าๆกัน
ဘာ်ကွာန်	ภาจกวาน	ครึ่งหมู่บ้าน คนจำนวนมาก
ဘာ်တ္ၚဲ	ภาจฮัว	ครึ่งวัน
ဘာ်တြဲ	ภาจตะราว	ภายหลัง ครึ่งทาง ระหว่างทาง
ဘာ်န	ภาจเนี่ยะ	ครึ่งกระบุง
ဘာ်ဗုင်	ภาจเปิ้ง	ครึ่งท้อง ยังไม่อิ่ม
ဘာ်မ္ဂိဟ်	ภาจเมี่ยะนิห์	ครึ่งคน
ဘာ်သင်	ภาจซัง	ครึ่งฝั่ง (น้ำ)
ဘာတ်	ภาด	ไล่ไม่ให้อยู่ด้วย ไล่ให้ไปเสีย
ဘိက္ခု	เภิดคุ	ภิกขุ ภิกษุ
ဘိင်	เภิน	ฝัน
ဘိင်ဘင်	เภิ่นเภี่ยง	งงงวย ตะลึงงัน มึนงง
ဘိန်	ภิ่น	ฝัน
ဘိသေခ	ภิ่เสขะ	อภิเษก
ဘုတ်	ภูด	ภูต วิหาร
ဘုမ် ဘုံ	ภุ่ม	ภูมิ ภพภูมิ

ဘုမ်ပိ	ภู่มป๊อย	ไตรภูมิ สามโลก
ဘုမ္မဇ္	ภุ่มเมี่ยะเจ้อ	ภูมเทวดา
ဘုမ္မသိုန်	ภุ่มเมี่ยะซอน	พิมเสน
ဘူတရုပ်	ภู่ตะรูบ	ภูตรูป ธาตุทั้งสี่
ဘူရိဒတ်	ภู่ริต้ด	ภูริทัต
ဘေဒဥပါ	เภ่เตี่ยะอุปาย	เพทุบาย ทำอุบาย ทำเล่ห์กล
ဘဲ	ภั่ว	ภัย
ဘဲကြ	ภั่วกละ	ภัยจากเสือ ถูกเสือกัด
ဒးဘဲ	เตี่ยะห์ภั่ง	ต้องภัย
ဘောဂ	เภ่อวเกี้ยะ	โภค โภคะ สมบัติ
ဘောဇန	เภ่อวเจี้ยะเนี่ยะ	โภชนะ อาหารการกิน
ဘောဇုန်	เภ่อวเจิ้น	โภชนาหาร
ဘောနဘောနံင်	เภ่อวเนี่ยะเภ่อวน่ง	มากมายก่ายกอง มากมายมหาศาล
ဘိုက်ဘက်	ภากเภียก	ร่ำรวย อุดมสมบูรณ์
ဘိုင်	ภ่าง	งง
ဘိုင်ဇိုတ်	ภ่างจ๊อด	งงงวย งุนงง
ဘိုအ်	เภ่อะ	เผื่อ
ဘိုအ်ကို	เภ่อะกำ	เผื่อด้วย เผื่อบ้าง
ဘိုအ်ချိုတ်	เภ่อะขย็อด	เผื่อตาย
ဘိုအ်လဝ်	เภ่อะโล่	เผื่อไว้
ဘိုအ်လဝ်ကို	เภ่อะโล่กำ	เผื่อไว้บ้าง

မ

မ	เมี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๕ ตรงกับ ม ในภาษาไทย
မ	เมี่ยะ	พ่อ เม็ด เมล็ด ลูก
မက်ကရာ	เมี่ยกกะรา	เด็กเพ้อเวลามีไข้สูง หรือผละนมเข้าใจกันว่าถูกผีหลอน
မက်ဖို	เมี่ยกพอ	มรรคผล
မက္ခုန်	เมี่ยะกะงน	ลูกกระดุม
မကညအ်	เมี่ยะกะโญ้ะ	ลูกยอ
မကဒူ	เมี่ยะกะตู้	มะกะโท
မကဝေင်	เมี่ยะกะเวี่ยง	ลูกกระสุนดิน
မကမ် မကံ	เมี่ยะกอม	ลูกกระสุน
မကမ်သေနာတ်	เมี่ยะกอมเซนัด	ลูกกระสุนปืน
မက္ခုန်ဂြက်	เมี่ยะดอนเกรี่ยก	อันคับแคบ ขัดสน
မကြေဟ်	เมี่ยะแกร๊ะห์	ก้อนกรวด
မကြိုက်	เมี่ยะกรั๊ก	ลูกอัณฑะ
မကြိုက်ထိုက်	เมี่ยะกรั๊กทัก	สมควร เหมาะสม
မကျုံ	เมี่ยะเกลอ	สมอพิเภก
မကွဲ	เมี่ยะกวอย	ลูกแป้ง เชื้อแป้ง
မကွဲလတ်ဆာ	เมี่ยะกวอยล่ดชา	แป้งข้าวหมาก
မကဝ်	เมี่ยะกอ	ราศีมังกร
မခဒအ်	เมี่ยะคะโต้ะ	ข้าวโพด
မခဒအ်ၜာ	เมี่ยะคะโต้ะฮนา	ข้าวโพดคั่ว
မဂတောန်	เมี่ยะเกี้ยะตน	ลูกประคำ
မဂွာ	เมี่ยะเกวี้ย	ลูกปัด
မဂ်	เมี่ยก	มรรค
မဂ်ဒ္ဒံ	เมี่ยกเกี้ยงเตี้ยะจำ	มรรคแปด
မဂ်ဖို	เมี่ยกพอ	มรรคผล
မဂိ	เมี่ยะกี้	ยาย คุณยาย
မဃိုတ်	เมี่ยะเคิ่ด	ดื้อ ดื้อด้าน
မ္ငာန်	เมี่ยะง่าน	ฤทธิ์บ้า ฤทธิ์ห่าม
မ္ငိုဟ်	เมี่ยะเง่อะห์	แข็ง

မစိပ်ႁဝ်ႁိုဝ်ၸၢၼ်ႉ	เมี่ยะจิ๊ห์จ๊อด	เข้าใจ พึงเข้าใจ ควรเข้าใจ
မစ္စု	ม่ดจุ๊	มัจจุ ความตาย
မသု	เมี่ยะชุ	กระดอ
မတၢၼ်း မွတၢၼ်း	เมี่ยะเต๊าะ เบี้ยะเต๊าะ	พวกมึง
မတဲတေၼ်း	เมี่ยะตอยเต๊ะ	เมื่อก่อนโน้น
မတွံ မတွၼ်း	เมี่ยะเฮมาะ	ก้อนหิน
မတွံဂႈ	เมี่ยะเกว๊าะห์เกี้ยะห์	กล่าวคือ คือว่า
မဒ	เมี่ยะเตี้ยะ	มท ความเมา ความมัวเมา
မဒွက်	เมี่ยะเตวี้ยก	เนื้อเพลง
မဓု	เมี่ยะทุ่	มธุ น้ำผึ้ง น้ำหวาน
မနသိကာရ	เมี่ยะเนี่ยะซ้อยการะ	มนสิการ การทำในใจ
မနောဒေါသ	เมี่ยะเน่อวเต้อวซะ	โมโหโทโส โมโหโกรธา
မနောဒွာ	เมี่ยะเน่อวเกวี้ย	มโนทวาร
မန္ဒ မ္ဒုံ	เมี่ยะนี่ม	มี
မပ္ဍိ	เมี่ยะปลอย	ลูกเห็บ
မဗိဇ္ဇ	เมี่ยะปี๊ดเจี๋ยะ	เมล็ดพันธุ์พืช พืชพันธุ์
မဗြဲ	เมี่ยะปรั้ว	เม็ดฝน
မမာ်	เมี่ยะมาด	ลูกเดือย
မရဏ	เมี่ยะเรียะนะ	มรณะ
မရနုက်ကို	เมี่ยะเรียะเนิ๊กกอ	ที่ ลำดับที่ ครั้งที่
မရဲဝ်	เมี่ยะร่าย	เมล็ดผักกาด
မရီ	เมี่ยะรี่	นางเล็ด ข้าวแตน
မလ္ဍ	เมี่ยะเลี่ยะเงี่ย	เมล็ดงา เม็ดหงาย(เวลาทอดเบี้ย)
မလမ် မလံ	เมี่ยะล่ม	ผงที่เข้าตา
မလှ်	เมี่ยะเล่อ	ดอกมะลิ ผลน้ำเต้า
မလှ်ထပ်	เมี่ยะเล่อท้อบ	มะลิซ้อน
မလှ်အိက်စာင်	เมี่ยะเล่อเอิ๊ดจาน	มะลิลา
မလေအ် မလေံ	เมี่ยะเล่ะ	เบื่อ เบื่อหน่าย
မလေံစ္ဂံမုက်	เมี่ยะเล่ะจนำเมิก	เบื่อขี้หน้า
မသ	เมี่ยะซะ	เชื้อสาย วงศาคณาญาติ โคตรเหง้าเหล่ากอ
မသ	เมี่ยะซะ	เหมีน
မသတ်စုံ	เมี่ยะซอดเบอ	ลูกไข่เน่า

မသထပ်ုဒတောဝ်	เมี่ยซะทะเป๊าะห์เตี้ยะโต	เจ็ดชั่วโคตร
မသမည်	เมี่ยะซะม่น	ญาติมอญ เชื้อสายมอญ
မသအဲ	เมี่ยะซะอุย	กลิ่นเหมิ่น
မဩြာ	เมี่ยะเซาะ	เมล็ดข้าว พันธุ์ข้าวปลูก
မဟနေအ်	เมี่ยะฮะเน่ะ	สะบ้าเข่า
မဟာ	เมี่ยะหา	มหา
မဟာထေရ	เมี่ยะหาเทระ	มหาเถร
မဟောသဓ	เมี่ยะเฮาซะเที่ยะ	มโหสถ
မဲ	เมี่ยะบอย	เมล็ดถั่วพู เมล็ดถั่วต่างๆ
မဲကဒါတ်	เมี่ยะบอยกะต้าด	เมล็ดถั่วเมือก เมล็ดกระเจี๊ยบมอญ
မအခဝ်	เมี่ยะอะคอ	ตัวอักษร ตัวหนังสือ
မအရေဝ်	เมี่ยะอะเร่	คำพูดคำจา
မဣတ	เมี่ยะอิตะ	ปู่ พ่อของพ่อ
မအီ	เมี่ยะอี	กระวาน
မအံက်	เมี่ยะอ๊อก	บิดา
မှကက်	มะกั๊ก	มะกัก
မကုဲ	มะกุย	น้อยโหน่ง
မှကံက်	มะก๊อก	มะกอก
မှကြုတ်	มะกร๊อด	มะกรุด
မကွိတ်	เมี่ยะกวิ๊ด	มะขวิด
မှနေမ်	มะเนม	มะดัน
မှန်	มะนาว	มะนาว
မရာင်	เมี่ยะร่าน	มะปราง
မှက်	มัก	ของ
မှက်အဲ	มักอัว	ของฉัน
မှက်ညးဂိုယ်	มักเญี้ยะห์เก้ย	ของใคร
မ္ဂး	เมี่ยะเกี้ยะห์	อย่างนั้น อย่างนี้
မ္ဂးဂ်	เมี่ยะเกี้ยะห์โก้ห์	อย่างนั้นก็ ถ้าอย่างนั้น
မင်	เมี่ยง	รอ คอย เฝ้า เลี้ยง นอง
မင်ကလောန်	เมี่ยงกะลน	รองาน คอยงาน
မင်ကင်	เมี่ยงกัง	อยู่ยาม เฝ้ายาม
မင်ကရ်	เมี่ยงกอ	มังกร

မင်ကို	เมี่ยงกำ	รอด้วย
မင်ကိူ	เมี่ยงกะมอย	รอคอย เฝ้าคอย
မင်ၵြႅၼ်း	เมี่ยงแกระ	ตะบองเพชร รอยสัก
မင်ၵႃႇ	เมี่ยงกลา	รอก่อน คอยก่อน
မင်ၵႅဵ	เมี่ยงกวี	รอรถ คอยรถ
မင်တႆွးၵျိုတ်	เมี่ยงฮัวขย็อด	รอวันตาย
မင်္ဂလ	เมี่ยงเกี๊ยะเลี่ยะ	มงคล
မင်ဂုတ်	เมี่ยงกุ้ด	มังคุด
မင်ႁ	เมี่ยงเกลี้ย	เลี้ยงวัว
မင်ႁၼ်	เมี่ยงกล้น	มะขาม
မင်ႁၼ်ၶႃတ်	เมี่ยงกล้นดั๊จ	มะขามหวาน
မင်ႁၼ်ပု	เมี่ยงกล้นเป๊า	มะขามเกราะ
မင်ႁၼ်ဖျုး	เมี่ยงกล้นพยะห์	มะขามเปรี้ยว
မင်ႁၼ်ၸၵ်သွံႇ	เมี่ยงกล้นบักซนำ	มะขามเปียก
မင်စ	เมี่ยงเจี๊ยะ	รอกิน คอยกิน
မင်စိင်စအိက်စိင်	เมี่ยงเจินเจี๊ยะเอิ๊ดเจิน	เลี้ยงช้างกินขี้ช้าง หาผลประโยชน์ที่ไม่ชอบจากการทำงาน
မင်စိူ	เมี่ยงจะมอย	คอยหา
မင်ၸူ	เมี่ยงเฟี่ยะ	เฝ้าศพ อยู่เป็นเพื่อนศพ
မင်ၸဵၼ်	เมี่ยงเจ้น	พงศาวดาร คำทำนายโบราณ
မင်ၶႃင်	เมี่ยงดั๊จ	รุ้ง
မင်ပလတ်	เมี่ยงปะล้อด	เฝ้าขโมย
မင်ပြဲ	เมี่ยงปรั้ว	รอฝน คอยฝน
မင်ဖွႃ	เมี่ยงปล้าย	ชายหนุ่ม
မင်ဖွႃဖွႃ	เมี่ยงปล้ายๆ	รอหนุ่มๆ คอยหนุ่มๆ
မင်ဘဝဂတ	เมี่ยงเภี่ยะเวี่ยะเกี้ยะตะ	รอชาติหน้า
မင်မွဲ	เมี่ยงมั่ว	ปฏิบัติรักษา ดูแล คุ้มครอง ปกปักรักษา
မင်မွဲဍဵုံ	เมี่ยงมั่วแฮนะ	รอประเดี๋ยว
မင်ယဲ	เมี่ยงยั่ว	เฝ้าไข้
မင်ယၼ်	เมี่ยงย่น	รอยสัก
မင်လအ်	เมี่ยงโล่ะ	รอนาน
မင်ဝတ်	เมี่ยงว่ด	ประพฤติวัตร ปฏิบัติวัตร

မင်ဝှတ်တ်	เมี่ยงวุ้ดๆ	รอยสาวๆ คอยสาวๆ
မင်သို	เมี่ยงฮ้อย	เฝ้าบ้าน นกกระจอก
မင်သီ	เมี่ยงซอย	รักษาศีล
မင်အခိင်	เมี่ยงอะเคิน	รอเวลา
မင်အရိယ	เมี่ยงอะร้อยยะ	คอยพระศรีอาริย์
မင်အာဒ်ုချိုတ်	เมี่ยงอาเต้อขย็อด	รอไปจนตาย
မင်အာရ	เมี่ยงอาระ	คอยไปเถอะ รอไปเถอะ
ဍာ်မင်	ดั๊จเมี่ยง	น้ำขัง น้ำนอง
မ္ဂိုဟ်	เมี่ยะเง่อะห์	แข็ง
မစ္စု	ม่ดจุ	มัจจุ ความตาย
မစ္ဆရိယ	ม่ดชะร้อยยะ	มัจฉริยะ ความตระหนี่
မဇ္ဇ	ม่ดเจี๊ยะ	มัชชะ น้ำเมา ของเมา
မဇ္ဈိမ	ม่ดฌิเมี่ยะ	มัชฌิม ปานกลาง
မဇ္ဈုဟ်	ม่ดโช่ห์	มัชฌิมา
မည်	ม่น	มอญ
မည်ဍုင်သေံ	ม่นเดิงเซม	มอญเมืองไทย
မည်တိဗြိုင်	ม่นต๊อยซ่าง	มอญหนักแผ่นดิน
မညဝ်	เมี่ยะโญ้	คนทีสอ
မညောအ်	เมี่ยะโญ้ะ	ยอ (ต้นไม้)
မဏော့ မွဲဏော့	เมี่ยะแฮนะ มั่วแฮนะ	ประเดี๋ยว
မွဲဏော့ကွာ	มั่วแฮนะกลา	ประเดี๋ยวก่อน
မွဲဏော့မွဲဏော့	มั่วแฮนะๆ	บ่อยๆ
မွဲဏော့ရ	มั่วแฮนะระ	ประเดี๋ยวเถอะ
မတ်	ม่ด	ตา
မတ်ကစိန်	ท่ดกะจิน	พลอยหัวแหวน
မတ်ကထကအ်	ม่ดาะทะเก๊าะ	ตาปลาดุก
မတ်ကဏာအ်	ม่ดกะเนาะ	ตาเป็นต้อ
မတ်ကျာ	ม่ดกย๊ำ	พยับลม
မတ်ကလေင်	ม่ดกะเลียง	ตากลับ สายตากลับ
မတ်ကလေဲ	ม่ดกะเลีย	ตาวาว ตาเป็นมัน
မတ်ကွက်	ม่ดกลัก	ตาบอด
မတ်ကေက်	ม่ดเกี๊ยก	ตาแหลม ตาคม

မတ်ခနာတ်	ม่ดคะนัด	ตาสับปะรด
မတ်ခလေဝ်	ม่ดคะแล	ตาส่อน ตาเหล่
မတ်ခလံက်	ม่ดคะล้อก	ตาโหล
မတ်ဂင်	ม่ดเกี๋ยง	ตาค้าง
မတ်ဂှ	ม่ดกลุ้	หน้ามืด
မတ်စာင်	ม่ดจาน	ตาไก่ มะเขือพวง
မတ်စိင်	ม่ดเจิน	ตาตุ่ม
မတ်စိဟ်	ม่ดจิ๊ห์	ม่อย งีบหลับ
မတ်ဇွော်	ม่ดโฮน่ก	ตาโต
မတ်ဍာ်	ม่ดดั๊จ	ตาน้ำ
မတ်ဍာတ်	ม่ดดั๊ด	ตาหวาน
မတ်တွ	ม่ดตะมะ	เมาะตะมะ ชื่อเมืองในประเทศพม่า
မတ်တွး	ม่ดตะมะห์	ตาสว่าง หายง่วง
မတ်ဒှ်ဖိုင်ဇာ	ม่ดโต้ะห์พางเจี๋ย	ตาเป็นใยแมงมุม ตาฝ้าฟาง
မတ်ဒိပ်	ม่ดติ๊บ	ตาทิพย์
မတ်ဒုန်	ม่ดตุ้น	ตาไผ่
မတ်ဒိုပ်	ม่ดเติ้บ	ตาค้าง
မတ်ဓေက်	ม่ดเที่ยะเจี๋ยก	งัวเงีย สะลึมสะลือ
မတ်ဓေန်	ม่ดเที่ยะล่น	ตาเหลือก ตาเขียว
မတ်ပရမ်	ม่ดปะรอม	ตาดุ
မတ်ပ္ဂိုတ်အာ	ม่ดปล๊อดคอา	ตายไป
မတ်ဗု	ม่ดปุ้	ตาขาว ขี้ขลาด
မတ်ဗိုတ်	ม่ดเปิ้ด	เพชรหัวแหวน
မတ်ဗြ	ม่ดปรั้ว	เมฆ เมฆฝน ขี้เมฆ
မတ်ဗြဇျုပ်	ม่ดปรั้วเชิ่บ	เมฆครึ้ม
မတ်ဗွး	ม่ดเปลี้ยะห์	ตาฝาด
မတ်ဗ္ဂိုက်	ม่ดปล้าก	ตาตั้ง ตาค้าง
မတ်ယဲ	ม่ดยั่ว	ตาแดง
မတ်ရေင်	ม่ดเรี่ยง	พลอยแถว แหวนแถว
မတ်ရ်	ม่ดเรี่ย	ตาชะลอม
မတ်လို	ม่ดเลิ่ม	ตาเสีย
မတ်လ္ဂိုဟ်	ม่ดเลี่ยะเง่อะห์	ตาแข็ง นอนไม่หลับ

မတ်လွှင်	ม่ดเลี่ยะเนี่ยง	ตาขวาง
မတ်လလီ	ม่ดเลี่ยะลี่	ตาลาย ตาพร่า
မတ်သပါ	ม่ดซะปา	ตาฝ้าฟาง
မတ်ဟလု	ม่ดฮะลุ่	ตามืด ตาบอด
မတ်အေပ်	ม่ดเอ๊บ	ตาตี่
မတာ	เมี่ยะตา	ขโมย
မတွံဂး	เมี่ยะกว๊อห์เกี้ยะห์	เช่น คือว่า
မတာန်	เมี่ยะตัน	เข้าไคล (มะม่วง)
မဓု	เมี่ยะทุ่	มธุ น้ำผึ้ง น้ำหวาน
မနသိကာရ	เมี่ยะเนี่ยะซ้อยการะ	มนสิการ
မန်	ม่น	มอญ เสกมนต์ เสกคาถา ร่ายมนต์
မန်ဂါထာ	ม่นเกี้ยะทา	เสกคาถา
မန်ဓာတ်စက္ကဝဝ်	ม่นทาดจักกะวอ	พระมหากษัตริย์ จักรพรรดิ์
မန်ယန်	ม่นย่น	เสกยันต์
မနက်	เมี่ยะเนียก	ไข้รากสาด
မနက်ကျာ	เมี่ยะเนียกกย๊า	ลมพิษ ปะดง
မနိက်	เมี่ยะเนิ่ด	มณี แก้วหินสีแดง
မနိက်ကသေဲ	เมี่ยะเนิ่ดกะเซีย	แก้วสารพัดนึก
မ္ဒိုဟ်	เมี่ยะนิ่ห์	มนุษย์ คน
မ္ဒိုဟ်ရိုင်	เมี่ยะนิ่ห์ร่าง	คนเถื่อน คนด้อยความเจริญ
မ္ဒိခလာ	เมี่ยะนี่คะลา	เมขลา
မ္ဒုဿ	เมี่ยะนุ่ดซะ	มนุษย์
မနော	เมี่ยะเน่อว	มโน ใจ จิต โทสะ
မနောကာတ်	เมี่ยะเน่อวกั๊ด	โทสะร้าย เจ้าโทสะ
မနောဒေါသ	เมี่ยะเน่อวเต้อวซะ	โมโหโทโส
မနောဒွာ	เมี่ยะเน่อวเกวี้ย	มโนทวาร
မန္ဒံ မ္ဒုံ	เมี่ยะนุ่ม	มี
မန္ဒံလအာ	เมี่ยะนุ่มเลี่ยะอา	มีความว่า
မပ္တံ	เมี่ยะปะตอม	เช่น
မပ္ဒဟ်ဗ္ဂိုပ်ဍုဲ	เมี่ยะปะน้อห์เปลิ้บดั๊จ	ขนมต้มแดงต้มขาว
မပ္ဍုဲ	เมี่ยะปลุย เมี่ยะปลอย	ลูกเห็บ
မမာ်	เมี่ยะมาด	ลูกเดือย ข้าวฟ่าง

မမိက်ၵုံမွဲမွဲ	เมี่ยะเมิดกอมั่วมั่ว	สิ่งใดสิ่งหนึ่ง
မယႆ ဒယႆ	เมี่ยะโย่ห์ เตี้ยะโย่ห์	ลือ เลื่องลือ
မယိ	เมี่ยะยี่	เจ้า เทพารักษ์
မယိၵြိုပ်	เมี่ยะยี่เกริ้บ	เจ้าป่าเจ้าเขา
မရ	เมี่ยะเรี่ยะ	มีด พร้า
မရဏ	เมี่ยะเรียะนะ	มรณะ ความตาย
မရပံင်	เมี่ยะเรี่ยะปอง	มีดโต้ พร้าโต้
မရနုက်ၵို	เมี่ยะเรี่ยะเนิ่กกอ	ที่ ครั้งที่ ลำดับที่
မရၢ်	เมี่ยะราด	นกยุง
မရဲၢ	เมี่ยะร่าย	เมล็ดผักกาด
မရီ	เมี่ยะรี่	นางเล็ด ข้าวแตน
မရုန်	เมี่ยะรุ่น	พยาธิไส้เดือน
မရေက်	เมี่ยะรอด	พริก
မရေက်ကသႄ	เมี่ยะรอดกะซอ	เดือนอ้าย
မရေက်ခနေက်	เมี่ยะรอดคะเนี้ยก	พริกสด
မရေက်ခိုဟ်	เมี่ยะรอดคะมิห์	พริกไทย
မရေက်ၵွၢဝ်	เมี่ยะรอดโกว้	บอระเพ็ด
မရေက်စံင်	เมี่ยะรอดจอง	พริกเผา
မရေက်ဍုန်	เมี่ยะรอดดุน	น้ำพริกหุง
မရေက်ပေက်	เมี่ยะรอดป๊อด	พริกยำ
မရေက်ဖရံက်	เมี่ยะรอดพะร้อก	น้ำพริกปลาร้า
မရေက်ဖရံက်ခမင်	เมี่ยะรอดพะร้อกคะเมี่ยง	น้ำพริกกะปิ
မရေက်မဖှော်	เมี่ยะรอดเมี่ยะโฮน่ก	พริกเม็ดใหญ่
မရေက်သကှ်	เมี่ยะรอดซะก๊อห์	พริกแห้ง
မရေက်သွ	เมี่ยะรอดฟะ	พริกแกง
မရေက်အကး	เมี่ยะรอดอะก๊ะห์	พริกขี้หนู พริกแกว
မရိုတ်	เมี่ยะเริ่ด	น้อยหน่า
မလမ်	เมี่ยะล่ม	ผง
မလာ်မတ်	เมี่ยะลาดม่ด	ลืมตา
မလေအ်	เมี่ยะเล่ะ	เบื่อ เบื่อหน่าย เกลียด
မလေအ်ပုင်	เมี่ยะเล่ะเปิง	เบื่อข้าว เบื่ออาหาร
မလေအ်မုက်	เมี่ยะเล่ะเมิก	เบื่อหน้า เบื่อขี้หน้า

မလောင်	เมี่ยะโล่ง	ก้อง
မလို်	เมี่ยะเล่อ	มะลิ ผลน้ำเต้า
မလို်ထပ်	เมี่ยะเล่อท้อบ	มะลิซ้อน
မလို်အိက်စာင်	เมี่ยะเล่อเอิ๊ดจาน	มะลิลา
မလှာ	เมี่ยะเลี่ยะเงี่ย	เมล็ดงา
မဝ် မောဝ်	โม่	หอม
မဝ်ပွး	โม่ปะด๊ะ	หอมฟุ้ง กลิ่นหอมขจรขจาย
မသ	เมี่ยะซะ	วงศาคณาญาติ เหล่ากอ เหม็น
မသခအေဟ်	เมี่ยะซะคะแอะห์	เหม็นคาว กลิ่นคาว
မသတ်ၜို်	เมี่ยะซอดเบอ	ลูกไข่เน่า
မသအဟ်	เมี่ยะซะอ๊อห์	เม็นอับ
မသအဲ	เมี่ยะซะอัว	ญาติฉัน พี่น้องฉัน
မသအုဲ	เมี่ยะซะอุย	เหม็นเน่า
မသုန်	เมี่ยะซุน เมี่ยะซอน	ห้า
မသုန်စှော်	เมี่ยะซุนโจ๊ะห์	ห้าสิบ
မသုန်ဝါ	เมี่ยะซุนเวี่ย	ห้าครั้ง
မဟန္တ	เมี่ยะฮอนตะ	มหันต์
မဟာ	เมี่ยะฮา	มหา ใหญ่
မဟာဇန်	เมี่ยะฮาจ้น	มหาชน
မဟာထေရ်	เมี่ยะฮาเท	มหาเถร
မဟာထေရ်မုဂ္ဂလာန်	เมี่ยะฮาเทเมิกเกี้ยะล่าน	มหาเถรโมคคัลลานะ
မဟာဒေဝီ	เมี่ยะฮาเต๊วี่	มหาเทวี
မဟာပဏ္ဍိတ	เมี่ยะฮาปอนดิตะ	มหาบัณฑิต
မဟာဘူတ	เมี่ยะฮาพู่ตะ	มหาภูต ธาตุ ๔
မဟာဝန်	เมี่ยะฮาวอน	มหาพน เทศน์มหาชาติกัณฑ์ที่ ๗
မဟာဝိပတ်	เมี่ยะฮาวิป๊อด	มหาวิบัติ
မဟာသာဝက	เมี่ยะฮาสาเวี่ยะกะ	มหาสาวก สาวกผู้ใหญ่
မဟာသိုတ် မှာသိုတ်	เมี่ยะฮาซะมิด ฮมี่าซะมิด	มหาสมุทร ทะเล
မဟိမု မယှု	เมี่ยะหิ้มุ่ เมี่ยะเยี่ยะมุ่	ชื่อ
မဟောသိ	เมี่ยะเฮซอย	มเหสี
မအခဝ်	เมี่ยะอะคอ	ตัวอักษร ตัวหนังสือ
မအရေဝ်	เที่ยะอะเร่	คำพูดคำจา

မအီ	เมี่ยะอี	ลูกกระวาน
မအံက်	เมี่ยะอ๊อก	พ่อ บิดา
မာ	เมี่ย	มาร หมอบ ดูด
မာကလေဟ်	มากะและห์	มากเอาการ หนักเอาการ พ้นประมาณ หนักหนาสาหัส
မာစိဟ်	เมี่ยจิ๊ห์	หมอบลง
မာတှ်	เมี่ยต๊อห์	ดูดนม
မာ်	มาด	เดือนสาม
မာဃ	เมี่ยเฆี่ยะ	มาฆะ วันเพ็ญเดือนสาม
မာတ်	มาด	มาด แม้
မာတ်ရ	มาดระ	แม้ว่า
မာတာ	เมี่ยตา	มารดา
မာတိကာ	เมี่ยต๊อยกา	มาติกา
မာတုဂံ	เมี่ยเต๊าเกี๋ยม	มาตุคาม ผู้หญิง
မာန	เมี่ยเนี่ยะ	มานะ ถือตัว
မာနခိုဟ်	เมี่ยเนี่ยะเคาะห์	มานะบากบั่น พยายาม
မာန်	ม่าน	ไหว ปั้น
မာန်ကလောန်	ม่านกะลน	ไหวงาน สู้งาน
မာန်စိုတ်	ม่านจ๊อด	มีกำลังใจ มีความมานะพยายาม
မာန်ဇုက်ဂွင်	ม่านเจิ๊กเฮนี่ยง	ปั้นหัวคันนา
မာန်ဗို	ม่านเปื๋อ	ดื้อ กระด้าง ไม่ยอมใครแม้แต่พ่อแม่
မာန်ရုပ်	ม่านรูป	ปั้นรูป
ပမာန်	ปะม่าน	ดื้อรั้น ดื้อดึง เอาชนะ พยศ
မာပလိ	เมี่ยปะลำ	มารผจญ
မာယျာ	เมี่ยยา	มายา มารยา เล่ห์กล
မာလုပ်ဂွဲာ	เมี่ยลูบกล้าย	หมอบคลานเข้าหา
မဲာ	ม่าย	คราม ฉลาก สลาก
မာလာ	เมี่ยเลี่ย	ตะเกียกตะกาย งก
မှာဂှ်	มาโก้ห์	เท่านั้น ขนาดนั้น (ทำมือประกอบ)
မှာဂလိုင်	มาเกี้ยะลั่ง	มากพอสมควร หนักหนาพอสมควร
မှာစိင်	มาเจิน	เท่าช้าง ใหญ่มาก
မှာဒိုန်	มาดิน	เขื่อง ไม่ใช่ย่อย ไม่ใช่เล็กๆ

မႃၼႆႉ	มาเนาะ	เท่านี้ ขนาดนี้ (ทำมือประกอบด้วย)
မႃတီႈရႂ်	มาตี้รุ่ย	เท่าขาแมลงวัน เล็กมาก น้อยมาก
မႃလိူဝ်	มาลอ	เท่าไหน ขนาดไหน
မိ	มี่	แม่ มารดา
မိၵျၢဝ်	มี่กยั๊จ	พุทธมารดา
မိတၢႆႇ	มี่ต๊อห์	ยาย แม่ของแม่
မိမ	มี่เมี่ยะ	บิดามารดา
မိမိန်မွဲဂမာ	มี่มิ่นบั้วเกี๋ยะเมี่ย	พี่เลี้ยง นางพยาบาล
မိက်	เมิ่ด	ทวง อยาก ปรารถนา
မိက်ခတ်	เมิ่ดคะต๊อห์	ทวงหนี้
မိက်ဂွံ	เมิ่ดเก๊อะ	อยากได้ อยากจะ
မိက်ဂွံဂွံ	เมิ่ดเก๊อะๆ	อยากจะได้
မိက်ဂွံစပၜိုက်မိက်-	เมิ่ดเก๊อะเจ๊ยะปะเปี๊ยะเนิด-	อยากกินให้ทำการค้า อยากนอน -
ဂွံတိက်ပလကျာ်	เมิ่ดเก๊อะเติ๊ดปะเลี่ยะกยั๊จ	ให้บวชพระ
မိက်ဂွံဆီု	เมิ่ดเก๊อะเชอ	อยากเห็น อยากจะเห็น
မိက်ဂွံဒှ်	เมิ่ดเก๊อะโต๊ะห์	อยากเป็น
မိဂှ	เมิ่ดเกี๊ยะห์	ด้วยประการฉะนี้
မိင်	เมิ่น	ได้ยิน
မိင်ကျုင်	เมิ่นเกลิง	ได้ยินมา
မိင်ကျုင်ဆီုကျုင်	เมิ่นเกลิงเชอเกลิง	เห็นมาได้ยินมา
မိင်ဂျိုင်ဆီုဂျိုင်	เมิ่นกลั้งเชอกลั้ง	เห็นมากได้ยินมาก พหูสูต
မိင်ပရိုင်	เมิ่นปะรัง	ได้ข่าว ได้ยินข่าว
မိင်ရမျာင်	เมิ่นร่มซาน	ได้ยินเสียง
မိင်ဟာ	เมิ่นฮา	ได้ยินไหม
မိစ္ဆာ	มีดชา	มิจฉา ผิด
မိစ္ဆာစာရ	มีดชาจาระ	มิจฉาจาร
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	มีดชาติ๊ดท้อย	มิจฉาทิฐิ ความเห็นผิด
မိစ္ဆာအာဇီဝ	มีดชาอาจี้เวี่ยะ	มิจฉาอาชีวะ มิจฉาชีพ
မိတ်	มีด	ขมิ้น
မိတ်ကြုက်	มีดเกร๊ก	ขมิ้นขาว ขมิ้นม่วง
မိတ်ခနေက်	มีดคะเนี้ยก	ขมิ้นสด
မိတ်ခပ်	มีดคะปอ	ขมิ้นผสมกับปูนแดง ใช้ทาตัว

မိတ်	มีด	มิตร
မိတ္တာ	มีดตา	เมตตา
မိတ်ထို	มีดทอ	มิถิลานคร
မိတ်ဒဝန်	มีดต้าน	เนื้อคู่ คู่สร้างคู่สม
မိတ်ပြဝါ	มีดประวา	มิตรสหาย เพื่อนฝูง
မိတ်လပအ်	มีดเลี่ยะเป๊าะ	ความฝัน
မိန်	มิ่น	อุ้ม โอบกอด โดย
မိန်ကောန်	มิ่นโกน	อุ้มลูก
မိန်ကျာ်တြဲ	มิ่นกยั๊จตรอย	โดยพระพุทธเจ้า
မိန်တ္ဂံဆု	มิ่นฮนอมชุ	โอบต้นไม้
မိန်မအ်	มิ่นโม่ะ	โอบอุ้ม อุ้มชู ประคับประคอง
မိန်ရှော	มิ่นเซา	คบไฟ คบเพลิง
မိပ်	มีบ	สบาย สนุก อร่อย
မိပ်ကွေဟ်ဟ်	มีบแกว๊ะห์ๆ	สนุกจริงๆ
မိပ်စိုတ်	มีบจ๊อด	ดีใจ
မိပ်ဗြိပ်	มีบซีบ	สนุกสนาน สุขสบาย
မိပ်ပထော်ံ	มีบปะเทาะ	สนุกจังเลย
မိပ်မံင်အေဟ်	มีบม่งเอ๊ะห์	แหมอย่างกับสนุกจัง
မိပ်မံင်အောသေင်	มีบม่งเอาเซียง	สนุกอยู่เมื่อไร
မိမအာစာ	มิ่เมี่ยะอาจา	บิดามารดาครูบาอาจารย์
မိမာနာင်	มิ่เมี่ยน่าน	เขม่าควันไฟ
မိဟ်	มิ่ห์	เบ้าหลอมโลหะ
မု	มุ่	อะไร
မုကို	มุ่กำ	อะไรบ้าง
မုချပ်မံင်ရောဝ	มุ่ขยือบม่งเรา	คิดอะไรอยู่
မုဂွဲာဟိုု	มุ่กล้ายฮำ	เที่ยสรรหาเอาอะไรมาพูด เอาอะไรมาพูด
မုဂွံပ	มุ่เก้อะปะ	ทำอะไรได้
မုဂွံပရေအ်	มุ่เก้อะปะแระ	ทำไมถึงเลวนัก ทำไมถึงชั่วนัก
မုဂွံဟိုု	มุ่เก้อะฮำ	พูดอะไรได้ ไม้รู้จะพูดอย่างไร
မုညးထကအ်	มุ่เญี่ยะห์ทะเก๊าะ	อะไรกัน มีอะไรกันหรือ
မုဒ်	มุ่โต้ะห์	เป็นอะไร
မုဒ်ဒ်	มุ่โต้ะห์ๆ	เป็นอะไรอยู่

မုဒိတာ	มุ่ติ้ตา	มุทิตา ความพลอยยินดี
မုဒု	มุ่ตุ้	มุทุ อ่อน
မုဒုတာ	มุ่ตุ้ตา	มุทุตา ความอ่อนหวาน
မုဒးဟို	มุ่เตี้ยะห์ฮำ	ทำไมต้องว่า ทำไมต้องให้ว่า
မုနိ	มุ่นี่	มุนี
မုပ	มุ่ปะ	ทำไม
မုပပမိင်	มุ่ปะปะม่ง	ทำไมอยู่ ทำอะไรอยู่
မုပွန်	มุ่ปลอน	อะไรอีก
မုဖ့ေတအ်ရော	มุ่เป้ห์เต๊าะเรา	อะไรของเอ็ง
မုရော	มุ่เรา	อะไร อะไรหรือ
မုရောကေတ်	มุ่เราเก๊ด	อะไรก็ไม่เอา
မုရောတိ	มุเราแตม	อะไรก็ไม่รู้
မုဟို	มุ่ฮำ	ว่าอะไร
မုဟိုတ်ရော	มุ่ฮ้อด	เพราะเหตุใด
မုက်	เมิก	หน้า มะพลับ
မုက်ကညင်	เมิกกะญ้ง	หน้าแล้ง
မုက်ကရ်	เมิกกะเรี่ย	หน้าบาน หน้าระรื่น
မုက်ကၟ်	เมิกก๊อห์	หน้าแห้ง
မုက်ကဝ်	เมิกกอ	หน้าหัก
မုက်ကျာ	เมิกกย๋า	หน้าลม
မုက်ကြိုန်	เมิกกรอน	หน้าด้าน
မုက်ခဇာ	เมิกคะเจี้ย	หน้าแว่น (แว่นโรยขนมจีน)
မုက်ခအဲ	เมิกคะเอีย	หน้าเหี่ยว
မုက်ချေဟ်	เมิกแขยี๊ะห์	หน้าม้า
မုက်ချိုတ်	เมิกขย็อด	หน้าตาย
မုက်ချိုဟ်	เมิกขย็อห์	หน้าซีด
မုက်ချိုဟ်ဟွေတ်	เมิกขย็อห์เห้ด	หน้าซีดเผือด
မုက်ခဝါ	เมิกคะวา	ใบหน้า
မုက်ဂုက်	เมิกเกิ้ก	หน้าติดคุก
မုက်ဂှ်	เมิกโก้ห์	หน้านั้น
မုက်ဂွန်	เมิกเกี้ยะน่น	หมายเลข ลำดับที่
မုက်ဂြုန်	เมิกกรุ้น	หน้ามอด หน้าข้าวตัง หน้าฝีดาษ

မုက်စၥ်	เมิกจั๊ด	หน้าฉีก หน้าแหก
မုက်စိဟ်	เมิกจิ๊ห์	หน้าม่อย หน้าสลด
မုက်စော	เมิกจัว	หน้าจั่ว หน้าบัน
မုက်ဆု	เมิกชุ	หน้าไม้ (ความกว้างของแผ่นไม้)
မုက်ဖံင်	เมิกโจ้ง	พรึง
မုက်ဖြ	เมิดเซี่ยะ	หน้าม่อย หน้าเศร้าสลด
မုက်ဍၥ်	เมิกดั๊จ	หน้าน้ำ
မုက်ဍေုံ	เมิกแด๊ะห์	หน้าอย่างมัน
မုက်တုပ်	เมิกตุ๊บ เมิกต๊อบ	หน้าเหมือน
မုက်တို	เมิกตำ	หน้าหนา หน้าด้าน
မုက်တိုဒေင်	เมิกตำแต้ง	หน้าบึ้ง
မုက်တေင်	เมิกเตียง	หน้าตึง
မုက်တှံက်	เมิกง้อก	หน้างอ
မုက်တြေံ	เมิกตะเรม	หน้าเก่า
မုက်ထကပ်	เมิกทะก๊อบ	หน้าคว่ำ
မုက်ထညန်	เมิกทะญูน	หน้าบึ้ง หน้าย่น
မုက်ဒေင်	เมิกต้อน	หน้าชา
မုက်ဖမ်	เมิกพอม	หน้ากลอง เรียบเสมอ
မုက်ပွက်ညး	เมิกปลักเฌี่ยะห์	หน้าขี้ข้าเขา
မုက်ဖေ့်	เมิกเป๊ะห์	หน้าอย่างเอ็ง
မုက်ဖြ	เมิกปรั้ว	หน้าฝน
မုက်ဘာ	เมิกเภี่ย	หน้าวัด
မုက်မတ်	เมิกม่ด	หน้าตา
မုက်မတ်ခိုဟ်	เมิกม่ดคอห์	หน้าตาดี
မုက်မရန်	เมิกเมี่ยะร่น	หน้าฝีดาษ หน้ามอด หน้าข้าวตัง
မုက်ရာဟု	เมิกเรี่ยเฮ้า	หน้าราหู ยันต์แขวนเปลเด็กป้องกันเด็กผวา
မုက်လို	เมิกเลิ่ม	หน้าเสีย
မုက်သေဟ်ဓာ – လပုဟ်	เมิกเซะห์บาเลี่ยะปุ๊ห์	หน้าเหลือสองนิ้ว
မုက်သှိ	เมิกฮ้อย	หน้าบ้าน
မုက်သွေဟ်	เมิกเฮนะห์	หน้าท่า
မုက်စိုဟ်	เมิกบ๊อห์	หน้าหนาว

မုက်အောင်	เมิกออน	หน้าอด ไม่ทันเขา
မုက်အောခိုဟ်	เมิกเอาเคาะห์	หน้าไม่ดี หน้าเสีย
မုက်အောချိုတ် -	เมิกเอาขยื่อดจ๊อด -	ทะเล้น
စိုတ်အောလို	เอาเลิ่ม	
မုက်အောစိဟ်တိ	เมิกเอาจิ๊ห์ต๊อย	เชิดหน้า เย่อหยิ่งจองหอง
မုက်အောဒုင်တွဲ	เมิกเอาเติ้งฮมอย	หน้าไม่รับแขก หน้าบอกบุญไม่รับ
သတ်မုက်	ซอดเมิก	ลูกมะพลับ
မုတ်	มุ่ด	ผิด ความผิด
မုတ်ဂွး	มุ่ดเกวี้ยะห์	ผิดถูก
မုတ္တကိတ်	มุ่ดตะกิ๊ด	มุตกิด โรคระดูขาว
မုဒိတာ	มุ่ติ้ตา	มุทิตา ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
မုဒုတာ	มุ่ตุ้ตา	มุทุตา ความอ่อนหวาน
မဲ	มุ่ย	ขวาน
မဲကရေက်အော်	มุ่ยกะเรี้ยกโอ๊ะห์	ขวานผ่าฟืน
မဲလာ	มุ่ยเลี่ย	ขวานโยน
မုသာ	มุ่ซา	มุสา ปด เท็จ
မုသုံ	มุ่ซุม	มรสุม
မုဟ်	มุ่ห์	จมูก สุด ริม
မုဟ်ဂဒုင်	มุ่ห์เกี้ยะเติ้ง	ส่วนแหลมที่ยื่นออกไปในแม่น้ำหรือทะเล
မုဟ်ကြိုပ်ကျိုပ်ဝါ	มุ่ห์เกริ้บดับเวี่ย	ชายป่าชายทุ่ง
မုဟ်ကြိုဟ်	มุ่ห์เกร้อะห์	ยอดอก
မုဟ်ကြိုဟ်ယာ်	มุ่ห์เกร้อะห์ยาด	ใจเต้น เหนื่อยหอบ
မုဟ်ဇိုင်တနှုင်တဲ	มุ่ห์จ้างตะเนิงตอย	หยิบโหย่ง ไม่ทะมัดทะแมง
မုဟ်ဍုတ်	มุ่ห์ด๊อด	คัดจมูก
မုဟ်ဒဒန်	มุ่ห์เตี้ยะต้น	ปลายสะพาน สุดสะพาน
မုဟ်ပါင်	มุ่ห์ปาน	ปากคำ
ကို့မုဟ်ပါင်	กอมุ่ห์ปาน	ให้ปากคำ
မုဟ်အိုတ်	มุ่ห์อ๊อด	ริมสุด ปลายสุด
မူ	มู่	อา (น้องของพ่อ) อะไร
မူဂ့်	มู่โก้ะห์	อะไรนั่น
မူဂံ့ပ	มู่เก้อะปะ	จะไปทำอะไรได้
မူဂံ့ဟို	มู่เก้อะฮำ	พูดอะไรได้ จะไปว่าอะไรได้

မူဒ်	มู่โต้ะห์	เป็นอะไร
မူဒ်ဒ်မံင်	มู่โต้ะห์ๆม่ง	เป็นอะไรอยู่
မူနံ့စ	มู่นุ่มเจี๊ยะ	มีอะไรกิน
မူပ	มู่ปะ	ทำไม
မူပပမံင်	มู่ปะปะม่ง	มัวทำอะไรอยู่
မူရောဝ	มู่เรา	อะไรหรือ
မူရောဝတိ	มู่เราแตม	อะไรก็ไม่รู้
မူလ	มู่ละ	มูล
မူဟိုတ်	มู่ฮ้อด	เหตุไร เหตุใด
မူ	มู่	น้า อา
မူဖွော်	มู่โอน่ก	น้าอาคนโต
မူဍဲ	มู่คอย	น้าอาคนกลาง
မူဒေံ	มู่เต้ะ	น้าอาคนเล็ก
မေဃ	เมเฒี่ยะ	เมฆ
မေတ္တာ	เม่ดตา	เมตตา
မေထုန်	เมทุน	เมถุน การร่วมประเวณี
မေရဲ	เมรอย	เมรัย
မေလံင်	เมโล่ง	ลมพายุ
မော	เม่อว	รอยนูน ผื่นขึ้นเป็นปื้น
မောဒ္ဒာ	เม่อวเตี้ยะเนี่ย	โมทนา พลอยยินดี
မောဝ်	โม่	หอม
မောဝ်စးကျာ	โม่จ๊ะห์กย๊า	หอมทวนลม (คุณงามความดี)
မောဝ်ဇဝ်	โม่โจ้	หอมหวล
မောဝ်တိုန်	โม่ตอน	เจริญขึ้น
မောဝ်ပွး	โม่ปะดะห์	หอมฟุ้ง
မောဝ်စိုဟ်	โม่ป๊อห์	หอมเย็น
မောဟ	เม่อวฮะ	โมหะ ความโง่ ความเขลา
မ်	เมี่ย เมี่ยว	ดูด
မ်တ်	เมี่ยเต๊าะห์	ดูดนม
မံက်	โมก	โผล่ ข้างขึ้น
မံက်စွေက်	โมกจะเวี้ยก (เฟี้ยก)	ข้างขึ้นข้างแรม
မံက်တိုန်	โมกตอน	โผล่ขึ้น

မ်ၢင်း	ม่ง	อยู่ ฆ้องโหม่ง
မ်ၢင်းၵၢင်	ม่งกัง	อยู่ยาม เฝ้ายาม
မ်ၢင်းၵမ်	ม่งกอม	อยู่กรรม
မ်ၢင်းၵရေႃမ်ညႃး	ม่งกะรมเญี้ยะห์	อยู่ร่วมกับเขา
မ်ၢင်းၵေႃႉၶိုဝ်ႇၸၵေႃႉၶိုဝ်ႇ	ม่งกอเคาะห์เจี๊ยะ - กอเคาะห์	อยู่กินให้เป็นปกติอย่าให้มีเรื่อง
မ်ၢင်းၵေႃႉတီၸၵေႃႉတီ	ม่งกอแตมเจี๊ยะกอแตม	รู้จักกินรู้จักอยู่ อยู่ให้รู้กินให้รู้
မ်ၢင်းၵေႃႇၵလေႃႇ	ม่งกมกะเล้าะ	อยู่เป็นกลุ่ม
မ်ၢင်းၵီအေႃးဢၼ်	ม่งเกิ้มโอ๊ะ	อยู่อย่างอบอุ่น
မ်ၢင်းၵႂ်	ม่งเก้อะ	อยู่ได้
မ်ၢင်းၵႂ်	ม่งเกนี้ย	อยู่ท้อง อิ่มทน
မ်ၢင်းၶီအၵႃး	ม่งค่ำอะก๊ะห์	อยู่ค้ำฟ้า
မ်ၢင်းၸမွႆႇတွႆႇ	ม่งเจี๊ยะมั่วเจ๊าะ	อยู่กินด้วยกัน ดำรงชีวิตฉันผัวเมีย
မ်ၢင်းၸုတ်	ม่งดุ๊ด	อยู่ท้าย
မ်ၢင်းတႆ	ม่งตอย	อยู่มือ
မ်ၢင်းထၵၢၼ်	ม่งทะเก๊าะ	อยู่เป็นเพื่อน
မ်ၢင်းၵ်ထၵၢၼ်ၶျိုတ်	ม่งโต้ะห์ทะเก๊าะขย็อด	อยู่เป็นเพื่อนตาย
မ်ၢင်းၵ်သၢၵြေပ်ဖုတ်	ม่งเต้อซะงาโกร้บจุ้ด	อยู่จนตายคาผ้าเหลือง
မ်ၢင်းပွႆႇသွႆႇတႆ	ม่งปะดอยซะเกมตอย	อยู่ในกำมือ
မ်ၢင်းဘႃ	ม่งเพี่ย	อยู่วัด อยู่โรงเรียน
မ်ၢင်းမိပ်ၸမိပ်	ม่งมิ่บเจี๊ยะมิ่บ	อยู่ดีกินดี อยู่ดีมีสุข อยู่เย็นเป็นสุข
မ်ၢင်းမိပ်ပိၵ်	ม่งมิ่บเปิ๊ด	อยู่สบายดีพอสมควร
မ်ၢင်းမိပ်ပိၵ်ႁႃ	ม่งมิ่บเปิ๊ดฮา	อยู่สบายดีหรือ
မ်ၢင်းမွႆႇတွႆႇ	ม่งมั่วเจ๊าะ	อยู่ด้วยกัน
မ်ၢင်းမွႆႇတွႆႇၸမွႆႇတွႆႇ	ม่งมั่วเจ๊าะเจี๊ยะมั่วเจ๊าะ	อยู่ด้วยกันกินด้วยกัน
မ်ၢင်းရ	ม่งระ	อยู่แล้ว
မ်ၢင်းလၢၼ်	ม่งโล่ะ	อยู่นาน อายุยืน
မ်ၢင်းသဲသဲ	ม่งซอยๆ	อยู่อย่างอิสระ ไม่ยุ่งกับใคร
မ်ၢင်းသံ	ม่งซอง	มังสะ เนื้อ
မ်ၢင်းအၵြႃဒိုၵ်	ม่งอะกราเตี้ยะต้าก	อยู่ไปกับความทุกข์
မ်ၢင်းအႃမွႆႇမွႆႇတွႆႇ	ม่งอามั่วๆฮัว	อยู่ไปวันๆ ซังกะตาย
မ်ၢင်းအႃယုၼ်ယုၼ်	ม่งอาเยอๆ	อยู่ไปเฉยๆ อยู่ไปแกนๆ

မႂ်ႇအၢသံင်ၵႂ်ႇရ	ม่งอาซองโก้ห์ระ	อยู่ไปอย่างนั้นแหละ ซังกะตาย
မႂ်ႇအေပ်ႈ	ม่งเอ๊ะห์	แหมอย่างกับ
မႂ်ႇအောတီႈစအောတီႈ	ม่งเอาแตมเจี๊ยะเอาแตม	การอยู่การกินไม่ระมัดระวัง
မႂ်ႇအောဒး	ม่งเอาเตี้ยะห์	อยู่ไม่สุข แส่
မး	เมี่ยะห์	สลึง
မိုင်	ม่าง	เช็ด
မိုင်အိက်	ม่างเอิ๊ด	เช็ดขี้ เช็ดก้น
မိုင်အိက်အောအး	ม่างเอิ๊ดเอาอ๊ะห์	เช็ดก้นยังไม่เกลี้ยง ยังเด็กอยู่ อย่าอวดดี อย่าทนงตน อย่าเบ่ง
မိုပ်	เมิ่บ	หมอบ หกล้ม ฟุบ
မိုပ်စိပ်	เมิ่บจิ๊ห์	หมอบลง หกล้ม ล้มคะมำ
မိုပ်မာ	เมิ่บเมี่ย	หมอบคลาน
မိုပ်မာထတ်ထတက်	เมิ่บเมี่ยทะตาวทะตัก	ล้มลุกคลุกคลาน
မိုဝ် မ့်	เม่อ	หยาบ กระด้าง
မ့်ရုန်	เม่อรุ่น	หยาบคาย
မ္ၚိ	เมี่ยะเง่อ	มงคล สวัสดี
မ္ၚိထပ်တဲ	เมี่ยะเง่อท้อบตอย	มงคลสมรส แต่งงาน
မ္ၚိထွက်ကရော်	เมี่ยะเง่อทะนักกะรัว	มงคลสมรส แต่งงาน
မ္ၚး	เมี่ยะเงี่ยะห์	นอก ภายนอก
မ္ၚးဂှ်	เมี่ยะเงี่ยะห์โก้ะห์	นอกนั้น
မ္ၚးဂြန်	เมี่ยะเงี่ยะห์กร้น	นอกตำรา นอกคัมภีร์ นอกคอก
မ္ၚးဂွံင်	เมี่ยะเงี่ยะห์โกล้ง	นอกลู่นอกทาง
မ္ၚးစိုတ်	เมี่ยะเงี่ยะห์จ๊อด	นอกใจ
မ္ၚးသာသ္နာ	เมี่ยะเงี่ยะห์ซาซะนา	นอกศาสนา
မ္ၚးသ္ၚိ	เมี่ยะเงี่ยะห์ฮ้อย	นอกบ้าน
ကွာန်မ္ၚး	กวานเมี่ยะเงี่ยะห์	บ้านนอก
ဍုင်မ္ၚး	เดิงเมี่ยะเงี่ยะห์	เมืองนอก
မ္ၚိုပ်	เมี่ยะเง่อะห์	แข็ง
မ္ၞိက်	เมี่ยะเนิ่ด	แก้วมณี เพชรนิลจินดา
မ္ၞိက်ကသေဲ	เมี่ยะเนิ่ดกะเซีย	แก้วสารพัดนึก
မ္ၞိက်ဗိုတ်ဗွဲ	เมี่ยะเนิ่ดเปิ๊ดปลั้ว	เพชรนิลจินดา
မ္ၞိဟ်	เมี่ยะนิ่ห์	มนุษย์ คน

မၞိဟ်ကိုင်	เมี่ยะนิ่ห์กัง	คนโกง
မၞိဟ်ကြအ်	เมี่ยะนิ่ห์เกราะ	คนบ้า
မၞိဟ်ဂြိုပ်	เมี่ยะนิ่ห์เกริ้บ	คนป่า
မၞိဟ်ကၠဴ	เมี่ยะนิ่ห์กลาว	คนใบ้
မၞိဟ်ကွေဟ်	เมี่ยะนิ่ห์แกว๊ะห์	คนจริง
မၞိဟ်ခေပ်သၞေဝ်	เมี่ยะนิ่ห์เคบเฮนี	คนถือท้าย นายท้ายเรือ
မၞိဟ်ခိုဟ်	เมี่ยะนิ่ห์เคาะห์	คนดี
မၞိဟ်ချိုတ်	เมี่ยะนิ่ห์ขย็อด	คนตาย
မၞိဟ်ဂှ်	เมี่ยะนิ่ห์โก้ะห์	คนนั้น
မၞိဟ်ဂမၠိုင်	เมี่ยะนิ่ห์ก้มลั่ง	คนทั้งหลาย
မၞိဟ်စကာ	เมี่ยะนิ่ห์เจี๊ยะกา	คนใช้
မၞိဟ်ဇၞော်	เมี่ยะนิ่ห์โฮน่ก	คนโต
မၞိဟ်ဍိုတ်	เมี่ยะนิ่ห์ดิ๊ด	คนไว้ตัว
မၞိဟ်ဍောတ်	เมี่ยะนิ่ห์ด๊ด	คนเล็ก
မၞိဟ်ဍိုဟ်	เมี่ยะนิ่ห์ด๊อห์	คนฉลาด
မၞိဟ်ဏအ်	เมี่ยะนิ่ห์เนาะ	คนนี้
မၞိဟ်တပ်	เมี่ยะนิ่ห์ต๊อบ	คนตรง คนซื่อ
မၞိဟ်တြုံ	เมี่ยะนิ่ห์เตร๊า	ผู้ชาย
မၞိဟ်ဒောင်	เมี่ยะนิ่ห์โต้ง	คนทรง
မၞိဟ်ဒိုဟ်	เมี่ยะนิ่ห์เต้อะห์	คนโง่ คนเขลา
မၞိဟ်ပရေံ	เมี่ยะนิ่ห์ปะแระ	คนเลว คนชั่ว
မၞိဟ်ပိုဲ	เมี่ยะนิ่ห์โปย	คนเรา
မၞိဟ်ဗျု	เมี่ยะนิ่ห์พยุ่	คนแก่
မၞိဟ်ဗြဴ	เมี่ยะนิ่ห์เปรี้ย	ผู้หญิง
မၞိဟ်မွဲ	เมี่ยะนิ่ห์มั่ว	คนเดียว
မၞိဟ်ယုတ်	เมี่ยะนิ่ห์ยุ่ด	คนอัปรีย์จัญไร
မၞိဟ်ယဲ	เมี่ยะนิ่ห์ยั่ว	คนป่วย คนไข้
မၞိဟ်ဝါတ်	เมี่ยะนิ่ห์วาด	คนจนอนาถา
မၞိဟ်စံက်ကၠိုပ်	เมี่ยะนิ่ห์บ๊อกดั๊บ	คนพายหัวเรือ หัวหน้า ผู้นำ
မၞိဟ်အရိုင်	เมี่ยะนิ่ห์อะร่าง	คนป่าคนเถื่อน
မၞုံ	เมี่ยะนุ่ม	มี
မၞုံယၟု	เมี่ยะนุ่มเมี่ยะมุ่	มีชื่อว่า

မွႆး	เมี่ยะเนี่ยะห์	คุณ เธอ
မွႆးတံ	เมี่ยะเนี่ยะห์เต๊าะ	คุณทั้งหลาย เธอทั้งหลาย
မွႆက်	เมี่ยะม่ก	ข้างขึ้น
မျံက်	เมี่ยะย่ก	ที่ร่มที่เงา แสงอาทิตย์ส่องได้น้อย
မျိုဟ်	เมี่ยะยี่ห์	ลึก ความลึก
မျိုဟ်ဍုဝ်	เมี่ยะยี่ห์ดั๊จ	ความลึกของน้ำ
ဍုဝ်မျိုဟ်	ดั๊จเมี่ยะยี่ห์	น้ำลึก
မြ	เมี่ยะเรี่ยะ	มีด พร้า มรกต
မြပံင်	เมี่ยะเรี่ยะปอง	มีดโต้ พร้าโต้
မြက်	เมี่ยะเรียก	แข็งแรง
ထတ်မြက်	ท้อดเมี่ยะเรียก	เข้มแข็ง แข็งแรง
မြန်	เมี่ยะร่น	ฝีดาษ
မြဟ်	เมี่ยะโร่ห์	เลื่องลือ
မြာ	เมี่ยะเรี่ย	สด ไม่เหี่ยว
မုက်မြာ	เมิกเมี่ยะเรี่ย	หน้าชื่น หน้าสดชื่น หน้าบาน
မြာတွံ	เมี่ยะเรี่ยวุ่	เช่นนั้น
မြာဲ	เมี่ยะราด	นกยูง
မြာဲကသ် မြေက္ကသ်	เมี่ยะราดกะซอ - เมี่ยะรอดกะซอ	เดือนอ้าย
မြာင်	เมี่ยะร่าน	มะปราง
မြိပတ်	เมี่ยะริ่ป๊อด	วิบัติ
မြိပာ	เมี่ยะริ่ปา	ติดขัด มีอุปสรรค์
မြိမြန်	เมี่ยะริ่เมี่ยะร่น	ทะนุถนอม
မြီ	เมี่ยะรี่	นางเล็ด ข้าวแตน
မြု မြုပြ	เมี่ยะรุ่ เมี่ยะรุ่ประ	ป้อม ป้อมปราการ
မြုန်	เมี่ยะรุ่น	พยาธิไส้เดือน
မြေက်	เมี่ยะรอด	พริก
မြေက်ကသ်	เมี่ยะรอดกะซอ	เดือนอ้าย
မြေက်ခနေက်	เมี่ยะรอดคะเนี้ยก	พริกสด
မြေက်ခိုဟ်	เมี่ยะรอดคะมิห์	พริกไทย
မြေက်ဂွဝ်	เมี่ยะรอดโกว้	บอระเพ็ด
မြေက်မဏ္ဍော်	เมี่ยะรอดเมี่ยะโฮน่ก	พริกเม็ดใหญ่

မြေက်သက့်	เมี่ยะรอดซะก๊อห์	พริกแห้ง
မြေက်အကား	เมี่ยะรอดอะก๊ะห์	พริกขี้หนู พริกแกว
မြောဟ်	เมี่ยะโร่ะห์	สดชื่น เบิกบาน
မြောဟ်စိုတ်	เมี่ยะโร่ะห์จ๊อด	จิตใจสดชื่น จิตใจเบิกบาน
မြိ	เมี่ยะเรี่ย	สดไม่เหี่ยวเฉา
မြိဝွံ	เมี่ยะเรี่ยวุ่	เช่นนี้ อย่างนี้
မှ်ာ	เมี่ยะลาด	ลืมตา
မှ်ာမတ်ရံင်	เมี่ยะลาดม่คร่ง	ลืมตาดู
မေွ်ာ	เมี่ยะเล่ะ	เบื่อ เกลียด
မေွ်ာပုင်	เมี่ยะเล่ะเปิง	เบื่ออาหาร เบื่อข้าว
မေွ်ာမုက်	เมี่ยะเล่ะเมิก	เบื่อขี้หน้า
မှိုက်	เมี่ยะลาก	ฝุ่น ผง ละออง
မှိုက်သြော်	เมี่ยะลากเซาะ	ละอองข้าว
မှိုဝ် မှို	เมี่ยะเล่อ	มะลิ ผลน้ำเต้า
မှိုထပ်	เมี่ยะเล่อท้อบ	มะลิซ้อน
မှိုအိက်စာင်	เมี่ยะเล่อเอิ๊ดจาน	มะลิลา
မွဲ	มั่ว	หนึ่ง
မွဲကဖဝ်	มั่วกะพอ	รุ่นราวคราวเดียวกัน
မွဲကမ်မွဲပရေင်	มั่วกอมมั่วปะเรียง	สร้างกรรมมาด้วยกัน ต้องมารับกรรมด้วยกัน
မွဲကအ်	มั่วเก๊าะ	สุดเสียง
မွဲကအ်တဲ	มั่วเก๊าะตอย	หนึ่งกำมา
မွဲကွမ်	มั่วกลอม	หนึ่งร้อย
မွဲကာစာဂုန်	มั่วกาบากุ้น	ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว
မွဲကိုမွဲ	มั่วกอมั่ว	ตัวต่อตัว หนึ่งต่อหนึ่ง
မွဲကောန်မတ်	มั่วโกนม่ด	สุดสายตา
မွဲကို	มั่วกำ	หนึ่งเหมือนกัน ไม่ใช่ย่อย ไม่ใช่ขี้ไก่
မွဲခဍေန်	มั่วคะเดน	ตระกูลเดียวกัน โคตรเดียวกัน ผีเดียวกัน เลี้ยงผีด้วยกัน
မွဲခနှ	มั่วคะนะ	ชั่วขณะ ชั่วประเดียว ชั่วคราว
မွဲခတေဟ်တိ	มั่วคะแตะห์ต๊อย	ทั่วแผ่นดิน ทั่วโลก
မွဲခရိပ်မတ်	มั่วคะแรบม่ด	ชั่วพริบตา
မွဲခ္ဍတ်တဲ	มั่วคะด๊อดตอย	ชั่วลัดนิ้วมือ

မွဲချိန်ခွ	มั่วขยีอนคะนะ	ชั่วประเดี๋ยว
မွဲဂကူ	มั่วเกี๊ยะเกา	ตระกูลเดียวกัน
မွဲဂရိပ်	มั่วเกี๊ยะรีบ	ชั่วแล่น โดยไว โดยเร็ว
မွဲဂိုန်	มั่วเกิ๊น	คณะเดียวกัน
မွဲစကာအောဂွံ	มั่วเจี๊ยะกาเอาเก๊อะ	ใช้ไม่ได้สักคน
မွဲစိ	มั่วจิ๊	เท่าไร
မွဲစိကို	มั่วจิ๊กอ	เท่าไรให้ (ต่อราคา)
မွဲစိဂွံ	มั่วจิ๊เก๊อะ	เท่าไรได้ (ต่อราคา)
မွဲစိဂွံဂွံ	มั่วจิ๊เก๊อะๆ	เท่าไรถึงจะได้ (ต่อราคา)
မွဲစွံ	มั่วเจ๊าะ	ด้วยกัน
မွဲစိုတ်	มั่วจ๊อด	ใจเดียวกัน คิดเหมือนกัน
မွဲဆ	มั่วชะ	หนึ่งเท่า
မွဲဆော	มั่วเชา	หนึ่งคู่
မွဲညိ	มั่วญี้	หน่อยหนึ่ง
မွဲဍ	มั่วดะ	หนึ่งคืบ
မွဲဍာ်	มั่วด๊จ	พอกัน เหมือนกัน มีนิสัยเหมือนกัน เลวเหมือนกัน เห็นแก่ตัวเหมือนกัน
မွဲဍေအ်	มั่วเด๊ะ	หนึ่งเกียก (คืบด้วยนิ้วโป้กับนิ้วชี้)
မွဲဍဲ	มั่วเดีย	หนึ่งเดียว
မွဲတဲပရဲ	มั่วตอยปะรอย	เกือบไป เกือบพลาดโอกาส เกือบโดน เกือบไม่ได้ เกือบไปแล้ว
မွဲတ္ၚဲ	มั่วฮัว	หนึ่งวัน
မွဲတ္ၚဲမွဲဝါ	มั่วฮัวมั่วแวี่ย	วันละครั้ง วันละหน
မွဲတ္ၚဲမုဟ်မုဟ်ဗၟာတ္ၚဲမုဟ်မုဟ်	มั่วฮัวมะห์ๆบาฮัว - มะห์ๆ	วันหนึ่งก็แล้วสองวันก็แล้ว วันหนึ่งก็เปล่าๆสองวันก็เปล่าๆ ซังกะตาย
မွဲတ္ၚဲအောသေင် – တေဟ်မွဲတ္ၚဲ	มั่วฮัวเอาเซียงเต๊ะห์ - มั่วฮัว	ไม่วันใดก็วันหนึ่ง คงมีสักวัน
မွဲဒကေဝ်	มั่วเตี๊ยะเก	หนึ่งบาท
မွဲဒဒိုက်မွဲသ္ခာ	มั่วเตี๊ยะต้ากมั่วซะนา	ทุกข์ยากมาด้วยกัน ร่วมทุกข์ร่วมสุขมา - ด้วยกัน ก่อร่างสร้างตัวมาด้วยกัน
မွဲဒေံ	มั่วเต้ะ	ได้หนึ่งน้องเช่นสัตว์หรือไม้ไผ่
မွဲဒိုဟ်	มั่วเต้อะห์	หนึ่งข้าง ครึ่งคู่

မွႆႇၼေႃႈၽၢတ်ႇဢွင်	มั่วแฮนะพาดออง	ประเดี๋ยวประด๋าว ชั่วประเดี๋ยวเดียว
မွႆႇၼေႃႈမွႆႇၼေႃႈ	มั่แฮนะมั่วแฮนะ	บ่อยๆ
မွႆႇၼႆႉ	มั่วนั่ว	นัยหนึ่ง
မွႆႇပၵ်ႉ	มั่วปั๊ก	หนึ่งปักษ์ ครึ่งเดือน
မွႆႇပလိင်	มั่วปะเลิน	หนึ่งตำลึง ๔ บาท
မွႆႇပသႃ	มั่วปะซา	หนึ่งชั่ง ๘๐ บาท
မွႆႇပွႆႇ	มั่วปลอห์	ผืนเดียวกันตลอด
မွႆႇၾၵ်ႉ	มั่วพัก	สักพัก
မွႆႇၽိဝ်ႈ	มั่วพิห์	หนึ่งวา
မွႆႇဖုင်မွႆႇၵြုတ်	มั่วเปิ้งมั่วกร๊อด	ท้องเดียวกัน แม่เดียวกัน
မွႆႇဖွႆႇ	มั่วเปี๊ยะตอม	หนึ่งคืน
မွႆႇပိုံ	มั่วเปิ๋ม	แบบเดียวกัน พิมพ์เดียวกัน เหมือนกัน
မွႆႇဘဝ	มั่วเภียะเวี่ยะ	ชั่วชีวิต ตลอดชีวิต
မွႆႇဘႃသႃ	มั่วเภียซา	ภาษาเดียวกัน
မွႆႇမ	มั่วเมี่ยะ	พ่อเดียวกัน หนึ่งเม็ด หนึ่งลูก
မွႆႇမိ	มั่วมี่	แม่เดียวกัน
မွႆႇမိမွႆႇမ	มั่วมิ่มั่วเมี่ยะ	พ่อแม่เดียวกัน
မွႆႇမွႆႇဒိုဝ်ႈ	มั่วมั่วเต้อะห์	แต่ละด้าน แต่ละข้าง แต่ละทิศ
မွႆႇမး	มั่วเมี่ยะห์	หนึ่งสลึง
မွႆႇယႃႇမွႆႇဢပႃ	มั่วย่ายมั่วอะปา	พ่อแม่เดียวกัน
မွႆႇလွၵ်ႉ	ทั่วเลี่ยะง่าด	แหงนคอตั้งบ่า
မွႆႇလပုဝ်ႈ	มั่วเลี่ยะปุ๊ห์	หนึ่งนิ้ว
မွႆႇလေဝ်ႈ	มั่วเล่ะห์	ไม่มีวัน
မွႆႇလေဝ်ႈရ	มั่วเล่ะห์ระ	ไม่มีวันเสียละ
ဢောမွႆႇမွႆႇလေဝ်ႈ	เอามั่วมั่วเล่ะห์	ไม่มีสักที ไม่เห็นมีสักที ปฏิเสธตลอด
မွႆႇဝါ	มั่วเวี่ย	หนึ่งหน หนึ่งครั้ง
မွႆႇဝါခဝ်	มั่วเวี่ยโข่	ครั้งเดียวแท้ๆ หนเดียวแท้ๆ
မွႆႇဝါပွၼ်	มั่วเวี่ยปลอน	อีกครั้งหนึ่ง อีกหนหนึ่ง
မွႆႇဝါဢိင်	มั่วเวี่ยเอิน	ครั้งเดียวแท้ๆ ครั้งเดียวเท่านั้น
မွႆႇဝါဣတွဲ့ၶဝါဣတွဲ့	มั่เวี่ยอิตอยบาเวี่ย - อิตอย	หนหนึ่งก็แล้วสองหนก็แล้ว - ไม่มีอะไรดีขึ้น
မွႆႇသၢတ်ႇ	มั่วซัด	อย่างหนึ่ง สักอย่าง อะไรเลย(ใช้ต่อท้ายคำ)

မွႆသၢင်ႇ ပွၼ်ႈ	มั่วซังปลอน	อีกอย่างหนึ่ง
မွႆသၢင်ႇၶႃရ်	มั่วซังบาเรี่ย	อะไรต่างๆ
ပၵ်ႉၵေႃႈမွႆသၢင်ႇၶႃရ်	ปะกอโต้ะห์มั่ว - ซัดบาเรี่ย	ขอให้ปลอดภัย ขออย่าให้เกิดอันตราย ขออย่าให้เป็นอะไรไป
ဢဝ်ၵေႃႈမူမွႆသၢင်ႇ	เอาเก้อะมู่มั่วซัด	ไม่ได้อะไรเลย ไม่ได้อะไรสักอย่าง
မွႆသီ	มั่วซอย	หนึ่งวันพระ ช่วงหนึ่งวันพระ
မွႆသေ	มั่วเซีย	หนึ่งเฟื้อง
မွႆသေႃ	มั่วแซะ	เปล่าๆ ไม่มีอะไร เป็นคำปฏิเสธใช้ต่อท้ายคำ
ဢဝ်မွႆမွႆသေႃ	เอามัวมั่วแซะ	ไม่มีอะไรสักอย่าง
မွႆသႄႈ မွႆၵျေႃး	มั่วแฮนะ	ประเดี๋ยว ชั่วขณะหนึ่ง ชั่วครู่หนึ่ง
မွႆသႄႈမွႆသႄႈ	มั่วแฮนะมั่วแฮนะ	บ่อยๆ
မွႆသႄႈၵျႃ	มั่วแฮนะกลา	ประเดี๋ยวก่อน
မွႆသႄႈၼိုဟ်မွႆသႄႈ ပရေႃ	–มั่วแฮนะเคาะห์มั่ว- แฮนะปะแระ	ประเดี๋ยวดีประเดี๋ยวร้าย
မွႆသႄႈၵေႃႈဆိုၼိုဟ်	มั่วแฮนะเก้อะเชอคอห์	ประเดี๋ยวได้เห็นดี
မွႆသႄႈၵေႃႈဆိုတဲ	มั่วแฮนะเก้อะเชอตอย	ประเดี๋ยวได้เห็นฝีมือ
မွႆသႄႈပွၼ်ႈ	มั่วแฮนะปลอน	อีกประเดี๋ยว สักประเดี๋ยว
မွႆသႄႈဘၢတ်ဢိင်	มั่วแฮนะภาดออง	ประเดี๋ยวประด๋าว ชั่วครู่ชั่วยาม
မွႆသႄႈရ	มั่วแฮนะระ	ประเดี๋ยวเถอะ
မွႆသႄႈဢိၵေႃႈ	มั่วแฮนะอิเก้อะ	ประเดี๋ยวก็ได้
မွႆသႄႈဢိင်	มั่วแฮนะเอิน	ประเดี๋ยวเดียว แค่ประเดี๋ยว
မွႆသႄႈဢေင်	มั่วแฮนะออน	ประเดี๋ยวอด
မွႆသွင်	มั่วเฟิง	กินยาน้ำหนึ่งอึก
မွႆဟတ်	มั่วฮอด	หนึ่งศอก
မွႆဟလၵ်	มั่วฮะล่ก	หนึ่งแขน
မွႆဟၢၼ်	มั่วฮาน	ด้วยกัน
မွႆဢၼိုတ်	มั่วอะเติ๊ด	หนึ่งอาทิตย์
မွႆဢႃယုၵ်	มั่วอาเยิก	ชั่วอายุ ตลอดชีวิต
မွႆဢိင်	มั่วเอิน	หนึ่งเดียว
မွႆဢိသွင်ၵေႃႈၶႃ - ဢိသွင်ၵေႃႈ	มั่วอิซองโก๊ะห์ - บาอิซองโก๊ะห์	คนหนึ่งก็เท่านั้นสองคนก็เท่านั้น ไม่มีอะไรดีขึ้น
မွႆဢဝ်ပၵႃ	มั่วเอาปะกา	ไม่มีใครสนใจสักคน

မွဲအံင်ယဝို	มั่วอองเยี่ยะเวิ่ม	ชั่วอึดใจ
မှ	ฮมะ	จึง เน่า เสีย เป็นรา หืน
မှင်	ฮมัง	น้ำหมึก
မှတ်	ฮมด	โรคหืด
မှတ် သ္ဂတ်	ฮมด ซะมด	จริง ตั้งใจ พยายาม
မှန်	ฮมน	ผด โรคผดผื่นคัน
မှန် မှောန်	ฮมน	กระชับ (เกลียวเชือก)
မှန်တောန်	โฮมนตน	ทะมัดทะแมง กระฉับกระเฉง
မှာ	ฮมา	ผิด พลาด
မှာဂေါတမ	ฮมาเก้อวตะมะ	มหาโคตมะ
မှာဇန်	ฮมาจ้น	มหาชน
မှာဇနက်	ฮมาเจี้ยะเนี่ยก	มหาชนก
မှာထေဝ်ဂုတ်	ฮมาเทกุ้ด	มหาเถรอุปคุต
မှာပုရိသ	ฮมาเป๊าร้อยซะ	มหาบุรุษ
မှာဘုတ်	ฮมาภุ้ด	ธาตุ ๔
မှာရာ	ฮมาเรี่ย	ปนเป ผิดพลาด
မှာသ္ဒိတ်	ฮมาซะมิด	มหาสมุทร
မှာသေဋ္ဌိ	ฮมาเซฑี	มหาเศรษฐี
မှဲ ကွဲ	ฮมาย	เป็นหม้าย
မှဲမှ	ฮมายฮมะ	เน่าเปื่อยผุพัง
မှာတ်	มัด	เขก โขก
မှိ	ฮม้อย	เต่ารั้ง เต่าร้าง หมากคัน
မှိန် ကှိန်	ฮมิน กมิน	หลาน
မှိပ်	ฮมิบ แฮมบ	กอบ สองฝ่ายมือรวมกัน
မှု	เฮม้า	เป็นรา ขึ้นรา
မှုက် သ္ဂုက်	เฮมิก	โรคหัด โรคเหือด โผล่หน้า
မှုက်သ္ဂဗတင်	เฮมิกซละเปี๊ยะตัง	โผล่หน้าต่าง เยี่ยมหน้าต่าง
မှုက်	เฮมิก	ลองหยั่งดู
မှုက်ကောန်ခအဟ်	เฮมิกกนคะอ๊อห์	ลองหยั่งเพื่อสู่ขอลูกสะใภ้
မှဲအကး	มัวอะก๊ะห์	ท้องฟ้า
မှဲ	ฮมอย ฮมุย	แขก ผู้มาเยือน
မှေက်	เมี้ยก	บิ่น

စုန်မ့ေက်	บุนเมี้ยก	มีดบิ่น
မ့ေအ် ပေအ်	แฮมะ แฮะ	เห็บ
မ့ောင်	โฮม่ง	แมลงหวี่ ตั้งท้อง (ใช้กับสัตว์หรือข้าว)
မ့ောင်မှ	โมงมะ	สนมกำนัล
မ့ောဝ်ဇၢ	โฮมี่เจี๊ย	ปีติยินดี ปลาบปลื้ม อิ่มใจ
မှ်	ฮมาว	หมาน (หากินคล่อง)
မှ်ုင်	มอง	อวน
တက်မှ်ုင်	ตักมอง	ตีอวน
မှ်ုးမှ်ုး	มะห์มะห์	เปล่าๆ ว่าง

ယ

ယ	เยี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๖ ตรงกับ ย ในภาษาไทย
ယ	เยี่ยะ	ชัน ยางไม้สำหรับยาเรือ
ယခေင်	เยี่ยะคอน	ยะไข่ ชนชาติหนึ่งในประเทศพม่า
ယဂှ်	เยี่ยะโก้ห์	คนนั้น อันนั้น
ယဏအ်	เยี่ยะเนาะ	คนนี้ อันนี้
ယတဝ်ဂွဝ်	เยี่ยะตอโกล้	ชันพอน
ယက်	เยียก	ควันไฟ
ယက်ကိတ်	เยียกกิ๊ด	ควันเข้าตา
ယက်ဂှ	เยียกกลุ้	ควันมืด ควันโขมง
ယက်ဂကုဲ	เยียกเกี๊ยะกุ้ย	ควันคุ
ယက်စံက်	เยียกบ๊อก	ควันบุหรี่
ယက္ခ	เยียกคะ	ยักษ์
ယင် င်	เยี่ยง	อันว่า คือ เช่น
ယထ်	เยียะทาว	ผู้เฒ่า พ่อหม้าย
ယန်	ย่น	ยันต์ ย่น ย่นย่อ
ယန်ဂွံင်	ย่นโกล้ง	ย่นระยะทาง
ယန်သေဝ်	ย่นเซ	เครื่องทอผ้า
ယဗြ	เยียะเปรี๊ย	แม่เฒ่า แม่หม้าย
ယမိက်	เยียะเมิด	ยมก
ယှ	เยียะมุ่	ชื่อ

ယွႃႈမဵင်ႈ	เยียะมุ่เที่ยะโย่ะห์	มีชื่อ ลือชื่อ ชื่อเสียงโด่งดัง
ယွႃႈယွႃ	เยียะมุ่เยียะเมี่ย	ชื่อเสียงเรียงนาม
ၯႅ ယၢမ်း	เยียะเรี่ย	เมื่อ ครั้ง คราว ขณะ
ယဝါမ် ယွႆႇ	เยียะเวี่ยม	การร้องไห้ การร้องคร่ำครวญ
ယဝ်ႉ	เยียะเวิ่ม	การหายใจ
ယဝ်ႉဢွၼ်	เยียะเวิ่มโอน	หายใจแผ่ว
ယဝ်ႉဢိုတ်	เยียะเวิ่มอ๊อด	หมดลมหายใจ ตาย
ဢၼ်ႇယဝ်ႉ	อองเยียะเวิ่ม	กลั้นหายใจ
ယဝ်	โย่	ถ้า ชะเง้อ
ယဝ်ကဢ်	โย่เก๊าะ	ชะเง้อคอ ชูคอ
ယဝ်ရ	โย่ระ	ถ้าว่า ถ้าจะ ถ้าหาก
ယဝ်ရၵေႃႇၶိုဝ်ႈ	โย่ระกอเคาะห์	ถ้าจะให้ดี
ယဝ်ရၼှ်ႈညႆႇဝိူဝ်ႉ	โย่ระโต้ห์ญ้งฮำ	ถ้าเป็นอย่างว่า หากเป็นอย่างว่า
ယသ	เยี่ยะซะ	ยศ
ယသပတ်	ย่ดซะป๊อด	สมบัติพัสถาน
ယႃ	เยี่ย	ยก กู้
ယႃကမ်ႇကၢ်ယႃ	เยี่ยก๊อกเยี่ย	ยกยอหาปลา
ယႃၵွိုပ်	เยี่ยดั๊บ	ยกศรีษะ เงยหัว
ယႃၵွိုပ်ဢွၼ်တိုၼ်	เยี่ยะดั๊บเอาตอน	เงยหัวไม่ขึ้น โงหัวไม่ขึ้น
ယႃကွၼ်	เยี่ยกะมัน	กู้ลอบ
ယႃဂု	เยี่ยกุ้	ยาคู
ယႃၸမုၵ်	เยี่ยเจี๊ยะเมิก	เป็นที่เชิดหน้าชูตา
ယႃၸကု	เยี่ยะเจี้ยะเก๊า	ยกตัว ยกตน
ယႃတဲ	เยี่ยตอย	ยกมือ
ယႃတြႃ	เยี่ยตรา	ยาตรา เดินเป็นกระบวน
ယႃဗတၸကုဢိၵ်	เยี่ยเปี๊ยะตะเจี๊ยะ - เก๊าเอิน	ยกหางตัวเอง
ယၢၵ်	ยาด	ตำ ซ้อม เต้น
ယၢၵ်သွႃ	ยาดเฮ้า	ซ้อมข้าว
မုဝ်ႁိုဝ်ႈယၢၵ်	มุ่ห์เกร้อะห์ยาด	หน้าอกเต้น ใจสั่น
ယႃတ်	ยาด	ผ้า
ယႃတ်ကဒေဝ်	ยาดกะเต้	ผ้าขาวบาง

ယၢတ်ၵၶဲ	ยาดกะบอย	ผ้าขาวม้า
ယၢတ်ၵၢၼ်	ยาดกาน	ผ้าป่าน
ယၢတ်ၵႅပ်ႈ	ยาดแกละห์	ผ้าสไบ
ယၢတ်ၵႅၵ်	ยาดกะลก	ผ้าผีประจำตระกูล (ใช้ผ้าแดง)
ယၢတ်ၵ	ยาดเกี๋ยะ	ผ้าห่ม
ယၢတ်ၷြပ်	ยาดโกร้บ	ผ้าคลุม
ယၢတ်ၷိသရ	ยาดกวี้ซะระ	ผ้าพันแผล
ယၢတ်ၸိုၵ်	ยาดจั๊ก	ผ้าเกรอะแป้ง ถุงเกรอะแป้ง
ယၢတ်ၸိုတ်ၶ	ยาดเจิ้ดเจี๋ยะ	ผ้าสำหรับใช้เช็ด
ယၢတ်ၸိုတ်ၶၵု	ยาดเจิ้ดเจี๋ยะเก๊า	ผ้าเช็ดตัว
ယၢတ်ၸိုတ်ၸိုင်	ยาดเจิ้ดจ้าง	ผ้าเช็ดเท้า
ယၢတ်ၸိုတ်တဲ	ยาดเจิ้ดตอย	ผ้าเช็ดมือ
ယၢတ်ၸိုတ်မုၵ်	ยาดเจิ้ดเมิก	ผ้าเช็ดหน้า
ယၢတ်ၻွၢတ်	ยาดด๊ด	ผ้าแถบ ผ้าสไบเฉียง
ယၢတ်ၻုံၵ်	ยาดด๊อก	ผ้าลาย
ယၢတ်တောဝ်	ยาดโต	ผ้าฝ้าย
ယၢတ်ထိုင်ၵျိုပ်	ยาดทะเมินดับ	ผ้าโพกหัว
ယၢတ်ပေါ်ကအ်	ยาดเปาเก๊าะ	ผ้าพันคอ
ယၢတ်ယၼ်	ยาดย่น	ผ้ายันต์
ယၢတ်လတၵ်	ยาดเลี่ยะตัก	ผ้าห่ม
ယၢတ်လလး	ยาดเลี่ยะเลี่ยะห์	ผ้ากฐิน
ယၢတ်လး	ยาดเลี่ยะห์	ผ้าปู
ယၢတ်လးၶုင်	ยาดเลี่ยะห์เคิง	ผ้าปูโต๊ะ
ယၢတ်လးတိၵ်	ยาดเลี่ยะห์เติ๊ด	ผ้าปูนอน
ယၢတ်သာတ်တှ်	ยาดซัดเต๊าะห์	ผ้าแถบ
ယၢတ်သၚ်ာ	ยาดซะงา	ผ้าจีวร
ယၢတ်သ္ၵုၵ်	ยาดเฮนิก	ผ้าสบง
ယၢတ်သ္ၵုၵ်ဗြဲ	ยาดเฮนิกปรั้ว	ผ้าอาบน้ำฝน
ယၢတ်သ္ဂ်	ยาดฮมัด	ผ้าขี้เรี้ยว
ယၢတ်သုတ်	ยาดซุด (ซอด)	ผ้าไหม
ယၢတ်ဟနိၵ်	ยาดฮะเนิด	ผ้าม่าน
ယၢတ်အိၵ်	ยาดเอิ๊ด	ผ้าอ้อม

ယာတ်အုပ်	ยาดอุ๊บ	ผ้าห่ม ผ้านวม
ယာန်	ย่าน	ยาน พาหนะต่างๆ ย่าน เขต
ယာန်စိဟ်	ย่านจิ๊ห์	พลัดตกจากที่สูง
ယာမာ	เยี่ยเมี่ย	ยามา ชื่อสวรรค์ชั้นที่สาม
ယာမ် ယာံ	เยี่ยม	ร้องไห้
ယာံဂြဟ်	เยี่ยมโกร้ะห์	ร้องอ้อน
ယာံဖွကျာ်တြဲ	เยี่ยมเฟี่ยะกยั๊จตรอย	การร่ำไห้รำพันหน้าศพพระ
ယာံဗက်	เยี่ยมเปี๊ยก	ร้องตาม
ယာံရ	เยี่ยมระ	ถ้า หาก
ယာံရနုံပိုက်	เยี่ยมระนุ่มปะเมิ้ด	ถ้าหากต้องการ ถ้ามีความประสงค์
ယာံသအိက်သအဝ်	เยี่ยมซะเอิ๊ดซะออ	ร้องไห้คร่ำครวญ ร้องไห้สะอึกสะอื้น
ယာဲ	ย่าย	มารดา
ယာဲဖွော် ယာဲနော်	ย่ายโนก	ย่า ยาย
ယာဲဍုံ	ย่ายแด๊ะห์	แม่มัน เรียกภรรยาแทนลูก
ယာဲသွို	ย่ายฟาม	แม่เลี้ยง
ယာဲအပါနုံစ	ย่ายอะปานุ่มเจี๊ยะ	พ่อแม่มีกิน พ่อแม่รวย
ယာဲအပါအောဝေတ်	ย่ายอะปาเอาเว่ด	พ่อแม่ไม่สั่งสอน
ယာဲဣတ	ย่ายอิต๊ะ	พ่อแม่
ယီသွာံ	ยี่ฮนำ	ปีหน้า
ယုဂန္ဓဝ်	ยุก้นโธ่	ยุคลธร
ယုတ်	ยุ่ด	ชั่ว เลว พร่อง
ယုတ်ဒေက်အာ	ยุ่ดต้อดอา	ขาดตกบกพร่องไป
ယုတ်မာ	ยุ่ดเมี่ย	อัปรีย์ จัญไร ถ่อย สถุน ชั่วช้า เลวทราม
ယုတ်မာခာခဏီ	ยุ่ดเมี่ยคาคะนอย	เลวทรามต่ำช้า ชั่วช้าสามาลย์ อัปรีย์จัญไร
ယုတ်အာ	ยุ่ดอา	ลดลง น้อยลง ขาดไป ไม่เต็มจำนวน
ယုတ္တိ	ยุ่ดต๊อย	ที่จริง ยุติ ยุติธรรม
ပွဲယုတ္တိ	ป้วยุ่ดต๊อย	โดยที่จริง โดยยุติธรรม จบ
ယူ	ยู่	เต้น ข่ม กระแทกเท้า
ယူကျွာ်	ยู่กะลก	เข้าทรงผี
ယူဗ်ဇု	ยู่เปี๊ยจุ้	ทรงเจ้า
ယူသွာ်	ยู่ซะลัด	กระโดดโลดเต้น
ယဲ	ยั่ว	ไข้ โรค ป่วย

ယဲကတောတ်	ยั่วกะต๊ด	โรคหูด
ယဲကမအိက်	ยั่วกะมะเอิ๊ด	โรคตะมอย
ယဲကသံက်	ยั่วกะซ้อก	โรคขี้กลาก
ယဲကသအ်	ยั่วกะเซาะ	โรคปอด
ယဲကအ်	ยั่วเก๊าะ	โรคคอ
ယဲကျာ	ยั่วกย๊า	โรคลม
ယဲကွန်	ยั่วกลอน	โรคไส้เลื่อน
ယဲကွိုန်	ยั่วกวอน	โรคกษัย เกิดจากตรากตรำงานหนัก
ယဲခုက်	ยั่วคะดั๊ก	โรคไอ
ယဲခနေပ်	ยั่วคะแนะห์	โรคนิ่ว
ယဲခွင်ကွိက်	ยั่วคะมังเกลิ๊ด	โรคคางทูม
ယဲချို	ยั่วขยำ	โรคหวัด ไข้หวัด
ယဲခအး	ยั่วคะอ๊ะห์	โรคเกลื้อน
ယဲခဲဒုတ်	ยั่วคายตุ้ด	โรคขี้ทูด
ယဲဂိကျိုပ်	ยั่วกิ้ดั๊บ	โรคปวดศรีษะ
ယဲဂိဂွ	ยั่วกิ้เฮนี่ย	โรคปวดท้อง
ယဲဂွကိတ်	ยั่วเฮนี่ยกิ๊ด	โรคบิด
ယဲဂွအာ	ยั่วเฮนี่ยอา	โรคท้องเดิน โรคอหิวาต์
ယဲဂြိုပ်	ยั่วเกริ้บ	ไข้ป่า ไข้มาลาเรีย
ယဲငှာန်	ยั่วง่าน	โรคอาหารเป็นพิษ โรคสันนิบาต
ယဲစိုတ်	ยั่วจ๊อด	โรคจิต
ယဲဆီကျာ	ยั่วชิมกย๊า	ไข้ทับระดู
ယဲဆီစိပ်	ยั่วชิมจิ๊ห์	ตกเลือด
ယဲဆီတိုန်	ยั่วชิมตอน	โรคปวดศรีษะอย่างแรง
ယဲဇပ်	ยั่วโจ้ะห์	เป็นไข้
ယဲဖြိုင်	ยั่วซั่ง	ไข้หนัก
ယဲဇ္ဇပ်	ยั่วโฟ่ะห์	เป็นไข้
ယဲဇ္ဇပ်ခတဝ်	ยั่วโฟ่ะห์คะตอ	ไข้จับสั่น ไข้มาลาเรีย
ယဲဇ္ဇော်	ยั่วโฮน่ก	โรคเรื้อน
ယဲဍုင်	ยั่วเดิง	กามโรค
ယဲဏုမ်ထော်	ยั่วฮนอมเทาะ	ปวดท้องเยี่ยว
ယဲတဝ်ကြုတ်	ยั่วตอกร๊อด	โรคพุงโร โรคตานขโมย โรคพยาธิลำไส้

ယဲတံင်	ยั่วตอง	โรคชัก
ယဲတံင်ကိုတ်	ยั่วตองก๊อด	กามโรค
ယဲထဖဲၵ	ยั่วทะป๊าย	โรคงูสวัด
ယဲပဏီ	ยั่วปะแนม	โรคคุดทะราด
ယဲပရဟ်	ยั่วปะเร้าะห์	อหิวาต์
ယဲပါဖိုဝ်	ยั่วปาเป้อ	โรคห่า อหิวาตกโรค
ယဲပြင်ဏီ	ยั่วปรังนอย	โรคเรื้อน
ယဲဗရန်	ยั่วเปี้ยะร่น	โรคฝีดาษ
ယဲဗရုန်	ยั่วเปี้ยะรุ่น	โรคพยาธิไส้เดือน
ယဲဗီလိုက်	ยั่วปี้ลาก	โรครองช้ำ
ယဲဗေဝ်	ยั่วเป้	โรคหนัก ไข้หนัก ไข้เพียบ
ယဲဗြုန်	ยั่วเปรื้อน	โรคท้องมาน โรคไส้ซึม
ယဲဗြုအ်	ยั่วเปร้อะ	โรคฝี
ယဲမတ်	ยั่วม่ด	โรคตา โรคตาแดง
ယဲမနက်	ยั่วเมี่ยะเนี่ยก	ไข้รากสาดน้อย ไข้รากสาดใหญ่
ယဲမနက်ကျာ	ยั่วเมี่ยะเนี่ยกกย๊ำ	โรคลมพิษ โรคปะดง
ယဲမှတ်	ยั่วฮมด	โรคหืด
ယဲမှုက်	ยั่วเฮมิก	โรคหัด โรคเหือด
ယဲယျာပ်	ยั่วยับ	ไข้หนัก ไข้ยับ ไข้เพียบ
ယဲလမေန်	ยั่วเลี่ยะเม่น	โรคอัมพาด โรคง่อยเปลี้ยเสียขา
ယဲသင်	ยั่วซัง	โรคทราง
ယဲသတုက်ကွိက်	ยั่วซะเต๊ิกเกลิ๊ด	โรคลมบ้าหมู
ယဲသွိုပ္ဍတ်	ยั่วฮ้อยปะมด	โรคอยู่ไฟไม่ได้
ယဲသ္ဂော်	ยั่วฮนก	โรคคัน โรคหิด
ယဲဟနေဟ်	ยั่วฮะแนะห์	โรคนิ่ว
ယဲဝင်ဖြိုက်	ยั่วบังซาก	ริดสีดวงจมูก
ယဲအတိသာရ	ยั่วอะต๊อยสาระ	โรคอติสาร โรคลงแดง ถ่ายเป็นเลือด
ယေန်	เย่น	ชดช้อย แช่มช้อย
ယေန်သ္ဂာင်	เย่นซนาน	วัฒนธรรมประเพณี
ယောဂီ	เย่อวกี้	โยคี
ယောင်	โย่ง	บ้าจี้
ယောင်ယာ	โย่งเยี่ย	ประหม่า

ဒောင်ယောင်	โต้งโย่ง	กลัวๆกล้าๆ
ယောဇနာ	เย่อวเจี้ยะเนี่ย	โยชน์
ယောန်	โย่น	ย่อง
ယောန်တိတ်	โย่นตั๊ด	ย่องออก ค่อยๆเลี่ยงออก
ယောပ်	โยบ	งอม
ယောမ် ယော်ႇ	โย่ม	มืด ขมุกขมัว เมี่ยม
တွဲယော်ႇ	ฮัวโย่ม	แดดขมุกขมัว ตะวันพลบค่ำ
လစံက်ယော်ႇ	เลี่ยะจ๊อกโย่ม	ดำเมี่ยม
ယ်	เยี่ย	พี่ ใบเรือ
ယ်ဖိုင်	เยี่ยพัง	แมงมุม
ကောယ်	เกาเยี่ย	พี่เขย
တင်ယ်	ตังเยี่ย	ใบเรือ กางใบ
ယး	เยี่ยะห์	สว่าง แจ้ง
ယးကလိ	เยี่ยะห์กะลี	มะรืน
ယးဂတ	เยี่ยะห์เกี้ยะตะ	พรุ่งนี้
ယးစမုက်	เยี่ยะห์เจี๊ยะเมิก	เชิดหน้าชูตา เป็นที่เชิดหน้าชูตา
ကောန်ဏအ် -	โกนเนาะเยี่ยะห์ -	ลูกคนนี้เป็นที่เชิดหน้าชูตา ทำให้พ่อแม่ -
ယးစမုက်	เจี๊ยะเมิก	มีหน้ามีตา
ယးတွဲ	เยี่ยะห์ฮัว	ทุกวัน
ယးတွး	เยี่ยะห์ตะมะห์	สว่างไสว สว่างจ้า
ယးသွံာ	เยี่ยะห์ฮนำ	ปีหน้า
တွဲယး	ฮัวเยี่ยะห์	สว่าง ฟ้าสาง รุ่งอรุณ รุ่งเช้า
ယိုက်	ยาก	ยก อุ้ม
ယိုက်ကောန်	ยากโกน	อุ้มลูก
ယိုက်ဂုန်	ยากกุ้น	ยกย่องบุญคุณ ระลึกถึงบุญคุณ
ယိုက်ဂှေင်	ยากเกลี้ยง	แบกหาม
ယိုက်စလဝ်	ยากเจี๊ยะโล่	ช่วยปกป้องความผิด ช่วยสนับสนุนในทางที่ผิด
ယိုက်ဒေံ	ยากเต้ะ	อุ้มน้อง
ယိုက်ဒိုက်	ยากต้าก	ยกย่อง นับถือ เชิดชู
ယိုက်ဒှေ်	ยากเตี้ยะน่ก (โฮน่ก)	แผ่แม่เบี้ย แผ่พังพาน
ယိုက်န	ยากเนี่ยะ	ยกขันหมาก
ယိုက်ပုင်ခွော	ยากเปิงคะเมา	ถือหม้อไฟ(หม้อขวัญ)นำหน้าศพเวลาไปเผา

ယိုက်ပ္တိုန်	ยากปะตอน	ยกขึ้น
ယိုက်ဖုင်	ยากเปิ้ง	อุ้มท้องเวลาตั้งครรภ์
ယိုက်မာန	ยากเมี่ยเนี่ยะ	ถือทิฐิมานะ
ယိုက်မုက်	ยากเมิก	ยกย่องนับหน้าถือตา
ယိုပ်ယာပ်	เบิ่บเยี่ยบ	พอเพียง พอมีพอกิน
ယို	เยิ่ม	หายใจ พญายม
ယိုစအောဂွံ	เยิ่มเจี๊ยะเอาเก้อะ	พึ่งพาอาศรัยไม่ได้
ယိုတိတ်	เยิ่มตั๊ด	หายใจออก
ယိုဖဲညိ	เยิ่มพอยญี้	หายใจคล่องหน่อย หายใจโล่งอก
ယိုမုဟ်ညး	เยิ่มมุ่ห์เญี่ยะห์	ยืมจมูกคนอื่นหายใจ
ယိုလုပ်	เยิ่มลูบ	หายใจเข้า
ယိုလုပ်ယိုတိတ်	เยิ่มลูบเยิ่มตั๊ด	หายใจเข้าหายใจออก
ယိုအောဆက်	เยิ่มเอาชัก	หายใจไม่ทั่วท้อง
ယိုအောတိတ်	เยิ่มเอาตั๊ด	หายใจไม่ออก แน่นหน้าอก
ယိုအောမာန်	เยิ่มเอาม่าน	หายใจไม่ออก
ယို်ဝ် ယို်	เย่อ	เทิน ทูน
ယို်ကွေင်	เย่อเฮนียง	ยกของขึ้นจบหน้าผาก ตั้งใจอุทิศหรือตั้งความปรารถนาเมื่อเวลาทำบุญทำทาน
ယို်ဂုန်	เย่อกุ้น	ยกย่องบุญคุณ บูชาคุณ
ယို်ဂုန်ကျာ်	เย่อกุ้นกยั๊จ	บูชาคุณพระพุทธเจ้า
ယို်ဂုန်အာစာ	เย่อกุ้นอาจา	บูชาคุณอาจารย์
ယို်လဝ်	เย่อโล่	เทินไว้ ทูนไว้ ให้ท้าย
ယို်သစာ	เย่อซะจา	ตั้งสัตย์สาบาน
ယိုဟ်	เย่อะห์	แป้ง
ယိုဟ်ဗန်	เย่อะห์บอน	ขนมกวน ขนมเชื่อม
ယှု	เยี่ยะมุ่	ชื่อ
ယှုဆဝ်	เยี่ยะมุ่ชอ	ชื่อคล้องจอง ชื่อพ้องกัน
ယှုယှာ	เยี่ยะมุ่เยี่ยะเมี่ย	ชื่อเสียงเรียงนาม
ယျင်	ยัง	ยัง อย่าง
ယျင်ခိုဟ်	ยังเคาะห์	ยังดี
ယျင်ဂွံ	ยังเก้อะ	ยังได้
ယျင်ဏအ်	ยังเนาะ	อย่างนี้

ယျင်ၵိုမ်ႇယျိူၼ်	ยังโต้ะห์ม่งเยิน	ยังเป็นอยู่อีก ยังไม่เข็ด
ယျင်ၼွႆစိုတ်	ยังนุ่มจ๊อด	ยังมีแก่ใจ
ယျင်ၼွႆမုၵ်	ยังนุ่มเมิก	ยังมีหน้า
ယျတ်	ย้อด	มุด ลอด
ယျတ်တိတ်	ย้อดตั๊ด	มุดออก
ယျၼ်	ยอน	กระแต
ယျိူၼ်	เยิน	คง คงจะ น่าจะ
ၵွႆယျိူၼ်	เก้อะเยิน	คงจะได้ น่าจะได้
ၵွႆဆိုယျိူၼ်	เก้อะเชอเยิน	คงจะได้เห็น
ၼွႆယျိူၼ်	นุ่มเยิน	คงมี น่าจะมี
ၼွႆမွဲတဲ့ယျိူၼ်	นุ่มมั่วฮัวเยิน	คงจะมีสักวัน
ယျိူ	เยอ	แบ
ယျိူယျိူ	เยอเยอ	แบแฉะ เฉยๆ
ယြ်	เยี่ยะเรี่ย	ใด คนใด ผู้ใด
ယြ်ညးမွဲ	เยี่ยะเรี่ยเญี้ยะห์มั่ว	คนใดคนหนึ่ง ผู้ใดผู้หนึ่ง
ယွႆ	เย่อะ	จ้ะ ค่ะ ครับ
ယွႆကျာ်	เย่อะกยั๊จ	ครับผม เจ้าค่ะ

เพิ่มเติม

ယာသိုင်အိက်	เยี่ยซังเอิ๊ด	ยกก้น เยินยอ
ယာမွော်တဲ	เยี่ยเบ้อะตอย	ยกหัวแม่มือ ยกหัวแม่โป้
ယာတ်ဗကေတ်	ยาดเปี๊ยะเก๊ด	ผ้าแดง
ယာတ်ဗတာင်	ยาดเปี๊ยะตาน	ผ้าขาว
ယာတ်ဗု	ยาดปุ๊	ผ้าขาว
ယဲကွော်	ยั่วเกลาะ	ติดโรค
ယဲချာဇွော်	ยั่วขยำโฮนก	ไข้หวัดใหญ่
ယဲဇအဒ်ဂွံအာ	ยั่วเจี๊ยะเอ๊าะเกนี้ยอา	โรคห่า โรคอหิวาต์
ယိုက်လဝ်	ยากโล่	คอยหนุนหลัง คอยปกป้องในทางที่ไม่ดี
ယှိဖောင်င်	เยิ่มโพงๆ	หายใจรวยริน
ယှိအောပေင်ဗုင်	เยิ่มเอาปอนเปิ้ง	หายใจไม่ทั่วท้อง

ရ

ရ	เรียะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๗ ตรงกับตัว ร ในภาษาไทย
ရ	เรียะ	สนุก อร่อย
ရကွေဟ်ရ	เรียะแกว๊ะห์ระ	สนุกจังเลย
ရကွေဟ်ဟ်	เรียะแกว๊ะห์ๆ	สนุกจริงๆ
ရကိုဟ်	เรียะก๊อห์	ยักษ์ ผีเสื้อน้ำ ผีเสื้อสมุทร
ရစချိုတ်	เรียะจะขย็อด	สนุกจะตาย
ရ ၡ	ระ	ละ แล้ว ใช้ลงท้ายคำ
ဂွံရ	เก้อะระ	ได้แล้ว
ရုံရ	รุ่มระ	พอแล้ว
အာရ	อาระ	ไปละ
အောမာန်ရ	เอาม่านระ	ไม่ไหวแล้ว
ရသွံ	ระเซาะ	ไม่ใช่หรือ แล้วซี่ ใช้ลงท้ายคำ
ရင်	เรี่ยง	เรียง แถว
ရင်တ္ဍုင်	เรี่ยงตะเลิง	นำมา
ရင်သကအ် ရင်သ္ကံ	เรี่ยงซะเก๊าะ	ด้วย
ကစိန်မတ်ရင်	กะจินม่ดเรี่ยง	แหวนแถว
တာရင်	ตาเรี่ยง	ตาลแถว
ရဇတ	เรี่ยะเจี้ยะตะ	รชตะ เงิน
ရည	ร่นเญี้ยะ	อรัญ ป่า
ရတ်	ร่ด	รัตนะ แก้ว รอด เกี่ยว
ရတ်ချဲာ	ร่ดขยัว	เกี่ยวหญ้า
ရတ်ပိ	ร่ดป๊อย	รัตนตรัย
ရတ်သ္ဂိ	ร่ดฮ้อย	รอดเรือน ไม้รองพื้น
ရတ်သြော်	ร่ดเซาะ	เกี่ยวข้าว
ရတိ	เรี่ยะต๊อย	รติ ความยินดี ความรัก
ရထ	เรี่ยะทะ	คำแปล
ရန်	ร่น	ตั้งใจ พยายาม
ရန်တွအ်	ร่นเฮมาะ	ตั้งใจให้ถึงจุดหมายปลายทาง พยายามให้บรรลุจุดประสงค์
ရနက်	เรี่ยะเนิ่ก	รโหฐาน ที่ลับ

ရနျက်ဗဒန်	เรี่ยะเนิกเปี๊ยะต้น	ปิดบัง เร้นลับ
ရနျက်ဗပေင်	เรี่ยะเนิกเปี๊ยะปอน	เพิ่มเติม เสริม ช่วยให้เต็ม ช่วยให้ครบ
ရပ်	ร่บ	จับ ถือ
ရပ်ကလောန်	ร่บกะโลน	จับงาน
ရပ်ကအ်တဲ	ร่บเก๊าะตอย	จับข้อมือ
ရပ်ကုံဗိုန်	ร่บกอเปิ้น	จับให้แน่น ผูกมัด
ရပ်ခ္ဓမ်	ร่บคะนอม	จับเส้นขนมจีน
ရပ်စ	ร่บเจี๊ยะ	เข้าสิง
ရပ်စပ်	ร่บจ๊อบ	จับจ่ายใช้สอย
ရပ်ဖြင်	ร่บเซี่ยง	ถือดาบ
ရပ်တိ	ร่บต๊อย	จับจองที่ดิน
ရပ်ထဝ်	ร่บทอ	ลงทอง ปิดทอง
ရပ်ဗလး	ร่บเปี๊ยะเลี่ยะห์	จับปล่อย
ရပ်ဗလးရပ်ဗလး	ร่บเปี๊ยะเลี่ยะห์ - ร่บเปี๊ยะเลี่ยะห์	จับปล่อย ๆ จับจด
ရပ်ဗ္ဂး	ร่บเปลี้ยะห์	จับผิด
ရပ်လွှဟ်	ร่บเลี่ยะโว่ห์	จับอาวุธ
ရပ်သ္ဒေဝ်	ร่บเฮนี (ซะเน)	ถือท้าย
ရပ်ဓုန်	ร่บบุน	ถือมีด
ရပ်အလံာ	ร่บอะเลี่ยม	ถือธง
ရပ်အာဝဟ်	ร่บอาโว่ห์	ถืออาวุธ จับอาวุธ
ရမတ်	ระมด	น้ำตา
ရမျာင်	ร่มซาน	เสียง
ရသ	เรี่ยะซะ	รส
ရသိ	เรียะซ้อย	ฤาษี
ရဟ် ရှ်	โร่ห์	รส อร่อย
ရဟ်ဓဝ်	โร่ห์โธ่	รสพระธรรม
ရဟ်ပုင်	โร่ห์เปิง	รสข้าว รสอาหาร
ရဟ်တဲ	โร่ห์ตอย	รสมือ
ရဟ်ပိက်	โร่ห์เปิ๊ด	อร่อยเหมือนกัน
ရဟ်ဘ်ာ	โร่ห์โพ่ห์	รสชาติ
ရဟ်သွ	โร่ห์ฟะ	รสแกง

ရာက် ရာ်	ราจ	กระท่อม ห้างนา
ရာဂ	เรี่ยเกี้ยะ	ราคะ ความกำหนัด
ရာင်	ร่าน	บาน
ရာင်ဆဲာ	ร่านชาย	รุ่งเรือง เฟื่องฟู
ရာဇဓာနီ	เรี่ยเจี้ยะเที่ยนี่	ราชธานี
ရာဇာ	เรี่ยเจี้ย	ราชา
ရာဇာဂြိုဟ်	เรี่ยเจี้ยเกร้อะห์	ราชคฤห์ (กรุง)
ရာဇာဒန်	เรี่ยเจี้ยต้น	ราชทัณฑ์
ရာဇာဒူတ	เรี่ยเจี้ยตู้ตะ	ราชทูต
ရာဇာဓိရာဇ်	เรี่ยเจี้ยทิราด	ราชาธิราช (พระเจ้าแผ่นดิน)
ရာဇာဖြန်	เรี่ยเจี้ยปร้น	รั้วสานด้วยตอกปักไว้พอเป็นเขต
ရာဇာဘိသေက်	เรี่ยเจี้ยพิ่เสก	ราชาภิเษก
ရာဇာဝင်	เรี่ยเจี้ยเวี่ยง	พงศาวดาร
ရာဇာသာန်	เรี่ยเจี้ยซาน	ราชสาสน์
ရာဒနာ	เรี่ยเตี้ยะเนี่ย	อวยพร ความประสงค์ ความต้องการ ตั้งความปรารถนา
ရာဒနာကို	เรี่ยเตี้ยะเนี่ยกอ	อวยพรให้
ရာဒနာဏာကို	เรี่ยเตี้ยะเนี่ยนากอ	แผ่ส่วนบุญ อุทิศส่วนบุญไปให้
ရာဒနာမိက်	เรี่ยเตี้ยะเนี่ยเมิก	ตั้งความปรารถนา อ้อนวอนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ขอให้สมความปรารถนา
ရာဒဝ်ဝ်	เรี่ยโต้	ส่วนกลาง ส่วนรวม
ရာန်	ร่าน	ซื้อ
ရာန်ဖ္ဒိက်	ร่านเปี้ยะเนิ่ด	ซื้อสินค้า
ရာန်မုက်	ร่านเมิก	ซื้อหน้า
ရာန်ပြေင်အခိင်ဇ္ဍ – ရာန်ယာတ်ဂအခိင်ဇိုဟ်	ร่านเปรียงอะเคินเฮี่ยะ - ร่านยาดเกี๊ยะอะเคินบ๊อห์	ซื้อควายหน้านา ซื้อผ้าห่มหน้าหนาว
ရာန်သ္ဒိုတ်	ร่านซะต๊อด	ร้อนรน
ရာပ်	เรียบ	ป่ารกชัฏ
ရာပ်စိုပ်	เรียบจั๊บ	รกชัฏ
ရုံာ	เรี่ยม	ลาสิกขา สึกจากพระภิกษุสามเณร
ရဲာ	ร่าย	ผักกาด
ရာသိ	เรี่ยซอย	เสน่ห์

စုတ်ရာသိ	จุ๊ดเรี่ยซอย	ทำเสน่ห์
ရာဟု	เรี่ยเฮ้า	ราหู
ရာဟုလုပ်	เรี่ยเฮ้าลูบ	ราหูเข้า
ရိ	ริ่	สาก เพลา แกน
ရိကွိ	ริ่กวี	เพลาเกวียน เพลารถ
ရိတာ	ริ่ตา	หรดาล
ရိတဲ	ริ่ตอย	สากมือ สากกะเบือ
ရိပွှာ်	ริ่ปะน๊อห์	แกนกลางไส้ในผลขนุน
ရိဖြာတ်	ริ่ปร้าด	หยวกกล้วย
ရိမခဒအ်	ริ่เมี่ยะคะโต้ะ	ซังข้าวโพด
ရိမံင်	ริ่ม่ง	สากกระเดื่อง
ရိယာ်သျှ	ริ่ยาจเฮ้า	สากตำข้าว
ရိသြော်ဂန်	ริ่เซาะก้น	ซังข้าวโพด
ရိစိုက်	ริ่บั๊ก	สากกะเบือ
ရိင်	เริ่น	เผ็ด
ရုသံင်	รุ่ซอง	เหตุการณ์บ้านเมืองอยู่ในสภาพไม่ปกติ
ရုက္ခ	เริกคะ	รุกข์ ต้นไม้
ရုက္ခဇို	เริกคะเจ้อ	รุกขเทวดา
ရုင်	เริ่ง	โรง ครอง
ရုင်ချေဟ်	เริ่งแขยี๊ะห์	โรงม้า คอกม้า
ရုင်စိင်	เริ่งเจิน	โรงช้าง
ရုင်ဒါန်	เริ่งต้าน	โรงทาน
ရုင်ပုင်	เริ่งเปิง	โรงอาหาร หอฉัน
ရုင်ပေါဲ	เริ่งปัว	เวทีแสดงการเล่น
ရုင်ဗဗေင်	เริ่งเปี๊ยะเปี๊ยง	รมบาตร
ရုင်သဂုတ်စွာတ်	เริ่งซะกุ๊คจะวัด	โรงศาล
ရုင်သင်္ဃာ	เริ่งซะงา	ครองจีวร
ရုင်အမှု	เริ่งอะเฮม้า	โรงศาล ศาลสถิตยุติธรรม
ရုန်	รุ่น	รุน พยายาม ดิ้นรน ยันถอยหลัง
ရုန်ဇုက်	รุ่นเจิ๊ก	รุนเชือก สลัดเชือก
ရုန်ဒ်	รุ่นเตี๊ย	รุนหนี ดิ้นหนี ยันถอยหลังเพื่อหนี
ရုန်မို	รุ่นเม่อ	หยาบ กระด้าง

ရုပ်	รุ่บ	รูป
ရုပ်ကျေဝ်	รุ่บแกยึ	รูปสวย
ရုပ်ယာတ်	รุ่บยาด	เก็บผ้าที่ตากแห้งแล้ว
ရုပ်ရာ	รุ่บเรี่ย	รูปร่าง
ရုပ်သၢ်	รุ่บซัด	รูปร่างหน้าตา
ရုပ်ဟိန်	รุ่บฮิน	รูปชั่ว ขี้ริ้วขี้เหร่
ရုမ် ရုံ	รุ่ม	พอ
ရုံကွာ	รุ่มกลา	พอก่อน
ရုံဂပ်	รุ่มก้บ	พอเพียง เพียงพอ
ရုံစ	รุ่มเจี๊ยะ	พอกิน
ရုံစကာ	รุ่มเจี๊ยะกา	พอใช้
ရုံစိုတ်	รุ่มจ๊อด	พอใจ
ရုံဆဂ့်	รุ่มชะโก้ห์	พอแค่นั้น พอเท่านั้น
ရုံဆဏာအ်	รุ่มชะเนาะ	พอแค่นี้ พอเท่านี้
ရုံတေဟ်ရုံ	รุ่มเต๊ห์รุ่ม	พอก็พอ
ရုံပွိက်	รุ่มปะเมิ้ด	พอธุระ พอความต้องการ
ရုံရ	รุ่มระ	พอแล้ว
ရုံအောလေပ်	รุ่มเอาเล่บ	พอไม่เป็น ไม่รู้จักพอ โลบมาก
ရုဲ	รุ่ย	คัด เลือก แมลงวัน
ရုဲကမွောန်	รุ่ยกอมลน	เลือกงาน
ရုဲကေတ်	รุ่ยเก๊ด	เลือกเอา คัดเอา
ရုဲကို့	รุ่ยกอ	เลือกให้ คัดให้
ရုဲဂွင်	รุ่ยเกวี้ยง	แมลงวันหัวเขียว
ရုဲၸု်	รุ่ยจ๊อห์	คัดเลือก เลือกเฟ้น
ရုဲစောင်ဒးအိက်ကွိ	รุ่ยจงเตี้ยะห์เอิ๊ดฮน๊อย	เลือกกากข้าวโดนขี้หนู เลือกนักมักได้แร่
ရုဲထော်	รุ่ยเทาะ	เลือกทิ้ง คัดทิ้ง
ရုဲဒိုဟ်	รุ่ยเต้อะห์	เลือกทิศ เลือกข้าง
ရုဲမ	รุ่ยเมี่ยะ	คัดพันธุ์
ရုဲမသြော်	รุ่ยเมี่ยะเซาะ	คัดพันธุ์ข้าว
ရုဲမုက်ရုဲမတ်	รุ่ยเมิกรุ่ยม่ด	เลือกหน้าเลือกตา เลือกที่รักมักที่ชัง
ရုဲရုံင်	รุ่ยร่ง	เลือกดู
ရုသံင်	รุ่ซอง	วุ่นวาย ไม่ปกติ บ้านเมืองมีแต่เหตุวุ่นวาย

ရူပဗြဟ္မာ	รูปะเปริ้ม	รูปพรหม
ရူပါရုံ	รูปาเริ่ม	รูปารมณ์
ရူပါဝစရ	รูปาเวียะจะระ	รูปาวจร
ရူပိယ	รูป๊อยยะ	รูปิยะ เงินตรา
ရေက်	รอด	ตัด หั่น แล่
ရေက်ဖျူန်	รอดพยุน	หั่นเนื้อ
ရေက်သုက်	รอดเซิก	ตัดสายสะดือ ตัดสายรก
ရေင်	เรี่ยง	เรียง แถว
တာရေင်	ตาเรี่ยง	ตาลแถว
မတ်ရေင်	ม่ดเรี่ยง	แหวนแถว
ရေတ်	เร่ด	เลียบ ทำแนวกันไฟ รอบๆ
ရေတ်ချော	เร่ดขยัว	ถากถางหรือเผาหญ้าเพื่อเป็นแนวกันไฟ
ရေတ်ဍုင်	เร่ดเดิง	เลี่ยบเมือง
ရေန်	เร่น	ริ้น
ရေဲ	เรี่ย	ริ้ว
ကရေဲ	กะเรี่ย	ปลาช่อนเค็มผ่าเป็นริ้ว
ရေဝ်ရောတ်	เร่ร่ด	รำพัน คร่ำครวญ
ရေဟ်သေဟ် ရှေ်သှေ်	เร่ห์เซห์	เคารพ นับถือ
ရှေ်သှေ်ရ်ဂ်	เร่ห์เซห์เรี่ยเกี้ย	เคารพนับถือ
ရောဝ်ဂုန်	โรกกุ้น	ตอบแทนบุญคุณ
ရ်ု	รั่ว	พวก เพื่อน ชาว
ရ်ုကလေင်	รั่วกะลอน	ชาวลาว คนลาว (ภาษาพูดเปรียบเทียบ)
ရ်ုကမ္မောန်	รั่วกอมลน	คนงาน กรรมกร
ရ်ုကျာ်ပိ	รั่วกยั๊จป๊อย	ชาวด่านเจดีย์สามองค์
ရ်ုကြုက်	รั่วเกริ๊ก	ชาวจีน คนจีน
ရ်ုကြိက်	รั่วกร๊อก	หญิงค้าประเวณี หญิงโสเภณี
ရ်ုကွအ် ရ်ုကွံ	รั่วเกล๊าะ	ชาวสวน
ရ်ုကွာန်	รั่วกวาน	ชาวบ้าน
ရ်ုခေက်	รั่วแคก	ส่วนมากจะหมายถึงขาวมุสลิมทั่วไป
ရ်ုဂမ်ဂွ်	รั่วเกี๊ยะเมี่ยเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ရ်ုဂလာ	รั่วเกี๊ยะเลี่ย	พวกฝรั่ง ชาวตะวันตก
ရ်ုဂွဲ၁စ	รั่วกล้ายเจี๊ยะ	หญิงหากิน หญิงโสเภณี

ရဲဂုက်	รั่วเก๊ก	คนคุก
ရဲဂူ	รั่วกู้	ชาวไร่
ရဲဂြဝ်	รั่วโกร้	พวกเครื่องสาย
ရဲဂြိုပ်	รั่วเกริ๊บ	ชาวป่าชาวดง
ရဲဥုင်	รั่วเกลิ้ง	ชาวเรือ
ရဲဍုဝ်ဖ္ဍုင်	รั่วดั๊จพะเนิง	ชาวน้ำเค็ม
ရဲဍုင်	รั่วเดิง	ชาวกรุง ชาวกรุงเทพ
ရဲဍုင်မည်	รั่วเดิงม่น	ชาวเมืองมอญ
ရဲဍုင်လဝေါ	รั่วเดิงเลียะเว่อว	ชาวละโว้ ชาวลพบุรี
ရဲဍေံ	รั่วแด๊ะห์	พวกมัน
ရဲဈုင်	รั่วเชี่ยง	พวกช่าง
ရဲညးဍုင်ကွာန်	รั่วเญี้ยะห์เดิงกวาน	พวกชาวบ้าน
ရဲညးထကအ်	รั่วเญี้ยะหึทะเก๊าะ	พวกกัน เพื่อนกัน
ရဲညးရဲအဲ	รั่วเญี้ยะหรั่วอัว	พวกเขาพวกเรา เลือกพวก
ရဲတုင်ရူ	รั่วเติงทู่	พวกกลองยาว
ရဲတမ္ကာဇာဖ္ဒိက်	รั่วตอมงาเจี๊ยเกนิ่ด	ชาวประมง
ရဲတ္ဍုင်	รั่วตะเลิง	คนต่างถิ่น แขกผู้มาเยือน
ရဲထွဲဲဒွက်	รั่วทะมายเกวี้ยก	นักร้อง
ရဲဒို	รั่วเต้อ	ชาวเขา ชาวดอย
ရဲဓဂိုန်သိ	รั่วเที่ยะเกิ๊นซอย	พวกถือศีล คนถือศีล
ရဲဓလ	รั่วเที่ยะเลียะ	พวกโจร
ရဲဓလင်စ	รั่วเที่ยะเลี่ยงเจี๊ยะ	พวกขอทาน
ရဲဓမ်ဂ္ဂ	รั่วเที่ยะเมี่ยเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ရဲပက်လာတ်	รั่วปักลาด	ชาวปักลัด ชาวพระประแดง
ရဲပလတ်	รั่วปะล้อด	พวกขโมย
ရဲပ္ဍေဟ်စ	รั่วปะและห์เจี๊ยะ	พวกทรงเจ้าเข้าผี พวกเต้นกินรำกิน
ရဲပ္ဍံင်စ	รั่วปลองเจี๊ยะ	พวกตีชิงวิ่งราว
ရဲဖံက်သေဝ်	รั่วพ้อกแซ	พวกพ่อค้าแม่ค้า ผู้ประกอบการค้า
ရဲဖံင်	รั่วพอง	ชาวแพ
ရဲဖျာ	รั่วพย๊า	ชาวตลาด
ရဲဗတ်ကဝ်	รั่วปั๊ดกอ	พวกตำรวจ
ရဲဗမုဲ	รั่วเปี๊ยะมุ่ย	พวกผีปอบ พวกผีกระสือ

ရဲဖော်တအ်	รั่วเป้ะห์เต๊าะ	พวกเอ็ง
ရဲပို	รั่วโปย	พวกเรา
ရဲဗ္ဍ	รั่วเฮี่ยะ	ชาวนา
ရဲဗြာတ်ဗြဲဝ်	รั่วปร้าดเปร้	ชาวราชบุรี
ရဲဗြိုင်ရဲပကိုဟ်	รั่วปร้างรั่วปะก๊อห์	พวกยักษ์พวกมาร
ရဲမင်ဂွ်	รั่วเมี่ยงเกลี้ย	คนเลี้ยงวัว
ရဲမည်	รั่วม่น	ชาวมอญ
ရဲယ်ဟောင်	รั่วเยี่ยฮอน	ชาวมหาชัย
ရဲရး	รั่วเรี่ยะห์	ชาวชนบท คนบ้านนอก
ရဲလဂန်	รั่วเลี่ยะก้น	พวกลคร
ရဲလေဟ်	รั่วเล่ะห์	นักรำ
ရဲဝေင်	รั่วว่อน	นักเล่น นักการพนัน
ရဲသေံ	รั่วเวม	ชาวไทย ชาวสยาม คนไทย
ရဲသံင်ဍာ	รั่วซองฮ่าย	ชาวมอญบ้านท่าหลวง อ.ท่าเรือ อยุธยา
ရဲသ္ဂိ	รั่วฮ้อย	พวกบ้าน (สามีภารยา)
ရဲသ္ဂဝ်	รั่วซะโม	เรี่ยกชาวมอญที่อาศรัยอยู่ตั้งแต่อยุธยาลงไป
ရဲဟာလိ	รั่วฮะเลิ่ม	พวกเหี้ย
ရဲဇ္ဇိ	รั่วบี	ชาวแม่น้ำ
ရဲဇ္ဇိဇ္ဇော်	รั่วบีโอน่ก	ชาวทะเล
ရဲအဇိက်	รั่วอะเจิ๊ด	ชาวจีน
ရဲအာတ်စ	รั่วอั๊ดเจี๊ยะ	พวกขอทาน
ရဲအိက်ဂအဲ	รั่วเอิ๊ดเกี๊ยะอุย	พวกขี้ยา
ရဲအိက်ဘင်	รั่วเอิ๊ดเกี๊ยง	พวกขี้กัญชา
ရဲအိက်ဘိင်	รั่วเอิ๊ดเพิ่น	พวกขี้ยา (ฝิ่น)
ရဲအိက်ဘိန်	รั่วเอิ๊ดพิ่น	พวกขี้ยา (ฝิ่น)
ရဲအိက်အရက်	รั่วเอิ๊ดอะเรียก	พวกขี้เหล้า
ရဲအဲ	รั่วอัว	พวกฉัน
ရော	เรา	เล่า ใช้ต่อท้ายคำ
မုရော	มุ่เรา	อะไรเล่า อะไรกัน
အာလ္ဂိရော	อาลอเรา	ไปไหนเล่า ไปไหนกัน
ရော်	โรก	สนอง ตอบแทน
ရော်ဂုန်	โรกกุ้น	สนองคุณ ตอบแทนบุญคุณ

ရောဂ	เร่อวเกี้ยะ	โรคะ โรค
ရောင်	โรง	ฉะนี้แล ใช้ลงท้ายประโยค
ရောမ် ရော်	โร่ม	ประหม่า ร่างร้าน นั่งร้าน
ရ်	เรี่ย เรี่ยว	ชะลอม แบบ
ရ်ဂ်	เรี่ยเกี่ย	เคารพ
ရ် ရ်အောတိရ်တ္ဒိဍၟ်	เรี่ย เรี่ยเอาแตม - เรี่ยตะแนมดั๊ง	การไม่รู้จักประมาณตน ต้องจมน้ำเหมือนชะลอม
ရ်ဝွံ	เรี่ยวุ่	ดังนี้ เช่นนี้
ရ်သ္ဂ်ဝွံ	เรี่ยซัดวุ่	เพราะเหตุนั้น
ရံင်	ร่ง	ดู มอง เลี้ยง
ရံင်ကတက်ဇကုကို	ร่งกะตั๊กเจี๋ยะเก๊ากัม	มองท้ายทอยตัวเองบ้าง
ရံင်ကောန်	ร่งโกน	เลี้ยงลูก
ရံင်ကောန်ငၟ်	ร่งโกนงั๊ด	เลี้ยงเด็ก
ရံင်ကို	ร่งกัม	ดูบ้าง ดูด้วย
ရံင်ကၠာ	ร่งกลา	ดูก่อน ดูท่า
ရံင်စ	ร่งเจี๊ยะ	ดูหมอดู
ရံင်စမ်	ร่งจอม	ดูซิ ดูซี่ ดูเถิด
ရံင်စံင်	ร่งจอง	ดูแลรักษา
ရံင်စိုတ်	ร่งจ๊อด	ดูใจ
ရံင်ဆညးတ္ၚဟ်	ร่งชะเญี้ยะห์ตะน้อห์	ดูแต่คนอื่น
ရံင်ဆ္	ร่งเชอ	มองเห็น
ရံင်ညာတ်	ร่งญ้าด	มองเห็น
ရံင်တုပ်	ร่งต๊อบ ร่งตุ๊บ	ดูเหมือน
ရံင်ဒင္ခာဝ်	ร่งเตี๊ยะโง่	ดูกระจก ส่องกระจก
ရံင်ဒေံ	ร่งเต๊ะ	เลี้ยงน้อง
ရံင်ဖိုဟ်	ร่งเพอะห์	ดูอยู่เฉย
ရံင်ဗက်	ร่งเปี๊ยก	มองตาม
ရံင်ဗိန်ဒေဝ	ร่งปิ๊นเต้อว	ดูหมอดู ดูโชคชะตาราศี
ရံင်ဗ္ဒးဒး	ร่งเปลี๊ยะห์เตี๊ยะห์	ดูผิดท่า ดูผิดปกติ ดูน่าสงสัย
ရံင်မိတ်ဒါန်	ร่งมีดต้าน	ดูเนื้อคู่
ရံင်မု	ร่งมุ่	ดูอะไร มองอะไร
ရံင်မုက်	ร่งเมิก	มองหน้า

ၐုင်ယဲ	ร่งยั่ว	เยี่ยมไข้
ၐုင်ယႃႉ	ร่งเยี่ยะมุ่	ดูรายชื่อ ตรวจรายชื่อ
ၐုင်လဝ်	ร่งโล่	ดูไว้ เฝ้าไว้
ၐုင်လိၵ်ႈ	ร่งเลิด	ดูหนังสือ
ၐုင်ဢႃၵႃႇ	ร่งอากลา	ดูไปก่อน
ၐုင်ဢမ်ႇၵႂႃႇ	ร่งเอาเก้อะ	ดูไม่ได้
ရႃး	เรี่ยะห์	ชนบท อาณาเขต
ရႃးၼိၵိမ်	เรี่ยะห์นิเกิ้ม	นิคมชนบท
ၵွၼ်ရႃး	กวานเรี่ยะห์	ชนบทบ้านนอก
ၸိုင်ရႃး	เดิงเรี่ยะห์	ประเทศราช
ရိၵ်	ราก	กระสอบ รัว
ရိၵ်ၵၢၼ်	รากกาน	กระสอบป่าน
ရိၵ်ၽွမ်	รากพอม	รัวกลอง
ရိၵ်ၶဝ်ႈ	รากเฮ้า	กระสอบข้าวสาร
ရိင်	ร่าง	โปร่ง ด้อยพัฒนา ป่าเถื่อน
ၵျႃႇရိင်	กย๊าร่าง	อากาศโปร่ง
ရိတ်	เริ่ด	ต้นลาน
ရီ	เริ่ม	ช่วย สนับสนุน
ရီထံၵ်ပင်	เริ่มท้อกปัง	ช่วยค้ำชู
ရီၿင်	เริ่มเปี๊ยง	ช่วยเหลือ
ရိဝ်	เร่อะห์	ราก นับ รื้อ
ရိဝ်ၵွၵ်	เร่อะห์กนัก (ฮนัก)	รากแก้ว
ရိဝ်ၵျႃ	เร่อะห์กย๊า	รากฝอย
ရိဝ်ၶတဝ်	เร่อะห์คะตอ	รากลอย
ရိဝ်ၶျိ	เร่อะห์ขยี	รากคลอน
ရိဝ်ၵလပ်	เร่อะห์เกี๊ยะล่บ	นับผิด นับพลาด
ရိဝ်ၵိတု	เร่อะห์กิ๊เต๊า	ทุกเดือน
ရိဝ်စ	เร่อะห์เจี๊ยะ	อยู่ในจำนวนที่จะนับ
ရိဝ်စုဢ်	เร่อะห์จะเมาะ	ทุกๆ
ရိဝ်ဆု	เร่อะห์ชุ	รากไม้
ရိဝ်တဲ့	เร่อะห์ตุ๋ย เร่อะห์ตอย	นับแล้ว
ရိဝ်တဲ့ရိဝ်ပွၼ်	เร่อะห์ตุ๋ยเร่อะห์ปลอน	นับแล้วบับอีก นับซ้ำซาก

ရိုဟ်တ္ငဲ	เร่อะห์ฮัว	ทุกวัน นับวัน
ရိုဟ်တ္ငဲဏာအ်	เร่อะห์ฮัวเนาะ	ทุกวันนี้
ရိုဟ်တိုက်	เร่อะห์ตั๊ก	รื้อตึก ฐานรากตึก
ရိုဟ်ထော်	เร่อะห์เท้าะ	รื้อทิ้ง
ရိုဟ်ဒဒ္	เร่อะห์เตี๊ยะโต้ห์	นับตั้งแต่
ရိုဟ်ဒဒ္တ္ငဲ	เร่อะห์เตี๊ยะโต้ห์ฮัว	นับเป็นวัน แทบจะทุกวัน
ရိုဟ်ပလိုဝ်	เร่อะห์ปะลำ	รื้อทำลาย
ရိုဟ်ရင်	เร่อะห์เรี่ยง	รำพัน พูดพล่ำ พร่ำพรรณา
ရိုဟ်ရိုဟ်	เร่อะห์ๆ	ทุกๆ
ရိုဟ်လ္ပိုဟ်	เร่อะห์เลี่ยะมิ่ห์	นับจำนวน
ရိုဟ်သၠာ	เร่อะห์ซาย	ตีผึ้ง
ရိုဟ်သီ	เร่อะห์ซอย	ทุกวันพระ
ရိုဟ်သ္ဂိ	เร่อะห์ฮ้อย	รื้อบ้าน
ရိုဟ်သ္နံ	เร่อะห์ฮนำ	ทุกปี
ရိုဟ်ဿုန်	เร่อะห์ซอน	นับเงิน
ရိုဟ်ဟွံမာန်	เร่อะห์เห้อะม่าน	นับไม่ไหว
ရိုဟ်အောလေပ်	เร่อะห์เอาเล่บ	นับไม่เป็น
ရှ်ာ သၠာ	ซาย	ห่าง
ရှ်ာခြာ	ซายครา	ห่างเหิน แยกห่างจากกัน
ရှော် ဿော	ซัว	ฝอย ปรอย
ဗြဲရှော်	ปรั้วซัว	ฝนปรอย

လ

လ	เลี่ยะ	อักการมอญตัวที่ ๒๘ ตรงกับ ล ในภาษาไทย
လကျာ်	เลี่ยะกยั๊จ	พระภิกษุ
လကျာ်ဇွော်	เลี่ยะกยั๊จโฮน่ก	เจ้าอาวาส
လကျာ်ဓုိန်ကြိုပ်	เลี่ยะกยั๊จเทียะเกิ๋น - เกรี๊บ	พระธุดงค์
လက်	ลัก	หมื่น
လက်	เลียก	ด่า ด้าน ข้าง
လက်ကဏော်	เลียกกะแนะ	เมื่อวาน
လက်ကနိ	เลียกกะนิ	เมื่อวานซืน
လက်ကရော	เลียกกะรัว	ด่าจิก
လက်ကၟိုပ်	เลียกดับ	ด้านหัว
လက်ကၟိုပ်သတိက်	เลียกดับซะเติ๊ด	ด้านหัวนอน
လက်ကဖို	เลียกกะพอ	สลอด
လက်ကရ်	เลียกกะราว	ด้านหลัง ข้างหลัง
လက္ကာ	ละกลา	เมื่อก่อน
လက္ကာတေအ်	ละกลาเต๊ะ	เมื่อก่อนโน้น
လက္ခဏ	เลียกคะนะ	ลักษณะ
လက္ခဏပိ	เลียกคะนะป๊อย	ไตรลักษณ์
လက်ကြာပ်	เลียกกรับ	สะไบแพร
လက်ကၠိုဟ်တ္ဂဲ	เลียกกล๊อห์ฮัว	ด่าทั้งวัน
လက်ခတ	เลียกคะตะ	ด้านหน้า ข้างหน้า
လက်ခစေင်	เลียกคะเจียง	ด้านตะแคง
လက်ခရ္ဍ	เลียกคะเราะห์	ฝ่ายฆราวาส ด้านฆราวาส
လက်ချာ	เลียกขย๊า	ข้าวหมาก
လက်ခွေဝ်	เลียกแคลี	ด่าตอบ ย้อนด่า
လက်ဂကူ	เลียกเกี๋ยะเกา	ด่าโคตร
လက်ဂတ	เลียกเกี๋ยะตะ	ต่อไปข้างหน้า
လက်ဂတး	เลียกเกี๋ยะตะห์	ด้านกลับ ข้างกลับ
လက်ဂိ	เลียกกิ๋	ด่าเจ็บ

လၵ်ၵျိၵ်	เลียกกล้าก	ฝุ่น ผง สิ่งสกปรก
လၵ်ၸႃး	เลียกจ๊ะห์	ด้านหลัง ข้างหลัง
လၵ်ၸွၵ်	เลียกจะเวี้ยก (เฟี้ยก)	ข้างแรม
လၵ်ဆၼ်ၵုၺ်ဆုံ	เลียกชะเชอกอเชอ	ด่าเสียๆหายๆ ด่าหยาบคาย
လၵ်ၼႆႉ	เลียกเนาะ	ทางนี้ ด้านนี้
လၵ်တံဒိုင်	เลียกตอมจ้าง	ทางปลายเท้า (ใช้กับที่นอน)
လၵ်တွၵႃၼႆႉ	เลียกตะมาเนาะ	ขนาดนี้ (ใหญ่ โต มาก)
လၵ်ထၵဲ	เลียกทะกอย	ด้านข้าง
လၵ်ထၵ်	เลียกทัก	ครั้ง สมัย ตั้งแต่
လၵ်ထၵ်ၵျၥ်	เลียกทักกยั๊จ	ครั้งพุทธกาล สมัยพุทธกาล
လၵ်ထၵ်အပါ	-เลียกทักอะปาโน่ก -	ครั้งปู่ย่าตายาย สมัยปู่ย่าตายาย
ၼေၥ်အပါၼၵ်	อะปาเนียก	
လၵ်ဒၼ်	เลียกต้น	บ่นด่า ด่าไปบ่นไป
လၵ်ဒူတရ်	เลียกตู้ตะราว	ด้านหลัง
လၵ်ပမိပ်ဝေင်	เลียกปะมิ่บว่อน	ด่าเล่นเห็นเป็นของสนุก
လၵ်ပလံင်မွႆင်	เลียกปะลองบ้อง	ด่าเรื่อยเปื่อย ด่าส่งเดช
လၵ်ပဲဝ	เลียกปาย	ข้างซ้าย ด้านซ้าย
လၵ်ပုင်	เลียกเปิง	ข้างขวา ด้านขวา
လၵ်ပြင်	เลียกปรัง	ด่าฝาก
လၵ်ပြေဝ်	เลียกเปร	ด่าคุ้ม ด่าหายอยาก
လၵ်ပွ္ဲ	เลียกปลอย	การชกมวย
လၵ်ဖၵ်	เลียกพัก	ใบชา
လၵ်ဖဲ	เลียกพอย	ด่าอิ่ม ด่าจนพอใจ
လၵ်ဗကပ်	เลียกเปี๊ยะก้อบ	ด้านคว่ำ
လၵ်ဗတၵ်	เลียกเปี๊ยะตั๊ก	เอาด้านหัวลง
လၵ်ဗၼ်	เลียกปั้น	มวยปล้ำ
လၵ်ဗွ္ဂိၵ်	เลียกปล้าก	กลับหัวกลับหาง รั้น ตะแบง
လၵ်မုၵ်	เลียกเมิก	ด้านหน้า
လၵ်မွဲ	เลียกมั่ว	อีกด้านหนึ่ง ไม่ใช่ด้านนั้น
လၵ်မွိဟ်တြို	เลียกเมี่ยะนิ่ห์เตร๊าห์	ฝ่ายชาย
လၵ်မွိဟ်ဗြဲ	เลียกเมี่ยะนิ่ห์เปรี้ย	ฝ่ายหญิง
လၵ်မံၵ်	เลียกม่ก	ข้างขึ้น

လက်ယဲာ	เลียกย่าย	ด่าแม่ ฝ่ายมารดา
လက်ရုံကွာန်	เลียกรั่วกวาน	ฝ่ายชาวบ้าน ข้างชาวบ้าน ด่าชาวบ้าน
လက်ယဲာခဲာဣတ	เลียกย่ายคายอิตะ	ด่าโคตรพ่อโคตรแม่ ขุดโคตรพ่อโคตรแม่มาด่า
လက်လကျာ်	เลียกเลี่ยะกยั๊จ	ด่าพระ ฝ่ายข้างพระ ด้านพระ
လက်လ္ဍာ	เลียกเลี่ยะเงี่ย	ด้านหงาย
လက်လလအ်ဇအအ်	เลียกเลี่ยะโล่ะเนาะ	นานจนปานนี้
လက်လအ်လရ	เลียกโล่ะเลี่ยะระ	ตั้งนานแล้ว นานมาแล้ว
လှက်လိုင်	ลักเลิน	นักเลง
လက်လို	เลียกลอ	ทางไหน ด้านไหน
လက်လနင်	เลียกเลี่ยะเนี่ยง	ด้านขวาง
လက်သတိက်	เลียกซะเติ๊ด	ทางนอน
လက်သန်	เลียกซอน	ลักษณะ
လက်သွဝ်	เลี้ยกซะโม	ด้านล่าง ข้างล่าง
လက်သျှင်	เลียกซะเลิง	ด้านสูง
လက်သွေဝ်	เลียกซะเน (เฮนี่)	ด้านท้าย ทางท้าย
လက်သွေက်	เลียกเฟี้ยก	ข้างแรม
လက်ဗေဟ်	เลียกแบะห์	ด่ากระทบ ด่าเสียดสี ด่าแขวะ
လက်အပါ	เลียกอะปา	ด่าพ่อ ฝ่ายบิดา
လက်အမုက်	เลียกอะเมิ่ก	ด่าอ้ายหน้า...........
လက်အာပြး	เลียกอาประห์	ด่าไปทั่ว
လက်ဣတ	เลียกอิตะ	ด่าพ่อ
လက်အောဂိုင်မုက်	เลียกเอาก้างเมิ่ก	ด่าไม่ไว้หน้า
လကေန်တဲ	เลียะเก็นตอย	นิ้วก้อย
လကဲ	เลี่ยะกอย	ห้อย
လကဲဇိုင်	เลี่ยะกอยจ้าง	ห้อยเท้า
လကဲလကက်	เลี่ยะกอยเลี่ยะกั๊ก	ห้อยพะรุงพะรัง
လကံက်	เลี่ยะก๊อก	ปลอก ห่วง วง กำไล
လကံက်ဇိုင်	เลี่ยะก๊อกจ้าง	กำไลเท้า
လကံက်တဲ	เลี่ยะก๊อกตอย	กำไลมือ
လကံက်ပသဲ	เลี่ยะก๊อกปะซอย	ห่วงเหล็ก
လကိုတ်	เลี่ยะก๊อด	สะดุ้ง ตกใจ
လကိုတ်စိုတ်	เลี่ยะก๊อดจ๊อด	ตกใจ

လၵိုတ်တႃႇ	เลี่ยะก๊อดตะงอ	แตกตื่น ตื่นตระหนก ตกอกตกใจ
လၵိုတ်ငႂ်ႈ	เลี่ยะก๊อดงุ่ห์	ตกใจตื่น
လၵိုတ်ၵျွၵ်ႇ	เลี่ยะก๊อดกญู๊ด	สะดุ้งเฮือก
လၵိုၼ်	เลี่ยะกอน	จงกล บัวสายชนิดหนึ่งดอกสีชมพู
လၵိုၺ်ႉ	เลี่ยะก๊อห์	ยักษ์ ผีเสื้อน้ำ ผีเสื้อสมุทร
လၵျၼ်	เลี่ยะกยื่อน	ลักษณะ
လၵျၵ်းပဝ်	เลี่ยะกยั๊จปอ	พระภิกษุมรณภาพ
လၵၼ်	เลี่ยะก้น	ลคร
လၵၼ်အိၼ်	เลี่ยะก้นอิน	นครอินทร์ (ชื่อพญามอญคนหนึ่ง)
လၵဝ်	เลี่ยะโก้	ขิง ลำธาร
လၵုင်	เลี่ยะเกิ้ง	พาดขวาง
ကျၵ်းလၵုင်	กยั๊จเลี่ยะเกิ้ง	พระเจดีย์ชะเวดากอง
လၵူ	เลี่ยะกู้	ตรง ซื่อ
လၵူတပ်တး	เลี่ยะกู้ต๊อบต๊ะห์	ซื่อตรง ซื่อสัตย์สุจริต
လ္ၵဝ်	เลี่ยะโก้	ลำธาร
လၵး	เลี่ยะเกี๊ยะห์	ว่า
လင်	เลี่ยง	ละลาย หญ้านาง กระเดียดเอว
လင်ကာ	เลี่ยงกา	กลอน โคลง ฝรั่ง(ไม้ผล)
လင်ဖွဝ်	เลี่ยงโฟ่	ร่ำไห้
လင်တိ	เลี่ยงต๊อย	ดอกดิน
လင်ဟဝ်	เลี่ยงเฮ	ชะนี
တွးလင်	ตะนะห์	ใบหญ้านาง
လ္ၚပ္ၚတ်	เลี่ยะเงี่ยะปะมด	เศษถ่านเล็กๆที่ยังติดไฟอยู่
လ္ၚတ် လၚတ်	เลี่ยะง่ด	ฝึกฝน ฝึกหัด
လၚဝ်	เลี่ยะโง่	คู่ เป็นคู่
လၚာ	เลี่ยะเงี่ย	หงาย งา (เมล็ดพืช)
လၚာပ္တိုန်	เลี่ยะเงี่ยปะตอน	หงายขึ้น
လ္ၚာဗုင်	เลี่ยะเงี่ยเปิ้ง	หงายท้อง
လၚာမုက်	เลี่ยะเงี่ยเมิ่ก	หงายหน้า
လ္ၚာလ္ၚာ်	เลี่ยะเงี่ยเลี่ยะง่าจ	คะมำ ล้มคว่ำ หกคะเมนเก่นเก้
လ္ၚာ်	เลี่ยะง่าจ	แหงน
လ္ၚာပ်	เลี่ยะเงี่ยบ	กราม

လင်္ငိုတ်	เลี่ยะงิ่ด	กลืน
လင်္ငီ	เลี่ยะงิ่ม	พัน (จำนวน)
လ္ငီကာထာ	เลี่ยะงิ่มเกี๋ยทา	คาถาพัน
လ္ငုင်	เลี่ยะเงิ่ง	งง ซึมเซา
လင္ငေတ်	เลี่ยะเง้ด	บีบ รัด หีบ
လင္ငေတ်ကၹ်	เลี่ยะเง้ดเก๊าะ	รัดคอ บีบคอ
လင္ငေတ်ဓ	เลี่ยะเง้ดบาว	หีบอ้อย
လင္ငေဝ်	เลี่ยะเง่	ล้า อ่อนเพลีย
လင္ငောတ်	เลี่ยะโง่ด	ง่วด พร่องลงไป แห้งลงไป
လင္ငောဝ်	เลี่ยะโง่	ไหว้ กราบ
လင္ငောဝ်ကျာ်	เลี่ยะโง่กยั๊จ	ไหว้พระ
လ္ငို	เลี่ยะเง่อ	บาง.... (บางที บางคน)
လ္ငိုခိုဟ်လ္ငိုပရေံ	เลี่ยะเง่อเคาะห์เลี่ยะ - เง่อปะแระ	บางคนดีบางคนเลว
လင္ငး လ္ငး	เลี่ยะเงี่ยะห์	นอก ข้างนอก
လ္ငးဂြန်	เลี่ยะเงี่ยะห์กร้น	นอกตำรา
လ္ငးဂွံင်	เลี่ยะเงี่ยะห์กล้ง	นอกทาง นอกลู่นอกทาง
လ္ငးစိုတ်	เลี่ยะเงี่ยะห์จ๊อด	นอกใจ
လ္ငးမတ်	เลี่ยะเงี่ยะห์ม่ด	นอกสายตา
လ္ငးအရေဝ်	เลี่ยะเงี่ยะห์อะเร่	นอกคำพูด นอกคำสั่ง ละเมิดคำสั่ง
ကွာန်လ္ငး	กวานเลี่ยะเงี่ยะห์	บ้านนอก
ဍုင်လ္ငး	เดิงเลี่ยะเงี่ยะห์	เมืองนอก
လစ	เลี่ยะเจี๊ยะ	สระ บึง
လစအနုတတ်	เลี่ยะเจี๊ยะอะนุต๊อด	สระอโนดาต
လစင်ဗၜင်	เลี่ยะจังเปี๊ยะบัง	กระจ่าง แจ่มแจ้ง
လစိန်	เลี่ยะจิน	แหวน
လစိန်မတ်ရေင်	เลี่ยะจินม่ดเรี่ยง	แหวนแถว
လစိန်ဗိုတ်	เลี่ยะจินเปิ๊ด	แหวนเพชร
လစုတ်	เลี่ยะจุ๊ด	ครั้ง ที
မွဲလစုတ်	มั่วเลี่ยะจุ๊ด	หนึ่งครั้ง หนึ่งที หน่อย
ကျုင်ဏာအ်မွဲလစုတ်	เกลิงเนาะมั่วเลี่ยะจุ๊ด	มานี้หน่อย มานี้ที
လစောတ်လမောဝ်	เลี่ยะจ๊ดเลี่ยะโม	อ่อนโยน นิ่มนวล

လစံက်	เลี่ยะจ๊อก	ดำ
လစံက်ဟောဟ်	เลี่ยะจ๊อกโฮห์	ดำเมี่ยม ดำมืด ดำปืน
လစံင်	เลี่ยะจอง	บัวผัน บัวเผื่อน
လဆိင်	เลี่ยะเฉิน	นางรำ รำมอญ
လဆူဒလူ	เลี่ยะชูเตี้ยะลู่	เดินห้วซุน
လဆောဝ်	เลี่ยะโช	บางครั้ง บางที
လဇ	เลี่ยะเจี๋ยะ	ช้า ชักช้า เชื่องช้า
လဇု	เลี่ยะจุ้	ปู่ ตา ผู้เฒ่า ชายสูงอายุ
လဇုဲ	เลี่ยะจุ้ย	ช้า ชักช้า ล่า สาย
လဇုဲဓေက်	เลี่ยะจุ้ยเที่ยะเจี๊ยก	เรื้อรัง ยืดเยื้อ
လဇံက်	เลี่ยะโจ้ก	วาง ตั้ง
လဇံက်ဖျိုဟ်	เลี่ยะโจ้กพยิ๊ห์	วางลง
လညင်	เลี่ยะญัง	หน้าแล้ง ฤดูร้อน
လညာတ်	เลี่ยะญ้าด	ความเห็น ความคิด
လညာတ်ကၠုန်ဂြက်	เลี่ยะญ้าดดอนเกรี้ยก	ความคิดคับแคบ
လညာတ်ဂွံသွဲလး	เลี่ยะญ้าดเก๊อะฮลอย - เลี่ยะห์	- ความคิดจะได้กว้างขวางขึ้น
လညာတ်ပွန်ဂတး	เลี่ยะญ้าดปลอน - เกี้ยะตะห์	ความคิดกลับกลาย
လညာတ်ဖ္ဍေတ်	เลี่ยะญ้าดเปล้ด	คิดผิด ความเห็นผิด
လှဏအ်	ละเนาะ	เมื่อนี่
လတ်	ล่ด	ล้ม สด ลวด ขาวเผือก
လတ်စိဟ်	ล่ดจิ๊ห์	หกล้ม
လတ်ဒက်ပသဲ	ล่ดเตี๊ยกปะซอย	ลวดผูกเหล็ก
လတ်လတ်	ล่ดๆ	สดๆ
လတ်တ်ဖတ်တ်	ล่ดๆพ้อดๆ	สดๆร้อนๆ
ဆီလတ်တ်	ชิมล่ดๆ	เลือดสดๆ
လတ်ယဲ	ล่ดยั่ว	ล้มป่วย
လတ်လော	ล่ดเล่อว	ล้มกลิ้ง
ပြေင်လတ်	เปรียงล่ด	ควายเผือก
လတက်	เลี่ยะตั๊ก	ห่ม สวมใส่(เสื้อผ้า) ท้ายทอย
လတက်ပလော်	เลี่ยะตั๊กปะเลาะ	สวมเสื้อ ใส่เสื้อ

လတက်ယာတ်	เลี่ยะตั๊กยาด	ห่มผ้า
လတာ်	เลี่ยะตั๊จ	ลิ้น
လတာ်ကျံာ	เลี่ยะตั๊จกยำ	ต้นหางจระเข้
လတာ်ဂြောဟ်	เลี่ยะตั๊จโกล้ห์	ลิ้นแข็ง ลิ้นกระด้าง
လတာ်စက်	เลี่ยะตั๊จจั๊ก	ลิ้นเป็นรูปกงจักร
လတာ်ပေဝ်	เลี่ยะตั๊จเป	ลิ้นปี่(เครื่องดนตรี)
လတာ်ဗိ	เลี่ยะตั๊จบี	ลิ้นทะเล
လတုင်	เลี่ยะเติง	เด้ง กระดอน
လတုန်	เลี่ยะตุน เลี่ยะตอน	เที่ยว ครั้ง หน
လတုန်ကွာ	เลี่ยะตอนกลา	เที่ยวก่อน ครั้งก่อน หนก่อน
လတုန်ဏာအ်	เลี่ยะตอนเนาะ	เที่ยวนี้ ครั้งนี้ หนนี้
လတုန်ဝွံ	เลี่ยตอนวุ่	ในครั้งนี้
လတူ	เลี่ยะเตา	บน ข้างบน เหนือ
လတူကၠိုပ်	เลี่ยะเตาดับ	บนศรีษะ
လတူဒိုၚ်	เลี่ยะเตาเต้อ	บนบก บนภูเขา
လတူညး	เลี่ยะเตาเญี่ยะห์	บนคนอื่น เหนือคนอื่น
လတူသ္ဂဝ်	เลี่ยะเตาฟอ	บนสวรรค์
လတူအကာသ	เลี่ยะเตาอะกาซะ	บนฟ้า บนอากาศ
ကွာန်လတူ	กวานเลี่ยะเตา	หมู่บ้านเหนือ
ဍုင်လတူ	เดิงเลี่ยะเตา	เมืองเหนือ
လတောင်	เลี่ยะเตียง	เส้น เอ็น
လတောင်စး	เลี่ยะเตียงจ๊ะห์	เส้นสันหลัง
လတောင်စးဗှိုက်	เลี่ยะเตียงจ๊ะห์ปล้าก	สะบักจม
လတောင်ဆီ	เลี่ยะเตียงชิม	เส้นเลือด
လတောင်ထကာတ်	เลี่ยะเตียงทะก๊อด	เส้นเลือดคำขอด
လှတေအ်	ละเต๊ะ	เมื่อโน้น
လတိုင်	เลี่ยะตัง	หลุม ขุม
လတိုင်ကလုဲ	เลี่ยะตังกะลุย	หลุมเมือง (การเล่นของเด็กชนิดหนึ่ง)
လတိုင်နရက်	กะตังเนี่ยะเรียก	ขุมนรก
လတိုပ်	เลี่ยะตั๊บ	น้ำค้าง
လထ်	เลี่ยะทาว	ผู้เฒ่า พ่อหม้าย
လဒ	เลี่ยะเตี้ยะ	พาด พิง อิง

လဒပ်	เลี่ยะต้บ	กกไข่
လဒမ် လဒေဝမ်	เลี่ยะต้ม	โค่น ทำให้ล้ม
လဒုံ	เลี่ยะตุ้ม	ผักปอด ผักตบชวา
လဒို	เลี่ยะเต้อ	ปิด
လဒိုထကိုပ်	เลี่ยะเต้อทะกั๊บ	ปิดฝา
လဒိုဟ်	เลี่ยะเต้อห์	ทาย ทำนาย ออกปัญหาให้ทาย
လဓိ လဓေဝ်	เลี่ยะที่ เลี่ยะเท่	ผู้ชายค่อนข้างมีอายุรุ่นปู่รุ่นตา
လနက်	เลี่ยะเนี่ยก	เป็นหล่ม หล่มโคลน
လနင်	เลี่ยะเนี่ยง	ขวาง
လနင်ဂွံင်	เลี่ยะเนี่ยงโกล้ง	ขวางทาง
လနင်မတ်	เลี่ยะเนี่ยม่ด	ขวางตา
လနင်မုက်လနင်မတ်	เลี่ยะเนี่ยงเมิกเลี่ยะ - เนี่ยงม่ด	ขวางหน้าขวางตา
လနင်လနောဝ်	เลี่ยะเนี่ยงเลี่ยะโน่	เกะกะกีดขวาง
လန်ဂပဝ်	ล่นเกี๊ยะปอ	อ้อมไป
လနိန်ဗပိန်	เลี่ยะนิ่นเปี๊ยะปิน	หยาม เหยียบย่ำ
လနုဟ်	เลี่ยะนุ่ห์	ขี้เกียจ
လနုဟ်ဆိုမုက်	เลี่ยะนุ่ห์เชอเทิก	ขี้เกียจเห็นหน้า
လနုဟ်ပေက်	เลี่ยะนุ่ห์ป๊อด	ขี้เกียจยุ่ง ไม่อยากยุ่ง
လနုဟ်မိင်	เลี่ยะนุ่ห์เมิ่น	ไม่อยากได้ยิน เบื่อ
လနုဟ်မုဟ်ဒုင်ကျာ	เลี่ยะนุ่ห์มุ่ห์เติ้งกย๊า	ขี้เกียจไม่มีจะกิน ได้ดมแต่กลิ่น
လနုဟ်လီ	เลี่ยะนุ่ห์ลี่	ขี้เกียจสันหลังยาว ขี้เกียจตัวเป็นขน
လနေင်	เลี่ยะเนี่ยง	นกออก นกเหยี่ยว
လပ လွ	เลี่ยะปะ	อย่า
လပကို	เลี่ยะปะกอ	อย่าให้
လပကိုဆို	เลี่ยะปะกอเชอ	อย่าให้เห็น
လပကိုမိင်	เลี่ยะปะกอเมิ่น	อย่าให้ได้ยิน
လပကေတ်	เลี่ยะปะเก๊ด	อย่าเอา
လပဂွိင်	เลี่ยะปะเกวิ้น	อย่าห่วง ไม่ต้องห่วง
လပမင်	เลี่ยะปะเมี่ยง	อย่าคอย ไม่ต้องคอย
လပဝိုတ်	เลี่ยะปะเวิ่ด	อย่าลืม
လပ်ု လပဟ်	เลี่ยะป๊อห์	คลื่น งวง เก็บ

လပ့်ကျာ	เลี่ยะป๊อห์กย๊า	คลื่นลม
လပ့်ကွံ	เลี่ยะป๊อห์เก้อะ	เก็บได้
လပ့်ဂိုင်	เลี่ยะป๊อห์ก้าง	เก็บงำ
လပ့်စိင်	เลี่ยะป๊อห์เจิน	งวงช้าง
လပ့်တာက်	เลี่ยะป๊อห์ตั๊ก	คลื่นซัด คลื่นตี
လပ့်ဓင်	เลี่ยะป๊อห์บัง	ลูกคลื่นเรือยนต์
လပ့်အိက်ဩုန်	เลี่ยะป๊อห์เอิ๊ดซอน	เก็บดอกเบี้ย
လပအ် လပံ	เลี่ยะเป๊าะ	ฝัน
လပအ်ညာတ်	เลี่ยะเป๊าะญ้าด	ฝันเห็น
လပအ်အာ	เลี่ยะเป๊าะอา	ฝันไป
လပအ်သာ	เลี่ยะเป๊าะซา	เบาโหวง ไร้สาระ ไม่มีแก่นสาร
လပါ	เลี่ยะปี๊จ	ครึ่ง ฝ่าย ด้าน ข้าง
လပါကွာန်	เลี่ยะปี๊จกวาน	ครึ่งหมู่บ้าน จำนวนมาก
လပါဂိတု	เลี่ยะปี๊จกิ๋เต๊า	ครึ่งเดือน
လပါဏအ်	เลี่ยะปี๊จเนาะ	ด้านนี้ ข้างนี้
လပါတေအ်	เลี่ยะปี๊จเตีะ	ด้านโน้น ข้างโน้น
လပါပါဲ	เลี่ยะปี๊จปาย	ด้านซ้าย ข้างซ้าย
လပါပုင်	เลี่ยะปี๊จเปิง	ด้านขวา ข้างขวา
လပါမွိဟ်ဗြဲ	เลี่ยะปี๊จเมี่ยะนิ่ห์เปรี้ย	ฝ่ายหญิง ข้างผู้หญิง
လပါမွိဟ်တြုံ	เลี่ยะปี๊จเมี่ยะนิ่ห์เตร๊าห์	ฝ่ายชาย ข้างผู้ชาย
လပါဝွံ	เลี่ยะปี๊จวุ่	ด้านนี้ ฝ่ายนี้ ข้างนี้
လပုဟ်	เลี่ยะปุ๊ห์	นิ้ว
လပုဟ်ဇိုင်	เลี่ยะปุ๊ห์จ้าง	นิ้วเท้า
လပုဟ်တဲ	เลี่ยะปุ๊ห์ตอย	นิ้วมือ
လပေါဝ်	เลี่ยะโป	ส้มป่อย
လပံက် ပံက်	เลี่ยะป๊อก ป๊อก	เปิด
လပး ပး	เลี่ยะปะห์ ปะห์	ทั่ง ทั่งตีเหล็ก ทั่งตีทอง
လပိုက်	เลี่ยะปั๊ก	ซัก ฟาด กระแทก
လပိုက်ဇိုင်	เลี่ยะปั๊กจ้าง	กระแทกเท้า
လပိုက်ယာတ်	เลี่ยะปั๊กยาด	ซักผ้า
လဖဝ်	เลี่ยะพอ	รุ่น คราว เพื่อน
ဂွံလဖဝ်	เก้อะเลี่ยะพอ	ได้เพื่อน ได้พวก

မွဲလဖဝ်	มั่วเลี่ยะพอ	รุ่นราวคราวเดียวกัน
လဖၢင် လၢဝ်	เลี่ยะเพาะห์	ลำเลิก ฟื้นฝอยหาตะเข็บ
လၽပ်ပၵိ	เลี่ยะปั๊บปะกำ	ข่มเหงคะเนงร้าย การติเตียน ห้ามปราม
လၽၼ် ၽၼ်	เลี่ยะโป๊ะ	หนอก เปลี่ยว
လၽၼ်ၵွ	เลี่ยะโป๊ะเกลี้ย	หนอกวัว เปลี่ยววัว
လၽေင်	เลี่ยะป้อน	หล่ม โคลน ตม เลน
လၽး	เลี่ยะเปี้ยะห์	บ่า การไหลบ่าของน้ำ
လၽးသင်	เลี่ยะเปี้ยะห์วัง	ไหลบ่าล้นฝั่ง
လၽိုတ်	เลี่ยะเปิ้ด	พายุ โยน
လၽိုတ်ၵျၢ	เลี่ยะเปิ้ดกย๋ำ	ลมพายุ
လၽိုတ်ပွိုန်	เลี่ยะเปิ้ดปะตอน	โยนขึ้น
လၽိုန်	เลี่ยะเปิ้น	ทำให้แน่น ทำให้มั่นคง
လၽွ	เลี่ยะป้ัว	พยุง ประคอง ประคับประคอง
လၽြ	เลี่ยะเปรี๊ย	หญิงที่แต่งงานแล้ว
လမ လူ	เลี่ยะเมี่ยะ	พราน
လမကြၢတ်ၽူန်	เลี่ยะเมี่ยะกรัดพยุน	บ่อพรานล้างเนื้อ อยู่ที่พระพุทธบาท
လမၵ်	เลี่ยะเมียก	น้ำครำ
လမၵ်ၵလၢ	เลี่ยะเมียกกะลา	น้ำครำ
လမတ် ၵမတ်	เลี่ยะมด กะมด	อ่อน ระบัด หญ้าระบัด
လမန်	เลี่ยะม่น	นิมนต์
လမဝ် ၵမဝ်	เลี่ยะโม กะโม	แตกใบอ่อน (พืช)
လမၢၵ် လွၵ်	เลี่ยะโม้ห์ เลี่ยะม้อห์	ไม้กวาด
လမၢတ်	เลี่ยะมาด	ปะขาว
လမၢနၢင်	เลี่ยะเมี่ยนน่าน	เขม่าควันไฟ
လမၢန်	เลี่ยะม่าน	ช่างปั้น
လမွဲ	เลี่ยะม่าย	ควาน ของขวัญ ของกำนัล
လမိင်	เลี่ยะเมิน	ประกาศ บอก แจ้งให้ทราบ
လမိင်ပတိ	เลี่ยะเมินปะแตม	เป่าประกาศ ประกาศให้ทราบ
လမိတ်	เลี่ยะมีด	นิมิต เนรมิต นิรมิต
လမိတ်ၽၼ်	เลี่ยะมีดเปี้ยะโต้ะห์	สร้าง แต่งตั้ง สถาปนา
လမိတ်လွံ	เลี่ยะมีดเลี่ยะเป๊าะ	ฝันเป็นลาง

လမိဟ်	เลี่ยะมิ่ห์	จำนวน
လမိဟ်ငြိန်	เลี่ยะมิ่ห์ซอน	จำนวนเงิน
လမီ	เลี่ยะมี่	ลำต้น ฝาละมี
လမီဆု	เลี่ยะมี่ชุ	ลำต้นของต้นไม้
လမွိ	เลี่ยะมอย	มุง คอย รอคอย
လမွိကြော်ပ်	เลี่ยะมอยกร๊บ	มุงกระเบื้อง
လမွိစိုပ်	เลี่ยะมอยจั๊บ	คิดถึง คอยหา
လမွိသ္ဂကွိ	เลี่ยะมอยฮละกะน้อย	มุงจาก
လမွိသ္ဂအင်	เลี่ยะมอยฮละอัง	มุงด้วยใบตองตึง
လမွိသ္ဂိ	เลี่ยะมอยฮ้อย	มุงหลังคา หลังคาบ้าน
လမှုက်	เลี่ยะเมิ้ก	ละเมอ
လမုတ်	เลี่ยะมุ่ด	ผิด ผิดทำนองคลองธรรม
ဒဂေတ်လမုတ်	เตี้ยะเก้ดเลี่ยะมุ่ด	ประพฤติผิดทำนองคลองธรรม
လမုဲလမက်	เลี่ยะมุ่ยเลี่ยะเมียก	หลง งมงาย หมกมุ่น มัวเมา
လမုဟ်	เลี่ยะมุ่ห์	เดี๋ยวนี้ ขณะนี้
လမုဟ်ဏအ်	เลี่ยะมุ่ห์เนาะ	เดี๋ยวนี้ ขณะนี้ บัดนี้ ประเดี๋ยวนี้
လမုဟ် ကမုဟ်	เลี่ยะมุ่ห์ กะมุ่ห์	พรม
လမုဟ်ဍာ်ပ္ဒန်	เลี่ยะมุ่ห์ดั๊จปะมน	พรมน้ำมนต์
လမေင်	เลี่ยะเมี่ยง	ตามลำดับ
လမေန်	เลี่ยะเม่น	เป็นง่อย ง่อยเปลี้ยเสียขา
လမောင်	เลี่ยะโม่ง	ทุกข์
လမောင်စိုတ်	เลี่ยะโม่งจ๊อด	ทุกข์ใจ
လမောဝ်	เลี่ยะโม่	น้อม
လမံက်	เลี่ยะโมก	เปีบ
လမံက်ပုင်	เลี่ยะโมกเปิง	เปีบข้าว
လမိုင်	เลี่ยะม่าง	โก้งโค้ง โค่นล้ม
လမိုတ်	เลี่ยะเมิด	หวด เฆี่ยน
လမိုတ်ကိုလေံ	เลี่ยะเมิดกอเล่ะ	หวดด้วยไม้ เฆี่ยนด้วยไม้
လမိုန်	เลี่ยะเมิ่น	เสมอๆ บ่อยๆ
လမိုန်ကာလ	เลี่ยะเมิ่นกาละ	ตลอดเวลา
လမ္ဍိတ် လ္ဍာ်	ล่มงิด ล่มงัด	สำลัก
လမ္ဍိတ်ဍာ်	ล่มงิดดั๊จ	สำลักน้ำ

လမ္ရႃ	ล่มงุ่	เงี่ยบเชี่ยบ
လမ္ရႃလမ္ရၼ် -	ล่มงุ่ล่มง่น เลี่ยะงุ่ -	เงี่ยบเหงา
လ္ရႃလ္ရၼ်	เลี่ยะง่น	
လမွင်	ล่มเนี่ยง	ด้านกว้าง ความกว้าง
လမျင်	ล่มเยิ่ง	ใส
လမျိ	ล่มเยิ่ม	ชีวิต
လမျိုပ်	ล่มยี่ห์	ความลึก ลึกซึ้ง
လမွၵ်	ล่มล่าด	ลืมตา
လမွၢင်	ล่มล่าน	น้ำค้าง หมอก
လမြွင်	ล่มเลี่ยง	เม่น
လမွံင်	ล่มล่ง	เสียงก้อง
လမွး	ล่มเลี่ยะห์	ราบ เรียบเสมอ
လမွးၶၢဝ်	ล่มเลี่ยะห์ดั๊จ	ผิวน้ำ พื้นน้ำ
လယ	เลี่ยะเยี่ยะ	สาแหรก
လယတ်	เลี่ยะย่ด	การเด้งขึ้นเด้งลงได้เหมือนไม้คาน สะเทือน
လယတ်ၵျူပ်	เลี่ยะย่ดดั๊บ	สะเทือนศรียะ
လယတ်ၵိႁင်	เลี่ยะย่ดเกนิ่น	ขยับบั้นเอว
လယဟ်	เลี่ยะโย่ห์	สลัด สะบัด
လယဟ်တဲ	เลี่ยะโย่ห์ตอย	สลัดมือ สะบัดมือ
လယုင်	เลี่ยะเยิ่ง	ตั้งใจ ตั้งใจอุทิศ ตั้งความปรารถนา
လယျော်ဝ်	เลี่ยะโย	เอื้อม
လယး	เลี่ยะยะห์ เลี่ยะเยี่ยะห์	แสง รังสี รัศมี ประกาย
လယးတွဲ	เลี่ยะยะห์ฮัว	แสงแดด แสงตะวัน แสงอาทิตย์
လယးပွတ်	เลี่ยะยะห์ปะมด	แสงไฟ
လယးသြန်	เลี่ยะยะห์ซอน	แสงเงิน รัศมีเงิน อำนาจเงิน
လယိုင်	เลี่ยะย่าง	น้ำหนัก ภาระ
လယိုင်ထဝ်	เลี่ยะย่างทอ	น้ำหนักทอง
ဒုင်လယိုင်	เติ้งเลี่ยะย่าง	รับภาระ รับผิดชอบ
လယိုပ်	เลี่ยยี่ห์	ความลึก
လယိုပ်ၶၢဝ်	เลี่ยะยี่ห์ดั๊จ	ความลึกของน้ำ
လရ	เลี่ยะรุ่	เขย่า สลัด สะบัด
လရထကဝ်	เลี่ยะรุ่ทะกอ	สลัดเสื่อ

လရုယာတ်	เลี่ยะรุ์ยาด	สลัดผ้า
လရိုက်	เลี่ยะราก	เขย่า
လရိုက်လရုဲ	เลี่ยะรากเลี่ยะรุ์ย	กระโดกกระเดก
လရိုအ်	เลี่ยะเร่อะ	ร้อง
လရိုအ်ကော်	เลี่ยะเร่อะก๊ก	ร้องเรียก
လရိုအ်ယံာ	เลี่ยะเร่อะเยี่ยม	ร้องไห้
လလမ် လလံ	เลี่ยะล่ม	สงบ ระงับ
လလအ်ဏာအ်	เลี่ยะโล่ะเนาะ	นานปานนี้
လလီ	เลี่ยะลี่	ลาย ฟ้าแลบ ระลอกคลื่น
ဍာ်လလီ	ด๊ัจเลี่ยะลี่	น้ำพลิ้ว น้ำกระเพื่อมเป็นระลอก
မတ်လလီ	ม่ดเลี่ยะลี่	ตาลาย
လလုဲ	เลี่ยะลุ่ย	ตกหล่น หลุดลุ่ย รั้งท้าย
ဂွိန်လလုဲ	กนิ้นเลี่ยะลุ่ย	ผ้าถุงหลุด
ဏုမ်လလုဲ	ฮนอมเลี่ยะลุ่ย	เยี่ยวราด เยี่ยวรดที่นอน
လလေင်	เลี่ยะล่อน	ความฉิบหาย
လလေင်ကဝ်	เลี่ยะล่อนกอ	บรรลัยกัลป์
လလောင်	เลี่ยะโล่ง	ก้อง
လလောင်တမ္ဒဝ်	เลี่ยะโล่งตอมโญ	กึกก้อง เลื่องลือ
လလောင်တြဴ	เลี่ยะโล่งตะระห์	ประกาศ โฆษณา กระจายข่าว
လလ်ဗက်	เลี่ยะเลี่ยเปี๊ยก	คล้อยตาม
လလး	เลี่ยะเลี่ยะห์	กฐิน
လလးကထိုန်	เลี่ยะเลี่ยะห์กะทอน	กฐินทาน
ကိုလလး	กำเลี่ยะเลี่ยะห์	จองกฐิน
ထော်လလး	เทาะเลี่ยะเลี่ยะห์	ทอดกฐิน
လှလိုင်	ละเลิน	หิ่งห้อย
လှလို်	ละลอ	เมื่อไร ครั้งไหน
လဝ်	โล่	ไว้ (เก็บไว้ ตั้งไว้ วางไว้)
လဝ်ဂွံ	โล่เก้อะ	ไว้ได้ (เก็บไว้ได้ ตั้งไว้ได้ วางไว้ได้)
လဝ်စိုတ်	โล่จ๊อด	ตั้งใจ
လဝါ	เลี่ยะเวี่ย	ไหลพืชเช่นบอนและบัว
လဝါကဒုမ်	เลี่ยเวี่ยกะตุ้ม	ไหลผักตบชวา
လဝါကောန်ကံက်	เลี่ยะเวี่ยโกนก๊อก	ผักตบชวาที่เริ่มแตกจากไหลใหม่ๆ

လဝါမ် ယဝါမ်	เลี่ยะเวี่ยม เยี่ยะเวี่ยม	การร้องไห้คร่ำครวญ
လဝ်ါ	เลี่ยะว่าย	ขณะ กำลัง
လဝ်ါဂှ်	เลี่ยะว่ายโก้ะห์	ขณะนั้น กำลังนั้น
လဝ်ါဂွံ	เลี่ยะว่ายเก้อะ	กำลังได้ กำลังมีโอกาศ
လဝ်ါဏအ်	เลี่ยะว่ายเนาะ	ขณะนี้
လဝိင်	เลี่ยะเวิ่น	แกว่ง เหวี่ยง ควง สะบัด
လဝိင်ဖြင်	เลี่ยะเวิ่นเซี่ยง	แกว่งดาบ
လဝိင်မုက်	เลี่ยะเวิ่นเมิก	สะบัดหน้า
လဝဳ	เลี่ยะวี่	ดูแล รักษา พยายาม
လဝဳပရာ	เลี่ยะวี่ปะรา	ดูแลรักษา
လဝဳမာန်	เลี่ยะวี่มาน	วิมาน
လဝဳရိယ	เลี่ยะวี่ร้อยยะ	วิริยะ เพียรพยายาม
လဝေင်	เลี่ยะเวี่ยง	ต่าง ต่างๆ
ဗွဲလဝေင်	ปั้วเลี่ยะเวี่ยง	โดยต่างๆ โดยประการต่างๆ
လဝေဟ်	เลี่ยะเว่ห์	ปลอม แปลง เปลี่ยน
ပလဝေဟ်	ปะเลี่ยะเว่ห์	ปลอมหรือแปลงเป็นนักบวช
လဝေဟ်	เลี่ยะเว่ห์	ผู้มั่งมี ผู้มีอันจะกิน คนรวย
လဝေါ	เลี่ยะเว่อว	ละโว้ ลพบุรี
လဝး	เลี่ยะเวี่ยะห์	เอื้องนา (พืชแกงกินได้)
လဝှး	เลี่ยะวะห์	ขดหรือม้วน
လဝိုက်	เลี่ยะวาก	โบก สะบัด สลัด
လဝိုက်ယာတ်	เลี่ยะวากยาด	โบกผ้า สลัดผ้า
လဝိုက်သိုင်အိက်	เลี่ยะวากซางเอิ๊ด	สะบัดก้น
လဝိုက်အလံာ	เลี่ยะวากอะเลี่ยม	โบกธง
လဝီု	เลี่ยะเวิ่ม	การหายใจ
လဝီုအိုတ်	เลี่ยะเวิ่มอ๊อด	หมดลมหายใจ
လဝိုဝ် လဝ်ု	เลี่ยะเว่อ	อำนาจ
လသာ	เลี่ยะซา	ทอดทิ้ง ละทิ้ง
လသု	เลี่ยะเซ้า	พายสำหรับพายเรือ
လသိုတ်	เลี่ยะซ้อด	คลายร้อน สงบลง โรคคลายลง
လသိုန်ကၠိုပ်ဖ္ဍော်	เลี่ยะซอนดับโฮน่ก	หอมหัวใหญ่
လသိုန်ဗကေတ်	เลี่ยะซอนเปี๊ยะเก๊ด	หัวหอม หอมแดง

လသိုန်ဗတာင်	เลี่ยะซอนเปี๋ยะตาน	กระเทียม
လသိ ကသိ	เลี่ยะซำ กะซำ	หน้าฝน
လသ်ႇ ကသ်ႇ	เลี่ยะซอ กะซอ	เหยียด
လသ်ႇဝိုင်	เลี่ยะวอจ้าง	เหยียดเท้า
လဟွာင်	เลี่ยะฮ่าน	ฟายมือ อุ้งมือ
လဟိင်	เลี่ยะเฮิน	เพลิน เพลิดเพลิน ความสงบ
လဟိင်စိတ်	เลี่ยะเฮินจ๊อด	เพลินใจ
လဟူက်	เลี่ยะเฮิ็ก	โกรธ เคือง
လဟုတ်	เลี่ยะฮุด	เสื่อม ทรุดโทรม ถดถอย
လဟုတ်ကဝ်	เลี่ยะฮุดกอ	กัปเสื่อม ยุคที่โลกเสื่อม
လဟုဲ	เลี่ยะฮุย	ไกว
လဟွေက်	เลี่ยะเฮี่ยก	กระหาย
လဟိ	เลี่ยะฮำ	คำพูด
လဟိလငး	เลี่ยะฮำเลี่ยะเกี๊ยะห์	คำพูดคำจา
လဟိုဝ် လဟ်ႇ	เลี่ยะเห้อ	ทำนุบำรุง ปฏิสังขรณ์
လဓက်	เลี่ยะบั๊ก	พาด ห้อย
လဓက်ပွး	เลี่ยะบั๊กปนะห์	พาดบ่า
လဓက်ယာတ်	เลี่ยะบั๊กยาด	พาดผ้า ห้อยผ้า
လဓဲမတ်	เลี่ยะบอยม่ด	ลืมตา
လဓုဲလဓော်	เลี่ยะบุยเลี่ยะบ๊ก	ที่พึ่งที่ระลึกหมายถึงพระรัตนตรัย
လဓိုဟ်	เลี่ยะบ๊อห์	ทำให้เย็น
လဓိုဟ်ဇကု	เลี่ยะบ๊อห์เจี๊ยะเก๊า	สนานกาย ใช้น้ำลูบตัว
လအ် လံ	โล่ะ	นาน
လအ်ဂွံဆ်ုမုက်	โล่ะเก้อะเชอเมิก	นานกว่าจะได้เห็นหน้า
လအ်ဂွံစိုပ်တ္ဂဲချိုတ်	โล่ะเก้อะจั๊บฮัวขย็อด	กว่าจะถึงวันตาย
လအ်ဂွံအာ	โล่ะเก้อะอา	อีกนานกว่าจะได้ไป
လအ်ဂျိုင်အာ	โล่ะกลั้งอา	นานมากไป
လအ်စိုပ်	โล่ะจั๊บ	นานถึง
လအ်ဖြ	โล่ะเซี่ยะ	บานไม่รู้โรย
လအ်ဏာအ်	โล่ะเนาะ	ปานนี้
လအ်လရ	โล่ะเลี่ยะระ	นานเนแล้ว นานจนปานนี้

လအ်မံင်ဏီ	โล่ะม่งแนม	อีกนาน ยังอีกนาน
လအ်ရ	โล่ะระ	นานแล้ว
လအ်လ	โล่ะเลี่ยะ	นานนม นานนักหนา
လအ်အ်	โล่ะๆ	นานๆ
လအ်အ်မွ့ဝါ	โล่ะๆมั่วเวี่ย	นานๆครั้ง นานๆหน นานที่ปีหน
လအ်အာရ	โล่ะอาระ	นานเกินไปแล้ว
လအ်အာဂတ	โล่ะอาเกี๋ยะตะ	นานไปภายหน้า
လအာ	เลี่ยะอา	ความเป็นไป ท่าทาง
လအာတ်	เลี่ยะอั๊ด	ขอ ขอทาน
တမှင်လအာတ်	ตอมลังเลี่ยะอั๊ด	ขอทาน
လအိတ်	เลี่ยะอิ๊ด	ที่สุด สุดท้าย
လအိတ်လမျို	เลี่ยะอิ๊ดล่มเยิ่ม	ท้ายที่สุดของชีวิต ชั่วชีวิต
ဖွဲလအိတ်	ป๊วเลี่ยะอิ๊ด	โดยที่สุด ในที่สุด
လအောင်	เลี่ยะออน	อดทน อดกลั้น ขันติ
လာ််	ลาด	พังทะลาย จักตอก
လာ််ဆာ	ลาดชา	จักตอก
လာ််ဓဝ်	ลาดบอ	จักหวาย
တှိုန်လာ််	ตะมอนลาด	ทำนบพัง เขื่อนพัง
တီလာ််	ต๊อยลาด	ดินพัง
လာင်	ล่าน	ล้าง ชำระ
လာင်မုက်	ล่านเมิ่ก	ล้างหน้า
လာတ်	ลาด	ถอก ถลอก
လာပ်	เลียบ	ลาภ ล้มราบ
လာပ်ဂိတု	เลียบกิ้เต๊า	เงินเดือน
လာပ်ပါင်	เลียบปาน	ลาภปาก
လာပ်ဗဏ	เลียบเปี๋ยะเจี๋ย	ลาภสักการ ของขวัญ ของกำนัล
လာပ်သကာ	เลียบซะกา	ลาภสักการะ
လာဘ	เลี่ยเพี่ยะ	ลาภ
ချော့လာပ်	ขยัวเลียบ	หญ้าล้มราบ
လံာ	เลี่ยม	ลาม เลื้อย หุ้ม
လံာကျာ်	เลี่ยมกยั๊จ	เลี่ยมพระ หุ้มพระ
လံာထဝ်	เลี่ยมทอ	เลี่ยมทอง หุ้มทอง

ၶ ဝ်လံာ	ดั๊งเลี่ยม	น้ำลาม
တၠင်ဝုန်လံာ	ตะเนิงวุ่นเลี่ยม	ผักบุ้งเลื้อย
ပ ွတ်လံာ	ปะมดเลี่ยม	ไฟลาม
ဖြုလံာ	ปรุ้เลี่ยม	พูดลามปาม
လံာသု	เลี่ยมเซ้า	ต้นแค
လဲာ	ล่าย	ละลาย คลายออก หลุดลุ่ย
လဲာတိတ်	ล่ายตั๊ด	คลายออก ละลายออก
လဲာလေင်	ล่ายล่อน	ละลายหายสูญ
လိက် လိခ်	เลิด	หนังสือ ลิขิต
လိက်ကတ်စ	เลิดก๊อดเจี๊ยะ	แบบเรียน
လိက်ကသုက်	เลิดกะเซิก	สนธิสัญญา
လိက်တ္ုံ	เลิดเฮมาะ	ศิลาจารึก
လက်တ္ုံတိုင်	เลิดเฮมาะตาง	หลักศิลาจารึก
လိက်တြး	เลิกตะระห์	ใบประกาศ เอกสารสำหรับแจก
လိက်ဓမ္မ	เลิดธ่มเมี่ยะ	หนังสือธรรม
လိက်ပတ်	เลิดป๊อด	หนังสือหนังหา หนังสือต่างๆ
လိက်ပရင်	เลิดปะรัง	จดหมาย
လိက်ပရိုင်	เลิดประราง	หนังสือข่าวสารต่างๆ
လိက်ပရူကျာ်	เลิดปะเรากยั๊จ	หนังสือพุทธประวัติ
လိက်ဗို	เลิดเปิ๊ม	หนังสือพิมพ์
လိက်ဗွဲဘာ	เลิดปล้ายเกี่ย	แบบฝึกหัด แบบเรียนภาษามอญโบราญ
လိက်ဘာ	เลิดเกี่ย	หนังสือวัด เรียนหนังสือที่วัดก่อนมีโรงเรียน
လိက်မည်	เลิดม่น	หนังสือมอญ อักษรมอญ
လိက်ဝင်	เลิดเวี่ยง	พงศาวดาร
လိက်သေံ	เลิดเซม	หนังสือไทย อักษรไทย
လိက်အုပ်	เลิดอุ๊บ	หนังสือเล่ม
လိင်	เลิ่น	จ้าง เช่า ลิงค์(เพศ)
လိင်ကောန်လိင်	เลิ่นโกนเลิ่น	จ้างลูกจ้าง
လိင်ကျ	เลิ่นกยะ	จ้างแพ้ ล้มพนัน
လိင်ကွိ	เลิ่นกวี	เช่ารถ
လိင်စ	เลิ่นเจี๊ยะ	ให้เช่า รับจ้าง
လိင်ပေါ	เลิ่นปั๊ว	จ้างมหรสพ

လိင်ဖူ	เลิ่นเฮี่ยะ	เช่านา
လိုင်လှင်	เลินลัง	งงงัน ตลึงงัน
လီ	ลิ่ม	หลอก ลวง อ้อม
လီဂပ်ဝ်	ลิ่มเกี้ยะปอ	อ้อมไป
လီစ	ลิ่มเจี๊ยะ	หากินทางหลอกลวง
လီလေဝ်	ลิ่มเล่	คลุกคลี คลอเคลีย
လီဝန်	ลิ่มบอน	เคล้าเคลีย พันแข้งพันขา
သမာလီ	ซะมาลิ่ม	นักมายากล
လီမှက်	ลี่เมิก	ล้างหน้า
လီယး	ลี่เยี่ยะห์	พรุ่งนี้
လုလန်	ลุ่ล่น	ล่วงพ้น ผ่านพ้น
လုက်	เลิก	เลิก โดน กระทบ สัมผัส หยุด
လုက်ဒး	เลิกเตี่ยะห์	โดน กระทบถูก
လုက်ရ	เลิกระ	เลิกแล้ว หยุดละ
လုက်ဝေင်	เลิกว่อน	เลิกเล่น หยุดเล่น
လုက်	ลุ่กาว	จนถึง จนกระทั่ง ตราบเท่า
လုက်တဲ့ဏာအ်	ลุ่กาวฮัวเนาะ	จนถึงวันนี้ ตราบเท่าวันนี้
လုတ်	ลุ่ด	ผิด
လုတ်စိုတ်	ลุ่ดจ๊อด	ขำขัน
လုတ်ဖွး	ลุ่ดเปลี้ยะห์	ผิดพลาด
လုတ်သို	ลุ่ดเลิ่ม	ผิดพลาด เสียหาย เสียตัว(สำหรับผู้หญิง)
လုန်	ลุ่น	เลื่อนหลุด ดากออก ริดสีดวงทวารหนัก
လုန်တိတ်	ลุ่นตั๊ด	ดากออก เลื่อนหลุดออก
လုပ်	ลูบ	เข้า
လုပ်ကတောဝ်	ลูบกะโต	แสบแก้วหู บาดแก้วหู
လုပ်ကျှင်	ลูบเกลิง	เข้ามา
လုပ်ကျေဝ်	ลูบกะลก	เข้าผี
လုပ်ကြပ်	ลูบกร๊อบ	เข้าใกล้
လုပ်ဂအုဲ	ลูบเกี้ยะอุย	เข้ายา ทำยาได้
လုပ်ဂုက်	ลูบเกิ๊ก	เข้าคุก เข้าตะราง
လုပ်ဂိုန်	ลูบเกิ๊น	เข้าคณะ
လုပ်ဂြန်	ลูบกรั้น	เข้าตำรา

လုပ်ၵြိုပ်လုပ်ၵိူင်	ลูบเกริ้บลูบเกนิ้น	เข้าป่าเข้าดง
လုပ်ၵွဲၢ	ลูบกล้าย	เข้าหา ลอบเข้าห้องหญิง
လုပ်ၵွံင်	ลูบกล้ง	เข้าทาง
လုပ်စ	ลูบเจี๊ยะ	เข้าข้าง
လုပ်စညးထကအ်	ลูบเจี๊ยะเญี้ยะห์ทะเกาะ	เข้าข้างกัน
လုပ်စမွဲစွံ	ลูบเจี๊ยะมั่วเจ๊าะ	เข้าหุ้นกัน
လုပ်စိုတ်	ลูบจ๊อด	ขบขัน ขำขัน
လုပ်ဇြိုဟ်	ลูบซี่ห์	เข้าลึก (บาดแผล)
လုပ်ၡျာန်	ลูบช่าน	เข้าฌาน
လုပ်ညးထကအ်	ลูบเญี้ยะห์ทะเกาะ	เข้ากัน พอเหมาะกัน
လုပ်ဍုဝ်တဟ်	ลูบดั๊จต๊อห์	ข้าวกำลังเป็นน้ำนม
လုပ်ဍျင်	ลูบเดิง	เข้าเมือง
လုပ်တွာ	ลูบตะลา	เข้าโลง ตาย
လုပ်ထကအ်	ลูบทะเก๊าะ	เข้าพวกเข้าหมู่ เข้าเพื่อนเข้าฝูง
လုပ်ထွဲၢ	ลูบทะมาย	เข้าหม้อ ลืมหมดแล้ว
လုပ်ဒုင်	ลูบเติ้ง	เข้ารับ
လုပ်ဒေါင်	ลูบโต้ง	เข้าทรง
လုပ်ဓဂိုန်	ลูบเที่ยะเกิ้น	เข้าพรรษา
လုပ်ပွုပ်	ลูบปะง้อบ	เข้าข้อ (โรคกามโรคชนิดหนึ่ง)
လုပ်ပိုက်	ลูบปะเมิ้ด	มีความต้องการ
လုပ်ပ်တိတ်တ်	ลูบๆตั๊ดๆ	เข้าๆออกๆ
လုပ်ဖျုန်	ลูบพยุน	เข้าเนื้อ ชักทุน ขาดทุน
လုပ်ဗုင်	ลูบเปิ้ง	เข้าพุง จำได้แม่นยำ
လုပ်ဗော်	ลูบโป๊ก	เข้าพวก เข้าหมู่
လုပ်ဗ်ဖု	ลูบเปี๊ยจุ้	ทรงเจ้า
လုပ်ဘာ	ลูบเภีย	เข้าวัด เตรียมตัวบวช
လုပ်ဘာလုပ်ကွာ	ลูบเภียลูบกะมา	เข้าวัดเข้าวา
လုပ်မိတ်လွအ်	ลูบมิ่ดแลี่ยะเป๊าะ	เข้าฝัน
လုပ်မှာဝ်	ลูบโฮม่	แตกเนื้อหนุ่ม หง่าว
ဂဂဲမှာဝ်	เกี้ยะกั้วโฮม่	แมวหง่าว
လုပ်ယွု	ลูบเยี่ยะมุ่	เข้าชื่อ
လုပ်လှိုဟ်	ลูบเลี่ยะมิ่ห์	เข้าจำนวน อยู่ในจำนวน

လုပ်လက်ပုင် -	ลูบเลียกเปิงตั๋ด -	เข้าทางขวาออกทางซ้าย
တိတ်လက်ပါ	เลียกปาย	เข้าหูซ้ายออกหูขวา
လုပ်ၸိုဝ်ႉ	ลูบโว่ห์	เข้าพรรษา
လုပ်သတ်ၶဝ်	ลูบซอดบอ	ข้าวกำลังเป็นลูกหวาย
လုပ်သွိုၼ်း	ลูบฮ้อยทุ่น	เข้าที่พัก เข้าที่ปลอดภัย
လုပ်သမႃႇထိ	ลูบซะมาธิ่	เข้าสมาธิ
လုပ်သိူဝ်	ลูบซะเมินตะละ	เข้าเจ้าเข้านาย
လုပ်အခိင်ကညင်	ลูบอะเคินกะญ้ง	เข้าหน้าแล้ง เข้าฤดูแล้ง
လုပ်အခိင်ဗြဲ	ลูบอะเคินปรั้ว	เข้าหหน้าฝน เข้าฤดูฝน
လုပ်အခိင်ၶိုပ်ႉ	ลูบอะเคินป๊อห์	เข้าหน้าหนาว เข้าฤดูหนาว
လုပ်အလို်လုပ်ဂွံ	ลูบอะลอลูบเก้อะ	เข้าไหนเข้าได้
လုပ်အာ	ลูบอา	เข้าไป
လုပ်အောဂွံ	ลูบเอาเก้อะ	เข้าไม่ได้
လုံ	ลุ่ม	ทั่ว
လုံတိပိဂ္ဂၚ်	ลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	ส่งเดช เรื่อยเปื่อย
ဗြလုံတိပိဂ္ဂၚ်	ปรุ้ลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	พูดส่งเดช พูดเรื่อยเปื่อย
လုဲ	ลุ่ย	ลุย บุก
လုဲဍာ်	ลุ่ยดั๊จ	ลุยน้ำ
လုဲဍာ်သပါရာပ်	ลุ่ยดั๊จหะปั๊ดเรียบ	บุกน้ำบุกป่า บุกป่าฝ่าดง
လုဲလှာင်	ลุยลาน	มะยม
လေင်	เลี่ยง	กระเตงเข้าสะเอว กระเดียดเข้าข้างสะเอว
လေင်ကဝ်	เลี่ยงกอ	บรรลัยกัลป์
လေင်ကာ ဏင်ကာ	เลี่ยงกา นังกา	ฝรั่ง(ผลไม้)
လေင်ဏာ	เลี่ยงนา	กระเดียดไป กระเตงไป
လေင်	ล่อน	ฉิบหาย
လေင်ဒိုက်ဗ္ဂိုက်သုန်	ล่อนต้ากปล้ากซอน	สิ้นเนื้อประดาตัว ฉิบหายวายวอด
လေင်ဗ္ဂိုက်	ล่อนปล้าก	ล่มจม ฉิบหายวายวอด
လေတ်	เล่ด	ทา ป้าย
လေတ်ကၠိင်	เล่ดเฮนิน	ทาแก้ม
လေတ်ကြေင်	เล่ดกลอน	ทาน้ำมัน ชะโลมน้ำมัน
လေတ်ပါင်	เล่ดปาน	ทาปาก
လေတ်မုက်	เล่ดเมิก	ทาหน้า

လေပ်	เล่บ	เป็น รู้ เก่ง
လေပ်ကလောန်	เล่บกะลน	เป็นงาน รู้งาน
လေပ်ကွတ်	เล่บกว๊อด	รู้คาถาอาคม รู้เวทมนต์คาถา
လေပ်ကွေဟ်ရ	เล่บแกว๊ะห์ระ	รู้จัง ช่างรู้ นกรู้
လေပ်ဇိ	เล่บจี้	รู้ทั่ว รู้สารพัด
လေပ်တုဲဒ်ကဲ္ဒ်ဂင်	เล่บตุยโต้ะห์กน็อย - โต้ะห์เกี้ยง	เป็นแล้วเป็นลิงเป็นค่าง (รู้มากยากนาน)
လေပ်ရ	เล่บระ	ถ้า ถ้าหาก
လေပ်ရဂွံသြန်	เล่บระเก้อะซอน	ถ้าหากได้เงิน
လေပ်လိက်	เล่บเลิด	เป็นหนังสือ รู้หนังสือ
လေပ်အိုတ်	เล่บอ๊อด	รู้หมด แต่รู้ไม่จริงสักอย่าง
ဂွံစလေပ်	กล้ายเจ๊ยะเล่บ	หากินเป็น เข้าใจหากิน
ဗ္ဂုလေပ်	ปรุ้เล่บ	พูดเป็น เข้าใจพูด
လေမ်သု	เล่มเซ้า	ต้นแค
လေဲ လဲ်	เลี่ย เลี่ยว	เล่า บอก ใช้คืน
လေဲကမ်	เลี่ยกอม	ใช้กรรม
လေဲကိုကလင်	เลี่ยกอกะลัง	เล่าให้ฟัง
လေဲခတ်	เลี่ยคะต๊อห์	ใช้หนี้
လေဲစဏး	เลี่ยจะน๊ะห์	ใช้แทน
လေဲဒုဟ်	เลี่ยตุ้ห์	ใช้โทษ ถ่ายโทษ
လေဲပရူပရာ	เลี่ยปะเราปะรา	เล่าเรื่องราว
လေဲပုံ	เลี่ยปุ้ม	เล่านิทาน
လေဲဗစ	เลี่ยเปี๊ยะเจี๊ยะ	เล่าให้ฟัง บอกให้รู้
လေဲသြန်	เลี่ยซอน	ใช้เงินคืน
လေဲအိက်သြန်	เลี่ยเอิ๊ดซอน	ใช้ดอกเบี้ย
လေဝ်	เล	ซิ ใช้ต่อท้ายคำ
ကိုလေဝ်	กำเล	บ้างซิ บ้างซี
ကၠုင်လေဝ်	เกลิงเล	มาซิ
စလေဝ်	เจี๊ยะเล	กินซิ
အာလေဝ်	อาเล	ไปซิ
လေဟ် လှ်	เล่ะห์	รำ บิดงอ
လေဟ်ကွာ	เล่ะห์กะนา	รำผีโรง

လေဟ်ကျော်	เล่ะห์กะลก	รำผี
လေဟ်တုင်ရှု	เล่ะห์เติงทู่	รำกลองยาว
လေဟ်ဒွက်မည်	เล่ะห์เกวี้ยกม่น	รำทะแยมอญ
လေဟ်ဇဟ်	เล่ะห์เปี๊ยจุ้	รำเจ้า ทรงเจ้า รำเจ้าพ่อ
လေဟ်လကန်	เล่ะห์เลี่ยะก้น	รำละคร
ဆုလေဟ်	ชุเล่ะห์	ไม้บิดงอ
လေအ် လေံ	เล่ะ	ไม้
လေအ်ကွဟ်	เล่ะกะน๊อห์	ไม้ขว้างกา
လေအ်ကဘတ်	เล่ะกะพ่ด	ไม้ตะพด
လေအ်ကွေင်	เล่ะกะเนียง	ไม้ขันชะเนาะ
လေအ်ကွောတ်	เล่ะกะน้ด	ไม้กลัด ไม้เสียบปลา
လေအ်ကြော်	เล่ะโกร๊ก	บั้งไฟ
လေအ်ဂှောင်	เล่ะโกล้ง	ไม้สอย ไม้ตาขอ
လေအ်ဂွေံလေအ်ဂွိင်	เล่ะเกล้ะเล่ะเกลิ้น	ไม้สั้นไม้ยาว
လေအ်ကွဟ်ဇာ	เล่ะเกว๊าะห์เจี๋ย	ไม้กรีดข่าย
လေအ်ခစုန်	เล่ะคะจุน	ไม้เท้า
လေအ်ခဍုဟ်ခပုံ	เล่ะคะด๊อห์คะปอ	ไม้ควักปูน
လေအ်ခဍုဟ်အိက် - ကတောဝ်	เล่ะคะด๊อห์เอิ๊ดกะโต	ไม้แคะขี้หู
လေအ်ခ္ဍေတ်	เล่ะคะเม้ด	ไม้เรียว
လေအ်ဇုံခ္ဍောန်	เล่ะเจ้อคะนน	ไม้คันเบ็ด
လေအ်ခေုင်ခစတ်	เล่ะคอนคะจ๊อด	ไม้โบ๊ะ อีโบ๊ะ
လေအ်ဍုံက်	เล่ะด๊อก	ฆ้อน
လေအ်တက်ဖမ်	เล่ะตั๊กพอม	ไม้ตีกลอง
လေအ်တဝ်ကွိက်	เล่ะตอกะเนิ้ด	ไม้ตับแฝกตับหญ้าคา
လေအ်တောင်နာင်	เล่ะโตงนาน	ไม้หึ่ง
လေအ်ထစတ်	เล่ะทะบ๊อด	ไม้วัด ไม้วา
လေအ်ထံက်ဖြဲ	เล่ะท้อกซั่ว	ไม้ค้ำโพธิ
လေအ်ဒန်	เล่ะต้น	ไม้เท้ากายสิทธิ์
လေအ်ဗတ်	เล่ะป้ด	เพชรายุธ อาวุธเพชรของพระอินทร์
လေအ်ဝဝ်	เล่ะบอ	ไม้เรียวที่ทำด้วยหวาย
လဲ	ลั่ว	ง่าย สดวก มีอันจะกิน

လဲဘဲ	ลั่วพั่ว	ง่ายดาย สะดวกสบาย มั่งมี
လဲသွာ	ลั่วฟา	คล่อง สะดวก ง่าย
ဂွဲကျောန်စလဲ	กล้ายโกลนแจี๊ยะลั่ว	ทำมาหากินคล่อง
ဗလဲ	เปี๊ยวลั่ว	แม่โพสพ
ဖြုလဲ	ปรุ้ลั่ว	พูดง่าย (แต่ทำยาก)
လော	เล่อว	กลิ้ง
လောက	เล่อวกะ	โลก
လောကဓဝ်	เล่อวกะโธ่	โลกธรรม ธรรมดาของโลก ๘ ประการ
လောကန္တ	เล่อวกอนตะ	โลกันต์
လောကနာထ	เล่อวกะเนี่ยทะ	โลกนาถ
လောကပါလ	เล่อวกะปาละ	โลกบาล
လောကာ	เล่อวกา	โลกา โลก
လောကုတ္တ	เล่อวกุ๊ดตะระ	โลกุตระ โลกอุดร
လောကီယျ	เล่อวกียะ	โลกีย์
လောင်ဆာင်	โล่งชาน	เสียงตีฉาบ
လောတ်	โลด	ลวด ล้ม
လောတ်စိပ်	โลดจิ๊ห์	ล้มลง
လောတ်ဒက်စ	โลดเตี๊ยกเจี๊ยะ	ลวดเหล็ก
လောတ်ဒက်ပသဲ	โลดเตี๊ยกปะซอย	ลวดผูกเหล็ก
လောတ်ယဲ	โลดยั่ว	ล้มป่วย
လောတ်လော	โลดเล่อว	ล้มกลิ้ง
လောတ်လောထ - တ်ထတက်	โลดเล่อวทะตาว - ทะตั๊ก	ล้มลุกคลุกคลาน
လောန်	โล่น	เกิน เลย แม่กระสวยทอผ้า
လောန်ကျုင်	โล่นเกลิง	เกินมา เลยมา
လောန်ကျုင်တုဲ	โล่นเกลิงตุย	เลยมาแล้ว ผ่านพ้นมาแล้ว
လောန်ဂွိုင်အာ	โล่นกล้างอา	มากเกินไป เกินพอดี
လောန်တုတ်တုတ်	โล่นตุ๊ดๆ	แม่กระสวยทอผ้า
လောန်နူဂှ်	โล่นนู่โก้ห์	มากกว่านั้น
လောန်ဖွတ်	โล่นเปี๊ยะน่ด	เกินกำหนด เกินขอบเขต เกินดี
လောန်အာ	โล่นอา	เกินไป มากเกินไป
လောန်သန်	โล่นซอน	เหลือหลาย เหลือล้น มากเหลือ

ဝါတ်လောန်	วาดโล่น	ยากแท้ ยากเหลือหลาย
လောပ် လုပ်	โลบ ลูบ	เข้า
လောဘ	เล่อวเภี่ยะ	โลภ
လောဘတို	เล่อวเภี่ยะตำ	โลภมาก มักมาก โลภโมโทสัน
လောမာ	เล่อวเมี่ย	โลมา ขน
လေဲ	ลั่ว	ง่าย สะดวก
လေဲကွေဟ်ရ	ลั่วแกว๊ะห์ระ	ง่ายดาย ง่ายจังเลย
လေဲဂွိုင်အာ	ลั่วกล้างอา	ง่ายมากไป มักง่าย
လေဲစချိုတ်	ลั่วจะขยือด	ง่ายจะตาย
လေဲသွာ	ลั่วฟา	คล่อง สะดวกสบาย
လောဟ	เล่อวฮะ	โลหะ
လောဟကုမ်ဘီ	เล่อวฮะกุมภี่	โลหกุมภี (ชื่อนรกขุมหนึ่ง)
လောဟိတ	เล่อวฮ้อยตะ	โลหิต
လဲ	เลี่ย เลี่ยว	เล่า คนลาว หน้าไม้
လဲပုံ	เลี่ยปุม เลี่ยปอม	เล่านิทาน
လဲဗစ	เลี่ยเปี๊ยะเจี๊ยะ	เล่าให้ฟัง
လဲဍုင်လ္ွး	เลี่ยเดิงเลี่ยะเงี่ยะห์	ลาวนอก
ကောန်လဲ	โกนเลี่ย	ลูกลาว ลูกธนู ลูกดอก
လံက်	โลก	ทา ยา ป้าย
လံက်ခနေမ်	โลกคะเนม	ทาเล็บ
လံက်ဂအဲ	โลกเกี๊ยะอุย	ทายา
လံက်ဂ္ုင်	โลกเกลิ้ง	ยาเรือ
လံက်ပါင်	โลกปาน	ทาริมฝีปาก
လံက်ထဝ်	โลกทอ	ทาทอง ปิดทอง
လံက်မုက်	โลกเมิก	ทาหน้า
လံက်ယ	โลกเยี่ยะ	ยาชัน
လံက်လေတ်	โลกเล่ด	ป้าย ทา
လံက်သီ	โลกซี	ทาสี
လံင်	โล่ง	ใส่ พนัน
လံင်စ	โล่งเจี๊ยะ	เล่นพนัน พนันขันต่อ
လံင်ပိဏ္ဍပါတ်	โล่งปินคะปั๊ด	ตักบาตร ใส่บาตร
လံင်ဗဗေင်သင်ကွမ်	โล่งเปี้ยะเปี๋ยงซังกลอม	ตักบาตรพระร้อย ตักบาตรเทโว

လး	เลี่ยะห์	ปู ออกรวง
လးကြောပ်	เลี่ยะห์โกรบ	ปูกระเบื้อง
လးခတု်	เลี่ยะคะตอ	ปูกระดาน
လးထကဝ်	เลี่ยะห์ทะกอ	ปูเสื่อ
လးနှာ	เลี่ยะห์ฮนา	ปูเสื่อลำแพน
လးဖုန်	เลี่ยะห์พุน	ปูฟูก
လးယာတ်	เลี่ยะห์ยาด	ปูผ้า
လးလး	เลี่ยะห์ๆ	ดาดๆ
လးသပ်ဗပ်	เลี่ยะซอบป๊บ	ปูฟากไม้ไผ่
လးသ္နာ	เลี่ยะห์ซะนา	ปูอาสนะ
တုံလး	เฮมาะเลี่ยะห์	หินดาด
ဗုင်လး	เปิ้งเลี่ยะห์	พุงหลาม
ဩ်ာလး	เซาะเลี่ยะห์	ข้าวออกรวง
လိုက်	ลาก	ทะลุ รั่ว โลก
လိုက်ကတောဝ်	ลากกะโต	ออกหู
လိုက်ကၠုဟ်	ลากเ๊อห์	ขึ้นสมอง
လိုက်ဂွံင်ဖ္ဍော်	ลากกล้งโฮน่ก	ทะลุทางหลวง
လိုက်ပိ	ลากป๊อย	ไตรภูมิ
လိုက်ပိုက်	ลากปั๊ก	รู้ผิดรู้ถูก รู้ดีรู้ชั่ว รู้ควรไม่ควร
လိုက်ဗာ	ลากเปี๊ย	โลก
လိုက်ရ	ลากระ	รู้แล้ว เข้าใจแล้ว
လိုက်လက်တေအ်	-ลากเลียกเต๊ะเลียก -	รู้ดีรู้ชั่ว รู้ประสีประสา
လက်နအ်	เนาะ	
လိုက်လော်	ลากลั่ว	รู้ง่าย เข้าใจง่าย หัวดี
လိုက်ဝု်	ลากโว่ะห์	ออกพรรษา
လိုက်ဓိ	ลากบี	ทะลุแม่น้ำ ออกแม่น้ำ
လိုက်အာမွဲတ္ၚဲပ္ၚုန်	ลากอามั่วฮัวปลอน	รอดไปได้อีกวันหนึ่ง พ้นไปอีกวัน
လိုင်	ล่าง	ลำราง ลำห้วย แม่หนอง เด็กตั้งไข่
လိုန်	เลิ่น	เหยียบ ถ้ำโพรง
လိုန်ဒ္ပပ်	เลิ่นเตี๊ยะน่บ	ใส่รองเท้า
လိုန်ပါင်	เลิ่นปาน	เหยียบย่ำ
လိ	เลิ่ม	เสีย ใช้ไม่ได้

လိုကလောန်	เลิ่มกะโลน	เสียงาน
လိုကွၼ်ႇ	เลิ่มกวาน	เสียชื่อหมู่บ้าน
လိုကောန်ငၞ်	เลิ่มโกนงั๊ด	เสียเด็ก
လိုဂကူ	เลิ่มเกี๊ยะเกา	เสียวงศ์ตระกูล
လိုၷ်	เลิ่มเกนี้ย	เสียท้อง
ၷ်လို	เกนี้ยเลิ่ม	ท้องเสีย
လိုဂြောပ်	เลิ่มโกร้บ	เสียของ
လိုစိုတ်	เลิ่มจ๊อด	เสียใจ
လိုတုဲရ	เลิ่มตุยระ	เสียไปแล้ว
လိုပြဝေဏီ	เลิ่มประเวนอย	เสียประเพณี
လိုမိတ်	เลิ่มมีด	เสียมิตร เสียเพื่อน
လိုမ္ဒှ်ဟ်	เลิ่มเมี่ยะนิ่ห์ (ฮนิ่ห์)	เสียคน
လိုမုက်	เลิ่มเมิ่ก	เสียหน้า
လိုယှု	เลิ่มเยี่ยะมุ่	เสียชื่อ
လိုရသ်	เลิ่มโร่ะห์	เสียรส
လိုလာ်	เลิ่มลาด	เสียหายพังทะลาย
လိုလို	เลิ่มๆ	เสียๆ
လိုဝါစာ	เลิ่มเวี่ยจา	เสียวาจา เสียคำพูด
လိုသစ္စ	เลิ่มซอดเจี๊ยะ	เสียสัจจะ
လိုသတိ	เลิ่มซะต้อย	เสียสติ
လိုသဳ	เลิ่มซอย	เสียศีล
လိုမြှော်မ္ဒှ်ဟ်	เลิ่มเบ้อะฮนิ่ห์	เสียผู้ใหญ่
လိုအရေဝ်	เลิ่มอะเร่	เสียคำพูด
လိုအိုတ်	เลิ่มอ๊อด	เสียหมด
လိုဝ် လို်	เล่อ	น้ำเต้า ไม้เถาผลกินได้
လ္ပ်ို	ลอ	ไหน
လ္ပ်ိုဗဟ်ဟို	ลอเป๊ะห์ฮำ	ไหนเอ็งว่า
လ္ပ်ိုဟိုစမ်	ลอฮำจอม	ไหนลองว่ามาซิ
ကျၚ်နူလ္ပ်ို	เกลิงนู่ลอ	มาจากไหน
အာလ္ပ်ို	อาลอ	ไปไหน
အာလ္ပ်ိုကျၚ်	อาลอเกลิง	ไปไหนมา
လိုဟ်	เล่อะห์	คลี่ คลาย สาง คนห่าม ทะลึ่ง บ๊อง

လိုဟ်တောဝ်	เล่อะห์โต	คลี่ด้าย สางด้าย
ကျာဂှ်လိုဟ်	กย๊าเฮนี่ยเล่อะห์	ผายลม
မ္ဂိဟ်လိုဟ်	เมี่ยะนิ่ห์เล่อะห์	คนห่าม
လိုအ်	เล่อะ	สำรอก
လိုအ်လဲာ	เล่อะล่าย	พะอืดพะอม คลื่นเหียน
လ္ဍပ္မတ်	เลี่ยะเงี่ยะปะมด	ถ่านหรือฟืนที่ยังติดไฟอยู่
လ္ဍတ်	เลี่ยะง่ด	ฝึกฝน ฝึกหัด
လ္ဍဝ်	เลี่ยะโง่	คู่
မွဲလ္ဍဝ်	มั่วเลี่ยะโง่	หนึ่งคู่
လ္ဍာ	เลี่ยะเงี่ย	หงาย
လ္ဍာစိဟ်	เลี่ยะเงี่ยจิ๊ห์	หงายหลัง
လ္ဍာဒေင်	เลี่ยะเงี่ยแต้ง	หงายผลึ่ง
လ္ဍာပ္တိုန်	เลี่ยะเงี่ยปะตอน	หงายขึ้น
လ္ဍာဗုင်	เลี่ยะเงี่ยเปิ้ง	หงายท้อง
လ္ဍာလ္ဍာ်	เลี่ยะเงี่ยเลี่ยะง่าด	คะมำ เค้เก้ หกคะเมนเก่นเก้
လ္ဍာ်	เลี่ยะง่าด	แหงน
လ္ဍာ်ရံင်	เลี่ยะง่าดร่ง	แหงนมอง
လ္ဍာ်အကး	เลี่ยะง่าดอะก๊ะห์	แหงนคอตั้งบ่า
လ္ဍာပ်	เลี่ยะเงี่ยบ	กราม
လ္ဍိတ်	เลี่ยะงิ่ด	กลืน
မွဲလ္ဍိတ်	มั่วเลี่ยะงิ่ด	หนึ่งอึก
လ္ဍိံ	เลี่ยะงิ่ม	จำนวนพัน
လ္ဍု	เลี่ยะงุ่	เหงา เงียบเชียบ เงียบเหงา
လ္ဍုခြေပ်	เลี่ยะงุ่เคร๊บ	เงียบเชียบ เงียบเหงา
လ္ဍုစိုတ်	เลี่ยะงุ่จ๊อด	เหงาใจ เศร้าใจ
လ္ဍုလ္ဍန်	เลี่ยะงุ่เลี่ยะง่น	เงียบเหงา เปล่าเปลี่ยว ว้าเหว่
လ္ဍုင်	เลี่ยะเงิ่ง	งง
လ္ဍုင်လ္ဍ	เลี่ยะเงิ่งเลี่ยะเงี่ยะ	เหงาหงอย เปล่าเปลี่ยว
လေ္ဍတ်	เลี่ยะเง็ด	บีบ อัด คั้น เค้น รัด
လေ္ဍတ်ကအ်	เลี่ยะเง็ดเก๊าะ	รัดคอ
လေ္ဍတ်ဗ	เลี่ยะเง็ดบาว	หีบอ้อย
ကၠန်လေ္ဍတ်	กลอนเลี่ยะเง็ด	งูเหลือมรัด

လ္ၚောတ်	เลี่ยะง่ด	ฝึกหัด ฝึกฝน อบรม
လ္ၚောဝ်	เลี่ยะโง่	กราบ ไหว้
လ္ၚောဝ်ကျာ်	เลี่ยะโง่กยั๊จ	ไหว้พระสวดมนต์
လ္ၚောဝ်ကျာ်ဓဝ်သင်	เลี่ยะโง่กยั๊จโธ่ซัง	ไหว้พระรัตนตรัย กราบพระรัตนตรัย
လ္ၚောဝ်ပ္တိ	เลี่ยะโง่ปะแตม	แจ้งให้ทราบ กราบบังคมทูลให้ทรงทราบ
လ္ၚ်	เลี่ยะเงี่ย	งา เมล็ดงา
လ္ၚး	เลี่ยะเงี่ยะห์	นอก ข้างนอก ภายนอก
လ္ၚိုဝ် လ္ၚဵု	เลี่ยะเง่อ	บาง ลาง (บางที บางคน ลางที ลางคน)
လ္ၚဵုဒိုဟ်လ္ၚဵုပရေံ	เลี่ยะเง่อเคาะห์เลี่ยะ - เง่อปะแระ	บางคนดีบางคนเลว
လ္နင်	เลี่ยะเนี่ยง	ขวาง ด้านขวาง
လ္နင်ဂုံင်	เลี่ยะเนี่ยงโกล้ง	ขวางทาง
လ္နင်မုက်လ္နင်မတ်	เลี่ยะเนี่ยงเมิกเลี่ยะ - เนี่ยงม่ด	ขวางหน้าขวางตา
လ္နင်လ္နောဝ်	เลี่ยะเนี่ยงเลี่ยะโน่	เกะกะกีดขวาง
လက်လ္နင်	เลียกเลี่ยะเนี่ยง	ด้านขวาง ด้านสกัด
လ္နိ	เลี่ยะนิ่ม	ความทุกข์ ความเศร้าโศก
လ္နိလ္နာ်	เลี่ยะนิ่มเลี่ยะนาด	โศกเศร้าอาลัยอาวรณ์
လ္နုဟ်	เลี่ยะนุ่ห์	ขี้เกียจ
လ္နုဟ်ကျောန်စ	เลี่ยะนุ่ห์โกลนเจี๊ยะ	ขี้เกียจทำมาหากิน ขี้เกียจสันหลังยาว
လ္နုဟ်ထကဲု	เลี่ยะนุ่ห์ทะกุย	ง่วงเหงาหาวนอน ถีนมิทธะ
လ္မ	เลี่ยะเมี่ยะ	นายพราน
လ္မကြာတ်ဖျုန်	เลี่ยะเมี่ยะกรั๊ดพยุน	บ่อพรานล้างเนื้อ อยู่ที่พระพุทธบาท
လ္မက်	เลี่ยะเมียก	น้ำครำ น้ำโสโครก
လ္မက်ကလာ	เลี่ยะเมียกกะลา	น้ำครำ
လ္မန်	เลี่ยะม่น	นิมนต์ เชิญ
လ္မာ်	เลี่ยะมาด	รอย
လ္မာ်ဇိုင်	เลี่ยะมาดจ้าง	รอยเท้า
လ္မဲာ	เลี่ยะม่าย	ควาน คน(กวน) หมองู
လ္မဲာဂဲာ	เลี่ยะม่ายกล้าย	ควานหา
တ္နံလ္မဲာ	ฮนอมเลี่ยะม่าย	กระดอม ขี้กาดง
သ္မာလ္မဲာ	ซะมาเลี่ยะม่าย	หมองู

လိူတ်ဗဒ်	เลี่ยะมีดเปี้ยะโต้ะห์	นิมิตขึ้น นิรมิตขึ้น
လိူဝ်ႈ	เลี่ยะมี่ห์	จำนวน
လိူဝ်ႈၵၼ်	เลี่ยะมี่ห์เกี้ยะน่น	จำนวนนับ
လိူဝ်ႈငိုၼ်း	เลี่ยะมี่ห์ซอน	จำนวนเงิน
ရိုဝ်ႈလိူဝ်ႈ	เร่อะห์เลี่ยะมี่ห์	นับจำนวน
လိူ	เลี่ยะมี่	ลำต้นของต้นไม้ ฝาละมี
လိူဆု	เลี่ยะมี่ชุ	ลำต้นของต้นไม้
လိူထွဲၤပုင်	เลี่ยะมี่ทะมายเปิง	ฝาละมีหม้อข้าว
လှူ	เลี่ยะมุ่	ต้นลำพู
လှူက်	เลี่ยะเมิ้ก	ละเมอ
လှူတ်	เลี่ยะมุ่ด	ละเมิด ทำผิด
လှူဲလှူက်	เลี่ยะมุ่ยเลี่ยะเมียก	หลงหมกมุ่นมัวเมา หลงเพลินอยู่กับโลก
လှူဝ်ႈ	เลี่ยะมุ่ห์	เดี๋ยวนี้ ขณะนี้ พรม
လှူဝ်ႈၶုၵ်ပုၼ်	เลี่ยะมุ่ห์ดั๊จปะมน	พรมน้ำมนต์
လှူဝ်ႈထၢၼ်	เลี่ยะมุ่ห์เนาะ	ขณะนี้ เวลานี้ เดี๋ยวนี้ บัดนี้
လှူဝ်ႈ	เลี่ยะเม้าห์	เย็น เป็นเย็น
ပုင်လှူဝ်ႈ	เปิงเลี่ยะเม้าห์	ข้าวเย็น ข้าวเป็นเย็น ข้าเหลือค้าง
လေ့င်	เลี่ยะเมี่ยง	ลำดับ
လေ့င်င်	เลี่ยะเมี่ยงๆ	ตามลำดับ
လေ့တ်	เลี่ยะเม่ด	คำสั่งสอน กฎระเบียบ
လေ့န်	เลี่ยะเม่น	เป็นง่อย พิการ
လှော်ဝ်	เลี่ยะโม่	น้อม โน้ม
လှိုတ်	เลี่ยะเมิด	เฆี่ยน หวด
လှိုတ်စး	เลี่ยะเมิดจ๊ะห์	เฆี่ยนหลัง หวดหลัง
လှိုန်	เลี่ยะเมิ่น	เสมอๆ บ่อยๆ ทุกๆ
လျ	เลี่ยะเยี่ยะ	สาแหรก
လျတ်	เลี่ยะยิ่ด	สะเทือน กระเทือน หวั่นไหว
လျအ်	เลี่ยะโย่ะ	หย่อนบ่วงดักสัตว์
လျူင်	เลี่ยะเยิ่ง	ใส ผ่องใส
လျူင်ဖြင်သ္ဒိုက်	เลี่ยะเยิ่งเซิ่งซะดั๊ก	เลื่อมใสศรัทธา
လျး	เลี่ยะยะห์ เลี่ยะเยี่ยะห์	แสง รัศมี
လျးတွ်	เลี่ยะยะห์ฮัว	แสงตะวัน แสงแดด แสงอาทิตย์

လျှးထဝ်	เลี่ยะเยี่ยะห์ทอ	แสงทอง รัศมีทอง บารมีทอง
လျှးသြန်	เลี่ยะเยี่ยะห์ซอน	อำนาจเงิน บารมีเงิน
လျိုင်	เลี่ยะย่าง	น้ำหนัก
လျိုင်အရေဝ်	เลี่ยะย่างอะเร่	น้ำหนักคำพูด ความน่าเชื่อถือของคำพูด
လျိုဟ်	เลี่ยะยึ่ห์	ความลึก
လွပ်	เลี่ยะว่บ	อาวุธ
လွဟ်	เลี่ยะโว่ห์	อาวุธ
လွာ	เลี่ยะเวี่ย	ไหลพืช เช่นไหลบัวไหลบอน
လွာကဒုမ်ပေါင်	เลี่ยะเวี่ยกะตุ้มโปง	ไหลผักตบชวา
လွဲဒဂှ်	เลี่ยะว่ายโก้ะห์	ขณะนั้น
လွိင်	เลี่ยะเวิ่น	แกว่ง เหวี่ยง
လွိင်ဖြင်	เลี่ยะเวิ่นเซี่ยง	แกว่งดาบ
လွိင်မုက်	เลี่ยะเวิ่นเมิก	สะบัดหน้า ลอยหน้าลอยตา
လွ္ဳ	เลี่ยะวี่	ดูแล รักษา เพียร
လွ္ဳပြာ	เลี่ยะวี่ปะรา	ดูแลรักษา ทะนุถนอม
လွ္ဳလွတ်	เลี่ยะวี่เลี่ยะว่ด	ปรนนิบัติวัตถาก
လွ္ဳမာန်	เลี่ยะวี่มาน	วิมาน
လွ္ဳရိယျ	เลี่ยะวี่ร้อยยะ	วิริยะ ความเพียร
လွ္ုဲ	เลี่ยะวุ่ย	แกว่ง ไกว
လွ္ုဲတဲ	เลี่ยะวุ่ยตอย	แกว่งมือ
လွ္ုဲသရေင်ဇာ	เลี่ยะวุ่ยซะเรียงเจี๋ย	ไกวชิงช้า
လွ္ုံ	เลี่ยะเว่อ	พร
လွ္ုံစှ်ပြကာ	เลี่ยะเว่อเจ๊าะห์ประกา	พรสิบประการ
လေွင်	เลี่ยะเวี่ยง	ลำดับ
ဗွဲလေွင်	ป้วเลี่ยะเวี่ยง	โดยลำดับ
လေွဟ်	เลี่ยะเว่ะห์	แปลง จำแลง คหบดี คหปตานี
လွး	เลี่ยะเวี่ยะห์	เอื้องนา พืชลำต้นมีเมือกแกงกินได้
လွိုက်	เลี่ยะวาก	โบก สะบัด สลัด
လွိုက်ယာတ်	เลี่ยะวากยาด	โบกผ้า สลัดผ้า
လွိုက်အလံာ	เลี่ยะวากอะเลี่ยม	โบกธง
လှ သ္	ฮละ สละ	ใบ
လှကစာ	ฮละกะจา	ใบเลี้ยงพืช

လှကတောဝ်	ฮละกะโต	ใบหู
လှကွဲ	ฮละกะน้อย	ใบจาก
လှစွံာ	ฮละเว้าะ	หญ้าคา
လှဆု	ฮละชุ	ใบไม้
လှဇေဝ်	ฮละเจ้	สีเสียดก้อน
လှတရင်	ฮละตะรัง	บานประตู
လှတာ	ฮละตา	ใบตาล
လှဒကေဝ်	ฮละเตี้ยะเก	ตาชั่ง ตาเต็ง เครื่องชั่ง
လှဒက်	ฮละเตี้ยะก๊อห์	ใบบัว
လှဒုန်	ฮละตุ้น	ใบไผ่
လှဖဍာန်	ฮละพะดาน	ฝ้าเพดาน
လှဗတင်	ฮละเปี้ยะตัง	บานหน้าต่าง
လှဗြာတ်	ฮละปร้าด	ใบตองกล้วย
လှယာ	ฮละเยี่ย	ใบเรือ
လှရိုတ်	ฮละเริ่ด	ใบลาน
လှစံက်	ฮละบ๊อก	ใบตองแห้ง ใบตองมวนยาสูบ
လှအင်	ฮละอัง	ใบตองตึง
လှင်	ฮลัง	งงงัน ตะลึง
လှန်	ฮลอน	ชักนำ ล่อลวง
လှာ	ฮลา	บึง หนอง
လှာင်	ฮลาน	กลวง
လှ်ာ	ฮลาย	แลกเปลี่ยน กระพี้
လှ်ာဂိတု	ฮลายกิ้เต๊า	เปลี่ยนเดือน หญิงอยู่ไฟครบเดือนแล้ว
လှ်ာစ	ฮลายเจี๊ยะ	เที่ยวค้าขายแลกเปลี่ยน
လှ်ာဆု	ฮลายชุ	กระพี้ไม้
လှ်ာဍာ်	ฮลายดั๊จ	ถ่ายน้ำ เปลี่ยนน้ำ
လှ်ာပယို	ฮลายปะเยิ่ม	แลกด้วยชีวิต
လှ်ာပြိုင်	ฮลายปรอง	กลับกลาย
လှ်ာသြန်	ฮลายซอน	แลกเงิน เปลี่ยนเงิน ขึ้นเงิน
လှ်ာသော်	ฮลายเซาะ	แลกข้าวเปลือก
လှိုင်	เฮลิน	หลับ
လှိုင်စိုတ်	เฮลินจ๊อด	เพลินใจ

လှႆ	ฮลอย ฮลุย	เงินตรา
လှေက်	ฮล้อด	แหลก ป่น
လှေက်လုံင်	ฮล้อดฮลอง	ป่นปี้ แหลกลาญ แหลกละเอียด
လှေပ်	แฮละห์	เสลด เสมหะ
လှေအ်	แฮละ	ปะเหลาะ ปลอบโยน
လှေအ်လှန်	แฮละฮลอน	ชักชวน ปะเหลาะ หลอกลวง
လှဲ	ฮลอย	กว้างใหญ่
လှဲလး	ฮลอยเลี่ยะห์	กว้างขวาง
လှောန်	โฮลน	เยื่อ
လှောန်ကသိုန်	โฮลนกะซอน	เยื่อหอม
လှောန်က္ဍပ်	โฮลนเก๊าะห์	เยื่อสมอง
လှောန်ဒုန်	โฮลนตุ้น	เยื่อไผ่
လှောမ်	โฮลม	โทรม ซึม ทรุด
ဇွပ်လှောမ်	โฟ๊ะห์โฮลม	ไข้ซึม
လှောဝ်	โฮล	พุ่ง
လှ်ဂါ	ฮลาวเกี๊ย	เรือขุด เรือชะล่า (มอญลพบุรีไม่ได้ใช่พูดปกติ)
လှိုက်	ฮลัก	สะอึก
လှိုက်သရိ	ฮลักซะรำ	เปรอะโคลน เปื้อนโคลน
လှိုန်	ฮลอน	ผักปลัง
လခဲမတ်	เลี่ยะบอยม่ด	ลืมตา
လစိုပ်စိုတ်	เลี่ยะบ๊อห์จ๊อด	ผ่อนคลายอารมณ์ พักผ่อนจิตใจ
လှ	ละ	เมื่อ ขณะ
လှက်	ลัก	หมื่น (จำนวน)
လှဂှ်	ละโก้ะห์	เมื่อนั้น ขณะนั้น
လှတေအ်	ละเต๊ะ	เมื่อโน้น แต่ก่อนโน้น
လှဏအ်	ละเนาะ	เมื่อนี่
လှဒှ်	ละโต้ะห์	เมื่อเป็น ขณะเป็น กำลังเป็น
လှဒှ်ဝုတ်ဒှ်ဗွဲ	ละโต้ะห์วุ่ดปล้าย	เมื่อเป็นหนุ่มเป็นสาว ขณะเป็นหนุ่มเป็นสาว
လှလိုင်	ละเลิน	หิงห้อย
လှလို်	ละลอ	เมื่อไร
လှူ	ลู	หอน
ကွိုလှူ	เกลอลู	สุนัขหอน

ဝ

ဝ	เวี่ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๒๙ ตรงกับ ว ในภาษาไทย
ဝက်	เวียก	ทัด เล่ม กัณฑ์ที่
ဝက်က်	เวียกกาว	ทัดดอกไม้
ဝကျ	เวียกกะยะ	วากยะ ประโยค คำพูด
ဝက်စု်ပိ	เวียกเจ๊าะห์ป๊อย	กัณฑ์ที่ ๑๓
လိက်မွဲဝက်	เลิดมั่วเวียก	หนังสือหนึ่งเล่ม
ဝင်	เวี่ยง	วัง เว้น ทิ้งช่วง
ဝင်က	เวี่ยงกะ	วังก์ คดโค้ง ลดเลี้ยว
ဝင်ဍု်	เวี่ยงดั๊จ	วังวน
ဝင်ပါ	เวี่ยงปาย	ละเว้น งดเว้น
ဝင်ဨကရာဇ်	เวี่ยงเอกะรัด	วังหลวง พระบรมมหาราชวัง
ဖြဲဝင်	ปรั้วเวี่ยง	ฝนทิ้งช่วง ฝนแล้ง
ဝစန	เวี่ยะจะเนี่ยะ	วจนะ ถ้อยคำ คำพูด
ဝစိ	เวี่ยะจี	วจี วาจา
ဝစိကမ်	เวี่ยะจีกอม	วจีกรรม การกระทำทางวาจา
ဝစိဒွာ	เวี่ยะจีเกวี้ย	วจีทวาร
ဝဇ္ဇ	ว่ดเจี้ยะ	วัชชะ โทษ ความผิด
ဝဇ္ဇကုတ္တိ	ว่ดเจี้ยะกุ๊ดตอย	เวจกุฎี
ဝဋ္ဋ	ว่ดตะ	วัฏฏะ วนเวียน
ဝဋ္ဋသံင်သာ	ว่ดตะซองซา	วัฏสงสาร การเวียนว่ายตายเกิด
ဝဍ္ဎကိ	ว่ดเที่ยะกี	วัฒกี ช่างไม้
ဝဍ္ဎဓဝ်	ว่ดเที่ยะเนี่ยะโธ่	วัฒนธรรม
ဝဏ္ဏ	ว่นนะ	วรรณะ ชาติชั้นวรรณะ
ဝဏိဇ္ဇာ	เวี่ยะนิ่ดเจี้ย	วณิชชา การค้าขาย
ဝတ်	ว่ด	บิด บิดงอ วัตร
ဝတ်ခရ်	ว่ดคะร๊อห์	วัตรของฆราวาส กิจที่ฆราวาสพึงกระทำ
ဝတ်ဇကု	ว่ดเจี้ยะเก๊า	บิดตัว
ဝတ်ဍု်	ว่ดดั๊จ	บิดน้ำ
ဝတ်ယာတ်	ว่ดยาด	บิดผ้า

ဝတ်လကျာ်	ว่ดเลี่ยะกยั๊จ	วัตรของพระภิกษุ กิจของสงฆ์
ဆုဝတ်	ชุว่ด	ไม้บิดงอ
ဝတ်	ว่ด	บุ้งร้วม พืชใช้เป็นผักจิ้มใช้ทำยาได้
ဝတ္ထု	ว่ดเท้า	วัตถุ สิ่งของ
ဝတ္ထုဒာန်	ว่ดเท้าต้าน	วัตถุทาน
ဝန်	ว่น	คอด กิ่ว กลมกลึง ชุมนุมเทวดา
ဝန်စဝ်	ว่นจอ	อ่อนน้อม ถ่อมตน ถ่อมตัว
ဝန်ဖ္ဍော်	ว่นโฮน่ก	นายกรัฐมนตรี
ဝန္ဒနာ	ว่นเตี้ยะเนี่ย	วันทนา การไหว้
ဝန္ဒာ	ว่นเตี้ย	วันทา ไหว้
ဝပ်	ว่บ	อาวุธ
ဝရ	เวี่ยะเรี่ยะ	วร พร เลิศ ประเสริฐ ยอดเยี่ยม
ဝရည္ဍူ	เวี่ยะร่นญ	วรัญญู พระพุทธเจ้า
ဝဝ်	วอ โว่	วอ เกี้ยว คานหาม
ဝဝ်ထဝ်	โว่ทอ	วอทอง
ဝဿ	ว่ดซะ	วัสสะ ฝน ฤดูฝน
ဝဿာန	ว่ดซานะ	วัสสานะ หน้าฝน ฤดูฝน
ဝသာ	เวี่ยะซา	มันเหลว ไข
ဝဟ် ၄်	โว่ห์	พรรษา เดือน ๑๑
ဝဟ်လောန်	โว่ห์โล่น	ออกพรรษาแล้ว พรรษาล่วงแล้ว
လိုက်ဝဟ်	ลากโว่ห์	ออกพรรษา
ဝါ	เวี่ย	ทุ่ง ครั้ง หน ว่าว
ဝါဗ္ဍ	เวี่ยเฮียะ	ทุ่งนา
ဝါသင်ပလိုတ်	เวี่ยซังปะล้อด	ทุ่งตะวันตก
ဂြိပ်ဝါ	กริ้บเวี่ย	วิ่งว่าว
မွဲဝါ၊ဗၚဝါ	มั่วเวี่ยบาเวี่ย	หนึ่งครั้งสองครั้ง
ဝါင်	ว่าน	เครื่องแกงสดที่มีกลิ่นหอมหลายชนิด
ဝါင်ကဖြ	ว่านกะพราว	กระเพรา
ဝါင်ခစေအ်	ว่านคะแจ๊ะ	แมงลัก
ဝါင်ဂလုင်	ว่านเกี้ยะลุ่ง	โหระพา
ဝါင်ထံင်ခိုန်	ว่านทองเทิ่น	หูเสือ ใบรับประทานได้ใช้แกล้มลาบ
ဝါင်ဗိုင်	ว่านป้าง	ตะไคร้

ဝါစာ	เวี่ยจา	วาจา คำพูด
ဝါတ်	วาด	ยาก ลำบาก ขัดสน
ဝါတ်ကွေဟ်ဟ်	วาดแกว๊ะห์ๆ	ยากจริงๆ ลำบากจริงๆ
ဝါတ်ဂွံတီ	วาดเก้อะแตม	ยากที่จะรู้
ဝါတ်စိုတ်	วาดจ๊อด	ลำบากใจ
ဝါတ်ဖှော်	วาดโฮน่ก	ยากยิ่ง ยากมาก ลำบากเหลือหลาย
ဝါတ်ညိရ	วาดญี้ระ	ยากหน่อยละ ไม่มีวันเสียละ
ဓါတ်ဒိုက်	วาดต้าก	ยากจน ยากแค้น ยากไร้ อนาถา
ဝါတ်ပထောံ	วาดปะเท้าะ	ยากจังเลย ลำบากจังเลย
ဝါတ်မုဆလာအ်	วาดมุ่ชะเนาะ	ยากอะไรแค่นี้ ง่ายนิดเดียว
ဝါတ်လောန်	วาดโล่น	ยากแท้ ยากเหลือหลาย
ဝါဒ	เวี่ยเตี๊ยะ	วาท คำพูด
ဝါဒိ	เวี่ยติ้	แต่ต้น แต่เดิม
တံဝါဒိ	ตอมเวี่ยติ้	ตั้งแต่ต้น ตั้งแต่ดั้งเดิม
ဝါန်	ว่าน	ว่าน หัวของพืชถือว่าอยู่ยงคงกระพัน
ဝါန်ဒုင်	ว่านเติ้ง	หัวว่านถือว่าเป็นของอยู่ยงคงกระพัน
ကြေဟ်ဝါန်	แกร๊ะห์ว่าน	ก้อนกรวดปนอยู่กับดินเหนียวก้นคลอง
ဝါနိဇ္ဇာ	เวี่ยนิดเจี๋ย	วาณิช พ่อค้า
ဝါယာမ	เวี่ยเยี่ยเมี่ยะ	วายามะ ความพยายาม
ဝါယော	เวี่ยเย่อว	วาโย ลม อากาศ
ဝ်	ว่าย	ปุ๋ย
ဝါရ	เวี่ยระ	วาระ
ဝါရဏာအ်	เวี่ยระเนาะ	วาระนี้ ครั้งนี้
ဝါရေဝ်ရောဝ်	เวี่ยเรโร	วาเรโร พระเจ้าฟ้ารั่ว
ဝါဝ္ဂံ	เวี่ยวุ๋	ไม่มีวันเสียละ
ဝါသ္ဓာ	เวี่ยซะนา	วาสนา
ဝိ	วิ่	มะเดื่อ
ဝိကာရ	วิ่การะ	วิการ ความผันแปร
ဝိကာလ	วิกาละ	วิกาล ผิดเวลา ยามค่ำคืน
ဝိဇ္ဇာ	วิดเจี๋ย	วิชชา ความรู้แจ้ง
ဝိဇာဓ်	วิเจี๋ยเท่อ	วิชาธร
ဝိညာန်	วิญ้าน	วิญญาณ

ဝိတက္က	วี่ตั๊กกะ	วิตก ตรึก
ဝိဒူရ	วี่ตู้เรี่ยะ	วิธูรบัณฑิต
ဝိနဲ	วินั่ว	วินัย
ဝိပက်	วี่ปั๊ก	วิบาก
ဝိပတ်	วี่ป๊อด	วิบัติ ความฉิบหาย
ဝိပရိတ်	วี่ปะริด	วิปริต
ဝိပဿနာ	วี่ป๊อดซะนา	วิปัสสนา
ဝိပက်	วิปั๊ก	วิบาก ผลแห่งกรรมดีกรรมชั่ว
ဝိပုလ	วิเปาละ	วิบูล วิบูลย์ เต็ม มาก
ဝိဘင်	วิเกี่ยง	วิภังค์ การจำแนก การแบ่ง
ဝိမာန်	วิม่าน	วิมาน
ဝိမုတ္တိ	วิมุดต๊อย	วิมุตติ ควมหลุดพ้น
ဝိဝါဒ	วิเวี่ยเตี้ยะ	วิวาท
ဝိဝါဟ	วิเวี่ยฮะ	วิวาห การสมรส การแต่งงาน
ဝိဝိင်	วิเวิ่น	งงงวย ตลึงงัน หลงไหล
ဝိဝိင်တွိင်ဒိုဟ်	วิเวิ่นตะเลินเต้อะห์	งงงัน หลงสิบทิศ
ဝိသာခ	วี่ซาคะ	วิสาขะ วันเพ็ญเดือนหก
ဝီ	วี่	รักษา พยาบาล ซ่อม
ဝီစိုတ်	วี่จ๊อด	รักษาใจ รักษาจิต
ဝီပရာ	วี่ปะรา	ดูแลรักษา เอาใจใส่
ဝီပ္ဍွတ်	วี่ปะเน้ด	ซ่อมรอยตำหนิ
ဝီယဲ	วี่ยั่ว	รักษาโรค
ဝီဝဲ	วี่วั่ว	เวร เวรกรรม
ဝီဝဲပါပ	วี่วั่วปาปะ	พยาบาทจองเวร
ဝီသတိ	วี่ซะต๊อย	ยี่สิบ
ဝုတ်	วุ่ด	สาว
ဝုတ်ကြိုင်	วุ่ดกรอง วุ่ดกะรอง	สาวแก่ ขึ้นคาน
ဝုတ်တ်	วุ่ดๆ	สาวๆ
ဝုတ်ဒိုဟ်	วุ่ดเต้อะห์	รอบด้าน รอบทิศ
ဝုတ်မည်	วุ่ดม่น	สาวมอญ
ဝုတ်သေံ	วุ่ดเซม	สาวไทย
ဝုတ်သ္ဍုဲလေင်	วุ่ดซะมุยเลียง	สาวรุ่น สาวกระเตาะ

ဝုတ်ၜတ်	วุ่ดบ๊อด	สาวรุ่น สาวกำดัด
ဝုတ်အိုဝ်	วุ่ดเออ	ชะนี
ဝုန်	วุ่น	มัน
ဝုန်က	วุ่นกะ	ผักเปิด
ဝုန်ကျိုပ်	วุ่นดับ	มันหัว มันเทศ
ဝုန်ဂလာ	วุ่นเกี๊ยะเลี่ย	มันสำปะหลัง
ဝုန်ဏင်	วุ่นนัง	หมอนอิง
ဝုန်တျူင်	วุ่นตะเนิง	ผักบุ้ง
တျူင်ဝုန်	ตะเนิงวุ่น	ผักบุ้ง
ဝုန်ဒင်	วุ่นเตี๋ยง	ต่าง ภาชนะสำหรับบรรทุกสิ่งของพาด บนหลังสัตว์
ဝုန်ဒိုဝ်	วุ่นเต้อ	จิงจ้อ ไม้เถารากใช้ทำยาได้
ဝုန်အဇိက်	วุ่นอะเจิ๊ด	ผักบุ้งจีน
ဝေင်	ว่อน	เล่น เที่ยว
ဝေင်ကတိုင်ကလုဲ	ว่ออนกะตังกะลอย	เล่นหลุมเมือง
ဝေင်ကွ္ဇဂ္ဂ်	ว่อนกละเจี๊ยะเกลี้ย	เล่นเสือตกถัง
ဝေင်ခတ်	ว่อนค้อด	เล่นหยอดหลุม
ဝေင်ခွဲာခဍာ်	ว่อนคะมายคะดั๊จ	เล่นอีกาคาบไข่
ဝေင်ခေအ်ခုင်	ว่อนแคะเคิง	เล่นตาเขย่ง เล่นเขย่งเก็งกอย
ဝေင်ဂဗုတ်	ว่อนเกี้ยะปุ๊ด	เล่นคดีความ เป็นความ
ဝေင်ဂဗုတ်စုတ် - ဂလာန်	ว่อนเกี้ยะปุ๊ด - จุ๊ดเกี้ยะล่าน	เล่นความต้องหาความใส่ มีคดีต้องใส่ความ
ဝေင်ဂြိပ်ယာတ်	ว่อนกริ๊บยาด	วิ่งเปี้ยว
ဝေင်ဇကု	ว่อนเจี๋ยะเก๊า	เล่นตัว
ဝေင်ဍာ်	ว่อนดั๊จ	เล่นน้ำ
ဝေင်ဍေုင်ခစတ်	ว่อนดอนคะจ๊อด	เล่นอีโป๊ะ
ဝေင်တောင်နာင်	ว่อนตงนาน	เล่นไม้หึ่ง
ဝေင်ကြုတ်	ว่อนกร๊อด	เล่นตรุษ
ဝေင်ထွဲာပုင်ဖျေအ်	ว่อนทะมายเปิงเช่ะ	เล่นหม้อข้าวหม้อแกง
ဝေင်ဒုင်	ว่อนเติ้ง	ต้อนรับ
ဝေင်ခနေအ်	ว่อนเที่ยะเน่ะ	เล่นสะบ้า
ဝေင်ပေဲာ	ว่อนปัว	จัดงานมหรสพ

ဝေင်မတ်ဝေင်က - တောဝ်	ว่อนม่คว่อนกะโต	เล่นหูเล่นตา
ဝေင်ရဲ	ว่อนรั่ว	เล่นพวก เอาแต่พวก
ဝေင်သို့ကြေပ်	ว่อนฮ้อยเกร๊บ	เล่นหมากแยก
ဝေင်မျို	ว่อนเบ้อ	เล่นหวย
ဝေင်အတး	ว่อนอะต๊ะห์	เล่นสงกรานต์
ဝေင်	เวี่ยง	งดเว้น ละเว้น ว่างเว้น
ဝေင်နူ	เวี่ยงนู่	เว้นแต่ เว้นจาก
ဝေင်ပ်	เวี่ยงปปาย	หลีกเลี่ยง ละเว้น
ဖြဲဝေင်	ปรั้วเวี่ยง	ฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง
ဝေတ်	เว่ด	อบรม แนะนำ สั่งสอน ว่ากล่าว
ဝေတ်ဗ္တောန်	เว่ดเปี๊ยะตน	อบรม แนะนำ สั่งสอน
ဝေဒ္ဒာ	เว่เตี๊ยะเนี่ย	เวทนา ความรู้สึกทุกข์สุข
ဝေန်	เว่น	หงิกงอ
ဝေန်ဝံက်	เว่นว้อก	ง่อยเปลี้ยเสียขา
ဝေသန္တဝ်	เว่ซอนตอ	เวสสันดร
ဝေသာလိ	เว่ซาลอย	เวสาลี (เมือง)
ဝေဟ်	เว่ห์	บิด งอ แป
ဇိုင်ဝေဟ်	จ้างเว่ห์	ตีนแป
ဆုဝေဟ်	ชุเว่ห์	ไม้บิดงอ
တဲဝေဟ်	ตอยเว่ห์	มือแป
ဝေဠု	เว่ลุ	ไม้ไผ่
ဝဲ	วั่ว	เวร
ဝဲကမ်	วั่วกอม	เวรกรรม วิบากกรรม
ဝဲသ္	วั่วซนะ	ศัตรูคู่อาฆาต อาฆาตจองเวร
ဒက်သ္ပဝဲ	เตี๊ยกซนะปะวั่ว	จองเวรจองกรรม
သတောဝ်ဝဲ	ซะโตวั่ว	ผูกอาฆาต ตามจองเวร
ဝေါင်သ	โว่งซะ	วงศาคณาญาติ วงศ์ตระกูล
ဝေါင်သတ္တောဝ်နန်	โว่งซะตะโนโน่น	ราชวงศ์ เชื้อสายพระเจ้าแผ่นดิน
ဝေါန်	โว่น	ทำความเคารพ
ဝေါန်စဝ်	โว่นจอ	คำนับ นอบน้อม
ဝေါဟာ	เว่อวฮา	โวหาร

ဢွၵ်ႇတီႈဝေႃႇပၢႆး	เอาแตมเว่อวฮา	ทะลึ่งหน่อยๆ ไม่รู้จักเกรงอกเกรงใจใคร ไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่รู้จักเด็กไม่รู้จักผู้ใหญ่
ဝ်	เวี่ย	ว่าว
ဝး	เวี่ยะห์	หัก ทำให้หลุดออกจากกัน
ဝးၵၢၼ်ႇ	เวี่ยะห์เก๊าะ	หักคอ
ဝးပၵဝ်	เวี่ยะห์ปะกอ	ทำให้หักออกจากกัน
ဝးဢွၵ်ႇ	เวี่ยะห์โอ๊ะห์	หักฟืน
ဝိင်	ว่าง	วง เป็นวง โก่ง
ဝိင်ၶႂမ်	ว่างคะดอม	วงกลม
ၸိင်ဝိင်	จ้างว่าง	ขาโก่ง
လုပ်ဝိင်	ลูบว่าง	เข้าวง เข้าวงสนทนา เข้ากลุ่ม
ဝိတ်	เวิ่ด	ลืม จำไม่ได้
ဝိတ်ကလောၼ်	เวิดกะโลน	ลืมงาน
ဝိတ်ကောၼ်ဝိတ်ပြ	เวิ่ดโกนเวิ่ดเปรี้ย	ลืมลูกลืมเมีย
ဝိတ်ကုသိုဝ်	เวิ่ดเก๊าซอ	ลืมบุญกุศล
ဝိတ်ကွၵ်	เวิ่ดกลัก	ลืมสนิท
ဝိတ်ကေွ	เวิ่ดแกล๊ะ	ลืมสนิท
ဝိတ်ကွေဟ်ဟ်	เวิ่ดแกว๊ะห์ๆ	ลืมจริงๆ
ဝိတ်ချိုတ်	เวิ่ดขย็อด	ลืมตาย
ဝိတ်ဂကူ	เวิ่ดเกี๊ยะเกา	ลืมชาติ ลืมตระกูล
ဝိတ်ဂစိုတ်ဇကု	เวิ่ดเกี๊ยะจ๊อดเจี๊ยะเก๊า	ลืมเป็นตาย ลืมสนิท
ဝိတ်ဂြိုက်	เวิ่ดกร้าก	ลืมเก่ง ขี้ลืม
ဝိတ်ဇကု	เวิ่ดเจี๊ยะเก๊า	ลืมตัว
ဝိတ်ညံင်ဂွံ	เวิ่ดญ้ังเกื้อะ	ลืมจนได้
ဝိတ်တုံ	เวิ่ดฮนอม	ลืมต้น (ผลไม้)
ဝိတ်ထော	เวิ่ดเท้าะ	ลืมเสีย
ဝိတ်ယီတ္ၚဲ	เวิ่ดยี่ฮัว	ลืมทุกวัน
ဝိတ်လဝ်	เวิ่ดโล่	ลืมไว้
ဝိတ်လော	เวิ่ดลั่ว	ลืมง่าย ขี้ลืม
ဝိတ်သ္ဂိ	เวิ่ดฮ้อย	ลืมบ้าน
ဝိတ်ဟိ	เวิ่ดฮำ	ลืมว่า ลืมบอก
ဝိတ်ဝုဲ	เวิ่ดวุ้ย	หลงลืม นานเน นมนาน ตั้งนาน

ဝိုတ်အခိင်	เวิ่ดอะเคิน	ลืมเวลา
ဝိုတ်အာ	เวิ่ดอา	ลืมไป
ဝိုတ်ဣရ	เวิ่ดอิระ	ลืมไปแล้ว ไม่สนแล้ว
ပဝိုတ်ဏား	ปะเวิ่ดนะห์	อย่าลืมนะ
ဝိုန်	เวิ่น	ตงรองพื้น
ဝိုဝ် ဝ့်	เว่อ	หลอก
ဝ့်စ	เว่อเจี๊ยะ	หลอกกิน
ဝ့်မတ်	เว่อม่ด	ตบตา ลวงตา เล่นกล
ဝိုဟ်	เว่อะห์	แป้ง
ဝိုဟ်ပလေင်	เว่อะห์ปะลอน	แป้งข้าวเหนียว
ဝိုဟ်မှး	เว่อะห์เฮมี่ยะห์	แป้งข้าวเจ้า
ဝွံ	วุ่	นี้
ဝွံရ	วุ่ระ	นี้ละ
ဝွံရောင်	วุ่โรง	นี่แล้ว
ဆဝွံရ	ชะวุ่โรง	แค่นี้ละ แค่นี้แหละ
ဝှတ်	วด	หวอดปลา

เพิ่มเติม

ဝါတ်ကွေဟ်ရ	วาดแกวะห์ระ	ยากจริงหนอ
ဝါတ်မံင်	วาดมัง	ยากอยู่ ไม่ใช่ง่ายๆ
ဝေင်ကိုပ်ပွတ်	ว่อนกอปะมด	เล่นกับไฟ
ဝေင်ဣအောပ်	ว่อนอิโอ๊บ	เล่นอีแอบ เล่นซ่อนหา
ဝိုတ်ဂကူ	เวิดเกี๊ยะเกา	ลืมชาติ ลืมตระกูล
ဝိုတ်ဂုန်	เวิดกุ้น	ลืมบุญคุณ
ဝိုတ်ဃိတ်	เวิดคิ่ด	ลืมคิด
ဝိုတ်ထောံညိရ	เวิดเทาะญี้ระ	ลืมเสียเถอะ ลืมเสียเถิด
ဝိုတ်ထောံမွဲနှေအ်	เวิดเทาะมั่วแฮนะ	ลืมเสียพักเดียว ลืมเสียปะเดี๋ยวเดียว

သ

သ	ซะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๐ ตรงกับ ส ในภาษาไทย
သက	ซะกะ	ไม้ถูฟัน ข้าวตอก ผลักออก ค้ำออก
သကၡုင်	ซะกะเกลิ้ง	ค้ำเรือ เพื่อไม่ให้กระทบกัน
သကဒၥဂံာ	ซะกะเตี้ยเกี้ยม	สกทาคามี
သက်	ซัก	ขีด เขียน
သက်ကၞင်	ซักเฮนียง	เขียนคิ้ว
သက်ျ	ซักกะยะ	ศากยะ
သက္ကရ	ซักกะระ	สักการะ
သက္ကရာဇ်	ซักกะรัด	ศักราช
သက္ကရာဇ်ကျာ်	ซักกะรัดกยั๊จ	พุทธศักราช
သက္ကရာဇ်ခရေတ်	ซักกะรัดคะเรด	คริสต์ศักราช
သက္ကရာဇ်ဍုင်	ซักกะรัดเดิง	จุลศักราช
သက်လဝ်	ซักโล่	ขีดไว้
သက္ကု	ซักเก๊า	ไม่มี
သက္ကုဖို	ซักเก๊าพอ	ไม่มีผล ไม่มีสาระ
သက္ခဏ	ซักคะนะ	ขณะ ครู่ ครั้ง คราว
သက်သ္ငိ	ซักซะเมิน	ทันที ทันใด
သက်သက်	ซักๆ	แท้ๆ จริงๆ
သက်သီ	ซักซอย	พยาน หลักฐาน
သက်ဟိုအောမှ်	ซักฮำเอามัว	ไม่รู้จะว่าอย่างไร
သကန်	ซะกอน	สกนธ์ ร่างกาย
အိုတ်သကန်	อ๊อดซะกออน	ตาย
သကပ်	ซะก๊อบ	คว่ำ
သကဝ်	ซะกอ	เสื่อ
သကဝ်ခရော်	ซะกอคะโรก	เสื่อกก เสื่อปรือ
သကဝ်ဏှာ	ซะกอฮนา	เสื่อลำแพน
သကဝ်ဓဝ်	ซะกอบอ	เสื่อหวาย
သကဟ် သက်ှ	ซะก๊อห์	บัว แห้ง ทำให้แห้ง
သကအ် သကံ	ซะเก๊าะ	เพื่อนฝูง หงอก

သကအ်ဂွ	ซะเก๊าะเกลี้ย	ฝูงวัว
သကအ်ပြဝါ	ซะเก๊าะประวา	เพื่อนฝูง พวกหมู่
သကအ်သွး	ซะเก๊าะฟะห์	ลูกน้อง ผู้ติดสอยห้อยตาม
မံင်သကအ်	ม่งซะเก๊าะ	อยู่เป็นเพื่อน
သော်သကအ်	ซกซะเก๊าะ	ผมหงอก
အာသကအ်	อาซะเก๊าะ	ไปเป็นเพื่อน
သကာတ်မြဟ်	ซะกั๊ดเมี่ยะโร่ะห์	โหดเหี้ยม อำมหิต รุนแรง
သကိတ်	ซะกิ๊ด	ยุให้กัด
သကုတ်	ซะกุ๊ด	ท่อน ตัด
ဆုသကုတ်	ชุซะกุ๊ด	ไม้ท่อน
လွိုဟ်ဒ့်ဆုသကုတ်	เลี่ยะเง่อะห์โต้ะห์ - ชุซะกุ๊ด	แข็งเป็นท่อนไม้ แข็งทื่อ กระด้าง
သကုဏာ	ซะกุนา	สกุณา นก
သကဲ	ซะกุย	ง่วง
သကဲကျွင်	ซะกุยเกลียง	เป็นตะคิว กล้ามเนื้อเกร็งตัว กล้ามเนื้อกระตุก
သကဲတိက်	ซะกุยเติ๊ด	ง่วงนอน
သကေက်	ซะเกี๊ยก	เหลา ทำให้แหลม
သကေင် ထကေင်	ซะเกียง ทะเกียง	มดลูก
သကေန်တဲ -	ซะเกนตอย	นิ้วก้อย
လကေန်တဲ	เลี่ยะเกนตอย	
သကေပ် သျေုပ်	ซะเก๊บ ซะเง้บ	คีม แหนบ ตะเกียบ
သကေမ်တဲ	ซะเกมตอย	กำมือ
ပွဲ့သကေမ်တဲ	ปะดอยซะเกมตอย	ในกำมือ ใต้อำนาจ
လုပ်သကေမ်တဲ	ลูบซะเกมตอย	อยู่ในกำมือ อยู่ในอุ้งมือ ตกอยู่ใต้อำนาจอิทธิพล
သကေဝ်	ซะเก	เสียว แสบ บาด ระคาย
သကေဝ်ကတောဝ်	ซะเกกะโต	บาดหู แสบแก้วหู
သကေဝ်ငွေက်	ซะเกเงี่ยก	เสียวฟัน
သကေဝ်စး	ซะเกจ๊ะห์	เสียวสันหลัง
သကေဝ်ဖိုင်	ซะเกจ้าง	เสียวตีน
သကဲ	ซะกอย	สีข้าง ด้านข้าง
သကောဝ်	ซะโก	เปลือก ตะกั่ว
သကောဝ်ဃီအဲဝ်	ซะโกขี้อ้าย	เปลือกขี้อ้าย เปลือกสีเสียด ใช้กินกับหมาก

သကောဝ်ဆု	ซะโกชุ	เปลือกไม้
သကောဝ်ဍုဝ်	ซะโกดั๊จ	ดีบุก
သကောဝ်ဍုဝ်တဟ်	ซะโกดั๊จเต๊าะห์	เปลือกโมกมัน
သကောဝ်ဟ္နိက်	ซะโกเฮนิ่ด	ตะกั่วตีนแห
သကောဟ်	ซะโก๊ะห์	เหลา เกลา หญ้าไซ
သကောဟ်ဆာ	ซะโก๊ะห์ชา	เหลาตอก
သကိုတ်	ซะก๊อด	ตวาด ตะเพิ่ด ไล่ส่งไป
သကိုပ်	ซะกับ	ฝาปิด หัวหน้า ผู้นำ สังฆาฏิ
သကိုပ်ဂၞိ	ซะกับเกี้ยะเต้อ	ฝาปิด
သကိုပ်ထ္ဍဲာ	ซะกับทะมาย	ฝาหม้อ
သကိုပ်ဒရိ	ซะกับเที่ยะรี่	ฝาโอ่ง
သကိုပ်ပ္ဍာန်	ซะกับฮนาน	แม่ทัพ
သကိုပ်လ္မီ	ซะกับเลี่ยะมี่	ฝาละมี
သကိ	ซะกำ	เต็ม สมบูรณ์
စိုန်သကိ	จอนซะกำ	สมบูรณ์ บริบูรณ์
သဂန်	ซะก้น	คอด กิ่ว
သဂါတ္ဍု	ซะเกี่ยฮัว	เที่ยงคืน
သဂါတ္တံ	ซะเกี่ยเปี๊ยะตอม	เที่ยงคืน
သဂိတ်	ซะกิ๊ด	ตัวเรือด
သဂုတ်	ซะกุ้ด	ต่อขอลด ตัดขาด มิได้ขาด
သဂုတ်အ္နိန်	ซะกุ้ดอะฮนิน	ต่อราคา ขอลดราคา
သဂုတ်စ္ဝတ် -	ซะกุ้ดจะวัด -	การพิจารณาคดี การตัดสินคดีความ
သဂုတ်သ္ဝတ်	ซะกุ้ดซะวัด	
သဂေဟ်	ซะเก้ห์	มั่งมี
သဂေဟ်သ္ဝဟ်	ซะเก้ห์ซะว้อห์	มั่งมี มั่งคั่ง
သဂေံ သဂွံ	ซะเก้อะ	จะได้
သဂွံခိုဟ်	ซะเก้อะเคาะห์	จะได้ดี
သဂွံစ	ซะเก้อะเจี๊ยะ	จะได้กิน
သဂွံဆုံညာတ်	ซะเก้อะเชอญ้าด	จะได้รู้เห็น จะได้พบเห็น
သဂး	ซะเกี้ยะห์	ว่า ว่าแต่ กล่าว
သဂီ	ซะเกิ้ม	อบอุ่น
သဂီကၠို	ซะเกิ้มกะลำ	อยู่เพื่อความอบอุ่น อยู่เป็นเพื่อนแก้เหงา

သဂ္ဂိ	ซะเก้อ	เป่าให้ไฟลุก เป่าให้ไฟติด
သဂ္ဂိပွတ်	ซะเก้อปะมด	เป่าให้ไฟลุก เป่าให้ไฟติด
သဂြာ	ซะเกรี้ย	น้ำตาลทราย ตะกร้า
သဂြာတုံ	ซะเกรี้ยเฮมาะ	น้ำตาลทรายกรวด
သဂြာဖု	ซะเกรี้ยปุ้	น้ำตาลทรายขาว
တိုင်သဂြာ	ตังซะเกรี้ย	ตะกร้าล้างปลา
သင်	ซัง	สงฆ์ ฝั่ง ตลิ่ง ขวัญ (ผมบนศรีษะ)
သင်ကာ	ซังกา	สงสัย
သင်ကြာန်	ซังกราน	สงกรานต์
သင်ကြုင်	ซังเกริง	ฝั่งคลอง ริมคลอง
သင်ကွးကျာ်	ซังกวะห์กยั๊จ	พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า
သင်ခါရ	ซังคาระ	สังขาร
သင်ခလေဟ်	ซังคะและห์	สงสัย
သင်ခေပ	ซังเคปะ	สังเขป ย่อ
ဗွဲသင်ခေပ	ป้วซังเคปะ	โดยสังเขป โดยย่อ โดยสรุป
သင်ချာ	ซังคะยา	สังขยา การนับ การคำนวณ
သင်ဂင်ဂါ	ซังเกี้ยงเกี้ย	ฝั่งคงคา ฝั่งสาคร
သင်ဂဟာ	ซังเกี้ยะฮะ	สังคหะ การสงเคราะห์ การย่อ การรวบรวม
အဘိဓမ္မသင်ဂဟာ	อะภิ่ธ่มเมี่ยะซัง - เกี้ยะฮะ	อภิธรรมสังคหะ
သင်ဏာအ်	ซังเนาะ	ฝั่งนี้
သင်တေအ်	ซังเต๊ะ	ฝั่งโน้น
သင်ရိုဟ်	ซังรอห์	สงเคราะห์
သင်ဇိ	ซังบี	ฝั่งแม่น้ำ ริมแม่น้ำ
သင္ဓောမ် ကဟောမ်	ซะงม กะฮม	คิดเสียดาย คิดเสียใจ
သစိုဟ်	ซะจ๊อห์	ถัดไป ย้อน
သစ္စ	ซอดเจี๊ยะ	สัจจะ
သ္ဇက်	ซะเจี้ยก เซียก	ไม่
သ္ဇက်ဟိုအောမှဲ	เซียกฮำเอามัว	ไม่รู้จะว่าอย่างไร ไม่รู้จะพูดอย่างไร
သ္ဇင် ဖြင်	เซี่ยง	มีดดาบ
သ္ဇုင်	เซิ่ง	นิ่ง ใสสะอาด
သ္ဇုင်ကေဝ်	เซิ่งเก	ใสแจ๋ว

သ္ထုင်ပလေင်	เซิ่งปะลอน	นึ่งข้าวเหนียว
သ္ထုင်သ္ထိုက်	เซิ่งซะดั๊ก	รักใคร่ พอใจ เลื่อมใส ศรัทธา
သ္ထိုင်	ซ่าง	หนัก ตั้งท้อง ยาก
သ္ထိုင်ကောန်	ซ่างโกน	ตั้งท้อง ตั้งครรภ์
သ္ထိုင်ဂွံတိ	ซ่างเก้อะแตม	ยากที่จะรู้
သ္ထိုင်စိုတ်	ซ่างจ๊อด	หนักใจ
သ္ထိုင်ဒု	ซ่างตุ้	หนักตื้อ
သ္ထိုင်သန်	ซ่างซอน	หนักแท้
သဇိုင်	ซะจ้าง	ภาระ
သဇိုင်အဲ	ซะจ้างอัว	ภาระฉัน เป็นภาระฉัน รับภาระ
ဒုင်သဇိုင်	เติ้งซะจ้าง	รับภาระ
သ္ထိုဟ်	ซี่ห์	ลึก
သ္ထိုဟ်နက် –	ซี่ห์เนี่ยก	ลึกซึ้ง คุมภีรภาพ
သ္ထိုဟ်ဂွက်	ซี่ห์เฮนี่ยก	
ဍာ်သ္ထိုဟ်	ดั๊จซี่ห์	น้ำลึก
ပြုသ္ထိုဟ်	ปรุ้ซี่ห์	พูดลึก พูดเข้าใจยาก
သည္ဈာ	ซอนเจี๊ย	สนธยา ย่ำสนธยา เวลาเย็น
သည္ညာ	ซอนญา	สัญญา ความจำ
သဏ	ซะนะ	ผิว
သဏဒုန်	ซะนะตุ้น	ผิวไม้ไผ่
သဏန်	ซะนน	เบ็ด
သဏာ	ซะนา	อาสนะ เสื่อลำแพน
သဏာအိန်	ซะนาอิน	บัณฑุกัมพลศิลาอาสน์
သဏူ	ซะเนา	ปน เคล้า คลุก
သဏေမ်	ซะเนม	เล็บ
သဏေမ်ဇိုင်	ซะเนมจ้าง	เล็บเท้า
သဏေမ်တဲ	ซะเนมตอย	เล็บมือ
သဏေမ်ဗုန်	ซะเนมบุน	ปลอกด้ามมีด
သဏေဝ်	ซะเน	ผัก
သဏေဝ်ကေဝ်	ซะเนเก	ผักต่างๆ ผักหญ้า
သဏော	ซะนัว	ปี่
သဏောဝ်	ซะโน	ศักดิ์ เชื้อสาย วงศ์ตระกูล

သၻောဝ်ကော	ซะโนเกา	ศักดิ์เป็นพี่
သၻောဝ်ဒေံ	ซะโนเต๊ะ	ศักดิ์เป็นน้อง
သၻူအ်ၫ	ซะเด๊าะ	พอง กล่อง
သၻူအ်ၫဖၠု	ซะเด๊าะเจี้ยะปลุ้	กล่องหมาก เชี่ยนหมาก
သၻူအ်ၫလဲာ	ซะเด๊าะล่าย	กล่องเครื่องเงินสำหรับใส่ยาเส้น
သၻူအ်ၫစံက်	ซะเด๊าะบ๊อก	กล่องบุหรี่
သၻိ	ซะดิ	นกแซงแซว
သၻိဂြင်	ซะดิเกรี้ยง	นกแซงแซวหางบ่วง
သၻိဳ ဖုန်သၻိဳ	ซะดี พุนซะดี	ฟูก ที่นอน
သၻိဳ	ซะดี	แตะ กระทบ
ညိသၻိဳအောဂွံ	ญี้ซะดีเอาเก้อะ	แตะนิดแตะหน่อยก็ไม่ได้
သၻောန်	ซะโดน	ไต่
သၻောန်ဇုက်	ซะโดนเจิ๊ก	ไต่เชือก
သၻိုဟ်	ซะดอห์	กรอง เกรอะ
သၻိုဟ်ဍာ်	ซะดอห์ดั๊จ	กรองน้ำ
သတ်	ซ้อด	สัตว์ ผล ลูก หมาก
သတ်ကၠု်	ซ้อดกะตอ	ฝักคูน
သတ်ကလတ်	ซ้อดกะล้อด	ลูกมะซ่าน (ผลเป็นเมือกแกงกินได้)
သတ်ကြုက်	ซ้อดเกร๊ก	ผลมะม่วง
သတ်ကြေင်	ซ้อดเกรียง	ลูกหว้า
သတ်ကြေင်တိ	ซ้อดเกรียงต๊อย	ลูกพุมเรียง
သတ်ခပြု	ซ้อดคะเปร๊า	ลูกมะตาด
သတ်ဂလာန်	ซ้อดเกี๊ยะล่าน	เรื่องราว สาเหตุ
သတ်ဂမျိုဂမ္ဘာန်	ซ้อดก้มยิ่ก้มตัน	สัตว์มีพิษต่างๆ
သတ်ဂျိ	ซ้อดกยิ้	สัตว์มีพิษ
သတ်ဂအိဳ	ซ้อดเกี๊ยะอี	ผลแตง
သတ်ဂအိဳတုံ	ซ้อดเกี๊ยะอีเฮมาะ	ผลแตงไทย
သတ်ဂြိုပ်	ซ้อดเกริ้บ	สัตว์ป่า
သတ်ဂၠိုင်ကၠာင်ကဝ်	ซ้อดกล้างกน๊านกอ	ผลดกกิ่งหัก
သတ်ဆု	ซ้อดชุ	ผลไม้
သတ်ဇိဳဖို	ซ้อดจี้พอ	ลูกจันทน์
သတ်ဇုက်	ซ้อดเจิ๊ก	ถั่วต่างๆ

သတ်ဇုက်ကလုတ်	ซ้อดแจิ้กกะล้อด	ถั่วงอก ถั่วเพาะ
သတ်ဇုက်တိ	ซ้อดเจิ้กต๊อย	ถั่วลิสง
သတ်ဇုက်ထကောင်	ซ้อดเจิ้กทะโกง	ถั่วฝักยาว
သတ်ဇိုင်ပန်	ซ้อดจ้างปอน	สัตว์สี่เท้า
သတ်ဇိုင်ဗၢ	ซ้อดจ้างบา	สัตว์สองเท้า
သတ်ဍာ်	ซ้อดดั๊จ	สัตว์น้ำ
သတ္တ	ซ้อดตะ	เจ็ด
သတ္တမ	ซ้อดตะเมี่ยะ	ที่เจ็ด
သတ်တာ	ซ้อดตา	ลูกตาล
သတ္တာဟ	ซ้อดตาฮะ	สัปดาห์ เจ็ดวัน
သတ္တိရစ္ဆာန်	ซ้อดต๊อยร่ดชาน	สัตว์เดรัจฉาน
သတ္တိဗျတ္တိ	ซ้อดต๊อยพย่ดต๊อย	กำลังสติปัญญา
သတ်တဲ	ซ้อดตอย	หมัด กำปั้น
သတြု	ซ้อดเตร๊า	ศัตรู
သတြုသီဝဲ	ซ้อดเตร๊าวี่วั่ว	ศัตรูเวรภัย
သတ်ဒိုဲ	ซ้อดเต้อ	สัตว์บก
သတ်နွံကိုလမျို	ซ้อดนุ่มกอล่มเยิ่ม	สัตว์มีชีวิต
သတ်နရက်	ซ้อดเนี่ยะเรียก	สัตว์นรก
သတ်ဗြဲ	ซ้อดเปรี้ย	ลูกมะพร้าว
သတ်မ	ซ้อดเมี่ยะ	หมากดิบ หมากสง
သတ်မုက်	ซ้อดเมิก	ลูกมะพลับ
သတ်လိုက်	ซ้อดลาก	สัตวโลก
သတ်သ္ဒေင်	ซ้อดเฮนียง	สัตว์ปีก
သတ်အပါ	ซ้อดอะปาย	อบายสัตว์
သတ်ဗိုဲ	ซ้อดเบอ	ลูกไข่เน่า
သတက်	ซะตัก	หกคะเมน
သတက်သၠုန်	ซะตักซะลุน	หกคะเมนตีลังกา
သတင်	ซะตัง	นอน (ใช้สำหรับพระภิกษุ)
သတတ်	ซะต๊อด	แย้ ตัด แตกเหมือนข้าวตอกแตก
သတန်	ซะตอน	ร่าน หนอนผีเสื้อชนิดหนึ่ง ขนมีพิษ
သတပ်	ซะต๊อบ	ทำให้ตรง ตรง
သတိ	ซะต๊อย	สติ

သတိနိုဟ်	ซะต๊อยเคาะห์	สติดี
သတိပညာ	ซะต๊อยปอนญา	สติปัญญา
သတိပဌာန်	ซะต๊อยปะทาน	สติปัฏฐาน
သတိလို	ซะต๊อยเลิ่ม	สติเสีย
သတိက်	ซะเติ๊ด	เอานอน
သတိက်ဖျိုဟ်	ซะเติ๊ดพยิ๊ห์	เอานอนลง
သတိတ်	ซะติ๊ด ซะตั๊ด	เอาออก
သတီ	ซะแตม	จำ
သတီဂွံ	ซะแตมเก้อะ	จำได้
သတီဒး	ซะแตมเตี๋ยะห์	จำได้
သတီဗွး	ซะแตมเปลี้ยะห์	จำผิด จำพลาด
သတီဗိုန်	ซะแตมเปิ้น	จำแม่น
သတီလဝ်	ซะแตมโล่	จำไว้
သတုံ	ซะตุม ซะตอม	ตก ขวา
သတုံစိုဟ်	ซะตอมจิ๊ห์	ตกลงมา
သတုံဇွိ	ซะตุมฟี่	ขวาซ้าย ซ้ายขวา
တဲသတုံ	ตอยซะตุม	มือขวา
သတောက်	ซะต๊อด	เลื่อย เครื่องมือสำหรับตัด
သတောက်စက်	ซะต๊อดจั๊ก	เลื่อยจักร์ เลื่อยยนต์
သတောက်ဆု	ซะต๊อดชุ	เลื่อยไม้
သတောက်ကုတ်ပသ	ซะต๊อดกุ๊ดปะซอย	เลื่อยตัดเหล็ก
သတောတ်	ซะโต๊ด	สืบ เสาะ
သတောတ်သ္ဂာန်	ซะโต๊ดฮมาน	สืบหา สืบถาม
သတော့	ซะตัว	ผลไม้เริ่มติดผลอ่อน
သတောဝ်	ซะโต	สืบสาว ต่อเนื่อง
သတောဝ်ဝဲ	ซะโตวั่ว	จองเวร
သတော်ဓဝတ်	ซะเต๊าะบ๊อด	เปรียบเทียบ
ညးအောမှုဲသ -	เญี้ยะห์เอามัว -	ไม่มีใครเปรียบ ไม่มีใครเหมือน
တော်ဓဝတ်	ซะเต๊าะบ๊อด	จองหอง
သတး	ซะต๊ะห์	พลิก
သတးကျိုပ်စသို	ซะต๊ะห์ดับจาวฮ้อย	หันหัวกลับบ้าน
သတးကျိုပ်သ္ဂောဝ်	ซะต๊ะห์ดับเฮนี	กลับหัวกลับท้าย

သတႃးတိ	ซะต๊ะห์ต๊อย	พลิกแผ่นดิน
သတႃးတဲ	ซะต๊ะห์ตอย	พลิกฝ่ามือ
သတႃးသတေင်	ซะต๊ะห์ซะตอน	พลิกแพลง เล่ห์กระเท่ห์
သတႃးသတေင်စ	ซะต๊ะห์ซะตอนเจี๊ยะ	ค้าขายแลกเปลี่ยน ซื้อมาขายไป
သတႃးအရေဝ်	ซะต๊ะห์อะเร่	กลับคำ กลับกลอก
သတိုက်	ซะตั๊ก	เป็นพวง รบ
သတိုက်စ	ซะตั๊กเจี๊ยะ	แย่งชิงกิน
သတိုက်ပွာန်	ซะตั๊กฮนาน	ทำสงคราม รบกัน
သတိုတ်	ซะต๊อด	มากมาย
သတှ်	ซะตำ	ความหนา ทุบ ตบ
သတှ်ဆု	ซะตำชุ	ความหนาของไม้
သတှ်တိ	ซะตำต๊อย	ความหนาของแผ่นดิน
သတှ်ဩိုဟ်	ซะตำซอห์	ตบอก ทุบอก
သထူပ	ซะทูปะ	สถูป
သဒ	ซะเตี๊ยะ	งง ชา หมดความรู้สึก
သဒင်ဂြိ	ซะเตี๊ยงกรี้	สมภารรอง รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
သဒ္ဒ	ซ้อดเตี๊ยะ	เสียง
သဒ္ဓာ	ซ้อดเที่ย	สัทธา ศรัทธา
သဒန်	ซะต้น	บัง
သဒန်ကျာ	ซะต้นกย๊ำ	บังลม ขวางทางลม
သဒန်တ္ၚဲ	ซะต้นฮัว	บังแดด
သဒန်မတ်	ซะต้นม่ด	บังตา ที่ลับตา
သဒဟ် သဒှ်	ซะโต้ะห์	ความเป็น
သဒှ်ကိုဒှ်	ซะโต้ะห์กอโต้ะห์	เท่าที่มี เท่าที่เป็น ปนเป
သဒှ်ဂှ်	ซะโต้ะห์โก๊ะห์	สมมุติ สมมุติว่า ตีต่าง
သဒှ်စ	ซะโต้ะห์เจี๊ยะ	เชื่อกิน ซื้อเชื่อ
ယဝ်ရသဒှ်အာ	โย่ระซะโต้ะห์อา	ถ้ามันจะเป็นไป
ယဝ်ရသဒှ်အာဂွံ	โย่ระซะโต้ะห์อาเก้อะ	ถ้ามันจะเป็นไปได้
သဒံင်	ซะโต้ง	โล่ห์ เครื่องป้องกันศัตราวุธ
သဒး	ซะเตี๊ยะห์	ต้อง จะต้อง
သဒိုဟ်	ซะเต๊อะห์	โง่เง่า งอก (ที่ดิน) ทำนาย
သဒိုဟ်သဒိ	ซะเต๊อะห์ซะเติ้ม	โง่เง่าเต่าตุ่น

သဒိုဟ်ဝေင်	ซะเต๊อะห์ว่อน	ทายเล่น
တိသဒိုဟ်တိုန်	ต๊อยซะเต๊อะห์ตอน	แผ่นดินงอกขึ้น
သဒိ	ซะเทิ่ม	ร่มครึ้ม
သဒ်ိသမ္မဟ်	ซะเท่อซอมง้อห์	ร้องคร่ำครวญ ร้องครวญคราง
သန သ္	ซะนะ	เปลวไฟ
သန	ซะเนี่ยะ	เสนียด จัญไร อัปมงคล
သနက်	ซะนัก	ถองด้วยศอก กระแทก ตำ
သနက်ဇ္ဈု	ซะนักเจี้ยะปลุ้	ตำหมาก
သနက်ပရဲ	ซะนักปะรัว	การแต่งงาน การสมรส
သန်	ซอน	มาก
လောန်သန်	โล่นซอน	มากมาย มากเกิน
သန္တိ	ซอนต๊อย	สันติ ความสงบ
သဏ္ဌာန်	ซอนทาน	สัณฐาน ลักษณะ
သန္ဓိ	ซอนที่	สนธิ ที่ต่อ
သနာ	ซะนา	อาสนะ เสื่อลำแพน
လးသနာ	เลี่ยะห์ซะนา	ปูอาสนะ
သန္နိထာန်	ซอนนิทาน	สันนิษฐาน คาดคะเน
သန္နိပါတ်	ซอนนิปัด	สันนิบาต การประชุม
သနာတ် သေနာတ်	ซะนัด เซนัด	ปืน
သနာတ်ဂွိင်	ซะนัดกลิ้น	ปืนยาว
သနာတ်ဂွေအ်	ซะนัดเกล้ะ	ปืนสั้น
သနဲ	ซะน่าย	รอย
သနဲဇိုင်	ซะน่ายจ้าง	รอยเท้า
သနေမ် သနေံ	ซะเนม	เล็บ
သနေမ်ဇိုင်	ซะเนมจ้าง	เล็บเท้า
သနေမ်တဲ	ซะเนมตอย	เล็บมือ
သနေမ်စုန်	ซะเนมบุน	ปลอกด้ามมีด
သနေဝ်	ซะเน	ผัก
သနေဝ်ကေဝ်	ซะเนเก	ผักต่างๆ
သနော် သ္ဂော်	ซะนก ฮนึก	คัน หิด
သ္ဂော်ဇိုင်	ฮนึกจ้าง	คันเท้า อยากเตะ
သ္ဂော်တဲ	ฮนึกตอย	คันมือ อยากตบ

သွှ်ပါင်	ฮนึกปาน	คันปาก อยากพูด อยากว่า อยากด่า
သနေအ်	ซะเน่ะ	สะบ้า
သနေအ်စံင်	ซะเน่ะบอง	สะบ้าหัวเข่า
သန်ုက်	ซะน้อก ซะนก	เปลือก คราบ กาบ
သန်ုက်ဆု	ซะน้อกชุ	เปลือกไม้
သန်ုက်ဖြုံ	ซะน้อกซุ่ม	คราบงู
ဖြုံသံက်သန်ုက်	ซุ่มซ้อกซะน้อก	งูลอกคราบ
သန်ုက်သတ်ဖြ	ซะน้อกซอดเปรี๊ย	กาบมะพร้าว
သနး	ซะนะห์	เผื่อ
သနးကောန်သနးဗြ	ซะนะห์โกนซะ - นะห์เปรี๊ย	เผื่อลูกเผื่อเมีย
ကွောန်သနး	โกลนซะนะห์	ทำเผื่อ ทำแทน
စသနး ချိုတ်	เจี้ยะซะนะห์ขย็อด	กินเผื่อตาย
သနုဲ	ซะนุย ฮนุย	หกเรี่ย
သနေ်သန်	ซะแนะซะนาว	คลุกคลี
သပ	ซะปะ	ทำ
သပက် ထပက်	ซะปั๊ก ทะปั๊ก	แทง
သပက်မွှ်	ซะปั๊กเบ้อ	แทงหวย
သပစရ်	ซะปะจะเรอ	ดูถูก ดูหมิ่น
သပ္ပုရိဟ်	ซ้อบปะร้อห์	สัปปุรุษ
သပဝ်	ซะปอ	ครุฑ
သပါ	ซะปา	มัว พร่า
မတ်သပါ	ม่ดซะปา	ตาพร่า ตามัว
သပါတဲ	ซะปาตอย	ฝ่ามือ
သပါသြိုဟ်	ซะปาซ้อห์	แผ่นอก หน้าอก
သပါ်	ซะปั๊ด	ฝ่า แหวก แหก บุก ลุย
သပါ်ဍာ်	ซะปั๊ดดั๊จ	ลุยน้ำ
သပါ်ပ္ဍာန်	ซะปั๊ดฮนาน	ฝ่าสงคราม
သပါ်ပ္ဍတ်	ซะปั๊ดปะมด	ลุยไฟ ฝ่าไฟ
သပါ်ရာပ်	ซะปั๊ดเรียบ	แหวกป่า แหวกหนาม
သပ်ါ ထပ်ါ	ซะปาย ทะปาย	ซาว
သပ်ါပုင်	ซะปายเปิง	ซาวช้าว

သပိ	ซะปอย	ฟักทอง
သပိထဝ်	ซะปอยทอ	ฟักทอง
သပိသြန်	ซะปอยซอน	ฟัก
သပိသြော်	ซะปอยเซาะ	แฟง
သပုင်	ซะเปิง	ต้นทองกวาว ต้นจาน
သပုန်	ซะปุน	ขบถ กบฏ ทรยศ
သပူ	ซะเปา	เจาะ ไช สว่าน บิดหล่า โฉเฉ
သပေင်	ซะเปียง	ต้นทองหลาง ปาริชาต
သပေါ	ซะปัว	รัง
သပေါဂစေံ	ซะปัวเกี๋ยะเจม	รังนก
သပေါကွိ	ซะปัวฮน้อย	รังหนู
သပေါတ်	ซะป๊ด	ขัด ถู ลูบไล้
သပအ် သပံ	ซะเป๊าะ	ลีบ เบา
သပအ်ကံာ	ซะเป๊าะกำ	แกลบ
သပအ်သာ	ซะเป๊าะซา	เบาความ ไร้สาระ ไม่มีแก่สาร ไม่มีน้ำหนัก
သပအ်သြော်	ซะเป๊าะเซาะ	ข้าวลีบ ขี้ลีบ
သပိုက်	ซะปัก	ซัก ฟาด
သပိုက်ယာတ်	ซะปักยาด	ซักผ้า
သပိုက်မ	ซะปักเมี่ยะ	ถอนกล้า ฟาดกล้า
သပိုက်သိုင်အိက်	ซะปักซังเอิ๊ด	ก้นกระแทก
သပိုင်	ซะปัง	สบง
သပိုင်သွာ	ซะปังซะงา	สบงจีวร
သပိုတ်	ซะป๊อด	ดิ้น
သပိုတ်ချိုတ်	ซะป๊อดขย็อด	ดิ้นตาย
သပိုတ်ဇုက်	ซะป๊อดเจิ๊ก	ตัดเชือก
သပိုတ်သပိုင်	ซะป๊อดซะปัง	ดิ้นรน พล่านไปพล่านมา
သပိုဟ်	ซะป๊อห์	ต้นอ้อ
သပိုဟ်ဂြိုပ်	ซะป๊อห์เกริ๊บ	หมู่ไม้ ป่าทึบ
သဗ	ซะเปี๋ยะ	พะ แพะ ติดแน่นหน้าอก
သဗ္ဗ	ซ้อบเปี๋ยะ	สัพพะ ทั้งหลาย ทั้งปวง
သဗညု	ซ้อบปั๋นญู	สัพพัญญู ผู้รู้ทั่ว
သဗ္ဗထ	ซ้อบเปี๋ยะทะ	สรรพ สารพัด

သဗာန်	ซะป้าน	ทางเท้าที่ก่ออิฐหรือเทคอนกรีต แปะ
သဗာန်ဍာန်	ซะป้านดาน	ถนนหนทาง
သဘင်	ซะเกี่ยง	งานประเพณี งานประจำปี
သဘာ်	ซะพาด	ประคอง พยุง
သဘာ်ထၜ	ซะพาดทะบะ	ประคับประคอง
သဘာ၀	ซะเกี่ยเวี่ยะ	สภาวะ สภาพ
သဘိက်	ซะเพิ่ด	ต้นดอกรัก
သဘ်	ซะเกี่ย	สภาพ
သဘ်ဓဝ်	ซะเกี่ยโธ่	สภาวธรรม
သမင်	ซะมัง	คาง
သမင်ကၠိုက်	ซะมังเกลิด	คางทูม
သမင်လ္ဍိုဟ်	ซะมังเลี่ยะเง่อะห์	คางแข็ง ขากรรไกรค้าง
သမဏ	ซะมะนะ	สมณะ
သမတ်	ซะมด	เล็ก อ่อนเยาว์ หญ้า จริง
သမတ်ဒဇိပ်	ซะมดเตี้ยะจิ้บ	หญ้าแพรก
သမတ်ဗြဲ	ซะมดเปรี๊ย	สาวรุ่นตะกอ หญิงวัยรุ่น
သမတ်ဗၠဲ	ซะมดปล้าย	หนุ่มรุ่นตะกอ หนุ่มวัยรุ่น
သမတ်ဝုတ်	ซะมดวุ้ด	หญิงสาว สาวรุ่น
သမတ်သစ္စ	ซะมดซ้อดเจี๊ยะ	ความสัจ ความจริง
ပသမတ်သစ္စ	ปะซะมดซ้อดเจี๊ยะ	สัจกิริยา การตั้งความสัตย์
ဒှ်သမတ်	โต้ะห์ซะมด	เป็นจริง
သမထ	ซะเมียะทะ	สมถะ ความสงบจิต
သမန်	ซะมน	ขอบ ริม
သမန်ဂၠံင်	ซะมนโกล้ง	ริมทาง ขอบทาง
သမန်ပါင်	ซะมนปาน	ริมฝีปาก
သမန်နက်သတ်	ซะมนเนียกซ้อด	นักษัตร
သမန်ၜိ	ซะมนบี	ริมแม่น้ำ
သမ္တိ	ซอมแตม	จดจำ ความจำ ความทรงจำ
သမ္တိခိုဟ်	ซอมแตมค้อห์	ความจำดี
သမ္တိဂွံ	ซอมแตมเก๊อะ	จำได้
သမ္တိဂး	ซอมแตมเกี้ยะห์	เข้าใจว่า
သမ္တိဒး	ซอมแตมเตี้ยะห์	จำได้

သမ္တိဗိုန်	ซอมแตมเปิ้น	ความจำแม่น
သမ္တိဖှတ်	ซอมแตมเปล้ด	จำผิด จำพลาด จำคลาดเคลื่อน
သမ္တိဖွး	ซอมแตมเปลี้ยะห์	จำผิด
သမ္တိလဝ်ဒ်ၡဲဂျိုတ်	ซอมแตมโล่เต๊อขย็อด	จำไว้จนวันตาย
သမ္ပတိ	ซอมปะตีอย	สมบัติ
သမ္ပယုတ်	ซอมปะยุด	สัมปยุต ประกอบด้วย
သမ္ပရာယိကတ္ထ	ซอมปะรายิ่ก๊อดทะ	สัมปรายิกัตถะ ประโยชน์ภายหน้า
သမ္ဖပ္ပလာပ	ซอมพ้อบปะลาปะ	สัมผัปลาป พูดเพ้อเจ้อ
သမ္ဗုဒ္ဓ	ซอมปุ๊ดเที่ยะ	สัมพุทธ
သမ္ဘာ	ซอมเกี่ย	ภารยา
သမ္ဘာရ	ซอมพาระ	สัมภาระ
သမ္မာ	ซอมมา	ชอบ ดี
သမြပ်	ซอมร้อบ	สงบ
သမဟ်	ซะโม้ห์	พร้อมเพรียง
သမဟ်ပ္တောမ်	ซะโม้ห์ปะกม	รวบรวม
သမဟ်ရထ	ซะโม้ห์เรี่ยะทะ	สำเร็จ
သမဟ်သမန်	ซะโม้ห์ซะมน	สามัคคีพร้อมเพรียงกัน
သအိက်	ซะเอิ๊ด	สะอื้นไห้
သမ္ဘုဲ	ซอมอุย	เน่า
သမာ	ซะมา	ชาว ช่าง
သမာကလောန်	ซะมากะลน	กรรมกร คนงาน
သမာကွေဟ်	ซะมาเฮนะห์	คนจารหนังสือ
သမာကွတ်တဲ	ซะมากว็อดตอย	ช่างฝีมือ
သမာကွတ်	ซะมากะว้อด	หมอนวด
သမာကွိင်ကွါက်	ซะมาเกวินกวัก	นักร้องนักรำ
သမာဇမိင်	ซะมาเจี๊ยะเมิ่น	ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า
သမာဇြုံ	ซะมาซุ่ม	หมองู
သမာတ္ဍု	ซะมาตง๊ะ (ฮะ)	นายขมังธนู พรานธนู
သမာဒါန်	ซะมาต้าน	ผู้บริจาคทาน ผู้สละทรัพย์ ผู้มีจิตศรัทธา
သမာဓိ	ซะมาที่	สมาธิ
သမာဇ္ဍ	ซะมาเฮี่ยะ	ชาวนา
သမာဗွိက်	ซะมาเปี๊ยะเนิ่ด	พ่อค้าพาณิชย์

သမာလှ်ော	ซะมาเล่ะห์	นักรำ
သမၲ်	ซะมัด	กระทือ ขี้ริ้ว
ယာတ်သမၲ်	ยาดซะมัด	ผ้าขี้ริ้ว
သမာန်	ซะมัน ฮมัน	ถาม
သမာန်ပရိုင်	ซะมันปะรัง	ถามข่าว
သမာန်ရုံင်	ซะมันร่ง	ถามดู
သမာန်သ္ဂုက်	ซะมันเฮมิก	สอบถาม ไต่ถาม เลียบเคียง
သမာပတ်	ซะมาป๊อด	สมาบัติ
သမိင်ကျိုပ်	ซะเมินดับ	โพกศรียะ
သမိပ်	ซะมิบ	คาง
သမုက်	ซะเมิ๊ก	ลองหยั่งใจ โรคหัด โรคเหือด เยี่ยมหน้า
သမုက်ဗြဲ	ซะเมิ๊กเปรี้ย	ลองหยั่งดูก่อนสู่ขอภรรยา
ယဲသမုက်	ยั่วซะเมิ๊ก	โรคหัด โรคเหือด
သမုင်	ซเมิง	คล้าย คล้ายคลึง
သမုင်ယဲာ	ซะเมิงย่าย	คล้ายแม่
သမုင်သမုင်	ซะเมิงซะเมิง	คล้ายๆ คล้ายคลึง
ရုံင်သမုင်သမုင်	ร่งซะเมิงๆ	ดูคล้ายๆ ดูคล้ายคลึง
သမုတ်	ซะมุด	ของสำหรับถวาย ของสำหรับบูชา
စုတ်သမုတ်	จุ๊ดซะมุด	จัดอาหารคาวหวาน มีถั่วงาข้าวตอกเป็นต้น - สำหรับบูชาข้าวพระ
ဗဝ်သမုတ်	ป้อซะมุด	การบูชาข้าวพระ นิยมทำตอนเช้าๆ
သမုဒြ	ซะมุดเตรี้ยะ	สมุทร
သမုဒယ	ซะมุเตี๊ยะเยี่ยะ	สมุทัย
သမုန်တလန်	ซะมุนตะลอน	พูดเท็จ พูดโกหก พูดตลบตะแลง
သမူ	ซะเมา	กลิ่น อาย
သမူကာတ်	ซะเมากั๊ด	กลิ่นแรง กลิ่นฉุน
သမူဇကု	ซะเมาเจี๊ยะเก๊า	กลิ่นตัว
သမူဍာ်	ซะเมาดั๊จ	กลิ่นน้ำ
သမူထတ်	ซะเมาท้อด	กลิ่นแรง กลิ่นฉุน
သမူပသ	ซะเมาปะซะ	กลิ่นเหม็น
သမူမောဝ်	ซะเมาโม่	กลิ่นหอม
သမူအမြဲာ	ซะเมาออมร่าย	กลิ่นอาย

သမူအဟ်	ซะเมาเอ๊าะห์	เหม็นอับ กลิ่นอับ
သမူအဲ့	ซะเมาอุย	กลิ่นเหม็น
သမူ ထမူ	ซะเมา ทะเมา	ม้วน มวน
သမူထကဝ်	ซะเมาทะกอ	ม้วนเสื่อ
သမူစံက်	ซะเมาบ๊อก	มวนบุหรี่
သမောန်	ซะมน	ริม ขอบ ชาย
သမောန်ဂွံင်	ซะมนโกล้ง	ริมทาง ขอบทาง
သမောန်ဍာ်	ซะมนด๊ัจ	ริมน้ำ ชายน้ำ
သမောန်ပါင်	ซะมนปาน	ริมฝีปาก
သမောန်အကား	ซะมนอะก๊ะห์	ขอบฟ้า
သမောဝ်	ซะโม	น้ำมูก
သမောဝ်ဇွောဝ်	ซะโมโฟ่	น้ำมูกไหล
သမး	ซะมะห์	เปล่า ว่าง สว่าง
သမးမတ်	ซะมะห์ม่ด	สว่างตา สะอาดตา หายรก
သမးသမန်	ซะมะห์ซะมน	กระปรี้กระเปร่า สดชื่น แจ่มใส
သမ္ဍာတ်	ซอมงัด	สงัด เงียบ
သမ္ဍု လ္ဍု	ซอมงุ่ เลี่ยะงุ่	เงียบเหงา เงียบเชียบ วังเวง
သမ္ဍေဟ်	ซอมเงะห์	คหบดี ผู้มีอันจะกิน
သမ္ဍံက်	ซอมง้อก	คด งอ
သမ္ဍံက်သမ္ဍာတ်	ซอมง้อกซอมงัด	คร้าม ขยั้น
သမ္ဍိုဟ်	ซอมดอห์	ฉลาด เฉียบแหลม
သမ္ဍိင်	ซอมเนิน	ร่ม เงา
သမ္ဍိင်ဆု	ซอมเนินชุ	ร่มไม้ เงาไม้
သမ္ဍိင်သာသ္နာ	ซอมเนินซาซะนา	ร่มเงาศาสนา
သမြပ်	ซอมร้อบ	สั่นเทา
သမြိင် ဩိင်	ซอมเริน เซิน	ห่าง บาง ไม่ชิด ไม่ถี่ ไม่ดก
သမြေက် ပရေက်	ซอมเรี้ยก ปะเรี้ยก	ผ่า
သမ္လီ	ซอมลำ	อันธพาล
သမ္လီဗာလ	ซอมลำเปี๊ยเลี่ยะ	คนพาล
သမ္လာ် သလာ်	ซอมลัด ซะลัด	กระโดด
သမ္လာ် သ္လာ်	ซอมลัด ฮลัด	ทองสัมฤทธิ์
သမ္လုင်	ซอมเลิง	ความสูง บางครั้งหมายถึงศรียะด้วย

သမ္မုင်ကျာ	ซอมเลิงกย๋า	ทิศใต้
သမ္မုင်မာန	ซอมเลิงเมี่ยเนี่ยะ	มีทิฐิมานะ ถือตัว
သမဲ့ကြဲန်	ซะมัวกรอน	สังเกต
သမ့်	ซะมาว	จะงอย
သမ့်ဂစံ	ซะมาวเกี๋ยะเจม	จะงอยปากนก
သယာ	ซะยา	ขยับ ขยาย ทำให้เคลื่อนที่
သရ် သဝ်	ซอ	หมอ แพทย์
သရ	ซะระ	แผล
သရက်	ซะรัก	ขีด
သရက်ပ္ဂတ်	ซะรักปะมด	ไม้ขีดไฟ
သရဏ	ซะระนะ	สรณะ ที่พึ่ง ที่ระลึก
သရဏဂမနုပိ	ซะระนะเกี๋ยะเมี่ยะ- เนี่ยะป๊อย	สรณะตรัย ตรัยสรณคมน์
သရတ်	ซะร่ด	รูด
သရတိ	ซะระต๊อย	แรกนาขวัญ
သရာ	ซะรา	แตรทองเหลือง
သရံာပါပ်	ซะรำปั๊บ	บาปอกุศล
သရံာပါပ်တို	ซะรำปั๊บตำ	บาปหนา
မ္ဂိဟ်သရံာပါပ်တို	เมี่ยะนิ่ห์ซะรำปั๊บตำ	คนบาปหนา
သရဲာ	ซะร่าย	ทหาร
သရဲာဍုင် - ဗြဲသရဲာဍုင်	ซะร่ายเดิง - เปรี้ยซะร่ายเดิง	หญิงแพศยา
သရဲာပ္ဂာန်	ซะร่ายฮนาน	พลรบ กำลังพล
သရိတ်	ซะรีด	รูด
သရီရ	ซะรีระ	สรีระ
သရီရဓာတ်	ซะรีระทาด	สรีรธาตุ กระดูกของศพที่เผาแล้ว
သရုင်	ซะเริง	ข้ามไป เว้นไว้ ไม่เป็นไปตามลำดับ
သရုပ်	ซะรูบ	สรุป
သရေင်	ซะเรียง	เปล
သရေင်ဇာ	ซะเรียงเจี้ย	ชิงช้า เปลญวน
သရော်	ซะโรก	ตอบแทน สนอง
သရော်ဂုန်	ซะโรกกุ้น	สนองคุณ ตอบแทนบุญคุณ

သရီ	ซะรำ	โคลน ตม เลน หล่ม
သရီပြေင်တိက်	ซะรำเปรียงเติ๊ด	ปลักควายนอน
သရိုဟ်	ซะรอห์	พัง
သို့သရိုဟ်	ฮ้อยซะรอห์	บ้านพัง
သလက်	ซะลัก	ดัก คอยสกัด
သလက်မုက်	ซะลักเมิก	ดักหน้า
သလတ်	ซะลด	ถอด ปลด
သလတ်ဒွပ်	ซะลดเตี๋ยะน่บ	ถอดรองเท้า
သလတ်ပတိတ်	ซะลดปะตั๊ด	ถอดออก
သလ်ာ	ซะลัด	กระโดด กระโจน เผ่น
သလာန်	ซะลาน	แสบ ปวดแสบปวดร้อน
သလာန်တ္ငဲ	ซะลานฮัว	แสบผิวหนังเพราะแสงแดด
သလာန်မရေက်	ซะลานเมี่ยะรอด	แสบพริก
သလိင်	ซะเลิน	กล่อมให้หลับ
သလိင်ကောန်ငွာ်	ซะเลินโกนงัด	กล่อมเด็ก
သလုင်	ซะเลิง	ทำให้สูง
သလုင်ပ္တိုန်	ซะเลิงปะตอน	ทำให้สูงขึ้น
သလေက်	ซะล้อด	ทำให้ป่น ทำให้ละเอียด
သလေဝ်	ซะแล	เหล่ เข
မတ်သလေဝ်	ม่ดซะแล	ตาเหล่ ตาเข
သလေဟ်	ซะและห์	สงสัย
သလေဟ်ဂး	ซะและห์เกี้ยะห์	คิดว่า เข้าใจว่า
သလေဟ်ဒှ်ကွေဟ်	ซะและห์โต๊ะห์แกว๊ะห์	นึกว่าจริง เข้าใจว่าเป็นจริง
သလေဟ်ပွာ	ซะและห์ปะมา	สงใส คลางแคลงใจ
သလေဟ်	ซะและห์	ถอง
သလေဟ်ကို့တင်တဲ	ซะและห์กอตังตอย	ถองด้วยศอก
သလဲ	ซะลอย	ขยาย
သလဲတိ	ซะลอยต๊อย	ขยายที่ดินให้กว้างออก
သလဲရမျာင်	ซะลอยร่มซาน	ขยายเสียง
သလဲလစော်	ซะลั่วเลี่ยะบ๊ก	ที่พึ่งที่อาศัย
သလောင်	ซะโลง	รัก รักสาว รักหนุ่ม หลง
သလောင်သပဝ်	ซะโลงซะปอ	รักใคร่ ติดพัน

သလောမ်	ซะลม	ห่ม คลุม
သလောမ်ယာတ်	ซะลมยาด	ห่มผ้า คลุมผ้า
သလး	ซะละห์	ว่าง ถ่าย สละ
သလးကၜ	ซะละห์กะบะ	ถ่ายสำรับ
သလးကို	ซะละห์กอ	สละให้
သလးဂဝ်	ซะละห์โก้	คลอดจากครรภ์มารดา
သလးပယို	ซะละห์ปะเยิ่ม	สละชีวิต
သလးမံင်မှးမှး	ซะละห์ม่งมะหม์มะห์	ว่างอยู่เปล่าๆ
သလးအောမှဲ - ကလောန်ဂွံကြောန်	ซะละห์เอามัวกะลน - เก้อะกลน	ว่างไม่มีงานทำ
သလိုက်	ซะลัก	สวม ใส่
သလိုက်ဂိုန်	ซะลักฮนิ่น	สวมผ้าถุง
သလိုက်ဒုပ်	ซะลักเตี๊ยะน่บ	สวมรองเท้า
သလိုက်ပ္တိတ်	ซะลักปะติ๊ด	ถอดออก
သဝ်	ซอ	ต่ำ เตี้ย หมอ แพทย์
သဝ်ဂအဲ	ซอเกี๊ยะอุย	หมอยา
သဝ်ဇ္ဍာဲ	ซอจะนาย	หมอเจ้าเล่ห์
သဝ်တ္ၚဲ	ซอฮัว	ตอนเย็น ตอนค่ำ
သဝ်စှေ်	ซอเจ๊ะห์	ต่ำลง
သဝ်ပလေအ်	ซอปะและ	เตี้ย เตี้ยม่อต้อ เตี้ยแม่ะแค่ะ
သဝ်ဗပ်	ซอปั๊บ	ฟากไม้ไผ่
သဝက်	ซะวัก	เผื่อ ส่วน สำหรับ
သဝက်ကောန် - သဝက်ဗြဲ	ซะวักโกนซะวัก - เปรี๊ย	เผื่อลูกเผื่อเมีย
သဝက်စ	ซะวักเจี๊ยะ	เผื่อไว้กิน ส่วนที่เก็บไว้กิน
သဝက်ပကုသိုဝ်	ซะวักปะเก๊าซอ	ส่วนทำบุญ สำหรับทำบุญ
သဝက်ရ်ဒဝ်	ซะวักเรี่ยโต้	สำหรับส่วนกลาง สำหรับส่วนรวม
သဝက်လဝ်	ซะวักโล่	เผื่อไว้ แบ่งเผื่อไว้
သဝဝ်	ซะวอ	ปลิว
ကွာ်သဝဝ်	กวัดซะวอ	เดินตัวปลิว
သဝါ သွာ	ซะวา ฟา	ง่าย สะดวก
သဝဲ	ซะวอย	บิด หมุน ขัน

သဝဲကတောဝ်	ซะวอยกะโต	บิดหู
သဝဲပတိတ်	ซะวอยปะตั๊ด	บิดออก หมุนออก คลายออก
သဝဲလုပ်	ซะวอยลูบ	ขันเข้า หมุนเข้า
သဝိုဟ်	ซะเว่อะห์	ขุย
သဝိုဟ်ကွိ	ซะเว่อะห์ฮน้อย	ขุยหนู
ကွာင်သဝိုဟ်ကွိ	กวานซะเว่อะห์ฮน้อย	ขนมขุยหนู ขนมขี้หนู
သဟ	ซะฮะ	สห ด้วยกัน ร่วมกัน
သဟမ္ပတိ	ซะฮอมปะต๊อย	สหัมบดี ท้าวมหาพรหม
သဟဿ	ซะฮอดซะ	สหัสสะ หนึ่งพัน
သဟ် သ္	ซอห์	แก้ ตอบ
သဟ်ဂွိက်သဟ်-ယာတ်	ซอห์เกลิ้ดซอห์ยาด	แก้ผ้าแก้ผ่อน
သဟ်ဇုက်	ซอห์เจิ้ก	แก้เชือก
သဟ်ဖျာ	ซอห์ช่าย	ศึกษา ท่องบ่น สาธยาย
သဟ်ပဝါ	ซอห์ปะวา	ออกพรรษา วันปวารณา
သဟာသိ	ซะฮาซอย	หนักหนา โหดเหี้ยม
သဟဲ	ซะฮาย	สหาย
သဟို	ซะฮํา	ว่า พูด
သစေတ်	ซะเบ๊ด	ดูด
သစေတ်တဟ်	ซะเบ๊ดเต๊าะห์	ดูดนม
သစော်	ซะบก	ฉมวก
သစိုန်	ซะบอน	ต้วมเตี้ยม วางปึ่ง
သစိုဟ်	ซะบ๊อห์	ฟอง ทำให้เย็น
သအ	ซะอะ	ติดอ่าง
သအာင်	ซะอาน	อื่น นอกจาก
သအာင်နူဂှ်	ซะอานนู่โก้ะห์	นอกจากนั้น
သအိက်	ซะเอิ๊ด	สะอื้น
သအိ	ซะอิม	กลิ่นคาว
သအီ	ซะอี	กรน
တိက်သအီ	เติ๊ดซะอี	นอนกรน
သအုတ် အုတ်	ซะอุ๊ด อุ๊ด	บูด
သအဲ အဲ	ซะอุย อุย	เน่า

သအေတ်	ซะเอ๊ด	หีน ตระหนี่
သအေတ်ဂမ္ဘက်	ซะเอ๊ดก้มตัก	ตระหนี่ ขนาดอุจจาระไม่ให้สุนัขกิน
သအဲ	ซะเอีย	เหี่ยว เหี่ยวแห้ง ฝ่อ
စိုတ်သအဲ	จ๊อดซะเอีย	ใจฝ่อ
သအး	ซะอะห์	ทำความสะอาด ทำให้สะอาด
သအးဇုး	ซะอะห์เจี๊ยะเงี่ยะห์	เก็บกวาด ถากถางทำความสะอาด
သအးသ္ဍူ	ซะอะห์เฮ้า	ฝัดและเก็บสิ่งเจือปนออกจากข้าวสาร
သအ်သအဵ	ซะเออซะอั๊ด	เขื่อง อวดดี
သအိုန်	ซะออน	เอียน
သအိုန်ဇရ	ซะออนเจี๊ยะเรี่ยะ	สะอิดสะเอียน
သာ	ซา	เบา ตะเข็บ แมงคาเรือง เครื่องรางชนิดหนึ่ง
သာက္ဍိုပ်	ซาดับ	เบาหัว เบาสมอง โล่งสมอง
သာကတောဝ်	ซากะโต	เบาหู สบายหูขึ้น
ကတောဝ်သာ	กะโตซา	หูเบา เชื่อง่าย
သာကျ	ซากยึ๊ะ	ศากยะ
သာစိုတ်	ซาจ๊อด	เบาใจ
သာဇကု	ซาเจี๊ยะเก๊า	เบาเนื้อเบาตัว กระปรี้กระเปร่า
သာဍာ	ซาดา	เบาเนื้อเบาตัว สบายตัว
သာတဲ	ซาตอย	เบามือ
သာတ်	ซัด	สาด วิด
သာတ်တဟ်	ซัดเตาะห์	กระโจมอก
သာထုဇန်	ซาเท้าจ้น	สาธุชน
သာဓက	ซาเที่ยะกะ	สาธก
သာဓေါ်	ซาท่ด	เบาแรง
သာဓာရဏ	ซาเที่ยระนะ	สาธารณะ
သာဓု	ซาทุ่	สาธุ
သာပ်ဗပ်	ซับปั๊บ	ฟากไม้ไผ่
သာယေန်	ซาเย่น	พูดจานิ่มนวล
သာရဝ်	ซาระโว่ห์	สาวัตถี (ชื่อเมือง)
သာလဲ	ซาเลีย	เบาโหวง
သာသပအ် သာသ္ပံ	ซาซะเปาะ	เบาความ ไร้สาร ไม่มีแก่นสาร
သာသ္ဒကေဝ်	ซาสละเตี๊ยะเก	เบาตาชั่ง เบาตาเต็ง

သာသာ	ซาซา	เบาๆ
သာသာညီ	ซาซาญี้	เบาๆหน่อย
သာအာ	ซาอา	เบาไป ค่อยไป
ၸိုင်တဲသာ	จ้างตอยซา	ตีนมือเบา ไม่คูดาย
ပါင်သာ	ปานซา	ปากเบา ปากเปราะ ปากไว
ပြုသာသာ	ปรุ้ซาซา	พูดเบาๆ พูดค่อยๆ
သာ	ซา	ตะเข็บ แมงคาเรือง
သာ	ซา	เครื่องรางของขลังชนิดหนึ่งเป็นธาตุผสม ลักษณะเหมือนพลอยหัวแหวน
သ်ၢ	ซัด	สี อย่าง ฉีก เช่น
သ်ၢၵ့်	ซัดโก้ะห์	เช่นนั้น อย่างนั้น
သ်ၢစၵ္ခူ	ซัดจักเคา	ฉีกกระดาษ
သ်ၢဇကု	ซัดเจี๋ยะเก๊า	สีกาย ผิวพรรณ
သ်ၢၥ္ဘ်မိတ်	ซัดดั๊จมิ่ด	สีเหลือง
သ်ၢဏအ်ာ	ซัดเนาะ	เช่นนี้
သ်ၢထဝ်	ซัดทอ	สีทอง
သ်ၢပဒး	ซัดปะเตี๋ยะห์	จะทำออย่างไรถูก
သ်ၢပရး	ซัดปะระห์	ฉีกกระจาย
သ်ၢလို	ซัดลอ	อย่างไร อย่างไหน เช่นไหน
သ်ၢဝွံ	ซัดวุ่	อย่างนี้ เช่นนี้
သာခါ	ซาคา	สาขา
သာဂရ	ซาเกี๋ยะเรี่ยะ	สาคร
သာတ်	ซัด	สาด วิด
သာတ်ဍ်ာ	ซัดดั๊จ	วิดน้ำ
သာတ်တဟ်	ซัดเต๊าะห์	กระโจมอก
သာထုဇန်	ซาเท้าจ้น	สาธุชน
သာဓုကာ	ซาทุ่กา	สาธุการ
သာန်	ซาน	ยางรัก ดำ
ကၠုံသာန်	เกลอซาน	หมานิล หมาดำ
ဖျိုဟ်သာန်	พยิห์ซาน	ลงรัก
သံၚဲ	ซำนุย	ขันที กระเทย
သံၚာန်	ซำป้าน	เรือสำปั้น เรือจ้าง

သာံမဏဳ	ซำมะนอย	สามเณร
သာံသောဝ်	ซำโซ	แส้ปีน สูบสำหรับสูบน้ำมันก๊าด
သာဲ	ซาย	ผึ้ง
သာဲခရတ်	ซายคะร่ด	ผึ้งโพรง
သာဲခြာ	ซายครา	ห่างเหิน
သာဲဓှော်	ซายโฮน่ก	ผึ้งหลวง
သာဲဓနေအ်	ซายเที่ยะเน่ะ	ผึ้งมิ้ม
သာဲဗိုတ်	ซายเปิ๊ด	ผึ้งต่อย
သာဲဟိုဟ်	ซายเฮาะห์	ผึ้งร้าง
ကောန်သာဲ	โกนซาย	ข้าวเหนียวแดง
ကနောန်သာဲ	กะโนนซาย	เหล็กในผึ้ง
သာရထဳ	ซาระที	สารถี
သာရိရဓာတ်	ซาร้อยระทาด	สารีริกธาตุ
သာရဳပိုတ်	ซารอยป๊อด	สารีบุตร
သာဝက	ซาเวี่ยะก๊ะ	สาวก
သာဝန သဝန်	ซาเวี่ยะเนี่ยะ ซะวอน	สาวนะ เดือน ๙
သာဝိကာ	ซาวิ่กา	สาวิกา
သာသနာ	ซาซะนา	ศาสนา
သာသနာကျာ်	ซาซะนากยั๊จ	พุทธศาสนา
သိ	ซ้อย	เหล้า (มอญลพบุรีไม่ได้ใช้พูด)
သိက္ခာ	เซิ้กคา	สิกขา
သိက္ခာပတ်	เซิ้กคาป๊อด	สิกขาบท
သိခဳ	ซ้อยคอย	สิขี พระนามของพระพุทธเจ้าพระองค์หหนึ่ง
သိၚ်	เซิน	ห่าง สิงห์
သိၚ်ဂနာတ်	เซินเกี้ยะนาด	เลียงผา
သိၚ်ဃုတ္တရ	เซินคุ้ดตะระ	ชื่อภูเขาที่ตั้งพระเจดีย์ชะเวดากอง
သိၚ်ဃော	เซินเฒ่อว	คล้า มีสองชนิดฝักรับประทานได้
သိၚ်ဃို်	เซินเค่อ	สิงหล ประเทศลังกา
သိၚ်ထောၚ်	เซินโทง	ห่างเป็นร่อง
သိၚ်သာ	เซินซา	สงสาร
သိတ်	ซิด ซัด	แรด ฉีก
သိဒ္ဓိ	ซิดที่	สิทธิ

သိန္ဓ	ซินทาว	เกลือสินเธาว์
သိန္ဓုရာတ်	ซินเนี่ยะรัด	สิเนรุ ชื่อหนึ่งของเขาพระสุเมร
သိပ်ၵိူပ်	ซิบกลิ้บ	แนบเนียน เรียบร้อย
သိ	แซม	สิม โบสถ์ รวบ ตะล่อม ยึด
သိၶေႃဝ်	แซมคะโบ	ตะล่อม เก็บรวบรวม
သိတိ	แซมต๊อย	รวบเอาที่ดิน ยึดเอาที่ดิน
သိထွၢၼ်ပၢၵ်	แซมทะมนปาน	ลูบริมฝีปาก
သိပွၢၼ်ပုင်	แซมปะงันเปิง	ตะล่อมจานข้าว ลูบปากจานข้าว
သိပွံၵ်	แซมปล๊อก	แส่ ทะลุกลางปล้อง พูดสอดขึ้นมากลางคัน
သိရိ	ซ้อยร้อย	สิริ ศรี มงคล มิ่งขวัญ
သိသ	ซ้อยซะ	ศรียะ
သိဟ် သေဟ်	ซิ้ห์ เซห์	เหลือ
သိဟ်စ	ซิห์เจี๊ยะ	เหลือกิน
သိဟ်ဗဝ်	ซิห์ป้อ	เหลือเฟือ เหลือแหล่
သိ သိလ	ซอย ซอยละ	ศีล
သိဝ်	ซอยเจ๊าะห์	ศีล ๑๐ สามเณรสิกขา
သိဒစံ	ซอยเตี้ยะจำ	ศีลแปด
သိမသုန်	ซอยเมี่ยะซุน	ศีลห้า
သိဢုပုဟ်	ซอยอุเป๊าห์	ศีลอุโบสถ
သိၵွိ	ซอยกลอย	ประชุม เข้าเฝ้า
သိၵ္ဂိ	ซอยฮนี่	น้า อา น้องพ่อน้องแม่ (ฝ่ายหญิง)
သိဓတ္တ	ซอยท่ดตะ	สิทธัตถกุมาร
သိဒန်	ซอยต้น	สีทันดร ชื่อทะเล
သိဖိုဝ်	ซอยพอ	สินบน
စသိဖိုဝ်	เจี๊ยะซอยพอ	กินสินบน
သိယျုန်	ซอยยอน	จุนสี
သိ	ซี	สี
သိသာ	ซีซา	ตามแต่ ตามเรื่อง เฉพาะ ส่วนตัว
သိသာဒေႈ	ซีซาแดะห์	ตามเรื่องของมัน แล้วแต่มัน
သိသာရ	ซีซาระ	แล้วแต่
သု	ซุ	แตงโมไส้ล้ม
သုၵ်	เซิก	รกเด็ก จาว

သုက်တာ	เซิกตา	จาวตาล
သုက်သတ်မြိ	เซิกซอดเปรี้ย	จาวมะพร้าว
သုက်ခထဲ	เซิกคะทาย	สุโขทัย ชื่อเมือง
တဝ်သုက်	ตอเซิก	สายรก สายสะดือ
သုခ	เซ้าคะ	สุข
သုဂတိ	เซ้าเกี๋ยะต๊อย	สุคติ
သုင်	เซิง	ดื่ม ดูด สูบ
သုင်ဂအဲ	เซิงเกี๋ยะอุย	ดื่มยา กินยาน้ำ
သုင်ဍုံ	เซิงดั๊จ	ดื่มน้ำ
သုင်ဍုံသစာ	เซิงดั๊จซะจา	ดื่มน้ำสาบาน
သုင်ဘင်	เซิงเพี่ยง	สูบกัญชา
သုင်ဘိင်	เซิงเพิ่น	สูบฝิ่น
သုင်ဘိန်	เซิงพิ่น	สูบฝิ่น
သုင်ဓံက်	เซิงบ๊อก	สูบบุหรี่
သုင်အရေက်	เซิงอะเรียก	ดื่มเหล้า
သုင်အရက်ဓေက် -	เซิงอะเรียกเที่ยะ -	กินเหล้าเมายา ขี้เมาหยำเป
ဢိုက်	เจี้ยกเกลิ้ด	นักเลงสะรา
သုစရိုတ်	เซ้าจะร้อด	สุจริต
သုဇာတာ	เซ้าเจี๋ยตา	พระนางสุชาดา
သုည်	ซอน ซุน	สูญ
သုတ်	ซุด ซ้อด	ไหม พระสูตร
သုတ်ဇာတ်	ซุดจ้าด	ชาดก
သုတ်ဓေန်	ซุดเจ้น	คำทำนายแต่โบราณ
ယာတ်သုတ်	ยาดซอด	ผ้าไหม
သုတ်	ซุด ซ้อด	ทรุด สึกหรอ
သုတ်သ	ซุดซะ	แล้วแต่ สุดแท้แต่
သုတ်သကေတ်	ซุดซะเก๊ด	แล้วแต่เอา
သုတ်သဂွံ	ซุดซะเก้อะ	แล้วแต่ได้ ได้เท่าไรเอาเท่านั้น
သုတ်သဃိတ်	ซุดซะคิ่ด	แล้วแต่จะคิด
သုတ်သစိုတ်	ซุดซะจ๊อด	แล้วแต่ใจ
သုတ်သဒေဝတ် -	ซุดซะเต้เวี่ยะตาว -	แล้วแต่พรหมลิขิต
သူကွေင်	เซาเฮนียง	

သုတ်သနှံအာ	ซุดซะโต้ะห์อา	แล้วแต่จะเป็นไป ตามยถากรรม
သုတ်သပရေင်ကမ်	ซุดซะปะเรียงกอม	แล้วแต่บุญแล้วแต่กรรม
သုတ်သဖေ့	ซุดซะเป๊ะห์	แล้วแต่เอ็ง
သုတ်သယဲ့အပါ	ซุดซะย่ายอะปา	แล้วแต่พ่อแม่
သုတ်သဟိ	ซุดซะฮำ	แล้วแต่ว่า แล้วแต่จะว่า
သုဒ္ဓာဝါသ	ซุดเที่ยเวี่ยซะ	สุทธาวาส
သုဒ္ဓိ	ซุดที่	สุทธิ ความบริสุทธิ์
သဒ္ဓောဓန	ซุดเท่อวเที่ยะเนี่ยะ	สุทโธทนะ (กษัตริย์)
သုနက္ခ	เซ้าเนียกคะ	สุนัข
သုန်ကြဲ	ซุนเกรี้ยม	ฉิบหายวายวอด
သုန္ဒရ	ซุนเตี้ยะเรี่ยะ	สุนทร
သုန်ဖြုံအ်	ซอนเปร้อะ	สูญฝี
သုဘာသိုတ်	เซ้าเพี่ยซ้อด	สุภาษิต
သုမေဓ	เซ้าเมเที่ยะ	สุเมธ ชื่อพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง
သုံ	ซุย	ถอย ขยับ
သုံကလေင်	ซุยกะเลียง	ถอยกลับ
သုံအာ	ซุยอา	ถอยไป ขยับไป
သုရာ	เซ้ารา	สุรา
သုရိယ	เซ้าร้อยยะ	สุริยะ พระอาทิตย์
သုဝဏ္ဏ	เซ้าว่นนะ	สุวรรณ ทอง
သုသာန်	ซุซาน	สุสาน ป่าช้า
သုသာန်ထမ္ဂက်	ซุซานทอมเนี้ยก	ป่าช้าผีดิบ
သူ	เซา	ตวง
သူသြော်	เซาเซาะ	ตวงข้าว
သူကွောင်	เซาเฮนียง	พรหมลิขิต
သေက်	ซอด	ทะเลาะวิวาท
သေက်ဂြ	ซอดกรั้ว	ทะเลาะวิวาท ด่าทอ
သေက်ဇ္	ซอดเจ้อ	ทะเลาะวิวาท ด่าทอ
သေက္ခ	เซกคะ	เสกขะ
သေင်	เซียง	เกรียม ไหม (เป็นคำถาม)
သေင်တဲ့	เซียงฮัว	เกรียมแดด
သေင်ဟာ	เซียงฮา	ใช่ไหม

အောသေင်	เอาเซียง	ไม่ใช่
သေဋ္ဌိ	เซที	เศรษฐี
သေဏာတ်	เซนัด	ปืน
သေဏာပတိ	เซนาปะต๊อย	เสนาบดี
သေဒေၵ	เซเต้อว	เสโท เหงื่อ
သေန်	เซน	คอด กิ่ว ร่อย กร่อน
သေနင်ဂ	เซเนี่ยงเกี้ยะ	เสนางค์
သေနာ	เซนา	เสนา กองทัพ ไพร่พล
သေနာသန	เซนาซะนะ	เสนาสนะ ที่นอนที่นั่งที่อยู่อาศัย
သေမ် သေံ	เซม	ไทย คนไทย สยาม
သေဲ	เซีย	เฟื่อง
သေဝ်	เซ	สีสำหรับสีข้าว
သေဝ်သြော	เซเซาะ	สีข้าว
သေသာတ်	เซซัด	เร่ร่อน ซัดเซพะเนจร
သေသံပုင်ကျာ်	เซซองเปิงกยั๊จ	เสสังข้างพระ ลาข้าวพระ
သေဟ် သေ့်	เซห์	เหลือ ค้าง ผักหนาม
သေဟ်စ	เซห์เจี๊ยะ	เหลือกิน เหลือเก็บ
သေဟ်ဆဏအ်	เซห์ชะเนาะ	เหลือแค่นี้ เหลือเท่านี้
သေဟ်ဆယှု	เซห์ชะเยี่ยะมุ่	เหลือแต่ชื่อ
သေဟ်နူစ	เซห์นู่เจี๊ยะ	เหลือจากกิน
သေဟ်နူရုဲ	เซห์นู่รุ่ย	เหลือเลือก เหลือเดน
သေဟ်မံင်ဏီဟာ	เซห์ม่งแนมฮา	เหลืออยู่อีกหรือ จะไปเหลืออะไร
သေဟ်သလုိ် -	เซห์ซะลอเก๊ด -	เหลือเท่าไรเอาเท่านั้น
ကေတ်ဆဂုဲ	ชะโก้ะห์	เหลือแค่ไหนเอาแค่นั้น
သေဟ်သိုပယှိုင်	เซห์ซำปะยัง	เหลือครบไม่มีใครแตะ ของเหลือไม่มีใครกิน
သေဟ်ဓက်	เซห์บัก	เหลือค้าง
သဲ	ซอย	เป็นตัวไม่เละ แห้งไม่เหนียวเหนอะหนะ
သဲဖိုင်	ซอยพัง	สบายเนื้อสบายตัว การอยู่อย่างอิสระ ไม่มีอะไรต้องกังวล หายนุงนัง
ဇကုသဲ	เจี้ยะเก๊าซอย	ตัวแห้งไม่เหนียวเหนอะหนะ
ပုင်သဲ	เปิงซอย	ข้าวสวย
သော	เซา	แห้ง

ကသော	กะเซา	ปลาช่อนเค็มตากแห้ง
သောက	เซากะ	โสก โศก
သောကွေင်	เซาเฮนียง	พรหมลิขิต ดวงชะตา
သောတာပန်	เซาตาปอน	โสดาบัน
သောတိ	เซาแตม	ไม่ยักรู้
သော်	ซก	ผม ขน
သော်ကပြော်	ซกกะปร๊ก	สกปรก
သော်ကရန်	ซกกะรอน	ผมหยิก
သော်ကရန်မတ် - ဓလောန်	ซกกะรอนม่ด - เที่ยะล่น	ผมหยิกตาพอง
သော်ကှိုပ်	ซกดับ	ผมบนศรีษะ
သော်ကှိုပ်ပ္တွ်	ซกดับปะตาว	ขนหัวลุก
သော်ကှိုပ်ယဲာ	ซกดับย่าย	ทูนหัวของแม่
သော်ခတိုပ်တာ	ซกคะตับตา	ผมจุก ผมโก๊ะ ผมแกละ
သော်ခိုပ်	ซกคะมิบ	เครา
သော်ဇကု	ซกเจี้ยะเก๊า	ขน
သော်ဇကုပ္တွ်	ซกเจี้ยะเก๊าปะตาว	ขนลุก ขนตัวลุก
သော်ထကတ်	ซกทะก๊อด	ผมมวย
သော်ဓြိုက်	ซกเที่ยะปร้าก	ผมยุ่ง ผมกระเซิง
သော်ပါင်	ซกปาน	หนวด
သော်ပြုဟ်	ซกปร๊อห์	ผมร่วง
သော်ဗု	ซกปุ๋	ผมขาว ผมหงอกเต็มศรีษะ
သော်ဗုဒ္ဓက်ဗိုင်	ซกปุ๋โต๊ะหกาวป๋าง	ผมหงอกเป็นดอกเลา
သော်မခဒအ်	ซกเมี่ยะคะโต๊ะ	หมอยข้าวโพด
သော်မတ်	ซกม่ด	ขนตา
သော်လမွေင်	ซกล่มเลี่ยง	ขนเม่น
သော်ဝန်ဇာတာ	ซกว่นเจี่ยตา	เมาลี
သော်သကအ်	ซกซะเก๊าะ	ผมหงอก
သော်သို်	ซกซอ	ขนแกะ
သောင်	โซง	สาง อย่าง
သောင်ကွေး	โซงกะละห์	สางให้หายยุ่ง สะสาง อธิบาย คลายปม
သောင်ဂှ်	โซงโก้ะห์	อย่างนั้น เช่นนั้น

သောင်ညးချုင်ကွာန်	โซงเญี้ยะห์เดิงกวาน	อย่างชาวบ่าน แบบชาวบ้าน
သောင်ဏအ်	โซงเนาะ	อย่างนี้
သောင်ဏအ်လေဝ်	โซงเนาะเล	อย่างนี้ซี
သောင်ဏအ်ရ	โซงเนาะระ	อย่างนี้แหละ
သောင်ဏအ်ဍွှ်ကို	โซงเนาะอิโต๊ะห์กำ	อย่างนี้ก็เป็นด้วย
သောင်ဏအ်ဍွှ်ဂွံ	โซงเนาะอิโต๊ะห์เก้อะ	อย่างนี้ก็เป็นได้ อาจเป็นไปได้
သောင်ဏအ်ဍွှ်နွံကို	โซงเนาะอินุ่มกำ	อย่างนี้ก็มีด้วย
သောင်တေအ် - သောင်ဏအ်	โซงเต๊ะโซงเนาะ	อย่างโน้นอย่างนี้
သောင်ထ၀း	โซงทะบ๊ะห์	ชี้แจง
သောင်လို	โซงลอ	อย่างไร ยังไง
သောင်လိုဒှ်	โซงลอโต้ะห์	เป็นอย่างไร เป็นยังไง
သောင်လိုဍွှ်ဂွံ	โซงลออิเก้อะ	อย่างไรก็ได้ ยังไงก็ได้
သောတ	เซาตะ	โสต หู
သောတာပတ္တိဖ္	เซาตาป๊อดต๊อยพอ	โสดาปัตติผล
သောတာပတ္တိမက်	เซาตาป๊อดต๊อยเมียก	โสดาปัตติมรรค
သောတာပန်	เซาตาปอน	โสดาบัน
သောဘဏ	เซาเพี่ยะนะ	โสภณ
သောမနဿ	เซาเมี่ยะโน่ห์	โสมนัส ความสุขใจ
သော်၀	ซัว	ฝอย ปรอย
ဗြဲသော်၀	ปรั้วซัว	ฝนปรอย
သောဝ်	โซ	พุ่ง
သောဝ်ဗှုဟ်	โซเปี้ยะนุ่ห์(ฮนุ่ห์)	พุ่งหอก
သောဠသ	เซาละซะ	โสฬส เฟื้อง สิบหก
သ်ောက်	ซ้อก	ปอก ลอก สวม ไม่
သ်ောက်ကစိန်	ซ้อกกะจิน	สวมแหวน
သ်ောက်ကေတ်	ซ้อกเก๊ด	ไม่เอา
သ်ောက်ကို	ซ้อกกอ	ไม่ให้
သ်ောက်ခွော်	ซ้อกคะนก	ปอกเปลือก ลอกคราบ
ဖြုံသ်ောက်ခွော်	ซุ่มซ้อกคะนก	งูลอกคราบ
သ်ောက်ဂွံ	ซ้อกเก้อะ	ไม่ได้
သ်ောက်စ္ဓံ	ซ้อกฮนำ	ลอกหนัง

သံက်ဆို	ซ้อกเชอ	ไม่เห็น
သံက်တီ	ซ้อกแตม	ไม่รู้
သံက်ထဝ်ကျၥ်	ซ้อกทอกยั๊จ	ลอกทองพระ
သံက်ပဟွံမဲ့	ซ้อกปะเห้อะมัว	ไม่รู้จะทำอย่างไร
သံက်ဖြၥတ်	ซ้อกปร้าด	ปอกกล้วย
သံက်ရ	ซ้อกระ	แย่แล้ว แย่เลย จังเลย
သံက်ဟိုအောမဲ့	ซ้อกฮ๋าเอามัว	ไม่รู้จะว่าอย่างไร ไม่รู้จะพูดอย่างไร
သံက်အာ	ซ้อกอา	ไม่ไป
ဂတံၥသံက်ခ္ဒေၥ်	เกี๋ยะตำซ้อกคะนก	ปูนิ่ม
ဂိသံက်ရ	กิ้ซ้อกระ	เจ็บจังเลย เจ็บฉิบหายเลย
သံင်	ซอง	เสียด
သံင်ဂွ်	ซองเฮนี่ย	เสียดท้อง
သံင်ဗုင်	ซองเปิ้ง	เสียดท้อง ท้องอืด
သံင်ဂါယန	ซองเกี๊ยเยี่ยะเนี่ยะ	สังคายนา
သံင်ဃာတိသေဟ်	ซองเฝี่ยต๊อยเซห์	สังฆาทิเสส
သံင်ယောဇိုန်	ซองเย่อวเจิ้น	สังโยชน์
သံင်ဝစ္ဆရ	ซองว่ดชะระ	สังวัจชระ ปี
သံင်ဝရ	ซองเวี่ยะเรียะ	สังวร
သံင်ဝါသ	ซองเวี่ยซะ	สังวาส
သံင်ဝေဂ	ซองเว่เกี๊ยะ	สังเวคะ ความสลด
သံင်သာရ	ซองซาระ	สงสาร การเวียนตายเวียนเกิด
သံင်သာဩဃ	ซองซาเอาเฝี่ยะ	โอฆสงสาร เวียนตายเวียนเกิด
သး	ซะห์	ทำความสะอาด ฝัดเอาสิ่งสกปรกออก
သးသ္ရု	ซะห์เฮ้า	ฝัดเอารำและสิ่งสกปรกออกจากข้าวสาร
သိုက်	ซัก	รวย มั่งมี วันศุกร์
သိုက်တိုန်	ซักตอน	รวยขึ้น
သိုက်ပအ္ဂိုဇိုတ်	ซักปะเออเจิ้ด	รวยอย่าเหลิง รวยอย่าทะนงตัว รวยอย่าหยิ่ง
သိုက်ဘိုက်	ซักพาก	ร่ำรวย มั่งคั่ง
သိုက်က်	ซักๆ	ช้าๆ
သိုက်က်သဲသဲ	ซักๆซอยๆ	ค่อยๆไม่ต้องรีบ ช้าๆก็ได้ สบายๆ
ကွၥ်သိုက်က်	กวั๊จซักๆ	เดินช้าๆ ค่อยๆเดิน
သိုက်သ္ဘိုင်	ซักซะเลิน	สุขสบาย อยู่ดีกินดี

သိုင်	ซัง	รู โพรง
သိုင်ကတောဝ်	ซังกะโต	รูหู
သိုင်တကေတ်	ซังตะเก๊ด	ทวารหนัก
သိုင်အိက်	ซังเอิ๊ด	ก้น
သိုင်အိက်စာ်	ซังเอิ๊ดจัด	ตูดขาด
သိုင်အိက်ထောင်	ซังเอิ๊ดโทง	ตูดทะลุ ก้นทะลุ
သိုင်အိက်ပေတ်	ซังเอิ๊ดเป๊ด	ก้นปอด ตูดแฟบ
သိုင်အိက်န	ซังเอิ๊ดเนี่ยะ	ตูดกระบุง ก้นกระบุง
သိုင်အိက်ဗ္ဂအ်	ซังเอิ๊ดโปล้ะ	ก้นปะ ตูดปะ
သိုင်အိက်လိုက်	ซังเอิ๊ดลาก	ตูดทะลุ ก้นทะลุ
သိုတ်	ซอด	ต้นปาล์มชนิดหนึ่ง
သီ	ซัม	ทั้ง
သီကို	ซัมกอ	ทั้งด้วย
သီကွာန်	ซัมกวาน	ทั้งหมู่บ้าน
သီဂကူ	ซัมเกี๊ยะเกา	ทั้งโคตร ทั้งตระกูล
သီညးသီအဲ	ซัมเญี๊ยะห์ซัมอัว	ทั้งเขาทั้งเรา
သီဍာ်ရမတ်	ซัมด๊ะจระมด	ทั้งน้ำตา
သီဍုင်သီကွာန်	ซัมเดิงซัมกวาน	ทั้งบ้านทั้งเมือง
သီတမ်သီအိက်	ซัมตอมซัมเอิ๊ด	ทั้งต้นทั้งดอก (ใช้หนี้เขา)
သီတွံသီရိုဟ်	ซัมตนือมซัมเร่อะห์	ทั้งต้นทั้งราก ต้นไม้ใช้ทำยา
သီတြုံသီဗြဲ	ซัมเตร๊าห์ซัมเปรี๊ย	ทั้งผัวทั้งเมีย
သီဒဒိုက်	ซัมเตี๊ยะต้าก	ทั้งทุกข์
သီဒမုင်ဒလေင်	ซัมเตี๊ยะเมิ่งเตี๊ยะเลี่ยง	ทั้งกลม
သီဖအိုတ်	ซัมพะอ๊อด	ทั้งหมด
သီဗတမ်တ္ၚဲ	ซัมเปี๊ยะตอมตะงัว	ทั้งวันทั้งคืน
သီဗ္ဍာ်သီဗျု	ซัมปล้ายซัมพยุ่	ทั้งหนุ่มทั้งแก่
သီဗုင်	ซัมเปิ้ง	ทั้งครอก ทั้งเหล่า
သီမွဲ	ซัมมั่ว	ทั้งหมด (ทั้งต้นทั้งราก)
သီယဲသီကောန်	ซัมย่ายซัมโกน	ทั้งแม่ทั้งลูก
သီရဲ	ซัมรั่ว	ทั้งพวก
သီလိုက်	ซัมลาก	ทั้งโลก
သီသုင်သီဝေင်	ซัมเซิงซัมว่อน	ทั้งกินทั้งเล่น

သိုသို	ซัมๆ	พร่ำๆ
သိုသွိသိုထာန်	ซัมฮ้อยซัมทาน	ทั้งบ้านทั้งช่อง
သို၈ာလပ်ာ်	ซัมบาเลี่ยะปั๊ด	ทั้งสองฝ่าย
သိုအနိုင်	ซัมอะเนิ่น	แค่น แกนๆ จำใจ ฝืนใจ
မံင်အာသိုအနိုင်	ม่งอาซัมอะเนิ่น	อยู่ไปแกนๆ แค่นอยู่ไปอย่างนั้นเอง จำใจอยู่
သိုအိက်သိုဇအံ	ซัมเอิ๊ดซัมเจี๋ยะเอ๊าะ	ทั้งถ่ายทั้งอาเจียน ทั้งขี้ทั้งราก เป็นอหิวาต์
သိုအိက်သိုတမ်	ซัมเอิ๊ดซัมตอม	ทั้งดอกทั้งต้น (เงินกู้)
သိုအိုတ်သြန် -	ซัมอ๊อดซอนซัม -	ทั้งเสียเงินทั้งติดคุก โดนสองต่อ
သိုဒးဂုက်	เตี๋ยะห์เกิ๊ก	
သိုဟ်	ซอห์	ลวก ดับ อก
သိုဟ်ခထောဝ်	ซอห์คะเน	ลวกผัก
သိုဟ်ဍာ်ဂတ်	ซอห์ดั๊จเกี๊ยะตาว	ลวกน้ำร้อน สาดด้วยน้ำร้อน
သိုဟ်ပွတ်	ซอห์ปะมด	ดับไฟ
သိုဝ် သိ်	ซอ	แกะ
သွာ	ซะงา	จีวร
သွာ်	ฮ่าด	ผิดหวังไม่ได้เรื่อง
သွဲာ	ฮ่าย	เคี้ยว
သွဲာဇဗ္ဗု	ฮ่ายเจี๋ยะปลุ้	เคี้ยวหมาก
သွိ	ฮ้อย	บ้าน เรือน
သွိကေက်	ฮ้อยก๊อด	รางกบ
သွိက်	ฮ้อยกาว	ขมับ ทัดดอกไม้
သွိကျိုပ်	ฮ้อยดับ	หัวน้ำ (ผึ้ง)
သွိကိုန်	ฮ้อยกมัน	ครอบครัว
သွိကျာ	ฮ้อยกย๊า	หอนั่ง
သွိကျာ်	ฮ้อยกยั๊จ	หอพระ หอสวดมนต์
သွိကြေပ်	ฮ้อยเกรี๊บ	หมากแยก การเล่นชนิดหนึ่ง
သွိကွင်ကွတ်	ฮ้อยกลังกะมด	ถุงน้ำดี
သွိကွတ်	ฮ้อยกล๊อด	พระราชวัง
သွိကွော်	ฮ้อยกะลก	โรงผีเรือน
သွိကွုံကျာ်	ฮ้อยเกลอกยั๊จ	รังหมาร่า
သွိခရက်ပွတ်	ฮ้อยคะรักปะมด	กล่องไม้ขีดไฟ
သွိဂေတ်	ฮ้อยเก้ด	หน้ามืดตาลาย เวียนศรีษะ

သိူဝ်စာတ်	ฮ้อยจั๊ด	เรือนจำ คุก
သိူဝ်ၸွႆႈ	ฮ้อยจะนอง	กองฟอน เมรุเผาศพ
သိူဝ်ဆုၵ်ႇ	ฮ้อยชุกละ	เรือนไม้สัก
သိူဝ်ဆုတ်ဂလာ	ฮ้อยชุดเกี๊ยะเลี่ย	กลักไม้ขีด
သိူဝ်ၼွင်ႇ	ฮ้อยโฮน่ก	บ้านใหญ่ บ้านเมียหลวง
သိူဝ်ဇနူ	ฮ้อยเจี๊ยะนู่	ที่พัก บ้านพัก
သိူဝ်ၸူဝ်	ฮ้อยดั๊จ	ห้องน้ำ ห้องสุขา
သိူဝ်တပ်ႉ	ฮ้อยเต๊าะห์	รังนม
သိူဝ်တဲၵ်ႇ	ฮ้อยตาย	กระท่อม กระต๊อบ
သိူဝ်တူ	ฮ้อยเตา	ลำเจียก ปาหนัน
သိူဝ်တၢင်ႉကြကတ်	ฮ้อยตะเนินกระก๊อด	พระราชมนเทียร พระตำหนัก
သိူဝ်ထာန်	ฮ้อยทาน	บ้านช่อง
သိူဝ်ထောဝ်	ฮ้อยโท	รังแตน
သိူဝ်ပွာန်	ฮ้อยปะงน	รังดุม
သိူဝ်ပွာန်	ฮ้อยโฮนึ่น	รางบรรทัด ปักเต้า เต้าตีเส้น
သိူဝ်ဖံက်သေဝ်	ฮ้อยพ้อกแซ	ร้านค้า
သိူဝ်ဖံင်	ฮ้อยพอง	เรือนแพ
သိူဝ်ဗ	ฮ้อยเปี๊ย	ศาลเจ้า
သိူဝ်ဗဓု	ฮ้อยเปี๊ยจุ้	ศาลเจ้าพ่อ ศาลเจ้าแม่
သိူဝ်ဗအဇိက်	ฮ้อยเปี๊ยอะเจิ้ด	ศาลเจ้าคนจีน
သိူဝ်ယဖိုင်	ฮ้อยเจี๊ยพัง	ใยแมงมุม
သိူဝ်လှူ	ฮ้อยเลี่ยะงุ่	บ้านเงี่ยบเชียบ วังเวง
သိူဝ်ဝတ်	ฮ้อยว่ด	เวจ ส้วม สุขา
သိူဝ်သဝ်	ฮ้อยซอ	วันเสาร์
သိူဝ်သဲာ	ฮ้อยซาย	รังผึ้ง
သိူဝ်ဟဝ်	ฮ้อยฮอ	เรือนหอ
သိူတ်	ฮัด ฮิด	เงียบ สงัด
သိူတ်ဖြ	ฮิดเซี่ยะ	เงียบเชียบ เงียบเหงา เงียบสงัด
သိူတ်အာ	ฮิดอา	เงียบไป
မံင်သိူတ်	ม่งฮิด	อยู่เฉย อยู่เงียบ
အာသိူတ်	อาฮิด	ไปเงียบ หายจ้อย
သိူ ကသိူ	ซะงอย กะฮอย	เงียบ เฉย ทำเฉย

သႅိၵ်ႈၶွပ်ႇ	ซะงอยคลิบ	ทำเฉย เงียบเฉย
သိၵ်ႈသုတ်ႉ	ซะงอยชุด	ตีหน้าตาย ตดแล้วทำเฉย ทำไก๋
သိၵ်ႈလႅမ်ႈ	ซะงอยเลี่ยะล่ม	สงบสติ สงบอารมณ์ พักผ่อนอารมณ์
သၢႆႈ	เฮ้า	ข้าวสาร
သၢႆႈၵၢတ်ႇ	เฮ้ากะชอง	ข้างกล้อง
သၢႆႈၵၼွၼ်	เฮ้ากะนน	ข้าวปลาย ปลายข้าว
သၢႆႈၵေႃလင်ႈ	เฮ้าโกลั้ง	ข้าวสารเป็นตัว ข้าวคัด
သၢႆႈၸုတ်ႉ	เฮ้าตุ๊ด	ข้าวสารป่น
သၢႆႈပလေင်	เฮ้าปะลอน	ข้าวสารเหนียว
သၢႆႈမွႆႈပိုၼ်မွႆႈ	เฮ้ามั่วเบอมั่ว	เถียงคำไม่ตกฟาก
သၢႆႈမႅဝ်ႈ	เฮ้าเฮมี่ยะห์	ข้าวสารเจ้า
သေႃႇၵ်	เฮียก	ไหม้เกรียม แก่ไฟ สีเขียว
သေႃႇဝ်	เฮ่	เล็ง เหล่ มองค้อน
သေႃႇဝ်ၵျေႇၵျေႇ	เฮ่เกลียๆ	ค้อนควับๆ
သေႃႇဝ်ၸၵူ	เฮ่เจี๊ยะเก๊า	เล็งตัว มองดูตัวเอง
သေႃႇဝ်ၸၵ်	เฮ่เปี๊ยก	มองตาม
သေႃႇၵ်ႇ	ฮั่ว	ไกล
သေႃႇၵ်ႇမတ်ႇ	ฮั่วม่ด	ไกลตา ห่างตา
သေႃႇၵ်ႇလေႃၼ်	ฮั่วล่น	ไกลลิบ แสนไกล
သေႃႇၵ်ႇဢႃ	ฮั่วอา	ไกลไป
ၵျူင်ၼူႈသေႃႇၵ်ႇ	เกลิงนู่ฮั่ว	มาแต่ไกล
ၵွၼ်သေႃႇၵ်ႇ	กวานฮั่ว	บ้านไกล ต่างถิ่น
မိင်သေႃႇၵ်ႇ	ม่งฮั่ว	อยู่ไกล
သေႃႇမ်ႇ ၵပေႃမ်ႇ	ซะงม กะฮม	นึกเสียใจ นึกเสียดาย
သၼ်ၵ်	ซะดัก	ไอ สลัก ดัก คอยสกัด
သၼ်ၵ်မုၵ်	ซะดักเมิก	ดักหน้า สลักหน้า
သၼ်တ်	ซะด๊อด	เป็นเม็ดเป็นตุ่มตามผิวหนัง
သၼ်ဝ်	ซะดอ	สีดอ ช้างสีดอ ช้างพลาย
သၼ်ႇမ်	ซะดำ	กะ จ้องเล็งให้ตรง จริง แท้ แน่นอน
သၼ်ႇမ်ၵျိုပ်ႇ	ซะดำดับ	เล็งหัว กะที่หัว
သၼ်ႇမ်ပြ	ซะดำประ	จริงแท้แน่นอน
ၻႆႇသၼ်ႇမ်	โต้ะห์ซะดำ	เป็นจริง

သ္ဒိင်	ซะเดิน	สะดุด
ကွ်သ္ဒိင်	กวั๊ดซะเดิน	เดินสะดุด
သ္ဒီ	ซะดี	หมอนอิง
သ္ဒဲ့သီ	ซะดอยซอย	เดือนเก้า
သ္ဒ်	ซะดาว	แสง ตะเกียงดวงเล็กๆ
သ္ဒိုက်	ซะดั๊ก	รักใคร่ ชอบพอ
သ္ဒိုက်ဆာန်	ซะดั๊กชาน	รักใคร่
သ္ဒိုက်မွိုက်	ซะดั๊กเมี่ยะลาก	ชอบพอ
သ္ဒိုင်	ซะดาง	กาง ยกขึ้นเลงเพื่อจะยิง
သ္ဒိုင်ခော့်ကြုက်	ซะดางคะมกเกริ๊ก	กางร่ม
သ္ဒိုတ်	ซะด๊อด	ป่นให้ละเอียด ทำให้เป็นผง
သ္ဒိုပ်	ซะดั๊บ	พับ ทบ
သ္ဒိုပ်ပွာပ်နင်	ซะดั๊บปลึบเนี่ยง	พับเข้ามา ทบเข้ามา
သ္ဒိုပ်ဃာတ်	ซะดั๊บยาด	พับผ้า
သ္ဒိုဟ်	ซะด๊อห์	กรอง เกรอะ
သ္ဒိုဟ်ဍ်	ซะด๊อห์ดั๊จ	กรองน้ำ กระบอกกรองน้ำ
သ္န	ซะนะ	เปลว
သ္နကြိုက်	ซะะเกริ๊ด	นุ่น
သ္နပွတ်	ซะนะปะมด	เปลวไฟ
သ္န	ฮนะ	ศัตรู
သ္နသတြု	ฮนะซะเตร๊า	ศัตรู คู่อาฆาต ผู้จองเวร
သ္နက်	ซะนัก	กระทุ้ง กระแทก ถอง
သ္နက်ကရော့	ซะนักกะรัว	การแต่งงาน การมีคู่ครอง
သ္နက်ပရော့	ซะนักปะรัว	การแต่งงาน การมีคู่ครอง
သ္နတ်	ซะนด	แบบมาตรฐาน ขนาดที่ใช้เป็นที่เปรียบเทียบ
သ္နန်	ซะนน	เบ็ดตกปลา
သ္နာ	ซะนา	อาสนะ เสื่อลำแพน
သ္နာဂဇအ်	ซะนาเกี้ยะโจ้ะ	ก้น อวัยวะส่วนที่ใช้รองนั่ง อาสนะ
သ္နၥ်	ซะนัจ ฮนัจ	ขรรค์
သ္နၥ်ရတ်	ฮนัจร่ด	พระขรรค์ชัยศรี
သ္နာတ်	ซะนัด ฮนัด	แอ่น
စးသ္နာတ်	จ๊ะห์ฮนัด	หลังแอ่น

ဆုသ္ဂာတ်	ชุฮนัด	ไม้แอ่นบิดงอ
သ္ဂာန်	ซะนัน ฮนัน	ลาม ไหม้ลาม
ပ္ဒတ်သ္ဂာန်	ปะมดฮนัน	ไฟไหม้ลาม
သ္ဂံာ	ซะนำ ฮนำ	ปี
သ္ဂံာက္ဍာ	ฮนำกลา	ปีก่อน
သ္ဂံာဏအ်	ฮนำเนาะ	ปีนี้
သ္ဂံာတဲက္ဍုင်	ฮนำตุยเกลิง	ปีที่แล้ว
သ္ဂံာမွဲ	ฮนำมั่ว	ปีก่อนโน้น
သ္ဂံာအာ	ฮนำอา	ปีกลาย ปีที่แล้ว
သ္ဂံာအေအ်	ฮนำเอ๊ะ	ปีมะโว้
ကလီသ္ဂံာ	กะลีฮนำ	ปีโน้น อีกสองปี
ယီသ္ဂံာ ယးသ္ဂံာ	ยี่ฮนำ เยี่ยะห์ฮนำ	ปีหน้า
ယီသ္ဂံာက္ဍာ	ยี่ฮนำกลา	ปีหน้าก่อน ผัดไปปีหน้า
သ္ဂဲာ	ซะนาย	ข่อย
သ္ဂဲာဍုင်	ซะนายเดิง	มะรุม
သ္ဂိက်	เฮนิด	พัด น.
သ္ဂိင်	ซะเนิน	ร่ม เงา
သ္ဂိင်ဆု	ซะเนินชุ	ร่มไม้ เงาไม้
သ္ဂိင်ဇကု	ซะเนินเจี้ยะเก๊า	ร่มผ้า อวัยวะเพศ
သ္ဂိင်သာသနာ	ซะเนินซาซะนา	ร่มเงาศาสนา
သ္ဂိင်	เฮนิน	ทะลาย เครือ จั่น
သ္ဂိင်တာ	เฮนินตา	ทะลายตาล
သ္ဂိင်ဗြာတ်	เฮนินปร้าด	เครือกล้วย
သ္ဂိင်သတ်	เฮนินซอด	ทะลายหมาก
သ္ဂိင်သတ်ဗြဲ	เฮนินซอดเปรี้ย	ทะลายมะพร้าว
သ္ဂီ	ฮนอย	หก ทำของหกจากพาชนะ
သ္ဂုက်	เฮนิก	สบง ผ้าอาบ
သ္ဂုက်ဗြဲ	เฮนิกปรั้ว	ผ้าอาบน้ำฝน
သ္ဂုင်	เฮนิง	งา ใช้กันสัตว์ออก
သ္ဂုင်တိုင်	เฮนิงตัง	งาข้อง
သ္ဂူ	เฮนา	ตวง
နသ္ဂူ	เนี่ยะเฮนา	กระบุงสำหรับใช้ตวง

သွေက်	ซะเนี้ยก	ตุ้มหู
သွေင်	เฮนียง	ปีก
သွေင်စာင်	เฮนียงจาน	ปีกไก่
သွေင်ဝုဲ	เฮนียงวอย	แมลงปอ ชำมะเลียง
သွေန်	ซะเนน	ขี้อ้อน เกาะแจ
သွေန်စပ်	ซะเนนจ๊อบ	ติดข้อง
သွေပ်	ซะเน้บ เฮนีบ	กีบสัตว์
သွေပ်ချေဟ်	เฮนีบแขยะห์	บัวบก
သွေမ် သွေံ	ซะเนึ่ม	เล็บ
သွေမ်ဇိုင်	ซะเนึ่มจ้าง	เล็บเท้า
သွေမ်တဲ	ซะเนึ่มตอย	เล็บมือ
သွေမ်စုန်	ซะเนึ่มบุน	ปลอกด้ามมีด
သွေဝ်	ซะเน เฮนี	ผัก ท้าย
သွေဝ်ကေဝ်	ซะเนเก	ผักต่างๆ
သွေဝ်ဂျင်	เฮนีเกลิ้ง	ท้ายเรือ
သွေဝ်ဍုန်သွ	ซะเนดุนฟะ	ผักสำหรับแกง
သွေဟ်	ซะเนะห์ เฮนะห์	ท่า ท่าน้ำ
သွေဟ်ဂျင်	เฮนะห์เกลิ้ง	ท่าเรือ
သွေဟ်ကွိ	เฮนะห์กวี	ท่ารถ
သွေဟ်ဆု	เฮนะห์ชุ	ท่าซุง
သွေဟ်ဖံင်	เฮนะห์พอง	ท่าซุง
သွေဟ်သင်	เฮนะห์ซัง	ที่พึ่งที่อาศัย หมายถึงพระรัตนตรัย
သွေဟ်ဗၚ်	เฮนะห์บัง	ท่าเรือยนต์
သွေဟ်ဗိ	เฮนะห์บี	ท่าน้ำ ตีนท่า
မုက်သွေဟ်	เมิกเฮนะห์	หน้าท่า
သွေအ်သွ် သွေံသွ်	แฮนะเฮนา	คลุกคลี
သွဲ့	ซะนัว	ลางร้าย ลางสังหรณ์
နိမိတ်သွဲ့	นิมิ่ดซะนัว	ลางบอกเหตุ ลางร้าย ลางสังหรณ์ เป็นลาง
သွဲ့	ฮนัว	อิจฉา ริษยา ไม่อยากให้ใครได้ดี กลัวคนอื่นจะดีกว่า ชอบรังแกคนอื่น
သွေ	ซะนก	เปลือก
သွေဆု	ซะนกชุ	เปลือกไม้

သၼွၵ်ၾူမ်	ซะนกซุ่ม	คราบงู
သၼွၵ် ႁၼွၵ်	ซะนก ฮนึก	คัน
သၼွၵ်ၵၢင်ႉ	ฮนึกดั๊บ	คันศรีษะ
သၼွၵ်တိင်	ฮนึกจ้าง	คันเท้า (อยากเตะ)
သၼွၵ်တဲ	ฮนึกตอย	คันมือ (อยากตบ อยากต่อย)
သၼွၵ်ပါင်	ฮนึกปาน	คันปาก (อยากว่า อยากด่า)
သၼွာတ်	ซะนด	สัดส่วน ขนาดตัวอย่าง
သၼွာတ်ဗၢတ်	ซะนดเปี๊ยะบ๊อด	ขนาดมาตรฐาน
သၼွာဝ်	ซะโน	กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
သၼွာဝ်ၵွႆင်	ซะโนโกล้ง	แนวทางปฏิบัติ ระเบียบปฏิบัติ
သၼွာဝ်	โฮนี	กลอน ดาน สลัก
သၼွာဝ်ပါင်တရင်	โฮนีปานตะรัง	กลอนประตู ดานประตู
သၼွာဝ်ဗတင်	โฮนีเปี๊ยะตัง	กลอนหน้าต่าง
သၼွာဝ်	ซะโน	เชื้อสาย สายตระกูล ศักดิ์ตระกูล ศักดิ์ความเป็นพี่เป็นน้อง ลำดับญาติพี่น้อง
သၼွာပ်	โฮนห์	หน่อ แขนง หนังสติ๊ก
သၼွာပ်ၸိူ	โฮนห์เจ้อ	คันกระสุน
သၼွာပ်ဒုန်	โฮนห์ตุ้น	แขนงไผ่
သၼွာပ်ဓင်	โฮนห์บัง	หน่อไม้
ဓင်မွဲသၼွာပ်	บังมั่วโฮนห์	หน่อไม้หนึ่งหน่อ
သၷ	ฮนาว	ผสม ปน คลุก ห่า (ปริมาณน้ำฝน)
သၷရ်	ฮนาวเรี่ย	ปนเป
သၷိုပ်	ฮนับ	งบ ปิ้ง
သၷိုပ်ဖရံက်	ฮนับพะร้อก	ปิ้งปลาร้า
ကသၷိုပ်	กะฮนับ	งบปลา
သၷံင်	ฮนอง	ดาว ตอหม้อ
သၷံင်ကောန်စာင်	ฮนองโกนจาน	ดาวลูกไก่
သၷံင်ဂကုဲ	ฮนองเกี้ยะกุ้ย	ดาวหาง
သၷံင်စမ်ပါ	ฮนองจอมปา	ดาวประจำเมือง ดาวประกายพรึก
သၷံင်သ္ဂိ	ฮนองฮ้อย	ตอหม้อสำหรับค้ำ
သၷး	ซะนะห์	แทน
သၷးဂုန်	ซะนะห์กุ้น	ตอบแทนบุญคุณ

သွးတွပေါ	ซะนะห์ตะละป๋ว	แทนเจ้าภาพ
ကွောန်သွး	โกลนซะนะห์	ทำแทน
လ်သွး	เลี่ยซะนะห์	ใช้หนี้แทน
သွက်	ซะมัก	สมัคร
သွက်ကလောန်	ซะมักกะลน	สมัครงาน
သွတ်	ซะมด	เล็ก จริง แท้ อ่อนๆ เด็กๆ
သွတ်ပုင်	ซะมดเปิง	ปั้นข้าวให้เป็นก้อน
သွတ်ဗြဲ	ซะมดเปรี้ย	เด็กสาว
သွတ်ဖွဲာ	ซะมดปล้าย	เด็กหนุ่ม
သွတ်ဝုတ်	ซะมดวุ้ด	สาวรุ่น สาวรุ่นกระเตาะ
သွတ်သစ္စ	ซะมดซ้อดเจี๊ยะ	ตั้งสัจอธิษฐาน ตั้งจิตอธิษฐาน
သွဝ်	ซะโม	ใต้ ล่าง ต่ำ
သွဝ်ကျာ	ซะโมกยา	ใต้ลม ทิศเหนือ
သွဝ်တဲ	ซะโมตอย	ใต้อำนาจ ใต้บังคับบัญชา
သွဝ်တ္ၚဲ	ซะโมฮัว	ตอนเย็น
သွဝ်သ္ၚိ	ซะโมฮ้อย	ใต้ถุนบ้าน
သွဟ်	ซะโมะห์ โฮมะห์	พร้อมใจ พร้อมเพรียง สามัคคี
သွဟ်စိုတ်	โฮมะห์จ๊อด	พร้อมใจ ร่วมใจ ร่วมสามัคคี
သွဟ်တး	ซะโมะห์ต๊ะห์	พร้อมเพรียง สมัครสมานสามัคคี
သွဟ်သွန်	ซะโมะห์ซะมน	พร้อมเพรียง สามัคคี
သွဟ်ရထ	ซะโมะห์เรียะทะ	สำเร็จ ถูกต้อง
သွာ သမာ	ซะมา	ชาว ช่าง
သွာ်	ซะมัจ	กระทือ
သွာန်	ซะมาน ฮมาน	ถาม สู่ขอ
သွာန်ကောန်ခအဟ်	ฮมานโกนคะเอาะห์	ขอลูกสะใภ้
သွာန်ကေတ်မု	ฮมานเก๊ดมุ่	ถามเอาอะไร
သွာန်ဂွဲာ	ฮมานกล้าย	ถามหา
သွာန်ဇာန်	ฮมานจ้าน	ถามไถ่ ไต่ถาม
သွာန်ဂွိုက်ဂွဲာ	ฮมานกล้ากกล้าย	ถามซอกแซก
သွာန်ပမု	ฮมานปะมุ่	ถามทำไม
သွာန်ပရိုင်	ฮมานปะรัง	ถามข่าว
သွာန်ဗြဲ	ฮมานเปรี้ย	สู่ขอหญิงเพื่อการสมรส

သွၢၼ်ယုၺ်	ฮมานเยี่ยะมุ่	ถามชื่อ
သွၢၼ်ၶုံၸွမ်	ฮมานร่งจอม	ถามดูซิ
သွၢၼ်သူၵ်	ฮมานเฮมิก	ส่งคนไปลองหยั่งเสียงก่อนสู่ขอหญิง
သွၢႆ	ฮมาย	เป็นหม้าย
ပေႃႈသွၢႆ	เตร๊าฮมาย	พ่อหม้าย
မႄႈသွၢႆ	เปรี๊ยฮมาย	แม่หม้าย
သိူၵ်	ซะเมิ็ด	ต้องการ ประสงค์
သိူၵ်ႁဵ	ซะเมิ้ดเก๊อะ	อยากได้
သိူၵ်ၺ	ซะเมิ้ดโต้ห์	อยากเป็น
သိူင် သီ သိ	ซะเมิน เฮมิน	เจ้านาย พญา กษัตริย์
သီၵၢတ်	เฮมินกะมัด	พญาแร้ง
သီၵျူ	เฮมินกะเย้า	หนอนตายหยาก พืชใช้เป็นยาฆ่าตัวหนอน
သီၵျွၵ်	เฮมินกะลก	นายผี
သီဂစိုတ်	เฮมินเกี้ยะจ๊อด	พญามัจจุราช
သီဂပဝ်	เฮมินเกี้ยะปอ	พญาครุฑ
သီဂိတု	เฮมินกิ้เต๊า	พระจันทร์
သီဂိတုဂလဝ်ၡိုင်	เฮมินกิ้เต๊าเกี้ยะโล่ดัง	พระจันทร์ทรงกลด
သီစက္ကဝဝ်	ซะเมินจักกะวอ	พระเจ้าจักรพรรดิ
သီတွဲ	เฮมินฮัว	พระอาทิตย์
သီတွဲဂလဝ်ၡိုင်	เฮมินฮัวเกี้ยะโล่ดัง	พระอาทิตย์ทรงกลด
သီဓမ္မစေတိ	ซะเมินท่มเมี่ยะเจตอย	พระเจ้าธรรมเจดีย์ (ชื่อกษัตริย์)
သီဓဝ်	ซะเมินโท่	พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
သီနရက်	เฮมินเนี่ยะเรียก	ยมบาล
သီနၵ်	ซะเมินนาด	พญานาคราช
သီပသိုန်	ซะเมินป๊อดซอน	พระเจ้าปเสนทิโกศล
သီဗိုဝ်	ซะเมินเป้อ	แม่ทัพนายกอง
ၺသီဗိုဝ်	โต้ะห์ซะเมินเป้อ	เป็นใหญ่ เป็นหลัก(ถ้าเป็นยาหมายถึงตัวยา - ที่ใส่จำนวนมาก ใส่เป็นตัวยืนพื้น)
သီဗြ	ซะเมินเปรี้ย	คุณหญิง คุณนาย เจ้านายฝ่ายหญิง
သီဗြိ	ซะเมินเปริ้ม	พระพรหม
သီမာ	ซะเมินเมี่ย	พญามาร
သီယို	ซะเมินเยิ่ม	พญายมราช

သီႇရၢမ်	ซะเมินเรี่ยม	พระราม
သီႇၶိုပ်ႇ	ซะเมินบับ	พญาหงส์ทอง
သီႇအိၼ်ႇ	ซะเมินอิน	พระอินทร์
သိုတ်ႇ	ซะมิด	สมมุติ
သိုပ်	ซะมิ๊บ ซะแม้บ	คาง
သိုဝ်ႉ သေႁ်	ซะมิ้ห์ เซห์	เหลือ
သိုဝ်ႉၼူၸ	ซะมิ้ห์นู่เจี๊ยะ	เหลือจากกิน
သိုဝ်ႉၼူၸၵႃ	ซะมิ้ห์นู่เจี๊ยะกา	เหลือจากใช้จ่าย
သုၵ်ႉ	ซะเมิ๊ก เฮมิก	ลองทาบทาม เยี่ยม โผล่
သုၵ်ႉၵေႃၼ်ၶအပၢ်	เฮมิกโกนคะอ๊อห์	ส่งคนไปลองทาบทามเพื่อสู่ขอลูกสะใภ้
သုၵ်ႉသွၸတၢင်း	เฮมิกฮละเปี๊ยะตัง	เยี่ยมหน้าต่าง โผล่หน้าต่าง
သုင်	ซะเมิง	คล้าย เกือบเหมือน
သုင်ၽႃးထၵၢၼ်	ซะเมิงเญี้ยะห์ทะเกาะ	คล้ายกัน เกือบเหมือนกัน
သုင်ၺ်	ซะเมิงๆ	คล้ายๆ เกือบๆจะเหมือนกัน
သုတ်ႉ	ซะมุด	สมมุติ การบูชาข้าวพระตอนเช้า
သွႆ	ซะมอย ฮมอย	แขกผู้มาเยือน
သွႆၵြၼ်	ซะมอยกรอน	กำหนด
သွႆလေင်	ซะมอยเลียง	กำลังรุ่น กำดัด
ၽွႆသွႆလေင်	ปล้ายซะมอยเลียง	หนุ่มวัยรุ่น หนุ่มตะกอ
ဝုတ်သွႆလေင်	วุ่ดซะมอยเลียง	สาวรุ่น สาวกำดัด
သွေဝ်ႉ သေႁ်	ซะเม้ห์ เซห์	เหลือ
သွၢင်	ซะโมง	มะกอกน้ำ
သွၢၼ်	ซะโมน	ริม ขอบ ชาย
သွၢၼ်ၵွင်း	ซะโมนโกล้ง	ริมทาง ขอบทาง
သွၢၼ်ပၢင်	ซะโมนปาน	ริมฝีปาก
သွၢၼ်သၢင်	ซะโมนซัง	ชายตลิ่ง ชายฝั่ง
သွၢၼ်ၼီ	ซะโมนบี	ริมแม่น้ำ
သွၢမ် သွံ	ซะโมม	ตูม
သွၢဝ်	ซะโม	น้ำมูก
သွၢဝ်ၸႃ	โฮมีเจี๊ย	ปลาบปลื้ม ปลื้มปีติ ปีติยินดี
သွၢဝ်ၽွၢဝ်	ซะโมโฟ่	น้ำมูกไหล
သွး	ซะมะห์	เปล่า

သွးသွး	ซะมะห์ๆ	เปล่าๆ
မံင်သွးသွး	ม่งซะมะห์ๆ	อยู่เปล่าๆ
ဩ ဩသြေန်	ซะ ซะเซน	เป็นแผล บาดแผล
ဩ	เอา	โอ
ဩကာသ	เอากาซะ	โอกาส จังหวะ ขอโอกาส
ဩကောန်ယဲာ	เอาโกนย่าย	โอ้ลูกแม่
ဩကျာ်ဓဝ်သင်	เอากยั๊จโธ่ซัง	โอ้พระช่วย
ဩဃ	เอาเฆียะ	โอฆะ การเวียนตายเวียนเกิด
ဩဃသံင်သာ	เอาเฆียะซองซา	โอฆสงสาร การเวียนเกิดเวียนตาย อยู่ในโลกนี้
ဩဇ	เอาเจี้ยะ	โอชะ โอชา
ဩတ္တပ္ပ	อ๊อดต๊อบปะ	โอตตัปปะ ความกลัวบาป
ဩပ္ပာတိက	โอปะปาต๊อยกะ	โอปปาติกะ สัตว์เกิดผุดขึ้น
ဩယဲာကောန်ဏး	เอาย่ายโกนนะห์	โอ้แม่คุณนะ
ဩဘာသ	เอาเภี่ยซะ	โอภาส แสงสว่าง
ဩဝါဒ	เอาเวี่ยเตี้ยะ	โอวาท
ဩဠာရိက	เอาลาร้อยกะ	โอฬาริก ใหญ่ โต
ဩအနိစ္စ	เอาอะนิดเจี๊ยะ	โอ้อนิจจัง
ဩင် သင်	ซัง	ฝั่ง ตลิ่ง
ဩင်ကြုင်	ซังเกริง	ฝั่งคลอง
ဩင်ဏအ်	ซังเนาะ	ฝั่งนี้
ဩင်သတေအ်	ซังซะเต๊ะ	ฝั่งโน้น
ဩင်ဇိ	ซังปิ	ฝั่งแม่น้ำ
ကော်ဩင်	เกลาะซัง	ข้ามฟาก ข้ามฝั่ง
ဩန်	ซอน	เงิน
ဩန်ဂတာထိုင်	ซอนเกี้ยะตาทัง	เงินก้นถุง
ဩန်ဂိတု	ซอนกิ้เต๊า	เงินเดือน
ဩန်ဒကေဝ်	ซอนเตี้ยะเก	เงินบาท
ဩန်ခေန်	ซอนแท่น	เงินบำนาญ
ဩန်ပရုး	ซอนปะระห์	เงินปลีก เงินย่อย
ဩန်မ	ซอนเมี่ยะ	เงินพดด้วง
ဩန်မး	ซอนเมี่ยะห์	เงินสลึง

သြန်သေံ	ซอนเซม	เงินไทย
သြန်သေဲ	ซอนเซีย	เงินเฟื้อง
သြပ်	ซะร้อบ	เอาเข้ามาใกล้
သြဟ်ၽျႃ	ซ้อห์ช่าย	การศึกษา การทบทวน การท่อง
သြဟ်ပဝါ	ซ้อห์ปะวา	วันออกพรรษา วันมหาปวารณา
သြၢ်	ซาด	ฉีก
သြၢ်စိဟ်	ซาดจิ๊ห์	ฉีกลง (กิ่งไม้)
သြာင်	ซาน	คูเมือง
သြာတ်	ซัด	วิด ซัด สาด
သြာတ်ၶၢ်	ซัดคั้ง	วิดน้ำ สาดน้ำ
သြာတ်တဟ်	ซัดต๊อห์	ห่มผ้ากระโจมอก
သြာန်	ซาน	ยางรัก
ၽျေဟ်သြာန်	เพย์ห์ซาน	ลงรัก
သြၢႆ	ซาย	ห่าง จาก แยก
သြၢႆၶြာ	ซายครา	ห่างเหิน แยกจาก
သြိင်	เซิน	ห่าง (ไม่ถี่)
သြိင်ဂနာတ်	เซินเกี้ยะนาด	เสียงผา
သြိင်ထောင်	เซินโทง	ห่างเป็นร่องเป็นรู
သြိတ်	ซิด ซัด	แรด
သြို	ซอย	สิริ ศรี มงคล มิ่งขวัญ
သြုင်	ซะเริง	เว้น เว้นไว้ ข้ามไว้
သြုင်ထော်	ซะเริงเทาะ	เว้นไป เว้นทิ้งไว้
သြုင်လဝ်	ซะเริงโล่	เว้นไว้
သြုန်	ซุน ซอน	สูญ
သြုန်ၵြၢ်	ซอนเกรี้ยม	ฉิบหายวายวอด
သြုန်ၽိုၵ်	ซอนปล้าก	หมดเนื้อหมดตัว สิ้นเนื้อประดาตัว
သြေင်	เซียง	เหี่ยว เฉา
သြေင်တွဲ	เซียงฮัว	เหี่ยวแดด เฉาแดด
သြေ	เซีย	เฟื้อง
သြေသြေ	เซียเซีย	มากมาย เป็นแถว
အာသြေသြေ	อาเซียเซีย	ไปกันมากมาย ไปกันเป็นแถว
သြေၵ်	ซก	โตรก ตรอก

ႀသွင်	โซง	อย่าง
ႀသွင်ၵႂ်	โซงโก๊ะห์	อย่างนั้น
ႀသွင်ထၢၼ်	โซงเนาะ	อย่างนี้
ႀသွင်လိူ	โซงลอ	อย่างไหน
ႀသွတ်	ซด	ซด
ႀသွတ်ၼမ်ႉသွ	ซดดั๊งฟะ	ซดน้ำแกง
ႀသွဝ်	โซ	พุ่ง
ႀသွဝ်ၾႃးပ	โซเปี๋ยะนุ่ห์ (ฮนุ่ห์)	พุ่งหอก
ႀသႂ်	เซาะ	ข้าว
ႀသႂ်ကနေင်	เซาะกะแนียง	ข้าวตั้งท้อง
ႀသႂ်ခစေဟ်	เซาะคะแจ๊ะห์	ข้าวเปลือกที่แยกเอาสิ่งสกปรกออกแล้ว
ႀသႂ်ခပပ်	เซาะคะป๊อบ	ข้าวลาย ลายข้าว
ႀသႂ်ခာန်	เซาะคาน	ลอมข้าว
ႀသႂ်ဂန်	เซาะก้น	ข้าวโพด
ႀသႂ်ဂြာတ်	เซาะกร้าด	ข้าวนาหว่าน
ႀသႂ်စန်	เซาะจอน	ข้าวฟ่อน
ႀသႂ်စဲက်	เซาะจอยกาว	ข้าวตากเกษร
ႀသႂ်ဇွော်	เซาะโฮน่ก	ข้าวหนัก
ႀသႂ်ဍေါတ်	เซาะด๊ด	ข้าวเบา
ႀသႂ်တိတ် - ထကောင်	เซาะตั๊ดทะโกง	ข้าวออกรวง
ႀသႂ်တိုန်ဍာ်	เซาะตอนดั๊ง	ข้าวขึ้นน้ำ ข้าวนาฟางลอย
ႀသႂ်ထစောမ်ဇကု	เซาะทะบมเจี๋ยะเก๊า	ข้าวต้นกลม
ႀသႂ်ပတမ်	เซาะปะตอม	ข้าวนาดำ
ႀသႂ်ပလေင်	เซาะปะลอน	ข้าวเหนียว
ႀသႂ်ပလေင်ကစံက်	เซาะปะลอนกะจ๊อก	ข้าวเหนียวดำ
ႀသႂ်ပြာင်	เซาะปราน	ข้าวเบา ข้าวนาปรัง
ႀသႂ်မ	เซาะเมี่ยะ	เมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวปลูก
ႀသႂ်မှောင်	เซาะโฮม่ง	ข้าวตั้งท้อง
ႀသႂ်မုး	เซาะเฮมี่ยะห์	ข้าวเจ้า
ႀသႂ်လုပ်ဍာ်တဟ်	เซาะลูบดั๊งต๊อห์	ข้าวเป็นน้ำนม
ႀသႂ်လုပ်မ	เซาะลูบเมี่ยะ	ข้าวแก่จวนจะเกี่ยวได้

ယြော်လုပ်သတ်ဓဝ်	เซาะลูบซอดบอ	ข้าวเป็นลูกหวาย
သြုံက်	ซ้อก	สวม ปัก กาง
သြုံက်ကစိန်	ซ้อกกะจิน	สวมแหวน
သြုံက်အလံာ	ซ้อกอะเลี่ยม	ปักธง
သြး	ซะห์	การใช้สากครูดไปมากับครกเพื่อกระเทาะเปลือกข้าวออกจากเมล็ด
သြးသ္ဍု	ซะห์เฮ้า	การกระเทาะเปลือกข้าวโดยใช้สากครูดกับครกเพื่อให้เป็นข้าวสาร
သြိုင်	ซัง	สร้าง ปลูก รู
သြိုင်ဘာ	ซังเกี่ย	สร้างวัด
သြိုင်သ္ဍိ	ซังฮ้อย	ปลูกบ้าน สร้างบ้าน
သြိုင်အိက်	ซังเอิ๊ด	ตูด ทวารหนัก
သြိုတ်	ซะร้อด	คาด ปล้อง
သြိုတ်ကအ်	ซะร้อดเก๊าะ	ปล้องคอ
သြိုတ်သြိုဟ်	ซะร้อยซ้อห์	คาดอก ผ้าสำหรับคาดหน้าอก
သြို	ซะรำ	โคลน ตม เลน
သြိုပြေင်	ซะรำเปรียง	ปลักควาย
သြိုဟ်	ซอห์	อก
သြိုဟ်ခတေက်	ซอห์คะต๊อด	อกเลื่อย
ခတေက်သြိုဟ်	คะต๊อดซอห์	เลื่อยอก
သြိုဟ်ဗ	ซอห์เปี๊ยะ	จุกติดแน่นหน้าอก กลืนอาหารไม่ลง
သ္ဓ	ซะละ ฮละ	ใบ
သ္ဓကတောဝ်	ฮละกะโต	ใบหู
သ္ဓက္ဓိ	ฮละกะน้อย	ใบจาก
သ္ဓဇေဝ်	ฮละเจ้	สีเสียดก้อน
သ္ဓဍုံာ	ฮละเกลี้ยม	ใบชงโค
သ္ဓဆု	ฮละชุ	ใบไม้
သ္ဓတရင်	ฮละตะรัง	บานประตู
သ္ဓတာ	ฮละตา	ใบตาล
သ္ဓထကဟ်	ฮละทะก๊อห์	ใบบัว
သ္ဓဒကေဝ်	ฮละเตี้ยะเก	ตาชั่ง ตาเต็ง
သ္ဓပတ်ပရိုတ်	ฮละป๊อดปะร้อด	หนังสือบทไหว้พระสวดมนต์

သွဖဍာန်	ฮละพะดาน	ฝ้าเพดาน
သွဗတင်	ฮละเปี๊ยะตัง	บานหน้าต่าง
သွပြာတ်	ฮละปร้าด	ใบตอง ตองกล้วย
သွဗိုင်	ฮละป้าง	ใบอ้อใบแขม
သွယာ	ฮละเยี่ย	ใบเรือ
သွရိုတ်	ฮละเริ่ด	ใบลาน
သွလွုတ်	ฮละเลี่ยะมด	ใบอ่อนพืช
သွလေင်	ฮละเลี่ยง	ใบหญ้านาง
သွစွော	ฮละเวาะ	หญ้าคา
သွသိုတ်	ฮละซ้อด	ใบสันพร้ามอญ ใบเฉียงพร้ามอญ ทำยาได้
သွသွေဝ်	ฮละเฮนึ่	หางเสือเรือ
သွဓ	ฮละบาว	ใบอ้อย
သွဓံက်	ฮละบ๊อก	ใบตองมวนบุหรี่
သွအင်	ฮละอัง	ใบตองตึง
သွင်	ฮลัง	งงงัน งงงวย
သွာန်	ซะลาน	แสบผิวหนัง ปวดแสบปวดร้อน อัง
သွာန်ဇကု	ซะลานเจี๊ยะเก๊า	แสบตัว
သွာန်တဲ	ซะลานตอย	แสบมือ
သွာန်မုက်	ซะลานเมิก	แสบหน้า
သွဲာ	ฮลาย	แลก เปลี่ยน กระพี้
သွဲာဂိတု	ฮลายกิ้เต๊า	เปลี่ยนเดือน การอยู่ไฟครบเดือน ของผู้หญิงเวลาคลอดบุตร
သွဲာစ	ฮลายเจี๊ยะ	ค้าขายแลกเปลี่ยน
သွဲာဆု	ฮลายชุ	กระพี้ไม้
သွဲာဖရံက်	ฮลายพะร้อก	แลกปลาร้า
သွဲာသွု	ฮลายเฮ้า	แลกข้าวสาร
သွဲာသြော	ฮลายเซาะ	แลกข้าวเปลือก
သွိုင်	เฮลิน	หลับ
သွိုင်တုပ်ချိုတ်	เฮลินตุ๊บขย็อด	หลับเหมือนตาย หลับเป็นตาย
တိက်သွိုင်	เติ๊คเฮลิน	นอนหลับ
သွီ	แฮลม ซะแลม	สะเดา
သွုင်	เฮลิง ซะเลิง	สูง ความสูง ทำให้สูงขึ้น

သွုင်ကျာ	ซะเลิงกย๊ำ	ทิศใต้
သွုင်တိုန်	เฮลิงตอน	สูงขึ้น
သွုင်ပွိုန်	ซะเลิงปะตอน	ยกให้สูงขึ้น
သွုင်မာန	ซะเลิงเมี่ยเนี่ยะ	มีทิฐิ
သွုတ်	ซะลุด ซะล้อด	หลุด
သွုတ်တဲ	ซะล้อดตอย	หลุดมือ
သွေ့က်	ฮล้อด ซะล้อด	ป่น ทำให้ป่น
သွေ့က်ဒ့်ကဝေက်	ฮล้อดโต้ะห์กะว้อด	เละเป็นยำ แหลกไปหมด ยุ่งไปหมด
သွေ့က်ဒ့်ဝိုဟ်	ฮล้อดโต้ะห์เว่อะห์	ป่นเป็นผง ป่นเป็นแป้ง
သွေ့က်သွံင်	ฮล้อดฮลอง	ป่นปี้
သွေ့ဟ်	แฮละห์	เสลด เสมหะ
သွေ့ဟ်ဂး	ซะแล้ะห์เกี้ยะห์	เข้าใจว่า นึกว่า คิดว่า สงสัยว่า
သွေ့ဟ်ပွာ	ซะและห์ปะมา	สงสัย
သွေံ့	แฮละ	ปลอบ ปลอบโยน ชักชวน
သွေံ့ဏာ	แฮละนา	หลอกลวงไป ชักชวนไปในทางที่ไม่ดี
သွဲ	ฮลอย	กว้าง
သွဲလး	ฮลอยเลี่ยะห์	กว้างขวาง อิ่มหนำสำราญ
သွော့မ် သွော့ံ	โฮลม	ซึมเศร้า ไข้ซึม
သွော့ံယာတ်	ซะโลมยาด	ห่มผ้า
သွော့ံသွာ	ซะโลมซะงา	ห่มจีวร
သွော့ဝ်	ซะโล	พลั่วสาดข้าว
သွး	ซะละห์	สละ ถ่าย ว่าง พ้น
သွးကစ	ซะละห์กะบะ	ถ่ายสำรับ
သွးဂွံဂဝ်	ซะละห์กล้มโก้	คลอดออกจากครรภ์
သွးဒြပ်	ซะละห์ตรับ	สละของ สละทรัพย์
သွးပတိသန္ဓိ	ซะละห์ปะต๊อยซอนที่	เกิด คลอด
သွးပွး	ซะละห์ปะวะห์	อิสระ
သွးလမျို	ซะละห์ล่มเยิ่ม	สละชีวิต สละชีพ
သွးအောဂွံကျောန်မု	ซะละห์เอาเก้อะกลนมุ่	ว่างไม่ได้ทำอะไร
သွိုက်	ฮลัก	สะอึก
သွိုက်	ซะลัก	สวม ถอด
သွိုက်ကအ်	ซะลักเก๊าะ	สวมคอ

သၠိုက်ဂွိန်	ซะลักฮนิ่น	ถลกผ้าถุง สวมผ้าถุง
သၠိုက်ဒွပ်	ซะลักเตี๊ยะน่บ	สวมรองเท้า
သၠိုက်ပ္တိတ်	ซะลักปะตั๊ด	ถอดออก
သၠိုင်	ซะลัง ฮลัง	ขัน ฝัง บรรจุ พลัดตก
သၠိုင်တုက်ဍာ်	ฮลังเติ๊กดั๊จ	ขันตักน้ำ
သၠိုင်တွံနမိတ်	ซะลังเฮมาะเนี่ยะมิ่ด	ฝังลูกนิมิต
သၠိုင်ဓာတ်ကျာ်	ซะลังทาดกยั๊จ	บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ
သၠိုင်ပုင်	ฮลังเปิง	ขันข้าว ขันใส่บาตร
သၠိုင်လီမုက်	ฮลังลี่เมิ่ก	ขันล้างหน้า
သၠိုင်သြန်	ฮลังซอน	ขันเงิน
သၠိုန်	ฮลอน	ผักปลัง พืชเถายอดและดอกอ่อนแกงกินได้
သွ	ฟะ	แกง
သွခဏောဝ်	ฟะคะเน	แกงผัก
သွဖျုန်	ฟะพยุน	แกงเนื้อ
သွက်	ฟัก	กง หิ้ว
သွက်ကွီ	ฟักกวี	กงเกวียน
သွက်	ซะวัก	สำหรับ เผื่อ
သွက်ကောန်ဖြ	ซะวักโกนเปรี๊ย	สำหรับลูกเมีย เผื่อลูกเมีย
သွက်ဂွံ	ซะวักเก๊อะ	เผื่อที่จะได้
သွက်လကျာ်	ซะวักเลี่ยะกยั๊จ	เผื่อพระ
သွက်လဝ်	ซะวักโล่	เผื่อไว้
သွတ်	ฟ้อด	เล็ก น้อย อ่อนเยาว์ จีบ
သွတ်ဇပၠု	ฟ้อดเจี๊ยะปลุ้	จีบพลู
ဍောတ်သွတ်ဗေဝ်	ดึ๊ดฟ้อดเป้	อ่อนเยาว์ วัยเยาว์
သွပ်လွံ	ซะว้อบเลี่ยะเป๊าะ	ความฝัน
သွဝ်	ซะวอ	ปลิว ลอยไป
သွဝ်အာဗက်ကျာ	ซะวออาเปี๊ยกกยํา	ลอยไปตามลม ปลิวไปตามลม
သွဝ်	ฟอ	สวรรค์
သွဝ်ဂျိုင်င်	ฟอ กย้างกย้าง	สวรรค์เป็นๆ สวรรค์บนดิน
သွဝ်တြဲ	ฟอตะราว	สวรรค์หกชั้น
သွဝ်တာဝတိင်	ฟอตาเวี่ยะเติน	สวรรค์ชั้นดาวดึงส์
စ်သွဝ်	จาวฟอ	กลับสวรรค์ ตายใช้สำหรับพระภิกษุ

ၽျႃသွဝ်	พยาวฟอ	เอากลับสวรรค์ การเผาศพพระภิกษุ
သွႁ် သွ်	ซะเวาะห์ เซาะห์	แก้ ตอบ
သွႃ	ฟา	ง่าย บัวสาย สายบัว
လေႃသွႃ	ลั่วฟา	คล่อง
သွႃင်	ฟาน	แยก คว้า
သွႃင်ၵႂႆ	ฟานเก้อะ	คว้าได้
ပၼ်သွႃင်	ปอนฟาน	สี่แยก
သွီ	ฟ้อย	จอก แหน
သွိင်	เฟิน ซะเวิน	สะบัด เหวี่ยง กวัดแกว่ง
သွိင်မုၵ်	ซะเวินเมิก	สะบัดหน้า
သွိင်အႃသွိင်ၵျူင်	ซะเวินอาซะเวินเกลิง	สะบัดสะบิ้ง
သွိတ် ၸွိတ်	ฟี่ด	ลูบ
သွိတ်ၸႃး	ฟี่ดจ๊ะห์	ลูบหลัง
သွိတ်မုၵ်	ฟี่ดเมิก	ลูบหน้า
သွိတ်မုၵ်ဒႃးမုႁ်	ฟี่ดเมิกเตี๋ยะห์มุ่ห์	ลูบหน้าปะจมูก
သွီသွတ်	ฟอยฟ้อด	ไตร่ตรอง ใคร่ครวญ พิจารณา
သွူင်	เฟิง	การดื่มยาน้ำหนึ่งอึก
မွႆသွူင်	มั่งเฟิง	หนึ่งอึก
သွေၵ်	ฟ้อด	การเอานิ้วจิกพุงปลาเพื่อเอาขี้ออก
သွေၵ် ၸွေၵ်	เฟี้ยก จะเวียก	แหว่ง แรม
လၵ်သွေၵ်	ลากเฟี้ยก	ข้างแรม
သွေႃင်လေႃင်	ซะโวงโล่ง	การพนันขันต่อ
သွ်	ฟาว	สบถ สาบาน
ၶုင်သွ်	เติ้งฟาว	กล่าวคำสาบาน
သွံ	เซาะ	ขาย
သွံၵၢူ	เซาะเกี้ยะเกา	ขายชาติ
သွံဇၵု	เซาะเจี๋ยะเก๊า	ขายตัว
သွံၸမုၵ်	เซาะเจี๊ยะเมิก	ขายขี้หน้า
သွံပရး	เซาะปะร๊ะห์	ขายปลีก
သွံပလံင်	เซาะปะลอง	ขายส่ง
သွံပုင်သွ	เซาะเปิงฟะ	ขายข้าวแกง
သွံပိုတ်	เซาะป๊อด	ขายขาด

သွံဖျာ	เซาะพย็า	ค้าขาย ขายของตลาด
သွံမုက်	เซาะเมิก	ขายหน้า
သွံယှူ	เซาะเยี่ยะมุ่	ขายชื่อ
သွံရာန်	เซาะร่าน	ค้าขาย
သွံက်	ซะว้อก	ขด คัด
သွး	ซะวะห์	ขด ม้วน
သွးဇုက်	ซะวะห์เจิ้ก	ขดเชือก ม้วนเชือก
သွး	ฟ้ะห์	เกือบ
သွးဒး	ฟ้ะห์เตี้ยะห์	เกือบถูก
သွးအာရ	ฟ้ะห์อาระ	เกือบไปแล้ว
သွး	ฟ้ะห์	สวะ
ဂဗာသွး	เกี้ยะเปี้ยฟ้ะห์	แพสวะ
သွိုန်	ซะวอน	เสวย ปฏิบัติ
သွိုန်ဗပိုန်	ซะวอนเปี้ยะปอน	เสวยสมบัติ ครองสมบัติ
သွိုန်ဘာဝနာ	ซะวอนเภียเวี่ยะเนี่ย	ปฏิบัติภาวนา บริกรรมภาวนา
သွိုပ်ဟ်	ซะเว่อะห์	ขุย
သွိုပ်ဟ်ကွိ	ซะเว่อะห์ฮน้อย	ขุยหนู
သွိုပ်ဟ်ခုတ်	ซะเว่อะห์คะมด	ขุยมด
ကွာင်သွုပ်ဟ်ကွိ	กวานซะเว่อะห์ฮน้อย	ขนมขุยหนู ขนมขี้หนู

ဢ

ဢ	ฮะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๑ ตรงกับ ห ในภาษาไทย
ဢက	ฮะกะ	ไม้ถูฟัน (ทำด้วยไม้ข่อย) ข้าวตอก
ဢကောတ်	ฮะก๊ด	ตะกวด
ဢကေပ်	ฮะเก๊บ	ปากคีบ คีม แหนบ
ဢကွပ်	ฮะกล๊อบ	กลัก กระบอกใส่เอกสาร
ဢဂန်	ฮะก้น	คอด กิ่ว
ဢဂပ်ဝ်	ฮะก้บโก้	ไม่สมควร ไม่เหมาะสม
ဢင်	ฮัง	ยุ้ง ฉาง
ဢင်ဗမ်	ฮังปั๊ม	ต่อ แมลงมีหลายชนิด ชนิดต่อหลวง ต่อยมากๆเจ็บปวดมาก อาจถึงตาย
ဢင်ရှမ်	ฮังรอม	สันตะวา พืชน้ำรับประทานได้
ဢင်ရာ	ฮังรา	ปลาราหู ปลากระเบนทะเล
ဢင်ရဲ	ฮังรุย	ระกำ พืชน้ำ
ဢင်ဩဵာ	ฮังเซาะ	ยุ้งข้าว ฉางข้าว
ဢင်စို	ฮังเบอ	ยุ้งเกลือ ฉางเกลือ
ဢဂံင်	ฮะโก้ง	เหยือก
ဢဂံင်ဍာ်	ฮะโก้งดั๊จ	เหยือกน้ำ
ဢစက	ฮะเจี๊ยะกะ	ใส่ราคอเสา กันล้มเวลาตั้งเสา
ဢစောတ်	ฮะจ๊ด	จุ๊ปาก
ဢစွံ	ฮะเจ๊าะ	สมอดีงู
ဢဇါဢဇိုဟ်	ฮะเจี๊ยฮะเจ้อะห์	รังบวบ ใยบวบ
ဢဇိုဟ်	ฮะเจ้อะห์	บวบหอม
ဢဇိုဟ်ဗိ	ฮะเจ้อะห์บี	บวบขม
ဢဉော်	ฮะโญ้ก	ผงก
ဢဉော်ကျိုပ်	ฮะโญ้กดับ	ผงกศรีษะ
ဢဉောဝ်	ฮะโญ้	คนทีสอ ทำยาได้ ใบขยี้ยัดใส่หูแก้หูอื้อ
ဢဏာ	ฮะนะ	ว่านน้ำ ผิว
ဢဏာဒုန်	ฮะนะตุ้น	ผิวไม้ไผ่
ဢဏောင်	ฮะเนียง	กังวาน

ဟၢဏေဟ်	ฮะแนะห์	นิ่ว
ဟတ်	ฮ้อด	ศอก เครื่องมือปั่นด้าย
ဟတ်ကပး	ฮ้อดกะป๊ะห์	ศอกกำมา
ဟတ်ကဝိုဟ်	ฮ้อดกะว้อห์	ที่หีบเมล็ดฝ้าย
ဟတ်ကျေင်တောဝ်	ฮ้อดเลียงโต	เครื่องมือสาวเส้นด้าย
ဟတောင်	ฮะตอน	แม่สื่อแม่ชัก
ဟတောဝ်	ฮะเต	เข่น
ဟတောဝ်စုန်	ฮะเตบุน	เข่นมีด
ဟတိုပ်ဗိ	ฮะตั๊บปี้	ผักตับเต่า
ဟဒတ်ဂုန်	ฮะต้ดกุ้น	เนรคุณ
ဟဒယ	ฮะเตี๊ยะเยี่ยะ	หทัย หัวใจ
ဟဒ္ဓ	ฮะโต้ะห์	ทว่า
ဟဒ္ဓဂ္ဂဏောင်	ฮะโต้ะห์โก๊ะห์นง	สมมุติว่า สมมุติเอา
ဟဒ္ဓဟိ	ฮะโต้ะห์ฮำ	สมมุติว่า
ဟဒိုဝ်	ฮะเต้อ	ชะมด ย่าง
ဟဒိုဝ်က	ฮะเต้อกะ	ย่างปลา
ဟန	ฮะเนี่ยะ	เสนียด อับ หมอง
ဟန်ဗန်	ฮอนปั่น	ขยะมูลฝอย
ဟနာင်	ฮะนาน	ผักเสี้ยน
ဟနာင်ဂြိုပ်	ฮะนานเกริ้บ	ผักเสี้ยนผี
ဟနေဟ်	ฮะเน่ห์	ส้นเท้า
ဟနေအ်	ฮะเน่ะ	สะบ้า
ဟနေအ်စံင်	ฮะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ဟနောန်	ฮะโน่น	เขียง
ဟနောန်ကျိုက်	ฮะโน่นเกลิ๊ด	เขียงหมู
ဟနောဝ်	ฮะโน่	รอยผื่นขึ้นเป็นปื้น
ဟပြု	ฮะเปร๊า	มะตาด
ဟဗိ	ฮะปี้	นิ่ม ลิ่น (สัตว์) ตระหนี่
ဟၞ	ฮะมะ	ของขวัญ
ဒက်ဟၞ	เตี้ยกฮะมะ	ผูกขวัญ
ဟၞက်	ฮะมัก	ผักกระเฉด ไล่งับ
ဟၞက်ဒိုဝ်	ฮะมักเต้อ	ไมยราบ

ဟၟတ်	ฮะมด	แพงพวย ปั้นให้เป็นก้อน
ဟၟတ်ပုင်	ฮะมดเปิง	ปั้นก้อนข้าว
ဟမ်ဗမ်	ฮอมปั้ม	ผักชี
ဟၟာ်	ฮะมัด	กระทือ
ဟၟဲ	ฮะมัว	ไม่มี
ဟၟဲကာလ	ฮะมัวกาละ	ไม่มีกาลเวลา
ဟၟဲမု	ฮะมัวมุ่	ไม่มีอะไร
ဟမောင်	ฮะมง	ร่องพื้น มะกอกน้ำ
ဟမောဝ်	ฮะโม่	สมอไทย
ဟေၟာ် ဟၟံက်	ฮะมก	หมวก
ဟေၟာ်ကၠိုပ်	ฮะมกดับ	งอบ
ဟေၟာ်ကြုက်	ฮะมกเกร็ก	ร่มกันแดด
ဟေၟာင်	ฮะมง	ร่องพื้น มะกอกน้ำ
ဟရ	ฮะเรี่ยะ	อ่าง กาก
ဟရဍာ်ချိ	ฮะเรี่ยะดั๊จเดอ	อ่างน้ำข้าว
ဟရသတ်ဖြ	ฮะเรี่ยะซ้อดเปรี้ย	กากมะพร้าว
ဟရာ	ฮะรา	ห่าง ระหว่าง
ဟရာင်	ฮะร่าน	โคลง
ဟရာင်ဂျုင်	ฮะร่านเกลิ้ง	โคลงเรือ โคลงเรือเพื่อวิดน้ำเรือ
ဟရာင်ဇကု	ฮะร่านเจี๋ยะเก๊า	โคลงตัว
ဟရိ	ฮะริ่	สี
ဟရိဂြဝ်	ฮะริ่โกร้	สีซอ
ဟရိတ်	ฮะริ่ด	เกือบ จวน
ဟရိတ်တဝ်မုဲ	ฮะริ่ดตอมุ่ย	เกือบไปแล้ว หวิดไป เฉียดไป หวุดหวิด
ဟရဳ	ฮะรอย	โรย โชย
ဟရဳအိက်စိင်	ฮะรอยเอิ๊ดเจิน	โรยลำพวน
ကျာဟရဳ	กย๊าฮะรอย	ลมโชย
ဟရဳ	ฮะรี่	โอ่ง โปรย
ဟရဳမှင်ကန်	ฮะรี่มังกอน	โอ่งมังกร
ဟရင်	ฮะเริง	สำโรง (ต้นไม้)
ဟရဲဟရ်	ฮะรุ่ยฮะเรี่ย	สุรุ่ยสุร่าย
ဟရ်	ฮะเรี่ย	มะไฟ

ဟရိအ်	ฮะเร่อะ	ไม้เช็ดก้น ทำด้วยไม่ไผ่ผ่าซีก
ဟရး	ฮะเรี่ยะห์	หวี คราด
ဟလမတာ	ฮะเลี่ยะเมี่ยะตา	ปลากระสูบ
ဟလမ်	ฮะล่ม	ข้าวต้มห่อ ข้าวต้มมัด
ဟလမ်ဂြင်ပြေင်	ฮะล่มเกรี้ยงเปรียง	ข้าวต้มกระจับ ข้าวต้มน้ำวุ้น
ဟလမ်မ	ฮะล่มเมี่ยะ	ข้าวต้มลูกโยน
ဟလေဲာ	ฮะลั่ว	กุ่ม
ဟလေဲာဒို	ฮะลั่วเต้อ	กุ่มบก
ဟလောဟ်	ฮะโล่ะห์	สลัดออกจากบ่า
ဟလို ဍို	ฮะลำ ลำ	ข้าวหลาม
ဟလိုဟ်	ฮะล้อห์	ทะลึ่ง เสือก
ဟလိုဟ်ဟလုဲ	ฮะล้อห์ฮะลุย	ทะลึ่งตึงตัง ทะลึ่งบ้อง บ๊อง
ဟဝ်ကျိုင်	ฮอกลัง	นกอินทรี
ဟဝ္ါတ်	ฮะวัด	กระต่ายขูดมะพร้าว
ဟဝါန်	ฮะว่าน	ยาพอก
ဟဝါန်ဗာန်ကျိုပ်	ฮะว่านป้านดับ	ยาปิดกระหม่อม ยาพอกกระหม่อม
ဟဝး	ฮะเวี่ยะห์	เอื้องนา พืชลำต้นมีเมือกแกงกินได้
ဟဓ	ฮะบะ	เทินด้วยฝ่ามือ
ဟဓုတ်	ฮะบุ๊ด	กระเจียว พืช ดอกกินได้
ဟဓိုဟ်	ฮะบ๊อห์	ทำให้เย็น ข้าวคั่ว
ဟဓိုဟ်ဓိုတ်	ฮะบ๊อห์จ๊อด	พักให้ใจสงบ
ဟဓိုဟ်ဍာ်	ฮะบ๊อห์ดั๊จ	ฟองน้ำ
ဟဓံက်	ฮะบ๊อก	หงอย
ဟအိက်	ฮะเอิ๊ด	สะอื้น
ဟာ	ฮา	อ้า หือ ไหม?
ဟာပါင်	ฮาปาน	อ้าปาก
ဟာဓေ့ပ်	ฮาแบบ	อ้าซ่า
ပါင်ဟာ	ปานฮา	ปากอ้า
နွံဟာ	นุ่มฮา	มีไหม
အာဟာ	อาฮา	ไปไหม
ဟာန်	ฮาน	ร่วม ด้วย ด้วยกัน
မွဲဟာန်	มั่วฮาน	พร้อมด้วย ร่วมด้วย

ဟၢပ်ႇ	ฮับ	กิน เลี้ยง
ဟၢပ်ႇပုင်	ฮับเปิง	เลี้ยงข้าว กินข้าว
ၸဝ်ႈဟၢပ်ႇ	เจ๊ยะฮับ	กิน รับประทาน
ဟၢႆ	ฮาย	ไฮ้ เฮ้ย
ဟၢႆယၼ	ฮายยะนะ	หายนะ ความฉิบหาย
ဟၢႆမႂ်ႈ	ฮายบ้าย	เฮ้ยแก เฮ้ยเอ็ง
ႁၢႆ	ฮ่าย	เคี้ยว
ဟိင်သႃ	เฮินซา	หิงสา เบียดเบียน
ဟိင်ဟၢပ်ႇ	เฮินฮับ	โง่ ทึบ
ဟိၼ်ၼ	ฮินนะ	เลว ทราม ต่ำช้า ขี้ริ้วขี้เหร่
ဟိၼ်	ฮิน	เลว ทราม ต่ำช้า ขี้ริ้วขี้เหร่
ဟိၼ်မိၼ်	ฮินปิ้น	ไม่ดี ใช้ไม่ได้ (นิสัย)
ၸိုတ်ႈဟိၼ်	จ๊อดฮิน	ใจต่ำ ใจทราม อิจฉา
ႁုပ်ႈဟိၼ်	รูบฮิน	รูปชั่ว
ဟိမဝၼ်	ฮ้อยเมี่ยะวอน	หิมวันต์ หิมพานต์
ဟိရိဩတ္တပ္ပ	ฮ้อยร้อยอ๊อดต๊อบปะ	หิริโอตตัปปะ
ဟီ	ฮอย	มีกลิ่นไหม้
ပုင်ဟီ	เปิงฮอย	ข้าวมีกลิ่นไหม้
ဟီ	ฮี	ลอย
ဟီအႃဟီၵျူင်	ฮีอาฮีเกลิง	ลอยไปลอยมา ไม่มีจุดหมาย
ဟုတ်	ฮุด	เสื่อม ลด
ဟုတ်ၸိုဟ်	ฮุดจิ๊ห์	เสื่อมลง ลดลง
ၵပ်ႇဟုတ်	ก๊อบฮุด	กัปเสื่อม
ဟုတ်	ฮุด	ขี้สูด แมลงชันโรง
ဟုပ်	ฮุบ	ล้อม ห้อมล้อม
ဟုပ်မိုင်	ฮุบป้าง	รุมล้อม ห้อมล้อม
ဟုံ ဟုမ်	ฮุม	อาบ ชโลม
ဟုံၵျွင်	ฮุมกลอน	อาบน้ำมัน ชโลมน้ำมัน
ဟုံဍၢဲ	ฮุมดั๊จ	อาบน้ำ
ဟုဲ	ฮุย	ผสม ปนเป
ဟုဲၼ်	ฮุยฮนาว	มั่วสุม คบค้าสมาคม
ဟေက်	เฮก	ไหม้เกรียม

ပေင်	เฮียง	แน่ แท้ สำหรับใช้ลงท้ายคำ
ပေၼ်	เฮน	ริน
ပေၼ်ၼၢမ်ႉၶဝ်ႈ	เฮนดั๊จเดอ	รินน้ำข้าว
ပေမန္တ	เฮม่นตะ	เหมันต์ ฤดูหนาว
ပေဝ်ပောင်	เฮโฮง	แมลงทับ
ပွေဝ်	เฮ่	ค้อน มองค้อน
ပေအ်	แฮะ	เห็บ
ပေအ်ကေတ်ထာ	แฮะเก็ดนา	ส่งของให้บอกว่าเอาไป
ပော	ฮาว	ห้อมล้อมตาม
ပောရာ	ฮาวรา	โหรา
ပဲ	ฮอย	วาย ซา สั่งซา จบกัน เลิก
ပောတ်	ฮด	รสออกขมนิดๆ เหมือนหน่อไม้ต้มยังไม่สุก
ပောၼ်	ฮน	หวง หึง
ပောၼ်ကေတ်	ฮนเก๊ด	หวงเอา
ပောၼ်ကောၼ်	ฮนโกน	หวงลูก
ပောၼ်စ	ฮนเจี๊ยะ	หวงกิน
ပောၼ်ဖြ	ฮนเปรี๊ย	หึงเมีย
ပောၼ်လဝ်	ฮนโล่	หวงไว้
ပောမ် ပေႃံ	ฮม	วาย จบสิ้น
ပေႃံပဲ	ฮมฮอย	วาย คลาย จบสิ้นกัน หมดความผูกพัน
ပံင်	ฮอง	ช่วย เก็บของลอยน้ำ
ပံင်ဖွ	ฮองเฟี่ยะ	เก็บศพลอยน้ำ
ပံင်ပြဝ်	ฮองปรั๊จ	ช่วยเหลือ ช่วยให้พ้น
ပံင်သတ်	ฮองซ้อด	โปรดสัตว์ สงเคราะห์สัตว์
ပံသာ	ฮองซา	หงสา (เมือง)
ပံသာဝတီ	ฮองซาเวี่ยะตอย	หงสาวดี (เมือง)
ပး	ฮะห์	ออกเสียงฮะห์ ย้อนถามว่าอะไร
ပိုင်	ฮัง	ต่อ (แมลง)
ပိုင်ဗောမ်	ฮังโป้ม	ต่อ (แมลง)
ပိုတ်	ฮ้อด	เหตุ
ပိုတ်ဂှ်	ฮ้อดโก้ะห์	เหตุนั้น
ပိုတ်ဂှ်ရ	ฮ้อดโก้ะห์ระ	เหตุนั้นแหละ เหตุฉนั้น

ဟိုတ်ဒှ်	ฮอดเตี๊ยะโต้ะห์	เหตุเพราะ
ဟိုတ်နူ	ฮอดนู่	เหตุจาก เนื่องจาก
ဟိုတ်ဖို	ฮอดพอ	เหตุผล สาเหตุ
ဟိုတ်မဲာ	ฮอดมาย	มัวเมา งมงาย ประมาทเลินเล่อ
ဟိုတ်မူလ	ฮอดมู่ละ	เหตุมูล มูลเหตุ สาเหตุ
ဟိုန် န်	ฮอน	ซึ่ง
ဟိုန်သရဏ	ฮอนซะระนะ	ซึ่งสรณะ
ဟီု	ฮำ	ว่า กล่าว พูด
ဟီုကေတ်	ฮำเก็ด	ว่าเอาเอง พูดเอาเอง
ဟီုကေတ်ခိုဟ် – မွှ်ိဟ်မွဲ	ฮำเก็ดเคาะห์ - เมี่ยะนิ่ห์มั่ว	พูดเอาดีคนเดียว
ဟီုကွေဟ်	ฮำแกว๊ะห์	ว่าจริง พูดจริง
ဟီုခွေဝ်	ฮำแคล	ว่าย้อน ย้อนตอบ
ဟီုခိုဟ်	ฮำเคาะห์	ว่าดี เข้าใจว่า
ဟီုခိုဟ်ဒှ်လုတ်	ฮำเคาะห์โต้ะห์ลุ๋ด	ว่าดีเป็นชั่ว ว่าดีเป็นร้าย พูดดีเป็นชั่ว
ဟီုဂိ	ฮำกิ้	ว่าเจ็บ
ဟီုဂံင်	ฮำโก้ง	ปากกล้า
ဂံင်ဟီု	โก้งฮำ	กล้าว่า
ဟီုဂှ်တေဟ်	ฮำโก้ะห์เต๊ะห์	ถ้าเช่นนั้น
ဟီုဂး	ฮำเกี้ยะห์	ไหนว่า พูดว่า
ဟီုဂးဂွံ	ฮำเกี้ยะห์เก้อะ	ไหนว่าได้
ဟီုဂးဆီု	ฮำเกี้ยะห์เชอ	ไหนว่าเห็น
ဟီုဂြိုင်	ฮำกล้าง	พูดมาก
ဟီုဃိုတ်	ฮำเคิ้ด	ว่าดื้อ ว่ายาก
ဟီုငှုဟ်	ฮำงุ่ห์	ว่าราคา บอกราคา
ဟီုစမ်	ฮำจอม	ว่าซิ ว่ามาซิ ลองว่ามาซิ
ဟီုစိုပ်	ฮำจั๊บ	ว่าถึง พูดถึง
ဟီုဆဆီုက်ဆီု	ฮำชะเชอกอเชอ	พูดจาสกปรก พูดจาหยาบคาย
ဟီုဆညး	ฮำชะเญี้ยะห์	ว่าแต่เขา
ဟီုဆည းဇကုဒှ်အိင်	ฮำชะเญี้ยะห์เจี้ยะ - เก๊าโต้ะห์เอิน	ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง
ဟီုဇိ	ฮำเจิ้ม	พูดใส่

ဟိုတဲ့ပဖြုအာ	ฮำตุยปะปรุ้อา	ว่าแล้วอย่าพูดไป ฟังแล้วเหยียบเสีย
ဟိုတဲ့ဟိုပွန်	ฮำตุยฮำปลอน	ว่าแล้วว่าอีก พูดแล้วพูดอีก
ဟိုတဲ့အောတီတဲ့	ฮำตุยเอาแตมตุย	ว่าแล้วไม่รู้จักแล้ว ซ้ำซาก
ဟိုတေဟ်ကျာန်	ฮำเต๊ะห์กะยาน	ว่าแล้วยังเถียง
ဟိုတေဟ်ဟို	ฮำเต๊ะห์ฮำ	ว่าก็ว่า
ဟိုဒ်	ฮำโต้ะห์	ว่าเป็น เข้าใจว่า
ဟိုဒ်ဟို	ฮำโต้ะห์ฮำ	ว่าเป็นว่า
ဟိုဒး	ฮำเตี้ยะห์	ว่าถูก พูดถูก
ဟိုဒးဗို	ฮำเตี้ยะห์เปิ้ม	ว่าถูกแบบ พูดเข้าท่า
ဟိုဒွံင်	ฮำเตี้ยะม่ง	ว่าแล้ว ว่าอยู่ พูดอยู่
ဟိုဒွံင်ရ	ฮำเตี้ยะม่งระ	ว่าอยู่แล้ว พูดอยู่แล้ว นั่นไง นั่นปะไร
ဟိုပလံင်မွံင်	ฮำปะลองบ้อง	พูดส่งเดช พูดเรื่อยเปื่อย
ဟိုပအောမိင်	ฮำปะเอาเมิ่น	ว่าทำเป็นไม่ได้ยิน ทำไขสือ
ဟိုပွန်ရ	ฮำปลอนระ	ว่าอีกแล้ว
ဟိုပါင်တိုက်	ฮำปานตัก	ว่าปากเปล่า ไม่ต้องดูหนังสือ
ဟိုဗဒ်ကေတ်အရေဝ်	ฮำเปี๊ยะโต้ะห์เก็ด - อะเร่	แต่งคำพูดขึ้นเอง สร้างเรื่องขึ้นเอง กุเรื่องขึ้น
ဟိုဗက်	ฮำเปี๊ยก	ว่าตาม ว่าตามผู้นำ
ဟိုမွဲဝါဂွံမွဲဝါ	ฮำมั่วเวี่ยเก้อะมั่วเวี่ย	ว่าทีได้ที ว่าหนได้หน
ဟိုလေဲာ	ฮำลั่ว	ว่าง่าย
ဟိုဝါတ်	ฮำวาด	ว่ายาก ดื้อ
ဟိုဝေင်	ฮำว่อน	พูดเล่น
ဟိုဝေတ်	ฮำเว่ด	ว่ากล่าว ตักเตือน แนะนำ สั่งสอน
ဟိုသံင်လ်ုဝေလေက်	ฮำซองลอเทียะลอด	ว่ายังไงเพื่อน ว่าอย่างไรเพื่อน
ဟိုသ်	ฮำซอห์	แก้ปัญหา อธิบาย
ဟိုအရေဝ်	ฮำอะเร่	พูดจา
ဟိုအရေဝ်ကယူ	ฮำอะเร่กะเยา	พูดจาจองหอง พูดจาหยิ่ง
ဟိုအရေဝ်မုသာ	ฮำอะเร่มุ่ซา	พูดจาโกหก
ဟိုအရေဝ်မည်	ฮำอะเร่ม่น	พูดภาษามอญ
ဟိုအရေဝ်ယုတ်မာ	ฮำอะเร่ยุ้ดเมี่ย	พูดจาสกปรก พูดจาหยาบคาย
ဟိုအရေဝ်အောဒ် - ဗတ်စ	ฮำอะเร่เอาโต้ะห์ ป้อเจี๊ยะ	พูดจาไม่เป็นตากิน

ဟီုအာ	ฮำอา	ว่าไป พูดไป
ဟီုအာလုမ်တိပိ႒ုင်	ฮำอาลุ่มต๊อยป๊อยเกลิ้ง	พูดไปเรื่อยเจื้อย - น้ำท่วมทุ่งผักบุ้งโหรงเหรง
ဟီုအောကေတ်စ	ฮำเอาเก๊ดเจี๊ยะ	ว่าไม่เชื่อฟัง สอนไม่จำ
ဟီုအောကေတ် - ဝေတ်အောမာန်	ฮำเอาเก๊ดเว่ดเอาม่าน	ว่ายากสอนยาก ดื้อด้าน
ဟီုအောဒ့်ညံင်ဟီု	ฮำเอาโต้ะห์ญ้งฮำ	ว่าไม่เป็นอย่างว่า รั้น
ဟီုအောမာန်	ฮำเอาม่าน	ว่าไม่ไหว ดื้อ
ဟီုအောမိင်	ฮำเอาเมิ่น	ว่าไม่ได้ยิน ทำเอาหูทวนลม
ဟိုဝ် ဟ္ရို	เห้อ	นุ่ง
ဟ္ရိုဠိန်	เห้นฮนิ่น	นุ่งผ้าถุง
ဟိုဟ်	ฮอห์	ร้าง
သဲ့ဟိုဟ်	ซายฮอห์	ผึ้งร้าง
ဟွံ	เห้อะ	ไม่
ဟွံက	เห้อะกะ	กว่า ไม่ใช่เท่านั้น มากกว่านั้น
ဟွံကလင်	เห้อะกะลัง	ไม่ฟังเสียง
ဟွံကေင်	เห้อะเกียง	ไม่เคย
ဟွံကေင်ဆို	เห้อะเกียงเซอ	ไม่เคยเห็น ไม่เคยพบ
ဟွံကေင်မိင်	เห้อะเกียงเมิ่น	ไม่เคยได้ยิน
ဟွံကေတ်	เห้อะเก๊ด	ไม่เอา
ဟွံကို	เห้อะกอ	ไม่ให้
ဟွံကျော်ဝ်	เห้อะแกย็	ไม่สวย ทำไม่สวย
ဟွံကျော်ဝ်ဆဍေဟ်	เห้อะแกย็ชะแดะห์	ไม่สวยช่างมัน
ဟွံကြိုက်ညးထကာအ်	เห้อะกรั๊กเญี้ยะห์ - ทะเก๊าะ	ไม่เหมาะกัน ไม่สมกัน ไม่คู่ควรกัน
ဟွံခိုဟ်	เห้อะเคาะห์	ไม่ดี
ဟွံချပ်	เห้อะขย็อบ	ไม่คิด ไม่พิจารณา
ဟွံခြာ	เห้อะครา	ไม่ห่าง
ဟွံဂတိုပ်	เห้อะเกี้ยะตั๊บ	ไม่ทัน
ဟွံဂံင်	เห้อะโก้ง	ไม่กล้า
ဟွံဂွံသဂုတ်	เห้อะเก้อะซะกุ้ด	ไม่ได้ขาด ไม่ว่างเว้น
ဟွံဆိုက်ဟွံညန်	เห้อะชักเห้อะญ้น	ไม่ใกล้ไม่ไกล
ဟွံဍိုက်ပေင်	เห้อะดักปอน	ไม่สมประกอบ ไม่สมบูรณ์

ဟွံတီ	เห้อะแตม	ไม่รู้
ဟွံတီဂုန်	เห้อะแตมกุ้น	ไม่รู้คุณ เนรคุณ
ဟွံတီၚုဟ်မး	เห้อะแตมงุ่ห์เมี่ยะห์	ไม่รู้ราคาค่างวด
ဟွံတီဗနတ်ဗၜတ်	เห้อะแตมเปี้ยะน่ด - เปี้ยะบ๊อด	ไม่รู้กำหนดกฎเกณฑ์
ဟွံတုပ်စိုတ်	เห้อะตุ๊บจ๊อด	ไม่เหมือนใจ ไม่ได้อย่างใจ ไม่เห็นพร้อม
ဟွံဒှ်ဗဗွဲဓဝ်	เห้อะโต้ะห์เปี้ยะปั้วโธ่	ไม่มีความยุติธรรม
ဟွံဒးကေင်ကာ	เห้อะเตี้ยะห์กอนกา	ไม่ใช่ธุระ ไม่ต้องการ
ဟွံဒးကဵုစိုတ်	เห้อะเตี้ยะห์กอจ๊อด	ไมถูกใจ
ဟွံဒးဂၠိုင်	เห้อะเตี้ยะห์โกล้ง	ไม่ถูกทาง นอกลู่นอกทาง
ဟွံဒးညးထကအ်	เห้อะเตี้ยะห์เญี้ยะห์ - ทะเก๊าะ	ไม่ถูกกัน ปีนเกลียว
ဟွံဒးဗို	เห้อะเตี้ยะห์เปิ้ม	ไม่ถูกแบบแผน
ဟွံပတေဟ်	เห้อะปะแต๊ะห์	ไม่เชื่อ
ဟွံပေင်စိုတ်	เห้อะปอนจ๊อด	ไม่เต็มใจ
ဟွံပေင်ဗုင်	เห้อะปอนเปิ้ง	ไม่เต็มท้อง หาได้ไม่พอกิน
ဟွံဗိုန်ဟွံဂၠိ	เห้อะเปิ้นเห้อะกลิ้	ไม่มั่นคง ไม่ถาวร อนิจจัง ไม่เที่ยง
ဟွံမာန်ရ	เห้อะม่านระ	ไม่ไหวแล้ว
ဟွံမိက်	เห้อะเมิด	ไม่อยาก
ဟွံမိက်ဆဵု	เห้อะเมิดเชอ	ไม่อยากเห็น
ဟွံမိက်မိင်	เห้อะเมิดเมิ่น	ไม่อยากได้ยิน
ဟွံမိပ်စိုတ်	เห้อะมิ่บจ๊อด	ไม่สบายใจ
ဟွံမွဲ	เห้อะมัว	ไม่มี
ဟွံမွဲကြက်	เห้อะมัวกรัก	ไม่มีแก่นสาร
ဟွံရုဲကောန်ညး - ဗြဲညး	เห้อะรุ่ยโกนเญี้ยะห์ - เปรี้ยเญี้ยะห์	ไม่เลือกลูกเขาเมียเขา
ဟွံလဲာ	เห้อะลั่ว	ไม่ง่าย ไม่สดวก
ဟွံသေင်	เห้อะเซียง	ไม่ใช่
ဟွံသေင်ဏီ	เห้อะเซียงแนม	ยังไม่ใช่
ဟွံသေင်သာ်ဂှ်	เห้อะเซียงซัดโก้ะห์	ไม่ใช่อย่างนั้น ไม่ใช่เช่นนั้น
ဟွံသေင်ဟာ	เห้อะเซียงฮา	ใช่ไหม ใช่หรือไม่ ไม่ใช่หรือ
ဟွံသွာမွဲ	เห้อะฟามัว	ไม่ง่ายนักหรอก ไม่ง่ายอย่างที่คิด

ၸ

ၸ	พะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๒ ตรงกับ พ ในภาษาไทย
ၸမိင်	พะเมิ่น	เวลาได้ยิน
ၸြိ ခၸြိ	ลำ คะลำ	ข้าวหลาม

ဗ

ဗ	บะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๓ ตรงกับ บ ในภาษาไทย
ဗပယျင်	บะปะยัง	ทำขวัญนาค
ဗက်	บัก	ค้าง ข้าม
ဗက်ဂင်	บักเกี้ยง	ค้างคา
ဗက်တ္ၚဲဗက်ဗတမ်	บักตะงัวบัก - เปี้ยะตอม	ข้ามวันข้ามคืน นอนแต่กลางวัน - จนถึงกลางคืน
ဗက်ဗတမ်ဒှ်တ္ၚဲ	บักเปี้ยะตอมเติ้มตะงัว	ค้างคืนค้างวัน
ဗက်ဝ္ၚ်	บักโว่ะห์	ค้างพรรษา
ဗက်အာဗက်ကျှင်	บักอาบักเกลิง	ค้างไปค้างมา ไม่เห็นเอาไปทำอะไร
ဗက်သ္နံ	บักฮนำ	ค้างปี
စ္ဗက်	จะนะบัก	อาหารค้าง
မင်ဂ္ဍန်ဗက်သ္နံ	เมี่ยงกล้นบักฮนำ	มะขามเปียก
ဗင်	บัง	หน่อไม้
ဗင်ကသင်	บังกะซัง	หน่อไม้รวก
ဗင်ကသုက်	บังกะเซิก	หน่อไม้ไผ่สีสุก
ဗင်ခစး	บังคะจ๊ะห์	หน่อไม้ดอง
ဗင်စံင်	บังจอง	หน่อไม้เผา
ဗင်ဇလ	บังเจี๊ยะเลี่ยะ	หน่อไม้ไผ่ป่า
ဗင်ဗြိုက်	บังซาก	ริดสีดวงจมูก
ဗင်ဆဲာ	บังชาย	น่ารัก น่าเอ็นดู
ဗင်တိ	บังต๊อย	หน่อไม้แทงขึ้นจากใต้ดิน
ဗင်ပဝ်	บังปอ	หน่อไม้เริ่มแตกใบเป็นไม้ไผ่
ဗင်လိုက်	บังลาก	ฟันน้ำนมเริ่มขึ้น

ၜင်ၜိုဟ်	บังบ๊อห์	หน่อไม้ต้ม
ၜင်အာတ်	บังอัด	หน่อไม้อัด
ၜတ်	บ๊อด	อ่อน ดัด รังวัด บิด
ၜတ်တကတ်	บ๊อดตะก๊อด	อ่อนเยาว์ อ้อนแอ้น
ၜတ်တိ	บ๊อดต๊อย	รังวัดที่ดิน
ၜတ်တဲ	บ๊อดตอย	ดัดมือ
ၜတ်တွံဆု	บ๊อดฮนอมชุ	ดัดต้นไม้
ၜတ်ခွဲာဖိုင်	บ๊อดเที่ยะน่ายจ้าง	วัดรอยเท้า
ၜတ်လွှုဟ်	บ๊อดเลี่ยะนุ่ห์	บิดขี้เกียจ
ၜတ်သွှောတ်	บ๊อดซะนด	วัดขนาด
ၜတ်သ်	บ๊อดซาว	สวยงาม หล่อ
ၜတ်ၜတ်	บ๊อดๆ	อ่อนๆ
ၜန်	บอน	ควั่น
ၜန်ဇုက်	บอนเจิ๊ก	ควั่นเชือก
ၜန်ပွာင်	บอนฮนาน	ควั่นเทียน
ၜပ်	บ๊อบ	ยับ แย่ อาการหนัก
ဒးၜပ်	เตี้ยะห์บ๊อบ	โดนยับ
ၜဝ်	บอ	หวาย
ၜဝ်ဇုတ်	บอจุ้ด	ไขกระดูก
ၜဝ်မုဟ်	บอมุ่ห์	ดั้งจมูก
ၜဟ် ၵ့်	เบ๊าะห์	เก็บ เด็ด ปลิด
ၜဟ်ကာ်	เบ๊าะห์กาว	เด็ดดอกไม้
ၜဟ်ခဏောဝ်	เบ๊าะห์คะเน	เก็บผัก
ၜဟ်သတ်ၜိုင်တမ်	เบาะห์ซ้อดเที่ยะ - ป้างตอม	เก็บผลโค่นต้น กินล้างกินผลาญ
ၜာ	บา	สอง
ၜာဈော်	บาโจ๊ะห์	ยี่สิบ
ၜာစိုတ်	บาจ๊อด	สองใจ ลังเล
ၜာဆ	บาชะ	สองเท่า
ၜာထပ်	บาท้อบ	สองชั้น ล่องแมว
ခတ့်ၜာထပ်	คะตอบาท้อบ	กระดานเลี่ยบ
ၜာဒိုဟ်	บาเต้อะห์	สองข้าง สองด้าน หนึ่งคู่

ၜၟက်	บาเมิก	สองหน้า กลับกลอก
ၜမး	บาเมี่ยะห์	สองสลึง
ၜမးမွဲသေဲ	บาเมี่ยะห์มั่วเซีย	สองสลึงเฟื้อง บ้าๆบอๆ
ၜယဲါကၠောန်	บาย่ายกอโกน	สองคนแม่ลูก
ၜရိုဟ် ၜးရိုဟ်	บาเร่อะห์ บะห์เร่อะห์	หนวกหู
ၜလပါ	บาเลี่ยะปั๊ด	สองฝ่าย สองฝั่ง สองพวก
ၜဝါ	บาเวี่ย	สองครั้ง สองหน
ၜသာ်	บาซัด	สองอย่าง สองประการ สองประเภท
ၜအခာ	บาอะคา	สองขวบ
ၜအခိင်	บาอะเคิน	สองเวลา
ၜဍွသုန်	บาอิซุน	ยี่สิบห้า ๒๕
ဗိင်	เบิน	ว่าย
ဗိင်ဍာ်	เบินดั๊จ	ว่ายน้ำ
ဗိပ်ရ	บิบระ	จริงซี ใช่แล้ว แน่แล้ว
ဗီ	บี	แม่น้ำ
ဗီဂင်ဂါ	บีเกี๊ยงเกี๊ย	แม่น้ำคงคา ทะเล
ဗီဖ္ဍော်	บีโฮน่ก	แม่น้ำเจ้าพระยา ทะเล
ဗီဍောတ်	บีด๊ด	แม่น้ำน้อย
ဗီသတိုင်	บีซะตาง	แม่น้ำสะโตง
ဗီမှာသိုတ်	บีฮมาซะมิด	มหาสมุทร
ဗီသံင်ဇ္ဍာ	บีซองฮ่าย	แม่น้ำป่าสัก ช่วงที่อยู่หน้าวัดรามพงศาวาส
ဗုက်	เบิก	บุก บุกรอ พืช ต้นแกงกินได้
ဗုက်ငွ်ပဏီ	เบิกเงี่ยปะแนม	บุกคางคก
ဗုင်	เบิง	บึง หนองน้ำ ตี
ဗုင်က္ဍိုပ်	เบิงดับ	ตีหัว
ဗုင်က္ဍာ်	เบิงกลัด	ตอกลิ่ม ตีลิ่ม
ဗုင်တက်	เบิงตัก	ทุบตี
ဗုန္နရိုတ်	บุนเนี่ยะเริ่ด	บุณฑริก บัวขาว
ဗုန်	บุน	มีด
ဗုန်ခြောဟ်ချော	บุนโคระห์ขยัว	มีดหวดหญ้า
ဗုန်ဂွိင်	บุนเฮนิ่น	มีดเหน็บ มีดพก
ဗုန်ဖ္ဍော်	บุนโฮน่ก	มีดโต้

ၜုန်ဖြင်	บุนเซี่ยง	มีดดาบ
ၜုန်တ္ဍုင်ကေက်	บุนตะเนิงเกี๊ยก	มีดปลายแหลม
ၜုန်ကြိ	บุนกรอย	มีดบาง มีดหั่นผัก
ၜုန်ပံင်	บุนปอง	มีดโต้
ၜုန်ဖၟိုပ်	บุนพะดับ	มีดพับ
ၜုန်လာ်ဆာ	บุนลาดชา	มีดจักตอก
ၜုန်ဝှာတ်	บุนโว้ด	มีดหวด
ၜုန်သာ်	บุนซัด	เทียนนา (พืช)
ၜုန်သော်	บุนซก	มีดโกน
ၜူမဲ‌ာ	บูมาย	เมามัว หลงเพลิน
ၜေက်	บ๊อด	มีด บอด
ကၠက်ၜေက်	กลักบ๊อด	บอดสนิด มีดแปดด้าน
ၠုၜေက်	กลุ้บ๊อด	มีดตื๊ดตื๋อ
ၜေတ်	เบ๊ด	เบียด
ၜေတ်စ	เบ๊ดเจี๊ยะ	เบียดเบียน แขวะกิน
ၜဲ	เบีย	เบี้ยว
ၜေဟ်	แบ๊ะห์	เสียดสี ประชดประชัน แดกดัน แขวะ กระทบกระเทียบเปรียบเปรย
ၜေဟ်စ	แบ๊ะห์เจี๊ยะ	แขวะกิน
ၜေဟ်လက်	แบ๊ะห์เลียก	ด่าเสียดสี ด่าประชด
ဖြုၜေဟ်	ปรุ้แบ๊ะห์	พูดแขวะ พูดเสียดสี พูดประชด พูดกระทบ
ၜဲ	บอย	ถั่วต่างๆ ถั่วพู
ၜဲကဒာတ်	บอยกะต้าด	ถั่วเมือก กระเจี๊ยบมอญ กระเจี๊ยบเขียว
ၜဲကောန်ကၠို	บอยโกนเกลอ	หมามุ่ย
ၜောတ်	บ๊ด	ถอด ถอน ชัก
ၜောတ်ငေ့က်	บ๊ดเงียก	ถอนฟัน
ၜောတ်ဖြင်	บ๊ดเซี่ยง	ชักดาบ
ၜောတ်သေနာတ်	บ๊ดเซนัด	ชักปืน
ၜ်	บาว	อ้อย
ၜ်ပါင်	บาวปาน	บ้านปาก
ၜံက်	บ๊อก	บุหรี่ ผ่า ขุด ฟัน กรีด ฉก บ่ง
ၜံက်ကဟနာန်	บ๊อกกะฮะน่าน	กรีดปลาหลด

ၜံက်ကာရေတ်	บ๊อกกาแร้ด	บุหรี่ซิการ์แรต
ၜံက်ကျိုပ်	บ๊อกดับ	พายหัวเรือ กล่าวนำสวดมนต์
ၜံက်ကွ်	บ๊อกกลาว	บอกกล่าว
ၜံက်ခစုက်	บ๊อกคะเจิ๊ก	บ่งเสี้ยน
ၜံက်ဆံက်	บ๊อกช้อก	สงฟาง
ၜံက်ခွော	บ๊อกคะเมา	ยาเส้น ยามวนใบตอง
ၜံက်တဝ်	บ๊อกตอ	กล้องยาสูบ
ၜံက်တိ	บ๊อกต๊อย	ขุดดิน ฟันดิน
ၜံက်လေ	บ๊อกเที่ยะเลี่ยะ	บ่งหนาม
ၜံက်ဗုင်	บ๊อกเปิ้ง	ผ่าท้อง
ၜံက်သပ်ဗပ်	บ๊อกซ้อบปั๊บ	สับฟากไม้ไผ่
ၜံက်သာလာ	บ๊อกซาลา	บอกศาลา บอกเลิกบอกลาไม่รับผิดชอบแล้ว
ၜံက်အရဟံ	บ๊อกอะเรียะฮอง	บอกอรหัง เตือนสติก่อนตาย
တာင်ၜံက်	จานบ๊อก	ไก่จิก
ဖြိုၜံက်	ซุ่มบ๊อก	งูฉก
ၜံင်	บอง	ผิง อยู่ไฟ
ၜံင်ကောန်	บองโกน	คลอดบุตร อยู่ไฟ
ၜံင်ဖြိုက်	บองซาก	ริดสีดวงจมูก
စုၜံင်ဖြိုက်	จะมะบองซาก	ตัวเสฉวน
ၜံင်တွဲ	บองฮัว	ผิงแดด
ၜံင်ပွတ်	บองปะมด	ผิงไฟ อยู่ไฟ
ၜး	บ๊ะห์	ผลัด เปลี่ยน
ၜးဂွိက်ယာတ်	บ๊ะห์เกลิ้ดยาด	ผลัดเสื้อผ้า เปลี่ยนเสื้อผ้า
ၜးကျိုင်	บ๊ะห์กะยัง	เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว เปลี่ยนชุด
ၜးဘဝ	บ๊ะห์เกี๊ยะเวี๊ยะ	เปลี่ยนภพ ตาย
ၜးရိုဟ် တာရိုဟ်	บ๊ะห์เร่อะห์ บาเร่อะห์	หนวกหู
ၜိုက်	บั๊ก	ครก
ၜိုက်ဇွူ	บั๊กเจี้ยะปลุ้	ครกตำหมาก
ၜိုက်တိ	บั๊กต๊อย	ครกกะเบือ
ၜိုက်တွံ	บั๊กเฮมาะ	ครกหิน
ၜိုင်	บัง	ละมั่ง คองผัก
ၜိုင်ခွာင်	บังคะนาน	ผักเสี้ยนดอง

ꩻိုင်ရဲဲ	บังร่าย	ผักกาดดอง
ꩻုင်ဝုန်	บังวุ่น	ผักบุ้งดอง
ꩻိုင်ဟလေဲ	บังฮะลั่ว	กุ่มดอง
ကꩻိုင်	กะบัง	ปลาส้ม
ꩻိုတ်	บ๊อด	หยิบ แค่ ประมาณ
ꩻိုတ်ကေတ်	บ๊อดเก๊ด	หยิบเอา
ꩻိုတ်ကို	บ๊อดกอ	หยิบให้
ꩻိုတ်ဂလိုင်ဏအ်	บ๊อดเกี้ยะล่างเนาะ	ขนาดนี้ ประมาณนี้
ꩻိုတ်ဍေဟ်ဒှ်ရ	บ๊อดแด๊ะห์โต๊ะห์ระ	แล้วแต่มันจะเป็นไป
ꩻိုတ်ဏအ်	บ๊อดเนาะ	ขนาดนี้ ประมาณนี้
ꩻိုတ်ဏအ်ရ	บ๊อดเนาะระ	ขนาดนี้แล้ว ปานนี้แล้ว
ꩻိုတ်လို်	บ๊อดลอ	ขนาดไหน
ꩻိုတ်အဲ	บ๊อดอัว	แค่ฉัน แม้ฉัน
ꩻိုတ်အဲကိုရ	บ๊อดอัวกำระ	แค่ฉันนี้แหละ ไม่ดีกว่าฉันเท่าไร
ꩻိုန်	บอน	แม้ แม้กระนั้น
ꩻိုန်ဂှ်	บอนโก๊ะห์	แม้กระนั้น
ꩻိုန်ဂျိုင်မံင်	บอนกย้างม่ง	ถึงแม้จะยังมีชีวิตอยู่
ꩻိုန်ဆို်	บอนเชอ	แม้เห็น ถึงแม้จะเห็น
ꩻိုန်ဒှ်	บอนโต๊ะห์	แม้เป็น
ꩻိုန်ရ	บอนระ	ถึงแม้
ꩻိုပ်	บ๊บ	หงส์ ห่าน นกเป็ดน้ำ
ꩻိုပ်ထဝ်	บ๊บทอ	หงส์ทอง
ꩻိုပ်မေဝ်	บ๊บเม่	นกคับแค นกเป็ดน้ำชนิดหนึ่ง
ꩻီ	บำ	ทื่อ ไม่คม
ꩻီဓဲ	บำเบีย	เสียหายยับเยิน
ဟိုꩻီဓဲ	ฮำบำเบีย	ว่าเสียหาย
ꩻိ်	เบอ	เกลือ
ꩻိ်ဍုန်သွ	เบอคุนฟะ	เกลือแกง
ꩻိ်သိန္ဓ	เบอซินเที่ยว	เกลือสินเธาว์
ꩻိ်သွာ	เบอฮนา	เกลือสะตุ
ꩻိုဟ်	บ๊อห์	หนาว เย็น ต้ม
ꩻိုဟ်က	บ๊อห์กะ	ต้มปลา ต้มยำปลา

ၶိုဟ်ကတောဝ်	บ๊อห์กะโต	เย็นหู รื่นหู
ၶိုဟ်ၵႂပ်	บ๊อห์กะน้อบ	ต้มผัก
ၶိုဟ်ကျာ	บ๊อห์กย๊า	หนาวลม
ၶိုဟ်ကျာဖြဲ	บ๊อห์กย๊าปรั้ว	หนาวลมฝน
ၶိုဟ်ခတဝ်	บ๊อห์คะตอ	หนาวสั่น
ၶိုဟ်ဂံက်	บ๊อห์ก้ก	หนาวเหน็บ หนาวสะท้าน เย็นเยือก
ၶိုဟ်စညး	บ๊อห์เจี๊ยะเญี้ยะห์	ต้มเขากิน หลอกลวงเขา
ၶိုဟ်စာင်	บ๊อห์จาน	ต้มไก่
စာင်ၶိုဟ်	จานบ๊อห์	ไก่ต้ม
ၶိုဟ်စိုတ်	บ๊อห์จ๊อด	เย็นใจ
စိုတ်ၶိုဟ်	จ๊อดบ๊อห์	ใจเย็น
ၶိုဟ်ဆအ်မုဟ်ဂြိုဟ်	บ๊อห์เชาะมุ่ห์เกร้อะห์	เย็นเยือก
ၶိုဟ်ဈပ်	บ๊อห์ช่บ	เย็นสบาย
ၶိုဟ်ဍုဝ်လတိုပ်	บ๊อห์ดั๊จเลี่ยะตั๊บ	เย็นน้ำค้าง หนาวน้ำค้าง
ၶိုဟ်ဓဇတ်	บ๊อห์เที่ยะจั๊ด	หนาวเหน็บ
ၶိုဟ်ပေက်	บ๊อห์ป๊อด	ต้มยำ
ၶိုဟ်ဖြဲ	บ๊อห์ปรั้ว	หนาวฝน
ၶိုဟ်မွဲဂစုတ်	บ๊อห์มั่วเกี่ยะจุ๊ด	หมดเรื่องกันที หมดภาระเสียที โล่งอก
ၶိုဟ်သြိုဟ်	บ๊อห์ซอห์	สงบร่มเย็น
ဒးၶိုဟ်	เตี้ยะห์บ๊อห์	โดนต้ม

မ

မ	เบี้ยะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๕ ไม่ตรงกับอักษรไทย
မ	เบี้ยะ	มึง อ้าย (ผู้ชาย)
မဂှ်	เบี้ยะโก๊ะห์	อ้ายคนนั้น
မဏအ်	เบี้ยะเนาะ	มึงนี่ อ้ายนี่
မဏအ်ပွန်ရ	เบี้ยะเนาะปลอนระ	มึงอีกแล้ว อ้ายคนนี้อีกแล้ว
မတအ်	เบี้ยะเต๊าะ	พวกมึง พวกเอง
မတအ်ဏး	เบี้ยะเต๊าะนี๊ะห์	พวกมึงนะ พวกมึงนิ
မဖြုသံင်လို	เบี้ยะปรุ๊ซองลอ	มึงพูดอย่างไร (ยังไง)

မွအာနာမုက်	เบี้ยะอาน่าเมิก	มึงอ้ายเจ้าหน้าเจ้าตา อ้ายเสือก
မွဲာ	บ้าย	อ้าย อี
မွဲာတအ်ာ	บ้ายเต๊าะ	พวกเอ็ง พวกแก
မွဲာဒေံ	บ้ายเต้ะ	อ้ายน้อง อีน้อง
မွို	เบ้ย	มึง (ผู้หญิง)
မွိုဏအ်	เบ้ยเนาะ	มึงนี่
မွိုတဏအ်	เบ้ยตะเนาะ	อีพวกนี้
မွဲ	บั้ว	พี่สาว
မွဲစ္စမိ	บั้วจะน๊ะห์มิ่	พี่สาวแทนแม่ พี่สาวเสมือนแม่
မွဲဒေံ	บั้วเต้ะ	ญาติพี่น้อง
မွဲဗဲာ	บั้วป้าย	พี่สะใภ้
မွော်	เบ้อะ	ใหญ่ ตัวเมีย
မွော်ကိုတ်	เบ้อะก๊อด	มงกุฎ ชฎา
မွော်ကွိန်	เบ้อะกะนิน	แม่บันได
မွော်ကွက်	เบ้อะกมัก	ตัวผู้ตัวเมีย
မွော်ဂြဲ	เบ้อะเกลี้ย	แม่วัว
မွော်ဇံင်	เบ้อะโจ้ง	แม่แคร่ เตียงนอน
မွော်ဇိုင်	เบ้อะจ้าง	หัวแม่เท้า
မွော်ဓဂို	เบ้อะเที่ยะเก้อ	ตอใหญ่ หัวหลักหัวตอ หัวโจก จ่าฝูง ตัวดี
မွော်နန်	เบ้อะน่น	พระราชมนเทียร
မွော်ပစေဝ်	เบ้อะปะแจ	แม่กุญแจ
မွော်ပဠော	เบ้อะปะเลา	ขลุบตีเลน
မွော်ပ္ဍဲ	เบ้อะปะดอย	ในตัวเรือน ในเรือนใหญ่
မွော်ဖ	เบ้อะพาว	แม่เตาไฟ
မွော်မ္ဂိဟ်	เบ้อะเมี่ยะนิห์	ผู้ใหญ่
မွော်သ္ဂိ	เบ้อะฮ้อย	เรือนใหญ่ เรือนประธาน
မွော်သ္ဍု	เบ้อะเฮ้า	ข้าวสารคัด ข้าวสารเป็นตัว
မွို	บ้าม	ทู่ ทื่อ

အ

အ	อะ	อักษรมอญตัวที่ ๓๔ ตรงกับตัว อ และสระอะในภาษาไทย
အ	อะ	เป็นสระตัวที่ ๑
အကတညုူ	อะกะตอนญู	อกตัญญู ไม่รู้คุณคน
အကင်	อะกัง	ตุ่มพิษ
အကင်ဂျိ	อะกังกยิ้	พิษสำแลง พิษสำแดง
အကင်ပွတ်	อะกังปะมด	ตุ่มพองเพราะถูกไฟ
အကျွှဝ်	อะกญ็อ	พิษอักเสบ
အကနိဋ္ဌ	อะกะนิดทะ	อกนิษฐ์ รูปพรหมสูงสุดในพรหม ๑๖ ชั้น
အကာရ	อะการะ	อาการ กิริยา ส่วนของร่างกาย
အကာရ ၃၂	อะการะป๊อยโจ๊ะห์บา	อาการ ๓๒
အကာသ အကး	อะกาสะ อะก๊ะห์	ท้องฟ้า อากาส
အကာသဇ္ဇုံ	อะกาสะเจ้อ	เทวดาสถิตบนอากาส เทวดาเบื้องบน
အကုသိုဝ်	อะเก๊าซอ	อกุศล ความชั่ว
အကံက်	อะก๊อก	กำไล ภาษี
အကံက်ဇိုင်	อะก๊อกจ้าง	กำไลเท้า
အကံက်တဲ	อะก๊อกตอย	กำไลมือ
အကး	อะก๊ะห์	ท้องฟ้า
အကးဂိုပ်	อะก๊ะห์เกิ๊บ	ฟ้าครอบ
မွဲအကးဂိုပ်	มั่วอะก๊ะห์เกิ๊บ	ทั่วโลก
အကြာ	อะกรา	ระหว่าง ช่อง
အကြာကရေပ်	อะกรากะเร้บ	ระหว่างซอก ในซอก
အကြာရာပ်	อะกราเรี่ยบ	ในที่รก
အကြိုနိဒါန်	อะกรำนิต้าน	เนื้อเรื่อง เนื้อหาของเรื่อง
အကွဟ်	อะเกล๊าะห์	นกกาน้ำ
အကွက်	อะกวัก	สำหรับ เผื่อไว้
အခဝ်	อะคอ	ตัวอักษร
အခဝ်မည်	อะคอม่น	อักษรมอญ
အခါ	อะคา	ขวบ ปี

အၶာကာလ	อะคากาละ	กาลเวลา
ၜာအၶာ	บาอะคา	สองขวบ
အၶိင်	อะเคิน	เวลา หน้า ฤดู
အၶိင်ကညင်	อะเคินกะญ้ง	หน้าแล้ง ฤดูแล้ง
အၶိင်ကတ်	อะเคินกะตาว	หน้าร้อน ฤดูร้อน
အၶိင်ကသို	อะเคินกะซ่ำ	หน้าฝน
အၶိင်ဥ်	อะเคินดั๊จ	หน้าน้ำ
အၶိင်ဥ်တိုန်	อะเคินดั๊จตอน	หน้าน้ำขึ้น
အၶိင်တှဲ	อะเคินตะงั๋ว	เวลากลางวัน
အၶိင်တှဲစေင်	อะเคินฮัวเจียง	ตอนบ่าย เวลาบ่าย
အၶိင်တှဲခဝ်	อะเคินฮัวโธ่	ตอนเที่ยง เวลาเที่ยง
အၶိင်နူဂယး	อะเคินนู่เกี้ยะเยี่ยะห์	เวลาเช้า ตอนเช้า
အၶိင်ပုင်တှဲ	อะเคินเปิงตะงั๋ว	เวลาเพล เวลาอาหารกลางวัน
အၶိင်ပုင်သဝ်တှဲ	อะเคินเปิงซอฮัว	เวลาอาหารค่ำ เวลาอาหารเย็น
အၶိင်ဗှ	อะเคินเฮี่ยะ	หน้านา
အၶိင်ပြဲ	อะเคินปรั้ว	หน้าฝน
အၶိင်ဝှ်	อะเคินโว่ห์	หน้าออกพรรษา
အၶိင်သဉ္ဈာ	อะเคินซอนเจี่ย	เวลาสนธยา
အၶိင်သဝ်တှဲ	อะเคินซอฮัว	เวลาเย็น ตอนเย็น
အၶိင်ဟွံရဲ	อะเคินเห้อะรุ่ย	ไม่เลือกเวลา
အၶိင်ၜိုဟ်	อะเคินป๊อห์	หน้าหนาว ฤดูหนาว
အၶိင်အၶာ	อะเคินอะคา	เวล่ำเวลา
အၶောင်	อะโคง	โอกาส
အၶိုက်	อะคัก	ท่าทาง แบบอย่าง
အၶိုက်ကွာ	อะคักกะนา	ท่าทาง แบบอย่าง
အၶျ်	อะขย้าว	มดแดง
အဂ္ဂ	อักเกี่ยะ	อัคคะ เลิศ ยอด
အဂ္ဂဒေဝီ	อักเกี่ยะเต้วี่	อัคเทวี
အဂ္ဂီ	อัคกี้	อัคคี
အဂတိပန်	อะเกี้ยะต๊อยปอน	อคติ ๔
အဂန္တုက	อะก้นเต๊ากะ	อาคันตุกะ
အဂှ်	อะโก้ะห์	นั่น ที่นั่น

အဂို	อะเกิ้ม	คัมภีร์
အဍု	อะฮนุ่	ต้นบุนนาค
အဍဲ	อะฮนั่ว	อาคเนย์ ตะวันออกเฉียงใต้
အဃာတက	อะเฆี่ยตะกะ	อาฆาต
အဃော	อะเฆ่อว	กำลัง
အဃောခိုဟ်	อะเฆ่อวเคาะห์	กำลังดี
အဃောစ	อะเฆ่อวเจี๊ยะ	กำลังกิน กำลังพอเหมาะ
အဃောစအ - ဃောတိက်	อะเฆ่อวเจี๊ยะอะ - เฆ่อวเติ๊ด	กำลังกินกำลังนอน
အဃောဒး	อะเฆ่อวเตี้ยะห์	กำลังติด (ปลากำลังออก)
အဃောဓတ်	อะเฆ่อวท่ด	กำลังแข็งแรง วัยฉกรรจ์
အဃောရုဟ်	อะเฆ่อวโร่ะห์	กำลังอร่อย กำลังมัน
အဃောသ	อะเฆ่อวสะ	อโฆษะ ไม่ก้อง อักษรตัวที่หนึ่งตัวที่สองของวรรค (อักษรมอญ)
အင်	อัง	หนอง บึง พลวง
အင်ကလိက်	อังกะเลิ้ด	อังกฤษ
အင်လှာ	อังฮลา	ลำราง
အင်ဂ အင်္ဂ	อังเกี้ยะ	องค์ ส่วนของร่างกาย อวัยวะ
အင်္ဂဇာတ်	อังเกี้ยะจ้าด	องคชาต อวัยวะเพศชาย
အင်္ဂဒို	อังเกี้ยะเต้อ	ปูนสอ ปูนฉาบ
အင်္ဂပ္ဍာန်	อังเกี้ยะปนาน	กำลังพล กำลังกองทัพ
အင်ဂုလိမာ	อังกุ้ลิ่มา	องคุลิมาล
အင်ဝ	อังเวี่ยะ	อังวะ
အင်သ	อังซะ	ผ้าอังสะ
သ္လအင်	สละอัง	ใบตองตึง
အၚုပ်	อะง่บ	ปรารถนา ต้องการ
ဒးအၚုပ်	เตี้ยะห์อะง่บ	ชอบใจ ถูกกับความประสงค์
အၚုဝ်	อะโง่	คู่ ไหว้
အၚုဝ်ကျာ်	อะโง่กยั๊จ	ไหว้พระ
အၚုဝ်ဗ	อะโง่เปี้ย	ไหว้เจ้า
ဂြမွဲအၚုဝ်	เกลี้ยมั่วอะโง่	วัวหนึ่งคู่
အၚါ	อะเงี่ย	วันอังคาร

အငှာပ်	อะเงี่ยบ	กราม
အငှာပ်ကျာ်	อะเงี่ยบกยั๊จ	มะค่า เรียกต้นมะค่าว่าชุอะเงี่ยบกยั๊จ
အငှု လှု	อะงุ่ เลี่ยะงุ่	เงี่ยบเหงา เหงาหงอย
အစပ်	อะจ๊อบ	จดกัน พอดี พอเหมาะ
အစာ	อะจา	อาจารย์
အစာကဝတ်	อะจากะว้อด	หมอนวด
အစာကွတ်	อะจากว๊อด	ผู้เก่งทางเสกเป่าเวทมนต์คาถา
အစာကဝိ	อะจากะวิ	นักกวี
အစာကသူ	อะจากะเซา	ช่างวาดเขียน จิตกร
အစာကြွေဟ်	อะจาเกน๊ะห์	ช่างจารหนังสือ
အစာဂိုန်	อะจาเกิ้น	เจ้าคณะ เจ้าลัทธิ
အစာတ္ၚ	อะจาตะละ	เจ้าคุณ ท่านเจ้าคุณ พระภิกษุชั้นราชาคณะ
အစာဓဝ်	อะจาโธ่	พระธรรมกถึก พระนักเทศน์
အစာဗတောန်လိက်	อะจาเปี๊ยะตนเลิ่ด	ครูอาจารย์ที่สอนหนังสือ
အစာဒမ္ဂုမတ်	อะจาต้มลุ่ม่ด	นักมายากล
အစာလ္ဂဲာ	อะจาเลี่ยะม่าย	หมองู
အစာသဝ်	อะจาซอ	หมอ แพทย์
အစာဓ	อะจาบะ	หมอทำขวัญ
အစာဥပ္ပဇ္ဈာ	อะจาอุบป๊อดช่าย	อุปัชฌยาจารย์
အစာတ်	อะจั๊ด	อาจาด
အစိက်	อะเจิ๊ด	ยี่สิบห้า การเล่นเกมอะแชทอดได้เบี้ยหงาย ห้าเบี้ยคว่ำหนึ่งเบี้ยเรียกอะเจิ๊ด ขึ้นเม็ดได้สองตัว เดินได้ ๒๕ ตา
အစိန္တေယျ	อะจินเตยะ	อจินไตย พ้นความคิด ไม่ควรคิด
အစုတ်	อะจุ๊ด	ครั้ง ที หน่อย
မွဲအစုတ်	มั่วอะจุ๊ด	หนึ่งครั้ง หนึ่งที
အစေန်အဆက်	อะเจนอะชัก	สืบต่อกัน สืบเนื่องกัน
အစောန်စိုတ်	อะโจนจ๊อด	ใจอิจฉา
အစောန်အပြိက်	อะโจนอะปร๊อก	เป็นดอกเป็นดวง ด่างพร้อย (ศีล)
အစာံဒြပာတ်	อะโจมเตรี้ยะห้ด	พละกำลัง ความแข็งแรง
အစံင်အတူ	อะจองอะเตา	เป็นทุกข์เป็นร้อน เดือดเนื้อร้อนใจ
အဆက်	อะชัก	สืบต่อกันมา สืบเนื่อง สืบทอด

အဆံင်	อะชอง	ชั้น
အဆတ်	อะช้อด	จริง แท้
ဗွဲအဆတ်	ป้วอะช้อด	โดยจริง โดยแท้
အဆေဝ်	อะเช	ลิ้น
အဆေဝ်စိဟ်	อะเชจิ๊ห์	ลิ้นหกล้ม
အဆေဝ်သွဝ်	อะเชฟอ	นางอัปสร นางฟ้า
အဇ္ဈတ္တိက	อ๊อดโช่ดต๊อยกะ	อัชฌัตติก ส่วนตัว เฉพาะตัว
အဇ္ဈာသယ	อ๊อดเชี่ยซะยะ	อัชฌาสัย นิสัยใจคอ
အဇာတသတြု	อะเจี้ยตะซ้อดเกร๊า	อชาตศัตรู
အဇ္ဇတ်	อ๊อดโช่ด	ถึงคราวจำเป็น จำเป็นถึงที่สุด
အဉ္ဇလီ	ออนเจี๋ยะลี่	อัญชลี การไหว้ การประนมมือ
အညာ	ออนญา	อัญญา ปัญญาระดับสกทาคามีและอนาคามี
အဋ္ဌ	อ๊อดทะ	แปด
အဏ္ဍဇ	ออนคะเจี้ยะ	สัตว์เกิดในไข่
အဏအဲ	อะเนาะ	นี้ ที่นี่
အဏု	อะนุ	เล็ก ละเอียด
အတင်	อะตัง	ขอบ ชาย ตีน
အတင်ဂွိန်	อะตังฮนิ่น	ชายผ้าถุง ตีนผ้าถุง
အတ္တမဘာဝ	อ๊อดตะมะเกี่ยะเวี่ยะ	อัตมาภาพ
အတိက်	อะเติ๊ด	อดีต
အတီတေအ်	อะตอยเต๊ะ	อดีตกาล
အတုန်	อะตุน อะตอน	ครั้ง เที่ยว หน
အတုန်ကွာ	อะตุนกลา	ครั้งก่อน เที่ยวก่อน
အတုန်ဏအဲ	อะตุนเนาะ	ครั้งนี้ เที่ยวนี้ หนนี้
အတုလ	อะเต๊าละ	อดุลย์ ชั่งไม่ได้ ไม่มีเปรียบ
အတူ	อะเตา	บน ข้างบน
အတး	อะต๊ะห์	สงกรานต์
အတိုင်	อะตัง	ตามที่
အထက်	อะทัก	ครั้ง สมัย
အထက်ကျာ်	อะทักกยั๊จ	ครั้งพุทธกาล สมัยพุทธกาล
အထက်ယဲါနော် -	อะทักย่ายโน่ก -	ครั้งปู่ย่าตายาย
အပါနော်	อะปาโน่ก	

အထုပ်	อะทุบ	หมวก หมวกมีหางยาวๆ
အထောတ်	อะทด	ยอด
အထောတ်ကျာ်	อะทดกยั๊จ	พระเมาลี
အထံင်	อะทอง	ส่วนที่ยื่นออกไปในแม่น้ำด้านใต้มีน้ำวน
အထိုင်သး	อะทังซะห์	ยกย่อง สรรเสริญ
အဒ္ဒာ	อะเตี๊ย	เป็ด
အဒိ	อะติ้	แรก ต้น แต่ต้น
အဒိကိုပ်ကွာ	อะติ้กับกลา	เดิมเริ่มแรก แต่ครั้งก่อน
အဒေါဝ်	อะโต้	กลาง
အဒေါဝ်ခ္ဍာတ်	อะโต้คะลัด	กลางแจ้ง
အဒေါဝ်ဂိတု	อะโต้กิ้เต๊า	กลางเดือน
အဒေါဝ်ဂြိပ် -	อะโต้เกริ้บ -	กลางดงกลางป่า กลางป่ากลางดง
အဒေါဝ်ဂွိင်	อะโต้เฮนิ่น	
အဒေါဝ်ဂွံင် -	อะโต้โกล้ง -	กลางถนนหนทาง
အဒေါဝ်ဍာန်	อะโต้ดาน	
အဒေါဝ်ဍုဟ်	อะโต้เดาะห์	กลางกบาล
အဒေါဝ်တ္ၚဲ	อะโต้ฮัว	กลางแดด
အဒေါဝ်ပေါဲ	อะโต้ป้าว	กลางงาน
အဒေါဝ်မ္ဂိဟ်	อะโต้เมี่ยะนิ่ห์	กลางคน กลางผู้กลางคน
အဒေါဝ်သာသနာ	อะโต้สาสะนา	กึ่งพุทธกาล
အဒေါဝ်ဇိ -	อะโต้บีอะโต้เกริง	กลางแม่น้ำลำคลอง
အဒေါဝ်ကြုင်		
အဒိုတ်	อะเติ้ด	วันอาทิตย์
အဓာန်	อะท่าน	กาล เวลา
အဓာန်မဂွိင်သ္ဍဲာ	อะท่านเมี่ยะเกลิ้นฮั่ว	กาลเวลาอันยาวนาน ต่อเนื่องอันยาวนาน
အဓိပတိ	อะธิ่ปะต๊อย	อธิบดี
အဓိပါ	อธิ่ปาย	อธิบาย
အနက်	อะเนี่ยก	จำนวน ปู่ทวด ตาทวด
အနက်ဂှ်	อะเนี่ยกโก๊ะห์	ครั้งนั้น
အနဃ	อะเนี่ยกเฆี่ยะ	หาค่ามิได้ เกินที่ประมาณราคาได้
အနတ္တ	อะน่ดตะ	อนัตตา ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน
အန္တရာဲ	ออนตะราย	อันตราย

အနန္တ	อะน่นตะ	อนันต์ ไม่มีที่สิ้นสุด
အနန္တရိက်	อะน่นตะเริ้ด	อนันตริยกรรม กรรมที่เป็นบาปหนักที่สุด
အန္ဓ	ออนเที่ยะ	อันธ มืด มืดมน
အနာဂတ်	อะเนี่ยก้ด	อนาคต
အနာဂံ	อะเนี่ยเกี่ยม	อนาคามี
အနာထ	อะเนี่ยทะ	อนาถา ยากจน ไม่มีที่พึ่ง
အနံ	อะเนี่ยม	ด้านกว้าง ความกว้าง
အနှါ	อะน่าย	ถุง
အနိုင်	อะเนิ่น	จำใจ แค่น แกนๆ
သိုအနိုင်	ซ่ำอะเนิ่น	ทั้งที่จำใจ ฝืนใจทำ
မံင်အာသိုအနိုင်	ม่งอาซ่ำอะเนิ่น	จำใจอยู่ อยู่ไปแกนๆ ฝืนใจอยู่
အနိစ္စ	อะนิดเจี๊ยะ	อนิจจัง ไม่เที่ยง ไม่แน่นอน
အနိသံ့င်သ	อนิ่ดซองซะ	อานิสงส์ ผลบุญ
အနုညာတ်	อะนุญ้าด	อนุญาต
အနုဒိုဟ်	อะนุเต้อะห์	อนุทิศ
အနုဘာ	อะนุเกี่ย	อานุภาพ อำนาจ
အနုမာန်	อะนุมาน	อนุมาน คาดคะเน
အနုမောဒ္ဓာ	อะนุเม่อวเตี้ยะเนี่ย	อนุโมทนา
အနုလုမ်	อะนุลุ่ม	อนุโลม ตามลำดับ ตามขน
အနုဿတိ	อะนุ่ดซะต๊อย	อนุสติ ความระลึกถึง ระลึกถึงบ่อยๆ
အနေက	อะเน่กะ	อเนก มาก หลาย
အနေကဇာတိ	อะเน่กะเจี้ยต๊อย	อเนกชาติ
အနဲ အဍွဲ	อะนั่ว อะฮนั่ว	อาคเนย์ ทิศตะวันออกเฉียงใต้
အနှေန်	อะเฮน็น อะฮนัน	ค่า ราคา อัตรา เพียงแค่ แค่ชั่วเวลา
အနှေန်ကျာ	อะฮนันกย็า	ราคาตลาด ราคาท้องตลาด
အနှေန်ကျာညး –	อะฮนันกย็าเญี้ยะห์ -	ค่าที่คุยกันอยู่เปล่าๆ ดีกว่าคุยกันอยู่เปล่าๆ
ထကအ်မုးမုး	ทะเกาะมะห์มะห์	
အနှေန်စိုဟ်	อะฮนันจิ๊ห์	ราคาลง ราคาตก
အနှေန်တိုန်	อะฮนันตอน	ราคาขึ้น ราคาสูงขึ้น
အနှော်	อะโนก	ปู่ ตา
အနှော်ကျာ်	อะโนกกยั๊จ	หลวงปู่ หลวงตา
အပ်	อ๊อบ	มอบ สม เหมาะ

အပ်ပြာပ်	อ๊อบปรับ	มอบหมาย
ၵႂ်ႇအပ်ပြာပ်	เก้อะอ๊อบปรับ	ได้มอบหมาย
ၶၢင်အပ်ပြာပ်	เติ้งอ๊อบปรับ	รับมอบหมาย
အပ်အစာ	อ๊อบอะจา	มอบครูบาอาจารย์ โบราณใช้หมากพลูบุหรี่ ใส่พานถวายขณะนำตัวไปฝากเป็นลูกศิษ
အပင်	อะปัง	คุณไสย
ဒႆႉအပင်	เตี้ยะห์อะปัง	ถูกคุณไสย
အပတ်	อะป๊อด	อาบัติ
အပါ	อะปา	พ่อ
အပါဖွော်	อะปาโฮน่ก	พ่อใหญ่ ปู่ ตา
အပါဍေံ	อะปาแดะห์	พ่อมัน ภารยาเรียกสามีแทนลูก
အပါနက်	อะปาเนียก	ปู่ทวด ตาทวด
အပါရအ်	อะปาเราะ	อ้ายบ้า
အပါသွိ	อะปาฟาม	พ่อเลี้ยง
အပါ်	อะป๊จ	ครึ่ง
အပ်ါ	อะปาย	อบาย
အပါပန်	อะปายปอน	อบายภูมิสี่
အပါဃသတ်	อะปายะซ้อด	อบายสัตว์
အပေါတ်	อะป๊ด	สิ่งของ เครื่องใช้ เครื่องเครา
အပေါတ်ကျိုင်	อะป๊ดกะยัง	เครื่องนุ่งห่ม เครื่องแต่งตัว
အပေါတ်ကြိယျာ	อะป๊ดกร๊อยยา	เครื่องประดับ
အပေါတ်သို	อะป๊ดฮ้อย	เครื่องเรือน เครื่องตกแต่งภายในบ้าน
အပိုင်အခြာ	อะปังอะครา	ปกครอง เขต ระหว่าง
အပိုဟ် ကပိုဟ်	อะป๊อห์ กะป๊อห์	ต้นอ้อ
အပြော	อะปรม	ธรรมดา สามัญ
အပြိက်	อะปร๊อก	ต่าง ลาย
အပ္ဍဲ	อะปะดอย	ภายใน
အဖက်	อะพัก	รุ่น คราว
အဖက်ဏအ်	อะพักเนาะ	คราวนี้ รุ่นนี้
အဖဝ်	อะพอ	รุ่น คราว
အဖဝ်အဖက်	อะพออะพัก	เพื่อนฝูง
မွဲအဖဝ်	มั่วอะพอ	รุ่นราวคราวเดียวกัน

အဘယ	อะเภี่ยะเยี่ยะ	อภัย
အဘယဒာန်	อะเภี่ยะเยี่ยะต้าน	อภัยทาน
အဘိဇ္ဈာ	อะภิเชี่ย	อภิชฌา โลบอยากได้ของเขา
အဘိညာ	อะภินญา	อภิญญา ความรู้ยิ่ง
အဘိဓဝ်	อะภิโธ่	อภิธรรม
အဘိဓဝ်ထပ်	อะภิโธ่ทะเป๊าะห์	อภิธรรมเจ็ดคัมภีร์
အဘိဝါဒန	อะภิเวี่ยเตี้ยะเนี่ยะ	อภิวาท การกราบไหว้
အဘိသေခ	อะภิ่เสคะ	อภิเษก
အဘိုအ်	อะเภ่อะ	เผื่อ สำหรับ
အဘိုအ်ကောန် –	อะเภ่อะโกนอะ -	เผื่อลูกเผื่อเมีย
အဘိုအ်ဗြဲ	เภ่อะเปรี้ย	
အဘိုအ်ပကုသို်	อะเภ่อะปะเก๊าซอ	เผื่อไว้ทำบุญ
အမတ	อะเมี่ยะตะ	อมตะ ไม่ตาย พระนิพพาน
အမှ	อะมะ	พี่สะใภ้
အမာ	อะมา	ประมาณ
အမာဂှ်	อะมาโก้ะห์	เท่านั้น (ชี้มือหรือทำมือประกอบ)
အမာစိင်	อะมาเจิน	เท่าช้าง ใหญ่มาก (เปรียบเทียบ)
အမာဏာအ်	อะมาเนาะ	เท่านี้ (ทำมือประกอบ)
အမာတ်	อะมาด	อมาตย์ อำมาตย์
အမာတ်ဇ္ဍော်	อะมาดโฮน่ก	มหาอำมาตย์
အမာဝသိ	อะมาเวี่ยะซอย	อมาวสี วันดับ วันสิ้นเดือน
အမဲာ	อะม่าย	อาหาร กับข้าว
အမြဲာ	ออมร่าย	กลิ่น อาย
အမှု	อะเฮม้า	คดีความ
အမူ	อะมู่	อา น้า น้องของพ่อของแม่
အမြိုတ်	อะเมี่ยะเริ่ด	อมฤต
အမ္ဓော်	ออมโลก	ปืนใหญ่
အယံာမာတ်	อะเยี่ยมมาด	เพียงแต่
အယိင်	อะเยิ่ง	มันเหลว น้ำเหลือง
အယုက်	อะเยิก	อายุ
အယုက်ဂြိင်	อะเยิกเกลิ้น	อายุยืน
အယုက်ဂ္ဍေအ်	อะเยิกเกล้ะ	อายุสั้น

အယုက်အိုတ်	อะเยิกอ๊อด	หมดอายุ สิ้นอายุ
အယုတ်	อะยุ้ด	ชั่วช้า เลวทราม ต่ำช้า
အယုတ်မာ	อะยุ้ดเมี่ย	อัปรีย์จัญไร
အယုတ်မာခါခဏီ	อะยุ้ดเมี่ยคาคะนอย	อัปรีย์จัญไร อัปรีย์สีกบาล
အယော	อะเย่อว	เกียรติ ศักดิ์ศรี
ကေတ်အယော	เก๊ดอะเย่อว	ถือเกียรติ ถือยศ ถือศักดิ์
အယောင်အလာ	อะโย่งอะเลี่ย	คลายคลึง
အယ်	อะเยี่ย	แมงป่อง
အယ်စိင်	อะเยี่ยเจิน	แมงป่องช้าง
အယ်ဖိုင်	อะเยี่ยพัง	แมงมุม
အယိုင်	อะย่าง	น้ำหนัก
အရက်	อะเรียก	เหล้า สุรา
အရင်	อะเรี่ยง	ส่วน ส่วนแบ่ง
အရည္ဍ	อะร่นเญี้ยะ	อรัญ ป่า
အရတိ	อะเรี่ยะต๊อย	อรติ ความริษยา
အရထ	อะเรี่ยะทะ	คำอธิบาย คำแปล
အရပ်အရာ	อะร่บอะเรี่ย	สิ่งของ เครื่องใช้
အရဟတ္တ	อะเรี่ยะฮอดตะ	อรหัต
အရဟန္တ	อะเรี่ยะฮอนตะ	อรหันต์
အရိယ	อะร้อยยะ	อริยะ พระศรีอารยเมตไตร
အရိယသစ္စပန်	อะร้อยเยี่ยะซ้อด- เจี๊ยะปอน	อริยสัจ ๔
အရိ	อะรอย	พระอริยะ
အရုတ်	อะรุ้ด	เต่า
အရုတ်ဒို	อะรุ้ดเต้อ	เต่าบก เต่าภูเขา
အရုပ်	อะรูป	ไม่มีรูป นาม
အရေဝ်	อะเร่	คำพูด ภาษา
အရေဝ်ဂွိုင်	อะเร่กล้าง	พูดมาก ปากมาก เรื่องมาก
အရေဝ်ပရအ်	อะเร่ปะเราะ	พูดเหมือนคนบ้า คำพูดคนบ้า
အရေဝ်မည်	อะเร่ม่น	ภาษามอญ
အရေဝ်ယုတ်မာ	อะเร่ยุ้ดเมี่ย	พูดจาหยาบคาย พูดจาอัปมงคล
အရေဝ်လက်တွာဏအ်	อะเร่เลียกตะมาเนาะ	คำพูดใหญ่โตขนาดนี้ พูดเขื่อง

အရေဝ်သေံ	อะเร่เซม	ภาษาไทย
အရေဝ်အခြာ	อะเร่อะครา	คำพูดคำจา
အရံင်	อะโร่ง	สี แสงสี - มอญลพบุรีไม่ได้ใช้พูดประจำวัน
အရံင်ဍုဲမိတ်	อะโร่งดั๊จมิ่ด	สีเหลือง
အရံင်ဍို	อะโร่งดัม	สีน้ำเงิน
အရံင်ဗကေတ်	อะโร่งเปี๊ยะเก๊ด	สีแดง
အရံင်ဗု	อะโร่งปุ๊	สีขาว
အရံင်လစံက်	อะโร่งเลี่ยะจ๊อก	สีดำ
အရံင်သ္ငက်	อะโร่งเฮี๋ยก	สีเขียว
အရိုင်	อะร่าง	หยาบ ป่าเถื่อน
မ္ဂိဟ်အရိုင်	เมี่ยะนิ่ห์อะร่าง	คนป่าเถื่อน คนด้อยความเจริญ
အရီ	อะเริ่ม	อารมณ์
ပဗက်အရီ	ปะเปี๋ยกอะเริ่ม	ทำตามอารมณ์ อย่าตามอารมณ์
အရှ်	อะซอน	พระอรหันต์
အရှိန်	อะซอน อะเซิน	อรุณ
အရှိန်စၟ်	อะเซินจั๊ด	อรุโณทัย ย่ำรุ่ง เช้าตรู่
အရှ်ာ	อะซาม	ลาน อาราม
အရှ်ာဖြဲ	อะซามซั่ว	ลานโพธิ์
အရှ်ာဘာ	อะซามเกี่ย	ลานวัด อารามวัด
အလင်ကာရ	อะลังการะ	อลังการ เครื่องประดับประดา
အလဇ္ဇီ	อะล่ดจี้	อลัชชี หน้าด้าน ไม่มียางอาย ผู้เก้อยาก
အလန်	อะล่น	ครั้ง หน ผลัดเวรกัน
အလန်ကွာ	อะล่นกลา	ครั้งก่อน ครั้งที่แล้ว
အလန်ကွာဂှ်	อะล่นกลาโก้ะห์	ครั้งก่อนนั้น
အလန်ဂတ	อะล่นเกี๊ยะตะ	ครั้งหน้า
အလန်ဏအ်	อะล่นเนาะ	ครั้งนี้
အလန်တဲကျ္ာင်	อะล่นตอยเกลิง	ครั้งที่แล้ว
အလန်တတိယ	อะล่นตะต๊อยยะ	ครั้งที่สาม
အလန်ဒုတိယ	อะล่นตุ้ต๊อยยะ	ครั้งที่สอง
အလန်ပထမ	อะล่นปะทะมะ	ครั้งที่หนึ่ง ครั่งแรก ครั้งปฐม
အလံာ	อะเลี่ยม	ธง

အလိင်	อะเลิน	หลง หลงไว้
အလိင်ရုပ်	อะเลินรูป	โพล้เพล้
အလိတ်	อะลิด อะลัด	ลื่น
အလိတ်ကဆေဝ်	อะลัดกะเช	ลื่นเป็นมัน ลื่นไถล
အလိ	อะลิ่ม	หลอกลวง
အလုက်	อะเลิก	ฝีหัวขาด
အလုင်	อะเลิง	ต่างถิ่น มาจากที่อื่น
ဒုင်အလုင်	เติ้งอะเลิง	ต้อนรับแขก
အလုံ	อะลุ่ม	ทั่ว ทั่วทั้ง ตลอด
အလုံဇကု	อะลุ่มเจี้ยะเก๊า	ทั่วสารพางค์กาย
အလေဝ်	อะเล่	ตัวเอง
အလေဝ်ဇကု	อะเล่เจี้ยะเก๊า	ด้วยตัวเอง
အလိုက်	อะลาก	แบบ ท่า ธรรมเนียม ประเพณี
အလိုက်ဍုင်ကွာန်	อะลากเดิงกวาน	แบบอย่างบ้านเมือง ประเพณีบ้านเมือง
ပဗက်အလိုက်	ปะเปี๊ยกอะลาก	ทำตามแบบอย่าง ทำตามประเพณี
အလိုန်	อะเลิ่น	ลูกคลื่น
အလိုအ်အလဲာ	อะเลอะอะล่าย	คลื่นเหียน พะอืดพะอม
အလှ်	อะลอ	ไหน ที่ไหน
အလှ်အသိ	อะเล่ออะซอย	รัฐบาล
အဝ	อะเวี่ยะ	อังวะ ชื่อเมืองในประเทศพม่า
အဝသာန်	อะเวี่ยะซาน	อวสาน
အဝါဟ	อะเวี่ยฮะ	การแต่งงาน
အဝါ	อะว่าย	ขณะ เวลา กำลัง
အဝါဏအ်	อะว่ายเนาะ	ขณะนี้ กำลังนี้ เวลานี้
အဝိက်	อะเวิด	นรกอเวจี
အဝိဇ္ဇာ	อะวิดเจี๋ย	อวิชชา ความไม่รู้ ความเขลา
အဲ	อะวั่ว	วัย อวัยวะ
အဲစိုပ်	อะวั่วจั๊บ	ถึงวัยที่จะมีครอบครัว
အဝေါန်	อะโว่น	วงกลม
အဝေါန်တ္ၚဲ	อะโว่นฮัว	สุริยมณฑล ดวงอาทิตย์
အဝှ်	อะวอ	เสมอ บ่อย
အဝ်	อะเว่อ	อำนาจ

အသင်္ချေ	อะซังคั่ว	อสงไขย มากจนนับไม่ถ้วน
အသညသတ်	อะซอนญะซอด	อสัญญีสัตว์ สัตว์ไม่มีสัญญา
အသရ်	อะซอ	ประหลาด พิศวง อัศจรรย์ มหัศจรรย์
အသရ်ဂုန်ကျာ်	อะซอกุ้นกยั๊จ	ความอัศจรรย์ของคุณพระพุทธเจ้า
အသရ်ဇွော်	อะซอโฮน่ก	ความมหัศจรรย์อันยิ่งใหญ่
အဿာသ	อ๊อดซาสะ	อัสสาสะ ลมหายใจเข้า
အသိင်	อะเซิน	ไอ เปลว
အသိင်တ္ၚဲ	อะเซินฮัว	ไอแดด
အသိင်အဝ်	อะเซินอะเว่อ	เมาอำนาจ
အသိတ်	อะซัด อะซิด	นกเค้า นกแสก
အသိ	อะแซม	นกเหยี่ยว
အသီတိ	อะซอยต๊อย	อสีติ แปดสิบ
အသီတိသာဝက	อะซอยต๊อยสาเวี่ยะกะ	อนุพุทธ ๘๐ องค์
အသုစိ	อะเซ้าจ๊อย	อสุจิ
အသုဘ	อะเซ้าเภี่ยะ	อสุภ สภาพไม่สวยไม่งาม อุจจาระ
အသုရိကဲာ	อะเซ้าร้อยกาย	อสุรกาย
အသေခ	อะเสขะ	อเสข ผู้ไม่ต้องศึกษา พระอรหันต์
အသောင်	อะโซง	เงินสินสอดทองหมั้น
ၚုပ်အသောင်	งุ่ห์อะโซง	ค่าสินสอดทองหมั้น
အသံင်္ချေ	อะซองคั่ว	อสงไขย
အသံ	อะซอม	คำสั่ง
အသြိုန်	อะเซิน อะซอน	อรุณ
အဟ်	อ๊อห์	กลิ่นอับ
အဟာရ	อะหาระ	อาหาร
အဟာန်	อะห้าน	ห่าน
အဟိုတ်	อะฮ้อด	อเหตุก
အစိုတ်	อะบ๊อด	ประมาณ แค่
အာ	อา	ไป
အာကာရ	อาการะ	อาการ
အာကာသဇ္	อากาซะเจ้อ	เทวดาบนฟ้า เทวดาเบื้องบน
အာကေတ်မု	อาเก็ดมุ่	ไปทำไม ไปเอาอะไร
အာကို	อากำ	ไปด้วย

အာကိုလေဝ်	อากัมเล	ไปด้วยซิ
အာကိုဟာ	อากัมฮา	ไปด้วยไหม ไปด้วยหรือ
အာကိုပဲ့ ဍာ	อากอหั้ว	ไปให้ไกล ออกไปให้ห่าง
အာကၠာဏး	อากลานะห์	ไปก่อนนะ
အာကၠုင်တဲ့	อาเกลิงตุย	ไปมาแล้ว
အာကေ့အ်	อาแกละ	ไปเงียบ หายจ้อย
အာကေ့ာန်ကလောန်	อาโกลนกะโลน	ไปทำงาน
အာခိုဟ်ဟ်	อาเคาะห์ๆ	ไปดีๆระวังด้วย
အာခိုဟ်အိုတ်	อาเคาะห์อ๊อด	อ้ายตัวดี
အာဂြိုပ်	อาเกริ้บ	ไปป่า ไปถ่ายอุจจาระ
အာဂွံကေ့ာန်စ	อากล้ายโกลนเจี๊ยะ	ไปหางานทำ ไปทำมาหากิน
အာဂွံရ	อาเก้อะระ	ไปได้แล้ว ไปเสียทีซี
အဂွံရဟာ	อาเก้อะระฮา	ไปได้หรือยัง
အာဂွံဟာအောဂွံ	อาเก้อะฮาเอาเก้อะ	ไปได้หรือไม่ได้ ไปได้ไหม
အာဃာတက	อาเฆี่ยตะกะ	อาฆาต
အာစာ	อาจา	อาจารย์
အာစံင်ကမ္မထာန်	อาจองกอมมะทาน	ไปเผาศพ
အာစံင်ဖွ	อาจองเฟี่ยะ	ไปเผาศพ
အာစိုပ်	อาจั๊บ	ไปถึง
အာစိုပ်ဒတဲ့	อาจั๊บเตี๋ยะตอย	จบบริบูรณ์
အာစိုပ်သင်	อาจั๊บซัง	ไปถึงฝั่ง สำเร็จแล้ว
အာစောအ်	อาโจ๊ะ	ไปเถอะ
အာဆလအ်	อาชะโล่ะ	ไปเมื่อไร
အာဇာနဲ	อาเจี๋ยนั่ว	อาชาไนย บุรุษอาชาไนย
အာညိ	อาญี้	ไปหน่อย ขอทางหน่อย
အာဍုင်	อาเดิง	ไปกรุงเทพฯ ไปเมืองหลวง
အာဍုင်တြေဲ	อาเดิงตะเรม	ไปกรุงเก่า ไปพระนครศรีอยุธยา
အာဏာ	อานา	อาณา อำนาจปกครอง
အာတေဟ်အာ	อาเต๊ะห์อา	ไปก็ไป
အာတဲ့	อาตุย	ไปแล้ว ไปมาแล้ว
အာတဲ့ကၠုင်ပ္ဍန်ဏး	อาตุยเกลิงปลอนนะห์	ไปแล้วมาอีกนะ
အာတြဲဖွော်	อาตะราวโฮน่ก	ไปถ่ายอุจจาระ

အာတြဲသွတ်	อาตะราวซะมด	ไปถ่ายปัสสาวะ
အာထော်ံပြုပ်ဟ်ပ်	อาเมาะเปราะห์ๆ	ไปเสียเร็วๆ รีบๆไปเสีย
အာဒိုဳ	อาเติ๋ม	ไปค้าง
အာနူၵွင်	อานู่กลัง	ไปเมื่อตะกี้
အာနူထာအ်	อานู่เนาะ	ไปเสียจากที่นี่
အာတ်	อั๊ด	ขอ
အာတ်ကို	อั๊ดกอ	ขอให้ ....
အာတ်ကိုၵွံ	อั๊ดกอเก้อะ	ขอให้ได้.........
အာတ်ကိုဳ	อั๊ดกัม	ขอบ้าง ขอมั่ง
အာတ်ၵွာ	อั๊ดกลา	ขอก่อน ขอสักครั้ง
အာတ်စ	อั๊จเจี๊ยะ	ขอทาน
အာတ်ထုညာ	อั๊ดนุเญี่ย	ทบทวนสามเณรสิกขา
အာတ်တခာတ်	อั๊ดตะคัด	อัตคัดขัดสน
အာတ်ဒုပ်ဟ်	อั๊ดตุ้ห์	ขอโทษ
အာတ်ခဝ်	อั๊ดโธ่	อาราธนาธรรม
အာတ်နိဿယျ	อั๊ดนิ่ดสะยะ	ขอนิสัย
အာတ်နုညာတ်	อั๊ดนุญ้าด	ขออนุญาต
အာတ်ပယိုဳ	อั๊ดปะเยิ่ม	ขอชีวิต
အာတ်ဖြဲ	อั๊ดปรั่ว	ขอฝน แห่นางแมว
အာတ်မွဲလစုတ်	อั๊ดมั่วเลี่ยะจุ๊ด	ขอที ขอสักครั้ง ขอสักหน
အာတ်မွဲဝါၵွာ	อั๊ดมั่วเวี่ยกลา	ขอครั้งหนึ่งก่อน
အာတ်မ္ကို	อั๊ดเมี่ยะเง่อ	อาราธนาพระปริตร
အာတ်သီ	อั๊ดซอย	อาราธนาศีล
အာတ်အခေါင်	อั๊ดอะโคง	ขอโอกาส
အာန်တွာန်	อันตะนัน	วุ่นวาย เร่าร้อน กลุ้ม
အာန်တွာန်စိုတ်	อันตะนันจ๊อด	อัดอั้นตันใจ
အာပတ်	อาป๊อด	อาบัติ
အာပမု	อาปะมุ่	ไปทำไม
အာပါရအ်	อาปาเราะ	อ้ายบ้า
အာပလံင်မွှင်	อาปะลองบ้อง	ไปเรื่อยเปื่อย ไปส่งเดช
အာပွ်န်ဟာ	อาปลอนฮา	ไปอีกไหม ไปอีกหรือ
အာဖျာ	อาพย๊า	ไปตลาด

အာဖိုဟ်ဟာ	อาเพอะห์ฮา	ไปเฉยหรือ
အာဖက်ကဖဝ်	อาเปี้ยกกะพอ	ไปตามพวก ไปตามเพื่อน
အာဖိုပေါ်	อาเปือปัว	ไปเที่ยวงาน ไปดูการเล่น
အာဗူ	อาเฮี่ยะ	ไปนา
အာမှိဟ်မွဲကို	อาฮนิ่ห์มั่วกัม	ไปด้วยคน ขอไปด้วยคน
အာမုက်	อาเมิ่ก	อ้ายหน้า ....
အာမွဲစွံ	อามั่วเจ๊าะ	ไปด้วยกัน
အာယုက်	อาเยิก	อายุ
အာရ	อาระ	ไปละ
အာရဏး	อาระน๊ะห์	ไปละนะ
အာရဟာ	อาระฮา	ไปหรือ ไปละหรือ
အာရမ္ဗ	อาระเบี้ยะ	ไปเถอะมึง (โอบไล่ส่ง)
အာရံင်စမ်	อาร่งจอม	ไปดูซิ ลองไปดูซิ
အာလို်	อาลอ	ไปไหน
အာလို်ကျုင်	อาลอเกลิง	ไปไหนมา
အာလို်ရော	อาลอเรา	ไปไหน ไปไหนกัน
အာဝါဟ	อาเวี่ยฮะ	อาวาหะ การแต่งงาน การสมรส
အာသန	อาสะนะ	อาสนะ
အာသိုအနိုင်	อาซัมอะเนิ่น	จำใจไป แค่นไปอย่างนั้นเอง
အာသွံရာန်စ	อาเซาะร่านเจี๊ยะ	ไปค้าขาย
အာဟာအောအာ	อาฮาเอาอา	ไปหรือไม่ไป
အာဏွဂွံ	อาอิเก้อะ	ไปก็ได้
အာအိင်	อาเอิน	ไปเอง
အာအောဂွံ	อาเอาเก้อะ	ไปไม่ได้
အာအောမွဲဟာ	อาเอามัวฮา	ไปไหมเล่า ไปหรือเปล่า
အဲ အဲကွဲ	อาย อายกม๊าย	มรดก
အဲကမ်	อายกอม	ผลกรรม
အိက်	เอิ๊ด	ขี้ อุจจาระ มูลสัตว์ ดอกเบี้ย
အိက်က	เอิ๊ดกะ	ขี้กะโล้โท้
အိက်ကၟ	เอิ๊ดกะมะ	ขี้มอด
အိက်ကဝ်င်	เอิ๊ดกะบอง	ขี้ไต้
အိက်ကော်ထဍုဟ်ပ္တ်	เอิ๊ดก๊อห์ทะด๊อห์ปะตอ	เอาเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ ฟื้นฝอยหาตะเข็บ

အိၵ်ႇၵေၵ်း	เอิ๊ดก๊อด	ขี้กบ
အိၵ်ႇၵြုတ်း	เอิ๊ดกรุ๊ด (กร๊อด)	ขี้ครั่ง
အိၵ်ႇၵတေႃဝ်	เอิ๊ดกะโต	ขี้หู
အိၵ်ႇၵႅူ	เอิ๊ดเกลอ	ขี้หมา ก้อนขี้หมาบนปากจรเข้
အိၵ်ႇၵျိုပ်	เอิ๊ดดับ	ขี้รังแค
အိၵ်ႇၶတေၵ်း	เอิ๊ดคะต๊อด	ขี้เลื่อย
အိၵ်ႇၵိုတ်ၶျေႃ	เอิ๊ดเกี๋ยะจ๊อดขยัว	เหยาะแหยะ หยิบหย่ง เหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ
အိၵ်ႇၵဢဲ	เอิ๊ดเกี๋ยะอุย	ขี้ยา (ฝิ่น)
အိၵ်ႇၵင်တၵေတ်း	เอิ๊ดเกี๋ยงตะเก๊ด	ขี้คาก้น คาราคาซัง สะสางไม่ไหว
အိၵ်ႇၵုၵ်း	เอิ๊ดเกิ๊ก	ขี้คุก
အိၵ်ႇႁွႆအႃ	เอิ๊ดเฮนี่ยอา	ท้องร่วงอย่างแรง อหิวาต์
အိၵ်ႇငၢတ်ႇ	เอิ๊ดง่าด	ตะไคร่น้ำ
အိၵ်ႇငႅၵ်း	เอิ๊ดเงี่ยก	ขี้ฟัน
အိၵ်ႇၸၢင်ၵဝ်တႃ	เอิ๊ดจานกอตา	ขี้ไก่โป้
အိၵ်ႇၸိင်	เอิ๊ดเจิน	ขี้ลำพวน
အိၵ်ႇၸေႃင်	เอิ๊ดโจง	ส่วนที่ไม่ใช่ข้าวสารแต่ยังปนอยู่กับข้าวสาร
အိၵ်ႇသႃ	เอิ๊ดชา	ขี้ตอก
အိၵ်ႇၸႄအၢမ်ႁွႆအႃ	เอิ๊ดเจี้ยะเอ๊าะเฮนี่ยอา	ทั้งขี้ทั้งราก อหิวาต์
အိၵ်ႇၸိုင်အိၵ်ႇတဲ	เอิ๊ดจ้างเอิ๊ดตอย	ขี้ตีนขี้มือ
အိၵ်ႇၽွဝ်	เอิ๊ดโฟ่	ขี้ไหล
အိၵ်ႇတိ	เอิ๊ดต๊อย	ขี้ดิน
အိၵ်ႇတိုၼ်	เอิ๊ดเติน (ตอน)	ดอกเบี้ยขึ้น
အိၵ်ႇထပိုၼ်	เอิ๊ดทะเปิ้น	ข้าวบดแปะหน้ากลอง ขี้มูกเกรอะกรังข้างแก้มเด็ก
အိၵ်ႇထဲ	เอิ๊ดทอย	ขี้ไถ
အိၵ်ႇထိၵ်ႇပိုၵ်ႇ	เอิ๊ดเทิ้ดปั๊ก	ดากระเบิด ลูกหนูระเบิดออกทางก้น ท้องร่วงอย่างแรง
အိၵ်ႇထေႃး	เอิ๊ดเทาะ	ถ่ายอุจจาระ
အိၵ်ႇၼွံလတူၵႂႃး	เอิ๊ดนุ่มเลี่ยะเตาด๊อห์	ขี้อยู่บนสมอง กลัวไม่มีสาเหตุ
အိၵ်ႇပတမ်	เอิ๊ดปะตอม	ดอกทำต้น ดอกทบต้น
အိၵ်ႇပၢင်	เอิ๊ดปาน	น้ำลาย
အိၵ်ႇပၢင်ညႃႉၶျုင်ၵႂၢၼ်	เอิ๊ดปานเญี้ยะห์เดิงกวาน	ขี้ปากชาวบ้าน เป็นขี้ปากชาวบ้าน

အိက်ပါင်ၒ်ထ႟ိုပ်ႉ	เอิ๊ดปานโต้ะห์ทะบ๊อห์	น้ำลายแตกฟอง
အိက်ပြေင်ၷ်အာ	เอิ๊ดเปรียงเฮนี่ยอา	เหลวไหล เอาเรื่องเอาราวอะไรไม่ได้ เละเป็นขี้ควายท้องเสีย
အိက်ဘင်	เอิ๊ดเกี่ยง	ขี้กัญชา
အိက်ဘိင်	เอิ๊ดเกิน	ขี้ยา ขี้ฝิ่น
အိက်ဘိန်	เอิ๊ดภิ่น	ขี้ยา ขี้ฝิ่น
အိက်မတ်	เอิ๊ดม่ด	ขี้ตา
အိက်မိုဟ်	เอิ๊ดฮมิ่ห์	ขี้ไคล
အိက်မုဟ်	เอิ๊ดมุ่ห์	ขี้มูก
အိက်မှောင်	เอิ๊ดโฮม่ง	เชื้อราที่เกิดจากผักดอง ขี้แมลงหวี่
အိက်ယဲ	เอิ๊ดยั่ว	ขี้โรค
အိက်ရုဲ	เอิ๊ดรุ่ย	ไฝ ขี้แมลงวัน
အိက်ရုဲကၞော်	เอิ๊ดรุ่ยกะตอ	ตกกระ
အိက်သ္ၚိင်	เอิ๊ดเฮนิน	สนิม
အိက်သြိန်	เอิ๊ดซอน	ดอกเบี้ย
အိက်သဲာ	เอิ๊ดซาย	ขี้ผึ้ง
အိက်သေတ်	เอิ๊ดเซด	ขี้เลด
အိက်ဟုတ်	เอิ๊ดฮุด	ขี้สูด
အိက်ဓတ်	เอิ๊ดบ๊อด	ขี้เพลี้ย
အိက်ဓိုဝ်	เอิ๊ดเบอ	ขี้เกลือ ขี้เทา
အိက်အရက်	เอิ๊ดอะเรียก	ขี้เหล้า
အိက်အာ်	เอิ๊ดอั๊จ	ขี้กา ขี้กาแดง
အိက်အောက်ကၠုၜ	เอิ๊ดเอากอเกลอเจี๊ยะ	ขี้ไม่ให้สุนัขกิน ตระหนี่ เห็นแก่ตัว เอาเปรียบคนอื่น
အိက်အောဒးဗြဲ	เอิ๊ดเอาเตี๊ยะห์ปรั้ว	ถือตัว เย่อหยิ่ง จองหอง ไม่คบกับใคร ไม่เล่นกับลูกชาวบ้าน
အိင်	เอิน	เอง
ကျောန်အိင်	โกลนเอิน	ทำเอง
အိန်	อิน	พระอินทร์
အိန်တက်ခီ	อินตักคี	เสาหลักเมือง
အိန်ထံင်	อินทอง	แต่งงาน สมรส
အိန်ဗြဳယီမာ	อินเปริ้มเยิ่มเมี่ย	อินทร์พรหมยมมาร

အိန်နသီ	อินนะซอย	ดินประสิว
အိန်ရီ	อินรอย	อินทรีย์
အိ	อิม	ยิ้ม
အိခမောမ်	อิมคะมม	อมยิ้ม
အု	อุ๊	อบอ้าว
အုအံင်	อุ๊ออง	อบอ้าว
အုင်	เอิง	ร่าน ความใคร่ ความอยาก การพองตัวของอวัยวะเพศ
အုပ်	อุ๊บ	อบ
အုပ်ပလက်	อุ๊บปะลัก	อบเหงื่อ เข้ากระโจม
အုမတ်	อุม่ด	บ้า คลั่ง
အုံ	อุม	หมู่บ้าน
အုံဒဝ်	อุมโต้	หมู่บ้านกลาง
အုဲ	อุย	เน่า โกย
အုဲသြော်	อุยเซาะ	โกยข้าว
အုဲအိက်ပေက်ဏုမ်	อุยเอิ๊ดป๊อดฮนอม	เช็ดขี้เช็ดเยี่ยว
အုဲအေင်	อุยเอียง	เน่าเปื่อย
အေက်	อ๊อด	หนึ่ง เอก (สังขยามอญ)
အေင်	ออน	อด
အေင်ကြောဝ်	ออนโกล	อดอยาก หิวโหย
အေင်ဒုင်	ออนเติ้ง	อดทน อดกลั้น
အေင်ပုင်	ออนเปิง	อดข้าว
အေန်	เอน	ทำท่า ตั้งท่า จ้องท่า เงื้อ
အေန်စဲာ	เอนจาย	เงื้อต่อย ตั้งท่าต่อย
အေဲ	เอีย	เหี่ยว เฉา แหบ
ကအ်အေဲ	เก๊าะเอีย	เสียงแหบ
အဲ	อัว	ฉัน ผม ข้าพเจ้า กู
အဲကိုဒ်မှ်ကိုဒ်	อัวกอโต้ะห์เป้ห์ -กอโต้ะห์	ผมก็ดีคุณก็ดี ข้าก็ดีเอ็งก็ดี
အဲညး	อัวเญี้ยะห์	เราเขา
အဲဍိုက်	อัวเดิ๊ด	กระผม ดิฉัน
အဲပရဲ	ออยปะรอย	ทะนุถนอม

အဲဝှ်ု	อัววอ	แหม อ้าว
အေအ်	แอ๊ะ	คาย
အေအ်ပတိတ်	แอะปะตั๊ด	คายออก
အော	เอา	ไม่ เป็นคำปฏิเสธความหมายของคำที่ถัดไป
အောက	เอากะ	กว่า มากกว่านั้น ไม่ใช่เท่านั้น
အောကေင်	เอาเกียง	ไม่เคย
အောကေင်ဆို်	เอาเกียงเชอ	ไม่เคยเห็น
အောကေင်မိင်	เอาเกียงเมิ่น	ไม่เคยได่ยิน
အောကေင်အာ	เอาเกียงอา	ไม่เคยไป
အောကေတ်	เอาเก๊ด	ไม่เอา
အောကွေဟ်	เอาแกว๊ะห์	ไม่จริง
အောကို်	เอากอ	ไม่ให้
အောကို်ဆို်ဒီ	เอากอเชอตี้	ไม่ให้เห็นขาอ่อน ไม่ได้เห็นขาอ่อน
အောခစ	เอาคะเจี๊ยะ	ไม่ง้อ ไม่ขอพึ่ง
အောခိုဟ်	เอาเคาะห์	ไม่ดี
အောခိုဟ်တိုန်	เอาเคาะห์ตอน	ไม่ดีขึ้น ไม่มีอะไรดีขึ้น
အောခိုဟ်မုမွဲသေအ်	เอาเคาะห์มุ่มั่วแซะ	ไม่มีอะไรดีสักอย่าง ปลงตก
အောခိုဟ်သညီ	เอาเคาะห์ซะญี้	ไม่ดีสักนิด
အောခိုဟ်သွံ	เอาเคาะเซาะ	ไม่ดีนี่ ไม่ดีหนอ
အောဂတိုပ်	เอาเกี๋ยะตั๊บ	ไม่ทัน
အောဂတိုပ်ကျာ်	เอาเกี๋ยะตั๊บกยั๊จ	ไม่ทันพระพุทธศาสนา
အောဂတိုပ်စ	เอาเกี๋ยะตั๊บเจี๊ยะ	ไม่ทันกิน เชื่องช้า
အောဂတိုပ်ဆို်	เอาเกี๋ยะตั๊บเชอ	ไม่ทันเห็น
အောဂတိုပ်ဗျှု	เอาเกี๋ยะตั๊บเพย่อ	ไม่ทันหิว ยังไม่หิว
အောဂံင်	เอาโก้ง	ไม่กล้า
အောဂွံ	เอาเก้อะ	ไม่ได้
အောဂွံခအိဟ်	เอาเก้อะคะอิ๊ห์	ไม่ได้หือ
အောဂွံဂဗ	เอาเก้อะเกี๋ยะเปี๋ยะ	ไม่ได้พบ ไม่ได้เจอ
အောဂွံဃိတ်	เอาเก้อะคิ่ด	ไม่ได้คิด
အောဂွံစ	เอาเก้อะเจี๊ยะ	ไม่ได้กิน ไม่มีวันเสียละ
အောဂွံစွံပယို	เอาเก้อะเจ๊าะปะเยิ่ม	ยุ่งมาก วุ่นวายมาก แทบไม่มีเวลาหายใจ
အောဂွံဆိင်ခ္ဍု	เอาเก้อะเชิงคะเมา	ไม่ได้ดมกลิ่ม ไม่มีหวัง

ဢေႃႇၵႂႂ်ႈသိုဝ်ႈၶႃ	เอาเก้อะเชอตี้	ไม่ได้เห็นขาอ่อน
ဢေႃႇၵႂႂ်ႈသိုဝ်ႈမုၵ်ႉ	เอาเก้อะเชอเมิก	ไม่ได้เห็นหน้า
ဢေႃႇၵႂႂ်ႈသတီ	เอาเก้อะสะตือย	ไม่ได้สติ
ဢေႃႇၵႂႂ်ႈသေင်ႁႃ	เอาเก้อะเซียงฮา	ไม่ได้ใช่ไหม
ဢေႃႇၸၵႃ	เอาเจี๊ยะกา	ไม่ใช้
ဢေႃႇၸမၵၼေႇၵ်ႈ	เอาเจี๊ยะเมี่ยะเกี้ยะเน่ะ	ไม่ถูกโรคกัน ไม่ลงโบสถ์กัน
ဢေႃႇၸိပ်ႈ	เอาจิ๊ห์	ไม่ลง
ဢေႃႇၸိပ်ႈၸိုတ်ႈ	เอาจิ๊ห์จือด	ไม่เข้าใจ
ဢေႃႇၸိပ်ႈၺႃးထၵၼ်ႈ	เอาจิ๊ห์เญี้ยะห์ทะเกาะ	ไม่ลงกัน ไม่มีใครยอมใคร
ဢေႃႇၸိပ်ႈၶေႃႈဝႃႈ	เอาจิ๊ห์เที่ยะน่ายว่าย	ไม่เป็นที่เป็นทาง ไม่เข้าที่เข้าทาง
ၵေတ်ႇဢေႃႇၸိပ်ႈ	เก๊ดเอาจิ๊ห์	เอาไม่ลง
ၸဢေႃႇၸိပ်ႈ	เจี๊ยะเอาจิ๊ห์	กินไม่ลง
ဢေႃႇၸွႆႈၸိုတ်ႈ	เอาเจ๊าะจ๊อด	ไม่ไว้ใจ ไม่เชื่อใจ
ဢေႃႇၸွႆႈမုၵ်ႉ	เอาเจ๊าะเมิก	ไม่ไว้หน้า
ဢေႃႇသိုဝ်ႈၵျွၼ်ႈၸမု	เอาเชอโกลนเจี๊ยะมุ่	ไม่เห็นทำมาหากินอะไร
ဢေႃႇသိုဝ်ႈၶိုပ်ႈတိုၼ်ႈ	เอาเชอคอห์ตอน	ไม่เห็นดีขึ้น
ဢေႃႇသိုဝ်ႈဥၥ်ဖၥ်ၶေင်	เอาเชอดั๊จป๊าดดอน	ไม่เห็นน้ำตัดกระบอก หมายน้ำบ่อหน้า
ဢေႃႇသိုဝ်ႈတဲ့သိုဝ်ႈၵိတု	เอาเชอฮัวเชอกิ้เต๊า	ไม่เห็นเดือนเห็นตะวัน
ဢေႃႇသိုဝ်ႈၵ်ႈၺင်ႇပြူ	เอาเชอโต๊ะห์ญ้งปรุ้	ไม่เห็นเป็นอย่างพูด
ဢေႃႇသိုဝ်ႈမုၵ်ႉ	เอาเชอเมิก	ไม่เห็นหน้า หายหน้า
ဢေႃႇသိုဝ်ႈမွႆႈလေပ်ႈ	เอาเชอมั่วเล่ห์	ไม่เคยเห็นสักที
ဢေႃႇသိုဝ်ႈဢေႃႇၺႃတ်ႈ	เอาเชอเอาญ้าด	ไม่รู้ไม่เห็น
ဢေႃႇသိုဝ်ႈႁႃ	เอาเชอฮา	ไม่เห็นหรือ
ဢေႃႇၺႃတ်ႈၵိုဝ်ႈမုၵ်ႉ	เอาญ้าดกอเมิก	ไม่เห็นแก่หน้า ไม่ไว้หน้า
ဢေႃႇၺႃတ်ႈၵိုဝ်ႈၸ	เอาญ้าดกอเจี๊ยะ	ไม่เห็นแก่กิน
ဢေႃႇဍုၵ်ႈၵေဝ်	เอาเดิ๊กเก	ไม่คุ้นเคย
ဢေႃႇဍဲ	เอาเดีย	ไม่ใช่ย่อย ไม่ใช่ขี้ไก่ น่าดูเหมือนกัน
ဢေႃႇတၼ်ႈၵ်ႈ	เอาตอนโต๊ะห์	ไม่น่าจะเป็นไปได้
ဢေႃႇၵ်ႈမွႆႈသၢ်ႈ	เอาโต๊ะห์มั่วซัด	ไม่เป็นอะไร ไม่ได้เป็นอะไร
ဢေႃႇတီ	เอาแตม	ไม่รู้
ဢေႃႇတီၵျိုပ်ႈ – သတိၵ်ႈတမ်ၸိုင်	เอาแตมดับซะเติ๊ด - ตอมจ้าง	ไม่รู้หัวนอนปลายตีน ไม่รู้พื้นเพ

အောတီကျတီဗွး	เอาแตมกยี๊ะแตมเฮนี่ยะห์	ไม่รู้จักแพ้ชนะ
အောတီကျဲာ်ဓဝ်သင်	เอาแตมกยั๊จโธ่ซัง	ไม่รู้พระรัตนไตร ไม่รู้บุญบาป
အောတီကွောန်စ	เอาแตมโกลนเจี๊ยะ	ไม่รู้จักทำมาหากิน
အောတီခိုဟ်ပရေံ	เอาแตมคอห์ปะแระ	ไม่รู้ดีรู้ชั่ว
အောတီဂကူကဏူ	เอาแตมเกี๊ยะเกากะเนา	ไม่รู้ตระกูลรุนชาติ
အောတီဂိ	เอาแตมกิ๋	ไม่รู้จักเจ็บ เจ็บไม่เป็น เจ็บแล้วไม่จำ
အောတီဂုန်	เอาแตมกุ้น	ไม่รู้จักคุณ เนรคุณ
အောတီဂုန်မ္ဂိဟ်	เอาแตมกุ้นเมี่ยะนี่หึ	ไม่รู้คุณคน เนรคุณคน
အောတီဂွံမော - လာဏာလို်	เอาแตมเก้อะเที่ยะเมี่ย - เลี่ยนาลอ	ไม่รู้จะตะเกียกตะกายไปถึงไหน ไม่รู้จะงกไปถึงไหน
အောတီဂွံပသ်ာင်လို်	เอาแตมเก้อะปะซองลอ	ไม่รู้จะทำอย่างไร ยังคิดไม่ออก
အောတီဂွံဗ္ဂုသ်ာင်လို်	เอาแตมเก้อะปรุ้ซองลอ	ไม่รู้จะพูดอย่างไร พูดไม่ออก
အောတီဂိုဟ်	เอาแตมเก้อะห์	ไม่รู้จักเสียดาย (ของ)
အောတီဃိတ်	เอาแตมคิ่ด	ไม่รู้จักคิด บ้องตื้น
အောတီစ	เอาแตมเจี๊ยะ	ไม่รู้จักกิน กินไม่เป็น
အောတီစိုတ်	เอาแตมจ๊อด	ไม่รู้ใจ
အောတီဇကု	เอาแตมเจี๊ยเก๊า	ไม่รู้ตัว
အောတီဇွော်	เอาแตมโฮน่ก	ไม่รู้จักโต โตไม่เป็น
အောတီဖြိုင်တီသာ	เอาแตมซ่างแตมซา	ไม่รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา
အောတီညးတီအဲ	เอาแตมเญี๊ยะห์แตมอัว	ไม่รู้เขารู้เรา
အောတီဍာ်တိုန် - ဍာ်စိုဟ်	เอาแตมดั๊จตอนดั๊จจิ๊ห์	ไม่รู้จักน้ำขึ้นน้ำลง ไม่รู้จักกาลเทศะ
အောတီတဲ	เอาแตมตอย	ไม่รู้มือ ยังไม่รู้จักมือ
အောတီတုဲ	เอาแตมตุย	ไม่รู้แล้ว ไม่รู้จักแล้ว
အောတီတုဲဒ္ဒှ်	เอาแตมตุยโต้ะห์	ไม่รู้จักแล้ว ไม่รู้จักเลิก แล้วไม่รู้จักแล้ว
အောတီတ္ဂဲချိုတ်	เอาแตมฮัวขย็อด	ไม่รู้วันตาย
အောတီဒ္ဒိုက်	เอาแตมเตี๊ยะต้าก	ไม่รู้จักทุกข์ เหลิง
အောတီဒှ်သ်ာင်ဂှ်	เอาแตมโต้ะห์ซองโก๊ะห์	ไม่รู้ว่าเป็นอย่างนั้น
အောတီဒှ်သ်ာင်လို်	เอาแตมโต้ะห์ซองลอ	ไม่รู้ว่าเป็นอย่างไร
အောတီဒှ်မု	เอาแตมโต้ะห์มุ่	ไม่รู้เป็นอะไร
အောတီပရောပရာ	เอาแตมปะเราปะรา	ไม่รู้เรื่องรู้ราว
အောတီဗမံက်ပလိုတ်	เอาแตมเปี๊ยะม่กปะล้อด	ไม่รู้ตะวันออกตะวันตก ไม่รู้เหนือรู้ใต้

ဢွၼ်ႇတီႈမုမ်ႂ်သေဢ်ႈ	เอาแตมมุ่มั่วแซะ	ไม่รู้อะไรเลย
ဢွၼ်ႇတီႈမွိၵ်ႈၽ - မွိၵ်ႈဢဲ	เอาแตมฮนิ่ห์เญี้ยะห์ - ฮนิ่ห์อัว	ไม่รู้คนของเขาคนของเรา
ဢွၼ်ႇတီႈရ	เอาแตมระ	ไม่รู้ละ
ဢွၼ်ႇတီႈရှ်	เอาแตมโร่ห์	ไม่รู้รส
ဢွၼ်ႇတီႈရုံ	เอาแตมรุ่ม	ไม่รู้จักพอ
ဢွၼ်ႇတီႈလိၵ်ႈ	เอาแตมเลิด	ไม่รู้หนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก
ဢွၼ်ႇတီႈလုတ်ဒး	เอาแตมลุ่ดเตี๊ยะห์	ไม่รู้ผิดรู้ถูก
ဢွၼ်ႇတီႈသတ်ဂလာန်	เอาแตมซอดเกี้ยะล่าน	ไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ
ဢွၼ်ႇတီႈသျုင်သဝ်	เอาแตมเฮลิงซอ	ไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง
ဢွၼ်ႇတီႈသွဝ်နရက်	เอาแตมฟอเนี่ยะเรียก	ไม่รู้สวรรค์นรก
ဢွၼ်ႇတီႈဟာ	เอาแตมฮา	ไม่รู้หรือ
ဢွၼ်ႇတီႈဟိုတ်ဖို	เอาแตมฮอดพอ	ไม่รู้เหตุผล ไม่รู้สาเหตุ
ဢွၼ်ႇတီႈဓတ်တီကြိုင်	เอาแตมบ๊อดแตมกรอง	ไม่รู้แก่รู้อ่อน ใช้ได้หรือไม่ได้
ဢွၼ်ႇတီႈစိုပ်ကွ	เอาแตมบ๊อห์กะตาว	ไม่รู้ร้อนรู้หนาว
ဢွၼ်ႇတီႈဢွၼ်ညာတ်	เอาแตมเอาญ้าด	ไม่รู้ไม่เห็น ไม่รู้ไม่ชี้
ဢွၼ်ႇတီႈဢိ	เอาแตมอิ๊	ไม่รู้จักขี้ พัวพันในสิ่งไม่ดี - เดือดร้อนภายหลัง
ဢွၼ်ႇတီႈမွဲတီဒေႆ	เอาแตมบั้วแตมเต้ะ	ไม่รู้พี่รู้น้อง
ဢွၼ်ႇတုဲ	เอาตุย	ไม่แล้ว
ဢွၼ်ႇဒး	เอาเตี๊ยะห์	ไม่ถูกต้อง
ဢွၼ်ႇဒးကို	เอาเตี๊ยะห์กอ	ไม่ถูกกับ ไม่ต้องให้
ဢွၼ်ႇဒးကျုင်ဖြု	เอาเตี๊ยะห์เกลิงปรุ้	ไม่ต้องมาพูด
ဢွၼ်ႇဒးခဓတ်	เอาเตี๊ยะห์คะบ๊อด	ไม่ได้ขนาด ไม่ได้ตามหลักเกณฑ์
ဢွၼ်ႇဒးစိုတ်	เอาเตี๊ยะห์จ๊อด	ไม่ถูกใจ
ဢွၼ်ႇဒးညးထကအ်	เอาเตี๊ยะห์เญี้ยะห์ - ทะเก๊าะ	ไม่ถูกกัน ไม่ลงโบสถ์กัน
ဢွၼ်ႇဒးဍောင်စိုတ်	เอาเตี๊ยะห์โดงจ๊อด	ไม่ต้องเหนื่อยใจ ไม่ต้องลำบากใจ
ဢွၼ်ႇဒးဒှ်ဒ္ဒိုက်	เอาเตี๊ยะห์โต้ห์ - เตี๊ยะต้าก	ไม่ต้องเป็นทุกข์
ဢွၼ်ႇဒးပိုက်	เอาเตี๊ยะห์ปะเมิ้ค	ไม่ต้องการ
ဢွၼ်ႇဒးပြဝေဏီ	เอาเตี๊ยะห์ประเวนอย	ไม่ถูกต้องตามประเพณี

အောဒးမှဲ	เอาเตี๊ยะห์มัว	ไม่ถูกหรอก ไม่ต้องหรอก
အောဒးဗို	เอาเตี๊ยะห์เปิ๊ม	ไม่ถูกแบบ นอกตำรา
အောဒးသင်ကာ	เอาเตี๊ยะห์ซังกา	ไม่ต้องสงสัย
အောဒးအောန်စိုတ်	เอาเตี๊ยะห์โอนจ๊อด	ไม่ต้องน้อยใจ
အောဒ္	เอาโต๊ะห์	ไม่เป็น
အောဒ္ကလောန်	เอาโต๊ะกะลน	ไม่เป็นงาน ทำไม่เข้าเรื่อง
အောဒ္ဂုန်ဍွာတ်	เอาโต๊ะห์กุ้นเกี๊ยะนาด	ไม่เป็นบุญเป็นคุณ
အောဒ္ညံင်ချပ်	เอาโต๊ะห์ญุ้งขย็อบ	ไม่เป็นอย่างคิด
အောဒ္ညံင်စိုတ်	เอาโต๊ะห์ญุ้งจ๊อด	ไม่เป็นอย่างใจ
အောဒ္ညံင်ဖြု	เอาโต๊ะห์ญุ้งปรุ้	ไม่เป็นอย่างพูด
အောဒ္ညံင်ဟိ	เอาโต๊ะห์ญุ้งฮำ	ไม่เป็นอย่างว่า
အောဒ္ပွန်ရ	เอาโต๊ะห์ปลอนระ	ไม่เป็นอีกแล้ว เข็ดแล้ว กลัวแล้ว
အောဒ္ဗတ်စ	เอาโต๊ะห์ปัดเจี๊ยะ	ไม่เป็นตากิน ไม่เป็นเรื่อง
အောဒ္မွဲသ်ာ	เอาโต๊ะห์มั่วซัด	ไม่ได้เป็นอะไร ปกติ
အောပကာ	เอาปะกา	ไม่เอาใจใส่ ไม่สนใจ ไม่เกรง
အောပစိုတ်	เอาปะจ๊อด	ไม่ตั้งใจ ไม่พยายาม
အောပတိပညာတ်	เอาปะแตมปะญ้าด	ทำไม่รู้ไม่ชี้ เฉยเมย
အောပစိုင်ဗာပ်	เอาปะบังเปี๊ยบ	ไม่เอาใจใส่ ปล่อยไปตามยถากรรม
အောပေင်	เอาปอน	ไม่เต็ม
အောပေင်ကမ္မဝတ်	เอาปอนกอมมะว้อด	ร่างกายพิการ ไม่สมประกอบ ไม่ครบอาการ ๓๒
အောပေင်စိုတ်	เอาปอนจ๊อด	ไม่เต็มใจ
အောပေင်ဒကောဝ်	เอาปอนเตี๊ยะเก	ไม่เต็มบาท บ้าๆบอๆ
အောပေင်ဖုင်	เอาปอนเปิ้ง	ไม่เต็มท้อง หาได้ไม่พอกิน
အောပေင်သ္ဒကောဝ်	เอาปอนฮละเตี๊ยะเก	ไม่เต็มเต็ง ไม่เต็มตาชั่ง
အောဇျု	เอาเพย่อ	ไม่หิว ไม่อยาก
အောဇျုဂွံ	เอาเพย่อเก้อะ	ไม่อยากได้
အောဖွးပုဂ္ဂ	เอาเปลี้ยะห์เปาเกวี้ย	ไม่พ้นปากเหยี่ยวปากกา
အောဖွးအရေဝ် - ညးဍုင်ကွာန်	เอาเปลี้ยะห์อะเร่ - เญี้ยะห์เดิงกวาน	ไม่พ้นปากชาวบ้าน เป็นขี้ปากชาวบ้าน
အောမာန်	เอาม่าน	ไม่ไหว
အောမာန်စိုတ်	เอาม่านจ๊อด	ท้อถอย ไม่ตั้งใจจริง ขาดความวิริยะ
အောမာလ်	เอามาลอ	ไม่เท่าไร

အော‌မိက်	เอาเมิด	ไม่อยาก ไม่ค่อย
အော‌မိက်ကလင်	เอาเมิดกะลัง	ไม่อยากฟัง
အော‌မိက်ကေတ်	เอาเมิดเก๊ด	ไม่อยากได้
အော‌မိက်ကို	เอาเมิดกอ	ไม่อยากให้
အော‌မိက်ဂၯ	เอาเมิดเกี้ยะเปี้ยะ	ไม่อยากพบ
အော‌မိက်ဂွံ	เอาเมิดเก้อะ	ไม่อยากได้
အော‌မိက်စ	เอาเมิดเจี๊ยะ	ไม่อยากกิน
အော‌မိက်ဆိုမုက်	เอาเมิดเชอเมิก	ไม่อยากเห็นหน้า
အော‌မိက်မိင်	เอาเมิดเมิ่น	ไม่อยากได้ยิน
အော‌မိက်မိပ်	เอาเมิดมิ่บ	ไม่ค่อยสบาย
အော‌မိက်ရုံ	เอาเมิดรุ่ม	ไม่ค่อยพอ
အော‌မိင်	เอาเมิ่น	ไม่ได้ยิน
အော‌မိင်ပရိုင်	เอาเมิ่นปะรัง	ไม่ได้ข่าว ไม่ได้ยินข่าว
အော‌မိပ်	เอามิ่บ	ไม่สบาย
အော‌မိပ်စိုတ်	เอามิ่บจ๊อด	ไม่สบายใจ
အော‌မှ်	เอามัว	ไม่มี
အော‌မှ်ဂါရဝ	เอามัวเกี้ยเรียะเวี่ยะ	ไม่มีสัมมาคารวะ ไม่มีมารยาท
အော‌မှ်ဂွံင်ဂွံအာ	เอามัวกล้งเก้อะอา	ไม่มีทางไป จนตรอก จนแต้ม
အော‌မှ်ဂွံစ	เอามัวเก้อะเจี๊ยะ	ไม่มีจะกิน
အော‌မှ်ဂွံပတာမ်	เอามัวเก้อะปะตอม	ไม่มีจะทำทุน
အော‌မှ်ဂွံပတိုအ်	เอามัวเก้อะปะเต๊าะ	ไม่มีที่จะเปรียบ ไม่รู้จะเปรียบกับอะไร
အော‌မှ်ၚုပ်မး	เอามัวงุ่ห์เมี่ยะห์	ไม่มีค่า ไม่มีราคา ไม่มีราคาค่างวด
အော‌မှ်ပိုက်	เอามัวปะเมิ้ด	ไม่มีธุระ
အော‌မှ်မု	เอามัวมุ่	ไม่มีอะไร
အော‌မှ်မွဲလေဟ်	เอามัวมั่วเล่ะห์	ไม่เคยมีสักครั้ง
အော‌မှ်ဟာ	เอามัวฮา	ไม่มีหรือ
အော‌မွဲစိ	เอามั่วจิ๊	ไม่เท่าไร
အော‌မွဲတဲ္ဍတေဟ်-မွဲတဲ္ဍ	เอามั่วฮัวเต๊ห์มั่วฮัว	ไม่วันใดก็วันหนึ่ง คงมีสักวัน
အော‌ရုံဂပ်	เอารุ่มกั๊บ	ไม่พอเพียง
အော‌ရုံစ	เอารุ่มเจี๊ยะ	ไม่พอกิน
အော‌ရုံတဲ	เอารุ่มตอย	ไม่พอมือ

အောရှဲ	เอารุ่ย	ไม่เลือก
အောရှဲမုက်	เอารุ่ยเมิก	ไม่เลือกหน้า
အောရှင်အောစံင်	เอาร่งเอาจอง	ไม่ดูไม่แล
အောလုပ်ဂွံင်	เอาลูบโกล้ง	นอกลู่นอกทาง แหกคอก
အောလုပ်လက် - တေအ်လက်ဏာအ်	เอาลูบเลียกเต๊ะ - เลียกเนาะ	ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เป็นกลางๆ
အောလေပ်	เอาเล่บ	ไม่เป็น
အောလေပ်ပခ္ဍေပ်	เอาเล่บปะคะเด๊บ	ไม่เป็นอย่ายุ่ง ไม่เป็นอย่าเสือก
အောလိုက်အောပိုက်	เอาลากเอาปัก	ไม่ประสีประสา ไม่รู้เรื่องรู้ราว
အောဝေတ်	เอาเว่ด	ไม่สั่งสอน
အောသေင်	เอาเซียง	ไม่ใช่
အောသေင်တဲဟာ	เอาเซียงตอยฮา	ไม่ใช่ฝีมือหรือ
အောသေင်သံင်ဂှ်	เอาเซียงซองโก๊ะห์	ไม่ใช่อย่างนั้น
အောသေဟ်	เอาเซห์	ไม่เหลือ ไม่พอมือ
အောအာဟာ	เอาอาฮา	ไม่ไปหรือ
အောန်	โอน	น้อย
အောန်စိဟ်	โอนจิ๊ห์	น้อยลง
အောန်စိုတ်	โอนจ๊อด	น้อยใจ
အောန်နူညး	โอนนู่เญี้ยะห์	น้อยกว่าเขา
အောန်အာ	โอนอา	น้อยไป
အောန်အာညိ	โอนอาญี้	น้อยไปหน่อย สมน้ำหน้า ยังไม่สาแก่ใจ
အောပ်	โอ๊บ	แอบ ซ่อน
အောပ်ကျောဝ်	โอ๊บโกย็	แอบมอง
အောပ်ဗဒန်	โอ๊บเปี๊ยะต้น	แอบซ่อน
အောပ်မာ	โอ๊บเมี่ย	หมอบคลาน
အောပ်ရှင်	โอ๊บร่ง	แอบดู แอบมอง
အောဟ် အှော်	โอ๊ห์	ฟืน
အှော်ဒာန်	โอ๊ห์ต้าน	เรี่ยรายฟืนถวายวัด เรี่ยรายฟืนเผาศพ
အ်	อาว	ครับ ครับผม จ้ะ
အံက်	อ๊อก	บิดา
အံင်	ออง	ชนะ กลั้น อั้นลม
အံင်ဒု	อองตุ้	หนักตื้ออยู่ในอก

အံင်ယဝို	อองเยี่ยะเวิ่ม	กลั้นลมหายใจ
အံင်ရေင်	อองเรียง	ต้นเต็งรัง
အး	อ๊ะห์	เกลี้ยง สะอาด หมดจด
အိုင်	อัง	โรคไส้เลื่อน โรคกระโปกโอ่ง
အိုတ်	อ๊อด	หมด สิ้น
အိုတ်ကသပ်	อ๊อดกะซอบ	หมดปัญญา จนปัญญา
အိုတ်ကမ်	อ๊อดกอม	หมดกรรม สิ้นกรรม พ้นทุกข์แล้ว ตาย
အိုတ်ကုသ့်	อ๊อดเก๊าซอ	หมดบุญ สิ้นบุญ ตาย
အိုတ်ကွောတ်	อ๊อดกะนด	สุดยอด ที่สุด
ဂွာန်အိုတ်ကွောတ်	กล้านอ๊อดกะนด	แสนซน ซนจริงๆ ซนเป็นลิง
အိုတ်ကျာ	อ๊อดกย๊ำ	หมดลม ตาย
အိုတ်ခတပ်	อ๊อดคะเตาะห์	หมดหนี้
အိုတ်ခလာတ်တ - ကေတ်	อ๊อดคะลัดตะเก็ด	หมดตูด เกลี้ยงตูด หมดเกลี้ยง หมดตัว
အိုတ်ခဝါ	อ๊อดคะเวี่ย	หมดเวลา เลยเวลา เกินกำหนด เลยดี เกินดี
လတ်ဆာအိုတ်ခဝါ	ล่คชาอ๊อดคะเวี่ย	ข้าวหมากเกินกำหนด กินไม่ได้มีรสเปรี้ยว
အိုတ်ဂိတု	อ๊อดกิ้เด๊า	หมดเดือน สิ้นเดือน
အိုတ်ဂိတုတ္ဂဲ	อ๊อดกิ้เต๊าฮัว	หมดเดือนหมดวัน หมดเวลา
အိုတ်ဂျိ	อ๊อดกยิ้	หมดพิษสง สิ้นฤทธิ์เดช หมดเขี้ยวหมดงา
အိုတ်ဂွံင်	อ๊อดโกล้ง	หมดทาง
အိုတ်ဂွံင်ကျောန်စ	อ๊อดโกล้งกลนเจี๊ยะ	หมดหนทางทำมาหากิน
အိုတ်ဂွံင်အာ	อ๊อดโกล้งอา	หมดทางไป จนตรอก จนแต้ม
အိုတ်ဂွဇ္ဇေအ်	อ๊อดเกวี้ยะเกล้ะ	หมดยางอาย ไม่มีหิริโอตตัปปะ
အိုတ်ဂွိုင်	อ๊อดเกวิ้น	หมดห่วง หมดกังวล
အိုတ်စိုတ်	อ๊อดจ๊อด	เบื่อหน่าย จนใจ ท้อแท้ สิ้นหวัง ไม่รู้จะพูดอย่างไร
အိုတ်စိုတ်ထေတ်	อ๊อดจ๊อดเท้ด	เบื่อหน่ายสุดๆ หมดที่จะพูด
အိုတ်ဆဏာအ်	อ๊อดชะเนาะ	หมดแค่นี้
အိုတ်ဇကု	อ๊อดเจี้ยะเก๊า	หมดตัว หมดเนื้อหมดตัว สิ้นเนื้อประดาตัว
အိုတ်ညးထကာအ်	อ๊อดเญี้ยะห์ทะเกาะ	หมดกัน หายกัน ไม่มีอะไรติดค้างกัน
အိုတ်ဍုာ်	อ๊อดดั๊จ	สุดชีวิต สุดกำลัง สุดขีด สุดๆ ที่สุด เหลือแสน

အိုတ်တမ်	อ๊อดตอม	หมดทุน
အိုတ်တဲ	อ๊อดต่อย	หมดฝีมือ สุดฝีมือ หมดกำลังทรัพย์
အိုတ်တး	อ๊อดต๊ะห์	หมดเกลี้ยง
အိုတ်ထဝ်အိုတ်ၸြိန်	อ๊อดทออ๊อดซอน	เสียเงินเสียทอง
အိုတ်ဒိုက်	อ๊อดเตี๊ยะต้าก	หมดทุกข์ หายทุกข์ สิ้นทุกข์
အိုတ်ဒုဟ်	อ๊อดตุ้ห์	หมดโทษ
အိုတ်ၶတ်	อ๊อดท่ด	หมดแรง หมดกำลัง
အိုတ်ၶိုင်	อ๊อดเที่ยะเวิ่น	หมดห่วง หมดกังวล
အိုတ်ပညာ	อ๊อดปอนญา	หมดปัญญา
အိုတ်ပိုက်	อ๊อดปะเมิ้ด	หมดธุระ หมดความต้องการ
အိုတ်ပယို	อ๊อดปะเยิ่ม	หมดลมหายใจ
အိုတ်ဖုင်အိုတ်ကြုတ်	อ๊อดเปิ้งอ๊อดกร๊อด	หมดไส้หมดพุง หมดภูมิรู้
အိုတ်ဖျို	อ๊อดเพย่อ	หายหิว
အိုတ်ဖြိ	อ๊อดปรั้ว	หมดฝน หมดฤดูฝน
အိုတ်ဘဝ	อ๊อดเกี๊ยะเวี๊ยะ	ตาย
အိုတ်မတ်	อ๊อดม่ด	งีบหลับ ม่อยหลับ
အိုတ်မွဲစိ	อ๊อดมั่วจี๊	หมดเท่าไร
အိုတ်ယှု	อ๊อดเยี่ยะมุ่	หมดชื่อ สิ้นชื่อ
အိုတ်ရ	อ๊อดระ	หมดแล้ว
အိုတ်ရိတ်	อ๊อดริ่ด	หมดฤทธิ์ สิ้นฤทธิ์
အိုတ်ဝါသနာ	อ๊อดเวี่ยซะนา	หมดวาสนา
အိုတ်ဝဲအိုတ်ကမ်	อ๊อดวั่วอ๊อดกอม	หมดเวรหมดกรรม
အိုတ်သကန်	อ๊อดซะก่อน	ตาย
အိုတ်သဒ္ဓာ	อ๊อดซ้อดเทีย	หมดศรัทธา
အိုတ်ၸြိန်	อ๊อดซอน	หมดเงิน เสียเงิน
အိုတ်သွံာ	อ๊อดฮนำ	หมดปี สิ้นปี
အိုတ်သွေဟ်သင်	อ๊อดเฮน่ะห์ซัง	หมดที่พึ่ง
အိုတ်သွေဟ်ပွာ	อ๊อดซะและห์ปะมา	หมดสงสัย
အိုသို	อ๊อดซัม	ทั้งหมด ทั้งหลาย ทั้งปวง
အိုသိုဂကူ	อ๊อดซัมเกี้ยะเกา	หมดทั้งตระกูล หมดทั้งโคตร
အိုသိုမွဲ	อ๊อดซัมมั่ว	ทั่วไปหมด
အိုတ်အခိင်	อ๊อดอะเคิน	หมดเวลา

အိုတ်အခိင်အခါ	อ๊อดอะเกินอะคา	หมดเวลล่ำเวลา
အိုတ်အရေဝ်ဂွံဖြု	อ๊อดอะเร่เก้อะปรุ้	หมดคำพูด หมดที่จะพูด
အိုတ်အာ	อ๊อดอา	หมดไป ขาดคราว ขาดมือชั่วคราว
အိုတ်အာမွဲတ္ၚဲပၠန်	อ๊อดอามั่วฮัวปลอน	หมดไปอีกวันหนึ่ง ผ่านพ้นไปอีกวันหนึ่ง
အိုတ်အာယုက်	อ๊อดอาเยิก	หมดอายุ
အိုတ်ဣရ	อ๊อดอิ๊ระ	หมดแล้ว หมดไปแล้ว
အိုတ်အးခြေဲ	อ๊อดอ๊ะห์เคลีย	หมดเกลี้ยง
အိုဝ် အဵု	เออ	เออ อือ คำออกเสียงรับหรืออนุญาต
အဵုဇိုတ်	เออเจิ้ด	เย่อหยิ่ง จองหอง
သိုက်ပအဵုဇိုတ်	ซักปะเออเจิ้ด	รวยอย่าหยิ่ง รวยอย่าทะนงตัว รวยอย่าจองหอง
အဵုလေဝ်	เออเล	เออว่า อือว่า
အဵုယဲာ	เออย่าย	เออแม่ จ้ะแม่ ครับแม่
အဵုမွဲာ	เออบ้าย	เออว่ะ เออซิว้ะ
အဵုမွဲာဒေံ	เออบ้านเต้ะ	เอออ้ายน้อง เอออีน้อง
အဵုအာ်	เอออั๊ด	มีรสฝาดเฝื่อนชวนให้คลื่นไส้ เช่นรสบรเพ็ด
အိုဟ်	อ๊อห์	ผุ เปื่อย
အိုဟ်တၟိုဟ်	อ๊อห์ตะม้อห์	มากมาย ล้นหลาม เหลือเฟือ
အိုဟ်တၟိုဟ်စိုတ်	อ๊อห์ตะม้อห์จ๊อด	ปีติใจ ปลื้มใจ
အိုဟ်အုဲ	อ๊อห์อุย	เน่าเปื่อยผุพัง
အ္ဍဲ	อะดอย	ใน ภายใน ข้างใน
အ္ဍဲစိုတ်	อะดอยจ๊อด	ในใจ
အ္ဍဲသ္ၚိ	อะดอยฮ้อย	ในเรือน ในบ้าน

ဣ

ဣ	อิ	สระอิ
ဣခရိ	อิคะริ่	รีรอ รีๆรอๆ
ဣခိုဟ်	อิเคาะห์	ก็ดี
ဂွံဣခိုဟ်	เก้อะอิเคาะห์	ได้ก็ดี
ဣဂှ်	อิโก้ะห์	นั่น อันนั้น อ้ายนั่น
ဣဂှ်ရ	อิโก้ะห์ระ	นั่นแหละ
ဣဂွံ	อิเก้อะ	ก็ได้
ဣဂိုယ်	อิเก้ย	ใคร
ဣငှုဟ်	อิงุ่ห์	นี้
ဣစမ်	อิจอม	ซิ ซี
ပြုဣစမ်	ปรุ้อิจอม	พูดซิ พูดซี
ဣစိ	อิจี	น้า อา (ผู้หญิง)
ဣစိဒေံ	อิจีเต้ะ	น้า อาคนเล็ก (ผู้หญิง)
ဣဇု	อิจุ้	ย่า ยาย น้องปู่ย่า น้องตายาย
ဣဇူ	อิจู้	อีจู้ ลานดักปลาไหล
ဣၼအ်	อิเนาะ	นี้
ဣဍုတ်	อิดุ๊ด	จั่นดักปลา
ဣတ	อิตะ	บิดา
ဣတဟ်　ဣတှ်	อิต๊อห์	ย่า ยาย
ဣတအ်	อิเต๊าะ	เธอทั้งหลาย เขาทั้งหลาย
ဣတေအ်	อิเต๊ะ	เขา แก โน่น โน้น
ဣတေအ်ဆိုဟာ	อิเต๊ะเชอฮา	แกเห็นหรือ โน้นเห็นไหม
ဣတာ	อิตา	ครั้ง ที หน เที่ยว
ဣတာကျွာ	อิตากลา	ครั้งก่อน หนก่อน เที่ยวก่อน ทีก่อน
ဣတာညး	อิตาเญี้ยะห์	ทีเขา
ဣတာညးဣတာအဲ	อิตาเญี้ยะอิตาอัว	ทีเขาทีเรา
ဣတာၼအ်	อิตาเนาะ	ทีนี้ หนนี้ ครั้งนี้ เที่ยวนี้
ဣတာၼအ်ဣတာအဲ	อิตาเนาะอิตาอัว	ทีนี้ทีข้า ทีนี้ทีฉัน
ဣတာပေှ်	อิตาเป้ะห์	ทีเอ็ง

ဣတောင်	อิโตง	ไซดักปลา
ဣဒ္ဓိ	อิ๊ดที่	อิทธิฤทธิ์
ဣဒ္ဓိပါတ်ပန်	อิ๊ดที่ปัดปอน	อิทธิบาทสี่
ဣဒ္ဓိပါတိဟာ	อิ๊ดที่ปาต๊อยฮา	อิทธิปาฏิหาริย์
ဣဒ္ဓိဗလ	อิ๊ดที่เปี๊ยะเลี่ยะ	อิทธิพล พลังอำนาจ
ဣဒုမ်	อิตุ้ม	ตุ้มดักปลา
ဣဒေံ	อิเต้ะ	น้าสาว น้าหญิง อาหญิง
ဣဒ့်	อิโต้ะห์	ก็เป็น
ဣဒ့်ကို	อิโต้ะห์กำ	ก็เป็นด้วย
ဣဒ့်ဂွံ	อิโต้ะห์เก้อะ	ก็เป็นได้
ဒ့်မုဣဒ့်	โต้ะห์มุ่อิโต้ะห์	เป็นอะไรก็เป็น
ဒ့်သ်ၚ်ဏအ်ဣဒ့်ကို	โต้ะห์ซองเนาะอิ - โต้ะห์กำ	เป็นอย่างนี้ก็เป็นด้วย
ဣန်	อิน	พระอินทร์
ဣန္ဒြိယ	อินตริ้เยี่ยะ	อินทรีย์
ဣန်နသီ	อินนะซอย	ดินประสิว
ဣန်ရိ	อินรอย	อินทรีย์
ဣနဲာ	อิน่าย	ป้า
ဣနေက်	อิเนียก	ย่าทวด ยายทวด
ဣနော်	อิโน่ก	ใช้เรียกหญิงสูงอายุรุ่นย่ารุ่นยาย
ဣပရအ်	อิปาเราะ	อีบ้า
ဣပြိုတ်	อิปร๊อด	อีเปรต
ဣဖြဏအ်	อิเปรี๊ยเนาะ	อี (ผู้หญิง)คนนี้
ဣမိ	อิมี่	หมอตำแย ผดุงครรภ์
ဣရ	อิระ	แล้ว
ဂွံဣရ	เก้อะอิระ	ได้แล้ว
ဆ်ဣရ	เชออิระ	เห็นแล้ว
ဣရိယာပိုတ်	อิร้อยยาป๊อด	อิริยาบถ
ဣလု	อิลุ่	ต้นสาบเสือ ต่ำทราม มืดบอด
စိုတ်ဣလု	จ๊อดอิลุ่	ใจต่ำทราม ใจดำเหมือนอีกา
ဣလ်	อิลอ	ไหน ที่ไหน
ဣလ်ရော	อิลอเรา	ไหนเล่า

ဣလို့ဣလို့	อิลออิลอ	ไหนๆ
ဣလို့ဣလို့တေဟ်	อิลออิลอเต๊ะห์	ไหนๆก็
ဣလိုက်	อิเลิ้ด	ปลากริม
ဣလုင် ဣဋ္ဌုင်	อิเลิง	ไหซอง
ဣလုင်ဖရုံက်	อิเลิงพะร้อก	ไหปลาร้า
ဣဝုံ	อิวุ่	นี้
ဣဝို	อิเวิ่ม	ลมหายใจ
ဣဿာ	อิดซา	อิสสา อิจฉา ริษยา
ဣသိ	อิซ้อย	ฤาษี
ဣဋ္ဌံော	อิเล้าะ	นกอีลุ้ม
ဣမွဲ	อิบั้ว	พี่สาว
ဣမွံော	อิเบ้อะ	ตัวเมีย
ဣမွံောဇိုင်ဖြေန်	อิเบ้อะจ้างเส้น	หน้าตัวเมีย เก่งแต่ในบ้าน
ဣအောပ်	อิโอ๊บ	อีแอบ ซ่อนหา
ဝေင်ဣအောပ်	ว่อนอีโอ๊บ	เล่นอีแอบ เล่นซ่อนหา

ဥ

ဥတ္တရ	อุดตะระ	อุดร ทิศเหนือ
ဥဇု	อุจุ้	อุชุ ตรง ซื่อตรง
ဥတု	อุเต๊า	อุตุ ฤดู
ဥတုကညင်	อุเต๊ากะญัง	ฤดูแล้ง หน้าแล้ง
ဥတုဖြဲ	อุเต๊าปรั้ว	ฤดูฝน หน้าฝน
ဥတုစိုဟ်	อุเต๊าบ๊อห์	ฤดูหนาว หน้าหนาว
ဥဒျာန်	อุทย่าน	อุทยาน สวน
ဥပ္ပလက်	อุบปะลัก	อบเหงื่อ
ဥပ္ပကာရ	อุบปะการะ	อุปการะ ช่วยเหลือ เกื้อกูล
ဥပ္ပတိ	อุบปะต๊อย	เริ่มต้น เริ่มจาก อุบัติ
ဥပ္ပဒေသ	อุบปะเต้ซะ	กฎ ข้อบังคับ
ဥပဒြဲ	อุป๊อดเตรี้ย	อุปัทวันตราย
ဥပ္ပမာ	อุบปะมา	อุปมา เปรียบเทียบ

ဥပါဒာန် อุปาต้าน อุปาทาน
ဥပု် ဥပိုဝ် อุปอ อุบล ดอกบัว
ဥပ္ပရာဇာ อุปะเรี่ยเจี้ย อุปราช
ဥပ္ပရိ อุปะร้อย อุปริ เบื้องบน ข้างบน
ဥပ္ပဲာ อุปาย อุบาย
ဥပသမ္ပဒာ อุปะซอมปะเตี้ย อุปสัมปทา การบวชพระ
ဥပါသက อุปาซะกะ อุบาสก
ဥပါသိကာ อุปาซ้อยกา อุบาสิกา
ဥပုဟ် อุเป๊าห์ วันลงอุโบสถ
ဥပး อุป๊ะห์ อุบาสกอุบาสิกา
ဥမုင် อุมัง อุโมงค์
ဥမတ် อุม่ด บ้า คลั่ง
ကြအ်ဥမတ် เกร๊าะอุม่ด บ้าคลั่ง
ဥဿဘ อุดซะเกี่ยะ อุสุภ วัวผู้
ဥု ဥူ อู ชุบ
ထဝ်ဥူ ทออู ทองชุบ

ဨ

ဨက เอกะ เอก หนึ่ง ที่หนึ่ง
ဨကန္တ เอกอนตะ ที่สุด ไม่มีวัน
ဨကရာဇ် เอกะรัด พระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าจักรพรรดิ์
ဨသာန် เอซาน อีสาน ตะวันออกเฉียงเหนือ

ဩ

ဩ เอา โอ
ဩကာသ เอากาสะ โอกาส ขอโอกาส กล่าวนำก่อนอาราธนาศีล
ဩကောန်ယဲာ เอาโกนย่าย โอลูกแม่ โอ้ลูกแม่ โอ้แม่คุณ โอ้พ่อคุณ
ဩဃ เอาเฒี่ยะ โอฆะ ห้วงน้ำ
ဩဃသံသာ เอาเฒี่ยะซองซา โอฆสงสาร การเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในโลก
ဩဇ เอาเจี่ยะ โอชะ โอชา อร่อย

ဩတ္တပ္ပ	อ๊อดต๊อบปะ	โอตตัปปะ ความกลัวบาป ความเกรงบาป
ဩဘာသ	เอาเภี่ยสะ	โอภาส แสงสว่าง
ဩဝါဒ	เอาเวี่ยเตี้ยะ	โอวาท คำตักเตือน คำกล่าวสอน
ဩဠာရိက	เอาลาร้อยกะ	โอฬาริก โอฬาร ใหญ่โต ยิ่งใหญ่

เพิ่มเติม

ခ

ခက်ဍွင်	คักดอน	ติดแหงก
ခစညး	คะเจี๊ยะเญี้ยะห์	พึ่งพาอาศัยเขา อาศัยเขากิน
ခဍုတ်စ	คะดุ๊ดเจี๊ยะ	เคี้ยวอาหารโดยใช้ฟันซี่เดียว
ခဍုတ်ဆုတ်ဒ်ကျာ	คะดุ๊ดชุดโต้ะห์กย๏า	หยอกจนเกิดเรื่อง เล่นจนเลยเถิด
ခတို	คะตำ	ตบ ทุบ
ခအင်ပွတ်	คะอังปะมด	อังไฟ ลนไฟ
ခအိက်	คะเอิ๊ด	สะอื้น
ခာန်	คาน	ลอม ขวัญข้าว
ခာန်စာသဝ်	คานจาซอ	ขวัญข้าว ตั้งค่ารักษาให้หมอ
ခာန်ဪ	คานเซาะ	ลอมข้าว
ခိုဟ်ကို	คอห์กอ	ดีกว่า
ခိုဟ်ကိုအောဂ္ဂံ	คอห์กอเอาเก้อะ	ดีกว่าไม่ได้
ခိုဟ်ပထော်	คอห์ปะเท้าะ	ดีจัง
ခိုဟ်ဗတ်ဍေုံ	คอห์ปี๊ดแดะห์	ดีอย่างมัน คือดีอย่างไม่ดี
ခိုဟ်သန်	คอห์ซอน	ดีแท้ ดีจริง
ခိုဟ်သံင်ဂု်	คอห์ซองโก้ห์	ดีอย่างนั้น ดีอย่างไม่ดี
ခိုဟ်ဣကို်ဒ် -	คอห์อิกอโต้ะห์ -	ดีก็ตามชั่วก็ตาม
ပရေုံဣကို်ဒ်	ปะแระอิกอโต้ะห์	
ဍုက်	คะเนิก	เกราะไม้ กระดึง โปกเปก
ဍွေမ်စဖျုန်	คะเนมเจี๊ยะพยุน	ขบเล็บ
ဍိုက်	คลัก	คลัก หลุม แอ่งน้ำเล็กๆ

ဂ

ဂင်ကတာသို့	เกี้ยงกะตาฮ้อย	เหลือติดบ้าน
ဂင်ၶွင်	เกี้ยงดอน	ค้างเติ่ง ติดแหงก
ဂင်ၶွဝ်	เกี้ยะเด	คาโด่ คาเด่
ဂင်ၸိုတ်	เกี้ยงจ๊อด	คาใจ
ဂင်တကေတ်	เกี้ยงตะเก๊ด	คาก้น ติดก้น
ဂင်ၶဝ်ႇ	เกี้ยงเที่ยะเก้อ	ค้างตอ
ဂဇၼ်ၸိပ်ႉ	เกี้ยะโจ้ะจิ๊ห์	นั่งลง
ဂဇၼ်ၶုင်ကျာ	เกี้ยะโจ้ะเติ้งกย๋า	นั่งรับลม นั่งตากลม นั่งตากอากาศ
ဂဇၼ်ဝေင်	เกี้ยะโจ้ะว่อน	นั่งเล่น
ဂေတ်ၸိုင်	เก้ดป๋าง	ห้อมล้อม ล้อมรอบ
ဂးတှဲ	เกี้ยะห์ตอย	ว่าแล้ว
ဂိုင်ပမ	ก้างปะเมี่ยะ	เก็บไว้ทำพันธุ์
ဂိုင်မုက်	ก้างเมิก	ไว้หน้า
ဂိုတ်ကတ်စ	เกิ้ดก๊อดเจี๊ยะ	พยายามเรียนหนังสือ
ဂိုတ်ကို့	เกิ้ดกอ	ดุให้ เอ็ดตะไรให้
ဂိုတ်လက်	เกิ้ดเลียก	ตะเบงด่า
ဂြန်	กร้น	ตำรับตำรา หิ้งวางของ
ဂြန်ဂအဲ	กร้นเกี้ยะอุย	ตำรายา
ဂြာဂြအ်	เกรี้ยมโกร้ะ	ครั่นเนื้อครั่นตัว สะบัดร้อนสะบัดหนาว
ဂြိုက်	กร้าก	ร่อน บ่อย เก่ง
ဂြိုက်သေႃး	กร้ากเซาะ	ร่อนข้าว
ဗြုဂြိုက်	ปรุ้กร้าก	พูดมาก พูดพล่าม พูดเก่ง
ဝိုတ်ဂြိုက်	เวิ่ดกร้าก	ลืมเก่ง ขี้ลืม
ဂြပ်ကသပ်	กร้บกะซอบ	ทรัพย์สมบัติ
ဂြပ်ယဲာဂြပ်အပါ	กร้บย่ายกร้บอะปา	สมบัติพ่อแม่
ဂြပ်လို	กร้บเลิ่ม	ของเสีย
ဂြပ်သွံဂြပ်ရာန်	กร้บเซาะกร้บร่าน	ของซื้อของขาย
ဂှဲာကမ်	กล้ายกอม	หากรรม
ဂှဲာကေတ်	กล้ายเก๊ด	หาเอา หาความ ใส่ความ
ဂှဲာကျောန်	กล้ายโกลน	ช่างสารหามาทำ
ဂှဲာချိုတ်	กล้ายขย็อด	หาที่ตาย

ၵႂႃႇၵွံင်တိတ်	กล้ายโกล้งติ๊ด	หาทางออก หาทางแก้ปัญหา
ၵႂႃႇတီ	กล้ายแตม	เที่ยวรู้ ช่างรู้ สู่รู้
ၵႂႃႇၻ	กล้ายโต้ะห์	หาเป็น เข้าใจหา ช่างเป็นไป เที่ยวเป็นไป
ၵႂႃႇဒုိက်	กล้ายเตี้ยะต้าก	หาทุกข์ใส่ตัว
ၵႂႃႇပ	กล้ายปะ	ช่างทำ
ၵႂႃႇမိင်	กล้ายเมิ่น	ช่างได้ยิน เที่ยวไปได้ยินอะไรมาทั่ว
ၵျေအ်ႁြပ်	เกล้ะกรับ	ยืมของ
ၵျေအ်စိဟ်	เกล้ะจิ๊ห์	สั้นลง
ၵျေအ်ညိ	เกล้ะญี้	ขอยืมหน่อย
ၵျေအ်ꩫာ	เกล้ะนา	ยืมไป
ၵျေအ်အာ	เกล้ะอา	สั้นไป
ၵွံင်ကုသို	โกล้งเก๊าซอ	ทางบุญทางกุศล
ၵွံင်ခိုဟ်	โกล้งคอห์	ทางดี ทางบุญทางกุศล
ၵွံင်စိင်ဗတာင်	โกล้งเจินเปี้ยะตาน	ทางช้างเผือก
ၵွံင်ပရေံ	โกล้งปะแระ	ทางชั่ว
ၵွံင်သရံာပါပ်	โกล้งซะรำปับ	ทางบาป
ၵွံင်ဒး	โกล้งเตี๋ยะห์	ทางถูก ทางชอบ
ၵွံင်ဗွး	โกล้งเปลี้ยะห์	ทางผิด
ၵြးစေတီ	เกลี้ยะห์เจตอย	ลานพระเจดีย์
ၵြးဗြဲ	เกลี้ยะห์ซั่ว	ลานโพธิ์
ၵြိုင်မိင်ၵြိုင်ညာတ်	กล้างเมินกล้างญ้าด	พหูสูตร
ၵွစချိုတ်	เกวี้ยะจะขย็อด	อายจะตาย
ၵွဒုင်ထွး	เกวี้ยะเติ้งทะนะห์	อายแทน
ၵွံၵွံနင်ဝါတ်	เก้อะเก้อะเนี่ยงวาด	กว่าจะได้มายาก
ၵွံစဂုန်ကောန်	เก้อะเจี๊ยะกุ้นโกน	ได้อาศัยใบบุญลูก อาศัยลูกกิน
ၵွံဆလိုကေတ်ဆဂှ်	เก้อะชะลอเก๊ดชะโก๊ะห์	ได้แค่ไหนเอาแค่นั้น
ၵွံတမ်ကလေင်	เก้อะตอมกะเลียง	ได้ทุนคืน
ၵွံတမ်ဝိုတ်ကွောတ်	เก้อะตอมเวิ่ดกะนด	ได้ต้นลืมปลาย ได้หน้าลืมหลัง
ၵွံဗြဲဍောတ်	เก้อะเปรี้ยด๊ด	ได้เมียน้อย มีเมียน้อย
ၵွံမိင်ကိုကတောဝ်	เก้อะเมิ่นกอกะโต	ได้ยินมากับหู
ၵွံလာပ်	เก้อะเลียบ	ได้ลาภ
ၵွံဏှခိုဟ်	เก้อะอิคอห์	ได้ก็ดี

ၸ

ၸတ်ငွၵ်ႈ	จ๊อดเงียก	แคะฟัน จิ้มฟัน
ၸမ်ရသ် ၸႅမ်ႈ	จอมโระห์	ชิมรส
ၸရင်ၶဝ်ၵုသို	จะรังโท่เก๊าซอ	ผลบุญ บุญที่สั่งสมมา
ၸရပ်ႁ်တွႆး	จะร้อห์ตะนะห์	ผลัดใบ
ၸရပ်ႁ်သေႃ	จะร้อห์ซก	ปักผม (ปักปิ่น ปักคอกไม้)
ၸထေႃံပုင်	เจี๊ยะเทาะเปิง	กินข้าวเสียจะได้เสร็จ
ၸၢ်	จั๊ด	ขาด
ၸၢ်ၸၢ်	จั๊ดๆ	ขาดๆ
ၸၢ်ၸဍး	จั๊ดจะคะห์	ขาดจากกัน
ၸိင်ၸိပ်ႁ်ၵြေင်	เจินจิ๊ห์กลอน	ช้างตกมัน
ၸိပ်ႁ်တိ	จิ๊ห์ต๊อย	ลงดิน ลงใต้ถุน
ၸိပ်ႁ်ၦ	จิ๊ห์เฮี่ยะ	ลงนา
ၸိပ်ႁ်ၜင်	จิ๊ห์บัง	ลงเรือยนต์
ၸုတ်ၵြေင်	จุ๊ดกลอน	ใส่น้ำมัน
ၸုတ်ၺရေပ်ႁ်	จุ๊ดเจี๊ยะเร่ะห์	ใส่โซ่ ตีตรวน
ၸုတ်ပွတ်	จุ๊ดปะมด	ใส่ไฟ ก่อไฟ
ၸောၸညးၡုင်ကွာန်	เจาเจี๊ยะเญี้ยะห์เดิงกวาน	นินทาชาวบ้าน
ၸိုၵ်ကိုတ္ဍဲၮအ်	เจอกอฮัวเนาะ	จนถึงวันนี้
ၸံင်ၺှသင်	จองเฟี่ยะซัง	เผาศพพระสงฆ์
ၸိုတ်ကၸံက်	จ๊อดกะจ๊อก	ใจดำ
ၸိုတ်ထကး	จ๊อดทะก๊ะห์	ใจแตก
ၸိုတ်ဗိုန်	จ๊อดเปิ้น	จิตใจหนักแน่น จิตใจมั่นคง
ၸိုတ်သဝ်	จ๊อดซอ	อ่อนน้อมถ่อมตัว
ၸိုတ်ၛွလု	จ๊อดอิลุ๋	ใจดำ ใจมืดบอด ใจชั่ว ใจอีกา
ၸိုပ်ကျုင်အခိင်ကာလ	จั๊บเกลิงอะเคินกาละ	ถึงคราว ถึงเวลา
ၸွပရက်	จะนะปะรัก	เชื้อไฟ เชื้อเพลิง

ၸ

ၸၵုၸၵု	เจี๋ยะเก๊าเจี๋ยะเก๊า	ตัวของตัว
ၸၵုၸၵေႃၼ်	เจี๋ยะเก๊าเจี๋ยะโก	ร่างกาย
ၸႃတႃ	เจี๋ยตา	ชะตา
ၸႃတႃၸိူၼ်ႈ	เจี๋ยตาดอน	ชะตาตก
ၸႃတႃတိူၼ်ႈ	เจี๋ยตาตอน	ชะตาขึ้น
ၸုၵ်ထၢဝ်	เจิ๊กทะป้าย	เชือกตะพาย
ၸိူင်ၵိူ	จ้างกะมอย	ชายคาบ้าน
ၸိူင်ၶရၢပ်	จ้างคะรับ	ตีนนกพิราบ หมายถึงเท้าของนางฟ้า
ၸိူင်ၵွင်	จ้างโกล้ง	ริมทาง ใกล้ทาง
ၸိူင်ၾိူၼ်	จ้างเซ่น	หน้าตัวเมีย เก่งแต่ในบ้าน
ၸိူင်သိူ	จ้างฮ้อย	ข้างบ้าน ใกล้บ้าน
ၸိူတ်တဵ	เจิ๊ดตอย	เช็ดมือ
ၸိူတ်မုၵ်	เจิ๊ดเมิก	เช็ดหน้า
ၸိူတ်ယႂ်	เจิ๊ดเยี่ยะมุ่	ลบชื่อ
ၸိူတ်သိူ	เจิ๊ดฮ้อย	ถูบ้าน เช็ดบ้าน
ၸြိူင်ၵူပ်	ซ่างเด๊าะห์	หนักกบาล หนักสมอง
ၸြိူင်ၵလိၵွႆႇ	ซ่างกะล้อยเก้อะ	ได้ยาก ยากที่จะได้
ၸြိူသံၵ်ၶွင်	ซุ่มซ้อกคะนก	งูลอกคราบ
ၸြိူၸၵ်	ซุ่มบ๊อก	งูฉก งูกัด
ၸြေႃဝ်ၸိပ်	โซ่จิ๊ห์	ซูบลง ผอมลง
ၸြေႃဝ်ၸေႃဝ်	โซ่โบ	ซูบซีด ซูบผอม
ၸွသင်	เฟี่ยะซัง	งานเผาศพพระสงฆ์

ၻ

ၻေင်ၶၵျပ်	ดอนคะกลอบ	กลักเก็บเอกสาร
ၻေင်ဗတၵွိ	ดอนเปี๋ยะตะฮน้อย	กระบอกลูกหนู
ၻေၼ်ၵၸၢင်	เดนกะบอง	จุดไต้
ၻေၼ်ၸုပ်ၻေၼ်ပွၢင်	เดนทูบเดนปนาน	จุดธูปจุดเทียน
ၻိုပ်ၵျူင်ၻူတရ်	ด๊อห์เกลิงตู้ตะราว	ฉลาดมาทีหลัง (โง่มาก่อน)
ၻိုပ်ၵျိုင်အႃ	ด๊อห์กล้างอา	ฉลาดมากไป เอาเปรียบคนอื่น เห็นแก่ตัว

တ

တတ်ကွောတ်	ต๊อดกะนด	ตัดปลาย ตัดยอด
တတ်ကြိုပ်	ต๊อดเกริ๊บ	ตัดป่า ลัดป่า
တတ်ဓဝ်	ต๊อดโท่	ย่อเทศน์ให้สั้นลง
တန်ꧣအ်	คอนเนาะ	ขณะนี้ ตอนนี้
တန်တွဲ	ตอนตะงัว	ตอนกลางวัน
တန်နျုဂဃး	ตอนนู่เกี้ยะเยี่ยะห์	ตอนเช้า
တန်လို	ตอนลอ	ตอนไหน
တန်သဝ်တွဲ	ตอนซอฮัว	ตอนเย็น
တမ်ကတောဝ်	ตอมกะโต	กกหู
တမ်ဖုက်	ตอมเจิ๊ก	ต้นเชือก ต้นสาย ต้นตระกูล
တဝ်ကို	ตอกอ	ต่อให้ ตรงกับ ตรงข้าม
တဝ်ကျှင်	ตอเกลิง	ต่อมา ถัดมา
တဝ်ကွို	ตอกวอ ตอเกวอ	ด้ามเสียม
တဝ်ဂရး	ตอเกี๊ยะเรี่ยะห์	ด้ามคราด
တဝ်ဆု	ตอชุ	ด้ามไม้
တဝ်ညးထကအ်	ตอเญี้ยะห์ทะเก๊าะ	ตรงกันข้าม
တဝ်ထကျ်	ตอทะก๊อห์	ก้านบัว
တဝ်ထစံက်	ตอทะบ๊อก	ด้ามจอบ
တဝ်ပသဲ	ตอปะซอย	ด้ามเหล็ก
တဝ်မုက်	ตอเมิก	ต่อหน้า เสนอหน้า
တဝ်သေဝ်	ตอเซ	มือสี
တဝ်အာ	ตออา	ต่อไป
တသော်ဇကုပတ်	ตะซกเจี๋ยะเก๊าปะตาว	ขนตัวลุก
တသော်ကျှိုပ်ပတ်	ตะซกดับปะตาว	ขนหัวลุก
တအ်ꧣအ်	เต๊าะเนาะ	เหล่านี้
တိကမ တိယမ	ต๊อยกะเมี่ยะ - ต๊อยเยี่ยะเมี่ยะ	ดินสอพอง
တိကျတိဇွး	แตมกยี๊ะแตมเฮนี่ยะห์	รู้แพ้รู้ชนะ
တိဂှိုင်ခလိုင်အာ	แตมกล้างคะลังอา	รู้มากไปแล้ว รู้เลยเถิด
တိဂှိုင်အာ	แตมกล้างอา	รู้มากไป

တီဂွ	แตมเกวี้ยะ	รู้จักอาย
တီဂွဂွေအ်	แตมเกวี้ยะเกล้ะ	มีหิริะโอตตัปปะ
တီစိုတ်	แตมจ๊อด	รู้ใจ
တီပထော	แตมปะเทาะ	รู้จังเลย รู้ฉิบหาย
တီဗျူ	แตมพยุ่	รู้จักแก่ รู้ตัวว่าแก่
တီဗျို	แตมเพย่อ	รู้สึกหิว
တီမံင်ဖိုဟ်	แตมม่งเพอะห์	รู้อยู่เฉย
တီသတ်ဂလာန်	แตมซอดเกี๊ยะล่าน	รู้สาเหตุ รู้ต้นสายปลายเหตุ
တီအခိုက်ကွာ	แตมอะคักกะนา	รู้ขนบธรรมเนียมประเพณี
တီအရေဝ်	แตมอะเร่	รู้ภาษา พูดกันรู้เรื่อง
တီအဲတီညး	แตมอัวแตมเญี้ยะห์	รู้เขารู้เรา รู้เรารู้เขา
တီအဲအောန်အာ	แตมอัวโอนอา	รู้จักฉันน้อยไป รู้จักกูน้อยไป
တော	ตัว	จูง โยง โต่ง
တောဂၠုင်	ตัวเกลิ้ง	โยงเรือ
တုပ်ဒှ်	ตุ๊บแดะห์	เหมือนจะใช่ เหมือนมัน คล้าย

ထ

ထကာအ်ကျာ	ทะเก๊าะกย๊า	เพื่อนคุย
ထကာအ်ဝေင်	ทะเก๊าะว่อน	เพื่อนเล่น
ထကေဝ်ကောန်စိုတ်	-ทะเกโกนจ๊อด	เสียวหัวใจ
ထကေဝ်ကြုတ်	ทะเกกรุด	เสียวไส้
ထကေဝ်ဒှုစး	ทะเกตู้จ๊ะห์	เสียวสันหลัง
ထဂိုဟ်	ทะเก้อะห์	เป่า
ထဂိုဟ်ကတောဝ်	ทะเก้อะห์กะโต	เป่าหู พูดให้เข้าหูบ่อยๆ
ထဂိုဟ်ကလောတ်	ทะเก้อะห์กะลด	เป่าขลุ่ย
ထဂိုဟ်ပေဝ်	ทะเก้อะห์เป	เป่าปี ร้องไห้ สูบฝิ่น
ထဂိုဟ်နှုဟ်	ทะเก้อะห์นุ่ห์	นัดยานัตถุ์ เป่ายานัตถุ์
ထစးဂှ်င်	ทะจ๊ะโกล้ง	สวนทาง ย้อนทาง
ထစးတ္ၚဲ	ทะจ๊ะห์ฮัว	สวนตะวัน ย้อนตะวัน
ထစးအာထစးကျ္ာင်	ทะจ๊ะห์อาทะจ๊ะห์เกลิง	ย้อนไปย้อนมา

ထစုက်	ทะเจิก	จุด ยุ เสี้ยน
ထစုက်စ	ทะเจิกเจี๊ยะ	ยุแหย่ ส่อเสียด
ထစုက်ပွတ်	ทะเจิกปะมด	จุดไฟ ติดไฟ
ထလုတ်	ทะลุด ทะล้อด	หลุด
ထလုတ်တဲ	ทะล้อดตอย	หลุดมือ
ထောပ္တို	เทาปะตอ	ยุ กระตุ้น
ထော်ကောန် -	เทาะโกนเทาะจ้าด	ทิ้งลูกทิ้งเต้า
ထော်ဇာတ်		
ထော်ကောန်မွဲ	เทาะโกนมั่ว	ทิ้งลูกคนหนึ่ง เสียลูกคนหนึ่ง
ထော်ပုင်ခ္ဍူ	เทาะเปิงคะเมา	เสียกบาล
ထော်တြို	เทาะเตร๊าห์	ทิ้งผัว อย่าผัว
ထော်ဖြဲ	เทาะเปรี๊ย	ทิ้งเมีย อย่าเมีย
ထော်ဘိင်	เทาะเภิ่น	ทิ้งฝิ่น เลิกฝิ่น
ထော်ဘိန်	เทาะภิ่น	ทิ้งฝิ่น เลิกฝิ่น
ထော်စံက်	เทาะบ๊อก	เลิกบุหรี่
ထုင်ယန်	ทะเมิงย่น	หูก กี เครื่องมือทอผ้า
ထိုန်	ทะมอน	ม้วน
ထိုန်တဲပလော်	ทะมอนตอยปะเลาะ	ม้วนแขนเสื้อ ถลกแขนเสื้อ

ဒ

ဒဂိုန်ဒဂေတ်	เตี๋ยะเกิ๋นเตี๋ยะเก้ด	ถือศีลปฏิบัติธรรม ประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีลธรรม
ဒ္ဂကွေဟ်သွံ	โต้ะห์แกว๊ะห์เซาะ	เป็นจริงนี่ เป็นจริงอย่างว่า
ဒ္ဂအာဂွံ	โต้ะห์อาเก้อะ	เป็นไปได้
ဒ္ဂအာတုဲ	โต้ะห์อาตอย	เป็นไปแล้ว
ဒာတ်တဲ	ต้าดตอย	ตบมือ
ဒာတ်စး	ต้าดจ๊ะห์	ตบหลัง
ဒီဂှ်	ตี๋โก๊ะห์	นั่นไง ขนาดนั้นเชียวหรือ
ဒုက်ဂြာ	เติ๊กเกรี้ยม	ทุบลาน
ဒုက်ဖမ်	เติ๊กพอม	ตีกลอง
ဒုင်ကလောန်	เติ๊งกะลน	ทนงาน แข็งงาน แกร่งงาน

ဒုင်ဖြဲစဲတဲ့	เติ้งปรั้วจอยฮัว	ตากแดดตากฝน
ဒုင်သြန်ခေန်	เติ้งซอนแท่น	รับเงินบำนาญ
ဒေက်ဖိုင်	ต้อดจ้าง	ขาดขา (ไพ่)
ဒေင်ကတောဝ်	ต้อนกะโต	ชาหู หูชา
ဒေင်ဒိုဟ်	ต้อนเต้อะห์	มึนงง เอาอะไรไม่ถูก
ဒးပသမ္တိ	เตี้ยะห์ปะซอมแตม	ต้องจดจำ ต้องทำความเข้าใจ
ဒိုဟ်ကျူင်ကျူာ -	เต้อะห์เกลิงกลา -	โง่มาก่อน ฉลาดมาทีหลัง
ဍိုဟ်ကျူင်ဒူတရ်	ด๊อห์เกลิงตู้ตะราว	
ဒိုဟ်စုံ	เต้อะห์เจ๊าะ	ทิศสิบ
ဒိုဟ်ပထောံ	เต้อะห์ปะเทาะ	โง่จัง โง่ฉิบหาย
ဒိုဟ်ဥပ္ပရိ	เต้อะห์อุบปะร้อย	อุปริมทิศ ทิศเบื้องบน

ၼ

နဥ်ဝ်ဓတ်ကာယ	เนี่ยะดั๊จท่ดกายะ	ด้วยน้ำพักน้ำแรง
နာနာပကာရ	เนี่ยเนี่ยปะการะ	นานาปะการ นานัปการ
နူကျိုပ်စိုပ်ဖိုင်	นู่ดับจับจ้าง	ตั้งแต่ศรีษะถึงเท้า
နူဂ်ကျူင်	นู่โก้ะห์เกลิง	แต่นั้นมา ตั้งแต่นั้นมา
နူဍူင်မွဲ့စိုပ်ဍူင်မွဲ့	นู่เดิงมั่วจับเดิงมั่ว	จากเมืองหนึ่งถึงเมืองหนึ่ง ระเหเร่ร่อน
နူဍောတ်မွဲ့	นู่ด๊ดมั่ว	ตั้งแต่เด็กๆ ตั้งแต่เล็กแต่น้อย
နူဏအ်အာ	นู่เนาะอา	ตังแต่นี้ไป จากนี้ไป
နူလက်ထက်	นู่เลียกทัก	ตั้งแต่ครั้ง ตั้งแต่สมัย
နူအတိက်	นู่อะเติ๊ด	ตั้งแต่อดีต
နှော်စိုတ်	ฮนึกจ๊อด	คันในหัวใจ อยากจะ (พูด ด่า เตะ ต่อย)
နုံတြှ်	นุ่มเตร๊าห์	มีผัว
နုံဒိုက်	นุ่มเตี้ยะต้าก	มีทุกข์ เป็นทุกข์
နုံပိုက်ညိ	นุ่มปะเมิ้ดญี้	มีธุระหน่อย
နုံဗုင်	นุ่มเปิ้ง	มีท้อง ตั้งครรภ์
နုံဗြဲ	นุ่มเปรี้ย	มีเมีย
နုံမံင်ဏိ	นุ่มม่งแนม	มีอีก ยังมีอีก
နုံသစ္စ	นุ่มซอดเจี้ยะ	มีสัจจะ

ပ

ပကတောဝ်ၻင်ၵျႃ	ปะกะโตเติ้งกย๊ำ	ทำหูทวนลม
ပကုသႆ်ကႆ်ဒၢၼ်	ปะเก๊าซอกอต้าน	ทำบุญทำทาน
ပကႆ်ၵႄႇအဵ်	ปะกอแกละ	อย่าทำหาย
ပကႆ်စ	ปะกอเจี๊ยะ	อย่าให้กิน
ပကႆ်စႅၢ	ปะกอจาย	อย่าให้แดก
ပကႆ်ႁႆ်	ปะกอโต้ะห์	อย่าให้เป็น
ပကောၼ်ပၸြ	ปะโกนปะเปรี้ย	ทำลูกทำเมีย รับเลี้ยงดู
ပၵြဵ်အႃ	ปะเกราะอา	อย่าบ้าไป
ပကိုတ်ၵျွတ်	ปะก๊อดฮญี๊ด	สะดุ้งเฮือก สะดุ้งตกใจ
ပၶိုဟ်ႁႆ်လုတ်	ปะเคาะห์โต้ะห์ลุ่ด	ทำดีเป็นชั่ว
ပဂလိုင်အရေဝ်	ปะเกี้ยะล่างอะเร่	อย่าพูดมาก อย่าเรื่องมาก
ပတမ်နူတွဲၸာအဵ်အႃ	ปะตอมนู่ฮัวเนาะอา	ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป
ပထပိုတ်ထပိုင်အႃ	ปะทะป๊อดทะปังอา	อย่าดิ้นรนไป อย่าวุ่นวายไป
ပထေႆာဂွံတုဲ	ปะเทาะเก้อะตอย	ทำเสียจะได้เสร็จ
ပထေႆာဂွံအိုတ်ၶဝိင်	ปะเทาะเก้อะอ๊อดทะเวิ่น	ทำเสียจะได้หมดห่วง รีบๆทำเสีย
ပထေႆာဆဆႆ်	ปะเทาะชะเชอ	อย่าทิ้งส่งเดช อย่ามักง่าย
ပထေႆာညးထကဵ်	ปะเทาะเญี้ยะห์ทะเกาะ	อย่าทิ้งกัน อย่าทิ้งขว้างกัน
ပထေႆာလဝ်	ปะเทาะโล่	อย่าทิ้งไว้ อย่าทิ้งค้างไว้
ပဒိုက်	ปะเตี๊ยะต้าก	หาทุกข์
ပၶတ်	ปะท่ด	นึกว่า นึกเสียว่า
ပၶတ်ကေတ်ကုသႆ်	ปะท่ดเก๊ดเก๊าซอ	นึกว่าเอาบุญ นึกเสียว่าเอาบุญ
ပၶတ်ရၢၼ်ပၺႃ	ปะท่ดร่านปอญญา	นึกเสียว่าซื้อความรู้ - หลังจากที่พลาดไปแล้ว
ပၶတ်ရၢၼ်မုက်	ปะท่ดร่านเมิก	นึกว่าซื้อหน้า ขายผ้าเอาหน้ารอด
ပပယျင်	ปะปะยัง	บวชนาค
ပပေက်	ปะป๊อด	อย่ายุ่ง อย่าซ้ำแซะ
ပပေါ	ปะป๊ว	จัดงาน
ပဖျိူ	ปะเพย่อ	อย่าอยาก

ပဖြဵမိန်	ปะเปรี๊ยมิ่น	บวชชี
ပိုက်မုမှက်ဖွဲ့	ปะเมิดมุ่มักเป้ห์	ธุระอะไรของเอ็ง ธุระอะไรของมึง
ပမုက်ပမတ်	ปะเมิกปะม่ด	ทำหน้าทำตา
ပလေဝ်သို	ปะแลฮ้อย	ซ่อมแซมบ้าน
ပလေဝ်အခိင်	ปะแลอะเคิน	เปลี่ยนเวลา
ပလေဝ်ဥတု	ปะแลอุเต๊า	เปลี่ยนฤดู
ပလံင်ကုံစ	ปะลองกอเจี๊ยะ	ส่งเสีย
ပလံင်ပရိင်	ปะลองปะรัง	ส่งข่าว
ပလံင်ပုင်ပလံင်ဍုဝ်	ปะลองเปิงปะลองดั๊จ	ส่งข้าวส่งน้ำ
ပဝ်	ปอ	บิน กัณฑ์ บรรพ์
ပဝ်မေဝ်ကျုင်	ปอเม่เกลิง	ไม่รู้มาจากไหน ไม่รู้จักหัวนอนปลายตีน
ပသခအေဟ်	ปะซะคะแอะห์	เหม็นคาว
ပသခူ	ปะซะคะเมา	เหม็นกลิ่น
ပသဖြိုက်	ปะซะซาก	เหม็นฉุน กลิ่นฉุน
ပသင်ကာ	ปะซังกา	ไม่ต้องสงสัย
ပသွုံပဂင်	ปะฮนอยปะเกี๋ยง	ทำลิงทำค่าง
ပဟိုသံင်ဂုံရ	ปะฮ่ำซองโก้ะห์ระ	อย่าว่าอย่างโน้นอย่างนี้เลย
ပအာပကျုင်	ปะอาปะเกลิง	ทำไปทำมา
ပအောဖြူ	ปะเอาปรุ้	ทำไมไม่พูด
ပါကရာပ်	ปัจกะรับ	แก้เคล็ด แก้ปัญหาที่ขนาบโดยนิมนต์ พระมาสวดบริเวณที่เกิดปัญหา
ပါင်ကွဲ	ปานกลาว	ปากคอสั่น
ပါနော်	ปาโนก	พ่อใหญ่ ปู่ ตา
ပါါအောဖွး	ปายเอาเปลี้ยะห์	หนีไม่พ้น ไม่พ้นภาระ
ပုင်ခူဍိုန်	เปิงคะเมาดอน	ขวัญอ่อน
ပေင်ငှုဟ်	ปอนงุ่ห์	เต็มราคา
ပေင်ဇိုင်ပေင်တဲ	ปอนจ้างปอนตอย	เต็มตีนเต็มมือ เต็มไม้เต็มมือ
ပေင်ဍုင်ပေင်ကွာန်	ปอนเดิงปอนกวาน	เต็มบ้านเต็มเมือง
ပံက်ခဂိုန်	ป๊อกเทียะเกิ้น	เลิกถือธุดงค์ข้อฉันอาหารมื้อเดียว
ပံက်ပါင်	ป๊อกปาน	เปิดปาก ยอมพูด
ပံက်ဇှာ်	ป๊อกห้าจ	เปิดอ้าซ่า

ပးလယ်	ปะห์เลียะโย่ะห์	แร้ว
ပိုက်ကျာ	ปักกย๊ำ	โบกลม
ပွံင်	ปะนอง	ทุ่น
ပျဲယဲ့ာအပါ	พยือยย่ายอะปา	ทรมานพ่อแม่ หาทุกข์ให้พ่อแม่
ပြင်ငြပ်	ปรังโกร้บ	ฝากของ
ပြင်လဝ်ကွာ	ปรังโล่กลา	ฝากไว้ก่อน ผูกใจเจ็บ อาฆาต
ပြောမ်	โปรม	ทำให้โทรม เช่นฟันต้นไม้ให้โทรม
ပွန်ရ	ปลอนระ	อีกแล้ว
ပွိုက်တေဟ်ပွိုက်	ปลักเต๊ห์ปลัก	เอาก็เอา
ပွိုက်ဒ့်ပွိုက်	ปลักโต้ะห์ปลัก	เอาเป็นเอา

ဗ

ဗစဗ်လဲ	เปี้ยะเจี๊ยะเปี้ยลั่ว	เลี้ยงแม่โพสพ ทำขวัญข้าว
ဗနတ်ဗ၀တ်	เปี้ยะน่ดเปี้ยะบ๊อด	กำหนดกฎเกณฑ์
ဗန်ဂွိင်	ปั้นเกนิ่น	กอดเอว
ဗန်သြိုဟ်	ปั้นซอห์	กอดอก
ဗဟ်ခဝ်ရဲမုက်	โป้ะห์โช่รุ่ยเมิก	เทศน์เลือกหน้า เลือกที่รักมักที่ชัง
ဗဟ်ဗွုဟ်စိုပ်	โป้ะห์เปี้ยะนุ่ห์จั๊บ	ระลึกถึง คิดขึ้นมาได้
ဗိကြှောင်	ปี้กลอน	กระปุกน้ำมันที่ตูดไก่
ဗိနုဟ်	ปี้นุ่ห์	ขวดยานัตถุ์
ဗိဗော်	ปี้โป้ก	นอนให้เด็กนั่งหลังเท้ากระดกขึ้นกระดกลง
ဗိမး	ปี้เมี่ยะห์	เหรียญสลึง
ဗိုဟွံကျောဝ်	เปื้อเห้อะแกย็	ดูไม่สวย
ဗျိုညးဍုင်ကွာန်	พยิ่เญี้ยะห์เดิงกวาน	โทษชาวบ้าน
ဗျုထ်	พยุ่ทาว	แก่เฒ่า
ဗံင်	โป้ง	เถ้า
ဗံင်ကာံ	โป้งกำ	เถ้าแกลบ
ဗြုခတုပ်ဗက်	ปรุ้คะตุ๊บเปี้ยก	พูดล้อเลียน
ဗြုအရေဝ်ပပွ၀ါစာ	ปรุ้อะเร่ป๊อบเปี๊ยะ - เวี่ยจา	พูดจาสกปรก พูดจาหยาบคาย
ဗြုငဲ့ာ	ปรุ้ง่าย	เพ้อ พูดเรื่อยเปื่อย

ၼ

မၵ်ႂ်းဢရၵ်ႈ	เมี่ยะกวอยอะเรียก	แป้งเหล้า
မသြိၼ်	เมียะซอน	เม็ดเงิน
မပႄႃၼ်	เมี่ยะปะงน	ลูกกระดุม
မတ်ႇတိုပ်ႉတေဝ်	ม่ดตับเต	ตาริบหรี่
မူၼ်ႈၶိူဝ်ႈ	เมาะแต๊ะห์	ทั้งนั้น
မူၼ်ႈမိူဝ်း	เมาะเมี่ยะนิ่ห์	ทุกคน
မိၼေ်ႇ	มิโน่ก	แม่ใหญ่ ยาย ย่า
မိၵ်ႈ	เมิ่ด	อยาก ทวง
မိၵ်ႈၶတပ်ႉ	เมิ่ดคะต๊อห์	ทวงหนี้
မိၵ်ႈၵွံၵွံ	เมิ่ดเก้อะเก้อะ	อยากได้
မိၵ်ႈၵွံၵွံ	เมิ่ดเก้อะโต้ะห์	เป็นไป
မိၼ်သြႃႇ	มิ่นเซาะ	หอบข้าว
မိၼ်ဢေႃ	มิ่นโอ๊ะห์	หอบฟืน
မုၵ်ႈၵုၼ်ဖိုၼ်း	มุ้กุ้นพอนุ่ม	มีคุณประโยชน์อะไร
မုၵ်ႉၵသီ	เมิกกะซำ	หน้าฝน ฤดูฝน
မုၵ်ႉၵွံ	เมิกโก้ะห์	หน้านั้น
မုၵ်ႉၸပ်ႉသီ - ဢေႃတိတ်	เมิกเจ๊ะห์ชิมเอาตั๊ด	หน้าซีดเป็นไก่ต้ม
မုၵ်ႉထၵပ်ႉ	เมิกทะก๊อบ	หน้าคว่ำ
မုၵ်ႉပလတ်ႉ	เมิกปะล้อด	หน้าขโมย
မုၵ်ႉမိူဝ်းၿႄ	เมิกเมี่ยะนิ่ห์เปรี้ย	หน้าผู้หญิง หน้าตัวเมีย
မုၵ်ႉရိ	เมิกริ่	หมายถึงขนมข้าวเหนียวแดกงา
မုၵ်ႉသျိူင်	เมิกเฮลิง	หัวสูง
မုၵ်ႉမွ	เมิกเบี้ยะ	หน้าอย่างมึง
မံင်ဢေႃတၼ်	ม่งเอาตอน	อยู่ไม่สุข
မံင်ဢေႃၵွံၶ်ဝဝဲ	ม่งเอาโต้ะห์เที่ยะน่ายว่าย	อยู่ไม่เป็นที่เป็นทาง
မွႆႈၼေသ်ၵွႃ	มั่วแฮนะกลา	ประเดี๋ยวก่อน
မွႆႈၼေသ်ၵွံဆိုၶိုပ်ႉ	มั่วแฮนะเก้อะเชอคอห์	ประเดี๋ยวได้เห็นดี
မွႆႈၼေသ်ၵွံပိုတ်ႉ	มั่วแฮนะโต้ะห์ฮอด	ประเดี๋ยวเกิดเรื่อง ประเดี๋ยวมีเรื่อง
မွႆႈၼေသ်ဢိင်	มั่วแฮนะเอิน	ประเดี๋ยวเดียว

ရ

ရတန	เรี่ยะตะเนี่ยะ	รัตนะ
ရပ်ပြာ	ร่บปรำ	จับสึก
ရပ်ရံ့	ร่บเรี่ยม	จับสึก
ရဟ်ကတင်	โร่ะห์กะตัง	รสขม
ရဟ်ဍာတ်	โร่ะห์ดั๊ด	รสหวาน
ရဟ်ဍုင်	โร่ะห์เดิง	รสเค็ม
ရဟ်ဖျုး	โร่ะห์พยึ๊ะห์	รสเปรี้ยว
ရဟ်ဖျိုတ်	โร่ะห์พยึอด	รสฝาด
ရာင်သဘိုက်	ร่านซะพาก	บานสะพรั่ง
ရုဲစ္ဍ	รุ่ยจะนะ	เลือกกับ กินเลือก
ရုဲမဲာ	รุ่ยม่าย	ลงคะแนนเลือกตั้ง
ရံင်ဒေံက္ဍာ	โร่งแคะห์กลา	ดูมันก่อน ดูไปก่อน
ရံင်ဒေံစမ်	โร่งแคะห์จอม	ดูมันซิ
ရံင်တိတ်	โร่งติ๊ด	ดูออกว่าอะไรเป็นอะไร
ရံင်မတ်	โร่งม่ด	มองตา

လ

လက်ကရ်အိုတ်	เลียกกะราวอ๊อด	หลังสุด ครั้งสุดท้าย
လဇ္ဇီ	ล่ดจี้	ลัชชี ผู้มีความอาย ผู้มีความกระดาก
လတ်လောထတ်	–ล่ดเล่อวทะตาว -	ล้มลุกคลุกคลาน
ထတက်	ทะตัก	
လအ်ကွေဟ်ဟ်	โล่ะแกว๊ะห์แกว๊ะห์	นานจริงๆ นานแสนนาน
လေဲတိုဒ်	เลี่ยตำโต้ะห์	เล่าตามจริง เล่าความจริง
လုပ်ဍုန်	ลูบคุน	เข้าสิง เข้าสิงสถิต
လေတ်ကွေင်ပ္ဍဲ	เล่ดกลอนปลุย	สีผึ้งสีปาก
လေပ်ဒ်	เล่บโต้ะห์	เผื่อว่า บางที
လေပ်ဒ်ဂွံ	เล่บโต้ะห์เก้อะ	เผื่อว่าเป็นไปได้
လေပ်ဒး	เล่บเตี้ยะห์	บางที

လေပ်ရဒ်အာ	เล่บระโต้ะห์อา	เผื่อว่ามีอันเป็นไป ถ้าหากมีอันเป็นไป
လေပ်လဝ်ဏ္ဍခိုဟ်	เล่บโล่อิคอห์	เป็นไว้ก็ดี ไม่เสียหลาย
လေဟ်ကျွ်မည်	เล่ะห์กะลกม่น	รำผีมอญ
လေအ်စတ်ငွေက်	เล่ะจ๊อดเงียก	ไม้จิ้มฟัน
လေအ်ဆူ	เล่ะซู	ไม้ถ่อ
လေအ်ဖိဟ်	เล่ะพิห์	ไม้วา ใช้วัดไร่จ้างเกี่ยวข้าว
လေအ်တက်ပ္ဍောန်	เล่ะตักโฮนึ่น	ไม้บรรทัด
လောကီ	เล่อวกี	โลกี โลก
လိုသဒ္ဓာ	เลิ่มซอดเที่ย	เสียศรัทธา หมดศรัทธา
လိုဏ္ဍရ	เลิ่มอิระ	เสียเสียแล้ว ตายแล้ว
လ္ဍောဝ်တ္ဍုင်ဏာ	เลียะโง่ตะเลิงนา	ไหว้ระลึกไปถึงแต่ไกล
လ္ဍုဟ်ကလင်	เลียะนุ่ห์กะลัง	ขี้เกียจฟัง เบื่อฟัง
လ္ဍုဟ်လိ	เลียะนุ่ห์ลี่	ขี้เกียจสันหลังยาว
လှဲသ္ဍံာ	ฮลายฮนำ	ผลัดปี เปลี่ยนปี

ၜ

ၜံက်သ္ဍဝ်	ป๊อกเฮนี	คัดท้าย ถือท้ายเรือ
ၜးလှဲ	ป๊ะห์ฮลาย	ผลัดเปลี่ยน
ၜိုက်ပိုဟ်ဂအဲ	ปั๊กป๊อห์เกี้ยะอุย	โกร่งบดยา
ၜိုတ်ဍုံရ	ป๊อดแด๊ะห์ระ	แค่นั้นแหละ
ၜိုတ်ဟာကေဝ်	ป๊อดฮะเก	แค่ ขนาด ระดับ ประมาณ

ภาคผนวก

တ္ၚဲထပှ် ฮัวทะเป๊าะห์ วันทั้งเจ็ด

တ္ၚဲအဒိုတ်	ฮัวอะเติ้ด	วันอาทิตย์
တ္ၚဲစန်	ฮัวจอน	วันจันทร์
တ္ၚဲအင္ၚာ	ฮัวอะเงี่ย	วันอังคาร
တ္ၚဲဗုဒ္ဓဝါ	ฮัวปุ๊ดเที่ยะเวี่ย	วันพุธ
တ္ၚဲဗြဴဗတိ	ฮัวเปรี๊ยเปี๊ยะต๊อย	วันพฤหัสบดี
တ္ၚဲသိုက်	ฮัวซัก	วันศุกร์
တ္ၚဲသ္ၚိသဝ်	ฮัวฮ้อยซอ	วันเสาร์

ဂိတုဗ္ဂ၁၂ กิ้เต๊าเจ๊าะห์บา เดือนสิบสองเดือน

ဂိတုစဲ	กิ้เต๊าจอย	เดือนห้า
ဂိတုပသာ်	กิ้เต๊าปะซัด	เดือนหก
ဂိတုဇေဟ်	กิเต๊าเจ้ะห์	เดือนเจ็ด
ဂိတုဒဂိုန်	กิเต๊าเตี๋ยะเกิ้น	เดือนแปด
ဂိတုခ္ဍဲသ္ၚိ	กิเต๊าคะคอยซอย	เดือนเก้า
ဂိတုဘတ်	กิเต๊าภ่ด	เดือนสิบ
ဂိတုဝဟ် (၃)	กิเต๊าโว่ะห์	เดือนสิบเอ็ด
ဂိတုကထိုန်	กิเต๊ากะทอน	เดือนสิบสอง
ဂိတုမြေက္ကသိုဝ်	กิเต๊าเมี่ยะร่อดกะซอ	เดือนอ้าย
ဂိတုပုဟ်	กิเต๊าเป๊าห์ (ปุ๊ห์)	เดือนยี่
ဂိတုမာ်	กิเต๊ามาจ	เดือนสาม

ဒိုဟ်ပန် เต้อะห์ปอน ทิศสี่

ဒိုဟ်ဗမံက်	เต้อะห์เปี๊ยะโมก	ทิศตะวันออก
ဒိုဟ်ပလိုတ်	เต้อะห์ปะล้อด	ทิศตะวันตก
ဒိုဟ်သ္ဍုင်ကျာ	เต้อะห์ซะเลิงกย๊า	ทิศใต้
ဒိုဟ်သ္ဂဝ်ကျာ	เต้อะห์ซะโมกย๊า	ทิศเหนือ

ဒိုဟ်ဒစာံ เต้อะห์เตี้ยะจำ ทิศแปด

ဒိုဟ်ပုရတ္ထိ	เต้อะห์เป๊าร์ด์ท้อย	ทิศบูรพา ทิศตะวันออก
ဒိုဟ်အဂ္ဂဲ	เต้อะห์อะเกี้ยะนั่ว	ทิศอาคเนย์ ทิศตะวันออกเฉียงใต้
ဒိုဟ်ဒက္ခိဏာ	เต้อะห์เตี้ยกค้อยนะ	ทิศทักษิณ ทิศใต้
ဒိုဟ်နေရတိ	เต้อะห์เน่เรียะต๊อย	ทิศหรดี ทิศตะวันตกเฉียงใต้
ဒိုဟ်ပစ္ဆိမ	เต้อะห์ป๊อดช้อยเมี่ยะ	ทิศปัจฉิม ทิศตะวันตก
ဒိုဟ်ဗာယပ်	เต้อะห์เปี๊ยย่บ	ทิศพายัพ ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
ဒိုဟ်ဥတ္တြ	เต้อะห์อุดตะระ	ทิศอุดร ทิศเหนือ
ဒိုဟ်ဨသာန်	เต้อะห์เอซาน	ทิศอีสาน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

ရိုဟ်လှိုဟ် เร่อะห์เลี่ยะมิ่ห์ นับจำนวน (สังขยา)

၁	มั่ว	๑
အေက်	อ๊อด	๑ เอก
၂	บา	๒
ဒုဲ	ตุ้ย	๒
၃	ป๊อย	๓
ကြေန်	เกรน	๓
၄	ปอน	๔
ဓာ	จา	๔
၅	เมี่ยะซุน	๕
ပဉ္စ	ปอนจะ	๕

၆	ตะราว	๖
ဆ	ฉ	๖
၇	ทะเปาะห์	๗
သတ္တ	ซอดตะ	๗
၈	เตี้ยะจำ	๘
အဋ္ဌ	อ๊อดทะ	๘
၉	เตี้ยะจิ๊ด	๙
နဝ	เนี่ยะเวียะ	๙
၁၀	จ๊อห์	๑๐
ဒသ	เตี้ยะซะ	๑๐
၁၁	เจาะห์มั่ว	๑๑
၁၂	เจ๊าะห์บา	๑๒
၁၃	เจ๊าะห์ป๊อย	๑๓
၁၄	เจ๊าะห์ปอน	๑๔
၁၅	เจ๊าะห์เมียะซุน	๑๕
၁၆	เจ๊าะห์ตะราว	๑๖
၁၇	เจ๊าะห์ทะเป๊าะห์	๑๗
၁၈	เจ๊าะห์เตี้ยะจำ	๑๘
၁၉	เจ๊าะห์เตี้ยะจิ๊ด	๑๙
၂၀	บาโจ๊ะห์	๒๐
၂၁	บาโจ๊ะห์มั่ว	๒๑
၂၉	บาโจ๊ะห์เตี้ยะจิ๊ด	๒๙
၃၀	ป๊อยโจ๊ะห์	๓๐
၄၀	ปอนโจ๊ะห์	๔๐
၅၀	เมี่ยะซุนโจ๊ะห์	๕๐
၆၀	ตะราวโจ๊ะห์	๖๐
၇၀	ทะป๊อห์โจ๊ะห์	๗๐
၈၀	เตี้ยะจำโจ๊ะห์	๘๐
၉၀	เตี้ยะจิ๊ดโจ๊ะห์	๙๐
၉၉	เตี้ยะจิ๊ดโจ๊ะห์เตี้ยะจิ๊ด	๙๙
၁၀၀	มั่วกลอม	๑๐๐

၂၀၀	บากลอม	๒๐๐
၃၀၀	ป๊อยกลอม	๓๐๐
၄၀၀	ปอนกลอม	๔๐๐
၅၀၀	เมี่ยะซุนกลอม	๕๐๐
၆၀၀	ตะราวกลอ	๖๐๐
၇၀၀	ทะเป๊าะห์กลอม	๗๐๐
၈၀၀	เตี้ยะจำกลอม	๘๐๐
၉၀၀	เตี้ยะจิ๊ดกลอม	๙๐๐
၁,၀၀၀	มั่วงิ่ม	๑,๐๐๐
၁၀,၀၀၀	มั่วลัก	๑๐,๐๐๐
၁၀၀,၀၀၀	มั่วก๊อด	๑๐๐,๐๐๐

အရေဝ်သေံမွဲဒကုတ် မည်မွဲဒကုတ် อะเร่เซมมั่วเตี้ยะกุ๊ดม่นมั่วเตี้ยะกุ๊ด

ภาษาไทยท่อนมอญครึ่ง

ကကဒိ	กะกะดี	ปลากระดี่
ကကပံင်	กะกะปอง	ปลากระป๋อง
ကဆဍောဝ်	กะชะโด	ปลาชะโด
ကဆန်	กะชอน	กระชอน
ကတဖေန်	กะตะเพียน	ปลาตะเพียน
ကတံင်ဖ္ဍု	กะตองพลุ	ปลาท้องพลุ
ကထေဖောဝ်	กะเทโพ	ปลาเทโพ
ကပစမ်	กะปะจอม	ปลาจ่อม
ကပစ်	กะปะจาว	ปลาเจ่า
ကလင်	กะลัง	กำลัง
ကလင်ခိုဟ်	กะลังเคาะห์	กำลังดี พอเหมาะ
ကလင်စ	กะลังเจี๊ยะ	กำลังกิน
ကလင်ဖျု	กะลังเพย่อ	กำลังหิว
ကဝုန်ကဝဲ	กะวุนกะวาย	วุ่นวาย
ကသဝဲ	กะซะวาย	ปลาสวาย
ကဍ္ဍဇြာ	กะอิซ่า	ปลาซ่า
ကဍ္ဍပေပ်	กะอิแปบ	ปลาแปบ
ကာဍာ်	กาดั๊จ	กาน้ำ
ကာဍုန်ဍာ်	กาดุนดั๊จ	กาต้มน้ำ
ကာမုင်	กามัง	กาละมัง
ကၠာကုလှာပ်	กาวกุลับ	ดอกกุหลาบ
ကၠာခံက်ခေဝ်	กาวด๊อกแค	ดอกแค
ဂ္ဂံင်ရှောတ်ဖ္ဍော်	โกล้งรดโฮน่ก	ทางรถไฟ
စဒိပ်	เจี๊ยะดิบ	กินดิบ
စဒံင်	เจี๊ยะดอง	กินดอง
စာန်ပုင်	จานเปิง	จานข้าว
စိုတ်သအ်	จ๊อดเซาะ	ใจเสาะ
စိုတ်လှုံ	จ๊อดลอย	ใจลอย

ဆမ့ၼ်ႈ	ชะเมาะ	พอเหมาะ
ၶွင်ၼမ်ႉပႃ	คั๊งนำปลา	น้ำปลา
တၼ်ၼၼ်ႉ	ตอนเนาะ	ตอนนี้
တၼ်တွႆ	ตอนตะงัว	ตอนกลางวัน
တၼ်သဝ်တွႆ	ตอนซอฮัว	ตอนเย็น
တေႃကိုၼ်	ตอกอ	ต่อให้ ต่อกับ
တေႃၵျိုင်	ตอเกลิง	ต่อมา
တေႃဢႃ	ตออา	ต่อไป
တိတ်ႉ	ติ๊ด	ติด
တိတ်ႉၵလေႃၼ်	ติ๊ดกะลน	ติดงาน
တိတ်ႉၸိုတ်ႈ	ติ๊ดจ๊อด	ติดใจ
တိတ်ႉပႂ်ႉ	ติ๊ดปล้าย	ติดหนุ่ม
တိတ်ႉၽိၼ်ႈ	ติ๊ดพิ่น	ติดฝุ่น
တိတ်ႉရသ်	ติ๊ดโร่ะห์	ติดรส
တိတ်ႉရႆႇ	ติ๊ดรั่ว	ติดเพื่อน ติดพวก
တိတ်ႉဝုတ်ႈ	ติดวุ่ด	ติดสาว
တိတ်ႉဝေၼ်	ติ๊ดว่อน	ติดเล่น ติดการพนัน
တိတ်ႉဢရၵ်ႈ	ติดอะเรียก	ติดเหล้า
ထီၺးထီဢႆ	ทีเญี้ยะห์ทีอัว	ทีเขาทีเรา
ထီၼၼ်ႉ	ทีเนาะ	ทีนี้
ၵိုဝ်ႇၶုင်	โต้ะห์ดอง	เป็นดอง
ပတ်ႉၵၶီ	ป๊อดกะที่	คั้นกะทิ
ပလီတေႃလေၼ်	ปะลีตอแล	โกหกตอแหล
ပၢၼ်ၸတ်ႉ	ปานจั๊ด	ปากจัด
ပၢၼ်ၼၼ်ႉ	ปานเนาะ	ปานนี้
ပေၵ်ႈပလေၼ်	เปี๊ยกปะลอน	เปียกข้าวเหนียว
ပွၵ်ႈၸုၼ်	ปลอกบุน	ปลอกมีด
ပွင်သမ်ၸတ်ႉ	ปลองสมบัด	แย่งสมบัติ
ၸိုဝ်ထေႃရထတ်ႉ	เปื่อโทระทัด	ดูโทรทัศน์
မငၼ်ႉ	เมี่ยะเงาะ	ลูกเงาะ
ယျင်ၶိုၵ်ႉ	ยังเคาะห์	ยังดี

ယျင်ဂွံ	ยังเก้อะ	ยังได้
ယျင်စနွံမုက်	ยังจะนุ่มเมิก	ยังจะมีหน้า
ရျာင်ဖ္ဂ	โรงเฮี่ยะ	โรงนา
ရျာတ်စက္ကရျတ်	รดจักกะร้อด	รถจักรยานสองล้อ
ရျာတ်ဖွော်	รดโฮน่ก	รถไฟ
လံာကျာ်	เลี่ยมกยั้จ	เลี่ยมพระ
လံာငွေက်	เลี่ยมเงี่ยก	เลี่ยมฟัน
ဝါင်ကဖြ	ว่านกะเพรา	กระเพรา
သွက်ကလောန်	ซะมักกะลน	สมัครงาน
သီစိဟ်	ซีจิ๊ห์	สีตก
ဟဲာဖရုံက်	ฮายพะร้อก	ไหใส่ปลาร้า
ၜင်အာတ်	บังอั๊ด	หน่อไม้อัด
ၜံက်ကွ်	ป๊อกกลาว	บอกกล่าว
ၜံက်သာလာ	ป๊อกซาลา	บอกศาลา บอกเลิก บอกลา
ၜံက်အရဟံ	ป๊อกอะเรียะฮอง	บอกอรหัง เตือนสติก่อนตาย
အာဂွဲာမုဝ်	อากล้ายมอ	ไปหาหมอ
အာရျာင်ရေန်	อารงเรียน	ไปโรงเรียน
အိုတ်ရိတ်	อ๊อดริ่ด	หมดฤทธิ์

ฯ ล ฯ

အရေဝ်ခတး อะเร่คะต๊ะห์ ภาษากลับตาลปัตร

အာဍုင်လဝေါ   อาเดิงเลี่ยะเว่อว   ไปตลาด

ตามลักษณะของภาษา အာဍုင်လဝေါ อาเดิงเลียะเว่อว ไปลพบุรี အာ อา ไป ဍုင် เดิง เมือง လဝေါ เลียะเว่อว ละโว้ ลพบุรี แต่ตามที่มอญบางขันหมากพูดคำว่าอาเดิงเลียะเว่อว หมายความว่าไปตลาด ไม่ว่าเจ้าตัวคนพูดจะอยู่ที่บ้านบางขันหมาก ซึ่งก็อยู่ที่เมืองลพบุรีหรือจะอยู่ในกรุงเทพฯ ถ้าไปตลาดก็จะพูดว่า อาเดิงเลียะเว่อว ไปลพบุรีกลายเป็นไปตลาด ทดลองถามดูได้

ဖၠုမ္ဒ္ပ်   เจี้ยะเก๊าเมียะนิ่ห์   ร่างกายคน

ကတက်	กะตัก	ท้ายทอย
ကတောင်	กะเตียง	เส้น เอ็น
ကတောင်ဆီ	กะเตียงชิม	เส้นเลือด
ကတောင်ဇိုင်	กะเตียงจ้าง	เอ็นร้อยหวาย
ကတောဝ်	กะโต	หู
ကဒါတ်	กะต้าด	ม้าม
ကသအ် ကသံ	กะเซาะ	ปอด
ကအ်	เก๊าะ	คอ
ကအ်ဇိုင်	เก๊าะจ้าง	ข้อเท้า
ကအ်တဲ	เก๊าะตอย	ข้อมือ
ကောန်ကအ်	โกนเก๊าะ	ลูกกระเดือก
ကောန်စိုတ်	โกนจ๊อด	หัวใจ
ကောန်တွအ်	โกนเฮมาะ	ไต
ကောန်မတ်	โกนม่ด	ลูกนัยน์ตา
ကောန်လတာ်	โกนเลียะตั๊ด	ลิ้นไก่
ကွပ်	กะง้อบ	ข้อ
ကွပ်ဓံင်	กะง้อบบอง	ข้อเข่า
ကၞဟ်	เด๊าะห์	สมอง
ကၟိုပ်	ดับ	ศรีษะ
ကၟိုပ်တဟ်	ดับเตาะห์	หัวนม
ကၠိင်	กะเนิน (เฮนิน)	แก้ม
ကၠောင်	กะเนียง (เฮนียง)	หน้าผาก
ကၠောင်မတ်	เฮนียงม่ด	คิ้ว
ကြုတ်	กรุ๊ด กร๊อด	ลำไส้
ကြုတ်ဇ္ဍော်	กรุ๊ดโฮน่ก	ลำไส้ใหญ่
ကြုတ်ဍောတ်	กรุ๊ดด๊ด	ลำไส้เล็ก
ကွင်ကွတ်	กลังกะมด	ดี
ကြောင်ကၞဟ်	กลอนเด๊าะห์	มันสมอง
ကြောင်အယုင်	กลอนอะเยิ่ง	ไขข้อ

ၵႂိုတ်တဲ	กว๊อดตอย	สันมือ
ၶႄႃင်ကဢ်ႇ	คะโดงเก๊าะ	คอหอย
ၶႄႃင်မတ်ႇ	คะโดงม่ด	ลูกนัยน์ตา
ၶတႃပ်မတ်ႇ	คะตับม่ด	เปลือกตา
ၶူင်	คะมัง	ขากรรไกร ขาตะไกร
ၶိူပ်	คะมิบ คะแม้บ	คาง
ၵႅၵ်ႈ	เกี่ยก	อวัยวะเพศชาย
ၵတႃဝိုင်	เกี้ยะตาจ้าง	ฝ่าเท้า
ၵတႃတဲ	เกี้ยะตาตอย	ฝ่ามือ
ၵဒဢ်ၽြႃတ်ႇ	เกี้ยะโต้ะปร้าด	ปลีน่อง
ၵၼေႃႈဝိုင်	เกี้ยะเน่ะห์จ้าง	ส้นเท้า
ၵၼေႃႈဢ်စိင်	เกี้ยะเน่ะบอง	สะบ้าเข่า
ၵႂိုင်	เกี้ยะเนิ่น เฮนิ่น	เอว
ၵႂ်	เกนี้ย เฮนี่ย	กระเพาะอาหาร กระโหลก
ၵႂ်ၵူႃး	เฮนี่ยเด๊าะห์	กระโหลกศรีษะ
ၵႂ်ၶေႃတ်	เฮนี่ยด๊ด	ท้องน้อย กระเพาะปัสสาวะ
ၵြႂ်ၵႂိုင်	เกรี้ยงเฮนิ่น	บั้นเอว
ၵြိူဝ်း	เกร้อะห์	ตับ
ၵွင်မတ်ႇ	เกวี้ยงม่ด	เบ้าตา
ငႅၵ်ႈ	เงียก	ฟัน
ငႅၵ်ဍႃဝ်တပ်ႈ	เงียกดั๊จเตาะห์	ฟันน้ำนม
စလၢင်	จะลาน	พังผืด
စႃး	จ๊ะห์	สันหลัง
စႃးဝိုင်	จ๊ะห์จ้าง	หลังเท้า
ဢႃးတဲ	จ๊ะห์ตอย	หลังมือ
ၸွႆ	จนำ ฮนำ	หนัง
ဆိ	ชิ	อวัยวะเพศหญิง
ဆီ	ชิม	เลือด
ဆီၵျႃ	ชิมกย๊ำ	โลหิตระดู
ဆီမုဝ်း	ชิมมุ่ห์	เลือดกำเดา
ဆီသိူပ်ပွတ်	ชิมฮ้อยปะมด	โลหิตระดู
ဆီဟင်ရိူ	ชิมฮังรอ	น้ำเหลือง

ဖုတ်	จู้ด	กระดูก
ဖုတ်စး	จู้ดจ๊ะห์	กระดูกสันหลัง
ဖုတ်ဖှော်	จู้ดโฮน่ก	กระดูกสันหลัง
ဖုတ်ထကဲ	จู้ดทะกอย	กระดูกซี่โครง
ဖို့မုဟ်	เจ้อมุ่ห์	ดั้งจมูก สันจมูก
ဖိုင်	จ้าง	เท้า
ဖှိုန်ငှေက်	เฟิ่นเงียก	เหงือก
ဍုတ်ကရိုတ်	ดุ๊ดกะรั๊ด	หีเต่า หางเต่า
တင်တဲ	ตังตอย	ข้อศอก
တင်ဗံင်	ตังบอง	หัวเข่า
တမ်ကအ်ဲ	ตอมเก๊าะ	ต้นคอ
တဝ်သုက်	ตอเซิก	สายสะดือ
တဟ် တ့်	เตาะห์	นม
တဲ	ตอย	มือ แขน
တဲကနောန်	ตอยกะนน	นิ้วชี้
တဲဒဝ်	ตอยโต้	นิ้วกลาง
တံင်ယျ	ตองยะ	หน้าแข้ง
ထဗမိ	ทะบะมิ่	ท้ายทอย
ထကောင်	ทะเกียง	มดลูก
ထာင်တကေတ်	ทานตะเก๊ด	ง่ามก้น
ထာင်တဲ	ทานตอย	ต้นแขน
ထာင်ဒီ	ทานตี้	ง่ามขา ขาอ่อน
ထိုင်ဒဇာ	ทังเตี๋ยะเจี๋ย	ถุงอัณฑะ
ထွဲ့ဍာ်	ทะมายดั๊จ	ถุงน้ำคร่ำ
ဒင်ပွး	เตี๋ยงปนะ	บ่า ไหล่
ဒီ	ตี้	ต้นขา กกขา ขาอ่อน
ပ္ဍပ်	ปะง้อบ	ข้อ
ပ္ဍပ်ဗံင်	ปะง้อบบอง	ข้อเข่า
ပါင်	ปาน	ปาก
ပါင်ကွက်	ปานกะนัก	รักแร้
ပုတ်	ปุ๊ด	ก้น
ပုတ်ငှ်	ปุ๊ดเงี่ย	ก้นกบ

ၽုၼ်	พยุน	เนื้อ
ၽုၼ်ႁြိုပ်ႈ	พยุนเกร้อะห์	หัวใจ
ၸုင်	เปิ้ง	ท้อง พุง
ၸုင်လိုတ်	เปิ้งล๊อด	สะดือ
ၸေႃဝ်	โป้	อวัยวะเพศชาย
ၿြက်ၵွပ်ႈ	โปรักเดาะห์	กระโหลกศรีษะ
မကေအ်	เมี่ยะแก๊ะ	เม็ดละมุด ส่วนหนึ่งของอวัยวะเพศหญิง
မကြိုက်	เมี่ยะกรัก	ลูกอัณฑะ
မဂနေအ်	เมี่ยะเกี้ยะเน่ะ	ลูกสะบ้า สะบ้าเข่า
မဆု	เมี่ยะชุ	กระดอ อวัยวะเพศชายหรือเพศผู้
မတ်	ม่ด	ตา
မတ်စိင်	ม่ดเจิน	ตาตุ่ม
မုက်	เมิก	ใบหน้า
မုပ်ႈ	มุ่ห์	จมูก
မုပ်ႈႁြိုပ်ႈ	มุ่ห์เกร้อะห์	ยอดอก ลิ้นปี่
လကေန်တဲ	เลียะเกนตอย	นิ้วก้อย
လ္ဍာပ်	เลียะเงี่ยบ	กราม
လတာ်	เลียะตั๊จ	ลิ้น
လပုပ်ႈ	เลียะปุ๊ห์	นิ้ว
လပုပ်ႈဇိုင်	เลียะปุ๊ห์จ้าง	นิ้วเท้า
လပုပ်ႈတဲ	เลียะปุ๊ห์ตอย	นิ้วมือ
သင်	ซัง	ขวัญ ผมหรือขนขึ้นเวียนเป็นก้นหอย
သုက်	เซิก	รก
သော်	ซก	ผม ขน
သော်ကျာ	ซกกย็า	ขนอ่อน
သော်ကၞေင်မတ်	ซกเฮนียงม่ด	ขนคิ้ว
သော်ကၞုပ်	ซกดั๊บ	ผมบนศรีษะ
သော်ခ္ဂုပ်	ซกคะมิ้บ	เครา
သော်ဇကု	ซกเจี้ยะเก๊า	ขนตามตัว
သော်ပါင်	ซกปาน	หนวด
သော်မတ်	ซกม่ด	ขนตา
သော်မုပ်ႈ	ซกมุ่ห์	ขนจมูก

သော်ယောင်	ซกโย่ง	ขนในที่ลับ
သိုင်တကေတ်	ซังตะเก๊ด	ทวารหนัก
သိုင်အိက်	ซังเอิ๊ด	ทวารหนัก
သိုက်	ฮ้อยกาว	ขมับ
သိုတဟ်	ฮ้อยเต๊าะห์	เต้านม รังนม
သိုင်ဇကု	ซะเนินเจี้ยะเก๊า	อวัยวะในร่มผ้า
သ္ဍံ	ซะเนม	เล็บ
သ္ဍံဇိုင်	ซะเนมจ้าง	เล็บเท้า
သ္ဍံတဲ	ซะเนมตอย	เล็บมือ
သ္ဒာန်ပါင်	ซะโมนปาน	ริมฝีปาก
ဩိုဟ်	ซอห์	อก หน้าอก ทรวงอก
မွဲာဇိုင်	เบ้อะจ้าง	หัวแม่เท้า
မွဲာတဲ	เบ้อะตอย	หัวแม่มือ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล นายจำปี ชื่อสัตย์
เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๗๓
ณ บ้านเลขที่ ๓๐ หมู่ ๑ ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๑๑๐ หมู่ ๑ ตำบลบางขันหมาก อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

สถานะเดิม เป็นบุตร นายรี นางแอ๋ว ชื่อสัตย์

ครอบครัว มีภรรยาชื่อ นางสวาท ชื่อสัตย์ (เดือนสว่าง)
มีบุตร ๔ คน คือ

๑. นางศรีรัตน์ กัลยา ณ โสธร จบการศึกษาปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย
๒. นางดารารัตน์ พูลศิริ จบการศึกษา ปวช.
๓. นายสิงหา ชื่อสัตย์ จบการศึกษาปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
๔. นางสาวจินตนา ชื่อสัตย์ จบการศึกษาปริญญาตรี วิชาเอกภาษาอังกฤษ

อาชีพ ข้าราชการบำนาญ ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม ๕
เกษียณอายุเมื่อ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๗

ประวัติเดิม ฝ่ายมารดา สกุลเดิม เนียมหอม สัญชาติไทย มาจากจังหวัดอ่างทอง ฝ่ายบิดา ไม่มีสกุลเดิม เป็นคนมอญ ชื่อ **"ฌาด"** อพยพมาจากเมืองย่างกุ้ง สหภาพพม่า เมื่อประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติชื่อสกุล ทางราชการได้ตั้งนามสกุลให้ ว่า **"ชื่อสัตย์"** โดยเลียนเสียงคำว่า "ฌาด"

ผลงานด้านภาษามอญ

- พิมพ์บทสวดมนต์บาลีภาษามอญ เป็นคำอ่านภาษาไทย
- เขียนเทศน์มหาชาติ ๑๓ กัณฑ์ เป็นคำอ่านภาษามอญ
- เขียนไตรลักษณ์จากภาษามอญ เป็นคำอ่านภาษาไทย
- เขียนพจนานุกรมฉบับสำเนียงมอญบางขันหมาก จังหวัดลพบุรี